

กฎหมายอนามัยสิ่งแวดล้อม

กรุงเทพมหานคร

พร้อมทั้ง ประกาศ กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และคำสั่งที่เกี่ยวข้อง

การสุขาภิบาลอาหาร

การสุขาภิบาลโรงงาน

การอาชีวอนามัย

การควบคุมเหตุรำคาญ

กองอนามัยสิ่งแวดล้อม สำนักอนามัย
กรุงเทพมหานคร

THAI NATIONAL ASSEMBLY LIBRARY

3961151232

กฎหมายอนามัยสิ่งแวดล้อม

กรุงเทพมหานคร

พร้อมทั้ง ประกาศ กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ
และคำสั่งที่เกี่ยวข้อง

รวบรวมโดย

นายวรวิทย์ เล็บนาค	ผู้อำนวยการกองอนามัยสิ่งแวดล้อม
นายปรมย์ บัณฑิตสุคนธ์	หัวหน้างานอนามัยโรงงาน
นายธนู ผลพันธิน	หัวหน้างานควบคุมเหตุรำคาญ
นายสมศักดิ์ ทังค์มัจฉิต	หัวหน้างานอนามัยร้านอาหารและควบคุมตลาด
นายวรภาส มหัทธโนบล	หัวหน้างานอาชีพอนามัย

คำนำ

กองอนามัยสิ่งแวดล้อม สำนักอนามัย เป็นส่วนราชการหนึ่งของกรุงเทพมหานคร มีหน้าที่รับผิดชอบงานทางด้านสาธารณสุขที่สำคัญ ได้แก่ การสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมในกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีบทบาทและความสำคัญในการให้ความคุ้มครองสุขภาพอนามัยของประชาชนทั่วไปอย่างใกล้ชิด และมีหลักเกณฑ์ที่จะต้องปฏิบัติตามกฎหมายซึ่งตราออกใช้บังคับมาตั้งแต่กรุงเทพมหานครยังมีฐานะเป็นเทศบาลนครกรุงเทพ และเทศบาลนครธนบุรี ในปี พ.ศ. ๒๕๑๖ จนถึงปัจจุบันเป็นจำนวนมากและมีลักษณะการจัดกระจายไม่เป็นระบบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่มีการยกเลิกหรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงกฎหมาย เพื่อปรับปรุงหรือขยายขอบเขตการดำเนินงานให้เหมาะสมกับสภาพของสังคม เศรษฐกิจ การเมือง วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีต่างๆ ที่เปลี่ยนแปลงไป ทำให้เจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติงานทางด้านนี้ทั้งที่มีอยู่เดิมและที่บรรจุโยกย้ายเข้ามาใหม่ไม่สามารถรวบรวมหรือติดตามค้นคว้ากฎหมายในส่วนนี้ให้ถูกต้องตามที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ประกอบกับงานทางด้านนี้เป็นงานเฉพาะสาขา มีลักษณะพิเศษกว้างงานอื่นๆ ซึ่งเจ้าหน้าที่ต้องใช้กฎหมายเป็นบรรทัดฐานในการปฏิบัติงานด้วย จึงจะบังเกิดผลสำเร็จสมความมุ่งหมายของกรุงเทพมหานคร ดังนั้น กองอนามัยสิ่งแวดล้อม สำนักอนามัย จึงได้รับอนุมัติจากผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครให้จัดทำหนังสือฉบับนี้ขึ้น เพื่อประโยชน์ในการใช้เป็นเครื่องมือสำหรับการปฏิบัติงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในสังกัดกรุงเทพมหานคร และยังเป็นการเพิ่มพูนประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่อีกทางหนึ่งด้วย

สำหรับรูปแบบของหนังสือฉบับนี้ ประกอบด้วยกฎหมายในส่วนที่เป็นแม่บท ซึ่งกำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานครอย่างกว้าง ๆ และบทกำหนดโทษสำหรับผู้ฝ่าฝืน พร้อมทั้งในส่วนที่เป็นประกาศ กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และคำสั่ง ซึ่งออกตามกฎหมายแม่บทในแต่ละเรื่อง เพื่ออำนวยความสะดวกในการค้นหาและอ้างอิงอย่างเป็นระบบ โดยมีเนื้อหาครอบคลุมเกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมของกรุงเทพมหานคร ได้แก่ การสุขาภิบาลอาหาร การสุขาภิบาลโรงงาน การอาชีวอนามัย และการควบคุมเหตุรำคาญ

(๗)

สุดท้ายนี้ กองอนามัยสิ่งแวดล้อม สำนักอนามัย ขอขอบคุณกองผังเมือง และกองควบคุมอาคาร ซึ่งให้ความร่วมมือในการจัดทำหนังสือฉบับนี้มา ณ โอกาสนี้ด้วย หากหนังสือฉบับนี้มีส่วนบกพร่องหรือผิดพลาดประการใด โปรดแจ้งให้กองอนามัยสิ่งแวดล้อมทราบด้วย ก็จะเป็นประโยชน์แก่ผู้ใช้หนังสือเล่มนี้โดยส่วนรวมต่อไป

สารบัญ

หน้า

เรื่องที่ ๑

พระราชบัญญัติสาธารณสุข พุทธศักราช ๒๔๘๔	๑
พระราชบัญญัติสาธารณสุข (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๔๙๕	๒๕
พระราชบัญญัติสาธารณสุข (ฉบับที่ ๓) พุทธศักราช ๒๔๙๗	๒๗
พระราชบัญญัติสาธารณสุข (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๐๕	๒๘
พระราชบัญญัติสาธารณสุข (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๒๗	๓๓
๑. กฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๒๘) ออกตาม พ.ร.บ. สาธารณสุข พ.ศ. ๒๔๘๔	
๒. ประกาศกระทรวงสาธารณสุข ที่ ๓/๒๔๘๒ เรื่อง เพิ่มเติมการค้าซัง เป็นทรงเก็ยหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ	๔๐
๓. ประกาศกระทรวงสาธารณสุข ที่ ๔/๒๔๘๘ เรื่อง เพิ่มเติมการค้าซัง เป็นทรงเก็ยหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ	๔๒
๔. ประกาศกระทรวงสาธารณสุข ที่ ๕/๒๕๐๔ เรื่อง เพิ่มเติมการค้าซัง เป็นทรงเก็ยหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ	๔๔
๕. ประกาศกระทรวงสาธารณสุข ที่ ๖/๒๕๐๘ เรื่อง เพิ่มเติมการค้าซัง เป็นทรงเก็ยหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ	๔๕
๖. ประกาศกระทรวงสาธารณสุข ที่ ๑/๒๕๑๐ เรื่อง เพิ่มเติมการค้าซัง เป็นทรงเก็ยหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ	๔๖
๗. ประกาศกระทรวงสาธารณสุข ที่ ๕/๒๕๑๒ เรื่อง เพิ่มเติมการค้าซัง เป็นทรงเก็ยหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ	๔๗

๘. ประกาศกระทรวงสาธารณสุข ที่ ๑๒/๒๕๑๕ เรื่อง เพิ่มเติมการค้าซึ่ง เป็นทรงเกี้ยวหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ	๔๕
๙. ประกาศกระทรวงสาธารณสุข ที่ ๑/๒๕๒๔ เรื่อง เพิ่มเติมและปรับปรุง กิจการบางประเภทเป็นการค้าซึ่งเป็นทรงเกี้ยวหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ	๕๐
๑๐. ประกาศกระทรวงสาธารณสุข ที่ ๒/๒๕๒๗ เรื่อง เพิ่มเติมกิจการบาง ประเภทเป็นการค้าซึ่งเป็นทรงเกี้ยวหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ	๕๒
๑๑. ประกาศกระทรวงสาธารณสุข ที่ ๓/๒๕๒๗ เรื่อง แต่งตั้งเจ้าพนักงาน สาธารณสุข ตามพระราชบัญญัติสาธารณสุข พุทธศักราช ๒๕๑๔	๕๓
๑๒. ประกาศกระทรวงสาธารณสุข ที่ ๔/๒๕๒๗ เรื่อง เพิ่มเติมกิจการบาง ประเภทเป็นการค้าซึ่งเป็นทรงเกี้ยวหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ	๕๕
๑๓. ประกาศกระทรวงสาธารณสุข ที่ ๕/๒๕๒๘ เรื่อง เพิ่มเติมกิจการบาง ประเภทเป็นการค้าซึ่งเป็นทรงเกี้ยวหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ	๕๖
๑๔. ประกาศกระทรวงสาธารณสุข ที่ ๖/๒๕๒๘ เรื่อง เพิ่มเติมกิจการบาง ประเภทเป็นการค้าซึ่งเป็นทรงเกี้ยวหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ	๕๗
๑๕. ประกาศกระทรวงสาธารณสุข ที่ ๗/๒๕๒๘ เรื่อง เพิ่มเติมกิจการบาง ประเภทเป็นการค้าซึ่งเป็นทรงเกี้ยวหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ	๕๘
๑๖. เทศบัญญัติเทศบาลนครกรุงเทพ เรื่อง ควบคุมการทำน้ำแข็งเพื่อการค้า พุทธศักราช ๒๕๑๗	๕๙
๑๗. เทศบัญญัติของเทศบาลนครกรุงเทพ เรื่อง ควบคุมการทำน้ำแข็งเพื่อ การค้า (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๑๖	๖๓
๑๘. เทศบัญญัติเทศบาลนครกรุงเทพ เรื่อง ควบคุมการทำน้ำแข็งเพื่อการค้า (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๐๕	๖๔
๑๙. เทศบัญญัติเทศบาลนครธนบุรี เรื่อง ควบคุมการทำน้ำแข็งเพื่อการค้า พุทธศักราช ๒๕๑๗	๖๖

๒๐. เทศบัญญัติเทศบาลนครธนบุรี เรื่อง ควบคุมการทำน้ำแข็งเพื่อการค้า
แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑) พุทธศักราช ๒๔๘๕ ๗๑
๒๑. เทศบัญญัติเทศบาลนครธนบุรี เรื่อง ควบคุมการทำน้ำแข็งเพื่อการค้า
(ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๐๖ ๗๓
๒๒. ขอบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง ควบคุมการแต่งผม พ.ศ. ๒๕๑๘ ๗๕
๒๓. ขอบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง ควบคุมการค้าอาหารหรือน้ำแข็งใน
สถานที่เอกชน พ.ศ. ๒๕๑๘ ๘๓
๒๔. ขอบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง ตลาดเอกชน พ.ศ. ๒๕๑๘ ๘๖
๒๕. ขอบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง ตลาดสาธารณะ พ.ศ. ๒๕๑๘ ๑๑๐
๒๖. ขอบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง ควบคุมแผงลอย พ.ศ. ๒๕๑๘ ๑๑๘
๒๗. ขอบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง ควบคุมการค้าเชิงเบ็ดเตล็ดหรือ
อาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ พ.ศ. ๒๕๑๘ ๑๒๘
๒๘. ขอบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง ควบคุมผู้เร่ขาย พ.ศ. ๒๕๑๘ ๑๔๐
๒๙. ขอบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง การกำจัดมูลฝอย สิ่งปฏิกูล และ
สิ่งเปรอะเปื้อน พ.ศ. ๒๕๒๑ ๑๔๘
๓๐. ขอบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง ควบคุมการค้าเชิงเบ็ดเตล็ดหรือ
อาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๖ ๑๕๕
๓๑. ขอบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง ควบคุมการค้าเชิงเบ็ดเตล็ดหรือ
อาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๘ ๑๗๒
๓๒. ขอบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง ควบคุมการค้าเชิงเบ็ดเตล็ดหรือ
อาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๐ ๑๗๕
๓๓. ขอบัญญัติกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยหลักเกณฑ์การประกอบการค้าเชิง
เบ็ดเตล็ดหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ ประเภท การเลี้ยงสัตว์ พ.ศ. ๒๕๒๓ ๑๗๘

๓๔. ขอบังคับกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยวิधिปฏิบัติเกี่ยวกับการยื่นคำร้องขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการค้าซึ่งเป็นทั้งเชิงหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ พ.ศ. ๒๕๒๔ ๑๘๑
๓๕. ขอบังคับกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยหลักเกณฑ์การประกอบการค้าซึ่งเป็นทั้งเชิงหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ ประเภทการสะสมก๊าซ พ.ศ. ๒๕๒๕ ๑๘๓
๓๖. ขอบังคับกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยหลักเกณฑ์การประกอบการค้าซึ่งเป็นทั้งเชิงหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ ประเภท การจัดให้มีการเล่นสเก็ตโดยมีแสงหรือเสียงประกอบ พ.ศ. ๒๕๒๕ ๑๘๗
๓๗. ขอบังคับกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยหลักเกณฑ์การประกอบการค้าซึ่งเป็นทั้งเชิงหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ ประเภท การจัดให้มีการเดินรำหรือรำวง พ.ศ. ๒๕๒๕ ๑๕๑
๓๘. ขอบังคับกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยหลักเกณฑ์การประกอบการค้าซึ่งเป็นทั้งเชิงหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ ประเภท ซ่อมรถยนต์และเครื่องยนต์ประเภทรถจักรยานยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๕ ๑๕๕
๓๙. ขอบังคับกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยหลักเกณฑ์การประกอบการค้าซึ่งเป็นทั้งเชิงหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ ประเภท ฟันสีรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๕ ๑๕๘
๔๐. ประกาศเทศบาลนครหลวง เรื่อง หลักเกณฑ์สถานที่ประกอบการค้า ประเภท การประกอบกิจการโรงแรมหรสพ “โรงภาพยนตร์” ๒๐๑
๔๑. ประกาศกรุงเทพมหานคร เรื่อง หลักเกณฑ์จำนวนที่ประกอบการค้า ประเภท การทำหรือประดิษฐ์ผ้าเย็น และส่งต่อกัน ๒๐๔
๔๒. ประกาศกรุงเทพมหานคร เรื่อง หลักเกณฑ์การประกอบกิจการค้าซึ่งเป็นทั้งเชิงหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ ประเภท ซ่อมหรือฟันสีรถยนต์ ๒๐๖
๔๓. ระเบียบกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยการควบคุมสถานที่จำหน่ายอาหารที่มีการใช้ถังก๊าซหรือท่อก๊าซสำหรับปรุงบนโต๊ะรับประทานอาหาร พ.ศ. ๒๕๒๗ ๒๑๑

๔๔. ระเบียบกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยหลักเกณฑ์การค้ำพื้นที่ประกอบกิจการเพื่อจัดเก็บค่าธรรมเนียมใบอนุญาตของสถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่สะสมอาหาร พ.ศ. ๒๕๒๓

๒๑๔

๔๕. บันทึกสำนักงานเลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครที่ กทม. ๐๑๐๐/๑๑๐๓๓ ลงวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๒๓ เรื่อง การปฏิบัติเกี่ยวกับเหตุเดือดร้อนในสถานที่ประกอบการค้าซึ่งต้องควบคุม

๒๑๘

๔๖. บันทึกสำนักอนามัย ที่ กท ๒๐๐๓/๗๓๐ ลงวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๒๕ เรื่อง การอุทธรณ์คำสั่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นไม่อนุญาตให้ใช้สถานที่ประกอบการค้า และแนวทางแก้ไขปัญหา

๒๒๐/๑

๔๗. บันทึกสำนักอนามัย ที่ กท ๒๐๐๓/๑๐๕๐ ลงวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๒๕ เรื่อง แนวทางปฏิบัติการพิจารณาออกใบอนุญาตให้ตั้งสถานประกอบการค้าที่มีลักษณะจะก่อเหตุเดือดร้อนรำคาญแก่ผู้อยู่อาศัย

๒๒๐/๖

เรื่องที่ ๒

ประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๔๔

๒๒๑

บันทึกกองอนามัยสิ่งแวดล้อม ที่ กท ๒๐๐๓/๑๔๔๕ ลงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๒๗ เรื่อง การจำหน่ายอาหารและเครื่องดื่มในที่สาธารณะสมบัติของแผ่นดิน

๒๒๓

เรื่องที่ ๓

พ.ร.บ.รักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง

พ.ศ. ๒๕๐๓

๒๒๕

๑. กฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๑๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๐๓

๒๓๓

๒. บันทึก (ภายใน) งานนิติกร สำนักตำรวจเทศกิจ ลงวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๒๔ เรื่อง สรุปผลการปฏิบัติหน้าที่ตาม พ.ร.บ.จราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ และ พ.ร.บ.รักษาความสะอาด ฯ พ.ศ. ๒๕๐๓

๒๓๖

๓. บันทึกสำนักตำรวจเทศกิจ ที่ กทม. ๘๐๐๐/๐๓๖๖ ลงวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๕ เรื่อง หาบริเวณ—แผงลอยกีดขวางทางสัญจรในซอยสุขสวัสดิ์ ๘ (ทางเข้าวัดนาคนิมิตร)

๒๔๐

เรื่องที่ ๔

พ.ร.บ.ควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒	๒๔๓
๑. กฎกระทรวง ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๑๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมการก่อสร้างอาคาร พุทธศักราช ๒๔๗๕	๒๗๐
๒. กฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๒๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒	๒๗๖
๓. กฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๒๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒	๒๗๘
๔. กฎกระทรวง ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๒๖) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒	๒๗๙
๕. กฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๒๖) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒	๒๘๕
๖. กฎกระทรวง ฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๒๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒	๒๙๕
๗. กฎกระทรวง ฉบับที่ ๖ (พ.ศ. ๒๕๒๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒	๒๙๗
๘. กฎกระทรวง ฉบับที่ ๗ (พ.ศ. ๒๕๒๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒	๓๑๐
๙. กฎกระทรวง ฉบับที่ ๘ (พ.ศ. ๒๕๒๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒	๓๑๓
๑๐. กฎกระทรวง ฉบับที่ ๙ (พ.ศ. ๒๕๒๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒	๓๒๐
๑๑. กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๐ (พ.ศ. ๒๕๒๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒	๓๒๓

๑๒. กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๒๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ๓๓๑
๑๓. กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๒๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ๓๓๓
๑๔. กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๔ (พ.ศ. ๒๕๒๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ๓๓๕
๑๕. ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง กำหนดบริเวณห้ามก่อสร้าง ดัดแปลงใช้หรือเปลี่ยนการใช้อาคารบางชนิดหรือบางประเภท ภายในบริเวณกรุงเทพมหานครชั้นนอก ในท้องที่แขวงชนะสงคราม แขวงตลาดยอด แขวงศาลเจ้าพ่อเสือ แขวงบวรนิเวศ แขวงเสาชิงช้า แขวงราชบพิธ แขวงสำราญราษฎร์ และแขวงวังบูรพาภิรมย์ เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ๓๓๖
๑๖. ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง กำหนดบริเวณห้ามก่อสร้าง ดัดแปลงใช้หรือเปลี่ยนการใช้อาคารบางชนิดหรือบางประเภท ริมถนนรัชดาภิเษกทั้งสองฟาก ในท้องที่แขวงบางซื่อ เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ๓๔๓
๑๗. ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง กำหนดบริเวณห้ามก่อสร้าง ดัดแปลงใช้หรือเปลี่ยนการใช้อาคารบางชนิดหรือบางประเภท ริมถนนรัชดาภิเษกทั้งสองฟาก ในท้องที่แขวงคลองเตย เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร ๓๔๕
๑๘. ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง กำหนดบริเวณห้ามก่อสร้าง ดัดแปลงใช้หรือเปลี่ยนการใช้อาคารบางชนิดหรือบางประเภท ริมถนนศรีนครินทร์ทั้งสองฟาก ในท้องที่แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ และแขวงสวนหลวง แขวงหนองบอน แขวงบางจาก แขวงบางนา เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร ๓๔๗
๑๙. เทศบัญญัติของเทศบาลนครกรุงเทพ เรื่อง กำหนดบริเวณซึ่งอาคารบางชนิดจะปลูกสร้างชั้นมิได้ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๒ ๓๔๘
๒๐. เทศบัญญัติของเทศบาลนครกรุงเทพ เรื่อง กำหนดบริเวณซึ่งอาคารบางชนิดจะปลูกสร้างชั้นมิได้ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๐๕ ๓๕๑

	หน้า
๒๑. ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง อาคารจอดรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๑	๓๕๓
๒๒. ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง ควบคุมการก่อสร้างอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒	๓๕๗
๒๓. ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง กำหนดบริเวณซึ่งอาคารบางชนิดจะ ปลูกสร้างขึ้นมิได้ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๒	๓๘๘
๒๔. ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง กำหนดบริเวณห้ามก่อสร้างหรือตัด แปลงอาคารบางชนิดหรือบางประเภท พ.ศ. ๒๕๒๔	๓๘๑
๒๕. ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง กำหนดบริเวณห้ามใช้หรือเปลี่ยน การใช้อาคารบางชนิดหรือบางประเภท พ.ศ. ๒๕๒๕	๓๘๓
๒๖. ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง กำหนดบริเวณห้ามก่อสร้าง คัดแปลง ใช้หรือเปลี่ยนการใช้อาคารบางชนิดหรือบางประเภทในท้องที่เขตมีนบุรี แขวงคลองสิบ แขวงคู่งเหนือ เขตหนองจอก และแขวงคลองสามประเวศ แขวงลำปลาตี แขวงลาดกระบัง เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๕	๓๘๗
๒๗. ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง กำหนดบริเวณห้ามก่อสร้าง คัดแปลง ใช้หรือเปลี่ยนการใช้อาคารบางชนิดหรือบางประเภท ในท้องที่แขวงบางไผ่ แขวง บางแคเหนือ และแขวงคลองขวาง เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๕	๔๐๑
๒๘. ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง กำหนดบริเวณห้ามก่อสร้าง คัดแปลง ใช้หรือเปลี่ยนการใช้อาคารบางชนิดหรือบางประเภท ในท้องที่แขวงนิมพลี แขวง บางระมาด แขวงบางเข็อกหนึ่ง และแขวงบางพรหม เขตคลองจั่น กรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๕	๔๐๕
๒๙. ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง กำหนดบริเวณห้ามก่อสร้าง คัดแปลง ใช้หรือเปลี่ยนการใช้อาคารบางชนิดหรือบางประเภท ในท้องที่แขวงถนนนครไชยศรี แขวงวรพินบาล แขวงคูสิต แขวงสวนจิตรลดา แขวงสี่แยกมหานาค เขตคูสิต แขวงทุ่งพญาไท แขวงสามเสนใน เขตพญาไท แขวงวัดโสมนัส เขตบึงมพร้าว- ศักดิ์รพ่าย และแขวงวัดสามพระยา แขวงบางขุนพรหม เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๖	๔๐๘

๓๐. ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง กำหนดบริเวณห้ามก่อสร้าง ดัดแปลง
ใช้หรือเปลี่ยนการใช้อาคารบางชนิดหรือบางประเภทภายในบริเวณกรุงรัตนโกสินทร์
ชั้นใน ในท้องที่แขวงพระบรมมหาราชวัง เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. ๒๕๒๘

๔๑๓

๓๑. ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง กำหนดบริเวณห้ามก่อสร้าง ดัดแปลง
ใช้หรือเปลี่ยนการใช้อาคารบางชนิดหรือบางประเภทริมถนนรัชดาภิเษกทั้งสองฟากใน
ท้องที่แขวงสามเสนนอก แขวงห้วยขวาง เขตห้วยขวาง และแขวงลาดยาว เขต
บางเขน กรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘

๔๑๗

๓๒. ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง กำหนดบริเวณห้ามก่อสร้าง ดัดแปลง
ใช้หรือเปลี่ยนการใช้อาคารบางชนิดหรือบางประเภทริมถนนรัชดาภิเษกทั้งสองฟากใน
ท้องที่แขวงวัดท่าพระ เขตบางกอกใหญ่ และแขวงตลาดพลู แขวงบुकคโล เขต
ธนบุรี กรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘

๔๑๘

๓๓. ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง กำหนดบริเวณห้ามก่อสร้าง ดัดแปลง
ใช้หรือเปลี่ยนการใช้อาคารบางชนิดหรือบางประเภท ภายในบริเวณกรุงรัตนโกสินทร์
ชั้นนอก ในท้องที่แขวงชนะสงคราม แขวงตลาดยอด แขวงศาลเจ้าพ่อเสือ แขวง
บวรนิเวศ แขวงเสาชิงช้า แขวงราชบพิธ แขวงสำราญราษฎร์ และแขวงวังบูรพา
ภิรมย์ เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๓๐

๔๒๐/๑

๓๔. ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง กำหนดบริเวณห้ามก่อสร้าง ดัดแปลง
ใช้หรือเปลี่ยนการใช้อาคารบางชนิดหรือบางประเภทริมถนนรัชดาภิเษกทั้งสองฟาก ใน
ท้องที่แขวงบางซื่อ เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๓๐

๔๒๑

๓๕. ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง กำหนดบริเวณห้ามก่อสร้าง ดัดแปลง
ใช้หรือเปลี่ยนการใช้อาคารบางชนิดหรือบางประเภทริมถนนรัชดาภิเษกทั้งสองฟาก ใน
ท้องที่แขวงคลองเตย เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๓๐

๔๒๓

๓๖. ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง กำหนดบริเวณห้ามก่อสร้าง ดัดแปลง ใช้หรือเปลี่ยนการใช้อาคารบางชนิดหรือบางประเภทริมถนนศรีนครินทร์ทั้งสองฟาก ในท้องที่แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ และแขวงสวนหลวง แขวงหนองบอน แขวงบางจาก แขวงบางนา เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๓๐

๔๒๕

๓๗. ประกาศกรุงเทพมหานคร เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับระยะวันโดยรอบอาคาร

๔๒๗

๓๘. ประกาศกรุงเทพมหานคร เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์การอนุญาตปลูกสร้างอาคารแถวอยู่อาศัย

๔๒๘

๓๙. ประกาศกรุงเทพมหานคร เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์การผ่อนผันการอนุญาตให้ปลูกสร้างอาคาร

๔๓๐

๔๐. ประกาศกรุงเทพมหานคร เรื่อง แก้ไขเพิ่มเติมกำหนดหลักเกณฑ์การอนุญาตให้ปลูกสร้างอาคาร

๔๓๓

๔๑. บันทึกกรุงเทพมหานคร ที่ กทม. ๘๐๐๐/๑๖๔๗ ลงวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๒๕ เรื่อง ที่ส่วนบุคคลที่ร่นแนวอาคารเข้าไปตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่องควบคุมการก่อสร้างอาคาร ฯ

๔๓๕

เรื่องที่ ๕

พ.ร.บ. ระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๔

๔๓๗

๑. ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง ควบคุมความเป็นระเบียบเรียบร้อย และการอนามัยในโรงพยาบาลศูนย์ และรพช.ประจำทาง พ.ศ. ๒๕๑๘

๔๘๐

๒. ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง การรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยในเขตกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๓

๔๘๔

๓. ระเบียบกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยหลักเกณฑ์การตั้งสถานบริการจำหน่ายน้ำมัน พ.ศ. ๒๕๑๘

๔๘๘

๔. ระเบียบกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการขออนุญาต และควบคุมการก่อสร้างอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒

๔๘๒

๕. ระเบียบกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยหลักเกณฑ์การตั้งสถานบริการจำหน่าย
แก๊ส พ.ศ. ๒๕๒๕ ๔๕๘/๑
๖. ระเบียบกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยการสุขาภิบาลเกี่ยวกับการขออนุญาต
และควบคุมการก่อสร้างชั่วคราว พ.ศ. ๒๕๒๗ ๔๕๕
๗. ประกาศกรุงเทพมหานคร เรื่อง ชี้แจงเอกสารประกอบการยื่นขอ
อนุญาตปลูกสร้างอาคาร ๕๐๒
๘. คำสั่งกรุงเทพมหานคร ที่ ๗๗/๒๕๒๓ เรื่อง ขั้นตอนและวิธีดำเนินการ
เกี่ยวกับการก่อสร้างหรือตัดแปลงอาคาร ตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร
พ.ศ. ๒๕๒๒ ๕๐๔
๙. คำสั่งกรุงเทพมหานคร ที่ ๔๐๘๔/๒๕๒๔ เรื่อง มอบอำนาจของ
ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ให้ข้าราชการกรุงเทพมหานครปฏิบัติราชการแทน
เรื่องที่ ๖ ๕๑๐/๑
- พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๒๒ ๕๑๑
- ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๔๘ ๕๓๓
- ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๔๐ ๕๓๗
- พระราชบัญญัติโรงงาน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๘ ๕๓๘
- พระราชบัญญัติโรงงาน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๒ ๕๔๐
๑. กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๑๒) เรื่อง กำหนดประเภทและ
ชนิดโรงงาน ๕๔๒
๒. กฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๑๒) เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ
เงื่อนไข การออกใบอนุญาตตั้งโรงงาน และการขยายโรงงาน ๕๖๓
๓. กฎกระทรวง ฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๑๔) เรื่อง การขอต่ออายุใบอนุญาต
ประกอบกิจการโรงงาน ๕๖๔
๔. กฎกระทรวง ฉบับที่ ๖ (พ.ศ. ๒๕๑๘) เรื่อง กำหนดค่าธรรมเนียมใบ
อนุญาตตั้งโรงงาน ๕๘๐

๕. กฎกระทรวง ฉบับที่ ๗ (พ.ศ. ๒๕๒๐) เรื่อง เพิ่มเติมกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๑๒) ๕๘๓
๖. ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม (ฉบับที่ ๑๕ พ.ศ. ๒๕๑๖) เรื่อง แต่งตั้ง พนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๒ ๕๘๘
๗. ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม (ฉบับที่ ๑๖ พ.ศ. ๒๕๑๖) เรื่อง แต่งตั้ง พนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๒ ๕๘๙
๘. ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๑๒) เรื่อง โรงงาน ที่ดำเนินงานเพียงเป็นอุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับการอื่นซึ่งมิใช่กิจการโรงงาน ๕๙๐
๙. ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๑๓) เรื่อง หน้าที่ ของผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน ๕๙๑
๑๐. ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๑๔) เรื่อง หน้าที่ ของผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน ๖๐๑
๑๑. ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๑๔) เรื่อง โรงงาน ที่ดำเนินงานเพียงเป็นอุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับการอื่นซึ่งมิใช่กิจการโรงงาน ๖๑๒
๑๒. ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๑๔) เรื่อง โรงงาน ที่ได้รับยกเว้นจากการปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่ง พ.ร.บ. โรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๒ ๖๑๔
๑๓. ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ ๑๐ (พ.ศ. ๒๕๒๑) เรื่อง หน้าที่ของผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานเฉพาะประเภทคลังโลหะสังกะสี ๖๑๖
๑๔. ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ ๑๒ (๒๕๒๕) เรื่อง หน้าที่ของ ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน ๖๑๘
๑๕. ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๒๕) เรื่อง หน้าที่ของผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน ๖๒๒
๑๖. ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ ๑๔ (พ.ศ. ๒๕๒๕) เรื่อง โรง งานที่ได้รับยกเว้นจากการปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่ง พ.ร.บ. โรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๒ ๖๒๕

- ๑๗. ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ ๑๕ (พ.ศ. ๒๕๒๓) เรื่อง
หน้าที่ของผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน ๖๒๖
- ๑๘. ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ ๑๖ (พ.ศ. ๒๕๒๔) เรื่อง
หน้าที่ของผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน ๖๒๕
- ๑๙. ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ ๑๘ (พ.ศ. ๒๕๒๔) เรื่อง
หน้าที่ของผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน ๖๓๐
- ๒๐. ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ ๑๙ (พ.ศ. ๒๕๒๔) เรื่อง โรงงาน
ที่ได้รับยกเว้นจากการปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๒ ๖๓๔
- ๒๑. ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ ๒๑ (พ.ศ. ๒๕๒๔) เรื่อง โรงงาน
ที่ได้รับการยกเว้นจากการปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๒ ๖๓๕
- ๒๒. ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ ๒๒ (พ.ศ. ๒๕๒๔) เรื่อง
หน้าที่ของผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน ๖๓๖
- ๒๓. ระเบียบกรมโรงงานอุตสาหกรรม ว่าด้วยการขึ้นทะเบียนเป็นวิศวกร
ควบคุมและอำนวยความสะดวกใช้น้ำ วิศวกรตรวจสอบหม้อไอน้ำหรือหม้อต้มที่ใช้
ของเหลวเป็นสื่อทำความร้อน วิศวกรควบคุมการล้างหรือซ่อมหม้อไอน้ำหรือหม้อ
ต้มที่ใช้ของเหลวเป็นสื่อทำความร้อน และผู้ควบคุมประจำหม้อไอน้ำหรือหม้อต้ม
ที่ใช้ของเหลวเป็นสื่อทำความร้อน พ.ศ. ๒๕๒๔ ๖๓๘
- ๒๔. คู่มือการขออนุญาตเกี่ยวกับโรงงาน (สำหรับผู้ประกอบการ) ๖๔๓

เรื่องที่ ๗

- ประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๔ ๖๖๓
- ๑. กฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๒๕) ออกตามความในประกาศของ
คณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๔ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๔ ๖๖๗
- ๒. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการตรวจสอบและ
พิจารณาการขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการบรรจุก๊าซและการออกใบอนุญาตประกอบ
กิจการบรรจุก๊าซ พ.ศ. ๒๕๒๕ ๗๓๕

๓. ประกาศกรมโยธาธิการ เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์และลักษณะ โคงค์ของ
ทางที่จะอนุญาตให้ตั้งสถานบริการ

๓๔๑

๔. ประกาศกรมโยธาธิการ เรื่อง การกำหนดประเภทของบริเวณอันตราย
และ ระยะห่างของบริเวณอันตรายของสถานที่บรรจุก๊าซและสถานที่เก็บก๊าซแต่ละ
ประเภทที่จะต้องใช้ระบบไฟฟ้า เครื่องใช้ไฟฟ้า และอุปกรณ์ไฟฟ้าให้ได้มาตรฐาน
ขั้นต่ำ

๓๔๒

๕. ประกาศกรมโยธาธิการ เรื่อง กำหนดมาตรฐานขั้นต่ำของระบบไฟฟ้า
เครื่องใช้ไฟฟ้า และอุปกรณ์ไฟฟ้าที่ใช้ในบริเวณอันตรายของสถานที่บรรจุก๊าซและ
สถานที่เก็บก๊าซ

๓๕๐

๖. ประกาศกรมโยธาธิการ เรื่อง กำหนดให้การไฟฟ้านครหลวง และการ
ไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเป็นผู้ตรวจสอบ และออกหนังสือรับรองการปฏิบัติตามข้อ ๕๒
แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๒๕) ออกตามความในประกาศของคณะ
ปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๔

๓๖๖

เรื่องที่ ๔

พ.ร.บ. โรงแรม พุทธศักราช ๒๔๗๔

๒๖๕

พ.ร.บ. โรงแรม (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๔๘๔

๓๗๘

พ.ร.บ. โรงแรม (ฉบับที่ ๓) พุทธศักราช ๒๔๙๕

๓๗๘

พ.ร.บ. โรงแรม (ฉบับที่ ๔) พุทธศักราช ๒๕๐๓

๓๗๘

๑. กฎกระทรวง ออกตามความในมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติโรงแรม
พุทธศักราช ๒๔๗๔

๓๗๕

๒. ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง แต่งตั้งนายทะเบียนตามพระราชบัญญัติ
โรงแรม พุทธศักราช ๒๔๗๔

๓๕๓

๓. คำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๓๘๗/๒๕๒๘ เรื่อง การปฏิบัติตามพระราช-
บัญญัติโรงแรม พุทธศักราช ๒๔๗๔

๓๕๔

๔. บันทึกสำนักงาน ปลัดกระทรวงมหาดไทย กองตรวจและนิติกร
ที่ มท ๒๐๑๓/๑๘๖๔ ลงวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๒๔ เรื่องการกำหนดมาตรฐานโรงแรม
เพื่อการท่องเที่ยว สำหรับใช้ประกอบการพิจารณาผ่อนผันอนุญาตให้ตั้งสถานบริการ ๘๐๒

เรื่องที่ ๙

พ.ร.บ. สุสานและฌาปนสถาน พ.ศ. ๒๕๒๔ ๘๐๓

๑. ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการ
ตรวจพระราชบัญญัติสุสานและฌาปนสถาน พ.ศ. ๒๕๒๔ ๘๑๖/๑

๒. ขอบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง ควบคุมสุสานและฌาปนสถาน
พ.ศ. ๒๕๒๑ ๘๑๗

๓. ระเบียบกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยการผ่อนผันการออกใบอนุญาตสุสาน
และฌาปนสถาน พ.ศ. ๒๕๒๑ ๘๒๓

๔. คำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ มท. ๐๓๐๘/ ว. ๓๖๔ ลงวันที่ ๑๖ มีนาคม
๒๕๒๒ เรื่องการดำเนินการเกี่ยวกับสุสานและฌาปนสถาน ๘๒๖

เรื่องที่ ๑๐

พ.ร.บ. ควบคุมการโฆษณา โดยใช้เครื่องขยายเสียง พุทธศักราช ๒๕๑๓ ๘๒๗

๑. กฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๕๓) ๘๓๐

๒. ระเบียบปฏิบัติการยื่นคำร้องและการพิจารณาออกใบอนุญาตตาม พ.ร.บ.
ควบคุมการโฆษณาโดยใช้เครื่องขยายเสียง พ.ศ. ๒๕๕๓ ๘๓๑

๓. ประกาศสำนักกณะรัฐมนตรีและกระทรวงมหาดไทย เรื่อง แต่งตั้ง
พนักงานเจ้าหน้าที่ตาม พ.ร.บ. ควบคุมการโฆษณา โดยใช้เครื่องขยายเสียง
พุทธศักราช ๒๕๕๓ ฉบับที่ ๔ ๘๓๔

เรื่องที่ ๑๑

ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๐๓

๑. ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง โรคซึ่งเกิดขึ้นเนื่องจาก

อนุสัญญาว่าด้วยผลประโยชน์ที่จะช่วยเหลือผู้ที่ได้รับอันตรายจากการทำงาน	
๒๔๖๕ ตารางที่ ๑ บัญชีรายชื่อโรคที่เกิดเนื่องจากการทำงาน (แก้ไข ๑๙๘๐)	๘๔๑
๒. ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง ความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับเครื่องจักร	๘๔๔
๓. ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง ความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับภาวะแวดล้อม	๘๕๓
๔. ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง ความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับภาวะแวดล้อม (สารเคมี)	๘๕๘

เรื่องที่ ๑๒

ประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๘	๘๖๕
-----------------------------	-----

เรื่องที่ ๑

- พระราชบัญญัติสาธารณสุข พุทธศักราช ๒๔๘๔
- พระราชบัญญัติสาธารณสุข (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๔๙๕
- พระราชบัญญัติสาธารณสุข (ฉบับที่ ๓) พุทธศักราช ๒๔๙๗
- พระราชบัญญัติสาธารณสุข (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๐๕
- พระราชบัญญัติสาธารณสุข (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๒๗

พระราชบัญญัติ

สาธารณสุข พุทธศักราช ๒๔๘๔

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

และวันที่ ๑๖ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๔๘๔

อาทิตย์ ทิพยอาภา

พล.อ. พิษเยนทรโยธิน

ปรีดี พนมยงค์

ตราไว้ ณ วันที่ ๒๕ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๔๘๔

เป็นปีที่ ๘ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขเสียใหม่
จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยินยอมของ
สภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติสาธารณสุข พุทธศักราช
๒๔๘๔”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พุทธศักราช ๒๔๗๗ พระราช
บัญญัติการสาธารณสุข (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๔๘๒ และบรรดาบทกฎหมาย กฎและ
ข้อบังคับอื่น ๆ ในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งแย้งกับบทแห่งพระราช-
บัญญัตินี้

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

“เจ้าหน้าที่ท้องถิ่น” ในท้องถิ่นที่ได้ยกฐานะเป็นเทศบาลแล้ว หมายความว่า เทศบาล ส่วนในท้องถิ่นที่ยังไม่ได้ยกฐานะเป็นเทศบาล หมายความว่า คณะกรรมการจังหวัด หรือคณะกรรมการอำเภอ ซึ่งได้รับมอบให้ทำหน้าที่แทนคณะกรรมการจังหวัด

“เจ้าพนักงานท้องถิ่น” ในท้องถิ่นที่ได้ยกฐานะเป็นเทศบาลแล้ว หมายความว่า คณะเทศมนตรี ส่วนในท้องถิ่นที่ยังไม่ได้ยกฐานะเป็นเทศบาล หมายความว่า คณะกรรมการจังหวัด หรือคณะกรรมการอำเภอ ซึ่งได้รับมอบให้ทำหน้าที่แทนคณะกรรมการจังหวัด

“เจ้าพนักงานสาธารณสุข” หมายความว่า เจ้าพนักงานซึ่งรัฐบาลแต่งตั้งให้มื่ออำนาจหน้าที่ตรวจตราดูแล และรับผิดชอบในการดำเนินการสาธารณสุขในจังหวัด หรือท้องถิ่นใด ตามบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

“มูลฝอย” หมายความว่า เศษกระดาษ เศษผ้า เศษอาหาร เศษสินค้า เศษมูลสัตว์ และซากสัตว์ รวมตลอดถึงวัตถุอื่นใดซึ่งเก็บกวาดจากถนน ตลาด ที่เลี้ยงสัตว์หรือทอน ๆ

“สิ่งปฏิกูล” หมายความว่า อุจจาระและปัสสาวะ รวมตลอดถึงวัตถุอื่นใดซึ่งเป็นสิ่งสกปรกโสโครกและมีกลิ่นเหม็น

“การแต่งผม” หมายความว่า รวมตลอดถึงการตัดผมหรือหนวด การโกนผม ขน หนวด หรือเครา หรือการตัดหนวด การกันหน้าหรือคิ้ว การตัดหรือจัดทรงผม การสระผม การข้อมผม รวมทั้งการนวดหน้าและแต่งหน้า บรรดาซึ่งกระทำแก่คน

“อาหาร” หมายความว่า เฉพาะอาหารสำหรับคนบริโภค รวมตลอดถึงเครื่องดื่มนอกจากน้ำ

“ตลาด” หมายความว่า สถานที่ใด ซึ่งตามปกติจัดไว้ให้ลูกค้าใช้เป็นที่ประชุม สำหรับขายอาหารประเภทสัตว์ เนื้อ ปลา ผัก ผลไม้ หรืออาหารอันมีสภาพเป็นของสด ของเสียง่าย แต่ไม่หมายความรวมถึงตลาดนัด ซึ่งจัดให้มีขึ้นแห่งละไม่เกินสิบสองวันในปีหนึ่ง

“แผงลอย” หมายความว่า ที่จัดไว้ในถนนสาธารณะหรือที่สาธารณะรวมตลอดถึงอาหาร แคร่ แท่น โต๊ะ แผง เสื่อ พื้นดิน เรือ หรือแพสำหรับขายอาหาร น้ำแข็งหรือสิ่งของอย่างอื่น

“ผู้เร่ขาย” หมายความว่า ผู้นำอาหาร น้ำแข็ง หรือสิ่งของอย่างอื่นที่ขายในที่ต่าง ๆ ไม่ว่าจะทางบกหรือทางน้ำ

ความในมาตรา ๔ เดิมนี้ถูกยกเลิก และบัญญัติความใหม่แทนแล้วโดยมาตรา ๓ แห่ง พ.ร.บ. สาธารณสุข (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๔๘๑

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

สุขาภิบาล

ส่วนที่ ๑

มูลฝอย สิ่งปฏิกูลและสิ่งเปราะเข็อน

มาตรา ๖ การกำจัดมูลฝอย สิ่งปฏิกูลและสิ่งเปราะเข็อนในเขตท้องถิ่นใดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นนั้นแต่ฝ่ายเดียว แต่กิจการนี้เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นจะอนุญาตให้บุคคลใดจัดทำในความควบคุมของตนก็ได้ และเพื่อดำเนินการตามมาตรานี้ ให้เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นมีอำนาจออกเทศบัญญัติ หรือข้อบังคับแล้วแต่กรณีดังต่อไปนี้

- (๑) ให้มีที่รองรับมูลฝอยและปฏิกูลตามที่สาธารณะ และสถานที่เอกชน
- (๒) วางระเบียบการเก็บรวบรวมและการขนมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
- (๓) กำหนดอัตราค่าธรรมเนียม การเก็บรวบรวม และการขนมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
- (๔) ห้ามการถ่าย เท ทิ้ง หรือทำให้มีกลิ่นในถนนสาธารณะและที่สาธารณะซึ่งมูลฝอย สิ่งปฏิกูล และสิ่งเปราะเข็อน อันอาจเป็นเหตุให้เสื่อมสุขภาพหรือความสะอาดหมดจด
- (๕) จัดการอินดิทที่เห็นจำเป็นเพื่อให้ต้องด้วยสุขลักษณะ

ส่วนที่ ๒

การค้าซึ่งเป็นที่รังเกียจหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ

มาตรา ๗ กิจการประเภทต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ ถ้าทำการค้า ให้ถือว่าเป็นการค้าซึ่งเป็นที่รังเกียจหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ

- (๑) การเลี้ยงม้า โค กระบือ
- (๒) การเลี้ยงสุกร
- (๓) การเลี้ยง แพะ แกะ
- (๔) การเลี้ยง ห่าน เป็ด ไก่
- (๕) การเลี้ยงสัตว์เพอร์คเอนม การวีคเอนาม
- (๖) การทำเนย เนยเทียม
- (๗) การฆ่าห่าน เป็ด ไก่ ยกเว้นการฆ่าในภัตตาคาร โรงแรม หรือร้านข้าวแกงเพื่อปรุงอาหารในนั้น หรือการฆ่าเพื่อปรุงอาหารเร่ขายด้วยตนเอง
- (๘) การฟอกหนังสัตว์ การสะสมหนังสัตว์
- (๙) การสะสมเขาสัตว์ กระดุกสัตว์ ขนสัตว์ หนังสัตว์ที่ยังไม่ได้ฟอก
- (๑๐) การข้อมที่ทำให้เกิดกลิ่นเหม็น
- (๑๑) การทำกะปิ น้ำปลา น้ำเค็ม ไตปลา เต้าเจี้ยว ซิว หอยดอง
- (๑๒) การทำ การหมัก การสะสม ปลาร้า ปลาเจ่า กุ้งเจ่า
- (๑๓) การทำและตากปลาเค็ม เนื้อเค็ม เป็ดเค็ม หนังหมู กุ้งแห้ง การเคี้ยวมันกุ้ง
- (๑๔) การนึ่งปลา การต้มปลาซึ่งใช้แทนการนึ่ง ยกเว้นการนึ่งหรือต้มในภัตตาคาร โรงแรม หรือร้านข้าวแกงเพื่อปรุงอาหารในนั้น และการนึ่งหรือต้มเพื่อปรุงอาหารเร่ขายด้วยตนเอง
- (๑๕) การทำสบู่
- (๑๖) การเคี้ยวหนังสัตว์ เอ็นสัตว์ ไขสัตว์
- (๑๗) การอัดเอาน้ำมัน
- (๑๘) การเคี้ยวน้ำมัน การทำกุนเชียง หมูตั้ง

(๑๘) การทำเส้นไหม ขนมันเงิน กว๊ายเด็ว เต้าหู้ วุ้นเส้น เก๋ยม่อ

(๒๐) การทำเบ๊แซ

(๒๑) การเผาเปลือกหอย

(๒๒) การล้าง การรวม การสะสมขางดิบ

(๒๓) กิจกรรมอย่างอื่นซึ่งรัฐมนตรีได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ระบุว่าเป็นการค้าซึ่งเป็นที่รังเกียจหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ

กิจการประเภท (๑) (๒) (๓) และ (๔) ถ้าทำตามนัยแห่งกฎหมายว่าด้วยการสวนครัว และการเลี้ยงสัตว์เพื่อประโยชน์แห่งครัวเรือน ไม่อยู่ในบังคับแห่งมาตรานี้

มาตรา ๘ ภายใต้บังคับบทบัญญัติแห่งกฎหมายและเมื่อเจ้าพนักงานสาธารณสุขได้แนะนำให้เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นมีอำนาจออกเทศบัญญัติหรือข้อบังคับ แล้วแต่กรณี เพื่อจัดการใด ๆ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดประเภทการค้าตามมาตรา ๗ ซึ่งให้ควบคุม

(๒) กำหนดเขตส่วนหนึ่งส่วนใดหรือทั้งหมดในท้องถิ่นในเขตอำนาจของตน ซึ่งเมื่อพ้นกำหนดเวลาไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันแล้วห้ามมิให้บุคคลใดประกอบการค้าซึ่งให้ควบคุมเว้นแต่จะได้รับอนุญาต

(๓) วางระเบียบการขอและออกใบอนุญาตให้ประกอบการค้าซึ่งให้ควบคุมและกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมใบอนุญาต

(๔) กำหนดเงื่อนไขอันเกี่ยวข้องกับสุขลักษณะโดยทั่วไปสำหรับการค้าซึ่งให้ควบคุม

มาตรา ๙ การออกใบอนุญาตให้ประกอบการค้าซึ่งให้ควบคุม ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ออกใบอนุญาตมีอำนาจกำหนดเงื่อนไขโดยเฉพาะ ซึ่งให้ผู้รับใบอนุญาตจะต้องปฏิบัติตามเพื่อป้องกันมิให้การค้านั้นเป็นที่รังเกียจหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพตามแต่จะเห็นสมควร

มาตรา ๑๐ ใบอนุญาตฉบับหนึ่งให้ใช้ได้สำหรับการค้าประเภทเดียวและเฉพาะสำหรับสถานที่แห่งเดียว

มาตรา ๑๑ ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่ออกใบอนุญาตไม่ยอมออกใบอนุญาต ให้ผู้ขอขึ้นคำอุทธรณ์ต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นภายในกำหนดสามสิบวัน

คำอุทธรณ์นั้นให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นเสนอต่อรัฐมนตรีโดยมิชักช้า คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

มาตรา ๑๒ ถ้าผู้รับใบอนุญาตหรือลูกจ้างของผู้รับใบอนุญาตไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขซึ่งได้กำหนดตามความในมาตรา ๘ หรือมาตรา ๕ เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตเสียได้ แต่การพักใช้ใบอนุญาตนั้นให้ทำได้ครั้งหนึ่งไม่เกินสามสิบวัน คำสั่งเพิกถอนให้ศาลอุทธรณ์ไปยังรัฐมนตรีได้ โดยยื่นคำอุทธรณ์ต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นนั้นภายในกำหนดสามสิบวัน คำอุทธรณ์นั้นให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นเสนอต่อรัฐมนตรีโดยมิชักช้า คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

ส่วนที่ ๓

สถานทีศุขลักษณะ

มาตรา ๑๓ เมื่อเจ้าพนักงานสาธารณสุขได้แนะนำว่าอาคารหรือส่วนของอาคารใดหรือสิ่งหนึ่งสิ่งใดซึ่งต่อเนื่องกับอาคารที่ใช่เป็นที่สำนักไม่ต้องด้วยสุขลักษณะ อันควรจะเป็นที่คนอาศัยและเห็นจำเป็นต้องแก้ไขเปลี่ยนแปลง ก็ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจสั่งเป็นหนังสือให้เจ้าของ หรือผู้ครอบครองจัดการใด ๆ ดังต่อไปนี้ ภายในเวลาซึ่งกำหนดให้ตามสมควร

(๑) ย้าย แก้ไข เปลี่ยนแปลง หรือหรือสิ่งซึ่งไม่ต้องด้วยสุขลักษณะทั้งหมดหรือแต่บางส่วน

(๒) ทำการปลูกสร้าง หรือจัดการอย่างอื่นตามจำเป็นเพื่อให้ต้องด้วยสุขลักษณะ

มาตรา ๑๔ เมื่อเจ้าพนักงานสาธารณสุขได้แนะนำว่าอาคารหรือสถานที่ใดมีสินค้า เครื่องเรือน หรือสัมภาระสะสมไว้เกินควร หรือจัดสิ่งของเหล่านั้นซับซ้อนกันเกินไปจนเป็นช่องหนูหรือสัตว์ให้โทษชนิดอื่น หรือมีลักษณะส่อให้เสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ ก็ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจสั่งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองย้ายสินค้า เครื่องเรือนหรือสัมภาระออกจากอาคารหรือสถานที่นั้น หรือให้จัดสิ่งของเหล่านั้นเสียใหม่ให้ต้องด้วยสุขลักษณะ หรือให้จัดการอย่างหนึ่งอย่างใดก็ได้ตามความจำเป็น โดยกำหนดเวลาให้ทำตามสมควร

มาตรา ๑๕ ห้ามมิให้บุคคลใดขอมหรือจัดให้อาคารใดมีคนอยู่มากเกินไป จนเป็นเหตุเสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพของผู้ผู้นั้น

ตามความหมายแห่งมาตรานี้ อาคารหรือห้องใดในอาคารนั้นมีคนอยู่เกินกว่าหนึ่งคนต่อที่ว่างเก้าลูกบาศก์เมตร ให้ถือว่ามีคนอยู่มากเกินไป และในการนับจำนวนคนนั้น ให้นับคนที่อายุต่ำกว่าสิบปี สองคนเท่ากับหนึ่งคน

ส่วนที่ ๔

ส่วนที่รับหรือใส่อุจจาระ และที่บัสสาวะ

มาตรา ๑๖ เมื่อเจ้าพนักงานสาธารณสุขได้แนะนำว่าจำเป็นต้องมีหรือเพิ่มส่วนชนิดใดชนิดหนึ่งสำหรับอาคารใด หรือให้เปลี่ยนแปลงส่วนชนิดใดที่มีอยู่แล้วให้ต้องด้วยสัญลักษณ์ ก็ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจส่งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองนั้น ปฏิบัติตามที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นเห็นสมควรภายในสามสิบสามวัน นับแต่วันที่ได้รับคำสั่ง

มาตรา ๑๗ เมื่อเจ้าพนักงานสาธารณสุขได้แนะนำก็ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจห้ามการสร้างหรือใช้ส่วนที่รับหรือใส่อุจจาระชนิดใดซึ่งมีลักษณะก่อให้เกิดเสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพในเขตหนึ่งเขตใด

การห้ามนั้นให้ปิดประกาศไว้ ณ ที่เปิดเผยในเขตที่ประสงค์จะห้ามไม่น้อยกว่ากิโลเมตรตารางเหลี่ยมละสามแห่ง และต้องกำหนดวันที่จะบังคับการตามประกาศมิให้น้อยกว่าสามสิบวัน นับแต่วันประกาศหรือจะสั่งห้ามเป็นหนังสือเฉพาะรายก็ได้

ถ้าได้มีประกาศห้ามตามความในวรรคก่อนโดยถูกต้องแล้ว ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าบุคคลผู้มีภูมิลำเนาภายในเขตที่ประสงค์จะห้ามการสร้างหรือใช้ส่วนชนิดที่ปรากฏในประกาศได้ทราบประกาศนั้นแล้ว

มาตรา ๑๘ เจ้าพนักงานสาธารณสุขมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือแก่เจ้าของหรือผู้ครอบครองส่วนที่รับหรือใส่อุจจาระ และที่บัสสาวะชนิดใดในสถานที่ใด ให้จัดการซ่อมแซมทำความสะอาด หรือรักษาไว้ให้เรียบร้อยโดยวิธีอย่างใดก็ได้ตามที่เห็นสมควรภายในเวลาที่กำหนดไว้ในคำสั่งนั้น

ส่วนที่ ๕

เหตุรำคาญ

มาตรา ๑๘ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นหน้าที่จัดการกำจัดห้าม และระงับเหตุรำคาญ ในที่สาธารณะหรือเอกชน ซึ่งก่อให้เกิดเสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพความปลอดภัยหรือ สวัสดิภาพและเสรีภาพของประชาชน กับทั้งให้ดูแลรักษาบรรดาถนน ทางบก ทางน้ำ รางระบาย กู คลอง และที่ต่าง ๆ ในเขตของตนให้ปราศจากเหตุรำคาญ

เพื่อความประสงค์แห่งพระราชบัญญัตินี้ เหตุรำคาญได้แก่

(๑) สถานที่ หรือส่วนของสถานที่ซึ่งมีลักษณะปลูกสร้าง หรือมีสภาพซึ่งเป็นเหตุ ให้เสื่อม หรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ หรือความปลอดภัย

(๒) ที่ขังน้ำ บ่อ แหล่งน้ำ ท้องร่อง รางระบายน้ำ ร่องน้ำ ทางน้ำ หรือ ที่ลุ่ม ที่อบน้ำ ส้วม ที่บัสสาวะที่รับหรือใส่อุจจาระ ท่ออุจจาระ รางระบาย ที่ใส่มูลสัตว์ หรือเถาซึ่งอยู่ในทำเลไม่เหมาะสม หรือเป็น หรือน่าจะเป็นที่เพาะพันธุ์ยุง แมลงวัน หรือมี ลักษณะจนเป็นเหตุเสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ

(๓) สัตว์เลี้ยงไว้ในที่ หรือโดยวิธี หรือมีจำนวนเกินสมควรจนเป็นเหตุเสื่อม หรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ

(๔) การสะสม การหมักหมม การทิ้งสิ่งหนึ่งสิ่งใด การละเลยให้สถานที่ หรือสิ่งของรกรุงรัง ซึ่งเป็นเหตุให้หมักกลิ่นเหม็น หรือก่อให้เกิดเสื่อม หรืออาจเป็นอันตรายแก่ สุขภาพ หรือเป็น หรือน่าจะเป็นที่เพาะพันธุ์ยุง หรือแมลงวัน

(๕) โรงงานอุตสาหกรรม โรงงาน หรือที่ทำการซึ่ง

(ก) ไม่รักษาให้ปราศจากกลิ่นไอ อันส่งออกจากท่ออุจจาระ รางระบาย ส้วม ที่รับหรือใส่อุจจาระ ที่บัสสาวะ หรือจากเหตุอื่นใด

(ข) ไม่มีการระบายอากาศเท่าที่พอจักทำให้เกิดส ไอน้ำ ละอองหรือสิ่ง ให้โทษชนิดอื่น ๆ ซึ่งบังเกิดขึ้นเนื่องด้วยกิจกรรมนั้นปราศจากโทษจนเป็นเหตุเสื่อม หรืออาจเป็น อันตรายแก่สุขภาพ

(ค) มีคนขัดเขี่ยรดกันในขณะที่ทำงานจนเป็นเหตุเสื่อม หรืออาจเป็นอันตราย แก่สุขภาพของคนทำงานนั้น

(๖) อาคาร กระโจม หรือโรงใด ๆ อันเป็นเคหะที่อยู่ของคนหรือสำหรับเลี้ยงสัตว์ หรือความประสงค์อย่างอื่น ซึ่งโดยเหตุที่รวมอยู่ชิดกัน หรือปราศจากการระบายน้ำ หรือขัดข้อง แก่การกำจัดมูลฝอย หรือสิ่งปฏิกูล หรือโดยเหตุอื่นใด จนเป็นเหตุเสื่อมหรืออาจเป็นอันตราย แก่สุขภาพ

(๗) แหล่งน้ำ คู หรือคลองที่คนใช้ หรือน่าจะใช้น้ำสำหรับคนบริโภคหรือสำหรับการบ้าน หรือสำหรับทำของให้คนบริโภค ซึ่งเกิดหรือน่าจะเกิดสกปรกขึ้นจนเป็นเหตุเสื่อม หรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ

(๘) เตาไฟ ที่ใส่ไฟหรือปล่องซึ่งพ้นควันหรือวัตถุเชื้อเพลิงไหม้ไม่หมด เป็นปริมาณ มากจนเป็นที่เดือดร้อนแก่ผู้อยู่ใกล้เคียง หรือเป็นเหตุเสื่อม หรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ

(๙) ที่ทำอิฐ หลุมดิน หลุมทราย ที่ขุดไว้เพื่อกิจการอย่างหนึ่งอย่างใด อันเป็นที่ เดือดร้อนแก่ผู้อยู่ใกล้เคียง หรือเป็นเหตุเสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ

(๑๐) กลิ่น เสี่ยง ความกระเทือน ฝุ่น ละออง เขม่า เถ้า อันเป็นที่เดือดร้อนแก่ผู้อยู่ใกล้เคียง หรือเป็นเหตุเสื่อม หรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ

มาตรา ๒๐ เมื่อปรากฏว่ามีเหตุรำคาญให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจออกคำสั่งเป็น หนังสือไปยังบุคคลซึ่งเป็นผู้กระทำ หรือละเลย หรือปล่อยให้เหตุรำคาญนั้นเกิดขึ้น หรือเป็นที่ อยู่ต่อไป ให้ระงับเหตุรำคาญนั้นเสีย ภายในเวลาอันสมควรที่ระบุไว้ในคำสั่ง และถ้าเห็น สมควรจะให้ทำการสิ่งใดโดยวิธีใดตามจำเป็นเพื่อความประสงค์นั้น ก็ให้ส่งไปด้วย

ในคำสั่งนั้นเจ้าพนักงานท้องถิ่นอาจสั่งให้จัดการตามที่จำเป็น เพื่อป้องกันมิให้เหตุรำคาญ นั้นเกิดขึ้นอีกด้วยก็ได้ และแม้ได้ออกคำสั่งระงับเหตุรำคาญไปแล้ว ถ้าเห็นว่าเหตุรำคาญนั้น อาจเกิดขึ้นในสถานที่แห่งนั้น เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะสั่งเป็นหนังสือให้จัดการป้องกันในเวลาใด อีกก็ได้

มาตรา ๒๑ ถ้าเหตุรำคาญเกิดจากลักษณะการปลุกสร้าง หรือสภาพของสถานที่ หรือ ถ้าเกิดขึ้นในสถานที่ซึ่งไม่มีผู้สำนักอยู่ ให้ส่งคำสั่งระงับเหตุรำคาญตามมาตรา ๒๐ แก่เจ้าของ

มาตรา ๒๒ ถ้าหาตัวผู้ก่อเหตุรำคาญไม่ได้ และปรากฏชัดว่าเหตุรำคาญนั้น มิได้ เกิดขึ้นโดยการกระทำ การละเลยหรือการยินยอมของผู้สำนักหรือเจ้าของแห่งสถานที่ซึ่งมีเหตุ

ร้าคาญนั้นเจ้าพนักงานท้องถิ่นอาจระงับเหตุรำคาญนั้นได้เอง และอาจจัดการตามความจำเป็น เพื่อป้องกันมิให้เหตุรำคาญนั้นเกิดขึ้นอีก

มาตรา ๒๓ ในกรณีที่ศาลได้ออกคำสั่งเรื่องเหตุรำคาญตามมาตรา ๑๔ วรรค ๒ คำสั่งนั้นจะเป็นคำสั่งระงับ หรือคำสั่งห้าม หรือคำสั่งปิดอย่างหนึ่งอย่างใดหรือหลายอย่างก็ได้

ในคำสั่งระงับ ศาลมีอำนาจกำหนดให้ทำการตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นทั้งหมดหรือบางส่วน หรือให้ระงับเหตุรำคาญโดยประการอื่นใดภายในเวลาที่ระบุไว้

ในคำสั่งห้าม ศาลมีอำนาจห้ามมิให้ก่อเหตุรำคาญนั้นขึ้นอีก หรือกำหนดให้ทำการใด เพื่อป้องกันมิให้ก่อเหตุรำคาญนั้นเกิดขึ้นอีก

ในคำสั่งปิด ศาลมีอำนาจห้ามมิให้ใช้เคหะเป็นที่พักอาศัย

มาตรา ๒๔ ในคำสั่งระงับ หรือคำสั่งห้ามนั้น ถ้าผู้ถูกสั่งบังคับสงสัยและขอทราบ หรือถ้าศาลเห็นสมควร ก็ให้ระบุงการซึ่งบุคคลนั้นจักต้องทำเพื่อระงับหรือป้องกันเหตุรำคาญมิให้เกิดขึ้นอีก

มาตรา ๒๕ คำสั่งปิดนั้น ให้ออกเฉพาะแต่ในกรณีที่ได้พิสูจน์เป็นที่พอใจว่ามีเหตุรำคาญจนเคหะไม่สมเป็นที่พักอาศัย

มาตรา ๒๖ เมื่อศาลได้ไต่สวนเป็นที่พอใจตามคำร้องของเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือผู้มีส่วนได้เสียคนหนึ่งคนใดว่าเคหะที่สั่งปิดนั้นได้ทำให้สมเป็นที่พักอาศัยได้แล้ว ก็ให้ถอนคำสั่งนั้นเสีย

มาตรา ๒๗ ในกรณีที่บุคคลซึ่งได้รับคำสั่งศาลตามมาตรา ๒๓ หรือมาตรา ๒๔ ไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง เจ้าพนักงานท้องถิ่นอาจเข้าใจในสถานที่ที่เกี่ยวกับคำสั่งนั้น และอาจระงับเหตุรำคาญหรือจัดการอื่นใดตามที่จำเป็น เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามคำสั่งศาล ส่วนค่าใช้จ่ายในการนี้ให้ศาลสั่งผู้ฝ่าฝืนชดใช้จนเต็ม

มาตรา ๒๘ ถ้าศาลให้ออกคำสั่งปิด เกี่ยวกับเคหะใดให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นแจ้งความเป็นหนังสือไปยังผู้ที่เป็นผู้รับผิดชอบในการควบคุมเคหะ ให้แจ้งให้ผู้สำนักทุกคนในเคหะนั้นนอกจากเคหะภายในเวลาดังระบุไว้ในหนังสือซึ่งไม่น้อยกว่าสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือนั้น ถ้าผู้ใดฝ่าฝืนและเมื่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นได้ร้องขอต่อศาล ก็ให้ศาลออกคำสั่งขับไล่ผู้ฝ่าฝืนนั้น

มาตรา ๒๙ ในกรณีที่ได้ออกคำสั่งปิดเคหะแก่เคหะใด และคำสั่งนั้นศาลยังมีได้เพิกถอน ถ้าปรากฏว่า

(๑) เคหะนั้นยังมีได้ทำให้สมเป็นที่คนอยู่

(๒) ยังมีได้ลงมือจัดการตามความจำเป็นโดยใช้ความอดสาเหทุกประการตามควร เพื่อให้เคหะนั้นสมเป็นที่คนอยู่

(๓) การคงอยู่ของอาคารอันเป็นเคหะ หรือส่วนของเคหะเป็นเหตุเสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ หรือความปลอดภัยของประชาชน หรือผู้ที่อยู่ในเคหะใกล้เคียง

เจ้าพนักงานท้องถิ่นอาจร้องขอต่อศาลให้คำสั่งให้เจ้าของหรือเคหะหรืออาคารดังกล่าวข้างต้นนั้นเสียภายในเวลาซึ่งระบุไว้ในคำสั่ง

คำสั่งนั้นอาจระบุให้ทำลายสิ่งปลูกสร้าง หรือส่วนของสิ่งปลูกสร้างแห่งเคหะหรืออาคารนั้นเสียด้วยก็ได้

มาตรา ๓๐ ในกรณีที่ศาลได้ออกคำสั่งให้หรือเคหะ หรืออาคารตามมาตรา ๒๕ ให้เจ้าของหรือและย้ายสิ่งปลูกสร้างไปเสียให้พ้นภายในเวลาซึ่งกำหนดไว้ในคำสั่งนั้น

ถ้าเจ้าของไม่ปฏิบัติตามคำสั่งนั้น ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นจัดการให้เป็นไปตามคำสั่งศาล ส่วนค่าใช้จ่ายในการนี้ให้เจ้าของชดใช้จนเต็ม

หมวด ๒

การแต่งผม

มาตรา ๓๑ ให้เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นมีอำนาจออกเทศบัญญัติ หรือข้อบังคับแล้วแต่กรณี เพื่อควบคุมการแต่งผมของประชาชนให้ต้องด้วยสุลักษณะ ดังต่อไปนี้

(๑) ห้ามการตั้งหรือใช้สถานที่แห่งหนึ่งแห่งใดเป็นที่รับจ้างแต่งผม และห้ามมิให้ผู้ใดเป็นผู้รับจ้างแต่งผม เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาต

(๒) วางระเบียบการขอและออกใบอนุญาตให้ตั้ง หรือใช้สถานที่รับจ้างแต่งผม และให้บุคคลเป็นผู้รับจ้างแต่งผม และกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมรับใบอนุญาต

(๓) กำหนดเครื่องหมายสำหรับสถานที่รับจ้างแต่งผม

- (๔) กำหนดเครื่องใช้อันจำเป็นซึ่งต้องมีในการแต่งผม และกำหนดวิธีใช้นั้น ให้ต้องด้วยสุขลักษณะ
- (๕) กำหนดให้ใช้เวชภัณฑ์อันจำเป็นในการแต่งผม และห้ามใช้เวชภัณฑ์ที่เห็นว่าอาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ
- (๖) กำหนดการแต่งกายและการรักษาความสะอาดของผู้รับจ้างแต่งผม
- (๗) กำหนดห้ามมิให้ผู้ใดประกอบกิจการที่ระบุไว้อันอาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ ในสถานที่รับจ้างแต่งผม
- (๘) ห้ามมิให้ผู้รับใบอนุญาตรับจ้างแต่งผมแก่ผู้ที่มีเหตุควรเชื่อว่าเป็นโรคติดต่อ ซึ่งระบุไว้ อันน่าจะแพร่ไปเพราะการแต่งผม
- (๙) ห้ามมิให้ผู้รับใบอนุญาตซึ่งมีเหตุควรเชื่อว่าเป็นโรคติดต่อ ซึ่งระบุไว้ รับจ้างแต่งผม
- (๑๐) กำหนดเงื่อนไขในการพักใช้ หรือเพิกถอนใบอนุญาต

หมวด ๓

สัตว์ซึ่งเป็นเหตุรำคาญและอาจเป็นอันตรายแก่ประชาชน

มาตรา ๓๒ เมื่อเจ้าพนักงานสาธารณสุขได้แนะนำ ให้เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นมีอำนาจออกเทศบัญญัติ หรือข้อบังคับแล้วแต่กรณี กำหนดเขตส่วนหนึ่งส่วนใดหรือทั้งหมดในท้องถิ่นในเขตอำนาจของตน ซึ่งเมื่อพ้นกำหนดเวลาไม่น้อยกว่าสามเดือนแล้ว ห้ามมิให้ผู้ใดเลี้ยงหรือปล่อย ช้าง ม้า โค กระบือ พ้อ สุนัข แมะ แกะ ห่าน เป็ด ไก่ ในถนน ทางบก ทางน้ำ และที่สาธารณะที่ระบุไว้ในเขตกำหนด

เทศบัญญัติหรือข้อบังคับนั้นอาจ

- (๑) วางระเบียบการจับ กัก จำหน่ายและทำลายสัตว์ดังกล่าวแล้ว แต่ก่อนที่จะจำหน่ายและทำลายสัตว์ใด จะต้องกักไว้อย่างน้อยห้าวัน เว้นแต่ถ้าสัตว์นั้นเป็นโรคติดต่อ อันอาจเป็นอันตรายแก่ประชาชน จะทำลายเสียก่อนกำหนดนั้นก็ได้
- (๒) วางระเบียบการเลี้ยงดูสัตว์ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นกักไว้ และกำหนดอัตราค่าเลี้ยงดูซึ่งเจ้าของต้องเสียในกรณีรับสัตว์คืนไป

มาตรา ๓๓ ให้นำบทบัญญัติแห่งมาตรา ๓๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลมแก่สุนัขซึ่งปรากฏว่าไม่มีเจ้าของ และสุนัขหรือสัตว์อื่นซึ่งเป็นหรือแสดงอาการว่าเป็นโรคกลัวน้ำ

หมวด ๕

น้ำ

มาตรา ๓๔ ให้เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นมีอำนาจออกเทศบัญญัติ หรือข้อบังคับแล้วแต่กรณี เพื่อกควบคุมการหาน้ำใช้สำหรับประชาชน และให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจปิดกั้น หรือห้ามมิให้น้ำในบ่อหรือแหล่งน้ำใด ซึ่งเป็นหรือน่าจะเป็นอันตรายแก่สุขภาพ

มาตรา ๓๕ ภายใต้งบบังคับบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ว่าด้วยการควบคุมกิจการค้าขาย อันกระทบถึงความปลอดภัยหรือผาสุกแก่สาธารณชน เจ้าพนักงานท้องถิ่นอาจจัดการประปาเพื่อจำหน่ายน้ำแก่ประชาชน และถ้าจำเป็นก็อาจต่อท่อและวางน้ำผ่านข้าม เลียบ หรือลอดใต้ถนน ห้าง หรือคูหาใต้ถนน หรือที่ใดที่ได้เวนคืนแล้วเพื่อสร้างถนน และเมื่อได้แจ้งความเป็นหนังสือล่วงหน้าแก่เจ้าของเป็นเวลาสมควรแล้ว อาจต่อท่อและวางน้ำผ่าน หรือลอดใต้อสังหาริมทรัพย์ใดก็ได้ ถ้าอสังหาริมทรัพย์นั้นเป็นของเอกชน ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นจ่ายค่าทดแทนเป็นจำนวน สำหรับการเสียหายที่บังเกิดขึ้นในกรณีใด ห้ามมิให้ก่อให้เกิดความเสียหายโดยไม่จำเป็น

ถ้าไม่ตกลงกันในเรื่องค่าทดแทน ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นแจ้งความเป็นหนังสือแก่เจ้าของอสังหาริมทรัพย์นั้นว่า จะให้ค่าทดแทนเป็นจำนวนเงินเท่าใด ถ้าเจ้าของอสังหาริมทรัพย์ไม่ตกลงภายในกำหนดสัปดาห์ นับแต่วันที่ได้รับแจ้งความนั้นแล้ว ทั้งสองฝ่ายสิทธิที่จะตั้งอนุญาโตตุลาการฝ่ายละคน สำหรับชี้ขาดเรื่องค่าทดแทน ถ้าอนุญาโตตุลาการไม่ตกลงกันให้อนุญาโตตุลาการตั้งบุคคลภายนอกคนหนึ่งเป็นผู้ชี้ขาด ถ้าอนุญาโตตุลาการไม่ตกลงกันในการตั้งผู้ชี้ขาด เมื่อฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งร้องขอต่อศาล ให้ศาลมีคำสั่งตั้งผู้ชี้ขาดตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง

มาตรา ๓๖ เมื่อได้ตกลงกับเจ้าพนักงานท้องถิ่นนอกเขตของตนแล้ว เจ้าพนักงานท้องถิ่นอาจใช้อำนาจตามความในมาตรา ๓๕ นอกเขตของตน และอาจจำหน่ายน้ำให้แก่บุคคลนอกเขตนั้นได้

มาตรา ๓๗ ภายใต้บังคับบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เจ้าพนักงานท้องถิ่นอาจ

(๑) จัดให้มีที่อาบน้ำและที่ซักผ้าสาธารณะโดยใช้น้ำสะอาด

(๒) สงวนแหล่งน้ำ หรือที่น้ำไหลไว้สำหรับอาบน้ำให้สัตว์ หรือสำหรับ
ความประสงค์อื่น ๆ เพื่อบำรุงสุขภาพและความสะอาดของประชาชน

(๓) กันส่วนหนึ่งส่วนใดของชายทะเลไว้เป็นที่อาบน้ำสาธารณะ

เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นมีอำนาจออกเทศบัญญัติหรือข้อบังคับ แล้วแต่กรณี เพื่อควบคุมการใช้
ที่นั้น ๆ และเมื่อเห็นสมควรก็อาจกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมสำหรับการใช้

มาตรา ๓๘ ห้ามมิให้ผู้ใดชำระล้างร่างกาย ซักเสื้อผ้า หรือล้างสิ่งใด ๆ หรืออาบน้ำ
ให้สัตว์ ทำหรือปล่อยให้สิ่งปฏิกูลตกลงไป หรือทำโดยประการใดให้เกิดความโสโครกในบ่อ สระ
ที่ขังน้ำ หรือทางน้ำ ทพกนา ซึ่งเป็นส่วนของการประปาของท้องถิ่น

มาตรา ๓๙ เมื่อได้แจ้งแก่ผู้สำนักแล้ว เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือผู้ที่เจ้าพนักงาน
ท้องถิ่นได้มอบหมายหน้าที่ไว้โดยเฉพาะ อาจเข้าไปในเคหะอาคารหรือที่ดินซึ่งมีท่อหรือเครื่อง
อุปกรณ์การประปาผ่าน เลียบ หรือลอดไปเพื่อที่จะตรวจซ่อม แปลง รื้อ ต่อ หรือจัดการ
ใด ๆ แก่สิ่งเหล่านั้นตามความจำเป็น

มาตรา ๔๐ ห้ามมิให้บุคคลใดซึ่งไม่มีอำนาจโดยชอบด้วยกฎหมาย

(๑) ทำให้เกิดเสี้ยนหนามแก่ทางน้ำ ที่ขังน้ำ ที่บรรจุน้ำ บ่อ สูบ ท่อ ประตูน้ำ
ก๊อก ท่อน้ำทิ้ง เครื่องวัดน้ำ หรือสิ่งอื่น ๆ ซึ่งใช้ในการประปาของท้องถิ่น หรือซึ่งอยู่ใน
ความอำนวยการหรือความควบคุมของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นหรือ

(๒) เปิด ทด ข้าย หรือเอาไปด้วยประการใด ๆ ซึ่งน้ำประปา น้ำหรือทางน้ำ
ซึ่งกันไว้สำหรับการประปา

มาตรา ๔๑ ในกรณีที่เกิดอึกคักขัง หรือน้ำไม่พอใช้ หรือมีการซ่อมหรือล้างท่อใหญ่
เจ้าพนักงานท้องถิ่นอาจปิดหรือย้ายกระแสแต่ส่วนหนึ่งส่วนใด หรือทั้งหมดในท่อหรือการ
ประปา ซึ่งได้จัดให้มีขึ้นตามความในหมวดนี้ แม้ว่าจะได้ทำสัญญาการจำหน่ายน้ำไว้กับบุคคลใด
ก็ตาม

หมวด ๕
การค้าอาหาร น้ำแข็ง และสิ่งของอย่างอื่น
ส่วนที่ ๑

ตลาดสาธารณะ

มาตรา ๔๒ เจ้าพนักงานท้องถิ่นอาจจัดให้มีและบำรุงตลาดสาธารณะในท้องถิ่นของตนและเพื่อความสะดวกแก่ผู้เข้าไปซื้อขายในตลาดนั้น อาจจัดให้มีร้านขายของ แทน โต๊ะที่ขังสัตว์อาคาร หรือเครื่องอุปกรณอื่น ๆ และเครื่องชั่ง ตวง วัด

มาตรา ๔๓ เจ้าพนักงานท้องถิ่นอาจให้เช่าตลาดสาธารณะ หรือสถานที่ส่วนหนึ่งส่วนใดของตลาดนั้นได้ แต่ต้องทำโดยวิธีเรียกประมูล

มาตรา ๔๔ เจ้าหน้าที่ยกเทศมามีอำนาจออกเทศบัญญัติหรือข้อบังคับแล้วแต่กรณีว่าด้วยตลาดสาธารณะ ดังต่อไปนี้

(๑) วางระเบียบการควบคุมและการใช้ร้านขายของ แทน โต๊ะ ที่ขังสัตว์ และที่ขายของ รวมทั้งกำหนดอัตราค่าเช่าหรือค่าใช้ที่ขายของตามสมควร

(๒) วางระเบียบการรักษาตลาด ตลอดจนของใช้ทั้งหมดไว้ให้สะอาดและเรียบร้อย รวมทั้งการขนมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลออกจากตลาด

(๓) ป้องกันเหตุรำคาญ และห้ามวางสิ่งกีดขวางในตลาดและตามทางเข้าสู่ตลาด

(๔) กำหนดให้ผู้เข้าขายของในตลาดมีใบอนุญาตและวางระเบียบการขอและออกใบอนุญาต ตลอดจนกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมใบอนุญาต

(๕) วางระเบียบหรือกำหนดวิธีซึ่งผู้รับใบอนุญาตให้เข้าขายของในตลาด จะต้องปฏิบัติตามในการขาย ทำ ประกอบ ปูรง หรือสะสมอาหารรวมทั้งภาชนะ น้ำใช้และของใช้อื่น ๆ ให้ถูกต้องด้วยสุขลักษณะ

(๖) ห้ามผู้รับใบอนุญาตให้เข้าขายของในตลาด ซึ่งมีเหตุควรเชื่อว่าตนเป็นโรคติดต่อซึ่งระบุไว้ หรือซึ่งเจ้าพนักงานสาธารณสุขได้ตรวจปรากฏว่าเป็นพาหะและได้รับแจ้งความเป็นหนังสือแล้วว่า ตนเป็นพาหะของโรคติดต่อซึ่งระบุไว้มิให้ขาย ทำ ประกอบ ปูรง หรือสะสมอาหารและสิ่งของอย่างอื่นในตลาด

(๗) กำหนดเวลาเปิดและปิดตลาด

(๘) กำหนดเงื่อนไขในการพักใช้ หรือเพิกถอนใบอนุญาต

ส่วนที่ ๒

ตลาดเอกราช

มาตรา ๔๕ ห้ามมิให้บุคคลใดตั้งตลาดเอกราช เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาต

มาตรา ๔๖ เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นมีอำนาจออกเทศบัญญัติหรือข้อบังคับแล้วแต่กรณีว่าด้วยตลาดเอกราช ดังต่อไปนี้

(๑) วางระเบียบการขอและออกใบอนุญาตให้ตั้งตลาดเอกราช และกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมใบอนุญาต

(๒) กำหนดเงื่อนไขอันเกี่ยวข้องกับสุขภาพลักษณะของสถานที่ที่จะตั้งเป็นตลาดและการปลูกสร้างในสถานที่นั้น

(๓) วางระเบียบการควบคุมและการใช้ร้านขายของ แทน โต๊ะ ที่ขังสัตว์และที่ขายของในตลาด

(๔) วางระเบียบการรักษาตลาด ตลอดจนของใช้ทั้งหมดให้สะอาดและเรียบร้อย รวมทั้งการขนมูลฝอย

(๕) ป้องกันเหตุรำคาญ และห้ามวางสิ่งกีดขวางในตลาดและตามทางเข้าสู่ตลาด

(๖) กำหนดให้ผู้เข้าขายของในตลาดมีใบอนุญาต และวางระเบียบการขอและออกใบอนุญาต ตลอดจนกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมใบอนุญาต

(๗) วางระเบียบหรือกำหนดวิธี ซึ่งผู้รับใบอนุญาตให้เข้าขายของในตลาดจะต้องปฏิบัติตามในการขาย ทำ ประกอบ ปูรง หรือเสสมอาหาร รวมทั้งภาชนะน้ำใช้ และของใช้อื่น ๆ ให้ต้องด้วยสุขภาพ

(๘) ห้ามผู้รับใบอนุญาตให้เข้าขายของในตลาด ซึ่งมีเหตุควรเชื่อว่าคนเป็นโรคติดต่อซึ่งระบไว้ หรือซึ่งเจ้าพนักงานสาธารณสุขได้ตรวจปรากฏว่าเป็นพาหะ และได้รับแจ้งความเป็นหนังสือแล้วว่า คนเป็นพาหะของโรคติดต่อซึ่งระบไว้มิให้ขาย ทำ ประกอบ ปูรง หรือเสสมอาหารและสิ่งของอย่างอื่นในตลาด

(๙) กำหนดเวลาเปิดและปิดตลาด

(๑๐) กำหนดเงื่อนไขในการพักใช้ หรือเพิกถอนใบอนุญาต

ส่วนที่ ๓

แผงลอย

มาตรา ๔๗ เมื่อได้รับคำแนะนำของเจ้าพนักงานสาธารณสุข ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่น มีอำนาจประกาศระบุนถนนสาธารณะ หรือที่สาธารณะ หรือส่วนหนึ่งส่วนใดของถนนสาธารณะ หรือที่สาธารณะซึ่งห้ามมิให้ตั้งแผงลอย

ในประกาศนั้นจะห้ามเด็ดขาด หรือโดยมีเงื่อนไขว่าวันแต่จะได้รับใบอนุญาตก็ได้ และให้ปิดประกาศนั้นไว้ ณ ที่เปิดเผยในเขตที่ประสงค์จะห้ามไม่น้อยกว่าสามแห่ง และต้อง กำหนดวันที่จะบังคับการตามประกาศมิให้น้อยกว่าสิบห้าวันนับแต่วันประกาศ

มาตรา ๔๘ เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นมีอำนาจออกเทศบัญญัติหรือข้อบังคับแล้วแต่กรณี เพื่อ ควบคุมแผงลอยตามมาตรา ๔๗ ดังต่อไปนี้

(๑) วางระเบียบการขอและออกใบอนุญาตให้ตั้งแผงลอย และกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมรับใบอนุญาต

(๒) กำหนดเงื่อนไขอันเกี่ยวกับสุขลักษณะของที่ตั้งและการสร้างแผงลอย

(๓) วางระเบียบการรักษาแผงลอยตลอดจนของใช้ทั้งหมดให้สะอาดและเรียบร้อย รวมทั้งการขนมูลฝอย และสิ่งปฏิกูลออกจากสถานที่นั้น

(๔) วางระเบียบหรือกำหนดวิธีซึ่งผู้รับใบอนุญาตจะต้องปฏิบัติตาม ในการขาย ทำ ประกอบ ปรง หรือสะสมอาหารและน้ำแข็ง รวมทั้งภาชนะน้ำใช้และของใช้อื่น ๆ ให้ ด้งด้วยสุขลักษณะ

(๕) ห้ามผู้รับใบอนุญาต ซึ่งมีเหตุควรเชื่อว่าตนเป็นโรคติดต่อซึ่งระบุไว้ หรือซึ่ง เจ้าพนักงานสาธารณสุขได้ตรวจปรากฏว่าเป็นพาหะและได้รับแจ้งความเป็นหนังสือแล้วว่าตนเป็น พาหะของโรคติดต่อซึ่งระบุไว้มิให้ขาย ทำ ประกอบ ปรง หรือสะสมอาหาร น้ำแข็ง และ สิ่งของอย่างอื่นที่แผงลอย

(๖) กำหนดเวลาขายของแผงลอย

(๗) กำหนดเงื่อนไขในการพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาต

ส่วนที่ ๔

ผู้เร่ขาย

มาตรา ๔๙ เจ้าหน้าที่ยกชั้นมีอำนาจออกเทศบัญญัติหรือข้อบังคับแล้วแต่กรณี เพื่อควบคุมผู้เร่ขาย ดังต่อไปนี้

- (๑) ห้ามมิให้ผู้ใดเป็นผู้เร่ขาย เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาต
- (๒) จำแนกประเภทผู้เร่ขายตามลักษณะของสินค้า หรือตามลักษณะอื่นใดซึ่งเห็น

สมควร

(๓) วางระเบียบการขอและออกใบอนุญาต ให้เป็นผู้เร่ขายและกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมใบอนุญาต

(๔) กำหนดเงื่อนไขอันเกี่ยวข้องกับสุขลักษณะ ซึ่งผู้รับใบอนุญาตจะต้องปฏิบัติตาม

(๕) วางระเบียบหรือกำหนดวิธีซึ่งผู้รับใบอนุญาตจะต้องปฏิบัติตามในการขาย ทำประกอบปรุง หรือสะสมอาหาร และน้ำแข็ง รวมทั้งภาชนะน้ำใช้ และของใช้อื่น ๆ ให้ต้องด้วยสุขลักษณะ

(๖) ห้ามผู้รับใบอนุญาต ซึ่งมีเหตุควรเชื่อว่าตนเป็นโรคติดต่อซึ่งระบุไว้ หรือซึ่งเจ้าพนักงานสาธารณสุขได้ตรวจปรากฏว่าเป็นพาหะ และได้รับแจ้งความเป็นหนังสือแล้วว่าตนเป็นพาหะของโรคติดต่อซึ่งระบุไว้มิให้ผู้เร่ขาย

(๗) กำหนดเขตส่วนหนึ่งส่วนใดหรือทั้งหมดในท้องถิ่นในเขตอำนาจของตน ซึ่งเมื่อพ้นกำหนดเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งปีแล้ว ห้ามมิให้บุคคลผู้หนึ่งผู้ใดทำการเร่ขาย เว้นแต่จะได้รับอนุญาต

(๘) กำหนดเวลาซึ่งผู้เร่ขายจะขายอาหารบางประเภทไม่ได้

(๙) กำหนดเงื่อนไขในการพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาต

ส่วนที่ ๕

สถานที่เอกชน

มาตรา ๕๐ เจ้าหน้าที่ยกชั้นมีอำนาจออกเทศบัญญัติหรือข้อบังคับแล้วแต่กรณี เพื่อควบคุมการค้าอาหาร หรือน้ำแข็งในสถานที่เอกชน ดังต่อไปนี้

(๑) ห้ามการตั้งหรือใช้สถานที่เอกชนแห่งหนึ่งแห่งใดเป็นที่ขาย ทำ ประกอบ
ปรุง สะสมอาหารหรือน้ำแข็ง เว้นแต่จะได้รับอนุญาต

(๒) วางระเบียบการขอและออกใบอนุญาตให้ใช้สถานที่ตามความในอนุมาตรา ๑
และกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมใบอนุญาต

(๓) กำหนดเงื่อนไขอันเกี่ยวกับสุขลักษณะของสถานที่และสิ่งปลูกสร้างซึ่งผู้รับ
ใบอนุญาตจะต้องปฏิบัติตาม

(๔) วางระเบียบหรือกำหนดวิธี ซึ่งผู้รับใบอนุญาตจะต้องปฏิบัติตามในการใช้
และการรักษาสถานที่ ตลอดจนของใช้ทั้งหมดให้สะอาดและเรียบร้อย รวมทั้งการขนมูลฝอย
และสิ่งปฏิกูลออกจากสถานที่นั้น

(๕) วางระเบียบหรือกำหนดวิธีซึ่งผู้รับใบอนุญาตจะต้องปฏิบัติตามในการขาย ทำ
ประกอบ ปรุง สะสมอาหาร หรือน้ำแข็ง รวมทั้งภาชนะ น้ำใช้และของใช้อื่น ๆ ให้ต้อง
ด้วยสุขลักษณะ

(๖) วางระเบียบหรือกำหนดวิธีซึ่งผู้รับใบอนุญาตจะต้องปฏิบัติตามในการขาย ทำ
สะสมหรือขนส่งน้ำแข็ง รวมทั้งภาชนะ น้ำใช้และของใช้อื่น ๆ ซึ่งใช้ในการนั้นถูกต้องด้วย
สุขลักษณะ

(๗) ห้ามผู้รับใบอนุญาต ซึ่งมีเหตุควรเชื่อว่าตนเป็นโรคติดต่อซึ่งระบุไว้ หรือซึ่ง
เจ้าพนักงานสาธารณสุขได้ตรวจปรากฏว่าเป็นพาหะ และได้รับแจ้งความเป็นหนังสือแล้วว่า
ตนเป็นพาหะของโรคติดต่อซึ่งระบุไว้มิให้ ขาย ทำ ประกอบ ปรุง สะสมอาหารหรือน้ำแข็ง

(๘) กำหนดเวลาซึ่งห้ามมิให้ผู้รับใบอนุญาตขายอาหารบางประเภท หรือชนิดใด
ในเขตที่ระบุไว้

(๙) กำหนดเงื่อนไขในการพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาต

หมวด ๖

อำนาจตรวจ

มาตรา ๕๑ เจ้าพนักงานสาธารณสุขมีอำนาจที่จะตรวจหรือมอบให้ผู้ใดตรวจบุคคล
ซึ่งขอรับหรือได้รับใบอนุญาตแล้วตามมาตรา ๓๑ มาตรา ๔๔ มาตรา ๔๖ มาตรา ๔๘ มาตรา ๕๕
และมาตรา ๕๐ ในเมื่อสงสัยว่าเป็นโรค หรือเป็นพาหะของโรค ซึ่งอาจติดต่อไปยังผู้อื่นได้

มาตรา ๕๒ เจ้าพนักงานท้องถิ่น เจ้าพนักงานสาธารณสุข หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย จากเจ้าพนักงานดังกล่าวแล้ว อาจเรียกบุคคลซึ่งประกอบการค้าหรือกิจการใดในตลาดสาธารณะ และที่สาธารณะอื่น ๆ ไม่ว่าในเวลาใดให้แสดงใบอนุญาตของตน และตรวจดูการปฏิบัติตาม บทแห่งพระราชบัญญัตินี้หรือเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในใบอนุญาต

มาตรา ๕๓ เจ้าพนักงานท้องถิ่น เจ้าพนักงานสาธารณสุข หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย จากเจ้าพนักงานดังกล่าวแล้ว อาจเข้าตรวจตลาดเอกชนหรือสถานที่เอกชนใดซึ่งใช้เป็นโรง หรือโรงงาน ขาย ทำ ประกอบ ประุง หรือสะสมอาหารหรือน้ำแข็งเพื่อการค้าในระหว่างเวลา ทำงานของตลาด หรือสถานที่นั้น เพื่อขอดูใบอนุญาตและตรวจการค้าหรือกิจการใด ให้เป็นไป ตามบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ หรือเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในใบอนุญาต

มาตรา ๕๔ เจ้าพนักงานท้องถิ่น เจ้าพนักงานสาธารณสุข หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย จากเจ้าพนักงานดังกล่าวแล้ว อาจเข้าไปในสถานที่เอกชนอื่นนอกจากที่ระบุไว้ในมาตรา ๕๓ ระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตก เพื่อขอดูใบอนุญาตตรวจการประกอบการค้ามิให้ผ่าน ต่อบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

เจ้าพนักงานท้องถิ่น เจ้าพนักงานสาธารณสุข หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายอาจเข้าไปตรวจ ในสถานที่เอกชนเพื่อประโยชน์ดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) ตรวจดูสัญลักษณ์ของสถานที่นั้นให้ต้องตามที่บัญญัติไว้ในหมวด ๑ ส่วนที่ ๓
 (๒) ตรวจการปฏิบัติตามบทบัญญัติว่าด้วยส้วม ที่รับหรือใส่อุจจาระที่บัสสาวะ ให้เป็นไปโดยถูกต้อง

(๓) ตรวจเหตุรำคาญดังที่บัญญัติไว้ในหมวด ๑ ส่วนที่ ๕ หรือการปฏิบัติตาม คำสั่ง ให้จำกัด ห้าม และระงับเหตุรำคาญ หรือเพื่อจัดการกับเหตุรำคาญนั้นตามที่บัญญัติไว้ ในมาตรา ๒๗

(๔) ตรวจคันสุนัขหรือสัตว์อื่นที่สงสัยว่าเป็นหรือเป็นโรคกลัวน้ำ
 (๕) ตรวจสถานที่เพื่องานท่อน้ำผ่าน เลียบ หรือลอดใต้สถานที่นั้นหรือเพื่อซ่อม ท่อน้ำ เครื่องอุปกรณ์ หรือทำการอื่นใดแล้วแต่ความจำเป็นตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในหมวด ๔
 (๖) ตรวจอาหารหรือน้ำแข็งซึ่งผู้เร่ขายเป็นผู้ขาย ตลอดจนเครื่องประกอบ และ วิธีปรุงอาหารหรือน้ำแข็งนั้นให้ต้องด้วยสัญลักษณ์

มาตรา ๕๕ การใช้อำนาจตรวจตามมาตรา ๕๔ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่แสดงเครื่องหมายอันเป็นหลักฐานแห่งตำแหน่งหน้าที่ของตน และความประสงค์โดยเฉพาะในการตรวจต่อเจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่

มาตรา ๕๖ ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ทำการตรวจเห็นเป็นการจำเป็นก็ให้มิอำนาจเอาอาหาร น้ำแข็ง หรือยาที่ผู้รับจ้างแต่งผสมไว้ใช้ไปเป็นตัวอย่างสำหรับตรวจตามทางวิชาการเป็นปริมาณตามสมควรโดยไม่ต้องใช้ราคา และพนักงานเจ้าหน้าที่จะเอาเครื่องใช้หรือเครื่องอุปกรณ์อื่นใดไปตรวจด้วยก็ได้ แต่เมื่อตรวจเสร็จแล้วให้คืนเจ้าของโดยมิชักช้า

มาตรา ๕๗ เจ้าพนักงานท้องถิ่น เจ้าพนักงานสาธารณสุข หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากเจ้าพนักงานดังกล่าวแล้ว อาจตรวจขบวนการหรือภาชนะหรือที่บรรจุอื่นใดเมื่อมีเหตุควรสงสัยว่ามีอาหารหรือน้ำแข็ง ไว้เพื่อการคัดค้านบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕๘ ในขณะที่ทำการตรวจ ถ้าเจ้าพนักงานสาธารณสุขหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายพบอาหาร หรือน้ำแข็งซึ่งไม่ควรบริโภคโดยเป็นของเสียหรือเป็นของที่อาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพของผู้บริโภค ก็ให้มิอำนาจยึดหรือทำลายของนั้นได้

หมวด ๗

เบ็ดเตล็ด

มาตรา ๕๙ ห้ามมิให้ออกใบอนุญาตแก่บุคคลใดซึ่งขอรับใบอนุญาตตามมาตรา ๓๑ มาตรา ๔๔ มาตรา ๔๖ มาตรา ๔๘ มาตรา ๔๙ หรือมาตรา ๕๐ ถ้าบุคคลนั้นเป็นโรคหรือพาหะของโรค ซึ่งเจ้าพนักงานสาธารณสุขเห็นว่าอาจติดต่อไปยังผู้อื่นได้

มาตรา ๖๐ บรรดาข้อบังคับซึ่งเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น ในท้องถิ่นที่ยังไม่ได้ยกฐานะเป็นเทศบาลได้ออกตามพระราชบัญญัตินี้ เมื่อได้ประกาศปิดไว้โดยเปิดเผย ณ ที่ว่าการอำเภอแห่งท้องถิ่นนั้นแล้วเจ็ดวัน ให้ใช้บังคับได้

ผู้ใดถูกศาลพิพากษาให้ปรับเพราะการกระทำผิดข้อบังคับดังกล่าวในวรรคก่อน และไม่ชำระเงินค่าปรับภายในสามสัปดาห์ นับแต่วันคำพิพากษาถึงที่สุดให้ยึดทรัพย์สินของผู้นั้นใช้แทนค่าปรับ หรือมีเงินนั้นจะบังคับให้ผู้นั้นทำงานโยธาแทนตามกำหนดวัน ซึ่งคำนวณโดยอัตราค่าแรง

รายวันในท้องถิ่นอันเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นได้กำหนดไว้โดยข้อบังคับเป็นครั้งคราวก็ได้ แต่ห้ามมิให้
บังคับให้ทำงานโยธาเกินกว่ากำหนดหกสัปดาห์

มาตรา ๖๑ ในการกำหนดอัตราค่าธรรมเนียม ให้เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นมีอำนาจกำหนด
ได้ไม่เกินอัตราที่ขบพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๖๒ บรรดาค่าธรรมเนียมและค่าปรับตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ท้องถิ่นที่
ได้ยกฐานะเป็นเทศบาลแล้ว ให้เป็นของเทศบาลแล้ว ในท้องถิ่นที่ยังไม่ได้ยกฐานะเป็นเทศบาล
ให้มอบแก่เจ้าพนักงานท้องถิ่นเพื่อบำรุงท้องถิ่นนั้น

มาตรา ๖๓ บรรดาใบอนุญาตออกให้ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้สิ้นอายุในวันที่ ๓๑
ธันวาคม แห่งปีที่ออก เว้นแต่ในกรณีแห่งแฉงลอบให้เป็นที่ไปตามที่กำหนดไว้ในเทศบัญญัติ
หรือข้อบังคับของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น

มาตรา ๖๔ ถ้าเทศบาลใดมิได้ใช้อำนาจและหน้าที่ซึ่งมอบหมายไว้ตามพระราชบัญญัตินี้
ในลักษณะการที่เป็นข้อสำคัญสำหรับการสาธารณสุข ให้รัฐมนตรีมีหนังสือสั่งการไปตามที่
เห็นสมควรและให้เทศบาลนั้นดำเนินการภายในเก้าสัปดาห์นับแต่วันรับหนังสือนั้น

หมวด ๘

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๖๕ ผู้ใดใช้สถานที่หรือแห่งหนึ่งแห่งใดเป็นตลาด หรือเพื่อประโยชน์อื่นใด
ดังกล่าวไว้ในมาตรา ๔๘ หรือมาตรา ๔๙ อยู่แล้วในวันใช้เทศบัญญัติหรือข้อบังคับซึ่งได้ออก
ตามความในมาตรานั้น ๆ ต้องขอรับใบอนุญาตภายในเก้าสัปดาห์ นับแต่วันใช้เทศบัญญัติหรือ
ข้อบังคับ

มาตรา ๖๖ บรรดาเทศบัญญัติหรือข้อบังคับเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นได้ออกตามความใน
พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พุทธศักราช ๒๔๗๗ และพระราชบัญญัติการสาธารณสุข
(ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๔๘๒ ให้ใช้ได้เท่าที่ไม่ขัดกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ส่วน
ใบอนุญาตที่ได้ออกตามเทศบัญญัติหรือข้อบังคับนั้น ให้ยังคงใช้อยู่ได้จนกว่าจะสิ้นอายุใบ
อนุญาตนั้น

หมวด ๕

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๖๗ ผู้ใดฝ่าฝืนเทศบัญญัติหรือข้อบังคับซึ่งได้ออกตามความในพระราชบัญญัติ
นี้มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าสิบบาท

มาตรา ๖๘ ผู้ใดประกอบการค้าประเภทหนึ่งประเภทใด ซึ่งกำหนดให้ควบคุม
ตามมาตรา ๘ โดยมีได้รับใบอนุญาต มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งร้อยบาท และ
ให้ศาลมีอำนาจสั่งห้ามผู้กระทำความผิด มิให้ประกอบการค้านั้นต่อไป แต่คำสั่งห้ามที่ว่านี้ให้ระงับไป
เมื่อผู้นั้นได้รับใบอนุญาตแล้ว

มาตรา ๖๙ ผู้รับใบอนุญาตให้ประกอบการค้าใด ไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขซึ่งได้กำหนด
ไว้ตามมาตรา ๘ หรือมาตรา ๙ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าสิบบาท และปรับอีก
วันละไม่เกินสิบบาททุกวันตลอดเวลาที่คงกระทำความผิดอยู่นับแต่วันที่ศาลพิพากษา

มาตรา ๗๐ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา ๑๓ หรือ
มาตรา ๑๔ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าสิบบาท และศาลมีอำนาจบังคับให้ผู้กระทำความผิด
ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นนั้น

มาตรา ๗๑ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๕ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าสิบบาท
และปรับอีกวันละไม่เกินสิบบาททุกวันตลอดเวลาที่คงกระทำความผิดอยู่นับแต่วันที่ศาลพิพากษา

มาตรา ๗๒ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา ๑๖ มีความผิด
ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าสิบบาท และศาลมีอำนาจบังคับให้ผู้กระทำความผิดปฏิบัติตามคำสั่งของ
เจ้าพนักงานท้องถิ่นนั้น

มาตรา ๗๓ ผู้ใดฝ่าฝืนประกาศห้ามของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา ๑๗ หรือไม่
ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานสาธารณสุขตามมาตรา ๑๘ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกิน
ห้าสิบบาท และให้ศาลมีอำนาจบังคับหรือสั่งห้าม ทุบหรือใส่อุจจาระ หรือที่บัสสาวะเสียได้

มาตรา ๗๔ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา ๒๐ หรือ
มาตรา ๒๑ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าสิบบาท

ส่วนเรื่องเหตุรำคาญนั้น ให้ศาลมีอำนาจสั่งให้ปฏิบัติตามมาตรา ๒๓ โดยไม่ต้องคำนึงว่าบุคคลถูกลงโทษตามมาตรานี้หรือไม่

มาตรา ๗๕ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๘ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าสิบบาท

มาตรา ๗๖ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๔๐ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าสิบบาท

มาตรา ๗๗ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๔๕ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งร้อยบาท และให้ศาลมีอำนาจห้ามใช้สถานที่นั้นเป็นตลาดต่อไป แต่คำสั่งห้ามที่วางนี้ ให้ระงับไปเมื่อผู้นั้นได้รับใบอนุญาตแล้ว

มาตรา ๗๘ ผู้ใดฝ่าฝืนประกาศห้ามของเจ้าพนักงานท้องถิ่นซึ่งออกตามมาตรา ๔๗ หรือไม่ยอมให้พนักงานเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการตามหมวด ๖ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าสิบบาท

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ป. พิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี

(๕๘ ร.จ. ๑๕๖๓ ตอนที่ ๕๗ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๔๙๔)

อัตราค่าธรรมเนียมท้าย พ.ร.บ. นี้ไม่ได้พิมพ์ไว้ เพราะได้ถูกยกเลิกและใช้อัตราค่าธรรมเนียมท้าย พ.ร.บ. สาธารณสุข (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๙๕ และ พ.ร.บ. สาธารณสุข (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๐๕ แทนแล้ว

พระราชบัญญัติ

สาธารณสุข (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๕

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๕

เป็นปีที่ ๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติสาธารณสุข พุทธศักราช ๒๕๔๔

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติสาธารณสุข (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๕๕”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้ บังคับ ตั้งแต่ วันถัด จากวัน ประกาศใน ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกอัตราค่าธรรมเนียมทัณฑ์พระราชบัญญัติสาธารณสุข พุทธศักราช ๒๕๔๔ และให้ใช้อัตราค่าธรรมเนียมทัณฑ์พระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา ๔ บรรดาใบอนุญาตที่ได้ออกตามเทศบัญญัติ หรือข้อบังคับก่อนใช้พระราชบัญญัตินี้ ให้คงใช้ต่อไปจนสิ้นอายุใบอนุญาตนั้น ๆ

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขรักษาการตามพระราชบัญญัติ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ป. พิบูลสงคราม
นายกรัฐมนตรี

(๘๖ ร.จ. ๑๑๒ ตอนที่ ๑๑ ลงวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๔๘๕)

อัตราค่าธรรมเนียมท้าย พ.ร.บ. นี้ถูกยกเลิกและใช้อัตราใหม่แทนแล้วโดยมาตรา ๓ แห่ง
พ.ร.บ. สาธารณสุข (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๐๕ จึงไม่พิมพ์ลงไว้

พระราชบัญญัติ

สาธารณสุข (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๗

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๗

เป็นปีที่ ๕ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยสาธารณสุข ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติสาธารณสุข (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๗”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติสาธารณสุข พุทธศักราช ๒๕๔๔ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

“เจ้าหน้าที่ท้องถิ่น” ในท้องถิ่นที่ได้ยกฐานะเป็นเทศบาลแล้ว หมายความว่า เทศบาล ในท้องถิ่นที่ได้ยกฐานะเป็นสุขาภิบาลแล้ว หมายความว่า สุขาภิบาล ส่วนในท้องถิ่นที่ยังไม่ได้ยกฐานะเป็นเทศบาลหรือสุขาภิบาล หมายความว่า ผู้ว่าราชการจังหวัด หรือนายอำเภอ ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดได้มอบให้ทำหน้าที่แทน

“เจ้าพนักงานท้องถิ่น” ในท้องถิ่นที่ได้ยกฐานะเป็นเทศบาลแล้ว หมายความว่า คณะเทศมนตรี ในท้องถิ่นที่ได้ยกฐานะเป็นสุขาภิบาลแล้ว หมายความว่า คณะกรรมการสุขาภิบาล ส่วนท้องถิ่นที่ยังไม่ได้ยกฐานะเป็นเทศบาล หรือสุขาภิบาล หมายความว่าผู้ว่าราชการจังหวัดหรือ นายอำเภอ ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดได้มอบให้ทำหน้าที่แทน

“เจ้าพนักงานสาธารณสุข” หมายความว่า เจ้าพนักงานซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้มีอำนาจหน้าที่ตรวจตราดูแลและรับผิดชอบในการดำเนินการสาธารณสุข ในจังหวัดหรือท้องถิ่นใดตามบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

“มูลฝอย” หมายความว่า เศษกระดาษ เศษผ้า เศษอาหาร เศษสินค้า เศษมูลสัตว์ และซากสัตว์ รวมตลอดถึงวัตถุอื่นใดซึ่งเก็บกวาดจากถนน ตลาดที่เลี้ยงสัตว์หรือที่อื่น

“สิ่งปฏิกูล” หมายความว่า อุจจาระและปัสสาวะ รวมตลอดถึงวัตถุอื่นใดซึ่งเป็นสิ่งโสโครกและมีกลิ่นเหม็น

“การแต่งผม” หมายความว่า รวมตลอดถึงการตัดผมหรือหวด การโกนผม ขน หวด หรือเครา การตัดหนวด การกันหน้าหรือคิ้ว การตัดหรือจัดทรงผม การสระผม การขัดผม การรวบหน้าและการแต่งหน้าบรรดาซึ่งกระทำแก่คน

“อาหาร” หมายความว่า อาหารสำหรับคนบริโภค รวมตลอดถึงเครื่องดื่มนอกจากน้ำ

“ตลาด” หมายความว่า สถานที่ใด ซึ่งตามปกติจัดไว้ให้ผู้ใช้เป็นที่ประชุมสำหรับขายอาหารประเภทสัตว์ เนื้อ ปลา ผัก ผลไม้ หรืออาหารอันมีสภาพเป็นของสดของเสี้ยง่าย แต่ไม่หมายความรวมตลอดถึงตลาดนัดซึ่งจัดให้มีขึ้นแห่งละไม่เกิน ๑๒ วัน ในป็นหนึ่ง

“แผงลอย” หมายความว่า ที่จัดไว้ในถนนสาธารณะ หรือที่สาธารณะรวมตลอดถึงอาคาร แคว่ แท่น โต๊ะ แผง เสื่อ พื้นดิน เรือ หรือแพสำหรับขายอาหาร น้ำแข็ง หรือสิ่งของอย่างอื่น

“ผู้เร่ขาย” หมายความว่า ผู้นำอาหาร น้ำแข็ง เร่ขายในที่ต่าง ๆ ไม่ว่าทางบกหรือทางน้ำ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ป. พิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี

(๑๑ ร.จ. ๑๔๘๘ ตอนที่ ๖๔ ลงวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๔๘๗)

พระราชบัญญัติ

สาธารณสุข (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๐๕

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๐๕

เป็นปีที่ ๑๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาร่างรัฐธรรมนูญ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติสาธารณสุข (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๐๕”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกอัตราค่าธรรมเนียมทัณฑ์พระราชบัญญัติสาธารณสุขพุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสาธารณสุข (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๘๕ และให้ใช้อัตราค่าธรรมเนียมทัณฑ์พระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา ๔ บรรดาใบอนุญาตที่ได้ออกให้ตามเทศบัญญัติหรือข้อบังคับก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้คงใช้ได้ต่อไปจนสิ้นอายุใบอนุญาตนั้น ๆ

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ส. ธนะรัชต์

นายกรัฐมนตรี

(๑๘ ร.จ. ๒๕๒ ตอนที่ ๒๕ ลงวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๐๕)

อัตราค่าธรรมเนียม

เลขที่	รายการ	บาท	สต.
๑	<p>ค่าเก็บขนมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลตามมาตรา ๖ (๓)</p> <p>ก. ค่าเก็บขนมูลฝอยประจำเดือนสำหรับอาคารหรือเคหะ วันหนึ่งไม่เกิน ๒๐ ลิตร เดือนละ ๔ วันหนึ่งเกิน ๒๐ ลิตร แต่ไม่เกิน ๔๐ ลิตร เดือนละ ๖ วันหนึ่งเกิน ๔๐ ลิตร แต่ไม่เกิน ๖๐ ลิตร เดือนละ ๘ วันหนึ่งเกิน ๖๐ ลิตร แต่ไม่เกิน ๘๐ ลิตร เดือนละ ๑๐ วันหนึ่งเกิน ๘๐ ลิตร แต่ไม่เกิน ๑๐๐ ลิตร เดือนละ ๑๒ ถ้าวันใดต้องเก็บขนมูลฝอยเกินกว่าปริมาณประจำวันซึ่งตกลงไว้กับเจ้าหน้าที่ ค่าขนส่วนที่เกินทุก ๆ ๑๐ ลิตร หรือเศษของ ๑๐ ลิตร ๑</p> <p>ข. ค่าเก็บมูลฝอยประจำเดือนสำหรับตลาด โรงงานอุตสาหกรรมหรือสถานที่ซึ่งมีมูลฝอยมาก วันหนึ่งไม่เกิน ๑ ลูกบาศก์เมตร เดือนละ ๔๐ วันหนึ่งเกินกว่า ๑ ลูกบาศก์เมตร ค่าขนทุก ๆ ลูกบาศก์เมตร หรือ เศษลูกบาศก์เมตร เดือนละ ๔๐ ถ้าวันใดต้องเก็บขนมูลฝอยเกินกว่าปริมาณประจำวันซึ่งตกลงไว้กับเจ้าหน้าที่ ค่าขนส่งที่เกินทุก ๆ ๑ ลูกบาศก์เมตร หรือ เศษลูกบาศก์เมตร เดือนละ ๑๐</p> <p>ค. ค่าเก็บขนมูลฝอยเป็นครั้งคราวครั้งหนึ่ง ๆ ถ้าไม่เกิน ๑ ลูกบาศก์เมตร ๒๕ ถ้าเกินกว่า ๑ ลูกบาศก์เมตร เศษเกินครึ่งลูกบาศก์เมตร ให้คิดเท่ากับ ๑ ลูกบาศก์เมตร ลูกบาศก์เมตรละ ๒๕</p>		

เลขที่	รายการ	บาท	สต.
ง.	ค่าเก็บขนออกจากระหรือสิ่งปฏิกลอื่น ๆ ประจำเดือน ใช้ถึงขนาด ๑๕ ลิตร เดือนละ	๕	
	ใช้ถึงขนาดเกิน ๑๕ ลิตร แต่ไม่เกิน ๓๐ ลิตร เดือนละ	๑๐	
	ใช้ถึงขนาดเกิน ๓๐ ลิตร แต่ไม่เกิน ๖๐ ลิตร เดือนละ	๑๕	
จ.	ค่าเก็บขนออกจากระหรือสิ่งปฏิกลอื่น ๆ ประจำเดือน จากที่รับ หรือใส่ขนาดไม่เกิน ๕ ลูกบาศก์เมตร เดือนละ	๕	
	จากที่รับหรือใส่ขนาดเกินกว่า ๕ ลูกบาศก์เมตร แต่ไม่ เกิน ๑ ลูกบาศก์เมตร เดือนละ	๑๒	
	จากที่รับหรือใส่ขนาดเกิน ๑ ลูกบาศก์เมตรขึ้นไป ทุก ลูกบาศก์เมตร เดือนละ	๑๐	
	ถ้ามีเศษไม่ถึงครึ่งลูกบาศก์เมตรให้เพิ่มขึ้น เดือนละ ๔ บาท ถ้ามีเศษเกินครึ่ง ให้คิดเท่ากับ ๑ ลูกบาศก์เมตร		
ฉ.	ค่าเก็บขนออกจากระหรือสิ่งปฏิกลเป็นครึ่งคราว ไม่เกิน ๑ ลูกบาศก์เมตร	๕๐	
	ถ้าเป็นเศษไม่ถึงครึ่งลูกบาศก์เมตร	๓๐	
	ถ้าเป็นเศษเกินครึ่งลูกบาศก์เมตร ให้คิดเท่ากับ ๑ ลูกบาศก์ เมตร		
๒	ใบอนุญาตให้ใช้สถานที่เพื่อประกอบการค้า ซึ่งเป็นที่รังเกียจ หรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ ตามมาตรา ๘ (๓) ฉบับละ	๑,๐๐๐	
๓	ใบอนุญาตให้ใช้สถานที่รับจ้างแต่งผม มาตรา ๓๑ (๒) ฉบับละ	๒๐๐	
๔	ใบอนุญาตให้เป็นผู้รับจ้างแต่งผม ตามมาตรา ๓๑ (๒) ฉบับละ	๒๐	
๕	ค่าธรรมเนียมใช้ที่อาบยาและทักเสื่อผ้าสาธารณะ ตามมาตรา ๓๗ คนหนึ่งครั้งละ	๒	๕๐
๖	ค่าเช่าและค่าใช้ทนายของตามมาตรา ๔๔ (๑) เดือนหนึ่งตาราง- เมตรละ	๑๐	

เลขที่	รายการ	บาท	สต.
๑	ใบอนุญาตให้เข้าขายของในตลาดสาธารณะตามมาตรา ๔๔ (๔) ฉบับละ	๑	
๔	ใบอนุญาตให้ตั้งตลาดเอกชน ตามมาตรา ๔๖ (๑) ฉบับละ	๕๐๐	
๕	ใบอนุญาตให้เข้าขายของในตลาดเอกชน ตามมาตรา ๔๖ (๖) ฉบับละ	๑	
๑๐	ใบอนุญาตให้ตั้งแผงลอยตามมาตรา ๔๘ (๑) ฉบับละ	๑๐	
๑๑	ใบอนุญาตให้เป็นผู้ขายเร่ตามมาตรา ๔๘ (๓) ฉบับละ	๑	
๑๒	ใบอนุญาตให้ใช้สถานที่เอกชนเป็นที่ขาย ทำ ประกอบ ปิ้ง หรือสะสมอาหาร ตามมาตรา ๕๐ (๒) ฉบับละ	๔๐๐	
๑๓	ใบอนุญาตให้ใช้สถานที่เป็นที่ทำน้ำแข็ง ตามมาตรา ๕๐ (๒) ฉบับละ	๔,๐๐๐	

หมายเหตุ : เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานสาธารณสุขมีราคาสูงขึ้น ฉะนั้นเพื่อให้กิจการดำรงอยู่ได้โดยเรียบร้อยเป็นผลดีแก่สุขภาพของประชาชน จึงจำเป็นต้องปรับปรุงอัตราค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ให้เหมาะสม

พระราชบัญญัติ

สาธารณสุข (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๒๗

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๗ กันยายน พ.ศ. ๒๕๒๗

เป็นปีที่ ๓๕ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยสาธารณสุข

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติสาธารณสุข (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๒๗”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกอัตราค่าธรรมเนียมทั่วยุทธศักราช ๒๕๑๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสาธารณสุข (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๐๕

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๑ แห่งพระราชบัญญัติสาธารณสุข พุทธศักราช ๒๕๑๔ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖๑ ให้เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นมีอำนาจออกข้อบัญญัติ เทศบัญญัติหรือข้อบังคับ กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมได้ไม่เกินอัตราและตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง”

มาตรา ๕ ให้ออกกฎกระทรวงตามมาตรา ๖๑ แห่งพระราชบัญญัติสาธารณสุข พุทธศักราช ๒๕๑๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

อัตราค่าธรรมเนียมที่ได้กำหนดขึ้นและใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ ให้คงใช้บังคับต่อไปจนกว่าจะมีข้อบัญญัติ เทศบัญญัติ หรือข้อบังคับขึ้นใหม่ตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ประจวบ สุนทราภรณ์

รองนายกรัฐมนตรี

(๑๐๑ ร.จ. ๑ ตอนที่ ๑๔๐ (ฉบับพิเศษ) ลงวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๒๗)

หมายเหตุ— เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากปัจจุบันนี้การดำเนินงานสาธารณสุขมีค่าใช้จ่ายสูงขึ้นตามภาวะเศรษฐกิจ ดังนั้น การที่กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมโดยพระราชบัญญัติจึงไม่สะดวกแก่การแก้ไขเพิ่มเติม สมควรให้กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมโดยให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวง

(พ.ศ. ๒๕๒๘)

ออกตามความในพระราชบัญญัติสาธารณสุข พุทธศักราช ๒๕๑๔

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติสาธารณสุข พุทธศักราช ๒๕๑๔ และมาตรา ๖๑ แห่งพระราชบัญญัติสาธารณสุข พุทธศักราช ๒๕๑๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสาธารณสุข (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๒๗ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ อัตราค่าธรรมเนียมให้เป็นไปตามบัญชีอัตราค่าธรรมเนียมท้ายกฎกระทรวงนี้

ข้อ ๒ ให้เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นออกข้อบัญญัติ เทศบัญญัติหรือข้อบังคับ กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมได้ไม่เกินอัตราค่าธรรมเนียมตามข้อ ๑ และตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไข ดังต่อไปนี้

(๑) อัตราค่าธรรมเนียมในการเก็บขนมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลตามมาตรา ๖ (๓) ให้กำหนดโดยคำนึงถึงค่าใช้จ่ายเฉพาะการนั้น

(๒) อัตราค่าธรรมเนียมในการออกใบอนุญาตต่าง ๆ ตามมาตรา ๘ (๓) มาตรา ๓๐(๒) มาตรา ๔๔ (๔) มาตรา ๔๖ (๑) และ (๖) มาตรา ๔๘ (๑) มาตรา ๔๙ (๓) และมาตรา ๕๐ (๒) ให้กำหนดได้ตามที่เห็นสมควร แต่ภายในสามปีนับแต่วันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับให้กำหนดได้ไม่เกินร้อยละแปดสิบของอัตราค่าธรรมเนียมตามข้อ ๑

(๓) อัตราค่าธรรมเนียมสำหรับการใช้ที่อาบน้ำและที่ซักเสื้อผ้าสาธารณะ ตามมาตรา ๓๗ ค่าเช่าและค่าใช้ที่ขายของตามมาตรา ๔๔ (๑) ให้กำหนดได้ตามที่เห็นสมควร

ข้อ ๓ กฎกระทรวงนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๒๘ เป็นต้นไป

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๓ มกราคม พ.ศ. ๒๕๒๘

มารุต บุณนาต

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

บัญชีอัตราค่าธรรมเนียม

ลำดับ	รายการ	บาท
๑.	<p>ค่าเก็บขนมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลตามมาตรา ๖ (๓)</p> <p>ก. ค่าเก็บขนมูลฝอยประจำเดือนสำหรับ</p> <p>อาคารหรือเคหะวันหนึ่งไม่เกิน ๒๐ ลิตร</p> <p>วันหนึ่งเกิน ๒๐ ลิตร</p> <p>แต่ไม่เกิน ๔๐ ลิตร</p> <p>วันหนึ่งเกิน ๔๐ ลิตร</p> <p>แต่ไม่เกิน ๖๐ ลิตร</p> <p>วันหนึ่งเกิน ๖๐ ลิตร</p> <p>แต่ไม่เกิน ๘๐ ลิตร</p> <p>วันหนึ่งเกิน ๘๐ ลิตร</p> <p>แต่ไม่เกิน ๑๐๐ ลิตร</p> <p>วันหนึ่งเกิน ๑๐๐ ลิตร</p> <p>แต่ไม่เกิน ๒๐๐ ลิตร</p> <p>วันหนึ่งเกิน ๒๐๐ ลิตร</p> <p>แต่ไม่เกิน ๓๐๐ ลิตร</p> <p>วันหนึ่งเกิน ๓๐๐ ลิตร</p> <p>แต่ไม่เกิน ๔๐๐ ลิตร</p> <p>วันหนึ่งเกิน ๔๐๐ ลิตร</p> <p>แต่ไม่เกิน ๕๐๐ ลิตร</p> <p>ข. ค่าเก็บขนมูลฝอยประจำเดือนสำหรับ</p> <p>ตลาด โรงงานอุตสาหกรรม</p> <p>หรือสถานที่ซึ่งมีมูลฝอยมาก วันหนึ่ง</p> <p>ไม่เกิน ๑ ลูกบาศก์เมตร</p>	<p>เดือนละ ๔๐</p> <p>เดือนละ ๖๐</p> <p>เดือนละ ๑๐๐</p> <p>เดือนละ ๑๕๐</p> <p>เดือนละ ๒๐๐</p> <p>เดือนละ ๓๐๐</p> <p>เดือนละ ๕๐๐</p> <p>เดือนละ ๗๐๐</p> <p>เดือนละ ๙๐๐</p> <p>เดือนละ ๒,๐๐๐</p>

บัญชีอัตราค่าธรรมเนียม

ลำดับ	รายการ	บาท
	วันหนึ่งเกิน ๑ ลูกบาศก์เมตร ค่าเก็บขนทุก ๆ ลูกบาศก์เมตร หรือเศษลูกบาศก์เมตร	เดือนละ ๒,๐๐๐
ค.	ค่าเก็บขนมูลฝอยเป็นครั้งคราว ครั้งหนึ่ง ๆ ไม่เกิน ๑ ลูกบาศก์เมตร	เดือนละ ๑๕๐
	เกิน ๑ ลูกบาศก์เมตร ค่าเก็บขนทุก ๆ ลูกบาศก์เมตร หรือเศษลูกบาศก์เมตร	ลูกบาศก์เมตรละ ๑๕๐
ง.	ค่าเก็บขนอุจจาระหรือสิ่งปฏิกูลครั้งหนึ่ง ๆ เศษของลูกบาศก์เมตร หรือลูกบาศก์เมตรแรก และลูกบาศก์เมตรต่อ ๆ ไป ลูกบาศก์เมตรละ	๒๕๐
	เศษไม่เกินครึ่งลูกบาศก์เมตร	
	เศษเกินครึ่งลูกบาศก์เมตร ให้คิดเท่ากับ ๑ ลูกบาศก์เมตร	๑๕๐
๒.	ใบอนุญาตให้ใช้สถานที่เพื่อประกอบ การค้าซึ่งเป็นทรงเกยจ หรืออาจเป็น อันตรายแก่สุขภาพตามมาตรา ๘ (๓)	ฉบับละ ๕,๐๐๐
๓.	ใบอนุญาตให้ใช้สถานที่รับจ้างแต่งผม ตามมาตรา ๓๐ (๒)	ฉบับละ ๑๐๐
๔.	ใบอนุญาตให้เป็นผู้รับจ้างแต่งผม ตามมาตรา ๓๑ (๒)	ฉบับละ ๕๐
๕.	ค่าธรรมเนียมสำหรับการใช้ท่อระบายน้ำ และชักชักเสื่อผ้าสาธารณะ ตามมาตรา ๓๗ คนหนึ่ง	๕ ครั้งละ ๕

บัญชีอัตราค่าธรรมเนียม

ลำดับ	รายการ	บาท
๖.	ค่าเช่าและค่าใช้จ่ายที่ขายของ ตามมาตรา ๔๔ (๑) เดือนหนึ่ง ตารางเมตรละ	๓๐
๗.	ใบอนุญาตให้เข้าขายของในตลาดสาธารณะ ตามมาตรา ๔๔ (๔)	ฉบับละ ๕
๘.	ใบอนุญาตให้ตั้งตลาดเอกชน ตามมาตรา ๔๖ (๑)	ฉบับละ ๒,๐๐๐
๙.	ใบอนุญาตให้เข้าขายของในตลาดเอกชน ตามมาตรา ๔๖ (๖)	ฉบับละ ๕
๑๐.	ใบอนุญาตให้ตั้งแผงลอย ตามมาตรา ๔๘ (๑)	ฉบับละ ๓๐
๑๑.	ใบอนุญาตให้เป็นผู้เร่ขาย ตามมาตรา ๔๕ (๓)	ฉบับละ ๕
๑๒.	ใบอนุญาตให้ใช้สถานที่เอกชนเป็นที่ขาย ทำ ประกอบ ปูรง หรือสะสมอาหาร ตามมาตรา ๕๐ (๒) ก. พื้นที่ประกอบการค้า ไม่เกิน ๒๐๐ ตารางเมตร	ฉบับละ ๑,๐๐๐
	ข. พื้นที่ประกอบการค้าเกิน ๒๐๐ ตารางเมตรขึ้นไป	ฉบับละ ๓,๐๐๐
๑๓.	ใบอนุญาตให้ใช้สถานที่เป็นที่ทำ น้ำแข็งตามมาตรา ๕๐ (๒) ก. ใช้เครื่องจักรประกอบกิจการ ไม่เกิน ๒ แรงม้า	ฉบับละ ๑,๐๐๐

ลำดับ	รายการ	บาท
	ข. ใช้เครื่องจักรประกอบกิจการ เกิน ๒ แรงม้า แต่ไม่เกิน ๒๐ แรงม้า	ฉบับละ ๕,๐๐๐
	ค. ใช้เครื่องจักรประกอบกิจการ เกิน ๒๐ แรงม้า แต่ไม่เกิน ๑๐๐ แรงม้า	ฉบับละ ๑๐,๐๐๐
	ง. ใช้เครื่องจักรประกอบกิจการ เกิน ๑๐๐ แรงม้าขึ้นไป	ฉบับละ ๑๕,๐๐๐

หมายเหตุ :— เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๖๑ แห่งพระราชบัญญัติสาธารณสุข พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสาธารณสุข (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๒๑ บัญญัติให้เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นมีอำนาจออกข้อบัญญัติ เทศบัญญัติ หรือข้อบังคับ กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมได้ไม่เกินอัตราและตามหลักเกณฑ์ วิชาการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข

ที่ ๓/๒๕๕๒

เรื่องเพิ่มเติมการค้าบางประเภทเป็นการค้าซึ่งเป็นที่รังเกียจ

หรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗ (อนุข้อ ๒๓) แห่งพระราชบัญญัติสาธารณสุข พุทธศักราช ๒๔๘๔ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขขอประกาศให้ทราบทั่วกันว่า การค้าดังระบุเพิ่มเติมตามประกาศนี้ เป็นการค้าซึ่งเป็นที่รังเกียจหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ และให้เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นมีอำนาจออกเทศบัญญัติหรือข้อบังคับแล้วแต่กรณีเพื่อจัดการใด ๆ ตามคำแนะนำของเจ้าพนักงานสาธารณสุขได้ ตามความในมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติสาธารณสุข พุทธศักราช ๒๔๘๔ คือ

- (๑) การทำอาหารบรรจุกระป๋อง ขวดหรือภาชนะอื่นใด
- (๒) การทำขนมปังสด ขนมปังแห้ง จันอับ
- (๓) การทำน้ำอัดลม น้ำหวาน น้ำโซดา
- (๔) การทำน้ำตาล
- (๕) การทำนมข้น
- (๖) การทำแป้งมันสำปะหลัง แป้งสาคู และการทำแป้งอื่น ๆ ในทำนองเดียวกัน
- (๗) การสีข้าว
- (๘) การต้มกลั่นแอลกอฮอล์ สุรา เบียร์ และน้ำส้มสายชู
- (๙) การทำไม้ขีดไฟ
- (๑๐) การทำแชลแล็ค
- (๑๑) การทำภาชนะดินเผา
- (๑๒) การทำและมวนยาสูบ

- (๑๓) การทำกระดาษทราย
- (๑๔) การทำรูปโดยใช้เครื่องจักร
- (๑๕) การปั่นผ้า หรือปั่นโดยใช้เครื่องจักร
- (๑๖) การประดิษฐ์ของเครื่องใช้ด้วยกระดูกสัตว์ เขาสัตว์ หนังสัตว์ ขนสัตว์ และยาง
- (๑๗) การสะสมหนังสัตว์ชนิดแผ่นที่ฟอกแล้ว
- (๑๘) การสะสมถ่าน
- (๑๙) การเลื่อยและซอยไม้
- (๒๐) การหลอม หล่อ ตี กลึง ถลุงแร่ แก้ว และโลหะทุกชนิด
- (๒๑) การเชื่อมและประสานโลหะด้วยแก๊ส ไฟฟ้า หรือเครื่องจักร
- (๒๒) การทำ สะสมแก๊ส
- (๒๓) การประกอบกิจการ อาบ อบ นวด
- (๒๔) การประกอบกิจการโรงแรม
- (๒๕) การประกอบกิจการโรงงานมหรสพ
- (๒๖) การสะสมน้ำมันเชื้อเพลิง
- (๒๗) การสะสมซีเมนต์และวัตถุคล้ายคลึง
- (๒๘) การทำหลอดกาแฟ
- (๒๙) การอบไม้
- (๓๐) การซ่อมเครื่องอิเล็กทรอนิกส์
- (๓๑) การล้างฟิล์มรูปถ่ายและฟิล์มภาพยนตร์
- (๓๒) การพิมพ์สีลวดลายผ้าและสิ่งอื่น ๆ

ประกาศ ณ วันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๑๒

พลตำรวจเอก ป. รุจิรวงศ์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

(๘๖ ร.จ. ๒๕๕๕ ตอนที่ ๗๖ (แผนราชกิจจา ฯ) ลงวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๑๒)

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข

ที่ ๔/๒๕๕๘

เรื่อง เพิ่มเติมการค้าบางประเภทเป็นการค้าซึ่งเป็นที่พึง
หรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗ (อนุข้อ ๒๓) แห่งพระราชบัญญัติสาธารณสุข พุทธศักราช ๒๕๕๔ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขประกาศให้ทราบทั่วกันว่า การค้าดังระบุเพิ่มเติมตามประกาศนี้ เป็นการค้าซึ่งเป็นที่พึงหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ และให้เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นมีอำนาจออกเทศบัญญัติหรือข้อบังคับแล้วแต่กรณี เพื่อจัดการใด ๆ ตามคำแนะนำของเจ้าพนักงานสาธารณสุข พุทธศักราช ๒๕๕๔ คือ

๑. การต่อ ประกอบหรือซ่อมเครื่องจักร เครื่องยนต์ รถยนต์ เรือยนต์ เรือกลไฟ
๒. การล้าง อัด ฉีด รถยนต์
๓. การเคลือบ ชุบโลหะด้วยตะกั่ว สังกะสี ดีบุก โครเมียม นิกเกิล
๔. การขัดโลหะด้วยเครื่องจักร
๕. การม่ บั่นหินด้วยเครื่องจักร
๖. การอัด เจาะ รีดโลหะด้วยเครื่องจักร
๗. การม่ บดขยด้วยเครื่องจักร
๘. การประดิษฐ์ไม้หรือธงเป็นสิ่งของต่าง ๆ ด้วยเครื่องจักร
๙. การไส เจาะ ขุดร่อง ทำคว และตัดไม้ด้วยเครื่องจักร
๑๐. การทำสังกะสี เหล็ก เหล็กกล้าส ตะกั่ว ดีบุกหรือทองแดงเป็นภาชนะเครื่องใช้ต่าง ๆ
๑๑. การพิมพ์หนังสือด้วยเครื่องจักร (เว้นการพิมพ์หนังสือพิมพ์)
๑๒. การทำกระดาษเป็นกล่อง ชอง กุ้ง หรือสมุดด้วยเครื่องจักร

- ๑๓. การพ่นสี
- ๑๔. การกรอผ้า ทอผ้า ด้วยเครื่องจักรหรือด้วยจักรตุ๊ก ตั้งแต่ ๕ ก้อนไป
- ๑๕. การสะสมหรือล้างครั่ง

ประกาศ ณ วันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๔๘๘

พล.ท. ประยูร ภมรมนตรี

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

๗๒ ร.จ. ๒๑๖๗ ตอนที่ ๖๘ (แผนกราชกิจจาฯ) ลงวันที่ ๖ กันยายน ๒๔๘๘

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข

ที่ ๕/๒๕๐๔

เรื่อง เพิ่มเติมการค้าบางประเภทเป็นการค้าซึ่งเป็นที่รังเกียจ
หรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗ (อนุข้อ ๒๓) แห่งพระราชบัญญัติสาธารณสุข พุทธศักราช ๒๔๘๔ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ประกาศให้ทราบทั่วกันว่า การค้าดังระบุเพิ่มเติมตามประกาศนี้ เป็นการค้าซึ่งเป็นที่รังเกียจหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ และให้เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นมีอำนาจออกเทศบัญญัติ หรือข้อบังคับแล้วแต่กรณี เพื่อจัดการใด ๆ ตามคำแนะนำของเจ้าพนักงานสาธารณสุขได้ ตามความในมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติสาธารณสุข พุทธศักราช ๒๔๘๔ คือ

๑. การทำยากันยุงชนิดเผาไม้ควัน

ประกาศ ณ วันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๐๔

พระบารมีราชครู

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

(๓๘ รร.จ. ๐๘๓๘ ตอนที่ ๖๓ (แผนกราชกิจจา ฯ) ลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๐๔)

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข

ที่ บ/๒๕๐๘

เรื่อง เพิ่มเติมการค้าบางประเภทเป็นการค้าซึ่งเป็นที่รังเกียจ
หรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓ (อนุข้อ ๒๓) แห่งพระราชบัญญัติสาธารณสุข พุทธศักราช ๒๔๘๔ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขประกาศให้ทราบทั่วกันว่า การค้าตั้งระบุเพิ่มเติมตามประกาศนี้ เป็นการค้าซึ่งเป็นที่รังเกียจหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพและให้เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นมีอำนาจออกเทศบัญญัติหรือข้อบังคับแล้วแต่กรณี เพื่อจัดการใด ๆ ตามคำแนะนำของเจ้าพนักงานสาธารณสุขได้ตามความในมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติสาธารณสุข พุทธศักราช ๒๔๘๔ คือ

๑. การควักกาแฟ

ประกาศ ณ วันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๐๘

พระบาราศนราคร

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

(๘๒ ว.จ. ๑๘๘๘ ตอนที่ ๕๓) ลงวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๐๘)

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข

ที่ ๑/๒๕๑๐

เรื่อง เพิ่มเติมการค้าบางประเภทเป็นการค้าซึ่งเป็นที่รังเกียจ
หรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗ (อนุข้อ ๒๓) แห่งพระราชบัญญัติสาธารณสุข พุทธศักราช ๒๔๘๔ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขประกาศให้ทราบทั่วกันว่า การค้าซึ่งระบุเพิ่มเติมตามประกาศนี้ เป็นการค้าซึ่งเป็นที่รังเกียจหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ และให้เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นมีอำนาจออกเทศบัญญัติหรือข้อบังคับแล้วแต่กรณี เพื่อจัดการใด ๆ ตามคำแนะนำของเจ้าพนักงานสาธารณสุขได้ ตามความในมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติสาธารณสุข พุทธศักราช ๒๔๘๔ คือ

๑. การทดสอบด้วยเครื่องจักร
๒. การสะสมปอหรือบ้าน

ประกาศ ณ วันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๑๐

พระบาราศนราดรุ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

(๘๒ ร.จ. ๑๘๗๘ ตอนที่ ๕๗ ลงวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๑๐)

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข

ที่ ๕/๒๕๖๒

เรื่อง เพิ่มเติมการค้าบางประเภทเป็นการค้าเชิงเบ็ดเสร็จ
หรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑ (อนุข้อ ๒๓) แห่งพระราชบัญญัติสาธารณสุข พุทธศักราช ๒๔๘๔ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขประกาศให้ทราบทั่วกันว่า การค้าดังระบุเพิ่มเติมตามประกาศนี้ เป็นการค้าเชิงเบ็ดเสร็จหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ และให้เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นมีอำนาจออกเทศบัญญัติ หรือข้อบังคับแล้วแต่กรณี เพื่อจัดการใด ๆ ตามคำแนะนำของเจ้าพนักงานสาธารณสุขได้ตามความในมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติสาธารณสุข พุทธศักราช ๒๔๘๔ คือ

๑. การทำกระดาษต่าง ๆ
๒. การทำสิ่งของเครื่องใช้ ด้วยวัตถุขี้เถ้าหรือวัตถุคล้ายคลึง
๓. การทำลูกชกด้วยเครื่องจักร
๔. การทำถั่ว
๕. การประดิษฐ์ของใช้ด้วยยางเทียม พลาสติก, เซลโลลอส, เบเกอร์ไลท์, หรือวัตถุคล้ายคลึง
๖. การทอเสื่อ, พรม, และสิ่งทออื่น ๆ
๗. การทำหรือบรรจุยาฆ่าแมลง หรือยาฆ่าสัตว์
๘. การทำผงชูรส
๙. การสะสมอาหารสัตว์
๑๐. การขัด, กะเทาะ, บดเมล็ดพืช
๑๑. การโม้ บด ชัน
๑๒. การทำบรรจุเครื่องสำอาง และยาสีฟัน

๑๓. การปะ เชื่อมยาง
๑๔. การทำขารักษาโรค
๑๕. การทำสี และน้ำมันผสมสี
๑๖. การทำสำลี
๑๗. การทำ สะสมปุ๋ย
๑๘. การทำ และการอัดแบตเตอรี่น้ำและแห้ง
๑๙. การเย็บผ้าด้วยเครื่องจักรเกิน ๕ เครื่อง
๒๐. การทำน้ำกรด
๒๑. การทำน้ำกลั่น, น้ำวิโรค, เครื่องดื่มชนิดต่าง ๆ
๒๒. การทำ สะสมแก๊ส
๒๓. การประกอบกิจการ อาบ อบ นวด
๒๔. การประกอบกิจการโรงแรม
๒๕. การประกอบกิจการโรงพยาบาล
๒๖. การสะสมน้ำมันเชื้อเพลิง
๒๗. การสะสมซีเมนต์และวัตถุคล้ายคลึง
๒๘. การทำหลอดกาแฟ
๒๙. การอบไม้
๓๐. การซ่อมเครื่องอิเล็กทรอนิกส์
๓๑. การล้างฟิล์มรูปถ่ายและฟิล์มภาพยนตร์
๓๒. การพิมพ์สัลดลายผ้าและสิ่งอื่น ๆ

ประกาศ ณ วันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๑๒

พลตำรวจเอก ป. รุจิรวงศ์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

(๘๖ ร.จ. ๒๕๕๕ ตอนที่ ๗๖ (แผนกรากิจจาฯ) ลงวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๑๒)

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข

ที่ ๑๒/๒๕๖๕

เรื่อง เพิ่มเติมการค้ำวางประเภทเป็นการค้าซึ่งเป็นที่รังเกียจ
หรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓ (๒๓) แห่งพระราชบัญญัติสาธารณสุข พุทธศักราช ๒๕๖๕ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขประกาศให้ทราบทั่วกันว่า การค้าดังระบุเพิ่มเติมตามประกาศนี้ เป็นการค้ำวางเป็นที่รังเกียจหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ และให้เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นมีอำนาจออกเทศบัญญัติหรือข้อบังคับแล้วแต่กรณี เพื่อจัดการใด ๆ ตามคำแนะนำของเจ้าพนักงานสาธารณสุขได้ ตามความในมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติสาธารณสุข พุทธศักราช ๒๕๖๕ คือ

๑. การทำหรือประดิษฐ์ผ้าเย็บและสิ่งทีคล้ายกันที่ไม่บรรจุในกล่องหรือซอง

ประกาศ ณ วันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๕

ก. เพ็งศิริทอง

ปลัดกระทรวงสาธารณสุข ผู้ใช้อำนาจของ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

(๘๘ ร.จ. ๓ ตอนที่ ๑๓๑ (ฉบับพิเศษ แผนกราชกิจจา ฯ) ลงวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๕)

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข

ที่ ๑/๒๕๒๔

เรื่อง เพิ่มเติมและปรับปรุงกิจการบางประเภทเป็นการค้าซึ่งเป็นที่รังเกียจ
หรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑ (๒๓) แห่งพระราชบัญญัติสาธารณสุข พุทธศักราช ๒๔๘๔ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขประกาศให้กิจการดังที่ได้กำหนดเพิ่มเติม และปรับปรุงตามประกาศนี้ เป็นการค้าซึ่งเป็นที่รังเกียจหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ คือ

๑. เพิ่มเติมกิจการบางประเภทเป็นการค้าซึ่งเป็นที่น่ารังเกียจหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพดังต่อไปนี้

- (๑) การตัดโลหะโดยใช้ไฟฟ้า แก๊ส หรือเครื่องจักร
- (๒) การเจียรไนเพชร พลอย หิน กระฉก หรือวัตถุที่คล้ายคลึง
- (๓) การเลื่อย ตัดหรือประดิษฐ์หินเป็นสิ่งของต่าง ๆ
- (๔) การประดิษฐ์กระฉก
- (๕) การเคลือบ ชุบ วัตถุด้วยพลาสติก เซลโลลอยด์ เบเกอร์ไลต์ หรือวัตถุที่คล้ายคลึง
- (๖) การทำไม้ บด หลอม หล่อพลาสติก เซลโลลอยด์ เบเกอร์ไลต์ หรือวัตถุที่คล้ายคลึง
- (๗) การอัดผ้าเบรค ผ้าครัซ
- (๘) การสะสม แยก กัดเลือก หรือล้างแร่
- (๙) การทำหรือบรรจุสารเคมีดับเพลิง
- (๑๐) การทำน้ำแข็ง
- (๑๑) การทำซอล์ค ปูนปาสเตอร์
- (๑๒) การซักรีด อัดกลับ กัดสีผ้า โดยใช้เครื่องจักร

- (๑๓) การทำไขมะพร้าว หรือวัตถุที่คล้ายคลึงด้วยเครื่องจักร
- (๑๔) การทำเทียน เทียนไข หรือวัตถุที่คล้ายคลึง
- (๑๕) การพิมพ์แบบ พิมพ์เขียว
- (๑๖) การเก็บ ถนอมอาหาร โดยใช้เครื่องจักรที่มีกำลังตั้งแต่ ๕ แรงม้าขึ้นไป
- (๑๗) การทำ บรรจุใบชาแห้ง ชาผง
- (๑๘) การทำไอศกรีม
- (๑๙) การทำบะหมี่ มั๊กกะโรนี

๒. ให้ยกเลิกข้อ ๓, ข้อ ๑๐, ข้อ ๑๑, และข้อ ๑๒ ของประกาศกระทรวงสาธารณสุขที่ ๔/๒๕๕๘ เรื่อง เพิ่มเติมการห้ามบางประเภทเป็นการค้าซึ่งเป็นที่รังเกียจหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ ลงวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๘ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

- “๓. การเคลือบ ชุบโลหะด้วยตะกั่ว สังกะสี ดีบุก โครเมียม นิกเกิล หรือโลหะอื่นใด
- ๑๐. การทำโลหะเป็นภาชนะ หรือเครื่องใช้ต่าง ๆ
- ๑๑. การพิมพ์หนังสือด้วยเครื่องจักร
- ๑๒. การประดิษฐ์สิ่งของ เครื่องใช้ และเครื่องเขียนด้วยกระดาษ”

๓. ให้ยกเลิกข้อ ๗, ข้อ ๑๔, ข้อ ๑๘ และข้อ ๑๙ ของประกาศกระทรวงสาธารณสุขที่ ๕/๒๕๑๒ เรื่อง เพิ่มเติมการห้ามบางประเภทเป็นการค้าซึ่งเป็นที่รังเกียจหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ ลงวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๑๒ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

- “๗. การทำ การบรรจุ การสะสมขี้เถ้าแมลง
- ๑๔. การทำ การบรรจุ ขารักษาโรค ขารักษาสัตว์
- ๑๘. การทำ ซ่อม การอัดแบตเตอรี่
- ๑๙. การเย็บผ้าด้วยจักรเย็บผ้าเกิน ๕ เครื่อง”

ประกาศ ณ วันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๒๔

เส็ม พริงพวงแก้ว

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

(๕๘ ร.จ. ๔ ตอนที่ ๖๔ (ฉบับพิเศษ แผนกราชกิจจาฯ) ลงวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๒๔)

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข

ที่ ๒/๒๕๒๗

เรื่อง เพิ่มเติมกิจการบางประเภทเป็นการค้าซึ่งเป็นที่รังเกียจ
หรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗ (๒๓) แห่งพระราชบัญญัติสาธารณสุข พุทธศักราช ๒๔๘๔ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขประกาศให้กิจการดังที่ได้กำหนดเพิ่มเติมตามประกาศนี้ เป็นการค้าซึ่งเป็นที่รังเกียจหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ คือ

๑. การสะสมถ่านโค้ก (FOUNDRY COKE)

ประกาศ ณ วันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๒๗

มารุต บุณนาถ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข

ที่ ๓/๒๕๒๓

เรื่อง แต่งตั้งเจ้าพนักงานสาธารณสุข ตามพระราชบัญญัติสาธารณสุข

พุทธศักราช ๒๕๔๔

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงการแต่งตั้งเจ้าพนักงานสาธารณสุขเสียใหม่ให้เหมาะสม และเป็นการเพิ่มเติมโดยแก้ไขให้ถูกต้องตามข้อเท็จจริงในปัจจุบันรวมทั้งกำหนดขอบเขตของอำนาจและหน้าที่ของเจ้าพนักงานสาธารณสุขให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติสาธารณสุข พุทธศักราช ๒๕๔๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสาธารณสุข (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๗ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขจึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ให้ยกเลิกประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง แต่งตั้งเจ้าพนักงานสาธารณสุข ตามพระราชบัญญัติสาธารณสุข ลงวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๑๓

ข้อ ๒. ให้บุคคลผู้ดำรงตำแหน่งต่อไปนี้ เป็นเจ้าพนักงานสาธารณสุขตามพระราชบัญญัติสาธารณสุข พุทธศักราช ๒๕๔๔

- ๒.๑ นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด
- ๒.๒ ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมวิชาการและบริหารสาธารณสุข
- ๒.๓ ผู้อำนวยการโรงพยาบาล สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข
- ๒.๔ ผู้อำนวยการกองอนามัยสิ่งแวดล้อม กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข
- ๒.๕ ผู้อำนวยการกองอาชีวอนามัย กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข
- ๒.๖ สาธารณสุขอำเภอ
- ๒.๗ ผู้อำนวยการกองอนามัยสิ่งแวดล้อม กรุงเทพมหานคร
- ๒.๘ ผู้อำนวยการศูนย์บริการสาธารณสุข กรุงเทพมหานคร
- ๒.๙ หัวหน้างานอนามัยเขต กรุงเทพมหานคร

- ๒.๑๐ นายแพทย์เมืองพัทยา
- ๒.๑๑ นายแพทย์เทศบาล
- ๒.๑๒ เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุขหรือเจ้าพนักงานสุขาภิบาลของเทศบาล
ซึ่งไม่มีนายแพทย์เทศบาลประจำอยู่
- ๒.๑๓ หัวหน้าส่วนสาธารณสุขของสุขาภิบาล

ข้อ ๓. ให้เจ้าพนักงานสาธารณสุขตามข้อ ๒ มีอำนาจหน้าที่ตรวจตราดูแลและรับผิดชอบในการดำเนินการสาธารณสุขให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติสาธารณสุข พุทธศักราช ๒๔๘๔ ทั้งนี้ เฉพาะในเขตท้องที่ที่มีอำนาจหน้าที่ดูแลและรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการ
๕๕ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๒๑

มารุต บุณนาค

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข

ที่ ๔/๒๕๒๗

เรื่อง เพิ่มเติมกิจการบางประเภทเป็นการค้าซึ่งเป็นที่รังเกียจ
หรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗ (๒๓) แห่งพระราชบัญญัติสาธารณสุขพุทธศักราช ๒๔๗๔ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขประกาศให้กิจการดังที่ได้กำหนดเพิ่มเติมตามประกาศนี้ เป็นการค้าซึ่งเป็นที่รังเกียจหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ คือ

- การจัดให้มีการเดินรำ รำวง ร้องเงิ้ง หรือการแสดงอื่น ๆ ในทำนองเดียวกันซึ่งอาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ
- การจัดตั้งสระว่ายน้ำ หรือกิจการอื่นในทำนองเดียวกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๒๗

มารุต บุณนาค

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข

ฉบับที่ ๕/๒๕๒๘

เรื่อง เพิ่มเติมกิจการบางประเภทเป็นการค้าซึ่งเป็นที่รังเกียจ
หรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗ (๒๓) แห่งพระราชบัญญัติสาธารณสุข พุทธศักราช ๒๔๘๔ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขประกาศให้กิจการดังที่ได้กำหนดเพิ่มเติมตามประกาศนี้เป็นการค้า ซึ่งเป็นที่รังเกียจหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ คือ

๑. การจัดให้มีการเล่นสเกตโดยมีแสงหรือเสียงประกอบ หรือการเล่นอื่นในทำนองเดียวกันเพื่อการค้า

ประกาศ ณ วันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๒๘

มารุต บุณนาค

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข

ฉบับที่ ๖/๒๕๒๕

เรื่อง เพิ่มเติมกิจการบางประเภทเป็นการค้าซึ่งเป็นที่เกี่ยวข้อง
หรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗ (๒๓) แห่งพระราชบัญญัติสาธารณสุข พุทธศักราช ๒๔๘๔ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ประกาศให้กิจการดังที่ได้กำหนดเพิ่มเติมตามประกาศนี้ เป็นการค้าซึ่งเป็นที่เกี่ยวข้องหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ คือ

๑. การรับจ้างแต่งเล็บ การแคะหู การล้างตา ซึ่งอาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ

ประกาศ ณ วันที่ ๗ เมษายน ๒๕๒๕

มารุต บุณนาท

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข

ฉบับที่ ๓/๒๕๒๕

เรื่อง เพื่อบังคับให้กิจการบางประเภทเป็นการค้าซึ่งเป็นที่รังเกียจ
หรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗ (๒๓) แห่งพระราชบัญญัติสาธารณสุข พุทธศักราช ๒๔๗๕ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขประกาศให้กิจการดังที่ได้กำหนดเพิ่มเติมตามประกาศนี้ เป็นการค้าซึ่งเป็นที่รังเกียจหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ คือ

๑. การสะสมวัสดุ สิ่งของที่ชำรุด ไร้แล้วหรือเหลือใช้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๒๕

มารุต บุณนาค

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

เทศบัญญัติของเทศบาลนครกรุงเทพ

เรื่อง ควบคุมการทำน้ำแข็งเพื่อการค้า

พุทธศักราช ๒๔๘๗

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติสาธารณสุข พุทธศักราช ๒๔๘๔ เทศบาลนครกรุงเทพตราเทศบัญญัติได้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภากรุงเทพ และโดยอนุมัติของข้าหลวงนครบาลกรุงเทพธนบุรี ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. เทศบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “เทศบัญญัติเรื่องควบคุมการทำน้ำแข็งเพื่อการค้า พุทธศักราช ๒๔๘๗”

ข้อ ๒. ให้ใช้เทศบัญญัตินี้ในเขตเทศบาลนครกรุงเทพ เมื่อได้ประกาศไว้โดยเปิดเผยที่สำนักงานเทศบาลแล้วเจ็ดวัน

ข้อ ๓. ในเทศบัญญัติ

“เจ้าพนักงานท้องถิ่น” หมายความว่า คณะเทศมนตรี

“เจ้าพนักงานสาธารณสุข” หมายความว่า เจ้าพนักงานซึ่งรัฐบาลแต่งตั้งให้อำนาจหน้าที่ตรวจตราดูแลและรับผิดชอบในการดำเนินการสาธารณสุขตามบทแห่งพระราชบัญญัติสาธารณสุข พุทธศักราช ๒๔๘๔ ในท้องถิ่นที่ใช้เทศบัญญัตินี้

ข้อ ๔. ห้ามมิให้ผู้ใดตั้งหรือใช้สถานที่เอกชนแห่งหนึ่งแห่งใดเป็นที่สำหรับทำน้ำแข็งเพื่อการค้า เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น

ผู้ใดตั้งหรือใช้สถานที่ใด เป็นที่สำหรับทำน้ำแข็ง เพื่อการค้าอยู่แล้ว ในวันใช้เทศบัญญัตินี้ ต้องขอรับใบอนุญาตภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันใช้เทศบัญญัตินี้

ข้อ ๕. ในการร้องขอรับใบอนุญาตตามความในข้อ ๔ ผู้ขอต้องยื่นเรื่องราวต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นพร้อมด้วยแผนผังบริเวณสถานที่ แบบ และรายการก่อสร้างตามที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นกำหนดให้

ข้อ ๖. ผู้รับใบอนุญาตคนใดจะขอเปลี่ยนตัวผู้รับใบอนุญาตก็ได้ โดยต้องเสียค่าธรรมเนียมสำหรับการครั้งละ ๕.๐๐ บาท

ข้อ ๗. สถานที่ตั้งหรือใช้เป็นที่สำหรับทำน้ำแข็งเพื่อการค้า และสิ่งปลูกสร้างในสถานที่นั้นต้องได้สุขลักษณะดังต่อไปนี้

(๑) สถานที่ตั้งไม่ต้องอยู่ในท่าเลหรือในที่ซึ่งเจ้าพนักงานสาธารณสุขเห็นว่าน่าจะเป็นอันตรายแก่สุขภาพ เช่น อยู่ใกล้แหล่งน้ำโสโครก สุสานและฌาปนสถาน ที่สำหรับทิ้งมูลฝอยหรือสิ่งปฏิกูล หรือโรงเลี้ยงสัตว์

(๒) พื้นอาคารสำหรับทำและสะสมหรือเก็บน้ำแข็ง ต้องลาดด้วยซีเมนต์หรือปูกระเบื้อง

(๓) ต้องมีวางระบายน้ำทำด้วยวัสดุถาวร เพื่อบรรเทาไหลไปสู่รางระบายน้ำสาธารณสุขหรือบ่อพักน้ำโสโครกได้สะดวก ตามความเห็นชอบของเจ้าพนักงานสาธารณสุข

(๔) ต้องมีทางเข้าของแสงสว่าง และทางระบายลมเพียงพอ

(๕) ต้องป้องกันควัน มูลเถา หรือกลิ่นไอซึ่งอาจเป็นเหตุรำคาญแก่ผู้อยู่

ใกล้เคียง

(๖) ต้องมีที่สำหรับสะสมหรือเก็บน้ำแข็งไว้โดยเฉพาะ

(๗) ต้องมีส้วมและที่ปัสสาวะ ซึ่งมีลักษณะและตั้งอยู่ในที่เจ้าพนักงานสาธารณสุขเห็นชอบเพียงพอกับจำนวนคนที่ทำงานอยู่ในสถานที่นั้น

(๘) ได้สุขลักษณะอื่น ๆ ตามที่เจ้าพนักงานสาธารณสุขได้แนะนำ

ข้อ ๘. ผู้รับใบอนุญาตต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขอันเกี่ยวกับการรักษาความสะอาดและการทำสะสมขาย และขนส่งน้ำแข็งให้ต้องด้วยสุขลักษณะดังต่อไปนี้

(๑) ต้องรักษาสถานที่ สิ่งปลูกสร้าง และเครื่องอุปกรณ์เครื่องใช้ทั้งหลายให้ได้สุขลักษณะอยู่เสมอถ้าจะแก้ไขเปลี่ยนแปลงสิ่งปลูกสร้าง หรือทำการปลูกสร้างเพิ่มเติมใหม่ต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นเสียก่อน

(๒) ต้องทำความสะอาดและกวาดล้างสถานที่ที่เกี่ยวข้องแก่การทำและสะสมหรือเก็บน้ำแข็งให้สะอาดทุกวัน และต้องรักษาพื้นสถานที่และวางระบายน้ำให้มีลักษณะดีอยู่เสมอ

(๓) ต้องจัดให้มีน้ำสะอาดให้เพียงพอสำหรับรับประทาน ล้างมือและล้างเครื่องมือเครื่องใช้ ตลอดจนสำหรับล้างสถานที่ และใช้แต่น้ำสะอาดสำหรับการเหล่านั้น

(๔) น้ำสำหรับใช้ทำน้ำแข็งหรือล้างน้ำแข็ง ต้องใช้น้ำประปา หรือน้ำจากแหล่งน้ำใด ๆ ที่ได้ทำการตรวจทดลองทางเคมี และทางจุลินทรีย์มีหลักฐานเป็นที่พอใจเจ้าหน้าที่งานสาธารณสุขว่าเป็นน้ำสะอาดปราศจากอันตรายแก่ผู้บริโภค

(๕) น้ำสำหรับใช้ทำน้ำแข็งหรือล้างน้ำแข็งที่ละลายเป็นน้ำแล้วต้องมีลักษณะใส ปราศจากสีและกลิ่น

(๖) น้ำสำหรับใช้ทำน้ำแข็ง ต้องได้รับการทำลายเชื้อโรคก่อนใช้ทุกครั้ง โดยวิธีที่เจ้าหน้าที่งานสาธารณสุขเห็นชอบ

(๗) น้ำแข็งที่ละลายเป็นน้ำแล้วหนึ่งลิ้น ส่วนจะมีคลอรีนระคนปนอยู่ด้วยได้ อย่างมากไม่เกิน ๒ ส่วน กรดดินประสิวไม่เกิน ๑ ส่วน แอมโมเนียไม่เกิน ๐.๐๕ ส่วน ต่างทับทิมไม่เกิน ๓ ส่วน และต้องไม่มีกรดในดริชระคนปนอยู่ด้วยเลย

(๘) ถ้าไม่ใช้น้ำประปา ต้องจัดการให้มีการตรวจน้ำในแหล่งที่ใช้ทำน้ำแข็งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ เดือนต่อหนึ่งครั้ง หรือตามที่เจ้าหน้าที่งานสาธารณสุขเห็นสมควร

(๙) ต้องไม่เททิ้งหรือปล่อยให้มีการเททิ้งมูลฝอย หรือสิ่งปฏิกูลในที่อื่นใด นอกจากที่รองรับมูลฝอยอันได้สุกัลักษณะที่จัดไว้ และต้องจัดการกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลตามข้อบังคับของท้องถิ่นหรือตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่งานสาธารณสุข

(๑๐) ต้องไม่เลี้ยงสัตว์หรือปล่อยสัตว์เข้าไปในที่สะสมน้ำแข็งหรือทำน้ำแข็ง

(๑๑) ในการสะสม เก็บ และขนส่งน้ำแข็ง ต้องใช้สถานที่ ภาชนะ หรือ ขวดยานที่สะอาด

(๑๒) ไม่ขายน้ำแข็งที่มเหตุควรเชื่อว่าไม่สะอาด และถ้าจะใช้เล็ชหรือเกลบสำหรับการเก็บหรือขนส่งน้ำแข็ง ต้องใช้เฉพาะชเล็ชหรือเกลบที่สะอาด

(๑๓) ในเวลาทำการอยู่ในสถานที่ทำหรือสะสมน้ำแข็ง หรือเวลาขนส่งน้ำแข็งจะต้องแต่งกายให้สะอาด และจัดให้ลูกจ้างคนงานแต่งกายให้สะอาด

(๑๔) ไม่จ้างหรือใช้บุคคลที่ป่วยหรือมีเหตุควรเชื่อว่าป่วยเป็นโรคติดต่อ หรือเป็นพาหะโรคติดต่อ หรือเป็นโรคอันเป็นที่รังเกียจ เช่น โรคเรื้อนหรือโรคผิวหนัง เป็นผู้ทำสะสม ขาย หรือขนส่งน้ำแข็ง

(๑๕) ปฏิบัติการอย่างอื่นให้ต้องด้วยสุจริตและตามคำแนะนำของเจ้าพนักงาน
สาธารณสุข

ข้อ ๙. ห้ามมิให้ผู้รับใบอนุญาต ทำ ขาย และสะสมน้ำแข็งด้วยตนเอง เมื่อมีเหตุควร
เชื่อถือว่าตนเป็นโรคติดต่อที่ระบุไว้ดังต่อไปนี้ หรือเมื่อเจ้าพนักงานสาธารณสุขได้ตรวจแล้วปรากฏ
ว่าตนเป็นพาหะและได้รับแจ้งความเป็นหนังสือแล้วว่า ตนเป็นพาหะของโรคติดต่อดังต่อไปนี้

(๑) วัณโรคแห่งปอด	(๕) ไข้หัด
(๒) ไชรากสาदनน้อย	(๖) โรคผิวหนังที่น่ารังเกียจ
(๓) โรคเรื้อน	(๗) โรคบิด
(๔) โรคสุกใส	

ข้อ ๑๐. ผู้ใดตั้งหรือใช้สถานที่เอกชนแห่งใดเป็นที่สำหรับทำน้ำแข็ง เพื่อการค้าโดย
ไม่ได้รับอนุญาต เป็นการฝ่าฝืนข้อ ๔ แห่งเทศบัญญัติ หรือได้รับใบอนุญาต แต่มิได้ปฏิบัติ
การให้เป็นไปตาม ข้อ ๘ ข้อ ๙ หรือข้อ ๑๐ มีความผิดมาตรา ๖๗ แห่งพระราชบัญญัติ
สาธารณสุข พุทธศักราช ๒๔๘๔

ข้อ ๑๑. ผู้รับใบอนุญาตคนใด กระทำความผิดโดยฝ่าฝืนเทศบัญญัตินี้ ตั้งแต่สองครั้ง
ขึ้นไป ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาตของผู้นั้นได้คราวหนึ่งไม่เกินสิบห้าวัน
ในกรณีที่ถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตครั้งหนึ่ง แล้วกระทำความผิดโดยจงใจฝ่าฝืน และโดยประการ
ที่เห็นได้ว่าถ้าให้ใช้ใบอนุญาตต่อไป จะเป็นอันตรายแก่สุขภาพของประชาชน ให้เจ้าพนักงาน
ท้องถิ่นมีอำนาจสั่งให้เพิกถอนใบอนุญาตของผู้นั้นเสีย

ประกาศมา ณ วันที่ ๑๖ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๔๘๗

(ลงชื่อ) พ.อ. กริสัน ชาญสงคราม ชาติจันทร์

นายกเทศมนตรีนครกรุงเทพ

อนุมัติ

(ลงชื่อ) พล.ต.ต. ค.จ. รามอินทรา

ข้าหลวงนครบาลกรุงเทพธนบุรี

เทศบัญญัติของเทศบาลนครกรุงเทพ
เรื่อง ควบคุมการทำน้ำแข็งเพื่อการค้า (ฉบับที่ ๒)

พุทธศักราช ๒๔๙๖

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติสาธารณสุข พุทธศักราช ๒๔๘๔ และมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติสาธารณสุข (ฉบับที่ ๓) พุทธศักราช ๒๔๘๕ เทศบาลนครกรุงเทพ ออกเทศบัญญัติไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาเทศบาล และโดยอนุมัติของผู้ว่าราชการจังหวัดดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. เทศบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “เทศบัญญัติเรื่องควบคุมการทำน้ำแข็งเพื่อการค้า (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๔๙๖”

ข้อ ๒. ให้ใช้เทศบัญญัตินี้ในเขตเทศบาลนครกรุงเทพ เพื่อได้ประกาศไว้โดยเปิดเผย ณ สำนักงานเทศบาลนครกรุงเทพแล้วเจ็ดวัน

ข้อ ๓. ให้ยกเลิกความในข้อ ๖ แห่งเทศบัญญัติเรื่องควบคุมการทำน้ำแข็งเพื่อการค้า (ฉบับที่ ๑) พุทธศักราช ๒๔๘๗ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

เมื่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นพิจารณาเห็นสมควรและเห็นว่าสถานที่และสิ่งปลูกสร้างที่ผู้ขอรับใบอนุญาตจะใช้ หรือได้ใช้อยู่สำหรับทำน้ำแข็งเพื่อการค้านั้นถูกต้องตามเงื่อนไขที่บังคับไว้ในข้อ ๕ และข้อ ๘ ก็ให้ออกใบอนุญาตให้ตามแบบที่กำหนดไว้

ให้เรียกเก็บค่าธรรมเนียมใบอนุญาตฉบับละ ๒,๐๐๐ บาทต่อหนึ่งปี

ข้อ ๔. บรรดาใบอนุญาตการทำน้ำแข็งเพื่อการค้าที่ได้ออกก่อนวันใช้เทศบัญญัตินี้ให้คงใช้ได้ต่อไปจนสิ้นอายุใบอนุญาตนั้น ๆ

ข้อ ๕. ให้นายกเทศมนตรีนครกรุงเทพมีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามเทศบัญญัตินี้

ประกาศมา ณ วันที่ ๑๕ กันยายน พุทธศักราช ๒๔๙๖

(ลงชื่อ) ม. พรหมโยธี

นายกเทศมนตรีนครกรุงเทพ

เทศบัญญัติของเทศบาลนครกรุงเทพ

เรื่อง ควบคุมการทำน้ำแข็งเพื่อการค้า (ฉบับที่ ๓)

พ.ศ. ๒๕๐๕

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติสาธารณสุข พุทธศักราช ๒๔๘๔ และมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติสาธารณสุข (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๐๔ มาตรา ๗๕ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๘๖ และพระราชกฤษฎีกากำหนดให้เทศบาลนครกรุงเทพ และเทศบาลนครธนบุรีอยู่ในความควบคุมดูแลของกระทรวงมหาดไทย พ.ศ. ๒๕๐๒ เทศบาลนครกรุงเทพ ออกเทศบัญญัติไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาเทศบาลนครกรุงเทพ และโดยอนุมัติของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. เทศบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “เทศบัญญัติเรื่องควบคุมการทำน้ำแข็งเพื่อการค้า (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๐๕”

ข้อ ๒. ให้ใช้เทศบัญญัตินี้ในเขตเทศบาลนครกรุงเทพเมื่อได้ประกาศไว้โดยเปิดเผย ณ สำนักงานเทศบาลแล้วเจ็ดวัน

ข้อ ๓. ให้ยกเลิกความในข้อ ๖ แห่งเทศบัญญัติเรื่องควบคุมการทำน้ำแข็งเพื่อการค้า พุทธศักราช ๒๔๘๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยเทศบัญญัติเรื่องควบคุมการทำน้ำแข็งเพื่อการค้า (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๔๘๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๓. เมื่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นพิจารณาเห็นสมควร และเห็นว่าสถานที่และสิ่งปลูกสร้างที่ผู้ขอรับใบอนุญาตจะใช้ หรือได้ใช้สำหรับทำน้ำแข็งเพื่อการค้านั้นถูกต้องตามเงื่อนไขที่บังคับไว้ในข้อ ๕ และข้อ ๘ ก็ให้ออกใบอนุญาตให้ตามแบบที่กำหนดไว้

ให้เรียกเก็บค่าธรรมเนียมใบอนุญาตตามอัตราค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาตใช้สถานที่ทำน้ำแข็งเพื่อการค้าท้ายเทศบัญญัตินี้แทน”

ข้อ ๔. บรรดาใบอนุญาตการทำน้ำแข็งเพื่อการค้าที่ได้ออกก่อนวันใช้เทศบัญญัตินี้ให้คงใช้ได้ต่อไปจนสิ้นอายุใบอนุญาตนั้น ๆ

ข้อ ๕. ให้นายกเทศมนตรีนครกรุงเทพมีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามเทศบัญญัตินี้.

ประกาศ ณ วันที่ ๒๑ กันยายน พ.ศ. ๒๕๐๕

อำนาจ สุวรรณ

นายกเทศมนตรีนครกรุงเทพ

เทศบัญญัติของเทศบาลนครธนบุรี

เรื่อง ควบคุมการทำน้ำแข็งเพื่อการค้า

พุทธศักราช ๒๔๘๗

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติสาธารณสุข พุทธศักราช ๒๔๘๔ เทศบาลนครธนบุรีตราเทศบัญญัติไว้โดยคำแนะนำ และยินยอมของสภานครธนบุรี และโดยอนุมัติของข้าหลวงนครบาลกรุงเทพธนบุรี ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. เทศบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “เทศบัญญัติเรื่องควบคุมการทำน้ำแข็งเพื่อการค้า พุทธศักราช ๒๔๘๗”

ข้อ ๒. ให้ใช้เทศบัญญัตินี้ในเขตเทศบาลนครธนบุรี เมื่อได้ประกาศไว้โดยเปิดเผย ณ ที่สำนักงานเทศบาลและที่ชุมชนในท้องถิ่นแล้วเจ็ดวัน

ข้อ ๓. ในเทศบัญญัตินี้

“เจ้าพนักงานท้องถิ่น” หมายความว่า คณะเทศมนตรี

“เจ้าพนักงานสาธารณสุข” หมายความว่า เจ้าพนักงานซึ่งรัฐบาลแต่งตั้งใหม่อำนาจหน้าที่ตรวจตราดูแลผิดชอบ ในการดำเนินการสาธารณสุข ตามบทแห่งพระราชบัญญัติสาธารณสุข พุทธศักราช ๒๔๘๔ ในท้องถิ่นที่ใช้เทศบัญญัตินี้

ข้อ ๔. ห้ามมิให้ผู้ใดตั้งหรือใช้สถานที่เอกชนแห่งหนึ่งแห่งใด เป็นที่สำหรับทำน้ำแข็งเพื่อการค้า เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น

ผู้ใดตั้งหรือใช้สถานที่ทำน้ำแข็ง เป็นที่สำหรับทำน้ำแข็งเพื่อการค้าอยู่แล้วในวันใช้เทศบัญญัตินี้ ต้องขอรับใบอนุญาตภายในกำหนดเก้าสิบวัน นับแต่วันใช้เทศบัญญัตินี้

ข้อ ๕. ในการร้องขอรับใบอนุญาตตามความในข้อ ๔ ผู้ขอต้องยื่นเรื่องราวต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น พร้อมด้วยแผนผังบริเวณสถานที่และแบบแปลนผังปลูกสร้างและแสดงรายละเอียดอื่น ๆ ตามที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นต้องการ

ข้อ ๖. เมื่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นพิจารณาเห็นสมควรและเห็นว่าสถานที่และสิ่งปลูกสร้างที่ผู้ขอใบอนุญาตจะใช้หรือได้ใช้อยู่สำหรับทำน้ำแข็งเพื่อการค้านั้นต้องด้วยสุขลักษณะตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในข้อ ๘ ก็ให้ออกใบอนุญาตให้ตามแบบที่กำหนดไว้

ให้เรียกเก็บค่าธรรมเนียมใบอนุญาตฉบับหนึ่งตามอัตราต่อไปนี้

- (๑) ถ้าทำน้ำแข็งได้วันหนึ่งต่ำกว่า ๕ ตัน ฉบับละ ๕๐.๐๐ บาท
- (๒) ถ้าทำน้ำแข็งได้วันหนึ่งตั้งแต่ ๕ ตันขึ้นไป ฉบับละ ๑๐๐.๐๐ บาท

ข้อ ๗. ผู้รับใบอนุญาตคนใดจะขอเปลี่ยนตัวผู้รับใบอนุญาตก็ได้โดยต้องเสียค่าธรรมเนียมสำหรับการครั้งละ ๕.๐๐ บาท

การขอใบแทนใบอนุญาตในกรณีที่ใบอนุญาตสูญหาย ต้องเสียค่าธรรมเนียมสำหรับการครั้งละ ๒.๐๐ บาท

ข้อ ๘. สถานที่ตั้งหรือใช้เป็นที่สำหรับทำน้ำแข็งเพื่อการค้า และสิ่งปลูกสร้างในสถานที่นั้นต้องได้สุขลักษณะดังต่อไปนี้

(๑) สถานที่ตั้งไม่ต้องอยู่ในท่าเลหรือในที่ซึ่งเจ้าพนักงานสาธารณสุขเห็นว่าน่าจะเป็นอันตรายแก่สุขภาพ เช่น อยู่ใกล้แหล่งน้ำโสโครกสุสานและฌาปนสถาน ที่สำหรับทิ้งมูลฝอยหรือสิ่งปฏิกูล หรือโรงเลี้ยงสัตว์

(๒) พื้นอาคารสำหรับทำและสะสมหรือเก็บน้ำแข็ง ต้องลาดด้วยซีเมนต์หรือปูกระเบื้อง

(๓) ต้องมีรางระบายน้ำทำด้วยวัสดุถาวร เพื่อบริเวณน้ำให้ไหลไปสู่รางระบายน้ำสาธารณะหรือบ่อเก็บน้ำโสโครกได้สะดวก ตามความเห็นชอบของเจ้าพนักงานสาธารณสุข

(๔) ต้องมีทางเข้าของแสงสว่างและทางระบายลมเพียงพอ

(๕) ต้องมีเครื่องป้องกันความชื้นมูลเก่าหรือกลิ่นไอ ซึ่งอาจเป็นเหตุรำคาญแก่ผู้อยู่ใกล้เคียง

(๖) ต้องมีทำไว้ต่างหากสำหรับสะสมหรือเก็บน้ำแข็ง

(๗) ต้องมีส้วมและมีที่ปัสสาวะเพียงพอกับจำนวนคนที่ทำงานอยู่ในสถานที่นั้น ซึ่งมีลักษณะและตั้งอยู่ในที่ที่เจ้าพนักงานสาธารณสุขเห็นชอบ

(๘) ได้สุขลักษณะอื่น ๆ ตามที่เจ้าพนักงานสาธารณสุขได้แนะนำ

ข้อ ๙. ผู้รับใบอนุญาตต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขอันเกี่ยวกับการรักษาความสะอาดและ
การทำสะอาด และขนส่งน้ำแข็งให้ต้องด้วยสุขลักษณะดังต่อไปนี้

(๑) ต้องรักษาสถานที่ สิ่งปลูกสร้างและเครื่องอุปกรณ์เครื่องใช้ทั้งหลาย ให้ได้สุข-
ลักษณะอยู่เสมอ ถ้าจะแก้ไขเปลี่ยนแปลงสิ่งปลูกสร้างหรือทำการปลูกสร้างเพิ่มเติมใหม่ต้องได้
รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นเสียก่อน

(๒) ต้องทำความสะอาดและกวาดล้างสถานที่ที่เกี่ยวข้องแก่การทำและสะสม หรือเก็บ
น้ำแข็งให้สะอาดทุกวัน และต้องรักษาพื้นสถานที่และวางระบายน้ำให้ลักษณะดีอยู่เสมอ

(๓) ต้องจัดให้น้ำสะอาดให้เพียงพอสำหรับรับประทาน ล้างมือ และล้างเครื่องมือ
เครื่องใช้ตลอดจนสำหรับล้างสถานที่

(๔) น้ำสำหรับใช้ทำน้ำแข็งหรือล้างน้ำแข็ง ต้องใช้น้ำประปาหรือจากแหล่งน้ำใด ๆ ที่
ได้ทำการตรวจสอบทางเคมีและทางจุลินทรีย์ มีหลักฐานเป็นที่พอใจเจ้าพนักงานสาธารณสุขว่า
เป็นน้ำสะอาดปราศจากอันตรายแก่ผู้บริโภค

(๕) น้ำสำหรับใช้ทำน้ำแข็งหรือน้ำแข็งที่ละลายเป็นน้ำแล้ว ต้องมีลักษณะใสปราศจาก
สีและกลิ่น

(๖) น้ำสำหรับใช้ทำน้ำแข็งต้องได้รับการฆ่าเชื้อโรคก่อนใช้ทุกครั้ง โดยวิธี
เจ้าพนักงานสาธารณสุขเห็นชอบ

(๗) น้ำแข็งที่ละลายเป็นน้ำแล้ว หนึ่งล้านส่วนจะมีคลอรีนระคนอยู่ได้อย่างมากไม่เกิน
๒ ส่วน กรดอินทรีย์ไม่เกิน ๑ ส่วน แอมโมเนียไม่เกิน ๐.๐๕ ส่วน ค่าพีเอชไม่เกิน ๓
ส่วน และต้องไม่มีกรดไนตริกระคนปนอยู่ด้วยเลย

(๘) ถ้าไม่ใช้น้ำประปา ต้องจัดการให้มีการตรวจน้ำในแหล่งที่ใช้น้ำแข็งทางวิชาการ
อย่างน้อยปีละ ๔ ครั้ง หรือตามที่เจ้าพนักงานสาธารณสุขเห็นสมควร

(๙) ต้องไม่เททิ้งหรือปล่อยให้มีการเททิ้งมูลฝอยหรือสิ่งปฏิกูลในที่อื่น นอกจากที่รอง
รับมูลฝอยอันได้สุกลักษณะที่จัดไว้ และต้องจัดการกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลตามข้อบังคับของ
ท้องถิ่น หรือตามคำแนะนำของเจ้าพนักงานสาธารณสุข

(๑๐) ต้องไม่เลี้ยงสัตว์ หรือปล่อยสัตว์ให้เข้าไปในที่ทำหรือสะสมน้ำแข็ง

(๑๑) ในการสะสม เก็บและขนส่งน้ำแข็ง ต้องใช้สถานที่ ภาชนะหรือวดยานที่สะอาด

(๑๒) ไม่ขายน้ำแข็งที่มีเหตุควรเชื่อว่าจะไม่สะอาด และถ้าจะใช้ขี้เลื่อยหรือแกลบ สำหรับการเก็บหรือขนส่งน้ำแข็ง ต้องใช้เฉพาะขี้เลื่อยหรือแกลบที่สะอาด

(๑๓) ในเวลาทำการอยู่ในสถานที่ทำ หรือสะสมน้ำแข็ง หรือเวลาขนส่งน้ำแข็ง จะต้องแต่งกายให้สะอาดและจัดให้ลูกจ้างคนงานแต่งกายให้สะอาด

(๑๔) ไม่จ้างหรือใช้บุคคลที่ป่วยหรือมีเหตุควรเชื่อว่าเป็นโรคติดต่อ หรือเป็นพาหะโรคติดต่อ หรือเป็นโรคอันเป็นที่รังเกียจ เช่น โรคเรื้อน หรือเป็นโรคผิวหนังเป็นผู้ทำสะสมขายหรือขนส่งน้ำแข็ง

(๑๕) ปฏิบัติการอย่างอื่นให้ต้องด้วยสุขลักษณะตามคำแนะนำของเจ้าพนักงานสาธารณสุข

ข้อ ๑๐. ห้ามมิให้ผู้รับใบอนุญาตทำ ขาย และสะสมน้ำแข็งด้วยตนเอง เมื่อมีเหตุควรเชื่อว่าเป็นโรคติดต่อที่ระบุไว้ดังต่อไปนี้ หรือเมื่อเจ้าพนักงานสาธารณสุขได้ตรวจปรากฏว่าตนเป็นพาหะ และได้รับแจ้งความหนังสือแล้วว่าตนเป็นพาหะของโรคติดต่อ ดังต่อไปนี้

- (๑) วัณโรคแห่งปอด
- (๒) ไข้รากสาดน้อย
- (๓) โรคเรื้อน
- (๔) โรคสุกใส
- (๕) ไข้หัด
- (๖) โรคผิวหนังที่นารังเกียจ
- (๗) โรคบิด
- (๘) อหิวาตกโรค

ข้อ ๑๑. ผู้ใดตั้งหรือใช้สถานที่เอกชนแห่งใดเป็นที่สำหรับทำน้ำแข็ง เพื่อการค้า โดยไม่ได้รับอนุญาตอันเป็นการฝ่าฝืนข้อ ๔ แห่งเทศบัญญัตินี้ หรือได้รับใบอนุญาต แต่มิได้ปฏิบัติตามให้เป็นไปตามข้อ ๘ ข้อ ๙ หรือข้อ ๑๐ มีความผิดตามมาตรา ๖๗ แห่งพระราชบัญญัติสาธารณสุข พุทธศักราช ๒๔๘๔

ข้อ ๑๒. ผู้รับใบอนุญาตคนใด กระทำความผิดโดยฝ่าฝืนเทศบัญญัติ ตั้งแต่สองครั้งขึ้นไป ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาตของผู้นั้นได้คราวหนึ่งไม่เกินสิบห้าวัน ในกรณีที่ถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตครั้งหนึ่งแล้วกระทำความผิดอีกโดยจงใจฝ่าฝืนและโดยประการที่เห็นได้ว่า ถ้าให้ใช้ใบอนุญาตต่อไปจะเป็นอันตรายแก่สุขภาพของประชาชน ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจสั่งให้เพิกถอนใบอนุญาตของผู้นั้นเสีย

ข้อ ๑๓. ให้นายกเทศมนตรีนครธนบุรี มีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามเทศบัญญัติ และให้มีอำนาจออกข้อบังคับเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามเทศบัญญัติ

ประกาศ ณ วันที่ ๗ มีนาคม ๒๔๘๑

(ลงชื่อ) ท. ต. บัณฑิต
นายกเทศมนตรี

อนุมัติ

(ลงชื่อ) พล. ต. ต. ดวง จ-รามอินทรา
ข้าหลวงนครบาลกรุงเทพมหานครธนบุรี

เทศบัญญัติของเทศบาลนครธนบุรี

เรื่อง ควบคุมการทำน้ำแข็งเพื่อการค้า แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑) พุทธศักราช ๒๕๕๕

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติสาธารณสุขพุทธศักราช ๒๕๕๔ เทศบาลนครธนบุรีตราเทศบัญญัติไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานครธนบุรี และโดยอนุมัติของผู้ว่าราชการจังหวัดธนบุรี ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. เทศบัญญัตินี้เรียกว่า “เทศบัญญัติควบคุมการทำน้ำแข็งเพื่อการค้า แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑) พุทธศักราช ๒๕๕๕

ข้อ ๒. ให้ใช้เทศบัญญัตินี้ในเขตเทศบาลนครธนบุรี เมื่อได้ประกาศไว้โดยเปิดเผย ณ สำนักงานเทศบาลแล้วเจ็ดวัน

ข้อ ๓. ให้ยกเลิกความในข้อ ๖ แห่งเทศบัญญัติควบคุมการทำน้ำแข็งเพื่อการค้า พุทธศักราช ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๖. เมื่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นพิจารณาเห็นสมควร และเห็นว่าสถานที่และสิ่งปลูกสร้างที่ผู้ขอรับใบอนุญาตจะใช้หรือได้ใช้สำหรับทำน้ำแข็ง เพื่อการค้า นั้น ต้องด้วยสุขลักษณะตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในข้อ ๘ ก็ให้ออกใบอนุญาตให้ตามแบบที่กำหนดไว้

ให้เรียกเก็บค่าธรรมเนียมตามอัตราต่อไปนี้

(๑) ถ้าทำน้ำแข็งได้วันหนึ่งต่ำกว่า ๕ ตัน ฉบับละ ๑,๐๐๐ บาท

(๒) ถ้าทำน้ำแข็งได้วันหนึ่งตั้งแต่ ๕ ตันขึ้นไป ฉบับละ ๒,๐๐๐ บาท

ข้อ ๔. ให้นำยกเทศมนตรีนครธนบุรี มีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามเทศบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกข้อบังคับเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามเทศบัญญัตินี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๕ เดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๕

(ลงชื่อ) นายจิตร หงษ์บุตร
นายกเทศมนตรี

อนุมัติ
 (ลงชื่อ) พระบรมศาสด้านิสาทร
 พวกราชการจังหวัดนครบุรี

อนุมัติ
 (ลงชื่อ) ป. จารุเสถียร
 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

ประกาศ ณ วันที่ ๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๐๑

(ลงชื่อ) ชำนาญ ชูบุรณ
 นายกเทศมนตรีนครนครบุรี

บัญชีอัตราค่าธรรมเนียมจอดยานยนต์

๑. รถยนต์	๑.๐๐ บาท	ต่อครึ่งชั่วโมง
๒. รถจักรยานยนต์	๐.๕๐ บาท	ต่อครึ่งชั่วโมง

เทศบัญญัติของเทศบาลนครธนบุรี

เรื่อง ควบคุมการทำน้ำแข็งเพื่อการค้า (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๐๖

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติสาธารณสุขุพutschักราช ๒๔๘๔ มาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติสาธารณสุขุ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๗๕ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๘๖ และพระราชกฤษฎีกากำหนดให้เทศบาลนครกรุงเทพ และเทศบาลนครธนบุรีอยู่ในความควบคุมดูแลของกระทรวงมหาดไทย พ.ศ. ๒๕๐๒ เทศบาลนครธนบุรีตราเทศบัญญัติไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาเทศบาลนครธนบุรี และโดยอนุมัติของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. เทศบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “เทศบัญญัติเรื่อง ควบคุมการทำน้ำแข็งเพื่อการค้า (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๐๖”

ข้อ ๒. ให้ใช้เทศบัญญัตินี้ในเขตเทศบาลนครธนบุรี เมื่อได้ประกาศไว้โดยเปิดเผย ณ สำนักงานเทศบาลแล้วเจ็ดวัน

ข้อ ๓. ให้ยกเลิกความในข้อ ๖ แห่งเทศบัญญัติเรื่อง ควบคุมการทำน้ำแข็งเพื่อการค้า พutschักราช ๒๔๘๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยเทศบัญญัติเรื่อง ควบคุมการทำน้ำแข็งเพื่อการค้า แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑) พutschักราช ๒๔๘๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๖ เมื่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นพิจารณาเห็นสมควรและเห็นว่าสถานที่และสิ่งปลูกสร้างที่ผู้ขอใบอนุญาตจะใช้ หรือได้ใช้สำหรับทำน้ำแข็งเพื่อการค้านั้นต้องด้วยสุขลักษณะตามเงื่อนไขที่บังคับไว้ในข้อ ๘ ก็ให้ออกใบอนุญาตให้ตามแบบที่กำหนดไว้ได้

ให้เรียกเก็บค่าธรรมเนียม ใบอนุญาตตามอัตราค่าธรรมเนียมใบอนุญาตใช้สถานที่ทำน้ำแข็งเพื่อการค้าท้ายเทศบัญญัตินี้”

ข้อ ๘. ใบอนุญาตให้ใช้สถานที่เป็นที่ทำน้ำแข็ง เพื่อการค้าที่ได้ออกก่อนวันใช้เทศบัญญัติ ให้คงใช้ได้ต่อไปจนสิ้นอายุใบอนุญาตนั้น

ข้อ ๕. ให้นายกเทศมนตรีนครธนบุรี มีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามเทศบัญญัติ

อนุมัติ

ประกาศ ณ วันที่ ๒๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๐๖

(ลงชื่อ) ป. จารุเสถียร

(ลงชื่อ) ขำนาญ สุวบูรณ์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

นายกเทศมนตรีนครธนบุรี

อัตราค่าธรรมเนียมใบอนุญาตใช้สถานที่ทำน้ำแข็งเพื่อการค้า

ลำดับที่	ขนาดของกิจการ	ค่าธรรมเนียมปีละ	
		บาท	สต.
๑.	กิจการซึ่งใช้เครื่องจักรที่มีกำลังต่ำกว่า ๑๐ แรงม้า	๕๐๐	—
๒.	กิจการซึ่งใช้เครื่องจักรที่มีกำลังตั้งแต่ ๑๐ แรงม้า แต่ไม่เกิน ๕๐ แรงม้า	๑,๐๐๐	—
๓.	กิจการซึ่งใช้เครื่องจักรที่มีกำลังเกิน ๕๐ แรงม้า แต่ไม่เกิน ๒๐๐ แรงม้า	๒,๐๐๐	—
๔.	กิจการซึ่งใช้เครื่องจักรที่มีกำลังเกิน ๒๐๐ แรงม้า แต่ไม่เกิน ๓๐๐ แรงม้า	๓,๐๐๐	—
๕.	กิจการซึ่งใช้เครื่องจักรที่มีกำลังเกิน ๓๐๐ แรงม้า	๔,๐๐๐	—

ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร

เรื่อง ควบคุมการแต่งผม พ.ศ. ๒๕๐๘

โดยที่เป็นการสมควรตราข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง ควบคุมการแต่งผม ในเขต กรุงเทพมหานคร

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๐๘ และมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติสาธารณสุข พุทธศักราช ๒๔๘๔ กรุงเทพมหานครโดยได้รับความเห็นชอบจากสภากรุงเทพมหานคร จึงตราข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ให้เรียกว่า “ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง ควบคุมการแต่งผม พ.ศ. ๒๕๐๘”

ข้อ ๒. ให้ใช้ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ในเขตกรุงเทพมหานคร ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา และกรุงเทพมหานครกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ข้อ ๓. นับแต่วันที่ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ใช้บังคับเป็นต้นไป ให้ยกเลิก

- (๑) เทศบัญญัติของเทศบาลนครกรุงเทพ เรื่อง ควบคุมการแต่งผม พุทธศักราช ๒๔๘๑
- (๒) เทศบัญญัติของเทศบาลนครกรุงเทพ เรื่อง ควบคุมการแต่งผม (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๔๘๔
- (๓) เทศบัญญัติของเทศบาลนครกรุงเทพ เรื่อง ควบคุมการแต่งผม (ฉบับที่ ๓) พุทธศักราช ๒๔๘๖
- (๔) เทศบัญญัติของเทศบาลนครกรุงเทพ เรื่อง ควบคุมการแต่งผม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๐๓

- (๕) เทศบัญญัติของเทศบาลนครกรุงเทพ เรื่อง ควบคุมการแต่งผม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๐๕
- (๖) เทศบัญญัติของเทศบาลนครธนบุรี เรื่อง ควบคุมการแต่งผม พุทธศักราช ๒๔๕๑
- (๗) เทศบัญญัติของเทศบาลนครธนบุรี เรื่อง ควบคุมการแต่งผม แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑) พุทธศักราช ๒๔๕๕
- (๘) ข้อบังคับเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นจังหวัดธนบุรี เรื่อง การแต่งผม อำเภอ ภาษีเจริญพุทธศักราช ๒๕๐๕
- (๙) ข้อบังคับเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นจังหวัดธนบุรี เรื่อง การแต่งผม อำเภอ หนองแขม พุทธศักราช ๒๕๐๕
- (๑๐) ข้อบังคับเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นจังหวัดธนบุรี เรื่อง การแต่งผม อำเภอ บางขุนเทียน พุทธศักราช ๒๕๐๕
- (๑๑) ข้อบังคับเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นจังหวัดธนบุรี เรื่อง การแต่งผม อำเภอ ดลิ่งชัน พุทธศักราช ๒๕๐๕
- (๑๒) ข้อบังคับเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น จังหวัดธนบุรี เรื่อง การแต่งผม อำเภอ บางกอกน้อย พุทธศักราช ๒๕๐๕
- (๑๓) ข้อบังคับสุขาภิบาลบางแค เรื่อง ควบคุมการแต่งผม พ.ศ. ๒๔๕๕
- (๑๔) ข้อบังคับสุขาภิบาลบางกะปิ เรื่อง ควบคุมการแต่งผม พ.ศ. ๒๕๐๐
- (๑๕) ข้อบังคับสุขาภิบาลราชบุรีบูรณะ เรื่อง ควบคุมการแต่งผม พ.ศ. ๒๕๐๐
- (๑๖) ข้อบังคับสุขาภิบาลราชบุรีบูรณะ เรื่อง ควบคุมการแต่งผม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๑
- (๑๗) ข้อบังคับสุขาภิบาลลาดกระบัง เรื่อง การแต่งผม พุทธศักราช ๒๕๐๑
- (๑๘) ข้อบังคับสุขาภิบาลมีนบุรี เรื่อง การแต่งผม พุทธศักราช ๒๕๐๑

- (๑๘) ขอบังคับสุขาภิบาลอนุสาวรีย์ (บางเขน) เรื่อง การแต่งผม พุทธศักราช ๒๕๐๒
- (๑๙) ขอบังคับสุขาภิบาลประเวศ เรื่อง การแต่งผม พ.ศ. ๒๕๐๓
- (๒๐) ขอบังคับสุขาภิบาลดลิ่งชัน เรื่อง การแต่งผม พ.ศ. ๒๕๐๕
- (๒๑) ขอบังคับสุขาภิบาลหนองจอก เรื่อง การแต่งผม พุทธศักราช ๒๕๐๔
- (๒๒) ขอบังคับสุขาภิบาลบางขุนเทียน เรื่อง การแต่งผม พ.ศ. ๒๕๑๔
- (๒๓) ขอบังคับสุขาภิบาลราษฎร์บูรณะ เรื่อง ควบคุมการแต่งผม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๑๔

บรรดาข้อบัญญัติ เทศบัญญัติ กฎ ขอบังคับ ระเบียบ คำสั่งอื่น ๆ ในส่วนที่ได้ตราไว้แล้วในข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร หรือขัดหรือแย้งกับข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร ให้ใช้ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครแทน

ข้อ ๔. ห้ามมิให้ผู้ใดตั้งหรือใช้สถานที่แห่งใดแห่งหนึ่งเป็นที่รับจ้างแต่งผม เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

ผู้ใดตั้งหรือใช้สถานที่เป็นที่รับจ้างแต่งผมอยู่แล้ว ในวันใช้ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร ต้องขอรับใบอนุญาตภายในกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันใช้ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร

ข้อ ๕. ในการร้องขอรับใบอนุญาตตามความในข้อ ๔. ต้องยื่นเรื่องราวตามแบบที่กำหนดไว้ต่อผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร โดยแสดงให้เห็นชัดเจนว่าใช้สถานที่ประกอบการค้าประการใดบ้าง เมื่อเจ้าพนักงานพิจารณาเห็นสมควรก็ให้ออกใบอนุญาตตามแบบที่กำหนดไว้

ข้อ ๖. ให้เรียกเก็บ ค่าธรรมเนียม ใบอนุญาต ตั้งหรือ ใช้สถานที่เป็นที่รับจ้างแต่งผม ตามอัตราท้ายข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร

ข้อ ๗. ผู้รับใบอนุญาตให้ตั้งหรือใช้สถานที่เป็นที่รับจ้างแต่งผม ต้องมีเครื่องหมายสำหรับสถานที่ทำด้วยไม้ แก้ว กระเบื้องเคลือบ หรือวัตถุใดที่ถาวรลักษณะเป็นรูปทรงกระบอก กว้างหรือวัดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๑๒ เซนติเมตรยาว ๔๐ เซนติเมตร ระบายหรือเคลือบสีแดงสลับ

ชาวเป็นเกลียวตามแบบหรือตัวอย่างของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครกำหนดไว้ คิดหรือตั้งไว้ในที่
ที่เห็นได้ชัดเจนหน้าสถานที่รับจ้างแต่งผม

ข้อ ๘. สถานที่รับจ้างแต่งผมต้องมีเครื่องใช้อันจำเป็นดังต่อไปนี้

- (๑) เก้าอี้หนังหรือนอนที่มั่นคงและสะอาดสำหรับผู้รับการแต่งผม นั่งหรือนอน
- (๒) ผ้าคลุมตัวสะอาดสำหรับคลุมตัวผู้รับการแต่งผม กันลมเประเอื้อ
- (๓) ผ้าสะอาดสำหรับพันคอเพื่อป้องกันมิให้ผ้าคลุมตัวสัมผัสต้นคอของผู้รับการแต่งผม
- (๔) ผ้าขนหนูสะอาดสำหรับเช็ดหน้า เช็ดคอ และเช็ดศีรษะของผู้รับการแต่งผม
- (๕) กรรไกร มีดโกน หัว แปรง และอุปกรณ์อื่น ๆ ที่จำเป็นสำหรับการแต่งผม
- (๖) สบู่สำหรับโกนหนวด สบู่หรือน้ำยาสระผม สำหรับฟอก และน้ำยาฆ่าเชื้อโรค เช่น โลโซล ๕% หรือเอทิลแอลกอฮอล์ ๗๐%

ข้อ ๙. ห้ามมิให้ผู้ใดประกอบกิจการอันอาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ ดังระบุไว้ดังต่อไปนี้
ในสถานที่แต่งผม

- (๑) การประกอบกิจการใด ๆ ที่มีเสียง กลิ่น คว้น และฝุ่นละออง
  - (๒) การทำ ประกอบ ปปรุง สะสมอาหาร หรือน้ำแข็ง
  - (๓) การค้าซึ่งเป็นทั้งรังเกียจหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ ตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติสาธารณสุข พุทธศักราช ๒๔๘๔
  - (๔) การเลี้ยงสัตว์ต่าง ๆ ที่อาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพหรือเพื่อการค้า
- เว้นแต่จะจัดสถานที่แยกเป็นสัดส่วนชัดเจนและ ได้รับความเห็นชอบจากเจ้า

พนักงานสาธารณสุขหรือตามคำสั่งของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

ข้อ ๑๐. ห้ามมิให้ผู้ใดเป็นผู้รับจ้างแต่งผม เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากผู้ว่าราชการ
กรุงเทพมหานคร

ผู้ใดเป็นผู้รับจ้างแต่งผมอยู่แล้วก่อนวันใช้ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ ต้องขอรับใบอนุญาตภายในกำหนดเก้าสิบวัน นับแต่วันใช้ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้

ข้อ ๑๑. การขอรับใบอนุญาตเป็นผู้แต่งผม ให้ผู้ขอยื่นเรื่องราวด้วยตนเองตามแบบที่กำหนดไว้และแจ้งให้ชัดว่าจะรับจ้างแต่งผมประเภทใด พร้อมด้วยรูปถ่ายหน้าตรงครึ่งตัวไม่สวมหมวก ขนาด $๑\frac{๑}{๒}$ " x ๒" สองรูป เพื่อปิดไว้ในใบอนุญาตที่ออกให้ซึ่งต้องแสดงไว้ในที่เปิดเผย ณ สถานที่ได้รับอนุญาตให้แต่งผมหนึ่งรูป กับปิดไว้ในทะเบียนของกรุงเทพมหานครหนึ่งรูป และให้นำใบรับรองการตรวจร่างกายจากแพทย์ของกรุงเทพมหานครหรือแพทย์ที่กรุงเทพมหานครรับรองว่าไม่เป็นโรคเรื้อน วัณโรค กามโรค โรคคุดทะราด หรือโรคผิวหนังที่เกิดจากเชื้อรา หรือเชื้อจุลินทรีย์ หรือไวรัส อันเป็นที่น่ารังเกียจหรือซึ่งปรากฏว่าเป็นผู้วิกลจริต หรือลมบ้าหมู เมื่อผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครพิจารณาเห็นว่าไม่ขัดต่อข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครแล้วก็ให้ออกใบอนุญาตได้

ผู้รับใบอนุญาตรับจ้างแต่งผมจะต้องได้รับการตรวจร่างกายจากแพทย์กรุงเทพมหานครหรือแพทย์ที่กรุงเทพมหานครรับรองอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง และให้นำใบรับรองการตรวจโรคที่แพทย์ออกให้ภายในระยะเวลาไม่เกิน ๑๒ เดือน ไปแสดงต่อเจ้าหน้าที่ในการขอต่ออายุใบอนุญาตดังกล่าวนี้ด้วย

ข้อ ๑๒. ใบอนุญาตฉบับหนึ่งให้ใช้ได้เฉพาะผู้รับจ้างแต่งผมรายเดียว และเฉพาะประเภทที่ได้ระบุไว้ในใบอนุญาต

ข้อ ๑๓. ผู้รับใบอนุญาตรับจ้างแต่งผมที่รับจ้างแต่งผมต้องมีเครื่องใช้ที่จำเป็นดังที่กำหนดไว้ในข้อ ๘. (๒) (๓) (๔) (๕) และ (๖)

ข้อ ๑๔. ผู้รับใบอนุญาตรับจ้างแต่งผม ต้องแต่งกายและรักษาความสะอาดดังต่อไปนี้

(๑) ในขณะทำการแต่งผม ต้องแต่งกายให้สะอาดและสุภาพเรียบร้อย และต้องสวมเสื้อคลุมที่สะอาดหรือตามแบบที่เจ้าพนักงาน สาธารณสุขได้กำหนดไว้ให้

(๒) เมื่อจะทำการแต่งผม ต้องล้างมือด้วยสบู่และน้ำสะอาดแล้วเช็ดให้แห้งเสียก่อน

(๓) ในขณะทำการแต่งผม ต้องมีผ้าสะอาดปิดปากและจมูก

ข้อ ๑๕. ผู้รับอนุญาตรับจ้างแต่งผม ต้องใช้เครื่องใช้ในการแต่งผม ตามวิธีดังต่อไปนี้ เพื่อให้ต้องด้วยสุขลักษณะ

- (๑) ผ้าพันคอและผ้าขนหนูต้องระบุไว้ในข้อ ๘. (๓) และ (๔) ผืนหนึ่ง ๆ ให้ใช้กับผู้รับการแต่งผมเพียงครั้งเดียว แล้วต้องนำไปซักฟอกให้สะอาดเสียก่อนจึงจะนำมาใช้ได้
- (๒) ให้ทำความสะอาดกรรไกร มีดโกน แปรงทาหนวดและผม และหัวด้วยน้ำยาไลโซล ๕% หรือเอทิลแอลกอฮอล์ ๗๐% ทุกครั้งหลังจากได้ใช้แต่งผมให้แก่ผู้รับการแต่งผมคนหนึ่ง แล้วต้องเช็ดให้แห้งเก็บไว้ในที่สะอาดจึงนำมาใช้ได้
- (๓) ต้องรักษาแปรงสำหรับตัดผมให้สะอาดอยู่เสมอ เมื่อใช้แปรงตัดผมให้แก่ผู้รับการแต่งผมคนหนึ่งแล้ว ต้องขัดเศษผมออก และทำความสะอาดทุกครั้งไป

ข้อ ๑๖. ห้ามมิให้ผู้รับใบอนุญาตเป็นผู้รับจ้างแต่งผม ใช้เวชภัณฑ์ต่อไปนี้ในการรับจ้างแต่งผม

- (๑) เวชภัณฑ์ที่ตนรู้หรือควรรู้ว่าได้ปรุงด้วยสารหนูหรือปรอท
- (๒) เวชภัณฑ์ที่เจ้าพนักงานสาธารณสุขได้แจ้งให้ทราบว่า เป็นสิ่งที่ไม่สมควรใช้ในการแต่งผม เพราะอาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพของผู้รับการแต่งผม

ข้อ ๑๗. เมื่อปรากฏหรือมีเหตุควรเชื่อว่า ผู้รับใบอนุญาตรับจ้างแต่งผมเป็นโรควิกลจริต ลมบ้าหมู โรคเรื้อนชนิดผิวหนัง วัณโรคระยะติดต่ออันตราย โรคคุดทะราด กามโรค ไข้ทรพิษ ไข้สวกใส ไข้หัด หรือโรคผิวหนังที่เกิดจากเชื้อรา หรือเชื้อจุลินทรีย์ หรือไวรัส อันเป็นที่รังเกียจหรือเป็นพาหะของโรคดังกล่าว ห้ามรับจ้างแต่งผม และผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมีอำนาจที่จะสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตรับจ้างแต่งผม ได้โดยอนุโลมเช่นเดียวกับข้อ ๑๕

ข้อ ๑๘. ห้ามมิให้ผู้รับใบอนุญาตรับจ้างแต่งผมแก่ผู้ที่มีอาการปรากฏหรือมีเหตุควรเชื่อว่าเป็นโรคติดต่ออันน่าจะแพร่ไปเพราะการแต่งผมต่อไปนี้ คือ โรคเรื้อนชนิดผิวหนัง วัณโรค

ระยะที่มีอาการไอบาก ซิฟิลิส และโรคคุดทะราดระยะมีแผลหรือมีดอกตามผิวหนัง ไข้ทรพิษ ไข้สุกใส ไข้หัด หรือโรคผิวหนังที่เกิดจากเชื้อรา หรือเชื้อจุลินทรีย์หรือไวรัสที่ปรากฏบนใบหน้า หรือศีรษะ อันเป็นที่น่ารังเกียจหรือเป็นพาหะของโรคดังกล่าว

ห้ามมิให้ผู้รับอนุญาตรับจ้างแต่งผมแก่ผู้แต่งกายไม่เรียบร้อย

ข้อ ๑๙. ผู้รับใบอนุญาตให้ตั้งหรือ ใช้สถานที่เป็นที่รับจ้างแต่งผมคนใดกระทำผิดโดยฝ่าฝืนข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร หรือปล่อยให้ผู้รับจ้างแต่งผมในสถานที่ของตนทำผิดโดยฝ่าฝืนข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครข้อหนึ่งข้อใด ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาตได้คราวหนึ่งไม่เกินสิบห้าวัน ในกรณีผู้รับใบอนุญาตคนใดได้ถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตมาแล้ว ๒ ครั้ง ถ้ากระทำความผิดอีก ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครจะสั่งให้เพิกถอนใบอนุญาตเสียก็ได้

ข้อ ๒๐. ให้นำความในข้อ ๑๘ มาใช้บังคับในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตให้เป็นผู้รับจ้างแต่งผมกระทำความผิดโดยฝ่าฝืนข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครโดยอนุโลม แต่ถ้าปรากฏว่าผู้รับใบอนุญาตคนใดเป็นโรคดังกล่าวในข้อ ๑๑ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมีอำนาจสั่งให้เพิกถอนใบอนุญาตได้ทันที

ข้อ ๒๑. ผู้ใดฝ่าฝืนข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ในข้อหนึ่งข้อใด มีความผิดตามมาตรา ๖๗ แห่งพระราชบัญญัติสาธารณสุข พุทธศักราช ๒๔๘๔

ข้อ ๒๒. บรรดาใบอนุญาตให้ตั้งหรือใช้สถานที่เป็นที่รับจ้างแต่งผม หรือให้เป็นผู้รับจ้างแต่งผมที่ได้ออกก่อนวันใช้ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ ให้คงใช้ต่อไปจนสิ้นอายุใบอนุญาตนั้น

ข้อ ๒๓. ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมีหน้าที่รักษากฎให้เป็นไปตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ และให้มีอำนาจออกข้อบังคับเพื่อให้เป็นไปตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้.

ประกาศไว้ ณ วันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๑๘

ธรรมบุญ เทียนเงิน

(นายธรรมบุญ เทียนเงิน)

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

หมายเหตุ — เหตุผลในการประกาศใช้ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครฉบับนี้ คือ เนื่องจากมีกฎหมาย เรื่อง ควบคุมการแต่งผมหลายฉบับแยกใช้ข้อบังคับอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร และเพื่อให้มีกฎหมายใช้ข้อบังคับในแนวเดียวกันทั่วเขตกรุงเทพมหานคร จึงจำเป็นต้องตราข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้.

**บัญชีอัตราค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาต
ให้ตั้งหรือใช้สถานที่เป็นที่รับจ้างแต่งผม และให้เป็นผู้รับจ้างแต่งผม**

	ตัดผมเกาँละ หรือ ตัดผมเครื่องละ	อย่างสูง ไม่เกิน	หมายเหตุ
	บาท	บาท	
สถานที่ตัดผม ทำการตัดผม หมวด โคนผม ขน หมวดเครา กันหน้า กันคอ นวดหน้า สระผม ข้อมผม	๒๐	๒๐๐	
สถานที่ตัดผม ทำการตัดหรือจัดทรงผม ข้อมผม สระผม นวด หน้า กันหน้า กันคอ	๕๐	๒๐๐	
ผู้รับจ้างตัดผม ทำการตัดผม หมวด โคนผม ขน หมวดเครา กันคอ กันหน้า สระผม ข้อมผม นวดหน้า	—	๒๐	
ผู้รับจ้างตัดผม ทำการตัดหรือจัดทรงผม ข้อมผม สระผม นวด หน้า กันคอ กันหน้า	—	๒๐	

ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร

เรื่อง ควบคุมการค้าอาหารหรือน้ำแข็งในสถานที่เอกชน พ.ศ. ๒๕๑๘

โดยที่เป็นการสมควรตราข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง ควบคุมการค้าอาหารหรือน้ำแข็งในสถานที่เอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๑๘ และมาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติสาธารณสุข พุทธศักราช ๒๔๘๔ กรุงเทพมหานคร โดยได้รับความเห็นชอบจากสภากรุงเทพมหานคร จึงตราข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร ขึ้นไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร นี้ให้เรียกว่า “ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง ควบคุมการค้าอาหารหรือน้ำแข็งในสถานที่เอกชน พ.ศ. ๒๕๑๘”

ข้อ ๒. ให้ใช้ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ในเขตกรุงเทพมหานคร ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา และกรุงเทพมหานครกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ข้อ ๓. นับแต่วันที่ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ใช้บังคับเป็นต้นไป ให้ยกเลิก

(๑) เทศบัญญัติของเทศบาลนครหลวง เรื่อง ควบคุมการค้าอาหารและน้ำแข็งในสถานที่เอกชน พ.ศ. ๒๕๑๕

(๒) ข้อบังคับเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นจังหวัดธนบุรี เรื่อง ควบคุมการค้าอาหารและน้ำแข็งในสถานที่เอกชน อำเภอหนองแขม พุทธศักราช ๒๕๐๘

(๓) ข้อบังคับเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นจังหวัดธนบุรี เรื่อง ควบคุมการค้าอาหารและน้ำแข็งในสถานที่เอกชน อำเภอภาษีเจริญ พุทธศักราช ๒๕๐๘

(๔) ข้อบังคับเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นจังหวัดธนบุรี เรื่อง ควบคุมการค้าอาหารและน้ำแข็งในสถานที่เอกชน อำเภอคลองตัน พุทธศักราช ๒๕๐๘

(๕) ข้อบังคับเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นจังหวัดธนบุรี เรื่อง ควบคุมการค้าอาหารและน้ำแข็งในสถานที่เอกชน อำเภอบางขุนเทียน พ.ศ. ๒๕๐๘

- (๖) ขอบังคับสุขาภิบาลบางแค เรื่อง ควบคุมการค้าอาหารและน้ำแข็งใน
สถานที่เอกชน พ.ศ. ๒๔๘๘
- (๗) ขอบังคับสุขาภิบาลราชบุรีบูรณะ เรื่อง ควบคุมการค้าอาหารและน้ำแข็ง
ในสถานที่เอกชน (ฉบับที่ ๑) พ.ศ. ๒๕๐๐
- (๘) ขอบังคับสุขาภิบาลบางกะปิ เรื่อง ควบคุมการค้าอาหารและน้ำแข็งใน
สถานที่เอกชน พ.ศ. ๒๕๐๐
- (๙) ขอบังคับสุขาภิบาลมีนบุรี เรื่อง การควบคุมการค้าอาหารและน้ำแข็งใน
สถานที่เอกชน พ.ศ. ๒๕๐๑
- (๑๐) ขอบังคับสุขาภิบาลอนุสาวรีย์ (บางเขน) เรื่อง ควบคุมการค้าอาหาร
และน้ำแข็งในสถานที่เอกชน พุทธศักราช ๒๕๐๒
- (๑๑) ขอบังคับสุขาภิบาลมีนบุรี เรื่อง การควบคุมการค้าอาหารและน้ำแข็งใน
สถานที่เอกชน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๕
- (๑๒) ขอบังคับสุขาภิบาลประเวศ เรื่อง การควบคุมการค้าอาหารและน้ำแข็ง
ในสถานที่เอกชน พ.ศ. ๒๕๐๗
- (๑๓) ขอบังคับสุขาภิบาลตลิ่งชัน เรื่อง การควบคุมการค้าอาหารและน้ำแข็งใน
สถานที่เอกชน พ.ศ. ๒๕๐๘
- (๑๔) ขอบังคับสุขาภิบาลราชบุรีบูรณะ เรื่อง ควบคุมการค้าอาหารและน้ำแข็ง
ในสถานที่เอกชน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๔
- (๑๕) ขอบังคับสุขาภิบาลบางขุนเทียน เรื่อง ควบคุมการค้าอาหารและน้ำแข็ง
ในสถานที่เอกชน พ.ศ. ๒๕๑๔

บรรดาข้อบัญญัติ เทศบัญญัติ กฎ ขอบังคับ ระเบียบ คำสั่งอื่น ๆ ในส่วนที่ได้ตรา
ไว้แล้วในข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ ให้
ใช้ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้แทน

ข้อ ๔. ในข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้

“สถานที่จำหน่ายอาหาร” หมายความว่า สถานที่ซึ่งจัดไว้สำหรับทำ ประกอบ
ปรุง สะสมอาหารหรือน้ำแข็งเพื่อขาย ไม่ว่าจะจัดสถานที่ไว้สำหรับบริโภค ณ ที่นั้นหรือไม่ก็ตาม

“สถานที่สะสมอาหาร” หมายความว่า สถานที่ซึ่งจัดไว้สำหรับเก็บรวบรวมอาหารหรือน้ำแข็งเพื่อขาย

ข้อ ๕. ห้ามมิให้ผู้ใดตั้งหรือใช้ สถานที่เอกชนเป็นสถานที่จำหน่ายอาหาร หรือสถานที่สะสมอาหาร เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

ผู้ใดตั้งหรือใช้สถานที่ที่เป็นสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่สะสมอาหารอยู่แล้วก่อนวันใช้ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ ต้องขอรับใบอนุญาตภายในกำหนดเก้าสิบวัน นับแต่วันใช้ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้

ข้อ ๖. ความในข้อ ๕. วรรคแรก ไม่ใช่บังคับแก่การตั้งหรือใช้สถานที่แห่งใดเพื่อ

- (๑) ประกอบการค้าซึ่งเป็นทั้งเชิงหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ โดยได้รับใบอนุญาตสำหรับการนั้นแล้ว
- (๒) ทำน้ำแข็งเพื่อการค้าโดยได้รับใบอนุญาตสำหรับการนั้นแล้วรวมตลอดถึงสะสมและขายน้ำแข็งนั้น ณ สถานที่ที่ได้รับอนุญาต
- (๓) ทำ ประกอบ ปูรง สะสมอาหารหรือน้ำแข็ง เฉพาะ
  - ก. ผู้รับใบอนุญาตให้เข้าขายของในตลาด
  - ข. ผู้รับใบอนุญาตให้ตั้งแผงลอย
  - ค. ผู้รับใบอนุญาตให้เร่ขาย

ข้อ ๗. การขอรับใบอนุญาตตามความในข้อ ๕. ให้ยื่นเรื่องราวต่อผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ตามแบบที่กำหนดไว้ โดยแสดงให้เห็นแจ้งชัดว่าจะใช้สถานที่ที่เป็นสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่สะสมอาหาร

ข้อ ๘. เมื่อผู้ขอรับใบอนุญาตไม่เป็นผู้ต้องห้ามตามมาตรา ๕๕ แห่ง พระราชบัญญัติสาธารณสุข พุทธศักราช ๒๔๗๔ และผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร พิจารณาเห็นสมควรก็ให้ออกใบอนุญาตได้โดยให้เรียกเก็บค่าธรรมเนียมใบอนุญาตตามอัตราท้ายข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้

ข้อ ๙. เมื่อผู้รับใบอนุญาตขายกิจการจนมีสภาพที่จะต้องเสียค่าธรรมเนียมในอัตราสูงกว่าใบอนุญาตที่มีอยู่แล้วเท่าใด ก็ต้องเสียค่าธรรมเนียมเพิ่มขึ้นเท่านั้น

ข้อ ๑๐. การขอเปลี่ยนตัวผู้รับใบอนุญาต หรือเปลี่ยนประเภท ให้ยื่นเรื่องขออนุญาตต่อผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครโดยไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมสำหรับการนี้

ข้อ ๑๑. ใบอนุญาตฉบับหนึ่งให้ใช้เฉพาะสถานที่แห่งเดียวที่ได้รับไว้ในใบอนุญาต และต้องแสดงใบอนุญาตไว้ในที่เปิดเผยเห็นได้ชัด และให้ใช้เฉพาะผู้รับใบอนุญาตเท่านั้น

ข้อ ๑๒. สถานที่จำหน่ายอาหารและสถานที่สะสมอาหาร ต้องได้สุลักษณะตามเงื่อนไขและตามลักษณะของกิจการดังต่อไปนี้

ก. สถานที่สะสมอาหารต้องมีลักษณะดังต่อไปนี้

- (๑) ไม่ตั้งอยู่ในที่ที่น่าจะเป็นอันตรายแก่สุขภาพ เช่น ใกล้ชิดกับที่ฝังหรือเก็บศพ ที่ทิ้งสิ่งปฏิกูล ที่เลี้ยงสัตว์ หรือที่อื่นใดซึ่งเจ้าพนักงานสาธารณสุขเห็นว่า เป็นอันตรายแก่สุขภาพ
- (๒) พ้นทำด้วยวัสดุถาวรและน้ำขังอยู่ไม่ได้
- (๓) จัดให้มีระบบระบายน้ำทำด้วยวัสดุถาวร เพื่อให้น้ำไหลไปสู่รางระบายน้ำสาธารณะ หรือบ่อรับน้ำโสโครกได้สะดวกตามที่เจ้าพนักงานสาธารณสุขกำหนด หรือตามคำสั่งของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร
- (๔) จัดให้มีแสงสว่างและทางระบายอากาศเพียงพอ ตามที่เจ้าพนักงานสาธารณสุขเห็นชอบ
- (๕) จัดให้มีส้วมที่ได้สุลักษณะจำนวนเพียงพอ และตั้งอยู่ในที่ซึ่งเจ้าพนักงานสาธารณสุขเห็นชอบ
- (๖) ถ้าจะขยายหรือเปลี่ยนแปลงสถานที่ประกอบการค้า และทำให้สุลักษณะของสถานที่เปลี่ยนแปลงไปด้วยแล้ว จะต้องได้รับอนุญาตจากผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครก่อน
- (๗) ปฏิบัติการอื่น ๆ ให้ต้องด้วยสุลักษณะตามที่เจ้าพนักงานสาธารณสุขแนะนำ หรือตามคำสั่งของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

ข. สถานที่จำหน่ายอาหารต้องมีลักษณะดังต่อไปนี้

- (๑) จัดสถานที่และปฏิบัติให้มีลักษณะตามข้อ ก.

- (๒) จัดให้มีโต๊ะ เก้าอี้ หรือที่นั่งอย่างอื่นให้สะอาดและเป็นระเบียบ
อยู่เสมอ
- (๓) ผนังและบริเวณที่ปรุงอาหารต้องมีผิวเรียบ ไม่ดูดซึมน้ำและทำความสะอาด
สะอาดได้ง่าย
- (๔) จัดให้มีภาชนะและอุปกรณ์เครื่องใช้ต่าง ๆ ในการประกอบ ปรุง
การเก็บและการบริโภคไว้ให้เพียงพอตามคำแนะนำของเจ้าพนักงาน
สาธารณสุข
- (๕) จัดให้มีที่สำหรับทำความสะอาดภาชนะ และอุปกรณ์เครื่องใช้
ต่าง ๆ ให้เพียงพอตามคำแนะนำของเจ้าพนักงานสาธารณสุข
- (๖) จัดให้มีที่สำหรับล้างมือที่ได้สุขลักษณะ และจำนวนเพียงพอตาม
คำแนะนำของเจ้าพนักงานสาธารณสุข
- (๗) ในกรณีที่เจ้าพนักงานสาธารณสุข เห็นสมควรจัดให้มีที่พักน้ำ
โสโครกหรือที่ตักไขมัน หรือการกระทำอื่นใดอันเป็นการกำจัดน้ำ
โสโครก ก็ให้ปฏิบัติตามคำแนะนำของเจ้าพนักงานสาธารณสุข
หรือตามคำสั่งของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

ข้อ ๑๓. ผู้รับใบอนุญาตต้องรักษาสถานที่และของใช้ทั้งหมดให้สะอาดและเรียบร้อย
รวมทั้งการขนหรือกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ดังต่อไปนี้

- (๑) รักษาสถานที่ให้สะอาดอยู่เสมอ
- (๒) จัดให้มีที่รองรับมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลที่ได้สุขลักษณะ
- (๓) กำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลตามข้อบังคับของท้องถิ่น หรือตามที่
เจ้าพนักงานสาธารณสุขแนะนำ หรือตามคำสั่งของผู้ว่าราชการ
กรุงเทพมหานคร
- (๔) รักษาส่วนให้ได้อย่างสุขลักษณะอยู่เสมอ
- (๕) ถ้ามัสต์หรือจะมาเป็นอาหาร ต้องแยกให้อยู่ในที่อันเหมาะสม
- (๖) จัดวางสิ่งของเครื่องใช้ให้เป็นระเบียบเรียบร้อย และรักษาให้สะอาด
อยู่เสมอ

(๑) ปฏิบัติการอื่น ๆ ให้ต้องสุขลักษณะตามคำแนะนำของเจ้าพนักงาน สาธารณสุข หรือตามคำสั่งของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

ข้อ ๑๔. ในการขาย ทำ ประกอบ ปปรุง สะสมอาหารหรือน้ำแข็งต้องปฏิบัติดังต่อไปนี้

- (๑) วาง เก็บ หรือสะสมอาหารในที่สะอาดซึ่งป้องกันสัตว์นำโรคได้
- (๒) ผู้รับใบอนุญาตและผู้ประกอบกิจการต้องแต่งกายให้สะอาดเรียบร้อย
- (๓) ในกรณีที่มีผ้าเย็นให้บริการต้องทำให้สะอาด และผ่านความร้อนฆ่าเชื้อโรคให้ถูกต้องด้วยสุขลักษณะ
- (๔) จัดให้น้ำสะอาดไว้ให้เพียงพอ
- (๕) ใช้เครื่องปกปิดอาหารตลอดถึงภาชนะเครื่องใช้สำหรับทำประกอบ ปปรุงอาหาร ให้ป้องกันฝุ่นละอองและสัตว์นำโรคได้ ตลอดจนรักษาเครื่องปกปิดนั้นให้สะอาดและใช้การได้คืออยู่เสมอ
- (๖) เก็บน้ำแข็งไว้ในที่สุกสะอาด แยกออกจากอาหารอื่น
- (๗) การทุบ บดน้ำแข็ง ต้องระมัดระวังความสะอาดและป้องกันมิให้มีเสียงอันเป็นเหตุรำคาญแก่ผู้อื่น
- (๘) ใช้ภาชนะหรือวัตถุที่สะอาดใสหรือห่ออาหารหรือน้ำแข็งให้แก่ผู้ซื้อ
- (๙) ไม่จ้างหรือใช้บุคคลที่ป่วยหรือมีเหตุควรเชื่อว่าป่วยเป็นโรคติดต่อ ทำ ประกอบ ปปรุง ขายอาหารหรือน้ำแข็ง
- (๑๐) ไม่ขายอาหารให้ผู้ป่วยเป็นโรคติดต่อที่มีสภาพน่ารังเกียจ บริเวณในสถานที่ที่ได้รับอนุญาต
- (๑๑) ปฏิบัติการอื่น ๆ ให้ต้องด้วยสุขลักษณะตามคำแนะนำของเจ้าพนักงาน สาธารณสุข หรือตามคำสั่งของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

ข้อ ๑๕. ห้ามมิให้ผู้รับใบอนุญาตขาย ทำ ประกอบ ปปรุง สะสมอาหารหรือน้ำแข็ง เมื่อมีเหตุควรเชื่อว่าตนเป็นโรคติดต่อหรือซึ่งเจ้าพนักงานสาธารณสุขได้ตรวจปรากฏว่าเป็นพาหะ และได้รับแจ้งความเป็นหนังสือว่าตนเป็นพาหะของโรคติดต่อ

ข้อ ๑๖. ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร มีอำนาจในการกำหนดเวลาห้ามมิให้ผู้รับใบอนุญาตขายอาหารบางประเภทหรือชนิดใดในเขตที่ระบุไว้

ข้อ ๑๗. ผู้ใดฝ่าฝืนข้อใดข้อหนึ่งแห่งข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ มีความผิดตาม มาตรา ๖๗ แห่งพระราชบัญญัติสาธารณสุข พุทธศักราช ๒๔๘๔

ข้อ ๑๘. ผู้รับใบอนุญาตคนใดกระทำความผิดโดยฝ่าฝืนข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร มีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาตได้คราวหนึ่งไม่เกิน ๑๕ วัน ถ้ากระทำความผิดอีกผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครจะสั่งให้เพิกถอนใบอนุญาตเสียก็ได้

ข้อ ๑๙. ถ้าปรากฏขึ้นว่า ผู้รับใบอนุญาตคนใดเป็นโรคติดต่อ หรือพาหะโรคติดต่อ ซึ่งเจ้าพนักงานสาธารณสุข เห็นว่าถ้าอนุญาตให้ตั้งหรือใช้สถานที่เป็นสถานที่จำหน่ายอาหาร หรือสถานที่สะสมอาหารต่อไปจะเป็นอันตรายแก่สุขภาพของประชาชน ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร มีอำนาจสั่งให้เพิกถอนใบอนุญาตของผู้นั้นเสีย

ข้อ ๒๐. บรรดาใบอนุญาตค้าอาหารหรือน้ำแข็งในสถานที่เอกชนที่ได้ออกก่อนวันใช้ ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ ให้คงใช้ต่อไปจนสิ้นอายุใบอนุญาตนั้น

ข้อ ๒๑. ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร มีหน้าที่รักษารให้เป็นไปตามข้อบัญญัติ กรุงเทพมหานครนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๑๘

ธรรมบุญ เทียนเงิน

(นายธรรมบุญ เทียนเงิน)

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

ศาลาว่าการกรุงเทพมหานคร

ใบอนุญาตให้ใช้สถานที่เป็นสถานที่จำหน่ายอาหาร

เล่มที่.....เลขที่.....

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร อนุญาตให้.....

อายุ.....ปี เชื้อชาติ.....สัญชาติ..... อยู่บ้านเลขที่..... ตรอก,

ซอย.....ถนน.....แขวง.....เขต.....

กรุงเทพมหานคร โทรศัพท์.....ใช้สถานที่มีชื่อว่า.....

อยู่เลขที่.....ตรอก,ซอย.....ถนน.....

แขวง.....เขต.....กรุงเทพมหานคร โทรศัพท์.....

.....ตารางเมตร ค่าธรรมเนียมปีละ.....บาท ใบบริบเงินเล่มที่.....

เลขที่.....วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบอนุญาตฉบับนี้สิ้นอายุวันที่ ๓๑ ธันวาคม พ.ศ.....

(ลงชื่อ).....

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

รายการอนุญาต

พ.ศ.	ว.ค.ป. อนุญาต	ว.ค.ป. สิ้นอายุ	ใบรับเงิน			ลงชื่อผู้ว่า ราชการ กทม.	ลงชื่อ เจ้าหน้าที่
			เล่มที่	เลขที่	ว.ค.ป.		
		๓๑ พ.ค.					
		๓๑ พ.ค.					
		๓๑ พ.ค.					
		๓๑ พ.ค.					

คำเตือน แสดงใบอนุญาตนี้ไว้ในที่เปิดเผย ณ สถานที่ที่ได้รับอนุญาต

อัตราค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาต
ให้ตั้งหรือใช้สถานที่เอกชนเป็นที่ขาย ทำ ประกอบ ปรุง
สะสมอาหารหรือน้ำแข็ง

เลขที่	ประเภท	ค่าธรรมเนียมบดะ	
		บาท	ส.ด.
๑	สถานที่ใช้ประกอบการค้ามีพื้นที่ไม่เกิน ๑๐ ตารางเมตร	๕๐	—
๒	สถานที่ใช้ประกอบการค้ามีพื้นที่เกินกว่า ๑๐ ตารางเมตร ถึง ๒๕ ตารางเมตร	๑๐๐	—
๓	สถานที่ใช้ประกอบการค้ามีพื้นที่เกินกว่า ๒๕ ตารางเมตร ถึง ๕๐ ตารางเมตร	๒๕๐	—
๔	สถานที่ใช้ประกอบการค้ามีพื้นที่เกินกว่า ๕๐ ตารางเมตร ถึง ๑๐๐ ตารางเมตร	๔๐๐	—
๕	สถานที่ใช้ประกอบการค้ามีพื้นที่เกินกว่า ๑๐๐ ตารางเมตร ถึง ๒๐๐ ตารางเมตร	๖๐๐	—
๖	สถานที่ใช้ประกอบการค้ามีพื้นที่เกินกว่า ๒๐๐ ตารางเมตร	๘๐๐	—

เรื่องราวขอรับใบอนุญาต

เพื่อขาก ทำ ประกอบ ปรุง สะสมอาหาร
หรือนำขึ้นในสถานที่เอกชน

เขียนที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ถึง ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

ข้าพเจ้า.....อายุ.....ปี

เชื้อชาติ.....สัญชาติ.....อยู่บ้านเลขที่.....ตรอก,

ซอย.....ถนน.....แขวง.....

เขต.....กรุงเทพมหานคร โทรศัพท์.....

ขอขึ้นเรื่องราวขอรับใบอนุญาตใช้สถานที่เป็น.....

ประจำป.ศ.....ใช้สถานที่ว่า.....

ตั้งอยู่เลขที่.....ตรอก,ซอย.....ถนน.....

แขวง.....เขต.....กรุงเทพมหานคร โทรศัพท์.....

ผู้จัดการใช้สถานที่แห่งนี้คือ.....อายุ.....ปี

เชื้อชาติ.....สัญชาติ.....อยู่บ้านเลขที่.....ตรอก,

ซอย.....ถนน.....แขวง.....

เขต.....กรุงเทพมหานคร โทรศัพท์.....

ขอรับรองว่าจะปฏิบัติตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครและเงื่อนไขที่ได้วางไว้ทุกประการ

(ลงชื่อ).....

ผู้อนุญาต

ศาลาว่าการกรุงเทพมหานคร

ใบอนุญาตให้ใช้สถานที่เป็นที่สะสมอาหาร

ใบอนุญาตเล่มที่.....เลขที่.....

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร อนุญาตให้.....

อายุ.....ปี เชื้อชาติ..... สัญชาติ..... อยู่บ้านเลขที่.....

ต.รอก, ซอย..... ถนน..... แขวง.....

เขต..... กรุงเทพมหานคร โทรศัพท์..... ใช้สถานที่มีชื่อว่า

..... อยู่เลขที่..... ต.รอก, ซอย.....

ถนน..... แขวง..... เขต..... กรุงเทพมหานคร

โทรศัพท์..... ตารางเมตร ค่าธรรมเนียมปีละ..... บาท

ใบรับเงินเล่มที่..... เลขที่..... วันที่..... เดือน..... พ.ศ.....

ใบอนุญาตฉบับนี้สิ้นอายุวันที่ ๓๑ ธันวาคม พ.ศ.....

(ลงชื่อ).....

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

รายการอนุญาต

พ.ศ.	ว.ด.ป. อนุญาต	ว.ด.ป. สิ้นอายุ	ใบรับเงิน			ลงชื่อผู้ว่า ราชการ กทม.	ลงชื่อ เจ้าหน้าที่
			เล่มที่	เลขที่	ว.ด.ป.		
		๓๑ ธ.ค.					
		๓๑ ธ.ค.					
		๓๑ ธ.ค.					
		๓๑ ธ.ค.					

คำเตือน แสดงใบอนุญาตนี้ไว้ในที่เปิดเผย ณ สถานที่ที่ได้รับอนุญาต

ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร

เรื่อง ตลาดเอกชน พ.ศ. ๒๕๑๘

โดยที่เป็นการสมควรตราข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง ตลาดเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๑๘ และมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติสาธารณสุข พุทธศักราช ๒๔๙๔ กรุงเทพมหานครโดยได้รับความเห็นชอบจากสภากรุงเทพมหานคร จึงตราข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ให้เรียกว่า “ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง ตลาดเอกชน พ.ศ. ๒๕๑๘”

ข้อ ๒. ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ให้ใช้บังคับในเขตกรุงเทพมหานคร ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา และกรุงเทพกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓. นับแต่วันที่ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ใช้บังคับเป็นต้นไป ให้ยกเลิก

(๑) เทศบัญญัติเทศบาลนครหลวง เรื่องตลาดเอกชน พ.ศ. ๒๕๑๕

(๒) ข้อบังคับเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นจังหวัดธนบุรี เรื่อง ตลาดเอกชน อำเภอหนองแขม พุทธศักราช ๒๕๐๘

(๓) ข้อบังคับเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นจังหวัดธนบุรี เรื่อง ตลาดเอกชน อำเภอบางขุนเทียน พุทธศักราช ๒๕๐๘

(๔) ข้อบังคับเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นจังหวัดธนบุรี เรื่อง ตลาดเอกชน อำเภอดลิ่งชัน พุทธศักราช ๒๕๐๘

(๕) ข้อบังคับเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นจังหวัดธนบุรี เรื่อง ตลาดเอกชน อำเภอบางกอกน้อย พุทธศักราช ๒๕๐๘

- (๖) ขอบังคับสุขาภิบาลราษฎรบุรณะ เรื่อง ตลาดเอกราช พุทธศักราช ๒๕๐๐
- (๗) ขอบังคับสุขาภิบาลมันบุรี เรื่อง ตลาดเอกราช พ.ศ. ๒๕๐๐
- (๘) ขอบังคับสุขาภิบาลบางเขน เรื่องตลาดเอกราช พุทธศักราช ๒๕๐๒
- (๙) ขอบังคับสุขาภิบาลบางกะปิ เรื่อง ตลาดเอกราช พุทธศักราช ๒๕๐๖
- (๑๐) ขอบังคับสุขาภิบาลประเวศ เรื่อง ตลาดเอกราช พ.ศ. ๒๕๐๘
- (๑๑) ขอบังคับสุขาภิบาลภาษีเจริญ เรื่อง ตลาดเอกราช พุทธศักราช ๒๕๐๘
- (๑๒) ขอบังคับสุขาภิบาลบางขุนเทียน เรื่อง ตลาดเอกราช พ.ศ. ๒๕๑๔

บรรดาข้อบัญญัติ เทศบัญญัติ กฎ ขอบังคับ ระเบียบ คำสั่งอื่น ๆ ในส่วนที่ได้ตราไว้แล้วในข้อบัญญัติ กรุงเทพมหานคร หรือ จังหวัด หรือ แข็งกับ ข้อบัญญัติ กรุงเทพมหานคร ให้ใช้ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครแทน

ข้อ ๔. ในข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร

“ตลาด” หมายความว่า สถานที่ของเอกชนซึ่งตามปกติจัดไว้ให้ผู้ใช้เป็นที่ประชุมสำหรับขายอาหารประเภทสัตว์ เนื้อ ปลา ผัก ผลไม้ หรืออาหารอันมีสภาพเป็นของสดของเสียบ้าง แต่ไม่ได้หมายความรวมถึงตลาดนัดซึ่งจัดให้มีขึ้นแห่งละไม่เกินสิบสองวันในปีหนึ่ง

ข้อ ๕. ผู้ใดจะจัดตั้งตลาดเอกราช ต้องยื่นเรื่องรวบรวมใบอนุญาตตามแบบที่กำหนดพร้อมด้วยแผนผังแบบก่อสร้างและรายการปลูกสร้างในสถานที่จะตั้งตลาดต่อผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

ในกรณีตลาดเอกราชที่ได้เปิดดำเนินการ มาก่อน ประกาศใช้ ข้อบัญญัติ กรุงเทพมหานคร ฉบับนี้ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครโดยคำแนะนำของเจ้าพนักงานสาธารณสุข อาจผ่อนผันให้ทำการปรับปรุงตามข้อ ๕ ให้เป็นไปตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครภายในกำหนดเวลาที่เห็นสมควร

ข้อ ๖. เมื่อผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครพิจารณาเห็นว่า ผู้ขอรับใบอนุญาตได้จัดสถานที่ตั้งตลาดและมีเครื่องอุปกรณ์สำหรับ ตลาดด้วยสุขลักษณะ ตามเงื่อนไขที่บังคับไว้ในข้อ ๕. ข้อ ๘. และ ข้อ ๑๐. แล้ว ก็ให้ออกใบอนุญาตได้

ให้เรียกเก็บค่าธรรมเนียมใบอนุญาต ฉบับละ ๕๐๐.๐๐ บาท

ข้อ ๗. ผู้รับใบอนุญาตตามข้อ ๖. แล้วจะขอเปลี่ยนตัวผู้รับใบอนุญาตได้ โดยยื่น
เรื่องราวขออนุญาตต่อผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร โดยไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมสำหรับการนี้

ข้อ ๘. สถานที่ตั้งเป็นตลาดและการปลูกสร้าง ในสถานที่นั้นต้องจัดให้ได้สุลักษณะ
ดังต่อไปนี้

(๑) ต้องตั้งอยู่ในที่ซึ่งเจ้าพนักงานสาธารณสุขเห็นว่า ไม่น่าจะเป็นอันตรายแก่
สุขภาพ

(๒) อาคารต้องทำด้วยวัสดุถาวร มั่นคงแข็งแรง

(๓) บริเวณพื้นต้องทำด้วยวัสดุถาวร มั่นคงแข็งแรง ทำความสะอาดง่าย
และไม่มียางขังอยู่ได้

(๔) ต้องมีทางระบายน้ำทำด้วยวัสดุถาวรทำความสะอาดง่าย เพื่อรับน้ำให้ไหล
ไปสู่ทางระบายน้ำสาธารณะได้สะดวกและต้องมีการกำจัดน้ำโสโครกตามความ
เห็นของเจ้าพนักงานสาธารณสุข

(๕) ต้องมีแสงสว่างและการระบายอากาศให้เพียงพอ ตามความเห็นของเจ้า-
พนักงานสาธารณสุข

(๖) ที่วางของขายต้องมีลักษณะต่อไปนี้

ก. ต้องกว้างไม่น้อยกว่า ๒ เมตร และมีพื้นที่ไม่น้อยกว่า ๒ ตารางเมตร
สูงไม่น้อยกว่า ๖๐ เซนติเมตรสำหรับตลาดขายปลีก หรือสูงไม่น้อยกว่า
๑๕ เซนติเมตร

สำหรับตลาดขายส่ง ทำด้วยวัสดุถาวรที่ถูกต้องสุลักษณะ แยกเป็นหมวด
หมู่เหมาะสมตามประเภทสินค้า และกำหนดหมายเลขประจำแต่ละที่ไว้
ให้ชัดเจน

ข. ต้องจัดที่นั่งสำหรับผู้ขายของไว้โดยเฉพาะ เหมาะสมแยกต่างหากจาก
ที่วางของขายและสะดวกต่อการเข้าออก

ก. หากจะสร้างทิวางของชายซึ่งมีลักษณะพิเศษ ต่างหากจากที่กล่าวแล้วข้างต้นจะต้องสร้างให้ถูกสุขลักษณะ ทำความสะอาดได้ง่ายตามคำแนะนำของเจ้าพนักงานสาธารณสุข

(๙) ทางเดินของตลาดมีลักษณะดังต่อไปนี้

ก. ทางเข้าออกของตลาดต้องมีอย่างน้อยหนึ่งทาง กว้างไม่น้อยกว่า ๔ เมตร ในกรณีที่ทางเข้าออกตลอดอาคารอื่น จะต้องสูงไม่น้อยกว่า ๕ เมตร

ข. ทางเดินสำหรับผู้ซื้อของภายในอาคารตลาด ต้องกว้างไม่น้อยกว่า ๒ เมตร

(๑๐) ต้องทำรั้วหรือประตูกันหรือสิ่งบดบังกันไว้เพื่อมิให้คนและสัตว์เข้าไปพลุกพล่าน

(๑๑) ต้องจัดให้มีส้วม เครื่องสุขภัณฑ์ อุปกรณ์ เครื่องใช้ จำนวนและสถานที่ตั้ง ตามคำแนะนำของเจ้าพนักงานสาธารณสุข

(๑๒) ต้องจัดให้มีที่สำหรับล้างสินค้าพร้อมติดตั้งท่อน้ำประปา และท่อระบายน้ำทิ้งให้เพียงพอตามคำแนะนำของเจ้าพนักงานสาธารณสุข

(๑๓) ต้องปฏิบัติตามอื่น ๆ อันเกี่ยวกับสุขลักษณะตามคำแนะนำของเจ้าพนักงานสาธารณสุข

ข้อ ๙. ในกรณีที่สถานที่ตั้งเป็นตลาดและการปลูกสร้างในสถานที่นั้นมีลักษณะพิเศษได้สุขลักษณะ มีการระบายอากาศโดยใช้เครื่องปรับอากาศ และได้รับความเห็นชอบจากเจ้าพนักงานสาธารณสุขแล้ว สถานที่ที่ตงและการปลูกสร้างในสถานที่นั้นอาจได้รับยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามข้อ ๙. ก็ได้

ข้อ ๑๐. ผู้ตั้งตลาดต้องจัดให้มีเครื่องอุปกรณ์และสิ่งอื่น ๆ อันจำเป็นสำหรับสุขลักษณะของตลาดดังต่อไปนี้

(๑) ที่รองรับมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลอื่นได้สุขลักษณะ ให้มีขนาดจำนวนเพียงพอและตั้งอยู่ในสถานที่เหมาะสมตามคำแนะนำของเจ้าพนักงานสาธารณสุข

(๒) น้ำสะอาดพร้อมทั้งที่เก็บสำรองน้ำให้มีปริมาณเพียงพอและสะดวกแก่การใช้สำหรับล้างมือ ล้างสินค้า และล้างตลาด

(๓) เครื่องอุปกรณอื่น ๆ ที่จำเป็นสำหรับสุขลักษณะของตลาดตามคำแนะนำของเจ้าพนักงานสาธารณสุข

ข้อ ๑๑. ห้ามมิให้ผู้รับใบอนุญาตแก้ไขสิ่งปลูกสร้างในสถานที่ตั้งตลาด เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

ข้อ ๑๒. ผู้รับใบอนุญาตจะต้องดูแลควบคุม ให้ผู้เข้าขายของ ในสถานที่ตั้งตลาด ปฏิบัติตามระเบียบที่ได้กำหนดไว้ตามข้อ ๘. (๖)

ข้อ ๑๓. ผู้รับใบอนุญาตต้องรักษาตลาด ตลอดจนของใช้ทั้งหมดให้ต้องด้วยสุขลักษณะ และเรียบร้อย ดังต่อไปนี้

(๑) ต้องรักษาส่วนให้ได้สุขลักษณะอยู่เสมอ

(๒) ต้องจัดให้มีคนงานทำความสะอาดจำนวนเพียงพอ และต้องทำความสะอาดให้สะอาดอยู่เสมอ

(๓) ต้องจัดการ กำจัดมูลฝอย และสิ่งปฏิกูล ในตลาดตาม ข้อบังคับของท้องถิ่น หรือคำแนะนำของเจ้าพนักงานสาธารณสุข

(๔) ต้องจัดให้มีแสงสว่างเพียงพอภายในตลาดเวลากลางคืน

(๕) ดูแลมิให้บุคคลใด นอกจากผู้มีหน้าที่เฝ้าตลาดใช้ตลาดเป็นที่หลับนอน

(๖) ต้องจัดเก็บ สิ่งของให้ เรียบร้อย ปลอดภัย จาก สัตว์ นำโรค ต่าง ๆ และสะดวกแก่การทำความสะอาดระหว่างเวลาเปิดตลาด

(๗) ปฏิบัติการอื่น ๆ ตามคำแนะนำของเจ้าพนักงานสาธารณสุข หรือตาม คำสั่งของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

ข้อ ๑๔. ห้ามมิให้ผู้ใดวางสิ่งของกีดขวางในตลาด ตามทางเข้าสู่ตลาด ทางเดินรอบตลาด และห้ามมิให้ผู้ใดก่อเหตุรำคาญในบริเวณตลาด ดังต่อไปนี้

(๑) นำสัตว์ทุกชนิดเข้าไปในตลาด แต่ไม่ห้ามถึงสัตว์ที่นำไปขังไว้ในขังสัตว์เพื่อขายเป็นอาหาร

- (๒) สะสม หมักหมม หรือเททิ้ง สิ่งหนึ่งสิ่งใดในตลาดทำให้สถานที่สกปรกกรุงรังหรือเป็นที่เพาะพันธุ์สัตว์นำโรคหรือเป็นเหตุให้หมักกลิ่นเหม็น
- (๓) ก่อหรือจุดไฟ ไว้ในลักษณะ ซึ่งเป็นที่เดือดร้อนแก่ ผู้อื่นหรือน่าจะเกิดอันตราย
- (๔) ทำให้น้ำสะอาดสำหรับใช้ในตลาดเกิดสกปรกขึ้น จนเป็นเหตุให้เสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ
- (๕) ถ่าย เท ทิ้ง มูลฝอยหรือสิ่งปฏิกูลในที่อื่นใด นอกจากที่ซึ่งจัดไว้สำหรับรองรับมูลฝอยหรือสิ่งปฏิกูล
- (๖) กระทำการอื่นใดที่จะก่อให้เกิดเหตุรำคาญแก่ผู้อื่น ตามความเห็นของเจ้าพนักงานสาธารณสุขหรือตามคำสั่งของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

ข้อ ๑๕. ผู้เข้าขายของในตลาดต้องมีใบอนุญาต

ในการร้องขอรับใบอนุญาตนั้น ให้ยื่นเรื่องราวต่อผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครตามแบบที่กำหนด เมื่อผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเห็นสมควรและผู้ขอรับใบอนุญาตไม่เป็นผู้ต้องห้ามตามมาตรา ๕๘ แห่งพระราชบัญญัติสาธารณสุข พุทธศักราช ๒๔๘๔ ก็ให้ออกใบอนุญาตได้

ข้อ ๑๖. ให้เรียกเก็บค่าธรรมเนียมใบอนุญาตเข้าขายของในตลาดฉบับละ ๑.๐๐ บาท

ข้อ ๑๗. ใบอนุญาตฉบับหนึ่งให้ใช้ได้เฉพาะผู้รับใบอนุญาตกับผู้ช่วยขาย ซึ่งระบุนามไว้ในใบอนุญาตไม่เกิน ๒ คน เท่านั้น

ข้อ ๑๘. ผู้ใดเป็นผู้เข้าขายของ ในตลาดอยู่แล้วในวัน ใช้ข้อบัญญัติ กรุงเทพมหานคร แต่ยังไม่มียาใบอนุญาต ต้องขอรับใบอนุญาตตามข้อ ๑๕ ภายในกำหนดเก้าสิบวัน นับแต่วันใช้ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร

ข้อ ๑๙. ในการเข้าขายของในตลาด ผู้รับใบอนุญาตและผู้ช่วยขายต้องปฏิบัติดังต่อไปนี้

- (๑) วางสิ่งของอยู่ในขอบเขตที่วางของขายซึ่งจัดไว้ ถ้าวางล้าออกมาให้ถือว่าวางสิ่งของกีดขวางในตลาด และห้ามมิให้วางสิ่งของสูงเกินกว่า ๑๒๕ เซนติเมตร จากพื้นตลาด เว้นแต่จะได้รับความเห็นชอบจากเจ้าพนักงานสาธารณสุข

- (๒) วางสินค้าให้ถูกต้องตามที่จัดไว้สำหรับประเภทนั้น
- (๓) แต่งกายให้สะอาดตามที่เจ้าพนักงานสาธารณสุขเห็นชอบ
- (๔) ใช้เครื่อง ปกปิดอาหาร และภาชนะหรือ เครื่องสำหรับ ประกอบปรุงอาหาร ให้พื้นฝุ่นละออง สัตว์นำโรค และรักษาเครื่องปกปิดนั้นให้สะอาดใช้การได้ดี อยู่เสมอ
- (๕) ใช้น้ำสะอาดในการปรุง แห้ ล้างอาหารและภาชนะ
- (๖) ใช้ภาชนะและเครื่องใช้ในการบริโภคที่สะอาด และรักษาให้สะอาดอยู่ เสมอ
- (๗) ใช้วัตถุที่สะอาด ห่อ หรือใส่ของให้แก่ผู้ซื้อ
- (๘) ไม่จ้าง หรือใช้บุคคลที่ป่วยหรือมีเหตุควรเชื่อว่าป่วยเป็นโรคติดต่อ ทำ การประกอบ ปรุง หรือขายอาหาร
- (๙) ทำความสะอาดที่วางของขายทุกวันก่อนขายและเลิกขาย
- (๑๐) ให้มีภาชนะ รองรับมูลฝอย ที่ถูก สุขลักษณะ ตามความเห็นชอบของเจ้า- พนักงานสาธารณสุขประจำที่วางของขายของตน
- (๑๑) ปฏิบัติการอื่น ๆ ให้ต้องด้วยสุขลักษณะและเรียบร้อยตามคำแนะนำ ของเจ้าพนักงานสาธารณสุขหรือคำสั่งของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

ข้อ ๒๐. ห้ามมิให้ผู้รับใบอนุญาตเข้าขายในตลาด ขาย ทำ ประกอบ ปรุง หรือ สะสมอาหาร และสิ่งของอย่างอื่นในตลาด เมื่อมีเหตุควรเชื่อว่าตนเป็นโรคติดต่อหรือเมื่อเจ้า- พนักงานสาธารณสุขได้ตรวจปรากฏว่าเป็นพาหะ และได้รับแจ้งความเป็นหนังสือว่าตนเป็นพาหะ ของโรคแล้ว

ข้อ ๒๑. ให้เปิดตลาดตั้งแต่เวลา ๐๓.๐๐ น. และให้ปิดตลาดเมื่อถึงเวลา ๒๐.๐๐ น. เว้นแต่จะได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่นในใบอนุญาตจากผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเป็นพิเศษ

ข้อ ๒๒. ผู้ใดตั้งตลาดหรือใช้สถานที่ใดเป็นตลาด โดยไม่ได้รับอนุญาตตามข้อ ๕. มีความผิดและอาจถูกศาลสั่งห้ามมิให้ใช้สถานที่นั้นเป็นตลาดต่อไปตามมาตรา ๗๑ แห่งพระราช- บัญญัติสาธารณสุข พุทธศักราช ๒๔๘๔

ข้อ ๒๓. ผู้ใดฝ่าฝืนข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครข้อหนึ่งข้อใด มีความผิดตามมาตรา ๖๗ แห่งพระราชบัญญัติสาธารณสุข พุทธศักราช ๒๔๙๔

ข้อ ๒๔. ผู้รับใบอนุญาตให้ตั้งตลาด หรือใช้สถานที่แห่งใดเป็นตลาด หรือผู้รับใบอนุญาตให้เข้าขายของในตลาดกระทำความผิดโดยฝ่าฝืนข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาตได้คราวหนึ่งไม่เกิน ๑๕ วัน ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตมา ๒ ครั้งแล้ว ถ้ากระทำความผิดอีกผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครจะสั่งให้เพิกถอนใบอนุญาตเสียก็ได้

ข้อ ๒๕. ถ้าปรากฏขึ้นว่า ผู้รับใบอนุญาตเข้าขายของในตลาดคนใดเป็นโรคติดต่อหรือเป็นพาหะโรคติดต่อ ซึ่งเจ้าพนักงานสาธารณสุขเห็นว่าถ้าอนุญาตให้เข้าขายของต่อไปจะเป็นอันตรายแก่สุขภาพของประชาชน ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมีอำนาจสั่งให้เพิกถอนใบอนุญาตผู้นั้นเสีย

ข้อ ๒๖. บรรดาใบอนุญาตตลาดเอกชนที่ได้ออกก่อนวันใช้ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ ให้คงใช้ต่อไปจนสิ้นอายุใบอนุญาตนั้น

ข้อ ๒๗. ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๑๘

ธรรมนูญ เทียนเงิน

(นายธรรมนูญ เทียนเงิน)

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

เรื่องราขอรับใบอนุญาตใช้สถานที่เป็นตลาดเอกชน

เขียนที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ถึง ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

ข้าพเจ้า.....อายุ.....ปี

เชื้อชาติ.....สัญชาติ.....อยู่บ้านเลขที่.....ตรอก, ซอย.....

ถนน.....แขวง.....เขต.....

กรุงเทพมหานคร โทรศัพท์.....

ขอขึ้นเรื่องราขออนุญาตใช้สถานที่เป็นตลาดเอกชนประจำปี พ.ศ.....

มีชื่อว่า.....ตั้งอยู่.....

ตรอก, ซอย.....ถนน.....แขวง.....

เขต.....กรุงเทพมหานคร โทรศัพท์.....

ผู้จัดการตลาดแห่งนี้ คือ.....อายุ.....ปี

เชื้อชาติ.....สัญชาติ.....อยู่บ้านเลขที่.....ตรอก, ซอย.....

ถนน.....แขวง.....เขต.....

กรุงเทพมหานคร โทรศัพท์.....

ขอรับรองว่าจะปฏิบัติตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร และเงื่อนไขที่ได้วางไว้ทุกประการ

(ลงชื่อ).....

ผู้ขอจัดตั้งตลาด

ใบอนุญาตให้ใช้สถานที่เป็นตลาดเอกชน

ใบอนุญาตเล่มที่.....เลขที่.....

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร อนุญาตให้.....
 อายุ.....ปี เชื้อชาติ..... สัญชาติ..... อยู่บ้านเลขที่.....
 ตรอก, ซอย..... ถนน..... แขวง.....
 เขต..... กรุงเทพมหานคร โทรศัพท์.....
 ใช้ตลาดเอกชนมีชื่อว่า..... ตั้งอยู่เลขที่..... ตรอก, ซอย
 ..... ถนน..... แขวง..... เขต.....
 กรุงเทพมหานคร โทรศัพท์..... จำนวนที่วางของขาย..... ที่
 ค่าธรรมเนียมปีละ.....บาท ใบบังเงินเล่มที่.....เลขที่.....
 วันที่.....เดือน..... พ.ศ.....

ใบอนุญาตฉบับนี้อายุวันที่ ๓๑ ธันวาคม พ.ศ.....

(ลงชื่อ).....

(.....)

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

รายการอนุญาต

พ.ศ.	ว.ค.ป.	ว.ค.ป.	ใบรับเงิน			ลงชื่อผู้ว่า ราชการ กทม.	ลงชื่อ เจ้าหน้าที่
			เล่มที่	เลขที่	ว.ค.ป.		
.....	๓๑ ปี.ก.ิ.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
.....	๓๑ ปี.ก.ิ.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
.....	๓๑ ปี.ก.ิ.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
.....	๓๑ ปี.ก.ิ.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....

คำเตือน แสดงใบอนุญาตนี้ไว้ในที่เปิดเผย ณ สถานที่ที่ได้รับอนุญาต

เรื่องราวขอรับใบอนุญาตเป็นผู้เข้าขายของในตลาดเอกชน

เขียนที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ถึง ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

ข้าพเจ้า.....อายุ.....

เชื้อชาติ.....สัญชาติ.....อยู่บ้านเลขที่.....ตรอก, ซอย

.....ถนน.....แขวง.....เขต.....

กรุงเทพมหานคร โทรศัพท์.....

ขอยื่นเรื่องราวขอรับใบอนุญาตเป็นผู้เข้าขายของในตลาด.....

ประจำปี พ.ศ.....ที่วางของขายเลขที่.....ซึ่งตั้งอยู่เลขที่.....

ตรอก, ซอย.....ถนน.....แขวง.....

เขต.....กรุงเทพมหานคร โทรศัพท์.....

นามผู้ช่วยขาย (๑) .....

(๒) .....

ขอรับรองว่าจะปฏิบัติตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร และเงื่อนไขที่ได้วางไว้ทุกประการ.

(ลงชื่อ).....

ผู้เข้าขายของในตลาด

ใบอนุญาตเข้าขายของในตลาดเอกชน

ใบอนุญาตเล่มที่.....เลขที่.....

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร อนุญาตให้.....
 อายุ.....ปี เชื้อชาติ.....สัญชาติ.....อยู่บ้านเลขที่.....ตรอก, ซอย
 .....ถนน.....แขวง.....
 เขต.....กรุงเทพมหานคร โทรศัพท์.....
 เป็นผู้เข้าขายของในตลาด.....แผงเลขที่.....ประเภทสินค้า
 .....ซึ่งตั้งอยู่เลขที่.....ตรอก, ซอย.....
 ถนน.....แขวง.....เขต.....กรุงเทพมหานคร
 โทรศัพท์.....

ใบอนุญาตนี้ให้เฉพาะตัวผู้ถือใบอนุญาตกับผู้ช่วยขาย ๒ คน คือ

๑. ....

๒. ....

ค่าธรรมเนียมปีละ.....บาท ใบบริบเงินเล่มที่.....เลขที่.....
 วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบอนุญาตฉบับนี้อายุ วันที่ ๓๑ ธันวาคม พ.ศ.....

(ลงชื่อ).....

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

ราชการอนุญาต

พ.ศ.	ว.ค.ป. อนุญาต	ว.ค.ป. สิ้นอายุ	ใบรับเงิน			ลงชื่อผู้ว่าราชการ กทม.	ลงชื่อ เจ้าหน้าที่
			เล่มที่	เลขที่	ว.ค.ป.		
.....	๓๑ ข.ก.	.....	.....	.....	.....	.....	
.....	๓๑ ข.ก.	.....	.....	.....	.....	.....	
.....	๓๑ ข.ก.	.....	.....	.....	.....	.....	
.....	๓๑ ข.ก.	.....	.....	.....	.....	.....	

คำเตือน แสดงใบอนุญาตนี้ไว้ในที่เปิดเผย ณ สถานที่ที่ได้รับใบอนุญาต

ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร

เรื่อง ตลาดสาธารณะ พ.ศ. ๒๕๑๙

โดยที่เป็นการสมควรตราข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง ตลาดสาธารณะในเขต กรุงเทพมหานคร

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ กรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๑๘ และมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติสาธารณสุข พุทธศักราช ๒๔๘๔ กรุงเทพมหานครโดยได้รับความเห็นชอบจากสภากรุงเทพมหานคร จึงตราข้อบัญญัติ กรุงเทพมหานครขึ้นไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ให้เรียกว่า “ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง ตลาดสาธารณะ พ.ศ. ๒๕๑๙”

ข้อ ๒. ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ให้ใช้บังคับในเขตกรุงเทพมหานคร ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา และกรุงเทพมหานครเป็นต้นไป

ข้อ ๓. ให้ยกเลิก

- (๑) เทศบัญญัติเทศบาลนครหลวง เรื่อง ตลาดสาธารณะ พ.ศ. ๒๕๑๕
- (๒) ข้อบังคับเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น จังหวัดธนบุรี เรื่อง ตลาดสาธารณะ อำเภอ ภาษีเจริญ พ.ศ. ๒๕๐๘
- (๓) ข้อบังคับเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น จังหวัดธนบุรี เรื่อง ตลาดสาธารณะ อำเภอ คลองตัน พ.ศ. ๒๕๐๘
- (๔) ข้อบังคับของสุขาภิบาลบางกะปิ เรื่อง ตลาดสาธารณะ พ.ศ. ๒๕๐๕
- (๕) ข้อบังคับสุขาภิบาลหนองจอก เรื่อง ตลาดสาธารณะ พ.ศ. ๒๕๑๔

บรรดาข้อบัญญัติ เทศบัญญัติ กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่งอื่น ๆ ในส่วนที่ได้ตราไว้แล้วในข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครให้ใช้ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครแทน

ข้อ ๔. ในข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร

“ตลาดสาธารณะ” หมายความว่า สถานที่ใดซึ่งตามปกติกรุงเทพมหานครจัดไว้ให้ผู้ใช้เป็นที่ชุมนุมสำหรับขายอาหารประเภทสัตว์ เนื้อ ปลา ผัก ผลไม้ หรืออาหารอันมีสภาพเป็นของสดของเสียง่าย แต่ไม่ได้หมายความรวมถึงตลาดนัด ซึ่งจัดให้มีขึ้นแห่งละไม่เกินสิบสองวันในปีหนึ่ง

ข้อ ๕. ผู้เข้าขายของในตลาดต้องมีใบอนุญาต

ในการร้องขอรับใบอนุญาตนั้นให้ยื่นเรื่องราวตามแบบที่กำหนดต่อผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เมื่อผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเห็นสมควรและผู้ขอรับใบอนุญาตไม่เป็นผู้ต้องห้ามตามมาตรา ๕๘ แห่งพระราชบัญญัติสาธารณสุข พุทธศักราช ๒๔๘๔ ก็ให้ออกใบอนุญาตได้

ข้อ ๖. ให้เรียกเก็บค่าธรรมเนียมใบอนุญาตเข้าขายของในตลาด ฉบับละ ๑.๐๐ บาท

ข้อ ๗. ใบอนุญาตฉบับหนึ่งให้ใช้ได้เฉพาะผู้รับใบอนุญาตกับผู้ช่วยขายซึ่งระบุนามไว้ในใบอนุญาตไม่เกิน ๒ คน และต้องแสดงใบอนุญาตไว้ในที่เปิดเผย ณ สถานที่ที่ได้รับอนุญาต

ข้อ ๘. ผู้ใดเป็นผู้เข้าขายของในตลาดอยู่แล้วในวันใช้ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร แต่ยังไม่มียาอนุญาตต้องขอรับใบอนุญาตตามข้อ ๕ ภายในกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันใช้ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร

ข้อ ๙. ในการเข้าขายของในตลาด ผู้รับใบอนุญาตและผู้ช่วยขายต้องปฏิบัติดังต่อไปนี้

- (๑) วางสิ่งของอยู่ในขอบเขตที่วางของขายซึ่งจัดไว้ ถ้าวางล้าออกมาให้ถือว่าวางสิ่งของกีดขวางในตลาด และห้ามมิให้วางสิ่งของสูงเกินกว่า ๑๒๕ เซนติเมตรจากพื้นตลาด เว้นแต่จะได้รับความเห็นชอบจากเจ้าพนักงานสาธารณสุข

- (๒) วางสินค้าให้ถูกต้องตามที่จัดไว้สำหรับประเภทนั้น ๆ
- (๓) แต่งกายให้สะอาดตามที่เจ้าพนักงานสาธารณสุขเห็นชอบ
- (๔) ใช้เครื่องปกปิดอาหารและภาชนะหรือเครื่องสำหรับประกอบปรุงอาหารให้พ้นฝุ่นละออง สัตว์นำโรค และรักษาเครื่องปกปิดนั้นให้สะอาดใช้การได้ดีอยู่เสมอ
- (๕) ใช้น้ำสะอาดในการปรุง แซ่ ล้างอาหารและภาชนะ
- (๖) ใช้ภาชนะและเครื่องใช้ในการบริโภคที่สะอาดและรักษาให้สะอาดอยู่เสมอ
- (๗) ใช้วัตถุที่สะอาดห่อ หรือใส่ของให้แก่ผู้ซื้อ
- (๘) ไม่จ้าง หรือใช้บุคคลที่ป่วยหรือมีเหตุควรเชื่อว่าป่วยโรคติดต่อ ทำการประกอบปรุง หรือขายอาหาร
- (๙) ทำความสะอาดที่วางของขายทุกวันก่อนขายและเลิกขาย
- (๑๐) ให้มีภาชนะรองรับมูลฝอยที่ถูกสุขลักษณะ ตามความเห็นชอบของเจ้าพนักงานสาธารณสุขประจำที่วางของขายของตน
- (๑๑) ปฏิบัติการอื่น ๆ ให้ต้องด้วยสุขลักษณะและเรียบร้อยตามคำแนะนำของเจ้าพนักงานสาธารณสุข หรือตามคำสั่งของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

ข้อ ๑๐. ห้ามมิให้ผู้ใดวางสิ่งของกีดขวางในตลาด ทางเข้าสู่ตลาด ทางเดินรอบตลาด และห้ามมิให้ผู้ใดก่อเหตุรำคาญในบริเวณตลาด ดังต่อไปนี้

- (๑) นำสัตว์ทุกชนิดไปในตลาด แต่ไม่ห้ามถึงสัตว์ที่นำไปขังไว้ในที่ขังสัตว์เพื่อขายเป็นอาหาร
- (๒) สะสม หมักหมม เทหรือทิ้งสิ่งหนึ่งสิ่งใดในตลาดทำให้สถานที่สกปรกรกรุงรังหรือเป็นที่เพาะพันธุ์สัตว์นำโรค หรือเป็นเหตุให้มีกลิ่นเหม็น
- (๓) ก่อหรือจุดไฟไว้ในลักษณะซึ่งเป็นที่เดือดร้อนแก่ผู้อื่น หรือน่าจะเกิดอันตราย

- (๔) ทำให้น้ำสะอาดที่เก็บไว้สำหรับใช้ร่วมกันในตลาดสกปรก
- (๕) ถ่าย เท ทิ้ง มูลฝอย หรือสิ่งปฏิกูลในที่อื่นใดนอกจากที่ขังจัดไว้สำหรับรองรับมูลฝอย หรือสิ่งปฏิกูล
- (๖) กระทำการอื่นใดที่จะก่อให้เกิดเหตุรำคาญแก่ผู้อื่น ตามความเห็นของเจ้าพนักงานสาธารณสุข หรือตามคำสั่งของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

ข้อ ๑๑. ห้ามมิให้ผู้รับใบอนุญาตเข้าขายของในตลาดหรือผู้ช่วยคนใดขาย ทำ ประกอบปรุง หรือสะสมอาหารและสิ่งของอย่างอื่นในตลาด เมื่อมีเหตุควรเชื่อว่าตนเป็นโรคติดต่อ หรือเมื่อเจ้าพนักงานสาธารณสุขได้ตรวจปรากฏว่าเป็นพาหะ และได้รับแจ้งความเป็นหนังสือว่าตนเป็นพาหะของโรคแล้ว

ข้อ ๑๒. ห้ามมิให้บุคคลใด ใช้ตลาดเป็นที่หลับนอน นอกจากผู้มีหน้าที่เฝ้าตลาด

ข้อ ๑๓. ให้กรุงเทพมหานครเรียกเก็บค่าเช่า และค่าใช้ที่ขายของตารางเมตรละ ๑๐.๐๐ บาทต่อเดือน

ข้อ ๑๔. ให้เริ่มขายของในตลาดตั้งแต่วันที่ ๐๓.๐๐ น. และให้เลิกขายเมื่อถึงเวลา ๒๐.๐๐ น. เว้นแต่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครจะอนุญาตเป็นพิเศษ

ข้อ ๑๕. ผู้ใดฝ่าฝืนข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครข้อหนึ่งข้อใดมีความผิดตามมาตรา ๖๗ แห่งพระราชบัญญัติสาธารณสุข พุทธศักราช ๒๔๘๔

ข้อ ๑๖. ผู้รับใบอนุญาตให้เข้าขายของในตลาดหรือผู้ช่วยกระทำความผิดโดยฝ่าฝืนข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาตได้คราวหนึ่งไม่เกินสิบห้าวัน ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตมาสองครั้งแล้ว ถ้ากระทำความผิดอีก ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครจะสั่งให้เพิกถอนใบอนุญาตเสียก็ได้

ข้อ ๑๗. ถ้าปรากฏขึ้นว่าผู้รับใบอนุญาตเข้าขายของในตลาด หรือผู้ช่วยคนใดเป็นโรคติดต่อ หรือเป็นพาหะโรคติดต่อ ซึ่งเจ้าพนักงานสาธารณสุขเห็นว่า ถ้าอนุญาตให้เข้าขายของต่อไปจะเป็นอันตรายแก่สุขภาพของประชาชน ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมีอำนาจสั่งให้เพิกถอนใบอนุญาตผู้นั้นเสีย

ข้อ ๑๘. บรรดาใบอนุญาตที่ได้ออกก่อนวันใช้ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ให้คงใช้ต่อไปจนสิ้นอายุใบอนุญาตนั้น

ข้อ ๑๙. ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร

ประกาศ ณ วันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๑๕

ธรรมนูญ เทียนเงิน

(นายธรรมมัญญ์ เทียนเงิน)

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

หมายเหตุ เหตุผลในการประกาศใช้ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ คือ เนื่องจากมีกฎหมาย เรื่อง ตลาดสาธารณะหลายฉบับแยกใช้บังคับอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร และเพื่อให้มีกฎหมายใช้บังคับในแนวเดียวกันทั่วเขตกรุงเทพมหานคร จึงจำเป็นต้องตราข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้.

เรื่องราวจอร์ับใบอนุญาตเป็นผู้เข้าขายอาหารในตลาดสาธารณะ

เขียนที่.....
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ข้าพเจ้า.....อายุ.....
เชื้อชาติ.....สัญชาติ.....อยู่บ้านเลขที่.....ตรอก, ซอย.....
ถนน.....แขวง.....เขต.....กรุงเทพมหานคร
โทร.....

ขอขึ้นเรื่องราวจอร์ับใบอนุญาตต่อผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

เป็นผู้ขายอาหารในตลาดสาธารณะซึ่งตั้งอยู่เลขที่.....

ตรอก, ซอย.....ถนน.....
แขวง.....เขต.....กรุงเทพมหานคร
ประจำป พ.ศ.....ประเภทสินค้า.....
แผงเลขที่.....

นามผู้ช่วยขาย (๑) .....

(๒) .....

ขอรับรองว่าจะปฏิบัติตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร และเงื่อนไขที่ได้วางไว้ทุกประการ.

ลงชื่อ.....

ผู้เข้าขายอาหารในตลาด

ใบอนุญาตขายอาหารในตลาดสาธารณะ

ใบอนุญาตเล่มที่.....เลขที่.....

อนุญาตให้.....อายุ.....ปี
 เชื้อชาติ.....สัญชาติ.....อยู่บ้านเลขที่.....
 ตรอก, ซอย.....ถนน.....
 แขวง.....เขต.....กรุงเทพมหานคร
 โทร.....เป็นผู้ขายอาหารในตลาดสาธารณะ.....
 ซ่งตั้งอยู่เลขที่.....ตรอก, ซอย.....
 ถนน.....แขวง.....
 เขต.....กรุงเทพมหานคร ประเภทสินค้า.....
 แผงเลขที่.....

ใบอนุญาตนี้ให้ใช้เฉพาะตัวผู้ถือใบอนุญาตกับผู้ช่วยขาย ๒ คน คือ

(๑) .....

(๒) .....

ค่าธรรมเนียม.....บาท ใบรับเงินเล่มที่.....
 เลขที่.....วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบอนุญาตฉบับนี้สิ้นอายุวันที่ ๓๑ ธันวาคม พ.ศ.....

(ลงชื่อ).....

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

รายการอนุญาต

พ.ศ.	ว.ค.ป. อนุญาต	ว.ค.ป. สิ้นสุดอายุ	ใบรับเงิน			ลงชื่อ ผู้ว่าราชการ กทม.	ลงชื่อ เจ้าหน้าที่
			เล่มที่	เลขที่	ว.ค.ป.		
		๓๑ ี.ค.					
		๓๑ ี.ค.					
		๓๑ ี.ค.					
		๓๑ ี.ค.					

คำเตือน แสดงใบอนุญาตนี้ไว้ในที่เปิดเผย ณ สถานที่ที่ได้รับอนุญาต

ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร

เรื่อง ควบคุมแผงลอย

พ.ศ. ๒๕๑๙

โดยที่เป็นการสมควรตราข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง ควบคุมแผงลอยในเขต กรุงเทพมหานคร

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๑๘ และมาตรา ๔๘ แห่งพระราชบัญญัติสาธารณสุข พุทธศักราช ๒๔๘๔ กรุงเทพมหานครโดยได้รับความเห็นชอบจากสภากรุงเทพมหานคร จึงตราข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครขึ้นไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ให้เรียกว่า “ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง ควบคุมแผงลอย พ.ศ. ๒๕๑๙”

ข้อ ๒. ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ให้ใช้บังคับในเขตกรุงเทพมหานคร ตั้งแต่วันถัดวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา และกรุงเทพกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ข้อ ๓. นับแต่วันที่ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ใช้บังคับเป็นต้นไป ให้ยกเลิก

(๑) เทศบัญญัติของเทศบาลนครกรุงเทพ เรื่อง ควบคุมแผงลอย พุทธศักราช ๒๔๘๓

(๒) เทศบัญญัติของเทศบาลนครกรุงเทพ เรื่อง ควบคุมแผงลอย (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๔๘๒

(๓) เทศบัญญัติของเทศบาลนครกรุงเทพ เรื่อง ควบคุมแผงลอย (ฉบับที่ ๓) พุทธศักราช ๒๔๘๖

(๔) เทศบัญญัติของเทศบาลนครกรุงเทพ เรื่อง ควบคุมแผงลอย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๐๕

- (๕) เทศบัญญัติของเทศบาลนครธนบุรี เรื่อง ควบคุมแผงลอย พุทธศักราช ๒๔๙๗
- (๖) ข้อบังคับสุขาภิบาลมณฑลบุรี เรื่อง ควบคุมแผงลอย พุทธศักราช ๒๔๙๙
- (๗) ข้อบังคับสุขาภิบาลราชบุรีบุรณะ เรื่อง ควบคุมแผงลอย พุทธศักราช ๒๕๐๐
- (๘) ข้อบังคับสุขาภิบาลอนุสาวรีย์ (บางเขน) เรื่อง ควบคุมแผงลอย พุทธศักราช ๒๕๐๒
- (๙) ข้อบังคับสุขาภิบาลบางกะปิ เรื่อง ควบคุมแผงลอย พุทธศักราช ๒๕๐๔

บรรดาข้อบัญญัติ เทศบัญญัติ กฎข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่งอื่น ๆ ในส่วนที่ได้ตราไว้แล้วในข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร ให้ใช้ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครแทน

ข้อ ๔. ในข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร

“แผงลอย” หมายความว่า ที่ซึ่งจัดไว้ในถนนสาธารณะหรือที่สาธารณะ รวมตลอดถึงอาคาร แคร่ แท่น โต๊ะ แผง เสื่อ พื้นดิน เรือ หรือแพสำหรับขายอาหาร น้ำแข็ง หรือสิ่งของอย่างอื่น

ข้อ ๕. ห้ามมิให้ผู้ใดตั้งแผงลอยในถนนสาธารณะ หรือที่สาธารณะซึ่งได้ประกาศระบุห้ามมิให้ตั้งแผงลอย เว้นแต่จะได้รับอนุญาต ผู้ขออนุญาตตั้งแผงลอยต้องยื่นเรื่องราวขอรับใบอนุญาตจากผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครด้วยตนเองตามแบบที่กำหนด เพื่อแสดงว่าจะขายของประเภทใด พร้อมด้วยรูปถ่ายหน้าตรงครึ่งตัวไม่สวมหมวก ขนาด $๑\frac{๑}{๒} \times ๒$ " สองรูป เพื่อปิดไว้ในใบอนุญาตที่ออกให้หนึ่งรูป กับปิดไว้ในทะเบียนของกรุงเทพมหานครอีกหนึ่งรูป พร้อมกับแผนผังสังเขปบริเวณสถานที่จัดตั้งและรูปลักษณะของแผงลอยนั้น

สำหรับผู้ขออนุญาตตั้งแผงลอยประเภทที่สอง ไม่ต้องยื่นรูปถ่าย

ผู้ใดตั้งแผงลอยอยู่แล้วในวันใช้ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร และอยู่ในบริเวณซึ่งได้ประกาศห้ามมิให้ตั้งแผงลอย ต้องยื่นเรื่องราวดังกล่าวในวรรคต้นภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันประกาศระบุนั้น

ข้อ ๖. เมื่อผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครพิจารณาเห็นสมควรก็ให้ออกใบอนุญาตให้ตามประเภทใบอนุญาตและตามแบบที่กำหนดไว้

ในการออกใบอนุญาตแต่ละฉบับ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครจะกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตขายได้แต่อาหาร น้ำแข็ง หรือสิ่งของประเภทใด และจะกำหนดให้ตั้งแผงลอย ณ ที่ในบริเวณที่อนุญาต เพื่อจัดระเบียบแผงลอยให้เป็นหมวดหมู่ ตามประเภทอาหารหรือสิ่งของที่ขายก็ได้

ข้อ ๗. ใบอนุญาตให้ตั้งแผงลอยมีสองประเภท คือ ประเภทที่หนึ่งสำหรับแผงลอยถาวรให้ยื่นอายุในวันที่ ๓๑ ธันวาคม แห่งปีออกประเภทที่สองแผงลอยในงานเทศกาลหรืองานนักขัตฤกษ์ หรือแผงลอยชั่วคราวมีอายุตามที่กำหนดไว้ในใบอนุญาต แต่ไม่เกินเก้าสิบวันนับแต่วันออก

ข้อ ๘. ใบอนุญาตฉบับหนึ่งให้ใช้สำหรับผู้รับใบอนุญาต ๑ คน และผู้ช่วยไม่เกิน ๒ คน ต่อแผงลอย ๑ แผง และให้เรียกเก็บค่าธรรมเนียมสำหรับใบอนุญาต ฉบับละ ๑๐,๐๐๐ บาท

ข้อ ๙. ที่ตั้งแผงลอยและการสร้างแผงลอยต้องได้สุจริตขณะดังต่อไปนี้

- (๑) ที่ที่ตั้งแผงลอยและบริเวณต้องเป็นพื้นดินแน่น หรือปูด้วยวัสดุถาวร และไม่มีน้ำสกปรกขัง
- (๒) จัดทำรางระบายน้ำด้วยวัสดุถาวรเพื่อรับน้ำซึ่งไหลจากบริเวณที่ตั้งแผงลอยไปสู่รางระบายน้ำสาธารณะ หรือบ่อเก็บน้ำโสโครกได้สะดวกตามที่เจ้าพนักงานสาธารณสุขกำหนดให้
- (๓) จัดให้แผงลอยได้รับแสงสว่างและมีการระบายอากาศเพียงพอ ตามความเห็นชอบของเจ้าพนักงานสาธารณสุข
- (๔) แผงลอยชนิดอาคาร แคร่ แทน โต๊ะ สำหรับวางของขายต้องทำด้วยวัสดุถาวรมีขนาดและความสูงจากพื้น ตามที่เจ้าพนักงานสาธารณสุขเห็นสมควร
- (๕) ต้องไม่มีเก็บของหรือทำที่เก็บของไว้ใต้แผงลอย
- (๖) ทางเดินของต้องมีความกว้างไม่น้อยกว่า ๒ เมตร
- (๗) ต้องปฏิบัติตามอื่นใดตามที่เจ้าพนักงานสาธารณสุขเห็นสมควร

ข้อ ๑๐. ในการอนุญาตให้ตั้งแผงลอยผู้ว่าราชการ กรุงเทพมหานคร จะส่งผ่อนผันให้ผู้รับใบอนุญาตงดเว้นการปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในข้อ ๘. เพียงเท่าที่เห็นสมควร หรือจะเปลี่ยนแปลงอย่างใดเพื่อให้เหมาะสมแก่แผงลอยชนิดนั้น ๆ ก็ได้

ข้อ ๑๑. ผู้รับใบอนุญาตต้องรักษาแผงลอยและของใช้ทั้งหมดให้สะอาดและเรียบร้อย รวมทั้งการขนมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลในบริเวณแผงลอยที่ได้รับอนุญาต โดยปฏิบัติดังต่อไปนี้

- (๑) จัดวางสิ่งของให้เป็นระเบียบเรียบร้อย และอย่าให้ยื่นล้ำกีดขวางทางเดิน
- (๒) รักษาแผงลอยและของใช้ทั้งหมดให้สะอาด โดยเก็บกวาดล้างเป็นครั้งคราวตามควรแก่พฤติการณ์ แต่อย่างน้อยต้องไม่ต่ำกว่าวันละหนึ่งครั้ง
- (๓) จัดให้มีที่รองรับมูลฝอยอันได้สุกสัณณะไว้ให้เพียงพอ และต้องไม่ถ่ายเททิ้งหรือปล่อยให้ผู้อื่นถ่ายเททิ้งมูลฝอยลงในที่ซึ่งมิได้จัดที่รองรับมูลฝอยไว้
- (๔) จัดให้มีแสงสว่างเพียงพอ เมื่อเปิดทำการค้าในเวลากลางคืน
- (๕) จัดการกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครหรือตามคำแนะนำของเจ้าพนักงานสาธารณสุข
- (๖) ไม่นำหรือยอมให้ผู้อื่นนำสัตว์ทุกชนิดเข้าไปในแผงลอย หรือบริเวณเว้นแต่สัตว์ที่มิไว้อาหาร
- (๗) ปฏิบัติการอื่น ๆ ตามคำแนะนำของเจ้าพนักงานสาธารณสุข

ข้อ ๑๒. ในการขาย ทำ ประกอบ ประุง หรือสะสมอาหารและน้ำแข็ง ผู้รับใบอนุญาตต้องปฏิบัติตามระเบียบและข้อกำหนด ดังต่อไปนี้

- (๑) แต่งกายให้สะอาดเรียบร้อย และจัดให้ผู้ช่วยแต่งกายให้สะอาดเรียบร้อย
- (๒) ใช้เครื่องปกปิดอาหารและภาชนะเครื่องใช้สำหรับประกอบปรุงอาหารให้พ้นฝุ่นละออง แมลงและสัตว์ซึ่งเป็นพาหะนำโรค รวมทั้งรักษาเครื่องปกปิดนั้นไว้ให้สะอาดและใช้การได้ดีเสมอ
- (๓) อาหาร เครื่องดื่ม หรือน้ำแข็ง ที่ประกอบหรือปรุง เพื่อบริโภคจะต้องประกอบหรือปรุงให้สะอาด

- (๔) ใช้น้ำสะอาดในการล้างมือ ปรง แซ่ ล้างอาหาร น้ำแข็งและภาชนะเครื่องใช้
- (๕) จัดให้มีที่สำหรับล้างภาชนะและอุปกรณ์เครื่องใช้ต่าง ๆ และให้น้ำไหลลงสู่ทางระบายน้ำที่กำหนด
- (๖) ภาชนะที่ใส่ของบริโภคและเครื่องใช้ที่ใช้ในการบริโภคต้องล้างและรักษาให้สะอาดอยู่เสมอ
- (๗) ใช้อัตถุที่สะอาดห่อ หรือใส่ของให้แก่ผู้ซื้อ
- (๘) ไม่จ้างหรือใช้บุคคลอื่นที่ป่วยหรือมีเหตุควรเชื่อว่าป่วยเป็นโรคติดต่อ หรือโรคผิวหนังที่น่ารังเกียจ ทำ ประกอบ ปรง หรือขายอาหารและน้ำแข็ง
- (๙) ทำความสะอาดแผงลอยก่อนวางขาย และหลังเลิกขายทุกวัน
- (๑๐) ปฏิบัติการอื่น ๆ ให้ถูกสุขลักษณะตามคำแนะนำของเจ้าพนักงานสาธารณสุข
- ข้อ ๑๓.** ห้ามมิให้ผู้รับใบอนุญาต ขาย ทำ ประกอบ ปรง หรือสะสมอาหาร น้ำแข็ง และสิ่งของอย่างอื่นที่แผงลอย เมื่อมีเหตุควรเชื่อว่าตนเป็นโรคติดต่อที่ระบุไว้ หรือเมื่อเจ้าพนักงานสาธารณสุขได้ตรวจ ปรากฏว่าตนเป็นพาหะ หรือได้รับแจ้งความเป็นหนังสือแล้วว่าตนเป็นพาหะของโรคติดต่อดังต่อไปนี้ คือ
- (๑) วัณโรค
  - (๒) อหิวาตกโรค
  - (๓) ไข้ไทฟอยด์
  - (๔) โรคบิด
  - (๖) ไข้สุกใส
  - (๖) ไข้หัด
  - (๗) โรคคางทูม
  - (๘) โรคเรื้อน
  - (๙) โรคผิวหนังที่น่ารังเกียจ

ข้อ ๑๔. ให้ขายของที่แฉงลอยตั้งแต่เวลา ๐๔.๐๐ น. ถึงเวลา ๒๔.๐๐ น. แต่ในโอกาสพิเศษผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครจะอนุญาตหรือกำหนดเวลาตามที่เห็นสมควรก็ได้

ข้อ ๑๕. ผู้ใดฝ่าฝืนข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ในข้อหนึ่งข้อใด มีความผิดมาตรา ๖๗ แห่งพระราชบัญญัติสาธารณสุข พุทธศักราช ๒๔๘๔

ข้อ ๑๖. ผู้รับใบอนุญาตหรือผู้ช่วยกระทำความผิดโดยฝ่าฝืนข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครข้อหนึ่งข้อใด ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาตได้คราวหนึ่งไม่เกินสิบห้าวันในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตต้องถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตมาสองครั้งแล้ว ถ้ากระทำความผิดอีก ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครจะสั่งให้เพิกถอนใบอนุญาตเสียแทนการสั่งพักใช้ก็ได้

ข้อ ๑๗. ผู้รับใบอนุญาตไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ซึ่งได้กำหนดตามข้อ ๖. บรรดาสอง ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมีอำนาจตัดเตือนผู้รับใบอนุญาตให้ถูกต้องภายในเวลาที่กำหนด หากผู้รับใบอนุญาตไม่ปฏิบัติตาม ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครจะสั่งให้เพิกถอนใบอนุญาตของผู้นั้นเสียก็ได้

ข้อ ๑๘. ถ้าปรากฏว่าผู้รับใบอนุญาตผู้ใดเป็นโรคติดต่อ หรือเป็นพาหะโรคติดต่อที่ระบุไว้ในข้อ ๑๓. ซึ่งเจ้าพนักงานสาธารณสุขเห็นว่า ถ้าอนุญาตให้ตั้งแผงลอยต่อไปจะเป็นอันตรายแก่สุขภาพของประชาชน ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมีอำนาจสั่งให้เพิกถอนใบอนุญาตของผู้นั้นเสีย

ข้อ ๑๙. บรรดาใบอนุญาตแฉงลอยที่ได้ออกก่อนวันใช้ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ให้คงใช้ต่อไปจนสิ้นอายุใบอนุญาตนั้น

ข้อ ๒๐. ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ และให้มีอำนาจออกข้อบังคับตามที่เห็นสมควร

ประกาศ ณ วันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๑๕

ธรรมนูญ เทียนเงิน

(นายธรรมนูญ เทียนเงิน)

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

หมายเหตุ เหตุผลในการประกาศใช้ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครฉบับนี้คือ เนื่องจากมีกฎหมายเรื่องควบคุมแผงลอยหลายฉบับแยกใช้บังคับอยู่ในกรุงเทพมหานคร และเพื่อให้มีกฎหมายใช้บังคับในแนวเดียวกัน ทั่วเขตกรุงเทพมหานคร จึงจำเป็นต้องตราข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้

เลขรับที่...../๒๕..... เลขที่.....

เรื่องราวขอรับใบอนุญาตตั้งแผงลอย

เขียนที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ถึง ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

ข้าพเจ้า.....อายุ.....ปี เชื้อชาติ.....

สัญชาติ.....อยู่บ้านเลขที่.....ตรอก, ซอย.....ถนน.....

แขวง/ตำบล.....เขต/อำเภอ.....จังหวัด.....

โทรศัพท์.....สถานที่ใกล้เคียง.....

ขอขึ้นเรื่องราวขอรับใบอนุญาตตั้งแผงลอย ประจำปี พ.ศ.....

เพื่อจำหน่าย.....ณ แผงลอยหมายเลข.....

ซึ่งตั้งอยู่ที่.....ตรอก/ซอย.....ถนน.....

แขวง.....เขต.....กรุงเทพมหานคร

นามผู้ช่วยขาย (๑) .....

(๒) .....

ขอรับรองว่าจะปฏิบัติตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร และเงื่อนไขที่ได้วางไว้

ทุกประการ

(ลงชื่อ) .....

ผู้ขออนุญาตตั้งแผงลอย

หมายเหตุ พร้อมนี้ได้แนบรูปถ่ายหน้าตรงไม่สวมหมวกขนาด ๑๐" x ๒"

จำนวน ๒ รูปมาด้วยแล้ว

ศาลาว่าการกรุงเทพมหานคร

ใบอนุญาตให้ตั้งแผงลอย

ประเภทที่ ๑

ใบอนุญาตเล่มที่.....เลขที่.....

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร อนุญาตให้.....

อายุ.....ปี เชื้อชาติ..... สัญชาติ..... อยู่บ้านเลขที่.....

ตรอก/ซอย..... ถนน..... แขวง/ตำบล.....

เขต/อำเภอ..... จังหวัด..... โทรศัพท์.....

ใช้สถานที่แผงลอยหมายเลข..... เพื่อจำหน่าย.....

ซึ่งตั้งอยู่ที่..... ตรอก/ซอย..... ถนน.....

แขวง.....เขต.....กรุงเทพมหานคร

ใบอนุญาตนี้ให้ใช้เฉพาะตัวผู้ถือใบอนุญาตกับผู้ช่วยขาย ๒ คน คือ

๑. ....

๒. ....

ค่าธรรมเนียม.....บาท ใบรับเงินเล่มที่.....เลขที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบอนุญาตฉบับนี้สิ้นสุดอายุวันที่ ๓๑ ธันวาคม พ.ศ.....

(ลงชื่อ) .....

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

รายการอนุญาต

พ.ศ.	ว.ด.ป. อนุญาต	ว.ด.ป. สิ้นอายุ	ใบรับเงิน			ลงชื่อผู้ว่า ราชการ กทม.	ลงชื่อ เจ้าหน้าที่
			เล่มที่	เลขที่	ว.ด.ป.		
.....	.....	๓๑ ธ.พ.	.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	๓๑ ธ.พ.	.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	๓๑ ธ.พ.	.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	๓๑ ธ.พ.	.....	.....	.....	.....	.....

คำเตือน แสดงใบอนุญาตนี้ไว้ในที่เปิดเผย ณ สถานที่ที่ได้รับอนุญาต

ใบอนุญาตให้ตั้งแผงลอย

ประเภทที่ ๒

ใบอนุญาตเล่มที่.....เลขที่.....

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร อนุญาตให้.....
อายุ.....ปี เชื้อชาติ..... สัญชาติ..... อยู่บ้านเลขที่.....
ตรอก/ซอย..... ถนน..... แขวง/ตำบล.....
เขต/อำเภอ..... จังหวัด..... โทรศัพท์.....
ใช้สถานที่ในแผงลอยหมายเลข.....เพื่อจำหน่าย.....
ซึ่งตั้งอยู่ที่.....ตรอก/ซอย..... ถนน.....
แขวง.....เขต.....กรุงเทพมหานคร

ใบอนุญาตนี้ให้ใช้เฉพาะตัวผู้ถือใบอนุญาตกับผู้ช่วยขาย ๒ คน คือ

(๑) .....

(๒) .....

ค่าธรรมเนียมบิลละ.....บาท ใบบังเงินเล่มที่.....เลขที่.....
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบอนุญาตฉบับนี้ออกให้ ณ วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....
สิ้นอายุวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

(ลงชื่อ) .....

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร

เรื่อง ควบคุมการค้าซึ่งเป็นทรงเกี้ยวหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ พ.ศ. ๒๕๑๙

โดยที่เป็นการสมควรตราข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง ควบคุมการค้าซึ่งเป็นทรงเกี้ยวหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพในเขตกรุงเทพมหานคร

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๑๘ ประกอบกับมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติสาธารณสุข พุทธศักราช ๒๔๘๔ และประกาศกระทรวงสาธารณสุขที่ ๓/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ประกาศกระทรวงสาธารณสุขที่ ๔/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๘ ประกาศกระทรวงสาธารณสุขที่ ๕/๒๕๐๔ ลงวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๐๔ ประกาศกระทรวงสาธารณสุขที่ ๖/๒๕๐๘ ลงวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๐๘ ประกาศกระทรวงสาธารณสุขที่ ๑/๒๕๑๐ ลงวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๑๐ ประกาศกระทรวงสาธารณสุขที่ ๕/๒๕๑๕ ลงวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๑๕ ประกาศกระทรวงสาธารณสุขที่ ๑๒/๒๕๑๕ ลงวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๑๕ เรื่อง เพิ่มเติมการค้าบางประเภทเป็นการค้าซึ่งเป็นทรงเกี้ยวหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ กรุงเทพมหานครจึงตราข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครขึ้นไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ให้เรียกว่า “ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง ควบคุมการค้าซึ่งเป็นทรงเกี้ยวหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ พ.ศ. ๒๕๑๙”

ข้อ ๒ ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ให้ใช้บังคับในเขตกรุงเทพมหานคร ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก

- (๑) เทศบัญญัติของเทศบาลนครหลวง เรื่อง ควบคุมการค้าซึ่งเป็นทรงเกี้ยวหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ พ.ศ. ๒๕๑๕
- (๒) เทศบัญญัติของเทศบาลนครหลวง เรื่อง ควบคุมการค้าซึ่งเป็นทรงเกี้ยวหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๕

- (๓) ขอบังคับเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นจังหวัดชลบุรี เรื่อง ควบคุมการค้าซิงเบนท์
ริงเก็ชหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ อำเภอหนองแวม พุทธศักราช
๒๕๐๕
- (๔) ขอบังคับเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นจังหวัดชลบุรี เรื่อง ควบคุมการค้าซิงเบนท์
ริงเก็ชหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ อำเภอดงชั้น พุทธศักราช
๒๕๐๕
- (๕) ขอบังคับเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นจังหวัดชลบุรี เรื่อง ควบคุมการค้าซิงเบนท์
ริงเก็ชหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ อำเภอบางขุนเทียน พุทธศักราช
๒๕๐๕
- (๖) ขอบังคับเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นจังหวัดชลบุรี เรื่อง ควบคุมการค้าซิงเบนท์
ริงเก็ชหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ อำเภอภาษีเจริญ พุทธศักราช
๒๕๐๕
- (๗) ขอบังคับเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นจังหวัดชลบุรี เรื่อง ควบคุมการค้าซิงเบนท์
ริงเก็ชหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ อำเภอบางกอกน้อย พุทธศักราช
๒๕๐๕
- (๘) ขอบังคับสุขาภิบาลมโนบุรี เรื่อง ควบคุมการค้าซิงเบนท์ริงเก็ชหรืออาจ
เป็นอันตรายแก่สุขภาพ พุทธศักราช ๒๔๙๘
- (๙) ขอบังคับสุขาภิบาลราษฎร์บูรณะ เรื่อง ควบคุมการค้าซิงเบนท์ริงเก็ช
หรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ พ.ศ. ๒๕๐๐
- (๑๐) ขอบังคับสุขาภิบาลบางกะปิ เรื่อง ควบคุมการค้าซิงเบนท์ริงเก็ชหรือ
อาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ พ.ศ. ๒๕๐๐
- (๑๑) ขอบังคับสุขาภิบาลลาดกระบัง เรื่อง ควบคุมการค้าซิงเบนท์ริงเก็ชหรือ
อาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ พุทธศักราช ๒๕๐๑
- (๑๒) ขอบังคับสุขาภิบาลอนุสาวรีย์ (บางเขน) เรื่อง ควบคุมการค้าซิงเบนท์
ริงเก็ชหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ พุทธศักราช ๒๕๐๒

- (๑๓) ขอบังคับสุขาภิบาลบางกะปิ เรื่อง ควบคุมการค้าซิงเบ็นทริงเก็จหรือ
อาจเป็นอันตราขายแก่สุขภาพแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช
๒๕๐๓
- (๑๔) ขอบังคับสุขาภิบาลราชวัฏร์บูรณะ เรื่อง ควบคุมการค้าซิงเบ็นทริงเก็จ
หรืออาจเป็นอันตราขายแก่สุขภาพ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๐๓
- (๑๕) ขอบังคับสุขาภิบาลราชวัฏร์บูรณะ เรื่อง ควบคุมการค้าซิงเบ็นทริงเก็จ
หรืออาจเป็นอันตราขายแก่สุขภาพ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๐๘
- (๑๖) ขอบังคับสุขาภิบาลประเวศ เรื่อง ควบคุมการค้าซิงเบ็นทริงเก็จหรือ
อาจเป็นอันตราขายแก่สุขภาพ พุทธศักราช ๒๕๐๘
- (๑๗) ขอบังคับสุขาภิบาลราชวัฏร์บูรณะ เรื่อง ควบคุมการค้าซิงเบ็นทริงเก็จ
หรืออาจเป็นอันตราขายแก่สุขภาพ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๐๘
- (๑๘) ขอบังคับสุขาภิบาลบางกะปิ เรื่อง ควบคุมการค้าซิงเบ็นทริงเก็จหรือ
อาจเป็นอันตราขายแก่สุขภาพ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๐๕
- (๑๙) ขอบังคับสุขาภิบาลตลิ่งชัน เรื่อง ควบคุมการค้าซิงเบ็นทริงเก็จหรือ
อาจเป็นอันตราขายแก่สุขภาพ พุทธศักราช ๒๕๐๕
- (๒๐) ขอบังคับสุขาภิบาลบางขุนเทียน เรื่อง ควบคุมการค้าซิงเบ็นทริงเก็จ
หรืออาจเป็นอันตราขายแก่สุขภาพ พ.ศ. ๒๕๑๒
- (๒๑) ขอบังคับสุขาภิบาลราชวัฏร์บูรณะ เรื่อง ควบคุมการค้าซิงเบ็นทริงเก็จ
หรืออาจเป็นอันตราขายแก่สุขภาพ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๑๔
- (๒๒) ขอบังคับสุขาภิบาลหนองจอก เรื่อง ควบคุมการค้าซิงเบ็นทริงเก็จหรือ
อาจเป็นอันตราขายแก่สุขภาพ พุทธศักราช ๒๕๑๔

บรรดาข้อบัญญัติ เทศบัญญัติ กฎ ขอบังคับ ระเบียบ คำสั่ง อื่น ๆ ในส่วนที่ได้
ตราไว้แล้วในข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร
ให้ใช้ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครแทน

ข้อ ๔ ให้การล้างเป็นที่รังเกียจหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ ประเภทต่าง ๆ ดังต่อไปนี้เป็นการล้างกำหนดให้ควบคุมตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติสาธารณสุข พุทธศักราช ๒๔๘๔

- (๑) การล้างมือ โค กระบือ
- (๒) การล้างสุกร
- (๓) การล้างแพะ แกะ
- (๔) การล้างห่าน เป็ด ไก่
- (๕) การล้างสัตว์เพอร์เดอเนอานัม การรีดเอาน้ำนม
- (๖) การทำเนย เนยเทียม
- (๗) การฆ่าห่าน เป็ด ไก่ ยกเว้นการฆ่าในภัตตาคาร โรงแรม หรือร้านข้าวแกง เพื่อปรุงอาหารในนั้น หรือการฆ่าเพื่อปรุงอาหารเร่ขายด้วยตนเอง
- (๘) การฟอกหนังสัตว์ การสะสมหนังสัตว์
- (๙) การสะสมเขาสัตว์ กระดุกสัตว์ หนังสัตว์ที่ยังไม่ได้ฟอก
- (๑๐) การข้อมที่ทำให้เกิดกลิ่นเหม็น
- (๑๑) การทำกะปิ น้ำปลา น้ำเค็ม ใต้ปลา เต้าเจี้ยว ซอว์ หอยดอง
- (๑๒) การทำ การหมัก การสะสม ปลาร้า ปลาเจ่า กุ้งแจ่ว
- (๑๓) การทำและตากปลาเค็ม เนื้อเค็ม เป็ดเค็ม หนังกุ้ง กุ้งแห้ง การเคี้ยวมันกุ้ง
- (๑๔) การนึ่งปลา การต้มปลาซึ่งใช้แทนการนึ่ง ยกเว้นการนึ่งหรือต้มในภัตตาคาร โรงแรม หรือร้านข้าวแกงเพื่อปรุงอาหารในนั้น และการนึ่งหรือต้มเพื่อปรุงอาหารเร่ขายด้วยตนเอง
- (๑๕) การทำสบู่อ
- (๑๖) การเคี้ยวหนังสัตว์ เอ็นสัตว์ ไขมันสัตว์
- (๑๗) การอัดเอาน้ำมัน
- (๑๘) การเคี้ยวไขมัน การทำกวนเข้ขิง หมูตึ่ง

- (๑๘) การทำเส้นไหม ขนมหจีน ก้วยเตยว เต้าหู้ วุ้นเส้น เกี่ยมอ๋
- (๒๐) การทำเบ๊แซ
- (๒๑) การเผาเปลือกหอย
- (๒๒) การล้าง การรม การสะสมยางดิบ
- (๒๓) การทำอาหารบรรจุกระป๋อง ขวด หรือภาชนะอื่นใด
- (๒๔) การทำขนมปังสด ขนมปังแห้ง จันอับ
- (๒๕) การทำน้ำอัดลม น้ำหวาน น้ำโซดา
- (๒๖) การทำน้ำตาล
- (๒๗) การทำน้ำมันขี้
- (๒๘) การทำแป้งมันสำปะหลัง แป้งสาเก และการทำแป้งอื่น ๆ ในทำนองเดียวกัน
- (๒๙) การสีข้าว
- (๓๐) การต้มกลั่นแอลกอฮอล์ สุรา เบียร์ และน้ำส้มสายชู
- (๓๑) การทำไม้ขีดไฟ
- (๓๒) การทำแชลแล็ค
- (๓๓) การทำภาชนะดินเผา
- (๓๔) การทำและมวนยาสูบ
- (๓๕) การทำกระดาษทราย
- (๓๖) การทำรูปโดยใช้เครื่องจักร
- (๓๗) การปั่นฝ้ายหรือนุ่นโดยใช้เครื่องจักร
- (๓๘) การประดิษฐ์ของเครื่องใช้ด้วยกระดูกสัตว์ เขาสัตว์ หนังสัตว์ ขนสัตว์ และยาง
- (๓๙) การสะสมหนังสัตว์ชนิดแผ่นที่ฟอกแล้ว
- (๔๐) การสะสมถ่าน
- (๔๑) การเลื่อยและซอยไม้
- (๔๒) การหลอม หล่อ ตี กลึง ถลุงแร่ แก้ว และโลหะทุกชนิด

- (๔๓) การเชื่อมและประสานโลหะด้วยแก๊ส ไฟฟ้า หรือเครื่องจักร
- (๔๔) การต่อ ประกอบ หรือซ่อมเครื่องจักร เครื่องยนต์ รถยนต์ เรือยนต์ เรือกลไฟ
- (๔๕) การล้าง อัด ฉีดรถยนต์
- (๔๖) การเคลือบ ชุบโลหะด้วยตะกั่ว สังกะสี ดีบุก โครเมียม นิกเกิล
- (๔๗) การขัดโลหะด้วยเครื่องจักร
- (๔๘) การไม้ ปั่นหินด้วยเครื่องจักร
- (๔๙) การอัด เจาะ รััดโลหะด้วยเครื่องจักร
- (๕๐) การไม้ บดขยด้วยเครื่องจักร
- (๕๑) การประดิษฐ์ไม้หรืองานเป็นสิ่งของต่าง ๆ ด้วยเครื่องจักร
- (๕๒) การไส เจาะ ขุดร่อง ทำควและตัดไม้ด้วยเครื่องจักร
- (๕๓) การทำสังกะสี เหล็ก เหล็กกล้าส ตะกั่ว ดีบุก หรือทองแดง เป็น ภาชนะเครื่องใช้ต่าง ๆ
- (๕๔) การพิมพ์หนังสือด้วยเครื่องจักร (เว้นการพิมพ์หนังสือพิมพ์)
- (๕๕) การทำกระดาษเป็นกล่อง ของ ถุง หรือสมุดด้วยเครื่องจักร
- (๕๖) การพ่นสี
- (๕๗) การกรอด้วย ทอผ้าด้วยเครื่องจักรหรือด้วยที่กระตุกตั้งแต่ ๕ ก้อนไป
- (๕๘) การสะสมหรือล้างครั่ง
- (๕๙) การทำยากันยุงชนิดแผ่นควัน
- (๖๐) การควักกาแฟ
- (๖๑) การทอกระสอบด้วยเครื่องจักร
- (๖๒) การสะสมปอหรือบ้าน
- (๖๓) การทำกระดาษต่าง ๆ
- (๖๔) การทำสิ่งของเครื่องใช้ด้วยวัตถุขี้เถ้าหรือวัตถุคล้ายคลึง
- (๖๕) การทำลูกขັນด้วยเครื่องจักร
- (๖๖) การทำถาว

- (๖๗) การประดิษฐ์ของใช้ด้วยยางเทียม พลาสติก เซลโลลอย เบเกอร์ไลท์ หรือวัตถุที่คล้ายคลึง
- (๖๘) การทอเสื่อ พรม และสิ่งทออื่น ๆ
- (๖๙) การทำหรือการบรรจุขี้ผึ้งมาแมลง หรือยารักษาสัตว์
- (๗๐) การทำผงชูรส
- (๗๑) การสะสมอาหารสัตว์
- (๗๒) การขัด กระจก กระจก บดเมล็ดพืช
- (๗๓) การโม่ บดชั้น
- (๗๔) การทำบรรจุเครื่องสำอาง และยาสีฟัน
- (๗๕) การปะ เชื่อมยาง
- (๗๖) การทำยารักษาโรค
- (๗๗) การทำสี และน้ำมันผสมสี
- (๗๘) การทำสี
- (๗๙) การทำ สดผสมปุ๋ย
- (๘๐) การทำ และการอัดแบตเตอรี่น้ำและแห้ง
- (๘๑) การเย็บผ้าด้วยเครื่องจักรเกิน ๕ เครื่อง
- (๘๒) การทำน้ำกรด
- (๘๓) การทำน้ำกลั่น น้ำบริโภค เครื่องดื่มชนิดต่าง ๆ
- (๘๔) การทำ สดผสมแก๊ส
- (๘๕) การประกอบกิจการอาบน้ำ อบ นวด
- (๘๖) การประกอบกิจการโรงแรม
- (๘๗) การประกอบกิจการโรงแรมหรสพ
- (๘๘) การสะสมน้ำมันเชื้อเพลิง
- (๘๙) การสะสมซีเมนต์และวัตถุคล้ายคลึง
- (๙๐) การทำหลอดกาแฟ
- (๙๑) การอบไม้

- (๕๒) การซ่อมเครื่องอิเล็กทรอนิกส์
- (๕๓) การล้างฟิล์มรูปถ่ายและฟิล์มภาพยนตร์
- (๕๔) การพิมพ์สัลดตาข่ายผ้าและสิ่งอื่น ๆ
- (๕๕) การทำหรือประดิษฐ์ผ้าเย็บและสิ่งทีคล้ายกันที่ไม่บรรจุ หรือบรรจุใน
กล่องหรือซอง

ข้อ ๕ เมื่อกำหนดเวลาเก้าสิบวันนับแต่วันใช้ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้แล้ว ห้ามมิให้บุคคลใดประกอบการค้าซึ่งกำหนดให้ควบคุมดังได้ระบุไว้ในข้อ ๔ ในเขตกรุงเทพมหานคร เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

ข้อ ๖ ผู้ขอรับใบอนุญาตประกอบการค้าซึ่งให้ควบคุม ต้องยื่นเรื่องราวตามแบบที่ได้กำหนดไว้ต่อผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และต้องปฏิบัติและจัดสถานที่สำหรับประกอบการค้านั้นให้เป็นไปตามเงื่อนไขอันเกี่ยวข้องกับสุขลักษณะ ซึ่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครได้กำหนดไว้ตามสมควรแก่กรณี ดังต่อไปนี้

- (๑) สถานที่นั้นต้องตั้งในทำเลซึ่งจะทำวางระบบน้ำโสโครกไปให้พื้นที่นั้นโดยสะดวก
- (๒) ต้องทำวางระบบหรือบ่อซึ่งรับน้ำโสโครกด้วยวัสดุถาวร มีลักษณะเรียบ ไม่ซึม ไม่รั่ว น้ำไหลได้สะดวก
- (๓) การระบายน้ำต้องไม่ให้เป็นที่เดือดร้อนแก่ผู้ใช้น้ำในทางน้ำสาธารณะหรือแก่ผู้อาศัยใกล้เคียง
- (๔) เมื่อเจ้าพนักงานสาธารณสุขเห็นว่าสถานที่ใดสมควรจะต้องทำพื้นด้วยวัสดุถาวร เพื่อป้องกันมิให้น้ำซึมหลังไหลหรือขังอยู่ได้ หรือเห็นว่าควรมีบ่อพักน้ำโสโครกหรือทำการกำจัดน้ำโสโครก ไชมัน ให้ถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล หรือต้องมีเครื่องระบายน้ำ เครื่องป้องกันกลิ่นไอ เสียง ความสั่นเทือน ฝุ่น ละออง เขม่า เถ้า ควัน มูล หรือสิ่งใด ซึ่งอาจเป็นเหตุรำคาญแก่ผู้อยู่ในที่ใกล้เคียง ข้อกำหนดดังกล่าวต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามคำแนะนำของเจ้าพนักงานสาธารณสุข

- (๕) ต้องให้มีแสงสว่างและการระบายอากาศเพียงพอ และต้องจัดสถานที่ให้เป็นที่พักอาศัยของสัตว์น้ำโรค
- (๖) ต้องจัดให้มีน้ำสะอาดเพียงพอแก่การค้ำน้ำ
- (๗) ต้องมีที่รองรับมูลฝอยและสิ่งเปราะเบาอื่นได้สุขลักษณะและเพียงพอ
- (๘) โดยความเห็นของเจ้าพนักงานสาธารณสุข จัดให้มีส้วมอื่นได้สุขลักษณะ จำนวนเพียงพอกับจำนวนคนที่ทำการอยู่ในสถานที่นั้นและต้องอยู่ในทำเลที่เหมาะสมรวมทั้งการกำจัดอุจจาระ ด้วยวิธีที่ถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล
- (๙) สถานที่เลี้ยงสัตว์ ต้องมีทรางและที่ปล่อยสัตว์กว้างขวางพอ
- (๑๐) สถานที่เก็บแก็กการตากหรือฝังสินค้าต้องมีที่สำหรับตากหรือฝังสินค้าตามที่เจ้าพนักงานสาธารณสุขเห็นชอบ
- (๑๑) ปฏิบัติการอื่นใดเกี่ยวกับสุขลักษณะตามที่เจ้าพนักงานสาธารณสุขเห็นชอบ

ข้อ ๗ ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร มีอำนาจผ่อนผันผู้ขอรับใบอนุญาตงดเว้นการปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในข้อ ๖ เพียงเท่าที่เห็นสมควรหรือจะเปลี่ยนแปลงอย่างใดเพื่อให้เหมาะสมแก่การค้ำน้ำให้ควบคุมมันก็ได้

ข้อ ๘ เมื่อผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครได้พิจารณาเห็นว่าผู้ขอรับใบอนุญาตได้ปฏิบัติตามความในข้อ ๖ หรือข้อ ๗ และการอนุญาตนั้นไม่เป็นเหตุกระทบกระเทือนถึงสุขภาพของประชาชนก็ให้ออกใบอนุญาตให้ตามแบบที่ได้กำหนดไว้ภายใน ๑๕ วัน

ข้อ ๙ ผู้ได้รับอนุญาตให้ประกอบการค้ำน้ำให้ควบคุม จะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขอันเกี่ยวกับสุขลักษณะ ดังต่อไปนี้

- (๑) ต้องรักษาสถานที่ตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในข้อ ๖ หรือข้อ ๗ ให้อยู่ในภาวะอันดีเสมอ และทำความสะอาดล้างสถานที่ประกอบการค้ำน้ำสะอาดทุกวัน
- (๒) ต้องประกอบการค้ำน้ำในเขตสถานที่ที่ได้รับอนุญาต

- (๓) ต้องรักษาเครื่องมือเครื่องใช้ในการประกอบการค้าทุกอย่างให้สะอาดอยู่เสมอ ถ้าเศษวัตถุหรือวัตถุแห่งการค้านั้นจักใช้เป็นอาหาร ต้องป้องกันวัตถุนั้นให้พ้นจากฝุ่นละออง แมลงวัน และสัตว์อื่น ๆ
- (๔) ต้องรักษาสถานที่อย่าให้เป็นที่เพาะพันธุ์ แมลงวันหรือยุง หรือสัตว์นำโรคอื่น ๆ
- (๕) ถ้าเปลี่ยนแปลงแก้ไขหรือเพิ่มเติมสถานที่ ต้องได้รับอนุญาตจากผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครก่อน
- (๖) ต้องปฏิบัติการทุกอย่างเพื่อให้ได้สุขลักษณะตามคำแนะนำของเจ้าพนักงานสาธารณสุข หรือตามคำสั่งของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร
- (๗) ต้องขอมิให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร หรือเจ้าพนักงานสาธารณสุข หรือผู้ได้รับมอบหมายเข้าตรวจสอบสถานที่เครื่องมือเครื่องใช้ ตลอดจนวิธีประกอบการค้านั้นได้ในเวลาอันสมควร เมื่อได้รับแจ้งความประสงค์ให้ทราบแล้ว

ข้อ ๑๐ ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเรียกเก็บค่าธรรมเนียมการ ออกใบอนุญาตตามอัตราท้ายข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้

ข้อ ๑๑ ผู้ใดประกอบการค้าประเภทหนึ่งประเภทใดซึ่งกำหนดให้ควบคุมตามข้อ ๔ ในเขตกรุงเทพมหานครดังกล่าวไว้ข้อ ๕ โดยมีได้รับอนุญาต มีความผิดตามมาตรา ๖๘ แห่งพระราชบัญญัติสาธารณสุข พุทธศักราช ๒๔๘๔

ข้อ ๑๒ ผู้รับใบอนุญาตให้ประกอบการค้าซึ่งให้ควบคุมตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ ไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขซึ่งกำหนดไว้ในข้อ ๕ หรือตามเงื่อนไขโดยเฉพาะ ซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่ ออกใบอนุญาตกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตปฏิบัติตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติสาธารณสุข พุทธศักราช ๒๔๘๔ มีความผิดตามมาตรา ๖๘ และอาจต้องถูกสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตตามมาตรา ๑๒ อีกด้วย

ข้อ ๑๓ บรรดาใบอนุญาตการค้าซึ่งเป็นที่รังเกียจหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพที่ได้ ออกก่อนวันใช้ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ให้คงใช้ต่อไปจนสิ้นอายุใบอนุญาตนั้น

ข้อ ๑๔ ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติ
กรุงเทพมหานครนี้ และให้มีอำนาจออกข้อบังคับตามที่เห็นสมควร

ประกาศ ณ วันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๑๕

ธรรมนูญ เทียนเงิน

(นายธรรมนูญ เทียนเงิน)

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

หมายเหตุ เหตุผลในการประกาศใช้ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้คือเนื่องจากมีกฎหมาย เรื่อง
ควบคุมการค้าซึ่งเป็นทรงเก็ชหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ หลายฉบับแยกใช้
บังคับอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร และเพื่อให้มีกฎหมายใช้บังคับในแนวเดียวกัน
ทั่วเขตกรุงเทพมหานคร จึงจำเป็นต้องตราข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้

อัตราค่าธรรมเนียมท้ายข้อบัญญัตินี้ ไม่ได้พิมพ์ไว้เพราะได้ถูกยกเลิกและใช้อัตรา
ค่าธรรมเนียมท้ายข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่องควบคุมการค้าซึ่งเป็นทรงเก็ชหรืออาจเป็น
อันตรายแก่สุขภาพ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๖ แทนแล้ว

ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร

เรื่อง ควบคุมผู้เร่ขาย

พ.ศ. ๒๕๑๙

โดยที่เป็นการสมควรตราข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง ควบคุมผู้เร่ขายในเขต กรุงเทพมหานคร

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๑๘ และมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติสาธารณสุข พุทธศักราช ๒๔๘๔ กรุงเทพมหานครโดยได้รับความเห็นชอบจากสภากรุงเทพมหานคร จึงตราข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ให้เรียกว่า “ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง ควบคุมผู้เร่ขาย พ.ศ. ๒๕๑๙”

ข้อ ๒. ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ให้ใช้บังคับในเขตกรุงเทพมหานคร ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาและกรุงเทพมหานครเป็นต้นไป

ข้อ ๓. นับแต่วันที่ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ใช้บังคับเป็นต้นไป ให้ยกเลิก

(๑) เทศบัญญัติของเทศบาลนครกรุงเทพ เรื่อง การเร่ขาย พุทธศักราช ๒๔๘๔

(๒) เทศบัญญัติของเทศบาลนครกรุงเทพ เรื่อง การเร่ขาย (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๔๘๘

(๓) เทศบัญญัติของเทศบาลนครกรุงเทพ เรื่อง การเร่ขาย (ฉบับที่ ๓) พุทธศักราช ๒๔๙๒

(๔) เทศบัญญัติของเทศบาลนครกรุงเทพ เรื่อง การเร่ขาย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๐๕

- (๕) เทศบัญญัติของเทศบาลนครธนบุรี เรื่อง ควบคุมผู้เร่ขาย พุทธศักราช ๒๔๘๗
- (๖) เทศบัญญัติเทศบาลนครธนบุรี เรื่อง ควบคุมผู้เร่ขาย (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๔๘๗
- (๗) ข้อบังคับสุขาภิบาลเมืองธนบุรี เรื่อง ควบคุมผู้เร่ขาย พุทธศักราช ๒๔๘๘
- (๘) ข้อบังคับสุขาภิบาลบางแค เรื่อง ควบคุมผู้เร่ขาย พ.ศ. ๒๔๘๘
- (๙) ข้อบังคับสุขาภิบาลราชบุรีบูรณะ เรื่อง ควบคุมผู้เร่ขาย พ.ศ. ๒๕๐๐
- (๑๐) ข้อบังคับสุขาภิบาลอนุสาวรีย์ (บางเขน) เรื่อง ควบคุมผู้เร่ขาย พ.ศ. ๒๕๐๒
- (๑๑) ข้อบังคับสุขาภิบาลบางกะปิ เรื่อง การเร่ขาย พ.ศ. ๒๕๐๔
- (๑๒) ข้อบังคับสุขาภิบาลหนองจอก เรื่อง ควบคุมผู้เร่ขาย พ.ศ. ๒๕๐๔
- บรรดาข้อบัญญัติ เทศบัญญัติ กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่งอื่น ๆ ในส่วนที่ได้ตราไว้แล้วในข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร ให้ใช้ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครแทน

ข้อ ๔. ในข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร

“ผู้เร่ขาย” หมายความว่า ผู้นำ อาหาร น้ำแข็ง เร่ขายในที่ต่าง ๆ ไม่ว่าจะทางบกหรือทางน้ำ

ข้อ ๕. ห้ามมิให้ผู้ใดเป็นผู้เร่ขาย เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ผู้ใดเป็นผู้เร่ขายอยู่แล้วก่อนวันใช้ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร ต้องขอรับใบอนุญาตภายในกำหนดเก้าสิบวัน นับแต่วันใช้ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร

ข้อ ๖. ในการขอรับใบอนุญาตเป็นผู้เร่ขาย ให้ทำเรื่องร้องยื่นต่อผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครด้วยตนเองตามแบบที่กำหนด พร้อมด้วยรูปถ่ายหน้าตรงครึ่งตัวไม่สวมหมวกขนาด ๑" x ๑- $\frac{1}{2}$ " สองรูป เพื่อปิดไว้ในใบอนุญาตที่ออกให้หนึ่งรูปกับใบทะเบียนของกรุงเทพมหานครอีกหนึ่งรูป เมื่อผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเห็นสมควรและผู้ขอรับใบอนุญาตไม่เป็นผู้ต้องห้ามตามมาตรา ๕๕ แห่งพระราชบัญญัติสาธารณสุข พุทธศักราช ๒๔๘๔ ก็ให้ออกใบอนุญาตได้ตามแบบที่กำหนดไว้

ข้อ ๗. ในขณะที่ทำการเร่ขาย ผู้เร่ขายต้องแสดงใบอนุญาตของตนได้เสมอ และทำการเร่ขายตามประเภทของสินค้า และลักษณะการเร่ขายที่ได้รับอนุญาต ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตประสงค์จะเปลี่ยนแปลงประเภทของสินค้าหรือลักษณะการให้ยื่นคำร้องต่อผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแก้ไขใบอนุญาตโดยไม่เรียกเก็บค่าธรรมเนียม

ข้อ ๘. ใบอนุญาตฉบับหนึ่งให้ใช้ได้เฉพาะผู้รับใบอนุญาตกับผู้ช่วย ซึ่งระบุนามไว้ในใบอนุญาตไม่เกินสองคน และให้เรียกเก็บค่าธรรมเนียมใบอนุญาตฉบับละ ๑.๐๐ บาท

ข้อ ๙. ผู้รับใบอนุญาตเร่ขายและผู้ช่วยจะต้องปฏิบัติดังนี้

- (๑) แต่งกายให้สะอาดและเรียบร้อยขณะทำการเร่ขาย
- (๒) รักษาเครื่องมือเครื่องใช้และอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการเร่ขาย
- (๓) ใช้เครื่องปกปิดอาหาร น้ำแข็ง เครื่องปรุงอาหาร และภาชนะใส่อาหาร เครื่องมือเครื่องใช้สำหรับประกอบอาหารให้พ้นฝุ่นละออง แมลงวัน และสัตว์ซึ่งเป็นพาหะนำโรค รวมทั้งรักษาเครื่องปกปิดนั้นไว้ให้สะอาด และใช้การได้ดีเสมอ
- (๔) ใช้น้ำสะอาดล้างน้ำแข็งตลอดจนในการประกอบ ปรุง แซ่ ล้าง อาหาร และภาชนะเครื่องใช้
- (๕) ใช้ภาชนะที่สะอาดสำหรับใส่ของบริโภค หรือเพื่อประกอบปรุงอาหาร
- (๖) ใช้วัตถุที่สะอาด ห่อ หรือใส่ของที่ขาย
- (๗) จัดให้มีที่รองรับมูลฝอยอันได้สุขลักษณะไว้ให้เพียงพอ
- (๘) ปฏิบัติการอื่นใดให้ต้องด้วยสุขลักษณะตามคำแนะนำของเจ้าพนักงานสาธารณสุขหรือตามคำสั่งของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

ข้อ ๑๐. ห้ามมิให้ผู้รับใบอนุญาต ทอดทิ้งวัตถุที่ใช้ในการเร่ขายไว้โดยปราศจากการควบคุมหรือดูแลไม่ว่ากรณีใด ๆ ทั้งสิ้น

ข้อ ๑๑. ห้ามผู้รับใบอนุญาตหรือผู้ช่วยทำการเร่ขาย เมื่อมีเหตุควรเชื่อว่าตนเป็นโรคติดต่อซึ่งระบุไว้ในข้อนี้ หรือเมื่อเจ้าพนักงานสาธารณสุขได้ตรวจปรากฏว่าตนเป็นพาหะ และได้รับแจ้งความเป็นหนังสือแล้วว่าตนเป็นพาหะของโรคติดต่อซึ่งระบุไว้ดังต่อไปนี้ คือ

- (๑) วัณโรค
- (๒) อหิวาตกโรค
- (๓) ไข้ไทฟอยด์
- (๔) โรคบิด
- (๕) ไข้สุกใส
- (๖) ไข้หัด
- (๗) โรคคางทูม
- (๘) โรคเรื้อน
- (๙) โรคผิวหนังที่นำรังเกียจ

ข้อ ๑๒. ห้ามมิให้ผู้รับใบอนุญาตหรือผู้ช่วย ทำการเร่ขายในที่ซึ่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครได้ประกาศห้ามไว้

ข้อ ๑๓. ให้ผู้รับใบอนุญาตทำการเร่ขายได้ตั้งแต่วันที่ ๐๔.๐๐ น. ถึง ๒๔.๐๐ น. ในกรณีทำงานเทศกาล ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมีอำนาจขยายเวลาและกำหนดสถานที่หรือบริเวณให้ขายได้เป็นพิเศษชั่วคราว

ข้อ ๑๔. ผู้ใดฝ่าฝืนข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ในข้อหนึ่งข้อใดมีความผิดตามมาตรา ๖๗ แห่งพระราชบัญญัติสาธารณสุข พุทธศักราช ๒๔๘๔

ข้อ ๑๕. ผู้รับใบอนุญาตให้เป็นผู้เร่ขายคนใดกระทำความผิดโดยฝ่าฝืนข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ ข้อหนึ่งข้อใด ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร มีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาตได้คราวหนึ่งไม่เกินสิบห้าวัน ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตมาสองครั้งแล้วถ้ากระทำความผิดอีก ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครจะสั่งให้เพิกถอนใบอนุญาตแทนการสั่งพักใช้ก็ได้

ข้อ ๑๖. เมื่อปรากฏว่าผู้รับใบอนุญาตให้เป็นผู้เร่ขายคนใดเป็นโรคติดต่อหรือเป็นพาหะโรคติดต่อที่ระบุไว้ในข้อ ๑๑. ซึ่งเจ้าพนักงานสาธารณสุขเห็นว่าถ้าอนุญาตให้เป็นผู้เร่ขายต่อไปจะเป็นอันตรายแก่สุขภาพของประชาชน ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมีอำนาจสั่งให้เพิกถอนใบอนุญาตของผู้นั้นเสีย

ข้อ ๑๗. บรรดาใบอนุญาตผู้เฝ้าชายที่ได้ออกก่อนวันใช้ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ให้คงใช้ต่อไปจนสิ้นอายุใบอนุญาตนั้น

ข้อ ๑๘. ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ และให้มีอำนาจออกข้อบังคับตามที่เห็นสมควร.

ประกาศ ณ วันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๑๕

ธรรมนูญ เทียนเงิน

(นายธรรมนูญ เทียนเงิน)

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

หมายเหตุ เหตุผลในการประกาศใช้ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครฉบับนี้คือ เนื่องจากมีกฎหมายเรื่อง ควบคุมผู้เฝ้าชายหลายฉบับแยกใช้บังคับอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร และเพื่อให้มีกฎหมายใช้บังคับในแนวเดียวกันทั่วกรุงเทพมหานคร จึงจำเป็นต้องตราข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้

(ด้านหน้า)

๑๐ ซม.ม.

กรุงเทพฯ
ใบอนุญาตเร่ขาย

เล่มที่.....เลขที่.....เขต.....

กรุงเทพมหานครอนุญาตให้.....อายุ.....ปี

อยู่บ้านเลขที่.....ประเภทของสินค้าที่เร่ขาย.....

ถนน.....ลักษณะการเร่ขาย.....

แขวง.....ผู้ช่วยขาย

เขต.....๑.....

กรุงเทพมหานครเป็น.....๒.....

ผู้เร่ขาย.....วันออกใบอนุญาต

(ลงชื่อ).....(ลงชื่อ).....

ผู้ขออนุญาต

ผู้ขออนุญาต

รายการอนุญาต

พ.ศ.	ว.ค.ป. อนุญาต	ว.ค.ป. สิ้นสุดอายุ	ใบรับเงิน		ลงชื่อ ผว.กทม.	ลงชื่อ เจ้าหน้าที่
			เลขที่	เลขที่		
.....	.....	๓๑ ธ.ค.	.....	.....	.....	.....
.....	.....	๓๑ ธ.ค.	.....	.....	.....	.....
.....	.....	๓๑ ธ.ค.	.....	.....	.....	.....
.....	.....	๓๑ ธ.ค.	.....	.....	.....	.....

คำเตือน ๑. ต้องปฏิบัติตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่องควบคุมผู้เร่ขาย

๒. ต้องนำใบอนุญาตนี้ติดตัวขณะทำการค้าและแสดงเมื่อเจ้าหน้าที่ขอตรวจ

(ด้านหลัง)

บันทึกสำหรับเจ้าหน้าที่

.....

.....

.....

.....

เลขรับที่...../๒๕.....

เลขที่.....

เรื่องราวจอร์รับใบอนุญาตเป็นผู้เร่ขาย

เขียนที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ข้าพเจ้า.....อายุ.....ปี เชื้อชาติ.....

สัญชาติ.....อยู่บ้านเลขที่.....ต.รอก, ซอย.....

ถนน.....แขวง.....เขต.....

กรุงเทพมหานคร ใกล้เคียง.....

ขอขึ้นเรื่องราวจอร์รับใบอนุญาตเป็นผู้เร่ขายตามประเภทของสินค้า.....

ลักษณะการเร่ขาย.....

นามผู้ช่วยขาย (๑).....

(๒).....

ขอรับรองว่าจะปฏิบัติตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร และเงื่อนไขที่ได้วางไว้ทุกประการ

(ลงชื่อ).....

ผู้ขออนุญาตเร่ขาย

หมายเหตุ พร้อมนี้ได้แนบรูปถ่ายหน้าตรงไม่สวมหมวก ขนาด ๑' x ๑ ๑/๒" จำนวน ๒ รูป มาด้วยแล้ว

ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร

เรื่อง การกำจัดมูลฝอย สิ่งปฏิกูล และสิ่งเปื้อน ๒๕๒๑

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๑๘ และมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติสาธารณสุข พุทธศักราช ๒๔๘๔ กรุงเทพมหานครโดยได้รับความเห็นชอบจากสภากรุงเทพมหานคร จึงตราข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครขึ้นไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ให้เรียกว่า “ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง การกำจัดมูลฝอย สิ่งปฏิกูล และสิ่งเปื้อน พ.ศ. ๒๕๒๑”

ข้อ ๒. ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา และกรุงเทพกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓. ให้ยกเลิก

(๑) เทศบัญญัติของเทศบาลนครกรุงเทพ เรื่อง การกำจัดมูลฝอยและสิ่งเปื้อน พุทธศักราช ๒๔๗๘

(๒) เทศบัญญัติของเทศบาลนครกรุงเทพ เรื่อง การกำจัดมูลฝอยและสิ่งเปื้อน (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๔๘๕

(๓) เทศบัญญัติของเทศบาลนครกรุงเทพ เรื่อง การกำจัดมูลฝอยและสิ่งเปื้อน (ฉบับที่ ๓) พุทธศักราช ๒๕๐๕

(๔) เทศบัญญัติของเทศบาลนครกรุงเทพ เรื่อง การกำจัดสิ่งปฏิกูล พุทธศักราช ๒๔๘๖

(๕) เทศบัญญัติของเทศบาลนครกรุงเทพ เรื่อง การกำจัดสิ่งปฏิกูล (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๕

(๖) เทศบัญญัติของเทศบาลนครธนบุรี เรื่อง การกำจัดมูลฝอยและสิ่งเปื้อน พุทธศักราช ๒๔๘๗

- (๓) เทศบัญญัติของเทศบาลนครธนบุรี เรื่อง การกำจัดมูลฝอยและสิ่งเปราะเบา
แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑) พุทธศักราช ๒๔๙๕
- (๔) เทศบัญญัติของเทศบาลนครธนบุรี เรื่อง การกำจัดมูลฝอยและสิ่งเปราะเบา
(ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๐๖
- (๕) ข้อบังคับของสุขาภิบาลบางกะปิ เรื่อง การกำจัดมูลฝอยและสิ่งเปราะเบา
พุทธศักราช ๒๕๐๔
- (๑๐) ข้อบังคับของสุขาภิบาลบางกะปิ เรื่อง การกำจัดมูลฝอยและสิ่งเปราะเบา
(ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๖
- (๑๑) ข้อบังคับสุขาภิบาลอนุสาวรีย์ (บางเขน) เรื่อง การกำจัดมูลฝอยและสิ่ง
เปราะเบา พุทธศักราช ๒๕๐๒
- (๑๒) ข้อบังคับเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นจังหวัดธนบุรี เรื่อง การกำจัดมูลฝอยและสิ่ง
เปราะเบา อำเภอกาญจนวนิพนธ์ พุทธศักราช ๒๕๐๕
- (๑๓) ข้อบังคับเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นจังหวัดธนบุรี เรื่อง การกำจัดมูลฝอยและสิ่ง
เปราะเบา อำเภอหนองแขม พุทธศักราช ๒๕๐๕
- (๑๔) ข้อบังคับเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นจังหวัดธนบุรี เรื่อง การกำจัดสิ่งปฏิกูล อำเภอ
หนองแขม พุทธศักราช ๒๕๐๕
- (๑๕) ข้อบังคับเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นจังหวัดธนบุรี เรื่อง การกำจัดสิ่งปฏิกูล อำเภอ
ตลิ่งชัน พุทธศักราช ๒๕๐๕
- (๑๖) ข้อบังคับสุขาภิบาลของสุขาภิบาลมีนบุรี เรื่อง การกำจัดสิ่งปฏิกูล พุทธ-
ศักราช ๒๔๙๕
- (๑๗) ข้อบังคับสุขาภิบาลราชบุรีบูรณะ เรื่อง การกำจัดสิ่งปฏิกูล พ.ศ. ๒๕๐๒
- (๑๘) ข้อบังคับสุขาภิบาลราชบุรีบูรณะ เรื่อง การกำจัดสิ่งปฏิกูล (ฉบับที่ ๒)
พ.ศ. ๒๕๑๕

บรรดาข้อบัญญัติ เทศบัญญัติ กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่งอื่น ๆ ในส่วนที่ได้ตราไว้แล้วในข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร ให้ใช้ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครแทน

ข้อ ๔. ในข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร

“เจ้าพนักงานท้องถิ่น” หมายความว่า ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

“เจ้าพนักงานสาธารณสุข” หมายความว่า เจ้าพนักงานซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้มีอำนาจหน้าที่ตรวจตราดูแลรับผิดชอบในการดำเนินการสาธารณสุข ในเขตกรุงเทพมหานคร ตามบทแห่งพระราชบัญญัติสาธารณสุข พุทธศักราช ๒๔๘๔

“มูลฝอย” หมายความว่า เศษกระดาษ เศษผ้า เศษอาหาร เศษสินค้า เศษมูลสัตว์หรือซากสัตว์ รวมตลอดถึงวัตถุอื่นใดซึ่งเก็บกวาดจากถนน ตลาด ที่เลี้ยงสัตว์ หรือที่อื่น

“สิ่งปฏิกูล” หมายความว่า อุจจาระและปัสสาวะ รวมตลอดถึงวัตถุอื่นใดซึ่งเป็นสิ่งโสโครกและมีกลิ่นเหม็น

ข้อ ๕. ผู้ครอบครองสถานที่ อาคารหรือเคหสถาน ต้องจัดให้มีที่รองรับมูลฝอยและใช้เป็นที่รับมูลฝอยในสถานที่ อาคารหรือเคหสถานในครอบครองของตน

ข้อ ๖. ที่รองรับมูลฝอยต้องไม่รั่วและมีฝาปิดมิดชิดกันแมลงวันและสัตว์ได้ ตามแบบซึ่งเจ้าพนักงานสาธารณสุขหรือเจ้าพนักงานท้องถิ่นเห็นชอบ

ข้อ ๗. ผู้ครอบครองสถานที่ อาคารหรือเคหสถานต้องรักษาบริเวณสถานที่อาคารหรือเคหสถาน ในความครอบครองของตนไม่ให้มีมูลฝอย สิ่งปฏิกูล หรือสิ่งเปรอะเปื้อนหรือมีการถ่ายเท หรือทิ้งมูลฝอยสิ่งปฏิกูลหรือสิ่งเปรอะเปื้อนในประการที่ขัดต่อสุขลักษณะ

ข้อ ๘. ห้ามผู้ใดถ่าย เท ทิ้งหรือทำให้มีมูลฝอย สิ่งปฏิกูลหรือสิ่งเปรอะเปื้อนในทางสาธารณะหรือที่สาธารณะอื่นใด เป็นต้นว่าถนน ซอย ตรอก แม่น้ำ คลอง คู สระน้ำ บ่อน้ำ เว้นแต่ในที่ซึ่งเจ้าพนักงานสาธารณสุขหรือเจ้าพนักงานท้องถิ่นอนุญาตให้จัดตั้ง หรือจัดตั้งไว้ให้โดยเฉพาะ

ข้อ ๙. ห้ามผู้ใดนำสิ่งปฏิกูลไปในทางสาธารณะหรือที่สาธารณะอื่นใด เว้นแต่จะได้ใส่ภาชนะหรือที่เก็บมีดชดไม่ให้มีสิ่งปฏิกูลหรือกลิ่นเหม็นร่วออกมาข้างนอก

ข้อ ๑๐. ห้ามผู้ใดถ่าย เท ทิ้ง สิ่งปฏิกูลลงในที่รองรับมูลฝอย

ข้อ ๑๑. ถ้าเจ้าพนักงานท้องถิ่นเห็นว่า สถานที่หรือบริเวณใดควรทำการเก็บมูลฝอยหรือสิ่งปฏิกูลไปทำการกำจัดให้ต้องด้วยสุขลักษณะยิ่งขึ้น โดยเรียกค่าธรรมเนียมเก็บขน เมื่อได้มีหนังสือแจ้งแก่ผู้ครอบครองสถานที่ อาคารหรือเคหสถานทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๑๕ วัน หรือเมื่อได้ประกาศกำหนดบริเวณเก็บขนมูลฝอยหรือสิ่งปฏิกูล ณ ที่เปิดเผยในบริเวณที่กำหนดไม่น้อยกว่า ๓ แห่ง เป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๑๕ วัน นับแต่วันประกาศแล้ว ผู้ครอบครองสถานที่ อาคารหรือเคหสถานจะต้องให้เจ้าหน้าที่ของเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือบุคคลผู้ได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นแต่ฝ่ายเดียวเท่านั้น เก็บขนมูลฝอยหรือสิ่งปฏิกูลจากสถานที่ อาคารหรือเคหสถานซึ่งตนครอบครอง โดยเสียค่าธรรมเนียมเก็บขนตามอัตราที่ได้กำหนดไว้ท้ายข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร

ข้อ ๑๒. ห้ามผู้ใดรับจ้างทำการเก็บขนมูลฝอยหรือสิ่งปฏิกูลจากสถานที่ อาคารหรือเคหสถาน ซึ่งอยู่ในเขตเก็บขนมูลฝอยหรือสิ่งปฏิกูลที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นได้ประกาศแล้วตามข้อ ๑๑ เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น ตามเงื่อนไขและวิธีการที่กำหนดไว้ในสัญญา

ข้อ ๑๓. ผู้ครอบครองสถานที่ อาคารหรือเคหสถานซึ่งอยู่นอกบริเวณเก็บขนมูลฝอยหรือสิ่งปฏิกูลตามข้อ ๑๑ และผู้ครอบครองสถานที่ อาคารหรือเคหสถานซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นมิได้กำหนดให้กำจัดมูลฝอยหรือสิ่งปฏิกูลตามข้อ ๑๑ ต้องกำจัดมูลฝอยหรือสิ่งปฏิกูลตามคำแนะนำของเจ้าพนักงานสาธารณสุข หรือเจ้าพนักงานท้องถิ่นโดยการเผาหรือฝังหรือโดยวิธีอื่นใดที่ไม่ขัดต่อสุขลักษณะ

ข้อ ๑๔. ห้ามผู้ซึ่งมิได้เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ของกรุงเทพมหานครทำการ ขน คุ้ย เขี่ย หรือขุดมูลฝอยในที่รองรับ รถชน เรือชนหรือสถานที่เหมูลฝอยใด ๆ ของกรุงเทพมหานคร

ข้อ ๑๕. ห้ามผู้ซึ่งมิได้เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ของกรุงเทพมหานครทำการถ่าย เท ขน หรือเคลื่อนที่สิ่งปฏิกูลในถังรับ รถชน เรือชน สถานที่เท เก็บหรือพักสิ่งปฏิกูลของกรุงเทพมหานคร

ข้อ ๑๖. ผู้ใดฝ่าฝืนข้อบัญญัตินี้ มีความผิดตามมาตรา ๖๗ แห่งพระราชบัญญัติ
สาธารณสุข พุทธศักราช ๒๔๘๔

ข้อ ๑๗. ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมีหน้าที่รักษาการและมีอำนาจออกระเบียบ
ข้อบังคับ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๒๑

ชลอ ธรรมศิริ

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

อัตราค่าธรรมเนียมเก็บขนมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

ท	รายการ		บาท	ส.ต.
๑.	<p>ประเภท ก. ค่าเก็บขนมูลฝอยประจำเดือน สำหรับอาคารหรือเคหะ</p> <p>วันหนึ่งไม่เกิน ๒๐ ลิตร</p> <p>วันหนึ่งเกิน ๒๐ ลิตร</p> <p>แต่ไม่เกิน ๔๐ ลิตร</p> <p>วันหนึ่งเกิน ๔๐ ลิตร</p> <p>แต่ไม่เกิน ๖๐ ลิตร</p> <p>วันหนึ่งเกิน ๖๐ ลิตร</p> <p>แต่ไม่เกิน ๘๐ ลิตร</p> <p>วันหนึ่งเกิน ๘๐ ลิตร</p> <p>แต่ไม่เกิน ๑๐๐ ลิตร</p> <p>ถ้าวันใดต้องเก็บขนมูลฝอยเกินปริมาณประจำวันซึ่งตกลงไว้กับเจ้าหน้าที่ ค่าเก็บขนส่วนที่เกินทุก ๆ ๑๐ ลิตร หรือเศษของ ๑๐ ลิตร</p>	<p>เดือนละ</p> <p>เดือนละ</p> <p>เดือนละ</p> <p>เดือนละ</p> <p>เดือนละ</p> <p>เดือนละ</p> <p>เดือนละ</p> <p>เดือนละ</p>	<p>๔</p> <p>๖</p> <p>๘</p> <p>๑๐</p> <p>๑๒</p>	
๒.	<p>ประเภท ข. ค่าเก็บขนมูลฝอยประจำเดือนสำหรับตลาด โรงงานอุตสาหกรรม หรือสถานที่ซึ่งมีมูลฝอยมาก</p> <p>วันหนึ่งไม่เกิน ๑ ลูกบาศก์เมตร</p> <p>วันหนึ่งเกิน ๑ ลูกบาศก์เมตร</p> <p>ขนทุก ๆ ลูกบาศก์เมตร หรือเศษลูกบาศก์เมตร</p>	<p>เดือนละ</p> <p>เดือนละ</p>	<p>๔๐</p> <p>๔๐</p>	

ที่	รายการ		บาท	ส.ต.
๓.	<p>ถ้าวันใดต้องเก็บขนมูลฝอยเกินปริมาณประจำวัน ซึ่งตกลงไว้กับเจ้าหน้าที่ ค่าเก็บขนส่วนที่เกินทุก ๆ ลูกบาศก์เมตร หรือเศษลูกบาศก์เมตร</p> <p>ประเภท ค. ค่าเก็บขนมูลฝอยเป็นครั้งคราว ครั้งหนึ่ง ถ้าไม่เกิน ๑ ลูกบาศก์เมตร</p> <p>ถ้าเกิน ๑ ลูกบาศก์เมตร เศษเกินครึ่งลูกบาศก์เมตร ให้คิดเท่ากับ ๑ ลูกบาศก์เมตร</p> <p>ลูกบาศก์เมตรละ</p>	<p>เดือนละ</p> <p>เดือนละ</p>	<p>๑๐</p> <p>๒๕</p> <p>๒๕</p>	
๔.	<p>ประเภท ง. เก็บค่าขนออกจากระหรือสิ่งปฏิกูลเป็นครั้งคราว ไม่เกิน ๑ ลูกบาศก์เมตร</p> <p>ถ้าเป็นเศษไม่ถึงครึ่งลูกบาศก์เมตร</p> <p>ถ้าเป็นเศษเกินครึ่งลูกบาศก์เมตร ให้คิดเท่ากับ ๑ ลูกบาศก์เมตร</p>		<p>๓๐</p>	

หมายเหตุ.— เหตุผลในการประกาศใช้ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ คือ โดยที่การควบคุมการกำจัดมูลฝอย สิ่งปฏิกูลหรือสิ่งเปรอะเปื้อนของกรุงเทพมหานคร ขณะนี้ได้มีเทศบัญญัติข้อบังคับ ที่ใช้ควบคุมอยู่หลายฉบับแตกต่างกัน ประกอบกับปัจจุบันนี้ได้ขยายความรับผิดชอบไปทั่วเขตกรุงเทพมหานคร เพื่อให้มีกฎหมายใช้บังคับโดยทั่วถึงและเป็นฉบับเดียว จึงจำเป็นต้องตราข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ขึ้น

ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร

เรื่อง ควบคุมการค้าซึ่งเป็นที่รังเกียจหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๒๖

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง ควบคุมการค้าซึ่งเป็นที่รังเกียจหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ พ.ศ. ๒๕๑๕

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติสาธารณสุขพุทธศักราช ๒๔๘๔ และมาตรา ๖๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๑๘ กรุงเทพมหานคร โดยได้รับความเห็นชอบจากสภากรุงเทพมหานคร จึงตราข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้เรียกว่า “ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง ควบคุมการค้าซึ่งเป็นที่รังเกียจหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๖”

ข้อ ๒ ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาและกรุงเทพมหานครให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกความในข้อ ๔ แห่งข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง ควบคุมการค้าซึ่งเป็นที่รังเกียจหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ พ.ศ. ๒๕๑๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

ข้อ ๔ ให้การค้าซึ่งเป็นที่รังเกียจหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพประเภทต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ เป็นการการค้าซึ่งให้ควบคุมตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติสาธารณสุขพุทธศักราช ๒๔๘๔

- (๑) การเลี้ยงม้า โค กระบือ
- (๒) การเลี้ยงสุกร
- (๓) การเลี้ยงแพะ แกะ
- (๔) การเลี้ยงห่าน เป็ด ไก่

(๕) การเลี้ยงสัตว์เพอร์คเอาน้ำนม การรีดเอาน้ำนม

(๖) การทำเนย เนยเทียม

(๗) การฆ่าห่าน เป็ด ไก่ ยกเว้นการฆ่าในภัตตาคาร โรงแรม หรือร้านข้าวแกง เพื่อปรุงอาหารในนั้น หรือการฆ่าเพื่อปรุงอาหารเร่ขายด้วยตนเอง

(๘) การฟอกหนังสัตว์ การสะสมหนังสัตว์

(๙) การสะสมเขาสัตว์ กระดุกสัตว์ หนังสัตว์ที่ยังไม่ได้ฟอก

(๑๐) การข้อมที่ทำให้เกิดกลิ่นเหม็น

(๑๑) การทำกะปิ น้ำปลา น้ำเค็ม ไข่ปลา เต้าเจี้ยว ซอว์ หอยดอง

(๑๒) การทำ การหมัก การสะสมปลาร้า ปลาเจ่า กุ้งเจ่า

(๑๓) การทำและตากปลาเค็ม เนื้อเค็ม เป็ดเค็ม หนังหมู กุ้งแห้ง การเคี้ยวมันกุ้ง

(๑๔) การนึ่งปลา การต้มปลาซึ่งใช้แทนการนึ่ง ยกเว้นการนึ่งหรือต้มในภัตตาคาร โรงแรม หรือร้านข้าวแกงเพื่อปรุงอาหารในนั้น และการนึ่งหรือต้มเพื่อปรุงอาหารเร่ขายด้วยตนเอง

(๑๕) การทำสบู่

(๑๖) การเคี้ยวหนังสัตว์ เอ็นสัตว์ ไซสัตว์

(๑๗) การอัดเอาน้ำมัน

(๑๘) การเคี้ยวไขมัน การทำกวนเซียง หมูตึง

(๑๙) การทำเส้นหมี่ ขนมหุ้น ก๋วยเตี๋ยว เต้าหู้ วุ้นเส้น เกียมมั่ว

(๒๐) การทำแป๊ะแซ

(๒๑) การเผาเปลือกหอย

(๒๒) การล้าง การรม การสะสม ขางดิบ

(๒๓) การทำอาหารบรรจุกระป๋อง ขวด หรือภาชนะอื่นใด

(๒๔) การทำขนมบั้งสด ขนมบั้งแห้ง จันอับ

(๒๕) การทำน้ำอัดลม น้ำหวาน น้ำโซดา

(๒๖) การทำน้ำตาล

(๒๗) การทำน้ำมันขี้

- (๒๘) การทำแป้งมันสำปะหลัง แป้งสาकु และการทำแป้งอื่น ๆ ในทำนองเดียวกัน
- (๒๙) การสีข้าว
- (๓๐) การต้มกลั่นแอลกอฮอล์ สุรา เบียร์ และน้ำส้มสายชู
- (๓๑) การทำไม้ขีดไฟ
- (๓๒) การทำแชลแล็ค
- (๓๓) การทำภาชนะดินเผา
- (๓๔) การทำและมวนยาสูบ
- (๓๕) การทำกระดาษทราย
- (๓๖) การทำรูปโดยใช้เครื่องจักร
- (๓๗) การปั่นฝ้ายหรือนุ่นโดยใช้เครื่องจักร
- (๓๘) การประดิษฐ์ของเครื่องใช้ด้วยกระดูกสัตว์ เขาสัตว์ หนังสัตว์ ขนสัตว์ และยาง
- (๓๙) การสะสมหนังสัตว์ชนิดแผ่นที่ฟอกแล้ว
- (๔๐) การสะสมถ่าน
- (๔๑) การเลื่อยและซอยไม้
- (๔๒) การหลอม หล่อ ตี กลึง ถลุงแร่ แก้ว และโลหะทุกชนิด
- (๔๓) การเชื่อมและประสานโลหะด้วยก๊าซ ไฟฟ้า หรือเครื่องจักร
- (๔๔) การต่อ ประกอบ หรือซ่อมเครื่องจักร เครื่องยนต์ รถยนต์ เรือกลไฟ
- (๔๕) การล้าง อัด นืด รถยนต์
- (๔๖) การเคลือบ ชุบโลหะด้วยตะกั่ว สังกะสี ดีบุก โครเมี่ยม นิกเกิล หรือโลหะอื่นใด
- (๔๗) การขัดโลหะด้วยเครื่องจักร
- (๔๘) การไม่ ปั่นหินด้วยเครื่องจักร
- (๔๙) การอัด เจาะ วัลดโลหะด้วยเครื่องจักร
- (๕๐) การไม่ บดขยาดด้วยเครื่องจักร
- (๕๑) การประดิษฐ์ไม้ หรือางเป็นสิ่งของต่าง ๆ ด้วยเครื่องจักร
- (๕๒) การไส เจาะ ขุดร่อง ทำคว และตัดไม้ด้วยเครื่องจักร

- (๕๓) การทำโลหะเป็นภาชนะหรือเครื่องใช้ต่าง ๆ
- (๕๔) การพิมพ์หนังสือด้วยเครื่องจักร
- (๕๕) การประดิษฐ์สิ่งของ เครื่องใช้ เครื่องเขียนด้วยกระดาษ
- (๕๖) การพันสี
- (๕๗) การกรอผ้า ทอผ้าด้วยเครื่องจักรหรือด้วยกกระตุกตั้งแต่ ๕ กี่ขึ้นไป
- (๕๘) การสะสมหรือล้างครั่ง
- (๕๙) การทำยากันยุงชนิดเผาไม้ควัน
- (๖๐) การคว่ำกาแฟ
- (๖๑) การทอกระสอบด้วยเครื่องจักร
- (๖๒) การสะสมปอหรือบ้าน
- (๖๓) การทำกระดาษต่าง ๆ
- (๖๔) การทำสิ่งของเครื่องใช้ด้วยวัตถุขี้เถ้าหรือวัตถุที่คล้ายคลึง
- (๖๕) การทำลูกขັນด้วยเครื่องจักร
- (๖๖) การทำกาบ
- (๖๗) การประดิษฐ์ของใช้ด้วยยางแท็ยม พลาสติก เซลโลลอยด์ เบเกอไลท์หรือวัตถุที่คล้ายคลึง
- (๖๘) การทอเสื่อ พรม และสิ่งทออื่น ๆ
- (๖๙) การทำ การบรรจุ การสะสม ขาน้ำแมลง
- (๗๐) การทำผงชูรส
- (๗๑) การสะสมอาหารสัตว์
- (๗๒) การขัด กะเทาะ บด เมล็ดพืช
- (๗๓) การไม้ บด ชัน
- (๗๔) การทำ บรรจุ เครื่องสำอางและยาสีฟัน
- (๗๕) การปะ เชื่อม ขาง

- (๗๖) การทำ การบรรจุยารักษาโรค
- (๗๗) การทำสี และน้ำมันผสมสี
- (๗๘) การทำสี
- (๗๙) การทำ สดผสม ปู๊ย
- (๘๐) การทำ ซ่อม การอัด แบดเตอร์
- (๘๑) การเย็บผ้าด้วยจักร เย็บผ้าเกิน ๕ เครื่อง
- (๘๒) การทำนากรด
- (๘๓) การทำน้ำกลั่น น้ำบริโภค เครื่องดื่มชนิดต่าง ๆ
- (๘๔) การทำ สดผสม ก๊าซ
- (๘๕) การประกอบกิจการ อาบ อบ นวด
- (๘๖) การประกอบกิจการโรงแรม
- (๘๗) การประกอบกิจการโรงแรมหรู
- (๘๘) การผสมน้ำมันเชื้อเพลิง
- (๘๙) การผสมซีเมนต์และวัตถุคล้ายคลึง
- (๙๐) การทำหลอดกาแฟ
- (๙๑) การอบไม้
- (๙๒) การซ่อมเครื่องอิเล็กทรอนิกส์
- (๙๓) การล้างฟิล์มรูปถ่ายและฟิล์มภาพยนตร์
- (๙๔) การพิมพ์สีลวดลายผ้าและสิ่งอื่น ๆ
- (๙๕) การทำหรือประดิษฐ์ผ้าเย็บและสิ่งทีคล้ายกันไม่บรรจุหรือบรรจุในกล่องหรือซอง
- (๙๖) การตัดโลหะโดยใช้ไฟฟ้า ก๊าซ หรือเครื่องจักร
- (๙๗) การเจียรไนเพชร พลอย หิน กระจก หรือวัตถุที่คล้ายคลึง
- (๙๘) การเลื่อย ตัดหรือประดิษฐ์หินเป็นสิ่งของต่าง ๆ
- (๙๙) การประดิษฐ์กระจก
- (๑๐๐) การเคลือบชุบ วัตถุด้วยพลาสติก เซลโลลอยด์ เบเกอร์ไลท์หรือวัตถุที่คล้ายคลึง
- (๑๐๑) การทำ ไม้ บด หลอม หล่อ พลาสติก เซลโลลอยด์ เบเกอร์ไลท์ หรือวัตถุที่คล้ายคลึง

- (๑๐๒) การอัดผ้าเบรค ผ้าครัช
- (๑๐๓) การสะสม แยก คัดเลือก หรือล้างแร่
- (๑๐๔) การทำหรือบรรจุสารเคมีดับเพลิง
- (๑๐๕) การทำน้ำแข็งแห้ง
- (๑๐๖) การทำชอล์ค ปูนปาสเตอร์
- (๑๐๗) การขักรีด อัดกลีบ กัดสีผ้า โดยใช้เครื่องจักร
- (๑๐๘) การทำไหมมะพร้าว หรือวัตถุที่คล้ายคลึงด้วยเครื่องจักร
- (๑๐๙) การทำเทียน เทียนไข หรือวัตถุที่คล้ายคลึง
- (๑๑๐) การพิมพ์แบบ พิมพ์เขียว
- (๑๑๑) การเก็บ ถนอมอาหาร โดยใช้เครื่องจักรที่มีกำลังตั้งแต่ ๕ แรงม้า ขึ้นไป
- (๑๑๒) การทำ บรรจุใบชาแห้ง ชาผง
- (๑๑๓) การทำไอศกรีม
- (๑๑๔) การทำ บะหมี่ มั๊กกะโรนี

ข้อ ๔ ให้ยกเลิกบัญชีอัตราค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาตให้ใช้สถานที่ทำการค้า ซึ่งเป็นที่รังเกียจ หรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพท้ายข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง ควบคุมการค้าซึ่งเป็นที่รังเกียจหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ พ.ศ. ๒๕๑๘ และให้ใช้บัญชีอัตราค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาตให้ใช้สถานที่ทำการค้าซึ่งเป็นที่รังเกียจหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพท้ายข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้แทน

ข้อ ๕ บรรดาใบอนุญาตการค้าซึ่งเป็นที่รังเกียจหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพที่ได้ ออกก่อนวันที่ ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ใช้บังคับ ให้คงใช้ต่อไปจนสิ้นอายุใบอนุญาตนั้น

ข้อ ๖ ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครรักษาการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ และให้มีอำนาจออกข้อบังคับตามที่เห็นสมควร

ประกาศ ณ วันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๒๖

พลเรือเอก เทียม มกรานนท์

(เทียม มกรานนท์)

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

หมายเหตุ เหตุผลในประกาศใช้ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครฉบับนี้ คือ เนื่องจากได้มีประกาศกระทรวงสาธารณสุข ที่ ๑/๒๕๒๔ เรื่อง เพิ่มเติมและปรับปรุงกิจการบางประเภทเป็นการค้า ซึ่งเป็นที่รังเกียจหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ ลงวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๒๔ ปรับปรุงประเภทกิจการค้าที่กำหนดไว้เดิม ๘ ประเภท และกำหนดเพิ่มเติมอีก ๑๕ ประเภท สมควรแก้ไขเพิ่มเติมข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง ควบคุมการค้าซึ่งเป็นที่รังเกียจหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ พ.ศ. ๒๕๑๕ ให้สอดคล้องกับประกาศกระทรวงสาธารณสุขดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้

บัญชีอัตราค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาต
ให้ใช้สถานที่ทำการค้าซึ่งเป็นทรัพย์สินหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ

เลขที่	ประเภทการค้า	อัตราค่าธรรมเนียม	
		บาท	สตางค์
๑.	การเลี้ยง ม้า โค กระบือ		
	ก. ม้า โค กระบือ เกิน ๕ ตัว	๑,๐๐๐	—
	ข. ม้า โค กระบือ ไม่เกิน ๕ ตัว	๕๐๐	—
๒.	การเลี้ยงสุกร		
	ก. สุกร เกิน ๕๐ ตัว	๑,๐๐๐	—
	ข. สุกร เกิน ๒๐ ตัว แต่ไม่เกิน ๕๐ ตัว	๕๐๐	—
	ค. สุกร ไม่เกิน ๒๐ ตัว	๒๐๐	—
๓.	การเลี้ยงแพะ แกะ		
	ก. แพะ แกะ เกิน ๕๐ ตัว	๑,๐๐๐	—
	ข. แพะ แกะ เกิน ๒๐ ตัว แต่ไม่เกิน ๕๐ ตัว	๕๐๐	—
	ค. แพะ แกะ ไม่เกิน ๒๐ ตัว	๒๐๐	—
๔.	การเลี้ยงห่าน เป็ด ไก่		
	ก. ห่าน เป็ด ไก่ เกิน ๒๐๐ ตัว	๑,๐๐๐	—
	ข. ห่าน เป็ด ไก่ เกิน ๑๐๐ ตัว แต่ไม่เกิน ๒๐๐ ตัว	๕๐๐	—
	ค. ห่าน เป็ด ไก่ ไม่เกิน ๑๐๐ ตัว	๒๐๐	—
๕.	การเลี้ยงสัตว์เพอร์คอกานานัม การรดเอานานัม	๑,๐๐๐	—
๖.	การทำเนย เนยเทียม	๑,๐๐๐	—
๗.	การฆ่า ห่าน เป็น ไก่		
	ก. โดยใช้เครื่องจักร	๑,๐๐๐	—
	ข. โดยไม่ใช้เครื่องจักร	๕๐๐	—
๘.	การฟอกหนังสัตว์ การสะสมหนังสัตว์	๑,๐๐๐	—
๙.	การสะสมเขาสัตว์ กระดุกสัตว์ ขนสัตว์ หรือหนังสัตว์ที่ยังไม่ได้ฟอก	๑,๐๐๐	—

เลขที่	ประเภทการค้า	อัตราค่าธรรมเนียม	
		บาท	สตางค์
๑๐.	การซ่อมที่ทำให้เกิดกลิ่นเหม็น	๑,๐๐๐	—
๑๑.	การทำกะปิ น้ำปลา น้ำเค็ม ไตปลา เต้าเจี้ยว ซิว หอยดอง	๑,๐๐๐	—
๑๒.	การทำ การหมัก และการสะสมปลา ปลาเจ้า กุ้งเจ้า		
	ก. การทำ การหมัก	๑,๐๐๐	—
	ข. การสะสม	๕๐๐	—
๑๓.	การทำและตากปลาเค็ม เนื้อเค็ม เบ็ดเค็ม หนั้หมู กุ้งแห้ง การเคียวกุ้ง	๕๐๐	—
๑๔.	การนึ่งปลา การต้มปลาซึ่งใช้แทนการนึ่ง	๕๐๐	—
๑๕.	การทำสับ	๑,๐๐๐	—
๑๖.	การเคียวหนังสัตว์ เอ็นสัตว์ ไขสัตว์	๑,๐๐๐	—
๑๗.	การอัดเอาน้ำมัน	๑,๐๐๐	—
๑๘.	การเคียวเอาน้ำมัน การทำกวนเซียง หมตัง	๕๐๐	—
๑๘.	การทำเส้นหมี่ ขนมนจีน ก้วยเตี่ยว เต้าหู้ วุ้นเส้น เกี่ยมอ		
	ก. โดยใช้เครื่องจักร	๑,๐๐๐	—
	ข. โดยไม่ใช้เครื่องจักร	๕๐๐	—
๒๐.	การทำแป๊ะแซ	๑,๐๐๐	—
๒๑.	การเผาเปลือกหอย	๑,๐๐๐	—
๒๒.	การล้าง การรม การสะสมยางคิบ	๑,๐๐๐	—
๒๓.	การทำอาหารบรรจุกระป๋อง ขวด หรือภาชนะอื่นใด		
	ก. โดยใช้เครื่องจักร	๑,๐๐๐	—
	ข. โดยไม่ใช้เครื่องจักร	๕๐๐	—
๒๔.	การทำขนมปังสด ขนมนปังแห้ง จันอับ		
	ก. โดยใช้เครื่องจักร	๑,๐๐๐	—
	ข. โดยไม่ใช้เครื่องจักร	๕๐๐	—
๒๕.	การทำน้ำอัดลม น้ำหวาน น้ำโซดา	๑,๐๐๐	—

เลขที่	ประเภทการค้า	อัตราค่าธรรมเนียม	
		บาท	สตางค์
๒๖.	การทำน้ำตาล		
	ก. ทำน้ำตาลจากสิ่งอื่น ๆ	๑,๐๐๐	—
	ข. ทำน้ำตาลจากต้นมะพร้าว ต้นตาล	๕๐๐	—
๒๗.	การทำนมข้น	๑,๐๐๐	—
๒๘.	การทำแบ่งมันสำปะหลัง แบ่งสาकु และการทำแบ่งอื่น ๆ ในทำนองเดียวกัน	๑,๐๐๐	—
๒๙.	การสีข้าว	๑,๐๐๐	—
๓๐.	การต้มกลั่นแอลกอฮอล์ สุรา เบียร์ และน้ำส้มสายชู	๑,๐๐๐	—
๓๑.	การทำไม้ขีดไฟ	๑,๐๐๐	—
๓๒.	การทำแชลแล็ค	๑,๐๐๐	—
๓๓.	การทำภาชนะดินเผา		
	ก. โดยใช้เครื่องจักร	๑,๐๐๐	—
	ข. โดยไม่ใช้เครื่องจักร	๕๐๐	—
๓๔.	การทำและมวนยาสูบ		
	ก. โดยใช้เครื่องจักร	๑,๐๐๐	—
	ข. โดยไม่ใช้เครื่องจักร	๕๐๐	—
๓๕.	การทำกระดาษทราย	๑,๐๐๐	—
๓๖.	การทำรูปโดยใช้เครื่องจักร	๑,๐๐๐	—
๓๗.	การปั้นฝ้ายหรือนุ่นโดยใช้เครื่องจักร	๑,๐๐๐	—
๓๘.	การประดิษฐ์ของเครื่องใช้ด้วยกระดูกสัตว์ เขาสัตว์ หนังสัตว์ ขนสัตว์ และยาง		
	ก. โดยใช้เครื่องจักรที่มีกำลังรวมกันตั้งแต่ ๒ แรงม้า ขึ้นไป	๑,๐๐๐	—
	ข. โดยใช้เครื่องจักรที่มีกำลังรวมกันต่ำกว่า ๒ แรงม้า	๗๕๐	—
	ค. โดยไม่ใช้เครื่องจักร	๕๐๐	—

เลขที่	ประเภทการค้า	อัตราค่าธรรมเนียม	
		บาท	สตางค์
๓๘.	การสะสมหนังสือตัวชนิดแผ่นที่ฟอกแล้ว		
	ก. สถานที่ประกอบการค้าเนื้อที่ตั้งแต่ ๕๐ ตารางเมตรขึ้นไป	๑,๐๐๐	—
	ข. สถานที่ประกอบการค้าเนื้อที่ต่ำกว่า ๕๐ ตารางเมตร	๕๐๐	—
๔๐.	การสะสมถ่าน		
	ก. ขายส่ง		
	๑. สถานที่ประกอบการค้าเนื้อที่ตั้งแต่ ๕๐ ตารางเมตรขึ้นไป	๑,๐๐๐	—
	๒. สถานที่ประกอบการค้าเนื้อที่ต่ำกว่า ๕๐ ตารางเมตร	๕๐๐	—
	ก. ขายปลีก	๑๐๐	—
๔๑.	การเลื่อยไม้และซอยไม้		
	ก. โดยใช้เครื่องจักร	๑,๐๐๐	—
	ข. โดยไม่ใช้เครื่องจักร	๕๐๐	—
๔๒.	การหลอม หล่อ ตี กลึง ถลุงแร่ แก้ว และโลหะทุกชนิด		
	ก. หลอม หล่อ กลึง ถลุง	๑,๐๐๐	—
	ข. ตี	๕๐๐	—
๔๓.	การเชื่อมและประสานโลหะด้วยก๊าซ ไฟฟ้า หรือเครื่องจักร	๑,๐๐๐	—
๔๔.	การต่อ ประกอบหรือซ่อมเครื่องจักร เครื่องยนต์ รถยนต์ เรือยนต์ เรือกลไฟ	๑,๐๐๐	—
๔๕.	การล้าง อัด นิด รถยนต์	๑,๐๐๐	—
๔๖.	การเคลือบ ชุบโลหะด้วยตะกั่ว สังกะสี ดีบุก โครเมี่ยม นิกเกิลหรือโลหะอื่นใด	๑,๐๐๐	—
๔๗.	การขัดโลหะด้วยเครื่องจักร		
	ก. เครื่องจักรที่กำลังรวมกันตั้งแต่ ๒ แรงม้าขึ้นไป	๑,๐๐๐	—
	ข. เครื่องจักรที่กำลังรวมกันต่ำกว่า ๒ แรงม้า	๕๐๐	—

เลขที่	ประเภทการค้า	อัตราค่าธรรมเนียม	
		บาท	สตางค์
๔๘.	การไม่ บันทึบด้วยเครื่องจักร	๑,๐๐๐	—
๔๙.	การอัด เจาะ วัสดุโลหะด้วยเครื่องจักร		
	ก. เครื่องจักรที่มีกำลังรวมกันตั้งแต่ ๒ แรงม้าขึ้นไป	๑,๐๐๐	—
	ข. เครื่องจักรที่มีกำลังรวมกันต่ำกว่า ๒ แรงม้า	๕๐๐	—
๕๐.	การไม่ บดขยด้วยเครื่องจักร		
	ก. เครื่องจักรที่มีกำลังรวมกันตั้งแต่ ๒ แรงม้าขึ้นไป	๑,๐๐๐	—
	ข. เครื่องจักรที่มีกำลังรวมกันต่ำกว่า ๒ แรงม้า	๕๐๐	—
๕๑.	การประดิษฐ์ไม้หรืองานเป็นสังของต่าง ๆ ด้วยเครื่องจักร		
	ก. เครื่องจักรที่มีกำลังรวมกันตั้งแต่ ๒ แรงม้าขึ้นไป	๑,๐๐๐	—
	ข. เครื่องจักรที่มีกำลังรวมกันต่ำกว่า ๒ แรงม้า	๕๐๐	—
๕๒.	การไส เจาะ ขุดร่อง ทารว และตัดไม้ด้วยเครื่องจักร		
	ก. เครื่องจักรที่มีกำลังรวมกันตั้งแต่ ๒ แรงม้าขึ้นไป	๑,๐๐๐	—
	ข. เครื่องจักรที่มีกำลังรวมกันต่ำกว่า ๒ แรงม้า	๕๐๐	—
๕๓.	การทำโลหะเป็นภาชนะหรือเครื่องใช้ต่าง ๆ		
	ก. โดยใช้เครื่องจักร	๑,๐๐๐	—
	ข. โดยไม่ใช้เครื่องจักร	๕๐๐	—
๕๔.	การพิมพ์หนังสือด้วยเครื่องจักร		
	ก. เครื่องจักรที่มีกำลังรวมกันตั้งแต่ ๒ แรงม้าขึ้นไป	๑,๐๐๐	—
	ข. เครื่องจักรที่มีกำลังรวมกันต่ำกว่า ๒ แรงม้า	๕๐๐	—
๕๕.	การประดิษฐ์สิ่งของ เครื่องใช้ เครื่องเขียนด้วยกระดาษ		
	ก. โดยใช้เครื่องจักรที่มีกำลังรวมกันตั้งแต่ ๒ แรงม้าขึ้นไป	๑,๐๐๐	—
	ข. โดยใช้เครื่องจักรที่มีกำลังรวมกันต่ำกว่า ๒ แรงม้า	๕๐๐	—
๕๖.	การพ่นสี	๑,๐๐๐	—
๕๗.	การกรวด้าย ทอผ้าด้วยเครื่องจักรหรือด้วยกกระตุก ตั้งแต่ ๕ กขึ้นไป		

เลขที่	ประเภทการค้า	อัตราค่าธรรมเนียม	
		บาท	สตางค์
	ก. การกรอด้วย ทอผ้าด้วยเครื่องจักร	๑,๐๐๐	—
	ข. การทอผ้าด้วยกักระตุกเกิน ๑๐ กั	๑,๐๐๐	—
	ค. การทอผ้าด้วยกักระตุกตั้งแต่ ๕ กัถึง ๑๐ กั	๕๐๐	—
๕๘.	การสะสมหรือล้างทรง	๑,๐๐๐	—
๕๙.	การทำยากันยุงชนิดแผ่นควัน		
	ก. โดยใช้เครื่องจักร	๑,๐๐๐	—
	ข. โดยไม่ใช้เครื่องจักร	๕๐๐	—
๖๐.	การควาแฟ	๑,๐๐๐	—
๖๑.	การทอกระสอบด้วยเครื่องจักร	๑,๐๐๐	—
๖๒.	การสะสมป้อหรือบาน	๑,๐๐๐	—
๖๓.	การทำกระดาษต่าง ๆ	๑,๐๐๐	—
๖๔.	การทำสิ่งของเครื่องใช้ด้วยวัตถุขี้เถ้าหรือวัตถุคล้ายคลึง		
	ก. โดยใช้เครื่องจักร	๑,๐๐๐	—
	ข. โดยไม่ใช้เครื่องจักร	๕๐๐	—
๖๕.	การทำลูกขนด้วยเครื่องจักร		
	ก. เครื่องจักรทมหักล้างรวมกันตั้งแต่ ๒ แรงม้าขึ้นไป	๑,๐๐๐	—
	ข. เครื่องจักรทมหักล้างรวมกันต่ำกว่า ๒ แรงม้า	๕๐๐	—
๖๖.	การทำทาว	๑,๐๐๐	—
๖๗.	การประดิษฐ์ของใช้ด้วยยางเทียม พลาสติก เซลโลลอสซด์ เบเกอร์ไลท์ หรือวัตถุที่คล้ายคลึง		
	ก. โดยใช้เครื่องจักรทมหักล้างรวมกันตั้งแต่ ๒ แรงม้าขึ้นไป	๑,๐๐๐	—
	ข. โดยใช้เครื่องจักรทมหักล้างรวมกันต่ำกว่า ๒ แรงม้า	๗๕๐	—
	ค. โดยไม่ใช้เครื่องจักร	๕๐๐	—
๖๘.	การทอเสื่อ พรม และสิ่งของอื่น ๆ		
	ก. โดยใช้เครื่องจักร	๑,๐๐๐	—
	ข. โดยไม่ใช้เครื่องจักร	๕๐๐	—

เลขที่	ประเภทการค้า	อัตราค่าธรรมเนียม	
		บาท	สตางค์
๖๘.	การทำ การบรรจุ การสะสม ขาฆ่าแมลง		
	ก. การทำ การบรรจุ	๑,๐๐๐	—
	ข. การสะสม	๕๐๐	—
๗๐.	การทำผงชูรส	๑,๐๐๐	—
๗๑.	การสะสมอาหารสัตว์		
	ก. สถานที่ประกอบการค้าเนื้อที่เกิน ๑๐๐ ตารางเมตร	๑,๐๐๐	—
	ข. สถานที่ประกอบการค้าเนื้อที่ไม่เกิน ๑๐๐ ตารางเมตร	๕๐๐	—
๗๒.	การขัด กะเทาะ บด เมล็ดพืช		
	ก. โดยใช้เครื่องจักร	๑,๐๐๐	—
	ข. โดยไม่ใช้เครื่องจักร	๕๐๐	—
๗๓.	การโม่ บด ชัน		
	ก. โดยใช้เครื่องจักร	๑,๐๐๐	—
	ข. โดยไม่ใช้เครื่องจักร	๕๐๐	—
๗๔.	การทำ บรรจุ เครื่องสำอางค์และยาสีฟัน	๑,๐๐๐	—
๗๕.	การปะ เชื่อม ขาง	๕๐๐	—
๗๖.	การทำ การบรรจุ ขวักยาโรค ขวักยาสัตว์		
	ก. โดยใช้เครื่องจักร	๑,๐๐๐	—
	ข. โดยไม่ใช้เครื่องจักร	๕๐๐	—
๗๗.	การทำสี และน้ำมันผสมสี	๑,๐๐๐	—
๗๘.	การทำสี	๑,๐๐๐	—
๗๙.	การทำ สะสมปุ๋ย		
	ก. การทำปุ๋ย	๑,๐๐๐	—
	ข. สถานที่ประกอบการค้าสะสมปุ๋ยเนื้อที่เกิน ๑๐๐ ตารางเมตร	๑,๐๐๐	—
	ค. สถานที่ประกอบการค้าสะสมปุ๋ยเนื้อที่ไม่เกิน ๑๐๐ ตารางเมตร	๕๐๐	—

เลขที่	ประเภทการค้า	อัตราค่าธรรมเนียม	
		บาท	สตางค์
๘๐.	การทำ ซ่อม การอัด แบตเตอรี่		
	ก. การทำ	๑,๐๐๐	—
๘๑.	การเย็บผ้าด้วยจักรเย็บผ้าเกิน ๕ เครื่อง		
	ก. จักรเย็บผ้าเกิน ๑๐ เครื่อง	๑,๐๐๐	—
๘๒.	ข. จักรเย็บผ้าตั้งแต่ ๖-๑๐ เครื่อง	๕๐๐	—
	ค. จักรเย็บผ้าตั้งแต่ ๖-๑๐ เครื่อง	๕๐๐	—
๘๓.	การทำน้ำกรด	๑,๐๐๐	—
๘๔.	การทำน้ำกลั่น น้าบริโภค เครื่องดื่มชนิดต่างๆ	๑,๐๐๐	—
๘๕.	การทำ สะสมก๊าซ	๑,๐๐๐	—
๘๖.	การประกอบกิจการ อบบ อบ นวด	๑,๐๐๐	—
๘๗.	การประกอบกิจการ โรงแรม	๑,๐๐๐	—
๘๘.	การประกอบกิจการ โรงมหรสพ	๑,๐๐๐	—
๘๙.	การสะสมน้ำมันเชื้อเพลิง		
	ก. จำนวนที่สะสม เกิน ๑,๐๐๐ ลิตร	๑,๐๐๐	—
	ข. จำนวนที่สะสมตั้งแต่ ๑๐๐-๑,๐๐๐ ลิตร	๕๐๐	—
๙๐.	ค. จำนวนที่สะสมต่ำกว่า ๑๐๐ ลิตร	๒๐๐	—
	การสะสมซีเมนต์ และวัตถุที่คล้ายคลึง		
	ก. จำนวนที่สะสมเกิน ๕,๐๐๐ กิโลกรัม	๑,๐๐๐	—
๙๑.	ข. จำนวนที่สะสมตั้งแต่ ๑,๐๐๐-๕,๐๐๐ กิโลกรัม	๕๐๐	—
	ค. จำนวนที่สะสมต่ำกว่า ๑,๐๐๐ กิโลกรัม	๒๐๐	—
๙๒.	การทำหลอดกาแฟ	๕๐๐	—
๙๓.	การอบไม้	๑,๐๐๐	—
๙๔.	การซ่อมเครื่องอิเล็กทรอนิกส์	๕๐๐	—
๙๕.	การล้างฟิล์มรูปถ่าย และฟิล์มภาพยนตร์		
	ก. ล้างฟิล์มภาพยนตร์	๑,๐๐๐	—
	ข. ล้างฟิล์มรูปถ่าย	๕๐๐	—

เลขที่	ประเภทการค้า	อัตราค่าธรรมเนียม	
		บาท	สตางค์
๕๔.	การพิมพ์สั้ลวดลายผ้าและสิ่งอื่น ๆ	๑,๐๐๐	—
๕๕.	การทำหรือประดิษฐ์ผ้าเป็นและสิ่งคล้ายคลึงกันที่ไม่บรรจุหรือบรรจุในกล่องหรือซอง		
	ก. โดยใช้เครื่องจักร	๑,๐๐๐	—
	ข. โดยไม่ใช้เครื่องจักร	๕๐๐	—
๕๖.	การตัดโลหะโดยไม่ใช้ไฟฟ้า ก๊าซ หรือเครื่องจักร	๑,๐๐๐	—
๕๗.	การเจียรในเพชร พลอย หิน กระจกหรือวัตถุคล้ายคลึง		
	ก. โดยใช้เครื่องจักร	๑,๐๐๐	—
	ข. โดยไม่ใช้เครื่องจักร	๕๐๐	—
๕๘.	การเลื่อย ตัด หรือประดิษฐ์หินเป็นสิ่งของต่าง ๆ		
	ก. โดยใช้เครื่องจักร	๑,๐๐๐	—
	ข. โดยไม่ใช้เครื่องจักร	๕๐๐	—
๕๙.	การประดิษฐ์กระจก		
	ก. โดยใช้เครื่องจักร	๑,๐๐๐	—
	ข. โดยไม่ใช้เครื่องจักร	๕๐๐	—
๑๐๐.	การเคลือบ ชุบ วัตถุด้วยพลาสติก เซลโลลอยด์ เบเกอร์ไลท์ หรือวัตถุที่คล้ายคลึง	๑,๐๐๐	—
๑๐๑.	การทำไม้ บด หลอม หล่อพลาสติก เซลโลลอยด์ เบเกอร์ไลท์ หรือวัตถุที่คล้ายคลึง	๑,๐๐๐	—
๑๐๒.	การอัดผ้าเบรค ผ้าครีซ	๕๐๐	—
๑๐๓.	การสะสม แยก คัดเลือก หรือล้างแร่		
	ก. การแยก คัด เลือก หรือล้างแร่	๑,๐๐๐	—
	ข. การสะสมแร่	๕๐๐	—
๑๐๔.	การทำหรือบรรจุสารเคมีดับเพลิง	๑,๐๐๐	—
๑๐๕.	การทำนาแข็งแห้ง	๑,๐๐๐	—
๑๐๖.	การทำซอสค์ ปูนปาสเตอร์		

เลขที่	ประเภทการค้า	อัตราค่าธรรมเนียม	
		บาท	สตางค์
	ก. โดยใช้เครื่องจักร	๑,๐๐๐	—
	ข. โดยไม่ใช้เครื่องจักร	๕๐๐	—
๑๐๗.	การชักวัด อัดกลับ กัดสีผ้า โดยใช้เครื่องจักร	๑,๐๐๐	—
๑๐๘.	การทำไขมะพร้าวหรือวัตถุดิบคล้ายคลึงด้วยเครื่องจักร	๑,๐๐๐	—
๑๐๙.	การทำเทียน เทียนไข หรือวัตถุดิบคล้ายคลึง		
	ก. โดยใช้เครื่องจักร	๑,๐๐๐	—
	ข. โดยไม่ใช้เครื่องจักร	๕๐๐	—
๑๑๐.	การพิมพ์แบบ พิมพ์เขียว	๑,๐๐๐	—
๑๑๑.	การเก็บ ถนอมอาหาร โดยใช้เครื่องจักรมีกำลังตั้งแต่ ๕ แรงม้าขึ้นไป	๑,๐๐๐	—
๑๑๒.	การทำ บรรจุ ใบชาแห้ง ชาผง	๑,๐๐๐	—
๑๑๓.	การทำไอศกรีม		
	ก. โดยใช้เครื่องจักร	๑,๐๐๐	—
	ข. โดยไม่ใช้เครื่องจักร	๕๐๐	—
๑๑๔.	การทำเบหมี่ มักระโรน	๑,๐๐๐	—

ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร

เรื่อง ควบคุมการค้าซึ่งเป็นที่รังเกียจหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ (ฉบับที่ ๓)

พ.ศ. ๒๕๒๘

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง ควบคุมการค้าซึ่งเป็นที่รังเกียจ หรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ พ.ศ. ๒๕๑๕

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติสาธารณสุข พุทธศักราช ๒๔๘๔ และมาตรา ๖๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๑๘ กรุงเทพมหานคร โดยได้รับความเห็นชอบจากสภากรุงเทพมหานคร จึงตราข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้เรียกว่า “ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง ควบคุมการค้าซึ่งเป็นที่รังเกียจหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๘”

ข้อ ๒ ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาและกรุงเทพมหานครเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๑๑๕) (๑๑๖) (๑๑๗) และ (๑๑๘) ของข้อ ๔ แห่งข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง ควบคุมการค้าซึ่งเป็นที่รังเกียจหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ พ.ศ. ๒๕๑๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง ควบคุมการค้าซึ่งเป็นที่รังเกียจหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๖

“(๑๑๕) การสะสมถ่านโค้ก

(๑๑๖) การจัดให้มีการเดินรำหรือร่าวง

(๑๑๗) การจัดตั้งสรวายน้ำ

(๑๑๘) การจัดให้มีการเล่นสเกตโดยมีแสงหรือเสียงประกอบ”

ข้อ ๔ ให้ยกเลิกความใน (๖) ของข้อ ๕ แห่งข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง ควบคุมการค้า ซึ่งเป็นทรงเกี้ยวหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ พ.ศ. ๒๕๑๕ และให้ใช้ความต่อไปน้แทน

“(๖) ต้องปฏิบัติกรทุกอย่างให้ได้สุขลักษณะและไม่เป็นอันตรายแก่สุขภาพ ตามคำแนะนำของเจ้าพนักงานสาธารณสุขหรือตามคำสั่งของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร”

ข้อ ๕ ให้เพิ่มเติมบัญญัติการค้าธรรมเนียมการ ออกใบอนุญาตให้ใช้สถานที่ทำการค้าซึ่ง เป็นทรงเกี้ยวหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพท้ายข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง ควบคุม การค้าซึ่ง เป็นทรงเกี้ยวหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ พ.ศ. ๒๕๑๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง ควบคุมการค้าซึ่ง เป็นทรงเกี้ยวหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๖ ตามบัญญัติการค้าธรรมเนียมท้ายข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๓ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๒๘

อาษา เมฆสวรรค์

(นายอาษา เมฆสวรรค์)

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

**บัญชีอัตราค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาต
ให้ใช้สถานที่ทำการค้าซึ่งเป็นที่รังเกียจหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ**

เลขที่	ประเภทการค้า	อัตราค่าธรรมเนียม	
		บาท	สตางค์
๑๑๕	การสะสมถ่านโค้ก	๑,๐๐๐	—
๑๑๖	การจัดให้มีการเดินรำ หรือรำวง	๑,๐๐๐	—
๑๑๗	การจัดตั้งสระว่ายน้ำ	๑,๐๐๐	—
๑๑๘	การจัดให้มีการเล่นสเกตโดยมีแสงหรือเสียงประกอบ	๑,๐๐๐	—

หมายเหตุ เหตุผลในการประกาศใช้ข้อบัญญัติฉบับนี้คือ ได้มีประกาศกระทรวงสาธารณสุขที่ ๒/๒๕๒๗ ลงวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๒๗ ที่ ๔/๒๕๒๗ ลงวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๒๗ และที่ ๕/๒๕๒๘ ลงวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๒๘ เรื่อง เพิ่มเติมกิจการบางประเภทเป็นการค้าซึ่งเป็นที่รังเกียจหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ กำหนดให้การสะสมถ่านโค้ก การจัดให้มีการเดินรำหรือรำวง การจัดตั้งสระว่ายน้ำ และการจัดให้มีการเล่นสเกต โดยมีแสงหรือเสียงประกอบ เป็นการค้าซึ่งเป็นที่รังเกียจหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ สมควรแก้ไขเพิ่มเติมข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง ควบคุมการค้าซึ่งเป็นที่รังเกียจ หรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ พ.ศ. ๒๕๑๕ ให้สอดคล้องกับประกาศกระทรวงสาธารณสุขดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้.

ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร

เรื่อง ควบคุมการค้าซึ่งเป็นที่รังเกียจหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ (ฉบับที่ ๔)

พ.ศ. ๒๕๓๐

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง ควบคุมการค้าซึ่งเป็นที่รังเกียจหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ พ.ศ. ๒๕๑๕

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘ มาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติสาธารณสุข พุทธศักราช ๒๔๘๔ มาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติสาธารณสุข พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสาธารณสุข (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๒๗ และกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๒๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติสาธารณสุข พุทธศักราช ๒๔๘๔ กรุงเทพมหานครโดยความเห็นชอบของสภากรุงเทพมหานคร จึงตราข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้เรียกว่า “ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง ควบคุมการค้าซึ่งเป็นที่รังเกียจหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๐”

ข้อ ๒. ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ข้อ ๓. ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๑๑๕) และ (๑๒๐) ของข้อ ๔ แห่งข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง ควบคุมการค้าซึ่งเป็นที่รังเกียจหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ พ.ศ. ๒๕๑๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง ควบคุมการค้าซึ่งเป็นที่รังเกียจหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๖ และข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง ควบคุมการค้าซึ่งเป็นที่รังเกียจหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๘

“(๑๑๕) การรับจ้างแต่งเล็บ การแกะหู การล้างตา ซึ่งอาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ

(๑๒๐) การสะสมวัสดุ สิ่งของที่ชำรุด ไร้แล้วหรือเหลือใช้”

ข้อ ๔. ให้เพิ่มเติมบัญชีอัตราค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาตให้ใช้สถานที่ทำการค้า
ซึ่งเป็นทั้งรังเก็จหรืออาจเป็นอันตราขายแก่สุขภาพท้ายข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง ควบคุม-
การค้าซึ่งเป็นทั้งรังเก็จหรืออาจเป็นอันตราขายแก่สุขภาพ พ.ศ. ๒๕๑๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อ
บัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง ควบคุมการค้าซึ่งเป็นทั้งรังเก็จหรืออาจเป็นอันตราขายแก่สุขภาพ
(ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๖ และข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง ควบคุมการค้าซึ่งเป็นทั้ง
รังเก็จหรืออาจเป็นอันตราขายแก่สุขภาพ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๘ ตามบัญชีอัตราค่าธรรมเนียม
ท้ายข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้

ข้อ ๕. ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครรักษากฎให้เป็นไปตามข้อบัญญัติกรุงเทพ-
มหานครนี้ และมีอำนาจออกกระเบียบ ข้อบังคับ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามข้อบัญญัตินี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๐ มกราคม พ.ศ. ๒๕๓๐

พลตรี จำลอง ศรีเมือง

(จำลอง ศรีเมือง)

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๔ ตอนที่ ๒๒ ลงวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๐

**บัญชีอัตราค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาต
ให้ใช้สถานที่ทำการค้าซึ่งเป็นที่รังเกียจหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ**

เลขที่	ประเภทการค้า	อัตราค่าธรรมเนียม	
		บาท	สตางค์
๑๑๘	การรับจ้างแต่งเล็บ การแคะหู การล้างตา ซึ่งอาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ	๕๐๐	—
๑๒๐	การสะสมวัสดุ สิ่งของที่ชำรุด ใช้น้ำแล้วหรือเหลือใช้	๑,๐๐๐	—

หมายเหตุ เหตุผลในการประกาศใช้ข้อบัญญัติฉบับนี้คือ ได้มีประกาศกระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ ๖/๒๕๒๘ ลงวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๒๘ และฉบับที่ ๗/๒๕๒๘ ลงวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๒๘ เรื่อง เพิ่มเติมกิจการบางประเภทเป็นการค้าซึ่งเป็นที่รังเกียจหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ กำหนดให้ การรับจ้างแต่งเล็บ การแคะหู การล้างตา ซึ่งอาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ และการสะสมวัสดุสิ่งของที่ชำรุด ใช้น้ำแล้วหรือเหลือใช้ เป็นการค้าซึ่งเป็นที่รังเกียจหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพตามลำดับ จึงสมควรแก้ไขเพิ่มเติมข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง ควบคุมการค้าซึ่งเป็นที่รังเกียจหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ พ.ศ. ๒๕๑๘ ให้สอดคล้องกับประกาศกระทรวงสาธารณสุขดังกล่าว โดยเพิ่มการค้าประเภท การรับจ้างแต่งเล็บ การแคะหู และการล้างตา ซึ่งอาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ และการสะสมวัสดุสิ่งของที่ชำรุด ใช้น้ำแล้วหรือเหลือใช้ เป็นการค้าซึ่งเป็นที่รังเกียจหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพที่ต้องควบคุม รวมทั้งกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาตด้วย

ข้อบังคับกรุงเทพมหานคร

ว่าด้วย หลักเกณฑ์การประกอบการค้าซึ่งเป็นทรัพย์สิน หรืออาจเป็นอันตราย
แก่สุขภาพประเภทการเลี้ยงสัตว์

พ.ศ. ๒๕๒๓

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการประกอบกิจการค้า ซึ่งเป็นทรัพย์สิน หรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ ประเภทการเลี้ยงม้า โค กระบือ การเลี้ยงสุกร การเลี้ยงแพะ แกะ และการเลี้ยงห่าน เป็ด ไก่ เพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน อันจะเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ผู้ซื้อใบอนุญาตและเป็นมาตรฐานเดียวกันในการจัดระเบียบควบคุมการประกอบ กิจการ และป้องกันเหตุเดือดร้อนรำคาญที่จะเกิดแก่ประชาชน ตลอดจนเพื่อให้เกิดความเป็น ระเบียบเรียบร้อยแก่บ้านเมือง

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๖ และข้อ ๑๔ แห่งข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง ควบคุมการค้าซึ่งเป็นทรัพย์สิน หรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ พ.ศ. ๒๕๑๘ ผู้ว่าราชการ กรุงเทพมหานคร โดยความเห็นชอบของเจ้าพนักงานสาธารณสุข จึงออกข้อบังคับไว้ดัง ต่อไปนี้

ข้อ ๑. ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยหลักเกณฑ์การประกอบการค้าซึ่งเป็นทรัพย์สิน หรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพประเภทการเลี้ยงสัตว์ พ.ศ. ๒๕๒๓”

ข้อ ๒. บรรดาระเบียบข้อบังคับ หรือคำสั่งอื่นใดที่กำหนดไว้ในข้อบังคับนี้ หรือ ขัดหรือแย้งกับข้อบังคับนี้ ให้ใช้ข้อบังคับนี้แทน

ข้อ ๓. ในข้อบังคับฉบับนี้

“อาคาร” หมายถึง อาคารที่ใช้เป็นสถานที่ประกอบกิจการค้าตามข้อบังคับนี้

“สัตว์” หมายถึง ม้า โค กระบือ แพะ แกะ ห่าน เป็ด ไก่ สุกร

ข้อ ๔. สถานที่ตั้ง

๔.๑ ต้องตั้งอยู่ในสถานที่ที่ไม่ก่อเหตุเดือดร้อนรำคาญ

๕.๒ ต้องมีบริเวณเลี้ยงสัตว์ ซึ่งกันเป็นสัดส่วน และให้อยู่ห่างเขตที่ดิน สาธารณะทางน้ำสาธารณะ หรือที่ดินต่างเจ้าของ และมีที่ว่างอันปราศจากหลังคา หรือสิ่งใดปกคลุมโดยรอบบริเวณเลี้ยงสัตว์นั้นไม่น้อยกว่า ๒๐ เมตรทุกด้าน เว้นแต่ด้านที่มีแนวเขตที่ดินติดต่อกับที่ดินของผู้ประกอบกิจการประเภทเดียวกันตามข้อบังคับนี้

ข้อ ๕. อาคารและส่วนประกอบ

๕.๑ อาคารต้องเป็นอาคารเอกเทศและมั่นคงแข็งแรงมีลักษณะเหมาะสมแก่การเลี้ยงสัตว์ประเภทนั้น ๆ ไม่มีการพักอาศัย หรือประกอบกิจการอื่นใด

๕.๒ พื้น ต้องเป็นพื้นแน่น ไม่เฉอะแฉะ เว้นแต่การเลี้ยงสุกร พื้นจะต้องเป็นคอนกรีต และมีความลาดเอียงพอสมควร เพื่อให้หน้าและสิ่งปฏิกูลไหลลงทางระบายได้โดยสะดวก

๕.๓ หลังคา ต้องมีความสูงจากพื้นมากพอสมควร และมีช่องทางให้แสงสว่าง หรือแสงแดดส่องภายในอาคารอย่างทั่วถึง

๕.๔ คอก ต้องมีการกั้นคอกเป็นสัดส่วนเหมาะสมกับจำนวนสัตว์ ไม่ให้สัตว์อยู่กันอย่างแออัด

๕.๕ การระบายอากาศ ต้องจัดให้มีการระบายอากาศ ถ่ายเท ให้เพียงพอ

ข้อ ๖. การสุขาภิบาลทั่วไป

๖.๑ การระบายน้ำ

๖.๑.๑ รางระบายน้ำ ต้องจัดให้มีรางระบายน้ำโดยรอบตัวอาคาร ให้มีความลาดเอียง เพียงพอให้น้ำไหลได้สะดวก

๖.๑.๒ น้ำทิ้ง ต้องการปรับปรุงคุณภาพของน้ำทิ้งไม่ให้ก่อเหตุเดือดร้อนรำคาญ ก่อนระบายลงสู่ทางระบายน้ำ แหล่งน้ำสาธารณะ หรือในที่เอกชน

๖.๒ การกำจัดมูลสัตว์

๖.๒.๑ ต้องเก็บกวาดมูลสัตว์เป็นประจำทุกวัน

๖.๒.๒ ต้องจัดให้มีที่กักเก็บมูลสัตว์โดยเฉพาะ ไม่ให้ส่งกลิ่นเหม็นเป็นเหตุเดือดร้อนรำคาญและต้องไม่เป็นแหล่งเพาะพันธุ์ แมลงหรือสัตว์นำโรค

๖.๓ การป้องกันเหตุเดือดร้อนรำคาญ

- ๖.๓.๑ ถ้ามีการสูมไฟโล่แมลงให้สัตว์ ต้องไม่ให้เกิดเหตุเดือดร้อนรำคาญแก่ผู้อยู่ใกล้เคียง
- ๖.๓.๒ ต้องป้องกันเสียงร้องของสัตว์ ไม่ให้เป็นเหตุเดือดร้อนรำคาญแก่ผู้อยู่ใกล้เคียง
- ๖.๓.๓ สำหรับการเลี้ยงห่าน เป็ด ไก่ ด้วอาครต้องสามารถป้องกันชน ห่าน เป็ด ไก่ แล้วแต่กรณี ไม่ให้ปลิวฟุ้งกระจายออกไปนอกสถานที่
- ๖.๓.๔ ต้องควบคุมดูแลไม่ให้สัตว์ออกทำความเสียหายแก่ทรัพย์สินหรือทำความเดือดร้อนรำคาญแก่ผู้อยู่ใกล้เคียง

๖.๔ การรักษาความสะอาด ต้องรักษาความสะอาดอาคารเลี้ยงสัตว์ คอกสัตว์ ให้สะอาดอยู่เสมอ

๖.๕ การกำจัดซากสัตว์ ให้ใช้วิธีเผา หรือฝัง เพื่อป้องกันการเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ของแมลงและสัตว์นำโรค และการก่อเหตุเดือดร้อนรำคาญจากกลิ่นเหม็น

ข้อ ๗. การปฏิบัติการอื่น ต้องปฏิบัติการอื่นตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง ควบคุมการค้าซึ่งเป็นทรงเกี้ยวหรืออาจอันตรายแก่สุขภาพ พ.ศ. ๒๕๑๘ ที่ได้บัญญัติไว้ด้วย

ข้อ ๘. ให้ใช้ข้อบังคับนี้ตั้งแต่วันประกาศเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๒๓

เชาว์นวัศ สุกลาภา

(นายเชาว์นวัศ สุกลาภา)

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

ข้อบังคับกรุงเทพมหานคร

ว่าด้วย วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการยื่นคำร้องขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการค้า
ซึ่งเป็นทรงเกยจ หรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ

พ.ศ. ๒๕๒๔

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๑๔ แห่งข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง ควบคุมการค้า
ซึ่งเป็นทรงเกยจ หรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ พ.ศ. ๒๕๑๕ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร
จึงออกข้อบังคับ ว่าด้วย วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการยื่นคำร้องขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการค้าซึ่ง
เป็นทรงเกยจ หรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพชนไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ข้อบังคับนี้ให้เรียกว่า “ข้อบังคับกรุงเทพมหานครว่าด้วย วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับ
การยื่นคำร้องขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการค้าซึ่งเป็นทรงเกยจ หรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ
๒๕๒๔”

ข้อ ๒. บรรดาระเบียบข้อบังคับ หรือคำสั่งอื่นใดในส่วนที่ได้กำหนดไว้แล้วในข้อ
บังคับนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับข้อความในข้อบังคับนี้ ให้ใช้ข้อบังคับนี้แทน

ข้อ ๓. การพิจารณาเกี่ยวกับการยื่นคำร้องขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการค้าซึ่งเป็น
ทรงเกยจ หรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ ให้ใช้คำร้องตามแบบท้ายข้อบังคับนี้ และให้นำ
หลักฐานมาแสดงเพื่อประกอบการพิจารณา ดังต่อไปนี้ คือ

๑. กรณีขอใบอนุญาตประกอบกิจการรายใหม่

๑.๑ แสดงบัตรประจำตัวประชาชนผู้ขออนุญาต และให้เจ้าหน้าที่จดเลข
ที่บัตรประจำตัวไว้ในใบคำร้องด้วย

๑.๒ สำเนาใบอนุญาตปลูกสร้างอาคารของสถานที่ขออนุญาตประกอบกิจการที่
ปลูกสร้างหลังพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ใช้บังคับ

๑.๓ สำเนาหนังสือรับรองการจดทะเบียนนิติบุคคล พร้อมแสดงบัตรประจำตัวประชาชนของผู้แทนนิติบุคคล และให้เจ้าหน้าที่จดทะเบียนนิติบุคคลไว้ใบบันทึกด้วยในกรณีที่ผู้ขออนุญาตเป็นนิติบุคคล

๑.๔ หนังสือมอบอำนาจ ในกรณีที่เจ้าของกิจการไม่มาขึ้นขอรับใบอนุญาตด้วยตนเอง

๒. กรณีขออนุญาตประกอบกิจการรายการเก่า

๒.๑ แสดงบัตรประชาชนผู้ขออนุญาต และจดทะเบียนนิติบุคคลไว้ใบบันทึกด้วย

๒.๒ สำเนาหนังสือรับรองการจดทะเบียนนิติบุคคล พร้อมแสดงบัตรประจำตัวประชาชนของผู้แทนนิติบุคคล และให้เจ้าหน้าที่จดทะเบียนนิติบุคคลไว้ใบบันทึกด้วย ในกรณีที่ผู้ขออนุญาตเป็นนิติบุคคล

๒.๓ หนังสือมอบอำนาจ ในกรณีที่เจ้าของกิจการไม่มาขึ้นขอรับใบอนุญาตด้วยตนเอง

ข้อ ๔. ให้ใช้ข้อบังคับนี้ตั้งแต่วันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๒๔ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๒๔

เชาวน์วัศ สุคตลาภา

(นายเชาวน์วัศ สุคตลาภา)

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

ข้อบังคับกรุงเทพมหานคร

ว่าด้วย หลักเกณฑ์การประกอบการค้าซึ่งเป็นที่รังเกียจ
หรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพประเภท การสะสมก๊าซ

พ.ศ. ๒๕๒๕

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงข้อบังคับกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการประกอบกิจการค้าซึ่งเป็นที่รังเกียจหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ ประเภทการสะสมก๊าซ พ.ศ. ๒๕๒๔ เพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน และสอดคล้องกับกฎหมายอื่นที่ควบคุมสถานที่เก็บและสะสมก๊าซ อันจะเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ผู้ขอรับอนุญาต เพื่อให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน ในการจัดระเบียบควบคุมการประกอบกิจการเป็นการป้องกันเหตุเดือดร้อนรำคาญที่จะเกิดแก่ประชาชนและให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อยแก่บ้านเมือง

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๖ และข้อ ๑๔ แห่งข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง ควบคุมการค้าซึ่งเป็นที่รังเกียจหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ พ.ศ. ๒๕๑๘ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร โดยความเห็นชอบของเจ้าพนักงานสาธารณสุข จึงออกข้อบังคับไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยหลักเกณฑ์การประกอบการค้าซึ่งเป็นที่รังเกียจหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ ประเภทการสะสมก๊าซ พ.ศ. ๒๕๒๕”

ข้อ ๒. ให้ยกเลิกข้อบังคับกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยหลักเกณฑ์การประกอบการค้าซึ่งเป็นที่รังเกียจหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ ประเภทการสะสมก๊าซ พ.ศ. ๒๕๒๔

บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งอื่นที่ได้กำหนดไว้แล้วในข้อบังคับนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับข้อบังคับนี้ ให้ใช้ข้อบังคับนี้แทน

ข้อ ๓. ในข้อบังคับนี้

“ก๊าซ” หมายความว่า ของไหลมีปริมาตรหรือรูปทรงไม่แน่นอนที่สามารถพุ่งกระจาย และเปลี่ยนสภาพเป็นของเหลวหรือของแข็งได้ โดยการเพิ่มความดันหรือลดอุณหภูมิ ซึ่งหมายความรวมถึงก๊าซตามกฎกระทรวงออกตามความในข้อ ๓ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๔ เกี่ยวกับการควบคุมการบรรจุก๊าซ สถานที่บรรจุก๊าซ สถานที่เก็บก๊าซ และสถานบริการด้วย

“อาคาร” หมายความว่า อาคารที่ใช้เป็นสถานที่ประกอบกิจการค้าตามข้อบังคับนี้

“สถานที่จำหน่ายก๊าซ” หมายความว่า สถานที่เก็บและจำหน่ายก๊าซที่บรรจุในถังก๊าซ โดยไม่มีการสูบล้างหรือบรรจุก๊าซ ณ สถานที่นั้น ๆ ซึ่งหมายความรวมถึงร้านจำหน่ายก๊าซตามกฎกระทรวงออกตามความในข้อ ๓ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๔ เกี่ยวกับการควบคุมการบรรจุก๊าซ สถานที่บรรจุก๊าซ สถานที่เก็บก๊าซ และสถานบริการด้วย

“สถานบริการก๊าซ” หมายความว่า สถานที่ที่จัดไว้สำหรับบรรจุก๊าซแก่ยานพาหนะโดยเฉพาะ ไม่ว่าจะจำหน่าย ขาย หรือมิได้จำหน่าย ขาย รวมทั้งอาคารบริการภายในเขตสถานบริการก๊าซ ซึ่งหมายความรวมถึงสถานบริการตามกฎกระทรวงออกตามความในข้อ ๓ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๑๔ เกี่ยวกับการควบคุมการบรรจุก๊าซ สถานที่บรรจุก๊าซ สถานที่เก็บก๊าซ และสถานบริการด้วย

ข้อ ๔. สถานที่จำหน่ายก๊าซและสถานบริการก๊าซ ซึ่งเป็นร้านจำหน่ายก๊าซและสถานบริการตามกฎกระทรวงออกตามความในข้อ ๓ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๔ เกี่ยวกับการควบคุมการบรรจุก๊าซ สถานที่บรรจุก๊าซ สถานที่เก็บก๊าซ และสถานบริการ ต้องปฏิบัติตามกฎกระทรวงดังกล่าวด้วย

ข้อ ๕. สถานที่ตั้ง

(ก) สถานที่จำหน่ายก๊าซ

(๑) ต้องตั้งอยู่ในสถานที่ที่ไม่ก่อเหตุรำคาญตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติสาธารณสุข พุทธศักราช ๒๔๘๔

(๒) ต้องมีบริเวณพื้นที่ประกอบกิจการค้าเพียงพอสำหรับการเก็บถังก๊าซ และต้องมีสถานที่ตั้งวางถังก๊าซเพื่อการขนส่ง โดยไม่ต้องวางถังก๊าซในที่สาธารณะ

(๗) สถานบริการก๊าซ

(๑) ต้องตั้งอยู่ในสถานที่ที่ไม่ก่อเหตุรำคาญตามมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติสาธารณสุข พุทธศักราช ๒๔๘๔

(๒) กั้นเขตสถานบริการก๊าซให้เป็นสัดส่วน โดยทำกำแพงทึบด้วยวัสดุทนไฟสูงไม่น้อยกว่า ๑.๘๐ เมตรโดยรอบ ยกเว้นด้านที่ติดทางซึ่งเป็นทางเข้าออกสถานบริการก๊าซ

(๓) ห้ามปลูกสร้างอาคารอื่นใดนอกจากอาคารบริการภายในเขตสถานบริการก๊าซ

(๔) ห้ามประกอบกิจการซึ่งเป็นทั้งรังเกียจหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพในเขตสถานบริการก๊าซ เว้นแต่การสะสมน้ำมันเชื้อเพลิงหรือกิจการค้าประเภทที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครผ่อนผันให้ภายใต้เงื่อนไขที่เจ้าพนักงานสาธารณสุขกำหนด

ข้อ ๖. อาคารและส่วนประกอบ

(ก) สถานที่จำหน่ายก๊าซ

(๑) อาคารชั้นที่ประกอบกิจการต้องมี ความสูงจากพื้นถึงเพดานไม่น้อยกว่า ๓.๐๐ เมตร เว้นแต่ในกรณีที่มีการยกระดับทางเท้าหน้าอาคาร และจำเป็นต้องปรับพื้นอาคารให้สูงไม่น้อยกว่าระดับทางเท้า ความสูงจากพื้นถึงเพดานจะน้อยกว่า ๓.๐๐ เมตรก็ได้ แต่ต้องไม่น้อยกว่า ๒.๕๐ เมตร

(๒) อาคารชั้นที่ประกอบกิจการต้องมีพื้นที่ระบายอากาศไม่น้อยกว่าร้อยละสิบของพื้นที่รวม

(๓) ต้องจัดให้มีแสงสว่างภายในเพียงพอ

(ข) สถานบริการก๊าซ

(๑) อาคารบริการต้องเป็นอาคารเอกเทศ ชั้นเดียวก่อสร้างด้วยวัสดุถาวร และทนไฟเป็นส่วนใหญ่ มีความสูงจากพื้นถึงเพดานไม่น้อยกว่า ๓.๐๐ เมตร ทั้งนี้ ต้องไม่มีการสร้างชั้นลอยและไม่มีการพักอาศัย

(๒) ถังเก็บก๊าซบนดิน ต้องเก็บก๊าซมีปริมาตรรวมกันไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ ลิตร สำหรับถังที่ฝังไว้ใต้ดินต้องเก็บก๊าซมีปริมาตรรวมกันไม่เกิน ๒๕,๐๐๐ ลิตร

(๓) อาคารบริการ ต้องมี พนักระบายอากาศไม่น้อยกว่าร้อยละสิบของพื้นที่รวม เว้นแต่จะมีการติดตั้งเครื่องปรับอากาศ

(๔) ต้องจัดให้มีแสงสว่างในบริเวณสถานบริการและภายในอาคารบริการให้เพียงพอ

(๕) ต้องจัดให้มีห้องส้วม ๒ ที่ แยกเพศชาย หญิง อ่างล้างมือ ๒ ที่ และที่บัสสาวะชาย ๒ ที่ เป็นอย่างน้อย ซึ่งอยู่ในลักษณะที่ประชาชนจะใช้บริการได้ในเวลาทำการ

ข้อ ๗. การสุขาภิบาลทั่วไปและการป้องกันเหตุรำคาญสำหรับสถานบริการก๊าซ

(๑) ต้องมีท่อ หรือรางระบายน้ำที่ระบายลงทางระบายน้ำสาธารณะ ซึ่งต้องมีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง หรือมีความลึกของรางไม่น้อยกว่า ๐.๒๐ เมตร มีความลาดเอียงไม่น้อยกว่า ๑ : ๒๐๐ เมตร มีบ่อทุกระยะไม่เกิน ๑๒.๐๐ เมตร และทุกมุมเลี้ยว และให้มีบ่อดักไขมัน ขณะที่จุดระบายน้ำออกจากที่ดินเอกชนไปสู่ทางระบายน้ำสาธารณะ

(๒) ต้องมีการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลให้ถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล และห้ามเลี้ยงสัตว์ในบริเวณประกอบกิจการ

(๓) ต้องระมัดระวังในขณะบรรจุก๊าซมิให้ก๊าซพุ่งกระจาย ทำความเดือดร้อนแก่ผู้ที่อยู่ใกล้เคียง

ข้อ ๘. นอกจากการปฏิบัติตามข้อบังคับนี้ ผู้ประกอบกิจการสถานที่จำหน่ายก๊าซหรือสถานบริการก๊าซ ต้องปฏิบัติตามที่ได้บัญญัติไว้ในข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครว่าด้วยการควบคุมการค้าเชิงเบ็ดเสร็จหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพด้วย

ข้อ ๙. ให้ใช้ข้อบังคับนี้ตั้งแต่วันประกาศเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๒๕

พลเรือเอก เทียม มกรานนท์

(เทียม มกรานนท์)

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

ข้อบังคับกรุงเทพมหานคร

ว่าด้วยหลักเกณฑ์การประกอบการค้าซึ่งเป็นที่รังเกียจหรืออาจเป็นอันตราย
แก่สุขภาพ ประเภทการจัดให้มีการเล่นสเก็ตโดยมีแสงหรือเสียงประกอบ

พ.ศ. ๒๕๒๙

โดยที่เป็นการสมควรออกข้อบังคับกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการ
ประกอบการค้าซึ่งเป็นที่รังเกียจหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ ประเภทการจัดให้มีการเล่นสเก็ต
โดยมีแสงหรือเสียงประกอบ เพื่้อจัดระเบียบควบคุมการประกอบกิจการประเภทนี้ให้มีมาตรการ
ป้องกันเหตุเดือดร้อนรำคาญแก่ประชาชน และอันตรายต่อสุขภาพของผู้ที่เข้าไปใช้บริการและ
ผู้บริการ

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๖ และข้อ ๑๔ แห่งข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง
ควบคุมการค้าซึ่งเป็นที่รังเกียจหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ พ.ศ. ๒๕๑๕ ผู้ว่าราชการกรุง-
เทพมหานครจึงออกข้อบังคับไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับกรุงเทพมหานครว่าด้วยหลักเกณฑ์การประกอบ-
การค้าซึ่งเป็นที่รังเกียจหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ ประเภทการจัดให้มีการเล่นสเก็ต โดย
มีแสงหรือเสียงประกอบ พ.ศ. ๒๕๒๙

ข้อ ๒. บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งอื่นใดที่ได้กำหนดไว้แล้วในข้อบังคับนี้
หรือขัดหรือแย้งกับข้อบังคับนี้ ให้ใช้ข้อบังคับนี้แทน

ข้อ ๓. ในข้อบังคับนี้

“สถานที่ประกอบกิจการ” หมายความว่า อาคารที่ใช้ประกอบกิจการตามข้อบังคับนี้
และให้หมายความรวมถึงตลอดถึงบริเวณที่ใช้เกี่ยวเนื่องกับการประกอบกิจการดังกล่าว

“อาคาร” หมายความว่า อาคารที่ใช้เป็นที่เล่นสเก็ตโดยมีแสงหรือเสียงประกอบ และ
ให้หมายความรวมถึงส่วนของอาคารที่ใช้เกี่ยวเนื่องกับการประกอบกิจการดังกล่าว

“ผู้ให้บริการ” หมายความว่า ผู้ที่เข้าไปให้บริการในสถานที่ประกอบกิจการตามข้อ
บังคับนี้

“ผู้บริการ” หมายความว่า พนักงานทั้งหมดของสถานที่ประกอบกิจการตามข้อบังคับนี้

ข้อ ๔. การจัดสถานที่ประกอบกิจการ

- (๑) อาคารชั้นที่ประกอบกิจการต้องมีพื้นที่ไม่น้อยกว่า ๕๐๐ ตารางเมตร
- (๒) อาคารชั้นที่ประกอบกิจการต้องมีพื้นที่ระบายอากาศไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๐ ของพื้นที่รวม ยกเว้นในกรณีที่อาคารที่ประกอบกิจการนั้นติดตั้งเครื่องปรับอากาศ
- (๓) ต้องให้มีการระบายอากาศถ่ายเทหมุนเวียนระหว่างภายนอกอาคาร และภายในอาคารไม่น้อยกว่า ๑๕ ลูกบาศก์ฟุต/คน/นาที
- (๔) ต้องจัดให้มีแสงสว่างภายในให้เพียงพอ ดังนี้
  - (ก) ที่เล่นสเกต ไม่น้อยกว่า ๒๐ ฟุต-แรงเทียน
  - (ข) ที่โต๊ะบริการ ไม่น้อยกว่า ๕๐ ฟุต-แรงเทียน
  - (ค) ที่นั่งพักผ่อน ไม่น้อยกว่า ๓๐ ฟุต-แรงเทียน
  - (ง) ที่ห้องส้วม ที่บัสสาวะ และอ่างล้างมือ ไม่น้อยกว่า ๕๐ ฟุต-แรงเทียน

(๕) ห้ามใช้แสงเลเซอร์หรือแสงอินโด ซึ่งเป็นสาเหตุให้เป็นอันตรายแก่

สุขภาพ

(๖) ต้องจัดให้มีห้องส้วมแยกเพศชาย-หญิง อ่างล้างมือและที่บัสสาวะชายแยกเป็นสัดส่วนให้พอเพียงกับจำนวนผู้ให้บริการในอาคารชั้นที่ประกอบกิจการอย่างน้อยดังนี้

- (ก) ห้องส้วมชาย จำนวน ๔ ที่
- (ข) ห้องส้วมหญิง จำนวน ๔ ที่
- (ค) อ่างล้างมือ จำนวน ๔ ที่
- (ง) ที่บัสสาวะชาย จำนวน ๒ ที่

พื้นของห้องส้วมทำความสะอาดง่าย

(๑) ประตูเข้าออกของอาคารต้องมีอย่างน้อย ๒ ประตู ความสูงของประตูไม่น้อยกว่า ๒ เมตร ความกว้างของแต่ละประตูไม่น้อยกว่า ๑.๕๐ เมตร บานประตูเปิดออกสู่ภายนอกและสามารถเปิดให้เข้าออกได้ตลอดเวลาทำการ ติดป้ายข้อความ “ทางออก” ให้เห็นเด่นชัดและต้องมีทางออกฉุกเฉินไม่น้อยกว่า ๒ ทาง ความสูงไม่น้อยกว่า ๒ เมตร ความกว้างไม่น้อยกว่า ๓ เมตร และติดป้ายข้อความ “ทางออกฉุกเฉิน” ให้เห็นเด่นชัดทุกประตู

ในกรณีที่จัดให้มีการเล่นสเก็ตชั้นบนหรือชั้นใต้ดินของอาคาร ต้องมีทางขึ้นลงอย่างน้อย ๒ ทาง และอย่างน้อยทางหนึ่งต้องเป็นบันไดความกว้างไม่น้อยกว่า ๑.๕๐ เมตร เว้นแต่สถานที่ประกอบกิจการที่มีอยู่ก่อนวันที่ใช้บังคับนี้

ข้อ ๕. การสุขาภิบาลทั่วไปและการป้องกันเหตุรำคาญ

(๑) ต้องมีท่อหรือวางระบายน้ำที่ระบายลงทางระบายน้ำสาธารณะ ซึ่งต้องมีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางหรือความลึกของรางไม่น้อยกว่า ๐.๒๐ เมตร มีความลาดเอียงไม่น้อยกว่า ๑ : ๒๐๐ มีบ่อพักทุกระยะไม่เกิน ๑๒.๐๐ เมตร และทุกมุมเลี้ยว รวมทั้งที่จัดระบายน้ำออกจากที่เอกชนไปสู่ทางระบายน้ำสาธารณะ ถ้ามีการจำหน่ายอาหารในสถานที่ประกอบกิจการด้วย ต้องมีบ่อดักไขมันก่อนระบายออกไปสู่ทางระบายน้ำสาธารณะ

(๒) ต้องจัดให้มีการเก็บรวบรวมขยะมูลฝอยให้ถูกสุขลักษณะ และกำจัดสิ่งปฏิกูลให้ถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล

(๓) ห้ามมีสัตว์เลี้ยงไว้ในสถานที่ประกอบกิจการ

(๔) ต้องไม่รับผู้ให้บริการเข้าไปในสถานที่ประกอบกิจการในคราวเดียวกันจนแออัดซึ่งอาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ และห้ามมิให้รับผู้ให้บริการเข้าไปเล่นสเก็ตในลานสเก็ตเกินกว่า ๑ คน/๔ ตารางเมตร ให้มีจำนวนโต๊ะ เก้าอี้ ระบายห่างระหว่างโต๊ะตามที่เจ้าพนักงานสาธารณสุขแนะนำ

(๕) การประกอบกิจการตามข้อบังคับนี้ จะต้องไม่ก่อเหตุเดือดร้อนรำคาญแก่ผู้อยู่บริเวณใกล้เคียง

ข้อ ๖. ต้องจัดให้มีระบบการรักษาความปลอดภัยและการป้องกันอัคคีภัย เพื่อป้องกันอันตรายของผู้ให้บริการและผู้บริการ

ข้อ ๗. ต้องจัดให้มีเครื่องป้องกันอันตรายให้เพียงพอสำหรับผู้เล่นสเกตดังนี้

(๑) สนับเข่า

(๒) สนับศอก

(๓) เครื่องป้องกันไหล่

(๔) เครื่องป้องกันศีรษะ

(๕) รวากันลานสเกตจะต้องหุ้มผ้าคลุม ผนัง หรือวัสดุอื่นใด เพื่อป้องกัน

อันตรายที่เกิดจากการกระแทก

(๖) ต้องทำการปรับแต่งส่วนของอาคารในลานสเกตมิให้มีส่วนแหลมคมและหุ้มผ้าคลุม ผนัง หรือวัสดุอื่นใด เพื่อป้องกันอันตรายที่เกิดจากการกระแทก

เครื่องป้องกันอันตรายตาม (๑), (๒), (๓), และ (๔) ให้ผู้ประกอบการจัดไว้สำหรับผู้เล่นสเกตพร้อมรองเท้าเล่นสเกต

ข้อ ๘. ต้องจัดให้มีบริการพร้อมเวชภัณฑ์สำหรับการปฐมพยาบาลผู้บาดเจ็บจากการใช้บริการ

ข้อ ๙. ภายในอาคาร ต้องติดป้ายคำเตือนให้เห็นเด่นชัดว่า “โปรดใช้เครื่องป้องกันอันตรายทุกครั้ง”

ข้อ ๑๐. ต้องจัดระบบเสียงภายในสถานที่ประกอบการ ให้มีระดับเสียงเทียบเท่า (Equivalent Sound Level) ไม่เกิน ๕๐ เดซิเบลเอ และระดับเสียงสูงสุด ณ ที่ใดที่หนึ่งและเวลาใดเวลาหนึ่งไม่เกิน ๑๑๐ เดซิเบลเอ

ข้อ ๑๑. ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ประกาศเป็นต้นไป.

ประกาศ ณ วันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๒๕

พล.ต. จำลอง ศรีเมือง

(จำลอง ศรีเมือง)

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

ข้อบังคับกรุงเทพมหานคร

ว่าด้วยหลักเกณฑ์การประกอบการค้าซึ่งเป็นที่รังเกียจหรืออาจเป็น
อันตรายแก่สุขภาพ ประเภทการจัดให้มีการเดินรำหรือรำวง

พ.ศ. ๒๕๒๙

โดยที่เป็นการสมควรออกข้อบังคับกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการ
ประกอบการค้าซึ่งเป็นที่รังเกียจหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ ประเภทการจัดให้มีการเดินรำ
หรือรำวงเพื่อจัดระเบียบควบคุมการประกอบกิจการประเภทนี้ ให้มีมาตรการป้องกันเหตุเดือดร้อน
รำคาญแก่ประชาชน และอันตรายต่อสุขภาพของผู้ที่เข้าไปใช้บริการและผู้บริการ

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๖ และข้อ ๑๔ แห่งข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่องควบคุม
การค้าซึ่งเป็นที่รังเกียจหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ พ.ศ. ๒๕๑๘ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร
จึงออกข้อบังคับไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยหลักเกณฑ์การประกอบ
การค้าซึ่งเป็นที่รังเกียจหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ ประเภทการจัดให้มีการเดินรำหรือรำวง
พ.ศ. ๒๕๒๙”

ข้อ ๒. บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งอื่นที่ได้กำหนดไว้แล้วในข้อบังคับนี้
หรือขัดหรือแย้งกับข้อบังคับนี้ ให้ใช้ข้อบังคับนี้แทน

ข้อ ๓. ในข้อบังคับนี้

“สถานที่ประกอบกิจการ” หมายความว่า อาคารที่ใช้ประกอบกิจการตามข้อบังคับนี้
และให้หมายความรวมถึงบริเวณที่ใช้เกี่ยวเนื่องกับการประกอบกิจการดังกล่าว

“อาคาร” หมายความว่า อาคารที่ใช้เป็นที่เดินร่ำหรือร่ำวงและให้หมายความรวมถึงส่วนของอาคารที่ใช้เกี่ยวเนื่องกับการประกอบกิจการดังกล่าว

“ผู้ใช้บริการ” หมายความว่า ผู้ที่เข้าไปใช้บริการในสถานที่ประกอบกิจการตามข้อบังคับ

นี้

“ผู้บริการ” หมายความว่า พนักงานทั้งหมดของสถานที่ประกอบกิจการตามข้อบังคับนี้

ข้อ ๔. การจัดสถานที่ประกอบกิจการ

(๑) อาคารชั้นที่ประกอบกิจการ ต้องมีพื้นที่ระบายอากาศไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๐ ของพื้นที่รวม ยกเว้นในกรณีที่อาคารที่ประกอบกิจการนั้นติดตั้งเครื่องปรับอากาศ

(๒) ต้องให้มีการระบายอากาศถ่ายเทหมุนเวียนระหว่างภายนอกอาคารและภายในอาคารไม่น้อยกว่า ๑๔ ลูกบาศก์ฟุต/คน/นาที

(๓) ต้องจัดให้มีแสงสว่างภายในให้เพียงพอดังนี้

(ก) ที่เดินร่ำหรือร่ำวงไม่น้อยกว่า ๑๐ ฟุต—แรงเทียน

(ข) ที่โต๊ะบริการไม่น้อยกว่า ๒๐ ฟุต—แรงเทียน

(ค) ที่ห้องส้วม ที่บัสสาวะและอ่างล้างมือไม่น้อยกว่า ๕๐ ฟุต—แรงเทียน

(๔) ห้ามใช้แสงเลเซอร์หรือแสงอินฟราเรดซึ่งเป็นสาเหตุให้เป็นอันตรายแก่

สุขภาพ

(๕) ต้องจัดให้มีห้องส้วมแยกเพศชาย—หญิง อ่างล้างมือและที่บัสสาวะชายแยกเป็นสัดส่วนให้พอเพียงกับจำนวนผู้ใช้บริการภายในอาคารชั้นที่ประกอบกิจการอย่างน้อยดังนี้

(ก) ห้องส้วมชาย จำนวน ๒ ที่

(ข) ห้องส้วมหญิง จำนวน ๒ ที่

(ค) อ่างล้างมือ จำนวน ๒ ที่

(ง) ที่บัสสาวะชาย จำนวน ๒ ที่

พื้นที่ของห้องส้วมต้องทำความสะอาดง่าย

(๖) ประตูเข้าออกของอาคารต้องมีอย่างน้อย ๒ ประตู ความสูงของประตูไม่น้อยกว่า ๒ เมตร ความกว้างของแต่ละประตูไม่น้อยกว่า ๑.๕๐ เมตร บานประตูเปิดออกสู่ภายนอกและสามารถเปิดให้เข้าออกได้ตลอดเวลาทำการ ติดป้ายข้อความ “ทางออก” ให้เห็นเด่นชัด และต้องมีทางออกฉุกเฉิน (ตามความเหมาะสมของสถานที่ประกอบกิจการ เพื่อความปลอดภัยของผู้ใช้บริการ) และติดป้ายข้อความ “ทางออกฉุกเฉิน” ให้เห็นเด่นชัดทุกประตู

ในกรณีที่จัดให้มีการเดินรถหรือวางชั้นบนหรือชั้นใต้ดินของอาคาร ต้องมีทางขึ้นลงไม่น้อยกว่า ๒ ทาง และอย่างน้อยทางหนึ่งต้องเป็นบันไดความกว้างไม่น้อยกว่า ๑.๕๐ เมตร เว้นแต่สถานที่ประกอบกิจการที่มีอยู่ก่อนวันที่ใช้บังคับนี้

ข้อ ๕. การสุขาภิบาลทั่วไปและการป้องกันเหตุรำคาญ

(๑) ต้องมีท่อหรือรางระบายน้ำที่ระบายลงทางระบายน้ำสาธารณะ ซึ่งต้องมีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางหรือความลึกของรางไม่น้อยกว่า ๑.๒๐ เมตร มีความลาดเอียงไม่น้อยกว่า ๑ : ๒๐๐ มีบ่อพักทุกระยะไม่เกิน ๑๒.๐๐ เมตร และทุกมุมเลี้ยว รวมทั้งที่จัดระบายน้ำออกจากที่เอกชนไปสู่ทางระบายน้ำสาธารณะ ถ้ามีการจำหน่ายอาหารในสถานที่ประกอบกิจการด้วย ต้องมีบ่อดักไขมันก่อนระบายออกไปสู่ทางระบายน้ำสาธารณะ

(๒) ต้องจัดให้มีการเก็บรวบรวมขยะมูลฝอยให้ถูกสุขลักษณะ และกำจัดสิ่งปฏิกูลให้ถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล

(๓) ห้ามมีสัตว์เลี้ยงไว้ในสถานที่ประกอบกิจการ

(๔) ต้องไม่รับผู้ให้บริการเข้าไปในสถานที่ประกอบกิจการในคราวเดียวกันจนแออัดซึ่งอาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ และให้มีจำนวนโต๊ะ เก้าอี้ ระยะห่างระหว่างโต๊ะตามที่เจ้าพนักงานสาธารณสุขแนะนำ

(๕) การประกอบกิจการตามข้อบังคับนี้ จะต้องไม่ก่อเหตุเดือดร้อนรำคาญแก่ผู้อยู่บริเวณใกล้เคียง

ข้อ ๖. ต้องจัดให้มีระบบการรักษาความปลอดภัยและการป้องกันอัคคีภัย เพื่อป้องกันอันตรายแก่ผู้ใช้บริการและผู้บริการ

ข้อ ๗. ต้องจัดระบบเสียงภายในสถานที่ประกอบกิจการให้มีระดับเสียงเทียบเท่า (Equivalent Sound Level) ไม่เกิน ๕๐ เดซิเบลเอ และระดับเสียงสูงสุด ณ ที่ใดที่หนึ่ง และเวลาใดเวลาหนึ่งไม่เกิน ๑๑๐ เดซิเบลเอ

ข้อ ๘. ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ประกาศเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๒๕

พล.ต. จำลอง ศรีเมือง

(จำลอง ศรีเมือง)

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

ข้อบังคับกรุงเทพมหานคร

ว่าด้วยหลักเกณฑ์การประกอบการค้าซึ่งเป็นที่รังเกียจหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ
ประเภทข่อมรณยนต์ และเครื่องยนต์ประเภทรถจักรยานยนต์

พ.ศ. ๒๕๒๙

โดยที่เป็นการสมควรออกข้อบังคับกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการ
ประกอบการค้าซึ่งเป็นที่รังเกียจหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ ประเภทข่อมรณยนต์และเครื่อง-
ยนต์ประเภทจักรยานยนต์ เพื่อจัดระเบียบควบคุมการประกอบการประเภทนี้ให้มีมาตรการป้องกัน
เหตุเดือดร้อนรำคาญแก่ประชาชน ตลอดจนเพื่อให้เกิดความเรียบร้อยแก่บ้านเมือง
อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๖ และข้อ ๑๔ แห่งข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง
ควบคุมการค้าซึ่งเป็นที่รังเกียจหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ พ.ศ. ๒๕๑๘ ผู้ว่าราชการกรุงเทพ-
มหานคร จึงออกข้อบังคับไว้ดังต่อไปนี้.—

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยหลักเกณฑ์การประกอบ
การค้าซึ่งเป็นที่รังเกียจหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ ประเภทข่อมรณยนต์และเครื่องยนต์
ประเภทรถจักรยานยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๙”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือคำสั่งอื่นใดที่กำหนดไว้แล้วในข้อ
บังคับนี้ หรือขัดหรือแย้งกับข้อบังคับนี้ให้ใช้ข้อบังคับนี้แทน

ข้อ ๔ ในข้อบังคับนี้

“สถานที่ข่อม” หมายความว่า อาคารและบริเวณที่ใช้เป็นสถานที่ประกอบ
การค้าประเภทข่อมรณยนต์ และเครื่องยนต์
ประเภทรถจักรยานยนต์

- “อาคารซ่อม” หมายความว่า อาคารซึ่งใช้เป็นที่พักซ่อมรถยนต์และเครื่อง-
ยนต์ประเภทรถจักรยานยนต์
- “รถยนต์” หมายความว่า รถยนต์ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์
- “รถจักรยานยนต์” หมายความว่า รถจักรยานยนต์ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์

ข้อ ๕ สถานที่ซ่อมต้องจัดสถานที่ตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

- ๕.๑ สถานที่ซ่อมรถยนต์ต้องมีพื้นที่ส่วนที่ต่อเนื่องกันไม่น้อยกว่า ๑๐ ตาราง-
เมตร หากเป็นตึกแถวตั้งแต่ ๒ ห้องขึ้นไป โดยไม่มีผนังกันแยก จะมีพื้นที่น้อยกว่านั้นก็ได
- ๕.๒ สถานที่ซ่อมรถจักรยานยนต์ ต้องมีพื้นที่ไม่น้อยกว่า ๓๕ ตารางเมตร
หากเป็นตึกแถวจะมีพื้นที่น้อยกว่านั้นก็ได
- ๕.๓ อาคารซ่อมรถยนต์ต้องมีพื้นที่ไม่น้อยกว่า ๓๕ ตารางเมตร
- ๕.๔ อาคารซ่อมต้องมีผนังแข็งแรง และประกอบด้วยวัสดุทนไฟเป็นส่วนใหญ่
- ๕.๕ หลังคามุงด้วยกระเบื้องหรือวัสดุทนไฟ
- ๕.๖ เสาทำด้วยโลหะหรือคอนกรีต
- ๕.๗ ฝ้าผนัง ต้องทึบ ทำด้วยวัสดุทนไฟและมีความสูงไม่น้อยกว่า ๒.๐๐ เมตร
- ๕.๘ ผนังอาคารซ่อมต้องทำด้วยคอนกรีตหรือวัสดุอื่นใดซึ่งถาวร ทนไฟ เรียบ

ทำความสะดวกง่าย

ข้อ ๖ สถานที่ซ่อมรถยนต์ต้องจัดให้มีการสุขาภิบาลดังต่อไปนี้

- ๖.๑ มีช่องระบายอากาศไม่น้อยกว่า ๒๐% ของพื้นที่อาคาร
- ๖.๒ แสงสว่างภายในอาคารไม่น้อยกว่า ๓๐๐ ลักซ์ ในกรณีที่มิได้แสงจ้าเกิดจาก
การเชื่อมหรือตัด ต้องใช้อุปกรณ์ป้องกันแสงสำหรับคนงาน
- ๖.๓ มีรางหรือท่อระบายน้ำ บ่อพักที่มีขนาดพอเพียงก่อนที่จะระบายลงสู่ท่อ
ระบายน้ำสาธารณะ
- ๖.๔ มีบ่อน้ำดื่มที่มีขนาดเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ กรณีใช้ตึกแถวเป็น
สถานที่ซ่อมรถยนต์จะจัดหากาซนะรองรับน้ำมันเครื่องที่ใช้แล้วแทนบ่อน้ำดื่มก็ได้
- ๖.๕ มีถังขยะที่ถูกสุขลักษณะ

๖.๖ มีห้องน้ำ ห้องส้วม ที่ปัสสาวะชาย อ่างล้างมือในอัตราส่วน ๑ ที่ ต่อจำนวนคนงาน ๑๐ คน เศษของ ๑๐ ให้คิดเป็น ๑๐ คน ในกรณีที่มีคนงานหญิงให้แยกห้องจากคนงานชาย กรณีใช้ชักแถวเป็นสถานที่ชอมรถยนต์ต้องมีห้องน้ำ ๑ ห้อง ส้วม ๑ ห้อง และอ่างล้างมือ ๑ ที่ เป็นอย่างน้อย

ข้อ ๗ การชอมรถยนต์และเครื่องยนต์ประเภทรถจักรยานยนต์ในสถานบริการจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิง ต้องจัดสถานที่ตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

๗.๑ บริเวณชอมต้องมีพื้นที่ไม่น้อยกว่า ๓๕ ตารางเมตร

๗.๒ มีทางเข้า—ออก สะดวกและปลอดภัย

๗.๓ ห้ามทำการเชื่อมโลหะหรือกระทำการใด ๆ ที่ทำให้เกิดประกายไฟ

ข้อ ๘ ห้ามมิให้ทำการชอมรถยนต์หรือเครื่องยนต์ประเภทรถจักรยานยนต์นอกสถานที่ชอม

ข้อ ๙ ห้ามมิให้ชอมรถยนต์หรือเครื่องยนต์ประเภทรถจักรยานยนต์ในสถานบริการจำหน่ายก๊าซ

ข้อ ๑๐ ห้ามมิให้กระทำการใดอันอาจก่อให้เกิดเหตุรำคาญแก่ผู้อยู่อาศัยใกล้เคียง หรือเป็นการเกะกะกีดขวางทางจราจรในที่สาธารณะ ถนน หรือ ทางเท้า

ประกาศ ณ วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๒๕

พล.ต. จำลอง ศรีเมือง

(จำลอง ศรีเมือง)

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

หมายเหตุ ประกาศในหนังสือราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๓ ตอนที่ ๑๕๑
ลงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๒๕

ข้อบังคับกรุงเทพมหานคร

ว่าด้วยหลักเกณฑ์การประกอบการค้าซึ่งเป็นที่รังเกียจหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ
ประเภทพ่นสีรถยนต์

พ.ศ. ๒๕๒๙

โดยที่เป็นการสมควรออกข้อบังคับกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการ
ประกอบการค้าซึ่งเป็นที่รังเกียจหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ ประเภทพ่นสีรถยนต์ เพื่อจัด
ระเบียบควบคุมการประกอบการประเภทยุติให้มีมาตรการป้องกันเหตุเดือดร้อนรำคาญแก่ประชาชน
ตลอดทั้งเพื่อให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อยแก่บ้านเมือง

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๖ และข้อ ๑๔ แห่งข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง
ควบคุมการค้าซึ่งเป็นที่รังเกียจหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ พ.ศ. ๒๕๑๘ ผู้ว่าราชการกรุงเทพ
มหานคร จึงออกข้อบังคับไว้ ดังต่อไปนี้—

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยหลักเกณฑ์การประกอบ
การค้าซึ่งเป็นที่รังเกียจหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ ประเภทพ่นสีรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๙”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือคำสั่งอื่นใดที่ก้าวก่ายแล้วในข้อบังคับ
นี้ หรือขัดหรือแย้งกับข้อบังคับนี้ ให้ใช้ข้อบังคับนี้แทน

ข้อ ๔ ในข้อบังคับนี้

“สถานที่พ่นสีรถยนต์” หมายความว่า อาคารและบริเวณที่ใช้ประกอบการค้าพ่น-
สีรถยนต์

“ห้องพ่นสีรถยนต์” หมายความว่า ห้องซึ่งจัดไว้สำหรับพ่นสีรถยนต์ โดย
จะใช้วัสดุอื่นกันเป็นห้องขณะทำการพ่น
สีก็ได้

“รถยนต์” หมายความว่า รถยนต์ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์

ข้อ ๕ สถานที่พ่นสีรถยนต์ต้องจัดสถานที่ตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

- ๕.๑ ต้องมีพื้นที่ส่วนที่ต่อเนื่องกันไม่น้อยกว่า ๑๐ ตารางเมตร หากเป็นตึกแถวตั้งแต่ ๒ ห้องขึ้นไป โดยไม่มีผนังกันแยก จะมีพื้นที่น้อยกว่านี้ก็ได้
- ๕.๒ ห้องพ่นสีรถยนต์ต้องมีพื้นที่ไม่น้อยกว่า ๒๐ ตารางเมตร
- ๕.๓ อาคารต้องมั่นคงแข็งแรง และประกอบด้วยวัสดุทนไฟเป็นส่วนใหญ่
- ๕.๔ หลังคามุงด้วยกระเบื้องหรือวัสดุทนไฟ
- ๕.๕ เสา ทำด้วยโลหะหรือคอนกรีต
- ๕.๖ ฝ้าผนังต้องทึบ ทำด้วยวัสดุทนไฟ สูงไม่น้อยกว่า ๒.๐๐ เมตร
- ๕.๗ พื้นอาคารทำด้วยคอนกรีตหรือวัสดุอื่นใดซึ่งถาวร ทนไฟ เรียบ ทำความสะอาดง่าย

ข้อ ๖ สถานที่พ่นสีรถยนต์ต้องจัดให้มีการสุขาภิบาล ดังต่อไปนี้

- ๖.๑ มีช่องระบายอากาศไม่น้อยกว่า ๒๐% ของพื้นที่อาคาร
- ๖.๒ มีแสงสว่างภายในอาคารไม่น้อยกว่า ๓๐๐ ลักซ์ ในกรณีที่มีการเชื่อม ให้กระทำนอกห้องพ่นสีรถยนต์ และถ้ามีแสงจ้าเกิดจากการเชื่อมต้องใช้อุปกรณ์ป้องกันแสงสำหรับคนงาน
- ๖.๓ มีรางหรือต่อระบายน้ำ บ่อพักที่มีขนาดพอเพียงก่อนที่จะระบายลงสู่ท่อระบายน้ำสาธารณะ ในกรณีที่มีการพ่นสารกันสนิมต้องจัดทำบ่อดักไขมันที่มีขนาดพอเพียง
- ๖.๔ มีถังขยะที่ถูกสุขลักษณะ
- ๖.๕ มีห้องน้ำ ห้องส้วม ที่สี่สวาระชาย อ่างล้างมือในอัตราส่วน ๑ ที่ ต่อจำนวนคนงาน ๑๐ คน เศษของ ๑๐ ให้คิดเป็น ๑๐ คน ในกรณีที่มีคนงานหญิงให้แยกห้องจากคนงานชาย กรณีใช้ตึกแถวเป็นสถานที่พ่นสีรถยนต์ ต้องมีห้องน้ำ ๑ ห้อง ห้องส้วม ๑ ห้อง และอ่างล้างมือ ๑ ที่เป็นอย่างน้อย

ข้อ ๗ ห้ามมิให้ทำการพ่นสีรถยนต์นอกห้องพ่นสีรถยนต์

ข้อ ๘ ห้ามมิให้ทำการพ่นสีรถยนต์ในสถานบริการจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงหรือสถานบริการจำหน่ายก๊าซ เว้นแต่การพ่นสารกันสนิม

ข้อ ๙ ห้ามมิให้กระทำการใดอันก่อให้เกิดเหตุรำคาญแก่ผู้อยู่อาศัยใกล้เคียง หรือเป็น
การเกะกะกีดขวางทางจราจรในที่สาธารณะ ถนน หรือ ทางเท้า

ประกาศ ณ วันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๒๕

พล.ต. จำลอง ศรีเมือง

(จำลอง ศรีเมือง)

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

หมายเหตุ ประกาศในหนังสือราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๓ ตอนที่ ๑๕๑
ลงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๒๕

ประกาศเทศบาลนครหลวง

เรื่อง หลักเกณฑ์สถานที่ประกอบการค้า ฯ ประเภทการประกอบกิจการโรงแรมหรสห
“โรงภาพยนตร์”

ด้วยเทศบาลนครหลวงได้พิจารณาเห็นว่าสถานที่ประกอบการค้าซึ่งเป็นที่รังเกียจ หรือ อาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ ประเภทการประกอบกิจการโรงแรมหรสห โดยเฉพาะโรงภาพยนตร์ เป็นสถานที่ที่ประชาชนใช้เป็นที่พักผ่อนชมภาพยนตร์ หากไม่มีการจัดสถานที่ให้ถูกต้องด้วย สุขลักษณะสถานที่นั้นอาจจะเป็นแหล่งแพร่เชื้อโรคต่าง ๆ ได้ เทศบาลจึงได้กำหนดหลักเกณฑ์ไว้ดังต่อไปนี้

๑. โรงภาพยนตร์ หมายถึงอาคารที่ใช้สำหรับฉายภาพยนตร์ เพื่อการค้า
๒. ต้องมีทางเดินนอกโรงภาพยนตร์ กว้างไม่น้อยกว่า ๒.๐๐ เมตร
๓. ประตูเข้าออกโรงภาพยนตร์ต้องมีทางด้านหน้าอย่างน้อย ๒ ประตู ด้านข้างและ ด้านหลังอย่างน้อยด้านละ ๑ ประตู

ประตูทางเข้าออกดังกล่าวต้องมีขนาดกว้าง ๒๕ เซนติเมตร ต่อจำนวนคนดู ๕๐ คน ซึ่งจะอยู่ในห้องหรือชั้นเหล่านั้น แต่ละประตูกว้างไม่น้อยกว่า ๑.๕๐ เมตร สูงไม่น้อยกว่า ๒.๐๐ เมตร โดยระยะภายในวงกรอบ และต้องเป็นบานเปิดออกภายนอกด้วย

๔. ถ้ามมีการจัดที่นั่งคนดูชั้นบน ต้องมีบันไดสำหรับขึ้นลงอย่างน้อย ๒ บันได ต้องมีความกว้างไม่น้อยกว่า ๑.๕๐ เมตร

๕. ประตูโรงหรือประตูภายในโรงภาพยนตร์ทุกแห่งไม่ให้ทำในที่ซึ่งเปิดประตูนั้นออกถึงบันไดทันที ต้องใช้มีชานพักระหว่างประตู กว้างอย่างน้อย ๑.๒๕ เมตร และเมื่อเวลาเปิดออกต้องไม่เป็นทักคขวางทางเข้าออก หรือบันได หรือชานบันได

๖. ประตูทางออกและช่องต้องมีป้ายเป็นตัวอักษรสีแดงไว้ทุกแห่งว่า “ทางออก” “ทางออกเมื่อมีเหตุฉุกเฉิน” และ “ไม่ใช่ทางออก” โดยขนาดตัวอักษรสูงไม่น้อยกว่า ๑๘ เซนติเมตร

๗. ให้จัดเก้าอี้ที่นั่งคนดูห่างจากฝาผนังภายในโรงภาพยนตร์ และเวทีไม่น้อยกว่า ๒.๐๐ เมตร เพื่อจัดที่ว่างให้เป็นทางเดิน

๘. ทางเดินสำหรับเข้าออกในโรงต้องกว้างไม่น้อยกว่า ๑.๕๐ เมตร

๙. ทางเดินระหว่างแถวที่นั่งต้องกว้างไม่น้อยกว่า ๑๕ เซนติเมตร

๑๐. การระบายอากาศภายในห้องชมภาพยนตร์ หากใช้เครื่องปรับอากาศจะต้องติดตั้งเครื่องปรับอากาศให้มีขนาดและมีความเย็นเพียงพอ ถ้าใช้พัดลมระบายอากาศ จะต้องติดตั้งพัดลมให้มีขนาดและจำนวนเพียงพอ และให้มีการถ่ายเทอากาศติดต่อกับภายนอกโรงภาพยนตร์เพียงพอแล้ว

๑๑. ต้องจัดสถานที่โดยเฉพาะสำหรับผู้สูบบุหรี่พร้อมทั้งแสดงเครื่องหมายให้ชัดเจนไว้ นอกห้องชมภาพยนตร์ และให้ติดตั้งเครื่องหมายขอความร่วมมือจากผู้ชมภาพยนตร์ เพื่องดสูบบุหรี่ในห้องชมภาพยนตร์ไว้ให้เห็นได้ชัดเจนโดยทั่วไป โดยเฉพาะทางเข้าออกทุกทางด้วย

๑๒. ต้องติดตั้งเครื่องกรองอากาศไว้ที่เครื่องปรับอากาศทุกเครื่องตลอดเวลา

๑๓. ต้องจัดให้มีแสงสว่างส่องทางเดินภายในห้องชมภาพยนตร์ ให้มีจำนวนเพียงพอ และเหมาะสม

๑๔. ต้องจัดให้มี ห้องส้วม มีจำนวนอย่างน้อย ๑ แท่น ต่อจำนวนที่นั่ง ๓๐๐ ที่นั่ง และเพิ่มอีก ๑ แท่น ต่อจำนวนที่นั่งที่เกินตั้งแต่ ๓๐๐ ที่ขึ้นไปของแต่ละชั้น แบ่งเป็นเพศชาย หญิงอย่างละเท่า ๆ กัน โดยกันแยกเพศจากกันโดยเด็ดขาด และให้เพิ่มที่บัสสาวะชายให้มีจำนวนเท่ากับส้วมชายพร้อมทั้งติดตั้ง อ่างล้างมือให้มีจำนวนเพียงพอไว้แต่ละแห่งด้วย

๑๕. ต้องจัดให้มีที่รองรับขยะมูลฝอยไว้ให้มีจำนวนเพียงพอ และตั้งไว้ในที่เหมาะสม

๑๖. ต้องกำจัดและควบคุมมิให้มีสัตว์นำโรคทุกชนิดภายในโรงภาพยนตร์

๑๗. ต้องรักษาความสะอาดของ พื้น เก้าอี้ ห้องส้วม ให้สะอาดอยู่เสมอ

๑๘. ต้องปฏิบัติตามทุกอย่างเพื่อให้ได้สุขลักษณะตามคำแนะนำของเจ้าพนักงานสาธารณสุข

นอกจากหลักเกณฑ์ ดังกล่าวนี้ ผู้ประกอบกิจการค้า ฯ จะต้องจัดสถานที่ให้ได้สุ-
ลักษณะตามพระราชบัญญัติป้องกันภัยอันตรายอันเกิดแก่การเล่นมหรสพ พุทธศักราช ๒๔๖๔

และเทศบัญญัติของเทศบาลนครหลวง เรื่อง ควบคุมการค้าขงเป็นทรงเกยงหรืออาจเป็นอันตราย
แก่สุขภาพ พ.ศ. ๒๕๑๕ และต้องปฏิบัติตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่กองบังคับการตำรวจดับ
เพลิง กรมตำรวจ เพื่อความปลอดภัยในด้านอัคคีภัย

ประกาศ ณ วันที่ ๘ กันยายน ๒๕๑๕

วิญญู อังคนารักษ์
(นายวิญญู อังคนารักษ์)

นายกเทศมนตรี เทศบาลนครหลวง

ประกาศกรุงเทพมหานคร

เรื่อง หลักเกณฑ์สถานที่ประกอบการค้าฯ ประเภทการทำ
หรือประดิษฐ์ผ้าเย็บและสิ่งทีคล้ายกัน

ด้วย เทศบาลนครหลวงได้พิจารณาเงื่อนไขสำหรับผู้ประกอบการค้าประเภทการทำหรือ
ประดิษฐ์ผ้าเย็บและสิ่งทีคล้ายกัน ซึ่งคณะกรรมการชุดปฏิบัติงานเกี่ยวกับผ้าเย็บได้พิจารณาไว้
แล้ว เห็นว่าเหมาะสมที่จะใช้เป็นหลักเกณฑ์ (สถานที่ประกอบการค้าซึ่งเป็นทั้งรังเกียจหรืออาจ
เป็นอันตรายแก่สุขภาพ) ทั้งนี้ เพื่ออำนวยความสะดวกต่อผู้ขออนุญาตกับเพื่อเป็นการป้องกัน
สุขภาพอนามัยและความปลอดภัยของผู้ประกอบการค้าและประชาชนผู้อยู่อาศัยใกล้เคียงในเขต
เทศบาล

จึงได้กำหนดเกณฑ์ขึ้นใหม่ไว้ ดังนี้

๑. อุปกรณ์ที่ใช้

- ๑.๑ ถังหรือภาชนะสำหรับใช้ในการซักผ้าเย็บต้องเป็นชนิดที่ทำความสะอาดได้ง่ายและ
ตั้งอยู่สูงกว่าพื้นห้องวัดถึงขอบภาชนะไม่น้อยกว่า ๖๐ เซนติเมตร
- ๑.๒ ภาชนะสำหรับใช้น้ำเพื่อทำลายเชื้อโรคต้องมีขนาดเพียงพอกับผ้าเย็บและสิ่งทีคล้าย
กัน และต้องมีฝาปิดด้วย
- ๑.๓ ถังหรือวัสดุอื่นใดซึ่งจะนำมาบรรจุผ้าเย็บและสิ่งทีคล้ายกันจะต้องสะอาด ไม่ชำรุด
ไม่เคยบรรจุสิ่งใดมาก่อน
- ๑.๔ โต๊ะ และภาชนะที่ใช้สำหรับรองรับผ้าเย็บและสิ่งทีคล้ายกันที่ผ่านการทำลายเชื้อ
โรคแล้วต้องสะอาด

๒. กรรมวิธีในการผลิต

- ๒.๑ ผ้าเย็บที่ใช้ต้องแยกเก็บไว้ในภาชนะรองรับที่จัดไว้โดยเฉพาะ

- ๒.๒ ให้ซักฟอกผ้าเย็นให้สะอาดด้วยผงซักฟอก สบู่ หรือสารเคมีอย่างเดี่ยว หรือหลายอย่างที่ไม่เป็นอันตรายแก่สุขภาพอนามัย
- ๒.๓ ใช้น้ำสะอาดที่มีคุณภาพเท่าเทียมกับน้ำประปา ซ้ำผงซักฟอก สบู่ หรือสารเคมีอย่างเดี่ยวหรือหลายอย่างออกให้มากที่สุด
- ๒.๔ นำผ้าเย็นและสิ่งท่คล้ายกัน ซึ่งซักสะอาดแล้วบรรจุถุงพลาสติกแล้วนึ่งด้วยความร้อนเปียกที่อุณหภูมิไม่น้อยกว่า ๑๐๐ องศาเซนติเกรด นานไม่น้อยกว่า ๓๐ นาที
- ๒.๕ ผ้าเย็นหรือสิ่งท่คล้ายกันหลังจากนึ่งตามข้อ ๒.๔ แล้วต้องผนึกถุงพลาสติกให้มิดชิด

๓. ผู้ปฏิบัติงานจะต้อง

- ๓.๑ มีสุขภาพดี ไม่ป่วยเป็นโรคที่ระบุไว้ในเทศบัญญัติ
- ๓.๒ แต่งกายด้วยเสื้อผ้าที่สะอาด
- ๓.๓ จะต้องได้รับการอบรมในเรื่องสุขวิทยาส่วนบุคคล

นอกจากหลักเกณฑ์ดังกล่าวนี้ ผู้ประกอบกิจการค้าฯ จะต้องจัดสถานที่ให้ได้สุขลักษณะตามเงื่อนไขและเทศบัญญัติของเทศบาลนครหลวง เรื่อง ควบคุมการค้าซึ่งเป็นทรงเก็ยหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ พุทธศักราช ๒๕๑๕ และต้องปฏิบัติตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่กองบังคับการตำรวจดับเพลิง กรมตำรวจ เพื่อความปลอดภัยในด้านอัคคีภัย

ประกาศ ณ วันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๑๖

พล.ต.ต. มนต์ชัย พันธุ์คงชื่น
(มนต์ชัย พันธุ์คงชื่น)

รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร
ปฏิบัติราชการแทน

ประกาศกรุงเทพมหานคร

เรื่อง หลักเกณฑ์การประกอบกิจการค้า ซึ่งเป็นที่รังเกียจหรืออาจเป็นอันตราย
แก่สุขภาพ ประเภทซ่อมหรือพ่นสีรถยนต์

ด้วยกรุงเทพมหานคร เห็นสมควรปรับปรุงแก้ไขหลักเกณฑ์ในการประกอบกิจการค้า
ซึ่งเป็นที่รังเกียจหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ ประเภทการซ่อมหรือพ่นสีรถยนต์ให้เหมาะสม
กับสภาพการณ์ในปัจจุบัน อันจะเป็นการอำนวยความสะดวกต่อผู้ซื้อรถยนต์ก่อสร้างสถานที่
หรือเปิดดำเนินการใหม่ และเพื่อเป็นการป้องกันสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยด้านอ้อม
แก่เจ้าของ ผู้ประกอบกิจการและประชาชนผู้อาศัยอยู่ใกล้เคียง ตลอดจนเพื่อให้เกิดความเป็น
ระเบียบเรียบร้อยแก่บ้านเมือง

จึงได้กำหนดหลักเกณฑ์ไว้ดังต่อไปนี้.—

ข้อ ๑. ในประกาศนี้

“โรงงานซ่อม” หมายถึงบริเวณที่ใช้เป็นสถานที่ประกอบการค้าประเภทซ่อม
และหรือพ่นสีรถยนต์

“อาคารซ่อม” หมายถึงอาคารซึ่งใช้เป็นที่พักซ่อมและหรือพ่นสีรถยนต์

“รถยนต์” หมายความว่าตลอดถึง ยานพาหนะทางบกขับเคลื่อนด้วยพลังเครื่อง
จักรกล หรือ เครื่องยนต์

“ที่สำหรับพ่นสีรถยนต์” หมายถึง ที่ซึ่งจัดไว้สำหรับการพ่นสีรถยนต์ อาจจะ
ใช้วัตถุอื่นใดกันเป็นห้องขณะทำการพ่นสีก็ได้

“เขตชั้นนอก” หมายความว่า เขตบางเขน เขตบางกะปิ เขตมีนบุรี เขต
หนองจอก เขตลาดกระบัง เขตตลิ่งชัน เขตบางขุนเทียน เขตหนองแขม และท้องที่ซึ่งอยู่ใน
ความควบคุมขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเดิม ตลอดจนท้องที่ในเขตสุขาภิบาลเดิมด้วย

ข้อ ๒. อาคารโรงงานประเภทอุ้ม พ่นสีรถยนต์

- ๒.๑ อาคารซ่อมรถยนต์ ต้องมีพื้นที่ไม่น้อยกว่า ๓๐ ตารางเมตร เว้นแต่เป็น
การซ่อมรถจักรยานยนต์ หรือสามล้อเครื่อง ใหม่พื้นที่ไม่น้อยกว่า ๓๕ ตารางเมตร
- ๒.๒ อาคารซ่อม ต้องประกอบด้วยวัตถุดิบไฟเป็นส่วนใหญ่
- ๒.๓ หลังคา มุงด้วยกระเบื้อง และมีความสูงไม่น้อยกว่า ๓.๕๐ เมตร
- ๒.๔ เสา ทำด้วยเหล็กหรือคอนกรีต
- ๒.๕ ฝ้าผนัง ต้องก่ออิฐฉาบปูน หล่อกอนกรีตทึบ หรือคอนกรีตบล็อกและ
มีความสูงไม่น้อยกว่า ๓.๐๐ เมตร
- ๒.๖ ต้องมีห้องเก็บเครื่องมือ เครื่องใช้
- ๒.๗ ต้องมีห้องเก็บเสื้อผ้าคนงาน
- ๒.๘ กรณีที่มีการพ่นสีรถยนต์ ต้องสร้างห้องพ่นสีโดยเฉพาะ
- ๒.๙ ต้องจัดทำบ่อดักไขมัน (Grease Trap) ที่มีขนาดพอเพียงเพื่อให้
ไขมันไหลผ่านบ่อนี้ ก่อนที่จะปล่อยลงสู่ท่อระบายน้ำสาธารณะ หรือคู คลอง กรณีที่ไม่มีทาง
ระบายน้ำริมถนนต้องจัดสร้างบ่อซึม เพื่อรับน้ำโสโครกให้พอเพียงด้วย ทั้งนี้ยกเว้นประเภท
การพ่นสีรถยนต์

๒.๑๐ ต้องมีห้องน้ำ, ห้องส้วม ที่บัสสาวะชายดังต่อไปนี้

๒.๑๐.๑ ห้องส้วม

จำนวนคนงาน	จำนวนส้วม (ต่ำสุด)
๑-๕	๑
๑๐-๒๕	๒
๒๕-๕๕	๓
๕๐-๑๐๐	๕

ถ้าคนงานเกิน ๑๐๐ คนขึ้นไป ให้มีห้องส้วมอีกในอัตรา ๑ ต่อจำนวน
คนงาน ๓๐ คน เศษของ ๓๐ คน ให้คิดเป็น ๓๐ คน ในกรณีที่คนงานหญิงต้องแยกเพศ
ไว้ด้วย

๒.๑๐.๒ ที่บัสสาวะชาย จำนวนอย่างน้อย ๑ ที่ ต่อคนงานทุก ๆ ๑๐ คน เศษของ ๑๐ คน ให้คิดเป็น ๑๐ คน

๒.๑๐.๓ ที่อาบน้ำ จำนวนอย่างน้อย ๑ ที่ ต่อคนงานทุก ๆ ๑๐ คน เศษของ ๑๐ คน ให้คิดเป็น ๑๐ คน

๒.๑๑ ต้องมีที่สำหรับล้างมืออย่างน้อย ๑ ที่ ต่อคนงานทุก ๆ ๑๐ คน เศษของ ๑๐ คน ให้คิดเป็น ๑๐ คน

ข้อ ๓. อาคารประเภทอื่นแต่ดัดแปลงเป็นอาคารซ่อมรถยนต์

๓.๑ พื้นที่ กระจกซ่อมรถยนต์ อาคารซ่อมต้องมีพื้นที่ไม่น้อยกว่า ๗๐ ตารางเมตร หรือถ้าเป็นตึกแถวต้องไม่น้อยกว่า ๒ คูหาติดต่อกัน เว้นแต่เป็นการซ่อมจักรยานยนต์ หรือสามล้อเครื่อง อาคารซ่อมใหม่ต้องมีพื้นที่ไม่น้อยกว่า ๓๕ ตารางเมตร หรือถ้าเป็นตึกแถวไม่น้อยกว่า ๑ คูหา

๓.๒ ลักษณะอาคาร

๓.๒.๑ ตึกแถว

- ฝาผนังต้องก่ออิฐฉาบปูน, หล่อกอนกรีตทึบ หรือคอนกรีตบล็อก
- ห้ามพักอาศัยหลับนอนชั้นที่ประกอบกิจการ
- ต้องมีที่อาบน้ำ, ส้วม อย่างน้อย ๑ ห้อง
- ต้องไม่ปล่อยน้ำมัน ไขมัน (Grease) ลงสู่ คุ, คลอง, แม่น้ำ หรือท่อระบายน้ำสาธารณะ
- ต้องมีภาชนะสำหรับเก็บน้ำมันเครื่องที่ใช้แล้วและน้ำมันเบนซินที่ใช้ล้างเครื่อง ฯลฯ ได้โดยเฉพาะ

๓.๒.๒ อาคารโดดเดี่ยว, อาคารโกดัง, โรงจอดรถและอาคารอื่น ๆ

- โครงสร้าง ส่วนใหญ่ต้องเป็นวัสดุทนไฟ
- หลังคามุงด้วยกระเบื้อง ถ้าเป็นอาคารเดิม และหลังคามุงด้วยสังกะสี ต้องมีความสูงเฉลี่ยไม่น้อยกว่า ๓.๕๐ เมตร

— ฝาผนังอาคารซ่อม ถ้ามืดต้องก่ออิฐฉาบปูน หล่อกอนกรีต
ทึบ หรือคอนกรีตบล็อก สูงไม่น้อยกว่า ๒.๐๐ เมตร

— ผนังอาคารซ่อมต้องสร้างด้วยคอนกรีตผิวเรียบใช้ขุขระ

— ต้องมีรางระบายน้ำโสโครกและอยู่ในสภาพใช้งานได้ดี

— ต้องจัดทำบ่อดักไขมัน (Grease Trap) ที่มีขนาดพอเพียง
เพื่อให้หน้าโสโครกผ่านบ่อน้ำ ก่อนที่จะปล่อยลงสู่คู คลอง หรือท่อระบายน้ำสาธารณะ

— ต้องมีที่อาบน้ำ, ส้วม และที่เปลี่ยนเสื้อผ้า อย่างน้อย
อย่างละ ๑ ที่ ต่อคนงานทุก ๆ ๑๐ คน เศษของ ๑๐ คน ให้คิดเป็น ๑๐ คน

— ต้องมีที่สำหรับล้างมืออย่างน้อย ๑ ที่ ต่อคนงานทุก ๆ
๑๐ คน เศษของ ๑๐ คน ให้คิดเป็น ๑๐ คน

๓.๒.๓ กรณีที่มีการปนเปื้อนสัตว์ ต้องสร้างที่สำหรับพ่นน้ำ เพื่อป้องกัน
มิให้ฝูงกระจาวยรบกวนผู้อื่น

ข้อ ๔. การซ่อมรถยนต์ในสถานบริการจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิง ให้ทำการซ่อมรถยนต์
เท่านั้น ห้ามทำการซ่อมโลหะ พ่นสีรถยนต์โดยเด็ดขาด และต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ ดังนี้.—

๔.๑ ต้องมีทางเข้า + ออก สะดวก, ปลอดภัย

๔.๒ อยู่ไกลจากที่เก็บน้ำมันเชื้อเพลิงไม่น้อยกว่า ๑๐ เมตรโดยรอบ

๔.๓ ต้องมีกำแพงรั้วกันแยกเป็นสัดส่วน

๔.๔ ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ตาม ข้อ. ๒

ข้อ ๕. ด้านเหตุเดือดร้อนรำคาญ

เจ้าของซ่อมรถยนต์ ต้องควบคุมคนงานในการประกอบกิจการซ่อมรถยนต์
มิให้เกิดเหตุเดือดร้อนรำคาญแก่ผู้อื่น ดังต่อไปนี้.—

๕.๑ ไม่จอดรถยนต์ เกะกะกีดขวางทางจราจร, ในที่สาธารณะ ถนนหรือ
ทางเท้า

๕.๒ ไม่ซ่อมรถยนต์ในสถานที่ดังต่อไปนี้.—

๕.๒.๑ นอกโรงงานซ่อม

๕.๒.๒ นอกอาคารซ่อม (กรณีตึกแถว)

๕.๒.๓ ในที่สาธารณะ, ถนน, หรือทางเท้า

๕.๓ รมั้ดระวังในการประกอบกิจการซ่อมรถยนต์ มีให้เกิดเหตุเดือดร้อนรำคาญแก่ผู้อาศัยอยู่ใกล้เคียงเป็นอันขาด

๕.๔ กรณีท้ดเหตุเดือดร้อนรำคาญ ต้องแก้ไขให้เรียบร้อย

ข้อ ๖. ต้องปฏิบัติตามอันใดให้เป็นไปตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่องควบคุมการค้าชงเป็นทรงเก็ชหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ พ.ศ. ๒๕๑๕ ด้วย

ข้อ ๗. ผู้ประกอบกิจการค้าประเภทการซ่อม พ่นสีรถยนต์ ชงตั้งอยู่ในเขตชั้นนอกผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครอาจพิจารณาผ่อนผันให้ตามที่เห็นสมควร

๕๕ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป.

ประกาศ ณ วันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๒๐

เรือเอก โสภาส ธรรมวานิช

(โอกาส ธรรมวานิช)

รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

ปฏิบัติราชการแทนผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

ระเบียบกรุงเทพมหานคร

ว่าด้วย การควบคุมสถานที่จำหน่ายอาหารที่มีการใช้ถังก๊าซหรือท่อก๊าซ
สำหรับปรุงบนโต๊ะรับประทานอาหาร

พ.ศ. ๒๕๒๗

ด้วยปรากฏในปัจจุบันสถานที่จำหน่ายอาหารจำนวนมากที่มีการใช้ถังก๊าซเพื่อประกอบปรุงอาหารในห้องรับประทานอาหาร ซึ่งอาจเกิดการรั่วไหลของก๊าซอันเป็นอันตรายแก่สุขภาพอนามัยของผู้ซึ่งได้รับก๊าซเข้าสู่ร่างกาย สมควรกำหนดมาตรการป้องกันอันตรายเพื่อความปลอดภัยต่อสุขภาพอนามัยของผู้บริโภคและผู้ประกอบการ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๘ (๖) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๐๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๒๐ ประกอบกับข้อ ๑๒ และข้อ ๑๔ แห่งข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง ควบคุมการค้าอาหารหรือน้ำแข็งในสถานที่เอกชน พ.ศ. ๒๕๑๘ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร จึงวางระเบียบว่าด้วยการควบคุมสถานที่จำหน่ายอาหารที่มีการใช้ถังก๊าซหรือท่อก๊าซ สำหรับปรุงบนโต๊ะรับประทานอาหารไว้ดังต่อไปนี้.—

ข้อ ๑. ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยการควบคุมสถานที่จำหน่ายอาหารที่มีการใช้ถังก๊าซหรือท่อก๊าซสำหรับปรุงบนโต๊ะรับประทานอาหาร พ.ศ. ๒๕๒๗”

ข้อ ๒. ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓. บรรดาระเบียบข้อบังคับหรือคำสั่งอื่นใดที่ได้กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้หรือซึ่งขัดแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔. ในระเบียบนี้

“ก๊าซ หมายความว่า ก๊าซไฮโดรคาร์บอนเหลว คือ โพรเพน โพรพิลีน นอร์มัล-บิวเทน ไอโซบิวเทน หรือบิวทีลีนส์ อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างผสมกันเป็นส่วนใหญ่

“สถานที่จำหน่ายอาหารที่มีการใช้ก๊าซ” หมายความว่า สถานที่จำหน่ายอาหารที่มีการใช้ก๊าซเป็นเชื้อเพลิงประกอบปรุงอาหารบนโต๊ะรับประทานอาหารไม่ว่าจะใช้ก๊าซจากถังก๊าซโดยตรงหรือจากระบบเดินท่อก๊าซ

ข้อ ๕. ในการตั้งสถานที่จำหน่ายอาหารที่มีการใช้ก๊าซ นอกจากต้องปฏิบัติตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง ควบคุมการค้าอาหารหรือน้ำแข็งในสถานที่เอกชน พ.ศ. ๒๕๑๘ แล้ว ต้องปฏิบัติตามระเบียบนี้ด้วย

ข้อ ๖. สถานที่และส่วนประกอบ

- (๑) พื้นต้องราบเรียบและต้องจัดให้มีการระบายอากาศที่พอเพียงสามารถระบายก๊าซออกสู่ภายนอกได้ตลอดเวลาที่ประกอบกิจการ
- (๒) ห้องรับประทานอาหารที่ใช้ก๊าซหรือเก็บก๊าซ ซึ่งไม่ใช้ระบบปรับอากาศจะต้องมีหน้าต่างหรือประตูที่จะเปิดระบายอากาศสู่ภายนอก คิดเป็นพื้นที่ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ ของพื้นที่ห้อง
- (๓) การจัดวางระบบท่อก๊าซภายในสถานที่จำหน่ายอาหารจะต้องใช้ท่อก๊าซและอุปกรณ์ต้องเป็นชนิดที่ทนต่อการกัดกร่อนและไม่มีตะเข็บ เช่นท่อเหล็กท่อทองแดง หรือท่อทองเหลือง เป็นต้น
- (๔) จะต้องติดตั้งเครื่องวัดปริมาณก๊าซภายในห้องรับประทานอาหารที่มีการใช้ก๊าซหรือเก็บก๊าซตามจำนวนที่เหมาะสมกับขนาดของห้อง ประกอบกับประสิทธิภาพของเครื่องโดยเป็นเครื่องมืออัตโนมัติที่มีสัญญาณเสียงดังถ้ามีปริมาณก๊าซมากเกินไปกำหนดที่ปลอดภัยต่อสุขภาพอนามัย
- (๕) ต้องติดตั้งเครื่องดับเพลิงชนิดยาเคมีแห้งหรือน้ำยาดับเพลิง ซึ่งมีขนาดบรรจุ ไม่น้อยกว่า ๖.๘ กิโลกรัมต่อเครื่อง หรือเครื่องดับเพลิงชนิดอื่นที่สามารถใช้ดับเพลิงอันเกิดจากก๊าซน้ำมันเชื้อเพลิง กระแสไฟฟ้าลัดวงจร ฯลฯ ได้โดยตั้งไว้ที่ผนังริมประตูเข้าออกหนึ่งเครื่อง และที่บริการที่ตั้งกลุ่มถังก๊าซหนึ่งเครื่องต่อปริมาณก๊าซรวมกันทุก ๑,๐๐๐ ลิตร เศษของ ๑,๐๐๐ ลิตร ให้คิดเป็น ๑,๐๐๐ ลิตร

ข้อ ๗. การปฏิบัติการ

- (๑) การติดตั้งก๊าซจะต้องห่างจากฝาผนังด้านที่เป็นช่องทางเข้าออกประตู หรือ เชนบันไดไม่น้อยกว่า ๑.๐๐ เมตร
- (๒) การเปิดใช้ก๊าซในการประกอบปรุงจะต้องให้เจ้าหน้าที่ของร้านจุดไฟรอที่หัวเตาก่อนจึงจะเปิดวาล์ว ให้ก๊าซออกมาที่หัวเตา เพื่อให้ก๊าซติดไฟทันทีที่ออกมาจากหัวเตา
- (๓) สำหรับห้องรับประทานอาหารที่ใช้ระบบปรับอากาศ ก่อนและหลังจากเลิกการใช้งานประจำวันจะต้องเปิดประตูหน้าต่าง หรือระบบระบายอากาศเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๓๐ นาที
- (๔) จะต้องตรวจสอบเครื่องวัดปริมาณก๊าซให้มีประสิทธิภาพใช้ได้ตลอดเวลา
- (๕) ถ้าเครื่องวัดปริมาณก๊าซมีสัญญาณเสียงดังขึ้น ให้ปฏิบัติดังต่อไปนี้
  - (ก) ให้หยุดการใช้ก๊าซ โดยปิดวาล์วทั้งหมด
  - (ข) เปิดประตู หน้าต่างห้อง หรือใช้ระบบระบายอากาศทันที
  - (ค) หากสัญญาณยังดังอยู่ต้องจัดการให้ผู้รับประทานอาหารออกไปให้พ้นจากห้องรับประทานอาหารโดยเร็ว
  - (ง) ให้ตรวจสอบการรั่วไหลของก๊าซและต้องแก้ไขให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ จึงจะเปิดดำเนินการได้ต่อไป

ข้อ ๘. สถานที่จำหน่ายอาหารที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบการอยู่ก่อนวันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับ ให้เขตดำเนินการออกคำสั่งให้เจ้าของกิจการดำเนินการแก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้องตามระเบียบนี้ภายในวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๒๗

ประกาศ ณ วันที่ ๖ กันยายน ๒๕๒๗

พลเรือเอก เทียม มกรานนท์

(เทียม มกรานนท์)

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

ระเบียบกรุงเทพมหานคร

ว่าด้วย ระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การคิดพื้นที่ประกอบกิจการเพื่อจัดเก็บ
ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตของสถานที่จำหน่ายอาหารและสถานที่สะสมอาหาร

พ.ศ. ๒๕๒๘

ด้วยในปัจจุบันสถานที่จำหน่ายอาหารและสถานที่สะสมอาหารได้มีรูปแบบลักษณะใหม่ๆ
เกิดขึ้นตามความเจริญของท้องถิ่น ฉะนั้น เพื่อให้การจัดเก็บค่าธรรมเนียมใบอนุญาตของสถานที่
จำหน่ายอาหารและสถานที่สะสมอาหารตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่องควบคุมการค้า
อาหารหรือน้ำแข็ง ในสถานที่เอกชน พ.ศ. ๒๕๑๘ เป็นไปในแนวเดียวกัน อาศัยอำนาจตาม
ความในมาตรา ๑๕ (๖) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๑๘
ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ ๒๕ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๒๐
ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร จึงวางระเบียบว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การคิดพื้นที่
ประกอบกิจการเพื่อจัดเก็บค่าธรรมเนียม ใบอนุญาตของสถานที่จำหน่ายอาหารและสถานที่สะสม
อาหาร ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกรุงเทพมหานคร ว่าด้วย วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับ
หลักเกณฑ์การคิดพื้นที่ประกอบ กิจการ เพื่อจัดเก็บ ค่าธรรมเนียม ใบอนุญาตของ สถานที่จำหน่าย
อาหารและสถานที่สะสมอาหาร พ.ศ. ๒๕๒๘”

ข้อ ๒. ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓. บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งอื่นใดที่ได้กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้
หรือขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔. ในระเบียบนี้

“พื้นที่ของสถานที่จำหน่ายอาหาร” หมายความว่า พื้นที่ขาย ทำประกอบ
ปรุงสะสมอาหารหรือน้ำแข็ง รวมถึงพื้นที่จัดไว้สำหรับรับประทานอาหาร ห้องน้ำ ห้องส้วม
บริเวณล้างภาชนะและบริเวณซึ่งจัดไว้บริการ

“พื้นที่ของสถานที่สะสมอาหาร” หมายความว่า พื้นที่ซึ่งจัดไว้สำหรับเก็บรวบรวมอาหารหรือน้ำแข็งเพื่อขาย รวมถึงพื้นที่ของห้องน้ำห้องส้วมและบริเวณซึ่งจัดไว้บริการ

ข้อ ๕. การคิดพื้นที่ประกอบกิจการ เพื่อจัดเก็บค่าธรรมเนียมใบอนุญาตของสถานที่จำหน่ายอาหาร ให้ใช้หลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

๕.๑ สถานที่จำหน่ายอาหารที่มีลักษณะเป็นคอกแถว หรืออาคารอื่น ที่คล้ายคลึง ให้คำนวณพื้นที่บริเวณที่จำหน่ายอาหารทั้งหมดในอาคารนับจากขอบผนังด้าน ในทุกชั้นที่ประกอบกิจการ ยกเว้นพื้นที่ซึ่งกันไว้เป็นส่วนสำหรับใช้สอยเพื่อการอื่น

๕.๒ สถานที่จำหน่ายอาหารที่มีบริเวณ ให้คิดพื้นที่ภายในตัวอาคารและรวมพื้นที่รอบอาคารที่ใช้สำหรับการค้าอาหารนั้นด้วย ถ้าไม่มีขอบเขตที่แน่นอนให้คิดจากแนวเขตของพื้นที่นั้น

๕.๓ สถานที่จำหน่ายอาหารที่อาคารเชื่อมติดถึงกัน ให้คิดพื้นที่ประกอบกิจการรวมกัน และมีใบอนุญาตให้ใช้สถานที่เป็นสถานที่จำหน่ายอาหารฉบับเดียว ถ้าอาคารนั้นไม่เชื่อมติดถึงกัน ให้คิดพื้นที่แต่ละอาคารและแยกใบอนุญาตแห่งละฉบับ

๕.๔ สถานที่จำหน่ายอาหารที่ตั้งอยู่ในอาคารใด ๆ ให้ใช้เลขที่ของอาคารนั้น การพิจารณาอนุญาตให้พิจารณาจากลักษณะพื้นที่ที่ประกอบกิจการ ถ้าแยกเป็นส่วนแต่ละแห่งไม่ว่าจะเป็นเจ้าของเดียวกันหรือไม่ ให้มีใบอนุญาตประกอบกิจการแห่งละฉบับ การคิดพื้นที่ให้คิดพื้นที่ที่ประกอบกิจการกรณีอาคารใดที่ได้จัดห้องน้ำห้องส้วมรวม ซึ่งแยกไว้ต่างหากไม่นับรวมพื้นที่ของห้องน้ำห้องส้วมนั้น

ข้อ ๖. การคิดพื้นที่ประกอบกิจการ เพื่อจัดเก็บค่าธรรมเนียมใบอนุญาตของสถานที่สะสมอาหารให้ใช้หลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

๖.๑ สถานที่สะสมอาหารที่มีลักษณะเป็นคอกแถว หรืออาคารอื่น ที่มีลักษณะคล้ายคลึง

๖.๑.๑ กรณีตั้งวางสินค้าอาหารเต็มพื้นที่ หรือวางสินค้าอาหารทั่วไปหลายจุด ให้คำนวณพื้นที่บริเวณตั้งวางสินค้าอาหารทั้งหมดภายในอาคารนับจากขอบผนังด้าน ในทุกชั้นที่ประกอบกิจการรวมกับพื้นที่ของห้องน้ำห้องส้วม ยกเว้นพื้นที่ซึ่งกันไว้เป็นส่วนสำหรับใช้สอยเพื่อการอื่น

๖.๑.๒ กรณีตั้งวางสินค้าอาหารไม่เต็มพื้นที่หรือตั้งวางเฉพาะที่จุดใดจุดหนึ่ง ได้แก่ ตู้แช่ โต๊ะ ชั้นวางสินค้าหรืออื่น ๆ ที่คล้ายคลึง ให้คำนวณพื้นที่บริเวณที่ตั้งวางสินค้าอาหารนั้น ร่วมกับพื้นที่ของน้ำห้องส้วมและเปรียบเทียบกับพื้นที่ของอาคารทั้งหมด หากมีพื้นที่ไม่เกินกึ่งหนึ่งของพื้นที่ของอาคารทั้งหมด ให้คิดพื้นที่เป็นกึ่งหนึ่งของอาคารทั้งหมด หากมีพื้นที่เกินกึ่งหนึ่งของพื้นที่ของอาคารทั้งหมด ให้คิดพื้นที่ของอาคารทั้งหมด กรณีสถานที่ประกอบกิจการนั้นมีหลายห้องติดต่อกัน กึ่งหนึ่งของพื้นที่ให้หมายถึงกึ่งหนึ่งของห้องที่ตั้งวางสินค้าอาหารนั้น

๖.๒ สถานที่สะสมอาหารที่เป็นอาคารโกดังเก็บสินค้า

๖.๒.๑ กรณีที่มีอาคารโกดังหลายหลัง แต่มีเลขที่ของอาคาร โกดังเลขที่เดียวและเป็นเจ้าของเดียวกัน ให้คำนวณพื้นที่ของอาคารโกดังทั้งหมดรวมกับพื้นที่ของห้องน้ำห้องส้วม ออกใบอนุญาตสะสมอาหารฉบับเดียว

๖.๒.๒ กรณีที่มีอาคารโกดังหลายหลัง มีเลขที่ของอาคารโกดังเลขที่เดียวแต่มีเจ้าของหลายเจ้าของ ให้คำนวณพื้นที่ของอาคารโกดังของแต่ละเจ้าของรวมกับพื้นที่ของห้องน้ำห้องส้วม ออกใบอนุญาตสะสมอาหารให้แก่เจ้าของ

๖.๒.๓ กรณีที่มีอาคารโกดังหลายห้อง และมีเลขที่ของอาคารโกดังแต่ละหลัง ให้คำนวณพื้นที่ของอาคารโกดังแต่ละหลังรวมกับพื้นที่ของห้องน้ำห้องส้วม ออกใบอนุญาตสะสมอาหารแยกแต่ละโกดัง

๖.๒.๔ กรณีที่มีเจ้าของสินค้าอาหารหลายเจ้าของในอาคารโกดังนั้น ให้คำนวณพื้นที่ของสถานที่สะสมอาหารของแต่ละเจ้าของนั้นรวมกับพื้นที่ของห้องน้ำห้องส้วมออกใบอนุญาตสะสมอาหารให้แก่เจ้าของ

๖.๓ สถานที่สะสมอาหารที่เป็นอาคารอื่น ๆ นอกเหนือจากอาคารตาม ๖.๑ และ ๖.๒ ได้แก่ ห้างสรรพสินค้า ศูนย์การค้าและอื่น ๆ ให้คำนวณพื้นที่เฉพาะส่วนที่ได้กั้นไว้เป็นส่วนสำหรับสะสมอาหาร ร่วมกับพื้นที่ของห้องน้ำห้องส้วม กรณีอาคารใดที่ได้จัดห้องน้ำห้องส้วมรวมแยกไว้ต่างหาก ไม่นับรวมพื้นที่ของห้องน้ำห้องส้วมนั้น

ข้อ ๗. กรณีสถานที่จำหน่ายอาหารและสถานที่สะสมอาหาร มีลักษณะแตกต่างจาก
ที่กล่าวแล้ว การคิดพื้นที่ประกอบกิจการเพื่อจัดเก็บค่าธรรมเนียมใบอนุญาตให้อยู่ในดุลยพินิจ
ของเจ้าพนักงานสาธารณสุข

ประกาศ ณ วันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๒๘

อาษา เมฆสวรรค์

(นายอาษา เมฆสวรรค์)

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานเลขาธิการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

ที่ กทม. ๐๑๐๐/๑๑๐๓๓

วันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๖๓

เรื่อง การปฏิบัติเกี่ยวกับเหตุเดือดร้อนรำคาญในสถานที่ประกอบการค้า ฯ ซึ่งต้องควบคุม

หัวหน้าเขต

ด้วยปัจจุบันนี้ปรากฏว่ามีการร้องเรียนเรื่องเหตุเดือดร้อนรำคาญอันเกิดจากสถานที่ประกอบการค้าเป็นต้นเหตุ และสถานที่ก่อเหตุนี้อยู่ในข่ายต้องควบคุมตามข้อบัญญัติ และ พ.ร.บ. สาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๕๔ จากการตรวจสอบติดตามผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องยังปฏิบัติไม่เป็นแนวเดียวกัน การรายงานและการติดตามผลไม่เรียบร้อยและล่าช้าเสียเวลาเกินสมควร

ฉะนั้น กรณีที่เกิดปัญหาหรือร้องเรียนเหตุเดือดร้อนรำคาญอันเกิดจากกิจการซึ่งอยู่ในข่ายควบคุมตามข้อบัญญัติ และ พ.ร.บ. สาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๕๔ ให้ดำเนินการดังนี้

๑. ตรวจสอบสถานที่ก่อเหตุเดือดร้อนรำคาญ ถ้ามีสาเหตุเกิดจากกิจการซึ่งต้องขออนุญาตตามข้อบัญญัติ ฯ ให้รายงานเกี่ยวกับใบอนุญาตของกิจการนั้นว่าเรียบร้อยหรือไม่ ถ้าไม่มีใบอนุญาต หรือขาดต่อใบอนุญาตประจำปี ให้ดำเนินคดีขอหาประกอบการค้าโดยมิได้รับอนุญาตว่าด้วยการนั้น

๒. กรณีที่ไม่มีใบอนุญาต หรือขาดต่อใบอนุญาต เมื่อดำเนินการตามข้อ ๑ แล้ว ให้ดำเนินการออกคำสั่งเจ้าพนักงานท้องถิ่น ส่งระดับการกระทำส่วนที่ก่อให้เกิดเหตุเดือดร้อนรำคาญไว้ก่อน จนกว่าจะได้ยื่นคำขอและแก้ไขปรับปรุงถูกต้องจนได้รับอนุญาตแล้ว

๓. พิจารณาสั่งการแก้ไขเพื่อระงับเหตุเดือดร้อนรำคาญนั้นตามความจำเป็นและความเหมาะสมทางวิชาการโดยเร็ว

๔. กรณีที่ผู้ก่อเหตุไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง หรือมีเจตนาฝ่าฝืนตามข้อ ๒ และ ๓ โดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้เขตขอความร่วมมือตำรวจท้องที่ดำเนินการขึ้นศาลเพื่อร้องขอศาลสั่งผู้ฝ่าฝืนปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่น

๕. เมื่อศาลได้สั่งตามข้อ ๔ แล้ว ให้ติดตามผลโดยใกล้ชิด หากไม่ปฏิบัติตามคำสั่งให้ขอความร่วมมือเจ้าหน้าที่ตำรวจเพื่อบังคับคดีต่อไป และให้ติดตามผลจนกว่าจะหมดเหตุเดือดร้อนรำคาญ และได้รับใบอนุญาตโดยถูกต้อง

เมื่อดำเนินการตามขั้นตอนดังกล่าวแล้ว ให้ติดตามและรายงานผลตามกำหนดเวลา กรณีใดที่มีปัญหาทางวิชาการให้นำเรื่องหารือกองอนามัยสิ่งแวดล้อมต่อไป

ทั้งนี้ ขอให้เร่งรัดเจ้าหน้าที่ดำเนินการแก้ไขโดยเร็ว และถือปฏิบัติตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ช. สุตลาภา

(นายเชาวน์วัศ สุตลาภา)

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักอนามัย (กองอนามัยสิ่งแวดล้อม โทร. ๒๒๒-๖๘๔๖)

ที่ กท ๒๐๐๓/๓๓๐

วันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๒๕

เรื่อง การอุทธรณ์คำสั่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นไม่อนุญาตให้ใช้สถานที่ประกอบกิจการค้าและแนวทางแก้ไขปัญหา

เรียน ผู้อำนวยการเขตทุกเขต

ด้วย ผว. กทม. ได้ให้ความเห็นชอบและให้ถือปฏิบัติตามมติคณะกรรมการกำหนดแนวทางปฏิบัติการพิจารณาอนุญาตให้ใช้สถานที่ประกอบกิจการค้าตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข ตามบันทึกสำนักอนามัยที่ กท ๒๐๐๓/๒๓๖ ลงวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๒๕ เรื่อง การอุทธรณ์คำสั่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นไม่อนุญาตให้ใช้สถานที่ประกอบกิจการค้าและแนวทางแก้ไขปัญหานั้น

สำนักอนามัยขอส่งสำเนาบันทึกดังกล่าวมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติ

ประลักษ์ ศกุนตนาค
(น.ส. ประลักษ์ ศกุนตนาค)
ผู้อำนวยการสำนักอนามัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักอนามัย (กองอนามัยสิ่งแวดล้อม โทร. ๒๒๒-๖๘๔๖)

ที่ กท ๒๐๐๓/๒๓๖

วันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๒๕

เรื่อง การอุทธรณ์คำสั่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นไม่อนุญาตให้ใช้สถานที่ประกอบกิจการค้าและแนว
ทางแก้ไขปัญหา

เรียน ป. กทม.

เรื่องเดิม สำนักงานเขตตลิ่งชันได้ส่งคำอุทธรณ์คำสั่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นที่ไม่อนุญาตให้ใช้สถานที่ประกอบกิจการค้าซึ่งเป็นที่รังเกียจหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพไปให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข จำนวน ๔ ราย เนื่องจากอาคารที่ใช้ประกอบกิจการทั้ง ๔ ราย ขัดข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง กำหนดบริเวณห้ามก่อสร้าง ดัดแปลง ใช้ หรือเปลี่ยนแปลงใช้อาคารบางชนิดหรือบางประเภท ในท้องที่แขวงฉิมพลี แขวงบางระบัด แขวงบางเขินหนึ่ง และแขวงบางพรหม เขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๕ ซึ่งออกตามความในมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขได้พิจารณาคำขออุทธรณ์แล้วเห็นว่า เหตุขัดข้องที่เขตไม่ออกใบอนุญาตให้ยื่นนั้น เป็นเหตุขัดข้องตามกฎหมายว่าด้วยอาคาร มิใช่เหตุตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข จึงมีคำสั่งให้เขตตลิ่งชันพิจารณาออกใบอนุญาตให้ผู้ยื่นอุทธรณ์ทั้ง ๔ ราย ถ้าสถานที่ไม่ขัดกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข

และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขให้กรุงเทพมหานครพิจารณาแก้ไขปรับปรุงข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร ซึ่งออกตามพระราชบัญญัติสาธารณสุข พุทธศักราช ๒๔๙๔ โดยกำหนดรายละเอียดตามข้อบัญญัติซึ่งออกตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารหรือให้อ้างอิงถึงเพื่อมิให้ผู้ประกอบกิจการที่ใช้อาคารขัดกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารยกเป็นเหตุอุทธรณ์คำสั่งได้อีก ความละเอียดตามภาพถ่ายหนังสือ ที่ สธ. ๐๖๑๐/๑๙๕๖๗ ลงวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๒๕
ที่แนบมาพร้อมนี้

รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครส่งเรื่องให้สำนักอนามัยดำเนินการต่อไปโดยด่วน เพื่อไม่ให้เกิดเรื่องเช่นนี้อีก

ข้อเท็จจริง ปรากฏว่าในปัจจุบันนี้ประชาชนได้ใช้อาคารในเขตกรุงเทพมหานครที่อยู่เดิมและที่ก่อสร้างขึ้นใหม่ รวมทั้งที่อยู่ในพื้นที่ที่กำหนดให้เป็นเขตเกษตรกรรมใช้เป็นที่ประกอบกิจการค้าประเภทต่าง ๆ ที่อยู่ในข่ายควบคุมต้องขออนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข เช่น ร้านอาหาร อยู่ซ่อมรถยนต์ โรงงานขนาดเล็กและขนาดกลางต่าง ๆ บางรายทางเขตไม่สามารถพิจารณาอนุญาตได้ถึงแม้ไม่ขัดกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข เพราะอาคารที่ใช้ประกอบกิจการขัดกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร

ต่อมากระทรวงมหาดไทยได้ออกกฎกระทรวง ฉบับที่ ๘ และฉบับที่ ๑๐ (พ.ศ. ๒๕๒๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ทำให้การควบคุมการใช้อาคารมีผลบังคับใช้ คือเจ้าของอาคารหรือผู้ครอบครองอาคารซึ่งไม่เป็นอาคารควบคุมการใช้อาคารตามมาตรา ๓๒ ประสงค์จะใช้อาคารดังกล่าว เพื่อกิจการประเภทควบคุมการใช้ หรือเจ้าของอาคารหรือผู้ครอบครองอาคาร ซึ่งเป็นอาคารประเภทควบคุมการใช้อาคารตามมาตรา ๓๒ ประสงค์จะเปลี่ยนการใช้อาคารไปใช้เป็นอาคารสำหรับอีกกิจการหนึ่ง ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารยื่นคำขออนุญาตเปลี่ยนการใช้อาคารต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น

กรุงเทพมหานคร จึงเห็นสมควรกำหนดแนวทางปฏิบัติการพิจารณาอนุญาตประกอบการค้าตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข ให้เป็นไปโดยถูกต้องและสอดคล้องกับการควบคุมตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร อีกทั้งจัดปัญหาในทางปฏิบัติ เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายและไม่เป็นการสับสนในการที่ประชาชนจะต้องปฏิบัติตามกฎหมายทั้งสองฉบับดังกล่าว จึงได้มีคำสั่งกรุงเทพมหานคร ที่ ๓๑๕๑/๒๕๒๘ ลงวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๒๘ ตามที่แนบมาพร้อมนี้ แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาในเรื่องนี้

บัดนี้ คณะกรรมการดังกล่าว พิจารณาเป็นที่ยุติแล้ว มีมติกำหนดแนวทางปฏิบัติการพิจารณาอนุญาตให้ใช้สถานที่ประกอบการค้าตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข เพื่อให้สอดคล้องกับการควบคุมตามกฎหมายว่าด้วยอาคาร ดังนี้

เมื่องานอนามัยเขต ได้รับเรื่องราวขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการค้าตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข ให้ดำเนินการพิจารณาดังนี้.—

๑. กรณีการใช้อาคารประกอบกิจการหลังฤดูกระทรง ฉบับที่ ๘ และฉบับที่ ๑๐ (พ.ศ. ๒๕๒๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ใช้บังคับ มีหลักการอนุญาตตามกฎหมายอาคารไม่ตรงตามประเภทการใช้อาคารหรือไม่มีหลักฐาณดังกล่าว ให้แรงงานโยธาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ ส่วนงานอนามย์ดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข

๒. กรณีการใช้อาคารประกอบกิจการหลังกฎหมายห้ามปลูกสร้างดัดแปลงหรือเปลี่ยนการใช้อาคารในบางท้องที่ใช้บังคับ มีหลักการอนุญาตตามกฎหมายอาคารไม่ตรงตามประเภทการใช้อาคารหรือไม่มีหลักฐาณดังกล่าว ให้แรงงานโยธาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่และรอผลการพิจารณาจากงานโยธา เพื่อดำเนินการให้สอดคล้องกัน

ข้อพิจารณา แนวทางแก้ไขปัญหาดังนี้

๑. ปรับปรุงแก้ไขข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร ซึ่งออกตามความในพระราชบัญญัติสาธารณสุข พุทธศักราช ๒๔๘๔ ตามคำแนะนำของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข โดยนำรายละเอียดในข้อบัญญัติซึ่งออกตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารหรืออ้างอิงถึงในข้อบัญญัติซึ่งออกตามพระราชบัญญัติสาธารณสุข พุทธศักราช ๒๔๘๔ มีข้อดีข้อเสียดังนี้.—

๑.๑ ข้อดี ประชาชนที่ขออนุญาตประกอบกิจการค้า ฯ จะทราบได้ทันทีว่าจะต้องดำเนินการตามกฎหมายให้ถูกต้องทั้งสองฉบับอย่างไร

๑.๒ ข้อเสีย

— การพิจารณาอนุญาตให้ประกอบการค้าตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข ต้องล่าช้ามาก เพราะต้องตรวจสอบดำเนินการให้ถูกต้องตามกฎหมายอาคารเสียก่อน

— การใช้สถานที่ประกอบการค้าโดยทั่วไป มักมีการต่อเติมอาคารและใช้อาคารไม่ตรงตามประเภทการใช้เป็นจำนวนมาก ถ้าไม่สามารถควบคุมเกี่ยวกับอาคารให้ถูกต้องตามกฎหมายได้ก็ออกใบอนุญาตประกอบการค้าไม่ได้ เป็นผลให้มีการประกอบกิจการโดยไม่ได้ใบอนุญาตอันเป็นผลเสียในการควบคุมด้านสาธารณสุข

— ถ้าปรับปรุงแก้ไขข้อบัญญัติตามคำแนะนำของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข สภากรุงเทพมหานครอาจคิดว่า เมื่อมีกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารและกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขบังคับใช้อยู่แล้ว ทำไมกรุงเทพมหานครจึงไม่สามารถบังคับควบคุมให้เป็นไปตามกฎหมายทั้งสองฉบับ เรื่องนี้จึงต้องหารือกันในระดับผู้บริหารก่อน

๒๒๐/๕

๒. กำหนดแนวทางปฏิบัติการพิจารณาให้ใช้สถานที่ประกอบการค้าตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขตามมติของคณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งตามคำสั่งกรุงเทพมหานคร ที่ ๓๑๕๑/๒๕๒๘ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๒๘

สนอ. พิจารณาแล้วเห็นสมควรแก้ไขปัญหานี้โดยกำหนดแนวทางปฏิบัติตามข้อ ๒ เพราะมีผลทำให้การพิจารณาในกรณีมีการใช้อาคารที่ขัดกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร จะมีการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ฝ่ายอาคารและเจ้าหน้าที่ฝ่ายสาธารณสุขไปพร้อมกันตามอำนาจหน้าที่ของแต่ละฝ่ายจนถึงที่สุด

จึงเรียนมาเพื่อขอให้ได้โปรดพิจารณา หากเห็นชอบด้วยขอได้โปรดนำเรียน ผว. กทม. พิจารณาให้ความเห็นชอบและส่งให้ถือปฏิบัติตามมติของคณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งตามคำสั่งดังกล่าว

ประลมภ์ ศกุนตนาค
(น.ส. ประลมภ์ ศกุนตนาค)
ผู้อำนวยการสำนักอนามัย

เรียน ผว. กทม.

เพื่อโปรดพิจารณาให้ความเห็นชอบ
เจก ธนะสิริ
(นายเจก ธนะสิริ)

รองปลัดกรุงเทพมหานคร
ปฏิบัติราชการแทนปลัดกรุงเทพมหานคร
๑ มกราคม ๒๕๒๐

เห็นชอบด้วย

ถือปฏิบัติตามมติกรรมการดังกล่าว

ฉลาด กิรพัฒน์
(นายฉลาด กิรพัฒน์)

รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

ปฏิบัติราชการแทนผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักonomมัย (กองonomมัยสิ่งแวดล้อม โทร.๒๒๒-๖๘๔๖)

ที่ กท ๒๐๐๓/๑๐๕๐

วันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๒๕

เรื่อง แนวทางปฏิบัติการพิจารณาออกใบอนุญาตให้ตั้งสถานประกอบการค้าที่มีลักษณะจะก่อเหตุเดือดร้อนรำคาญแก่ผู้อยู่อาศัย

เรียน ผู้อำนวยการเขตทุกเขต

ด้วย ผว. กทม. ได้ให้ความเห็นชอบและให้ทุกเขตถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดตามบันทึกสำนักonomมัย ที่ กท ๒๐๐๓/๓๘๘ ลงวันที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๒๕ เรื่องแนวทางปฏิบัติการพิจารณาออกใบอนุญาตให้ตั้งสถานประกอบการค้าที่มีลักษณะจะก่อเหตุเดือดร้อนรำคาญแก่ผู้อยู่อาศัยนั้น สำนักonomมัย ขอส่งสำเนานบันทึกดังกล่าวมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติ

เรือโท โกวิท วงศ์พานิช

(โกวิท วงศ์พานิช)

รองผู้อำนวยการสำนักonomมัย

รักษาราชการแทนผู้อำนวยการสำนักonomมัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักอนามัย (กองอนามัยสิ่งแวดล้อม โทร. ๒๒๒-๖๘๔๖)

ที่ กท ๒๐๐๓/๓๘๘

วันที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๒๕

เรื่อง แนวทางปฏิบัติการพิจารณาออกใบอนุญาตให้ตั้งสถานประกอบการค้าที่มีลักษณะจะก่อเหตุ
เดือดร้อนรำคาญแก่ผู้อยู่อาศัย

เรียน ปลัดกรุงเทพมหานคร

เรื่องเดิม สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้รับคำร้องทุกข์จากนางสาวนิตยา เอี่ยม-
สิทธิพรกุล อยู่บ้านเลขที่ ๑๕ ซอยอินทามระ ๓๑ ถนนสุขุมวิท เขตพญาไท ว่าได้รับความ
เดือดร้อนรำคาญจากร้านขายน้ำแข็งสรง ซึ่งตั้งอยู่ติดบ้านพักอาศัยของผู้ร้องประกอบกิจการทำให้
เกิดเสียงดัง สั่นสะเทือน คณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ (คณะที่ ๕) พิจารณาแล้วปรากฏข้อ
เท็จจริงสรุปว่า เขตพญาไทและกรุงเทพมหานครได้พยายามดำเนินการแก้ไขเหตุเดือดร้อนของ
ผู้ร้องตามอำนาจหน้าที่โดยชอบแล้ว แต่เนื่องจากปัจจุบันผู้ร้องได้ย้ายออกจากอาคารดังกล่าวไป
อาศัยอยู่ที่อื่น ความเดือดร้อนในเรื่องร้องทุกข์จึงหมดไป คณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ได้วินิจฉัย
ให้ยกคำร้องทุกข์นี้ โดยมีข้อสังเกตเกี่ยวกับการออกใบอนุญาตว่า

การออกใบอนุญาตให้ตั้งและประกอบกิจการค้าในอาคารที่เป็นตึกแถวหรือห้องแถวที่มี
โครงสร้างของตัวอาคารเชื่อมโยงกันอันก่อให้เกิดความเดือดร้อนดังกล่าวเป็นการไม่ถูกต้อง หาก
จะอนุญาตให้ประกอบกิจการเช่นนั้นในเขตชุมชนควรอนุญาตให้ประกอบกิจการเฉพาะแต่ในอาคาร
ที่มีลักษณะแยกเดี่ยวต่างหาก

ข้อเท็จจริง รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายมีชัย ฤชุพันธุ์) สั่งและปฏิบัติ
ราชการแทนนายกรัฐมนตรี ได้มีคำสั่งให้ยกคำร้องทุกข์ตามมติของคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์
(คณะที่ ๕) และให้ส่งข้อสังเกตของคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ให้กระทรวงมหาดไทยพิจารณา

กระทรวงมหาดไทยได้มีหนังสือที่ มท ๐๒๐๗/๔๓๒๑ ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๒๕ ตามภาพถ่ายที่แนบมาพร้อมนี้ แจ้งให้กรุงเทพมหานครทราบคำสั่งนายรัฐมนตรีเกี่ยวกับการพิจารณาอนุญาตให้ประกอบกิจการตามนัยดังกล่าว ทั้งนี้กระทรวงมหาดไทยได้สั่งการให้ทุกจังหวัดถือเป็นทางปฏิบัติโดยเคร่งครัดด้วยแล้ว

ในเขตกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบในการอนุญาตประกอบกิจการค้าตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครซึ่งออกตามความในพระราชบัญญัติสาธารณสุข พุทธศักราช ๒๕๑๔ การพิจารณาว่าการประกอบกิจการที่ทำให้เกิดเสียงดัง สั่นสะเทือนแล้วก่อให้เกิดเหตุเดือดร้อนรำคาญหรือไม่ ต้องพิจารณาจากสิ่งแวดล้อมหลายอย่าง แต่เกณฑ์ที่ควรยึดถือเป็นหลักสำคัญควรเป็นหลักเกณฑ์ทางด้านวิชาการซึ่งต้องมีเครื่องมือในการวัดความดังและความสั่นสะเทือน กองอนามัยสิ่งแวดล้อม สำนักอนามัย เป็นหน่วยงานที่มีบุคลากรและเครื่องมือในการปฏิบัติงานด้านนี้

ข้อพิจารณา เห็นควรให้สำนักงานเขตทุกเขตถือปฏิบัติดังนี้

๑. ไม่อนุญาตให้ตั้งและประกอบกิจการค้าที่ทำให้เกิดเสียงดัง สั่นสะเทือน ในอาคารที่เป็นตึกแถวหรือห้องแถวที่มีโครงสร้างของตัวอาคารเชื่อม โยงกันแล้วก่อให้เกิดเหตุเดือดร้อนรำคาญแก่ผู้อื่น

๒. ในกรณีที่สำนักงานเขตไม่สามารถพิจารณาได้ว่าการประกอบกิจการตามข้อ ๑. เป็นเหตุเดือดร้อนรำคาญหรือไม่ให้หารือกองอนามัยสิ่งแวดล้อม สำนักอนามัย เพื่อประกอบการพิจารณา

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบด้วยโปรดพิจารณานำเรียน ผว.กทม. พิจารณาสั่งให้ถือปฏิบัติต่อไป

ประหลมภ์ ศกุนตนาค

(น.ส. ประหลมภ์ ศกุนตนาค)

ผู้อำนวยการสำนักอนามัย

๒๒๐/๘

เรียน ผว. กทม.

เพื่อโปรดพิจารณาให้ความเห็นชอบ

แจก ชนะสิริ

(นายแจก ชนะสิริ)

รองปลัดกรุงเทพมหานคร

ปฏิบัติราชการแทนปลัดกรุงเทพมหานคร

เห็นชอบด้วย

ให้ทุกคนถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด

ฉลาด ถิรพัฒน์

(นายฉลาด ถิรพัฒน์)

รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

ปฏิบัติราชการแทนผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

เรื่องที่ ๒

ประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๔๔

ประกาศของคณะปฏิวัติ

ฉบับที่ ๔๔

โดยที่ปรากฏว่าได้มีบุคคลที่เห็นประโยชน์ตนโดยเฉพาะ ได้เข้าไปปลุกบักที่อยู่อาศัยหรือที่ตั้งทำการค้าในที่ตั้งเป็น ทางสัญจรของประชาชนหรือที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกันอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน เป็นเหตุให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญ ขัดขวางการจราจรของประชาชน หรือทำให้เกิดความสกปรกกรงรังเป็นบ่อเกิดแห่งเชื้อโรค เป็นอุปสรรคขัดขวางความเจริญของบ้านเมือง พฤติการณ์ดังกล่าวนี้ได้เกิดขึ้นและยังเป็นอยู่ในสถานที่หลายแห่ง พนักงานเจ้าหน้าที่ไม่อาจจัดให้เป็นระเบียบเรียบร้อยได้ เพราะปราศจากอำนาจที่จะดำเนินการโดยเด็ดขาดตามควร คณะปฏิวัติเห็นว่า เพื่อประโยชน์ของประชาชนโดยส่วนรวม และความเจริญของบ้านเมือง สมควรให้อำนาจแก่พนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อดำเนินการขจัดความไม่เรียบร้อยนั้นให้หมดสิ้นไป

หัวหน้าคณะปฏิวัติจึงมีคำสั่งดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ในกรณีปรากฏว่าได้มีการปลุกสร้างอาคารหรือปลุกบักสิ่งใด ๆ ลงในที่ดินในแม่น้ำลำคลอง อันเป็นทางสัญจรของประชาชนหรือเป็นที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน หรือรุกเข้าไปในที่ตั้งกล่าว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งมีอำนาจดูแลรักษาสาธารณสมบัติของแผ่นดิน รายงานต่อผู้ว่าราชการจังหวัดแห่งจังหวัดซึ่งสถานที่นั้นตั้งอยู่ และให้ผู้ว่าราชการจังหวัดไปตรวจสอบสถานที่นั้น ๆ ถ้าผู้ว่าราชการจังหวัดตรวจแล้วเห็นว่าสถานที่ซึ่งปลุกสร้างอาคารหรือปลุกบักสิ่งใด ๆ ลงเป็นที่ดินหรือแม่น้ำลำคลองอันเป็นทางสัญจรของประชาชนหรือเป็นที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกันโดยแน่ชัดปราศจากสงสัย ก็ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือแจ้งให้บุคคลผู้เป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสิ่งปลุกบักนั้น ให้รื้อถอนไปให้พื้นที่อันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน หรือในกรณีที่ไม่ปรากฏตัวผู้เป็นเจ้าของหรือครอบครอง ก็ให้ปิดคำสั่งนั้นไว้ ณ อาคารหรือสิ่งปลุกสร้างนั้นและเมื่อครบกำหนดเวลาสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้ออกคำสั่งนั้นแล้ว ยังไม่มีการรื้อถอนอาคารหรือสิ่งปลุกสร้างนั้นออกไป ก็ให้พนักงาน

เจ้าหน้าที่ผู้ทำหน้าที่ดูแลรักษาสาธารณสมบัติของแผ่นดินจัดการรื้อถอนอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างนั้น
ได้ ในการนี้ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจโดยวิธีที่เห็นสมควรซึ่งทรัพย์สินที่รื้อถอนหรืออยู่
ในอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างนั้น และให้นำความในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา ๑๓๒๗
มาใช้บังคับแก่เงินที่ขายทรัพย์สินนั้นได้โดยอนุโลม

ข้อ ๒. ในกรณีที่ปรากฏว่าได้มีการติดตั้งหรือวางหรือทอดทิ้งสิ่งใด ๆ ไว้ในทางสัญจร
ของประชาชนหรือในที่ซึ่งประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน และปรากฏว่าได้มีเจ้าของหรือผู้ครอบ
ครองสิ่งนั้น ๆ ก็ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งมีหน้าที่ดูแลรักษาสาธารณสมบัติของแผ่นดินแจ้งให้
เจ้าของหรือผู้ครอบครองชนหรือย้ายสิ่งนั้น ๆ ไปให้พ้นทางสาธารณะหรือที่ซึ่งประชาชนใช้ประ
โยชน์ร่วมกันนั้นเสีย ถ้าไม่มีการขนย้ายไปภายในเวลาอันสมควรก็ดี หรือไม่ปรากฏตัวเจ้าของ
หรือผู้ครอบครองสิ่งนั้น ๆ ก็ดี ก็ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจจัดการขนย้ายและขายสิ่งนั้น ๆ
เสียได้โดยวิธีที่เห็นสมควร และให้นำความในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๒๗
มาใช้บังคับแก่เงินที่ขายทรัพย์สินนั้นได้โดยอนุโลม

ข้อ ๓. ประกาศนี้ไม่ลบล้างอำนาจของเจ้าหน้าที่ในการดำเนินการจับกุมและสอบสวน
ความผิดอาญา ซึ่งได้เกิดขึ้นในการก่อสร้างปลูกปัก ติดตั้ง วาง หรือทอดทิ้งสิ่งใด ๆ ลงในที่
ดังกล่าวในข้อ ๑ และข้อ ๒

ข้อ ๔. ประกาศนี้ให้ใช้บังคับในเขตจังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรี และสำหรับ
จังหวัดอื่นให้ใช้บังคับเฉพาะในเขตเทศบาล

๕ ๕ ๕ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๐๒

จอมพล ศฤงค์ ธีรมาน

หัวหน้าคณะปฏิวัติ

(๑๖ ร.จ. ๑ ตอนที่ ๖ (ฉบับพิเศษ) ลงวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๐๒)

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กองอนามัยสิ่งแวดล้อม สำนักอนามัย โทร. ๒๒๒๖๘๔๖

ที่ กท. ๒๐๐๓/๑๔๔๕

วันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๗

เรื่อง การจำหน่ายอาหารและเครื่องดื่มในที่สาธารณะสมบัติของแผ่นดิน

หัวหน้าเขต

ด้วยเขตคลองสานได้หารือเรื่อง “การใช้สถานที่เพื่อประกอบการจำหน่ายอาหารและเครื่องดื่ม ความว่า ได้มีหนังสือแจ้งจากกรมเจ้าท่า ที่ กค. ๐๕๐๕/๐๒๗๒๓ ลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๗ อ้างประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๔๔ ลงวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๐๒ กรณีห้ามมิให้บุคคลใดปลูกบังกที่อยู่อาศัยหรือที่ทำการค้าขายในที่ซึ่งเป็นทางสัญจรของประชาชนหรือที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกันอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน กล่าวคือ ในแม่น้ำเจ้าพระยา ช่วงระยะตั้งแต่สะพานพระราม ๖ ถึงอำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ได้มีเอกชนใช้สถานที่ที่ปลูกล่องลำเข้าไปในแม่น้ำประกอบกิจการจำหน่ายอาหารและเครื่องดื่ม รวม ๑๖ ราย จึงขอให้กรุงเทพมหานคร ในฐานะผู้ว่าราชการจังหวัด ซึ่งสถานที่นั้นตั้งอยู่เพื่อดำเนินการซึ่งเขตคลองสานมีร้านจำหน่ายอาหารตามกรณีดังกล่าว ๒ ราย คือภัตตาคารจิตรโกษา และภัตตาคารห้อยเทียนเหลา เขตคลองสาน จึงหารือว่า

๑. ในการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมใบอนุญาตตามอัตราท้ายข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง ควบคุมการค้าอาหารหรือน้ำแข็งในสถานที่เอกชน พ.ศ. ๒๕๑๘ นั้นจะคิดพื้นที่ของชานคอนกรีต ตามกล่าวรวมเป็นพื้นที่ประกอบการค้าทั้งสิ้นด้วยหรือไม่

๒. หากว่าไม่นับเอาพื้นที่ชานคอนกรีตตามกล่าวรวมเข้าเป็นพื้นที่การค้าที่ต้องขอรับใบอนุญาตด้วยแล้ว ผู้ประกอบการสามารถใช้สอยชานคอนกรีตนั้นตั้งโต๊ะสำหรับผู้บริโภคอาหารได้หรือไม่ และกรุงเทพมหานคร ควรจะดำเนินการประการใดบ้างในกรณีเช่นนั้น

ข้อหารือดังกล่าวนี้ กองกฎหมายและคดี และสำนักอนามัยได้พิจารณาแล้ว มีความเห็น

“๑. ร้านอาหารของเขตคลองสานทั้ง ๒ รายนี้ ได้พิจารณาตามใบอนุญาตให้ทำสิ่งล่วงล้ำลำน้ำของกรมเจ้าท่าแล้วเห็นว่า กรมเจ้าท่าอนุญาตให้สร้างท่าเทียบเรือรับส่งคนโดยสาร มิใช่อนุญาตให้สร้างชานคอนกรีตเพื่อประกอบการค้าอาหารและเครื่องดื่ม ผู้ได้รับอนุญาตจึงไม่มีสิทธิที่จะตั้งโต๊ะสำหรับผู้บริโภคอาหาร จึงไม่อาจคิดพื้นที่ของชานคอนกรีตรวมเป็นพื้นที่ประกอบการค้าได้

๒. ผู้ประกอบการไม่มีสิทธิที่จะใช้สอยชานคอนกรีตนั้น ตั้งโต๊ะสำหรับผู้บริโภคอาหารได้ เพราะขัดต่อประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๔๔ ทางปฏิบัติ กรุงเทพมหานคร ควรจะดำเนินการตามมาตรา ๕ แห่ง พ.ร.บ. รักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๐๓ ซึ่งบัญญัติว่า “ผู้ใดโดยมิบังควรติดตั้ง ตาก วาง หรือแขวนสิ่งใด ๆ ในที่สาธารณะ..... ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองร้อยบาท”

จึงเรียนมาเพื่อทราบและการดำเนินการให้ถือปฏิบัติตามข้อหาหรือดังกล่าว ผลเป็นประการใด โปรดแจ้งให้ทราบเพื่อจะได้แจ้งกรมเจ้าท่าต่อไป.

เจก ธนะสิริ

(นายเจก ธนะสิริ)

รองปลัดกรุงเทพมหานคร

ปฏิบัติราชการแทนปลัดกรุงเทพมหานคร

เรื่องที่ ๓

พระราชบัญญัติ

รักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง

พ.ศ. ๒๕๐๓

พระราชบัญญัติ

รักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง

พ.ศ. ๒๕๐๓

ในพระปรมาภิไธย

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

สังวาลย์

ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๓ กันยายน พ.ศ. ๒๕๐๓

เป็นปีที่ ๑๕ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการรักษาความสะอาด และความเป็นระเบียบ
เรียบร้อยของบ้านเมือง

พระมหากษัตริย์โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาร่างรัฐธรรมนูญ ในฐานะรัฐสภา จึง
มีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑. พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็น
ระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๐๓”

มาตรา ๒. พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบก
ษา เป็นต้นไป และจะให้ใช้บังคับในท้องที่ใด มีบริเวณเพียงใด และจะให้ใช้บังคับทั้งหมด
ทุกมาตรา หรือยกเว้นมาตราใด ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

พระราชกฤษฎีกาที่ตราขึ้นตามความในวรรคก่อน ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสามสัปดาห์
เริ่มแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๓. ในพระราชบัญญัตินี้

“เจ้าพนักงานท้องถิ่น” ในเขตเทศบาลหมายความว่า นายกเทศมนตรี ในเขตสุขาภิบาล หมายความว่า ประธานกรรมการสุขาภิบาล และในท้องที่ที่อยู่นอกเขตเทศบาลหรือสุขาภิบาล หมายความว่า นายอำเภอ

“ที่สาธารณะ” หมายความว่า สาธารณสมบัติของแผ่นดินเฉพาะที่เป็นทรัพย์สินสำหรับประชาชนใช้ร่วมกันและให้รวมถึงถนนด้วย

“สถานสาธารณะ” หมายความว่า ที่สาธารณะ หรือสถานที่ที่จัดไว้เป็นสาธารณะสำหรับประชาชนใช้เพื่อการบันเทิงหรือหย่อนใจ หรือเพื่อการชุมนุม

“อาคาร” หมายความว่า ตึก บ้าน เรือน โรง ร้าน แพ คลังสินค้า สำหรับงาน หรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่น ซึ่งบุคคลอาจเข้าอยู่หรือเข้าใช้สอย และสิ่งปลูกสร้างที่ใช้เป็นที่ชุมนุมของประชาชน

“ถนน” หมายความว่า ทางบกหรือสะพานที่ประชาชนใช้ในการจราจร และให้หมายความรวมถึงทางเท้าหรือขอบทางด้วย

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ผู้ใดเป็นผู้ครอบครองอาคารชั้นเดียวหรือชั้นล่างของตึกแถว ห้องแถว ห้างร้าน สำนักงานธุรกิจ โรงงาน โรงมหรสพ โรงแรมหรือภัตตาคาร มีหน้าที่ช่วยเจ้าพนักงานท้องถิ่นดูแลรักษาความสะอาดทางเท้าถาวร หน้าอาคารนั้น ถ้าละเลยไม่กระทำการตามที่กล่าวนี้ และได้รับคำเตือนเป็นหนังสือจาก เจ้าพนักงานท้องถิ่นให้จัดทำเพื่อความสะอาด เรียบร้อยภายในกำหนดและสามารถปฏิบัติตามคำเตือนนั้นได้แต่ไม่ปฏิบัติตาม ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งร้อยบาท

มาตรา ๕ ผู้ใดอาบน้ำหรือซักผ้าบนถนน หรือในสถานสาธารณะ ซึ่งมีได้จัดไว้ การนั้น หรือในแม่น้ำ หรือคลอง หรือที่ใด ๆ ภายในบริเวณที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นได้ติดตั้งหรือแขวนประกาศระบุน้ำไว้ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองร้อยบาท

มาตรา ๖. ห้ามมิให้ผู้ใดโฆษณาแก่ประชาชนด้วยการปิดแผ่นประกาศ หรือทำให้ด้วยประการใด ๆ ซึ่งข้อความ หรือภาพลง ณ ที่ใด ๆ ในสาธารณะ หรือที่รั้วกำแพงผนังอาคาร หรือต้นไม้ต้นที่ติดกับที่สาธารณะหรือด้วยการทิ้งหรือโปรยแผ่นประกาศใด ๆ เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น หรือเป็นการกระทำของทางราชการ

การขอรับอนุญาต หลักเกณฑ์การอนุญาต การกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมขอรับอนุญาต และการงดเว้นค่าธรรมเนียมดังกล่าว ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง อัตราค่าธรรมเนียมต้องไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้

การโฆษณาของผู้ครอบครองอาคารหรือต้นไม้ เพื่อการค้า หรือธุรกิจของตนเอง หรือเพื่อยื่นให้ทราบชื่อของผู้ครอบครองอาคาร ชื่ออาคาร เลขที่อาคาร หรือข้อความอันเกี่ยวแก่การเข้าไปและออกจากอาคารนั้น มิให้ถือว่าเป็นการโฆษณาแก่ประชาชนตามความในมาตรานี้

ผู้ใดฝ่าฝืนความในวรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

มาตรา ๗. ห้ามมิให้ผู้ใดขีดเขียน หรือทำให้ปรากฏด้วยประการใด ๆ ซึ่งข้อความภาพหรือรูปรอยใด ๆ ลงบนถนน เว้นแต่เป็นการกระทำของทางราชการ

ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรานี้ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

มาตรา ๘. ผู้ใดขีด เขียน หรือทำให้ปรากฏด้วยประการใด ๆ ซึ่งข้อความ ภาพหรือรูปรอยใด โดยมิบังควรลงที่รั้ว กำแพง ผนังอาคาร ต้นไม้หรือสิ่งใด ๆ ในที่สาธารณะ หรือที่เห็นได้จากที่สาธารณะ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองร้อยบาท

มาตรา ๙. ผู้ใดโดยมิบังควรติดตั้ง ตาก วาง หรือแขวนสิ่งใด ๆ ในที่สาธารณะ หรือติดตั้ง ตาก วาง หรือแขวนสิ่งใด ๆ ณ ที่ที่เห็นได้จากที่สาธารณะด้วยวิธีอันไม่สมควร ทำให้เห็นเป็นที่ไม่เรียบร้อยน่ารังเกียจ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองร้อยบาท

มาตรา ๑๐. ผู้ใดเป็นผู้ครอบครองอาคารหรือที่ดิน ที่เห็นได้จากที่สาธารณะปล่อยให้พืชต้นไม้หรือหญ้าขึ้นรกรุงรัง และได้รับคำเตือนเป็นหนังสือจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น ให้จัดทำเพื่อความสะอาดเรียบร้อยภายในเวลาที่กำหนด และสามารถปฏิบัติตามคำเตือนนั้นได้ แต่ไม่ปฏิบัติตาม ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองร้อยบาท

ในกรณีที่คำพิพากษาลงที่สุดให้ลงโทษผู้ครอบครองอาคาร หรือที่ดินตามความในวรรคก่อนหรือเมื่อคดีเล็กน้อย โดยผู้ครอบครองอาคารหรือที่ดินนั้นยอมเสียค่าปรับในอัตราอย่างสูง หรือโดยยอมชำระค่าปรับตามคำเปรียบเทียบ และเมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันคดีถึงที่สุด หรือยอมชำระค่าปรับหรือเสียค่าปรับตามคำเปรียบเทียบ แล้วแต่กรณี ผู้นั้นยังไม่ปฏิบัติตามคำเตือนของเจ้าพนักงานท้องถิ่น ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจมอบหมายให้บุคคลใด ๆ เข้าจัดทำเพื่อความสะอาดเรียบร้อยตามคำเตือนนั้นได้ และให้ผู้ครอบครองอาคารหรือที่ดินนั้นชดใช้ค่าใช้จ่ายในการเข้าจัดทำความสะอาดเรียบร้อยนั้นให้แก่เจ้าพนักงานท้องถิ่น

ในกรณีที่ผู้ครอบครองอาคารหรือที่ดินไม่ปฏิบัติตามคำเตือนของเจ้าพนักงานท้องถิ่นซึ่งได้ให้คำเตือนตามความในวรรคแรก เพราะไม่สามารถปฏิบัติตามคำเตือนนั้นได้ เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะเข้าไปดำเนินการเพื่อจัดทำความสะอาดเรียบร้อยตามคำเตือนนั้นแทนผู้ครอบครองก็ได้

มาตรา ๑๑. ผู้ใดเป็นเจ้าของอาคารซึ่งตั้งอยู่ในระยะไม่เกินสี่สิบเมตร จากถนนที่มีขนาดกว้างไม่ต่ำกว่าแปดเมตร และที่เห็นได้จากถนนนั้นปล่อยให้อาคารนั้นชำรุดทรุดโทรมจนมีลักษณะ เป็นที่น่ารังเกียจ เมื่อได้รับคำเตือนเป็นหนังสือจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นให้ซ่อมแซมจัดทำให้เรียบร้อยภายในเวลาที่กำหนด และถ้าสามารถปฏิบัติตามคำเตือนนั้นได้ แต่ไม่ปฏิบัติตามต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

ในกรณีที่คำพิพากษาลงที่สุด ให้ลงโทษเจ้าของอาคารตามความในวรรคก่อนหรือเมื่อคดีเล็กน้อยโดยเจ้าของอาคารยอมเสียค่าปรับในอัตราอย่างสูง หรือโดยยอมชำระค่าปรับตามคำเปรียบเทียบ ให้นำความในวรรคสองของมาตรา ๑๐ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีที่เจ้าของอาคารไม่ปฏิบัติตามคำเตือนของเจ้าพนักงานท้องถิ่น ซึ่งได้ให้คำเตือนตามความในวรรคแรก เพราะไม่สามารถปฏิบัติตามคำเตือนนั้นได้ เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะเข้าไปดำเนินการเพื่อซ่อมแซมจัดทำให้เรียบร้อยตามคำเตือนนั้นแทนเจ้าของอาคารก็ได้

มาตรา ๑๒ เมื่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นเห็นว่าอาคารใด ซึ่งตั้งอยู่ริมถนนที่มีขนาดกว้างไม่ต่ำกว่าแปดเมตร ชำรุดทรุดโทรมหรืออยู่ในสภาพอันเป็นที่น่ารังเกียจและไม่อาจแก้ไขได้ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นตั้งกรรมการไม่น้อยกว่าเจ็ดคน โดยให้มีนายช่างผู้มีคุณวุฒิในการก่อสร้างไม่ต่ำกว่าชั้นปริญญาตรีรวมอยู่ด้วยเป็นผู้พิจารณา ถ้ากรรมการไม่น้อยกว่าห้านายเห็นว่า

อาคารนั้นไม่อาจแก้ไขได้ และบุคคลซึ่งอยู่อาศัยในสถานทีนั้นมที่อยู่อาศัยในสถานที่แห่งอื่น หรือถ้าไม่มี เจ้าพนักงานท้องถิ่น หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย สามารถจะจัดหาที่อยู่อาศัยให้แก่ผู้ ที่อยู่อาศัยในสถานทีนั้นในสภาพและความเป็นอยู่ที่ใกล้เคียงกับสภาพและความเป็นอยู่เดิม เป็น การชั่วคราวภายในระยะเวลาอันสมควร แต่ต้องไม่เกินหนึ่งปีและเห็นสมควรให้หรือถอน ให้ เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีคำสั่งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคาร จัดการรื้อถอนให้เสร็จ สิ้นภายในสามสิบวันนับแต่วันทราบคำสั่ง สามารถแจ้งคำสั่งให้ผู้เป็นเจ้าของดำเนินการดังกล่าว ได้ ก็ให้แจ้งคำสั่งให้ผู้ครอบครองดำเนินการในกรณีที่ไม่ปรากฏตัวผู้เป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครอง ก็ให้ปิดคำสั่งไว้ ณ อาคารนั้นและให้เดือนเจ้าของและผู้ครอบครองอาคารได้ทราบคำสั่งนั้นแล้ว ตั้งแต่วันปิดคำสั่งนั้น

เจ้าของหรือผู้ครอบครองซึ่งจะต้องปฏิบัติตามความในวรรคก่อน มีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรี ความระเบียบของกระทรวงมหาดไทย ภายในสิบห้าวันนับแต่วันทราบคำสั่งจากเจ้าพนักงาน

ในกรณีที่รัฐมนตรีวินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์ ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารจัดการรื้อ อาคารให้เสร็จสิ้นภายในสามสิบวันนับแต่วันทราบคำสั่งวินิจฉัยของรัฐมนตรี

คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

มาตรา ๑๑ ในกรณีที่เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารไม่ ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงาน ท้องถิ่นตาม มาตรา ๑๒ วรรคแรก หรือตามคำวินิจฉัยของรัฐมนตรี ตามมาตรา ๑๒ วรรค สาม ภายในระยะเวลาที่กำหนดให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจดำเนินการรื้อถอนอาคารโดยคิด ค่าใช้จ่ายจากเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารตามที่ได้ใช้จ่ายไปจริง ในกรณีนี้ให้มีอำนาจขนส่งของที่ อยู่ภายในอาคารออกไปจากอาคารนั้นได้ โดยไม่ต้องรับผิดชอบในความเสียหายใด ๆ หากเกิดขึ้นเมื่อได้ ใช้จ่ายความระมัดระวังในการจัดทำไปตามสมควรแล้ว

การดำเนินการกับวัตถุก่อสร้างซึ่งถูกรื้อถอน รวมทั้งสิ่งของที่ขนออกไปจากอาคารตาม ความในวรรคก่อน ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมอบกับเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคาร ถ้าไม่ปรากฏ ตัวเจ้าของหรือผู้ครอบครอง หรือเจ้าของหรือผู้ครอบครองไม่ยอมรับมอบวัตถุหรือสิ่งของนั้น ให้ เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจจัดการขายโดยวิธีที่เห็นสมควร และให้นำความในมาตรา ๑๓๒๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับแก่เงินที่ขายทรัพย์สินนั้นได้โดยอนุโลม

มาตรา ๑๔ ผู้ใดเล่นว่าว ฟุตบอล ตะกร้อ หรือเล่นกีฬาอย่างใด ๆ ในถนนหรือสวนสาธารณะ ซึ่งมีได้จัดไว้เพื่อการนั้น ๆ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งร้อยบาท

มาตรา ๑๕ ผู้ใดเด็ด ใบ ดอก หรือผลของต้นไม้ซึ่งปลูกไว้เพื่อประโยชน์สาธารณะ หรือกระทำด้วยประการใด ๆ ให้เกิดความเสียหายแก่ต้นไม้ต้นนั้น หรือกระทำด้วยประการใด ๆ ให้เกิดความเสียหายแก่โคมไฟ บ้ายหรือวัตถุหรือสิ่งใด ๆ ที่ติดตั้งไว้เพื่อประโยชน์สาธารณะ การกระทำดังกล่าวนี้จะเป็นความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์ตาม ประมวลกฎหมายอาญาหรือ ไม่ก็ตาม ถ้าเป็นการกระทำแก่ทรัพย์ที่มีราคาเล็กน้อย หรือทำให้เกิดความเสียหายแต่เพียงเล็กน้อยต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองร้อยบาท

มาตรา ๑๖ ผู้ใด บ้วน สั่ง หรือถ่ม น้ำลาย น้ำมูก น้ำหมาก เสมหะ เท หรือทิ้งสิ่งใด ๆ ลงบนถนนหรือลงบนพื้นรถหรือเรือสาธารณะ โรงมหรสพ ร้านค้า หรือสถานที่ใด ๆ ที่ประชาชนมีสิทธิเข้าไป หรือลง ณ ที่ใด ๆ ในสถานสาธารณะ ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นได้จัดไว้เพื่อการนั้น หรือลงในแม่น้ำ หรือคลอง ภายในบริเวณที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นได้ติดตั้งหรือแขวนประกาศระบุม้าไม้ หรือกระทำด้วยประการใด ๆ ให้ถนนหรือสถานสาธารณะเปรอะเปื้อน หรือสกปรกต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งร้อยบาท

มาตรา ๑๗ ผู้ใดถ่ายอุจจาระหรือปัสสาวะลงบนถนน หรือ ณ ที่ใด ๆ ในสถานสาธารณะ หรือที่ซึ่งเห็นได้จากถนน หรือสถานสาธารณะซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นได้จัดไว้เพื่อการนั้น หรือลงในแม่น้ำหรือคลองภายในบริเวณที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นได้ติดตั้ง หรือแขวนประกาศระบุม้าไม้ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

มาตรา ๑๘ เจ้าของร้านอาหารและหรือเครื่องดื่ม ซึ่งได้จัดสถานที่ไว้ให้ผู้ซื้อบริโภคอาหารหรือเครื่องดื่มนั้นได้ มีขนาดอาจใช้ได้ในขณะที่เดียวกันไม่ต่ำกว่าสิบคนและเจ้าของร้านจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับยานพาหนะซึ่งตั้งทำการค้าอยู่ริมถนน ต้องจัดให้มีส้วมเพื่อบุคคลซึ่งขอมชำระค่าบริการใช้ได้ในช่วงเวลาที่เปิดทำการค้า ค่าบริการมิให้เรียกเก็บเกินอัตราที่กำหนดไว้ท้ายพระราชบัญญัตินี้

ร้านอาหารและหรือเครื่องดื่ม ซึ่งจัดให้มีขนในงานหรือกิจการใดเป็นการชั่วคราวคราวมิให้ถือว่าเป็นร้านจำหน่ายอาหารและหรือเครื่องดื่มตามมาตรา

ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๕ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองร้อยบาท

ในกรณีที่คำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษเจ้าของร้านขายอาหาร และหรือเครื่องดื่ม ที่เจ้าของร้านจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงตามความในวรรคก่อน หรือเมื่อคดีเลิกกันโดยบุคคลเช่นว่านั้น ขอมเสี้ยค่าปรับในอัตราอย่างสูง หรือโดยขอมชำระค่าปรับตามค่าเปรียบเทียบ และเมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันคดีถึงที่สุด หรือขอมชำระค่าปรับหรือเสี้ยค่าปรับตามค่าเปรียบเทียบ แล้วแต่กรณีเจ้าของร้านขายอาหารและเครื่องดื่ม หรือเจ้าของร้านจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงยังไม่ปฏิบัติให้ถูกต้องตามความในวรรคก่อน ต้องระวางโทษปรับวันละห้าสิบบาทนับแต่วันคดีถึงที่สุด หรือขอมชำระค่าปรับหรือเสี้ยค่าปรับตามค่าเปรียบเทียบ แล้วแต่กรณีตลอดไปทุกวันจนกว่าจะปฏิบัติให้ถูกต้องตามความในวรรคก่อน ต้องระวางโทษปรับวันละห้าสิบบาท นับแต่วันคดีถึงที่สุด หรือขอมชำระค่าปรับตามค่าเปรียบเทียบแล้วแต่กรณีตลอดไปทุกวัน จนกว่าจะปฏิบัติถูกต้องตามความในวรรคก่อนนั้น

มาตรา ๑๙. ผู้ใด ชน นิ่งหรือนอน บนราวสะพานสาธารณะหรือโดยไม่มีเหตุอันสมควรในที่สาธารณะ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งร้อยบาท

มาตรา ๒๐. ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจประกาศกำหนดเวลาห้ามเข้า หรือคงอยู่ในสวนสาธารณะ ประกาศนั้นให้ติดตั้งหรือแขวนไว้ในที่เห็นได้ง่ายที่บริเวณสถานสาธารณะที่ห้ามนั้น

ผู้ใดฝ่าฝืนประกาศเจ้าพนักงานท้องถิ่น ที่ได้ประกาศตามความในวรรคก่อน ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองร้อยบาท

มาตรา ๒๑. ค่าธรรมเนียมและค่าปรับที่เก็บได้ตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ ให้นำส่งเป็นรายได้ของเทศบาล สุขาภิบาล หรือองค์การบริหารส่วนจังหวัด แล้วแต่กรณี

มาตรา ๒๒. ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ส. ธนะรัชต์

นายกรัฐมนตรี

อัตรากำลังใบอนุญาตและค่าบริการ

ลำดับที่	ประเภท	จำนวนเงิน	
		บาท	สต.
๑.	ค่าใบอนุญาตปิดแผ่นประกาศหรือเขียนข้อความ หรือภาพติดตั้ง เขียนข่งขายหรือเอกสาร หรือธง หรือโปรยแผ่นประกาศ เพื่อโฆษณาแก่ประชาชน	๕๐	
๒.	ค่าบริการใช้ส้วมครั้งละ	—	๕๐

หมายเหตุ เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากสภาพทั่ว ๆ ไป ของบ้านเมืองในขณะนี่ยังไม่สะอาดและเป็นระเบียบเรียบร้อยเท่าที่ควร และบรรดา กฎหมายที่ใช้บังคับ เพื่อประโยชน์ในการนี้ยังไม่เหมาะสม และไม่พอเพียงที่จะใช้บังคับได้ตามควรแก่กรณี จึงสมควรตรากฎหมายขึ้น เพื่อจัดให้บ้านเมืองอยู่ในสภาพที่สะอาดและเป็นระเบียบเรียบร้อยยิ่งขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน (คัดจากราชกิจจา ฯ เล่ม ๗๑ ตอนที่ ๗๗ วันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๐๓)

กฎกระทรวง

ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๑๑)

ออกตามความในพระราชบัญญัติรักษาความสะอาด

และความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๐๓

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ และมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๐๓ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ให้ยกเลิกกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๐๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๐๓

ข้อ ๒. ผู้ใดประสงค์จะขออนุญาตโฆษณาแก่ประชาชนด้วยการปิดแผ่นประกาศ หรือทำให้ปรากฏด้วยประการใด ๆ ซึ่งข้อความหรือภาพลง ณ ที่ใด ๆ ในที่สาธารณะ หรือที่ว่างกำแพงผนังอาคาร หรือต้นไม้ต้นที่ติดกับที่สาธารณะ หรือด้วยการทิ้งหรือโปรยแผ่นประกาศใด ๆ ให้ยื่นคำร้องและหนังสือรับรองตามแบบที่กระทรวงมหาดไทยกำหนดต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นแห่งท้องที่ที่จะทำการโฆษณา พร้อมด้วยตัวอย่างของแผ่นประกาศ ข้อความหรือภาพที่จะโฆษณานั้น

เมื่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นได้พิจารณาคำร้องแล้วเห็นว่าแผ่นประกาศ ข้อความหรือภาพที่จะโฆษณานั้นไม่ขัดต่อกฎหมายหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน และคำรับรองของผู้ขออนุญาตเกี่ยวกับการรื้อถอนแผ่นประกาศ หรือทำให้ปราศจากข้อความหรือภาพที่โฆษณาเมื่อใบอนุญาตหมดอายุ ประกอบกับหลักประกันดังกล่าวเป็นที่พอใจ ก็ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นออกใบอนุญาตให้ทำการโฆษณาแก่ประชาชนได้ตามแบบที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

ข้อ ๓. ในการอนุญาต เจ้าพนักงานท้องถิ่นต้องแสดงเขตท้องที่ที่อนุญาตให้โฆษณาไว้ในใบอนุญาต และต้องกำหนดอายุใบอนุญาต ดังต่อไปนี้

(๑) การโฆษณาที่เป็นการค้า ครั้งละไม่เกินหนึ่งปี

(๒) การโฆษณาที่ไม่เป็นการค้า ครั้งละไม่เกินสองปี

(๓) การโฆษณาเพื่อประโยชน์ในการหาเสียงเลือกตั้งตามกฎหมาย ว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทน กฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัด และกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล ให้เป็นไปตามระยะเวลาที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นเห็นสมควร

ข้อ ๔. ในการอนุญาต ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นกำหนดเครื่องหมายแสดงการอนุญาตที่แผ่นประกาศ ข้อความ หรือภาพที่จะให้โฆษณาแก่ประชาชน

ความในวรรคหนึ่งไม่ใช้บังคับแก่การโฆษณาเพื่อประโยชน์ในการหาเสียงเลือกตั้ง

ข้อ ๕. ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นเรียกเก็บค่าธรรมเนียมขอรับอนุญาตตามอัตราดังต่อไปนี้

(๑) ใบอนุญาตปิดแผ่นประกาศ หรือทำให้ปรากฏด้วยประการใด ๆ ซึ่งข้อความ หรือภาพหรือทั้งหรือโปรยแผ่นประกาศ เพื่อโฆษณาสินค้าหรือกิจการค้าฉบับละ ๕๐ บาท

(๒) ใบอนุญาตปิดแผ่นประกาศ หรือทำให้ปรากฏด้วยประการใด ๆ ซึ่งข้อความ หรือภาพหรือทั้งหรือโปรยแผ่นประกาศ เพื่อโฆษณาอื่น ๆ ซึ่งไม่มีสินค้าหรือกิจการค้ารวมอยู่ด้วย ฉบับละ ๓๐ บาท

ใบอนุญาตปิดแผ่นประกาศ หรือทำให้ปรากฏด้วยประการใด ๆ ซึ่งข้อความหรือภาพหรือทั้งหรือโปรยแผ่นประกาศเพื่อโฆษณาแก่ประชาชนเพื่อประโยชน์ในการหาเสียงเลือกตั้ง ไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมขอรับอนุญาต

ประกาศข้อความหรือภาพที่โฆษณา เพื่อประโยชน์ในการหาเสียงเลือกตั้งและมีโฆษณาสินค้าหรือกิจการค้าหรือโฆษณาอื่น ๆ รวมอยู่ด้วย ให้เรียกเก็บค่าธรรมเนียมตาม (๑) หรือ (๒) แล้วแต่กรณี

ข้อ ๖. ใบอนุญาตที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นได้ออกให้ก่อนวันที่กฎกระทรวงนี้ ใช้บังคับ ให้ใช้ได้ต่อไปจนกว่าใบอนุญาตจะหมดอายุ

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๑๑

พลเอก ป. จารุเสถียร

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

(๘๕ รจ. ๕๘๖ ตอนที่ ๘๑ (แผนกราชกิจจา ฯ) ลงวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๑๑)

หมายเหตุ:— เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ เนื่องจากพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๐๓ กำหนดว่า การโฆษณาแก่ประชาชนด้วยการปิดแผ่นประกาศ โปสเตอร์หรือธงแผ่นประกาศในที่สาธารณะ ต้องขอรับอนุญาตต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น และชำระค่าธรรมเนียม แต่โดยที่เห็นสมควร ยกเว้นค่าธรรมเนียมดังกล่าวในกรณีการหาเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทน สมาชิกสภาจังหวัดและสมาชิกสภาเทศบาลจึงต้องปรับปรุงกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๐๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๐๓ เสียใหม่

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ งานนิติกร สำนักตำรวจเทศกิจ โทร. ๒๒๓๔๑๒๖

ที่ วันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๒๔

เรื่อง สรุปการปฏิบัติหน้าที่ตาม พ.ร.บ. จราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ และ พ.ร.บ. รักษาความสะอาด ฯ พ.ศ. ๒๕๐๓

เสนอ หัวหน้างานนิติกร

เรื่องเดิม ตามที่สำนักตำรวจเทศกิจประสบกับปัญหาการปฏิบัติภารกิจของเจ้าหน้าที่ตำรวจกรุงเทพมหานคร เนื่องจากที่ส่วนบุคคลตาม พ.ร.บ. ควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ให้เว้นระยะไว้ ๒ เมตร ที่ดังกล่าวติดต่อกับทางเท้าสาธารณะ และประชาชนนำรถยนต์ขึ้นไปจอดในส่วนบุคคลที่เว้นไว้โดยอ้างว่าเป็นที่เอกชน ซึ่งปัจจุบันปัญหาดังกล่าวมีอยู่ทั่วไป และได้รับการร้องเรียนวิพากษ์วิจารณ์จากประชาชน สื่อมวลชนอยู่เสมอ นั้น

ข้อเท็จจริง เรื่องทำนองนี้ กองกฎหมายและคดี สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร คณะกรรมการวิสามัญกฎหมายประจำสภากรุงเทพมหานครและกองบังคับการตำรวจจราจร ได้พิจารณาและให้ความเห็นไว้ดังต่อไปนี้

กองกฎหมายและคดีมีความเห็นว่า ตำรวจกรุงเทพมหานครสามารถเข้าดำเนินการได้ตาม พ.ร.บ. รักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๐๓ มาตรา ๕ มีระบุว่า “ผู้ใดโดยมิบังควรติดตั้ง ตาก วาง หรือแขวนสิ่งใด ๆ ในที่สาธารณะ หรือติดตั้งวาง หรือแขวนสิ่งใด ๆ ณ ที่ที่เห็นได้จากที่สาธารณะด้วย วิธีอันไม่สมควรทำให้ไม่เป็นที่เรียบร้อยน่ารังเกียจ ฯ” เนื่องจากคำว่า “ที่สาธารณะ” ตาม พ.ร.บ. รักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๐๓ มาตรา ๓ ได้ให้บทนิยามไว้ว่า “ที่สาธารณะ” หมายความว่า “ที่สาธารณะสมบัติของแผ่นดินเฉพาะที่เป็นทรัพย์สินสำหรับประชาชนใช้ร่วมกันและให้รวมถึงถนนด้วย” คำว่า “ถนน” ในที่นี้โดยสภาพของตัวมันเองไม่จำเป็นต้องเป็นที่

สาธารณะ หากจะต้องสภาพเป็นที่สาธารณะแล้วก็ไม่จำเป็นต้องบัญญัติข้อความว่า “และให้รวมถึงถนนด้วย” เพราะจะไม่มีบัญญัติไว้ก็เป็นที่ยกกันอยู่แล้วว่าถนนอยู่ในความหมายของคำว่า “ที่สาธารณะ” เมื่อพิจารณาประกอบบทนิยามของคำว่า “ถนน” ซึ่งหมายความว่า ทางบกหรือสะพานที่ประชาชนใช้ในการจราจรและให้หมายความรวมถึงทางเท้าหรือขอบทางด้วย ดังนั้นเมื่อถนนส่วนบุคคลซึ่งเปิดให้ประชาชนใช้ในการจราจรก็ย่อมถือเป็นที่สาธารณะ ตาม พ.ร.บ. รักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๐๓ แต่เนื่องจากการตีความตาม พ.ร.บ. รักษาความสะอาด ฯ เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ จึงขอให้คณะกรรมการวิสามัญกฎหมายประจำสภากรุงเทพมหานคร ช่วยวินิจฉัยปัญหาข้อกฎหมายดังกล่าวไว้ในทางปฏิบัติ หากเป็นที่ของเขาทางตำรวจไม่กล้าทำเพราะเกรงจะเกิดปัญหาแทรกซ้อนตามมา

คณะกรรมการ ฯ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ตาม พ.ร.บ. รักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๐๓ ให้คำจำกัดความคำว่า “ถนน” ไว้หมายความว่า ทางบกหรือสะพานที่ประชาชนใช้ในการจราจร และให้หมายความรวมถึง ทางเท้าหรือขอบทางด้วยและ “ที่สาธารณะ” หมายความว่า สาธารณสมบัติของแผ่นดินเฉพาะที่เป็นทรัพย์สินสำหรับประชาชนใช้ร่วมกัน และรวมถึงถนนด้วย ฉะนั้นจะต้องวินิจฉัยก่อนว่า ทางที่วันนั้นให้ประชาชนใช้ได้แค่ไหน ถ้าให้ประชาชนใช้เดินขอบทางนั้นก็ถือเป็นถนน และคำว่า “ถนน” ตาม พ.ร.บ. รักษาความสะอาด ฯ ก็ไม่จำเป็นต้องเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน เพียงแต่เป็น “ที่ ๆ ประชาชนใช้เดิน” เท่านั้น ก็ถือว่าเป็นถนน และ พ.ร.บ. จราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ก็บัญญัติไว้ให้หมายถึง “ถนนส่วนบุคคลที่ยินยอมให้ใช้” เท่านั้น พ้นที่ส่วนที่ร่นแคว้นนั้นหากประชาชนใช้ในการจราจรก็ย่อมถือว่าเป็น “ถนน” ด้วยดังนั้น การกินเหล็ก หรือปักหลักลงในที่ ๆ ประชาชนใช้ในการจราจรโดยมิบังควร ถือเป็น การติดตั้งตามมาตรา ๔ และมาตรา ๕ แห่ง พ.ร.บ. รักษาความสะอาด ฯ แต่ทั้งนี้การกระทำดังกล่าวนี้จะต้องเห็นได้จากที่สาธารณะและทำให้เห็นเป็นที่ไม่เรียบร้อยน่ารังเกียจด้วย เป็นต้นว่า เอากล่อง หีบ ห่อ ที่ไม่ใช่แล้ววางไว้บนกันสาด เป็นต้น ความเห็นของกองกฎหมายข้างต้น จึงถูกต้องแล้ว

กองบังคับการตำรวจจราจร ได้พิจารณาตาม พ.ร.บ. จราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๔ ได้มีบทบัญญัติเกี่ยวกับเรื่องนี้ ๓ อนุมาตรา คือ

(๑๑) “ทางเท้า” หมายความว่า พื้นที่ทำไว้สำหรับคนเดิน ซึ่งอยู่ข้างใดข้างหนึ่งของทาง หรือทั้งสองข้างทาง หรือส่วนที่อยู่ชิดของทาง ซึ่งใช้เป็นที่สำหรับคนเดิน

(๑) “การจราจร” หมายความว่า การใช้ทางของผู้ขับขี่ คนเดินเท้า หรือคนจูงหรือไล่ต้อนสัตว์

(๒) “ทาง” หมายความว่า ทางเดินรถ ช่องเดินรถประจำทาง ไหล่ทาง ทางเท้า ทางข้าม ทางร่วม ทางแยก ทางลาด ทางโค้ง สะพานและลานที่ประชาชนใช้ในการจราจร และให้หมายความรวมถึงทางส่วนบุคคลที่เจ้าของยินยอมให้ประชาชนใช้ในการจราจร หรือที่เจ้าพนักงานจราจรได้ประกาศให้เป็นทาง ตาม พ.ร.บ. นี้ด้วย

อาศัยความตามมาตรา ๔ นี้ เห็นว่าผู้ใดนำรถจมนำจอดบนทางเท้า ไม่ว่าจะเป็นที่สาธารณะ หรือที่ส่วนบุคคลก็น่าจะมีความผิด

ข้อพิจารณา จากการพิจารณาความเห็นดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่าการที่ประชาชนนำรถยนต์จอดบนทางเท้าส่วนบุคคลนั้น ยังเป็นปัญหาในการปฏิบัติงาน ซึ่งสำนักตำรวจเทศกิจได้ทำบันทึกหารือกองกฎหมายและคดี สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร และได้รับคำสั่งแจ้งว่าความเห็นของคณะกรรมการวิสามัญกฎหมายประจำสภากรุงเทพมหานคร กับความเห็นของกองบังคับการตำรวจจราจร เป็นการพิจารณาให้ความเห็นในกฎหมายต่างฉบับกัน ซึ่งหากจะดำเนินคดีตาม พ.ร.บ. รักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๐๓ ก็ให้พิจารณาตามแนวความเห็นของคณะกรรมการวิสามัญกฎหมาย ฯ แต่ถ้าจะดำเนินคดีตาม พ.ร.บ. จราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ก็ให้พิจารณาตามแนวความเห็นของกองบังคับการตำรวจจราจร

จึงเวียนเสนอมาเพื่อโปรดพิจารณา และนำเสนอ ผอ. สนท. เพื่อขออนุมัติสำเนาความเห็นดังกล่าว แจ้งให้ สน. ต่าง ๆ ทราบเพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติในการทำงานต่อไป

(ลงชื่อ) **สุพร สุขสบาย**

(น.ส. สุพร สุขสบาย)

นิติกร ๓ งานนิติการ

ฝ่ายงานปฏิบัติการตำรวจเทศกิจ

สำนักตำรวจเทศกิจ

๒๕ ส.ค. ๒๕๒๔

เสนอ หัวหน้าฝ่ายงานปฏิบัติการ ฯ

ความเห็นของนิติกรสรุปข้างต้นถูกต้องแล้ว ควรเสนอ ผอ.สนท. เพื่อทราบ และสำเนา
แจ้งตำรวจ สน. ท้องที่ทราบ เพื่อเป็นแนวทางในการทำงานต่อไป

(ลงชื่อ) จักรกฤษณ์ ลียาภาส

(นายจักรกฤษณ์ ลียาภาส)

นิติกร ๕ หัวหน้างานนิติกร

ฝ่ายงานปฏิบัติการตำรวจเทศกิจ

สำนักตำรวจเทศกิจ

๒๕ ส.ค. ๒๕๒๔

เสนอ ผอ.สนท.

เพื่อโปรดพิจารณา ตามความเห็นดังกล่าวข้างต้น หากเห็นชอบด้วยคำวินิจฉัยได้โปรด
อนุญาตให้เจ้าหน้าที่สำเนาแจ้งตำรวจกรุงเทพมหานครทราบต่อไปด้วย

(ลงชื่อ) อุดมรัฐ ขจิตสุวรรณ

(นายอุดมรัฐ ขจิตสุวรรณ)

หัวหน้าฝ่ายงานปฏิบัติการตำรวจเทศกิจ

สำนักงานเทศกิจ

๒๕ ส.ค. ๒๕๒๔

สำเนาถูกต้อง

ดำเนินการตามเสนอไป

ว่าที่ ร.ต. ฐิติพร ก้อนแก้ว

(ลงชื่อ)

พล.ต.ต. มานะ วงศ์สมบูรณ์

เจ้าพนักงานปกครอง ๕ หัวหน้าหมวดทะเบียนผู้ค้า

ผู้อำนวยการสำนักตำรวจเทศกิจ

งานจัดระเบียบหาบเร่- แผงลอย สำนักตำรวจเทศกิจ

๒๕ ส.ค. ๒๕๒๔

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักตำรวจเทศกิจ โทร. ๒๒๓๔๑๒๖

ที่ กทม. ๘๐๐๐/๐๓๖๖ วันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๕

เรื่อง หาเบาะแส—แฝงลอบกีดขวางทางสัญจรในซอยสุขสวัสดิ์ ๘ (ทางเข้าวัดนาคนิมิตร)

ผบก.น.ธน.

ตามบันทึก ผก.น.ธน ที่ ๐๕๑๘ (อก. ๑)/๓๒๔๓๒ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๒๔ ขอ
ผลการรายงานเนื่องมาจากหาเบาะแส—แฝงลอบ กีดขวางทางสัญจรในซอยสุขสวัสดิ์ ๘ (ทางเข้า
วัดนาคนิมิตร) และทาง สน. บุคคโลได้มีหนังสือที่ ๐๕๑๘/๑๓๐๔๖ สอบถามไปยังเขตราชบุรี
บูรณะว่าสถานที่ดังกล่าวเป็นทางส่วนบุคคลหรือไม่ พร้อมทั้งขอหารือว่า หากเป็นทางส่วนบุคคล
ดังกล่าวเจ้าหน้าที่ตำรวจมีอำนาจจับกุมผู้ตั้งวางหาเบาะแส—แฝงลอบ ที่ตั้งอยู่บนทางเท้าได้เพียงใด
หรือไม่

คณะกรรมการวิสามัญกฎหมายประจำสภากรุงเทพมหานครได้เคยยืนยันให้ความเห็นว่า
ตาม พ.ร.บ. รักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๐๓ ให้คำ
จำกัดความคำว่า “ถนน” ไว้หมายความว่า ทางบกหรือสะพานที่ประชาชนใช้ในการจราจร และ
ให้หมายความรวมถึงทางเท้าหรือขอบทางด้วย และ “ที่สาธารณะ” หมายความว่า สาธารณสมบัติ
ของแผ่นดินเฉพาะที่เป็นทรัพย์สินสำหรับประชาชนใช้ร่วมกัน และรวมถึงถนนด้วย ฉะนั้นจะ
ต้องวินิจฉัยก่อนว่าทางที่ร่นไว้นั้นให้ประชาชนใช้ได้แค่ไหน ถ้าให้ประชาชนใช้เดินขอบทางนั้น
ก็ถือเป็นถนน และคำว่า “ถนน” ตาม พ.ร.บ. รักษาความสะอาด ฯ ก็ไม่จำเป็นต้องเป็นสาธารณ
สมบัติของแผ่นดิน เพียงแต่เป็น “ที่ ๆ ประชาชนใช้เดิน” เท่านั้น ก็ถือว่าเป็นถนน และ
พ.ร.บ. จราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ก็บัญญัติไว้ให้หมายถึง “ถนนส่วนบุคคลที่ยินยอมให้ใช้”
เท่านั้น พื้นที่ส่วนที่ร่นแนวไว้นั้นหากประชาชนใช้ในการจราจรก็ย่อมถือว่าเป็น “ถนน” ด้วย
ดังนั้นสถานที่ดังกล่าวจึงสามารถใช้ พ.ร.บ. รักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของ
บ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๐๓ มาปรับใช้ในการกระทำได้ และได้เคยมีบันทึกแจ้งให้ สน. ต่าง ๆ ทราบ
แล้ว ตามนัยบันทึกที่ กทม. ๘๐๐๐/๓๗๐๒ ลงวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๒๔

จึงให้ท่านแจ้งให้ สน. บุคคโล ได้เข้าใจให้ถูกต้องดังกล่าว และให้ สน. บุคคโล
 กวดขันจับกุมต่อไป แล้วรายงานผลให้ทราบในวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๕ พร้อมเรื่องเดิม

(ลงชื่อ) พล.ต.ต. วีระศักดิ์ วงศ์สุวรรณ

ผู้ช่วย ผบช.น. ปรท. ผบช.น.

สำเนาถูกต้อง

(น.ส. ธัญญา บุญช่วย)

นิติกร ๔

งานจัดระเบียบหาบเร่—แผงลอย

ฝ่ายงานปฏิบัติการตำรวจเทศกิจ สำนักตำรวจเทศกิจ

เรื่องที่ ๔

พระราชบัญญัติ

ควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒

พระราชบัญญัติ

ควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๘ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๒๒

เป็นปีที่ ๓๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วย การควบคุมการก่อสร้างอาคาร และกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการก่อสร้างในเขตเพลิงไหม้ และรวมเป็นกฎหมายฉบับเดียวกัน

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำ และยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา และจะใช้บังคับในท้องที่ใด มีบริเวณเพียงใด ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

- (๑) พระราชบัญญัติควบคุมการก่อสร้างอาคาร พุทธศักราช ๒๔๗๕
- (๒) พระราชบัญญัติควบคุมการก่อสร้างอาคาร (ฉบับ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๔
- (๓) ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๕๒ ลงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๑๕
- (๔) พระราชบัญญัติควบคุมการก่อสร้างในเขตเพลิงไหม้ พุทธศักราช ๒๔๗๖
- (๕) พระราชบัญญัติควบคุมการก่อสร้างในเขตเพลิงไหม้ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๖

มาตรา ๘ ในพระราชบัญญัติ

“อาคาร” หมายความว่า ตึก บ้าน เรือน โรง ร้าน แพ คลังสินค้า สำนักงาน และสิ่งก่อสร้างอย่างอื่น ซึ่งบุคคลอาจเข้าอยู่หรือเข้าใช้สอยได้ และหมายความรวมถึง

- (๑) อัฒจันทร์หรือสิ่งก่อสร้างอย่างอื่น เพื่อใช้เป็นที่ชุมนุมของประชาชน
- (๒) เขื่อน สะพาน อุโมงค์ ทางหรือท่อระบายน้ำ อุโมงค์ กานเรือ ท่าเรือ ท่าจอดเรือ รั้ว กำแพง หรือประตู ที่สร้างขึ้นติดต่อกับหรือใกล้เคียงกับที่สาธารณะหรือสิ่งก่อสร้างอื่นให้บุคคลทั่วไปใช้สอย

(๓) บ้ายหรือสิ่งก่อสร้างสำหรับติดหรือตั้งบ้าย

ก. ที่ติดหรือตั้งไว้เหนือที่สาธารณะ และมีขนาดเกินหนึ่งตารางเมตรหรือมีน้ำหนักรวมทั้งโครงสร้างเกินสิบกิโลกรัม

ข. ที่ติดหรือตั้งไว้ในระยะห่างจากที่สาธารณะซึ่งเมื่อวัดในทางราบแล้วระยะห่างจากที่สาธารณะมีน้อยกว่าความสูงของบ้ายนั้นเมื่อวัดจากพื้นดิน และมีขนาดหรือมีน้ำหนักเกินกว่าที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๔) พื้นหรือสิ่งก่อสร้างเพื่อใช้เป็นที่จอดรถ ทักลัมรถ และทางเข้าออกของรถสำหรับอาคารที่กำหนดตามมาตรา ๘ (๕)

(๕) สิ่งก่อสร้างอย่างอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ทั้งนี้ ให้หมายความรวมถึงส่วนต่าง ๆ ของอาคารด้วย

“ที่สาธารณะ” หมายความว่า ที่ซึ่งเปิดหรือยินยอมให้ประชาชนเข้าไปหรือใช้เป็นทางสัญจรได้ ทั้งนี้ไม่ว่าจะมีการเรียกเก็บค่าตอบแทนหรือไม่

“แผนผังบริเวณ” หมายความว่า แผนที่แสดงลักษณะ ที่ตั้ง และขอบเขตของที่ดินและอาคารที่ก่อสร้าง ดัดแปลง รื้อถอน เคลื่อนย้าย ใช้หรือเปลี่ยนการใช้ รวมทั้งแสดงลักษณะและขอบเขตของที่สาธารณะและอาคารในบริเวณที่ดินที่ติดต่อกันโดยสังเขปด้วย

“แบบแปลน” หมายความว่า แบบเพื่อประโยชน์ในการก่อสร้าง ดัดแปลง รื้อถอน เคลื่อนย้าย ใช้หรือเปลี่ยนการใช้อาคาร โดยมีรูปแสดงรายละเอียดส่วนสำคัญ ขนาดเครื่องหมายวัสดุและการใช้สอยต่าง ๆ ของอาคาร อย่างชัดเจนพอที่จะใช้ในการดำเนินการได้

“รายการประกอบแบบแปลน” หมายความว่า ข้อความชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับคุณภาพ และชนิดของวัสดุตลอดจนวิธีปฏิบัติหรือวิธีการสำหรับการก่อสร้าง ดัดแปลง รื้อถอน เคลื่อนย้าย ใช้หรือเปลี่ยนการใช้อาคารเพื่อให้เป็นไปตามแบบแปลน

“รายการคำนวณ” หมายความว่า รายการแสดงวิธีการคำนวณกำลังของวัสดุการรับน้ำหนักและกำลังต้านทานของส่วนต่าง ๆ ของอาคาร

“ก่อสร้าง” หมายความว่า สร้างอาคารขึ้นใหม่ทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นการสร้างขึ้นแทนของเดิมหรือไม่

“ดัดแปลง” หมายความว่า เปลี่ยนแปลงต่อเติม เพิ่ม ลด หรือขยาย ซึ่งลักษณะขอบเขตแบบ รูปทรง สัดส่วน น้ำหนัก เนื้อที่ ของโครงสร้างของอาคารหรือส่วนต่าง ๆ ของอาคาร ซึ่งได้ก่อสร้างไว้แล้วให้ผิดไปจากเดิม และมีใช้การซ่อมแซมหรือการดัดแปลงที่กำหนดในกฎกระทรวง

“ซ่อมแซม” หมายความว่า ซ่อมหรือเปลี่ยนส่วนต่าง ๆ ของอาคารให้คงสภาพเดิม

“รื้อถอน” หมายความว่า รื้อส่วนอันเป็นโครงสร้างของอาคารออกไป เช่น เสา คาน ตง หรือส่วนอื่นของโครงสร้างตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

“เขตเพลิงไหม้” หมายความว่า บริเวณที่เกิดเพลิงไหม้อาคารตั้งแต่สามสิบหลังคาเรือนขึ้นไปหรือมีเนื้อที่ตั้งแต่หนึ่งไร่ขึ้นไป รวมทั้งบริเวณที่อยู่ติดต่อกภายในระยะสามสิบเมตรโดยรอบบริเวณที่เกิดเพลิงไหม้ด้วย

“ผู้ควบคุมงาน” หมายความว่า ผู้ซึ่งรับผิดชอบในการอำนาจการ รื้อถอน หรือเคลื่อนย้ายอาคาร การก่อสร้าง ดัดแปลง รื้อถอน หรือเคลื่อนย้ายอาคาร

“ผู้ดำเนินการ” หมายความว่า เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารซึ่งกระทำการก่อสร้าง ดัดแปลง รื้อถอน หรือเคลื่อนย้ายอาคารด้วยตนเอง และหมายความรวมถึงผู้ซึ่งตกลงรับกระทำการดังกล่าวไม่ว่าจะมีค่าตอบแทนหรือไม่ก็ตาม และผู้รับจ้างช่วง

“นายตรวจ” หมายความว่า ผู้ซึ่งเจ้าหน้าที่งานท้องถิ่นแต่งตั้งให้เป็นนายตรวจ

“นายช่าง” หมายความว่า วิศวกรหรือสถาปนิกของกรมโยธาธิการ หรือผู้ซึ่งเจ้าหน้าที่งานท้องถิ่นแต่งตั้งให้เป็นนายช่าง

“ราชการส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า เทศบาล สุขาภิบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และองค์การปกครองท้องถิ่นอื่นที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดให้เป็นราชการส่วนท้องถิ่นตามพระราชบัญญัตินี้

“ข้อบัญญัติท้องถิ่น” หมายความว่า กฎซึ่งออกโดยอาศัยอำนาจนิติบัญญัติของราชการส่วนท้องถิ่น เช่น เทศบัญญัติ ข้อบังคับสุขาภิบาล ข้อบัญญัติจังหวัด ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร หรือข้อบัญญัติเมืองพัทยา เป็นต้น

“เจ้าพนักงานท้องถิ่น” หมายความว่า

- (๑) นายกเทศมนตรี สำหรับในเขตเทศบาล
- (๒) ประธานกรรมการสุขาภิบาล สำหรับในเขตสุขาภิบาล
- (๓) ผู้ว่าราชการจังหวัด สำหรับในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด
- (๔) ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร สำหรับในเขตกรุงเทพมหานคร
- (๕) ปลัดเมืองพัทยา สำหรับในเขตเมืองพัทยา
- (๖) หัวหน้าผู้บริหารท้องถิ่นขององค์การปกครองท้องถิ่นที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดให้เป็นราชการส่วนท้องถิ่นตามพระราชบัญญัตินี้ สำหรับในเขตราชการส่วนท้องถิ่นนั้น

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวง

- (๑) กำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ หรือยกเว้นค่าธรรมเนียม
  - (๒) กำหนดแบบคำขออนุญาต ใบอนุญาต ใบรับรอง ใบแทน ดลสดจนแบบของคำสั่งหรือแบบอื่นใดที่จะใช้ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้
  - (๓) กำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้
- กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๖ พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับแก่พระที่นั่งหรือพระราชวัง

มาตรา ๗ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจออกกฎกระทรวงยกเว้น ผ่อนผัน หรือกำหนดเงื่อนไขในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วนเกี่ยวกับอาคาร ดังต่อไปนี้

- (๑) อาคารของกระทรวง ทบวง กรม ที่ใช้ในราชการหรือใช้เพื่อสาธารณประโยชน์
- (๒) อาคารของราชการส่วนท้องถิ่น ที่ใช้ในราชการหรือใช้เพื่อสาธารณประโยชน์
- (๓) อาคารขององค์การของรัฐที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมาย ที่ใช้ในกิจการขององค์การหรือใช้เพื่อสาธารณประโยชน์

(๔) โบราณสถาน วัตถุอาราม หรืออาคารต่าง ๆ ที่ใช้เพื่อการศาสนาซึ่งมีกฎหมายควบคุมการก่อสร้างไว้แล้วโดยเฉพาะ

(๕) อาคารที่ทำการขององค์การระหว่างประเทศ หรืออาคารที่ทำการของหน่วยงานที่ตั้งขึ้นตามความตกลงระหว่างรัฐบาลไทยกับรัฐบาลต่างประเทศ

(๖) อาคารที่ทำการสถานทูตหรือสถานกงสุลต่างประเทศ

(๗) อาคารชั่วคราวเพื่อประโยชน์ในการก่อสร้างอาคารถาวรหรืออาคารเพื่อใช้ประโยชน์เป็นการชั่วคราวที่มีกำหนดเวลาการรื้อถอน

มาตรา ๘ เพื่อประโยชน์แห่งความมั่นคงแข็งแรง ความปลอดภัย การป้องกันอัคคีภัย การสาธารณสุข การรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม การผังเมือง การสถาปัตยกรรม และการอำนวยความสะดวกแก่การจราจร ตลอดจนการอื่นที่จำเป็นเพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมอาคาร มีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนด

(๑) ลักษณะ แบบ รูปทรง สัดส่วน เนื้อที่ และที่ตั้งของอาคาร

(๒) การรับน้ำหนัก ความต้านทาน ความคงทน ตลอดจนลักษณะและคุณสมบัติของวัสดุที่ใช้

(๓) การรับน้ำหนัก ความต้านทาน และความคงทนของอาคารหรือพื้นดินที่รองรับ

อาคาร

(๔) แบบและวิธีการเกี่ยวกับการติดตั้งระบบการประปา ไฟฟ้า ก๊าซ และการป้องกันอัคคีภัย

(๕) แบบและจำนวนของห้องน้ำและห้องส้วม

(๖) ระบบการจัดแสงสว่าง การระบายอากาศ การระบายน้ำ และการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

(๗) ลักษณะ ระดับ เนื้อที่ของที่ว่างภายนอกอาคาร หรือแนวอาคาร

(๘) ระยะหรือระดับระหว่างอาคารกับอาคาร หรือเขตที่ดินของผู้อื่น หรือระหว่างอาคารกับถนน ตรอก ซอย ทางเท้า หรือที่สาธารณะ

(๙) พินท์หรือสิ่งที่สร้างขึ้นเพื่อใช้เป็นที่จอดรถ ที่กลับรถ และทางเข้าออกของรถสำหรับอาคารบางชนิดหรือบางประเภท ตลอดจนลักษณะและขนาดของพินท์หรือสิ่งที่สร้างขึ้นดังกล่าว

(๑๐) บริเวณห้ามก่อสร้าง ดัดแปลง รื้อถอน เคลื่อนย้าย และใช้หรือเปลี่ยนการใช้อาคารชนิดใดหรือประเภทใด

(๑๑) หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการก่อสร้าง ดัดแปลง รื้อถอน เคลื่อนย้าย ใช้หรือเปลี่ยนการใช้อาคาร

(๑๒) หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการขออนุญาต การอนุญาตการต่ออายุใบอนุญาต การออกใบรับรอง และการออกใบแทนตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๙ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๐ ให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจออกข้อบัญญัติท้องถิ่นกำหนดเรื่องต่าง ๆ ตามมาตรา ๙ ได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๙

มาตรา ๑๐ ในกรณีมีความจำเป็นหรือมีเหตุผลพิเศษเฉพาะท้องถิ่น ราชการส่วนท้องถิ่นอาจออกข้อบัญญัติท้องถิ่นในเรื่องใด ขัดหรือแย้งกับที่กำหนดในกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๙ ได้ เมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการควบคุมอาคาร และได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรี

มาตรา ๑๑ ข้อบัญญัติท้องถิ่นที่ออกตามมาตรา ๙ หรือมาตรา ๑๐ เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๑๒ กฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๘ หรือข้อบัญญัติท้องถิ่นที่ออกตามมาตรา ๘ หรือมาตรา ๑๐ ถ้าขัดหรือแย้งกับกฎหมายว่าด้วยการผังเมือง ให้บังคับตามกฎหมายว่าด้วยการผังเมือง

มาตรา ๑๓ ในกรณีที่สมควรห้ามการก่อสร้างตัดแปลง รื้อถอน เคลื่อนย้ายและใช้หรือเปลี่ยนการใช้อาคารชนิดใดหรือประเภทใดในบริเวณหนึ่งบริเวณใด แต่ยังไม่มีกฎกระทรวงหรือข้อบัญญัติท้องถิ่นกำหนดตามมาตรา ๘ (๑๐) ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของอธิบดีกรมโยธาธิการหรือเจ้าพนักงานท้องถิ่น แล้วแต่กรณีมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษาห้ามการก่อสร้าง ตัดแปลง รื้อถอน เคลื่อนย้าย และใช้หรือเปลี่ยนการใช้อาคารในบริเวณนั้นเป็นการชั่วคราวได้ และให้ดำเนินการออกกฎกระทรวง หรือข้อบัญญัติท้องถิ่นภายในหนึ่งนับแต่วันที่ประกาศนั้นมีผลใช้บังคับ

ถ้าไม่มีการออกกฎกระทรวงหรือข้อบัญญัติท้องถิ่นภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้ประกาศดังกล่าวเป็นอันยกเลิก

หมวด ๒

คณะกรรมการควบคุมอาคาร

มาตรา ๑๔ ให้มีคณะกรรมการควบคุมอาคาร ประกอบด้วยอธิบดีกรมโยธาธิการเป็นประธานกรรมการ ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข ผู้แทนกระทรวงอุตสาหกรรม ผู้แทนกรมการปกครอง ผู้แทนกรมทางหลวง ผู้แทนกรมอัยการ ผู้แทนสำนักผังเมือง ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ผู้แทนกรุงเทพมหานคร ผู้แทนคณะกรรมการควบคุมการประกอบวิชาชีพวิศวกรรม และผู้แทนคณะกรรมการควบคุมการประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมแต่ละหนึ่งคน และผู้ทรงคุณวุฒิอื่นไม่เกินสี่คน ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งเป็นกรรมการ และให้หัวหน้าสำนักงานคณะกรรมการควบคุมอาคารเป็นกรรมการและเลขานุการ

มาตรา ๑๕ กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสามปี

ในกรณีมีการแต่งตั้งกรรมการในระหว่างที่กรรมการ ซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ไม่ว่าจะเป็นการแต่งตั้งเพิ่มขึ้นหรือแต่งตั้งซ่อม ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งนั้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้วนั้น

กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่ต้องไม่เกินสองคราวติดต่อกัน

มาตรา ๑๖ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๑๕ กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) รัฐมนตรีให้ออก
- (๔) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๕) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๖) ได้รับความจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุด หรือคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ

มาตรา ๑๗ การประชุมของคณะกรรมการควบคุมอาคาร ต้องมีกรรมการมาประชุม ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงเป็นองค์ประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก

กรรมการคนหนึ่งให้มเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๘ ให้คณะกรรมการควบคุมอาคารมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) ให้คำแนะนำในการออกกฎกระทรวงตามมาตรา ๘
- (๒) ให้ความเห็นชอบในการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นตามมาตรา ๘ หรือมาตรา ๑๐
- (๓) ให้คำปรึกษาแนะนำแก่เจ้าพนักงานท้องถิ่น ในการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้
- (๔) ปฏิบัติการอื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๙ คณะกรรมการควบคุมอาคารอาจตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณา หรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการควบคุมอาคารมอบหมายได้

ให้นำมาตรา ๑๗ มาใช้บังคับแก่การประชุมของคณะอนุกรรมการโดยอนุโลม

มาตรา ๒๐ ให้จัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการควบคุมอาคารขึ้นในกรมโยธาธิการ มีหน้าที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับงานวิชาการและงานธุรการ ให้แก่คณะกรรมการควบคุมอาคารให้คำปรึกษาแนะนำแก่คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ ตลอดจนประสานงาน และให้ความช่วยเหลือแก่ราชการส่วนท้องถิ่นในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๓

การก่อสร้าง คัดแปลง รื้อถอน เคลื่อนย้าย และใช้หรือเปลี่ยนการใช้อาคาร

มาตรา ๒๑ ห้ามมิให้ผู้ใดก่อสร้างอาคาร เว้นแต่เจ้าของอาคารจะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น

มาตรา ๒๒ ห้ามผู้ใดคัดแปลงอาคาร เว้นแต่เจ้าของอาคารจะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น

มาตรา ๒๓ ห้ามผู้ใดรื้อถอนอาคารดังต่อไปนี้ เว้นแต่เจ้าของอาคารจะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น

(๑) อาคารที่มีส่วนสูงเกินสิบห้าเมตร ซึ่งอยู่ห่างจากอาคารอื่นหรือที่สาธารณะน้อยกว่าความสูงของอาคาร

(๒) อาคารที่อยู่ห่างจากอาคารอื่น หรือที่สาธารณะน้อยกว่าสองเมตร

มาตรา ๒๔ ห้ามผู้ใดเคลื่อนย้ายอาคาร เว้นแต่เจ้าของอาคารจะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น

มาตรา ๒๕ ในกรณีที่การก่อสร้าง คัดแปลง รื้อถอน หรือเคลื่อนย้ายอาคารมีลักษณะหรืออยู่ในประเภทที่ได้กำหนดเป็น วิชาชีพวิศวกรรมควบคุมตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพวิศวกรรม หรือเป็นวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพสถาปัตยกรรม ถ้าวิศวกรหรือสถาปนิกผู้รับผิดชอบ ในการนั้นตามที่ระบุในคำขอไม่เป็นผู้ได้รับใบอนุญาตให้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมหรือวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมตามกฎหมายดังกล่าว แล้วแต่กรณี ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นปฏิเสธไม่รับพิจารณาคำขออนั้น

มาตรา ๒๖ เมื่อได้รับคำขอตามมาตรา ๒๑ มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๓ หรือมาตรา ๒๔ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นตรวจพิจารณา และออกใบอนุญาตหรือมีหนังสือแจ้งคำสั่งไม่อนุญาต พร้อมด้วยเหตุผลให้ผู้ขอรับใบอนุญาตทราบภายในสี่สัปดาห์นับแต่วันที่ได้รับคำขอ

ในกรณีเหตุจำเป็นที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นไม่อาจออกใบอนุญาต หรือยังไม่อาจมีคำสั่งไม่อนุญาตได้ภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้ขยายเวลาไปได้อีกไม่เกินสองคราว คราวละไม่เกินสี่สัปดาห์ แต่ต้องมีหนังสือแจ้งการขยายเวลา และเหตุจำเป็นแต่ละคราวให้ผู้ขอรับใบอนุญาตทราบก่อนสิ้นกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง หรือตามที่ได้ขยายเวลาไว้นั้นแล้วแต่กรณี

ในกรณีที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นออกใบอนุญาตหรือมีคำสั่งไม่อนุญาต ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นแจ้งให้ผู้ขอรับใบอนุญาตทราบโดยไม่ชักช้า

มาตรา ๒๗ ในการตรวจพิจารณาคำขอตามมาตรา ๒๖ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจสั่งให้ผู้ขอรับใบอนุญาตแก้ไขเปลี่ยนแปลงแผนผังบริเวณ แบบแปลน รายการประกอบแบบแปลน หรือรายการคำนวณที่ได้ยื่นไว้ เพื่อให้ถูกต้องและเป็นไปตามกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๘ หรือข้อบัญญัติท้องถิ่นที่ออกตามมาตรา ๘ หรือมาตรา ๑๐ และให้นำมาตรา ๒๖ วรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ถ้าผู้ขอรับใบอนุญาตได้แก้ไขเปลี่ยนแปลงแผนผังบริเวณ แบบแปลน รายการประกอบแบบแปลน หรือรายการคำนวณตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นแล้ว ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นตรวจพิจารณาและออกใบอนุญาตภายในสามสัปดาห์ แต่ถ้าผู้ขอรับใบอนุญาตได้แก้ไขเปลี่ยนแปลงในสาระสำคัญผิดจากคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่น ในกรณีนี้ให้ถือว่าเป็นการยื่นคำขอใหม่และให้ดำเนินการตามมาตรา ๒๖ ต่อไป

มาตรา ๒๘ ในกรณีที่ผู้คำนวณแบบแปลน รายการประกอบแบบแปลน และรายการคำนวณที่ได้ยื่นมาพร้อมกับคำขอตามมาตรา ๒๑ มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๓ หรือมาตรา ๒๔ เป็นผู้ได้รับใบอนุญาตให้เป็นผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพวิศวกรรม ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นตรวจพิจารณาแต่เฉพาะในส่วนที่ไม่เกี่ยวกับรายละเอียดตามหลักวิศวกรรมศาสตร์ ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๙ การขออนุญาตก่อสร้าง ดัดแปลง รื้อถอน หรือเคลื่อนย้ายอาคารผู้ขอรับใบอนุญาตต้องระบุชื่อผู้ควบคุมงานพร้อมกับหนังสือแสดงความยินยอมของผู้ควบคุมงานไว้ในคำขอรับใบอนุญาต

ผู้ควบคุมงานจะเป็นบุคคลใดหรือเป็นเจ้าของอาคารก็ได้ เว้นแต่จะเป็นการต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพวิศวกรรม หรือกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพสถาปัตยกรรม

มาตรา ๓๐ ถ้าผู้ได้รับใบอนุญาตจะบอกเลิกตัวผู้ควบคุมงานที่ระบุชื่อไว้ในใบอนุญาต หรือผู้ควบคุมงานจะบอกเลิกการเป็นผู้ควบคุมงาน ให้มีหนังสือแจ้งให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นทราบ แต่ทั้งนี้ไม่เป็นการกระทบถึงสิทธิและหน้าที่ทางแพ่งระหว่างผู้ได้รับใบอนุญาตกับผู้ควบคุมงานนั้น

ในกรณีการบอกเลิกตามวรรคหนึ่ง ผู้ได้รับใบอนุญาตต้องระงับการดำเนินการตามที่ได้รับอนุญาตไว้ก่อน จนกว่าจะมีผู้ควบคุมงานคนใหม่ และได้มีหนังสือแจ้งพร้อมทั้งส่งมอบหนังสือแสดงความยินยอมของผู้ควบคุมงานคนใหม่ให้แก่เจ้าพนักงานท้องถิ่นแล้ว

มาตรา ๓๑ ห้ามผู้ใดจัดทำใหม่การก่อสร้าง ดัดแปลง รื้อถอน หรือเคลื่อนย้ายอาคารให้ผิดไปจากแผนผังบริเวณ แบบแปลน และรายการประกอบแบบแปลนที่ได้รับอนุญาต ตลอดจนวิธีการหรือเงื่อนไขที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นกำหนดไว้ในใบอนุญาต ทั้งนี้เว้นแต่

(๑) ไม่ขัดต่อกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๘ หรือข้อบัญญัติท้องถิ่นที่ออกตามมาตรา ๘ หรือมาตรา ๑๐

(๒) เป็นกรณีตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในกรณีที่ทำการก่อสร้าง ดัดแปลง รื้อถอน หรือเคลื่อนย้ายอาคาร เป็นการฝ่าฝืนความในวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าเป็นการกระทำของผู้ควบคุมงาน เว้นแต่ผู้ควบคุมงานจะพิสูจน์ได้ว่าเป็นการกระทำของผู้อื่น

มาตรา ๓๒ อาคารประเภทควบคุมการใช้ คือ อาคารสำหรับใช้เพื่อกิจการดังต่อไปนี้

(๑) คลังสินค้า โรงมหรสพ โรงแรม หรือสถานพยาบาล

(๒) พาณิชยกรรม อุตสาหกรรม การศึกษา การสาธารณสุข หรือกิจการอื่น ทั้งนี้ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

เมื่อได้รับใบอนุญาตให้ก่อสร้าง ดัดแปลง หรือเคลื่อนย้ายอาคาร ประเภทควบคุมการใช้ได้กระทำนั้นเสร็จแล้ว ห้ามเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารใช้หรือยินยอมให้บุคคลใดใช้อาคารนั้นเพื่อกิจการดังที่ระบุไว้ในใบอนุญาต เว้นแต่เจ้าพนักงานท้องถิ่นได้ออกใบรับรองว่าการก่อสร้าง ดัดแปลง หรือเคลื่อนย้ายนั้นเป็นไปโดยถูกต้องตามที่ได้รับอนุญาตแล้ว

ห้ามเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคาร ตามวรรคสองใช้หรือยินยอมให้บุคคลใดใช้อาคารนั้นเพื่อกิจการใดตามวรรคหนึ่ง นอกจากที่ระบุไว้ในใบอนุญาตให้ก่อสร้างหรือดัดแปลงหรือเคลื่อนย้ายอาคารนั้น

มาตรา ๓๓ ห้ามเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคาร ซึ่งไม่เป็นอาคารประเภทควบคุมการใช้ ใช้หรือยินยอมให้บุคคลใดใช้อาคารดังกล่าวเพื่อกิจการใดตามมาตรา ๓๒ วรรคหนึ่ง เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น และให้นำมาตรา ๒๖ และมาตรา ๒๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ให้นำวรรคหนึ่งมาใช้บังคับแก่การเปลี่ยน การใช้อาคารประเภทควบคุมการใช้สำหรับกิจการหนึ่งไปใช้เป็นอาคารประเภทควบคุมการใช้สำหรับอีกกิจการหนึ่งโดยอนุโลม

มาตรา ๓๔ ห้ามเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารที่ต้องมีพื้นที่ หรือสิ่งก่อสร้างขึ้นเพื่อใช้เป็นท่าจอดรถ ทักลပ်รถ และทางเข้าออกของรถตามมาตรา ๘ (๕) ดัดแปลงหรือใช้ที่จอดรถ ทักลပ်รถและทางเข้าออกของรถนั้นเพื่อการอื่น ทั้งนี้ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น

มาตรา ๓๕ ใบอนุญาตที่ออกตามมาตรา ๒๑ มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๓ หรือมาตรา ๒๔ ให้ใช้ได้ตามระยะเวลาที่กำหนดในใบอนุญาต ถ้าผู้ได้รับใบอนุญาตประสงค์จะขอต่ออายุใบอนุญาต จะต้องยื่นคำขอก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุ และเมื่อได้ยื่นคำขอดังกล่าวแล้วให้ทำการต่อไปได้จนกว่าเจ้าพนักงานท้องถิ่นจะสั่งไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตนั้น

มาตรา ๓๖ ใบอนุญาตที่ออกตามมาตรา ๒๑ มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๓ มาตรา ๒๔ หรือมาตรา ๓๓ จะโอนให้แก่กันมิได้ เว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น

มาตรา ๓๗ ในกรณีที่ผู้ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๒๑ มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๓ มาตรา ๒๔ หรือมาตรา ๓๓ ตาย ทายาทหรือผู้จัดการมรดกของบุคคลดังกล่าวซึ่งประสงค์จะทำ

การก่อสร้าง ดัดแปลง รื้อถอน เคลื่อนย้าย ใช้อาคารนั้นต่อไปต้องมีหนังสือแจ้งให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นทราบภายในสามสัปดาห์ นับแต่วันที่ผู้ได้รับใบอนุญาตตาย ในกรณีเช่นว่านี้ให้ถือว่าทายาทหรือผู้จัดการมรดกดังกล่าวเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตนั้นแทน

มาตรา ๓๘ ในระหว่างการก่อสร้าง ดัดแปลง รื้อถอน หรือเคลื่อนย้ายอาคารแล้วแต่กรณี ผู้ได้รับใบอนุญาตต้องเก็บใบอนุญาตแผนผังบริเวณ แบบแปลน และรายการประกอบแบบแปลนไว้ในบริเวณที่ได้รับอนุญาตให้กระทำการดังกล่าวหนึ่งชุด และพร้อมที่จะให้นายช่างหรือนายตรวจดูได้

ให้ผู้ครอบครองอาคารประเภทควบคุมการใช้ แสดงใบรับรองตามมาตรา ๓๒ หรือใบอนุญาตตามมาตรา ๓๓ ไว้ในที่เปิดเผยและเห็นได้ง่าย ณ อาคารนั้น

มาตรา ๓๙ ในกรณีที่ใบอนุญาตหรือใบรับรองสูญหาย ถูกทำลาย หรือชำรุดในสาระสำคัญ ให้ผู้ได้รับใบอนุญาตหรือใบรับรองยื่นคำขอรับใบแทนใบอนุญาต หรือใบแทนใบรับรองต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นภายในสัปดาห์วัน นับแต่วันที่ได้ทราบถึงการสูญหาย ถูกทำลาย หรือชำรุด

การขอรับใบแทนใบอนุญาตหรือใบแทนใบรับรอง และการออกใบแทนใบอนุญาตหรือใบแทนใบรับรอง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

ใบแทนใบอนุญาตหรือใบแทนใบรับรอง ให้มีผลตามกฎหมายเช่นเดียวกับใบอนุญาตหรือใบรับรอง แล้วแต่กรณี

หมวด ๔

อำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานท้องถิ่น

มาตรา ๔๐ ในกรณีที่มีการฝ่าฝืนมาตรา ๒๑ มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๔ หรือมีการก่อสร้างดัดแปลงหรือเคลื่อนย้ายอาคารโดยฝ่าฝืนมาตรา ๓๑ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจสั่งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคาร ผู้ดำเนินการ หรือผู้ควบคุมงานแล้วแต่กรณี ระงับการกระทำนั้นได้ และถ้าอาคารนั้นอาจเป็นภัยอันตรายต่อสุขภาพชีวิต ร่างกายหรือทรัพย์สิน เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะห้ามมิให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารใช้ หรือยินยอมให้บุคคลใดใช้อาคารนั้นทั้งหมดหรือบางส่วนด้วยก็ได้

เมื่อได้มีคำสั่งตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นพิจารณาและมีคำสั่งตามมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๔๓ วรรคหนึ่ง แล้วแต่กรณีโดยมิชักช้า แต่ต้องไม่เกินสามสัปดาห์นับแต่วันที่ได้มีคำสั่งให้ระงับการกระทำดังกล่าว

มาตรา ๔๑ ในกรณีที่มีการฝ่าฝืนมาตรา ๒๓ หรือมีการรอตอนอาคารโดยฝ่าฝืนมาตรา ๓๑ ให้นำมาตรา ๔๐ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๔๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม แต่เจ้าพนักงานท้องถิ่นต้องมีคำสั่งตามมาตรา ๔๓ วรรคหนึ่งโดยมิชักช้า แต่ต้องไม่เกินสามสัปดาห์นับแต่วันที่คำสั่งให้ระงับการรอตอนอาคาร

ในกรณีที่ไม่มี การปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่น ตามวรรคหนึ่ง ถ้าเจ้าพนักงานท้องถิ่นเห็นว่าอาคารที่ถูกส่งระงับการรอตอนไว้นั้นอาจเป็นภัยอันตรายต่อสุขภาพ ชีวิต ร่างกาย หรือทรัพย์สิน ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจดำเนินการรอตอนเอง และให้นำมาตรา ๔๒ วรรคสาม วรรคสี่ และวรรคห้า มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๔๒ ในกรณีที่มีการกระทำตามมาตรา ๔๐ และการกระทำนั้นไม่สามารถแก้ไขเปลี่ยนแปลงให้ถูกต้องตามกฎหมายกระทรวงที่ออก ตามมาตรา ๘ หรือข้อบัญญัติท้องถิ่นที่ออกตามมาตรา ๘ หรือมาตรา ๑๐ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจสั่งให้รอตอนอาคารนั้นทั้งหมด หรือบางส่วนภายในระยะเวลาที่กำหนด แต่ต้องไม่น้อยกว่าสามสัปดาห์ ในกรณีที่เหตุอันสมควร เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะขยายระยะเวลาออกไปอีกก็ได้

ผู้ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นสั่งให้รอตอนอาคารตามวรรคหนึ่ง ต้องรอตอนอาคารโดยปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๘ (๑๑) หรือข้อบัญญัติท้องถิ่นที่ออกตามมาตรา ๘ หรือมาตรา ๑๐

ถ้าไม่มีการปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามวรรคหนึ่ง ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นร้องขอต่อศาลให้บังคับให้มีการรอตอน ถ้าข้อเท็จจริงในทางพิจารณาฟังได้ว่าการกระทำตามมาตรา ๔๐ นั้นจริงให้ศาลมีคำสั่งบังคับให้มีการรอตอน ในคำสั่งบังคับนั้นศาลจะกำหนดให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคาร ผู้ดำเนินการ ผู้ควบคุมงาน หรือเจ้าพนักงานท้องถิ่นเป็นผู้หน้าทำในการรอตอนก็ได้ตามควรแก่กรณี ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นเป็นผู้หน้าทำในการรอตอน เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะดำเนินการรอตอนได้เมื่อปิดประกาศกำหนดการรอตอนไว้ในบริเวณนั้นแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน

ในกรณีที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินการรื้อถอน ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นใช้ความระมัดระวังตามสมควรแก่พฤติการณ์ โดยผู้ใดจะเรียกค่าเสียหายจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นไม่ได้ และเจ้าของอาคารต้องเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายในการนั้น

วัสดุก่อสร้างที่ถูกรื้อถอนรวมทั้งสิ่งของที่ขนออกจากอาคาร ส่วนที่ทำการรื้อถอนให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจยึดและเก็บรักษาไว้หรือขาย และถือเงินไว้แทนทรัพย์สินตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง และถ้าเจ้าของมิได้เรียกเอาทรัพย์สินหรือเงินนั้นภายในหนึ่งปีนับแต่มีการประกาศกำหนดการรื้อถอน ให้ทรัพย์สินและเงินดังกล่าวตกเป็นของแผ่นดิน

มาตรา ๔๓ ในกรณีที่การกระทำตามมาตรา ๔๐ ไม่ขัดกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๔ หรือข้อบัญญัติท้องถิ่นที่ออกตามมาตรา ๕ หรือมาตรา ๑๐ หรือขัดแต่ยังสามารถแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงได้ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจสั่งให้เจ้าของอาคารยื่นคำขอรับใบอนุญาตหรือสั่งให้เจ้าของอาคารหรือผู้ดำเนินการ ดำเนินการแก้ไขเปลี่ยนแปลงอาคารนั้นให้ถูกต้องแล้วแต่กรณี ภายในระยะเวลาที่กำหนดแต่ต้องไม่น้อยกว่าสามสิบวัน ในกรณีที่มิเหตุอันสมควร เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะขยายระยะเวลาออกไปอีกก็ได้

ในการตรวจคำขอรับใบอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจสั่งให้ผู้ขอรับใบอนุญาตแก้ไขเปลี่ยนแปลงแผนผังบริเวณ แบบแปลน รายการประกอบแบบแปลน หรือรายการคำนวณที่ได้ยื่นไว้เพื่อให้ถูกต้อง และเป็นไปตามกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๔ หรือข้อบัญญัติท้องถิ่นที่ออกตามมาตรา ๕ หรือมาตรา ๑๐ ได้ภายในเวลาที่กำหนด

ถ้าเจ้าของอาคารไม่ยื่นคำขอรับใบอนุญาต หรือเจ้าของอาคารหรือผู้ดำเนินการไม่แก้ไขเปลี่ยนแปลงอาคารตามวรรคหนึ่ง หรือไม่แก้ไขเปลี่ยนแปลงคำขอรับใบอนุญาตให้ถูกต้องตามวรรคสอง ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจสั่งให้รื้อถอนอาคารดังกล่าวในส่วนที่เห็นสมควรได้ และให้นำมาตรา ๔๒ วรรคสอง วรรคสาม วรรคสี่ และวรรคห้า มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๔๔ ในกรณีที่มีการฝ่าฝืนมาตรา ๓๒ หรือมาตรา ๓๓ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจสั่งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคาร ระงับการใช้อาคารส่วนที่ยังไม่ได้รับรองหรือใบอนุญาตนั้นได้ จนกว่าจะได้มีการปฏิบัติตามมาตรา ๓๒ หรือมาตรา ๓๓ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๔๕ ในกรณีที่มีการฝ่าฝืนมาตรา ๓๔ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจสั่งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารระงับการกระทำดังกล่าว และถ้าเป็นการตัดแปลงพื้นที่หรือสิ่งก่อสร้างเพื่อไว้เป็นทางจรด ทักกลับรถ และทางเข้าออกของรถ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจสั่งให้ดำเนินการแก้ไขเปลี่ยนแปลงให้คืนสภาพเดิมได้ ภายในระยะเวลาที่กำหนดและให้นำมาตรา ๔๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๔๖ ในกรณีที่อาคารซึ่งก่อสร้าง ดัดแปลง หรือเคลื่อนย้ายโดยได้รับอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ หรือได้ก่อสร้าง ดัดแปลง หรือเคลื่อนย้ายก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับมีสภาพหรือมีการใช้ที่อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ ชีวิต ร่างกาย หรือทรัพย์สิน หรืออาจไม่ปลอดภัยจากอัคคีภัย หรือก่อให้เกิดเหตุรำคาญ หรือกระทบกระเทือนต่อการรักษาคุณภาพ สิ่งแวดล้อม ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจสั่งให้ดำเนินการแก้ไขตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในกรณีที่ไม่มี การปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่น ตามวรรคหนึ่ง และถ้าอาคารนั้นอาจเป็นอันตรายอย่างร้ายแรงต่อสุขภาพ ชีวิต ร่างกาย หรือทรัพย์สิน ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจสั่งให้รื้อถอนอาคารนั้นได้โดยนำมาตรา ๔๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๔๗ การสั่งหรือการแจ้งของเจ้าพนักงานท้องถิ่น ตามพระราชบัญญัตินี้ให้ทำเป็นหนังสือส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนให้ชอรับใบอนุญาต ผู้ได้รับใบอนุญาต เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคาร ผู้ดำเนินการหรือผู้ควบคุมงาน ณ ภูมิลำเนาของผู้นั้นแล้วแต่กรณี หรือจะทำเป็นบันทึก และให้บุคคลดังกล่าวลงลายมือชื่อรับทราบก็ได้

ในกรณีที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นไม่อาจส่งหนังสือ หรือทำบันทึกให้ลงลายมือชื่อรับทราบตามวรรคหนึ่งได้ให้จัดการปิดคำสั่งหรือหนังสือแจ้งแล้วแต่กรณี ไว้ในที่เปิดเผยและเห็นได้ง่าย ณ อาคารหรือบริเวณที่ตั้งอาคารที่ทำการก่อสร้าง ดัดแปลง รื้อถอน เคลื่อนย้าย ใช้หรือเปลี่ยนแปลงใช้นั้น และให้ถือว่าผู้ชอรับใบอนุญาต ผู้ได้รับใบอนุญาต เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคาร ผู้ดำเนินการหรือผู้ควบคุมงาน ได้ทราบคำสั่งหรือหนังสือแจ้งนั้นแล้วตั้งแต่เมื่อพ้นกำหนดเจ็ดวัน นับแต่วันที่ปิดคำสั่งหรือหนังสือแจ้งดังกล่าว

มาตรา ๔๘ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจเข้าไปในอาคารหรือบริเวณที่ตงอาคาร ที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ามี การฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก หรือในเวลาทำการของสถานทีนั้น และเพื่อการนใหม่อำนาจสอบถามข้อเท็จจริง หรือสั่งให้แสดงเอกสารหรือหลักฐานอันที่เกี่ยวข้องจากบุคคลที่อยู่หรือทำงานในสถานทีนั้น

มาตรา ๔๙ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจแต่งตั้งข้าราชการ หรือพนักงานส่วนท้องถิ่นคนหนึ่งคนใด ซึ่งมีความรู้หรือคุณวุฒิตามที่กำหนดในกฎกระทรวงให้เป็นนายตรวจหรือนายช่างได้

หมวด ๕

การอุทธรณ์

มาตรา ๕๐ ให้มีคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์

(๑) ในเขตกรุงเทพมหานครหรือในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงมหาดไทยเป็นประธานกรรมการ นายช่างใหญ่กรมโยธาธิการเป็นกรรมการ และบุคคลอื่นซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งอีกไม่เกินหกคนเป็นกรรมการ และให้หัวหน้าสำนักงานคณะกรรมการควบคุมอาคารเป็นกรรมการและเลขานุการ

กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งไม่เป็นผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ราชการของกรุงเทพมหานคร หรือองค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร หรือสภาจังหวัด

(๒) ในเขตเทศบาล เขตสุขาภิบาล เขตเมืองพัทยา หรือเขตราชการส่วนท้องถิ่นอื่น ประกอบด้วยผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานกรรมการ อัยการจังหวัด ผู้กำกับการตำรวจภูธรจังหวัด นายแพทย์ใหญ่จังหวัด และบุคคลอื่นซึ่งปลัดกระทรวงมหาดไทยแต่งตั้งอีกไม่เกินห้าคนเป็นกรรมการ และให้คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์เลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นเลขานุการ

กรรมการซึ่งปลัดกระทรวงมหาดไทยแต่งตั้ง ต้องไม่เป็นผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ราชการส่วนท้องถิ่นหรือสมาชิกสภาท้องถิ่น

ให้นำมาตรา ๑๕ มาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๗ มาใช้บังคับแก่คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์โดยอนุโลม

มาตรา ๕๑ ให้คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามพระราชบัญญัตินี้
- (๒) มีหนังสือเรียกบุคคลที่เกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำหรือส่งให้บุคคลดังกล่าวส่งเอกสารหรือหลักฐานอันที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์
- (๓) สอบถามข้อเท็จจริงหรือกระทำการใด ๆ เท่าที่จำเป็นเพื่อประกอบการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์

ในการปฏิบัติหน้าที่ตาม (๓) กรรมการพิจารณาอุทธรณ์หรือผู้ซึ่งคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์มอบหมายจะเข้าไปในอาคารหรือบริเวณที่ตั้งอาคารอันเป็นมูลกรณีแห่งการอุทธรณ์ในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตกก็ได้

มาตรา ๕๒ ผู้ขอรับใบอนุญาต ผู้ได้รับใบอนุญาต และผู้ได้รับคำสั่งจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๗ วรรคหนึ่ง มาตรา ๔๑ วรรคหนึ่ง มาตรา ๔๒ มาตรา ๔๓ มาตรา ๔๔ มาตรา ๔๕ หรือมาตรา ๔๖ ผู้ใด ไม่พอใจคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่น มีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ได้ โดยทำเป็นหนังสือยื่นต่อเจ้าพนักงาน ณ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย สำหรับในเขตกรุงเทพมหานคร หรือในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือ ณ สำนักงานจังหวัดหรือสำนักงานอำเภอสำหรับในเขตเทศบาล เขตสุขาภิบาล เขตเมืองพัทยา หรือเขตราชการส่วนท้องถิ่นอื่นภายในสามสิบวันนับแต่วันรับคำสั่ง

ให้คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์วินิจฉัยอุทธรณ์ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับอุทธรณ์แล้วแจ้งคำวินิจฉัยเป็นหนังสือไปยังผู้อุทธรณ์ และเจ้าพนักงานท้องถิ่น คำวินิจฉัยอุทธรณ์ให้เป็นที่สุด แต่ถ้าผู้อุทธรณ์ไม่เห็นด้วยกับคำวินิจฉัยอุทธรณ์ ให้เสนอคดีต่อศาลภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำวินิจฉัยอุทธรณ์

ในกรณีที่คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ หรือศาลได้มีคำวินิจฉัยหรือคำพิพากษาเป็นประการใดให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นปฏิบัติตามนั้น

ในระหว่างอุทธรณ์ห้ามมิให้ผู้อุทธรณ์ หรือเจ้าพนักงานท้องถิ่นกระทำการใดแก่อาคารอันเป็นมูลกรณีแห่งการอุทธรณ์ เว้นแต่อาคารนั้นจะเป็นภยันตรายต่อบุคคลหรือทรัพย์สินหรือมีลักษณะซึ่งไม่อาจรอได้

ให้นำมาตรา ๔๗ มาใช้บังคับแก่การแจ้งคำวินิจฉัยอุทธรณ์โดยอนุโลม

หมวด ๖

นายช่างและนายตรวจ

มาตรา ๕๓ ให้นายช่างหรือนายตรวจมีอำนาจเข้าไปในบริเวณที่ทำการก่อสร้าง ดัดแปลง รื้อถอน หรือเคลื่อนย้ายอาคาร เพื่อตรวจสอบว่าได้มีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้หรือไม่ และเพื่อการนี้ให้มีอำนาจสอบถามข้อเท็จจริง หรือสั่งให้แสดงเอกสาร หรือหลักฐานอันที่เกี่ยวข้องจากบุคคลที่อยู่หรือทำงานในสถานที่นั้น

มาตรา ๕๔ เมื่อเหตุอันควรสงสัยว่าอาคารใดซึ่งได้ก่อสร้าง ดัดแปลง รื้อถอน หรือเคลื่อนย้ายเสร็จแล้วนั้น ได้กระทำผิดโดยฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ หรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าอาคารใดมีการใช้หรือเปลี่ยนการใช้โดยฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ หรือมาตรา ๓๔ หรืออาคารใดมีลักษณะตามมาตรา ๔๖ ให้นายช่างมีอำนาจเข้าไปตรวจอาคารและบริเวณที่ตั้งอาคารนั้นได้ และเพื่อการนี้ให้มีอำนาจสอบถามข้อเท็จจริงหรือสั่งให้แสดงเอกสาร หรือหลักฐานอันที่เกี่ยวข้องจากบุคคลที่อยู่หรือทำงานในสถานที่นั้น

มาตรา ๕๕ ในการปฏิบัติตามมาตรา ๕๓ หรือมาตรา ๕๔ นายช่างหรือนายตรวจต้องกระทำการในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตกหรือในเวลาทำการของสถานที่นั้น และในการนี้ให้นายช่างหรือนายตรวจแสดงบัตรประจำตัวเมื่อบุคคลที่เกี่ยวข้องร้องขอ

บัตรประจำตัวให้เป็นไปตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง

หมวด ๗

เขตเพลิงไหม้

มาตรา ๕๖ เมื่อเกิดเพลิงไหม้ในบริเวณใดอันเข้าลักษณะเป็นเขตเพลิงไหม้ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นประกาศแสดงเขตเพลิงไหม้ไว้ ณ สำนักงานของราชการส่วนท้องถิ่น และบริเวณที่เกิดเพลิงไหม้โดยมีแผนที่สังเขปแสดงแนวเขตเพลิงไหม้ พร้อมทั้งระบุให้ทราบถึงการกระทำอันต้องห้ามตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕๗ ภายในสี่สัปดาห์นับแต่วันที่เกิดเพลิงไหม้ ห้ามผู้ใดก่อสร้าง ดัดแปลง ซ่อมแซม รื้อถอน หรือเคลื่อนย้ายอาคารในเขตเพลิงไหม้ และให้ผู้ได้รับใบอนุญาตให้ทำการ

ก่อสร้าง ดัดแปลง รื้อถอนหรือเคลื่อนย้ายอาคารในเขตดังกล่าวอยู่แล้วก่อนวันที่เกิดเพลิงไหม้
ระงับการกระทำตามที่ได้รับอนุญาตนั้นตามระยะเวลาดังกล่าวด้วย

ให้นำความในมาตรา ๔๐ มาตรา ๔๑ หรือมาตรา ๔๒ มาใช้บังคับแก่การฝ่าฝืนบท
บัญญัติวรรคหนึ่งโดยอนุโลม

บทบัญญัติในวรรคหนึ่ง ไม่ใช้บังคับแก่

(๑) การก่อสร้างอาคารชั่วคราวเพื่อประโยชน์ในการบรรเทาทุกข์ ซึ่งจัดทำหรือควบคุม
โดยทางราชการ

(๒) การดัดแปลงหรือซ่อมแซมอาคารเพิงเท่าที่จำเป็น เพื่ออยู่อาศัยหรือใช้สอยชั่วคราว

มาตรา ๕๔ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นพิจารณาว่าสมควรจะมีการปรับปรุงเขตเพลิงไหม้
หรือไม่ โดยคำนึงถึงประโยชน์ในการป้องกันอัคคีภัย การสาธารณสุข การรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม
การผังเมือง การสถาปัตยกรรม และการอำนวยความสะดวกแก่การจราจร และ
ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นเสนอความเห็นพร้อมด้วยแผนที่สังเขปแสดงแนวเขตเพลิงไหม้ต่อคณะกรรมการควบคุมอาคาร
ในกรณีที่เขตเพลิงไหม้อยู่ในเขตอำนาจของเจ้าพนักงานท้องถิ่นมากกว่า
หนึ่งท้องที่ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นแห่งท้องที่ที่เกี่ยวข้องเป็นผู้ร่วมกันพิจารณาและเสนอความเห็น
ทั้งนี้ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่เกิดเพลิงไหม้

เมื่อคณะกรรมการควบคุมอาคารพิจารณาความเห็นของเจ้าพนักงานท้องถิ่นแล้ว ให้
เสนอความเห็นพร้อมทั้งข้อสังเกตต่อรัฐมนตรี เพื่อสั่งให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นประกาศให้ประ
ชาชนในเขตเพลิงไหม้ทราบว่าจะมีการปรับปรุงหรือไม่ ประกาศดังกล่าวให้ประกาศไว้ ณ สำนัก
งานของราชการส่วนท้องถิ่นนั้นและบริเวณที่เกิดเพลิงไหม้ภายในสี่สิบวัน นับแต่วันที่เกิดเพลิง
ไหม้

มาตรา ๕๕ ในกรณีที่มีการประกาศไม่ปรับปรุงเขตเพลิงไหม้แล้วให้ห้าม ตาม
มาตรา ๕๗ วรรคหนึ่ง เป็นอันยกเลิก

ในกรณีที่มีการประกาศปรับปรุงเขตเพลิงไหม้แล้ว ให้ห้ามตามมาตรา ๕๗ วรรคหนึ่ง
ยังคงมีผลใช้บังคับต่อไปอีก เป็นเวลาหกสิบวัน นับแต่วันที่มีการประกาศปรับปรุงเขตเพลิงไหม้
นั้นและให้สำนักงานคณะกรรมการควบคุมอาคารจัดทำแผนผังปรับปรุงเขตเพลิงไหม้เสนอต่อ

รัฐมนตรี เพื่อประกาศใช้บังคับแผนผังปรับปรุงเขตเพลิงไหม้ในราชกิจจานุเบกษาภายในกำหนดเวลาดังกล่าว

มาตรา ๖๐ เมื่อมีประกาศใช้บังคับแผนผังปรับปรุงเขตเพลิงไหม้แล้วห้ามผู้ใดก่อสร้าง ดัดแปลง รื้อถอน หรือเคลื่อนย้ายอาคารในเขตตามแผนผังปรับปรุง เขตเพลิงไหม้ให้ผิดไปจากที่กำหนดในแผนผังนั้น และบรรดาใบอนุญาตให้ทำการก่อสร้าง ดัดแปลง รื้อถอน หรือเคลื่อนย้ายอาคารที่ได้ออกไว้ก่อนประกาศใช้บังคับแผนผังปรับปรุงเขตเพลิงไหม้ ซึ่งขัดกับแผนผังดังกล่าวให้เป็นอันยกเลิก

ให้นำความในมาตรา ๔๐ มาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๒ มาใช้บังคับแก่การฝ่าฝืนบทบัญญัติวรรคหนึ่งโดยอนุโลม

มาตรา ๖๑ ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องจัดให้ได้มาซึ่งที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ใดเพื่อใช้ประโยชน์ตามที่กำหนดในแผนผังปรับปรุงเขตเพลิงไหม้ ให้ดำเนินการเวนคืนที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์นั้น โดยให้นำกฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๖๒ เมื่อเกิดเพลิงไหม้ในท้องที่ใดอันเข้าลักษณะเป็นเขตเพลิงไหม้ ถ้าท้องที่นั้นยังไม่มีพระราชกฤษฎีกาให้ใช้พระราชบัญญัตินี้บังคับ ให้ถือว่าได้มีพระราชกฤษฎีกาให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ในท้องที่นั้นตั้งแต่วันที่เกิดเพลิงไหม้ แต่ถ้าต่อมามีประกาศไม่ปรับปรุงเขตเพลิงไหม้ตามมาตรา ๕๘ ให้ถือว่าพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวเป็นอันยกเลิกตั้งแต่วันที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีประกาศนั้น

หมวด ๘

บทเบ็ดเตล็ด

มาตรา ๖๓ ในการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ ผู้ซึ่งคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์มอบหมาย กรรมการเปรียบเทียบคดี เจ้าพนักงานท้องถิ่น นายช่าง หรือนายตรวจ ตามพระราชบัญญัตินี้ผู้ขอรับใบอนุญาต ผู้ได้รับอนุญาต เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคาร ผู้ดำเนินการ ผู้ควบคุมงานหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องซึ่งอยู่ในสถานที่นั้นต้องให้ความสะดวกและช่วยเหลือตามสมควร

มาตรา ๖๔ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้กรรมการพิจารณาอุทธรณ์ผู้ซึ่งคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์มอบหมาย กรรมการเปรียบเทียบคดี เจ้าพนักงานท้องถิ่น นายช่าง และนายตรวจ เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

หมวด ๕

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๖๕ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๑ มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๓ มาตรา ๒๔ มาตรา ๓๑ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ มาตรา ๔๒ วรรคสอง มาตรา ๕๒ วรรคสี่ มาตรา ๕๗ หรือมาตรา ๖๐ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

นอกจากต้องระวางโทษตามวรรคหนึ่งแล้ว ผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๑ มาตรา ๓๒ มาตรา ๔๒ วรรคสอง หรือมาตรา ๕๗ ต้องระวางโทษปรับอีกวันละห้าร้อยบาทตลอดเวลาที่ฝ่าฝืน หรือจนกว่าจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง สำหรับผู้ฝ่าฝืนมาตรา ๓๔ ต้องระวางโทษปรับอีกวันละหนึ่งพันบาทตลอดระยะเวลาที่ยังฝ่าฝืน

มาตรา ๖๖ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๘ หรือมาตรา ๓๙ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

มาตรา ๖๗ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๐ วรรคสอง หรือฝ่าฝืนคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา ๔๐ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๔๔ ต้องระวางโทษปรับวันละห้าร้อยบาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืน

มาตรา ๖๘ ผู้ใด

(๑) ไม่มาให้ถ้อยคำหรือส่งเอกสารตามหนังสือเรียกของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ตามมาตรา ๕๑ (๒) โดยไม่มีเหตุอันสมควร หรือ

(๒) ขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ ผู้ซึ่งคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์มอบหมาย เจ้าพนักงานท้องถิ่น นายช่าง หรือนายตรวจ ตามมาตรา ๕๘ มาตรา

๕๑ มาตรา ๕๓ หรือมาตรา ๕๔ หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๕๑ มาตรา ๕๓ มาตรา ๕๔ หรือมาตรา ๖๓ แล้วแต่กรณี

ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๙ ถ้าการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้เป็นการกระทำของผู้ดำเนินการ ผู้กระทำได้ระวางโทษเป็นสองเท่าของโทษที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ

มาตรา ๗๐ ถ้าการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ เป็นการกระทำอันเกี่ยวกับอาคารเพื่อพาณิชย์กรรม อุตสาหกรรม การศึกษา หรือการสาธารณสุข หรือเป็นการกระทำในทางการค้าเพื่อให้เช่า ให้เช่าซื้อ ขาย หรือจำหน่ายโดยมีค่าตอบแทนซึ่งอาคารใด ผู้กระทำได้ระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับเป็นสิบเท่าของโทษที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๑ ในกรณีมีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๑ มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๓ มาตรา ๒๔ มาตรา ๓๔ มาตรา ๔๒ วรรคสอง มาตรา ๕๒ วรรคสี่ มาตรา ๕๗ หรือมาตรา ๖๐ ให้ถือว่าเป็นการกระทำของเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคาร ผู้ดำเนินการ ผู้ควบคุมงาน หรือผู้อุทธรณ์ตามมาตรา ๕๒ วรรคสี่ แล้วแต่กรณีหรือเป็นการกระทำตามคำสั่งของบุคคลดังกล่าว เว้นแต่บุคคลนั้นจะพิสูจน์ได้ว่าเป็นการกระทำของผู้อื่น

มาตรา ๗๒ ในกรณีที่ดินบุคคลกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ถือว่าเป็นการกระทำของผู้จัดการทุกคนของที่ดินบุคคลนั้นเป็นผู้ร่วมกระทำผิดกับที่ดินบุคคลนั้น เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่า การกระทำของที่ดินบุคคลนั้นได้กระทำโดยคนมิได้รู้เห็นหรือยินยอมด้วย

มาตรา ๗๓ ในกรณีมีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ให้ถือว่า เจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินหรืออาคารที่อยู่ใกล้ชิด หรือติดต่อกับอาคารที่มีการกระทำความผิดเกิดขึ้น หรือบุคคลซึ่งความเป็นอยู่หรือการใช้สอยที่ดินหรืออาคารถูกกระทบกระเทือนเนื่องจากการกระทำความผิดดังกล่าว เป็นผู้เสียหายตามกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา ๗๔ ให้มีคณะกรรมการเปรียบเทียบคดี

(๑) ในเขตกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วยผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ผู้แทนกรมอัยการและผู้แทนกรมตำรวจ

(๒) ในเขตจังหวัดอื่น ประกอบด้วยผู้ว่าราชการจังหวัด อัยการจังหวัด ซึ่งอธิบดีกรมอัยการมอบหมาย และผู้กำกับการตำรวจจังหวัด

บรรดาความผิดที่มีโทษปรับสถานเดียวตามพระราชบัญญัตินี้ หรือความผิดตามมาตรา ๖๘ ให้คณะกรรมการเปรียบเทียบคดีมีอำนาจเปรียบเทียบ และเมื่อได้เสี้ยค่าปรับตามที่เปรียบเทียบแล้วให้ถือว่าคดีเลิกกันตามกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาความอาญา

ในกรณีที่พนักงานสอบสวนพบว่า ผู้ใดกระทำความผิดตามวรรคสองและผู้นั้นยินยอมให้เปรียบเทียบปรับ ให้พนักงานสอบสวนส่งเรื่องมาให้แก่คณะกรรมการเปรียบเทียบคดีตามวรรคหนึ่งภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ผู้นั้นแสดงความยินยอมให้เปรียบเทียบปรับ

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๗๕ บรรดาคำขออนุญาตใด ๆ ที่ได้ยื่นไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และยังอยู่ในระหว่างการพิจารณาของเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรืออธิบดีกรมโยธาธิการ และการอนุญาตใด ๆ ที่ได้ให้ไว้ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการก่อสร้างอาคาร หรือกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการก่อสร้างในเขตเพลิงไหม้ หรือการปฏิบัติของผู้ขอรับใบอนุญาตตามที่ได้รับอนุญาตแล้วแต่กรณี ให้ถือว่าเป็นคำขออนุญาตและการอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้โดยอนุโลม

ในกรณีที่การขออนุญาตหรือการพิจารณาอนุญาตดังกล่าว มีข้อแตกต่างไปจากการขออนุญาตหรือการพิจารณาอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ ให้การขออนุญาตหรือการพิจารณาอนุญาตนั้นเป็นไปตามพระราชบัญญัติ และให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีคำสั่งตามมาตรา ๒๗ เพื่อให้ผู้ขอรับใบอนุญาตปฏิบัติตามให้ถูกต้องภายในเวลาสามสิบวัน ถ้าผู้ขอรับใบอนุญาตไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้คำขอรับใบอนุญาตนั้นเป็นอันตกไป

มาตรา ๗๖ อาคารซึ่งได้รับใบอนุญาตให้ทำการก่อสร้างหรือดัดแปลง และได้กระทำการเสร็จแล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ แม้จะเข้าลักษณะเป็นอาคารประเภทควบคุมการใช้ตามพระราชบัญญัตินี้ ก็ให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามมาตรา ๓๒ วรรคสอง

มาตรา ๗๗ ท้องที่ใดมีอาคารก่อสร้างขึ้นเป็นจำนวนมาก ในที่ดินที่เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และมีสภาพหรืออาจทำให้เกิดสภาพที่ไม่

เหมาะสม หรือไม่ปลอดภัยในการอยู่อาศัย การป้องกันอัคคีภัย การสาธารณสุข การรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม การผังเมือง และการอำนวยความสะดวกแก่การจราจร เมื่อมีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปรับปรุงอาคารในท้องที่นั้นแล้ว ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีคำสั่งอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างดังต่อไปนี้

(๑) มีคำสั่งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองรื้อถอนอาคารนั้นภายในกำหนดเวลาไม่เกินหกเดือนนับแต่วันที่ได้รับคำสั่ง แต่การรื้อถอนอาคารจะต้องกระทำเพื่อความจำเป็นเรียบร้อยของบ้านเมือง การพัฒนาท้องถิ่นหรือประโยชน์ในการใช้ที่สาธารณะของประชาชน

(๒) มีคำสั่งภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปรับปรุงอาคารมีผลใช้บังคับ ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารแก้ไขเปลี่ยนแปลงอาคารให้ถูกต้องตามพระราชบัญญัตินี้ภายในกำหนดเวลาไม่เกินหกเดือนนับแต่วันที่ได้รับคำสั่ง

(๓) มีคำสั่งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารดำเนินการ เพื่อขจัดหรือระงับเหตุที่ก่อให้เกิดหรืออาจก่อให้เกิดสภาพที่ไม่เหมาะสมหรือไม่ปลอดภัยในการอยู่อาศัย การป้องกันอัคคีภัย การสาธารณสุข การรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม การผังเมือง และการอำนวยความสะดวกแก่การจราจรภายในกำหนดเวลาไม่เกินหกเดือนนับแต่วันที่ได้รับคำสั่ง

(๔) มีคำสั่งให้เจ้าของอาคารทำสัญญาเช่าที่ดินกับเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และอัตราค่าเช่าที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

ถ้าเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารผู้ใดปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้ผู้นั้นได้รับยกเว้นโทษ แต่ถ้าผู้นั้นไม่ปฏิบัติตาม ผู้นั้นต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท และให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีคำสั่งให้ผู้นั้นรื้อถอนอาคารนั้นเสียภายในระยะเวลาที่กำหนด ถ้าผู้นั้นไม่รื้อถอนอาคารให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ผู้นั้นต้องระวางโทษปรับเป็นรายวันอีกวันละหนึ่งพันบาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่ หรือจนกว่าผู้นั้นยินยอมให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นดำเนินการรื้อถอนอาคารนั้นเอง ในกรณีหลังนี้ให้นำมาตรา ๔๒ วรรคสี่ และวรรคห้า มาใช้บังคับโดยอนุโลม

พระราชกฤษฎีกาตามวรรคหนึ่ง ให้มีแผนที่แสดงแนวเขตบริเวณที่กำหนดนั้นแนบท้ายพระราชกฤษฎีกาด้วย และให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจดำเนินการให้เช่าที่ดินในบริเวณนั้นเพื่อเป็นรายได้สำหรับบำรุงท้องถิ่นได้ แต่ที่ดินนั้นยังคงเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน

สัญญาเช่าที่ดินทำกินตามวรรคหนึ่ง (๔) ให้มีระยะเวลาเช่าตามที่ตกลงแต่ต้องไม่เกิน สิบปี การต่อระยะเวลาเช่าจะกระทำมิได้เมื่อสิ้นกำหนดเวลาเช่าที่ดินแล้ว เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารผู้ใดไม่รื้อถอน ขนย้ายอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างของตนออกจากบริเวณที่กำหนด ในพระราชกฤษฎีกาต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินสามหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และต้องระวางโทษปรับเป็นรายวันอีกวันละหนึ่งพันบาทตลอดเวลาที่ฝ่าฝืน หรือจนกว่าผู้นั้นยินยอมให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นเข้าดำเนินการรื้อถอนอาคารนั้นเอง ในกรณีหลังนี้ให้นำ มาตรา ๔๒ วรรคสี่ และวรรคห้า มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๗๘ ให้ถือว่าอุทธรณ์ตามกฎหมายว่าด้วย การควบคุมการก่อสร้างอาคารที่ได้ยื่นไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นอุทธรณ์คำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นที่ได้ยื่นต่อ คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๗๙ บรรดา กฎกระทรวง เทศบัญญัติ ข้อบัญญัติจังหวัด กฎ ข้อบังคับ ประกาศ หรือคำสั่ง ซึ่งได้ออกโดยอาศัยตามพระราชบัญญัติควบคุมการก่อสร้างอาคาร พุทธศักราช ๒๔๗๘ หรือพระราชบัญญัติควบคุมการก่อสร้างในเขตเพลิงไหม้ พุทธศักราช ๒๔๗๖ ให้คงใช้บังคับได้ต่อไป ทั้งนี้เพิกถอนที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๘๐ ท้องที่ใดได้มีพระราชกฤษฎีกาให้ใช้บังคับพระราชบัญญัติควบคุมก่อสร้างอาคาร พุทธศักราช ๒๔๗๘ หรือพระราชบัญญัติควบคุมการก่อสร้างในเขตเพลิงไหม้ พุทธศักราช ๒๔๗๖ อยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่ามีพระราชกฤษฎีกาให้ใช้บังคับพระราชบัญญัตินี้ในท้องที่นั้นแล้ว

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

ส. โทตระกิตย์

รองนายกรัฐมนตรี

อัตราค่าธรรมเนียม

(๑) ใบอนุญาตก่อสร้าง	ฉบับละ ๒๐๐ บาท
(๒) ใบอนุญาตตัดแปลง	ฉบับละ ๑๐๐ บาท
(๓) ใบอนุญาตรื้อถอน	ฉบับละ ๕๐ บาท
(๔) ใบอนุญาตเคลื่อนย้าย	ฉบับละ ๕๐ บาท
(๕) ใบอนุญาตเปลี่ยนการใช้	ฉบับละ ๒๐๐ บาท
(๖) ใบรับรอง	ฉบับละ ๕๐ บาท
(๗) ใบแทนใบอนุญาตหรือใบแทนใบรับรอง	ฉบับละ ๑๐ บาท

(๘) การต่ออายุใบอนุญาตให้เป็นไปตามอัตราใน (๑) ถึง (๕)

(๙) การตรวจแบบแปลนก่อสร้าง หรือตัดแปลงอาคาร ให้คิดค่าธรรมเนียมสำหรับ
การก่อสร้าง หรือสำหรับส่วนที่ทำการตัดแปลง ดังนี้

(ก) อาคารซึ่งสูงไม่เกินสามชั้นหรือไม่เกินสิบห้าเมตร คิดตามพื้นที่ของพื้น
อาคารแต่ละชั้นรวมกัน ตารางเมตรละ ๒ บาท

(ข) อาคารซึ่งสูงเกินสามชั้นหรือเกินสิบห้าเมตร คิดตามพื้นที่ของพื้นอาคาร
แต่ละชั้นรวมกัน ตารางเมตรละ ๔ บาท

(ค) อาคารประเภทซึ่งจะต้องมีพื้นรับน้ำหนักบรรทุกชั้นใดชั้นหนึ่งเกินห้าร้อย
กิโลกรัมต่อหนึ่งตารางเมตร คิดตามพื้นที่ของพื้นอาคารแต่ละชั้นรวมกัน ตารางเมตรละ ๔ บาท

(ง) บ้าย คิดตามพื้นที่ของบ้ายโดยเอาส่วนกว้างที่สุด คูณด้วยส่วนยาวที่สุด
ตารางเมตรละ ๔ บาท

(จ) อาคารประเภทซึ่งต้องวัดความยาว เช่น เขื่อน ทางหรือท่อระบายน้ำ
รั้วหรือกำแพง รวมทั้งประตูรั้วหรือกำแพง คิดตามความยาว เมตรละ ๑ บาท

ในการคิดค่าธรรมเนียมการตรวจแบบแปลน เศษของตารางเมตรหรือเมตร ตั้งแต่
กึ่งหนึ่งขึ้นไปให้ถือเป็นหน่วยเต็ม ถ้าต่ำกว่ากึ่งหนึ่งให้ปัดทิ้ง

กฎกระทรวง

ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๑๓)

ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมการก่อสร้างอาคาร พุทธศักราช ๒๔๗๘

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการก่อสร้างอาคาร พุทธศักราช ๒๔๗๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๘๒ ลงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๑๕ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในกฎกระทรวงนี้

(๑) “ที่จอดรถยนต์” หมายความว่า สถานที่ที่จัดไว้เป็นที่จอดรถยนต์โดยเฉพาะสำหรับอาคาร

(๒) “ที่กัณฑ์รถยนต์” หมายความว่า บริเวณที่จัดไว้สำหรับกัณฑ์รถยนต์เพื่อสะดวกในการจอดหรือเข้าออกของรถยนต์

(๓) “ทางเข้าออกของรถยนต์” หมายความว่า ทางที่ใช้สำหรับรถยนต์เข้า หรือออกจากที่จอดรถยนต์ถึงปากทางเข้าออกของรถยนต์

(๔) “ปากทางเข้าออกของรถยนต์” หมายความว่า ส่วนของทางเข้าออกของรถยนต์เชื่อมกับทางสาธารณะ

(๕) “เชิงลาดสะพาน” หมายความว่า ส่วนของทางที่เชื่อมกับสะพานที่มีส่วนลาดชันเกิน ๒ ใน ๑๐๐

(๖) “โรงมหรสพ” หมายความว่า อาคารหรือส่วนหนึ่งส่วนใดของอาคารที่ใช้เป็นโรงมหรสพตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันภัยอันตรายอันเกิดแต่การเล่นมหรสพ

(๗) “โรงแรม” หมายความว่า อาคารหรือส่วนหนึ่งส่วนใดของอาคารที่ใช้เป็นโรงแรมตามกฎหมายว่าด้วยโรงแรม

(๘) “อาคารชุด” หมายความว่า อาคารหรือส่วนหนึ่งส่วนใดของอาคารที่ใช้เป็นที่พักอาศัยหลายครอบครัว โดยแต่ละครอบครัวมีห้องนอน ครัวไฟ ห้องส้วมและห้องน้ำเป็นอิสระ และมีทางเดินและบันไดขึ้นชั้นบนหรือลิฟท์ที่ใช้ร่วมกัน

(๙) “ภัตตาคาร” หมายความว่า อาคารหรือส่วนหนึ่งส่วนใดของอาคารที่ใช้เป็นที่ขายอาหารหรือเครื่องดื่ม โดยมีพื้นที่สำหรับตั้งโต๊ะอาหารไว้บริการภายในอาคาร หรือภายนอกอาคาร

(๑๐) “ห้างสรรพสินค้า” หมายความว่า อาคารหรือส่วนหนึ่งส่วนใดของอาคารที่ใช้เป็นอาคารพาณิชย์สำหรับแสดงหรือขายสินค้าต่าง ๆ

(๑๑) “สำนักงาน” หมายความว่า อาคารหรือส่วนหนึ่งส่วนใดของอาคารที่ใช้เป็นที่ทำการ

(๑๒) “อาคารขนาดใหญ่” หมายความว่า อาคารที่สร้างขึ้นเพื่อใช้อาคารหรือส่วนหนึ่งส่วนใดของอาคารเป็นที่ประกอบกิจการประเภทเดียวหรือหลายประเภท โดยมีความสูงจากระดับถนนตั้งแต่ ๑๕ เมตรขึ้นไป และมีพื้นที่รวมกันทุกชั้นในหลังเดียวกันเกิน ๑,๐๐๐ ตารางเมตร หรือมีพื้นที่รวมกันทุกชั้นหรือชั้นหนึ่งชั้นใดในหลังเดียวกันเกิน ๒,๐๐๐ ตารางเมตร

(๑๓) “ห้องโถง” หมายความว่า ส่วนหนึ่งส่วนใดของอาคารที่ใช้เป็นที่ชุมนุมหรือประชุม

ข้อ ๒. ให้กำหนดประเภทของอาคารซึ่งต้องมีจอรถยนต์ ที่กั้นรถยนต์ และทางเข้าออกของรถยนต์ไว้ดังต่อไปนี้

- (๑) โรงมหรสพที่มีพื้นที่สำหรับจัดที่นั่งสำหรับคนดูตั้งแต่ ๕๐๐ ที่ขึ้นไป
- (๒) โรงแรมที่มีห้องพักตั้งแต่ ๓๐ ห้องขึ้นไป
- (๓) อาคารชุดที่มีพื้นที่แต่ละครอบครัวตั้งแต่ ๖๐ ตารางเมตร ขึ้นไป
- (๔) ภัตตาคารที่มีพื้นที่สำหรับตั้งโต๊ะอาหารตั้งแต่ ๑๕๐ ตารางเมตร ขึ้นไป
- (๕) ห้างสรรพสินค้าที่มีพื้นที่ตั้งแต่ ๓๐๐ ตารางเมตร ขึ้นไป
- (๖) สำนักงานที่มีพื้นที่ตั้งแต่ ๓๐๐ ตารางเมตรขึ้นไป

(๑) อาคารขนาดใหญ่

(๔) ห้องโถงของโรงแรมตาม (๒) ภัตตาคารตาม (๔) หรืออาคารขนาดใหญ่ตาม (๑)

ข้อ ๓. จำนวนที่จอดรถยนต์ต้องจัดให้มีตามกำหนดดังต่อไปนี้

(๑) ในเขตท้องที่กรุงเทพมหานคร เฉพาะในเขตเทศบาลนครหลวง ตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๕ ลงวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๑๔

(ก) โรงแรมที่พัก ให้มีที่จอดรถยนต์ไม่น้อยกว่า ๑ คัน ต่อจำนวนที่นั่งสำหรับคนดู ๒๐ ที่ เศษของ ๒๐ ที่ คิดเป็น ๒๐ ที่

โรงแรมที่พักที่อยู่ในท้องที่ของเขตพระนคร เขตธนบุรี เขตบางรัก เขตปทุมวัน เขตบึงมพร้าวศัตรูพ่าย และเขตสัมพันธวงศ์ ให้มีที่จอดรถยนต์ไม่น้อยกว่า ๑ คัน ต่อจำนวนที่นั่งสำหรับคนดู ๑๐ ที่ เศษของ ๑๐ ที่ ให้คิดเป็น ๑๐ ที่

(ข) โรงแรม

โรงแรมที่มีห้องพักไม่เกิน ๑๐๐ ห้อง ให้มีที่จอดรถยนต์ไม่น้อยกว่า ๑๐ คัน สำหรับห้องพัก ๓๐ ห้องแรก ส่วนที่เกิน ๓๐ ห้อง ให้คิดอัตรา ๑ คัน ต่อ ๕ ห้อง เศษของ ๕ ห้อง ให้คิดเป็น ๕ ห้อง

โรงแรมที่มีห้องพักเกิน ๑๐๐ ห้อง ให้มีที่จอดรถยนต์ตามอัตราที่กำหนดในวรรคหนึ่ง สำหรับห้องพัก ๑๐๐ ห้องแรก ส่วนที่เกิน ๑๐๐ ห้อง ให้คิดอัตรา ๑ คัน ต่อ ๑๐ ห้อง เศษของ ๑๐ ห้อง ให้คิดเป็น ๑๐ ห้อง

(ค) อาคารชุด ให้มีที่จอดรถยนต์ไม่น้อยกว่า ๑ คันต่อ ๑ ครอบครัวยุ

(ง) ภัตตาคาร

ภัตตาคารที่มีพื้นที่ตั้งโต๊ะอาหารไม่เกิน ๑๕๐ ตารางเมตร ให้มีที่จอดรถยนต์ไม่น้อยกว่า ๑ คัน ต่อพื้นที่ตั้งโต๊ะอาหาร ๑๕ ตารางเมตร เศษของ ๑๕ ตารางเมตร ให้คิดเป็น ๑๕ ตารางเมตร

ภัตตาคารที่มีพื้นที่ตั้งโต๊ะอาหารเกิน ๑๕๐ ตารางเมตร ให้มีที่จอดรถยนต์ตามอัตราที่กำหนดในวรรคหนึ่งสำหรับพื้นที่ตั้งโต๊ะอาหาร ๑๕๐ ตารางเมตรแรก ส่วนที่เกิน ๑๕๐ ตารางเมตร ให้คิดอัตรา ๑ คัน ต่อ ๓๐ ตารางเมตร เศษของ ๓๐ ตารางเมตร ให้คิดเป็น ๓๐ ตารางเมตร

(จ) ห้างสรรพสินค้า ให้มีที่จอดรถยนต์ไม่น้อยกว่า ๑ คัน ต่อพื้นที่ ๒๐ ตารางเมตร เศษของ ๒๐ ตารางเมตร ให้คิดเป็น ๒๐ ตารางเมตร

(ฉ) สำนักงาน ให้มีที่จอดรถยนต์ไม่น้อยกว่า ๑ คัน ต่อพื้นที่ ๖๐ ตารางเมตร เศษของ ๖๐ ตารางเมตร ให้คิดเป็น ๖๐ ตารางเมตร

(ช) ห้องโถงของโรงแรม ภัตตาคาร หรืออาคารขนาดใหญ่ตามข้อ ๒ (๘) ให้มีที่จอดรถยนต์ไม่น้อยกว่า ๑ คัน ต่อพื้นที่ห้องโถง ๑๐ ตารางเมตร เศษของ ๑๐ ตารางเมตร ให้คิดเป็น ๑๐ ตารางเมตร

(ซ) อาคารขนาดใหญ่ ให้มีที่จอดรถยนต์ตามจำนวนที่กำหนดของแต่ละประเภทของอาคารที่ใช้เป็นที่ประกอบกิจการในอาคารขนาดใหญ่นั้นรวมกัน หรือให้มีที่จอดรถยนต์ไม่น้อยกว่า ๑ คัน ต่อพื้นที่อาคาร ๑๒๐ ตารางเมตร เศษของ ๑๒๐ ตารางเมตร ให้คิดเป็น ๑๒๐ ตารางเมตร ทั้งนี้ ให้ถือที่จอดรถยนต์จำนวนที่มากกว่าเป็นเกณฑ์

อาคารขนาดใหญ่ที่มีลักษณะเป็นตึกแถวสูงไม่เกินสี่ชั้น ต้องมีที่จอดรถยนต์อยู่ภายนอกอาคาร หรืออยู่ในห้องใต้ดินของอาคารไม่น้อยกว่า ๑ คัน ต่อ ๑ ห้อง

(๒) ในเขตเทศบาลทุกแห่งหรือในเขตท้องที่ที่ได้มีพระราชกฤษฎีกาให้ใช้พระราชบัญญัติควบคุมการก่อสร้างอาคาร พุทธศักราช ๒๔๗๕ ใช้บังคับ

(ก) โรงมหรสพ ให้มีที่จอดรถยนต์ไม่น้อยกว่า ๑ คัน ต่อจำนวนที่นั่งสำหรับคนดู ๔๐ ที่นั่ง เศษของ ๔๐ ที่ ให้คิดเป็น ๔๐ ที่

(ข) โรงแรม

โรงแรมที่มีห้องพักไม่เกิน ๑๐๐ ห้อง ให้มีที่จอดรถยนต์ไม่น้อยกว่า ๕ คัน สำหรับห้องพัก ๑๐ ห้องแรก ส่วนที่เกิน ๑๐ ห้อง ให้คิดอัตรา ๑ คันต่อ ๑๐ ห้อง เศษของ ๑๐ ห้อง ให้คิดเป็น ๑๐ ห้อง

โรงแรมที่มีห้องพักเกิน ๑๐๐ ห้อง ให้มีที่จอดรถยนต์ตามอัตราที่กำหนดในวรรคหนึ่ง สำหรับห้องพัก ๑๐๐ ห้องแรก ส่วนที่เกิน ๑๐๐ ห้อง ให้คิดอัตรา ๑ คัน ต่อ ๑๕ ห้อง เศษของ ๑๕ ห้อง ให้คิดเป็น ๑๕ ห้อง

(ค) อาคารชุด ให้มีที่จอดรถยนต์ไม่น้อยกว่า ๑ คัน ต่อ ๒ ครอบครัวยุ่ เศษของ ๒ ครอบครัวยุ่ ให้คิดเป็น ๒ ครอบครัวยุ่

(ง) ภัตตาคาร ให้มีที่จอดรถยนต์ไม่น้อยกว่า ๑ คัน ต่อพื้นที่ตั้งโต๊ะอาหาร ๔๐ ตารางเมตร เศษของ ๔๐ ตารางเมตร ให้คิดเป็น ๔๐ ตารางเมตร

(จ) ห้างสรรพสินค้า ให้มีที่จอดรถยนต์ไม่น้อยกว่า ๑ คัน ต่อพื้นที่ ๔๐ ตารางเมตร เศษของ ๔๐ ตารางเมตร ให้คิดเป็น ๔๐ ตารางเมตร

(ฉ) สำนักงาน ให้มีที่จอดรถยนต์ไม่น้อยกว่า ๑ คัน ต่อพื้นที่ ๑๒๐ ตารางเมตร เศษของ ๑๒๐ ตารางเมตร ให้คิดเป็น ๑๒๐ ตารางเมตร

(ช) ห้องโถงของโรงแรม ภัตตาคาร หรืออาคารขนาดใหญ่ตามข้อ ๒ (ง) ให้มีที่จอดรถยนต์ไม่น้อยกว่า ๑ คัน ต่อพื้นที่ห้องโถง ๓๐ ตารางเมตร เศษของ ๓๐ ตารางเมตร ให้คิดเป็น ๓๐ ตารางเมตร

(ข) อาคารขนาดใหญ่ ให้มีที่จอดรถยนต์ตามจำนวนที่กำหนดของแต่ละประเภทของอาคารที่ใช้เป็นที่ประกอบกิจการในอาคารขนาดใหญ่นั้นรวมกัน หรือให้มีที่จอดรถยนต์ไม่น้อยกว่า ๑ คัน ต่อพื้นที่อาคาร ๒๔๐ ตารางเมตร เศษของ ๒๔๐ ตารางเมตร ให้คิดเป็น ๒๔๐ ตารางเมตร ทั้งนี้ ให้ถือที่จอดรถยนต์จำนวนที่มากกว่าเป็นเกณฑ์

อาคารขนาดใหญ่ที่มีลักษณะเป็นตึกแถวสูงไม่เกินสามชั้น ต้องมีที่จอดรถยนต์อยู่ภายนอกอาคารหรืออยู่ในห้องใต้ดินของอาคารไม่น้อยกว่า ๑ คัน ต่อ ๒ ห้อง

ข้อ ๔. อาคารหรือส่วนหนึ่งส่วนใดของอาคารที่ใช้เป็นที่ประกอบกิจการหลายประเภท ถ้าเป็นประเภทของอาคารที่ต้องมีที่จอดรถยนต์ ทั้งที่จอดรถยนต์และทางเข้าออกของรถยนต์ ตามข้อ ๒ ต้องจัดให้มีจำนวนที่จอดรถยนต์ตามที่กำหนดในข้อ ๓ ของแต่ละประเภทของอาคารที่ใช้เป็นที่ประกอบกิจการในอาคารหรือส่วนหนึ่งส่วนใดของอาคารนั้นรวมกัน

ข้อ ๕. ที่จอดรถยนต์ ๑ คัน ต้องเป็นพื้นที่สี่เหลี่ยมผืนผ้ากว้างไม่น้อยกว่า ๒.๕๐ เมตร ยาวไม่น้อยกว่า ๖ เมตร โดยต้องทำเครื่องหมายแสดงลักษณะและขอบเขตของที่จอดรถยนต์ไว้ให้ปรากฏ

ข้อ ๖. ที่จอดรถยนต์ต้องจัดให้อยู่ภายในบริเวณของอาคารนั้น ถ้าอยู่ภายนอกอาคารต้องมีทางไปสู่อาคารนั้นไม่เกิน ๒๐๐ เมตร

ข้อ ๗. ที่กลับรถยนต์ต้องมีพื้นที่เพียงพอและอยู่ในที่ที่เหมาะสมให้สามารถกลับรถยนต์เข้าสู่ทางเข้าออกของรถยนต์ได้โดยสะดวก โดยต้องทำเครื่องหมายแสดงแนวการกลับของรถยนต์ไว้ให้ปรากฏ

ในกรณีที่จัดให้รถยนต์วิ่งได้ทางเดียวจากปากทางเข้าจนถึงปากทางออกจะไม่มีที่กลับรถยนต์ก็ได้

ข้อ ๘. ทางเข้าออกของรถยนต์ต้องกว้างไม่น้อยกว่า ๖.๐๐ เมตร ในกรณีที่จัดให้รถยนต์วิ่งได้ทางเดียว ทางเข้าและทางออกต้องกว้างไม่น้อยกว่า ๓.๕๐ เมตร โดยต้องทำเครื่องหมายแสดงทางเข้าและทางออกไว้ให้ปรากฏ และปากทางเข้าออกของรถยนต์ต้องเป็นดังนี้

(๑) แนวศูนย์กลางปากทางเข้าออกของรถยนต์ ต้องไม่อยู่ในที่ที่เป็นทางร่วมหรือทางแยก และต้องห่างจากจุดเริ่มต้นโค้งหรือหักมุมของขอบทางร่วมหรือขอบทางแยกสาธารณะ มีระยะไม่น้อยกว่า ๒๐.๐๐ เมตร สำหรับโรงมหรสพระยะดังกล่าวต้องไม่น้อยกว่า ๕๐.๐๐ เมตร

(๒) แนวศูนย์กลางปากทางเข้าออกของรถยนต์ต้องไม่อยู่บนเชิงลาดสะพาน และต้องห่างจากจุดสุดเชิงลาดสะพานมีระยะไม่น้อยกว่า ๕๐.๐๐ เมตร สำหรับโรงมหรสพระยะดังกล่าวต้องไม่น้อยกว่า ๑๐๐.๐๐ เมตร

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๑๗

กมล วรรณประภา

(นายกมล วรรณประภา)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

กฎกระทรวง

(พ.ศ. ๒๕๒๔)

ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร

พ.ศ. ๒๕๒๒

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ และมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะแต่งตั้งให้เป็นนายตรวจได้อย่างน้อยต้องมีความรู้หรือคุณวุฒิต่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้ คือ

(๑) ได้รับประกาศนียบัตรประโยคมัธยมศึกษาตอนปลายสาขาอาชีพ แผนกวิชาช่างก่อสร้าง แผนกวิชาช่างสำรวจ แผนกวิชาช่างโยธา และแผนกวิชา ช่างเขียนแบบโยธา หรือ

(๒) ได้รับประกาศนียบัตรที่ ก.พ. กำหนดว่าใช้เป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งช่างโยธา ๑ หรือเทียบเท่า

ข้อ ๒ ข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะแต่งตั้งให้เป็นนายช่างได้อย่างน้อยต้องมีคุณวุฒิต่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้ คือ

(๑) ได้รับประกาศนียบัตรชั้นสูง แผนกวิชาช่างก่อสร้าง แผนกวิชาช่างสำรวจ แผนกวิชาช่างโยธา และแผนกวิชาช่างเขียนแบบโยธา

(๒) ได้รับประกาศนียบัตรตามที่ ก.พ. กำหนดว่าใช้เป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งช่างโยธา

(๓) ได้รับประกาศนียบัตรวิชาช่างตรีตามหลักสูตรของทางราชการซึ่ง ก.พ. ได้รับรองแล้ว หรือได้รับอนุญาตพิเศษให้เป็นผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม สาขา ๑ วิศวกรรมโยธา ตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพวิศวกรรม หรือ

(๔) เป็นผู้มีความรู้หรือคุณวุฒิตามข้อ ๑ แห่งกฎกระทรวงนี้ และเป็นข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นตั้งแต่ระดับ ๓ ขึ้นไป

ให้ไว้ ณ วันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๒๔

พลเอก สิทธิ จิรโรจน์

(สิทธิ จิรโรจน์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

หมายเหตุ เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ เนื่องจากมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ กำหนดให้ข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นจะแต่งตั้งให้เป็นนายตรวจหรือนายช่าง ต้องมีความรู้หรือคุณวุฒิตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(คัดจากราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๔๘ ตอนที่ ๑๒๒ ลงวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๒๔)

กฎกระทรวง

ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๒๔)

ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร

พ.ศ. ๒๕๒๒

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ และมาตรา ๕๕ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้
ให้ไว้ ณ วันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๒๔

ให้ไว้ ณ วันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๒๔

พลเอก สิทธิ จิรโรจน์

(สิทธิ จิรโรจน์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

หมายเหตุ เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ เนื่องจากมาตรา ๕๕ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ กำหนดให้บัตรประจำตัวนายช่าง และบัตรประจำตัวนายตรวจ เป็นไปตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

(คัดจากราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๔๘ ตอนที่ ๑๒๒ ลงวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๒๔)

กฎกระทรวง

ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๒๖)

ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร

พ.ศ. ๒๕๒๒

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ (๓) และมาตรา ๔๒ วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในกฎกระทรวงนี้

“วัสดุก่อสร้างและสิ่งของ” หมายความว่า วัสดุก่อสร้างที่ถูกรื้อถอนรวมทั้งสิ่งของที่ขนออกจากอาคารส่วนที่การรื้อถอน

ข้อ ๒ การขีดยึดและเก็บรักษาไว้ หรือขายซึ่งวัสดุก่อสร้างและสิ่งของและถือเงินไว้แทนตัวทรัพย์สิน เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะกระทำได้ เมื่อ

(๑) ศาลได้มีคำสั่งบังคับให้มีการรื้อถอนโดยให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นเป็นผู้มีหน้าที่ในการรื้อถอน

(๒) เจ้าพนักงานท้องถิ่นได้ปิดประกาศกำหนดการรื้อถอนไว้ในบริเวณที่จะรื้อถอนแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน

(๓) เจ้าพนักงานท้องถิ่นได้ดำเนินการรื้อถอนเมื่อครบกำหนดเวลาตามประกาศใน (๒) แล้ว

ข้อ ๓ การขีดยึดวัสดุก่อสร้างและสิ่งของ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่น

(๑) ทำประกาศการขีดยึดวัสดุก่อสร้างและสิ่งของ แล้วขีดยึดไว้โดยเปิดเผย ณ สถานที่ขีดยึด

(๒) ทำบัญชีวัสดุก่อสร้างและสิ่งของ แล้วทำบันทึกการขีดยึดไว้

(๓) แจ้งการขีดยึดวัสดุก่อสร้างและสิ่งของให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคาร ผู้ดำเนินการ หรือผู้ควบคุมงานทราบ แล้วแต่กรณี

ให้นำมาตรา ๔๗ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ มาใช้บังคับแก่การ
แจ้งการขุดโดยอนุโลม

การขุดวัสดุก่อสร้างและสิ่งของครอบไปถึงดอกผลแห่งวัสดุก่อสร้างและสิ่งของนั้นด้วย
ข้อ ๔ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นแสดงให้เห็นโดยชัดแจ้งว่าวัสดุก่อสร้างและสิ่งของนั้น
ได้มีการขุดแล้ว โดยผูกแผ่นเลขหมายแล้วประทับตราครึ่งหรือปิดแผ่นเลขหมายไว้ที่วัสดุก่อสร้าง
และสิ่งของที่ขุด หรือทำเครื่องหมายตามที่เห็นสมควรให้ตรงตามบัญชีวัสดุก่อสร้างและสิ่งของที่
ขุดถ้าสามารถเก็บรวมเข้าหีบหรือตู้ได้ ให้รวมไว้แล้วปิดหีบหรือตู้ประทับตราครึ่งอีกชั้นหนึ่ง

ข้อ ๕ บัญชีวัสดุก่อสร้างและสิ่งของที่ขุดให้แสดงรายละเอียด เช่น ชื่อ ประเภท
ตัวแบบ ลักษณะ จำนวน ขนาด น้ำหนัก สภาพ และราคาประมาณของวัสดุก่อสร้างและ
สิ่งของนั้น เป็นต้น

ถ้าวัสดุก่อสร้างและสิ่งของที่ขุดเป็นของหลายสิ่งและมีราคาเล็กน้อย จะมัดหรือกองรวม
กันแล้วลงบัญชีเป็นรายการเดียวกันก็ได้

ถ้าวัสดุก่อสร้างและสิ่งของที่ขุดเป็นชุดหรือสำหรับ จะลงบัญชีรวมเป็นชุด เป็นสำหรับ หรือ
ไม่รวมก็ได้

ข้อ ๖ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นเก็บรักษาวัสดุก่อสร้างและสิ่งของที่ขุดไว้ ณ สถานที่ขุด
หรือจะนำไปเก็บรักษาไว้ ณ สถานที่ใดก็ได้ตามที่เห็นสมควร หากมีความจำเป็นจะจ้างคนดูแล
รักษาหรือเช่าสถานที่เก็บรักษาก็ได้

ข้อ ๗ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นจัดแจ้งไว้ในบัญชีวัสดุก่อสร้างและสิ่งของที่ขุดว่าได้เก็บ
รักษาวัสดุก่อสร้างและสิ่งของที่ขุดนั้นไว้อย่างไร รวมทั้งค่าใช้จ่ายในการขุดและเก็บรักษาด้วย

ข้อ ๘ ให้เจ้าของทรัพย์สินมารับวัสดุก่อสร้างและสิ่งของที่ขุดคืนภายในสามสิบวันนับ
แต่วันที่ได้รับแจ้งการขุดตามข้อ ๓ (๓) หากเจ้าของทรัพย์สินมิได้มาขอรับคืนภายในกำหนดเวลา
ดังกล่าว เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะนำวัสดุก่อสร้างและสิ่งของที่ขุดนั้นออกขายทอดตลาดก็ได้

ในกรณีที่บุคคลหลายคนต่างคนต่างอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินหรือเงินที่ได้จากการขาย
ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นส่งให้ผู้อ้างเป็นเจ้าของทรัพย์สินทุกคนไปตกลงกันเองหรือนำคดีไปสู่ศาล
หากไม่มีการตกลงกันหรือนำคดีไปสู่ศาลภายในหกสิบวันนับแต่วันที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีคำสั่ง
เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะนำวัสดุก่อสร้างหรือสิ่งของที่ขุดนั้นออกขายทอดตลาดก็ได้

ถ้าวัสดุก่อสร้างและสิ่งของเป็นของเสียง่าย หรือถ้าหวังเข้าไว้จะเป็นการเสี่ยงต่อความเสียหายหรือค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษาจะเกินส่วนกับค่าวัสดุก่อสร้างและสิ่งของ เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะนำวัสดุก่อสร้างและสิ่งของนั้นออกขายทอดตลาด หรือจะขายโดยวิธีอื่นก่อนวันที่เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคาร ผู้ดำเนินการ หรือผู้ควบคุมงานได้ทราบการแจ้งการขีดยอดตามข้อ ๑ (๓) ก็ได้

ข้อ ๙ ถ้าเจ้าของทรัพย์สินมารับวัสดุก่อสร้างและสิ่งของที่ขีดยอดคืน ให้เจ้าของทรัพย์สินชำระเงินค่าใช้จ่ายในการขีดยอด ค่าเช่าสถานที่เก็บ ค่าจ้างดูแลรักษาและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการขีดยอดและเก็บรักษาทรัพย์สินให้แก่เจ้าพนักงานท้องถิ่นก่อนที่จะรับวัสดุก่อสร้างและสิ่งของที่ขีดยอดนั้นคืนไป

ถ้าเจ้าของทรัพย์สินไม่ชำระเงินหรือชำระเงินไม่ครบตามวรรคหนึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นจะนำวัสดุก่อสร้างและสิ่งของที่ขีดยอดนั้นออกขายทอดตลาดก็ได้ และให้นำข้อ ๑๘ วรรคหนึ่ง มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๑๐ การขายทอดตลาดวัสดุก่อสร้างและสิ่งของที่ขีดยอด ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นทำประกาศ โดยแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับทรัพย์สินที่จะขายทอดตลาดเท่าที่จะระบุได้ เช่นชื่อเจ้าของทรัพย์สิน วัน เวลา และสถานที่ที่จะขายทอดตลาด ชื่อ ประเภท ตัวแบบ ลักษณะ จำนวน ขนาด น้ำหนัก และสภาพของทรัพย์สินนั้น เป็นต้น

ข้อ ๑๑ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นปิดประกาศการขายทอดตลาดไว้โดยเปิดเผย ณ สถานที่ทำการรอลง สถานที่ที่จะขายทอดตลาด และที่ทำการของเจ้าพนักงานท้องถิ่นก่อนวันขายทอดตลาดไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน

ในกรณีที่ทราบตัวเจ้าของทรัพย์สินที่จะขายทอดตลาด ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นส่งประกาศการขายทอดตลาดไปให้เจ้าของทรัพย์สินทราบก่อนวันขายทอดตลาดไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน

ให้นำมาตรา ๔๑ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ มาใช้บังคับแก่การส่งประกาศการขายทอดตลาดโดยอนุโลม

ในกรณีที่เห็นสมควร เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะประกาศการขายทอดตลาดทางหนังสือพิมพ์ หรือวิทยุกระจายเสียงก่อนวันขายทอดตลาดก็ได้

ในกรณีที่เจ้าของทรัพย์สินที่จะขายทอดตลาดร้องขอทรัพย์สินคืนก่อนหรือในระหว่างการขายทอดตลาด ให้จัดการขายทรัพย์สินนั้น

ข้อ ๑๒ ถ้าทรัพย์สินที่จะขายทอดตลาดเป็นโบราณวัตถุหรือศิลปวัตถุตามกฎหมายว่าด้วยโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นส่งประกาศการขายทอดตลาดไปยังกรมศิลปากรก่อนวันขายทอดตลาดไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน

ข้อ ๑๓ ถ้าทรัพย์สินที่จะขายทอดตลาดเป็นตู้निกรัย หีบ หรือกำปั่นเหล็กเก็บทรัพย์สินและปรากฏว่ายังเปิดไม่ได้ ให้จัดการเปิดก่อนจึงจะขายทอดตลาดได้

ข้อ ๑๔ ในการขายทอดตลาด เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะตั้งเจ้าพนักงานคนใดให้ทำหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานผู้ขายก็ได้

ก่อนเริ่มขายทอดตลาด ให้เจ้าพนักงานผู้ขายอ่านประกาศการขายทอดตลาด ณ สถานที่ที่จะขายทอดตลาดโดยเปิดเผย และให้ปฏิบัติดังนี้

(๑) ให้แสดงการตกลงขายด้วยวิธีเคาะไม้

(๒) ให้ร้องขานจำนวนเงินที่ผู้สุ้ราคา ครั้งที่หนึ่ง ๓ คน ถ้าไม่มีผู้สุ้ราคาสูงขึ้น ให้ร้องขานเป็นครั้งที่สองอีก ๓ คน เมื่อไม่มีผู้สุ้ราคาสูงกว่านั้นและได้ราคาพอสมควรให้ลงคำสามพร้อมทั้งเคาะไม้ แต่ถ้าก่อนเคาะไม้มีผู้สุ้ราคาขึ้นไปอีก ให้ร้องขานราคาตั้งต้นใหม่ตามลำดับดังกล่าวแล้ว

(๓) ถ้าผู้สุ้ราคาโอนคำสุ้ราคาของตนก่อนเคาะไม้ ให้ตั้งต้นร้องขานใหม่

(๔) เมื่อเห็นว่าราคาที่มีผู้สุ้ราคาสูงสุดนั้นยังไม่เพียงพอ เจ้าพนักงานผู้ขายอาจถอนทรัพย์สินจากการทอดตลาดได้

(๕) เมื่อเคาะไม้ตกลงขายแล้ว ผู้ซื้อต้องชำระเงินทันที เว้นแต่ทรัพย์สินมีราคาตั้งแต่ห้าพันบาทขึ้นไป เจ้าพนักงานผู้ขายอาจผ่อนผันให้ผู้ซื้อวางเงินมัดจำไม่น้อยกว่าร้อยละสิบห้าของราคาซื้อและทำสัญญาใช้เงินที่ค้างชำระภายในเวลาไม่เกินสิบห้าวันก็ได้ เมื่อได้ชำระเงินครบถ้วนแล้ว จึงให้โอนมอบทรัพย์สินนั้นแก่ผู้ซื้อไป

ข้อ ๑๕ ให้เจ้าพนักงานผู้ขายทำบันทึกเหตุการณ์อันเกี่ยวกับการขายทอดตลาดไว้ ถ้าทรัพย์สินที่ขายทอดตลาดมีราคาตั้งแต่ห้าพันบาทขึ้นไปให้แสดงจำนวนบุคคลซึ่งมาฟังการขายทอดตลาด ผู้ผู้ว่าศาลลดจนวนเงินที่ผู้ว่าศาลกันเป็นลำดับไว้ด้วย

ข้อ ๑๖ เมื่อการขายทอดตลาดบริบูรณ์แล้ว ถ้าผู้ซื้อไม่ชำระเงิน ไม่วางเงินมัดจำ หรือไม่ใช้เงินที่ค้างชำระตามสัญญา ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นเอาทรัพย์สินนั้นออกขายทอดตลาดซ้ำอีก และแจ้งให้ผู้ซื้อทราบกำหนดวัน เวลา และสถานที่ที่จะขายทอดตลาดด้วย เมื่อขายทอดตลาดครั้งหลังได้เงินเท่าใดให้หักค่าใช้จ่ายในการขายทอดตลาดออกก่อน และถ้ายังไม่คุ้มราคาขายทอดตลาดครั้งก่อน ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นจัดการเรียกร้องให้ผู้ซื้อเดิมชำระเงินส่วนที่ยังขาดนั้น

ข้อ ๑๗ การขายโดยวิธีอื่นตามข้อ ๘ วรรคสาม ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นขายตามวิธีที่เห็นสมควรและทำบันทึกเกี่ยวกับการขายนั้นไว้

ข้อ ๑๘ ถ้าทรัพย์สินที่จะขายมีดอกผลเกิดในระหว่างการยึด ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นขายดอกผลนั้นด้วย

ข้อ ๑๙ เมื่อได้เงินจากการขายแล้ว ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นหักค่าใช้จ่ายในการยึดค่าเช่าสถานที่เก็บ ค่าจ้างดูแลรักษา และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการยึดและเก็บรักษาทรัพย์สินออกก่อน เหลือเท่าใดจึงคืนให้แก่เจ้าของทรัพย์สิน

ในกรณีที่เจ้าของทรัพย์สินไม่มารับคืน ให้ถือเงินไว้แทนตัวทรัพย์สินและนำฝากคลังในในลักษณะเงินนอกงบประมาณ โดยให้นำระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลังของส่วนราชการมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีที่เจ้าของทรัพย์สินมิได้เรียกร้องเอาเงินนั้นภายในหนึ่งนับแต่วันที่มีประกาศกำหนดการรื้อถอน ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นนำส่งคลังตามระเบียบดังกล่าวโดยมิชักช้า

ประกาศ ณ วันที่ ๕ เมษายน ๒๕๒๖

พลเอก สติธิ จิรโรจน์

(สติธิ จิรโรจน์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

หมายเหตุ เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้คือ ในกรณีที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินการรื้อถอนอาคาร วัสดุก่อสร้างที่ถูกรื้อถอนรวมทั้งสิ่งของที่ขนออกจากอาคาร ส่วนที่มีการรื้อถอนนั้น มาตรา ๔๒ วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ได้บัญญัติให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจยึดและเก็บรักษาไว้ หรือขายและถือเงินไว้แทนตัวทรัพย์สินตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

(คัดจากราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๐ ตอนที่ ๖๖ ลงวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๒๖)

กฎกระทรวง

ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๒๖)

ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร

พ.ศ. ๒๕๒๒

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ (๓) และมาตรา ๘ (๑๑) แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยโดยคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมอาคารออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ในกฎกระทรวงนี้

“อาคารอยู่อาศัย” หมายความว่า อาคารซึ่งโดยปกติบุคคลใ้อยู่อาศัยได้ทั้งกลางวันและกลางคืน ไม่ว่าจะเป็นการอยู่อาศัยอย่างถาวร หรือชั่วคราว

“ตึกแถว” หมายความว่า อาคารที่ก่อสร้างติดต่อกันเป็นแถวยาวตั้งแต่สองคูหาขึ้นไป มีผนังร่วมแบ่งอาคารเป็นคูหาและประกอบด้วยวัสดุทนไฟเป็นส่วนใหญ่

“อาคารพาณิชย์” หมายความว่า อาคารที่ใช้เพื่อประโยชน์ในการพาณิชย์กรรม หรือบริการธุรกิจ หรืออุตสาหกรรมที่ใช้เครื่องจักรที่มีกำลังการผลิตเทียบได้ไม่เกิน ๕ แรงม้า และให้หมายความรวมถึงอาคารอื่นใดที่ก่อสร้างห่างจากถนนหรือสาธารณะไม่เกิน ๒๐.๐๐ เมตร ซึ่งอาจใช้เป็นอาคารเพื่อประโยชน์ในการพาณิชย์กรรม

“โรงงาน” หมายความว่า อาคารหรือส่วนหนึ่งส่วนใดของอาคารที่ใช้เป็นโรงงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน

“อาคารสาธารณะ” หมายความว่า อาคารที่ใช้เพื่อประโยชน์ในการชุมนุมคนได้โดยทั่วไปเพื่อกิจกรรมทางราชการ การเมือง การศึกษา การศาสนา การสังคม การนันทนาการ หรือการพาณิชย์กรรม เช่น โรงมหรสพ หอประชุม โรงแรม โรงพยาบาล สถานศึกษา หอสมุด

สนามกีฬากลางแจ้ง สถานกีฬาในร่ม ตลาด ห้างสรรพสินค้า ศูนย์การค้า สถานบริการ ทำอากาศยาน อุโมงค์ สะพาน อาคารจอดรถ สถานีรถ ท่าจอดเรือ โป๊ะจอดเรือ สุสาน ฌาปนสถาน ศาสนสถาน เป็นต้น

“อาคารพิเศษ” หมายความว่า อาคารที่ต้องการมาตรฐานความมั่นคงแข็งแรงและความปลอดภัยเป็นพิเศษ เช่นอาคารดังต่อไปนี้

(ก) โรงมหรสพ อิมจันทร์ หอประชุม หอสมุด หอศิลป์ พิพิธภัณฑ์ หรือศาสนสถาน
 (ข) อุโมงค์ คานเรือ หรือท่าจอดเรือ สำหรับเรือขนาดใหญ่เกิน ๑๐๐ ตันกรอส
 (ค) อาคารหรือสิ่งสร้างขุ่นสูงเกิน ๑๕.๐๐ เมตร หรือสะพานหรืออาคารหรือโครงหลังคาช่วงหนึ่งเกิน ๑๐.๐๐ เมตร หรือมีลักษณะโครงสร้างที่อาจก่อให้เกิดภัยอันตรายต่อสาธารณชนได้

(ง) อาคารที่เก็บวัสดุไวไฟ วัสดุระเบิด หรือวัสดุกระจายแพร่พิษหรือรังสีตามกฎหมายว่าด้วยกรณีนั้น

ข้อ ๒. หลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขในการก่อสร้าง ดัดแปลง รื้อถอน เคลื่อนย้าย ใช้หรือเปลี่ยนการใช้อาคาร ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวงนี้

หมวด ๑

การก่อสร้างอาคาร

ข้อ ๓. ในการก่อสร้างอาคาร ผู้ได้รับใบอนุญาตหรือผู้ดำเนินการต้องดำเนินการให้เป็นไปตามเงื่อนไขแห่งการอนุญาต และต้องมีผู้ควบคุมงานตามที่ระบุไว้ในใบอนุญาตอยู่ที่ทำการก่อสร้าง ถ้าผู้ควบคุมงานไม่อยู่ ต้องตั้งตัวแทนไว้ ทั้งนี้ไม่ทำให้ผู้ควบคุมงานหลุดพ้นความรับผิดชอบ การสอบถามข้อเท็จจริงหรือคำสั่งของนายช่างหรือนายตรวจที่ได้สอบถามหรือสั่งแก่ผู้ควบคุมงาน หรือตัวแทนนั้น ให้ถือว่าได้สอบถามหรือสั่งแก่ผู้ได้รับใบอนุญาตหรือผู้ดำเนินการแล้ว

ข้อ ๔. ในการก่อสร้างอาคารอยู่อาศัยเกินสองชั้น ตึกแถว อาคารพาณิชย์ โรงงาน อาคารสาธารณะหรืออาคารพิเศษ ก่อนเริ่มลงมือก่อสร้าง ผู้ดำเนินการต้องติดป้ายขนาดกว้างไม่

น้อยกว่า ๐.๕๐ เมตร ยาวไม่น้อยกว่า ๑.๐๐ เมตร ในบริเวณที่ได้รับอนุญาตให้ก่อสร้างอาคาร และสามารถเห็นได้โดยง่ายตลอดเวลาที่ก่อสร้าง โดยแสดงข้อความดังต่อไปนี้

การก่อสร้างอาคารชนิด.....

จำนวน.....เพื่อใช้เป็น.....

ใบอนุญาตเลขที่.....,.....ลงวันที่.....

กำหนดแล้วเสร็จในวันที่.....

เจ้าของอาคาร.....

ผู้ดำเนินการ.....

ผู้ควบคุมงาน.....เลขทะเบียน ก.ว.....

ผู้ควบคุมงาน.....เลขทะเบียน ก.ส.....

ข้อ ๕. ในการก่อสร้างอาคารที่ติดต่อกับที่สาธารณะ ผู้ดำเนินการจะก่อสร้างได้เมื่อได้จัดให้มีสิ่งป้องกันวัสดุร่วงหล่นที่อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ ชีวิต ร่างกาย หรือทรัพย์สินแล้ว

ข้อ ๖. ผู้ดำเนินการต้องตรวจสอบและบำรุงรักษาเครื่องมือเครื่องใช้ในการก่อสร้าง ให้อยู่ในสภาพที่เหมาะสมและปลอดภัยกับการใช้งานอยู่เสมอ

ในกรณีที่ผู้ควบคุมงานเห็นว่าเครื่องมือเครื่องใช้หรือวิธีการก่อสร้างที่ผู้ดำเนินการอยู่ อาจก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพ ชีวิต ร่างกาย หรือทรัพย์สิน ผู้ควบคุมงานต้องแจ้งให้ผู้ดำเนินการทราบเพื่อจัดการแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงเครื่องมือเครื่องใช้ หรือวิธีการก่อสร้างให้อยู่ในสภาพที่เหมาะสมและปลอดภัย

ข้อ ๗. ผู้ดำเนินการจะต้องไม่กระทำการใด ๆ อันอาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ ชีวิต ร่างกาย หรือทรัพย์สิน

ในกรณีที่ผู้ดำเนินการได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นให้ติดตั้งกอง หรือเก็บเครื่องมือเครื่องใช้ วัสดุก่อสร้าง หรือชิ้นส่วนโครงสร้างในที่สาธารณะเป็นการชั่วคราว ผู้ดำเนินการต้องจัดให้มีการป้องกันกษัยอันตรายที่อาจเกิดต่อสุขภาพ ชีวิต ร่างกาย หรือทรัพย์สิน และติดตั้งไฟให้สว่างเพียงพอในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ตกถึงพระอาทิตย์ขึ้นด้วย

ข้อ ๘. วัสดุที่ใช้ก่อสร้างอาคารที่เกี่ยวกับการรับน้ำหนัก ความต้านทาน ความคงทน หรือความปลอดภัยต้องมีลักษณะหรือคุณสมบัติตามที่กำหนดในแบบแปลน รายการประกอบแบบแปลน และรายการคำนวณที่ได้รับอนุญาต

ในกรณีที่เหตุอันควร สงสัยว่าจะมีการใช้วัสดุที่ไม่ถูกต้อง หรือมีลักษณะและคุณสมบัติต่ำกว่าที่กำหนดไว้ ให้ผู้ได้รับใบอนุญาต ผู้ดำเนินการ หรือผู้ควบคุมงาน ส่งวัสดุก่อสร้างในปริมาณที่สมควร และโดยไม่คิดมูลค่าให้นำมาตรวจสอบต่อไป

ข้อ ๙. การทำฐานรากของอาคารโดยใช้เสาเข็มด้วยการเจาะกดหรือตอก และการขุดดิน ผู้ดำเนินการจะกระทำได้เฉพาะในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก ถ้าจะกระทำในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ตกถึงพระอาทิตย์ขึ้นต้องได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากนายช่าง

ข้อ ๑๐. ในการก่อสร้างอาคารที่มีความสูงตั้งแต่ ๑๐.๐๐ เมตรขึ้นไป ทุมระยะราววัดจากแนวอาคารด้านนอกถึงที่สาธารณะ หรือที่ดินต่างเจ้าของหรือผู้ครอบครองน้อยกว่ากึ่งหนึ่งของความสูงของอาคารนั้น ผู้ได้รับใบอนุญาตหรือผู้ดำเนินการต้องจัดให้มีรั้วชั่วคราวสูงไม่น้อยกว่า ๒.๐๐ เมตร ปัดกันตามแนวเขตที่ติดต่อกับที่สาธารณะหรือที่ดินต่างเจ้าของหรือผู้ครอบครอง และมีสิ่งป้องกันวัสดุร่วงหล่นที่อาจเป็นภัยอันตรายต่อสุขภาพ ชีวิต ร่างกาย หรือทรัพย์สินด้วย

ในกรณีที่ก่อสร้างอาคารตามวรรคหนึ่งขุดที่ดินต่างเจ้าของหรือผู้ครอบครอง หากได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจากเจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินนั้นว่าไม่ต้องจัดให้มีรั้วชั่วคราว ผู้รับใบอนุญาตหรือผู้ดำเนินการไม่ต้องจัดให้มีรั้วชั่วคราวดังกล่าว

เมื่อก่อสร้างอาคารแล้วเสร็จ ผู้ได้รับใบอนุญาตหรือผู้ดำเนินการต้องรอกอนรั้วชั่วคราว และสิ่งป้องกันวัสดุร่วงหล่นนั้นโดยพลัน

ข้อ ๑๑. ในระหว่างการก่อสร้างอาคาร ผู้ดำเนินการต้องตรวจสอบความแข็งแรง และความปลอดภัยของนั่งร้านที่สร้างขึ้นเป็นประจำ โดยบันทึกผลการตรวจสอบและลงลายมือชื่อไว้ทุกเดือน เก็บไว้ ณ สถานที่ที่ก่อสร้าง เพื่อให้ นายช่างหรือนายตรวจตรวจดูได้ การสร้างนั่งร้านต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไข ดังต่อไปนี้

(ก) นั่งร้านที่ใช้สำหรับการก่อสร้างอาคารที่สูงเกินห้าชั้นหรือมีความสูงเกิน ๒๑.๐๐ เมตร ผู้ดำเนินการต้องขึ้นแผนผังบริเวณ แบบแปลน และรายการประกอบแบบแปลนของนั่ง-

ร้าน ซึ่งออกแบบคำนวณโดยผู้ได้รับใบอนุญาต ให้เป็นผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพวิศวกรรมต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น เพื่อเป็นหลักฐานก่อน จึงจะสร้างนั้-
ร้านดังกล่าวได้

(ข) นั้ร้านที่สร้างด้วยโลหะรวมทั้งฐานรองรับนั้ร้านต้องรับน้ำหนักได้ไม่น้อยกว่าสองเท่าของน้ำหนักบรรทุกสูงสุดที่บรรทุกบนนั้ร้านนั้น และไม่น้อยกว่าสี่เท่าสำหรับนั้ร้านที่สร้างด้วยไม้

ข้อ ๑๒. ก่อนเริ่มลงมือก่อสร้างอาคาร ผู้ดำเนินการต้องสำรวจรายละเอียด ตำแหน่ง ความลึก และขนาดของโครงสร้างใต้ดิน ฐานรากอาคารข้างเคียง หรือสิ่งก่อสร้างอื่น ๆ เช่น ท่อประปา สายเคเบิล เป็นต้น และวางมาตรการอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อป้องกันมิให้เกิดภัยอันตรายต่อสุขภาพ ชีวิต ร่างกาย หรือทรัพย์สิน

ข้อ ๑๓. เมื่อมีการขุดดินในบริเวณที่ติดต่อกับที่สาธารณะหรือในที่สาธารณะผู้ดำเนินการต้องจัดให้มีสิ่งกันตกหรือราวกันรอบบริเวณนั้น และติดตั้งป้ายเตือนอันตรายเพื่อความปลอดภัยของประชาชน รวมทั้งติดตั้งไฟให้มีแสงสว่างเพียงพอหรือไฟสัญญาณสีแดงกะพริบเตือนอันตรายจำนวนพอสมควรในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ตกถึงพระอาทิตย์ขึ้นด้วย

ข้อ ๑๔. เมื่อมีการขุดดินในบริเวณที่ใกล้หรือติดต่อกับที่สาธารณะห้ามผู้ดำเนินการกองดินบนที่สาธารณะและขุดเจาะดินถ้าเขตที่สาธารณะนั้น เว้นแต่จะได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น

ข้อ ๑๕. เมื่อมีการขุดดินในบริเวณที่ใกล้หรือชิดอาคาร ถนนหรือกำแพง ลีคนอนอาจเป็นอันตรายแก่อาคาร ถนน หรือกำแพงนั้น ผู้ดำเนินการต้องจัดให้มีค้ำยัน เข็มพืด หรือฐานรากเสริมตามความจำเป็นเพื่อความปลอดภัย และต้องตรวจสอบแก้ไขค้ำยัน เข็มพืด และฐานรากดังกล่าวให้มีสภาพมั่นคงและปลอดภัยอยู่เสมอ

ข้อ ๑๖. การกองวัสดุ เช่น หิน ทราช หรือดิน เป็นต้น ในบริเวณที่ใกล้หรือชิดขอบบ่อที่ขุด ผู้ดำเนินการต้องกองห่างจากขอบบ่อพอสมควร เพื่อป้องกันมิให้ผนังบ่อเสียหายและมีให้วัสดุร่วงหล่นที่จะเป็นอันตรายก่อผู้ขุดได้

ข้อ ๑๗. ผู้ดำเนินการต้องจัดให้มีหมวกแข็ง ภายในหมวกต้องมีรองในหมวกที่ทำด้วยหนังพลาสติก ผ้า หรือวัสดุอื่น เพื่อป้องกันอันตรายต่อศีรษะให้แก่ผู้ซึ่งได้รับอนุญาตให้เข้าไปในบริเวณที่ก่อสร้างอาคาร

ข้อ ๑๘. ห้ามผู้ดำเนินการนำเครื่องมือที่เป็นสื่อไฟฟ้าไปใช้ปฏิบัติงานใกล้สายไฟฟ้าแรงสูง หรืออุปกรณ์ไฟฟ้าแรงสูง เว้นแต่จะได้กระทำการอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

- (ก) มีแสงฉนวนกันระหว่างส่วนที่มีกระแสไฟฟ้าแรงสูงกับเครื่องมืออื่น
- (ข) เครื่องมืออื่นได้ต่อสายดินไว้เรียบร้อยแล้ว
- (ค) สายไฟฟ้าแรงสูงหรืออุปกรณ์ไฟฟ้าแรงสูงนั้นได้หุ้มฉนวนอย่างดีแล้ว
- (ง) ได้ตัดกระแสไฟฟ้าออกจากสายไฟฟ้าแรงสูงหรืออุปกรณ์ไฟฟ้าแรงสูงนั้นแล้ว

ข้อ ๑๙. ผู้ดำเนินการต้องใช้โซ่ เชือก ลวดสะลิง รอกที่ใช้งาน บันจัน หรือลิฟท์ส่งของที่มีสภาพแข็งแรงและมีขนาดพอที่จะใช้ในการยก การวาง และยกน้ำหนักส่งของให้ลอยตัวอยู่จุดหนึ่งจุดใดได้โดยปลอดภัย

ข้อ ๒๐. เมื่อหยุดการใช้บันจัน หรือลิฟท์ส่งของประจำวัน ผู้ดำเนินการต้องจัดให้มีการป้องกันมิให้บันจัน หรือลิฟท์ส่งของนั้นเสื่อม ล้ม หรือหมุน อันอาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ ชีวิต ร่างกาย หรือทรัพย์สิน

ข้อ ๒๑. ผู้ดำเนินการต้องจัดให้มีผู้ควบคุมที่มีความชำนาญควบคุมการใช้เครื่องมือกล เครื่องจักร หรือเครื่องจักรกล และต้องตรวจสอบและบำรุงรักษาให้อยู่ในสภาพที่เหมาะสม และปลอดภัยกับการใช้งานอยู่เสมอ

หมวด ๒

การดัดแปลงอาคาร

ข้อ ๒๒. ให้นำหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการก่อสร้างอาคารตามหมวด ๑ มาใช้บังคับแก่การดัดแปลงอาคารโดยอนุโลม

หมวด ๓

การรื้อถอนอาคาร

ข้อ ๒๓. ผู้ควบคุมงานต้องศึกษารายละเอียดโครงสร้างของอาคารที่จะรื้อถอน รวมทั้งสภาพแวดล้อมด้วยความรอบคอบ และต้องควบคุมการปฏิบัติงานของผู้ดำเนินการให้เป็นไปตามขั้นตอน วิธีการ และมีความปลอดภัยในการรื้อถอนอาคารตามที่ได้รับอนุญาต ถ้าผู้ดำเนินการปฏิบัติไม่ถูกต้องตามขั้นตอน วิธีการ หรืออาจก่อให้เกิดภัยอันตรายต่อสุขภาพ ชีวิต ร่างกาย หรือทรัพย์สิน ผู้ควบคุมงานต้องให้ผู้ดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้องหรือให้มีความปลอดภัย

ข้อ ๒๔. ก่อนรื้อถอนอาคารส่วนใด ผู้ดำเนินการต้องตรวจสอบและหาวิธีการป้องกันสิ่งบริการสาธารณะ เช่น ไฟฟ้า โทรศัพท์ ประปา หรือท่อก๊าซ เป็นต้น และส่วนต่าง ๆ ของอาคารที่อาจตกหล่น เพื่อมิให้เกิดภัยอันตรายต่อสุขภาพ ชีวิต ร่างกาย หรือทรัพย์สินในขณะรื้อถอนอาคารส่วนนั้น

ข้อ ๒๕. ในระหว่างการรื้อถอนอาคาร ผู้ดำเนินการต้องติดตั้งป้ายเตือนอันตราย และต้องแสดงขอบเขตการรื้อถอนอาคาร พร้อมด้วยไฟสัญญาณสีแดงกระพริบเตือนอันตรายจำนวนพอสมควรไว้รอบบริเวณที่จะรื้อถอน เพื่อเตือนมิให้บุคคลอื่นซึ่งไม่มีหน้าที่เกี่ยวข้องเข้าไปในบริเวณนั้น และต้องจัดให้มีพนักงานสำหรับห้ามบุคคลซึ่งไม่มีหน้าที่เกี่ยวข้องเข้าไปในบริเวณดังกล่าว รวมทั้งดูแลความเรียบร้อยของป้ายเตือนอันตรายและไฟสัญญาณด้วย

การรื้อถอนอาคาร ผู้ดำเนินการจะทำได้เฉพาะในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก ถ้าจะกระทำในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ตกถึงพระอาทิตย์ขึ้นต้องได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น และต้องจัดให้มีแสงสว่างเพียงพอด้วย

ข้อ ๒๖. การรื้อถอนอาคารที่ใกล้หรือติดต่อกับที่สาธารณะ อาคารอื่น หรือที่ดินต่างเจ้าของผู้ครอบครองน้อยกว่า ๒.๐๐ เมตร ผู้ดำเนินการต้องจัดให้มีการป้องกันฝุ่นละอองและเศษวัสดุร่วงหล่นที่อาจเป็นภัยอันตรายต่อสุขภาพ ชีวิต ร่างกาย หรือทรัพย์สิน

ข้อ ๒๗. การรื้อถอนอาคารที่มีความสูงเกิน ๑๕.๐๐ เมตร และอยู่ห่างจากทางหรือที่สาธารณะตามแนวราบน้อยกว่า ๔.๕๐ เมตร ผู้ดำเนินการต้องจัดให้มีสิ่งป้องกันวัสดุที่อาจร่วงหล่นคลุมทางหรือที่สาธารณะนั้น ถ้ามีทางเดินเท้าตามแนวทางหรือที่สาธารณะ ผู้ดำเนินการต้อง

สร้างหลังคาที่มั่นคงแข็งแรงขนาดใหญ่เพียงพอที่จะ บำรุงกันเศษวัสดุที่อาจร่วงหล่นเป็นภัยอันตราย
ต่อสุขภาพ ชีวิต ร่างกาย หรือทรัพย์สิน ตลอดแนวของอาคารที่จะรูดอนนั้นด้วย

ข้อ ๒๘. การรูดอนผนังอาคารด้านนอกที่สูงจากพื้นดินเกิน ๘.๐๐ เมตร และอยู่ห่าง
จากอาคารอื่น ทาง หรือที่สาธารณะตามแนวราบน้อยกว่าความสูงของอาคาร ผู้ดำเนินการต้องจัด
ให้มีแผงรับวัสดุที่อาจร่วงหล่นจากการรูดอนตลอดแนวด้านนอกของผนังของอาคารด้านนั้น แผง
รับวัสดุดังกล่าวต้องมี ความมั่นคงแข็งแรงและขนาดใหญ่เพียงพอที่จะสามารถรองรับวัสดุที่ร่วง
หล่นได้ และต้องติดตั้งให้เอียงลาดเพื่อป้องกันวัสดุที่ร่วงหล่นกระเด็นออกมานอกแผงหรือกอง
ค้างอยู่ในแผงรับนั้น

ข้อ ๒๙. การขนถ่ายวัสดุที่รูดอนลงจากที่สูงมาสู่ที่ต่ำ ผู้ดำเนินการต้องกระทำโดยใช้
รางหรือสายพานเลื่อนที่มีความลาดเหมาะสมและปลอดภัยจากการตกลง สำหรับการขน
ถ่ายวัสดุโดยลิฟท์ส่งของ หรือบันจัน หรือโยนหรือทิ้ง เป็นต้น ผู้ดำเนินการจะกระทำได้ต่อ
เมื่อได้จัดให้มีการป้องกันภัยอันตรายต่อสุขภาพ ชีวิต ร่างกาย หรือทรัพย์สินแล้ว

ห้ามผู้ดำเนินการกองวัสดุที่รูดอนไว้บนพื้นหรือส่วนของอาคารที่สูงกว่าพื้นดิน

หมวด ๔

การเคลื่อนย้ายอาคาร

ข้อ ๓๐. ผู้ควบคุมงานต้องศึกษารายละเอียดโครงสร้างของอาคารที่จะเคลื่อนย้าย รวม
ทั้งสภาพแวดล้อมด้วยความรอบคอบ และต้องควบคุมการปฏิบัติงานของผู้ดำเนินการให้เป็นไป
ตามขั้นตอน วิธีการ และมีความมั่นคง แข็งแรง และความปลอดภัยในการเคลื่อนย้ายอาคาร
ตามที่ได้รับอนุญาต ถ้าผู้ดำเนินการปฏิบัติไม่ถูกต้องตามขั้นตอน วิธีการ หรืออาจก่อให้เกิด
ภัยอันตรายต่อสุขภาพ ชีวิต ร่างกาย หรือทรัพย์สิน ผู้ควบคุมงานต้องให้ผู้ดำเนินการแก้ไขให้
ถูกต้องหรือให้ความปลอดภัย

ข้อ ๓๑. ก่อนเคลื่อนย้ายอาคาร ผู้ดำเนินการต้องตรวจสอบและหาวิธีการป้องกันสิ่ง
บริการ สาธารณะ เช่น ไฟฟ้า โทรศัพท์ ประปา หรือท่อก๊าซ เป็นต้น และส่วนต่าง ๆ ของ
อาคารที่อาจตกลง เพื่อมิให้เกิดภัยอันตรายต่อสุขภาพ ชีวิต ร่างกาย หรือทรัพย์สินในขณะ
ที่เคลื่อนย้ายอาคาร

ข้อ ๓๒. ในระหว่างที่ดำเนินการเกี่ยวกับโครงสร้างของอาคาร เช่น ตัด สกัด รื้อ หรือถอน เป็นต้น เพื่อให้สามารถเคลื่อนย้ายอาคารไปจากที่ตั้งเดิม และในระหว่างที่เชื่อมต่อหรือติดตั้งโครงสร้างของอาคารที่เคลื่อนย้ายในสถานที่ใหม่ รวมทั้งในระหว่างการเคลื่อนย้ายอาคาร ผู้ดำเนินการต้องติดตั้งป้ายเตือนอันตราย พร้อมด้วยไฟสัญญาณสีแดงกระพริบเตือนอันตรายไว้รอบบริเวณดังกล่าว โดยมีจำนวนและระยะห่างจากอาคารพอสมควร เพื่อเตือนไม่ให้บุคคลซึ่งไม่มีหน้าที่เกี่ยวข้องเข้าไปในบริเวณนั้น และต้องจัดให้มีพนักงานสำหรับห้ามบุคคลซึ่งไม่มีหน้าที่เกี่ยวข้องเข้าไปในบริเวณดังกล่าว รวมทั้งดูแลความเรียบร้อยของป้ายเตือนอันตราย และไฟสัญญาณด้วย

การเคลื่อนย้ายอาคาร ผู้ดำเนินการจะกระทำได้เฉพาะในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก ถ้าจะกระทำในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ตกถึงพระอาทิตย์ขึ้นต้องได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากนายช่าง

ข้อ ๓๓. การเคลื่อนย้ายอาคารผู้ดำเนินการจะต้องไม่กระทำการใด ๆ อันอาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ ชีวิต ร่างกาย หรือทรัพย์สิน

ในกรณีที่ผู้ดำเนินการได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นให้ติดตั้งกอง หรือเก็บ เครื่องมือเครื่องใช้ วัสดุก่อสร้าง หรือชิ้นส่วนโครงสร้างในที่สาธารณะเป็นการชั่วคราว ผู้ดำเนินการต้องจัดให้มีการป้องกันอันตรายที่อาจเกิดต่อสุขภาพ ชีวิต ร่างกาย หรือทรัพย์สิน และติดตั้งไฟให้มีแสงสว่างเพียงพอในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ตกถึงพระอาทิตย์ขึ้นด้วย

หมวด ๕

การใช้หรือเปลี่ยนการใช้อาคาร

ข้อ ๓๔. เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารประเภทควบคุมการใช้ต้องดูแลรักษาและซ่อมแซมอาคารให้อยู่ในสภาพที่มั่นคง แข็งแรง ปลอดภัย ถูกสุขลักษณะ และมีให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพ ชีวิต ร่างกาย หรือทรัพย์สินตลอดเวลาที่ใช้อาคารนั้น

ข้อ ๓๕. เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารประเภทควบคุมการใช้ต้องใช้หรือยินยอมให้บุคคลใดใช้อาคารดังกล่าว โดยมีให้มีการกระทำที่อาจก่อให้เกิดเหตุรำคาญหรือกระทบกระเทือนต่อการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมอันเป็นอันตรายต่อสุขภาพ ชีวิต ร่างกาย หรือทรัพย์สิน

ข้อ ๓๖. ในกรณีที่เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารที่ไม่เป็นอาคารประเภทควบคุมการใช้ จะใช้หรือยินยอมให้บุคคลใดใช้อาคารดังกล่าวเป็นอาคารประเภทควบคุมการใช้ และได้รับใบอนุญาตแล้ว ให้นำข้อ ๓๔ และข้อ ๓๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ให้นำวรรคหนึ่งมาใช้บังคับแก่การเปลี่ยนการใช้อาคารประเภทควบคุมการใช้ สำหรับกิจการหนึ่งไปใช้เป็นอาคารประเภทควบคุมการใช้สำหรับอีกกิจการหนึ่ง โดยอนุโลม

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๒๖

พลเอก สิทธี จิรวโรจน์

(สิทธี จิรวโรจน์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

หมายเหตุ เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้คือ เนื่องจากมาตรา ๘ (๑๑) แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ได้บัญญัติให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมอาคารมีอำนาจออกกฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการก่อสร้าง คัดแปลง รื้อถอน เคลื่อนย้าย ใช้หรือเปลี่ยนการใช้อาคาร เพื่อประโยชน์แห่งความมั่นคง แข็งแรง ความปลอดภัย การป้องกันอัคคีภัย การสาธารณสุข การรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม การผังเมือง การสถาปัตยกรรม และการอำนวยความสะดวกแก่การจราจร ตลอดจนการอื่นที่จำเป็นเพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคารดังกล่าว จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

(คัดจาก ราชกิจจานุเบกษาฉบับพิเศษ เล่ม ๑๐๐ ตอนที่ ๑๕๖ ลงวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๒๖)

กฎกระทรวง

ฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๒๗)

ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร

พ.ศ. ๒๕๒๒

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ (๓) และมาตรา ๓๒ (๒) แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. อาคารประเภทควบคุมการใช้ตาม มาตรา ๓๒ (๒) ตามกฎกระทรวงนี้ คือ

(๑) อาคารสำหรับใช้เพื่อกิจการพาณิชย์กรรม

(๒) อาคารสำหรับใช้เพื่อกิจการอุตสาหกรรม

(๓) อาคารสำหรับใช้เพื่อกิจการการศึกษา

(๔) อาคารสำหรับใช้เป็นหอประชุม

(๕) อาคารสำหรับใช้เป็นสำนักงานหรือที่ทำการ

ข้อ ๒. อาคารสำหรับใช้เพื่อกิจการพาณิชย์กรรม ได้แก่ อาคารที่ใช้เพื่อประโยชน์ในการประกอบกิจการค้าหรือธุรกิจที่มณฑลสำหรับประกอบกิจการตั้งแต่แปดสิบตารางเมตรขึ้นไป

ข้อ ๓. อาคารสำหรับใช้เพื่อกิจการอุตสาหกรรม ได้แก่อาคารที่ใช้เพื่อประโยชน์ในการประกอบกิจการอุตสาหกรรมที่ใช้เครื่องจักรในการผลิตมีกำลังรวมกัน หรือกำลังเทียบเท่าตั้งแต่ห้าแรงม้าขึ้นไป

ข้อ ๔. อาคารสำหรับใช้เพื่อกิจการการศึกษา ได้แก่อาคารที่ใช้เป็นสถานที่เพื่อประโยชน์ในการให้การศึกษาที่มณฑลสำหรับประกอบกิจการตั้งแต่แปดสิบตารางเมตรขึ้นไป

ข้อ ๕. อาคารสำหรับใช้เป็นหอประชุม ได้แก่ อาคารที่ใช้เป็นที่ชุมนุม หรือประชุมที่มณฑลตั้งแต่สามร้อยตารางเมตรขึ้นไป

ข้อ ๖. อาคารสำหรับใช้เป็นสำนักงานหรือที่ทำการ ได้แก่ อาคารที่ใช้เป็นสำนักงานหรือที่ทำการที่มณฑลตั้งแต่สามร้อยตารางเมตรขึ้นไป

ข้อ ๗. ในการคิดคำนวณพื้นที่ ให้นำพื้นที่ที่เกี่ยวเนื่องกับกิจการและอยู่ในอาคาร
นั้นมารวมคำนวณด้วย

ในกรณีที่พื้นที่ตามวรรคหนึ่งอยู่ในตึกแถวหรือห้องแถว ให้นำพื้นที่ที่เกี่ยวเนื่องกับ
กิจการในแต่ละห้องหรือแต่ละคูหามาคำนวณรวมกัน

ให้ไว้ ณ วันที่ ๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๒๗

พลเอก สิทธิ จิรโรจน์

(สิทธิ จิรโรจน์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

หมายเหตุ เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรกำหนด
ลักษณะของอาคารสำหรับใช้เพื่อกิจการพาณิชย์กรรม อุตสาหกรรม การศึกษาและเพื่อกิจการอื่น
ที่จะให้เป็นอาคารประเภทควบคุมการใช้ตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ และโดย
ที่มาตรา ๓๒ (๒) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวบัญญัติให้กำหนดโดยกฎกระทรวง จึงจำเป็นต้อง
ออกกฎกระทรวงนี้

(คัดจาก ราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ เล่ม ๑๐๑ ตอนที่ ๓๗ ลงวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๒๗)

กฎกระทรวง

ฉบับที่ ๖ (พ.ศ. ๒๕๒๓)

ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร

พ.ศ. ๒๕๒๒

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕(๓) และมาตรา ๘(๒) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยโดยคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมอาคารออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ในกฎกระทรวงนี้

“แรงประลัย” หมายความว่า แรงขนาดที่จะทำให้วัตถุชิ้นแตกแยกออกห่างจากกันเป็นส่วนหรือหลายเข้าหากัน

“แรงดึง” หมายความว่า แรงที่จะทำให้วัตถุแยกออกห่างจากกัน

“แรงอัด” หมายความว่า แรงที่จะทำให้วัตถุหลายเข้าหากัน

“แรงดัด” หมายความว่า แรงที่จะทำให้วัตถุโค้งหรือโก่งตัว

“แรงลม” หมายความว่า แรงของลมที่กระทำต่อโครงสร้าง

“แรงเฉือน” หมายความว่า แรงที่จะทำให้วัตถุขาดออกจากกันดูจากรูกรัด

“แรงดึงประลัย” หมายความว่า แรงดึงขนาดที่จะทำให้วัตถุชิ้นแยกออกห่างจากกันเป็นส่วน

“แรงอัดประลัย” หมายความว่า แรงอัดขนาดที่จะทำให้วัตถุชิ้นหลายเข้าหากัน

“แรงอัดประลัยของคอนกรีต” หมายความว่า แรงอัดตามแกนยาวขนาดที่จะทำให้แท่งคอนกรีตทรงกระบอกที่มีเส้นผ่าศูนย์กลาง ๑๕ เซนติเมตร สูง ๓๐ เซนติเมตร อายุสี่สิบแปดวันหลายเข้าหากัน

“หน่วยแรง” หมายความว่า แรงหารด้วยพื้นที่หน้าตัดที่รับแรงนั้น

“หน่วยแรงพิสูจน์” หมายความว่า หน่วยแรงดึงที่ได้จากการลากเส้นตรงที่จุด ๐.๒ ใน ๑๐๐ ส่วน ของความเครียดให้ขนานกับส่วนที่เป็นเส้นตรงของเส้นแสดงความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยแรงดึงและความเครียดไปตัดกับเส้นนั้น

“หน่วยแรงผิด” หมายความว่า หน่วยแรงที่เกิดขึ้นระหว่างผิวสัมผัสกับดิน

“หน่วยแรงที่ขีดปฏิบัติ” หมายความว่า หน่วยแรงที่จุดสูงสุดของส่วนที่เป็นเส้นตรงของเส้นแสดงความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยแรงและความเครียด

“ความเครียด” หมายความว่า อัตราส่วนของส่วนที่ขยับหรือส่วนที่หดของวัสดุที่รับแรงต่อความยาวเดิมของวัสดุนั้น

“กำลังคราก” หมายความว่า หน่วยแรงดึงที่วัสดุเริ่มขยับโดยไม่ต้องเพิ่มแรงดึงขึ้นอีก

“ส่วนปลอดภัย” หมายความว่า ตัวเลขที่ใช้หารหน่วยแรงประลัยลงให้ถึงขนาดที่จะใช้ได้อย่างปลอดภัย สำหรับวัสดุที่มีกำลังครากหรือหน่วยแรงพิสูจน์ ให้ใช้ค่ากำลังครากหรือหน่วยแรงพิสูจน์นั้นแทนหน่วยแรงประลัย

“น้ำหนักบรรทุกจร” หมายความว่า น้ำหนักที่กำหนดว่าจะเพิ่มขึ้นบนอาคารนอกจากน้ำหนักของตัวอาคารนั่นเอง

“น้ำหนักบรรทุกประลัย” หมายความว่า น้ำหนักบรรทุกสูงสุดที่กำลังให้ใช้ในการคำนวณตามทฤษฎีกำลังประลัย

“ส่วนต่าง ๆ ของอาคาร” หมายความว่า ส่วนของอาคารที่จะต้องแสดงรายการคำนวณการรับน้ำหนักและกำลังต้านทาน เช่น แผ่นพื้น คาน เสา และรากฐาน เป็นต้น

“คอนกรีต” หมายความว่า วัสดุที่ประกอบขึ้นด้วยส่วนผสมของปูนซีเมนต์ มวลผสมละเอียด เช่น ทราย มวลผสมหยาบ เช่น หิน หรือกรวด และน้ำ

“คอนกรีตเสริมเหล็ก” หมายความว่า คอนกรีตที่เสริมเหล็กฝังภายในให้ทำหน้าที่รับแรงได้มากขึ้น

“คอนกรีตอัดแรง” หมายความว่า คอนกรีตที่เสริมเหล็กอัดแรงฝังภายในที่ทำให้เกิดหน่วยแรงที่มีปริมาณพอจะลบล้างหน่วยแรงอันเกิดจากน้ำหนักบรรทุก

“เหล็กเสริม” หมายความว่า เหล็กที่ใช้ฝังในเนื้อคอนกรีตเพื่อเสริมกำลังขึ้น

“เหล็กเสริมอัดแรง” หมายความว่า เหล็กเสริมกำลังสูงที่ใช้ฝังในเนื้อคอนกรีตอัดแรง อาจเป็นลวดเส้นเดี่ยว ลวดพันเกลียว หรือลวดเหล็กกลุ่มก็ได้

“เหล็กข้ออ้อย” หมายความว่า เหล็กเสริมที่มีขี้หรือมีครีบที่ผิว

“เหล็กข่วน” หมายความว่า เหล็กเสริมที่บิดเป็นเกลียว

“เหล็กหล่อ” หมายความว่า เหล็กที่มีธาตุถ่านผสมอยู่ตั้งแต่ร้อยละ ๒ ขึ้นไปโดย

น้ำหนัก

“เหล็กโครงสร้างรูปพรรณ” หมายความว่า เหล็กที่ผลิตออกมาหน้าตัดเป็นรูปลักษณะต่าง ๆ ใช้ในงานโครงสร้าง

“ไม้เนื้ออ่อน” หมายความว่า ไม้ที่ไม่คงทนต่อดินฟ้าอากาศและตัวสัตว์ เช่น มอด ปลวก เป็นต้น และหรือมีคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๑๔ เช่น ไม้ยาง หรือ ไม้ตะแบก เป็นต้น

“ไม้เนื้อปานกลาง” หมายความว่า ไม้ที่คงทนต่อดินฟ้าอากาศและตัวสัตว์ เช่น มอด ปลวก เป็นต้น ได้ดีตามสภาพอันสมควร และหรือมีคุณสมบัติตามที่ระบุไว้ในข้อ ๑๔ เช่น ไม้สน เป็นต้น

“ไม้เนื้อแข็ง” หมายความว่า ไม้ที่คงทนต่อดินฟ้าอากาศและตัวสัตว์ เช่น มอด ปลวก เป็นต้น ได้ดีตามสภาพอันสมควร และหรือมีคุณสมบัติตามที่ระบุไว้ในข้อ ๑๔ เช่น ไม้เต็ง หรือไม้ตะเคียนทอง เป็นต้น

“ดิน” หมายความว่า วัสดุธรรมชาติที่ประกอบเป็นเปลือกโลก เช่น หิน กรวด ทราย ดินเหนียว เป็นต้น

“กรวด” หมายความว่า ก้อนหินที่เกิดตามธรรมชาติขนาดโตเกิน ๓ มิลลิเมตร

“ทราย” หมายความว่า ก้อนหินเม็ดเล็กละเอียดที่มีขนาดโตไม่เกิน ๓ มิลลิเมตร

“ดินดาน” หมายความว่า ดินตะกอนของกรวด ทราย ดินเหนียว มีน้ำปูนเป็นเชื้อประสาน มีลักษณะแข็งยากแก่การขุด

“หินดินดาน” หมายความว่า ดินที่มีเนื้อละเอียดมาก ประกอบด้วยดินเหนียวหรือทรายอัดตัวแน่นเป็นชั้นบาง ๆ จะมีเชื้อประสานหรือไม่ก็ได้

“หินปูน” หมายความว่า หินเนื้อแน่นละเอียดที่มีสีต่างๆ กัน ประกอบด้วยแร่แคลไซต์

“หินทราย” หมายความว่า หินเนื้อหยาบ ประกอบด้วยเม็ดทรายยึดตัวแน่นด้วย
เชอประสาน

“หินอ่อน” หมายความว่า หินเนื้อหยาบเกิดจากการเย็นตัวของหินละลายใต้พื้นโลก
ประกอบด้วยแร่เฟลด์สปาร์ แร่ควอตซ์ เป็นส่วนใหญ่ มีลักษณะแข็งแรงแรง

“เสาเข็ม” หมายความว่า เสาที่ตอกหรือหล่ออยู่ในดินเพื่อรับน้ำหนักบรรทุกของอาคาร

“พื้นผิวประสิทธิภาพของเสาเข็ม” หมายความว่า ผลคูณของความยาวของเสาเข็มกับ
ความยาวของเส้นล้อมรูปที่สั้นที่สุดของหน้าตัดปกติของเสาเข็มนั้น

“ฐานราก” หมายความว่า ส่วนของอาคารที่ใช้ถ่ายน้ำหนักอาคารลงสู่ดิน

“กำลังแบกทานของดิน” หมายความว่า ความสามารถที่ดินจะรับน้ำหนักได้ โดยมีการ
ทรุดตัวขนาดที่ไม่ทำให้เกิดความเสียหายแก่อาคาร

“กำลังแบกทานของเสาเข็ม” หมายความว่า ความสามารถที่เสาเข็มจะรับน้ำหนักได้
โดยการทรุดตัวไม่เกินอัตราที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงนี้

“สถาบันที่เชื่อถือได้” หมายความว่า ส่วนราชการ หรือนิติบุคคลซึ่งมีวิศวกรประเภท
วุฒิวิศวกร สาขาวิศวกรรมโยธาตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพวิศวกรรมเป็นผู้ให้คำแนะนำปรึกษา
และลงลายมือชื่อรับรองผลการตรวจสอบงานวิศวกรรมควบคุม

ข้อ ๒. อาคารและส่วนต่าง ๆ ของอาคารจะต้องมีความมั่นคงแข็งแรงพอที่จะรับน้ำหนัก
ตัวอาคารเองและน้ำหนักบรรทุกที่อาจเกิดขึ้นหรือเกิดขึ้นจริงได้โดยไม่ให้ส่วนใด ๆ ของอาคาร
ต้องรับหน่วยแรงมากกว่าที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงนี้ เว้นแต่มีเอกสารแสดงผลการทดสอบ
ความมั่นคงแข็งแรงของวัสดุที่รับรองโดยสถาบันที่เชื่อถือได้ แต่ทั้งนี้ไม่รวมถึงหน่วยแรงที่
กำหนดไว้ในข้อ ๖

ข้อ ๓. ในการคำนวณส่วนต่าง ๆ ของอาคารที่ประกอบด้วยอิฐหรือคอนกรีตบดลือ
ประสานด้วยวัสดุก่อ ให้ใช้หน่วยแรงอัดได้ไม่เกิน ๘.๐ เมกาปาสกาล (๘ กิโลกรัมแรงต่อตาราง
เซนติเมตร)

ข้อ ๔. ในการคำนวณส่วนต่าง ๆ ของอาคารที่ประกอบด้วยคอนกรีตไม่เสริมเหล็ก
ให้ใช้หน่วยแรงอัดได้ไม่เกินร้อยละ ๓๓.๓ ของหน่วยแรงอัดประลัยของคอนกรีต แต่ต้องไม่เกิน ๖
เมกาปาสกาล (๖๐ กิโลกรัมแรงต่อตารางเซนติเมตร)

ข้อ ๕. ในการคำนวณส่วนต่าง ๆ ของอาคารที่ประกอบด้วยคอนกรีตเสริมเหล็กตาม ทฤษฎีอัสติคหรือหน่วยแรงปลอดภัย ให้ใช้ค่าหน่วยแรงอัดของคอนกรีตไม่เกินร้อยละ ๓๗.๕ ของหน่วยแรงอัดประลัยของคอนกรีต แต่ต้องไม่เกิน ๖.๕ เมกาปาสกาล (๖๕ กิโลกรัมแรงต่อ ตารางเซนติเมตร)

ข้อ ๖. ในการคำนวณส่วนต่าง ๆ ของอาคารที่ประกอบด้วยคอนกรีตเสริมเหล็กตาม ทฤษฎีอัสติคหรือหน่วยแรงปลอดภัย เหล็กเสริมคอนกรีตที่ใช้ต้องมีกำลังครากตั้งแต่ ๒๕๐ เมกาปาสกาล (๒,๕๐๐ กิโลกรัมแรงต่อตารางเซนติเมตร) และให้ใช้ค่าหน่วยแรงของเหล็กเสริม คอนกรีตได้ไม่เกินอัตราดังต่อไปนี้

(๑) แรงดึง

(ก) เหล็กเส้นกลมผิวเรียบที่มีกำลังครากตั้งแต่ ๒๕๐ เมกาปาสกาล (๒,๕๐๐ กิโลกรัมแรงต่อตารางเซนติเมตร) ขึ้นไปให้ใช้ไม่เกิน ๑๒๐ เมกาปาสกาล (๑,๒๐๐ กิโลกรัมแรงต่อตารางเซนติเมตร)

(ข) เหล็กข้ออ้อยที่มีกำลังครากตั้งแต่ ๒๕๐ เมกาปาสกาล (๒,๕๐๐ กิโลกรัมแรงต่อตารางเซนติเมตร) ขึ้นไป แต่ไม่ถึง ๓๕๐ เมกาปาสกาล (๓,๕๐๐ กิโลกรัมแรงต่อตารางเซนติเมตร) ให้ใช้ร้อยละ ๕๐ ของกำลังคราก แต่ต้องไม่เกิน ๑๕๐ เมกาปาสกาล (๑,๕๐๐ กิโลกรัมแรงต่อตารางเซนติเมตร)

(ค) เหล็กข้ออ้อยที่มีกำลังครากตั้งแต่ ๓๕๐ เมกาปาสกาล (๓,๕๐๐ กิโลกรัมแรงต่อตารางเซนติเมตร) ขึ้นไป แต่ไม่ถึง ๔๐๐ เมกาปาสกาล (๔,๐๐๐ กิโลกรัมแรงต่อตารางเซนติเมตร) ให้ใช้ไม่เกิน ๑๖๐ เมกาปาสกาล (๑,๖๐๐ กิโลกรัมแรงต่อตารางเซนติเมตร)

(ง) เหล็กข้ออ้อยที่มีกำลังครากตั้งแต่ ๔๐๐ เมกาปาสกาล (๔,๐๐๐ กิโลกรัมแรงต่อตารางเซนติเมตร) ขึ้นไป ให้ใช้ไม่เกิน ๑๗๐ เมกาปาสกาล (๑,๗๐๐ กิโลกรัมแรงต่อตารางเซนติเมตร)

(จ) เหล็กขั้ว ให้ใช้ร้อยละ ๕๐ ของหน่วยแรงพิสูจน์ แต่ต้องไม่เกิน ๒๕๐ เมกาปาสกาล (๒,๕๐๐ กิโลกรัมแรงต่อตารางเซนติเมตร) ทั้งนี้ จะต้องมีการทดสอบ การดัดเป็นโด โดยมีสถานบันที่เชื่อถือได้รับรอง

(๒) แรงอัดในเสาคอนกรีตเสริมเหล็ก

(ก) เหล็กเส้นกลมผิวเรียบตามเกณฑ์ที่กำหนดใน (๑) (ก)

(ข) เหล็กข้ออ้อย ให้ใช้ร้อยละ ๔๐ ของกำลังคราก แต่ต้องไม่เกิน ๒๑๐ เมกาปาสกาล (๒,๑๐๐ กิโลกรัมแรงต่อตารางเซนติเมตร)

(ค) เหล็กขี้เหล็ก ให้ใช้ร้อยละ ๔๐ ของกำลังคราก แต่ต้องไม่เกิน ๒๑๐ เมกาปาสกาล (๒,๑๐๐ กิโลกรัมแรงต่อตารางเซนติเมตร) ทั้งนี้ จะต้องมีการทดสอบการดัดเป็นโดยมีสถาบันที่เชื่อถือได้รับรอง

(ง) เสาแบบผสมเหล็กโครงสร้างรูปพรรณ ให้ใช้ไม่เกิน ๑๒๕ เมกาปาสกาล (๑,๒๕๐ กิโลกรัมแรงต่อตารางเซนติเมตร)

(จ) เหล็กหล่อ ให้ใช้ไม่เกิน ๗๐ เมกาปาสกาล (๗๐๐ กิโลกรัมแรงต่อตารางเซนติเมตร)

(๓) ในการคำนวณคานและพื้นคอนกรีตเสริมเหล็กที่ใช้เหล็กเสริมรับแรงอัด ให้ใช้หน่วยแรงของเหล็กเสริมรับแรงอัดที่คำนวณได้ตามทฤษฎีอูลาสติคหรือหน่วยแรงปลอดภัยได้ไม่เกินสองเท่า แต่หน่วยแรงที่คำนวณได้ต้องไม่เกินหน่วยแรงดังตาม (๑)

ข้อ ๗. ในการคำนวณส่วนต่างๆ ของอาคารคอนกรีตเสริมเหล็กตามทฤษฎีกำลังประลัย ให้ใช้น้ำหนักบรรทุกประลัย ดังต่อไปนี้

(๑) สำหรับส่วนของอาคารที่ไม่คิดแรงลม ให้ใช้น้ำหนักบรรทุกประลัย ดังนี้
 นป. = ๑.๗ นก. + ๒.๑ นจ.

(๒) สำหรับส่วนของอาคารที่คิดแรงลมด้วย ให้ใช้น้ำหนักบรรทุกประลัย

นป. = ๐.๗๕ (๑.๗ นก. + ๒.๐ นจ. + ๒.๐ รล.)

หรือ

นป. = ๑.๕ นก. + ๑.๓ รล.

โดยให้ใช้ค่าน้ำหนักบรรทุกประลัยที่มากกว่า แต่ทั้งนี้ต้องไม่ต่ำกว่าค่าน้ำหนักบรรทุกประลัยใน (๑) ด้วย

นป. = น้ำหนักบรรทุกประลัย

นค. = น้ำหนักบรรทุกคงที่ของอาคาร

นจ. = น้ำหนักบรรทุกจร รวมด้วยแรงกระแทก

รล. = แรงลม

ข้อ ๘. ในการคำนวณส่วนต่าง ๆ ของอาคารคอนกรีตเสริมเหล็กตามทฤษฎีกำลังประลัย ให้ใช้ค่าหน่วยแรงอัดประลัยคอนกรีตไม่เกิน ๑๕ เมกาปาสกาล (๑๕๐ กิโลกรัมแรงต่อตารางเซนติเมตร)

ข้อ ๙. ในการคำนวณส่วนต่าง ๆ ของอาคารคอนกรีตเสริมเหล็กตามทฤษฎีกำลังประลัย ให้ใช้กำลังครากของเหล็กเสริม ดังต่อไปนี้

(๑) เหล็กเส้นกลมผิวเรียบ ให้ใช้ไม่เกิน ๒๕๐ เมกาปาสกาล (๒,๕๐๐ กิโลกรัมแรงต่อตารางเซนติเมตร)

(๒) เหล็กเสริมอื่น ให้ใช้เท่ากำลังครากของเหล็กชนิดนั้น แต่ต้องไม่เกิน ๔๐๐ เมกาปาสกาล (๔,๐๐๐ กิโลกรัมแรงต่อตารางเซนติเมตร)

ข้อ ๑๐. ในการคำนวณส่วนต่าง ๆ ของอาคารคอนกรีตอัดแรงตามทฤษฎีกำลังประลัย ให้ใช้น้ำหนักบรรทุกทุกประลัยเช่นเดียวกับข้อ ๗

ข้อ ๑๑. ในการคำนวณส่วนต่าง ๆ ของอาคารคอนกรีตอัดแรง ให้ใช้หน่วยแรงอัดของคอนกรีตดังต่อไปนี้

(๑) หน่วยแรงอัดในคอนกรีตชั่วคราวทันทีที่ถ่ายแรงมาจากเหล็กเสริมอัดแรง ก่อนการเชื่อมสัญญาการอัดแรงของคอนกรีต ต้องไม่เกินร้อยละ ๖๐ ของหน่วยแรงอัดประลัยของคอนกรีต

(๒) หน่วยแรงอัดที่ใช้ในการคำนวณออกแบบหลังการเชื่อมสัญญาการอัดแรงของคอนกรีต ต้องไม่เกินร้อยละ ๔๐ ของหน่วยแรงอัดประลัยของคอนกรีต

ข้อ ๑๒. ในการคำนวณส่วนต่าง ๆ ของอาคารที่ประกอบด้วยคอนกรีตอัดแรง ให้ใช้ค่าหน่วยแรงดึงของเหล็กเสริมอัดแรง ดังต่อไปนี้

(๑) หน่วยแรงขณะดึงต้องไม่เกินร้อยละ ๘๐ ของหน่วยแรงดึงประลัยของเหล็กเสริมอัดแรง หรือร้อยละ ๘๐ ของหน่วยแรงพิสูจน์ แล้วแต่ค่าใดจะน้อยกว่า

(๒) หน่วยแรงในทันทีที่ถ่ายแรงไปให้คอนกรีตต้องไม่เกินร้อยละ ๗๐ ของหน่วยแรงดึงประลัยของเหล็กเสริมอัดแรง

(๓) หน่วยแรงใช้งานต้องไม่เกินร้อยละ ๖๐ ของหน่วยแรงดึงประลัย หรือ ร้อยละ ๘๐ ของหน่วยแรงพิสูจน์ของเหล็กเสริมอัดแรง แล้วแต่ค่าใดจะน้อยกว่า

ข้อ ๑๓. ในการคำนวณส่วนต่าง ๆ ของอาคารที่ประกอบด้วยเหล็กโครงสร้างรูปพรรณ ให้ใช้ค่าหน่วยแรงของเหล็ก ดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่ไม่มีผลการทดสอบกำลังสำหรับเหล็กหนาไม่เกิน ๔๐ มิลลิเมตร ให้ใช้กำลังครากไม่เกิน ๒๔๐ เมกาปาสกาล (๒,๔๐๐ กิโลกรัมแรงต่อตารางเซนติเมตร) สำหรับเหล็กซึ่งหนาเกิน ๔๐ มิลลิเมตร ให้ใช้กำลังครากไม่เกิน ๒๒๐ เมกาปาสกาล (๒,๒๐๐ กิโลกรัมแรงต่อตารางเซนติเมตร)

(๒) หน่วยแรงดึง แร่อัด และแรงดัด ให้ใช้ไม่เกินร้อยละ ๖๐ ของกำลังครากตาม (๑)

(๓) หน่วยแรงเฉือน ให้ใช้ไม่เกินร้อยละ ๔๐ ของกำลังครากตาม (๑)

ข้อ ๑๔. ในการคำนวณส่วนต่าง ๆ ของอาคารที่ประกอบด้วยไม้ชนิดต่าง ๆ ให้ใช้ค่าหน่วยแรงไม่เกินอัตรา ดังต่อไปนี้

ชนิดไม้	หน่วย แรงดัดและแรงดึง เมกาปาสกาล (กิโลกรัมแรงต่อ ตารางเซนติเมตร)	หน่วย แรงอัดขนานเส้น เมกาปาสกาล (กิโลกรัมแรงต่อ ตารางเซนติเมตร)	หน่วย แรงอัดขวางเส้น เมกาปาสกาล (กิโลกรัมแรงต่อ ตารางเซนติเมตร)	หน่วย แรงเฉือนขนานเส้น เมกาปาสกาล (กิโลกรัมแรงต่อ ตารางเซนติเมตร)
๑. ไม้เนื้อ อ่อน	๘ (๘๐)	๖ (๖๐)	๑.๖ (๑๖)	๐.๘ (๘)
๒. ไม้เนื้อ ปานกลาง	๑๐ (๑๐๐)	๗.๕ (๗๕)	๒.๒ (๒๒)	๑ (๑๐)
๓. ไม้เนื้อ แข็ง	๑๒ (๑๒๐)	๙ (๙๐)	๓ (๓๐)	๑.๒ (๑๒)

ในกรณีที่ไม่มีผลการทดสอบของไม้ ให้ใช้ส่วนปลอดภัยโดยใช้กำลังไม่เกิน ๑ ใน ๘ ของหน่วยแรงดัดประลัย หรือไม่เกิน ๑ ใน ๖ ของหน่วยแรงที่ขีดปฏิบัติ แล้วแต่ค่าใดจะน้อยกว่า

ข้อ ๑๕. หน่วยน้ำหนักบรรทุกสำหรับประเภทและส่วนต่าง ๆ ของอาคาร นอกเหนือจากน้ำหนักของตัวอาคารหรือเครื่องจักรหรืออุปกรณ์อย่างอื่น ให้คำนวณโดยประมาณเฉลี่ย ไม่ต่ำกว่าอัตราดังต่อไปนี้

ประเภทและส่วนต่าง ๆ ของอาคาร	หน่วย น้ำหนักบรรทุกเป็น กิโลกรัมต่อตารางเมตร
๑. หลังคา	๓๐
๒. กันสาดหรือหลังคาคอนกรีต	๑๐๐
๓. ที่พักอาศัย โรงเรียนอนุบาล ห้องน้ำ ห้องส้วม	๑๕๐
๔. ห้องแถว ตึกแถว ที่ใช้พักอาศัย อาคารชุด หอพัก โรงแรม และห้องคนใช้พิเศษของโรงพยาบาล	๒๐๐
๕. สำนักงาน ธนาคาร	๒๕๐
๖. (ก) อาคารพาณิชย์ ส่วนของห้องแถว ตึกแถวที่ใช้เพื่อ การพาณิชย์ มหาวิทยาลัย วิทยาลัย โรงเรียน และ โรงพยาบาล	๓๐๐
(ข) ห้องโถง บันได ช่องทางเดินของอาคารชุด หอพัก โรงแรม สำนักงานและธนาคาร	๓๐๐
๗. (ก) ตลาด อาคารสรรพสินค้า หอประชุม โรงมหรสพ ภัตตาคาร ห้องประชุม ห้องอ่านหนังสือในห้องสมุด หรือห้องสมุด ที่จอดหรือเก็บรถยนต์นั่งหรือรถ จักรยานยนต์	๔๐๐
(ข) ห้องโถง บันได ช่องทางเดินของอาคารพาณิชย์ มหาวิทยาลัย วิทยาลัยและโรงเรียน	๔๐๐
๘. (ก) คลังสินค้า โรงกีฬา พิพิธภัณฑ์ อัฒจันทร์ โรงงาน อุตสาหกรรม โรงพิมพ์ ห้องเก็บเอกสารและพัสดุ	๕๐๐
(ข) ห้องโถง บันได ช่องทางเดินของตลาด อาคารสรรพ สินค้า ห้องประชุม หอประชุม โรงมหรสพ ภัตตาคาร ห้องสมุด และหอสมุด	๕๐๐
๙. ห้องเก็บหนังสือของห้องสมุดหรือหอสมุด	๖๐๐
๑๐. ที่จอดหรือเก็บรถยนต์บรรทุกทุกประเภท	๘๐๐

ข้อ ๑๖. ในการคำนวณออกแบบ หากปรากฏว่าพื้นที่ส่วนใดต้องรับน้ำหนักเครื่องจักรหรืออุปกรณ์ หรือหน่วยน้ำหนักบรรทุกอื่น ๆ ที่มีค่ามากกว่าหน่วยน้ำหนักบรรทุกซึ่งกำหนดไว้ในข้อ ๑๕ ให้ใช้หน่วยน้ำหนักบรรทุกค่าที่มากกว่าเฉพาะส่วนที่ต้องรับน้ำหนักเพิ่มขึ้น

ข้อ ๑๗. ในการคำนวณออกแบบโครงสร้างอาคาร ให้คำนึงถึงแรงลมด้วย หากจำเป็นต้องคำนวณและไม่มีเอกสารที่รับรองโดยสถาบันที่เชื่อถือได้ ให้ใช้หน่วยแรงลม ดังต่อไปนี้

ความสูงของอาคารหรือส่วนของอาคาร	หน่วยแรงลมอย่างน้อย กิโลปาสกาล (กิโลกรัม แรงต่อตารางเมตร)
๑. ส่วนของอาคารที่สูงไม่เกิน ๑๐ เมตร	๐.๕ (๕๐)
๒. ส่วนของอาคารที่สูงเกิน ๑๐ เมตร แต่ไม่เกิน ๒๐ เมตร	๐.๘ (๘๐)
๓. ส่วนของอาคารที่สูงเกิน ๒๐ เมตร แต่ไม่เกิน ๔๐ เมตร	๑.๒ (๑๒๐)
๔. ส่วนของอาคารที่สูงเกิน ๔๐ เมตร	๑.๖ (๑๖๐)

ในการนี้ขอมให้ใช้ค่าหน่วยแรงที่เกิดขึ้นในส่วนต่าง ๆ ของอาคาร ตลอดจนความต้านทานของดินได้ฐานรากเกินค่าที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงนี้ได้ร้อยละ ๓๓.๓ แต่ทั้งนี้ต้องไม่ทำให้ส่วนต่าง ๆ ของอาคารนั้นมีความมั่นคงน้อยไปกว่าเมื่อคำนวณตามปกติโดยไม่คิดแรงลม

ข้อ ๑๘. น้ำหนักบรรทุกดินที่ฐานรากของอาคารนั้น ต้องคำนวณให้เหมาะสมเพื่อความมั่นคงและปลอดภัย ถ้าไม่มีเอกสารที่รับรองโดยสถาบันที่เชื่อถือได้แสดงผลการทดสอบหรือการคำนวณจะต้องไม่เกินกำลังแบกทานของดินประเภทต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- (๑) ดินอ่อนหรือดินถมไว้แน่นตัวเต็มที่ ๒ เมตริกตันต่อตารางเมตร
- (๒) ดินปานกลางหรือทรายร่วน ๕ เมตริกตันต่อตารางเมตร
- (๓) ดินแน่นหรือทรายแน่น ๑๐ เมตริกตันต่อตารางเมตร
- (๔) กรวดหรือดินดาน ๒๐ เมตริกตันต่อตารางเมตร
- (๕) หินดินดาน ๒๕ เมตริกตันต่อตารางเมตร
- (๖) หินปูนหรือหินทราย ๓๐ เมตริกตันต่อตารางเมตร
- (๗) หินอัคนีที่ยังไม่แปรสภาพ ๑๐๐ เมตริกตันต่อตารางเมตร

ข้อ ๑๙. ในการคำนวณน้ำหนักที่ถ่ายลงเสา คาน หรือโครงที่รับเสาและฐานราก ให้ใช้น้ำหนักของอาคารเต็มอัตราส่วนหน่วยน้ำหนักบรรทุก ให้ใช้ตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๑๕ โดยให้ลดส่วนลงได้ตามชั้นของอาคาร ดังต่อไปนี้

การรับน้ำหนักของพื้น	อัตราการผลิตหน่วยน้ำหนักบรรทุกบนพื้นแต่ละชั้นเป็นร้อยละ
๑. หลังคาหรือดาดฟ้า	๑
๒. ชั้นที่หนึ่งถัดจากหลังคาหรือดาดฟ้า	๑
๓. ชั้นที่สองถัดจากหลังคาหรือดาดฟ้า	๑
๔. ชั้นที่สามถัดจากหลังคาหรือดาดฟ้า	๑๐
๕. ชั้นที่สี่ถัดจากหลังคาหรือดาดฟ้า	๒๐
๖. ชั้นที่ห้าถัดจากหลังคาหรือดาดฟ้า	๓๐
๗. ชั้นที่หกถัดจากหลังคาหรือดาดฟ้า	๔๐
๘. ชั้นที่เจ็ดถัดจากหลังคาหรือดาดฟ้าและชั้นต่อไป	๕๐

สำหรับโรงมหรสพ ห้องประชุม หอประชุม ห้องสมุด พิพิธภัณฑ์ อิมจันทร์ คลังสินค้า โรงงานอุตสาหกรรม อาคารจอดรถหรือเก็บรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ ให้คิดหน่วยน้ำหนักบรรทุกเต็มอัตราทุกชั้น

ข้อ ๒๐. ในการคำนวณฐานรากบนเสาเข็มที่ตอกในชั้นดินอ่อน ถ้าไม่มีเอกสารจากสถาบันที่เชื่อถือได้แสดงผลการทดสอบคุณสมบัติของดิน และกำลังแบกทานสูงสุดของเสาเข็ม ให้ใช้ค่าหน่วยแรงผัดของดินดังนี้

(๑) สำหรับดินที่อยู่ในระดับลึกไม่เกิน ๑ เมตร ให้ระดับน้ำทะเลปานกลาง ให้ใช้ค่าหน่วยแรงผัดของดินได้ไม่เกิน ๖ กิโลปาสกาล (๖๐๐ กิโลกรัมแรงต่อตารางเมตร) ของพื้นผิวประสิทธิภาพเสาเข็ม

(๒) สำหรับดินที่มีความลึกเกิน ๑ เมตร ใต้ระดับน้ำทะเลปานกลาง ให้คำนวณหาค่าหน่วยแรงยึดของดินเฉพาะส่วนที่ลึกเกิน ๑ เมตร ลงไป ตามสูตรต่อไปนี้

หน่วยแรงยึดเป็นกิโลกรัมแรงต่อตารางเมตร $600 : 220 \text{ N}$.

ย. = ความยาวของเสาเข็มเป็นเมตร เฉพาะส่วนที่ลึกเกิน ๑ เมตร ใต้ระดับน้ำทะเลปานกลาง

ข้อ ๒๑. ในการคำนวณฐานรากบนเสาเข็มที่มีเอกสารจากสถานบันที่เชื่อถือได้แสดงผลการทดสอบคุณสมบัติของดิน หรือมีการทดสอบหาค่าลึงแบกทานของเสาเข็มในบริเวณก่อสร้างหรือใกล้เคียง ให้ใช้ค่าลึงแบกทานของเสาเข็มไม่เกินอัตรา ดังต่อไปนี้

(๑) ค่าลึงแบกทานของเสาเข็มที่คำนวณจากการทดสอบคุณสมบัติของดิน ให้ใช้ค่าลึงแบกทานได้ไม่เกินร้อยละ ๔๐ ของน้ำหนักบรรทุกสูงสุด

(๒) ค่าลึงแบกทานของเสาเข็มที่ได้จากการทดสอบ ให้ใช้ค่าลึงแบกทานได้ไม่เกินร้อยละ ๕๐ ของน้ำหนักบรรทุกสูงสุด

ข้อ ๒๒. ในการทดสอบค่าลึงแบกทานของเสาเข็ม อัตราการทรุดตัวและการทรุดตัวของเสาเข็มเมื่อรับน้ำหนักบรรทุกสูงสุดจะต้องอยู่ในเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(๑) การทรุดตัวทั้งหมดของเสาเข็ม จากรับน้ำหนักบรรทุกสูงสุด แล้วปล่อยทิ้งไว้เป็นเวลาสี่สิบสี่ชั่วโมง ต้องไม่เกิน ๒๕ มิลลิเมตร

(๒) อัตราการทรุดตัวเฉลี่ยของเสาเข็มหลังจากรับน้ำหนักบรรทุกสูงสุดแล้วปล่อยทิ้งไว้เป็นเวลาสี่สิบสี่ชั่วโมง ต้องไม่เกิน ๑.๒๕ มิลลิเมตรต่อชั่วโมง

(๓) การทรุดตัวสุทธิของเสาเข็มหลังจากปล่อยให้น้ำหนักบรรทุกสูงสุดเป็นเวลาสี่สิบสี่ชั่วโมง แล้วคลายน้ำหนักบรรทุกจนหมดปล่อยทิ้งไว้โดยไม่รับกวนอีกสี่สิบสี่ชั่วโมงต้องไม่เกิน ๖ มิลลิเมตร

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๒๗

พลเอก สิทธิ จิรโรจน์

(สิทธิ จิรโรจน์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

หมายเหตุ เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๘ (๒) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ กำหนดให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมอาคารมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดการรับน้ำหนัก ความต้านทาน ความคงทน ตลอดจนลักษณะและคุณสมบัติของวัสดุที่ใช้ในการก่อสร้าง ดัดแปลง หรือซ่อมแซมอาคาร และการรับน้ำหนักความต้านทานและความคงทนของอาคารหรือพื้นดินที่รองรับอาคาร จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

(คัดจาก ราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ เล่ม ๑๓๑ ตอนที่ ๑๔๓ วันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๒๗)

กฎกระทรวง
ฉบับที่ ๗ (พ.ศ. ๒๕๒๘)

ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร

พ.ศ. ๒๕๒๒

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ (๑) แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้กำหนดค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาต ดังนี้

(๑) ใบอนุญาตก่อสร้าง	ฉบับละ ๒๐ บาท
(๒) ใบอนุญาตตัดแปลง	ฉบับละ ๑๐ บาท
(๓) ใบอนุญาตรื้อถอน	ฉบับละ ๑๐ บาท
(๔) ใบอนุญาตเคลื่อนย้าย	ฉบับละ ๑๐ บาท
(๕) ใบอนุญาตเปลี่ยนการใช้	ฉบับละ ๒๐ บาท
(๖) ใบรับรอง	ฉบับละ ๑๐ บาท
(๗) ใบแทนใบอนุญาตหรือใบแทนใบรับรอง	ฉบับละ ๕ บาท

ข้อ ๒ ให้กำหนดค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตดังนี้

(๑) ใบอนุญาตก่อสร้าง	ฉบับละ ๒๐ บาท
(๒) ใบอนุญาตตัดแปลง	ฉบับละ ๑๐ บาท
(๓) ใบอนุญาตรื้อถอน	ฉบับละ ๑๐ บาท
(๔) ใบอนุญาตเคลื่อนย้าย	ฉบับละ ๑๐ บาท

ข้อ ๓. ให้กำหนดค่าธรรมเนียมการตรวจแบบแปลนก่อสร้าง หรือตัดแปลงอาคาร
สำหรับการก่อสร้างหรือสำหรับส่วนที่ทำการตัดแปลง ดังนี้

- (๑) อาคารซึ่งสูงไม่เกินสองชั้น หรือสูงไม่เกินสิบสองเมตร ให้คิดตามพื้นที่ของพื้น
อาคารแต่ละชั้นรวมกัน ตารางเมตรละ ๐.๕๐ บาท

(๒) อาคารซึ่งสูงเกินสองชั้นแต่ไม่เกินสามชั้น หรือสูงเกินสิบสองเมตร แต่ไม่เกินสิบห้าเมตร ให้คิดตามพื้นที่ของอาคารแต่ละชั้นรวมกัน ตารางเมตรละ ๒ บาท

(๓) อาคารซึ่งสูงเกินสามชั้น หรือสูงเกินสิบห้าเมตร ให้คิดตามพื้นที่ของอาคารแต่ละชั้นรวมกัน ตารางเมตรละ ๔ บาท

(๔) อาคารประเภทซึ่งจะต้องมีพื้นที่รับน้ำหนักบรรทุกชั้นใดชั้นหนึ่งเกินห้าร้อยกิโลกรัม ต่อหนึ่งตารางเมตร ให้คิดตามพื้นที่ของพื้นที่อาคารแต่ละชั้นรวมกัน ตารางเมตรละ ๔ บาท

(๕) พื้นที่หรือสิ่งที่สร้างขึ้นเพื่อใช้เป็นทางจอดรถ ที่กับริด และทางเข้าออกของรถ สำหรับอาคารที่กำหนดตามมาตรา ๘(๘) ให้คิดตามพื้นที่ของทางจอดรถ ที่กับริด และทางเข้าออกของรถรวมกัน ตารางเมตรละ ๐.๕๐ บาท

ในกรณีที่พื้นที่หรือสิ่งที่สร้างขึ้นเพื่อใช้เป็นทางจอดรถ ที่กับริด และทางเข้าออกของรถ สำหรับอาคารที่กำหนดตามมาตรา ๘(๘) อยู่ในอาคารหรือชั้นหนึ่งชั้นใดของอาคาร ไม่ต้องคิดค่าธรรมเนียมการตรวจแบบแปลนตามวรรคหนึ่งอีก

(๖) บ้าย ให้คิดตามพื้นที่ของบ้าย โดยเอาส่วนกว้างที่สุดคูณด้วยส่วนยาวที่สุด ตารางเมตรละ ๔ บาท

(๗) อาคารประเภทซึ่งต้องวัดความยาว เช่น เขื่อน ทางหรือท่อระบายน้ำ รั้วหรือกำแพง รวมทั้งประตูรั้วหรือกำแพง ให้คิดความยาวเมตรละ ๑ บาท

ในการคิดค่าธรรมเนียมการตรวจแบบแปลน เศษของตารางเมตร หรือเมตรตั้งแต่ถึงหนึ่งขึ้นไปให้ถือเป็นหน่วยเต็ม ถ้าต่ำกว่ากึ่งหนึ่งให้ปัดทิ้ง

ในการคิดความสูงของอาคารเป็นชั้น ให้นับจำนวนชั้นของพื้นที่อาคารที่บุคคลเข้าใช้สอยได้ ยกเว้นพื้นที่ชั้นลอย

ในการคิดความสูงของอาคารเป็นเมตร ให้วัดจากระดับพื้นดินถึงหลังคา หรือส่วนของอาคารที่สูงที่สุด

ในกรณีที่อาคารมีพื้นที่ชั้นลอย ให้คิดพื้นที่ชั้นลอยเป็นพื้นที่ของพื้นที่อาคารในการคิดค่าธรรมเนียมการตรวจแบบแปลนด้วย

ข้อ ๘. ให้อาคารดังต่อไปนี้ได้รับการยกเว้นค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาต ตามข้อ ๑ การต่ออายุใบอนุญาตตามข้อ ๒ และการตรวจแบบแปลนก่อสร้างหรือตัดแปลงอาคารตามข้อ ๓

- (๑) อาคารของกระทรวง ทบวง กรม ที่ใช้ในราชการหรือใช้เพื่อสาธารณประโยชน์
- (๒) อาคารของราชการส่วนท้องถิ่น ที่ใช้ในราชการหรือใช้เพื่อสาธารณประโยชน์
- (๓) อาคารขององค์การของรัฐที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายที่ใช้ในกิจการขององค์การหรือใช้เพื่อสาธารณประโยชน์
- (๔) โบราณสถาน วัตถุอาราม หรืออาคารต่างๆ ที่ใช้เพื่อการศึกษา ซึ่งมีกฎหมายควบคุมการก่อสร้างไว้แล้วโดยเฉพาะ
- (๕) อาคารที่ทำการขององค์การระหว่างประเทศ หรืออาคารที่ทำการของหน่วยงานที่ตั้งขึ้นตามความตกลงระหว่างรัฐบาลไทยกับรัฐบาลต่างประเทศ
- (๖) อาคารที่ทำการสถานทูตหรือสถานกงสุลต่างประเทศ
- (๗) อาคารชั่วคราวเพื่อใช้ประโยชน์ในการก่อสร้างอาคารถาวร ซึ่งสูงไม่เกินสองชั้น หรือสูงไม่เกินเก้าเมตร และมีกำหนดเวลารวดถอน
- (๘) อาคารเพื่อใช้ประโยชน์เป็นการชั่วคราว ซึ่งสูงไม่เกินสองชั้น หรือสูงไม่เกินเก้าเมตร และไม่ใช่อาคารสาธารณะ อาคารพิเศษ หรืออาคารประเภทควบคุมการใช้ ตามมาตรา ๓๒ และมีกำหนดเวลารวดถอน

ให้ไว้ ณ วันที่ ๘ มกราคม ๒๕๒๘

พลเอก สิทธิ จิรโรจน์

(สิทธิ จิรโรจน์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

หมายเหตุ เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้คือ โดยที่มาตรา ๕ (๑) แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ กำหนดให้ค่าธรรมเนียมหรือการยกเว้นค่าธรรมเนียม ต้องเป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

(คัดจาก ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๒ ตอนที่ ๕๘ วันที่ ๑๐ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๒๘)

กฎกระทรวง
ฉบับที่ ๘ (พ.ศ. ๒๕๒๘)

ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร

พ.ศ. ๒๕๒๒

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ให้กำหนดแบบของคำขออนุญาต ใบอนุญาต และใบรับรองตามแบบท้ายกฎกระทรวงนี้ ดังต่อไปนี้

(๑) แบบคำขออนุญาตก่อสร้างอาคาร ตัดแปลงอาคาร หรือรื้อถอนอาคาร ให้ใช้แบบ ข. ๑

(๒) แบบคำขออนุญาตเคลื่อนย้ายอาคาร ให้ใช้แบบ ข. ๒

(๓) แบบคำขออนุญาตเปลี่ยนแปลงการใช้อาคาร ให้ใช้แบบ ข. ๓

(๔) แบบคำขออนุญาตตัดแปลง หรือใช้ที่จอดรถ ที่กัลบรถ และทางเข้าออกของรถเพื่อการอื่น ให้ใช้แบบ ข. ๔

(๕) แบบคำขอต่ออายุใบอนุญาตก่อสร้างอาคาร ตัดแปลงอาคาร รื้อถอนอาคาร เคลื่อนย้ายอาคาร ตัดแปลงหรือใช้ที่จอดรถ ที่กัลบรถ และทางเข้าออกของรถเพื่อการอื่น ให้ใช้แบบ ข. ๕

(๖) แบบคำขอใบรับรองการก่อสร้างอาคาร ตัดแปลงอาคาร หรือเคลื่อนย้ายอาคาร ให้ใช้แบบ ข. ๖

(๗) แบบคำขอใบแทนใบอนุญาตหรือใบแทนใบรับรอง ให้ใช้แบบ ข. ๗

(๘) แบบคำขอโอนใบอนุญาตก่อสร้างอาคาร ตัดแปลงอาคาร รื้อถอนอาคาร เคลื่อนย้ายอาคาร หรือเปลี่ยนแปลงการใช้อาคาร ให้ใช้แบบ ข. ๘

(๘) แบบใบอนุญาตก่อสร้างอาคาร คัดแปลงอาคาร หรือรื้อถอนอาคาร ให้ใช้แบบ

อ. ๑

(๑๐) แบบใบอนุญาตเคลื่อนย้ายอาคาร สำหรับการเคลื่อนย้ายอาคารไปยังท้องที่ภายในเขตอำนาจของเจ้าพนักงานท้องถิ่นเดียวกัน หรือสำหรับการเคลื่อนย้ายอาคารจากท้องที่ที่มีพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ใช้บังคับไปยังท้องที่ที่ไม่อยู่ภายใต้บังคับพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ หรือสำหรับการเคลื่อนย้ายอาคารจากท้องที่ที่ไม่อยู่ภายใต้บังคับพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ไปยังท้องที่ที่มีพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ใช้บังคับ ให้ใช้แบบ อ. ๒

(๑๑) แบบใบอนุญาตเคลื่อนย้ายอาคาร สำหรับการเคลื่อนย้ายอาคารไปยังท้องที่ภายในเขตอำนาจของเจ้าพนักงานท้องถิ่นอื่น ให้ใช้แบบ อ. ๓

(๑๒) แบบใบอนุญาตตัดแปลง หรือใช้ที่จอดรถ ทักลပ်รถ และทางเข้าออกของรถเพื่อการอื่น ให้ใช้แบบ อ. ๔

(๑๓) แบบใบอนุญาตเปลี่ยนการใช้อาคาร ให้ใช้แบบ อ. ๕

(๑๔) แบบใบรับรองการก่อสร้างอาคาร คัดแปลงอาคาร หรือเคลื่อนย้ายอาคาร ให้ใช้แบบ อ. ๖

ข้อ ๒. ให้กำหนดแบบของคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่น ตามแบบท้ายกฎกระทรวงนี้ ดังต่อไปนี้

(๑) คำสั่งให้แก้ไขเปลี่ยนแปลงแผนผังบริเวณ แบบแปลน รายการประกอบแบบแปลน หรือรายการคำนวณตามมาตรา ๒๗ วรรคหนึ่ง ให้ใช้แบบ ก. ๑

(๒) คำสั่งไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตตามมาตรา ๓๕ ให้ใช้แบบ ก. ๒

(๓) คำสั่งให้ระงับการก่อสร้าง คัดแปลง หรือเคลื่อนย้ายอาคารตามมาตรา ๔๐ วรรคหนึ่ง หรือให้ระงับการรื้อถอนอาคารตามมาตรา ๔๑ วรรคหนึ่ง (กรณีที่ทำโดยไม่ได้รับอนุญาต) ให้ใช้แบบ ก. ๓

(๔) คำสั่งห้ามใช้อาคารหรือยินยอมให้บุคคลใดใช้อาคารที่อาจเป็นภัยอันตรายตามมาตรา ๔๐ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๔๑ วรรคหนึ่ง (กรณีที่มีการก่อสร้างตัดแปลง เคลื่อนย้าย หรือรื้อถอนอาคารไม่ได้รับใบอนุญาต) ให้ใช้แบบ ก. ๔

(๕) คำสั่งให้ระงับการก่อสร้าง ตัดแปลงหรือเคลื่อนย้ายอาคารตามมาตรา ๔๐ วรรคหนึ่ง หรือให้ระงับการรื้อถอนอาคารตามมาตรา ๔๑ วรรคหนึ่ง (กรณีที่กระทำให้ผิดไปจากที่ได้รับอนุญาต) ให้ใช้แบบ ก. ๕

(๖) คำสั่งห้ามใช้อาคารหรือยินยอมให้บุคคลใดใช้อาคารที่อาจเป็นภัยอันตรายตามมาตรา ๔๐ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๔๑ วรรคหนึ่ง (กรณีที่มีการก่อสร้าง ตัดแปลง เคลื่อนย้าย หรือรื้อถอนอาคาร ที่กระทำให้ผิดไปจากที่ได้รับใบอนุญาต) ให้ใช้แบบ ก. ๖

(๗) คำสั่งให้รื้อถอนอาคารตามมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง (กรณีที่มีการก่อสร้าง ตัดแปลง หรือเคลื่อนย้ายอาคารกระทำโดยไม่ได้รับใบอนุญาต) ให้ใช้แบบ ก. ๗

(๘) คำสั่งให้รื้อถอนอาคารตามมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง (ในกรณีที่มีการก่อสร้าง ตัดแปลง หรือเคลื่อนย้ายอาคารที่กระทำให้ผิดไปจากที่ได้รับใบอนุญาต) ให้ใช้แบบ ก. ๘

(๙) คำสั่งให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตก่อสร้าง ตัดแปลง รื้อถอน หรือเคลื่อนย้ายอาคารตามมาตรา ๔๓ วรรคหนึ่ง (กรณีที่กระทำโดยไม่ได้รับใบอนุญาต) ให้ใช้แบบ ก. ๙

(๑๐) คำสั่งให้ดำเนินการแก้ไขและให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตก่อสร้าง ตัดแปลง รื้อถอน หรือเคลื่อนย้ายอาคารตามมาตรา ๔๓ วรรคหนึ่ง (กรณีที่กระทำโดยไม่ได้รับใบอนุญาต) ให้ใช้แบบ ก. ๑๐

(๑๑) คำสั่งให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตก่อสร้าง ตัดแปลง หรือเคลื่อนย้ายอาคาร ตามมาตรา ๔๓ วรรคหนึ่ง (กรณีที่กระทำให้ผิดไปจากที่ได้รับใบอนุญาต) ให้ใช้แบบ ก. ๑๑

(๑๒) คำสั่งให้ดำเนินการแก้ไขและให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตก่อสร้าง ตัดแปลง หรือเคลื่อนย้ายอาคารตามมาตรา ๔๓ วรรคหนึ่ง (กรณีที่กระทำให้ผิดไปจากที่ได้รับใบอนุญาต) ให้ใช้แบบ ก. ๑๒

(๑๓) คำสั่งให้ดำเนินการแก้ไขเปลี่ยนแปลงตามมาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๓ วรรคหนึ่ง (กรณีที่มีการรื้อถอนอาคารกระทำให้ผิดไปจากที่ได้รับอนุญาต) ให้ใช้แบบ ก. ๑๓

(๑๔) คำสั่งให้แก้ไขเปลี่ยนแปลงแผนผังบริเวณ แบบแปลน ราชการประกอบแบบ-แปลน หรือราชการคำนวณตามมาตรา ๔๓ วรรคสอง (กรณีที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นสั่งให้ยื่นคำขอ อนุญาตตามมาตรา ๔๓ วรรคหนึ่ง) ให้ใช้แบบ ก. ๑๔

(๑๕) คำสั่งให้รื้อถอนอาคารตามมาตรา ๔๒ และมาตรา ๔๓ วรรคสาม (กรณีที่ไม่ ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นที่ให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตแก้ไขเปลี่ยนแปลงอาคาร หรือ แก้ไขเปลี่ยนแปลงคำขอรับใบอนุญาต) ให้ใช้แบบ ก. ๑๕

(๑๖) คำสั่งให้ระงับการใช้อาคารตามมาตรา ๔๔ (กรณีที่ยังไม่ได้รับใบรับรอง) ให้ใช้ แบบ ก. ๑๖

(๑๗) คำสั่งให้ระงับการใช้อาคารตามมาตรา ๔๔ (กรณีที่มีการใช้อาคารเพื่อกิจการอื่น นอกจากที่ระบุไว้ในใบอนุญาตให้ก่อสร้าง คัดแปลง หรือเคลื่อนย้ายอาคาร) ให้ใช้แบบ ก. ๑๗

(๑๘) คำสั่งให้ระงับการใช้อาคารตามมาตรา ๔๔ (กรณีที่ไม่เป็นอาคารประเภทควบคุม การใช้ แต่ได้มีการใช้อาคารเพื่อกิจการในประเภทควบคุมการใช้) ให้ใช้แบบ ก. ๑๘

(๑๙) คำสั่งให้ระงับการใช้อาคารตามมาตรา ๔๔ (กรณีที่เปลี่ยนการใช้อาคารประเภทควบคุม การใช้สำหรับกิจการหนึ่งไปใช้เป็นอาคารประเภทควบคุมการใช้สำหรับอีกกิจการหนึ่ง) ให้ใช้ แบบ ก. ๑๙

(๒๐) คำสั่งให้ระงับการใช้พื้นที่หรือสิ่งก่อสร้างขึ้นเพื่อการอื่นตามมาตรา ๔๕ ในกรณีที่ พื้นที่หรือสิ่งก่อสร้างขึ้นนั้นเพื่อใช้เป็นท้องจรด ทกัลดรด และทางเข้าออกของรุด ให้ใช้แบบ ก. ๒๐

(๒๑) คำสั่งให้ระงับการคัดแปลงและให้ดำเนินการแก้ไขเปลี่ยนแปลงพื้นที่หรือสิ่ง ก่อสร้างขึ้นให้กลับคืนสภาพเดิมตามมาตรา ๔๕ (กรณีที่พื้นที่หรือสิ่งก่อสร้างขึ้นนั้นเพื่อใช้เป็นท้องจรด ทกัลดรด และทางเข้าออกของรุด) ให้ใช้แบบ ก. ๒๑

(๒๒) คำสั่งให้รื้อถอนอาคารตามมาตรา ๔๒ และมาตรา ๔๕ (กรณีที่ไม่ระงับการใช้พื้นที่ หรือสิ่งก่อสร้างขึ้นเพื่อการอื่น หรือไม่ดำเนินการแก้ไขเปลี่ยนแปลงพื้นที่หรือสิ่งก่อสร้างขึ้นให้ กลับคืนสภาพเดิม สำหรับพื้นที่หรือสิ่งก่อสร้างขึ้นนั้นเพื่อใช้เป็นท้องจรด ทกัลดรด และทางเข้า ออกของรุด) ให้ใช้แบบ ก. ๒๒

(๒๓) คำสั่งให้ดำเนินการแก้ไขอาคารตามมาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง (กรณีที่อยู่อาศัยที่มีสภาพหรือมีการใช้ที่อาจเป็นภัยอันตรายต่อสุขภาพ ชีวิต ร่างกาย หรือทรัพย์สิน หรืออาจไม่ปลอดภัยจากอัคคีภัยหรือก่อให้เกิดเหตุรำคาญหรือกระทบกระเทือนต่อการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม) ให้ใช้แบบ ก. ๒๓

(๒๔) คำสั่งให้รื้อถอนอาคารตามมาตรา ๔๒ และมาตรา ๔๖ วรรคสอง (กรณีที่ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งให้ดำเนินการแก้ไขอาคารที่มีสภาพหรือมีการใช้ที่อาจเป็นภัยอันตรายต่อสุขภาพ ชีวิต ร่างกาย หรือทรัพย์สิน หรืออาจไม่ปลอดภัยจากอัคคีภัย หรือก่อให้เกิดเหตุรำคาญ หรือกระทบกระเทือนต่อการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม) ให้ใช้แบบ ก. ๒๔

(๒๕) คำสั่งให้รื้อถอนอาคารตามมาตรา ๗๗ (๑) (กรณีที่อยู่อาศัยอาคารในที่ดินที่เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน และได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปรับปรุงอาคารในท้องที่นั้นแล้ว) ให้ใช้แบบ ก. ๒๕

(๒๖) คำสั่งให้แก้ไขเปลี่ยนแปลงอาคารตามมาตรา ๗๗ (๒) (กรณีที่อยู่อาศัยอาคารในที่ดินที่เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน และได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปรับปรุงอาคารในท้องที่นั้นแล้ว) ให้ใช้แบบ ก. ๒๖

(๒๗) คำสั่งให้ดำเนินการเพื่อขจัดหรือระงับเหตุที่ก่อให้เกิดหรืออาจก่อให้เกิดสภาพที่ไม่เหมาะสมหรือไม่ปลอดภัยในการอยู่อาศัยการป้องกันอัคคีภัยการสาธารณสุข การรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม การผังเมือง และการอำนวยความสะดวกแก่การจราจรตามมาตรา ๗๗ (๓) (กรณีที่อยู่อาศัยอาคารในที่ดินที่เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน และได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปรับปรุงอาคารในท้องที่นั้นแล้ว) ให้ใช้แบบ ก. ๒๗

(๒๘) คำสั่งให้ทำสัญญาเช่าที่ดินตามมาตรา ๗๗ (๔) (กรณีที่อยู่อาศัยอาคารในที่ดินที่เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน และได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปรับปรุงอาคารในท้องที่นั้นแล้ว) ให้ใช้แบบ ก. ๒๘

ข้อ ๓. ให้กำหนดแบบของหนังสือของเจ้าพนักงานท้องถิ่นที่จะใช้ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ตามแบบท้ายกฎกระทรวงนี้ ดังต่อไปนี้

(๑) หนังสือของเจ้าพนักงานท้องถิ่นแจ้งการออกใบอนุญาตก่อสร้าง ดัดแปลง รื้อถอน หรือเคลื่อนย้ายอาคารตามมาตรา ๒๖ และใช้หรือเปลี่ยนการใช้อาคารตามมาตรา ๓๓ (กรณีที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นไม่สามารถแจ้งการออกใบอนุญาตให้ผู้ขอรับใบอนุญาตทราบด้วยวิธีอื่น) ให้ใช้แบบ น. ๑

(๒) หนังสือของเจ้าพนักงานท้องถิ่นแจ้งคำสั่งไม่อนุญาตก่อสร้าง ดัดแปลง รื้อถอน หรือเคลื่อนย้ายอาคาร ตามมาตรา ๒๖ และใช้หรือเปลี่ยนการใช้อาคารตามมาตรา ๓๓ ให้ใช้แบบ น. ๒

(๓) หนังสือของเจ้าพนักงานท้องถิ่นแจ้งการขยเวลาการออกใบอนุญาตหรือไม่อนุญาต ตามมาตรา ๒๖ วรรคสอง และมาตรา ๓๓ ให้ใช้แบบ น. ๓

(๔) หนังสือแสดงความยินยอมของผู้ควบคุมงาน (แนบคำขอรับใบอนุญาตก่อสร้าง ดัดแปลง รื้อถอน หรือเคลื่อนย้ายอาคาร มาตรา ๒๘) ให้ใช้แบบ น. ๔

(๕) หนังสือแจ้งการบอกเลิกการเป็นผู้ควบคุมงานของผู้ได้รับใบอนุญาตมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง ให้ใช้แบบ น. ๕

(๖) หนังสือแจ้งการบอกเลิกการเป็นผู้ควบคุมงานของผู้ควบคุมงานตามมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง ให้ใช้แบบ น. ๖

(๗) หนังสือแจ้งการบอกเลิกผู้ควบคุมงานพร้อมกับการส่งมอบหนังสือแสดงความยินยอมของผู้ควบคุมงานคนใหม่ ตามมาตรา ๓๐ วรรคสอง ให้ใช้แบบ น. ๗

(๘) หนังสือแสดงความยินยอมของผู้ควบคุมงานคนใหม่ (แนบกับแบบ น. ๗) ตามมาตรา ๓๐ วรรคสอง ให้ใช้แบบ น. ๘

(๙) หนังสือของเจ้าพนักงานท้องถิ่น แจ้งการอนุญาตให้โอนใบอนุญาตตามมาตรา ๓๖ ให้ใช้แบบ น. ๙

(๑๐) หนังสือของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์แจ้งคำวินิจฉัยอุทธรณ์ไปยังผู้อุทธรณ์ ตามมาตรา ๕๒ วรรคสอง ให้ใช้แบบ น. ๑๐

(๑๑) หนังสือของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์แจ้งคำวินิจฉัยอุทธรณ์ไปยังเจ้าพนักงาน
ท้องถิ่น ตามมาตรา ๕๒ วรรคสอง ให้ใช้แบบ น. ๑๑

ให้ไว้ ณ วันที่ ๘ มกราคม ๒๕๒๘

พลเอก สิทธิ จิรโรจน์

(สิทธิ จิรโรจน์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

หมายเหตุ เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๕ (๒) แห่ง
พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ กำหนดให้แบบคำขออนุญาต ใบอนุญาต ใบรับรอง
ใบแทน ตลอดจนแบบของคำสั่ง หรือแบบอื่นใดที่จะใช้ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ต้อง
เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

(คัดจาก ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๒ ตอนที่ ๔๘ วันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๒๘)

กฎกระทรวง

ฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๒๘)

ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร

พ.ศ. ๒๕๒๒

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ (๓) และมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ให้อาคารดังต่อไปนี้ได้รับการยกเว้นไม่ต้องขออนุญาตตามมาตรา ๒๑ มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๓ มาตรา ๒๔ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔

(๑) อาคารของกระทรวง ทบวง กรม ที่ใช้ในราชการหรือใช้เพื่อสาธารณประโยชน์

(๒) อาคารของราชการส่วนท้องถิ่น ที่ใช้ในราชการหรือใช้เพื่อสาธารณประโยชน์

(๓) อาคารขององค์การของรัฐที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมาย ที่ใช้ในกิจการขององค์การหรือใช้เพื่อสาธารณประโยชน์

(๔) โบราณสถาน วัตถุอาราม หรืออาคารต่าง ๆ ที่ใช้เพื่อการศาสนา ซึ่งมีกฎหมายควบคุมการก่อสร้างไว้แล้วโดยเฉพาะ

(๕) อาคารที่ทำการขององค์การระหว่างประเทศ หรืออาคารที่ทำการของหน่วยงานที่ตั้งขึ้นตามความตกลงระหว่างรัฐบาลไทยกับรัฐบาลต่างประเทศ

(๖) อาคารที่ทำการสถานทูตหรือสถานกงสุลต่างประเทศ

ผู้ดำเนินการเกี่ยวกับอาคารตามวรรคหนึ่ง ต้องแจ้งและส่งแผนผังบริเวณ แบบแปลน และรายการประกอบแบบแปลนตามที่กำหนดในกฎกระทรวงว่าด้วยการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการขออนุญาต การอนุญาต การต่ออายุใบอนุญาต การออกใบรับรอง และการออกใบแทนใบอนุญาตหรือใบแทนใบรับรองจำนวนสองชุด ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นก่อนทำการก่อสร้าง ดัดแปลง รื้อถอน หรือเคลื่อนย้ายอาคาร ไม่น้อยกว่าสามสิบวัน และแผนผังบริเวณ แบบแปลน และรายการประกอบแบบแปลนต้องถูกต้อง และเป็นไปตามกฎกระทรวง ข้อบัญญัติท้องถิ่น และหรือประกาศของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ซึ่งออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ด้วย

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับแก่การก่อสร้าง ดัดแปลง รื้อถอน เคลื่อนย้าย ใช้ หรือเปลี่ยนการใช้อาคาร ดัดแปลง หรือใช้พื้นที่หรือสิ่งที่สร้างขึ้นเพื่อใช้เป็นทจอดรถ ที่กัลปพฤกษ์และทางเข้าออกของรถเพื่อการอื่น ภายในบริเวณกรุงรัตนโกสินทร์ชั้นในและชั้นนอก ความในวรรคสองและวรรคสามมิให้ใช้บังคับแก่อาคารที่เกี่ยวกับความมั่นคงในทางราชการทหารหรือตำรวจ

ข้อ ๒. เมื่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นได้รับแจ้งและได้รับแผนผังบริเวณแบบแปลน และรายการประกอบแบบแปลนตามข้อ ๑ วรรคสอง ให้ตรวจพิจารณาภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแผนผังบริเวณ แบบแปลน และรายการประกอบแบบแปลน ทั้งนี้ เฉพาะที่เกี่ยวกับการรักษาแนวอาคารตามถนนให้เป็นระเบียบ ระดับชั้นล่างของอาคาร ลักษณะสัมพันธ์ระหว่างอาคารกับทาง ถนน หรือที่สาธารณะ ที่วางอื่น ๆ หรืออาคารต่างเจ้าของหรือผู้ครอบครอง และบริเวณที่ต้องห้ามกระทำการสำหรับอาคารบางชนิด หรือบางประเภท เมื่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นเห็นว่าสิ่งที่จะต้องดำเนินการแก้ไขให้มีหนังสือแจ้งให้ผู้ดำเนินการทราบ

ข้อ ๓. อาคารเพื่อใช้ประโยชน์ต่อส่วนรวมในหน้าที่ของทางราชการ กิจการสาธารณกุศล หรือเพื่อสาธารณประโยชน์เป็นการชั่วคราวและมีกำหนดเวลารื้อถอน ซึ่งจัดทำหรือควบคุมโดยทางราชการ องค์กรหรือกิจการสาธารณกุศล ให้ได้รับการยกเว้นไม่ต้องขออนุญาตตามมาตรา ๒๑ มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๓ และมาตรา ๒๔

ข้อ ๔. อาคารชั่วคราวเพื่อใช้ประโยชน์ในการก่อสร้างอาคารถาวร ซึ่งสูงไม่เกินสองชั้น หรือสูงจากระดับพื้นดินถึงหลังคาหรือส่วนของอาคารที่สูงที่สุดไม่เกินเก้าเมตร และมีกำหนดเวลารอดอนเมื่ออาคารถาวรแล้วเสร็จ ต้องขออนุญาตตามมาตรา ๒๑ แต่ให้ได้รับการผ่อนผันไม่ต้องปฏิบัติตามกฎกระทรวง ข้อบัญญัติท้องถิ่นหรือประกาศของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ซึ่งออกตามความในมาตรา ๘ (๑) (๒) (๓) (๔) (๖) (๗) (๘) และ (๑๐) และให้ได้รับการยกเว้นไม่ต้องขออนุญาตรอดอนอาคารตามมาตรา ๒๓

ข้อ ๕. อาคารเพื่อใช้ประโยชน์เป็นการชั่วคราวแทนอาคารเดิมที่ถูกทำลายหรือทำให้เสียหายเนื่องจากภัยธรรมชาติหรือเพลิงไหม้ หรือเหตุอื่นในลักษณะทำนองเดียวกัน ซึ่งสูงไม่เกินสองชั้น หรือสูงจากระดับพื้นดินถึงหลังคาหรือส่วนของอาคารที่สูงที่สุดไม่เกินเก้าเมตรและไม่ใช่อาคารสาธารณะ อาคารพิเศษ หรืออาคารประเภทควบคุมการใช้ตามมาตรา ๓๒ โดยมีกำหนดเวลารอดอนไม่เกินสิบสองเดือน ต้องขออนุญาตตามมาตรา ๒๑ แต่ให้ได้รับการผ่อนผันไม่ต้องปฏิบัติตามกฎกระทรวง ข้อบัญญัติท้องถิ่น หรือประกาศของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ซึ่งออกตามความในมาตรา ๘ (๑) (๒) (๓) (๔) (๖) (๗) (๘) (๙) และ (๑๐) และให้ได้รับการยกเว้นไม่ต้องขออนุญาตรอดอนอาคารตามมาตรา ๒๓

ข้อ ๖. อาคารที่มีลักษณะเป็นเต็นท์หรือปราสาทเดียว เพื่อใช้ประโยชน์เป็นการชั่วคราว และไม่ใช่อาคารสำหรับใช้เพื่อกิจการพาณิชย์กรรม อุตสาหกรรม หรือการศึกษา โดยมีกำหนดเวลารอดอนไม่เกินสิบวัน ให้ได้รับการยกเว้นไม่ต้องขออนุญาตตามมาตรา ๒๑ มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๓ และมาตรา ๒๔

ให้ไว้ ณ วันที่ ๘ มกราคม พ.ศ. ๒๕๒๘

พลเอก สิทธิ จิรโรจน์

(สิทธิ จิรโรจน์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

หมายเหตุ เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติ ควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ กำหนดให้การยกเว้น ผ่อนผัน หรือกำหนดเงื่อนไขในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร ฯ ไม่ว่าจะทั้งหมดหรือบางส่วนเกี่ยวกับอาคารตามมาตรา ๗ ต้องเป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

(กัตจากราชกิจจานุเบกษาเล่ม ๑๐๒ ตอนที่ ๕๘ วันที่ ๑๐ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๒๘)

กฎกระทรวง

ฉบับที่ ๑๐ (พ.ศ. ๒๕๒๘)

ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร

พ.ศ. ๒๕๒๒

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ (๓) มาตรา ๘ (๑๒) มาตรา ๓๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยโดยคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมอาคารออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. เจ้าของอาคารผู้ใดประสงค์จะขอรับใบอนุญาต

(๑) ก่อสร้างอาคาร ดัดแปลงอาคาร หรือรื้อถอนอาคาร ให้ยื่นคำขออนุญาตตามแบบ ข. ๑ พร้อมด้วยเอกสารตามที่ระบุไว้ในแบบ ข. ๑ ต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น

(๒) เคลื่อนย้ายอาคาร ให้ยื่นขออนุญาตตามแบบ ข. ๒ พร้อมด้วยเอกสารตามที่ระบุไว้ในแบบ ข. ๒ ต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น ที่อาคารนั้นตั้งอยู่ เว้นแต่การเคลื่อนย้ายอาคารจากท้องที่ที่ไม่อยู่ภายใต้บังคับพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ไปยังท้องที่ที่พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ใช้บังคับ ให้ยื่นคำขออนุญาตต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นในท้องที่อาคารนั้นจะย้ายไปตั้ง

ผู้ขอรับใบอนุญาตต้องแนบเอกสารเกี่ยวกับแผนผังบริเวณ แบบแปลน รายการประกอบแบบแปลนตามที่ระบุไว้ในแบบ ข. ๑ และ ข. ๒ จำนวน ๕ ชุด พร้อมกับคำขอ สำหรับการขออนุญาตก่อสร้างอาคารดัดแปลงอาคาร หรือเคลื่อนย้ายอาคารที่เป็นอาคารประเภทควบคุมการใช้ตามมาตรา ๓๒ เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะประกาศกำหนดให้ผู้ขอรับใบอนุญาตต้องแนบเอกสารดังกล่าวมากกว่า ๕ ชุดก็ได้ แต่ต้องไม่เกิน ๑ ชุด

การขออนุญาตก่อสร้างอาคาร ตัดแปลงอาคาร หรือเคลื่อนย้ายอาคารเกี่ยวกับอาคาร
สาธารณะ อาคารพิเศษ หรืออาคารที่ก่อสร้างด้วยวัสดุถาวรและวัสดุทนไฟเป็นส่วนใหญ่ ต้อง
แนบรายการคำนวณจำนวนหนึ่งชุดพร้อมกับคำขอตาม (๑) หรือ (๒) ด้วย

ข้อ ๒. เมื่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นได้รับคำขอตามข้อ ๑ ให้ตรวจพิจารณาแผนผังบริเวณ
แบบแปลน รายการประกอบแบบแปลน และรายการคำนวณ (ถ้ามี) เมื่อปรากฏว่าแผนผัง
บริเวณ แบบแปลน รายการประกอบแบบแปลน และรายการคำนวณถูกต้องและเป็นไปตาม
กฎกระทรวงขออนุญาตท้องถิ่น และหรือประกาศของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ซึ่งออก
ตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ แล้ว ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นออกใบ
อนุญาตตามแบบ อ. ๑ หรือแบบ อ. ๒ แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่มีการขออนุญาตเคลื่อนย้ายอาคารไปยังท้องที่ซึ่งอยู่ในเขตอำนาจของเจ้าพนักงาน
ท้องถิ่นอื่น เมื่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นที่อาคารนั้นตั้งอยู่ได้ตรวจพิจารณาตามวรรคหนึ่งและเห็นว่าถูก
ต้องแล้ว ให้ออกใบอนุญาตในส่วนที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นแห่งท้องที่อาคารจะทำการเคลื่อนย้ายตั้ง
อยู่ตามแบบ อ. ๓ และส่งใบอนุญาตและสำเนาคู่ฉบับเอกสารที่เกี่ยวข้อง แผนผังบริเวณ
แบบแปลน และรายการประกอบแบบแปลนที่ได้ผ่านการตรวจพิจารณา และประทับตรา ไว้แล้ว
จำนวนสี่ชุด พร้อมด้วยรายการคำนวณหนึ่งชุด (ถ้ามี) ไปยังเจ้าพนักงานท้องถิ่นแห่งท้องที่ที่
จะเคลื่อนย้ายอาคารไปตั้งใหม่เมื่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นแห่งท้องที่ที่เคลื่อนย้ายอาคารไปตั้งใหม่ได้
ตรวจพิจารณาตามวรรคหนึ่ง และเห็นว่าถูกต้องแล้ว ให้ออกใบอนุญาตในส่วนที่เจ้าพนักงาน
ท้องถิ่นแห่งท้องที่อาคารจะเคลื่อนย้ายไปตั้งใหม่ในแบบ อ. ๓ นั้น

ข้อ ๓. เมื่อผู้ได้รับใบอนุญาตก่อสร้างอาคาร ตัดแปลงอาคาร หรือเคลื่อนย้ายอาคารที่
เป็นอาคารประเภทควบคุมการใช้ตามมาตรา ๓๒ ให้ทำการก่อสร้าง ตัดแปลง หรือเคลื่อนย้าย
อาคารดังกล่าวเสร็จแล้ว ให้เจ้าของอาคารหรือผู้ครอบครองอาคารยื่นคำขอใบรับรองต่อเจ้าพนักงาน
ท้องถิ่นตามแบบ ข. ๖ พร้อมด้วยเอกสารตามที่ระบุไว้ในแบบ ข. ๖

เมื่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นได้รับคำขอตามวรรคหนึ่ง และตรวจสอบแล้วเห็นว่ากรก่อ
สร้างอาคาร ตัดแปลงอาคาร หรือเคลื่อนย้ายอาคารนั้นเป็นไปโดยถูกต้องตามที่ได้รับใบอนุญาต
ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นออกใบรับรองตามแบบ อ. ๖

ข้อ ๔. ในกรณีที่เจ้าของอาคารหรือผู้ครอบครองอาคาร ซึ่งไม่เป็นอาคารประเภทควบคุมการใช้ตามมาตรา ๓๒ ประสงค์จะใช้อาคารดังกล่าวเพื่อกิจการประเภทควบคุมการใช้หรือเจ้าของอาคารหรือผู้ครอบครองอาคารซึ่งเป็นอาคารประเภทควบคุมการใช้ตามมาตรา ๓๒ ประสงค์จะเปลี่ยนการใช้อาคารไปใช้เป็นอาคารสำหรับอีกกิจการหนึ่ง ให้เจ้าของอาคารหรือผู้ครอบครองอาคารยื่นคำขออนุญาตเปลี่ยนการใช้อาคารตามแบบ ข. ๓ ต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น พร้อมด้วยเอกสารตามที่ระบุไว้ในแบบ ข. ๓

ให้นำความในข้อ ๑ วรรคสองและวรรคสาม มาใช้บังคับกับการขออนุญาตตามวรรคหนึ่งในส่วนที่เกี่ยวกับเอกสารที่ต้องแนบพร้อมกับคำขอเกี่ยวกับแผนผังบริเวณแบบแปลน รายการประกอบแบบแปลน หรือรายการคำนวณ โดยอนุโลม

เมื่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นได้รับคำขอตามวรรคหนึ่งแล้วให้ดำเนินการตามข้อ ๒ วรรคหนึ่ง และเมื่อเห็นว่าถูกต้อง ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นออกใบอนุญาตตามแบบ อ. ๕

ข้อ ๕. ในกรณีที่เจ้าของอาคารหรือผู้ครอบครองอาคารที่ตอมมีพื้นที่ หรือสิ่งที่สร้างขึ้นเพื่อเป็นที่จอดรถ ที่กักน้ำ และทางเข้าออกของรถ ตามมาตรา ๘ (๕) ประสงค์จะตัดแปลงหรือใช้ที่จอดรถ ที่กักน้ำ และทางเข้าออกของรถนั้นเพื่อการอื่นและก่อสร้างพื้นที่หรือสิ่งที่ก่อสร้างขึ้นเพื่อใช้เป็นที่จอดรถ ที่กักน้ำ และทางเข้าออกของรถแทนของเดิมตามมาตรา ๓๔ ให้เจ้าของอาคาร หรือผู้ครอบครองอาคารยื่นคำขออนุญาตตามแบบ ข. ๔ ต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น พร้อมด้วยเอกสารตามที่ระบุไว้ในแบบ ข. ๔

ให้นำความในข้อ ๑ วรรคสองและวรรคสาม มาใช้บังคับกับการขออนุญาตตามวรรคหนึ่งในส่วนที่เกี่ยวกับเอกสารที่ต้องแนบพร้อมกับคำขอเกี่ยวกับแผนผังบริเวณแบบแปลน รายการประกอบแบบแปลน หรือรายการคำนวณ โดยอนุโลม

เมื่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นได้รับคำขอตามวรรคหนึ่งแล้วให้ดำเนินการตามข้อ ๒ วรรคหนึ่ง และเมื่อเห็นว่าถูกต้องให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นออกใบอนุญาตตามแบบ อ. ๔

ข้อ ๖. ผู้ได้รับใบอนุญาตผู้ใดประสงค์จะขอต่ออายุใบอนุญาตก่อสร้างอาคาร ดัดแปลงอาคาร หรือเคลื่อนย้ายอาคาร หรือใบอนุญาตดัดแปลง หรือใช้ที่จอดรถ ที่กักน้ำ

รถ และทางเข้าออกของรถนั้นเพื่อการอื่น ให้ยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตตามแบบ ข. ๕ ต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น พร้อมด้วยเอกสารตามที่ระบุไว้ในแบบ ข. ๕ ก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุ

เมื่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นได้รับคำขอตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้พิจารณาคำขอพร้อมด้วยเหตุผลในการขอต่ออายุใบอนุญาต เมื่อเห็นเป็นการสมควรให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นอนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตโดยจะแสดงไว้ในรายการท้ายใบอนุญาตนั้น หรือจะออกใบอนุญาตให้ใหม่ก็ได้

ข้อ ๗. ในกรณีที่ใบอนุญาตหรือใบรับรองสูญหาย ถูกทำลาย หรือชำรุด ในสาระสำคัญ ให้ผู้ได้รับใบอนุญาตหรือใบรับรองยื่นคำขอรับใบแทนใบอนุญาตหรือใบแทนใบรับรองตามแบบ ข. ๖ ต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น พร้อมด้วยเอกสารตามที่ระบุไว้ในแบบ ข. ๖ ภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่ได้ทราบถึงการสูญหาย ถูกทำลาย หรือชำรุด

เมื่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นได้รับคำขอตามวรรคหนึ่ง ให้พิจารณาคำขอดังกล่าว และเมื่อเห็นเป็นการสมควร ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นออกใบแทนใบอนุญาตหรือใบแทนใบรับรองให้แก่ผู้ขอใบแทนใบอนุญาตหรือใบแทนใบรับรอง

ใบแทนใบอนุญาตหรือใบแทนใบรับรอง ให้ใช้แบบใบอนุญาตหรือแบบใบรับรองแล้วแต่กรณี โดยประทับตราสีแดงคำว่า “ใบแทน” กำกับไว้ด้วย และให้มีวัน เดือน ปี ที่ออกใบแทน พร้อมทั้งลงลายมือชื่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น

ข้อ ๘. ผู้ได้รับอนุญาตผู้ใดประสงค์จะโอนใบอนุญาตก่อสร้างอาคาร ดัดแปลงอาคาร รื้อถอนอาคาร เคลื่อนย้ายอาคาร หรือเปลี่ยนการใช้อาคารให้แก่บุคคลอื่น ให้ยื่นคำขออนุญาตตามแบบ ข. ๘ พร้อมด้วยเอกสารตามที่ระบุไว้ในแบบ ข. ๘ ต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น

เมื่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นได้รับคำขอตามวรรคหนึ่ง ให้พิจารณาคำขอดังกล่าว และเมื่อเห็นเป็นการสมควร ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นออกหนังสือแจ้งการอนุญาตให้โอนใบอนุญาตตามแบบ น. ๘ ให้แก่ผู้ขอโอนใบอนุญาต

ในกรณีที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นอนุญาตให้โอนใบอนุญาต ให้ประทับตราสีแดงคำว่า “โอนแล้ว” ระบุชื่อผู้รับโอน และให้มีวัน เดือน ปี ที่อนุญาตให้โอนใบอนุญาตกำกับไว้ในใบอนุญาตก่อน

สร้างอาคาร คัดแปลงอาคาร รื้อถอนอาคาร เคลื่อนย้ายอาคาร หรือเปลี่ยนการใช้อาคาร พร้อม
ทั้งลงลายมือชื่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น

ข้อ ๙. แผนผังบริเวณ แบบแปลน รายการประกอบแบบแปลน และรายการคำนวณ
ต้องเป็นสีพิมพ์ สำเนา ภาพถ่าย หรือเขียนด้วยหมึก และต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์และ
เงื่อนไขดังต่อไปนี้

(๑) มาตรฐาน ขนาด ระยะ น้ำหนัก และหน่วยการคำนวณต่าง ๆ ให้
ใช้มาตราเมตริก

(๒) แผนผังบริเวณให้ใช้มาตรฐานไม่เล็กกว่า ๑ ใน ๕๐๐ แสดงลักษณะ
ที่ตั้ง และขอบเขตของที่ดินและอาคารที่ขออนุญาตก่อสร้าง คัดแปลง รื้อถอน เคลื่อน
ย้าย เปลี่ยนการใช้ คัดแปลงหรือใช้ที่จอดรถ ที่กั้นรถและทางเข้าออกของรถเพื่อการอื่น
และขออนุญาตก่อสร้างพื้นที่หรือสิ่งก่อสร้างอื่นเพื่อใช้เป็นที่จอดรถ ที่กั้นรถ และทางเข้าออก
ของรถ แทนของเดิม พร้อมด้วยรายละเอียดดังนี้

(ก) แสดงขอบนอกของอาคารที่มีอยู่แล้ว

(ข) ระยะห่างจากขอบนอกของอาคารที่ขออนุญาต ถึงขอบเขตของที่ดินทุก
ด้าน

(ค) ระยะห่างระหว่างอาคารต่าง ๆ ที่มีอยู่แล้ว และอาคารที่ขออนุญาต
ในขอบเขตของที่ดิน

(ง) ลักษณะและขอบเขตของที่สาธารณะและอาคารในบริเวณที่ดินที่ติดต่อ
โดยสังเขปพร้อมด้วยเครื่องหมายทิศ

(จ) ในกรณีที่ไม่มีทาง ที่สาธารณะ สำหรับการขออนุญาต ก่อสร้างอาคาร
คัดแปลงอาคาร หรือเคลื่อนย้ายอาคาร ให้แสดงทางระบายน้ำออกจากอาคารไปสู่ทางระบายน้ำ
สาธารณะ หรือวิธีการระบายน้ำด้วยวิธีอื่น พร้อมทั้งแสดงเครื่องหมายทิศทางน้ำไหลและส่วน
ลาด

(ฉ) แสดงระดับของพื้นชั้นล่างของอาคารและความสัมพันธ์กับระดับทางหรือถนนสาธารณะที่ใกล้ที่สุดและระดับพื้นดิน

(ช) แผนผังบริเวณ สำหรับการเคลื่อนย้ายอาคาร ให้แสดงแผนผังบริเวณของอาคารที่มีอยู่เดิม และให้แสดงแผนผังบริเวณที่จะทำการเคลื่อนย้ายอาคารไปอยู่ในที่ใหม่ให้ชัดเจน

แผนผังบริเวณสำหรับอาคารตามมาตรา ๔ เว้นแต่เด็ก บ้าน เรือน โรง ร้าน แพ คลังสินค้า สำนักงานและสิ่งก่อสร้างอื่นอย่างอื่นซึ่งบุคคลอาจเข้าอยู่หรือเข้าใช้สอยได้ ให้แสดงรายละเอียดตาม (ก) (ข) (ค) (ง) (จ) (ฉ) หรือ (ช) เท่าที่จะต้องมีตามลักษณะของอาคารนั้น ๆ

(๓) แบบแปลนให้ใช้มาตราส่วนไม่เล็กกว่า ๑ ใน ๑๐๐ โดยต้องแสดงรูปต่าง ๆ คือ แปลนพื้นชั้นต่าง ๆ รูปด้าน (ไม่น้อยกว่าสองด้าน) รูปตัดทางขวาง รูปตัดทางยาว ผังคานรับพื้นชั้นต่าง ๆ และผังฐานรากของอาคารที่ขออนุญาตก่อสร้าง ดัดแปลง หรือถอนเคลื่อนย้าย เปลี่ยนการใช้ หรือดัดแปลงหรือใช้ที่จอดรถ ทักกลับรถ และทางเข้าออกของรถเพื่อการอื่น พร้อมด้วยรายละเอียด ดังนี้

(ก) แบบแปลนต้องมีรูปร่างละเอียดส่วนสำคัญ ขนาด เครื่องหมายวัสดุ และการใช้สอยต่าง ๆ ของอาคารอย่างชัดเจนเพียงพอที่จะพิจารณาตามกฎหมายกระทรวงข้อบัญญัติท้องถิ่นหรือประกาศของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ซึ่งออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒

(ข) แบบแปลนสำหรับการก่อสร้างอาคาร ให้แสดงส่วนต่าง ๆ ของอาคารที่จะก่อสร้างให้ชัดเจน

(ค) แบบแปลนสำหรับการดัดแปลงอาคาร ให้แสดงส่วนที่มีอยู่เดิมและส่วนที่จะดัดแปลงให้ชัดเจน

(ง) แบบแปลนสำหรับการรื้อถอนอาคาร ให้แสดงขั้นตอนวิธีการ ตลอดจนความปลอดภัยในการรื้อถอนอาคาร

(จ) แบบแปลนสำหรับการเคลื่อนย้ายอาคาร ให้แสดงขั้นตอนวิธีการ ความมั่นคงแข็งแรง ตลอดจนความปลอดภัยในการเคลื่อนย้ายอาคาร

สำหรับอาคารที่มีรูปตัดทางขวางหรือรูปตัดทางยาวของอาคารมีความกว้าง ความยาว หรือความสูงเกิน ๕๐ เมตร แบบแปลนจะใช้มาตราส่วนเล็กกว่า ๑ ใน ๑๐๐ ก็ได้ แต่ต้องไม่เล็กกว่า ๑ ใน ๒๕๐

(ฉ) แบบแปลนสำหรับการเปลี่ยนการใช้อาคาร ให้แสดงส่วนที่ใช้อยู่เดิมและส่วนที่จะเปลี่ยนการใช้ใหม่ให้ชัดเจน

(ช) แบบแปลนสำหรับการตัดแปลงหรือใช้ที่จอดรถ ที่กัณฑ์รถและทางเข้าออกของรถเพื่อการอื่น ให้แสดงส่วนที่มีอยู่เดิมและส่วนที่จะทำการก่อสร้างใหม่แทนของเดิมให้ชัดเจน สำหรับการก่อสร้างสิ่งก่อสร้างขึ้นเป็นอาคารเพื่อใช้เป็นที่จอดรถที่กัณฑ์รถ และทางเข้าออกของรถ แทนของเดิมต้องแสดงส่วนต่าง ๆ ของอาคารที่จะก่อสร้างให้ชัดเจน

แบบแปลนสำหรับอาคารตามมาตรา ๔ เว้นแต่ตึก บ้าน เรือน โรง ร้าน แพ คลังสินค้า สำนักงานและสิ่งก่อสร้างขึ้นอย่างอื่นซึ่งบุคคลอาจเข้าอยู่หรือเข้าใช้สอยได้ ให้แสดงรายละเอียดตาม (ก) (ข) (ค) (ง) (จ) (ฉ) หรือ (ช) เท่าที่จะต้องมีตามลักษณะของอาคารนั้น ๆ

(๔) รายการประกอบแบบแปลน ให้แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับคุณภาพและชนิดของวัสดุตลอดจนวิธีปฏิบัติหรือวิธีการสำหรับการก่อสร้างอาคาร ตัดแปลงอาคาร รื้อถอนอาคาร เคลื่อนย้ายอาคาร เปลี่ยนการใช้อาคาร หรือตัดแปลงหรือใช้ที่จอดรถ ที่กัณฑ์รถ และทางเข้าออกของรถเพื่อการอื่น

(๕) รายการคำนวณ ให้แสดงวิธีการตามหลักวิศวกรรมศาสตร์ โดยคำนวณกำลังของวัสดุการรับน้ำหนัก และกำลังต้านทานของส่วนต่าง ๆ ของอาคาร

ข้อ ๑๐. ผู้รับผิดชอบงานออกแบบหรือผู้รับผิดชอบ งานออกแบบและคำนวณ ต้องลงลายมือชื่อพร้อมกับเขียนชื่อด้วยตัวบรรจงในแผนผังบริเวณ แบบแปลน รายการประกอบแบบแปลน และรายการคำนวณทุกแผ่น และให้ระบุสำนักงานหรือที่อยู่พร้อมกับคุณวุฒิของผู้รับผิดชอบดังกล่าวไว้ในแผนผังบริเวณ แบบแปลน รายการประกอบแบบแปลน และรายการคำนวณแต่ละชุดด้วย หรือจะใช้สิ่งพิมพ์ สำเนา ภาพถ่าย ที่ผู้รับผิดชอบงานออกแบบหรือผู้รับผิดชอบงานออกแบบและคำนวณ ได้ลงลายมือชื่อพร้อมกับเขียนชื่อด้วยตัวบรรจง และระบุรายละเอียดดังกล่าวแทนก็ได้

ในกรณีที่ผู้รับผิดชอบออกแบบหรือผู้รับผิดชอบงานออกแบบและคำนวณเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตให้เป็นผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม หรือวิศวกรรมควบคุมตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพสถาปัตยกรรม หรือกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพวิศวกรรมให้ระบุเลขทะเบียนใบอนุญาตไว้ด้วย

ให้ไว้ ณ วันที่ ๘ มกราคม พ.ศ. ๒๕๒๘

พลเอก สิทธิ จิรโรจน์

(สิทธิ จิรโรจน์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

หมายเหตุ เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๘ (๑๒) และมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ กำหนดให้หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขออนุญาต การอนุญาต การต่ออายุใบอนุญาต การออกใบรับรอง การขอรับใบแทนใบอนุญาตหรือใบแทนใบรับรอง และการออกใบแทนใบอนุญาตหรือใบแทนใบรับรอง ต้องเป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

(คัดจากราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๐๒ ตอนที่ ๕๘ ฉบับที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๒๘)

กฎกระทรวง

ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๒๘)

ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร

พ.ศ. ๒๕๒๒

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔ และมาตรา ๕ (๓) แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ การกระทำดังต่อไปนี้ ไม่ถือเป็นการตัดแปลงอาคาร คือ

(๑) การเปลี่ยนโครงสร้างของอาคารโดยใช้วัสดุขนาด จำนวน และชนิดเดียวกับของเดิมเว้นแต่การเปลี่ยนโครงสร้างของอาคารที่เป็นคอนกรีตเสริมเหล็ก คอนกรีตอัดแรง หรือเหล็กโครงสร้างรูปพรรณ

(๒) การเปลี่ยนส่วนต่างๆ ของอาคารที่ไม่เป็นโครงสร้างของอาคาร โดยใช้วัสดุชนิดเดียวกับของเดิมหรือวัสดุชนิดอื่น ซึ่งเป็นการเพิ่มน้ำหนักให้แก่โครงสร้างของอาคารเดิมส่วนหนึ่งส่วนใดเกินร้อยละสิบ

(๓) การเปลี่ยนแปลง การต่อเติม การเพิ่ม การลด หรือการขยายซึ่งลักษณะขอบเขต แบบรูปทรง สัดส่วน น้ำหนัก เนื้อที่ของส่วนต่างๆ ของอาคารที่ไม่เป็นโครงสร้างของอาคาร ซึ่งไม่เป็นการเพิ่มน้ำหนักให้แก่โครงสร้างของอาคารเดิมส่วนหนึ่งส่วนใดเกินร้อยละสิบ

(๔) การลดหรือการขยายเนื้อที่ของพื้นชั้นหนึ่งชั้นใด ให้มีเนื้อที่น้อยลงหรือมากขึ้น รวมกันไม่เกินห้าตารางเมตร โดยไม่ลดหรือเพิ่มจำนวนเสาหรือคานหรือ

(๕) การลดหรือการขยายเนื้อที่ของหลังคา ให้มีเนื้อที่มากขึ้นรวมกันไม่เกินห้าตารางเมตร โดยไม่ลดหรือเพิ่มจำนวนเสาหรือคาน

ทั้งนี้ การกระทำตามวรรคหนึ่งต้องไม่ขัดต่อกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๘ ข้อบัญญัติท้องถิ่นที่ออกตามมาตรา ๘ หรือมาตรา ๑๐ หรือประกาศของรัฐมนตรีที่ออกตามมาตรา ๑๓ หรือมาตรา ๕๕ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒

ข้อ ๒ การรื้อส่วนอื่นของโครงสร้างของอาคารดังต่อไปนี้ ถือเป็นกรรื้อถอนอาคาร คือ

- (๑) กั้นสาดคอนกรีตเสริมเหล็ก
- (๒) ผนังหรือฝ้าที่เป็นโครงสร้างของอาคาร หรือผนังหรือฝ้าคอนกรีตเสริมเหล็ก
- (๓) บันไดคอนกรีตเสริมเหล็ก
- (๔) ผนังกอนกรีตเสริมเหล็กตั้งแต่พื้นชั้นที่สองของอาคารขึ้นไป

ในกรณีที่มีการรื้อส่วนอื่นของโครงสร้างอาคารตามวรรคหนึ่ง เพื่อกระทำการตามข้อ ๑ ในส่วนที่เป็นการตัดแปลงอาคาร มิให้ถือว่ากรรื้อส่วนนั้นเป็นการรื้อถอนอาคาร

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๖ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๒๘

พลเอก สิทธิ จิรโรจน์

(สิทธิ จิรโรจน์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

หมายเหตุ เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๔ และมาตรา ๕ (๓) แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ บัญญัติให้รัฐมนตรีมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดการกระทำซึ่งไม่ถือเป็น การตัดแปลงอาคาร และกำหนดส่วนอื่นของโครงสร้างของอาคารที่กรรื้อส่วนนั้นถือเป็นกรรื้อถอนอาคาร จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

(คัดจาก ราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ เล่ม ๑๐๒ ตอนที่ ๑๓๔ วันที่ ๒๖ กันยายน พ.ศ. ๒๕๒๘)

กฎกระทรวง

ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๒๘)

ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร

พ.ศ. ๒๕๒๒

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ (๓) และมาตรา ๓๑ (๒) แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

การก่อสร้าง ดัดแปลง รื้อถอน หรือเคลื่อนย้ายอาคารให้ผิดไปจากแผนผังบริเวณแบบแปลนและรายการประกอบแบบแปลนที่ได้รับอนุญาตตลอดจนวิธีการ หรือเงื่อนไขที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นกำหนดไว้ในใบอนุญาต ให้กระทำได้ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) ไม่เป็นการเปลี่ยนแปลงแผนผังบริเวณ เว้นแต่ระยะที่ตั้งของอาคารถึงขอบเขตที่ดิน หรือขอบเขตที่สาธารณะผิดไปจากแผนผังบริเวณที่ได้รับอนุญาตเกินร้อยละสิบ

(๒) ไม่เป็นการเปลี่ยนแปลง ต่อเติม เพิ่ม ลด หรือขยายซึ่งลักษณะ ขอบเขตแบบ หรือรูปทรงของโครงสร้างของอาคาร เว้นแต่

(ก) สัดส่วนโครงสร้างของอาคารจะผิดไปจากแบบแปลนหรือรายการประกอบแบบแปลนที่ได้รับอนุญาตเกินร้อยละห้า หรือ

(ข) เมื่อผู้คำนวณแบบแปลน รายการประกอบแบบแปลน และรายการคำนวณตามมาตรา ๒๘ เห็นว่ามีความจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลง ต่อเติม เพิ่ม ลด หรือขยายโครงสร้างของอาคาร เพื่อความมั่นคงแข็งแรง โดยไม่ทำให้ลักษณะ แบบ รูปทรง เนื้อที่ และที่ตั้งของอาคารผิดไปจากที่ได้รับอนุญาต และได้แจ้งให้ผู้ควบคุมงานและเจ้าของอาคารทราบแล้ว พร้อมทั้งแจ้งเป็นหนังสือให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นทราบ โดยมีเหตุผลแสดงความจำเป็นพร้อมด้วยแบบแปลน รายการประกอบแบบแปลน และรายการคำนวณโครงสร้างของอาคารส่วนนั้นแล้ว ทั้งนี้ ต้องแจ้งก่อนใบอนุญาตก่อสร้าง ดัดแปลง รื้อถอน หรือเคลื่อนย้ายอาคารเสนอ

(๓) ไม่เป็นการเปลี่ยนแปลง ต่อเติม เพิ่ม ลด หรือขยายซึ่งลักษณะ ขอบเขต แบบ รูปทรง สัดส่วน หรือเนื้อที่ของส่วนต่างๆ ของอาคารที่ไม่เป็นโครงสร้างของอาคาร อันเป็นการเพิ่มน้ำหนักให้แก่โครงสร้างของอาคารส่วนหนึ่งส่วนใดเกินร้อยละสิบ

ทั้งนี้ กรณีตามวรรคหนึ่งต้องไม่ขัดต่อกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๘ ข้อบัญญัติท้องถิ่น ที่ออกตามมาตรา ๕ หรือมาตรา ๑๐ หรือประกาศของรัฐมนตรีที่ออกตามมาตรา ๑๓ หรือมาตรา ๕๘ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๖ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๒๘

พลเอก สิทธิ จิรโรจน์

(สิทธิ จิรโรจน์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

กฎกระทรวง
ฉบับที่ ๑๔ (พ.ศ. ๒๕๒๘)

ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร

พ.ศ. ๒๕๒๒

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕(๓) และมาตรา ๑ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ให้ยกเลิกความในวรรคสี่ของข้อ ๑ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๘ (พ.ศ. ๒๕๒๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ความในวรรคสองและวรรคสาม มิให้ใช้บังคับแก่อาคารตามวรรคหนึ่ง ที่เกี่ยวกับความมั่นคงในทางราชการทหารหรือตำรวจ หรือแก่อาคารตามวรรคหนึ่ง (๑) และ (๕) ที่คณะรัฐมนตรีอนุญาตในกรณีที่มีเหตุผลพิเศษ ทั้งนี้ โดยจะกำหนดเงื่อนไขไว้ด้วยก็ได้”

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๒๘

พลเอก สิทธิ จิรโรจน์

(สิทธิ จิรโรจน์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

ประกาศกระทรวงมหาดไทย

เรื่อง กำหนดบริเวณห้ามก่อสร้าง คัดแปลง ใช้หรือเปลี่ยนแปลงใช้
อาคารบางชนิดหรือบางประเภท ภายในบริเวณกรุงรัตนโกสินทร์ชั้นนอก
ในท้องที่แขวงพระนคร แขวงตลาดยอด แขวงศาลเจ้าพ่อเสือ
แขวงบวรนิเวศ แขวงเสาชิงช้า แขวงราชบพิธ แขวงสำราญราษฎร์
และแขวงวังบูรพาภิรมย์ เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย โดยคำแนะนำของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ในฐานะ
เจ้าพนักงานท้องถิ่นในเขตกรุงเทพมหานคร จึงประกาศกำหนดบริเวณห้ามก่อสร้าง คัดแปลง
ใช้หรือเปลี่ยนแปลงใช้อาคารบางชนิดหรือบางประเภท ภายในบริเวณกรุงรัตนโกสินทร์ชั้นนอก
ในท้องที่แขวงพระนคร แขวงตลาดยอด แขวงศาลเจ้าพ่อเสือ แขวงบวรนิเวศ แขวง
เสาชิงช้า แขวงราชบพิธ แขวงสำราญราษฎร์ และแขวงวังบูรพาภิรมย์ เขตพระนคร กรุงเทพมหานครไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในประกาศกระทรวงมหาดไทยนี้

(๑) “ภายในบริเวณกรุงรัตนโกสินทร์ชั้นนอก” หมายความว่า พื้นที่ในบริเวณ
ระหว่างแนวกำแพงกลางคลองคูเมืองเดิม (คลองหลอด) แนวกำแพงด้านแม่น้ำเจ้าพระยากับแนวกำแพง
กลางคลองรอบกรุง (คลองบางลำพู) แนวกำแพงกลางคลองรอบกรุง (คลองโอ่งอ่าง) แนวกำแพงกลาง
แม่น้ำเจ้าพระยาบรรจบกับแนวกำแพงกลางคลองคูเมืองเดิม (คลองหลอด)

(ก) “บริเวณที่ ๑” หมายความว่า พื้นที่ในบริเวณระหว่างทิศตะวันออก
เฉียงเหนือจดแนวกำแพงกลางคลองรอบกรุง (คลองบางลำพู) และถนนพระสุเมรุทิศตะวันตกเฉียง-
เหนือจดแนวกำแพงกลางแม่น้ำเจ้าพระยา ทิศใต้จดถนนราชดำเนินกลาง ทิศตะวันตกเฉียงใต้
จดถนนเจ้าฟ้า

(ข) “บริเวณที่ ๒” หมายความว่า พื้นที่ในบริเวณระหว่างทิศเหนือจดถนน
บูรณศิริ กับแนวถนนราชดำเนินกลาง ทิศใต้จดแนวกำแพงกลางคลองหลอด (คลองวัดเทพธิดา)

ถนนบำรุงเมือง แนวกึ่งกลางคลองหลอด (คลองวัดราชบพิธ) ถนนพระพิทักษ์และถนนจักรเพชร
ทิศตะวันออกจดแนวกึ่งกลางคลองรอบกรุง (คลองโอ่งอ่าง) ถนนมหาไชย ถนนอนุกรม
ถนนเฟื่องนครต่อถนนบ้านหม้อ และถนนตรีเพชร ทิศตะวันตกจดถนนตะนาวและถนนอัมรินทร์

(ค) “บริเวณที่ ๓” หมายความว่า พื้นที่ในบริเวณระหว่างทิศเหนือจดซอย
ประตูเหล็กต่อแนวเส้นขนานซึ่งห่างจากเขตทางของถนนพหลุวัติ ๕๐ เมตร ทิศใต้จดแนวกึ่งกลาง
แม่น้ำเจ้าพระยา ทิศตะวันออกจดถนนจักรเพชรไปตามถนนทรงวาดต่อแนวกึ่งกลางคลองรอบ
กรุง (คลองโอ่งอ่าง) ทิศตะวันตกจดถนนตรีเพชรและซอยสะพานพุทธ

(ง) “บริเวณที่ ๔” หมายความว่า พื้นที่ในบริเวณระหว่างทิศตะวันออก-
เฉียงเหนือจดแนวกึ่งกลางคลองรอบกรุง (คลองบางลำพู) ทิศตะวันตกเฉียงเหนือจดถนน
ประชาธิปไตย ทิศตะวันตกเฉียงใต้จดถนนพระสุเมรุ ทิศใต้จดถนนราชดำเนินกลาง

(จ) “บริเวณที่ ๕” หมายความว่า พื้นที่ในบริเวณระหว่างทิศเหนือจดถนน
ราชดำเนินกลาง ทิศใต้จดถนนบูรณศิริ ทิศตะวันออกจดถนนตะนาว ทิศตะวันตกจดถนน
อัมรินทร์

(ฉ) “บริเวณที่ ๖” หมายความว่า พื้นที่ในบริเวณระหว่างทิศเหนือจดแนว
กึ่งกลางคลองหลอด (คลองวัดเทพธิดา) และถนนบำรุงเมือง ทิศใต้จดแนวกึ่งกลางคลองหลอด
(คลองวัดราชบพิธ) ทิศตะวันออกจดแนวกึ่งกลางคลองรอบกรุง (คลองโอ่งอ่าง) ทิศตะวันตก
จดถนนศรีพงษ์

(ช) “บริเวณที่ ๗” หมายความว่า พื้นที่ในบริเวณระหว่างทิศเหนือจดแนว
กึ่งกลางคลองหลอด (คลองวัดราชบพิธ) ทิศใต้จดถนนเจริญกรุง ทิศตะวันออกจดถนนใต้ทอง
ทิศตะวันตกจดถนนเฟื่องนคร

(ซ) “บริเวณที่ ๘” หมายความว่า พื้นที่ในบริเวณระหว่างทิศตะวันออก-
เฉียงเหนือจดถนนจักรเพชร ทิศตะวันตกเฉียงเหนือจดถนนอัมรินทร์ ทิศตะวันออกจดซอย
สะพานพุทธ ทิศใต้จดแนวกึ่งกลางแม่น้ำเจ้าพระยา

(ฅ) “บริเวณที่ ๙” หมายความว่า พื้นที่ในบริเวณระหว่างทิศตะวันออก
เฉียงเหนือจดซอยวานิช ทิศตะวันตกเฉียงเหนือจดถนนจักรเพชร ทิศใต้จดถนนทรงวาด
ทิศตะวันออกจดแนวกึ่งกลางคลองรอบกรุง (คลองโอ่งอ่าง)

(ญ) “บริเวณที่ ๑๐” หมายความว่า พื้นที่ในบริเวณระหว่างทิศเหนือจดแนว กึ่งกลางคลองหลอด (คลองวัดราชบพิธ) และถนนเจริญกรุง ทิศใต้จดซอยประตูเหล็กค่อแนว เส้นขนาน ซึ่งห่างจากเขตทางของถนนพารุดี ๕๐ เมตร ทิศตะวันออกจดแนว กึ่งกลางคลอง รอบกรุง (คลองโอ่งอ่าง) และถนนจักรเพชร ทิศตะวันตกจดถนนคู้ทอง ถนนบ้านหม้อและ ถนนตรีเพชร

ทั้งนี้ ตามแผนที่ท้ายประกาศกระทรวงมหาดไทยนี้

(๒) “สถานที่เก็บสินค้า” หมายความว่า อาคารหรือส่วนหนึ่งส่วนใดของ อาคารหรืออาคารที่มีลักษณะในทำนองเดียวกันที่ใช้เป็นที่สำหรับเก็บพัก หรือขนถ่ายสินค้าหรือ สิ่งของเพื่อประโยชน์ทางการค้า

(๓) “สถานกีฬา” หมายความว่า อาคารหรือส่วนหนึ่งส่วนใดของอาคารหรือ สถานที่ที่ใช้เป็นที่พักผ่อน แข่งขัน หรือชมกีฬา หรืออาคารที่มีลักษณะในทำนองเดียวกันสำหรับ ให้บริการแก่ผู้เล่นหรือผู้ชมเพื่อประโยชน์ทางการค้า

ข้อ ๒ ภายในบริเวณที่ ๑ บริเวณที่ ๒ และบริเวณที่ ๓ ห้ามมิให้บุคคลใดก่อสร้างหรือ ดัดแปลงอาคารบางชนิดหรือบางประเภท ดังต่อไปนี้

(๑) โรงงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน

(๒) อาคารที่ใช้ประกอบการค้า ซึ่งเป็นที่รังเกียจหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพตาม กฎหมายว่าด้วยสาธารณสุข เว้นแต่การประกอบการดังต่อไปนี้

(ก) การพิมพ์หนังสือด้วยเครื่องจักร

(ข) การซ่อมเครื่องอิเล็กทรอนิกส์

(ค) การล้างฟิล์มถ่ายรูปและฟิล์มภาพยนตร์

(ง) การเจียรนัยเพชร พลอย หิน กระจก หรือวัตถุที่คล้ายคลึง

(จ) การซักรีด อัดกลับ กัดสีผ้า โดยใช้เครื่องจักร

(ฉ) การพิมพ์แบบ พิมพ์เขียว

(๓) สถานบริการตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการ

(๔) โรงแรมตามกฎหมายว่าด้วยโรงแรม

(๕) โรงมหรสพตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันอันตรายอันเกิดแต่การเล่นมหรสพซึ่ง
เอกชนเป็นผู้ดำเนินการ

(๖) สถานที่เก็บสินค้า

(๗) กัดอาคารที่มีพื้นที่สำหรับตั้งโต๊ะอาหารเกิน ๒๐๐ ตารางเมตร

(๘) ตลาด ตามกฎหมายว่าด้วยสาธารณสุข

(๙) หอประชุม เว้นแต่หอประชุมของทางราชการ โรงเรียน มหาวิทยาลัย

(๑๐) ห้องแถว ตึกแถว เว้นแต่การก่อสร้างหรือดัดแปลงเพื่อทดแทนอาคารห้องแถว
ตึกแถวเดิม ที่มีสภาพชำรุดหรือถูกเพลิงไหม้ ให้ดำเนินการก่อสร้างหรือดัดแปลงได้ตามแบบ
แปลนแผนผังและรูปแบบสถาปัตยกรรมที่กรุงเทพมหานครประกาศกำหนด

(๑๑) ฌาปนสถาน

(๑๒) อาคารสำนักงานเอกชนที่มีพื้นที่ทุกชั้นรวมกันเกิน ๓๐๐ ตารางเมตร

(๑๓) ห้างสรรพสินค้าที่มีพื้นที่ทุกชั้นรวมกันเกิน ๒๐๐ ตารางเมตร

(๑๔) สถานที่เก็บและจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงตามกฎหมายว่าด้วยการเก็บรักษาน้ำมัน

เชื้อเพลิง

(๑๕) สถานกีฬา

(๑๖) บ้าย เว้นแต่บ้ายชอนน ครอก ซอย บ้ายทางราชการ บ้ายเพื่อการเลือกตั้ง
หรือบ้ายชื้อสถานประกอบกิจการที่มีพื้นที่รวมกันไม่เกิน ๕ ตารางเมตร

(๑๗) อาคารที่มีความสูงเกิน ๑๖ เมตร โดยวัดจากระดับถนนหรือขอบทางเท้าที่ใกล้
ที่สุดถึงส่วนที่สูงที่สุดของอาคาร

ข้อ ๓. ภายในบริเวณที่ ๔ บริเวณที่ ๕ บริเวณที่ ๖ บริเวณที่ ๗ บริเวณที่ ๘
และบริเวณที่ ๙ ห้ามมิให้บุคคลใดก่อสร้างหรือดัดแปลงอาคารบางชนิดหรือบางประเภทตามข้อ ๒
เว้นแต่กัดอาคารที่มีพื้นที่สำหรับตั้งโต๊ะอาหารไม่เกิน ๓๐๐ ตารางเมตร หอประชุมเอกชนที่มี
พื้นที่ทุกชั้นรวมกันไม่เกิน ๓๐๐ ตารางเมตร และอาคารสำนักงาน

ข้อ ๔. ภายในบริเวณที่ ๑๐ ห้ามมิให้บุคคลใดก่อสร้างหรือตัดแปลงอาคารบางชนิดหรือบางประเภทตามข้อ ๓ เว้นแต่สถานเต็นท์ ร้วงหรือรองเง็ง สถานที่มีอาหาร สุรา น้ำชา เครื่องดื่มอย่างอื่นจำหน่ายหรือจัดให้มีการแสดงอนินโดเพื่อการบันเทิง สถานกีฬา โรงมหรสพ ห้างสรรพสินค้า บ้าย และอาคารที่สูงเกิน ๑๖ เมตร แต่ต้องสูงไม่เกิน ๓๗ เมตร

ข้อ ๕. ภายในบริเวณกรุงรัตนโกสินทร์ชั้นนอก อาคารที่ได้รับอนุญาตให้ก่อสร้างหรือตัดแปลงเป็นอาคารประเภทไม่ควบคุมการใช้ ห้ามมิให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองใช้หรือยินยอมให้บุคคลใช้อาคารนั้น เป็นอาคารประเภทควบคุมการใช้ตามมาตรา ๓๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒

ทั้งนี้ เว้นแต่สถานพยาบาลที่ไม่มีเตียงรับผู้ป่วยไว้ค้างคืน หรือสถานศึกษาซึ่งมีระดับการศึกษาไม่เกินประถมศึกษา

ข้อ ๖. ภายในบริเวณกรุงรัตนโกสินทร์ชั้นนอก อาคารที่ได้รับอนุญาตให้ก่อสร้างตัดแปลงเป็นอาคารประเภทควบคุมการใช้ตามมาตรา ๓๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ห้ามมิให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารดังกล่าวเปลี่ยนการใช้อาคารให้ผิดไปจากที่ระบุไว้ในใบอนุญาตให้ก่อสร้างหรือตัดแปลงอาคารนั้น

ข้อ ๗. อาคารที่สร้างมาก่อนและขัดกับข้อ ๒ ข้อ ๓ หรือข้อ ๔ แห่งประกาศกระทรวงมหาดไทยนี้ ห้ามตัดแปลง

ข้อ ๘. อาคารที่มีการใช้มาก่อนและขัดกับข้อ ๕ ข้อ ๖ แห่งประกาศกระทรวงมหาดไทยนี้ห้ามตัดแปลง และห้ามเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารเปลี่ยนการใช้หรือยินยอมให้บุคคลใดเปลี่ยนการใช้อาคารนั้น อันเป็นการฝ่าฝืนข้อ ๖ แห่งประกาศกระทรวงมหาดไทยนี้ โดยให้ถือเอาประเภทการใช้อาคารในวันที่ประกาศกระทรวงมหาดไทยนี้ใช้บังคับเป็นเกณฑ์

ข้อ ๙. ประกาศกระทรวงมหาดไทยนี้มีให้ใช้บังคับแก่การก่อสร้างเขื่อน สะพาน อุโมงค์ ทางหรือท่อระบายน้ำ ร้วหรือกำแพง

ข้อ ๑๐. อาคารที่ได้รับใบอนุญาตให้ก่อสร้างหรือตัดแปลงก่อนวันที่ประกาศกระทรวงมหาดไทยนี้ใช้บังคับและยังก่อสร้างหรือตัดแปลงไม่แล้วเสร็จ ให้ดำเนินการตามที่ได้รับอนุญาตต่อไปได้แต่ห้ามมิให้ตัดแปลง

ข้อ ๑๑. ประกาศกระทรวงมหาดไทยนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๒๕

พลเอก สิทธิ จิรโรจน์

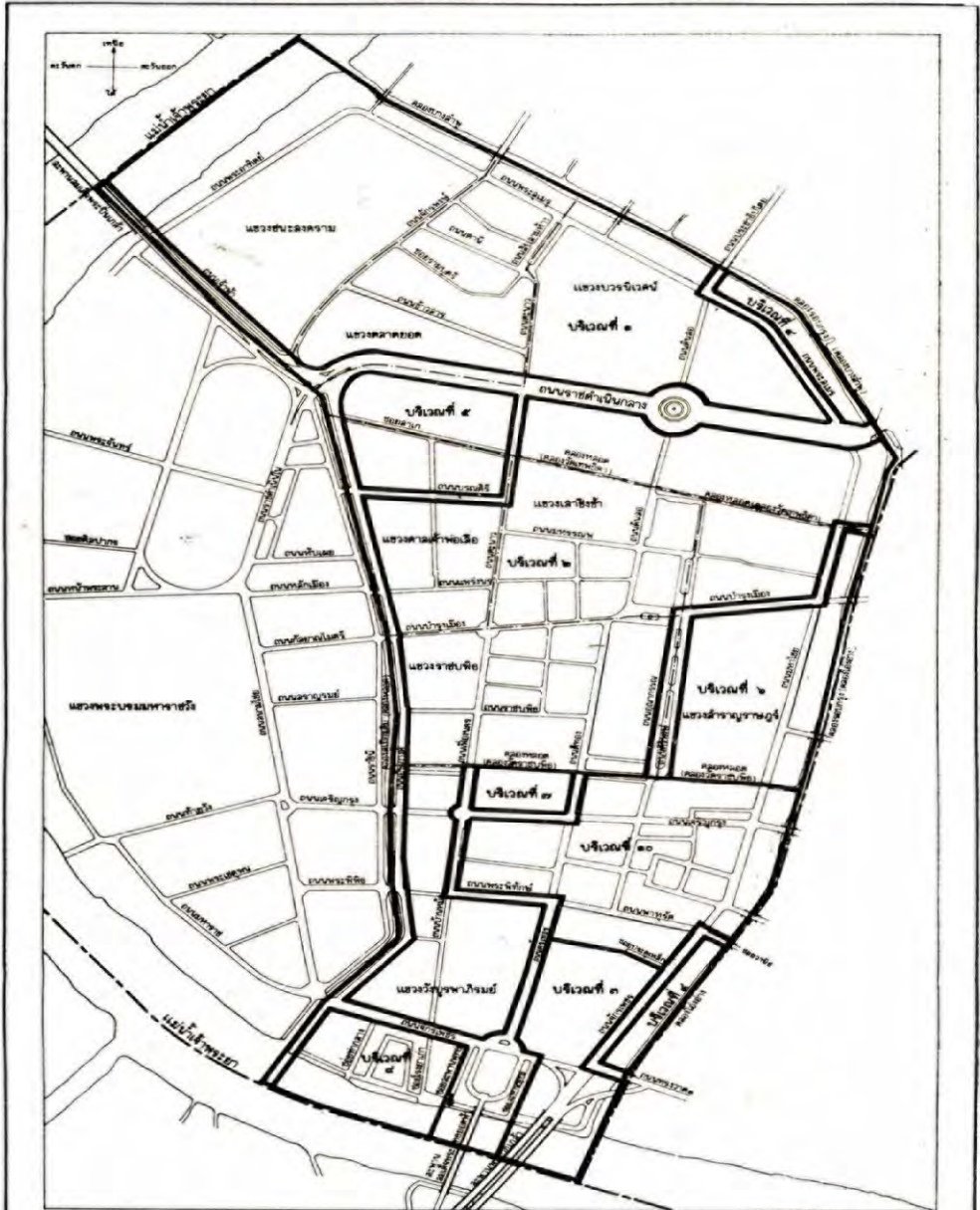
(สิทธิ จิรโรจน์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ เล่ม ๑๐๓ ตอนที่ ๕๑ ลงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๒๕)

แผนที่ท้ายประกาศกระทรวงมหาดไทย
เรื่อง กำหนดบริเวณห้ามก่อสร้าง ตัดแปลง ใช้หรือเปลี่ยนแปลงใช้อาคารบางชนิดหรือบางประเภท
ภายในบริเวณกรุงรัตนโกสินทร์ชั้นนอก ในท้องที่แขวงชั้นละคราม แขวงตลาดยอศ แขวงศาลเจ้าพ่อเสือ
แขวงบวรนิเวศ แขวงเสาชิงช้า แขวงราชบพิธ แขวงฉำจุยพาฬ และแขวงวังบูรพาภิรมย์
เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร

มาตราส่วน

เครื่องหมาย

- แนวเขตห้ามก่อสร้าง ตัดแปลง ใช้หรือเปลี่ยนแปลงใช้อาคารบางชนิดหรือบางประเภท
- เขตพระนคร
- เขตแขวง
- ถนน
- สะพาน
- แม่น้ำ คลอง

กองผังเมือง
สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร

(ในนามของ) ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

(ในนามของ) รองปลัดกรุงเทพมหานคร

ปลัดกรุงเทพมหานคร

ประกาศกระทรวงมหาดไทย

เรื่อง กำหนดบริเวณห้ามก่อสร้าง คัดแปลง ใช้นหรือเปลี่ยนการใช้
อาคารบางชนิด หรือบางประเภท ริมนนรัชดาภิเษกทั้งสองฟาก
ในท้องที่แขวงบางซื่อ เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย โดยคำแนะนำของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ในฐานะเจ้า
พนักงานท้องถิ่นในเขตกรุงเทพมหานคร จึงประกาศกำหนดบริเวณห้ามก่อสร้าง คัดแปลง
ใช้นหรือเปลี่ยนการใช้อาคารบางชนิดหรือบางประเภท ริมนนรัชดาภิเษกทั้งสองฟาก ในท้องที่
แขวงบางซื่อ เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ห้ามมิให้บุคคลใดก่อสร้างห้องแถว ตึกแถว อาคารพาณิชย์ อาคารขนาดใหญ่
โรงแรมสรรพ โรงแรม ศูนย์การค้า คลังสินค้าหรือโรงงานอุตสาหกรรม ภายในระยะ ๑๕ เมตร
จากเขตถนนทั้งสองฟากของถนนรัชดาภิเษก ช่วงถนนวงศัขว้าง ตั้งแต่เชิงสะพานพระราม ๖
ไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือจนถึงถนนประชาราษฎร์

ทั้งนี้ ตามแผนที่ท้ายประกาศกระทรวงมหาดไทย

ข้อ ๒ อาคารที่ก่อสร้างมาก่อนหรือหลังวันที่ประกาศกระทรวงมหาดไทยนี้ใช้บังคับ
ห้ามเปลี่ยนการใช้อาคาร เว้นแต่การเปลี่ยนการใช้อาคารนั้นไม่ขัดกับข้อ ๑

ข้อ ๓ อาคารที่ได้รับใบอนุญาตให้ก่อสร้างหรือตัดแปลงก่อนวันที่ประกาศกระทรวง
มหาดไทยนี้ใช้บังคับ และยังก่อสร้างหรือตัดแปลงไม่แล้วเสร็จ ให้ดำเนินการตามที่ได้รับอนุญาต
ต่อไปได้

ข้อ ๔ ประกาศกระทรวงมหาดไทยนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราช-
กิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๒๘

พลเอก สิทธิ จิรโรจน์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๓ ตอนที่ ๑๔๔ ลงวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๒๘)

แผนที่ทำข้อมระภาคกระทรวงมหาดไทย
 เพื่อ กำหนดบริเวณที่มกอล้าง สดแปลง ไร่หรือเปลี่ยนการใช้อาคารบางชนิดหรือบางประเภท
 ริมถนนรัชดาภิเษกที่รองทาง ในท้องที่แขวงบางซื่อ
 เขตคูสิต กรุงเทพมหานคร

- เลื่อยระหวาง**
- ==== แนวเขตกำหนดบริเวณที่มกอล้าง สดแปลง ไร่หรือเปลี่ยนการใช้อาคารบางชนิดหรือบางประเภท
  - ==== ทางหลวง ถนน คลอง ราง
  - == ละพาน
  - ~ แม่น้ำ ลำคลอง
  - ทางรถไฟ

กองผังเมือง
 สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร
สมาน รัตนโชติ
 (น.ล. อำนวยการ สำนักผังเมือง)
 ผู้บัญชาการกองผังเมือง

วันที่ออก 10/1/54
 (เสด็จ ชุมพร)
 ปลัดกรุงเทพมหานคร

ประกาศกระทรวงมหาดไทย

เรื่อง กำหนดบริเวณห้ามก่อสร้าง ดัดแปลง ใช้หรือเปลี่ยนการใช้อาคารบางชนิด
หรือบางประเภท ริมถนนรัชดาภิเษกทั้งสองฟากในท้องที่แขวงคลองเตย

เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย โดยคำแนะนำของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่นในเขตกรุงเทพมหานคร จึงประกาศกำหนดบริเวณห้ามก่อสร้าง ดัดแปลง ใช้หรือเปลี่ยนการใช้อาคารบางชนิดหรือบางประเภท ริมถนนรัชดาภิเษกทั้งสองฟาก ในท้องที่แขวงคลองเตย เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ห้ามมิให้บุคคลใดก่อสร้างห้องแถว ตึกแถว อาคารพาณิชย์ อาคารขนาดใหญ่ โรงมหรสพ โรงแรม ศูนย์การค้า คลังสินค้าโรงงานอุตสาหกรรม หรือดัดแปลงอาคารใดให้เป็นอาคารดังกล่าวภายในระยะ ๑๕ เมตรจากเขตถนนทั้งสองฟากของถนนรัชดาภิเษก ตั้งแต่ทางแยกตัดกับถนนสุนทรโกษาไปทางทิศเหนือจนถึงถนนสุขุมวิท ทั้งนี้ตามแผนที่ห้ามประกาศกระทรวงมหาดไทย

ข้อ ๒. อาคารที่ก่อสร้างมาก่อนหรือหลังวันที่ประกาศกระทรวงมหาดไทยนี้ใช้บังคับ ห้ามเปลี่ยนการใช้อาคาร เว้นแต่การเปลี่ยนการใช้อาคารนั้นไม่ขัดกับข้อ ๑

ข้อ ๓. อาคารที่ได้รับใบอนุญาตให้ก่อสร้างหรือดัดแปลงก่อนวันที่ประกาศกระทรวงมหาดไทยนี้ใช้บังคับ และยังก่อสร้างหรือดัดแปลงไม่แล้วเสร็จ ให้ดำเนินการตามที่ได้รับอนุญาตต่อไปได้

ข้อ ๔. ประกาศกระทรวงมหาดไทยนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๒๘

พลเอก สิทธิ จิรโรจน์

(สิทธิ จิรโรจน์)

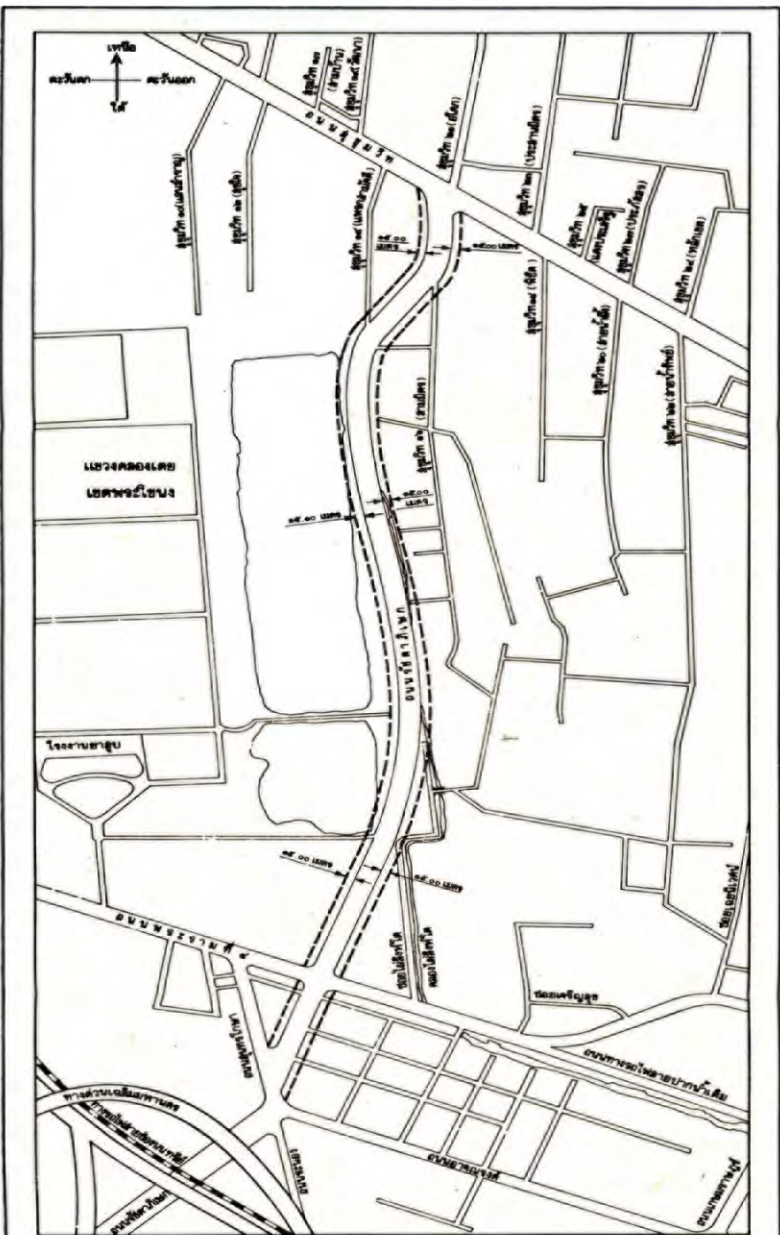
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๓ ตอนที่ ๑๔๔ ลงวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๒๘)

แผนที่ท้ายประกาศกระทรวงมหาดไทย

เรื่อง กำหนดบริเวณห้ามก่อสร้าง สัตตแปลง ใช้หรือเปลี่ยนแปลงใช้อาคารบางชนิดหรือบางประเภท
บริเวณบริเวณเขตกิ่งคลองปาก ในท้องที่แขวงคลองเคย
เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร

มาตราส่วน ๑๐๐ ๕๐ ๐ ๑๐๐ ๒๐๐ ๓๐๐ เมตร

เครื่องหมาย

- ==== แนวเขตกำหนดบริเวณห้ามก่อสร้าง สัตตแปลง
- ใช้หรือเปลี่ยนแปลงใช้อาคารบางชนิดหรือบางประเภท
- ==== ทางหลวง ถนน คลอง เขื่อน
- == รั้วพลา
- ~ แม่น้ำ ลำคลอง
- ทางรถไฟ

กองรังเมือง

สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร
 นาย/ เชษฐาธิวัฒน์
 (น.ส. อภรณ์ จันทน์เจริญสุข)
 ผู้อำนวยการกองรังเมือง
 เสมอใจ พงษ์วง
 (เสมอใจ พงษ์วง)
 ปลัดกรุงเทพมหานคร

ว่าที่ร้อยตรี

ประกาศกระทรวงมหาดไทย

เรื่อง กำหนดบริเวณก่อสร้าง คัดแปลง ใช้หรือเปลี่ยนแปลงการใช้
อาคารบางชนิดหรือบางประเภท ริมถนนศรีนครินทร์ทั้งสองฟาก
ในท้องที่แขวงห้วยหมาก เขตบางกะปิ และแขวงสวนหลวง แขวงหนองบอน
แขวงบางจาก แขวงบางนา เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร ๒๕๒๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย โดยคำแนะนำของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่นในเขตกรุงเทพมหานคร จึงประกาศกำหนดบริเวณห้ามก่อสร้าง คัดแปลง ใช้หรือเปลี่ยนแปลงการใช้อาคารบางชนิดหรือบางประเภท ริมถนนศรีนครินทร์ทั้งสองฟาก ในท้องที่แขวงห้วยหมาก เขตบางกะปิ และแขวงสวนหลวง แขวงหนองบอน แขวงบางจาก แขวงบางนา เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ห้ามมิให้บุคคลใดก่อสร้างห้องแถว ตึกแถว อาคารพาณิชย์ อาคารขนาดใหญ่ โรงมหรสพ โรงแรม ศูนย์การค้า คลังสินค้าโรงงานอุตสาหกรรม หรือดัดแปลงอาคารใดให้เป็นอาคารดังกล่าวภายในระยะ ๑๕ เมตรจากเขตถนนทั้งสองฟากของถนนศรีนครินทร์ตั้งแต่ถนนรามคำแหงไปทางทิศใต้จนถึงถนนบางนา—ตราด

ทั้งนี้ตามแผนที่ท้ายประกาศกระทรวงมหาดไทยนี้

ข้อ ๒. อาคารที่ก่อสร้างมาก่อนหรือหลังวันที่ประกาศกระทรวงมหาดไทยนี้ใช้บังคับ ห้ามเปลี่ยนแปลงการใช้อาคาร เว้นแต่การเปลี่ยนแปลงการใช้นั้นไม่ขัดกับข้อ ๑

ข้อ ๓. อาคารที่ได้รับใบอนุญาตให้ก่อสร้างหรือดัดแปลงก่อนวันที่ประกาศกระทรวงมหาดไทยนี้ใช้บังคับ และยังก่อสร้างหรือดัดแปลงไม่แล้วเสร็จ ให้ดำเนินการตามที่ได้รับอนุญาตต่อไปได้

ข้อ ๔. ประกาศกระทรวงมหาดไทยนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๒๘

พลเอก สิทธิ จิรโรจน์

(สิทธิ จิรโรจน์)

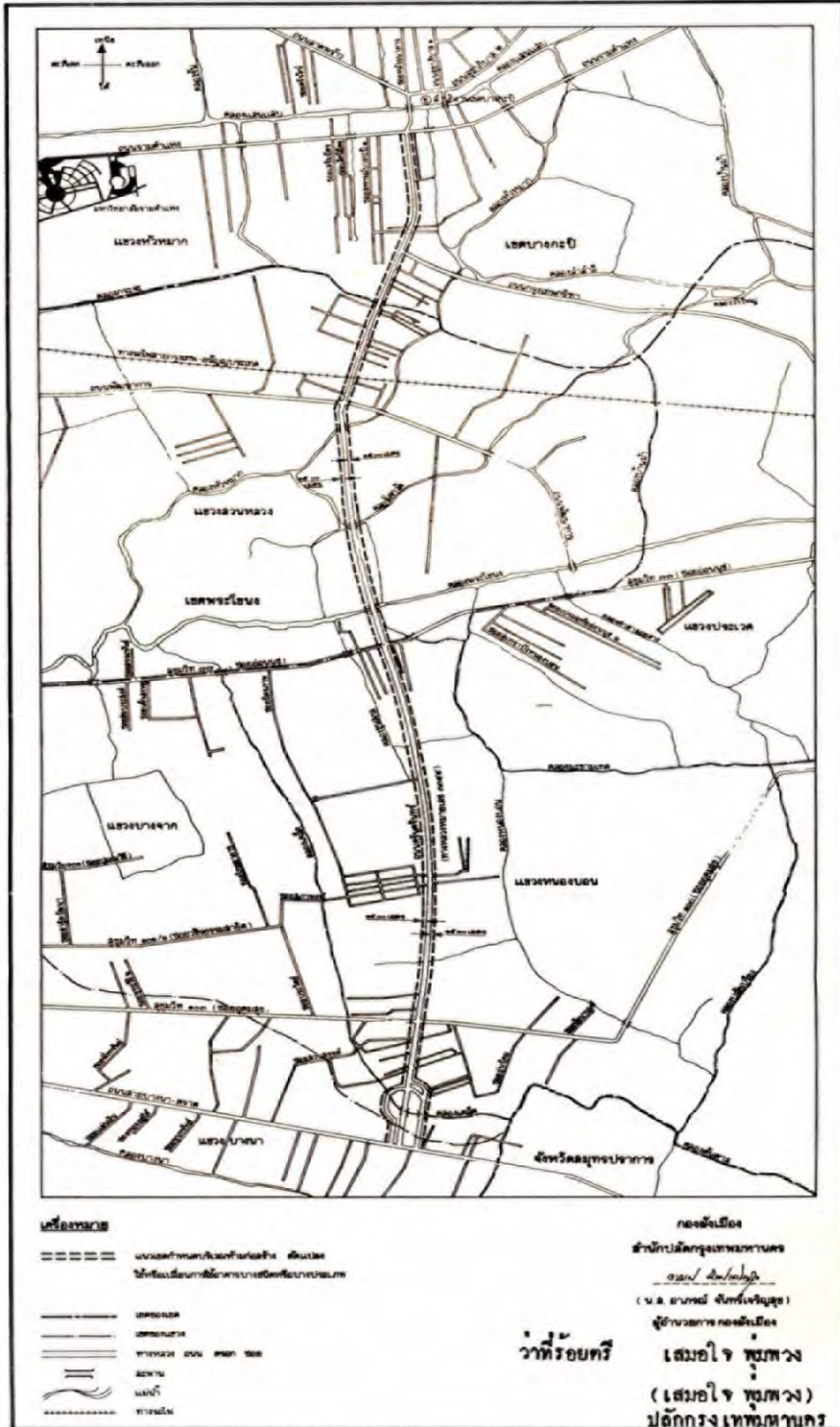
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๓ ตอนที่ ๑๔๔ ลงวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๒๘)

แผนที่กายภาพประกาศกระทรวงมหาดไทย

เรื่อง กำหนดบริเวณที่ก่อสร้าง คั่นเบง ไข่ไก่บริเวณการโยกย้ายทางรถไฟของบางกรม
บริเวณพื้นที่รถไฟของทางรถไฟที่บริเวณหัวหมาก เขตบางกะปิ และแขวงสวนหลวง
แขวงหนองบอน แขวงบางจาก แขวงบางนา เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร

มาตราส่วน

เทศบัญญัติของเทศบาลนครกรุงเทพ

เรื่อง กำหนดบริเวณซึ่งอาคารบางชนิดจะปลูกสร้างมิได้

(ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๐๒

โดยอนุมัติของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ซึ่งอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการก่อสร้างอาคาร พุทธศักราช ๒๔๗๕ เทศบาลนครกรุงเทพออกเทศบัญญัติไว้ โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาเทศบาลนครกรุงเทพ และโดยอนุมัติของผู้ว่าราชการจังหวัดพระนคร ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. เทศบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “เทศบัญญัติเรื่อง กำหนดบริเวณซึ่งอาคารบางชนิดจะปลูกสร้างขึ้นมิได้ (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๐๒”

ข้อ ๒. ให้ใช้เทศบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓. ห้ามมิให้บุคคลใดปลูกสร้างห้องแถว, ตึกแถว, อาคารพาณิชย์, โรงงานอุตสาหกรรม, อาคารสาธารณะ หรืออาคารอื่นใด นอกจากอาคารที่พักอาศัย อาคารที่เป็นส่วนหนึ่งของอาคารที่พักอาศัย, รั้ว, กำแพง, ท่อระบายน้ำ, รางระบายน้ำ, เขื่อนและสะพานภายในบริเวณดังต่อไปนี้ เว้นแต่คณะกรรมการจะพิจารณาอนุญาต โดยมีเหตุผลอันสมควรเกี่ยวกับหลักวิชาการผังเมือง คือ

ก. บริเวณที่ ๑

จากจุดบรรจบของคลองอรชรกับคลองบางกะปิไปตามคลองบางกะปิทางทิศตะวันออกจนถึงกับทางรถไฟช่องนนทรี จากจุดนี้ไปตามทางรถไฟสายช่องนนทรีทางทิศใต้จนถึงคลองไผ่สีงห์โต เลี้ยวไปตามคลองไผ่สีงห์โตทางทิศตะวันตกจนถึงบรรจบกับคลองอรชร จากจุดนี้ไปตามคลองอรชรทางทิศเหนือจนถึงบรรจบกับคลองบางกะปิ

ข. บริเวณที่ ๒

จากจุดบรรจบของถนนพระรามที่ ๔ กับเส้นขนานซึ่งห่างจากถนนสีลมมาทางทิศใต้ ๑๐๐ เมตร ไปตามถนนพระรามที่ ๔ ทางทิศตะวันออกเฉียงใต้จนบรรจบกับเส้นขนานซึ่งห่างกับถนนสารสินไปทางทิศใต้ ๑๐๐ เมตร จากจุดนี้ไปตามเส้นขนานนั้นจนบรรจบกับเส้นดิ่งแนวถนนสุรศักดิ์ เลี้ยวเข้าถนนสุรศักดิ์ไปตามถนนสุรศักดิ์จนบรรจบเส้นขนานกับถนนสีลม ซึ่งห่างจากถนนสีลมมาทางทิศใต้ ๑๐๐ เมตร และไปตามเส้นขนานนี้ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือจนบรรจบถนนพระรามที่ ๔

ตามแผนที่ท้ายเทศบัญญัตินี้

ข้อ ๔. อาคารซึ่งสร้างมาก่อนและขัดกับข้อ ๓ แห่งเทศบัญญัตินี้ ห้ามทำการต่อเติม ขยาย ดัดแปลง หรือแปลงอาคารที่พักอาศัยเป็นอาคารเพื่อประโยชน์อย่างอื่น เว้นแต่การดัดแปลงเพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อยและสวยงาม หรือการต่อเติม ขยาย โดยมีเหตุผลอันสมควรเกี่ยวกับหลักวิชาการผังเมือง คณะเทศมนตรีจะได้พิจารณาอนุญาตตามความเหมาะสม

ข้อ ๕. ให้นายกเทศมนตรีนครกรุงเทพ มีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามเทศบัญญัตินี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๐๒

อำนาจ สุวรรณ

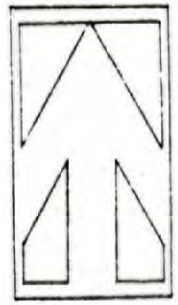
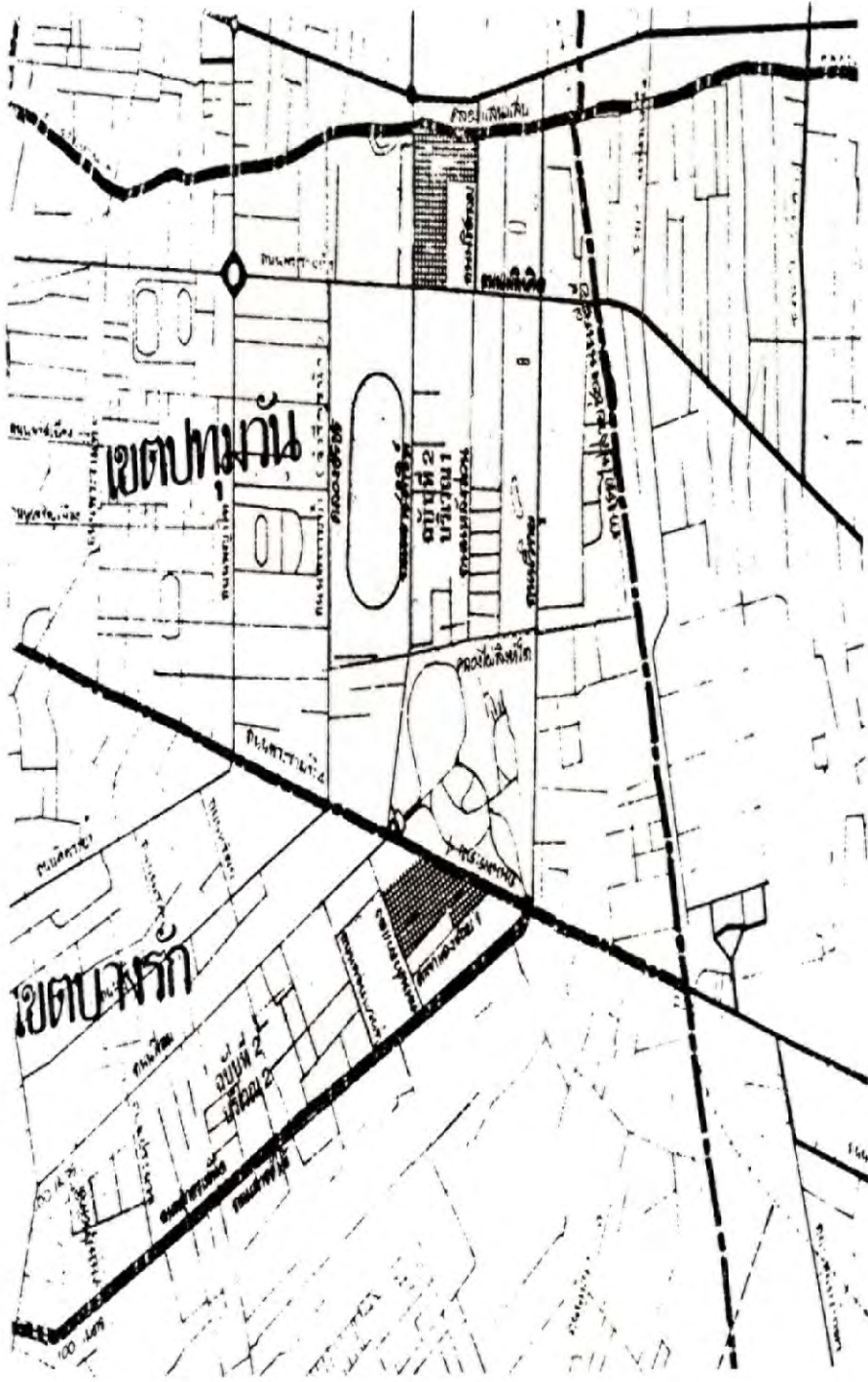
นายกเทศมนตรีนครกรุงเทพ

อนุมัติ

นายพันตำรวจเอก ล. กฤษณามระ

ผู้ว่าราชการจังหวัดพระนคร

(๑๖ ร.จ. ๖๕๐ ตอนที่ ๑๑๔ ลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๐๒)

เทศบาลนครกรุงเทพ
 เรื่องกำหนดบริเวณเชิงอาคารบางชนิด
 จะปลูกสร้างไม่ได้

- บริเวณพาณิชย์รวม
- บริเวณพักอาศัย
- เทศบาลนครกรุงเทพ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๐๒
- เทศบาลนครกรุงเทพ ฉบับที่ ๕ พ.ศ. ๒๕๐๕

บริเวณพาณิชย์รวม

บริเวณพักอาศัย

เทศบัญญัติของเทศบาลนครกรุงเทพ

เรื่อง กำหนดบริเวณซึ่งอาคารบางชนิดจะปลูกสร้างขึ้นมิได้

(ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๐๕

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการก่อสร้างอาคาร พุทธศักราช ๒๔๗๕ มาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และพระราชกฤษฎีกา กำหนดให้เทศบาลนครกรุงเทพและเทศบาลนครธนบุรี อยู่ในความควบคุมดูแลของกระทรวงมหาดไทย พ.ศ. ๒๕๐๒ เทศบาลนครกรุงเทพออกเทศบัญญัติไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาเทศบาลนครกรุงเทพ และโดยอนุมัติของรัฐมนตรว่าการกระทรวงมหาดไทย ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. เทศบัญญัตินี้ให้เรียกว่า "เทศบัญญัติเรื่อง กำหนดบริเวณซึ่งอาคารบางชนิดจะปลูกสร้างขึ้นมิได้ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๐๕"

ข้อ ๒. ให้ใช้เทศบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓. ห้ามมิให้บุคคลใดปลูกสร้างห้องแถว ตึกแถว อาคารพาณิชย์ โรงงานอุตสาหกรรม อาคารสาธารณะ หรืออาคารอื่นใด นอกจากอาคารที่พักอาศัยหรืออาคารที่เป็นส่วนหนึ่งของอาคารที่พักอาศัย รั้ว กำแพง ท่อระบายน้ำ รังระบายน้ำ เขื่อนและสะพาน ภายในบริเวณดังต่อไปนี้ เว้นแต่คณะเทศมนตรีจะพิจารณาอนุญาต โดยมีเหตุผลอันสมควรเกี่ยวกับหลักวิชาการผังเมือง คือ

ก. บริเวณที่ ๑ เริ่มจากจุดบรรจบของคลองสามแสนกับทางรถไฟสายเหนือไปทางทิศเหนือตามทางรถไฟสายเหนือจนจดกับคลองบางซื่อฝั่งใต้ จากจุดนี้เลี้ยวขวาไปทางทิศตะวันออกตามคลองบางซื่อฝั่งใต้ จนบรรจบเส้นขนานซึ่งห่างจากเขตถนนพหลโยธินฝั่งทิศตะวันตกไปทางทิศตะวันตก ๑๐๐ เมตร จากจุดนี้เลี้ยวขวาไปตามเส้นขนานนี้ลงมาทางใต้จนบรรจบกับคลองสามแสนฝั่งเหนือ จากจุดนี้เลี้ยวขวาไปตามคลองสามแสนฝั่งเหนือ จนบรรจบกับทางรถไฟสายเหนือ

ข. บริเวณที่ ๒ เริ่มจากจุดบรรจบของคลองสามเสนฝั่งเหนือกับเส้นขนานซึ่งห่างจาก
 เขตถนนพหลโยธินฝั่งตะวันออกมาทางทิศตะวันออก ๑๐๐ เมตร ไปตามเส้นขนานนี้ไปตามทิศ
 เหนือจนบรรจบกับคลองบางซื่อฝั่งใต้ เลี้ยวขวาไปตามคลองบางซื่อฝั่งใต้ทางทิศตะวันออกจน
 บรรจบกับเส้นขนานซึ่งห่างจากเขตถนนพหลโยธินฝั่งตะวันออก ๑,๐๐๐ เมตร จากจุดนี้เลี้ยวขวา
 ไปตามเส้นขนานถนนพหลโยธินนั้นลงมาทางใต้ จนบรรจบกับเส้นขนานซึ่งอยู่ห่างจากถนน
 ดินแดงมาทางทิศเหนือ ๑๐๐ เมตร จากจุดนี้เลี้ยวขวาไปตามเส้นขนานนี้จนบรรจบกับคลอง
 สามเสนฝั่งเหนือ เลี้ยวขวาไปตามคลองสามเสนฝั่งเหนือ จนบรรจบกับเส้นขนานซึ่งอยู่ห่างจาก
 ถนนพหลโยธินฝั่งตะวันออกมาทางทิศตะวันออก ๑๐๐ เมตร

ตามแผนที่ท้ายเทศบัญญัตินี้

ข้อ ๔. อาคารซึ่งสร้างมาก่อนและขัดกับข้อ ๓ แห่งเทศบัญญัตินี้ ห้ามทำการต่อเติม
 ขยาย ดัดแปลงหรือแปลงอาคารที่พักอาศัยเป็นอาคารเพื่อประโยชน์อย่างอื่น เว้นแต่การดัดแปลง
 เพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อยและสวยงาม หรือการต่อเติม ขยาย โดยมีเหตุผลอันสมควร
 เกี่ยวกับหลักวิชาการผังเมือง คณะเทศมนตรีจะได้พิจารณาอนุญาตตามความเหมาะสม

ข้อ ๕. ให้นายกเทศมนตรีนครกรุงเทพ มีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามเทศบัญญัตินี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๐๖

พลตำรวจโท ประจวบ กิริยบุตร

เทศมนตรี ผู้ทำการแทน

นายกเทศมนตรีนครกรุงเทพ

อนุมัติ

พลเอก ป. จารุเสถียร

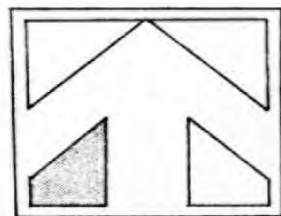
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

(๘๐ ร.จ. ๑๗๘ ตอนที่ ๒๕ ลงวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๐๖)

เทศบัญญัติของเทศบาลนครกรุงเทพ

เรื่องกำหนดบริเวณซึ่งอาคารบางชนิด จะปลูกสร้างขึ้นมิได้

บริเวณพานิชยกรรม

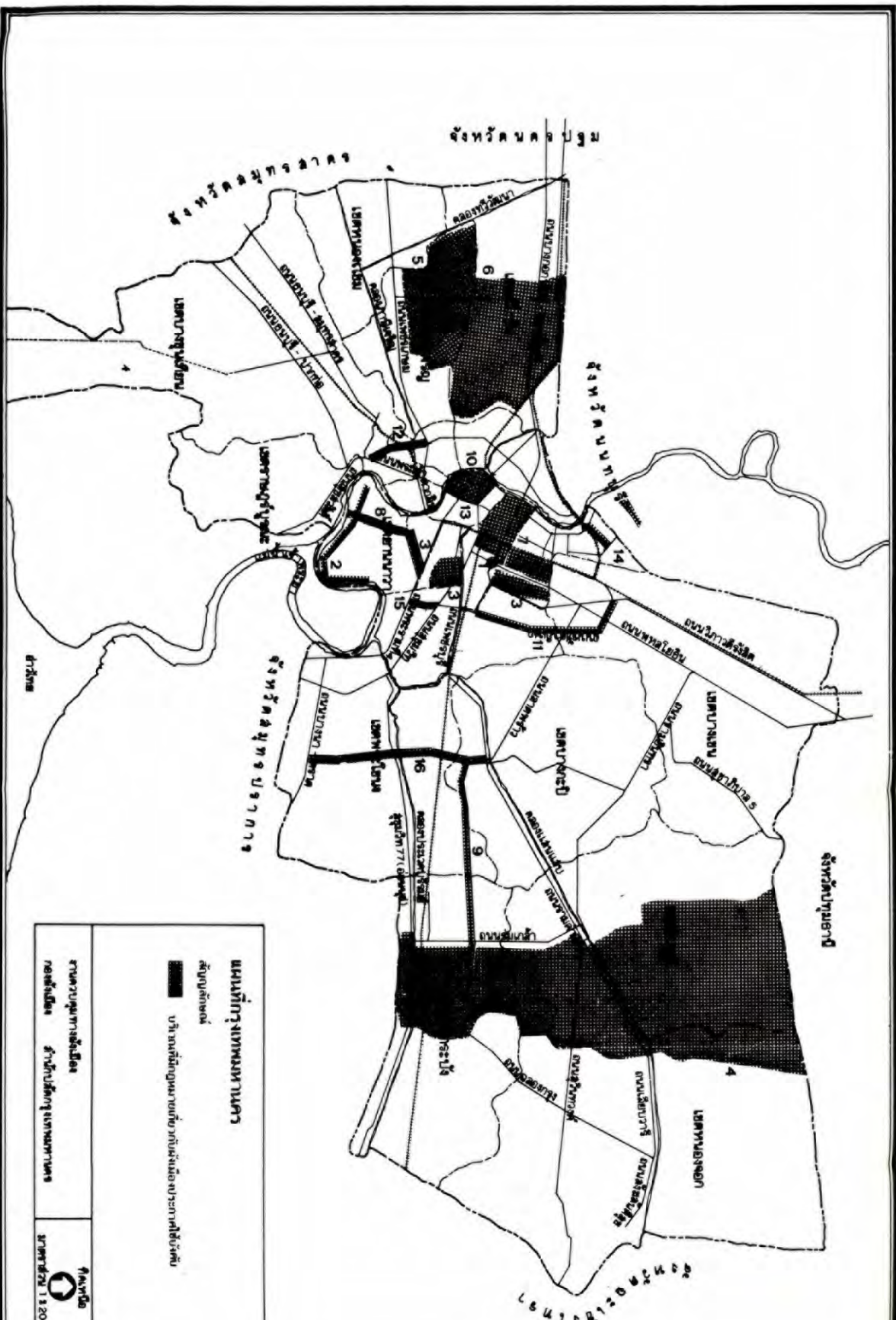

บริเวณพักอาศัย

▣ เทศบัญญัติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๐๒

▣ เทศบัญญัติ ฉบับที่ ๕ พ.ศ. ๒๕๐๕

แผนผังการคมนาคมทางหลวง

สัญลักษณ์

พื้นที่ที่ถูกระงับการจราจร

ถนนควบคุมการจราจร
 หนึ่งเลน

มาตราส่วน 1:200,000

จังหวัดกาญจนบุรี

จังหวัดนครปฐม

จังหวัดสุพรรณบุรี

จังหวัดฉะเชิงเทรา

จังหวัดสมุทรสาคร

จังหวัดราชบุรี

จังหวัดนครปฐม

จังหวัดสุพรรณบุรี

จังหวัดกาญจนบุรี

จังหวัดนครปฐม

จังหวัดสุพรรณบุรี

จังหวัดกาญจนบุรี

จังหวัดนครปฐม

จังหวัดสุพรรณบุรี

จังหวัดกาญจนบุรี

จังหวัดนครปฐม

จังหวัดสุพรรณบุรี

จังหวัดกาญจนบุรี

จังหวัดนครปฐม

จังหวัดสุพรรณบุรี

จังหวัดกาญจนบุรี

จังหวัดนครปฐม

จังหวัดสุพรรณบุรี

จังหวัดกาญจนบุรี

จังหวัดนครปฐม

จังหวัดสุพรรณบุรี

จังหวัดกาญจนบุรี

จังหวัดนครปฐม

จังหวัดสุพรรณบุรี

ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร

เรื่อง อาคารจอดรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๑

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการก่อสร้างอาคาร พุทธศักราช ๒๔๗๕ โดยอนุมัติของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และมาตรา ๖๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๑๘ กรุงเทพมหานครโดยได้รับความเห็นชอบจากสภากรุงเทพมหานคร จึงตราข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครขึ้นไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้เรียกว่า “ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่องอาคารจอดรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๑”

ข้อ ๒. ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาและกรุงเทพมหานครทุกแห่งเป็นต้นไป

ข้อ ๓. บรรดาเทศบัญญัติ ข้อบัญญัติ ระเบียบ คำสั่งอื่น ๆ ในส่วนที่ได้บัญญัติไว้แล้วในข้อบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับข้อบัญญัตินี้ ให้ใช้ข้อบัญญัตินี้แทน นอกนั้นให้เป็นไปตามเทศบัญญัติหรือข้อบัญญัติเรื่องควบคุมการก่อสร้างอาคารและกฎหมาย

ข้อ ๔. ในข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้

“รถยนต์” หมายความว่า รถซึ่งเดินด้วยกำลังเครื่องจักร เครื่องกล เว้นแต่ที่เดินบนราง

“อาคารจอดรถยนต์” หมายความว่า อาคารหรือส่วนของอาคารที่ใช้สำหรับจอดรถยนต์

ข้อ ๕. อาคารจอดรถยนต์ที่อยู่ในบังคับตามข้อบัญญัตินี้ เป็นอาคารที่มีจำนวนตั้งแต่เจ็ดคันขึ้นไป

ข้อ ๖. อาคารจอดรถยนต์ต้องสร้างด้วยวัสดุทนไฟทั้งหมด

ข้อ ๗. อาคารจอดรถยนต์ให้สร้างได้สูงไม่เกินสิบชั้นจากระดับพื้นดิน เว้นแต่จะเป็นอาคารที่มีระบบขจรรถยนต์ด้วยเครื่องจักรเป็นส่วนประกอบอีกทางหนึ่งด้วย

อาคารจอครยนต์ที่สูงเกินหนึ่งชั้นเหนือระดับพื้นดิน ต้องเปิดโล่งอย่างน้อยสองด้าน ส่วนเปิดโล่งต้องมีพื้นที่ไม่น้อยกว่าครึ่งหนึ่งของพื้นที่ผืนดินนั้น และส่วนที่เปิดโล่งทั้งหมดรวมกันต้องไม่ต่ำกว่าร้อยละสิบของพื้นที่อาคารชั้นนั้น ๆ เว้นแต่กรณีตามข้อ ๘

ข้อ ๘. อาคารจอครยนต์ที่อยู่ต่ำกว่าระดับพื้นดิน ต้องจัดให้มีเครื่องระบายอากาศซึ่งสามารถเปลี่ยนอากาศภายในชั้นนั้น ๆ ได้หมดในเวลาสี่ชั่วโมง

ข้อ ๙. ส่วนเปิดโล่งของอาคารจอครยนต์ ต้องมีขอบหรือราวกันตกที่แข็งแรงให้ความปลอดภัยแก่รยนต์และบุคคลได้

ข้อ ๑๐. ผนังของอาคารจอครยนต์ที่อยู่ห่างเขตที่ดินของผู้อื่นหรืออาคารอื่นน้อยกว่า ๓.๐๐ เมตร ต้องเป็นผนังกันไฟหนาไม่น้อยกว่า ๒๐ เซนติเมตร หรือคอนกรีตเสริมเหล็กหนาไม่น้อยกว่า ๑๕ เซนติเมตร และห้ามทำช่องเปิดใด ๆ ในผนังนั้น

ข้อ ๑๑. ใ้มีที่ว่างอันปราศจากหลังคาหรือสิ่งใดปกคลุม กว้างไม่น้อยกว่า ๓.๐๐ เมตรตลอดด้านของอาคารจอครยนต์อย่างน้อยสองด้าน และขวาวรวมกันไม่น้อยกว่าครึ่งหนึ่งของความขวาวรอบอาคาร

ข้อ ๑๒. อาคารจอครยนต์ที่มีการใช้ประเภทอื่นรวมอยู่ด้วยส่วนกันแยกประเภทการใช้อาคาร ต้องเป็นผนังกันไฟหนาไม่น้อยกว่า ๒๐ เซนติเมตร หรือเป็นผนังคอนกรีตเสริมเหล็กหนาไม่น้อยกว่า ๑๕ เซนติเมตร ใ้มีช่องเปิดเฉพาะประตูทำด้วยวัสดุทนไฟกว้างไม่เกิน ๒.๐๐ เมตร ไม่เกินสองประตู

ข้อ ๑๓. ระยะตั้งระหว่างพื้นถึงส่วนต่ำสุดของคานหรือเพดานหรือสิ่งอื่นที่ติดกับคานหรือเพดานต้องไม่น้อยกว่า ๒.๑๐ เมตร

ข้อ ๑๔. น้ำหนักบรรทุกของอาคารจอครยนต์เพื่อใช้คำนวณออกแบบต้องไม่ต่ำกว่า ๔๐๐ กิโลกรัมต่อตารางเมตร สำหรับรยนต์ที่มีน้ำหนักรถไม่เกิน ๒,๐๐๐ กิโลกรัม และไม่ต่ำกว่า ๘๐๐ กิโลกรัมต่อตารางเมตร สำหรับรยนต์ที่มีน้ำหนักรถเกิน ๒,๐๐๐ กิโลกรัม

ข้อ ๑๕. ทางลาดขึ้นลงสำหรับรยนต์ระหว่างชั้นต่าง ๆ ลาดชันได้ไม่เกินร้อยละสิบห้า ทางลาดช่วงหนึ่ง ๆ ต้องสูงไม่เกิน ๕.๐๐ เมตร ให้ทำที่พักมีขนาดยาวไม่น้อยกว่า ๖.๐๐ เมตร เว้นแต่ทางลาดแบบเวียนที่ชันไม่เกินร้อยละสิบจะไม่ทำที่พักก็ได้ ปลายทางลาดต้องลาดมุมยาวไม่น้อยกว่า ๒.๕๐ เมตร

จุดที่ลาดขึ้นหรือลงที่ระดับพื้นดิน ต้องอยู่ห่างจากเขตทางสาธารณะไม่น้อยกว่า ๖.๐๐ เมตร สำหรับทางลาดในอาคารจุดที่ลาดขึ้นหรือลงต้องอยู่ห่างจากปากทางออกของอาคารนั้นอย่างน้อย ๖.๐๐ เมตร

ให้มีบันไดกว้างไม่น้อยกว่า ๑.๐๐ เมตร อย่างน้อยหนึ่งบันไดสำหรับพื้นที่ในชั้นนั้น ๆ ทุก ๑,๐๐๐ ตารางเมตร หากต้องมีเกินหนึ่งบันได แต่ละบันไดต้องห่างกันไม่น้อยกว่า ๓๐.๐๐ เมตร

ข้อ ๑๖ อาคารจอดรถยนต์ที่จอดรถยนต์ได้เกินห้าสิบกัณ แต่ไม่เกินสองร้อยคัน ต้องมีห้องส้วม ทัชสวาระและอ่างล้างมือ ดังนี้

ก. ส้วมชายหนึ่งทัช สวาระสองทัช อ่างล้างมือหนึ่งทัช

ข. ส้วมหญิงหนึ่งทัช อ่างล้างมือหนึ่งทัช

อาคารที่จอดรถยนต์ได้ตั้งแต่สองร้อยคันขึ้นไป ต้องมีห้องส้วม ทัชสวาระ และอ่างล้างมือในอัตราดังกล่าวข้างต้นทุก ๆ สองร้อยคันที่เพิ่มขึ้น เศษของสองร้อยคันให้นับเป็นสองร้อยคัน

ห้องส้วมต้องกว้างไม่น้อยกว่า ๕๐ เซนติเมตร และมีเนื้อที่ไม่ต่ำกว่า ๑.๕๐ ตารางเมตร มีเครื่องระบายอากาศซึ่งสามารถเปลี่ยนอากาศภายในห้องได้หมดในเวลาสามสิบนาที

ข้อ ๑๗. ให้มีท่อประปาพร้อมทั้งอุปกรณ์บัดเบ็ดน้ำ เพื่อใช้สำหรับล้างพื้นอาคารอยู่ในที่เหมาะสมทุกชั้นที่ใช้จอดรถยนต์

ข้อ ๑๘. ให้มีระบบระบายน้ำจากอาคารทุกชั้นอย่างเพียงพอ และให้ต่อตรงกับระบบระบายน้ำที่ระดับพื้นดิน

ข้อ ๑๙. ทุกส่วนของอาคาร จอดรถยนต์ ต้องให้มีแสงสว่างแลเห็นได้ชัดทั้งกลางวันและกลางคืน

ข้อ ๒๐. ให้มีเครื่องดับเพลิงเคมีหนึ่งเครื่องต่อจำนวนที่จอดรถยนต์ทุก ๆ ห้าสิบกัณ และให้มีไว้ทุกชั้นที่ใช้จอดรถยนต์อย่างน้อยชั้นละหนึ่งเครื่อง

ข้อ ๒๑ ให้มีท่อคั่นน้ำดับเพลิงตามมาตรฐานของกองตำรวจดับเพลิงในจำนวนที่เพียงพอ เพื่อดับเพลิงได้ทุกส่วนของอาคาร

ข้อ ๒๒. ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครรักษาการตามข้อบัญญัตินี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๐ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๒๑

ชโล ธรรมศิริ

(นายชโล ธรรมศิริ)

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

หมายเหตุ เหตุผลในการประกาศใช้ข้อบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากยังไม่มีข้อบัญญัติอาคาร
จอดรถยนต์ขึ้นใช้บังคับในเขตกรุงเทพมหานคร เป็นเหตุให้ต้องนำข้อบังคับเกี่ยวกับลักษณะ
อาคารชนิดอื่นมาใช้บังคับ ซึ่งไม่เหมาะสมกับความเจริญในสภาพปัจจุบัน จึงจำเป็นต้องตราข้อ
บัญญัติกรุงเทพมหานครเกี่ยวกับอาคารจอดรถยนต์ขึ้น

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๕๕ ตอนที่ ๖๑ วันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๒๑

ประกาศในกรุงเทพกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๔ ตอนที่ ๖ วันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๒๑)

ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร

เรื่อง ควบคุมการก่อสร้างอาคาร

พ.ศ. ๒๕๒๒

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการก่อสร้างอาคาร พ.ศ. ๒๔๗๕ โดยอนุมัติของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และมาตรา ๖๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๑๘ กรุงเทพมหานครโดยได้รับความเห็นชอบจากสภากรุงเทพมหานคร จึงตราข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้เรียกว่า “ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่องควบคุมการก่อสร้างอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒”

ข้อ ๒. ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา และกรุงเทพมหานครกึ่งานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓. ให้ยกเลิก

(๑) เทศบัญญัติของเทศบาลนครกรุงเทพ เรื่องควบคุมการก่อสร้างอาคารพุทธศักราช ๒๔๘๓

(๒) เทศบัญญัติของเทศบาลนครกรุงเทพ เรื่องควบคุมการก่อสร้างอาคาร (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๔๘๘

(๓) เทศบัญญัติของเทศบาลนครกรุงเทพ เรื่องควบคุมการก่อสร้างอาคาร (ฉบับที่ ๓) พุทธศักราช ๒๔๙๑

(๔) เทศบัญญัติของเทศบาลนครกรุงเทพ เรื่องควบคุมการก่อสร้างอาคาร (ฉบับที่ ๔) พุทธศักราช ๒๕๐๔

- (๕) เทศบัญญัติของเทศบาลนครกรุงเทพ เรื่องควบคุมการก่อสร้างอาคาร (ฉบับที่ ๕)
พุทธศักราช ๒๕๐๕
- (๖) เทศบัญญัติของเทศบาลนครกรุงเทพ เรื่องควบคุมการก่อสร้างอาคาร (ฉบับที่ ๖)
พุทธศักราช ๒๕๐๕
- (๗) เทศบัญญัติของเทศบาลนครกรุงเทพ เรื่องควบคุมการก่อสร้างอาคาร (ฉบับที่ ๗)
พุทธศักราช ๒๕๐๘
- (๘) เทศบัญญัติของเทศบาลนครกรุงเทพ เรื่องควบคุมการก่อสร้างอาคาร (ฉบับที่ ๘)
พุทธศักราช ๒๕๐๘
- (๙) เทศบัญญัติของเทศบาลนครกรุงเทพ เรื่องควบคุมการก่อสร้างอาคาร (ฉบับที่ ๙)
พุทธศักราช ๒๕๑๐
- (๑๐) เทศบัญญัติของเทศบาลนครกรุงเทพ เรื่องควบคุมการก่อสร้างอาคาร (ฉบับที่ ๑๐)
พุทธศักราช ๒๕๑๑
- (๑๑) เทศบัญญัติของเทศบาลนครธนบุรี เรื่องควบคุมการก่อสร้างอาคาร พุทธศักราช
๒๔๘๕
- (๑๒) เทศบัญญัติของเทศบาลนครธนบุรี เรื่องควบคุมการก่อสร้างอาคาร (ฉบับที่ ๒)
พุทธศักราช ๒๕๐๓

บรรดาเทศบัญญัติข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่งอื่น ๆ ในส่วนที่ได้บัญญัติไว้แล้วในข้อ
บัญญัติหรือซึ่งขัดหรือแย้งกับข้อบัญญัตินี้ให้ใช้ข้อบัญญัตินี้แทน

หมวด ๑

วิเคราะห์ศัพท์

ข้อ ๔. ในข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้

(๑) “อาคารที่พักอาศัย” หมายความว่า ตึก บ้าน เรือน โรง แพ ซึ่งโดย
ปกติบุคคลอาศัยอยู่ทั้งกลางวันและกลางคืน

(๒) “ห้องแถว” หมายความว่า อาคารที่พักอาศัยหรืออาคารพาณิชย์ซึ่งปลูกสร้างติดต่อกันเป็นแถวเกินสองห้อง และประกอบด้วยวัตถุไม่ทนไฟเป็นส่วนใหญ่

(๓) “ตึกแถว” หมายความว่า อาคารที่พักอาศัยหรืออาคารพาณิชย์ซึ่งปลูกสร้างติดต่อกันเป็นแถวเกินสองห้อง และประกอบด้วยวัตถุทนไฟเป็นส่วนใหญ่

(๔) “อาคารพาณิชย์” หมายความว่า อาคารที่ใช้เพื่อประโยชน์แห่งการค้าหรือโรงงานที่ใช้เครื่องจักรซึ่งเทียบได้ไม่เกิน ๕ แรงม้า หรืออาคารที่ก่อสร้างห่างแนวทางสาธารณะหรือทางซึ่งมีสภาพเป็นสาธารณะไม่เกิน ๒๐ เมตร ซึ่งอาจใช้เป็นอาคารเพื่อประโยชน์แห่งการค้าได้

(๕) “โรงงานอุตสาหกรรม” หมายความว่า โรงงานสำหรับประกอบกิจการอุตสาหกรรม โดยใช้เครื่องจักรซึ่งเทียบได้เกิน ๕ แรงม้าเป็นปัจจัย

(๖) “อาคารสาธารณะ” หมายความว่า สถานที่ซึ่งกำหนดให้เป็นที่ชุมนุมชนได้ทั่วไปเช่น โรงมหรสพ หอประชุม โรงแรม โรงเรียน ภัตตาคาร หรือโรงพยาบาล เป็นต้น

(๗) “อาคารเลี้ยงสัตว์” หมายความว่า สิ่งปลูกสร้างเพื่อให้สัตว์พาหนะพักอาศัย เช่น ช้าง ม้า โค กระบือ เป็นต้น

(๘) “อาคารชั่วคราว” หมายความว่า สิ่งปลูกสร้างซึ่งกำหนดเวลาที่ระงับถอน

(๙) “อาคารพิเศษ” หมายความว่า อาคารดังต่อไปนี้

(ก) โรงมหรสพ อัมจันทร์ หรือหอประชุม

(ข) อุโมงค์ คานเรือ หรือท่าเรือ สำหรับเรือขนาดใหญ่เกิน ๑๐๐ ตัน และโป๊ะจอดเรือ

(ค) อาคารสูงเกิน ๑๕ เมตร หรือสะพานช่วงหนึ่งยาวเกิน ๑๐ เมตร

(๑๐) “อาคารแฉกลอย” หมายความว่า โด๊ะ แท่น แคร่ มีหลังคาตั้งอยู่บนพื้นดิน สามารถเคลื่อนที่ได้ขนาดไม่เกิน ๔ ตารางเมตร ไม่มีฝาหรือผนังซึ่งใช้ประโยชน์แห่งการค้าย่อย โดยมีกำหนดเวลาเข้าใช้สอยและเลิกเป็นประจำวัน และไม่ได้ใช้เป็นที่พักอาศัย

(๑๑) “ผู้ออกแบบ” หมายความว่า ผู้รับผิดชอบในการคำนวณ เขียนแบบ และ กำหนดรายการ เพื่อใช้ในการก่อสร้าง

(๑๒) “ผู้ควบคุมงาน” หมายความว่า ผู้มีหน้าที่ควบคุมการก่อสร้างให้ผู้ได้รับอนุญาต

(๑๓) “แผนผัง” หมายความว่า แผนที่แสดงลักษณะที่ดินบริเวณปลูกสร้างอาคารและที่ดินติดต่อกัน

(๑๔) “แบบก่อสร้าง” หมายความว่า แบบของตัวอาคารเพื่อใช้ประโยชน์ในการปลูกสร้าง

(๑๕) “รายการก่อสร้าง” หมายความว่า ข้อความชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับการก่อสร้างตามแบบก่อสร้าง

(๑๖) “รายการคำนวณ” หมายความว่า รายละเอียดแสดงวิธีการคิดกำลังต้านทานของส่วนอาคารตามที่ปรากฏในแบบก่อสร้าง

(๑๗) “แบบสังเขป” หมายความว่า แบบชนิดที่เขียนไว้พอเป็นประมาณ

(๑๘) “แผนอาคาร” หมายความว่า แบบแสดงลักษณะส่วนรวมของอาคาร

(๑๙) “รูปด้าน” หมายความว่า แบบแสดงลักษณะส่วนตั้งภายนอกของอาคาร

(๒๐) “รูปตัด” หมายความว่า แบบแสดงลักษณะส่วนตั้งภายในของอาคาร

(๒๑) “พื้นอาคาร” หมายความว่า เนื้อที่ส่วนรวมของอาคารซึ่งอยู่ในขอบเขตของคาน หรือรอดที่รับพื้น หรือภายในพื้นบ้าน หรือภายในขอบเขตของเสาอาคาร

(๒๒) “ฝ้า” หมายความว่า ส่วนก่อสร้างในคานตั้งซึ่งกันแบ่งพื้นอาคารให้เป็นห้อง ๆ

(๒๓) “ผนัง” หมายความว่า ส่วนก่อสร้างในคานตั้งซึ่งกันคานนอกของอาคารให้เป็นหลังหรือหน่วยจากกัน

(๒๔) “ผนังกันไฟ” หมายความว่า ผนังซึ่งทำด้วยวัสดุทนไฟและไม่มีช่องที่ไฟให้ไฟผ่านได้

(๒๕) “หลังคา” หมายความว่า สิ่งปกคลุมส่วนบนของอาคารสำหรับบังแดดและฝน รวมทั้งสิ่งใดซึ่งประกอบขึ้นเพื่อยึดเหนี่ยวสิ่งปกคลุมนี้ให้มั่นคงแข็งแรง

(๒๖) “รากฐาน” หมายความว่า ส่วนรับน้ำหนักของอาคารนับจากใต้พื้นชั้นล่างลงไปจนถึงที่ฝังอยู่ในดิน

(๒๗) “เสาเข็ม” หมายความว่า เสาที่ตอกฝังลงไป在地เพื่อช่วยรับน้ำหนักบรรทุกของอาคาร

(๒๘) “ช่วงบันได” หมายความว่า ระยะตั้งบันไดซึ่งมีขั้นต่อกันโดยตลอด

(๒๙) “ลูกตั้ง” หมายความว่า ระยะตั้งของขั้นบันได

(๓๐) “ลูกนอน” หมายความว่า ระยะราบของขั้นบันได

(๓๑) “บ่อตรวจระบายน้ำ” หมายความว่า ส่วนที่เปิดได้ของท่อระบายน้ำซึ่งกำหนดไว้ใช้ในการชำระล้างท่อ

(๓๒) “บ่อพักขยะ” หมายความว่า ส่วนที่เปิดได้ของทางระบายน้ำที่กำหนดไว้เพื่อกักขยะไม่ให้ระบายไปกับน้ำ

(๓๓) “เครื่องสุขภัณฑ์” หมายความว่า เครื่องประกอบอันใช้ประโยชน์ในการสุขาภิบาลของอาคาร

(๓๔) “บ่ออำม” หมายความว่า บ่อพักอุจจาระหรือสิ่งโสโครกอันไม่มีวิธีการระบายออกไปตามสภาพปกติ

(๓๕) “ลิฟท์” หมายความว่า เครื่องใช้สำหรับบรรทุกบุคคลหรือของขึ้นลงระหว่างชั้นต่าง ๆ ของอาคาร

(๓๖) “วัตถุทนไฟ” หมายความว่า วัตถุก่อสร้างที่ไม่เป็นเชื้อเพลิง

(๓๗) “วัตถุถาวร” หมายความว่า วัตถุทนไฟซึ่งตามปกติไม่แปลงสภาพได้ง่ายโดยน้ำ ไฟ หรือดินฟ้าอากาศ

(๓๘) “เหล็กหล่อ” หมายความว่า เหล็กที่ถลุงจากแร่เหล็กอันจะใช้เชื่อมหรือชุบไม้ได้ผล

- (๓๘) “เหล็กถ่วง” หมายความว่า เหล็กที่มีธาตุอ่อนเจือปนน้อยที่สุด และจะ
ใช้ชุบไม่ได้ผล
- (๓๙) “เหล็กถ่าน” หมายความว่า เหล็กที่มีธาตุถ่านผสม ทำให้เหนียวกว่า
ปกติอันจะใช้ชุบได้ผล
- (๔๐) “เหล็กเสริม” หมายความว่า เหล็กถ่านที่ใช้สำหรับฝังในเนื้อคอนกรีต
เพื่อเสริมกำลังขึ้น
- (๔๑) “แรงประลัย” หมายความว่า แรงขนาดที่จะทำให้วัตถุนั้นแตกแยกจาก
กันเป็นส่วน
- (๔๒) “แรงดึง” หมายความว่า แรงที่จะทำให้วัตถุแยกออกห่างจากกัน
- (๔๓) “แรงอัด” หมายความว่า แรงที่จะทำให้วัตถุหลายเข้าหากัน
- (๔๔) “แรงเฉือน” หมายความว่า แรงที่จะทำให้วัตถุขาดออกจากกันจุด
กบฏไกวคด
- (๔๕) “ส่วนปลอดภัย” หมายความว่า อัตราส่วนที่ใช้ทอนแรงประลัยลงให้ถึง
ขนาดที่จะใช้ได้ปลอดภัย
- (๔๖) “น้ำหนักบรรทุก” หมายความว่า น้ำหนักที่กำหนดว่าจะเพิ่มขึ้นบน
อาคาร นอกจากน้ำหนักของตัวอาคารนั่นเอง
- (๔๗) “ส่วนลาด” หมายความว่า ส่วนระยะตั้งเทียบกับส่วนระยะราวของ
ฐานตามแนวราบ
- (๔๘) “ทางสาธารณะ” หมายความว่า ที่ดินที่ประชาชนมีสิทธิใช้เป็นทาง
คมนาคมได้
- (๔๙) “ถนนสาธารณะ” หมายความว่า ทางสาธารณะที่รถยนต์ผ่านได้
- (๕๐) “ระดับถนนสาธารณะ” หมายความว่า ความสูงของยอดถนนสาธารณะ
ใกล้ชิดกับที่ดินที่ปลูกสร้างเทียบกับระดับน้ำทะเล
- (๕๑) “ทางระบายน้ำสาธารณะ” หมายความว่า ช่องน้ำไหลตามทางสาธารณะ
และถนนสาธารณะ ซึ่งกำหนดไว้ให้ระบายออกจากอาคารได้

(๕๓) “แนวถนน” หมายความว่า เขตถนนและทางเดินที่กำหนดไว้ให้เป็นทางสาธารณะ

(๕๔) “ทางที่มีสภาพเป็นสาธารณะ” หมายความว่า ที่ดินที่เจ้าของยอมให้ประชาชนใช้เป็นทางคมนาคมได้

(๕๕) “ทางน้ำสาธารณะ” หมายความว่า ทางน้ำที่ประชาชนมีสิทธิใช้เป็นทางคมนาคมได้

(๕๖) “แนวทางสาธารณะ” หมายความว่า แนวเขตที่กำหนดให้เป็นทางสาธารณะทั้งทางบกและทางน้ำ

(๕๗) “แนวทางที่มีสภาพเป็นสาธารณะ” หมายความว่า แนวเขตที่เจ้าของที่ดินยอมให้ประชาชนใช้เป็นทางคมนาคมได้

หมวด ๒

การอนุญาตปลูกสร้าง

ข้อ ๕. บุคคลใดจะปลูกสร้างอาคารให้ยื่นคำขอรับอนุญาตจากผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

ผู้ขอรับอนุญาตต้องเป็นเจ้าของอาคารที่จะปลูกสร้าง หรือเป็นตัวแทนซึ่งได้รับมอบอำนาจโดยชอบด้วยกฎหมาย

ข้อ ๖. คำขอรับอนุญาตให้ทำตามแบบ “อ. ๑” ทั่วยข้อบัญญัตินี้พร้อมด้วยแผนผังแบบก่อสร้าง และรายการก่อสร้างอย่างละเอียด

ข้อ ๗. การขอรับอนุญาตชั่วคราวนอกจากจะแสดงความประสงค์ในคำขอให้ผู้ขอ กำหนดชั้นของงานและระยะเวลาแล้วเสร็จ ในแผนผัง แบบก่อสร้าง และรายการก่อสร้างไว้ให้ชัดเจน

ข้อ ๘. การอนุญาตให้ปลูกสร้างอาคารให้ใช้หนังสือตามแบบ “อ. ๒” ทั่วยข้อบัญญัติ

ข้อ ๙. คำสั่งของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครให้แก้ไข เปลี่ยนแปลงแผนผัง แบบ ก่อสร้าง หรือรายการก่อสร้าง ให้ใช้หนังสือตามแบบ “อ. ๓” ท้ายข้อบัญญัตินี้ และจัดส่ง ให้ผู้ขอรับอนุญาต โดยให้ลงนามรับเป็นหลักฐาน แต่ถ้าส่งไม่ได้ด้วยประการใด ๆ ให้ปิด ประกาศไว้ ณ ศาลาว่าการกรุงเทพมหานคร หรือ ณ ที่ทำการเขตท้องที่ที่ขอรับอนุญาต

ข้อ ๑๐. การก่อสร้างอาคารตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการก่อสร้างอาคาร พุทธศักราช ๒๔๗๕ ให้หน่วยงานเจ้าของอาคารหรือเจ้าอาวาส แจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ว่าราชการ กรุงเทพมหานครทราบก่อนทำการก่อสร้างไม่น้อยกว่าสามสิบวัน พร้อมด้วยแผนผังและแบบ ก่อสร้างสองชุด

ถ้าผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมีข้อแก้ไข ให้มีหนังสือแจ้งเหตุผลให้หน่วยงานเจ้าของ อาคารหรือเจ้าอาวาสทราบ ภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้ง

หมวด ๓

แผนผัง แบบก่อสร้าง รายการก่อสร้าง และรายการคำนวณ

ข้อ ๑๑. แผนผังให้ใช้มาตราส่วนไม่เล็กกว่า ๑ ใน ๕๐๐ แสดงขอบเขตที่ดินบริเวณ ติดต่อ และขอบนอกของอาคารที่มีอยู่แล้วกับอาคารที่ขอรับอนุญาตปลูกสร้างใหม่ด้วยลักษณะ เครื่องหมายต่างกันให้ชัดเจน พร้อมด้วยเครื่องหมายที่อันถูกต้อง

ข้อ ๑๒. ในแผนผังให้แสดงทางสาธารณะที่ติดต่อกับที่ดินปลูกสร้างและทางระบายน้ำ ออกจากอาคารที่จะปลูกสร้าง จนถึงทางระบายน้ำสาธารณะและตามแนวทางระบายน้ำนั้นให้แสดง เครื่องหมายทิศทางน้ำไหลพร้อมด้วยส่วนลาด

ข้อ ๑๓. ในแผนผังให้แสดงระดับของพื้นชั้นล่างของอาคาร และความสัมพันธ์กับ ระดับถนนสาธารณะหรือระดับพื้นดินที่ปลูกสร้าง

ข้อ ๑๔. แบบก่อสร้างให้ใช้มาตราส่วนไม่เล็กกว่า ๑ ใน ๑๐๐ แสดงแผนฐานรากอาคาร แผนพื้นชั้นต่าง ๆ ของอาคาร รูปด้าน รูปตัด ทางขวางและรูปตัดทางยาวไม่ต่ำกว่าสองด้าน รูปรายละเอียดส่วนสำคัญ ขนาด และเครื่องหมายแสดงวัตถุก่อสร้างอาคารชัดเจนพอที่จะคิด รายการและสอบรายการคำนวณได้

แบบก่อสร้างแสดงรูปด้านและแผนพื้นชั้นต่าง ๆ ของอาคารโรงงานอุตสาหกรรมจะใช้
มาตราส่วนไม่เล็กกว่า ๑ ใน ๒๐๐ ก็ได้

ข้อ ๑๕. แบบก่อสร้างอาคารพาณิชย์ อาคารสาธารณะหรืออาคารที่ก่อสร้างด้วยวัสดุถาวร
และวัสดุทนไฟเป็นส่วนใหญ่ ให้แนบรายการคำนวณกำลังของส่วนสำคัญต่าง ๆ ของอาคารไว้
โดยครบถ้วน

แบบก่อสร้างอาคารพิเศษนอกจากต้องปฏิบัติตามกฎหมายที่มีข้อกำหนดควบคุมอยู่โดย
เฉพาะ แล้วให้แสดงรายการคำนวณโดยละเอียด

ข้อ ๑๖. แบบก่อสร้างสำหรับต่อเติมหรือตัดแปลงอาคารที่มีอยู่แล้ว ให้แสดงแบบของ
ส่วนเก่าและส่วนที่จะต่อเติมหรือตัดแปลงให้เห็นชัดเจนต่างกัน

ข้อ ๑๗. อาคารชั่วคราวเพื่อประโยชน์ในการปลูกสร้างอาคารถาวร หรือเพื่อประโยชน์
อย่างอื่นจะเสนอแบบก่อสร้างเป็นแบบสังเขปกก็ได้ อาคารประเภทนี้ผู้ได้รับอนุญาตต้องรื้อถอน
ไปให้เสร็จสิ้นภายในกำหนดอายุหนังสืออนุญาตนั้น ถ้ายังมีความจำเป็นต้องใช้ต่อไปให้ต่อ
อายุได้เป็นคราว ๆ ไม่เกินคราวละหกเดือน

ข้อ ๑๘. รายการก่อสร้าง ให้แสดงลักษณะของวัสดุก่อสร้างอันเป็นส่วนประกอบ
สำคัญของอาคารโดยละเอียดชัดเจน

ข้อ ๑๙. มาตราส่วน ขนาด ระยะ น้ำหนัก และหน่วยการคำนวณต่าง ๆ ของ
แผนผังแบบก่อสร้าง รายการก่อสร้าง หรือรายการคำนวณนั้น ให้ใช้มาตราเมตริก

ข้อ ๒๐. แผนผัง แบบก่อสร้าง และรายการก่อสร้าง ให้ลงลายมือชื่อและแจ้งสำนัก
งานหรือที่อยู่ของผู้กำหนดแผนผังออกแบบก่อสร้าง ทำรายการก่อสร้าง และคิดรายการคำนวณ
ไว้ด้วยพร้อมคุณวุฒิและใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ

หมวด ๔

ลักษณะอาคารต่าง ๆ

ข้อ ๒๑. อาคารที่มีได้ก่อสร้างด้วยวัสดุถาวร และวัสดุทนไฟเป็นส่วนใหญ่ ครัวไฟ
ต้องอยู่นอกอาคารเป็นส่วนตัดต่างหากถ้าจะรวมครัวไฟไว้ในอาคารด้วยก็ได้ แต่ต้องลาดพื้น
บุผนังฝา เพดาน ครัวไฟด้วยวัสดุถาวรหรือวัสดุทนไฟเป็นส่วนใหญ่

ข้อ ๒๒ อาคารที่ได้ก่อสร้างด้วยวัสดุถาวรหรือวัสดุทนไฟเป็นส่วนใหญ่ หรือก่อด้วยอิฐไม่เสริมเหล็ก ให้ปลูกสร้างได้ไม่เกินสองชั้น

ข้อ ๒๓ อาคารสองชั้นที่ได้ก่อสร้างด้วยวัสดุถาวร หรือวัสดุทนไฟเป็นส่วนใหญ่ พื้นชั้นล่างของอาคารนั้นจะสูงกว่าระดับพื้นดินเกิน ๑.๐๐ เมตรไม่ได้

ข้อ ๒๔ โรงมหรสพ หอประชุม หรืออาคารที่ปลูกสร้างเกินสองชั้น ให้ทำด้วยวัสดุถาวรและวัสดุทนไฟเป็นส่วนใหญ่

โรงมหรสพหรือหอประชุมที่ปลูกสร้างเกินหนึ่งชั้น หรืออาคารที่ปลูกสร้างเกินสามชั้น นอกจากมีบันไดตามปกติแล้ว ต้องมีทางลงหนีไฟโดยเฉพาะอย่างน้อยอีกหนึ่งทาง ตามลักษณะแบบของอาคารที่จะกำหนดให้

ข้อ ๒๕ ห้องแถวและตึกแถว ต้องมีความกว้างจากเส้นกึ่งกลางของผนังด้านหนึ่งไปยังเส้นกึ่งกลางของผนังอีกด้านหนึ่งไม่น้อยกว่า ๓.๕๐ เมตร ความลึกของห้องต้องไม่น้อยกว่า ๓.๕๐ เมตร และต้องมีประตูหรือทางให้คนเข้าออกได้ทั้งด้านหน้าและด้านหลัง ในกรณีที่เป็นตึกแถว ผนังต้องทำด้วยวัสดุถาวรและวัสดุทนไฟ ถ้าก่อด้วยอิฐหรือคอนกรีตไม่เสริมเหล็ก หรือวัสดุทนไฟอย่างอื่น ผนังต้องหนาไม่น้อยกว่า ๑๐ เซนติเมตร

ห้องแถวและตึกแถวซึ่งปลูกสร้างติดต่อกันเป็นแนวยาว ให้มีผนังกันไฟหนาไม่น้อยกว่า ๒๐ เซนติเมตร ตั้งแต่ระดับพื้นดินขึ้นไปสูงเหนือหลังคาอาคารไม่น้อยกว่า ๕๐ เซนติเมตร ทุกระยะไม่เกินห้าห้อง และในกรณีที่ห้องแถวหรือตึกแถวดังกล่าวปลูกสร้างในแนวเดียวกัน ไม่ว่าจะ เป็นโครงสร้างเดียวกันหรือต่างโครงสร้างกัน และไม่ว่าจะเป็นของเจ้าของเดียวกันหรือไม่ ให้เว้นระยะห่างห้องไม่น้อยกว่า ๔.๐๐ เมตร โดยไม่มีสิ่งกีดขวางและปกคลุมทุกระยะยี่สิบห้องติดกัน

ตึกแถวที่สูงสามชั้นต้องมีพื้นชั้นสอง หรือชั้นสามสร้างด้วยวัสดุทนไฟชั้นใดชั้นหนึ่ง เป็นอย่างน้อย ถ้าสูงเกินสามชั้นต้องสร้างพื้นด้วยวัสดุทนไฟทุกชั้น

ข้อ ๒๖ อาคารทุกชนิด จะปลูกสร้างบนที่ดินซึ่งถมด้วยขยะมูลฝอยมิได้ เว้นแต่ขยะมูลฝอยนั้นจะได้กลายสภาพเป็นดินแล้ว หรือได้ทับด้วยดินกระทุ้งแน่นไม่ต่ำกว่า ๓๐ เซนติเมตร และมีลักษณะไม่เป็นอันตรายแก่นามัย และมั่นคงแข็งแรง

ข้อ ๒๗ รั้วหรือกำแพงกันเขต ให้ทำได้สูงเหนือระดับถนนสาธารณะไม่เกิน ๓.๐๐ เมตร และต้องให้คงสภาพได้ตั้งอยู่เสมอไป ประตูรั้วหรือกำแพงซึ่งเป็นทางรถเข้าออกต้องมีคานบนให้วางคานนั้นสูงจากระดับถนนสาธารณะไม่น้อยกว่า ๓.๐๐ เมตร

ข้อ ๒๘ บ้ายโฆษณาที่เป็นอาคาร ต้องติดตั้งโดยไม่มีบังช่องลมหน้าต่างหรือประตู และต้องติดตั้งด้วยวัสดุอันถาวรและมั่นคงแข็งแรง

ข้อ ๒๙ สะพานสำหรับรถข้ามได้ ต้องมีช่องกว้างเป็นทางจราจรไม่น้อยกว่า ๓.๕๐ เมตร และลาดชันลงไม่ชันกว่าร้อยละแปด ถ้ามีหลังคาคลุมต้องวางคานบนสูงไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ เมตร จากระดับพื้นสะพาน

ข้อ ๓๐ การปลูกสร้างโดยต่อเติม หรือตัดแปลงอาคารดังต่อไปนี้จะต้องได้รับอนุญาตก่อนคือ

(๑) เพิ่มขึ้นหรือขยายพื้นที่ชั้นใดรวมตั้งแต่หกตารางเมตรขึ้นไป

(๒) เปลี่ยนหลังคาหรือขยายหลังคา ให้ปกคลุมเนื้อที่มากขึ้นกว่าเดิม อันเป็นการเพิ่มน้ำหนักแก่หลังคาเดิมเกินร้อยละสิบ

(๓) เพิ่มหรือลดจำนวนเสาหรือคาน

(๔) เปลี่ยนเสา คาน บันได ผนัง หรือเพิ่มผนังหรือส่วนประกอบอันอื่นเป็นการเพิ่มน้ำหนักแก่อาคารเกินร้อยละสิบ

หมวด ๕

ส่วนต่างๆ ของอาคาร

ข้อ ๓๑ ห้องที่ใช้เป็นที่พักอาศัยในอาคาร ให้มีส่วนกว้างหรือยาวไม่ต่ำกว่า ๒.๕๐ เมตร กับรวมเนื้อที่พื้นที่ทั้งหมดไม่น้อยกว่าเก้าตารางเมตร

ข้อ ๓๒ ห้องนอนหรือห้องที่ใช้เป็นที่พักอาศัยในอาคาร ให้มีช่องประตูและหน้าต่างเป็นเนื้อที่รวมกันไม่น้อยกว่าร้อยละสิบของพื้นที่ของห้องนั้นโดยไม่มีรวมประตู หรือหน้าต่างอันติดต่อกับห้องอื่น

ข้อ ๓๓ ช่องทางเดินภายในอาคารสำหรับบุคคลใช้สอย หรือพักอาศัยต้องกว้างไม่น้อยกว่า ๑.๐๐ เมตร กับมีให้มีเสาปักค้ำส่วนหนึ่งส่วนใดแคบกว่ากำหนดนั้น ทั้งให้มีแสงสว่างแลเห็นได้ชัด

ข้อ ๓๔ ยอดหน้าต่างและประตูในอาคาร ให้ทำสูงจากพื้นไม่น้อยกว่า ๑.๘๐ เมตร และบุคคลซึ่งอยู่ในห้องต้องสามารถเปิดประตูหน้าต่าง และออกจากห้องนั้นได้โดยสะดวก

ข้อ ๓๕ ระยะตั้งระหว่างผนังถึงเพดาน ยอดฝ้า หรือยอดผนังของอาคารตอนต่ำสุด ต้องไม่ต่ำกว่าที่กำหนดไว้ตามตารางต่อไปนี้

ประเภทการใช้อาคาร	มีระบบปรับอากาศ	ไม่มีระบบปรับอากาศ
๑. พักอาศัย ห้องเรียนนักเรียนอนุบาล	๒.๔๐ เมตร	๒.๔๐ เมตร
๒. สำนักงาน, ห้องพักในโรงแรม, ห้องคนใช้พิเศษ	๒.๔๐ เมตร	๓.๐๐ เมตร
๓. ห้องเรียน, ห้องอาหาร, ภัตตาคาร	๒.๒๐ เมตร	๓.๐๐ เมตร
๔. ห้องขายสินค้า เก็บสินค้า โรงงาน ห้องประชุม ห้องคนไข้ววม โรงครัว และอื่น ๆ ทั่วคล้ายกัน	๓.๐๐ เมตร	๓.๕๐ เมตร
๕. ห้องแถว ตึกแถว		
๕.๑ ชั้นล่าง	๓.๕๐ เมตร	๓.๕๐ เมตร
๕.๒ ตั้งแต่ชั้นสองขึ้นไป		
๕.๒.๑ ห้องเก็บสินค้าหรือประกอบ การค้า	๓.๐๐ เมตร	๓.๕๐ เมตร
๕.๒.๒ ห้องพักอาศัย	๒.๔๐ เมตร	๓.๐๐ เมตร
๖. ครัวไฟสำหรับอาคารพักอาศัย	๒.๔๐ เมตร	๒.๔๐ เมตร
๗. อาคารเลี้ยงสัตว์ คอกสัตว์ ซึ่งมีคนพัก อาศัยอยู่ข้างบน	๓.๕๐ เมตร	๒.๔๐ เมตร
๘. ห้องน้ำ ห้องส้วม ระเบียง ช่องทางเดิน ในอาคาร	๒.๐๐ เมตร	๒.๐๐ เมตร

ความสูงสุทธิของอาคารส่วนที่ใช้จอดรถยนต์ หมายถึงความสูงจากพื้นถึงใต้คานหรือท่อหรือสิ่งคล้ายกันต้องไม่น้อยกว่า ๒.๑๐ เมตร

สำหรับห้องที่มีการสร้างพื่นระหว่างชั้นของอาคารต้องมี ความสูงจากระดับบนของพื่นที่ห้องถึงระดับต่ำสุดของเพดานไม่น้อยกว่า ๕.๐๐ เมตร โดยพื่นระหว่างชั้นของอาคารดังกล่าวต้องมี ความสูงจากระดับของพื่นห้องไม่น้อยกว่า ๒.๒๕ เมตร และต้องมีเนื้อที่ไม่น้อยกว่าร้อยละสิบของพื่นทั้งหมดของห้องนั้น ๆ ห้ามกั้นริมของพื่นระหว่างชั้นสูงเกิน ๕๐ เซนติเมตร เว้นแต่กรณีที่มีการจัดระบบการปรับอากาศ

ข้อ ๓๖ พื่นชั้นล่างของอาคารที่พักอาศัย ต้องมีระดับอยู่เหนือพื่นดินปลูกสร้างอาคารไม่น้อยกว่า ๑๕ เซนติเมตร แต่ถ้าเป็นพื่นชั้นเมนต์ อิฐ หิน หรือวัสดุแข็งอย่างอื่นที่สร้างคั่น ต้องมีระดับอยู่เหนือพื่นดินปลูกสร้างอาคารไม่น้อยกว่า ๑๐ เซนติเมตร และถ้าเป็นอาคารตั้งอยู่ริมทางสาธารณะ ความสูงจะต้องวัดจากระดับทางสาธารณะนั้น

ข้อ ๓๗ ห้ามมิให้มีประตูหน้าต่าง หรือช่องลมจากครัวไฟเปิดเข้าสู่ห้องส้วม หรือห้องนอนของอาคารได้โดยตรง

ข้อ ๓๘ เตาไฟสำหรับการอุตสาหกรรมหรือการพาณิชย์ ต้องมีผนังเตาก่อด้วยอิฐ ดินเผา หรืออิฐทนไฟกำบังความร้อนมิให้เกิดอันตรายไฟไหม้ ส่วนอาคารที่ต่อเนื่องกับเตาและต้องตั้งอยู่ในอาคารที่ประกอบด้วยวัสดุกทนไฟ ผนังเตาต้องตั้งห่างจากผนังอาคารหรือสิ่งที่เป็นเชื้อไฟโดยรอบรัศมีไม่น้อยกว่า ๔.๐๐ เมตร โครงหลังคา วัสดุมุงหลังคา ปล่องระบายควันไฟ และเพดาน ส่วนประกอบเพดาน ถ้ามีต้องเป็นวัสดุกทนไฟ และต้องทำปล่องระบายควันไฟมิให้ฝาหรือผนัง หรือหลังคาได้รับความร้อนจัด โดยความสูงของปล่องต้องสูงกว่าหลังคาอาคารข้างเคียงภายในระยะโดยรอบ ๒๕.๐๐ เมตร ไม่น้อยกว่า ๑.๐๐ เมตร และมีความกว้างของปล่องโดยวัดเส้นผ่าศูนย์กลางไม่น้อยกว่า ๒๐ เซนติเมตร

ข้อ ๓๙ ประตูสำหรับอาคารสาธารณะ โรงงานอุตสาหกรรมหรืออาคารพาณิชย์ - ถ้ามีธรณีประตูต้องเรียบเสมอกับพื่น

ข้อ ๔๐ บันไดสำหรับอาคารที่พักอาศัยต้องทำขนาดกว้างไม่น้อยกว่า ๕๐ เซนติเมตร ช่วงหนึ่งสูงไม่เกิน ๑.๐๐ เมตร ลูกตั้งไม่เกิน ๒๐ เซนติเมตร และลูกนอนกว้างไม่น้อยกว่า ๒๒ เซนติเมตร

ข้อ ๔๑ บันไดสำหรับอาคารสาธารณะ โรงงานอุตสาหกรรม และอาคารพาณิชย์ต้อง
ทำขนาดกว้างไม่น้อยกว่า ๑.๕๐ เมตร ช่วงหนึ่งสูงไม่เกิน ๔.๐๐ เมตร ลูกตั้งสูงไม่เกิน ๑๘
เซนติเมตร และลูกนอนกว้างไม่น้อยกว่า ๒๔ เซนติเมตร

ข้อ ๔๒ บันไดซึ่งมีช่วงระยะสูงกว่าที่กำหนดไว้ ให้ทำที่พักมีขนาดกว้างยาวไม่น้อยกว่า
ส่วนกว้างของบันไดนั้น ถ้าตอนใดต้องทำเลยมีบันไดเวียน ส่วนแคบที่สุดของลูกนอนต้อง
กว้างไม่น้อยกว่า ๑๐ เซนติเมตร อาคารที่มีบันไดติดต่อกันตั้งแต่สี่ชั้นขึ้นไป พื้น ประตู หน้าต่าง
วงกบของห้องบันได บันได และสิ่งก่อสร้างโดยรอบบันได ต้องก่อสร้างด้วยวัสดุทนไฟ

หน้าต่างหรือช่องระบายอากาศ หรือช่องแสงสว่างซึ่งทำติดต่อกันสูงเกิน ๑๐.๐๐ เมตร
ต้องสร้างด้วยวัสดุทนไฟ

ข้อ ๔๓ ลิฟท์สำหรับบุคคลใช้สอย ให้ทำได้แต่ในอาคารซึ่งประกอบด้วยวัสดุทนไฟ
เป็นส่วนใหญ่ และโดยเฉพาะส่วนต่อเนื่องกับลิฟท์นั้นต้องเป็นวัสดุทนไฟทั้งสิ้น ส่วนปลอดภัย
ของลิฟท์ต้องมีอยู่ไม่น้อยกว่าสี่เท่าของน้ำหนักที่กำหนดให้

ข้อ ๔๔ วัสดุผนังหลังคาให้ทำด้วยวัสดุทนไฟ เว้นแต่อาคารซึ่งตั้งอยู่ห่างอาคารอื่นซึ่ง
มุงด้วยวัสดุทนไฟ หรือห่างเขตที่ดินหรือทางสาธารณะเกิน ๔๐.๐๐ เมตร จะใช้วัสดุอื่นก็ได้

ข้อ ๔๕ ส่วนรากฐานของอาคารซึ่งอยู่ใต้ดินต่อเนื่องกับทางสาธารณะจะล่าทางสาธารณะ
เข้าไปไม่ได้

ฐานรากของอาคารต้องทำเป็นลักษณะถาวรมั่นคงพอที่จะรับน้ำหนักของอาคาร และ
น้ำหนักที่จะใช้บรรทุกได้โดยปลอดภัย ในกรณีที่เห็นว่าการกำหนดฐานรากยังไม่มั่นคงเพียงพอ
ให้เรียกรายการคำนวณจากเจ้าของอาคารเพื่อประกอบการพิจารณาได้

ข้อ ๔๖ อาคารที่ปลูกสร้างสูงเกินเจ็ดชั้น ให้มีพื้นที่ลาดฟ้าเพื่อใช้เป็นทางหนีไฟทาง
อากาศ ตามสภาพที่เหมาะสม

หมวด ๖

กำลังวัสดุและน้ำหนักบรรทุก

ข้อ ๔๗ อาคารและส่วนต่าง ๆ ของอาคารจะต้องมีความมั่นคงแข็งแรงที่จะรับน้ำหนัก
ตัวอาคารเองและน้ำหนักบรรทุกที่อาจเกิดขึ้น หรือเกิดขึ้นจริงโดยไม่ให้ส่วนใด ๆ ของอาคาร

ต้องรับแรงเกินกว่าที่ระบุไว้ในหมวดนี้ เว้นแต่มีเอกสารแสดงผลการทดลองของผู้ชำนาญหรือสถาบันที่เชื่อถือได้

ข้อ ๔๘ ในการคำนวณส่วนของอาคารที่ประกอบด้วยอิฐหรือคอนกรีตบล็อกประสานด้วยวัสดุก่อ ให้ใช้ค่าหน่วยแรงอัดได้ไม่เกิน ๘ กิโลกรัมต่อตารางเซนติเมตร

ข้อ ๔๙ ในการคำนวณกำลังส่วนของอาคารที่ประกอบด้วยคอนกรีตไม่เสริมเหล็ก ให้ใช้หน่วยแรงอัดได้ไม่เกินร้อยละ ๓๓ ของแรงประลัยของคอนกรีตอายุ ๒๘ วัน แต่ต้องไม่เกิน ๖๐ กิโลกรัมต่อตารางเซนติเมตร

ข้อ ๕๐ ในการคำนวณกำลังส่วนของอาคาร ที่ประกอบด้วยคอนกรีตเสริมเหล็กตามทฤษฎีอูลาสติก หรือหน่วยแรงปลอดภัย ให้ใช้ค่าหน่วยแรงอัดของคอนกรีตไม่เกินร้อยละ ๓๓.๕ ของแรงประลัยของคอนกรีตอายุ ๒๘ วัน แต่ต้องไม่เกิน ๖๕ กิโลกรัมต่อตารางเซนติเมตร

ข้อ ๕๑ ในการคำนวณกำลังส่วนของอาคาร ที่ประกอบด้วยคอนกรีตเสริมเหล็กตามทฤษฎีอูลาสติกหรือหน่วยแรงปลอดภัย ให้ใช้ค่าหน่วยแรงของเหล็กเสริมคอนกรีตได้ไม่เกินอัตราดังต่อไปนี้

(๑) แรงดึง

(ก) เหล็กเส้นธรรมดาซึ่งไม่มีผลทดสอบกำลังดึง ให้ใช้ไม่เกิน ๑,๒๐๐ กิโลกรัมต่อตารางเซนติเมตร

(ข) เหล็กข้ออ้อยให้ใช้ร้อยละ ๕๐ ของกำลังคลาก แต่ต้องไม่เกิน ๑,๕๐๐ กิโลกรัมต่อตารางเซนติเมตร

(ค) เหล็กข้ออ้อยซึ่งมีกำลังคลากไม่น้อยกว่า ๔,๒๕๐ กิโลกรัมต่อตารางเซนติเมตร ให้ใช้ไม่เกิน ๑,๗๐๐ กิโลกรัมต่อตารางเซนติเมตร

(ง) เหล็กขั้วให้ใช้ร้อยละ ๕๐ ของกำลังพิสูจน์ แต่ต้องไม่เกิน ๒,๔๐๐ กิโลกรัมต่อตารางเซนติเมตร

(๒) แรงอัดในเสาคอนกรีตเสริมเหล็ก

(ก) เสาเหล็กปลอกเกลียว เหล็กเส้นธรรมดา ให้ใช้ไม่เกิน ๑,๒๐๐ กิโลกรัมต่อตารางเซนติเมตร ส่วนเหล็กข้ออ้อยและเหล็กขั้วให้ใช้ร้อยละ ๕๐ ของกำลังคลาก แต่ต้องไม่เกิน ๒,๑๐๐ กิโลกรัมต่อตารางเซนติเมตร

(ข) เสาเหล็กปลอกเดี่ยวใช้ร้อยละ ๘๕ ของค่าที่กำหนดสำหรับเสาปลอกเกลียว แต่ต้องไม่เกิน ๑,๑๕๐ กิโลกรัมต่อตารางเซนติเมตร

(ค) เสาแบบผสมเหล็กรูปพรรณให้ใช้ไม่เกิน ๑,๒๕๐ กิโลกรัมต่อตารางเซนติเมตร

(ง) เหล็กหล่อให้ใช้ไม่เกิน ๗๐๐ กิโลกรัมต่อตารางเซนติเมตร

(๓) แรงอัดในคานและพื้นคอนกรีตเสริมเหล็กที่ใช้เหล็กเสริมรับแรงอัดในการคำนวณกำลังให้แปลงที่หน้าตัดเหล็กเสริมแรงรับอัดเป็นคอนกรีต โดยคูณด้วยสองเท่าของอัตราส่วนโมดูลัสของเหล็กต่อคอนกรีต แต่หน่วยแรงที่คำนวณต้องไม่เกินหน่วยแรงดังตาม (๑)

ข้อ ๕๒ ในส่วนของอาคารที่ประกอบด้วยคอนกรีตเสริมเหล็ก ให้มีช่องว่างระหว่างเหล็กที่ขนานกันและคอนกรีตที่หุ้มเหล็กมีความหนา ดังนี้

(๑) ให้มีช่องว่างระหว่างเหล็กที่ขนานกันไม่น้อยกว่า ๒.๕ เซนติเมตร และไม่ต่ำกว่าขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางของเหล็กเสริมนั้น

(๒) คานหุ้มเหล็กเสริมตั้งแต่สองชั้นขึ้นไป ให้มีช่องว่างระหว่างเหล็กไม่น้อยกว่า ๒.๕ เซนติเมตร

(๓) เหล็กเสริมในพื้นหรือผนังต้องมีระยะห่างกันไม่เกิน ๓ เท่าของความหนาของพื้นหรือผนังนั้น และต้องไม่เกิน ๓๐ เซนติเมตร

(๔) ช่องว่างระหว่างเหล็กเสริมของเสาต้องไม่น้อยกว่า ๔ เซนติเมตร และไม่น้อยกว่า ๑.๕ เท่าของเส้นผ่าศูนย์กลางของเหล็กเสริมนั้น

(๕) ฐานรากและส่วนสำคัญของอาคารที่อยู่กับดินโดยตรง ความหนาของคอนกรีตที่หุ้มเหล็กเสริมวัดจากผิวเหล็กไม่น้อยกว่า ๖ เซนติเมตร

(๖) ส่วนของอาคารที่อาจถูกแดดฝนหรือสัมผัสดิน เหล็กเสริมที่มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางตั้งแต่ ๑๕ มิลลิเมตรขึ้นไป ต้องมีคอนกรีตหุ้มไม่น้อยกว่า ๔ เซนติเมตร เหล็กเสริมที่มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางต่ำกว่า ๑๕ มิลลิเมตร ต้องหุ้มไม่น้อยกว่า ๓ เซนติเมตรนับจากผิวเหล็ก

(๗) ส่วนของอาคารที่ไม่ถูกแดดฝนหรือสัมผัสดิน สำหรับพื้นและผนังต้องมีคอนกรีตหุ้มไม่น้อยกว่า ๑.๕ เซนติเมตร นับจากผิวเหล็ก และสำหรับคานต้องไม่น้อยกว่า ๓ เซนติเมตร

(๘) เสา ต้องมีคอนกรีตหุ้มหล่อเป็นเนื้อเดียวกับแกน และหนาไม่น้อยกว่า ๓ เซนติเมตร

ข้อ ๕๓ ในการคำนวณกำลังส่วนของอาคารที่ประกอบด้วยคอนกรีตเสริมเหล็กตาม ทฤษฎีแรงประลัย การจัดน้ำหนักบรรทุกต้องให้สามารถรับน้ำหนักประลัยดังต่อไปนี้

(๑) สำหรับส่วนของอาคารที่ไม่คิดแรงลม โครงสร้างจะต้องสามารถรับน้ำหนักประลัยได้ ดังนี้

$$\text{นป.} = ๑.๗๗ \text{ นค.} + ๒ \text{ นบ.}$$

(๒) สำหรับส่วนของอาคารที่คิดแรงลมด้วย โครงสร้างจะต้องสามารถรับน้ำหนักประลัยได้ดังต่อไปนี้

$$\text{นป.} = ๑.๗๕ (๑.๗ \text{ นค.} + ๒ \text{ นบ.} + \text{รล.}) \text{ หรือ}$$

$$\text{นป.} = ๑.๕ \text{ นค.} + ๑.๓ \text{ รล.}$$

โดยให้ใช้ค่าน้ำหนักประลัยที่สูงที่สุด แต่ทั้งนี้ต้องไม่ต่ำกว่าค่าน้ำหนักประลัย

ใน (๑) ด้วย

$$\text{นป.} = \text{น้ำหนักบรรทุกทุกประลัยที่สามารถรับได้}$$

$$\text{นค.} = \text{น้ำหนักคงที่ของอาคาร}$$

$$\text{นบ.} = \text{น้ำหนักบรรทุกที่กำหนดควด้วยแรงกระแทก}$$

$$\text{รล.} = \text{แรงลม}$$

ข้อ ๕๔ ในการคำนวณกำลังส่วนของอาคาร ที่ประกอบด้วยคอนกรีตเสริมเหล็กตาม ทฤษฎีแรงประลัย ให้ใช้ค่าหน่วยแรงอัดประลัยของคอนกรีตไม่เกิน ๑๕๐ กิโลกรัมต่อตารางเซนติเมตร

ข้อ ๕๕ ในการคำนวณกำลังส่วนของอาคาร ที่ประกอบด้วยคอนกรีตเสริมเหล็กตาม ทฤษฎีแรงประลัย ให้ใช้ค่าหน่วยแรงประลัยของเหล็กเสริมไม่เกินอัตราดังต่อไปนี้

(๑) เหล็กเส้นธรรมดาซึ่งไม่มีผลทดสอบกำลังดึง ให้ใช้ไม่เกิน ๒,๐๐๐ กิโลกรัมต่อตารางเซนติเมตร

(๒) เหล็กเสริมอื่น ๆ ให้ใช้ร้อยละ ๘๕ ของกำลังกลาก แต่ต้องไม่เกิน ๔,๒๐๐ กิโลกรัมต่อตารางเซนติเมตร

ข้อ ๕๖. ในการคำนวณกำลังส่วนของอาคารที่ประกอบด้วยคอนกรีตอัดแรง การจัดหน้าทับบรรทุกต้องให้สามารถรับน้ำหนักประลัยได้เช่นเดียวกับข้อ ๕๓

ข้อ ๕๗. ในการคำนวณกำลังส่วนของอาคาร ที่ประกอบด้วยคอนกรีตอัดแรง ค่าหน่วยแรงอัดที่ขอมให้ของคอนกรีตต้องไม่เกินอัตราดังต่อไปนี้

(๑) หน่วยแรงอัดในคอนกรีตชั่วคราวทันทีที่ถ่ายแรงมาจากเหล็กเสริมอัดแรงก่อน ก่อนการหดตัว และค่าของคอนกรีตต้องไม่เกินร้อยละ ๖๐ ของกำลังอัดของคอนกรีต

(๒) หน่วยแรงอัดที่ใช้ในการคำนวณออกแบบหลังจากการหดตัว และค่าของคอนกรีตต้องไม่เกินร้อยละ ๔๕ ของกำลังอัดของคอนกรีต

ข้อ ๕๘. ในการคำนวณกำลังส่วนของอาคารที่ประกอบด้วยคอนกรีตอัดแรง ค่าหน่วยแรงดึงของเหล็กเสริมอัดแรงต้องไม่เกินอัตราดังต่อไปนี้

(๑) หน่วยแรงขณะดึงต้องไม่เกินร้อยละ ๘๐ ของกำลังประลัยของเหล็กเสริมอัดแรง

(๒) หน่วยแรงทันทีที่ถ่ายแรงไปให้คอนกรีตต้องไม่เกินร้อยละ ๗๐ ของกำลังประลัยของเหล็กเสริมอัดแรง

(๓) หน่วยแรงใช้งานต้องไม่เกินร้อยละ ๖๐ ของกำลังประลัย หรือร้อยละ ๘๐ ของกำลังคลากของเหล็กเสริมอัดแรง โดยให้ใช้อัตราที่ต่ำกว่า

ข้อ ๕๙. ส่วนของอาคารที่เป็นคอนกรีตอัดแรง ตำแหน่งเหล็กเสริมอัดแรงและความหนาของคอนกรีตหุ้มให้เป็นไปตามนี้ คือ

(๑) ระยะระหว่างผิวเหล็กเสริมอัดแรง แต่ละเส้นหรือแต่ละกลุ่มต้องไม่น้อยกว่า ๔ เท่าของเส้นผ่าศูนย์กลาง

(๒) ความหนาของคอนกรีตหุ้มเหล็กเสริมส่วนที่สัมผัสกับดิน วัดจากผิวเหล็กต้องไม่น้อยกว่า ๕ เซนติเมตร

(๓) ความหนาของคอนกรีตหุ้มเหล็กเสริมของคานต้องไม่น้อยกว่า ๓.๕ เซนติเมตร

(๔) ความหนาของคอนกรีตหุ้มเหล็กเสริมของพื้นที่สัมผัสกับอากาศภายนอกต้องไม่น้อยกว่า ๒.๕ เซนติเมตร

(๕) ความหนาของคอนกรีตหุ้มเหล็กเสริมของพื้นภายใน ต้องไม่น้อยกว่า ๒ เซนติเมตร

ข้อ ๖๐ ในการคำนวณกำลังส่วนของอาคารที่ประกอบด้วยเหล็กรูปพรรณให้ใช้ค่าหน่วยแรงของเหล็กดังต่อไปนี้

(๑) เหล็กทั่วไปที่ไม่มีผลการทดสอบกำลัง สำหรับเหล็กหนาไม่เกิน ๔๐ มิลลิเมตร ให้ใช้กำลังคลากไม่เกิน ๒,๕๐๐ กิโลกรัมต่อตารางเซนติเมตร สำหรับเหล็กซึ่งหนากว่า ๔๐ มิลลิเมตร ให้ใช้กำลังคลากไม่เกิน ๒,๒๐๐ กิโลกรัมต่อตารางเซนติเมตร

(๒) หน่วยแรงดึง แรงอัด และแรงตัด ให้ใช้ไม่เกินร้อยละ ๖๐ ของกำลังคลากเหล็กทั่วไปที่ไม่มีผลการทดสอบกำลัง สำหรับเหล็กหนาไม่เกิน ๔๐ มิลลิเมตร ให้ใช้ไม่เกิน ๑,๕๐๐ กิโลกรัมต่อตารางเซนติเมตร สำหรับเหล็กซึ่งหนากว่า ๔๐ มิลลิเมตร ให้ใช้ไม่เกิน ๑,๓๒๐ กิโลกรัมต่อตารางเซนติเมตร

(๓) หน่วยแรงเฉือนให้ใช้ไม่เกินร้อยละ ๔๐ ของกำลังคลาก เหล็กทั่วไปที่ไม่มีผลการทดสอบกำลัง สำหรับเหล็กหนาไม่เกิน ๔๐ มิลลิเมตร ให้ใช้ไม่เกิน ๑,๐๐๐ กิโลกรัมต่อตารางเซนติเมตร สำหรับเหล็กซึ่งหนากว่า ๔๐ มิลลิเมตร ให้ใช้ไม่เกิน ๘๘๐ กิโลกรัมต่อตารางเซนติเมตร

ข้อ ๖๑. ในการคำนวณกำลังส่วนของอาคารที่ประกอบด้วยไม้ชนิดต่าง ๆ ให้ใช้ค่าหน่วยแรงไม่เกินอัตราตามตารางต่อไปนี้ คือ

ชนิดไม้	แรงดึง กก./ตร.ซม.	แรงอัด ขนานเสี้ยน กก./ตร.ซม.	แรงอัด ขวางเสี้ยน กก./ตร.ซม.	แรงเฉือน ขนานเสี้ยน กก./ตร.ซม.
ไม้เนื้ออ่อนมาก	๖๐	๔๕	๑๒	๖
ไม้เนื้ออ่อน	๘๐	๖๐	๑๖	๘
ไม้เนื้อปานกลาง	๑๐๐	๗๕	๒๒	๑๐
ไม้เนื้อแข็ง	๑๒๐	๙๐	๓๐	๑๒
ไม้เนื้อแข็งมาก	๑๕๐	๑๑๐	๔๐	๑๕

ข้อ ๖๒. หน่วยน้ำหนักบรรทุกของอาคารประเภทต่าง ๆ นอกเหนือจากน้ำหนักตัวอาคารหรือส่วนของเครื่องจักรหรืออุปกรณ์อย่างอื่นที่แน่ชัด ใช้คำนวณเป็นประมาณเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าอัตราดังต่อไปนี้

ประเภทการใช้อาคาร	น้ำหนักบรรทุกเป็น กก./ตร.ม.
๑. หลังคา	๕๐
๒. กันสาดหรือหลังคาคอนกรีต	๑๐๐
๓. ที่พักอาศัย โรงเรียนอนุบาล ห้องน้ำ ห้องส้วม	๑๕๐
๔. ห้องแถว ตึกแถว อาคารชุด หอพัก โรงแรม และห้องคนไข้พิเศษของโรงพยาบาล	๒๐๐
๕. สำนักงาน ธนาคาร	๒๕๐
๖. (ก) อาคารพาณิชย์ ส่วนของห้องแถว ตึกแถวที่ใช้เพื่อการพาณิชย์ มหาวิทยาลัย วิทยาลัย โรงเรียน	๓๐๐
(ข) ห้องโถง บันได ช่องทางเดินของอาคารชุด หอพัก โรงแรม โรงพยาบาล สำนักงาน และธนาคาร	๓๐๐
๗. (ก) ตลาด ห้างสรรพสินค้า หอประชุม โรงมหรสพ ภัตตาคาร ห้องประชุม ห้องอ่านหนังสือในหอสมุด ที่จอดหรือเก็บรถยนต์นั่ง	๔๐๐
(ข) ห้องโถง บันได ช่องทางเดินของ อาคารพาณิชย์ มหาวิทยาลัย วิทยาลัย และโรงเรียน	๔๐๐
๘. (ก) คลังสินค้า โรงกีฬา พิพิธภัณฑ์ อิมจันทร์ โรงงานอุตสาหกรรม โรงพิมพ์ ห้องเก็บเอกสารและพัสดุ	๕๐๐
(ข) ห้องโถง บันได ช่องทางเดินของ ตลาด ห้างสรรพสินค้า หอประชุม โรงมหรสพ ภัตตาคาร และหอสมุด	๕๐๐
๙. ห้องเก็บหนังสือของหอสมุด	๖๐๐
๑๐. ที่จอดหรือเก็บรถยนต์บรรทุกเปล่าและรถอื่น ๆ	๘๐๐

ข้อ ๖๓. ในการคำนวณออกแบบพื้นอาคารหากปรากฏว่า พื้นบางส่วนใดต้องรับน้ำหนักเครื่องจักรหรืออุปกรณ์ หรือน้ำหนักบรรทุกอื่น ๆ ที่มีน้ำหนักมากกว่าน้ำหนักที่บรรทุกจริงที่ระบุไว้ในข้อ ๖๒ ให้ใช้น้ำหนักจำนวนที่มากกว่าเฉพาะส่วนที่ต้องรับน้ำหนักเพิ่มขึ้น

ข้อ ๖๔. ในการคำนวณออกแบบโครงสร้างอาคาร ให้คำนึงถึงแรงลมด้วยหากจำเป็น ต้องคำนวณและไม่มีเอกสารใดอ้างอิงที่เชื่อถือได้ ให้ใช้หน่วยแรงลมดังต่อไปนี้

ความสูงของอาคารหรือส่วนของอาคาร	หน่วยแรงลมอย่างน้อย กก./๑ตร.ม.
ส่วนของอาคารที่สูงไม่เกิน ๑๐ เมตร	๕๐
ส่วนของอาคารที่สูงกว่า ๑๐ เมตร แต่ไม่เกิน ๒๐ เมตร	๘๐
ส่วนของอาคารที่สูงกว่า ๒๐ เมตร แต่ไม่เกิน ๔๐ เมตร	๑๒๐
ส่วนของอาคารที่สูงกว่า ๔๐ เมตร	๑๖๐

ข้อ ๖๕. ในการคำนวณน้ำหนักบรรทุกที่ย่อมให้บนชั้นดินเดิม หากไม่มีเอกสารแสดงผลการทดสอบคุณสมบัติของดิน ให้ใช้น้ำหนักบรรทุกไม่เกิน ๒ ตันต่อหนึ่งตารางเมตร

ข้อ ๖๖. ในการคำนวณน้ำหนักที่ถ่ายลงเสาและฐานราก ให้ใช้น้ำหนักของอาคารเต็มอัตรา ส่วนน้ำหนักบรรทุกให้ใช้ตามที่ระบุไว้ในข้อ ๖๒ โดยให้ลดส่วนลงได้ตามชั้นของอาคารดังต่อไปนี้

การรับน้ำหนักของพื้น	อัตราการลดน้ำหนักบรรทุก บนพื้นแต่ละชั้นเป็นร้อยละ
หลังคาหรือดาดฟ้า	๐
ชั้นที่หนึ่ง ถัดจากหลังคาหรือดาดฟ้า	๐
ชั้นที่สอง ถัดจากหลังคาหรือดาดฟ้า	๐
ชั้นที่สาม ถัดจากหลังคาหรือดาดฟ้า	๑๐
ชั้นที่สี่ ถัดจากหลังคาหรือดาดฟ้า	๒๐
ชั้นที่ห้า ถัดจากหลังคาหรือดาดฟ้า	๓๐
ชั้นที่หก ถัดจากหลังคาหรือดาดฟ้า	๔๐
ชั้นที่เจ็ด ถัดจากหลังคาหรือดาดฟ้าและชั้นต่อไป	๕๐

สำหรับโรงมหรสพ หอประชุม หอสมุด พิพิธภัณฑ์ อัดจันทร์ คลังสินค้า โรงงาน อุตสาหกรรม อาคารจอดรถยนต์หรือเก็บรถยนต์ ให้คิณน้ำหนักบรรทุกเต็มอัตราทุกชั้น

ข้อ ๖๗. ในการคำนวณฐานรากบนเสาเข็ม ถ้าไม่มีเอกสารแสดงผลการทดสอบคุณสมบัติของดินและกำลังแบกทานสูงสุดของเสาเข็ม ให้ใช้ค่าหน่วยแรงผัดของดินดังนี้

(๑) สำหรับดินที่อยู่ในระดับลึกไม่เกิน ๑ เมตร ได้ระดับน้ำทะเลปานกลาง ให้ใช้หน่วยแรงผัดของดินได้ไม่เกิน ๖๐๐ กิโลกรัมต่อหนึ่งตารางเมตรของพื้นผิวประสิทธิภาพของเสาเข็ม

(๒) สำหรับดินที่มีความลึกเกินกว่า ๑ เมตร ได้ระดับน้ำทะเลปานกลางค่าหน่วยแรงผัดของดินเฉพาะส่วนที่ลึกเกินกว่า ๑ เมตรลงไป ให้คำนวณตามสมการต่อไปนี้

$$\text{หน่วยแรงผัดเป็นกิโลกรัมต่อตารางเมตร} = ๘๐๐ + ๒๐๐ \text{ ข.}$$

ข. = ความยาวของเสาเข็มเป็นเมตรเฉพาะส่วนที่ลึกเกินกว่า ๑ เมตร ได้ระดับน้ำทะเลปานกลาง

ข้อ ๖๘. ในการคำนวณฐานรากบนเสาเข็มที่มีเอกสารทดสอบคุณสมบัติของดินหรือมีการทดสอบหาลำดับแบกทานของเสาเข็มในบริเวณก่อสร้างหรือข้างเคียง ให้ใช้กำลังแบกทานของเสาเข็มไม่เกินอัตราดังต่อไปนี้

(๑) กำลังแบกทานของเสาเข็มที่คำนวณจากการทดสอบคุณสมบัติของดิน ให้ใช้กำลังแบกทานได้ไม่เกินร้อยละ ๔๐

(๒) กำลังแบกทานของเสาเข็มที่คำนวณจากสูตรการตอกเสาเข็ม ให้ใช้กำลังแบกทานได้ไม่เกินร้อยละ ๔๐

(๓) กำลังแบกทานของเสาเข็มที่ได้จากการทดสอบกำลังแบกทานสูงสุด ให้ใช้กำลังแบกทานได้ไม่เกินร้อยละ ๕๐

ในการทดสอบกำลังแบกทานสูงสุดของเสาเข็ม ให้มีการทุบตัดได้ไม่เกิน ๐.๒๕ มิลลิเมตร ค่อน้ำหนักแบกทาน ๑,๐๐๐ กิโลกรัม และหลังจากเอาน้ำหนักแบกทานออกหมดแล้วเป็นเวลา ๒๔ ชั่วโมง การทุบตัดที่ปรากฏต้องไม่เกิน ๖ มิลลิเมตร

หมวด ๑

แนวอาคารและระยะต่าง ๆ

ข้อ ๖๙. ห้ามมิให้บุคคลใดปลูกสร้างอาคาร หรือส่วนของอาคารยื่นออกมาในหรือเหนือทางหรือที่ดินสาธารณะ

ข้อ ๗๐. ดักแถว ห้องแถว อาคารพาณิชย์ โรงงานอุตสาหกรรมและอาคารสาธารณะ ที่ได้รับแนวห่างจากเขตทางสาธารณะไม่เกิน ๒.๐๐ เมตร ท้องกันสาดของพื้นชั้นแรกต้องสูงจากระดับทางเท้าที่กำหนด ๓.๒๕ เมตร ระเบียงคานหน้าอาคารมิได้ตั้งแต่ระดับพื้นชั้นที่สามขึ้นไป และยื่นได้ไม่เกินส่วนยื่นสถาปัตยกรรม

ห้ามระบายน้ำจากกันสาดคานหน้าอาคารและจากหลังคา ลงในที่สาธารณะหรือในที่ดินที่ได้รับแนวอาคารจากเขตทางสาธารณะโดยตรง แต่ให้มีวางระบายหรือท่อระบายรับน้ำจากกันสาดหรือหลังคาให้เพียงพอลงไปถึงพื้นดินแล้ว ระบายลงสู่ที่สาธารณะหรือบ่อพัก

อาคารตามวรรคหนึ่งที่ได้รับแนวห่างจากเขตสาธารณะเกิน ๒.๐๐ เมตร หากมีกันสาดระเบียง หรือส่วนยื่นสถาปัตยกรรมใด ยื่นออกมาในระยะ ๒.๐๐ เมตร จากเขตทางสาธารณะ ต้องปฏิบัติตามสองวรรคแรกด้วย

ข้อ ๗๑. ห้ามมิให้ปลูกสร้างอาคารสูงกว่าระดับพื้นดินเกินสองเท่าของระยะจากผนังด้านหน้าของอาคารจดแนวถนนฟากตรงข้าม

ข้อ ๗๒. อาคารปลูกสร้างริมทางสาธารณะที่มีความกว้างไม่ถึง ๖.๐๐ เมตร ให้อาคารห่างจากศูนย์กลางสาธารณะอย่างน้อย ๓.๐๐ เมตร

ดักแถว ห้องแถว อาคารพาณิชย์ โรงงานอุตสาหกรรม และอาคารสาธารณะที่ปลูกสร้างริมทางสาธารณะที่มีความกว้างน้อยกว่า ๑๐.๐๐ เมตร ให้อาคารห่างจากศูนย์กลางทางสาธารณะอย่างน้อย ๖.๐๐ เมตร

ดักแถว ห้องแถว อาคารพาณิชย์ โรงงานอุตสาหกรรม และอาคารสาธารณะที่ปลูกสร้างริมทางสาธารณะที่มีความกว้างตั้งแต่ ๑๐.๐๐ เมตรขึ้นไป ให้อาคารห่างจากแนวถนน

อย่างน้อย ๑ ใน ๑๐ ของความกว้างของแนวถนน สำหรับวิมทางสาธารณะที่กว้างกว่า ๒๐.๐๐ เมตร ให้เว้นแนวอาคารห่างจากแนวถนนอย่างน้อย ๒.๐๐ เมตร

ข้อ ๗๓. สำหรับอาคารหลังเดียวกัน ซึ่งมีถนนสองสายขนานอยู่ และถนนสองสายนั้นขนาดไม่เท่ากัน เมื่อส่วนกว้างของอาคารนั้นไม่เกิน ๑๕ เมตร อนุญาตให้ปลูกสร้างสูงได้สองเท่าของแนวถนนที่กว้างกว่าได้ทั้งหลัง

สำหรับอาคารหลังเดียวกันซึ่งอยู่ที่มุมถนนสองสายขนาดไม่เท่ากัน อนุญาตให้ปลูกสร้างได้สูงสองเท่าของแนวถนนที่กว้างกว่า ลึกไปตามถนนที่แคบกว่าไม่เกิน ๑๕.๐๐ เมตร อาคารส่วนที่ลึกเกินกว่านั้นให้ถือเกณฑ์ตามข้อ ๗๑

ข้อ ๗๔. อาคารที่ปลูกสร้างในที่ดินเอกชน ให้ผนังด้านที่มีหน้าต่าง ประตู หรือช่องระบายลมอยู่ห่างเขตที่ดินได้ สำหรับชั้นสองลงมาระยะไม่น้อยกว่า ๒.๐๐ เมตร สำหรับชั้นสามขึ้นไประยะไม่น้อยกว่า ๓.๐๐ เมตร

สำหรับอาคารที่มีระเบียงด้านชิดที่ดินเอกชน วิมระเบียงต้องห่างจากเขตที่ดินตามวรรคหนึ่ง

ข้อ ๗๕. อาคารที่ปลูกสร้างชิดเขตที่ดินต่างผู้ครอบครอง อนุญาตให้เฉพาะฝาหรือผนังทับไม่มีประตูหน้าต่าง และช่องระบายอากาศอยู่ชิดเขตได้พอดี แต่มิให้ส่วนหนึ่งส่วนใดของอาคารรุกล้ำเขตที่ดินข้างเคียง ดูกแถวที่มรดกฟ้าสร้างชิดเขตให้สร้างผนังทับด้านชิด เขตสูงไม่ต่ำกว่า ๑.๕๐ เมตร

ในกรณีชายคาอยู่ชิดเขตที่ดินข้างเคียงต้องมีการป้องกันน้ำจากชายคาไม่ให้ไหลตกลงในที่ดินนั้นด้วย

ข้อ ๗๖. อาคารประเภทต่าง ๆ จะต้องมีที่ว่างอันปราศจากหลังคาหรือสิ่งปกคลุมไม่น้อยกว่าส่วนที่กำหนดไว้ดังต่อไปนี้

(๑) อาคารที่พักอาศัยแต่ละหลังใหม่กว้างอยู่ ๓๐ ใน ๑๐๐ ส่วนของพื้นที่

(๒) อาคารพาณิชย์ โรงงานอุตสาหกรรม และอาคารสาธารณะ ซึ่งไม่ได้ใช้เป็นที่พักอาศัยใหม่กว้างอยู่ ๑๐ ใน ๑๐๐ ส่วนของพื้นที่ แต่ถ้าใช้เป็นที่พักอาศัยด้วยใหม่กว้างอยู่ ๓๐ ใน ๑๐๐ ส่วนของพื้นที่

(๓) ห้องแถว ตึกแถว อาคารพาณิชย์ โรงงานอุตสาหกรรม และอาคาร
สาธารณะสูงไม่เกิน ๓ ชั้น และไม่อยู่ริมทางสาธารณะต้องมีที่ว่างด้านหน้าอาคารไม่น้อยกว่า
๖.๐๐ เมตร ถ้าสูงเกิน ๓ ชั้น ต้องมีที่ว่างด้านหน้าอาคารไม่น้อยกว่า ๑๒.๐๐ เมตร

ในกรณีที่อาคารหันหน้าเข้าหากันให้มีความกว้างร่วมกันได้

ในกรณีที่หันหน้าตามกัน ให้ที่ว่างด้านหน้าของอาคารแถวหลัง เป็นทางเดินหลังอาคาร
ของอาคารแถวหน้าด้วย

(๔) ห้องแถว ตึกแถว อาคารพาณิชย์ โรงงานอุตสาหกรรม และอาคาร
สาธารณะจะต้องมีที่ว่างโดยปราศจากสิ่งปกคลุมเป็นทางเดินหลังอาคารได้ถึงกันกว้างไม่น้อยกว่า
๒.๐๐ เมตร โดยให้แสดงเขตดังกล่าวให้ปรากฏด้วย

ในกรณีที่อาคารหันหลังเข้าหากัน จะต้องเว้นทางเดินด้านหลังไม่น้อยกว่า ๔.๐๐ เมตร

(๕) ห้องแถว ตึกแถว และอาคารพาณิชย์ที่ตั้งอยู่มุมถนนสองสายตัดกัน
และมีทางออกสู่ด้านหน้าทั้งสองสายในระยะไม่เกิน ๑๕ เมตร จากมุมถนนสองสายหรือตั้งอยู่
ริมทางสาธารณะสองสายขนานอยู่ ทางสายใดสายหนึ่งกว้างไม่น้อยกว่า ๑๐.๐๐ เมตร ทางขนาน
กันนั้นห่างจากกันไม่เกิน ๑๕.๐๐ เมตร และได้รับแนวอาคารตามข้อ ๗๒ แล้วจะไม่มีที่ว่างหรือ
ทางเดินหลังอาคารก็ได้

ข้อ ๗๗ ห้องแถว ตึกแถว และอาคารพาณิชย์ ต้องมีช่องหน้าต่างหรือประตูเปิดสู่
ภายนอกได้ไม่น้อยกว่า ๒๐ ใน ๑๐๐ ส่วนของพื้นที่อาคารทุกชั้น

ช่องหน้าต่างหรือประตูเปิดสู่ภายนอกหมายถึงช่องเปิดของผนังด้านทางสาธารณะ หรือ
ด้านที่ห่างที่ดินเอกชนสำหรับอาคารชั้นสองลงมาไม่น้อยกว่า ๒.๐๐ เมตร สำหรับชั้นสามขึ้นไป
ไม่น้อยกว่า ๓.๐๐ เมตร

ข้อ ๗๘ อาคารซึ่งใช้เป็นสถานที่บริการอัดฉีดน้ำมันยานยนต์ นอกจากจะต้องปฏิบัติ
ตามพระราชบัญญัติ ระเบียบ ข้อบังคับนั้น ๆ แล้วต้องห่างเขตที่ดินไม่น้อยกว่า ๕.๐๐ เมตร
และมีการบ่อน้ำมันให้ละอองน้ำมันเข้าไปในเขตที่ดินข้างเคียงได้ด้วย

อาคารแฝงลอย ต้องมีระยะห่างกันไม่น้อยกว่า ๒.๐๐ เมตร

ข้อ ๗๙ อาคารที่ก่อสร้างเพื่อกระทำการ หรือใช้ประโยชน์เพื่อกิจการดังกล่าวในข้อนี้ ต้องอยู่ห่างเขตที่ดินสาธารณะ ทางน้ำสาธารณะ หรือที่ดินต่างเจ้าของ และมีที่ว่างอันปราศจาก หลังคาหรือสิ่งใดปกคลุมโดยรอบอาคารนั้นไม่น้อยกว่า ๒๐ เมตร ทุกด้าน คือ

- (๑) โรงฟอกหนัง
- (๒) โรงทำไม้ขีดไฟ
- (๓) โรงทำเชลแล็ค
- (๔) โรงต้มกลั่นสุรา เบียร์ หรือแอลกอฮอล์
- (๕) โรงทำเต้าหู้
- (๖) โรงทำวันเส้น เส้นหมี่ ขนมหัน ก๋วยเตี๋ยว หรือเก๋ยมือ
- (๗) โรงทำน้ำตาล หรือเบะแซ
- (๘) โรงกลึงแร่ หลอมโลหะ ชกเว้นการหลอมเงิน ทอง นาก หรือ ทองคำขาว
- (๙) โรงหลอมแก้ว
- (๑๐) โรงเคี้ยวไซสัตว์ หนังสัตว์ หรือเอ็นสัตว์
- (๑๑) โรงย้อมผ้าซึ่งมีคณงานตามปกติตั้งแต่ห้าคนขึ้นไป
- (๑๒) โรงทำเนยเทียม
- (๑๓) โรงทำดินเผา
- (๑๔) โรงทำสบู่
- (๑๕) โรงทำน้ำเคช กะป๋ น้ำปลา ไตปลา เต้าเจี้ยว ซิว หรือหอยคอง
- (๑๖) โรงเผาเปลือกหอย
- (๑๗) โรงเก็บเขาสัตว์ หนังสัตว์ กระดูกสัตว์ หรือขนสัตว์
- (๑๘) โรงทำและตากปลาเค็ม เนื้อเค็ม หนังหมู กุ้งแห้ง หรือเลือดแห้ง
- (๑๙) โรงนึ่งปลาและต้มปลาซึ่งใช้แทนการนึ่ง เว้นการนึ่งหรือต้มในภัตตาคาร โรงแรมหรือร้านข้าวแกง เพื่อปรุงอาหารในนั้น และการนึ่งหรือต้ม เพื่อปรุงอาหารเร่ขายด้วยตนเอง

- (๒๐) โรงบั่นฝ้ายหรือนุ่นด้วยเครื่องจักร
- (๒๑) โรงทำแป้งต่าง ๆ
- (๒๒) โรงเลื่อยไม้หรือซอยไม้ด้วยเครื่องจักร
- (๒๓) โรงสีข้าวด้วยเครื่องจักร
- (๒๔) โรงทำน้ำแข็ง
- (๒๕) โรงทำรูป
- (๒๖) โรงเคี้ยวหรืออัดเอาน้ำมันทุกชนิด
- (๒๗) โรงล้าง รม เคี้ยว หรือเก็บยาง
- (๒๘) อาคารที่ใช้เพื่อทำการหรือใช้ประโยชน์เพื่อการอุตสาหกรรมและพาณิชย์ ซึ่งต้องใช้เตาไฟเพื่อกิจการนั้น เว้นแต่มีไว้เพื่อประกอบอาหารในภัตตาคาร โรงแรม หรือร้านขายข้าวแกง

ข้อ ๘๐ อาคารที่ก่อสร้างเป็นอาคารพาณิชย์ หรือโรงงานอุตสาหกรรม ซึ่งมีเตาไฟหรือเครื่องจักรเพื่อใช้ประโยชน์ในกิจการนั้น ต้องมีที่ว่างอันปราศจากหลังคาหรือสิ่งใดปกคลุมโดยรอบอาคารนั้นไม่น้อยกว่า ๑๐ เมตรทุกด้าน

ข้อ ๘๑ อาคารที่ก่อสร้างเพื่อใช้เก็บของสำหรับพาณิชย์กรรมหรืออุตสาหกรรม ต้องมีที่ว่างอันปราศจากหลังคาหรือสิ่งใดปกคลุมไม่น้อยกว่า ๑๐.๐๐ เมตรสองด้าน ส่วนด้านอื่นถ้าด้านใดห่างจากเขตที่ดินน้อยกว่า ๕.๐๐ เมตร ให้ทำผนังทับด้วยอิฐหรือคอนกรีตหนาไม่น้อยกว่า ๒๐ เซนติเมตร

ข้อ ๘๒ ภายใต้งบบังคับตามข้อ ๒๘ การติดตั้งป้ายโฆษณา ตัวป้ายและโครงสร้างติดตั้งป้ายให้เป็นไปตามเกณฑ์ดังต่อไปนี้

- (๑) ป้ายหรือโครงป้ายที่ติดตั้งบนอาคาร ต้องห่างจากเขตทางหรือที่สาธารณะไม่น้อยกว่า ๖.๐๐ เมตร
- (๒) ป้ายหรือโครงป้ายที่ติดตั้งที่ผนังของอาคาร ห้ามติดตั้งสูงกว่าตัวอาคาร และห้ามยื่นล้าออกไปเหนือหรือในเขตทางหรือที่สาธารณะ

- (๓) ห้ามติดตั้งป้ายหรือโครงป้ายใดกันสามชั้นล่างของอาคาร เว้นแต่ป้าย
แจ้งชื่อ ร้านทองแนบผนังด้านหน้าของอาคาร

ข้อ ๘๓ อาคารที่ก่อสร้างมาก่อนขออนุญาตนี้ มีแนวอาคารและระยะชิดกับข้อบัญญัตินี้
ห้ามต่อเติมหรือขยายเว้นแต่ซ่อมแซมหรือดัดแปลงเพื่อความจำเป็นเรียบร้อยและสวยงาม

หมวด ๘

การสุขาภิบาล

ข้อ ๘๔ อาคารที่จะปลูกสร้างต้องมีระบบระบายน้ำฝนและระบายน้ำใช้แล้ว หรือน้ำ
โสโครกได้โดยสะดวกและเพียงพอ

ข้อ ๘๕ ทางระบายน้ำจากอาคารไปสู่ทางระบายน้ำสาธารณะ ต้องให้มีส่วนลาดไม่ต่ำ
กว่า ๑ ใน ๒๐๐ ตามแนวตรงที่สุดที่จะจัดทำได้ ถ้าใช้ท่อกลมเป็นทางระบายต้องมีบ่อตรวจ
ระบายน้ำทุกระยะไม่เกิน ๑๒.๐๐ เมตร ทุกมุมเลี้ยวและที่จุดก่อนออกจากที่ดินเอกชนไปสู่ทาง
ระบายน้ำสาธารณะ

ข้อ ๘๖ ทางระบายน้ำใช้แล้วในบริเวณอาคารต้องมีขนาดกว้างไม่น้อยกว่า ๑๐ เซนติเมตร
ก่อนระบายลงสู่ทางระบายน้ำสาธารณะต้องมีบ่อตรวจระบายน้ำ และตะแกรงดักขยะอยู่ในที่
สามารถตรวจสอบได้สะดวก และเจ้าของอาคารต้องจัดเปลี่ยนให้มีสภาพดีอยู่เสมอ

ข้อ ๘๗ น้ำใช้แล้วจากโรงงานอุตสาหกรรม โรงพยาบาล ตลาดสด ภัตตาคาร
อาคารชุด หอพัก และอาคารที่เกี่ยวข้องกับกิจการค้าที่นึ่งแก๊ซ ซึ่งมีการระบายน้ำใช้แล้วจากกิจการ
นั้น ต้องมีระบบกำจัดน้ำใช้แล้วก่อนจะระบายลงสู่ทางระบายน้ำสาธารณะ

ข้อ ๘๘ อาคารที่บุคคลอาจเข้าพักอาศัยหรือใช้สอยได้ ให้มีเครื่องสุขภัณฑ์ไว้ตาม
จำนวนอันสมควร แต่ต้องไม่น้อยกว่าอัตราที่กำหนดไว้ต่อไปนี้

ประเภทอาคาร	ส้วม	ที่ปัสสาวะ	ค่าล้างหน้า
อาคารที่พักอาศัยต่อหนึ่งหลัง	๑		
อาคารชุดต่อหนึ่งหน่วย	๑		๑
ห้องแถว ตึกแถวสูงไม่เกิน ๓ ชั้นต่อ ๑ คูหา	๑		๑
ตึกแถวสูงไม่เกิน ๓ ชั้นต่อ ๑ คูหา	๒	๑	๑
โรงแรมต่อ ๑ ห้อง	๑		๑
หอพักต่อ ๕๐ ตารางเมตร	๑		๑
อาคารสำนักงาน โรงเรียน โรงพยาบาล และอาคารพาณิชย์ต่อ ๑๕ ตารางเมตร	๑	๑	๑
หอประชุม โรงมหรสพต่อ ๒๕๐ ตารางเมตร	๑	๑	๑
โรงงานอุตสาหกรรมต่อ ๔๐๐ ตารางเมตร	๑	๑	๑
เศษของพื้นที่ถ้าเกินกึ่งหนึ่งให้คิดจำนวนเต็ม			

ข้อ ๘๙ ห้องส้วมต้องมีขนาดเนื้อทภายในไม่น้อยกว่า ๐.๕๐ ตารางเมตร และต้องมีความกว้างภายในไม่น้อยกว่า ๐.๕๐ เมตร ถ้าเป็นห้องอาบน้ำด้วย จะต้องมีเนื้อทภายในไม่น้อยกว่า ๑.๕๐ ตารางเมตร มีลักษณะที่รักษาความสะอาดได้ง่าย และต้องมีช่องระบายอากาศไม่น้อยกว่าร้อยละสิบของพื้นที่ห้อง หรือมีพัดลมระบายอากาศ

ข้อ ๙๐ ส้วมต้องเป็นชนิดชำระสิ่งปฏิกูลด้วยน้ำลงบ่อเกรอะบ่อซึม การสร้างส้วมภายในระยะ ๒๐.๐๐ เมตร จากเขตคูคลองสาธารณะ ต้องสร้างเป็นส้วมถังเก็บชนิดน้ำซึมไม่ได้

ข้อ ๙๑ อาคารชุดพักอาศัย อาคารขนาดใหญ่ที่มีใช้ตึกแถว ห้องแถว ซึ่งมีพื้นที่เกิน ๒,๐๐๐ ตารางเมตร หรือโรงแรม ต้องจัดให้มีที่ทิ้งขยะอันไม่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญแก่ผู้อยู่ใกล้เคียง

หมวด ๕

การตรวจควบคุมการปลูกสร้าง

ข้อ ๙๒ ผู้ได้รับอนุญาตปลูกสร้างอาคารต้องเก็บรักษาหนังสืออนุญาต แผนผังแบบก่อสร้าง และรายการก่อสร้างไว้หนึ่งชุด ณ บริเวณที่ปลูกสร้าง เพื่อให้นายช่างที่ตรวจการปลูก-

สร้างขอตรวจดูได้เสมอในเวลากลางวัน และต้องทำการปลูกสร้างให้เสร็จภายในเวลาที่กำหนดไว้ในหนังสืออนุญาต

ข้อ ๙๓ ให้มีผู้ควบคุมงานรับผิดชอบการปลูกสร้างเพื่อให้เป็นไปตามที่ได้รับอนุญาต และให้เป็นการปลอดภัยแก่คนงานหรือผู้ที่เกี่ยวข้องถ้าผู้ควบคุมงานไม่อยู่ประจำ จะต้องมีผู้ปฏิบัติการแทนไว้เสมอ คำสั่งของนายช่างที่ตรวจการปลูกสร้างซึ่งมอบให้กับผู้ควบคุมงานหรือผู้ปฏิบัติการแทน ให้ถือว่าได้ให้ไว้กับเจ้าของอาคาร

ข้อ ๙๔ ถ้านายช่างตรวจพบการปลูกสร้างอาคารผิดจากแผนผังแบบก่อสร้างราชการก่อสร้าง หรือเงื่อนไขตามที่ระบุไว้ในหนังสืออนุญาตให้รายงานต่อผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เพื่อแจ้งให้เจ้าของอาคารหรือผู้ปลูกสร้างจัดการแก้ไขให้ถูกต้องภายในกำหนดเวลา เมื่อพ้นกำหนดเวลาแล้วการแก้ไขยังไม่เสร็จเรียบร้อย ให้ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการก่อสร้างอาคาร

ข้อ ๙๕ วัตถุประสงค์ของการปลูกสร้างอาคารต้องมีคุณภาพตามกำหนดของราชการก่อสร้าง และราชการกำหนด ถ้านายช่างเห็นว่ามีความสงสัยในคุณภาพของวัตถุอย่างใด ให้ขอตรวจดูหนังสือสำคัญแสดงผลการทดลองจากเจ้าของอาคารหรือผู้ปลูกสร้าง หรือเรียกตัวอย่างวัตถุตามปริมาณสมควร เพื่อตรวจสอบโดยการทดลองตามหลักวิชา ซึ่งเจ้าของอาคารจะต้องจัดการส่งให้ตามต้องการโดยไม่คิดมูลค่า

ข้อ ๙๖ การตอกเข็มเจาะดินเพื่อทำฐานรากของอาคาร ให้ทำได้เฉพาะเวลากลางวัน ถ้าวางการคำนวณของฐานรากไม่ว่าจะถูกต้อง นายช่างอาจให้เจ้าของอาคารทำการทดลองบรรทุกน้ำหนักบนส่วนฐานรากได้ตามสมควร และเจ้าของอาคารจะปลูกสร้างต่อไปไม่ได้ จนกว่าจะปรากฏผลการทดลองว่ามีความมั่นคงปลอดภัยตามหลักวิชา

ข้อ ๙๗ อาคารที่ปลูกสร้างติดต่อกับทางสาธารณะจะลงมือปลูกสร้างได้ก็ต่อเมื่อได้นัดหมายให้นายช่างทราบและตกลงกำหนดเวลากันแล้ว เพื่อให้เป็นการปลอดภัยต่อผู้ใช้ทางสาธารณะนั้น ผู้ปลูกสร้างจะต้องแสดงวิธีการและขั้นตอนของงานจนเป็นที่พอใจของนายช่าง และต้องสร้างสิ่งป้องกันสิ่งของร่วงหล่นที่จะเป็นอันตรายแก่ผู้สัญจร

ข้อ ๙๘ เมื่อนายช่างประสงค์จะเข้าตรวจอาคารที่ปลูกสร้างเสร็จแล้วว่าถูกต้องหรือไม่ ให้แจ้งต่อเจ้าของอาคารหรือผู้ครอบครองทราบ เจ้าของอาคารหรือผู้ครอบครองต้องให้ความสะดวกตามสมควร

ข้อ ๙๙ เมื่อนายช่างตรวจพบอาคารซึ่งไม่ถูกต้องอันน่าจะเป็นอันตรายต่อร่างกาย ชีวิต หรือทรัพย์สิน ให้รายงานผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครหรือผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครส่งให้เจ้าของอาคารเปลี่ยนแปลง แก้ไข หรือรื้อถอนตามแบบ "อ. ๕" ทั่วยุทธบัญญัติได้

ข้อ ๑๐๐ ผู้ได้รับอนุญาตให้ปลูกสร้างอาคารพักอาศัยสูงเกิน ๒ ชั้น ดึกแถว อาคารพาณิชย์ โรงงานอุตสาหกรรม อาคารสาธารณะ หรืออาคารพิเศษ เมื่อลงมือทำการปลูกสร้างต้องติดตั้งป้ายขนาดกว้างไม่น้อยกว่า ๐.๕๐ เมตร ยาวไม่น้อยกว่า ๑.๐๐ เมตร ระบุข้อความตามตัวอย่างข้างท้ายนี้ และติดตั้งอยู่ในที่ดินที่จะทำการปลูกสร้างที่สามารถเห็นได้โดยง่ายตลอดเวลาทำการปลูกสร้าง

อาคารที่ทำการปลูกสร้าง.....
 จำนวน.....ห้อง, หลัง
 ได้รับอนุญาตตามหนังสืออนุญาตเลขที่.....ลงวันที่.....
 เจ้าของอาคาร.....
 ผู้ควบคุมงาน.....
 สถาปนิก.....
 วิศวกร.....

หมวด ๑๐

ค่าธรรมเนียมการตรวจแบบก่อสร้างและการออกหนังสืออนุญาต

ข้อ ๑๐๑ ค่าธรรมเนียมให้เรียกเก็บสำหรับอาคารพักอาศัย ซึ่งทำด้วยอิฐคอนกรีต หรือเหล็กเป็นส่วนใหญ่ ตารางเมตรละ ๑๐ สตางค์ ตามขนาดของพื้นที่ในอาคารนั้นทุกชั้น สำหรับอาคารพักอาศัยซึ่งทำด้วยไม้หรือวัสดุไม้ถาวรเป็นส่วนใหญ่ ตารางเมตรละ ๕ สตางค์ ตามขนาดของพื้นที่ในอาคารนั้นทุกชั้น

ข้อ ๑๐๒ ค่าธรรมเนียมสำหรับรั้ว กำแพง เจอน ท่อน้ำ หรือรางระบายน้ำ ให้เรียกเก็บตามระยะยาวเมตรละ ๒๐ สตางค์

ข้อ ๑๐๓ ค่าธรรมเนียมสำหรับอุโมงค์ กานเรือ บ้ายโฆษณา สะพาน ให้เรียกเก็บตารางเมตรละ ๔๐ สตางค์

ข้อ ๑๐๔ ค่าธรรมเนียมสำหรับอาคารอย่างอื่น นอกจากอาคารตามข้อ ๑๐๑ ข้อ ๑๐๒ และข้อ ๑๐๓ ให้เรียกเก็บตามเนื้อของพื่นอาคารทุกชั้น ตารางเมตรละ ๔๐ สตางค์ ถ้าวัดพื่นที่ไม่ได้ ให้เรียกเก็บตามระยะยาวเมตรละ ๒๐ สตางค์

ข้อ ๑๐๕ อาคารชั่วคราวให้ยกเว้นไม่เรียกเก็บค่าธรรมเนียม

ข้อ ๑๐๖ ในการคิดค่าธรรมเนียม เศษของเมตรหรือตารางเมตร ให้เรียกเก็บเท่าหน่วยเต็ม

หมวด ๑๑

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๑๐๗ การขออนุญาตปลูกสร้างอาคารที่ได้ยื่นคำขอไว้ก่อนขออนุญาตนี้มีผลใช้บังคับให้ปฏิบัติตามเทศบัญญัติและกฎกระทรวงที่ใช้อยู่เดิม

หมวด ๑๒

การรักษาข้อบัญญัติ

ข้อ ๑๐๘ ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครรักษากฎการให้เป็นไปตามข้อบัญญัตินี้

ประกาศ ณ วันที่ ๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๒๒

ชโล ธรรมศิริ

(นายชโล ธรรมศิริ)

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

(กรุงเทพมหานครกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๕ ตอนที่ ๓ วันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๒๒)

ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร

เรื่อง กำหนดบริเวณซึ่งอาคารบางชนิดจะปลูกสร้างขึ้นมิได้

(ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๒

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการก่อสร้างอาคาร พุทธศักราช ๒๔๗๕ โดยอนุมติของรัฐมนตรว่าการกระทรวงมหาดไทย และมาตรา ๖๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๑๘ กรุงเทพมหานคร โดยได้รับความเห็นชอบจากสภากรุงเทพมหานคร จึงตราข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครขึ้นไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้เรียกว่า “ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง กำหนดบริเวณซึ่งอาคารบางชนิดจะปลูกสร้างขึ้นมิได้ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๒”

ข้อ ๒ ข้อบัญญัติ กรุงเทพมหานครนี้ ให้ใช้ บังคับตั้งแต่วันถัดจาก วันประกาศ ในราชกิจจานุเบกษาและกรุงเทพมหานครเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ห้ามมิให้บุคคลใดปลูกสร้างอาคาร ดังต่อไปนี้ ในบริเวณ โดยรอบ อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ ตามแผนที่ท้ายข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ คือ

(๑) อาคารที่มีความสูงเกิน ๑๖ เมตร ภายในรัศมี ๒๐๐ เมตร จากจุดศูนย์กลางอนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ

(๒) อาคารที่มีความสูงเกิน ๒๔ เมตร ภายในรัศมีเกิน ๒๐๐ เมตร แต่ไม่เกิน ๓๐๐ เมตร จากจุดศูนย์กลางอนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ

ข้อ ๔ อาคารซึ่งสร้างมาก่อนและขัดกับข้อ ๓ แห่งข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ ห้ามทำการต่อเติม ขยายหรือดัดแปลง เว้นแต่เป็นการซ่อมแซมหรือตกแต่งตามสภาพเดิม เพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อย

ข้อ ๕ ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครรักษาการตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๒ มกราคม พ.ศ. ๒๕๒๒

ชลอ ธรรมศิริ

(นายชลอ ธรรมศิริ)

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

อนุมัติ

พลเอก เล็ก แนวมาลี

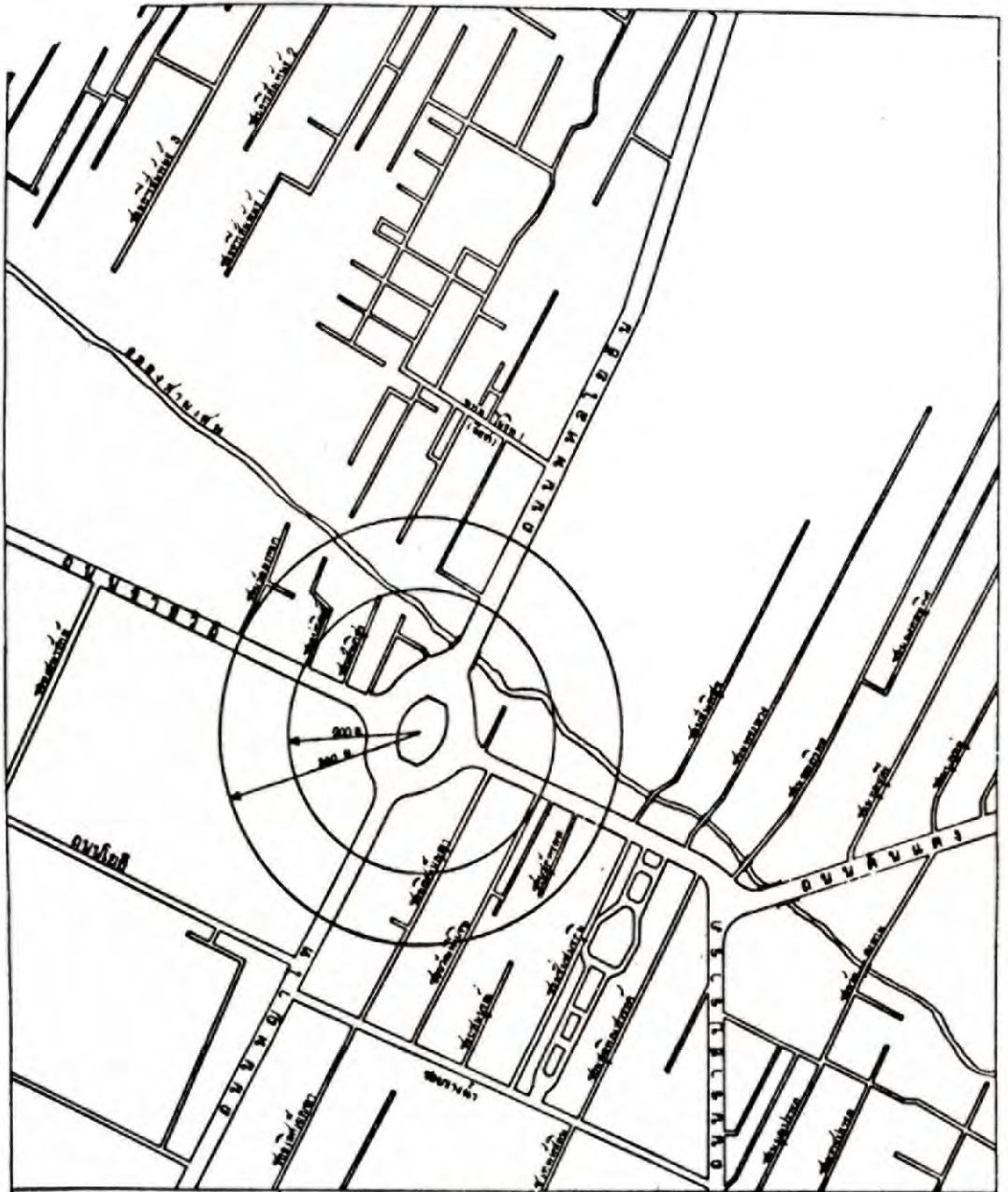
(เล็ก แนวมาลี)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

หมายเหตุ เหตุผลในการประกาศใช้ข้อบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากเทศบัญญัติและข้อบัญญัติของกรุงเทพมหานครที่มีอยู่เกี่ยวกับ เรื่อง กำหนดบริเวณซึ่งอาคารบางชนิดจะปลูกสร้างขึ้นมิได้ ไม่ได้ห้ามการ ปลูกสร้างอาคารที่มี ความสูงโดยรอบ อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ เพื่อเป็นการอนุรักษ์อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิซึ่งเป็นสิ่งก่อสร้างที่มีคุณค่าทางศิลปกรรม สถาปัตยกรรมและประวัติศาสตร์ จึงกำหนดให้บริเวณโดยรอบอนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิภายในรัศมี ๓๐๐ เมตร จากจุดศูนย์กลางเป็นบริเวณห้ามปลูกสร้างอาคารที่มีความสูงมากอันจะบดบังความสง่างามของอนุสาวรีย์ และทำให้สภาพแวดล้อมบริเวณอนุสาวรีย์เสียไป จึงจำเป็นต้องตราข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้

(เล่ม ๕ ตอนที่ ๑ กรุงเทพมหานครเบกษา ๓๐ มกราคม ๒๕๒๒ หน้า ๑-๓)

(เล่ม ๕๖ ตอนที่ ๕ ราชกิจจานุเบกษา ๓๐ มกราคม ๒๕๒๒)

แผนที่ท้ายข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร
 เรื่องกำหนดบริเวณซึ่งอาคารบางชนิดจะปลูกสร้างขึ้นใหม่
 (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๖
 มาตราส่วน ๑ : ๑,๐๐๐

ผู้จัดทำ	นายประพนธ์	วิเทศกุล	<i>[Signature]</i>
ตรวจสอบ	นาย สหวัฒน์	วิเทศกุล	<i>[Signature]</i>
ผู้ควบคุมการก่อสร้าง	นายประจักษ์	วิเทศกุล	<i>[Signature]</i>
ผู้ควบคุมการก่อสร้าง	นายประจักษ์	วิเทศกุล	<i>[Signature]</i>

กองผังเมือง

สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองกรุงเทพมหานคร

ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร

เรื่อง กำหนดบริเวณห้ามก่อสร้างหรือตัดแปลงอาคารบางชนิดหรือบางประเภท

พ.ศ. ๒๕๒๔

โดยที่เป็นการสมควรมีข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง กำหนดบริเวณห้ามก่อสร้างหรือตัดแปลงอาคารบางชนิดหรือบางประเภท

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ และมาตรา ๖๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๑๘ กรุงเทพมหานคร โดยได้รับความเห็นชอบจากสภากรุงเทพมหานคร จึงตราข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้เรียกว่า “ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง กำหนดบริเวณห้ามก่อสร้างหรือตัดแปลงอาคารบางชนิดหรือบางประเภท พ.ศ. ๒๕๒๔”

ข้อ ๒ ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ ให้ใช้ บังคับ ตั้งแต่ วันถัดจากวัน ประกาศในราชกิจจานุเบกษา และกรุงเทพกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ห้ามมิให้บุคคลใดก่อสร้างห้องแถวหรือตึกแถว ภายในระยะ ๑๕ เมตร จากเขตถนนทั้งสองฟากของถนนเจ้าพระยา ตั้งแต่ถนนเจริญกรุงไปจนถึงทางแยกตัดกับถนนนางลิ้นจี่ ภายในแนวเขตตามแผนที่ท้ายข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้

ข้อ ๔ ห้องแถวหรือตึกแถวที่ก่อสร้างมาก่อน ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ใช้บังคับ และอยู่ภายในบริเวณตามข้อ ๓ ห้ามทำการตัดแปลง

ข้อ ๕ ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครรักษาการตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๒๔

พลเรือเอก เทียม มกรานนท์

(เทียม มกรานนท์)

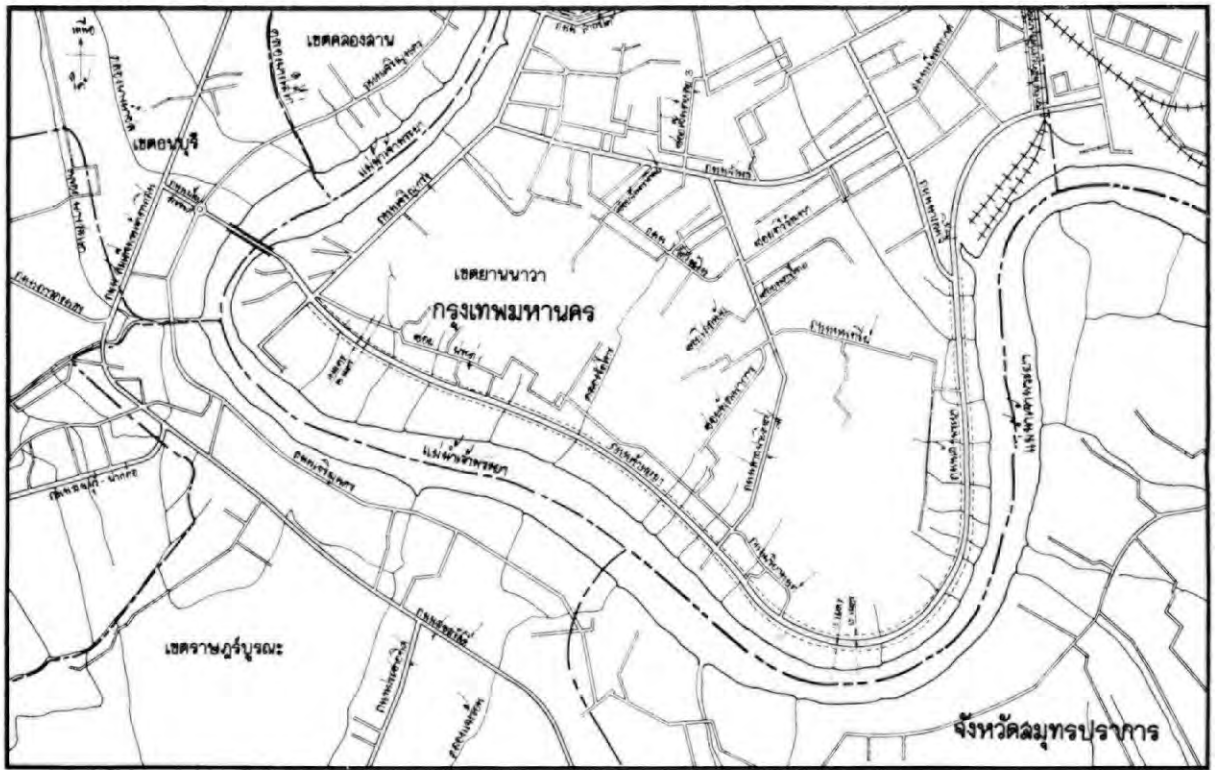
ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

หมายเหตุ เหตุผลในการประกาศใช้ข้อบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากได้มีประกาศกระทรวงมหาดไทยเรื่อง กำหนดบริเวณห้ามก่อสร้าง คัดแปลง อาคารชนิดใดหรือประเภทใดริมถนนเจ้าพระยาทั้งสองฟาก ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๒๔ ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๒๔ และตามมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ บัญญัติว่า ถ้าไม่มีการออกกฎกระทรวงหรือข้อบัญญัติท้องถิ่นภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ประกาศนั้น มีผลใช้บังคับให้ประกาศดังกล่าวเป็นอันยกเลิก จึงจำเป็นต้องตราข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ขึ้น

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๘ ตอนที่ ๑๖๘ วันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๒๔)

แผนที่ท้ายข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร
เรื่อง กำหนดบริเวณห้ามก่อสร้างหรือตัดแปลงอาคารบางชนิดหรือบางประเภท
พ.ศ. 2524

มาตราส่วน 1:50,000

เครื่องหมาย

- แนวเขตกำหนดบริเวณห้ามก่อสร้างหรือตัดแปลง อาคารบางชนิดหรือบางประเภท
- เขตของจังหวัด
- เขตของเขต
- ทางหลวง ถนน
- แม่น้ำ ลำคลอง

กองผังเมือง

สำนักงานปลัดกรุงเทพมหานคร

ผู้อำนวยการกองผังเมือง

ปลัดกรุงเทพมหานคร

ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร

เรื่อง กำหนดบริเวณห้ามใช้หรือเปลี่ยนการใช้อาคารบางชนิดหรือบางประเภท

พ.ศ. ๒๕๒๕

โดยที่เป็นการสมควรมีข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง กำหนดบริเวณห้ามใช้หรือเปลี่ยนการใช้อาคารบางชนิดหรือบางประเภท

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ และมาตรา ๖๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๑๘ กรุงเทพมหานคร โดยได้รับความเห็นชอบจากสภากรุงเทพมหานคร จึงตราข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครขึ้นไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้เรียกว่า “ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง กำหนดบริเวณห้ามใช้หรือเปลี่ยนการใช้อาคารบางชนิดหรือบางประเภท พ.ศ. ๒๕๒๕”

ข้อ ๒ ข้อบัญญัติ กรุงเทพมหานครนี้ ให้ใช้บังคับ ตั้งแต่ วันถัดจาก วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาและกรุงเทพมหานครกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ห้ามเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคาร ซึ่งไม่เป็นอาคารประเภทควบคุมการใช้ภายในบริเวณดังต่อไปนี้ ใช้หรือยินยอมให้บุคคลใดใช้อาคารดังกล่าวเป็นอาคารประเภทควบคุมการใช้เพื่อกิจการตามมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒

(ก) บริเวณที่ ๑ เริ่มจากจุดบรรจบของคลองอรชรฝั่งตะวันออกกับคลองแสนแสบฝั่งใต้ไปตามคลองแสนแสบทางทิศตะวันออกจนบรรจบกับทางรถไฟสายชองนนทบุรี จากจุดนี้เลี้ยวขวาไปตามทางรถไฟสายชองนนทบุรีทางทิศใต้จนบรรจบกับคลองไผ่สังข์โคกฝั่งเหนือ จากจุดนี้เลี้ยวขวาไปตามคลองไผ่สังข์โคกทางทิศตะวันตกจนบรรจบกับถนนอังรีดูนังต์ฝั่งตะวันออก จากจุดนี้เลี้ยวขวาไปตามถนนอังรีดูนังต์ และคลองอรชร ทางทิศเหนือจน บรรจบกับคลองแสนแสบฝั่งใต้

(ข) บริเวณที่ ๒ เริ่มจากจุดบรรจบของถนนพระรามที่ ๔ ฝั่งใต้ กับเส้นขนานซึ่งห่างจากเขตถนนสี่ลมฝั่งใต้ ๑๐๐ เมตร ไปตามถนนพระรามที่ ๔ ทางทิศตะวันออกเฉียงใต้จนบรรจบกับเส้นขนานซึ่งห่างจากเขตถนนสาทรใต้ฝั่งใต้ ๑๐๐ เมตร จากจุดนี้เลี้ยวขวาไปตามเส้นขนานนี้ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้จนบรรจบกับเส้นต่อแนวถนนสุรศักดิ์ทางทิศใต้ จากจุดนี้เลี้ยวขวาไปตามเส้นต่อแนวถนนสุรศักดิ์และถนนสุรศักดิ์ทางทิศเหนือจนบรรจบกับเส้นขนานซึ่งห่างจากเขตถนนสี่ลมฝั่งใต้ ๑๐๐ เมตร จากจุดนี้เลี้ยวขวาไปตามเส้นขนานนี้ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือจนบรรจบกับถนนพระรามที่ ๔ ฝั่งใต้

(ค) บริเวณที่ ๓ เริ่มจากจุดบรรจบของคลองสามเสนฝั่งเหนือกับทางรถไฟสายเหนือไปตามทางรถไฟสายเหนือทางทิศเหนือจนบรรจบกับคลองบางซื่อฝั่งใต้ จากจุดนี้เลี้ยวขวาไปตามคลองบางซื่อทางทิศตะวันออก จนบรรจบกับเส้นขนานซึ่งห่างจากเขตถนนพหลโยธินฝั่งตะวันตก ๑๐๐ เมตร จากจุดนี้เลี้ยวขวาไปตามเส้นขนานนี้ทางทิศใต้จนบรรจบกับคลองสามเสนฝั่งเหนือ จากจุดนี้เลี้ยวขวาไปตามคลองสามเสนทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือจนบรรจบกับทางรถไฟสายเหนือ

(ง) บริเวณที่ ๔ เริ่มจากจุดบรรจบของคลองสามเสนฝั่งเหนือกับเส้นขนานซึ่งห่างจากเขตถนนพหลโยธินฝั่งตะวันออก ๑๐๐ เมตร ไปตามเส้นขนานนี้ทางทิศเหนือจนบรรจบกับคลองบางซื่อฝั่งใต้ จากจุดนี้เลี้ยวขวาไปตามคลองบางซื่อทางทิศตะวันออกจนบรรจบกับเส้นขนานซึ่งห่างจากเขตถนนพหลโยธินฝั่งตะวันออก ๑,๐๐๐ เมตร จากจุดนี้เลี้ยวขวาไปตามเส้นขนานนี้ทางทิศใต้ จนบรรจบกับเส้นขนานซึ่งอยู่ห่างจากเขตถนนดินแดงฝั่งเหนือ ๑๐๐ เมตร จากจุดนี้เลี้ยวขวาไปตามเส้นขนานนี้ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ จนบรรจบกับคลองสามเสนฝั่งเหนือ จากจุดนี้เลี้ยวขวาไปตาม คลองสามเสนทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือจน บรรจบกับเส้นขนานซึ่งอยู่ห่างจากเขตถนนพหลโยธินฝั่งตะวันออก ๑๐๐ เมตร

ทั้งนี้ ตามแผนที่ท้ายข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้

ข้อ ๔ ภายในบริเวณตามข้อ ๓ ห้ามเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารประเภทควบคุมการใช้ ใช้อาคารนั้นให้บุคคลใดใช้อาคารนั้นเป็นอาคารควบคุมการใช้ประเภทอื่นผิดไปจากที่ได้ระบุไว้ในใบอนุญาต

ข้อ ๕ ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครรักษาการตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๒๕

พลเรือเอก เทียม มกรานนท์

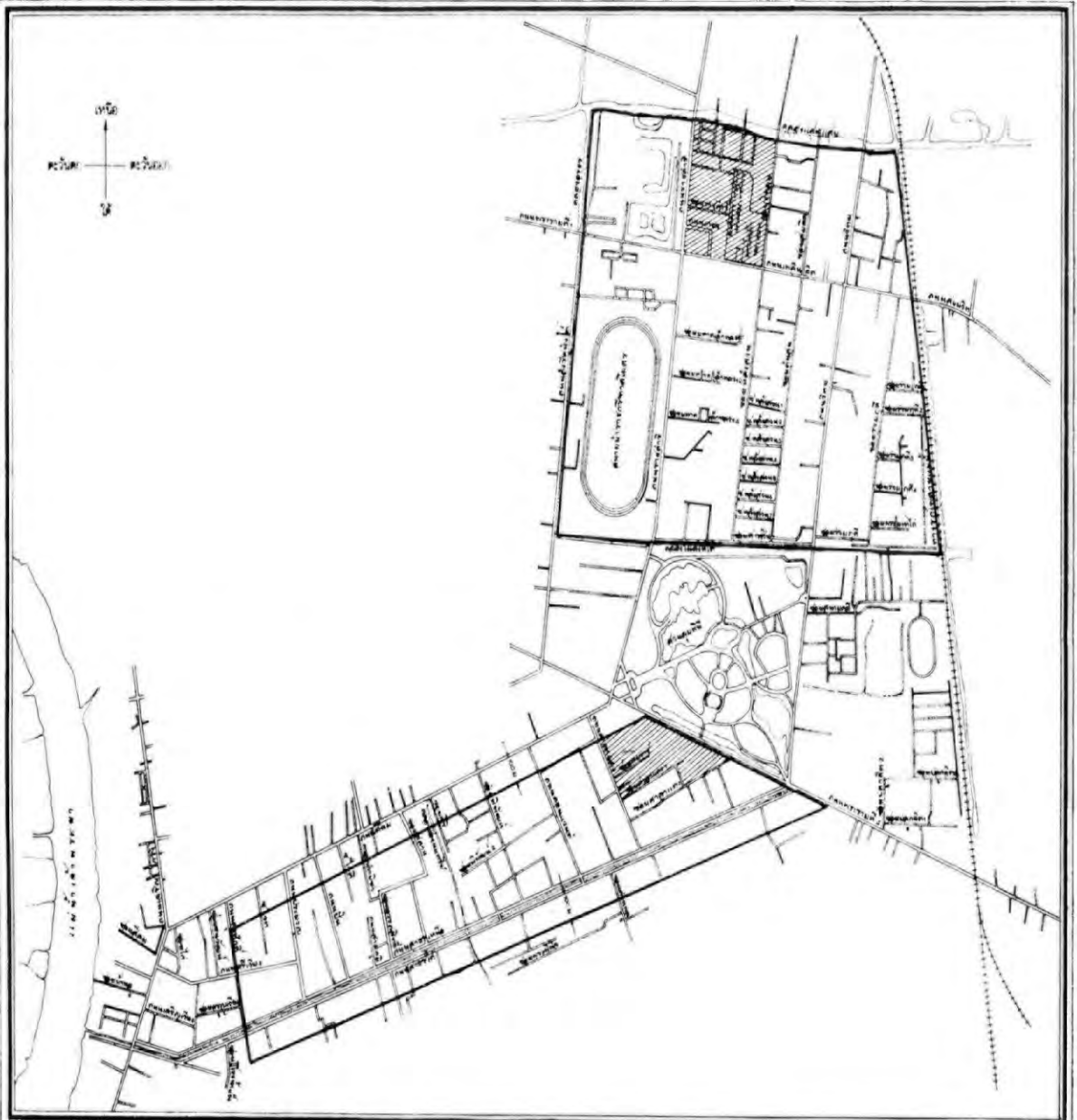
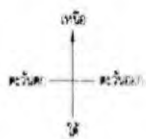
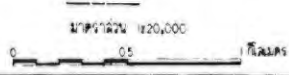
(เทียม มกรานนท์)

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ เล่ม ๔๘ ตอนที่ ๓๓ วันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๒๕)

แผนที่ท้ายข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร
เรื่อง กำหนดบริเวณห้ามใช้หรือเปลี่ยนแปลงชื่ออาคารบางชนิด หรือบางประเภท

พ.ศ. 2525

เครื่องหมาย

- บริเวณที่กำหนดห้ามใช้หรือเปลี่ยนแปลงชื่ออาคารบางชนิด หรือบางประเภท
- ถนน
- ทางรถไฟ
- แม่น้ำ ลำคลอง

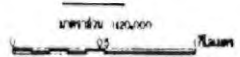
กองผังเมือง

สำนักงานปลัดกรุงเทพมหานคร

ผู้อำนวยการกองผังเมือง
John Law
ปลัดกรุงเทพมหานคร

แผนที่ท้ายข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร
เรื่อง กำหนดบริเวณห้ามใช้หรือมีแผนการก่อสร้างบางชนิด หรือบางประเภท

พ.ศ. 2525

- เขตห้ามก่อสร้าง**
- เขตห้ามก่อสร้างในเขตห้ามใช้หรือมีแผนการก่อสร้างบางชนิด หรือบางประเภท
  - เขตห้ามใช้
  - ถนน
  - ทางรถไฟ
  - แม่น้ำ คลอง

- ก่อสร้างเมือง**
- สำนักงานเขตกรุงเทพมหานคร
  - สำนักงานเขตเมือง
  - ผู้ว่าราชการเมือง
  - ปลัดกรุงเทพมหานคร

ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร

เรื่อง กำหนดบริเวณห้ามก่อสร้าง คัดแปลง ใช้อาคารบางชนิด หรือบางประเภทในท้องที่เขตมีนบุรี แขวงคลองสิบ แขวงคูฝั่งเหนือ เขตหนองจอก และแขวงคลองสามประเวศ แขวงลำปลาทิว แขวงลาดกระบัง เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร

พ.ศ. ๒๕๒๕

โดยที่เป็นการสมควรมีข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่องกำหนดบริเวณห้ามก่อสร้าง คัดแปลง ใช้อาคารบางชนิดหรือบางประเภท

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ และมาตรา ๖๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๑๘ กรุงเทพมหานคร โดยได้รับความเห็นชอบจากสภากรุงเทพมหานคร จึงตราข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร ขึ้นไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้เรียกว่า “ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง กำหนดบริเวณห้ามก่อสร้าง คัดแปลงใช้อาคารบางชนิดหรือบางประเภท ในท้องที่เขตมีนบุรี แขวงคลองสิบ แขวงคูฝั่งเหนือ เขตหนองจอก และแขวงคลองสามประเวศ แขวงลำปลาทิว แขวงลาดกระบัง เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๕”

ข้อ ๒. ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาและกรุงเทพมหานครกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓. ห้ามมิให้บุคคลใดก่อสร้างอาคารอื่นใด นอกจากอาคารหรือสถานที่ทำการของทางราชการ อาคารอยู่อาศัยประเภทบ้านเดี่ยว ยุ้งข้าว ถนน เขื่อน สะพาน อุโมงค์ ทางหรือท่อระบายน้ำ ท่อระบายน้ำ ทำจุดเรือ รั้ว กำแพง ประตู บ้าย เสาไฟฟ้า ท่อประปา ท่อส่งแก๊สธรรมชาติ ภายในบริเวณจากจุดบรรจบของแนวถนนหนทางราษฎรถึงตะวันออกกับเส้นแบ่งเขตกรุงเทพมหานครกับจังหวัดปทุมธานีไปทางทิศตะวันออก ตามเส้นแบ่งเขตกรุงเทพมหานครกับจังหวัดปทุมธานีนั้นจนจุดคลองสี่ฝั่งตะวันตก จากจุดนี้เลี้ยวขวาไปทางทิศใต้ตามคลองสี่ต่อคลองลำหิน ต่อคลองลำตันไทรจนจุดคลองกอไผ่ฝั่งใต้ จากจุดนี้เลี้ยวซ้ายไปทางทิศตะวันออกตามคลองกอไผ่จนจุดคลองลำปลาทิวฝั่งตะวันตก จากจุดนี้เลี้ยวขวาไปทางทิศใต้ตามคลองลำปลาทิวจนจุดเส้นแบ่งเขตกรุงเทพมหานครกับจังหวัดสมุทรปราการ จากจุดนี้เลี้ยวขวาไปทางทิศตะวันตกตามเส้นแบ่งเขตกรุงเทพมหานครกับจังหวัดสมุทรปราการนั้นจนจุดถนนพระราชราษฎรอุทิศฝั่งตะวันออก จากจุดนี้เลี้ยวขวาไปทางทิศเหนือตามถนนพระราชราษฎรอุทิศจนจุดถนนสุขุมวิท ๑๑ ฝั่งใต้ จากจุดนี้เลี้ยวขวาไปทางทิศตะวันออกตามถนนสุขุมวิท ๑๑ จนจุดถนนร่วมเกล้าฝั่งตะวันออก จากจุดนี้เลี้ยวซ้ายไปทางทิศเหนือตามถนนร่วมเกล้าจนจุดถนนรามคำแหงฝั่งใต้ จากจุดนี้เลี้ยวขวาไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือตามถนนรามคำแหงจนจุดถนนสุวินทวงศ์ฝั่งเหนือ จากจุดนี้เลี้ยวซ้ายไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือตามถนนสุวินทวงศ์จนจุดถนนนิมิตรใหม่ฝั่งตะวันออก จากจุดนี้เลี้ยวขวาไปทางทิศเหนือตามถนนนิมิตรใหม่จนจุดแนวคันดินซึ่งอยู่ห่างจากซอยสุขใจฝั่งใต้มาทางทิศใต้ ๓๐ เมตร จากจุดนี้เลี้ยวขวาไปทางทิศตะวันตกตามแนวคันดินนั้นจนจุดถนนหนทางราษฎรฝั่งตะวันออก จากจุดนี้เลี้ยวขวาไปทางทิศเหนือตามถนนหนทางราษฎรต่อแนวถนนหนทางราษฎรจนจุดเส้นแบ่งเขตกรุงเทพมหานครกับจังหวัดปทุมธานี โดยไม่รวมพื้นที่ของการนิคมอุตสาหกรรมลาดกระบังและพื้นที่ในบริเวณระหว่างทิศเหนือจุดคลองประเวศบุรีรมย์ทิศใต้จุดเส้นขนานซึ่งห่างจากเขตถนนสุขุมวิท ๑๑ (ถนนอ่อนนุช-ลาดกระบัง) มาทางทิศใต้ ๕๐ เมตร ทิศตะวันออกจุดคลองหัวตะเข้ ทิศตะวันตกจุดคลองหนองปรือ

ทั้งนี้ ตามแผนที่ท้ายข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้

ข้อ ๔. ห้ามมิให้บุคคลใดก่อสร้างโรงงานอุตสาหกรรมภายใน บริเวณระหว่างทิศเหนือจุดคลองประเวศบุรีรมย์ ทิศใต้จุดเส้นขนานซึ่งห่างจากเขตถนนสุขุมวิท ๑๑ (ถนนอ่อนนุช-ลาดกระบัง) มาทางทิศใต้ ๕๐ เมตร ทิศตะวันออกจุดคลองหัวตะเข้ ทิศตะวันตกจุดคลองหนองปรือ

ข้อ ๕. ห้ามมิให้บุคคลใดทำการตัดแปลงอาคารที่ก่อสร้างมาก่อนและขัดกับข้อ ๓ และข้อ ๔ แห่งข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ หรือเปลี่ยนการใช้อาคารดังกล่าวเป็นอาคารประเภทอื่น

ข้อ ๖. ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้มีให้ใช้บังคับแก่การก่อสร้างหรือตัดแปลงอาคารโรงงานอุตสาหกรรม ภายใต้ง่อนไขดังต่อไปนี้

(๑) เป็นโรงงานอุตสาหกรรมที่ได้รับอนุญาตจาก กระทรวงอุตสาหกรรมและดำเนินการอยู่แล้วหรือยังไม่ได้ดำเนินการแต่ได้รับอนุญาตให้ก่อสร้างอาคารโรงงานอุตสาหกรรม ก่อนวันที่ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่องกำหนดบริเวณห้ามก่อสร้าง ตัดแปลง ใช้หรือเปลี่ยนการใช้อาคารชนิดใดหรือประเภทใด ในท้องที่เขตมีนบุรี แขวงคลองสิบ แขวงคูฝั่งเหนือ เขตหนองจอก และแขวงคลองสามประเวศ แขวงลำปลาทิว แขวงลาดกระบัง เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ลงวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๒๔ มีผลใช้บังคับ และ

(๒) เป็นการก่อสร้างหรือตัดแปลงอาคารลงในที่ดินแปลงเดียวกันหรือติดต่อกันเป็นแปลงเดียวกัน กับแปลงที่ดินที่เป็นที่ตั้งของโรงงานอุตสาหกรรมเดิม และเจ้าของโรงงานอุตสาหกรรมนั้นต้องเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์อยู่ก่อนวันที่ประกาศกระทรวงมหาดไทยเรื่อง กำหนดบริเวณห้ามก่อสร้าง ตัดแปลง ใช้หรือเปลี่ยนการใช้อาคารชนิดใดหรือประเภทใดในท้องที่เขตมีนบุรี แขวงคลองสิบ แขวงคูฝั่งเหนือ เขตหนองจอกและแขวงคลองสามประเวศ แขวงลำปลาทิว แขวงลาดกระบัง เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ลงวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๒๔ มีผลใช้บังคับ

ข้อ ๗. ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครรักษาการตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๒ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๒๕

พลเรือเอก เทียม มกรานนท์

(เทียม มกรานนท์)

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

หมายเหตุ เหตุผลที่ประกาศใช้ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครฉบับนี้ คือ เนื่องจากได้มีประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง กำหนดบริเวณห้ามก่อสร้าง ดัดแปลง ใช้หรือเปลี่ยนแปลงการใช้อาคาร ชนิดใดหรือประเภทใดในท้องที่เขตมีนบุรี แขวงคลองสิบ แขวงคูฝั่งเหนือ เขตหนองจอก และแขวงคลองสามประเวศ แขวงลำปลาทิว แขวงลาดกระบัง เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ลงวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๒๔ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ลงวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๒๔ ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๒๔ และมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ บัญญัติให้ดำเนินการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นภายในหนึ่งปีนับตั้งแต่วันที่ประกาศ กระทรวงมหาดไทยมีผลใช้บังคับ จึงจำเป็นต้องตราข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครฉบับนี้

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเล่ม ๕๕ ตอนที่ ๑๐๑ วันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๒๕)

แผนที่ท้ายข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร
เรื่อง กำหนดบริเวณห้ามก่อสร้าง ดัดแปลง ใช้หรือเปลี่ยนแปลงใช้
อาคารบางชนิดหรือบางประเภท
ในท้องที่เขตมิวนิบุรี แขวงคลองสิบ แขวงคูฝั่งเหนือ เขตหนองจอก
และแขวงคลองสามประเวศ แขวงลำปลาทิว แขวงลาดกระบัง
เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2525

มาตราส่วน 1:200,000

0 1 2 3 4 5 10 กิโลเมตร

เครื่องหมาย

- แนวเขตกำหนดบริเวณห้ามก่อสร้าง
ดัดแปลง ใช้หรือเปลี่ยนแปลงใช้
- - - - - อาคารบางชนิดหรือบางประเภท
- - - - - เขตจังหวัด
- - - - - เขตอำเภอ เขตของเขต
- - - - - เขตตำบล เขตของแขวง
- ทางหลวง ถนน
- - - - - ทางรถไฟ
- - - - - แม่น้ำ ลำคลอง
- ▨ บริเวณที่กั้นออก

กองผังเมือง

สำนักงานปรัศนกรุงเทพมหานคร

ผู้อำนวยการกองผังเมือง

ปลัดกรุงเทพมหานคร

ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร

เรื่อง กำหนดบริเวณห้ามก่อสร้าง ดัดแปลง ใช้อาคารหรือเปลี่ยนการใช้อาคาร
บางชนิดหรือบางประเภท ในท้องที่แขวงบางไผ่ แขวงบางแคเหนือ
และแขวงคลองขวาง เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร

พ.ศ. ๒๕๒๕

โดยที่เป็นการสมควรมีข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง กำหนดบริเวณห้ามก่อสร้าง
ดัดแปลง ใช้อาคารหรือเปลี่ยนการใช้อาคารบางชนิดหรือบางประเภท ในท้องที่แขวงบางไผ่ แขวง
บางแคเหนือ และแขวงคลองขวาง เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒
และมาตรา ๖๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๑๘ กรุงเทพ
มหานครโดยได้รับความเห็นชอบจากสภากรุงเทพมหานคร จึงตราข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครขึ้น
ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้เรียกว่า “ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง
กำหนดบริเวณห้ามก่อสร้าง ดัดแปลง ใช้อาคารหรือเปลี่ยนการใช้อาคารบางชนิดหรือบางประเภท
ในท้องที่แขวงบางไผ่ แขวงบางแคเหนือ และแขวงคลองขวาง เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. ๒๕๒๕”

ข้อ ๒. ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจ
จานุเบกษาและกรุงเทพมหานครทุกกรุงเทพมหานครเป็นต้นไป

ข้อ ๓. ห้ามมิให้บุคคลใดก่อสร้างอาคารอื่นใดภายในบริเวณดังต่อไปนี้

(๑) ภายในระยะ ๗๐ เมตร จากเขตถนนทั้งสองข้างของถนนบางแวก

(๒) ภายในระยะ ๑๐๐ เมตร จากเขตถนนทั้งสองข้างของถนนพุทธมณฑล
สายสอง และแนวถนนวงแหวนสายนอก

๕๕ ตามแผนที่ท้ายข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร

ข้อ ๔. พื้นที่นอกบริเวณตามข้อ ๓ ซึ่งอยู่ภายในแนวเขตตามแผนที่ท้ายข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร ห้ามมิให้บุคคลใดก่อสร้าง ดัดแปลง ใช้หรือเปลี่ยนการใช้อาคารอื่นใด เว้นแต่อาคารดังต่อไปนี้

(๑) อาคารเลี้ยงสัตว์

(๒) อาคารเกี่ยวเนื่องกับการเกษตรกรรม เช่น โรง โรงนา ยุ้งข้าว เป็นต้น

ข้อ ๕. ห้ามมิให้บุคคลใดทำการดัดแปลงอาคารที่สร้างมาก่อนและขัดกับข้อ ๓ และข้อ ๔ หรือเปลี่ยนการใช้อาคารดังกล่าวเป็นอาคารประเภทอื่น

ข้อ ๖. ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ให้ใช้บังคับแก่การก่อสร้างหรือดัดแปลงอาคารดังต่อไปนี้

(๑) อาคารหรือสถานที่ของทางราชการ

(๒) โรงเรียน หรือสถานพยาบาลที่ไม่มีเตียงสำหรับผู้ป่วยค้างคืน

(๓) อาคารที่พักอาศัยไม่เกิน ๒ ชั้น และมีความสูงไม่เกิน ๘ เมตร ซึ่งไม่

ใช้ห้องแถวหรือตึกแถว

(๔) อาคารร้านค้าไม่เกิน ๓ ชั้น และมีความสูงไม่เกิน ๑๒ เมตร ซึ่งไม่ใช่ห้องแถวหรือตึกแถว และมีพื้นที่ชั้นล่างไม่เกิน ๑๐๐ ตารางเมตร

(๕) เขื่อน สะพาน อุโมงค์ ทางหรือท่อระบายน้ำ รั้ว กำแพง หรือประตูที่สร้างขึ้นติดต่อกับหรือใกล้เคียงกับที่สาธารณะ หรือสิ่งก่อสร้างอื่นให้บุคคลทั่วไปใช้สอย

ข้อ ๗. อาคารที่ได้รับใบอนุญาตให้ก่อสร้างก่อนข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ใช้บังคับให้ดำเนินการต่อไปตามที่ได้รับใบอนุญาตได้ แต่ห้ามดัดแปลงให้ผิดไปจากใบอนุญาต

ข้อ ๘. ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครรักษาการตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๒๕

พลเรือเอก เทียม มกรานนท์

(เทียม มกรานนท์)

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

หมายเหตุ เหตุผลที่ประกาศใช้ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครฉบับนี้ คือ เนื่องจากว่าได้มีประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง กำหนดบริเวณห้ามก่อสร้าง ดัดแปลง ใช้หรือเปลี่ยนการใช้อาคารชนิดใดหรือประเภทใด ในท้องที่แขวงบางไผ่ แขวงบางแคเหนือ และแขวงคลองขวาง เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร และมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ บัญญัติว่าถ้าไม่มีการออกกฎกระทรวงหรือข้อบัญญัติท้องถิ่นภายใน ๑ ปี นับตั้งแต่วันที่ประกาศนั้น มีผลใช้บังคับ ให้ประกาศ ฯ ดังกล่าวเป็นอันยกเลิก จึงจำเป็นต้องตราข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๘ ตอนที่ ๑๒๗ วันที่ ๘ กันยายน ๒๕๒๕)

แผนที่ท้ายข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร

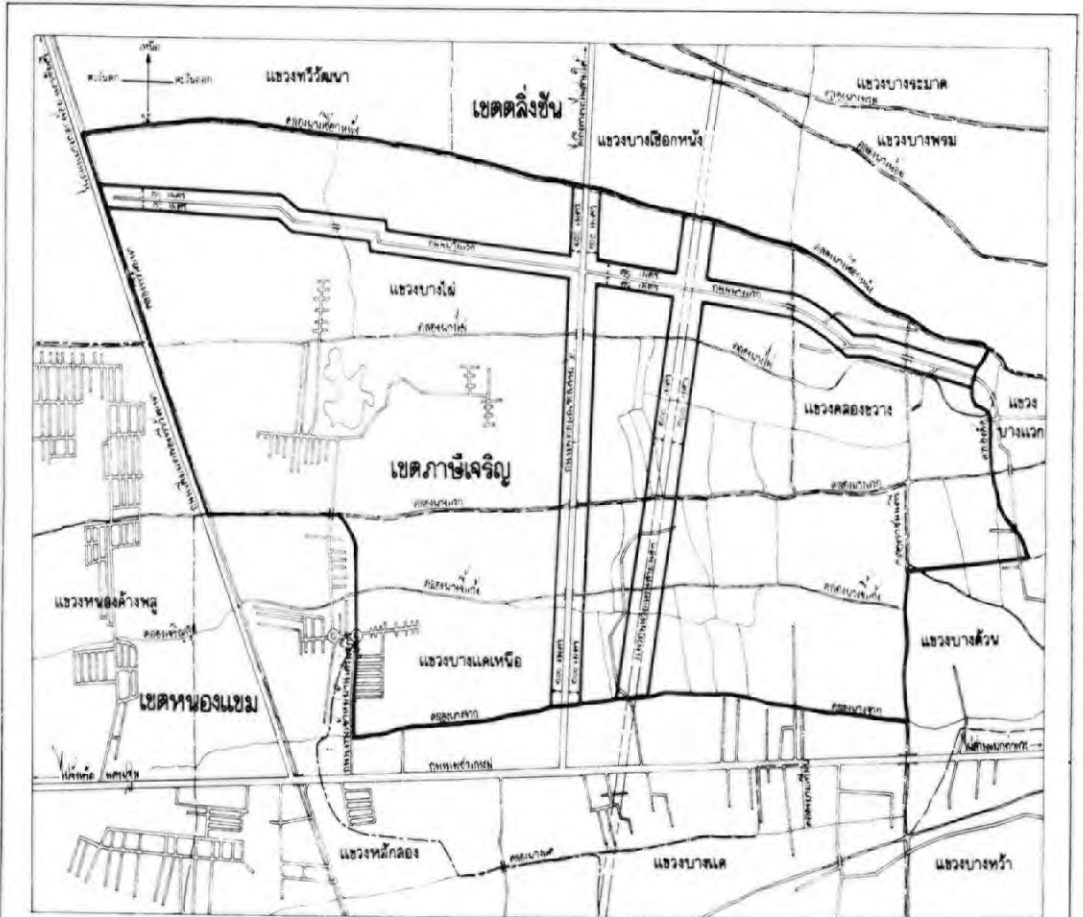
เรื่อง กำหนดบริเวณห้ามก่อสร้าง คัดแปลง ใช้หรือเปลี่ยนแปลงใช้อาคารบางชนิดหรือบางประเภท

ในท้องที่แขวงบางไผ่ แขวงบางแคเหนือ และแขวงคลองขวาง เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร

พ.ศ. ๒๕๖๕

มาตราส่วน ๑ : ๕๐,๐๐๐

๐ ๐.๕ ๑ ๒ กิโลเมตร

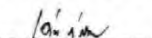
เครื่องหมาย

- แนวเขตกำหนดบริเวณห้ามก่อสร้าง คัดแปลง ใช้หรือเปลี่ยนแปลงใช้อาคารบางชนิดหรือบางประเภท
- เขตของเขต
- เขตของแขวง
- ทางหลวง ถนน
- ถนนโครงการ
- สะพาน
- แม่น้ำ คลอง

กองผังเมือง

สำนักงานปลัดกรุงเทพมหานคร

ผู้อำนวยการกอง กองผังเมือง

ปลัดกรุงเทพมหานคร

ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร

เรื่อง กำหนดบริเวณห้ามก่อสร้าง คัดแปลง ใช้หรือเปลี่ยนการใช้อาคาร
บางชนิดหรือบางประเภท ในท้องที่แขวงฉิมพลี แขวงบางระมาด
แขวงบางเข็อกหน้ และแขวงบางพรหม เขตคลองจั่น กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. ๒๕๒๕

โดยที่เป็นการสมควรมีข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง กำหนดบริเวณห้ามก่อสร้าง
คัดแปลง ใช้หรือเปลี่ยนการใช้อาคารบางชนิดหรือบางประเภทในท้องที่แขวงฉิมพลี แขวง
บางระมาด แขวงบางเข็อกหน้ และแขวงบางพรหม เขตคลองจั่น กรุงเทพมหานคร

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒
และมาตรา ๖๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๑๘
กรุงเทพมหานคร โดยได้รับความเห็นชอบจากสภากรุงเทพมหานคร จึงตราข้อบัญญัติกรุงเทพ
มหานครขึ้นไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้เรียกว่า “ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง
กำหนดบริเวณห้ามก่อสร้าง คัดแปลง ใช้หรือเปลี่ยนการใช้อาคารบางชนิดหรือบางประเภท
ในท้องที่แขวงฉิมพลี แขวงบางระมาด แขวงบางเข็อกหน้ และแขวงบางพรหม เขตคลองจั่น
กรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๕”

ข้อ ๒. ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราช
กิจจานุเบกษา และกรุงเทพกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓. ห้ามมิให้บุคคลใดก่อสร้างอาคารอื่นใดภายในบริเวณดังต่อไปนี้

(๑) ภายในระยะ ๗๐ เมตร จากเขตถนนทั้งสองข้างของถนนฉิมพลี

(๒) ภายในระยะ ๑๐๐ เมตร จากเขตถนนทั้งสองข้างของถนนพุทธมณฑล

สายหนึ่ง ถนนพุทธมณฑลสายสอง ถนนบางกอกน้อย นครชัยศรี และแนวถนนวงแหวน
สาขายอก

ทั้งนี้ตามแผนที่ท้ายข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร

ข้อ ๕. พื้นที่นอกบริเวณตามข้อ ๓ ซึ่งอยู่ภายในแนวเขตตามแผนที่ท้ายข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร ห้ามมิให้บุคคลใดก่อสร้าง ดัดแปลง ใช้หรือเปลี่ยนการใช้อาคารอื่นใด เว้นแต่อาคารดังต่อไปนี้

(๑) อาคารเลี้ยงสัตว์

(๒) อาคารเกี่ยวเนื่องกับการเกษตรกรรม เช่น โรง โรงนา ยุ้งข้าว

เป็นต้น

ข้อ ๕. ห้ามมิให้บุคคลใดทำการดัดแปลงอาคารที่สร้างมาก่อนและขัดกับข้อ ๓ และข้อ ๔ หรือเปลี่ยนการใช้อาคารดังกล่าวเป็นอาคารประเภทอื่น

ข้อ ๖. ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครมิให้ใช้บังคับแก่การก่อสร้างหรือดัดแปลงอาคารดังต่อไปนี้

(๑) อาคารหรือสถานที่ของทางราชการ

(๒) โรงเรียนหรือสถานพยาบาลที่ไม่มีเตียงสำหรับผู้ป่วยค้างคืน

(๓) อาคารที่พักอาศัยไม่เกิน ๒ ชั้น และมีความสูงไม่เกิน ๘ เมตร ซึ่งไม่ใช่

ห้องแถวหรือตึกแถว

(๔) อาคารร้านค้าไม่เกิน ๓ ชั้น และมีความสูงไม่เกิน ๑๒ เมตร ซึ่งไม่ใช่ห้องแถวหรือตึกแถว และมีพื้นที่ชั้นล่างไม่เกิน ๑๐๐ ตารางเมตร

(๕) เชื้อน สะพาน อุโมงค์ ทางหรือท่อระบายน้ำ รั้ว กำแพง หรือประตูที่สร้างขึ้นติดต่อกับหรือใกล้เคียงกับที่สาธารณะ หรือสิ่งก่อสร้างอื่นให้บุคคลทั่วไปใช้สอย

ข้อ ๗. อาคารที่ได้รับใบอนุญาตให้ก่อสร้างก่อนข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครใช้บังคับ ให้ดำเนินการต่อไปตามที่ได้รับใบอนุญาตได้ แต่ห้ามดัดแปลงให้ผิดไปจากใบอนุญาต

ข้อ ๘. ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครรักษาการตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร

ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๒๕

พลเรือเอก เทียม มกรานนท์

(เทียม มกรานนท์)

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

หมายเหตุ เหตุผลที่ประกาศใช้ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครฉบับนี้ คือ เนื่องจากว่าได้มีประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง กำหนดบริเวณห้ามก่อสร้าง ดัดแปลงใช้หรือเปลี่ยนการใช้อาคารชนิดใดหรือประเภทใด ในท้องที่แขวงฉิมพลี แขวงบางระมาด แขวงบางเชือกหนัง และแขวงบางพรหม เขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร และมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ บัญญัติว่า ถ้าไม่มีการออกกฎกระทรวงหรือข้อบัญญัติท้องถิ่นภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ประกาศนั้นมีผลใช้บังคับให้ประกาศ ฯ ดังกล่าวเป็นอันยกเลิก จึงจำเป็นต้องตราข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ เล่ม ๕๕ ตอนที่ ๑๒๗ วันที่ ๕ กันยายน ๒๕๒๕)

แผนที่ท้ายข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร

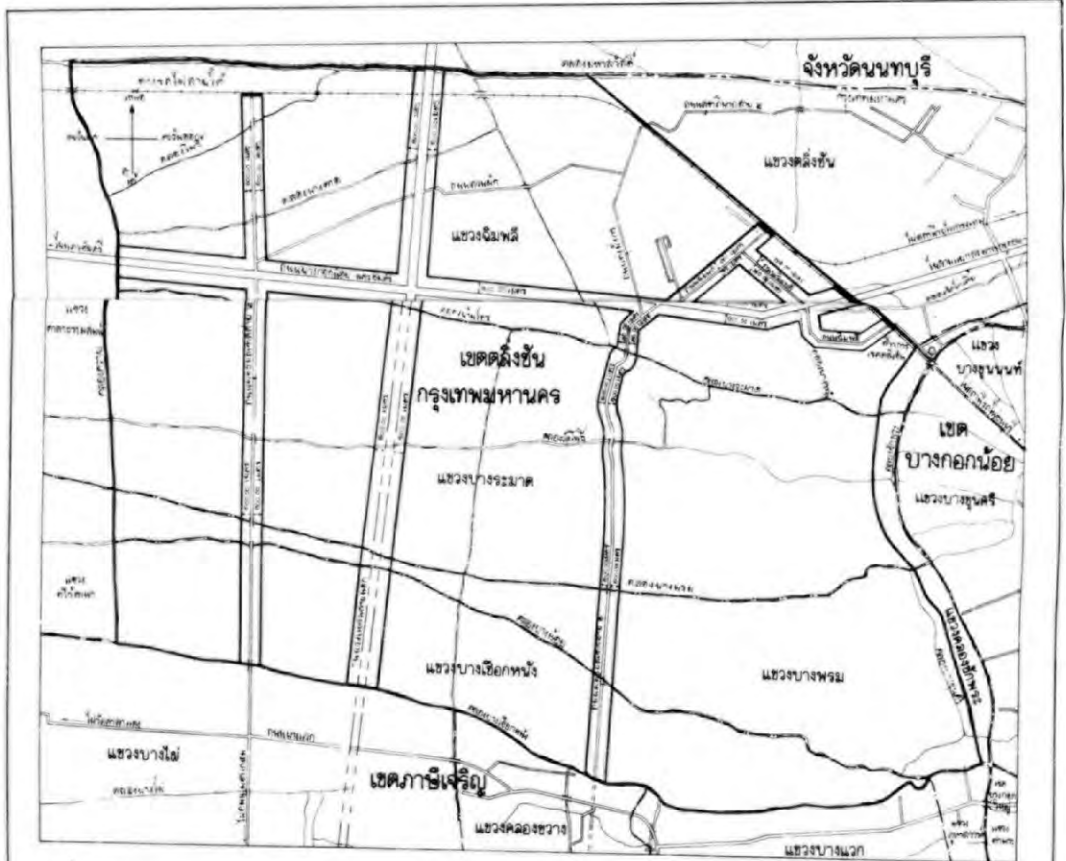
เรื่อง กำหนดบริเวณห้ามก่อสร้าง ตัดแปลง ใช้หรือเปลี่ยนแปลงใช้อาคารบางชนิดหรือบางประเภท

ในท้องที่แขวงฉิมพลี แขวงบางระมาด แขวงบางเขื่อนขันธ์ และแขวงบางพรหม เขตดลิ่งชั้น กรุงเทพมหานคร

พ.ศ. ๒๕๒๕

มาตราส่วน ๑ : ๕๐,๐๐๐

๐ ๕ ๑ ๒ ๓ กิโลเมตร

เครื่องหมาย

- แนวเขตกำหนดบริเวณห้ามก่อสร้าง ตัดแปลง ใช้หรือเปลี่ยนแปลงใช้อาคารบางชนิดหรือบางประเภท
- เขตจังหวัด
- เขตของเขต
- เขตของแขวง
- ทางหลวง ถนน
- ถนนโครงการ
- ทางรถไฟ
- สะพาน
- แม่น้ำ คลอง
- ที่ว่าการเขต

กองผังเมือง

สำนักงานปลัดกรุงเทพมหานคร

ผู้อำนวยการกอง กองผังเมือง

ปลัดกรุงเทพมหานคร

ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร

เรื่อง กำหนดบริเวณห้ามก่อสร้าง คัดแปลง ใช้หรือเปลี่ยนแปลงใช้อาคารบางชนิดหรือบางประเภท ในท้องที่แขวงถนนนครไชยศรี แขวงวรวิหารบาล แขวงคูสิต แขวงสวนจิตรลดา แขวงสี่แยกมหานาค เขตคูสิต แขวงทุ่งพญาไท แขวงสามเสนใน เขตพญาไท แขวงวัดโสมนัส เขตบ่อนปราบศัตรูพ่าย และแขวงวัดสามพระยา แขวงบางขุนพรหม เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร

พ.ศ. ๒๕๒๖

โดยที่เป็นการสมควรมีข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง กำหนดบริเวณห้ามก่อสร้าง คัดแปลง ใช้หรือเปลี่ยนแปลงใช้อาคารบางชนิดหรือบางประเภท ในท้องที่แขวงถนนนครไชยศรี แขวงวรวิหารบาล แขวงคูสิต แขวงสวนจิตรลดา แขวงสี่แยกมหานาค เขตคูสิต แขวงทุ่งพญาไท แขวงสามเสนใน เขตพญาไท แขวงวัดโสมนัส เขตบ่อนปราบศัตรูพ่าย และแขวงวัดสามพระยา แขวงบางขุนพรหม เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ และมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ และมาตรา ๖๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๑๘ กรุงเทพมหานครโดยได้รับความเห็นชอบจากสภากรุงเทพมหานครจึงตราข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้เรียกว่า “ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง กำหนดบริเวณห้ามก่อสร้าง คัดแปลง ใช้หรือเปลี่ยนแปลงใช้อาคารบางชนิดหรือบางประเภท ในท้องที่แขวงถนนนครไชยศรี แขวงวรวิหารบาล แขวงคูสิต แขวงสวนจิตรลดา แขวงสี่แยกมหานาคเขตคูสิต แขวงทุ่งพญาไท แขวงสามเสนใน เขตพญาไท แขวงวัดโสมนัส เขตบ่อนปราบศัตรูพ่าย และแขวงวัดสามพระยา แขวงบางขุนพรหม เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๖”

ข้อ ๒. ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาและกรุงเทพมหานครเป็นต้นไป

ข้อ ๓. ในข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้

(๑) “บริเวณที่ ๑” หมายความว่า พื้นที่ในบริเวณระหว่างทิศเหนือจดถนนสุขุทัย ขอบสุคันธราชและคลองสามเสน ทิศตะวันออกจดถนนพระรามที่ ๖ ทิศตะวันออกเฉียงใต้จดทางรถไฟสายตะวันออก ทิศใต้จดถนนหลานหลวงและถนนกรุงเกษม ทิศตะวันตกจดถนนสามเสนและถนนพระรามที่ ๕

(๒) “บริเวณที่ ๒” หมายความว่า พื้นที่ในบริเวณระหว่างทิศเหนือจดถนนนครไชยศรี และคลองสามเสน ทิศตะวันออกจดถนนพระรามที่ ๖ ขอบวัดมะกอก ขอบเสนารักษ์ เส้นตรงจากจุดบรรจบที่ถนนโยธกัษย์กับซอยเสนารักษ์ผ่านถนนศรีอยุธยาข้ามทางรถไฟสายตะวันออก และซอยวิทยาลัยครูเพชรบุรี ทิศใต้จดถนนเพชรบุรี ถนนหลานหลวง ถนนจักรพรรดิพงษ์ ถนนวิสุทธิกษัตริย์และถนนท่าเกษม ทิศตะวันตกจดแม่น้ำเจ้าพระยา ยกเว้นบริเวณที่ ๑

ทั้งนี้ ตามแผนที่ท้ายข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้

ข้อ ๔. ภายในบริเวณที่ ๑ ห้ามมิให้บุคคลใดก่อสร้างหรือตัดแปลงอาคารอื่นใด เว้นแต่อาคารที่พักอาศัยประเภทบ้านเดี่ยว โรงเรือน สถานพยาบาล ศาสนสถาน อาคารหรือสถานที่ทำการของทางราชการซึ่งมีความสูงไม่เกิน ๑๒ เมตร โดยวัดจากระดับถนนหรือขอบทางเท้าที่ใกล้ที่สุดถึงส่วนที่สูงที่สุดของอาคาร

ข้อ ๕. ภายในบริเวณที่ ๒ ห้ามมิให้บุคคลใดก่อสร้างหรือตัดแปลงอาคารอื่นใด เว้นแต่อาคารที่พักอาศัยประเภทบ้านเดี่ยว อาคารแถวอยู่อาศัย อาคารชุดอยู่อาศัย อาคารพาณิชย์ซึ่งมิใช่ห้องแถวหรือคึกแถว โรงเรือน สถานพยาบาล ศาสนสถาน อาคารสาธารณะ อาคารหรือสถานที่ทำการของทางราชการซึ่งมีความสูงไม่เกิน ๒๐ เมตร โดยวัดจากระดับถนนหรือขอบทางเท้าที่ใกล้ที่สุดถึงส่วนที่สูงที่สุดของอาคาร

ข้อ ๖. อาคารที่ก่อสร้างมาก่อนและขัดกับข้อ ๔ หรือข้อ ๕ ห้ามมิให้ทำการตัดแปลง เว้นแต่จะเป็นการตัดแปลงเพื่อให้อาคารนั้นไม่ขัดกับข้อ ๔ หรือข้อ ๕

ข้อ ๗. อาคารที่ก่อสร้างมาก่อนและขัดกับข้อ ๔ หรือข้อ ๕ และเป็นอาคารประเภทควบคุมการใช้ตามมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ห้ามมิให้เปลี่ยนการใช้อาคาร เว้นแต่เป็นการเปลี่ยนการใช้อาคารเพื่อให้อาคารนั้นไม่ขัดกับข้อ ๔ หรือข้อ ๕

ข้อ ๘. ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครมิให้ใช้บังคับแก่การก่อสร้าง เจอน สะพาน อุโมงค์ ทางหรือท่อระบายน้ำ รั้วหรือกำแพง

ข้อ ๙. อาคารที่ได้รับใบอนุญาตให้ก่อสร้างหรือตัดแปลงก่อนวันที่ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครใช้บังคับและบังคับก่อสร้างหรือตัดแปลงไปแล้วเสร็จ ให้ดำเนินการตามที่ได้รับอนุญาตต่อไปได้ แต่ห้ามมิให้ตัดแปลงอาคารนั้นให้ขัดกับข้อ ๔ หรือข้อ ๕

ข้อ ๑๐. ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครรักษาการตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๒๖

พลเรือเอก เทียม มกรานนท์

(เทียม มกรานนท์)

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

หมายเหตุ เหตุผลในการประกาศใช้ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครฉบับนี้ คือ เนื่องจากได้มีประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง กำหนดบริเวณห้ามก่อสร้าง ตัดแปลง ใช้ หรือเปลี่ยนการใช้อาคารบางชนิดหรือบางประเภท ในท้องที่แขวงถนนนครไชยศรี แขวงวชิรพยาบาล แขวงดุสิต แขวงสวนจิตรลดา แขวงสี่แยกมหานาค เขตดุสิต แขวงทุ่งพญาไท แขวงสามเสนใน เขตพญาไท แขวงวัดโสมนัส เขตบ่อนปราบศัตรูพ่าย และแขวงวัดสามพระยา แขวงบางขุนพรหม เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร และมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ บัญญัติว่า ถ้าไม่มีการออกกฎกระทรวงหรือข้อบัญญัติท้องถิ่นภายใน ๑ ปี นับตั้งแต่วันที่ประกาศนั้นมีผลใช้บังคับให้ประกาศดังกล่าวเป็นอันยกเลิก จึงจำเป็นต้องตราข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้

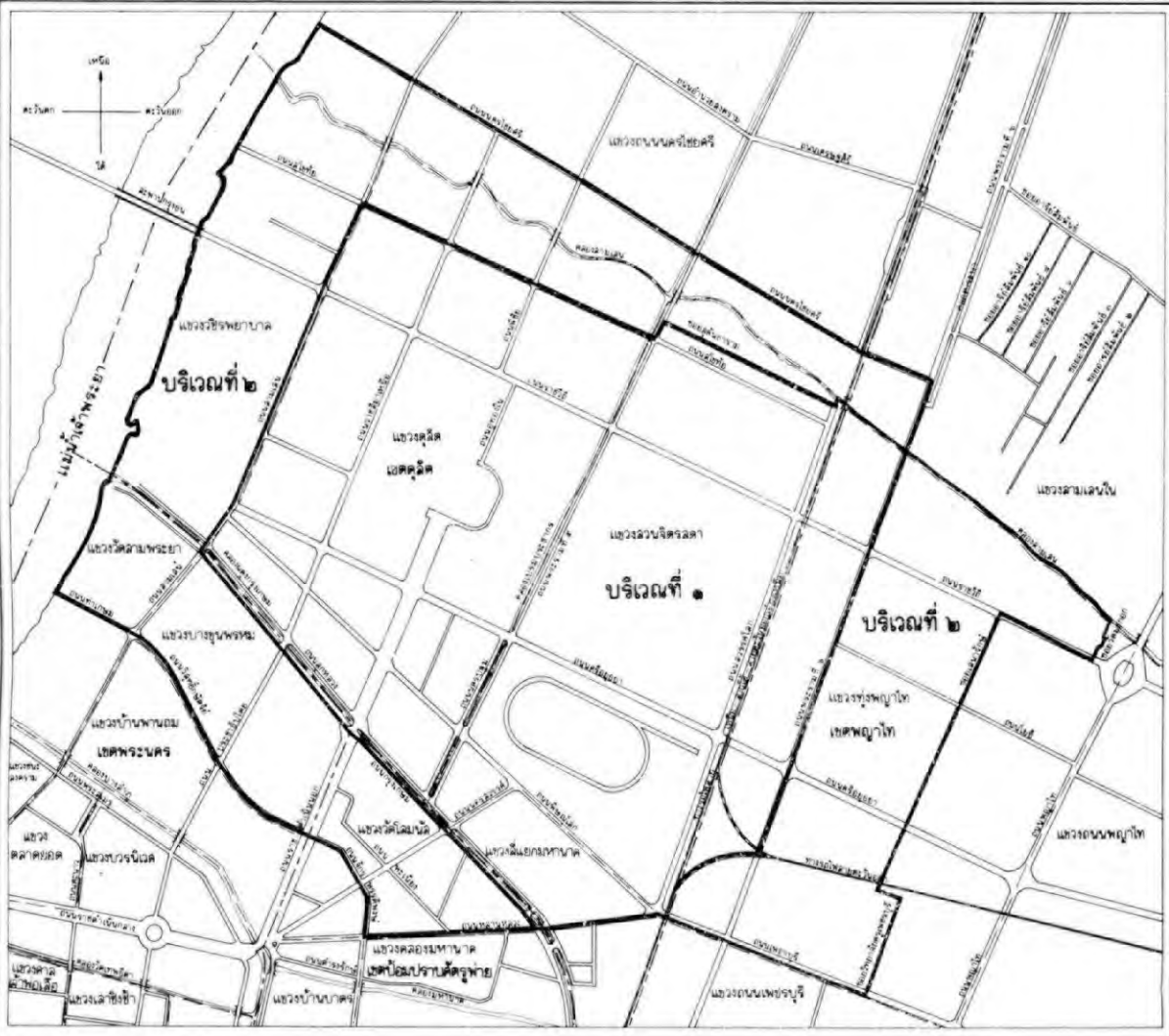
(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๐ ตอนที่ ๓๖ วันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๒๖)

แผนที่ท้ายข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร

เรื่อง กำหนดบริเวณห้ามก่อสร้าง คัดแปลง ใช้หรือเปลี่ยนแปลงใช้อาคารบางชนิดหรือบางประเภท
ในท้องที่แขวงถนนนครไชยศรี แขวงวิเศษยาบาล แขวงคูคด แขวงฉนวนจิตรลดา แขวงฉวีแถมมหานคร เขตคูคด
แขวงทุ่งพญาไท แขวงสามเสนใน เขตพญาไท แขวงวัดโสมนัส เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย
และแขวงวัดสามพระยา แขวงบางขุนพรหม เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร

พ.ศ. ๒๕๒๖

มาตราส่วน ๑:๒๐,๐๐๐

- เครื่องหมาย**
- แนวเขตกำหนดบริเวณห้ามก่อสร้าง คัดแปลง ใช้หรือเปลี่ยนแปลงใช้อาคารบางชนิดหรือบางประเภท
  - เขตของเขต
  - เขตของแขวง
  - ทางหลวง ถนน
  - ทางรถไฟ
  - ฉนวน
  - แม่น้ำ คลอง

กองผังเมือง
สำนักงานปลัดกรุงเทพมหานคร

ผู้อำนวยการกอง กองผังเมือง

ปลัดกรุงเทพมหานคร

ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร

เรื่อง กำหนดบริเวณห้ามก่อสร้าง คัดแปลง ใช้หรือเปลี่ยนการใช้อาคารบางชนิด หรือบางประเภท ภายในบริเวณกรุงรัตนโกสินทร์ชั้นใน ในท้องที่แขวงพระบรมมหาราชวัง เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร

พ.ศ. ๒๕๒๘

โดยที่เป็นการสมควรมีข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง กำหนดบริเวณห้ามก่อสร้าง คัดแปลง ใช้หรือเปลี่ยนการใช้อาคารบางชนิดหรือบางประเภท ภายในบริเวณกรุงรัตนโกสินทร์ชั้นใน ในท้องที่แขวงพระบรมมหาราชวัง เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ และมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ และมาตรา ๖๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๑๘ กรุงเทพมหานครโดยได้รับความเห็นชอบจากสภากรุงเทพมหานคร จึงตราข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครขึ้นไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้เรียกว่า “ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง กำหนดบริเวณห้ามก่อสร้าง คัดแปลง ใช้หรือเปลี่ยนการใช้อาคารบางชนิดหรือบางประเภท ภายในบริเวณกรุงรัตนโกสินทร์ชั้นใน ในท้องที่แขวงพระบรมมหาราชวัง เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘”

ข้อ ๒. ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา และกรุงเทพมหานครกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓. ในข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้
“บริเวณกรุงรัตนโกสินทร์ชั้นใน” หมายความว่า พื้นที่ในบริเวณระหว่างแนว
กึ่งกลางคลองคูเมืองเดิมกับแนวกึ่งกลางแม่น้ำเจ้าพระยา

“บริเวณที่ ๑” หมายความว่า พื้นที่ในบริเวณกรุงรัตนโกสินทร์ชั้นใน เว้นแต่
บริเวณที่ ๒ บริเวณที่ ๓ และบริเวณที่ ๔

“บริเวณที่ ๒” หมายความว่า พื้นที่ในบริเวณระหว่างทิศเหนือจดถนนพระจันทร์
ทิศใต้จดถนนหน้าพระลาน ทิศตะวันออกจดถนนมหาราช ทิศตะวันตกจดแนวกำแพงกลางแม่น้ำ
เจ้าพระยา

“บริเวณที่ ๓” หมายความว่า พื้นที่ในบริเวณระหว่างทิศตะวันออกเฉียงเหนือ
จดถนนมหาราช ทิศตะวันตกเฉียงเหนือจดถนนท้ายวัง ทิศตะวันตกเฉียงใต้จดแนวกำแพงกลาง
แม่น้ำเจ้าพระยา ทิศตะวันออกเฉียงใต้จดแนวกำแพงกลางคลองคูเมืองเดิม

“บริเวณที่ ๔” หมายความว่า พื้นที่ในบริเวณระหว่างทิศตะวันออกเฉียงเหนือ
จดแนวกำแพงกลางคลองคูเมืองเดิม ทิศตะวันตกเฉียงเหนือจดแนวกำแพงกลางแม่น้ำเจ้าพระยา ทิศ-
ตะวันตกเฉียงใต้จดแนวที่ดินที่ตั้งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ทิศตะวันออกเฉียงใต้จด
ถนนพระอาทิตย์

ทั้งนี้ ตามแผนที่ท้ายข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้

ข้อ ๔. ภายในบริเวณที่ ๑ ห้ามบุคคลใดก่อสร้างหรือตัดแปลงอาคารห้องแถว ตึกแถว
โรงงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน อาคารพาณิชย์ อาคารสาธารณะ หรืออาคารอื่นใด ยกเว้น
อาคารทางศาสนา อาคารที่ทำการของทางราชการ โดยให้มีความสูงได้ไม่เกินความสูงของอาคาร
เดิม และจะต้องไม่เกิน ๑๖ เมตร ทั้งนี้ ให้วัดจากระดับถนนหรือขอบทางเท้าที่ใกล้ที่สุดถึง
ส่วนที่สูงที่สุดของอาคาร

ข้อ ๕. ภายในบริเวณที่ ๒ บริเวณที่ ๓ และบริเวณที่ ๔ ห้ามบุคคลใดก่อสร้าง
หรือตัดแปลงอาคารบางชนิดหรือบางประเภท ดังต่อไปนี้

(๑) โรงงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน

(๒) อาคารที่ใช้ประกอบการค้าซึ่งเป็นทั้งเชิงจ หรืออาจเป็นอันตรายนแก่
สุขภาพตามกฎหมายว่าด้วยสาธารณสุข

(๓) สถานบริการตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการ

(๔) โรงแรมตามกฎหมายว่าด้วยโรงแรม

(๕) โรงมหรสพตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันภัยอันตรายอันเกิดแก่การเล่น
มหรสพ ซึ่งเอกชนเป็นผู้ดำเนินการ

(๖) สถานที่เก็บสินค้า อาคาร หรือส่วนหนึ่งส่วนใดของอาคาร หรืออาคารที่มีลักษณะในทำนองเดียวกันที่ใช้เป็นที่สำหรับเก็บ พัก หรือขนถ่ายสินค้า หรือสิ่งของเพื่อประโยชน์ทางการค้า

(๗) หอประชุม เว้นแต่หอประชุมของทางราชการ โรงเรียน มหาวิทยาลัย

(๘) ห้องแถวหรือตึกแถว

(๙) ฉาปนสถาน

(๑๐) สถานที่เก็บและจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงตามกฎหมายว่าด้วยการเก็บรักษาน้ำมันเชื้อเพลิง

(๑๑) อาคารหรือส่วนหนึ่งส่วนใดของอาคารที่ใช้เป็นที่พักข้อม หรือแข่งขันกีฬาเพื่อประโยชน์ทางการค้า

(๑๒) บ้ายขอสถานประกอบกิจการที่มีพื้นที่รวมกันเกิน ๕ ตารางเมตร หรือบ้ายโฆษณา

(๑๓) อาคารที่มีความสูงเกิน ๑๖ เมตร โดยวัดจากระดับถนนหรือขอบทางเท้าที่ใกล้ที่สุดถึงส่วนที่สูงที่สุดของอาคาร

ข้อ ๖. ภายในบริเวณกรุงรัตนโกสินทร์ชั้นใน อาคารที่ได้รับอนุญาตให้ก่อสร้างหรือตัดแปลงเป็นอาคารประเภทไม่ควบคุมการใช้ ห้ามใช้อาคารนั้นเป็นอาคารประเภทควบคุมการใช้ ตามมาตรา ๓๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒

ทั้งนี้ เว้นแต่สถานพยาบาลที่ไม่มีเตียงรับผู้ป่วยไว้ค้างคืน หรือสถานศึกษาซึ่งมีระดับการศึกษาไม่เกินประถมศึกษา

ข้อ ๗. ภายในบริเวณกรุงรัตนโกสินทร์ชั้นใน อาคารที่ได้รับอนุญาตให้ก่อสร้างหรือตัดแปลงเป็นอาคารประเภทควบคุมการใช้ตามมาตรา ๓๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ห้ามเปลี่ยนการใช้อาคารให้ผิดไปจากที่ระบุไว้ในใบอนุญาตให้ก่อสร้างหรือตัดแปลงอาคารนั้น

ข้อ ๘. อาคารที่ก่อสร้างหรือเริ่มการใช้มาก่อนแล้ว และขัดกับข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนั้นห้ามตัดแปลง และห้ามเปลี่ยนการใช้อาคาร เว้นแต่เป็นการเปลี่ยนการใช้อาคารเพื่อให้อาคารนั้นไม่ขัดกับ ข้อ ๔ และข้อ ๕

ข้อ ๙. ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ให้ใช้บังคับแก่การก่อสร้างเขื่อน สะพาน อุโมงค์ ทางหรือท่อระบายน้ำ รั้วหรือกำแพง

ข้อ ๑๐. อาคารที่ได้รับใบอนุญาตให้ก่อสร้างหรือดัดแปลงก่อนวันที่ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ใช้บังคับและยังก่อสร้างหรือดัดแปลงไม่แล้วเสร็จ ให้ดำเนินการตามที่ได้รับอนุญาตต่อไปได้

ข้อ ๑๑. ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครรักษาการตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๒๘

อาษา เมฆสวรรค์

(นายอาษา เมฆสวรรค์)

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

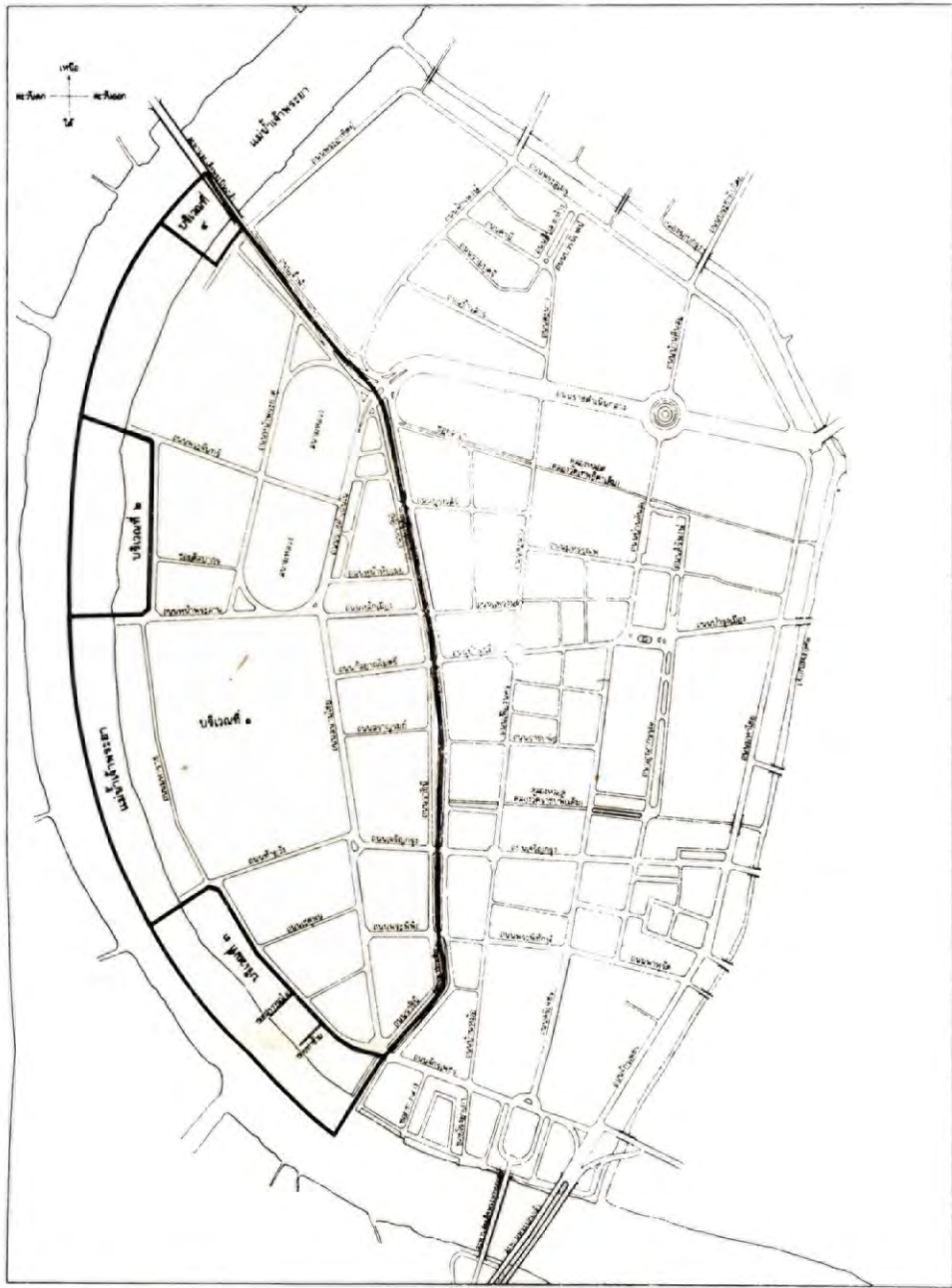
หมายเหตุ เหตุผลในการประกาศใช้ข้อบัญญัตินี้ คือ ได้มีประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่องกำหนดบริเวณห้ามก่อสร้าง ดัดแปลง ใช้หรือเปลี่ยนการใช้อาคารบางชนิด หรือบางประเภท ภายในบริเวณกรุงรัตนโกสินทร์ชั้นใน ในท้องที่แขวงพระบรมมหาราชวัง เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ลงวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๒๗ ซึ่ง มาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ บัญญัติว่า ถ้าไม่มีการออกกฎกระทรวงหรือข้อบัญญัติท้องถิ่นภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ประกาศนั้น มีผลใช้บังคับให้ประกาศ ฯ ดังกล่าวเป็นอันยกเลิก และโดยที่กรุงเทพมหานคร เห็นสมควรห้ามก่อสร้าง ดัดแปลง ใช้หรือเปลี่ยนการใช้อาคารบางชนิดหรือ บางประเภท ภายในบริเวณดังกล่าวต่อไป จึงจำเป็นต้องตราข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษาฉบับพิเศษ เล่ม ๑๐๒ ตอนที่ ๖๔ ลงวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๒๘)

แผนที่ท้ายข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร
เรื่อง กำหนดบริเวณห้ามก่อสร้าง คัดแปลง ใช้ หรือเปลี่ยนแปลงอาคาร
บางชนิด หรือบางประเภท ภายในบริเวณกรุงรัตนโกสินทร์ชั้นใน
ในท้องที่แขวงพระบรมมหาราชวัง เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร

พ.ศ. ๒๕๒๘

มาตราส่วน

เครื่องหมาย

- แนวเขตกำหนดบริเวณห้ามก่อสร้าง คัดแปลง ใช้หรือเปลี่ยนแปลงอาคารบางชนิดหรือบางประเภท
- ทางหลวง ถนน
- แม่น้ำ ลำคลอง

กองผังเมือง

สำนักงานปลัดกรุงเทพมหานคร

นาย
วิบูลย์ วัฒนวิเชียร
ผู้อำนวยการกองผังเมือง

วิบูลย์ วัฒนวิเชียร
ปลัดกรุงเทพมหานคร

ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร

เรื่อง กำหนดบริเวณห้ามก่อสร้าง คัดแปลง ใช้หรือเปลี่ยนแปลงใช้อาคารบางชนิดหรือบางประเภท ริมถนนรัชดาภิเษกทั้งสองฟาก ในท้องที่แขวงสามเสนนอก แขวงห้วยขวาง เขตห้วยขวาง และแขวงลาดยาว เขตบางเขน กรุงเทพมหานคร

พ.ศ. ๒๕๒๘

โดยที่เป็นการสมควรมีข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง กำหนดบริเวณห้ามก่อสร้าง คัดแปลง ใช้หรือเปลี่ยนแปลงใช้อาคารบางชนิดหรือบางประเภท ริมถนนรัชดาภิเษกทั้งสองฟาก ในท้องที่แขวงสามเสนนอก แขวงห้วยขวาง เขตห้วยขวาง และแขวงลาดยาว เขตบางเขน กรุงเทพมหานคร

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ และมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ และมาตรา ๖๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๑๘ กรุงเทพมหานครโดยได้รับความเห็นชอบจากสภากรุงเทพมหานคร จึงตราข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้เรียกว่า “ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง กำหนดบริเวณห้ามก่อสร้าง คัดแปลง ใช้หรือเปลี่ยนแปลงใช้อาคารบางชนิดหรือบางประเภท ริมถนนรัชดาภิเษกทั้งสองฟาก ในท้องที่แขวงสามเสนนอก แขวงห้วยขวาง เขตห้วยขวาง และแขวงลาดยาว เขตบางเขน กรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘”

ข้อ ๒ ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาและกรุงเทพมหานครให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ห้ามมิให้บุคคลใดก่อสร้างห้องแถว ดึกแถว อาคารพาณิชย์ อาคารขนาดใหญ่ โรงมหรสพ โรงแรม ศูนย์การค้า คลังสินค้าหรือโรงงานอุตสาหกรรม ภายในระยะ ๑๕ เมตร จากเขตถนนทั้งสองฟากของถนนรัชดาภิเษก ตั้งแต่ทางแยกตัดกับถนนอโศก-ดินแดง และถนนเลียบคลองสามเสนฝั่งเหนือไปทางทิศเหนือ จนถึงถนนวิภาวดีรังสิต

นี้ ตามแผนที่ท้ายข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้

ข้อ ๔ อาคารที่ก่อสร้างหรือที่เริ่มการใช้มาก่อนแล้ว และขัดกับข้อ ๓ และเป็นอาคารประเภทควบคุมการใช้ตามมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ห้ามดัดแปลงและห้ามเปลี่ยนการใช้อาคาร เว้นแต่เป็นการเปลี่ยนการใช้อาคารเพื่อให้อาคารนั้นไม่ขัดกับข้อ ๓

ข้อ ๕ อาคารที่ได้รับใบอนุญาตให้ก่อสร้างหรือดัดแปลงก่อนวันที่ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ใช้บังคับ ให้ดำเนินการตามที่ได้รับอนุญาตต่อไปได้

ข้อ ๖ ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครรักษาการตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๒๘

อาษา เมฆสวรรค์

(นายอาษา เมฆสวรรค์)

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

หมายเหตุ เหตุผลในการประกาศใช้ข้อบัญญัติฉบับนี้คือ ได้มีประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่องกำหนดบริเวณห้ามก่อสร้าง ดัดแปลง ใช้หรือเปลี่ยนการใช้อาคารบางชนิด หรือบางประเภทริมถนนรัศมีกึ่งทั้งสองฟาก ในท้องที่แขวงสามเสนนอก แขวงห้วยขวาง เขตห้วยขวาง และแขวงลาดยาว เขตบางเขน กรุงเทพมหานคร ลงวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๒๗ ซึ่งมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ บัญญัติว่า ถ้าไม่มีการออกกฎกระทรวงหรือข้อบัญญัติท้องถิ่นภายในหนึ่งนับแต่วันที่ประกาศนี้มีผลใช้บังคับให้ประกาศ ฯ ดังกล่าวเป็นอันยกเลิก และโดยที่กรุงเทพมหานครเห็นสมควรห้ามก่อสร้าง ดัดแปลง ใช้หรือเปลี่ยนการใช้อาคารบางชนิดหรือบางประเภท ภายในบริเวณดังกล่าวต่อไป จึงจำเป็นต้องตราข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษาฉบับพิเศษ เล่ม ๑๐๒ ตอนที่ ๔๘ ลงวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๒๘)

แผนที่ทำนองบัญชีกรุงเทพมหานคร
 เรื่อง กำหนดบริเวณห้ามก่อสร้าง ตัดแปลง ใช้หรือเปลี่ยนแปลงการใช้อาคารพาณิชย์หรือบางประเภท
 ริมถนนรัชดาภิเษกทั้งสองฟาก ในท้องที่แขวงสามเสนนอก แขวงห้วยขวาง เขตห้วยขวาง
 และแขวงลาดยาว เขตบางเขน กรุงเทพมหานคร

พ.ศ. 2528

มาตราส่วน

เครื่องหมาย

- ===== บริเวณกำหนดห้ามก่อสร้าง ตัดแปลง ใช้หรือเปลี่ยนแปลงการใช้อาคารพาณิชย์หรือบางประเภท
- เขตเทศบาล
- เขตเมือง
- ===== ทางหลวง ถนน
- ~~~~~ แม่น้ำ ลำคลอง
- ~~~~~ ทางรถไฟ
- ===== ถนนกึ่งมีก่อสร้าง

กองผังเมือง

สำนักงานปลัดกรุงเทพมหานคร

อ.นพ. อึ้ง/อ.อ.น.อ.

(ใน ๓ ภาคนี) จังหวัดกรุงเทพฯ

ผู้อำนวยการกองผังเมือง

(ลายเซ็น)

(นายช่อ อรรถสิทธิ์)

ปลัดกรุงเทพมหานคร

ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร

เรื่อง กำหนดบริเวณห้ามก่อสร้าง ดัดแปลง ใช้อาคารบางชนิด หรือบางประเภท ริมถนนรัชดาภิเษกทั้งสองฟาก ในท้องที่แขวงวัดท่าพระ เขตบางกอกใหญ่ และแขวงตลาดพลู แขวงบुकคโล เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร

พ.ศ. ๒๕๒๙

โดยที่เป็นการสมควรมีข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง กำหนดบริเวณห้ามก่อสร้าง ดัดแปลง ใช้อาคารบางชนิดหรือบางประเภท ริมถนนรัชดาภิเษกทั้งสองฟาก ในท้องที่แขวงวัดท่าพระ เขตบางกอกใหญ่ และแขวงตลาดพลู แขวงบुकคโล เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ และมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ และมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘ กรุงเทพมหานครโดยความเห็นชอบของสภากรุงเทพมหานคร จึงตราข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครขึ้นไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้เรียกว่า “ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง กำหนดบริเวณห้ามก่อสร้าง ดัดแปลง ใช้อาคารบางชนิดหรือบางประเภท ริมถนนรัชดาภิเษกทั้งสองฟาก ในท้องที่แขวงวัดท่าพระ เขตบางกอกใหญ่ และแขวงตลาดพลู แขวงบुकคโล เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๙”

ข้อ ๒ ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ห้ามมิให้ผู้ใดก่อสร้างห้องแถว ตึกแถว อาคารพาณิชย์ อาคารขนาดใหญ่ โรงมหรสพ โรงแรม ศูนย์การค้า คลังสินค้าหรือโรงงานอุตสาหกรรม ภายในระยะ ๑๕ เมตร จากเขตถนนทั้งสองฟากของถนนรัชดาภิเษก ตั้งแต่ทางแยกตัดกับถนนสมเด็จพระเจ้าตากสินไป ทางทิศเหนือจนถึงถนนเพชรเกษม

๕๕ ตามแผนที่ท้ายข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้

ข้อ ๔ อาคารที่ก่อสร้างหรือถมการไ้มาก่อนแล้ว และขัดกับข้อ ๓ และเป็นอาคารประเภทควบคุมการไ้ตามมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ห้ามตัดแปลงและห้ามเปลี่ยนการไ้อาคารเว้นแต่เป็นการเปลี่ยนการไ้อาคารเพื่อให้อาคารนั้นไม่ขัดกับข้อ ๓

ข้อ ๕ อาคารที่ได้รับใบอนุญาตให้ก่อสร้างหรือตัดแปลงก่อน วันที่ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ใช้บังคับ ให้ดำเนินการตามที่ได้รับอนุญาตต่อไปได้

ข้อ ๖ ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครรักษาการตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๒๘

พลตรี จำลอง ศรีเมือง

(จำลอง ศรีเมือง)

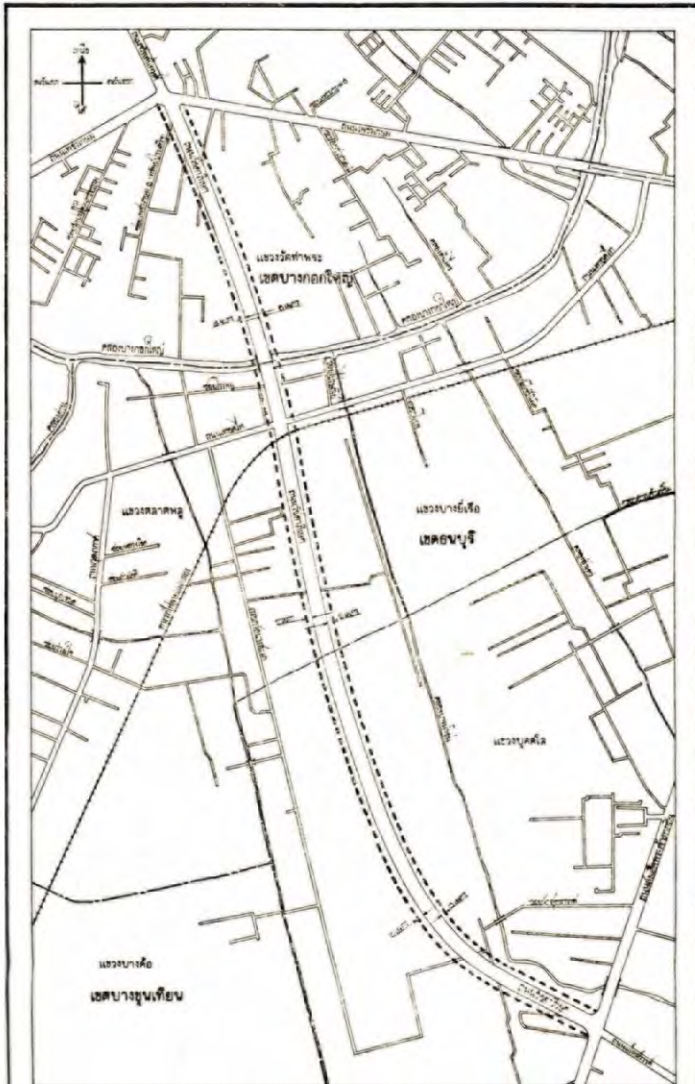
ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

หมายเหตุ เหตุผลในการประกาศใช้ข้อบัญญัติฉบับนี้คือ ได้มีประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง กำหนดบริเวณห้ามก่อสร้าง ตัดแปลง ใ้หรือเปลี่ยนการไ้อาคารบางชนิด หรือบางประเภท ริมถนนรัชดาภิเษกทั้งสองฟาก ในท้องที่แขวงวัดท่าพระ เขตบางกอกใหญ่ และแขวงตลาดพลู แขวงบุคคโล เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร ลงวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๒๘ ซึ่งมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ บัญญัติว่า ถ้าไม่มีการออกกฎกระทรวงหรือข้อบัญญัติท้องถิ่นภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ประกาศนี้มีผลใช้บังคับให้ประกาศ ฯ ดังกล่าวเป็นอันยกเลิก และโดยที่กรุงเทพมหานครเห็นสมควรห้ามก่อสร้าง ตัดแปลง ใ้หรือเปลี่ยนการไ้อาคารบางชนิด หรือบางประเภท ภายในบริเวณดังกล่าวต่อไป จึงจำเป็นต้องตราข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ เล่ม ๑๐๓ ตอนที่ ๔๐ วันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๒๘)

แผนที่ท้ายประกาศกระทรวงมหาดไทย
 เรื่อง กำหนดบริเวณห้ามก่อสร้าง คัดแปลง ใช้หรือเปลี่ยนแปลงอาคารใช้อาคารบางชนิดหรือบางประเภท
 ขึ้นบนบริเวณที่เขตกึ่งล่องพาก ในท้องที่แขวงวัดท่าพระ เขตบางกอกใหญ่ และแขวงตลาดพลู
 แขวงบุคคโล เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร

มาตราส่วน

เครื่องหมาย

- แยกเขตกำหนดบริเวณห้ามก่อสร้าง คัดแปลง ใช้หรือเปลี่ยนแปลงอาคารใช้อาคารบางชนิดหรือบางประเภท
- เขตคลอง
- เขตถนนแขวง
- ==== ทางหลวง ถนน คลอง ขอบ
- ~~~~~~ สะพาน
- ~~~~~ แม่น้ำ ลำคลอง
- ทางรถไฟ

กองผังเมือง

สำนักงานปลัดกรุงเทพมหานคร

ชน นิลโคก
 (ว.ร. อนุพันธ์ นิตเจริญกุล)
 ผู้อำนวยการกองผังเมือง

เจ. อ. นิลโคก
 (นายอ. อรรถนิจ)
 ปลัดกรุงเทพมหานคร

ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร

เรื่อง กำหนดบริเวณห้ามก่อสร้าง คัดแปลง ให้อาศัยหรือเปลี่ยนการใช้อาคาร
บางชนิดหรือบางประเภทภายในบริเวณกรุงรัตนโกสินทร์ชั้นนอก ในท้องที่
แขวงชนะสงคราม แขวงตลาดยอด แขวงศาลเจ้าพ่อเสือ แขวงบวรนิเวศ
แขวงเสาชิงช้า แขวงราชบพิธ แขวงสำราญราษฎร์ และแขวงวังบูรพาภิรมย์
เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร

พ.ศ. ๒๕๓๐

โดยที่เห็นเป็นการสมควรมีข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง กำหนดบริเวณห้ามก่อ
สร้าง คัดแปลง ให้อาศัยหรือเปลี่ยนการใช้อาคารบางชนิดหรือบางประเภท ภายในบริเวณกรุงรัตน
โกสินทร์ชั้นนอก ในท้องที่แขวงชนะสงคราม แขวงตลาดยอด แขวงศาลเจ้าพ่อเสือ แขวง
บวรนิเวศ แขวงเสาชิงช้า แขวงราชบพิธ แขวงสำราญราษฎร์ และแขวงวังบูรพาภิรมย์
เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔ และมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร
พ.ศ. ๒๕๒๒ และมาตรา ๔๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ.
๒๕๒๘ กรุงเทพมหานครโดยความเห็นชอบของสภากรุงเทพมหานคร จึงตราข้อบัญญัติขึ้นไว้
ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบัญญัตินี้เรียกว่า “ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง กำหนดบริเวณห้าม
ก่อสร้าง คัดแปลง ให้อาศัยหรือเปลี่ยนการใช้อาคารบางชนิดหรือบางประเภท ภายในบริเวณกรุง
รัตนโกสินทร์ชั้นนอก ในท้องที่แขวงชนะสงคราม แขวงตลาดยอด แขวงศาลเจ้าพ่อเสือ
แขวงบวรนิเวศ แขวงเสาชิงช้า แขวงราชบพิธ แขวงสำราญราษฎร์ และแขวงวังบูรพาภิรมย์
เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๓๐”

ข้อ ๒ ข้อบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในข้อบัญญัตินี้

(๑) “ข้อบัญญัติ” หมายความว่า ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร

(๒) “ภายในบริเวณกรุงรัตนโกสินทร์ชั้นนอก” หมายความว่า พื้นที่ในบริเวณระหว่างแนวกำแพงกลางคลองคูเมืองเดิม (คลองหลอด) แนวกำแพงกลางแม่น้ำเจ้าพระยากับแนวกำแพงกลางคลองรอบกรุง (คลองบางลำพู) แนวกำแพงกลางคลองรอบกรุง (คลองโอ่งอ่าง) แนวกำแพงกลางแม่น้ำเจ้าพระยาบรรจบกับแนวกำแพงกลางคลองคูเมืองเดิม (คลองหลอด)

(๓) “บริเวณที่ ๑” หมายความว่า พื้นที่ในบริเวณระหว่างทิศตะวันออกเฉียงเหนือจดแนวกำแพงกลางคลองรอบกรุง (คลองบางลำพู) และถนนพระสุเมรุ ทิศตะวันตกเฉียงเหนือจดแนวกำแพงกลางแม่น้ำเจ้าพระยา ทิศใต้จดถนนราชดำเนินกลาง ทิศตะวันตกเฉียงใต้จดถนนเจ้าฟ้า

(๔) “บริเวณที่ ๒” หมายความว่า พื้นที่ในบริเวณระหว่างทิศเหนือจดถนนบูรณศิริกับถนนราชดำเนินกลาง ทิศใต้จดแนวกำแพงกลางคลองหลอด (คลองวัดเทพธิดา) ถนนบำรุงเมืองแนวกำแพงกลางคลองหลอด (คลองวัดราชบพิธ) ถนนพระพิทักษ์และถนนจักรเพชร ทิศตะวันออกจดแนวกำแพงกลางคลองรอบกรุง (คลองโอ่งอ่าง) ถนนมหาไชย ถนนอนุสาวรีย์ ถนนเฟื่องนครต่อถนนบ้านหม้อ และถนนศรีเพชร ทิศตะวันตกจดถนนตะนาวและถนนอัษฎางค์

(๕) “บริเวณที่ ๓” หมายความว่า พื้นที่ในบริเวณระหว่างทิศเหนือจดซอยประตูเหล็กต่อแนวเส้นขนานซึ่งห่างจากเขตทางของถนนพหลุฑ ๕๐ เมตร ทิศใต้จดแนวกำแพงกลางแม่น้ำเจ้าพระยา ทิศตะวันออกจดถนนจักรเพชรไปตามถนนทรงวาดต่อแนวกำแพงกลางคลองรอบกรุง (คลองโอ่งอ่าง) ทิศตะวันตกจดถนนศรีเพชรและซอยสะพานพุทธ

(๖) “บริเวณที่ ๔” หมายความว่า พื้นที่ในบริเวณระหว่างทิศตะวันออกเฉียงเหนือจดแนวกำแพงกลางคลองรอบกรุง (คลองบางลำพู) ทิศตะวันตกเฉียงเหนือจดถนนประชาธิปไตย ทิศตะวันตกเฉียงใต้จดถนนพระสุเมรุ ทิศใต้จดถนนราชดำเนินกลาง

(๗) “บริเวณที่ ๕” หมายความว่า พื้นที่ในบริเวณระหว่างทิศเหนือจดถนนราชดำเนินกลาง ทิศใต้จดถนนบูรณศิริ ทิศตะวันออกจดถนนตะนาว ทิศตะวันตกจดถนนอัษฎางค์

(๘) “บริเวณที่ ๖” หมายความว่า พื้นที่ในบริเวณระหว่างทิศเหนือจดแนวกำแพงกลางคลองหลอด (คลองวัดเทพธิดา) และถนนบำรุงเมือง ทิศใต้จดแนวกำแพงกลางคลองหลอด (คลองวัด-

ราชบริพาร) ทิศตะวันออกจดแนวกำแพงกลางคลองรอบกรุง (คลองโอ่งอ่าง) ทิศตะวันตกจดถนนศรีพงษ์

(ข) “บริเวณที่ ๗” หมายความว่า พื้นที่ในบริเวณระหว่างทิศเหนือจดแนวกำแพงกลางคลองหลอด (คลองวัดราชบริพาร) ทิศใต้จดถนนเจริญกรุง ทิศตะวันออกจดถนนตัดท้องทิศตะวันตกจดถนนเฟื่องนคร

(ค) “บริเวณที่ ๘” หมายความว่า พื้นที่ในบริเวณระหว่างทิศตะวันออกเฉียงเหนือจดถนนจักรเพชร ทิศตะวันตกเฉียงเหนือจดถนนอภัยวงศ์ ทิศตะวันออกจดซอยสะพานพุทธ ทิศใต้จดแนวกำแพงกลางแม่น้ำเจ้าพระยา

(ง) “บริเวณที่ ๙” หมายความว่า พื้นที่ในบริเวณระหว่างทิศตะวันออกเฉียงเหนือจดซอยวานิช ทิศตะวันตกเฉียงเหนือจดถนนจักรเพชร ทิศใต้จดถนนทรงวาด ทิศตะวันออกจดแนวกำแพงกลางคลองรอบกรุง (คลองโอ่งอ่าง)

(ฉ) “บริเวณที่ ๑๐” หมายความว่า พื้นที่ในบริเวณระหว่างทิศเหนือจดแนวกำแพงกลางคลองหลอด (คลองวัดราชบริพาร) และถนนเจริญกรุง ทิศใต้จดซอยประตูเหล็กต่อแนวเส้นขนานซึ่งห่างจากเขตทางของถนนพารุต์ ๕๐ เมตร ทิศตะวันออกจดแนวกำแพงกลางคลองรอบกรุง (คลองโอ่งอ่าง) และถนนจักรเพชร ทิศตะวันตกจดถนนตัดท้อง ถนนบ้านหม้อและถนนศรีเพชร

ทั้งนี้ ตามแผนที่ท้ายข้อบัญญัตินี้

(๓) “สถานที่เก็บสินค้า” หมายความว่า อาคารหรือส่วนหนึ่งส่วนใดของอาคารหรืออาคารที่มีลักษณะในทำนองเดียวกันที่ใช้เป็นที่สำหรับเก็บ พัก หรือขนถ่ายสินค้าหรือสิ่งของเพื่อประโยชน์ทางการค้า

(๔) “สนามกีฬา” หมายความว่า อาคารหรือส่วนหนึ่งส่วนใดของอาคารหรือสถานที่ที่ใช้เป็นที่ฝึกซ้อม แข่งขัน หรือชมกีฬา หรืออาคารที่มีลักษณะในทำนองเดียวกันสำหรับให้บริการแก่ผู้เล่น หรือผู้ชมเพื่อประโยชน์ทางการค้า

ข้อ ๔ ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครรักษาการตามข้อบัญญัตินี้ และให้ผู้อำนวยการท้องถิ่น ระเบียบ คำสั่ง เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามข้อบัญญัตินี้

ข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง ตามวรรคหนึ่งนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

ข้อ ๕ ภายในบริเวณที่ ๑ บริเวณที่ ๒ และบริเวณที่ ๓ ห้ามมิให้บุคคลใดก่อสร้างหรือตัดแปลงอาคารบางชนิดหรือบางประเภท ดังต่อไปนี้

- (๑) โรงงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน
- (๒) อาคารที่ใช้ประกอบการค้า ซึ่งเป็นที่รังเกียจหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพตามกฎหมายว่าด้วยสาธารณสุข เว้นแต่การประกอบการ ดังต่อไปนี้
  - (ก) การพิมพ์หนังสือด้วยเครื่องจักร
  - (ข) การซ่อมเครื่องอิเล็กทรอนิกส์
  - (ค) การล้างฟิล์มถ่ายรูปและฟิล์มภาพยนตร์
  - (ง) การเจียรนัยเพชร พลอย หิน กระจก หรือวัตถุที่คล้ายคลึง
  - (จ) การซักรีด อัดกลับ กัดสีผ้า โดยใช้เครื่องจักร
  - (ฉ) การพิมพ์แบบ พิมพ์เขียว
- (๓) สถานบริการตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการ
- (๔) โรงแรมตามกฎหมายว่าด้วยโรงแรม
- (๕) โรงมหรสพตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันภัยอันตรายอันเกิดแต่การเล่นมหรสพซึ่งเอกชนเป็นผู้ดำเนินการ
- (๖) สถานที่เก็บสินค้าที่มีพื้นที่เกิน ๘๐ ตารางเมตร
- (๗) ภัตตาคารที่มีพื้นที่สำหรับตั้งโต๊ะอาหารเกิน ๓๐๐ ตารางเมตร
- (๘) ตลาด ตามกฎหมายว่าด้วยสาธารณสุข
- (๙) หอประชุม เว้นแต่หอประชุมของทางราชการ โรงเรียน มหาวิทยาลัย
- (๑๐) ห้องแถว ตึกแถว เว้นแต่การก่อสร้างหรือตัดแปลงเพื่อทดแทนอาคาร ห้องแถว ตึกแถวเดิม ที่มีสภาพชำรุดหรือถูกเพลิงไหม้ ให้ดำเนินการก่อสร้าง หรือตัดแปลงได้ตามแบบแปลนแผนผังและรูปแบบสถาปัตยกรรมที่กรุงเทพมหานครประกาศกำหนด สำหรับห้องแถว ตึกแถวที่ได้ขึ้นทะเบียนเป็นโบราณสถานตามกฎหมายว่าด้วยโบราณสถาน ต้องก่อสร้างหรือตัดแปลงในตำแหน่งอันเป็นที่ตั้งของอาคารเดิมโดยไม่ต้องรื้อแนวอาคารและต้องมีขนาดและรูปแบบเหมือนกับอาคารเดิม

- (๑๑) ฉาปนสถาน
- (๑๒) อาคารสำนักงานเอกชนที่มีพื้นที่ทำการทุกชั้นรวมกันเกิน ๓๐๐ ตารางเมตร
- (๑๓) ห้างสรรพสินค้าที่มีพื้นที่ทุกชั้นรวมกันเกิน ๓๐๐ ตารางเมตร
- (๑๔) สถานที่เก็บและจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงตามกฎหมายว่าด้วยการบ่อกักขังน้ำมันเชื้อเพลิง
- (๑๕) สถานกีฬา
- (๑๖) บ้าย เว้นแต่บ้ายชองถนน ตรอก ซอย บ้ายทางราชการ บ้ายเพื่อการเลือกตั้ง หรือบ้ายชองสถานประกอบกิจการที่มีพื้นที่รวมกันไม่เกิน ๕ ตารางเมตร
- (๑๗) อาคารที่มีความสูงเกิน ๑๖ เมตร โดยวัดจากระดับถนนหรือขอบทางเท้าที่ใกล้ที่สุดถึงส่วนที่สูงที่สุดของอาคาร

ข้อ ๖ ภายในบริเวณที่ ๔ บริเวณที่ ๕ บริเวณที่ ๖ บริเวณที่ ๗ บริเวณที่ ๘ และบริเวณที่ ๙ ห้ามมิให้บุคคลใดก่อสร้างหรือดัดแปลงอาคารบางชนิดหรือบางประเภทตามข้อ ๕ เว้นแต่ก่อกำหนดอาคารที่มีพื้นที่สำหรับตั้งโต๊ะอาหารไม่เกิน ๔๐๐ ตารางเมตร หอประชุมเอกชนที่มีพื้นที่ทุกชั้นรวมกันไม่เกิน ๓๐๐ ตารางเมตร และอาคารสำนักงาน

ข้อ ๗ ภายในบริเวณที่ ๑๐ ห้ามมิให้บุคคลใดก่อสร้างหรือดัดแปลงอาคารบางชนิดหรือบางประเภทตามข้อ ๖ เว้นแต่สถานเต็นท์ รำวงหรือวงเง็ง สถานที่มีอาหาร สุรา น้ำชา เครื่องดื่มอย่างอื่นจำหน่ายหรือจัดให้มีการแสดงอันใดเพื่อการบันเทิง สถานกีฬา โรงมหรสพ ห้างสรรพสินค้า บ้าย และอาคารที่สูงเกิน ๑๖ เมตร แต่ต้องสูงไม่เกิน ๓๑ เมตร

ข้อ ๘ ภายในบริเวณกรุงเทพมหานครชั้นนอก อาคารที่ได้รับอนุญาตให้ก่อสร้างหรือดัดแปลงเป็นอาคารประเภทไม่ควบคุมการใช้ ห้ามมิให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองใช้หรือยินยอมให้บุคคลใดใช้อาคารนั้นเป็นอาคารประเภทควบคุมการใช้ตามมาตรา ๓๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒

ทั้งนี้ เว้นแต่สถานพยาบาลที่ไม่มีเตียงรับผู้ป่วยไว้ค้างคืน หรือสถานศึกษาซึ่งมีระดับการศึกษาไม่เกินประถมศึกษา

ข้อ ๙ ภายในบริเวณกรุงเทพมหานครชั้นนอก อาคารที่ได้รับอนุญาตให้ก่อสร้างหรือดัดแปลงเป็นอาคารประเภทควบคุมการใช้ตามมาตรา ๓๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติ

ควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ห้ามมิให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารดังกล่าวเปลี่ยนการใช้
อาคารให้ผิดไปจากที่ระบุไว้ในใบอนุญาตให้ก่อสร้างหรือดัดแปลงอาคารนั้น

ข้อ ๑๐ อาคารที่สร้างมาก่อนและขัดกับข้อ ๕ ข้อ ๖ หรือ ข้อ ๗ แห่งข้อบัญญัติ
ห้ามมิให้ดัดแปลง

ข้อ ๑๑ อาคารที่ทำการใช้มาก่อนและขัดกับข้อ ๘ หรือ ข้อ ๙ แห่งข้อราชบัญญัติ
ห้ามมิให้ดัดแปลง และห้ามมิให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารเปลี่ยนการใช้หรือยินยอมให้
บุคคลใดเปลี่ยนการใช้อาคารนั้น อันเป็นการฝ่าฝืนข้อ ๘ แห่งข้อบัญญัติ โดยให้ถือเอา
ประเภทการใช้อาคารในวันที่ข้อบัญญัตินี้ใช้บังคับเป็นเกณฑ์

ข้อ ๑๒ ข้อปฏิบัติห้ามมิให้ใช้บังคับแก่

(๑) การก่อสร้างเขื่อน สะพาน อุโมงค์ ทางหรือท่อระบายน้ำ รั้วหรือกำแพง

(๒) การซ่อมแซมอาคารเพื่อให้คงสภาพเดิม หรือการดัดแปลงภายในตัวอาคารโดยไม่
เปลี่ยนแปลงสภาพภายนอกของตัวอาคาร

ข้อ ๑๓ อาคารที่ได้รับใบอนุญาตให้ก่อสร้างหรือดัดแปลงก่อนวันที่ข้อบัญญัตินี้ใช้บังคับ
และยังก่อสร้างหรือดัดแปลงไม่แล้วเสร็จ ให้ดำเนินการตามที่ได้รับอนุญาตต่อไปได้ แต่ห้ามมิ
ให้ก่อสร้างหรือดัดแปลงนอกเหนือไปจากที่ได้รับอนุญาต

ประกาศ ณ วันที่ ๒๐ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๓๐

พลตรี จำลอง ศรีเมือง

(จำลอง ศรีเมือง)

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

หมายเหตุ

เหตุผลในการประกาศใช้ข้อบัญญัติฉบับนี้ คือ ได้มีประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง กำหนดบริเวณห้ามก่อสร้าง ดัดแปลง ใช้หรือเปลี่ยนแปลงใช้อาคารบางชนิดหรือบางประเภท ภายในบริเวณกรุงรัตนโกสินทร์ชั้นนอก ในท้องที่แขวงชนะสงคราม แขวงตลาดขอด แขวงศาลเจ้าพ่อเสือ แขวงบวรนิเวศ แขวงเสาชิงช้า แขวงราชบพิธ แขวงสำราญราษฎร์ และแขวงวังบูรพาภิรมย์ เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ลงวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๒๕ ซึ่งมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ บัญญัติว่า ถ้าไม่มีการออกกฎกระทรวงหรือข้อบัญญัติท้องถิ่นภายใน ๑ ปี นับตั้งแต่วันที่ประกาศนั้น มีผลใช้บังคับ ให้ประกาศดังกล่าวเป็นอันยกเลิกและโดยที่กรุงเทพมหานครเห็นสมควรห้ามก่อสร้าง ดัดแปลง ใช้หรือเปลี่ยนแปลงใช้อาคารบางชนิดหรือบางประเภทภายในบริเวณดังกล่าวต่อไป จึงจำเป็นต้องตราข้อบัญญัตินี้

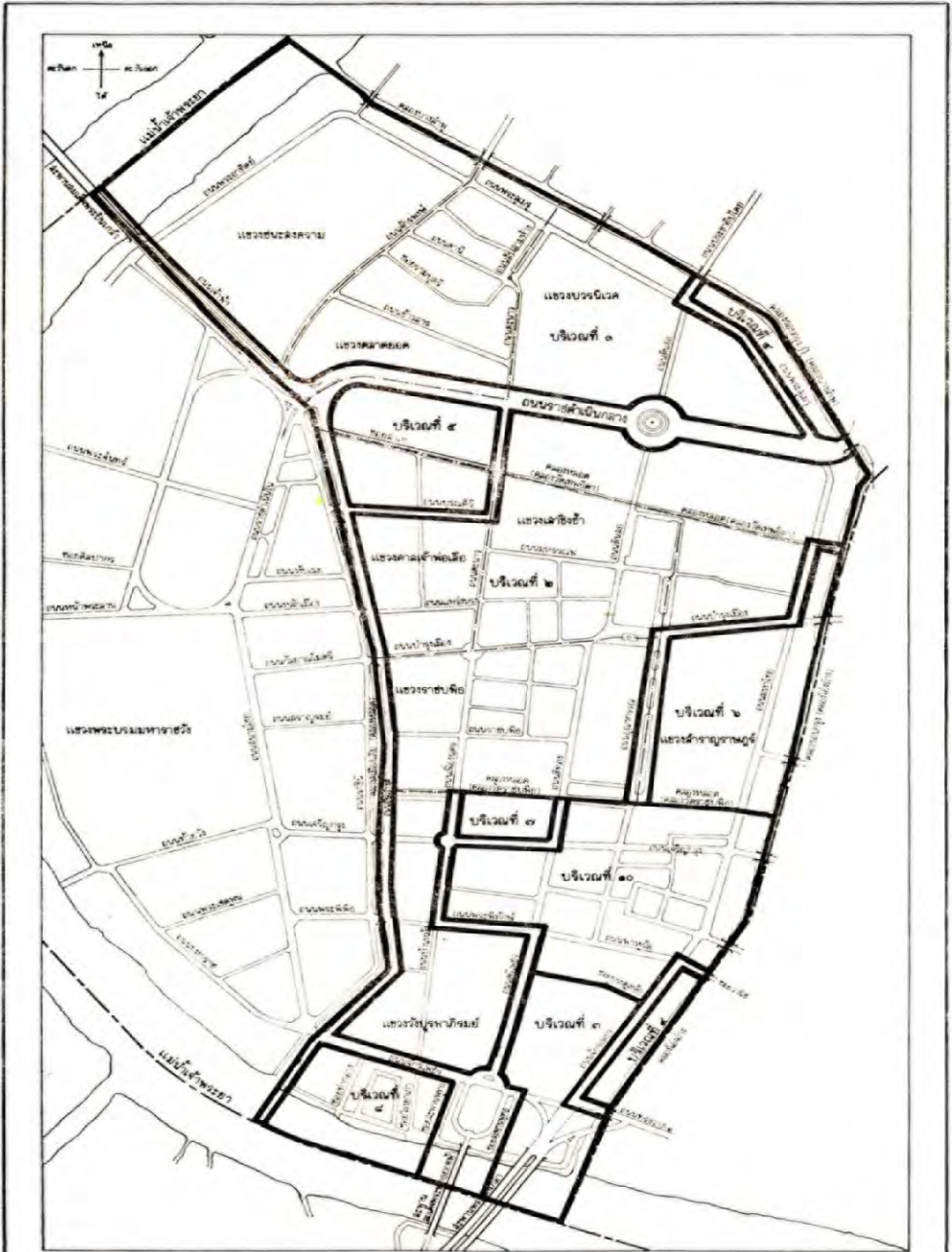
ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๐๔ ตอนที่ ๕๖ ลงวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๓๐

แผนที่ที่ท้ายข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร

เรื่อง กำหนดบริเวณห้ามก่อสร้าง ตัดแปลง ใช้หรือเปลี่ยนแปลงการใช้อาคารบางชนิดหรือบางประเภท
ภายในบริเวณกรุงรัตนโกสินทร์ชั้นนอก ในท้องที่แขวงชนะสงคราม แขวงตลาดยอด แขวงศาลเจ้าพ่อเสือ
แขวงบวรนิเวศ แขวงเสาชิงช้า แขวงราชบพิธ แขวงสำราญราษฎร์ และแขวงวังบูรพาภิรมย์
เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร

พ.ศ. ๒๕๓๐

มาตราส่วน

เครื่องหมาย

- บริเวณที่กำหนดบริเวณห้ามก่อสร้าง ตัดแปลง ใช้หรือเปลี่ยนแปลงการใช้หรือเปลี่ยนแปลงการใช้อาคารบางชนิดหรือบางประเภท
- เขตของเขต
- เขตของแขวง
- ถนน
- สะพาน

กองผังเมือง
สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร

๑๓๗ ๖๓๒๒/๒๖
(น.ล. อานนท์ จันทวงศ์ภูสุธ)
ผู้อำนวยการกองผังเมือง
วันที่ ๑๕ ต.ค. ๒๕๓๐
(๑๕๕๒๖ ๕๓๖๖๖)

ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร

เรื่อง กำหนดบริเวณห้ามก่อสร้าง ดัดแปลง ใช้หรือเปลี่ยนแปลงอาคาร
บางชนิดหรือบางประเภท ริมถนนรัชดาภิเษกทั้งสองฟาก
ในท้องที่แขวงบางซื่อ เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

พ.ศ. ๒๕๓๐

โดยที่เป็นการสมควรมีข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง กำหนดบริเวณห้ามก่อสร้าง
ดัดแปลง ใช้หรือเปลี่ยนแปลงอาคารบางชนิดหรือบางประเภท ริมถนนรัชดาภิเษกทั้งสองฟาก
ในท้องที่แขวงบางซื่อ เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ และมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร
พ.ศ. ๒๕๒๒ และมาตรา ๘๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ.
๒๕๒๘ กรุงเทพมหานครโดยความเห็นชอบของสภากรุงเทพมหานคร จึงตราข้อบัญญัติขึ้นไว้
ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบัญญัตินี้เรียกว่า “ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง กำหนดบริเวณห้าม
ก่อสร้าง ดัดแปลง ใช้หรือเปลี่ยนแปลงอาคารบางชนิดหรือบางประเภท ริมถนนรัชดาภิเษกทั้งสองฟาก
ในท้องที่แขวงบางซื่อ เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๓๐”

ข้อ ๒ ข้อบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้น
ไป

ข้อ ๓ ห้ามมิให้บุคคลใดก่อสร้างห้องแถว ตึกแถว อาคารพาณิชย์ อาคารขนาดใหญ่
โรงแรมสรรพ โรงแรม ศูนย์การค้า คลังสินค้า โรงงานอุตสาหกรรม หรือดัดแปลงอาคารใด
ให้เป็นอาคารดังกล่าว ภายในระยะ ๑๕ เมตร จากเขตถนนทั้งสองฟากของถนนรัชดาภิเษก
ช่วงถนนวงศ์สว่าง ตั้งแต่เชิงสะพานพระราม ๖ ไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือจนถึงถนน
ประชาราษฎร์

ทั้งนี้ตามแผนที่ท้ายข้อบัญญัตินี้

ข้อ ๔ อาคารที่ก่อสร้างมาก่อนหรือหลังวันที่ข้อบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับห้ามเปลี่ยนการใช้อาคาร เว้นแต่การเปลี่ยนการใช้อาคารนั้นไม่ขัดกับข้อ ๓

ข้อ ๕ อาคารที่ได้รับใบอนุญาตให้ก่อสร้างหรือตัดแปลงก่อนวันที่ข้อบัญญัตินี้ใช้บังคับและยังก่อสร้างหรือตัดแปลงไม่แล้วเสร็จให้ดำเนินการตามที่ได้รับอนุญาตต่อไปได้

ข้อ ๖ ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครรักษาการตามข้อบัญญัตินี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๓๐

พลตรี จำลอง ศรีเมือง

(จำลอง ศรีเมือง)

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

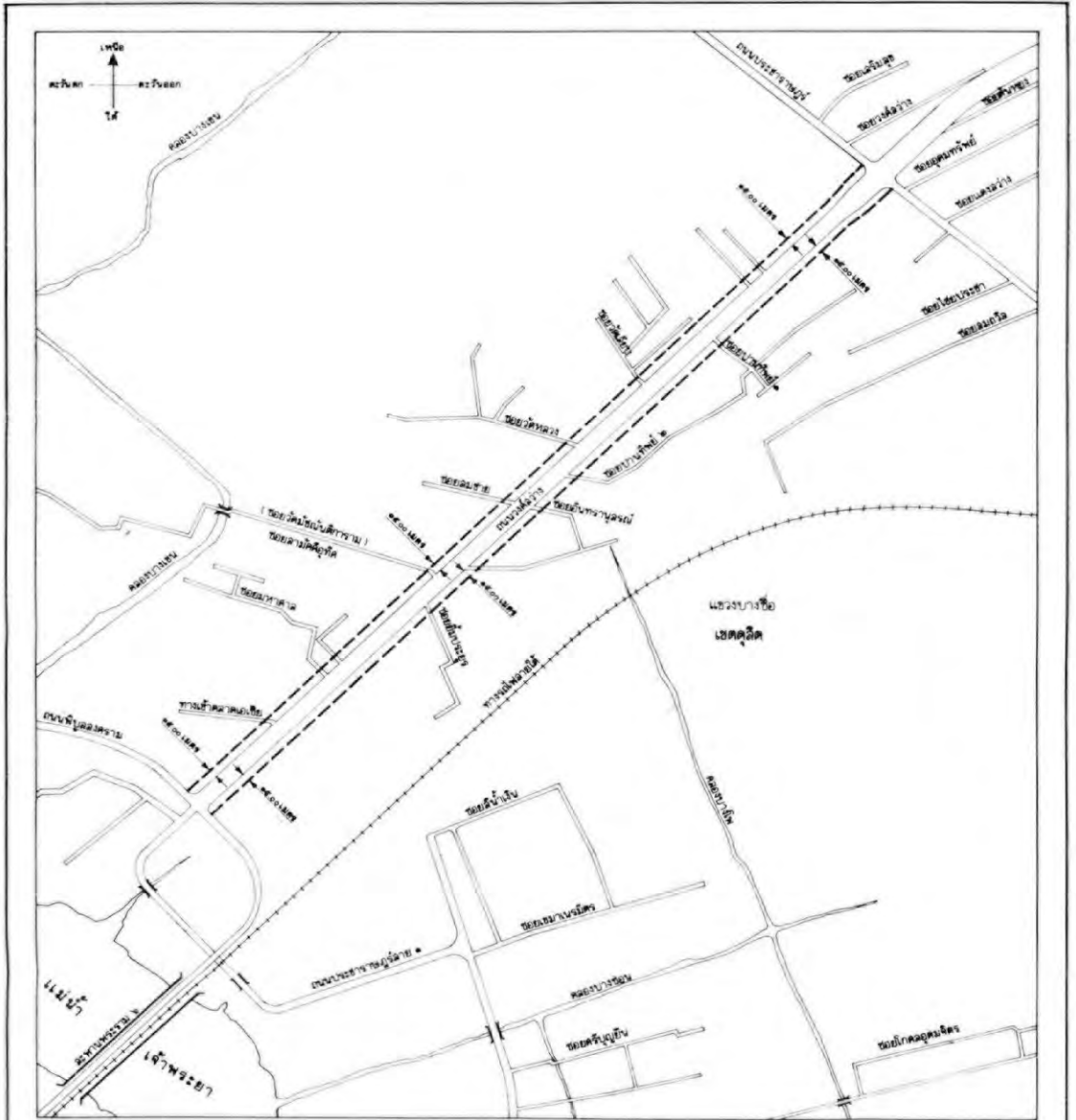
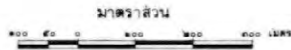
หมายเหตุ เหตุผลในการประกาศใช้ข้อบัญญัติฉบับนี้คือ ได้มีประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง กำหนดบริเวณห้ามก่อสร้าง ตัดแปลง ใช้หรือเปลี่ยนการใช้อาคารบางชนิดหรือบางประเภท ริมถนนรัชดาภิเษกทั้งสองฟาก ในท้องที่แขวงบางซื่อ เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ลงวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๒๘ ซึ่งมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ บัญญัติว่า ถ้าไม่มีการออกกฎกระทรวง หรือข้อบัญญัติท้องถิ่นภายในหนึ่งปี นับตั้งแต่วันที่ประกาศนั้นมีผลใช้บังคับ ให้ประกาศดังกล่าวเป็นอันยกเลิก และโดยที่กรุงเทพมหานครเห็นสมควรห้ามก่อสร้าง ตัดแปลง ใช้หรือเปลี่ยนการใช้อาคารบางชนิดหรือบางประเภท ภายในบริเวณดังกล่าวต่อไป

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๔ ตอนที่ ๑๔๗ ลงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๓๐)

แผนที่ทำข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร
เรื่อง กำหนดบริเวณห้ามก่อสร้าง คัดแปลง ใช้หรือเปลี่ยนการใช้อาคารบางชนิดหรือบางประเภท
บริเวณริมน้ำในเขตบางซื่อ ในท้องที่แขวงบางซื่อ

เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

พ.ศ. ๒๕๓๐

เครื่องหมาย

- บริเวณที่กำหนดห้ามก่อสร้าง คัดแปลง ใช้หรือเปลี่ยนแปลงการใช้อาคารบางชนิดหรือบางประเภท
- ทางหลวง ถนน คลอง คู
- สะพาน
- แม่น้ำ ลำคลอง
- ทางรถไฟ

กองผังเมือง
สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร
(Signature)
(นาย อ่างอรุณ จันทน์เจริญสุข)
ผู้อำนวยการกองผังเมือง
(Signature)
(นายศรีวิทย์ ตรีภักดิ์)
อีกขาการผังเมืองและผังเมืองกรุงเทพมหานคร

ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร

เรื่อง กำหนดบริเวณห้ามก่อสร้าง ดัดแปลง ใช้หรือเปลี่ยนการใช้อาคารบางชนิด หรือบางประเภท ริมถนนรัชดาภิเษกทั้งสองฟาก ในท้องที่แขวงคลองเตย เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร

พ.ศ. ๒๕๓๐

โดยที่เป็นการสมควรมีข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง กำหนดบริเวณห้ามก่อสร้าง ดัดแปลง ใช้หรือเปลี่ยนการใช้อาคารบางชนิดหรือบางประเภท ริมถนนรัชดาภิเษกทั้งสองฟาก ในท้องที่แขวงคลองเตย เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ และมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ และมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘ กรุงเทพมหานครโดยความเห็นชอบของสภากรุงเทพมหานคร จึงตราข้อบัญญัติขึ้นไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบัญญัตินี้เรียกว่า “ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง กำหนดบริเวณห้ามก่อสร้างดัดแปลง ใช้หรือเปลี่ยนการใช้อาคารบางชนิดหรือบางประเภท ริมถนนรัชดาภิเษกทั้งสองฟาก ในท้องที่แขวงคลองเตย เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๓๐”

ข้อ ๒ ข้อบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ห้ามมิให้บุคคลใดก่อสร้างห้องแถว ตึกแถว อาคารพาณิชย์ อาคารขนาดใหญ่ โรงมหรสพ โรงแรม ศูนย์การค้า กลังสินค้า โรงงานอุตสาหกรรม หรือดัดแปลงอาคารใด ให้เป็นอาคารดังกล่าวภายในระยะ ๑๕ เมตร จากเขตถนนทั้งสองฟากของถนนรัชดาภิเษก ตั้งแต่ทางแยกตัดกับถนนสุนทรโกษาไปทางทิศเหนือจนถึงถนนสุขุมวิท

ทั้งนี้ตามแผนที่ท้ายข้อบัญญัตินี้

ข้อ ๔ อาคารที่ก่อสร้างมาก่อนหรือหลังวันที่ข้อบัญญัตินี้ใช้บังคับห้ามเปลี่ยนการใช้อาคาร เว้นแต่การเปลี่ยนการใช้อาคารนั้นไม่ขัดกับข้อ ๓

ข้อ ๕ อาคารที่ได้รับใบอนุญาตให้ก่อสร้างหรือดัดแปลงก่อนวันที่ข้อบัญญัตินี้ใช้บังคับ และยังก่อสร้างหรือดัดแปลงไม่แล้วเสร็จให้ดำเนินการตามที่ได้รับอนุญาตต่อไปได้

ข้อ ๖ ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครรักษาการตามข้อบัญญัตินี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๗ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๓๐

พลตรี จำลอง ศรีเมือง

(จำลอง ศรีเมือง)

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

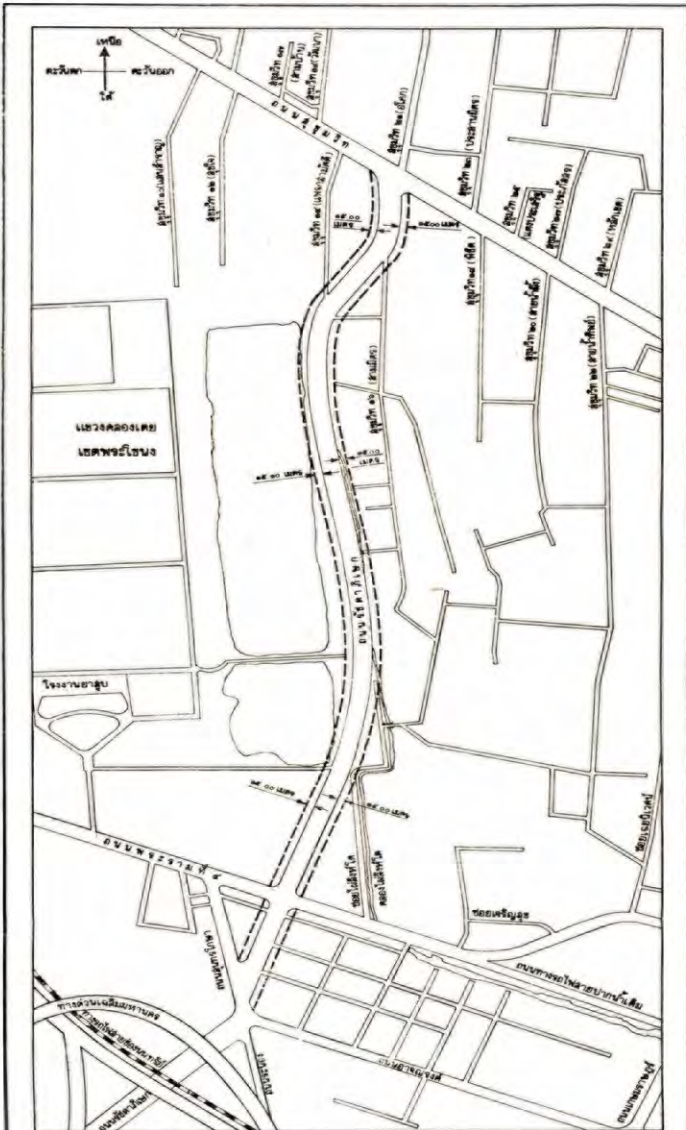
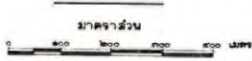
หมายเหตุ เหตุผลในการประกาศใช้ข้อบัญญัติฉบับนี้คือ ได้มีประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง กำหนดบริเวณห้ามก่อสร้าง ดัดแปลง ใช้หรือเปลี่ยนการใช้อาคารบางชนิด หรือบางประเภท ริมถนนรัชดาภิเษกทั้งสองฟาก ในท้องที่แขวงคลองเตย เขต พระโขนง กรุงเทพมหานคร ลงวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๒๕ ซึ่งมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ บัญญัติว่า ถ้าไม่มีการออกกฎกระทรวง หรือข้อบัญญัติท้องถิ่นภายในหนึ่งปี นับตั้งแต่วันที่ประกาศนั้นมีผลใช้บังคับ ให้ประกาศดังกล่าวเป็นอันยกเลิก และโดยที่กรุงเทพมหานครเห็นสมควรห้ามก่อสร้าง ดัดแปลง ใช้หรือเปลี่ยนการใช้อาคารบางชนิดหรือบางประเภทภายในบริเวณดังกล่าวต่อไป

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๔ ตอนที่ ๑๔๗ ลงวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๓๐)

แผนที่ท้ายข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร
เรื่อง กำหนดเขตพื้นที่บริเวณท่ามก้อฉาง คัดแปลง ใช้หรือเปลี่ยนการใช้อาคารบางชนิดหรือบางประเภท
บริเวณบริเวณท่ามก้อฉาง ในท้องที่แขวงคลองเตย

เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร

พ.ศ. ๒๕๓๐

เครื่องหมาย

- ========== แนวเขตกำหนดเขตพื้นที่บริเวณท่ามก้อฉาง คัดแปลง
- -- --- -- ใช้อาคารเปลี่ยนการใช้อาคารบางชนิดหรือบางประเภท
- ===== ทางหลวง ถนน คลอง เขื่อน
- รั้วบ้าน
- ~~~~~ แม่น้ำ ลำคลอง
- ทางรถไฟ

กองรังเมือง

สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร

สม. ๒๕๓๐

(น.ล. ยากรมย์ จันทาเจริญสุข)

ผู้อำนวยการกองรังเมือง

วิ. ๒๕

(นายศศิวิทย์ วาณิชกิจ)

ข้าพเจ้าทำในตำแหน่งปลัดกรุงเทพมหานคร

ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร

เรื่อง กำหนดบริเวณห้ามก่อสร้าง คัดแปลง ใช้หรือเปลี่ยนแปลงใช้อาคารบางชนิดหรือบางประเภท ริมถนนศรีนครินทร์ทั้งสองฟาก ในท้องที่แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ และแขวงสวนหลวง แขวงหนองบอน แขวงบางจาก แขวงบางนา เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร

พ.ศ. ๒๕๓๐

โดยที่เป็นการสมควรมีข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง กำหนดบริเวณห้ามก่อสร้าง คัดแปลง ใช้หรือเปลี่ยนแปลงใช้อาคารบางชนิดหรือบางประเภท ริมถนนศรีนครินทร์ทั้งสองฟาก ในท้องที่แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ และแขวงสวนหลวง แขวงหนองบอน แขวงบางจาก แขวงบางนา เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ และมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ และมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘ กรุงเทพมหานครโดยความเห็นชอบของสภากรุงเทพมหานคร จึงตราข้อบัญญัติขึ้นไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบัญญัตินี้เรียกว่า “ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง กำหนดบริเวณห้ามก่อสร้าง คัดแปลง ใช้หรือเปลี่ยนแปลงใช้อาคารบางชนิดหรือบางประเภท ริมถนนศรีนครินทร์ทั้งสองฟาก ในท้องที่แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ และแขวงสวนหลวง แขวงหนองบอน แขวงบางจาก แขวงบางนา เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๓๐”

ข้อ ๒ ข้อบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ห้ามมิให้บุคคลใดก่อสร้างห้องแถว ตึกแถว หรือตัดแปลงอาคารใดให้เป็นอาคารโรงมหรสพ โรงแรม ศูนย์การค้า คลังสินค้า โรงงานอุตสาหกรรม หรือตัดแปลงอาคารใดให้เป็นอาคารดังกล่าวภายในระยะ ๑๕ เมตร จากเขตถนนทั้งสองฟากของถนนศรีนครินทร์ตั้งแต่ถนนรามคำแหงไปทางทิศใต้จนถึงถนนบางนา—ตราด

ซึ่งตามแผนที่ขอขออนุญาตนี้

ข้อ ๔ อาคารที่ก่อสร้างมาก่อนหรือหลังวันที่ขออนุญาตนี้ใช้บังคับห้ามเปลี่ยนการใช้อาคาร เว้นแต่การเปลี่ยนการใช้อาคารนั้นไม่ขัดกับข้อ ๓

ข้อ ๕ อาคารที่ได้รับใบอนุญาตให้ก่อสร้างหรือตัดแปลงก่อนวันที่ขออนุญาตนี้ใช้บังคับและยังก่อสร้างหรือตัดแปลงไม่แล้วเสร็จให้ดำเนินการตามที่ได้รับอนุญาตต่อไปได้

ข้อ ๖ ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครรักษาราชการตามขออนุญาตนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๓๐

พลตรี จำลอง ศรีเมือง

(จำลอง ศรีเมือง)

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

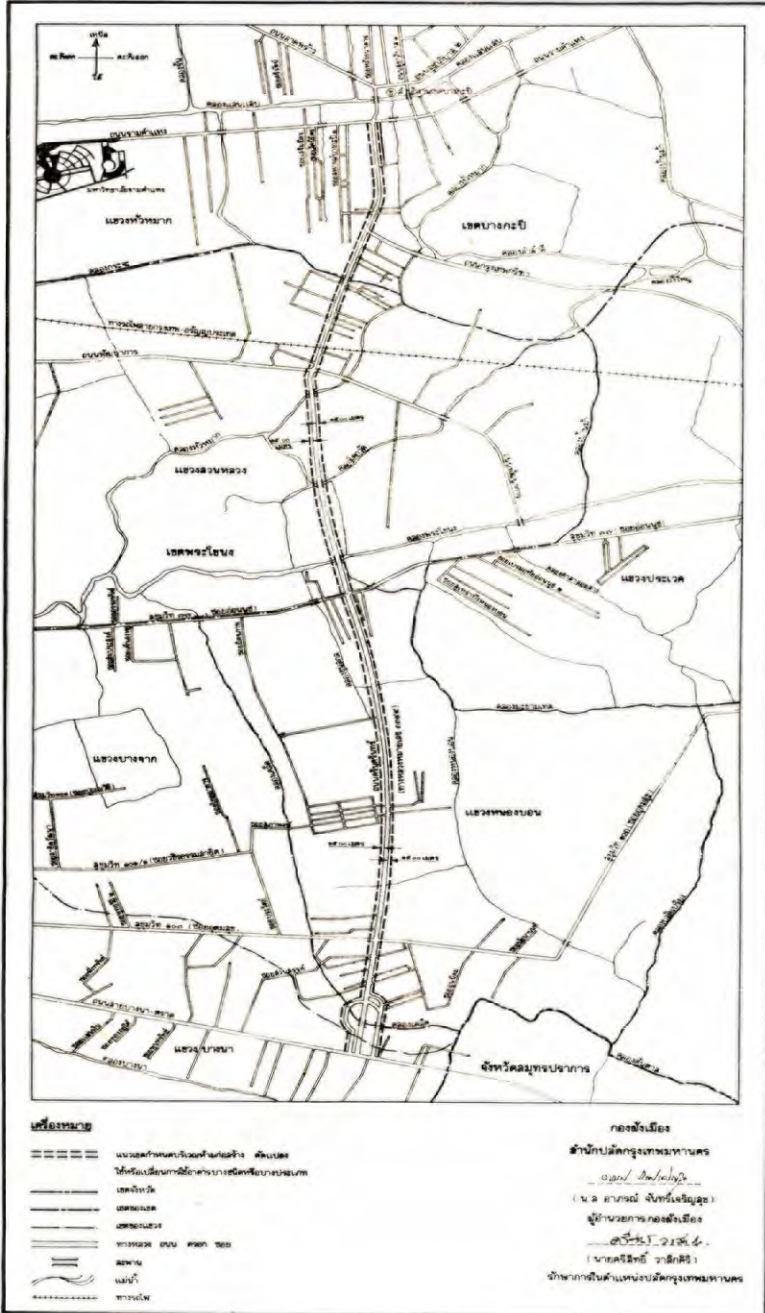
หมายเหตุ เหตุผลในการประกาศใช้ขออนุญาตฉบับนี้คือ ได้มีประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง กำหนดบริเวณห้ามก่อสร้าง ตัดแปลง ใช้หรือเปลี่ยนการใช้อาคารบางชนิดหรือบางประเภท ริมถนนศรีนครินทร์ทั้งสองฟาก ในท้องที่แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ และแขวงสวนหลวง แขวงหนองบอน แขวงบางจาก แขวงบางนา เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร ลงวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๒๕ ซึ่งมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ บัญญัติว่าถ้าไม่มีการออกกฎกระทรวงหรือขออนุญาตท้องถิ่นภายในหนึ่งปี นับตั้งแต่วันที่ประกาศนี้มีผลใช้บังคับ ให้ประกาศดังกล่าวเป็นอันยกเลิก และโดยที่กรุงเทพมหานครเห็นสมควรห้ามก่อสร้าง ตัดแปลง ใช้หรือเปลี่ยนการใช้อาคารบางชนิดหรือบางประเภทภายในบริเวณดังกล่าวต่อไป

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๔ ตอนที่ ๑๕๑ ลงวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๓๐)

แผนที่ก่อสร้างไปผู้มีกรุงเทพมหานคร
 เพื่อ กำหนดบริเวณทำนบก่อสร้าง คันและ ไข่หรือเปลี่ยนการใช้ที่ดินบางชนิดหรือบางประเภท
 ริมถนนดินร่วนที่คลองปาก ในท้องที่แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ และแขวงสวนหลวง
 แขวงถนนดินร่วน แขวงบางจาก แขวงบางนา แขวงโสม กรุงเทพมหานคร

พ.ศ. ๒๕๓๐

มาตราส่วน

เครื่องหมาย

- ===== แนวเขตกำหนดบริเวณทำนบก่อสร้าง คันและ ไข่
- ใช้เพื่อเปลี่ยนการใช้ที่ดินบางชนิดหรือบางประเภท
- เขตที่ดิน
- เขตถนน
- เขตคลอง
- ทางหลวง ถนน ระบายน้ำ
- สะพาน
- แม่น้ำ
- ทางรถไฟ

กองรังเมือง

สำนักปฎิบัติกรุงเทพมหานคร

 (ใน ๓ ส่วนนี้ จึงทำในชั้นนี้)
 ผู้อำนวยการกองรังเมือง

 (นายคณิสร์ วาณิชศิริ)
 นายคณิสร์ วาณิชศิริ
 นักวิชาการชั้นต้นแผนผังกรุงเทพมหานคร

ประกาศกรุงเทพมหานคร

เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับระยะรั้วโดยรอบอาคาร

ด้วยกรุงเทพมหานครเห็นเป็นการสมควรกำหนดหลักเกณฑ์ทางผังเมืองเกี่ยวกับระยะรั้วโดยรอบอาคาร ซึ่งปลูกสร้างอยู่ในบริเวณที่มีเทศบัญญัติของเทศบาลนครกรุงเทพฯ ๑ เรื่องกำหนดบริเวณเชิงอาคารบางชนิดจะปลูกสร้างชั้นมิได้ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๒ และ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๐๕ ที่สูงเกินกว่า ๓ ชั้น หรือสูงเกินกว่า ๑๒ เมตรขึ้นไป เป็นการป้องกันมิให้มีการปลูกสร้างอาคารใกล้เคียงกันมากเกินไปทำให้เกิดความแออัด ก่อเหตุเดือดร้อนรำคาญ บดบังแสงแดด และลม ดังนั้น เพื่อรักษาสภาพแวดล้อมที่ดีในบริเวณที่อยู่อาศัย ความปลอดภัย มีระเบียบและสุขภาพอนามัยที่ดีของประชาชน จึงได้กำหนดหลักเกณฑ์ให้ปฏิบัติดังนี้

๑. อาคารที่มีความสูงไม่เกิน ๓ ชั้น ให้พิจารณาระยะรั้วจากเขตที่ดินโดยรอบตามเทศบัญญัติ ๑

๒. อาคารที่มีความสูงเกินกว่า ๓ ชั้น หรือสูงเกินกว่า ๑๒ เมตรขึ้นไป ให้มีระยะรั้วโดยรอบอาคารตามสูตร

$$ร. = ๒ + ส/๕$$

ให้ ร. = ระยะรั้วโดยรอบอาคารจากแนวเขตที่ดินทุกด้านเป็นเมตร

$$๒ = ๒.๐๐ \text{ เมตร}$$

ส. = ความสูงของอาคารเป็นเมตร

ในกรณีที่อาคารปลูกสร้างหลังเดียวกันหรือหลายหลังในบริเวณเดียวกัน แต่มีความสูงของอาคารต่างระดับกัน ก็ให้คำนวณระยะรั้วโดยรอบอาคารแต่ละด้านตามความสูงของอาคารแต่ละส่วนตามสูตรข้างต้น

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๑๑

สกลจิตต์ พนมวัน ณ อยุธยา

(นายสกลจิตต์ พนมวัน ณ อยุธยา)

รองผู้ว่าราชการ ปฏิบัติราชการแทน

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

ประกาศกรุงเทพมหานคร

เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์การอนุญาตปลูกสร้างอาคารแถวอยู่อาศัย

ด้วยบริเวณที่กำหนดไว้ตามเทศบัญญัติของเทศบาลนครกรุงเทพ เรื่อง กำหนดบริเวณซึ่งอาคารบางชนิดจะปลูกสร้างขึ้นมิได้ (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๑๒ และเทศบัญญัติของเทศบาลนครกรุงเทพ เรื่อง กำหนดบริเวณซึ่งอาคารบางชนิดจะปลูกสร้างขึ้นมิได้ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๑๕ เป็นบริเวณซึ่งห้ามปลูกสร้างอาคารตึกแถว หอแถว ฯลฯ เว้นแต่มีเหตุผลอันสมควรเกี่ยวกับหลักวิชาการผังเมือง จึงจะพิจารณาอนุญาตได้ แต่ปรากฏว่าในบริเวณดังกล่าวได้มีการขออนุญาตปลูกสร้างอาคารแถวอยู่อาศัยซึ่งถือเป็นตึกแถวตามกฎหมายเป็นจำนวนมาก ฉะนั้น เพื่อให้การพิจารณาอนุญาตเป็นไปในแนวเดียวกัน สมควรที่จะกำหนดหลักเกณฑ์การพิจารณาอนุญาตขึ้น อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๓ แห่งเทศบัญญัติของเทศบาลนครกรุงเทพ เรื่อง กำหนดบริเวณซึ่งอาคารบางชนิดจะปลูกสร้างขึ้นมิได้ (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๑๒ และข้อ ๓ แห่งเทศบัญญัติของเทศบาลนครกรุงเทพ เรื่อง กำหนดบริเวณซึ่งอาคารบางชนิดจะปลูกสร้างขึ้นมิได้ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๑๕ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครจึงกำหนดหลักเกณฑ์การอนุญาตปลูกสร้างอาคารแถวอยู่อาศัยตามหลักวิชาการผังเมืองไว้ ดังต่อไปนี้

๑. ให้ปลูกสร้างติดต่อกันเป็นแถวได้ไม่เกิน ๖ คูหา หรือยาวติดต่อกันไม่เกิน ๕๕ เมตร และสูงได้ไม่เกินสามชั้น หรือ ๑๒ เมตร
๒. อาคารต้องประกอบด้วยวัสดุถาวรทนไฟเป็นส่วนใหญ่
๓. ที่ดินแต่ละคูหาต้องมีเนื้อที่ไม่น้อยกว่า ๑๐๐ ตารางเมตร และกว้างไม่น้อยกว่า ๕ เมตร
๔. ต้องมีระยะของตัวอาคาร ดังนี้
  - ๔.๑ สำหรับอาคารสองชั้น หรือสูงไม่เกิน ๘ เมตร ให้ร่นด้านหน้าอาคารไม่น้อยกว่า ๖ เมตร และด้านหลังอาคารไม่น้อยกว่า ๒ เมตร จากแนวเขตที่ดินตามข้อ ๓

๔.๒ สำหรับอาคารเกินสองชั้น หรือสูงเกิน ๘ เมตร ให้ร่นด้านหน้าอาคารไม่น้อยกว่า ๖ เมตร และด้านหลังอาคารไม่น้อยกว่า ๓ เมตร จากแนวเขตที่ดินตามข้อ ๓

ทั้งนี้ ต้องมีทิวังอันปราศจากหลังคาหรือสิ่งปกคลุมไม่น้อยกว่า ๓๐ ใน ๑๐๐ ส่วน ของ

พื้นที่

๕. อาคารแถวแต่ละหลังต้องเว้นระยะห่างระหว่างอาคารแถวโดยรอบ ดังนี้
  - ๕.๑ สำหรับอาคารสองชั้น หรือสูงไม่เกิน ๘ เมตร ให้เว้นไม่น้อยกว่า ๔ เมตร
  - ๕.๒ สำหรับอาคารเกินสองชั้น หรือสูงเกิน ๘ เมตร ให้เว้นไม่น้อยกว่า ๖ เมตร
๖. อาคารแต่ละคูหาให้มีขนาดเพียงพออยู่อาศัยสำหรับหนึ่งครอบครัว

จึงประกาศมาให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๒

ธำรง พัฒนรัฐ

(นายธำรง พัฒนรัฐ)

ปลัดกรุงเทพมหานคร

ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

ประกาศกรุงเทพมหานคร

เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์การผ่อนผันการอนุญาตให้ปลูกสร้างอาคาร

ด้วยบริเวณที่กำหนดตามเทศบัญญัติของเทศบาลนครกรุงเทพ เรื่อง กำหนดบริเวณซึ่งอาคารบางชนิดจะปลูกสร้างขึ้นมิได้ (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๐๒ และเทศบัญญัติของเทศบาลนครกรุงเทพ เรื่อง กำหนดบริเวณซึ่งอาคารบางชนิดจะปลูกสร้างขึ้นมิได้ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๐๕ เป็นบริเวณซึ่งห้ามปลูกสร้าง ห้องแถว ดึกแถว อาคารพาณิชย์ โรงงานอุตสาหกรรม อาคารสาธารณะ หรืออาคารอื่นใดนอกจากอาคารพักอาศัยเว้นแต่จะมีเหตุผลอันสมควรเกี่ยวกับหลักวิชาการผังเมือง จึงจะพิจารณาอนุญาตได้ แต่ปรากฏว่าสภาพเศรษฐกิจและสังคมได้เปลี่ยนแปลงไปเป็นอย่างมาก ประกอบกับภายในบริเวณดังกล่าวได้เคยผ่อนผันให้สร้างอาคารพาณิชย์ โรงแรม และอาคารสำนักงานได้ ฉะนั้น เพื่อให้สิทธิของผู้เป็นเจ้าของที่ดินในบริเวณเดียวกันมีเท่าเทียมกันและเพื่อให้การพิจารณาอนุญาตให้ปลูกสร้างอาคารอื่น ๆ ได้เป็นไปในแนวเดียวกันสมควรที่จะกำหนดหลักเกณฑ์การพิจารณาอนุญาตขึ้น อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๓ แห่งเทศบัญญัติของเทศบาลนครกรุงเทพ เรื่อง กำหนดบริเวณซึ่งอาคารบางชนิดจะปลูกสร้างขึ้นมิได้ (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๐๒ และข้อ ๓ แห่งเทศบัญญัติของเทศบาลนครกรุงเทพ เรื่องกำหนดบริเวณซึ่งอาคารบางชนิดจะปลูกสร้างขึ้นมิได้ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๐๕ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร จึงกำหนดหลักเกณฑ์การผ่อนผันการอนุญาตให้ปลูกสร้างอาคารตามหลักวิชาการผังเมืองเช่นไว้ ดังต่อไปนี้

๑. ประเภทการใช้อาคารที่ผ่อนผันให้ปลูกสร้างได้ คือ

(๑) สนาม สโมสร อาคารกีฬา พิพิธภัณฑ์ อาคารเกี่ยวกับการศึกษา และสถานราชการ

(๒) อาคารเกี่ยวกับการศาสนา

(๓) โรงพยาบาล หรือสถานพยาบาล ซึ่งมีระยะห่างจากแนวเขตที่ดินโดยรอบไม่น้อยกว่า ๑๐ เมตร

- (๔) อาคารพาณิชย์
 (๕) หอพัก
 (๖) อาคารชุด
 (๗) สำนักงาน
 (๘) โรงมหรสพ ซึ่งตั้งอยู่ห่างจากวัด โบสถ์ และสุเหร่า ไม่น้อยกว่า ๒๐๐ เมตร
 (๙) โรงแรม ซึ่งตั้งอยู่ห่างจากวัด โบสถ์ และสุเหร่า ไม่น้อยกว่า ๒๐๐ เมตร
 (๑๐) ร้านอาหารหรือภัตตาคารที่สร้างเป็นส่วนหนึ่งของอาคารตามข้อ ๑ (๑)–(๙)
 (๑๑) อาคารจอดรถยนต์ ตามกฎกระทรวงที่กำหนดที่จอดรถยนต์สำหรับอาคารตามข้อ ๑ (๑)–(๑๐) ทั้งนี้ตามจำนวนที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๑๒) ถนน ทางเท้า ทางเดิน ท่อประปา ท่อระบายน้ำ เขื่อน สะพาน เสา และสายไฟฟ้า โทรเลข หรือโทรศัพท์เคเบิล และสาธารณูปโภคอื่น ๆ และอาคารที่เป็นส่วนประกอบของอาคารตามข้อ ๑ (๑)–(๑๑)

๒. ข้อกำหนดการใช้ที่ดินแต่ละประเภทของอาคารตามข้อ ๑ (๑)–(๑๑) ต้องอยู่ภายใต้หลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

- (๑) ต้องมีที่ว่างไม่น้อยกว่า ๓๐ ใน ๑๐๐ ส่วนของพื้นที่
 (๒) อาคารที่มีความสูงเกิน ๑๒ เมตร ให้มีระฆะร่นโดยรอบอาคารตามสูตร

$$r = 2 + s/5$$

ให้ r = ระฆะร่นโดยรอบอาคารจากแนวเขตที่ดินทุกด้านเป็นเมตร

$$2 = 2.00 \text{ เมตร}$$

s = ความสูงของอาคารเป็นเมตร โดยวัดจากระดับถนนหรือขอบทางเท้า ถึงจุดสูงสุดของอาคาร

ในกรณีที่อาคารปลูกสร้างหลังเดียวกันหรือหลายหลังในบริเวณเดียวกันแต่มีความสูงของอาคารต่างระดับกัน ก็ให้คำนวณระฆะร่นโดยรอบอาคารแต่ละด้านตามความสูงของอาคารแต่ละส่วนตามสูตรข้างต้น

(๓) อัตราส่วนของพื้นที่อาคารทุกชั้นรวมกันต่อเนื้อที่ดินขกเว้นข้อ ๑ (๑๑) ต้องไม่เกิน ๔:๑ เว้นแต่พื้นที่ของอาคารตามข้อ ๑ (๑๑) ไม่ต้องนำมาคิดเป็นพื้นที่ของอาคารตามหลักเกณฑ์

๓. อาคารที่ก่อสร้างมาก่อนประกาศนี้ มีแนวอาคารและระยะชิดกับประกาศนี้อนุญาตให้ต่อเติมหรือสร้างเชื่อมได้โดยส่วนที่ต่อเติมหรือสร้างเชื่อมต้องปฏิบัติตามประกาศนี้ และต้องกีดพื้นที่อาคารเดิมรวมกับส่วนที่จะต่อเติมหรือสร้างเชื่อมสำหรับคำนวณตามหลักเกณฑ์ในข้อ ๒ (๑) และ (๓) ด้วย

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๒๓ ตุลาคม ๒๕๒๔

พลเรือเอก เทียม มกรานนท์

(เทียม มกรานนท์)

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

ประกาศกรุงเทพมหานคร

เรื่อง แก้ไขเพิ่มเติมกำหนดหลักเกณฑ์การอนุญาตให้ปลูกสร้างอาคาร

ด้วยเป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมประกาศกรุงเทพมหานคร เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์การผ่อนผันการอนุญาตให้ปลูกสร้างอาคาร ให้เหมาะสมเสียใหม่เพื่อเป็นไปตามหลักวิชาการผังเมือง ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร จึงให้ยกเลิกความใน ๒. แห่งประกาศกรุงเทพมหานคร เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์การผ่อนผันการอนุญาตให้ปลูกสร้างอาคาร ลงวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๒๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“๒. ข้อกำหนดการใช้ที่ดินแต่ละประเภทของอาคารตาม (๑) ถึง (๑๑) ของ ๑. ต้องอยู่ภายใต้หลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) ต้องมีที่ว่างไม่น้อยกว่า ๓๐ ใน ๑๐๐ ส่วนของพื้นที่ ไม่ต่ำกว่าครึ่งหนึ่งของที่ว่างให้จัดเป็นพื้นที่สีเขียวสำหรับปลูกต้นไม้

(๒) อาคารที่มีความสูงไม่เกิน ๑๒ เมตร ให้มีระยะร่นโดยรอบอาคารไม่น้อยกว่า ๓ เมตร

(๓) อาคารที่มีความสูงเกิน ๑๒ เมตร หรืออาคารที่มีความสูงต่างระดับกันและอยู่ติดเป็นหลังเดียวกันกับอาคารที่มีความสูงเกิน ๑๒ เมตร ให้มีระยะร่นโดยรอบอาคารตามสูตร

$$r = 2 + s/5$$

ให้ r = ระยะร่นโดยรอบอาคารจากแนวเขตที่ดินทุกด้านเป็นเมตร

$$2 = 2.00 \text{ เมตร}$$

s = ความสูงของอาคารเป็นเมตร โดยวัดจากระดับถนนหรือขอบทางเท้าถึงจุดสูงสุดของอาคาร

ในกรณีที่อาคารปลูกสร้างหลังเดียวกันหรือหลายหลังในบริเวณเดียวกันแต่มีความสูงของอาคารต่างระดับกัน ให้คำนวณระยะร่นโดยรอบอาคารแต่ละด้านตามความสูงของอาคารแต่ละส่วนตามสูตรข้างต้น

(๔) อัตราส่วนของพื้นที่อาคารรวมทุกชั้นและอาคารตาม (๑๑) ของ ๑. รวมกันต่อเนื้อที่ดินจะต้องไม่เกิน ๔:๑”

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๒๘

พลตรี จำลอง ศรีเมือง

(จำลอง ศรีเมือง)

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ศาลาว่าการกรุงเทพมหานคร โทร. ๒๒๓๔๑๒๖

ที่ กทม. ๔๐๐๐/๑๖๔๗ วันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๒๕

เรื่อง ที่ส่วนบุคคลที่ร่นแนวอาคารเข้าไปตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่องควบคุมการก่อสร้างอาคาร ฯ

เสนอ หัวหน้าเขตทุกเขต

ด้วยมีบางเขตประสบปัญหาในการปฏิบัติงานตาม พ.ร.บ. รักษาความสะอาดและความเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๐๓ และข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครเรื่องการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยในเขตกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๓ ในที่ส่วนบุคคลซึ่งได้ร่นแนวอาคารเข้าไปเพื่อให้ห่างจากศูนย์กลางทางสาธารณะตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่องควบคุมการก่อสร้างอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ว่าเจ้าหน้าที่เขตจะเข้าไปดำเนินการได้เพียงใดหรือไม่ นั้น

คณะกรรมการวิสามัญกฎหมายประจำสภากรุงเทพมหานคร ได้พิจารณาและให้ความเห็นเกี่ยวกับเรื่องการปฏิบัติงานของตำรวจกรุงเทพมหานคร กรณีมีผู้ประกอบกิจการซ่อม ขยายเครื่องขนัดและอุปกรณ์รถยนต์เก่าล้าออกมาในถนนและทางเท้า แต่เนื่องจากถนนดังกล่าวเป็นถนนส่วนบุคคลซึ่งตำรวจอ้างว่าไม่สามารถดำเนินการได้โดยลำพัง ควรให้เขตพิจารณาดำเนินการตาม พ.ร.บ. สาธารณสุข พ.ศ. ๒๔๘๔ ในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่น แต่เขตเห็นว่าเป็นการฝ่าฝืนตาม พ.ร.บ. รักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๐๓ ควรให้ตำรวจเทศกิจดำเนินการตาม พ.ร.บ. รักษาความสะอาด ฯ กรณีเช่นนี้จึงทำให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ คณะกรรมการ ฯ ได้พิจารณาและให้ความเห็นว่าตาม พ.ร.บ. รักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๐๓ ให้คำจำกัดความคำว่า “ถนน” ไว้หมายความว่าทางบก หรือสะพานที่ประชาชนใช้ในการจราจร และให้หมายความรวมถึงทางเท้าหรือขอบทางด้วย และ “ที่สาธารณะ” หมายความว่าสาธารณสมบัติของแผ่นดินเฉพาะที่เป็น

ทรัพย์สินสำหรับประชาชนใช้ร่วมกันและให้รวมถึงถนนด้วย ฉะนั้น จะต้องวินิจฉัยก่อนว่า ทางที่ถนนนั้นให้ประชาชนใช้ได้แค่ไหน ถ้าให้ประชาชนใช้เดินขอบทางนั้นก็ถือว่าเป็นถนนและ คำว่า "ถนน" ตาม พ.ร.บ. รักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๐๓ ก็ไม่จำเป็นต้องเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน เพียงแต่เป็น "ที่ ๆ ประชาชนใช้เดิน" เท่านั้น พื้นที่ส่วนที่ถนนนั้น หากประชาชนใช้ในการจราจรก็ย่อมถือว่าเป็น "ถนน" ด้วย ดังนั้นการกั้นรั้วเหล็กหรือบ่อหลักลงในที่ ๆ ประชาชนใช้ในการจราจรโดยมิ บังควร ถือเป็นการคิดตั้งตามมาตรา ๔ และมาตรา ๕ แห่ง พ.ร.บ. รักษาความสะอาด ฯ แต่ ทั้งนี้ การกระทำดังกล่าวนี้จะต้องเห็นได้จากที่สาธารณะ และทำให้เป็นที่ไม่เรียบร้อยน่ารังเกียจ ด้วย เป็นต้นว่า เอกถ้อง หีบ ห่อ ที่ไม่ใช่แล้ววางไว้บนกันสาด เป็นต้น ความเห็นของ กองกฎหมายและคดีว่า ตำรวจกรุงเทพมหานครสามารถเข้าดำเนินการได้ตาม พ.ร.บ. รักษา ความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๐๓ นั้น ถูกต้องแล้ว

ในกรณีดังกล่าวสำนักตำรวจเทศกิจ ได้แจ้งให้ผู้บังคับการตำรวจนครบาลพระนครเหนือ ผู้บังคับการตำรวจนครบาลพระนครใต้ และผู้บังคับการตำรวจนครบาลธนบุรีทราบ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ทำหน้าที่ปฏิบัติแล้ว ตามสำเนายกที่ กทม. ๘๐๐๐/๓๓๐๒ ลงวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๒๔ และสำเนาแจ้งกองบังคับการตำรวจนครบาลธนบุรี ตามบันทึกที่ กทม. ๘๐๐๐/๐๓๖๖ ลงวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๕ ซึ่งแนบมาพร้อมนี้

จึงแจ้งมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติในการประสานงานกับตำรวจสถานีตำรวจนครบาลท้องที่
ต่อไปด้วย

ชโล ธรรมศิริ

(นายชโล ธรรมศิริ)

ปลัดกรุงเทพมหานคร

เรื่องที่ ๕

พระราชบัญญัติ

ระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร

พ.ศ. ๒๕๒๘

พระราชบัญญัติ

ระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร

พ.ศ. ๒๕๒๘

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๒๘

เป็นปีที่ ๔๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

- พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๑๘
- พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๘
- พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๑๘
- ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๕ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๒๐

(๕) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๒๒

(๖) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๒๓

มาตรา ๔ บทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบหรือคำสั่งอื่นใดอ้างถึง กรุงเทพมหานคร เขต แขวง จังหวัด อำเภอ ตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล สุขาภิบาล ให้ถือว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบหรือคำสั่งนั้น อ้างถึง กรุงเทพมหานคร เขต หรือแขวง ตามพระราชบัญญัตินี้ แล้วแต่กรณี เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับ บทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑

การจัดระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร

มาตรา ๖ ให้กรุงเทพมหานครมีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น มีระเบียบการบริหารตามพระราชบัญญัตินี้ และมีอาณาเขตท้องที่ตามกรุงเทพมหานครมีอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

การแก้ไขเปลี่ยนแปลงอาณาเขตท้องที่กรุงเทพมหานครให้ตราเป็นพระราชบัญญัติ

มาตรา ๗ ให้แบ่งพื้นที่การบริหารกรุงเทพมหานครเป็นเขตและแขวงตามพื้นที่เขตและแขวงที่มีอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

การตั้ง ยุบ หรือเปลี่ยนแปลงพื้นที่เขตให้กระทำโดยประกาศของกระทรวงมหาดไทย และให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ในเขตหนึ่งถ้าเห็นสมควรอาจแบ่งพื้นที่การบริหาร ออกเป็นแขวงก็ได้ การตั้ง ยุบ หรือเปลี่ยนแปลงพื้นที่แขวงให้ทำเป็นประกาศของกรุงเทพมหานคร และให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๘ บทบัญญัติแห่งกฎหมายใดอ้างถึงเขตท้องที่จังหวัดให้หมายถึงกรุงเทพมหานคร อ้างถึงเขตท้องที่อำเภอให้หมายถึงเขต อ้างถึงเขตท้องที่ตำบลให้หมายถึงแขวง อ้างถึงหัวหน้าเขตให้หมายถึงผู้อำนวยการเขตตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๒

การบริหารกรุงเทพมหานคร

มาตรา ๙ การบริหารกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย

- (๑) สภากรุงเทพมหานคร
- (๒) ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

ส่วนที่ ๑

สภากรุงเทพมหานคร

มาตรา ๑๐ สภากรุงเทพมหานครประกอบด้วย สมาชิกซึ่งราษฎรเลือกตั้งมีจำนวนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๑

มาตรา ๑๑ การเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานครจะกระทำเมื่อได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้มีการเลือกตั้งแล้ว ในพระราชกฤษฎีกาจะให้ระบุวันเลือกตั้งและระยะเวลารับสมัครเลือกตั้ง

การกำหนดเขตเลือกตั้ง ให้ถือเกณฑ์ราษฎรหนึ่งแสนคนเป็นประมาณโดยพยายามจัดให้แต่ละเขตเลือกตั้งมีจำนวนราษฎรใกล้เคียงกันเท่าที่จะเป็นไปได้ แต่ต้องไม่เป็นการนำเอาพื้นที่ของเขตหนึ่งไปรวมกับเขตอื่นหรือนำเอาพื้นที่เพียงบางส่วนของแขวงหนึ่งไปรวมกับแขวงอื่น

ในเขตเลือกตั้งหนึ่งให้มีสมาชิกสภากรุงเทพมหานครได้หนึ่งคน ถ้าเขตใดมีจำนวนราษฎรไม่พอที่จะจัดให้เป็นหนึ่งเขตเลือกตั้ง ก็ให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานครในเขตนั้นหนึ่งคน และให้ถือเป็นเขตเลือกตั้งหนึ่ง

การกำหนดเขตเลือกตั้งให้คำนวณตามเกณฑ์จำนวนราษฎรตามหลักฐานการทะเบียนราษฎรที่กระทรวงมหาดไทยประกาศครั้งสุดท้ายก่อนวันประกาศพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร และให้ทำเป็นประกาศของกระทรวงมหาดไทย

หลักเกณฑ์และวิธีการของการกำหนดเขตเลือกตั้ง จำนวนแตกต่างของราษฎรในแต่ละเขตเลือกตั้ง และวิธีการเลือกตั้งให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานครและผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

มาตรา ๑๒ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร ต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

- (๑) สัญชาติไทย
- (๒) อายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบปีบริบูรณ์ในวันที่ ๑ มกราคม ของปีที่มีการเลือกตั้ง และ
- (๓) มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตเลือกตั้งเป็นเวลาติดต่อกันจนถึงวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่าเก้าสิบวัน

มาตรา ๑๓ บุคคลผู้มีลักษณะใดลักษณะหนึ่งดังต่อไปนี้ในวันเลือกตั้งเป็นบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร คือ

- (๑) วิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ
- (๒) หูหนวกและเป็นใบ้ซึ่งไม่สามารถอ่านและเขียนหนังสือได้
- (๓) ภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช
- (๔) ต้องคุมขังอยู่โดยหมายของศาลหรือคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย
- (๕) อยู่ในระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งโดยคำพิพากษา

มาตรา ๑๔ ผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภากรุงเทพมหานครต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

(๑) สัญชาติไทยโดยการเกิด แต่บุคคลผู้มีสัญชาติไทยซึ่งบิดาเป็นคนต่างด้าวต้องมีคุณสมบัติตามมาตรา ๑๕ ด้วย

(๒) อายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบห้าปีบริบูรณ์ในวันเลือกตั้ง และ

(๓) มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตกรุงเทพมหานครเป็นเวลาติดต่อกัน จนถึงวันสมัครไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยแปดสิบวัน หรือมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตกรุงเทพมหานครและได้เสียภาษีตามกฎหมายว่าด้วยภาษีโรงเรือนและที่ดิน หรือตามกฎหมายว่าด้วยภาษีบำรุงท้องที่ให้กรุงเทพมหานครในบ้ที่สมัครหรือบ้ก่อนที่สมัครหนึ่งปี

มาตรา ๑๕ ให้นำกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในส่วนที่เกี่ยวข้องกับคุณสมบัติของบุคคลผู้มีสัญชาติไทยซึ่งบิดาเป็นคนต่างด้าวที่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งมาใช้บังคับแก่คุณสมบัติของบุคคลผู้มีสัญชาติไทยซึ่งบิดาเป็นคนต่างด้าวที่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภากรุงเทพมหานครตามพระราชบัญญัตินี้โดยอนุโลม

มาตรา ๑๖ บุคคลผู้มีลักษณะใดลักษณะหนึ่งดังต่อไปนี้ เป็นบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร คือ

- (๑) คิดขายเสพติดให้โทษ
- (๒) เป็นบุคคลล้มละลายซึ่งศาลยังไม่สั่งให้พ้นจากคดี
- (๓) เป็นบุคคลผู้มีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิเลือกตั้งตามมาตรา ๑๓ (๑) (๒) (๓) หรือ (๔)
- (๔) ต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายให้จำคุก และถูกคุมขังอยู่โดยหมายของศาล หรือโดยคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายนั้น
- (๕) เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายให้จำคุกตั้งแต่สองปีขึ้นไป และได้พ้นโทษมายังไม่ถึงห้าปีในวันเลือกตั้ง เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาท
- (๖) เป็นสมาชิกสภาซึ่งมีหน้าที่ในทางนิติบัญญัติ สมาชิกสภาท้องถิ่น คณะผู้บริหารท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น
- (๗) เป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาซึ่งมีหน้าที่ในทางนิติบัญญัติ สมาชิกสภาท้องถิ่น คณะผู้บริหารท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น
- (๘) เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ
- (๙) เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของทางราชการ ไม่ว่าจะเป็นราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค หรือราชการส่วนท้องถิ่น พนักงานหรือลูกจ้างของรัฐวิสาหกิจหรือการพาณิชย์ของราชการส่วนท้องถิ่น
- (๑๐) เป็นบุคคลซึ่งทางราชการหรือรัฐวิสาหกิจไล่ออก ปลดออก ให้ออกหรือเลิกจ้าง เพราะทุจริตต่อหน้าที่ นับแต่วันที่ถูกไล่ออก ปลดออก ให้ออก หรือเลิกจ้าง แล้วแต่กรณี ถึงวันสมัครรับเลือกตั้งยังไม่ครบแปดปี

(๑๑) เป็นผู้ถูกถอดถอนให้ออกจากตำแหน่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ถึงวันสมัครรับเลือกตั้งยังไม่ครบแปดปี

(๑๒) เป็นผู้เคยถูกให้ออกจากตำแหน่งสมาชิกสภากรุงเทพมหานครตามมาตรา ๒๓ (๘) ถึงวันสมัครรับเลือกตั้งยังไม่ครบแปดปี

(๑๓) เป็นผู้ถูกสั่งให้พ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาซึ่งมีหน้าที่ในทางนิติบัญญัติ สมาชิกสภาท้องถิ่น คณะผู้บริหารท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น เพราะปฏิบัติการอันฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อยหรือสวัสดิภาพของประชาชน ก่อความไม่สงบเรียบร้อยแก่สภาท้องถิ่น กระทำการอันอาจเสื่อมเสียแก่ประโยชน์ของทางราชการหรือของประเทศ ละเลยไม่ปฏิบัติการหรือปฏิบัติการไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ หรือมีความประพฤติในทางที่จะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียแก่เกียรติศักดิ์ของตำแหน่ง หรือแก่ท้องถิ่น หรือแก่ราชการ และนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่งจนถึงวันสมัครรับเลือกตั้งยังไม่ครบแปดปี

มาตรา ๑๗ อายุของสภากรุงเทพมหานครมีกำหนดคราวละสี่ปีนับแต่วันเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร

เมื่ออายุของสภากรุงเทพมหานครสิ้นสุดลง ให้จัดการเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานครขึ้นใหม่เป็นการเลือกตั้งทั่วไป ซึ่งต้องกำหนดวันเลือกตั้งภายในหกสิบวันนับแต่วันที่อายุของสภากรุงเทพมหานครสิ้นสุดลง และวันเลือกตั้งนั้นต้องกำหนดวันเดียวกันทั่วกรุงเทพมหานคร

มาตรา ๑๘ ในกรณีที่การดำเนินงานของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และสภากรุงเทพมหานคร ขัดแย้งกันจนอาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่กรุงเทพมหานคร หรือแก่ราชการโดยส่วนรวม ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครอาจยื่นข้อเสนอพร้อมด้วยเหตุผลต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยให้ยุบสภากรุงเทพมหานครเพื่อให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานครใหม่ได้

ถ้ารัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยไม่ประกาศยุบสภากรุงเทพมหานครภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่ได้รับข้อเสนอให้ยุบสภากรุงเทพมหานคร ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร อาจยื่นข้อ

เสนอทบทวนให้พิจารณาใหม่ได้อีกครั้งหนึ่งภายในสามสัปดาห์นับแต่วันที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้รับข้อเสนอตามวรรคหนึ่ง ในการนี้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยจะเห็นควรให้ยุบสภากรุงเทพมหานครตามข้อเสนอทบทวนหรือไม่ก็ได้ แต่ต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในสามสัปดาห์นับแต่วันที่ได้รับข้อเสนอทบทวนดังกล่าว

ในกรณีที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครจะเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยให้สั่งยุบสภากรุงเทพมหานครในเหตุกรณีเดียวกันอีก ให้กระทำได้เมื่อพ้นกำหนดเก้าสัปดาห์นับแต่วันที่ครบกำหนดสามสัปดาห์ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้รับข้อเสนอทบทวนตามวรรคสอง

มาตรา ๑๙ ถ้าปรากฏว่าการดำเนินงานของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และสภากรุงเทพมหานครขัดแย้งกันหรือการดำเนินงานของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และสภากรุงเทพมหานครเป็นไปในทางที่ไม่ถูกต้อง จนอาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่กรุงเทพมหานคร หรือแก่ราชการโดยส่วนรวม และการแก้ไขสภาพเช่นนั้นไม่อาจกระทำได้โดยเหมาะสมด้วยวิธีการอื่นนอกจากการยุบสภากรุงเทพมหานคร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยโดยอนุมัติคณะรัฐมนตรีอาจให้ยุบสภากรุงเทพมหานครเพื่อให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานครใหม่ได้

มาตรา ๒๐ การยุบสภากรุงเทพมหานครตามมาตรา ๑๘ หรือมาตรา ๑๙ และการที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยไม่เห็นชอบด้วยกับข้อเสนอทบทวนของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครตามมาตรา ๑๘ วรรคสาม ให้ทำเป็นประกาศกระทรวงมหาดไทยพร้อมกับแสดงเหตุผลโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๒๑ สมาชิกภาพของสมาชิกสภากรุงเทพมหานครเริ่มแต่วันเลือกตั้งและอยู่ในตำแหน่งตามอายุของสภากรุงเทพมหานคร

เมื่อตำแหน่งสมาชิกสภากรุงเทพมหานครว่างลงเพราะเหตุอื่นนอกจากถึงคราวออกตามอายุของสภากรุงเทพมหานครหรือมีการยุบสภากรุงเทพมหานคร ให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานครภายในกำหนดเวลาเก้าสิบวัน เว้นแต่อายุของสภากรุงเทพมหานครจะเหลือไม่ถึงหนึ่งร้อยแปดสิบวัน

สมาชิกสภากรุงเทพมหานครผู้เข้ามาแทนนั้นให้อยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่าอายุของสภากรุงเทพมหานครที่เหลืออยู่

มาตรา ๒๒ สมาชิกสภากรุงเทพมหานครต้องไม่ดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติหน้าที่อื่นใดในส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือการพาณิชย์ของกรุงเทพมหานคร หรือบริษัท ซึ่งกรุงเทพมหานครถือหุ้น หรือตำแหน่งผู้บริหารท้องถิ่นหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น

มาตรา ๒๓ สมาชิกภาพของสมาชิกสภากรุงเทพมหานครสิ้นสุดลงด้วยเหตุใดเหตุหนึ่งดังต่อไปนี้

- (๑) ถึงคราวออกตามอายุของสภากรุงเทพมหานครหรือมีการยุบสภากรุงเทพมหานคร
  - (๒) ตาย
  - (๓) ลาออกโดยยื่นหนังสือลาออกต่อประธานสภากรุงเทพมหานคร และให้มีผลนับแต่วันถัดจากวันยื่นหนังสือลาออก
  - (๔) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๑๔ หรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๖ เว้นแต่กรณีตามมาตรา ๑๖ (๔)
  - (๕) กระทำการอันต้องห้ามตามมาตรา ๒๒
  - (๖) ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
  - (๗) ขาดการประชุมสภากรุงเทพมหานครตลอดสมัยประชุมที่มีกำหนดเวลาไม่น้อยกว่าสามสัปดาห์โดยไม่ได้รับอนุญาตจากประธานสภากรุงเทพมหานคร
  - (๘) สภากรุงเทพมหานครวินิจฉัยให้ออกเพราะเห็นว่า ได้กระทำการอันเป็นการเสื่อมเสียแก่เกียรติศักดิ์ของตำแหน่ง มติของสภากรุงเทพมหานครในข้อนี้ต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมดของสภากรุงเทพมหานคร ทั้งนี้ ให้มีผลตั้งแต่วันที่สภากรุงเทพมหานครลงมติ
- ในกรณีตาม (๘) ให้กระทำเมื่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยร้องขอ หรือเมื่อสมาชิกสภากรุงเทพมหานครไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเข้าขอเสนอเป็นญัตติให้สภากรุงเทพมหานครพิจารณา

มาตรา ๒๔ ในกรณีที่ผู้ขอกล่าวหาว่าสมาชิกภาพของสมาชิกสภากรุงเทพมหานครสิ้นสุดลงเพราะเหตุอย่างใดอย่างหนึ่งตามมาตรา ๒๓ (๔) (๕) หรือ (๖) ให้ประธานสภากรุงเทพมหานครดำเนินการสอบสวน ถ้าประธานสภากรุงเทพมหานครรายงานว่าสมาชิกภาพของสมาชิกคนนั้นสิ้นสุดลงตามข้อกล่าวหา นั้น และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเห็นชอบด้วยให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีคำสั่งให้พ้นจากตำแหน่ง

การพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา นี้ให้นำมาตรา ๕๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๒๕ ให้สภากรุงเทพมหานครเลือกสมาชิกสภากรุงเทพมหานครเป็นประธานสภากรุงเทพมหานครคนหนึ่งและรองประธานสภากรุงเทพมหานครไม่เกินสองคน โดยให้ดำรงตำแหน่งทันทีที่ได้รับเลือก

ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยประกาศชื่อประธานสภาและรองประธานสภากรุงเทพมหานครผู้ได้รับเลือกในราชกิจจานุเบกษา

ประธานสภาและรองประธานสภากรุงเทพมหานครดำรงตำแหน่งตามวาระคราวละสองปี

มาตรา ๒๖ ประธานสภาหรือรองประธานสภากรุงเทพมหานครพ้นจากตำแหน่งก่อนถึงวาระด้วยเหตุใดเหตุหนึ่งดังต่อไปนี้

(๑) ขาดจากสมาชิกภาพของสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร

(๒) ลาออกจากตำแหน่งโดยยื่นหนังสือลาออกต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และให้มีผลนับแต่วันถัดจากวันที่ยื่นหนังสือลาออก

(๓) เมื่อสมาชิกสภากรุงเทพมหานครไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเข้าชื่อเสนอญัตติให้สภากรุงเทพมหานครมีการเลือกตั้งประธานสภาหรือรองประธานสภากรุงเทพมหานครใหม่ และสภากรุงเทพมหานครมีมติตามนั้นด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมด โดยให้พ้นจากตำแหน่งเมื่อได้มีการเลือกตั้งประธานสภาหรือรองประธานสภากรุงเทพมหานครแล้วแต่กรณี

ในกรณีตามวรรคหนึ่ง ให้สภากรุงเทพมหานครเลือกประธานสภาหรือรองประธานสภากรุงเทพมหานครคนใหม่ขึ้นแทน แล้วแต่กรณี และให้ผู้ที่ได้รับเลือกนั้นอยู่ในตำแหน่งตามวาระของผู้ซึ่งตนแทน

มาตรา ๒๗ ประธานสภากรุงเทพมหานครมีอำนาจหน้าที่ดำเนินการของสภากรุงเทพมหานครให้เป็นไปตามข้อบังคับของสภากรุงเทพมหานคร

รองประธานสภากรุงเทพมหานครมีอำนาจหน้าที่กระทำการแทนประธานสภากรุงเทพมหานครเมื่อประธานสภากรุงเทพมหานครไม่อยู่หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ หรือตามที่ประธานสภากรุงเทพมหานครมอบหมาย

เมื่อประธานสภา และรองประธานสภากรุงเทพมหานครไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้สมาชิกสภากรุงเทพมหานครเลือกสมาชิกสภากรุงเทพมหานครคนหนึ่งทำหน้าที่ประธานเฉพาะในการประชุมคราวนั้น

มาตรา ๒๘ ให้มีเลขานุการประธานสภากรุงเทพมหานครหนึ่งคน และเลขานุการรองประธานสภากรุงเทพมหานครไม่เกินจำนวนรองประธานสภากรุงเทพมหานคร โดยประธานสภากรุงเทพมหานครเป็นผู้แต่งตั้ง

มาตรา ๒๙ สภากรุงเทพมหานครมีอำนาจตราข้อบังคับเกี่ยวกับจรรยาบรรณของสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร ข้อบังคับการประชุมเกี่ยวกับการเลือกและการปฏิบัติหน้าที่ของประธานสภากรุงเทพมหานคร รองประธานสภากรุงเทพมหานคร และคณะกรรมการสามัญหรือวิสามัญของสภากรุงเทพมหานคร วิธีการประชุม การเสนอและพิจารณาร่างข้อบัญญัติ การเสนอญัตติ การปรึกษา การอภิปราย การลงมติ การตั้งกระทู้ถาม การเปิดอภิปรายทั่วไป การรักษาระเบียบและความเรียบร้อย และกิจการอันอื่นอันเป็นหน้าที่ของสภากรุงเทพมหานคร

มาตรา ๓๐ ภายในสัปดาห์วันนับแต่วันเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานครอันเป็นการเลือกตั้งทั่วไป ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเรียกประชุมสภากรุงเทพมหานครเพื่อให้สมาชิกได้มาประชุมเป็นครั้งแรก

ในปีหนึ่งให้มีสมัยประชุมสามัญของสภากรุงเทพมหานครไม่น้อยกว่าสองสมัย แต่ต้องไม่เกินสี่สมัย จำนวนสมัยประชุมสามัญและวันเริ่มสมัยประชุมสามัญประจำปีแต่ละสมัยให้สภากรุงเทพมหานครกำหนด

สมัยประชุมสามัญของสภากรุงเทพมหานครสมัยหนึ่ง ๆ ให้มีกำหนดเวลาสามสัปดาห์ แต่ถ้ามีกรณีจำเป็นให้ประธานสภากรุงเทพมหานครส่งขยายสมัยประชุมสามัญออกไปอีก ได้ตามความจำเป็นครั้งละไม่เกินสัปดาห์วัน

การปิดสมัยประชุมสามัญก่อนครบกำหนดเวลาสามสัปดาห์จะกระทำได้แต่โดยความเห็นชอบของสภากรุงเทพมหานคร

ให้ประธานสภากรุงเทพมหานครเป็นผู้เรียกประชุมสภากรุงเทพมหานครตามสมัยประชุม และเป็นผู้เปิดหรือปิดการประชุม

มาตรา ๓๑ นอกจากสมัยประชุมสามัญแล้ว เมื่อมีกรณีเป็นการจำเป็นเพื่อประโยชน์ของกรุงเทพมหานคร ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร หรือสมาชิกสภากรุงเทพมหานครมีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมด อาจทำคำร้องยื่นต่อประธานสภากรุงเทพมหานคร ขอให้เรียกประชุมสภากรุงเทพมหานคร เป็นการประชุมสมัยวิสามัญได้ ให้ประธานสภากรุงเทพมหานครเรียกประชุม โดยกำหนดวันประชุมภายในสัปดาห์นับแต่วันได้รับคำร้อง

สมัยประชุมวิสามัญให้มีกำหนดเวลาสามสัปดาห์ แต่ถ้ามีกรณีจำเป็นให้ประธานสภากรุงเทพมหานครส่งขยายสมัยประชุมวิสามัญออกไปอีกได้ตามความจำเป็นครั้งละไม่เกินสัปดาห์

การปิดสมัยประชุมวิสามัญก่อนครบกำหนดเวลาสามสัปดาห์จะกระทำได้แต่โดยความเห็นชอบของสภากรุงเทพมหานคร

มาตรา ๓๒ การประชุมสภากรุงเทพมหานครทุกคราวต้องมีสมาชิกร่วมประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และหรือผู้ที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมอบหมาย มีสิทธิเข้าประชุมสภากรุงเทพมหานคร และมีสิทธิแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับงานในหน้าที่ต่อที่ประชุมแต่ไม่มีสิทธิออกเสียงลงคะแนน

มาตรา ๓๓ การลงมติวินิจฉัยข้อปรึกษาให้ถือเสียงข้างมากเป็นเกณฑ์ เว้นแต่ที่มีบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่นในพระราชบัญญัตินี้ หรือในข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานคร

สมาชิกสภากรุงเทพมหานครคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการออกเสียงลงคะแนน ถ้ามีคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๓๔ ห้ามมิให้สภากรุงเทพมหานครประชุมปรึกษาหารือในเรื่อง นอกเหนืออำนาจหน้าที่

มาตรา ๓๕ การประชุมของสภากรุงเทพมหานครย่อมเป็นการเปิดเผยตามลักษณะที่กำหนดในข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานคร แต่ถ้าหากผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร หรือ

สมาชิกสภากรุงเทพมหานครมีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดร้องขอให้ประชุมลับก็ให้ประชุมลับ

มาตรา ๓๖ ในที่ประชุมสภากรุงเทพมหานคร สมาชิกย่อมมีสิทธิตั้งกระทู้ถามผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครในเรื่องใด ๆ อันเกี่ยวกับงานในหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร แต่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครย่อมมีสิทธิที่จะไม่ตอบเมื่อเห็นว่าเรื่องนั้น ๆ ยังไม่ควรเปิดเผย เพราะเกี่ยวกับประโยชน์สำคัญของกรุงเทพมหานคร

มาตรา ๓๗ สมาชิกสภากรุงเทพมหานครจำนวนไม่น้อยกว่าสองในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดมีสิทธิเข้าชื่อเสนอญัตติขอให้เปิดอภิปรายทั่วไป เพื่อให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นในปัญหาอันเกี่ยวกับการบริหารราชการกรุงเทพมหานคร

ญัตติดังกล่าวในวรรคหนึ่งให้ยื่นต่อประธานสภากรุงเทพมหานคร และให้ประธานสภากรุงเทพมหานครแจ้งไปยังผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เพื่อกำหนดวันเวลาสำหรับการเปิดอภิปรายทั่วไป ซึ่งต้องไม่ช้ากว่าสิบห้าวันนับแต่วันที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครได้รับแจ้ง

การเปิดอภิปรายทั่วไปตามมาตรา^{๓๖}นี้สภากรุงเทพมหานครจะลงมติในปัญหาที่อภิปรายมิได้

มาตรา ๓๘ สภากรุงเทพมหานครมีอำนาจเลือกสมาชิกสภากรุงเทพมหานครตั้งเป็นคณะกรรมการสามัญของสภากรุงเทพมหานคร และมีอำนาจเลือกบุคคลผู้เป็นสมาชิกสภากรุงเทพมหานครหรือมิได้เป็นสมาชิกสภากรุงเทพมหานครตั้งเป็นคณะกรรมการวิสามัญของสภากรุงเทพมหานคร เพื่อกะทำกิจการหรือพิจารณาสอบสวนหรือศึกษาเรื่องใด ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานครแล้วรายงานต่อสภากรุงเทพมหานคร

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมีสิทธิเสนอชื่อสมาชิกสภากรุงเทพมหานครหรือบุคคลผู้มิได้เป็นสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร ให้สภากรุงเทพมหานครตั้งเป็นกรรมการในคณะกรรมการวิสามัญได้จำนวนกรรมการที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมีสิทธิเสนอนั้นให้เป็นไปตามที่กำหนดในข้อบังคับของสภากรุงเทพมหานคร

มาตรา ๓๙ คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างข้อบัญญัติงบประมาณให้มีกรรมการจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมดของสภากรุงเทพมหานคร และผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร มีสิทธิเสนอชื่อบุคคลผู้ที่เป็นหรือมิได้เป็นสมาชิกสภากรุงเทพมหานครให้สภากรุงเทพมหานครตั้งเป็นกรรมการได้ไม่เกินหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการทั้งคณะ

มาตรา ๔๐ การประชุมคณะกรรมการตามมาตรา ๓๘ และมาตรา ๓๙ ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม และให้ใช้ข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครโดยอนุโลม

มาตรา ๔๑ คณะกรรมการของสภากรุงเทพมหานครมีอำนาจเรียกเจ้าหน้าที่ของกรุงเทพมหานครมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นในกิจการที่กระทำหรือในเรื่องที่พิจารณาสอบสวนหรือศึกษาอยู่นั้นได้ ทั้งนี้ จะกระทำนอกสมัยประชุมของสภากรุงเทพมหานครก็ได้ และถ้ามีความจำเป็นคณะกรรมการแต่ละคณะ อาจตั้งคณะอนุกรรมการขึ้นพิจารณารายละเอียดในเรื่องที่เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการแล้วเสนอรายงานต่อคณะกรรมการก็ได้

มาตรา ๔๒ คณะกรรมการสามัญของสภากรุงเทพมหานคร ให้มีวาระการปฏิบัติหน้าที่คราวละสองปี

คณะกรรมการวิสามัญตามมาตรา ๓๘ และมาตรา ๓๙ ให้สิ้นสภาพไปหลังจากที่ได้ปฏิบัติหน้าที่ได้รับมอบหมายและเสนอรายงานต่อสภากรุงเทพมหานครเรียบร้อยแล้ว

มาตรา ๔๓ ให้ประธานสภากรุงเทพมหานคร รองประธานสภากรุงเทพมหานครและสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร รวมทั้งคณะกรรมการที่สภากรุงเทพมหานครตั้งขึ้น หรือคณะอนุกรรมการที่คณะกรรมการตั้งขึ้นได้รับเงินประจำตำแหน่ง เงินค่าเบี้ยประชุม และเงินตอบแทนอื่นตามที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกาจากงบประมาณของกรุงเทพมหานคร

ส่วนที่ ๒

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

มาตรา ๔๔ ให้กรุงเทพมหานครมีผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครคนหนึ่งซึ่งราษฎรเลือกตั้งขึ้น โดยวิธีการออกเสียงลงคะแนนโดยตรงและลับ

การเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครจะกระทำได้เมื่อได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้มีการเลือกตั้งแล้ว ในพระราชกฤษฎีกานั้นให้ระบุวันเลือกตั้งและระยะเวลารับสมัครเลือกตั้ง

หลักเกณฑ์และวิธีการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานครและผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

ผลของการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๔๕ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครต้องมีคุณสมบัติตามมาตรา ๑๒ และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๓

มาตรา ๔๖ ผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๑๔ และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๖

มาตรา ๔๗ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปีนับแต่วันเลือกตั้ง

เมื่อผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครพ้นจากตำแหน่งตามวาระให้จัดการเลือกตั้งขึ้นใหม่ภายในหกสิบวันนับแต่วันสิ้นสุดวาระ แต่ถ้าตำแหน่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครว่างลงโดยเหตุอื่น ให้ทำการเลือกตั้งขึ้นใหม่ภายในเก้าสิบวัน และให้ผู้ได้รับการเลือกตั้งอยู่ในตำแหน่งโดยเริ่มนับวาระใหม่

มาตรา ๔๘ ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครดำรงตำแหน่งนับแต่วันเลือกตั้ง ให้มีการมอบหมายงานในหน้าที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครภายในเจ็ดวันนับแต่วันเลือกตั้ง

มาตรา ๔๙ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) กำหนดนโยบายและบริหารราชการของกรุงเทพมหานครให้เป็นไปตามกฎหมาย
- (๒) สั่ง อนุญาต อนุมัติเกี่ยวกับราชการของกรุงเทพมหานคร
- (๓) แต่งตั้งและถอดถอนรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ผู้ช่วยเลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และแต่งตั้งและถอดถอนผู้ทรงคุณวุฒิเป็นประธานที่ปรึกษา ที่ปรึกษาหรือคณะที่ปรึกษาของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครหรือเป็นคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติราชการใด ๆ

(๔) บริหารราชการตามที่คณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมอบหมาย

- (๕) วางระเบียบเพื่อให้งานของกรุงเทพมหานครเป็นไปโดยเรียบร้อย
- (๖) รักษาการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร
- (๗) อำนาจหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายอื่น

มาตรา ๕๐ ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการกรุงเทพมหานครและลูกจ้างกรุงเทพมหานคร และรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของกรุงเทพมหานคร และให้มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายอื่นได้กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของผู้ว่าราชการจังหวัด นายกเทศมนตรี หรือคณะเทศมนตรี แล้วแต่กรณี โดยอนุโลม ทั้งนี้ เว้นแต่พระราชบัญญัตินี้จะบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น

มาตรา ๕๑ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

(๑) ต้องไม่ดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติหน้าที่อื่นในส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือการพาณิชย์ของกรุงเทพมหานครหรือบริษัทซึ่งกรุงเทพมหานครถือหุ้นหรือตำแหน่งผู้บริหารท้องถิ่นหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น เว้นแต่ตำแหน่งที่ต้องดำรงตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

(๒) ต้องไม่รับเงินหรือประโยชน์ใด ๆ เป็นพิเศษจากส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือการพาณิชย์ของกรุงเทพมหานครหรือบริษัทซึ่งกรุงเทพมหานครถือหุ้น นอกเหนือไปจากที่ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ หรือการพาณิชย์หรือบริษัท ปฏิบัติกับบุคคลอื่นในธุรกิจการงานตามปกติ

(๓) ต้องไม่เป็นผู้สัญญาหรือมีส่วนได้เสียในสัญญาที่ทำกับกรุงเทพมหานครหรือการพาณิชย์ของกรุงเทพมหานครหรือบริษัทซึ่งกรุงเทพมหานครถือหุ้น เว้นแต่กรณีที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครได้เป็นผู้สัญญาหรือเป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญาอยู่ก่อน ได้รับการเลือกตั้ง

บทบัญญัติตามมาตรานี้มิให้ใช้บังคับในกรณีที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครรับเบี้ยหวัดบำเหน็จบำนาญหรือเงินปีพระบรมวงศานุวงศ์ หรือเงินอื่นใดในลักษณะเดียวกัน และมิให้ใช้บังคับในกรณีที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครรับเงินตอบแทน เงินค่าเบี้ยประชุม หรือเงินอื่นใดเนื่องจากการดำรงตำแหน่งกรรมการของรัฐสภาหรือวุฒิสภาหรือสภาผู้แทนราษฎร หรือสภากรุงเทพมหานคร หรือสภาท้องถิ่นอื่น หรือกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย หรือกรรมการที่มกกฎหมายบัญญัติให้เป็นโดยตำแหน่ง

มาตรา ๕๒ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุใดเหตุหนึ่งดังต่อไปนี้

(๑) ถึงคราวออกตามวาระ

(๒) ตาย

(๓) ลาออก โดยยื่นหนังสือลาออกต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และให้มีผลนับแต่วันถัดจากวันที่ยื่นหนังสือลาออก

(๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๔๖ ยกเว้นลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๖ (๔)

(๕) กระทำการอันต้องห้ามตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๕๑

(๖) ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ

(๗) มีการยุบสภากรุงเทพมหานคร

(๘) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยโดยมติคณะรัฐมนตรีสั่งให้ออกจากตำแหน่งเมื่อมีกรณีแสดงให้เห็นว่า ได้กระทำการอันเสื่อมเสียแก่เกียรติศักดิ์ของตำแหน่ง หรือปฏิบัติการหรือละเลยไม่ปฏิบัติการอันควรปฏิบัติในลักษณะที่เห็นได้ว่าจะเป็นเหตุให้เสียหายอย่างร้ายแรงแก่กรุงเทพมหานคร หรือแก่ราชการโดยส่วนรวมหรือแก่การรักษาความสงบเรียบร้อย หรือสวัสดิภาพของประชาชน

ในกรณีมีพฤติการณ์ดังที่ระบุไว้ตาม (๘) สภากรุงเทพมหานครจะมีมติขอให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเสนอมติคณะรัฐมนตรีพิจารณาก็ได้ มติของสภากรุงเทพมหานครในข้อนี้ต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมดของสภากรุงเทพมหานครในกรณี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยต้องนำเรื่องเสนอมติคณะรัฐมนตรีภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ตนได้รับแจ้งมติของสภากรุงเทพมหานคร

มาตรา ๕๓ เมื่อปรากฏกรณีตามมาตรา ๕๒ (๔) หรือ (๕) ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยสั่งให้มีการสอบสวนก่อนมีคำสั่งให้พ้นจากตำแหน่ง แต่ผู้ถูกสั่งให้พ้นจากตำแหน่งมีสิทธิยื่นฟ้องต่อศาลเพื่อขอให้เพิกถอนคำสั่งภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่ได้รับคำสั่งให้พ้นจากตำแหน่ง

ในระหว่างรอคำพิพากษาของศาล ให้ผู้ถูกสั่งให้พ้นจากตำแหน่งพักการปฏิบัติหน้าที่นับแต่วันที่ได้รับคำสั่งจนกว่าศาลจะพิพากษา

ในกรณีผู้ถูกสั่งให้พ้นจากตำแหน่งไม่ยื่นฟ้องต่อศาล หรือศาลพิพากษาให้เป็นไปตามคำสั่งให้ผู้ถูกสั่งนั้นพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกคำสั่ง

วันที่ได้รับคำสั่งให้ออกจากตำแหน่งให้หมายถึงวันที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครได้รับคำสั่งดังกล่าว

มาตรา ๕๔ ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๕๒ (๑) คงอยู่ในตำแหน่งต่อไปจนกว่าผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครซึ่งได้รับเลือกตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่ แต่ในกรณีพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุอื่นใดนอกจากการออกตามวาระ ให้ปลัดกรุงเทพมหานครเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ถ้าไม่มีปลัดกรุงเทพมหานครหรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยแต่งตั้งรองปลัดกรุงเทพมหานคร หรือข้าราชการกรุงเทพมหานครผู้มีอาวุโสตามระเบียบแบบแผนของทางราชการเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

มาตรา ๕๕ ให้มีรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครจำนวนไม่เกินสี่คนตามลำดับที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครจัดไว้ ช่วยผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครในการบริหารราชการของกรุงเทพมหานครตามที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมีคำสั่งมอบหมาย

คำสั่งแต่งตั้งรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๕๖ ให้มีเลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครหนึ่งคนและผู้ช่วยเลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครไม่เกินจำนวนรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

มาตรา ๕๗ ในกรณีมีการแต่งตั้งประธานที่ปรึกษา ที่ปรึกษา และคณะที่ปรึกษาของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ตามมาตรา ๔๕ (๓) ตำแหน่งดังกล่าวจะมีจำนวนรวมกันทั้งหมดไม่เกินเก้าคนไม่ได้

มาตรา ๕๘ ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ผู้ช่วยเลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เลขานุการประธานสภากรุงเทพมหานคร เลขานุการรองประธานสภากรุงเทพมหานคร ประธานที่ปรึกษาและที่ปรึกษาเป็นข้าราชการการเมืองตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการการเมือง

ให้นำกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการการเมืองมาใช้บังคับแก่ผู้ดำรงตำแหน่งตามวรรคหนึ่งเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ และให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร หรือประธานสภากรุงเทพมหานคร แล้วแต่กรณี มีอำนาจแต่งตั้งข้าราชการการเมือง ตำแหน่งรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ผู้ช่วยเลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เลขานุการประธานสภากรุงเทพมหานคร เลขานุการรองประธานสภากรุงเทพมหานคร ประธานที่ปรึกษา ที่ปรึกษา จากบุคคลซึ่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร หรือประธานสภากรุงเทพมหานคร แล้วแต่กรณี พิจารณาเห็นสมควร และจะต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติที่จะเป็นข้าราชการการเมืองตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการการเมือง และให้นำบทบัญญัติมาตรา ๕๑ มาใช้บังคับแก่บุคคลดังกล่าวด้วย

เมื่อผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร หรือประธานสภากรุงเทพมหานคร ผู้แต่งตั้งข้าราชการการเมือง แล้วแต่กรณี พ้นจากตำแหน่ง ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งเป็นข้าราชการการเมืองตามวรรคสอง พ้นจากตำแหน่งด้วย นอกจากการพ้นจากตำแหน่งดังกล่าว บุคคลดังกล่าวต้องพ้นจากตำแหน่งตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการการเมือง หรือเมื่อกระทำการต้องห้ามตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๕๑ หรือถูกสั่งให้ออกตามคำสั่งของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร หรือประธานสภากรุงเทพมหานคร ไม่ว่าจะไปโดยมีผลหรือไม่มีความผิดก็ตาม

มาตรา ๕๙ ให้ข้าราชการการเมืองตามมาตรา ๕๘ และคณะกรรมการที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแต่งตั้งได้รับเงินเดือน เงินเพิ่ม เงินค่าเบี้ยประชุม และเงินตอบแทนอื่นสำหรับตำแหน่งตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาจากงบประมาณของกรุงเทพมหานคร

หมวด ๓

การจัดระเบียบราชการของกรุงเทพมหานคร

ส่วนที่ ๑

ส่วนราชการของกรุงเทพมหานคร

มาตรา ๖๐ ให้จัดระเบียบราชการกรุงเทพมหานคร ดังนี้

- (๑) สำนักงานเลขานุการสภากรุงเทพมหานคร

- (๒) สำนักงานเลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร
- (๓) สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานคร
- (๔) สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร
- (๕) สำนักหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นซึ่งมีฐานะเป็นสำนัก
- (๖) สำนักงานเขต

การตั้ง ขยับ หรือเปลี่ยนแปลงสำนัก หรือการแบ่งส่วนราชการภายในหน่วยงานตามวรรคหนึ่ง จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานคร โดยทำเป็นประกาศของกรุงเทพมหานคร และประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๖๑ สำนักงานเลขานุการสภากรุงเทพมหานครมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการประจำของสภากรุงเทพมหานคร มีเลขานุการสภากรุงเทพมหานครซึ่งเป็นข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการกรุงเทพมหานคร และลูกจ้างกรุงเทพมหานครขึ้นต่อปลัดกรุงเทพมหานคร และรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของสำนักงานเลขานุการสภากรุงเทพมหานครขึ้นต่อประธานสภากรุงเทพมหานคร และมีผู้ช่วยเลขานุการสภากรุงเทพมหานครซึ่งเป็นข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญ เป็นผู้ช่วยสั่งหรือปฏิบัติราชการแทนเลขานุการสภากรุงเทพมหานคร

มาตรา ๖๒ สำนักงานเลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการและงานของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร มีเลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครซึ่งเป็นข้าราชการการเมืองเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการกรุงเทพมหานคร และลูกจ้างกรุงเทพมหานครรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของสำนักงานเลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครขึ้นต่อผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และมีผู้ช่วยเลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นข้าราชการการเมือง เป็นผู้ช่วยสั่งหรือปฏิบัติราชการแทนเลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และมีหัวหน้าสำนักงานเลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญ เป็นผู้ช่วยของเลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และของผู้ช่วยเลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ในการปฏิบัติราชการของสำนักงานเลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และในการบังคับบัญชาข้าราชการกรุงเทพมหานคร และลูกจ้างกรุงเทพมหานครขึ้นต่อเลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ปลัดกรุงเทพมหานครและผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ตามลำดับ

มาตรา ๖๓ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานครมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการประจำของคณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานคร มีหัวหน้าสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการกรุงเทพมหานครและลูกจ้างกรุงเทพมหานครขึ้นต่อปลัดกรุงเทพมหานคร และรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานคร ขึ้นต่อประธานคณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานคร และจะให้มีผู้ช่วยหัวหน้าสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญคนหนึ่ง หรือหลายคนเป็นผู้ช่วยสั่งหรือปฏิบัติราชการแทนหัวหน้าสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานครก็ได้

มาตรา ๖๔ สำนักปลัดกรุงเทพมหานครมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการประจำทั่วไปของกรุงเทพมหานคร และราชการที่มีได้กำหนดให้เป็นหน้าที่ของส่วนราชการใดโดยเฉพาะมีปลัดกรุงเทพมหานครซึ่งเป็นข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญ เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการกรุงเทพมหานครและลูกจ้างกรุงเทพมหานคร รับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของสำนักปลัดกรุงเทพมหานคร และจะให้มีรองปลัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญคนหนึ่งหรือหลายคนเป็นผู้ช่วยสั่งหรือปฏิบัติราชการแทนปลัดกรุงเทพมหานครก็ได้

มาตรา ๖๕ นอกจากอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๖๔ ให้ปลัดกรุงเทพมหานครมีอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดและตามคำสั่งของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และรับผิดชอบควบคุมดูแลราชการประจำของกรุงเทพมหานครให้เป็นไปตามนโยบายของกรุงเทพมหานคร กำกับเร่งรัด ติดตามผลการปฏิบัติราชการของส่วนราชการในกรุงเทพมหานคร รวมทั้งเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการกรุงเทพมหานคร และลูกจ้างกรุงเทพมหานครรองจากผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

มาตรา ๖๖ สำนักตามมาตรา ๖๐ (๕) มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการตามที่กำหนดไว้ในประกาศกรุงเทพมหานคร โดยมีผู้อำนวยการสำนักซึ่งเป็นข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการกรุงเทพมหานคร และลูกจ้างกรุงเทพมหานครรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของสำนัก และจะให้มีรองผู้อำนวยการสำนักซึ่งเป็นข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญคนหนึ่งหรือหลายคนเป็นผู้ช่วยสั่งหรือปฏิบัติราชการแทนผู้อำนวยการสำนักก็ได้

มาตรา ๖๗ นอกจากอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๖๖ ให้ผู้อำนวยการสำนักมีอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด และตามคำสั่งของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และปลัดกรุงเทพมหานคร และรับผิดชอบควบคุมดูแลราชการประจำของสำนักที่รับผิดชอบให้เป็นไปตามนโยบายของกรุงเทพมหานคร กำกับ เร่งรัด ติดตามผลการปฏิบัติราชการของสำนักที่รับผิดชอบ

ส่วนที่ ๒

เขตและสภาเขต

มาตรา ๖๘ สำนักงานเขตมีผู้อำนวยการเขตเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการกรุงเทพมหานครและลูกจ้างกรุงเทพมหานคร รับผิดชอบการปฏิบัติราชการภายในเขต และจะให้มีผู้ช่วยผู้อำนวยการเขตคนหนึ่งหรือหลายคน เป็นผู้ช่วยสั่งหรือปฏิบัติราชการแทนผู้อำนวยการเขตก็ได้

มาตรา ๖๙ ให้ผู้อำนวยการเขตมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) อำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของนายอำเภอ เว้นแต่พระราชบัญญัตินี้จะบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น

(๒) อำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยการเขต

(๓) อำนาจหน้าที่ซึ่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร หรือปลัดกรุงเทพมหานครมอบหมาย

มาตรา ๗๐ ในกรณีที่เป็นการสมควร ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครอาจสั่งให้สำนักงานเขตใดปฏิบัติหน้าที่ใดแทนสำนักงานเขตอื่นทั้งหมดหรือบางส่วนได้ และจะให้ผู้อำนวยการเขตใดเป็นผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่นั้นก็ได้ แต่ต้องประกาศการสั่งการดังกล่าวในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๗๑ ในเขตหนึ่ง ๆ ให้มีสภาเขต ประกอบด้วย สมาชิกซึ่งมาจากการเลือกตั้งมีจำนวนอย่างน้อยเขตละเจ็ดคน ถ้าเขตใดมีราษฎรเกินหนึ่งแสนคน ให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาเขตในเขตนั้นเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งคนต่อจำนวนราษฎรทุกหนึ่งแสนคน เศษของหนึ่งแสนถ้าถึงห้าหมื่นหรือกว่านั้นให้นับเป็นหนึ่งแสน

จำนวนสมาชิกสภาเขตของแต่ละเขตจะพึงมี ให้คำนวณตามเกณฑ์จำนวนราษฎรแต่ละเขตตามหลักฐานการทะเบียนราษฎร ที่กระทรวงมหาดไทย ประกาศครั้งสุดท้ายก่อนวันประกาศให้มีการ

เลือกตั้งสมาชิกสภาเขต และให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยประกาศจำนวนสมาชิกสภาเขตที่จะทำการเลือกตั้งในแต่ละเขต

คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้มีสิทธิเลือกตั้งและผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาเขต ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๒ มาตรา ๑๓ มาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕ และมาตรา ๑๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หลักเกณฑ์ และวิธีการเลือกตั้งสมาชิกสภาเขต ให้เป็นไปตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร

การประกาศตามวรรคสองและผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาเขตให้กระทำเป็นการเฉพาะกรุงเทพมหานคร และประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๒ อายุของสภาเขตมีกำหนดคราวละสี่ปีนับแต่วันเลือกตั้งสมาชิกสภาเขต เมื่ออายุของสภาเขตสิ้นสุดลง ให้จัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาเขตขึ้นใหม่เป็นการเลือกตั้งทั่วไป ซึ่งต้องกำหนดวันเลือกตั้งภายในหกสิบวันนับแต่วันที่อายุของสภาเขตสิ้นสุดลง

มาตรา ๑๓ สมาชิกภาพของสมาชิกสภาเขตเริ่มแต่วันเลือกตั้ง และอยู่ในตำแหน่งตามอายุของสภาเขต

เมื่อตำแหน่งสมาชิกสภาเขตในเขตใดว่างลงถึงกึ่งจำนวนของสมาชิกสภาเขตที่เขตนั้นจะมีได้ตามประกาศในมาตรา ๑๒ วรรคห้า สมาชิกภาพของสภาเขตแห่งนั้นเป็นอันสิ้นสุดลง และให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาเขตขึ้นใหม่ ภายในเก้าสิบวันนับแต่มีกรณีดังกล่าว

มาตรา ๑๔ ให้สภาเขตเลือกสมาชิกสภาเขตเป็นประธานสภาเขตคนหนึ่ง และรองประธานสภาเขตคนหนึ่ง โดยให้ดำรงตำแหน่งทันทีที่ได้รับเลือก

ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครประกาศชื่อประธานสภาเขต และรองประธานสภาเขตผู้ได้รับเลือก

ประธานสภาเขต และรองประธานสภาเขตดำรงตำแหน่งตามวาระคราวละหนึ่งปี

มาตรา ๑๕ ภายในสิบห้าวันนับแต่วันเลือกตั้งสมาชิกสภาเขต ให้ผู้อำนวยการเขตนัดประชุมสมาชิกสภาเขตเพื่อให้สมาชิกได้มาประชุมเป็นครั้งแรก

ให้สภาเขตกำหนดให้มีการประชุมสภาเขตอย่างน้อยเดือนละหนึ่งครั้ง และจะประชุมในวันใด เวลาใด ให้เป็นไปตามมติของสภาเขต

มาตรา ๗๖ ผู้อำนวยการเขต ผู้ช่วยผู้อำนวยการเขต และหรือผู้ที่ผู้อำนวยการเขตมอบหมายมีหน้าที่เข้าประชุมสภาเขต และมีสิทธิแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับงานในหน้าที่ต่อที่ประชุมสภาเขต แต่ไม่มีสิทธิออกเสียงลงคะแนน

มาตรา ๗๗ ให้ประธานสภาเขต และสมาชิกสภาเขตได้รับเงินประจำตำแหน่ง เงินค่าเบี้ยประชุม และเงินตอบแทนอื่นตามที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกาจากงบประมาณของกรุงเทพมหานคร

มาตรา ๗๘ ให้ผู้อำนวยการเขตอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการประชุมและกิจการอื่นที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของสภาเขต

มาตรา ๗๙ ให้สภาเขตมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) ให้ข้อคิดเห็นและข้อสังเกตเกี่ยวกับแผนพัฒนาเขตต่อผู้อำนวยการเขต และสภากรุงเทพมหานคร

(๒) จัดสรรงบประมาณเพื่อการพัฒนาเขต ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครว่าด้วยวิธีการงบประมาณหรืองบประมาณรายจ่าย

(๓) สอดส่องและติดตามดูแลการดำเนินการของสำนักงานเขตเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ราษฎร

(๔) ให้คำแนะนำหรือข้อสังเกตต่อผู้อำนวยการเขต เกี่ยวกับการปรับปรุงหรือแก้ไขการบริการประชาชนภายในเขต หากผู้อำนวยการเขตไม่ดำเนินการใด ๆ โดยไม่แจ้งเหตุผลให้ทราบ ให้สภาเขตแจ้งให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครพิจารณาดำเนินการต่อไป

(๕) ให้คำปรึกษาตามที่ผู้อำนวยการเขตร้องขอ

(๖) แต่งตั้งคณะกรรมการ เพื่อกระทำกิจการ หรือพิจารณาสอบสวนหรือศึกษาเรื่องใด ๆ อันเกี่ยวกับการงานของสภาเขต ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครว่าด้วยการนั้น

(๗) หน้าที่อื่น ๆ ตามที่กำหนดในกฎหมายหรือที่สภากรุงเทพมหานครมอบหมาย

ให้กรุงเทพมหานครจัดให้มีงบประมาณเพื่อการพัฒนาเขตตามความเหมาะสม ซึ่งการใช้
 งบประมาณดังกล่าวจะต้องได้รับการพิจารณาจัดสรรจากสภาเขตตาม (๒)

มาตรา ๘๐ ให้นำความในมาตรา ๒๒ มาตรา ๒๓ มาตรา ๒๔ มาตรา ๒๖ (๑) และ
 (๒) โดยขอลาออกต่อสภาเขต มาตรา ๒๗ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง มาตรา ๓๒ วรรคหนึ่ง
 มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ และมาตรา ๓๕ มาใช้บังคับแก่สภาเขต สมาชิกสภาเขต รองประธาน
 สภาเขต และประธานสภาเขต โดยอนุโลม

หมวด ๔

การรักษาราชการแทน และการปฏิบัติราชการแทน

มาตรา ๘๑ อำนาจหน้าที่ในการสั่งหรือการปฏิบัติราชการของรองผู้ว่าราชการกรุงเทพ-
 มหานคร ให้เป็นไปตามที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมีคำสั่งมอบหมาย

ในกรณีที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้รองผู้ว่าราชการกรุงเทพ-
 มหานครตามลำดับที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครจัดไว้ตามมาตรา ๕๕ เป็นผู้รักษาราชการแทน
 ถ้าไม่มีรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้ปลัดกรุงเทพมหาน-
 นครเป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้าไม่มีปลัดกรุงเทพมหานครหรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้นำ
 บทบัญญัติมาตรา ๘๒ วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม

อำนาจในการสั่ง การอนุญาต การอนุมัติ หรือการปฏิบัติราชการที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพ
 มหานครจะพึงปฏิบัติหรือดำเนินการตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อบัญญัติ หรือ
 คำสั่งใด หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องใด ถ้ากฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อบัญญัติ
 หรือคำสั่งนั้น หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องนั้นมีได้กำหนดในเรื่องการมอบอำนาจไว้เป็น
 อย่างอื่น ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครจะมอบอำนาจโดยทำเป็นหนังสือให้รองผู้ว่าราชการกรุงเทพ
 มหานครเป็นผู้ปฏิบัติราชการแทนผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครก็ได้ แต่ถ้าจะมอบให้ปลัดกรุงเทพ
 มหานคร รองปลัดกรุงเทพมหานคร ผู้อำนวยการสำนัก หัวหน้าส่วนราชการ ที่เรียกชื่ออย่าง
 อื่นซึ่งมีฐานะเป็นสำนักหรือผู้อำนวยการเขตปฏิบัติราชการแทน ให้ทำเป็นคำสั่ง และประกาศใน
 ราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๘๒ ในกรณีที่ม็องปลัดกรุงเทพมหานคร การสั่งหรือการปฏิบัติราชการของรองปลัดกรุงเทพมหานคร ให้เป็นไปตามที่ปลัดกรุงเทพมหานครมีคำสั่งมอบหมาย

ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งปลัดกรุงเทพมหานครหรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้รองปลัดกรุงเทพมหานครเป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้ามีรองปลัดกรุงเทพมหานครหลายคน ให้รองปลัดกรุงเทพมหานครผู้มีอาวุโสตามระเบียบแบบแผนของทางราชการเป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้าไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งรองปลัดกรุงเทพมหานคร หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแต่งตั้ง ผู้อำนวยการสำนัก หรือ หัวหน้าส่วนราชการ ที่เรียกชื่ออย่างอื่น ซึ่งมีฐานะเป็นสำนักคนใดคนหนึ่งเป็นผู้รักษาราชการแทน

อำนาจในการสั่ง การอนุญาต การอนุมัติ หรือการปฏิบัติราชการที่ปลัดกรุงเทพมหานคร จะพึงปฏิบัติหรือดำเนินการตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อบัญญัติ หรือคำสั่งใด หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องใด ถ้ากฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อบัญญัติ หรือคำสั่งนั้น หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องนั้นมีได้บัญญัติในเรื่องการมอบอำนาจไว้เป็นอย่างอื่น ปลัดกรุงเทพมหานคร จะมอบอำนาจ โดยทำเป็น หนังสือให้รองปลัดกรุงเทพมหานคร เป็นผู้ปฏิบัติราชการแทนปลัดกรุงเทพมหานครก็ได้ แต่ถ้าจะมอบให้ผู้อำนวยการสำนักหรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นซึ่งมีฐานะเป็นสำนัก ผู้อำนวยการเขต ผู้อำนวยการกอง หัวหน้ากอง หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่าปฏิบัติราชการแทนในนามปลัดกรุงเทพมหานคร ให้ทำเป็นคำสั่งและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๘๓ ในกรณีที่ม็องผู้อำนวยการสำนัก การสั่งหรือการปฏิบัติราชการของรองผู้อำนวยการสำนักให้เป็นไปตามที่ผู้อำนวยการสำนักมีคำสั่งมอบหมาย

ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักหรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้รองผู้อำนวยการสำนักเป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้ามีรองผู้อำนวยการสำนักหลายคน ให้รองผู้อำนวยการสำนักผู้มีอาวุโสตามระเบียบแบบแผนของทางราชการเป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้าไม่มีรองผู้อำนวยการสำนัก หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้ปลัดกรุงเทพมหานครแต่งตั้งผู้อำนวยการกอง หัวหน้ากอง หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่าของสำนักนั้นคนใดคนหนึ่งเป็นผู้รักษาราชการแทน

อำนาจในการสั่ง การอนุญาต การอนุมัติ หรือการปฏิบัติราชการที่ผู้อำนวยการสำนักจะพึงปฏิบัติหรือดำเนินการตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อบัญญัติ หรือคำสั่งใด หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องใด ถ้ากฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อบัญญัติ หรือคำสั่งนั้น หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องนั้นมีได้กำหนดในเรื่องการมอบอำนาจไว้เป็นอย่างอื่น ผู้อำนวยความสะดวกจะมอบอำนาจโดยทำเป็นหนังสือให้รองผู้อำนวยการสำนักเป็นผู้ปฏิบัติราชการแทนผู้อำนวยการสำนักก็ได้ แต่ถ้าจะมอบให้ผู้อำนวยการเขต ผู้อำนวยการกอง หัวหน้ากอง หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่าของสำนักนั้นปฏิบัติราชการแทนในนามผู้อำนวยการสำนัก ให้ทำเป็นคำสั่งและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๘๔ ในกรณีที่ผู้ช่วยผู้อำนวยการเขต การสั่งหรือการปฏิบัติราชการของผู้ช่วยผู้อำนวยการเขตให้เป็นไปตามที่ผู้อำนวยการเขตมีคำสั่งมอบหมาย

ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการเขตหรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการเขตเป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้ามีผู้ช่วยผู้อำนวยการเขตหลายคน ให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการเขตผู้อาวุโสตามระเบียบแบบแผนของทางราชการเป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้าไม่มีผู้ช่วยผู้อำนวยการเขต หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้ปลัดกรุงเทพมหานครแต่งตั้งผู้อำนวยการกอง หัวหน้ากอง หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่าคนใดคนหนึ่ง เป็นผู้รักษาราชการแทน

อำนาจในการสั่ง การอนุญาต การอนุมัติ หรือการปฏิบัติราชการที่ผู้อำนวยการเขตจะพึงปฏิบัติหรือดำเนินการตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อบัญญัติ หรือคำสั่งใด หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องใด ถ้ากฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อบัญญัติ หรือคำสั่งนั้น หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องนั้นมีได้กำหนดในเรื่องการมอบอำนาจไว้เป็นอย่างอื่น ผู้อำนวยความสะดวกจะมอบอำนาจโดยทำเป็นหนังสือให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการเขต หรือหัวหน้าส่วนราชการของสำนักงานเขตปฏิบัติราชการแทนผู้อำนวยการเขตก็ได้

มาตรา ๘๕ การสั่งหรือการปฏิบัติราชการของผู้ช่วยเลขานุการสภากรุงเทพมหานครให้เป็นไปตามที่เลขานุการสภากรุงเทพมหานครมีคำสั่งมอบหมาย

ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งเลขานุการสภากรุงเทพมหานครหรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้ผู้ช่วยเลขานุการสภากรุงเทพมหานครเป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้ามีผู้ช่วยเลขานุการ

สภากรุงเทพมหานครหลายคน ให้ประธานสภากรุงเทพมหานครมีคำสั่งมอบหมายให้ผู้ช่วยเลขานุการสภากรุงเทพมหานครคนหนึ่งเป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้าไม่มีผู้ช่วยเลขานุการสภากรุงเทพมหานคร หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้ประธานสภากรุงเทพมหานครแต่งตั้งข้าราชการในสำนักงานเลขานุการสภากรุงเทพมหานครผู้มีอาวุโสตามระเบียบแบบแผนของทางราชการเป็นผู้รักษาราชการแทน

มาตรา ๘๖ การสั่งหรือการปฏิบัติราชการของผู้ช่วยเลขานุการ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ให้เป็นไปตามที่เลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมีคำสั่งมอบหมาย

ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งเลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครหรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้ผู้ช่วยเลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้ามีผู้ช่วยเลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครหลายคน ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมีคำสั่งมอบหมายให้ผู้ช่วยเลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครคนหนึ่งเป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้าไม่มีผู้ช่วยเลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครหรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแต่งตั้งข้าราชการในสำนักงานเลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครผู้มีอาวุโสตามระเบียบแบบแผนของทางราชการเป็นผู้รักษาราชการแทน

มาตรา ๘๗ ในกรณีที่ผู้ช่วยหัวหน้าสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานคร การสั่งหรือการปฏิบัติราชการของผู้ช่วยหัวหน้าสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานคร ให้เป็นไปตามที่หัวหน้าสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานครมีคำสั่งมอบหมาย

ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานครหรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้ผู้ช่วยหัวหน้าสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานครเป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้ามีผู้ช่วยหัวหน้าสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานครหลายคน ให้ประธานคณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานครแต่งตั้งผู้ช่วยหัวหน้าสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานครคนหนึ่งเป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้าไม่มีผู้ช่วยหัวหน้าสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานครหรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้

ให้ประธานคณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานครแต่งตั้ง ข้าราชการในสำนักงาน คณะกรรมการ
 ข้าราชการกรุงเทพมหานครผู้มีอาวุโสตามระเบียบแบบแผนของทางราชการเป็นผู้รักษาราชการแทน
 มาตรา ๘๘ ให้ผู้รักษาราชการแทนตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้มีอำนาจหน้าที่
 เช่นเดียวกับผู้ซึ่งคนแทน

ในกรณีที่ผู้ดำรงตำแหน่งใดหรือผู้รักษาราชการแทนผู้ดำรงตำแหน่งนั้นมอบหมายหรือมอบ
 อำนาจให้ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นปฏิบัติราชการแทน ให้ผู้ปฏิบัติราชการแทนมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับ
 กับผู้ซึ่งมอบหมายหรือมอบอำนาจ

ในกรณีที่กฎหมายอื่นแต่งตั้ง ให้ผู้ดำรงตำแหน่งใดเป็น กรรมการหรือให้มีอำนาจหน้าที่
 อย่างใด ให้ผู้รักษาราชการแทนหรือผู้ปฏิบัติราชการแทนทำหน้าที่กรรมการหรือมีอำนาจหน้าที่เช่น
 เดียวกับผู้ดำรงตำแหน่งนั้นในระหว่างที่รักษาราชการแทนหรือปฏิบัติราชการแทนด้วย แล้วแต่
 กรณี

หมวด ๕

อำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร

มาตรา ๘๙ ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายอื่น ให้กรุงเทพมหานครมีอำนาจหน้าที่ดำเนิน
 กิจการในเขตกรุงเทพมหานครในเรื่องดังต่อไปนี้

- (๑) การรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน ทั้งตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร
 และตามกฎหมายอื่นที่กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร
- (๒) การทะเบียนตามที่กฎหมายกำหนด
- (๓) การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- (๔) การรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง
- (๕) การผังเมือง
- (๖) การจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบก ทางน้ำ และทางระบายน้ำ
- (๗) การวิศวกรรมจราจร
- (๘) การขนส่ง

(๘) การจัดให้มีและควบคุมตลาด ท่าเทียบเรือ ท่าข้ามและท่าจอดเรือ

(๑๐) การดูแลรักษาที่สาธารณะ

(๑๑) การควบคุมอาหาร

(๑๒) การปรับปรุงแหล่งชุมชนแออัดและการจัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย

(๑๓) การจัดให้มีและบำรุงรักษาสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ

(๑๔) การพัฒนาและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

(๑๕) การสาธารณสุขปศุสัตว์

(๑๖) การสาธารณสุข การอนามัยครอบครัว และการรักษาพยาบาล

(๑๗) การจัดให้มีและควบคุมสุสานและฌาปนสถาน

(๑๘) การควบคุมการเลี้ยงสัตว์

(๑๙) การจัดให้มีและควบคุมการฆ่าสัตว์

(๒๐) การควบคุมความปลอดภัย ความเป็นระเบียบเรียบร้อยและการอนามัยในโรง-
มหรสพ และสาธารณสุขสถานอื่น ๆ

(๒๑) การจัดการศึกษา

(๒๒) การสาธารณสุขการ

(๒๓) การสังคมสงเคราะห์

(๒๔) การส่งเสริมการกีฬา

(๒๕) การส่งเสริมการประกอบอาชีพ

(๒๖) การพาณิชย์ของกรุงเทพมหานคร

(๒๗) หน้าที่อื่น ๆ ตามที่กฎหมายระบุให้เป็นอำนาจหน้าที่ของผู้ว่าราชการจังหวัด นาย
อำเภอ เทศบาลนคร หรือตามที่คณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวง
มหาดไทย มอบหมาย หรือที่กฎหมายระบุเป็นหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร

บรรดาอำนาจหน้าที่ใดซึ่งเป็นของราชการส่วนกลางหรือราชการส่วนภูมิภาคจะมอบให้
กรุงเทพมหานครปฏิบัติก็ได้ โดยให้ทำเป็นพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ข้อบังคับ หรือ
ประกาศแล้วแต่กรณี ในกรณีที่ทำเป็นข้อบังคับหรือประกาศต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรี
ว่าการกระทรวงมหาดไทย

มาตรา ๙๐ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๘๘ ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ปลัดกรุงเทพมหานคร รองปลัดกรุงเทพมหานคร หัวหน้าส่วนราชการที่เป็นสำนักหรือเทียบเท่าสำนัก ผู้อำนวยการเขต ผู้ช่วยผู้อำนวยการเขต และข้าราชการกรุงเทพมหานครที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแต่งตั้ง เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่สำหรับปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว และให้มีฐานะเป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ ตามความหมายของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามวรรคหนึ่งมีอำนาจเข้าไปในอาคารหรือบริเวณที่ตั้งอาคาร ทึ่มเหตุอันควรสงสัยว่าการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือข้อบัญญัติดังกล่าว ในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก หรือในเวลาทำการของสถานที่นั้น และเพื่อการนี้ให้มีอำนาจสอบถามข้อเท็จจริงหรือสั่งให้แสดงเอกสาร หรือหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องจากบุคคลที่อยู่หรือทำงานในสถานที่นั้น และให้มีอำนาจยึดหรืออายัดเอกสาร หลักฐาน ยานพาหนะ หรือสิ่งใด ๆ ที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด รวมทั้งให้มีอำนาจจับกุมผู้กระทำความผิดได้ด้วย

ในกรณีที่มีการจับกุมผู้กระทำความผิดตามวรรคสอง ถ้าผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ปลัดกรุงเทพมหานคร ผู้อำนวยการสำนักหรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น ซึ่งมีฐานะเป็นสำนัก ผู้อำนวยการเขต แล้วแต่กรณี เห็นว่าผู้ต้องหาไม่ควรได้รับโทษจำคุกให้มีอำนาจเปรียบเทียบกำหนดค่าปรับได้ เมื่อผู้ต้องหาชำระค่าปรับตามจำนวนที่พนักงานเจ้าหน้าที่ดังกล่าวกำหนดภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มีการเปรียบเทียบ ให้ถือว่าคดีเลิกกัน

ถ้าผู้ต้องหาไม่ยอมตามที่ปรับ หรือเมื่อยอมแล้วไม่ชำระค่าปรับภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ข้าราชการกรุงเทพมหานครที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแต่งตั้งมีอำนาจในการสอบสวน และมีฐานะเป็นพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

เงินค่าปรับตามมาตรานี้ให้เป็นรายได้ของกรุงเทพมหานคร

มาตรา ๙๑. ในการปฏิบัติหน้าที่ ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เลขาธิการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ผู้ช่วยเลขาธิการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เลขาธิการประธานสภากรุงเทพมหานคร เลขาธิการรองประธานสภากรุงเทพมหานคร ประธานที่ปรึกษา ที่ปรึกษา และข้าราชการกรุงเทพมหานคร เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๙๒ กรุงเทพมหานครอาจให้บริการแก่เอกชน ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่นโดยเรียกค่าบริการได้ โดยตราเป็นข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร

มาตรา ๙๓ กรุงเทพมหานครอาจดำเนินกิจการนอกเขตกรุงเทพมหานครได้ เมื่อ

- (๑) การนั้นจำเป็นต้องกระทำและเป็นกรที่เกี่ยวเนื่องกับกิจการที่ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ที่อยู่ในเขตกรุงเทพมหานครหรือเป็นประโยชน์แก่ประชาชนในกรุงเทพมหานครและ
- (๒) ได้รับความเห็นชอบจากสภากรุงเทพมหานคร และ
- (๓) ได้รับความยินยอมจากผู้ว่าราชการจังหวัด ราชการส่วนท้องถิ่นหรือส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง แล้วแต่กรณี

มาตรา ๙๔ กรุงเทพมหานครอาจทำกิจการร่วมกับบุคคลอื่นโดยก่อตั้งบริษัทหรือถือหุ้นในบริษัทได้ เมื่อ

- (๑) บริษัทนั้นมีวัตถุประสงค์เฉพาะกิจการเป็นสาธารณูปโภค แต่ยังไม่กระทบกระเทือนถึงกิจการที่กรุงเทพมหานครได้กระทำอยู่แล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และ
- (๒) กรุงเทพมหานครต้องถือหุ้นเป็นมูลค่าเกิน ร้อยละ ห้าสิบของทุนที่บริษัทนั้นจดทะเบียนไว้ ในกรณีที่มีกรุงเทพมหานคร ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่นถือหุ้นอยู่ในบริษัทเดียวกัน ให้นับหุ้นที่ถือกันรวมกัน และ
- (๓) สภากรุงเทพมหานครมีมติให้ความเห็นชอบด้วยคะแนนเสียงเกินกึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกสภากรุงเทพมหานครทั้งหมด และ

(๔) ได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

การเปลี่ยนแปลงจำนวนหุ้นที่กรุงเทพมหานครถืออยู่ต้องได้รับอนุมัติจากสภากรุงเทพมหานคร

มหานคร

มาตรา ๙๕ ถ้ากิจการใดอยู่ภายใต้อำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร กรุงเทพมหานครอาจดำเนินการนั้นร่วมกับส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่นอื่นได้โดยจัดตั้งเป็นองค์การเรียกว่า สหการ มีฐานะเป็นนิติบุคคล และมีคณะ

กรรมการบริหารประกอบด้วยผู้แทนของกรุงเทพมหานคร ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ วิทยาลัยและราชการส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง แล้วแต่กรณี

การจัดตั้งสภการจะกระทำได้โดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา ในพระราชกฤษฎีกานั้นให้ กำหนดชื่ออำนาจหน้าที่ และวิธดำเนินงาน เมื่อจะขบเลิกสภการให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา และให้ระบุวิธจัดการทรัพย์สินไว้ด้วย

มาตรา ๙๖ ในกรณีจำเป็น กรุงเทพมหานครอาจมอบให้เอกชนกระทำการ ซึ่ง อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานครและเรียกเก็บค่าธรรมเนียม ค่าบริการ หรือค่าตอบแทน ที่เกี่ยวข้องแทนกรุงเทพมหานครได้ แต่ต้องได้รับความเห็นชอบจากสภากรุงเทพมหานคร และ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเสียก่อน

หลักเกณฑ์ วิธการ และเงื่อนไขในการให้กระทำการตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตาม ระเบียบกรุงเทพมหานคร ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากสภากรุงเทพมหานคร และรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงมหาดไทย

สิทธิในการกระทำการตามวรรคหนึ่ง เป็นสิทธิเฉพาะตัวจะโอนไปมิได้

หมวด ๖

ข้อบัญญัติ

มาตรา ๙๗ ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครจะตราขึ้นได้โดยความเห็นชอบของสภากรุงเทพมหานครในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร

(๒) เมื่อ มีกฎหมาย บัญญัติ ให้กรุงเทพมหานครมี อำนาจ ตราเป็น ข้อ บัญญัติ กรุงเทพมหานคร

(๓) การดำเนินการพาณิชย์ของกรุงเทพมหานคร

(๔) การคลัง การงบประมาณ การเงิน การทรัพย์สิน การจัดหาผลประโยชน์จาก ทรัพย์สิน การจ้าง และการพัสดุ

ในข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครจะกำหนดโทษผู้ละเมิดข้อบัญญัติไว้ด้วยก็ได้ แต่มิให้กำหนดโทษจำคุกเกินหกเดือน และหรือปรับเกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๙๘ ร่างข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร จะเสนอได้ก็แต่โดยผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร หรือสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร ถ้าสมาชิกสภากรุงเทพมหานครเป็นผู้เสนอต้องมีสมาชิกสภากรุงเทพมหานครลงนามรับรองไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกสภากรุงเทพมหานครทั้งหมด

ร่างข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครที่เกี่ยวกับการเงิน สมาชิกสภากรุงเทพมหานครจะเสนอได้ก็ต่อเมื่อมีคำรับรองของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

มาตรา ๙๙ ร่างข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครที่เกี่ยวกับการเงิน หมายความว่าร่างข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครว่าด้วยข้อความต่อไปนี้ทั้งหมดหรือแต่ข้อใดข้อหนึ่ง

(๑) การตั้งขึ้นหรือยกเลิก หรือลด หรือเปลี่ยนแปลงแก้ไข หรือผ่อนหรือวางระเบียบการบังคับอันเกี่ยวกับภาษีอากร

(๒) การจัดสรร รับ รักษา หรือจ่ายเงินของกรุงเทพมหานคร หรือการโอนงบประมาณรายจ่ายของกรุงเทพมหานคร

(๓) การกู้เงิน การค้าประกัน หรือการไ้เงินกู้

(๔) การคลัง การงบประมาณ การเงิน การทรัพย์สิน การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน การจ้างและการพัสดุ

(๕) การพาณิชย์ของกรุงเทพมหานคร

(๖) การออกพันธบัตรของกรุงเทพมหานคร

ในกรณีเป็นที่สงสัยว่าร่าง ข้อบัญญัติใดเป็นร่าง ข้อบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน ที่จะต้องมีคำรับรองของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครหรือไม่ ให้ประธานสภากรุงเทพมหานครเป็นผู้วินิจฉัย

มาตรา ๑๐๐ เมื่อสภากรุงเทพมหานครได้พิจารณาร่างข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครและลงมติเห็นชอบแล้วให้ประธานสภากรุงเทพมหานครส่งให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่สภากรุงเทพมหานครมีมติเห็นชอบ และให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครลงนามใน

ร่างข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครที่ผ่านความเห็นชอบของสภากรุงเทพมหานครแล้วประกาศในราชกิจจานุเบกษา เพื่อใช้บังคับเป็นกฎหมายภายในสามสัปดาห์นับแต่วันที่ได้รับร่างข้อบัญญัติจากประธานสภากรุงเทพมหานคร

มาตรา ๑๐๑ ในกรณีที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครไม่เห็นชอบด้วยกับสภากรุงเทพมหานคร ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครส่งร่างข้อบัญญัตินั้นพร้อมด้วยเหตุผลที่ไม่เห็นชอบด้วยให้สภากรุงเทพมหานครภายในสามสัปดาห์นับแต่วันที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครได้รับร่างข้อบัญญัติจากประธานสภากรุงเทพมหานครเพื่อให้สภากรุงเทพมหานครพิจารณาใหม่ ถ้าผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครไม่ส่งให้สภากรุงเทพมหานครภายในเวลาดังกล่าว ให้ถือว่าผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเห็นชอบด้วย และให้ประธานสภากรุงเทพมหานครลงนามในร่างข้อบัญญัตินั้นแทนผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแล้วประกาศในราชกิจจานุเบกษาเพื่อใช้บังคับเป็นกฎหมาย

ในกรณีที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครไม่เห็นชอบด้วยและส่งให้สภากรุงเทพมหานครพิจารณาใหม่ สภากรุงเทพมหานครจะยกขึ้นพิจารณาใหม่ได้คือเมื่อเวลาได้ล่วงพ้นไปสามสัปดาห์นับแต่วันที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครส่งกลับให้สภากรุงเทพมหานคร นอกจากร่างข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครที่เกี่ยวข้องกับการเงินสภากรุงเทพมหานครอาจยกขึ้นพิจารณาใหม่ได้ทันที

ในกรณีที่สภากรุงเทพมหานครมีมติขึ้นชั้นร่างเดิมด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนสมาชิกสภากรุงเทพมหานครทั้งหมด ให้ประธานสภากรุงเทพมหานครส่งร่างข้อบัญญัติดังกล่าวให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ซึ่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครต้องดำเนินการต่อไปตามมาตรา ๑๐๐ ถ้าผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครไม่ดำเนินการตามกำหนด ให้ประธานสภากรุงเทพมหานครลงนามในร่างข้อบัญญัตินั้นแทนผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแล้วประกาศในราชกิจจานุเบกษาเพื่อใช้บังคับเป็นกฎหมาย

มาตรา ๑๐๒ ร่างข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครที่สภากรุงเทพมหานครไม่เห็นชอบด้วยให้เป็นอันตกไป ยกเว้นร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย

ร่างข้อบัญญัติที่ตกไปตามวรรคหนึ่ง ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครหรือสมาชิกสภากรุงเทพมหานครจะเสนอใหม่ได้เมื่อพ้นหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่สภากรุงเทพมหานครไม่เห็นชอบด้วยกับร่างข้อบัญญัตินั้น

มาตรา ๑๐๓ งบประมาณรายจ่ายของกรุงเทพมหานคร ให้ทำเป็นข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร ซึ่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเป็นผู้เสนอ ถ้าข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณออกไม่ทันปีงบประมาณใหม่ ให้ใช้ข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายในปีงบประมาณที่แล้วนั้นไปพลางก่อน

ถ้าปีใดจำนวนเงินซึ่งได้กำหนดไว้ตาม ข้อบัญญัติ งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณไม่พอสำหรับการใช้จ่ายประจำปีก็ดี หรือมีความจำเป็นที่จะต้องตั้งงบประมาณรายจ่ายขึ้นใหม่ในระหว่างปีก็ดี ให้ทำเป็นข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม

มาตรา ๑๐๔ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๐๖ ในกรณีที่สภากรุงเทพมหานครเห็นชอบด้วยกับร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ให้สภากรุงเทพมหานครเลือกคณะกรรมการวิสามัญตามมาตรา ๓๘ เพื่อพิจารณาร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายนั้นตามข้อบังคับของสภากรุงเทพมหานคร และให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครลงนามและประกาศในราชกิจจานุเบกษาเพื่อใช้บังคับ

มาตรา ๑๐๕ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๐๖ ในกรณีที่สภากรุงเทพมหานครไม่เห็นด้วยกับร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ให้สภากรุงเทพมหานครตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานครจำนวนแปดคน และผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครตั้งบุคคลซึ่งมิได้เป็นสมาชิกสภากรุงเทพมหานครจำนวนเจ็ดคน ประกอบเป็นคณะกรรมการร่วมเพื่อพิจารณาหาข้อยุติความขัดแย้งในสาระสำคัญที่บัญญัติไว้ในร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย แล้วรายงานผลการพิจารณาต่อสภากรุงเทพมหานครภายในสิบวันนับแต่วันที่สภากรุงเทพมหานครตั้งคณะกรรมการร่วม

ถ้าสภา กรุงเทพมหานครยังไม่เห็นด้วย กับ ผลการ พิจาร ณาของ คณะกรรมการร่วมด้วยคะแนนเสียงไม่ต่ำกว่าสามในสี่ของจำนวนสมาชิกสภากรุงเทพมหานครทั้งหมด ให้ร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเป็นอันตกไป และให้ใช้ข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายในปีงบประมาณที่แล้วนั้นไปพลางก่อน อีกในกรณีเช่นว่านี้ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยสั่งยุบสภากรุงเทพมหานครถ้าผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

มาตรา ๑๐๖ ร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณและร่าง ข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม สภากรุงเทพมหานครจะต้องพิจารณาให้เสร็จภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่สภากรุงเทพมหานครได้พิจารณาร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายนั้นเป็นครั้งแรก

ถ้าสภากรุงเทพมหานครพิจารณาร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายนั้น ไม่เสร็จภายในเวลาที่กำหนดดังกล่าวในวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าสภากรุงเทพมหานครได้ให้ความเห็นชอบในร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายนั้น และให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครลงนามและประกาศในราชกิจจานุเบกษาเพื่อใช้บังคับ

มาตรา ๑๐๗ ในกรณีที่สภากรุงเทพมหานครเสนออายุหรือมีการยุบสภากรุงเทพมหานคร บรรดาร่างข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครที่สภากรุงเทพมหานครยังมี ได้ให้ความเห็นชอบ หรือที่สภากรุงเทพมหานครให้ความเห็นชอบแล้ว แต่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครยังมีได้ลงนามและประกาศใช้เป็นกฎหมายภายในสามสิบวันนับแต่วันรับร่าง ข้อบัญญัติจากประธานสภากรุงเทพมหานครให้เป็นอันตกไป

มาตรา ๑๐๘ ในระหว่างที่ไม่มีสภากรุงเทพมหานคร หรือในกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วน ในอันจะรักษาความปลอดภัยสาธารณะหรือ บังคับรักษาพิบัติสาธารณะ และจะเรียกประชุมสภากรุงเทพมหานครให้ทันทั่วทั้งมิได้ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครโดยอนุมัติรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยจะออกข้อกำหนดกรุงเทพมหานครให้ใช้บังคับดังเช่นข้อบัญญัติ และเมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

ในการประชุมสภากรุงเทพมหานครคราวต่อไป ให้นำข้อกำหนดกรุงเทพมหานครนั้นเสนอต่อสภากรุงเทพมหานครเพื่ออนุมัติ ถ้าสภากรุงเทพมหานครอนุมัติแล้ว ให้ข้อกำหนดกรุงเทพมหานครนั้นใช้บังคับเป็นข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครต่อไป ถ้าสภากรุงเทพมหานครไม่อนุมัติให้ข้อกำหนดกรุงเทพมหานครนั้นเป็นอันตกไป แต่ทั้งนี้ ไม่กระทบกระเทือนถึงกิจการที่ได้กระทำไประหว่างที่ใช้ข้อกำหนดกรุงเทพมหานครนั้น

การอนุมัติหรือไม่อนุมัติข้อกำหนดกรุงเทพมหานคร ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครประกาศในราชกิจจานุเบกษา ในกรณีไม่อนุมัติให้มีผล ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

หมวด ๗

การคลังและทรัพย์สินของกรุงเทพมหานคร

มาตรา ๑๐๙ ภาษีบำรุงท้องที่ ภาษีโรงเรือน และที่ดิน ภาษีป้าย อากรการฆ่าสัตว์ และผลประโยชน์อื่นอันเนื่องในการฆ่าสัตว์ในเขตกรุงเทพมหานคร ให้กรุงเทพมหานครจัดเก็บเป็นรายได้ของกรุงเทพมหานครตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

มาตรา ๑๑๐ ภาษีและค่าธรรมเนียมรถหรือรถยนต์ หรือล้อเลื่อนที่จัดเก็บได้ในเขตกรุงเทพมหานครให้เป็นรายได้ของกรุงเทพมหานครตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

มาตรา ๑๑๑ ให้กรุงเทพมหานครมีอำนาจออกข้อบัญญัติเก็บภาษีบำรุงกรุงเทพมหานครสำหรับน้ำมันเบนซินและน้ำมันที่คล้ายกัน น้ำมันดีเซลและน้ำมันที่คล้ายกัน และภาษีปีโตรเลียม ซึ่งสถานการการค้าปลีกในเขตกรุงเทพมหานครเป็นผู้จำหน่ายได้ไม่เกินลิตรละห้าสตางค์ ราคาขายปลีกที่สูงเพิ่มขึ้นไม่เกินจำนวนภาษีที่เรียกเก็บตามมาตรา ๑๑๑ ไม่ถือว่าเป็นการต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยการกำหนดราคาสินค้าและป้องกันการผูกขาด

มาตรา ๑๑๒ กรุงเทพมหานครมีอำนาจออกข้อบัญญัติเพื่อเก็บภาษีและค่าธรรมเนียมเพิ่มขึ้นได้ไม่เกินร้อยละสิบของภาษี และค่าธรรมเนียมประเภทใดประเภทหนึ่งหรือทุกประเภทดังต่อไปนี้

(๑) ภาษีการค้าตามประมวลรัษฎากร

(๒) ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขายสุราตามกฎหมายว่าด้วยสุรา

(๓) ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตในการเล่นการพนันตามกฎหมายว่าด้วยการพนัน

ในการเสียภาษีและค่าธรรมเนียมตามมาตรา ๑๑๒ เศษของหนึ่งบาทให้ตัดทิ้ง

ภาษีและค่าธรรมเนียมตามมาตรา ๑๑๒ ให้ถือเป็นภาษีและค่าธรรมเนียมตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

มาตรา ๑๑๓ กิจการใดที่กฎหมายมอบหน้าที่ให้เทศบาลเป็นเจ้าหน้าที่ดำเนินการ ถ้ากิจการนั้นอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครให้กรุงเทพมหานครเป็นเจ้าหน้าที่ดำเนินการตามกฎหมายนั้น และบรรดาค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาตและค่าปรับเนื่องในกิจการเช่นว่านั้นให้เป็นรายได้ของกรุงเทพมหานคร

มาตรา ๑๑๔ กรุงเทพมหานครอาจออกข้อบัญญัติเรียกเก็บค่าธรรมเนียมใดๆ จากผู้ซึ่งใช้หรือได้ประโยชน์จากบริการสาธารณะที่กรุงเทพมหานคร จัดให้มีขึ้นได้เมื่อได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

มาตรา ๑๑๕ ในการจัดเก็บภาษีอากรและค่าธรรมเนียมตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ปลัดกรุงเทพมหานคร รองปลัดกรุงเทพมหานคร ผู้อำนวยการสำนัก หัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นซึ่งมีฐานะเป็นสำนัก ผู้อำนวยการเขต ผู้อำนวยการกองหัวหน้ากอง หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่าที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแต่งตั้งเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่อำนาจและหน้าที่ปฏิบัติการตามกฎหมาย เว้นแต่กฎหมายว่าด้วยการนั้นจะได้กำหนดไว้เป็นประการอื่น

ในการบังคับเรียกเก็บภาษีอากรค้างชำระ ให้ปลัดกรุงเทพมหานคร หรือผู้อำนวยการเขต โดยความเห็นชอบของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมีอำนาจสั่งยึด และส่งขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้ต้องรับผิดชอบเสียภาษีอากรได้ โดยมีต้องขอให้ศาลออกหมายยึดหรือสั่ง

วิธียึดและขายทอดตลาดทรัพย์สินดังกล่าวในวรรคสอง ให้ปฏิบัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง โดยอนุโลม

เงินที่ได้จากการขายทอดตลาด เมื่อหักค่าธรรมเนียมกับค่าใช้จ่ายในการยึด และขาย และเงินภาษีอากรค้างชำระออกแล้ว ถ้ามีเงินเหลือให้คืนแก่เจ้าของทรัพย์สิน

มาตรา ๑๑๖ กรุงเทพมหานครจะมอบให้กระทรวง ทบวง กรม ซึ่งมีหน้าที่จัดเก็บภาษีอากร หรือค่าธรรมเนียม เรียกเก็บภาษีอากรหรือค่าธรรมเนียมเพื่อกองกรุงเทพมหานครก็ได้ ในกรณีเช่นนั้นเมื่อได้หักค่าใช้จ่ายตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงแล้ว ให้กระทรวง ทบวง กรม นั้นส่งมอบให้แก่กรุงเทพมหานคร

มาตรา ๑๑๗ กรุงเทพมหานครอาจมีรายได้ดังต่อไปนี้

- (๑) รายได้จากทรัพย์สินของกรุงเทพมหานคร
- (๒) รายได้จากสาธารณูปโภคของกรุงเทพมหานคร
- (๓) รายได้จากการพาณิชย์ของกรุงเทพมหานคร การทำกิจการร่วมกับบุคคลอื่นหรือจาก

สหการ

(๔) ภาษีอากรหรือค่าธรรมเนียมตามที่จะมีกฎหมายบัญญัติไว้ให้เป็นของเทศบาล หรือ มีกฎหมายบัญญัติให้เป็นของกรุงเทพมหานครโดยเฉพาะ

(๕) ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาต และค่าปรับตามที่จะมีกฎหมายบัญญัติไว้

(๖) ค่าบริการตามมาตรา ๕๒

(๗) รายได้จากการจำหน่ายพันธบัตร เมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี และ ตราเป็นข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร

(๘) เงินกู้จากกระทรวง ทบวง กรม องค์การ หรือนิติบุคคลต่าง ๆ ซึ่งได้รับความ เห็นชอบจากสภากรุงเทพมหานคร

(๙) เงินอุดหนุนจากรัฐบาล ส่วนราชการ หรือราชการส่วนท้องถิ่นอื่นและเงินสมทบ จากรัฐบาล

(๑๐) เงินช่วยเหลือจากต่างประเทศ องค์การต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศ

(๑๑) เงินกู้จากต่างประเทศ องค์การต่างประเทศ หรือองค์การระหว่างประเทศ ซึ่งได้ ได้รับความเห็นชอบจากสภากรุงเทพมหานคร

(๑๒) เงินและทรัพย์สินอย่างอื่นที่มีผู้อุทิศให้

(๑๓) เงินช่วยเหลือหรือเงินค่าตอบแทน

(๑๔) รายได้จากทรัพย์สินของแผ่นดิน หรือรัฐวิสาหกิจที่ดำเนินการเพื่อมุ่งแสวงหากำไร

ในกรุงเทพมหานครตามที่จะมีกฎหมายกำหนด

(๑๕) รายได้จากการจัดเก็บภาษีทรัพย์สินหรือค่าธรรมเนียมพิเศษตามที่จะมีกฎหมายกำหนด

(๑๖) รายได้อื่นตามที่จะมีกฎหมายบัญญัติให้เป็นของกรุงเทพมหานคร

มาตรา ๑๑๘ กรุงเทพมหานครอาจมีรายจ่ายดังต่อไปนี้

(๑) เงินเดือน

(๒) ค่าจ้างประจำ

(๓) ค่าจ้างชั่วคราว

- (๔) ค่าตอบแทน
- (๕) ค่าใช้สอย
- (๖) ค่าสาธารณูปโภค
- (๗) ค่าครุภัณฑ์
- (๘) ค่าวัสดุ
- (๙) ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง
- (๑๐) เงินอุดหนุน
- (๑๑) รายจ่ายอื่นตามที่กฎหมายหรือระเบียบของกรุงเทพมหานครกำหนดไว้
- (๑๒) รายจ่ายตามข้อผูกพัน

มาตรา ๑๑๙ การจ่ายเงินของกรุงเทพมหานครให้เป็นไปตามที่ได้อนุญาตไว้ในข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ประจำปีหรือข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม การจ่ายเงินซึ่งมิได้อนุญาตไว้ในข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือข้อบัญญัติว่าด้วยการนั้น

มาตรา ๑๒๐ ให้สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้ตรวจสอบการรับเงิน การจ่ายเงิน การบัญชี การเงิน และทรัพย์สินอื่น ๆ ของกรุงเทพมหานคร

เมื่อสิ้นงบประมาณให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครประกาศรายงานการรับจ่ายเงินประจำปีงบประมาณที่สิ้นสุดลงนั้นในราชกิจจานุเบกษาโดยมีชกข์

รายงานการรับจ่ายเงินประจำปีตามวรรคสอง เมื่อสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบแล้ว ให้ทำรายงานผลการตรวจสอบเสนอผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเพื่อเสนอสภากรุงเทพมหานคร

หมวด ๘

ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐบาลกับกรุงเทพมหานคร

มาตรา ๑๒๑ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ราชการอันนอกเหนือจากที่พระราชบัญญัติและกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร ถ้ากระทรวง ทบวง

กรมใด เห็นสมควรส่งข้าราชการมาประจำกรุงเทพมหานครเพื่อปฏิบัติราชการ ในหน้าที่ของ
กระทรวง ทบวง กรม นั้น ๆ ก็ย่อมกระทำได้ โดยทำความตกลงกับกรุงเทพมหานคร

มาตรา ๑๒๒ การตั้งงบประมาณเป็นเงินอุดหนุนในกรุงเทพมหานคร ให้รัฐบาลตั้งให้
กรุงเทพมหานครโดยตรง

ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายอื่น เงินอุดหนุนที่รัฐบาลจัดให้แก่กรุงเทพมหานครนั้น
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยจะออกระเบียบกำหนดการใช้จ่ายเงินดังกล่าวก็ได้

มาตรา ๑๒๓ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีอำนาจและหน้าที่ควบคุมดูแลการ
ปฏิบัติราชการของกรุงเทพมหานคร เพื่อการนี้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีอำนาจสั่งสอบ
สวนข้อเท็จจริง หรือสั่งให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครชี้แจงแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการ
ปฏิบัติราชการของกรุงเทพมหานคร ในกรณีที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเห็นว่าการปฏิบัติ
ใด ๆ ของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครขัดต่อกฎหมาย มติของคณะรัฐมนตรีหรือเป็นไปในทางที่
อาจทำให้เสียประโยชน์ของกรุงเทพมหานคร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยจะยับยั้งหรือ
สั่งการตามที่เห็นสมควรก็ได้

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๑๒๔ ในระหว่างที่ยังมิได้ตราพระราชกฤษฎีกา ออกกฎกระทรวง ระเบียบ
ข้อบังคับ ข้อบัญญัติ ประกาศ หรือคำสั่ง เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ให้นำพระราช
กฤษฎีกา กฎกระทรวง ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อบัญญัติ ประกาศ หรือคำสั่งที่ใช้บังคับอยู่ใน
วันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษามาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๒๕ ให้ดำเนินการให้มีกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร
และผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครภายในสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๒๖ ให้กรุงเทพมหานครจัดให้มีส่วนราชการตามมาตรา ๖๐ ภายในเก้าสิบวัน
นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๒๗ ให้ดำเนินการเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร ผู้ว่าราชการกรุงเทพ
มหานครและสมาชิกสภาเขตให้เสร็จสิ้นภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๒๘ ในระหว่างที่ยังไม่มีกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานครและผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครให้นำบทบัญญัติแห่งกฎหมายเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมาใช้บังคับโดยอนุโลม และให้อำนาจหน้าที่ของผู้ว่าราชการจังหวัดตามกฎหมายนั้นเป็นอำนาจหน้าที่ของปลัดกรุงเทพมหานคร

ในการเลือกตั้งตามวรรคหนึ่ง ให้ถือเขตแต่ละเขตเป็นเขตเลือกตั้ง และให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยประกาศจำนวนสมาชิกสภากรุงเทพมหานครที่จะทำการเลือกตั้งในแต่ละเขตนั้น

จำนวนสมาชิกสภากรุงเทพมหานครในแต่ละเขตจะพึงมี ให้คำนวณตามเกณฑ์จำนวนราษฎรแต่ละเขตตามหลักฐานการทะเบียนราษฎรที่กระทรวงมหาดไทยประกาศครั้งสุดท้ายก่อนวันประกาศพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานครในราชกิจจานุเบกษา โดยถือเกณฑ์หนึ่งแสนคนต่อสมาชิกสภากรุงเทพมหานครหนึ่งคน เขตใดที่ราษฎรไม่ถึงหนึ่งแสนคนให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานครในเขตนั้นได้หนึ่งคนถ้าเขตใดมีราษฎรเกินหนึ่งแสนคนก็ให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานครในเขตนั้นเพิ่มขึ้น อีกหนึ่งคนต่อจำนวนราษฎรทุกหนึ่งแสนคน เศษของหนึ่งแสนถ้าถึงห้าหมื่นหรือกว่านั้นให้นับเป็นหนึ่งแสน

การประกาศตามวรรคสอง และผลการเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๒๙ ในระหว่างที่ยังไม่มีพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา ๕๘ ให้นำบัญชีอัตราเงินเดือนของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และผู้ช่วยเลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๕ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๒๐ มาใช้บังคับ

มาตรา ๑๓๐ นับตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับจนถึงวันเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานครตามมาตรา ๑๒๑ ให้สมาชิกสภากรุงเทพมหานครซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษายังมีวาระอยู่ในตำแหน่งต่อไป ในระหว่างระยะเวลาดังกล่าวเมื่อมีเหตุอันสมควร ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

มีอำนาจสั่งให้สมาชิกสภากรุงเทพมหานครทั้งคณะหรือแต่ละบุคคลพ้นจากตำแหน่ง และจะแต่งตั้งบุคคลที่เห็นสมควรดำรงตำแหน่งแทนก็ได้

ในกรณีที่สมาชิกสภากรุงเทพมหานครว่างลงในระหว่างระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยจะแต่งตั้งบุคคลที่เห็นสมควรดำรงตำแหน่งแทนก็ได้

มาตรา ๑๓๑ ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาคงอยู่ในตำแหน่งต่อไปจนกว่าผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครซึ่งได้รับเลือกตั้งตามมาตรา ๑๒๗ จะเข้ารับหน้าที่ ในระหว่างระยะเวลาดังกล่าวเมื่อมีเหตุอันสมควรให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีมีอำนาจสั่งให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครพ้นจากตำแหน่งและจะแต่งตั้งบุคคลที่เห็นสมควรดำรงตำแหน่งแทนก็ได้

มาตรา ๑๓๒ ให้ตำแหน่งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล และสารวัตรกำนันในเขตกรุงเทพมหานครที่มีอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ยังคงมีอยู่ต่อไป ถ้าในเขตหรือแขวงใดหมดความจำเป็นต้องมีตำแหน่งดังกล่าว ให้กรุงเทพมหานครประกาศยกเลิกตำแหน่งนั้นในราชกิจจานุเบกษา

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ป. ศิริสุลาลัย

นายกรัฐมนตรี

ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร

เรื่อง ควบคุมความเป็นระเบียบเรียบร้อยและการอนามัยในโรงภาพยนตร์ และรถยนต์ประจำทาง พ.ศ. ๒๕๑๘

โดยที่เป็นการสมควรตราข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง ควบคุมความเป็นระเบียบเรียบร้อย และการอนามัยในโรงภาพยนตร์ และรถยนต์ประจำทาง ในเขตกรุงเทพมหานคร

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖๖ (๓) (๔) และ (๑๗) ประกอบกับมาตรา ๖๗, ๗๐ และ ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๑๘ กรุงเทพมหานคร โดยได้รับความเห็นชอบจากสภากรุงเทพมหานครจึงตราข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครขึ้นไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ให้เรียกว่า “ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง ควบคุมความเป็นระเบียบเรียบร้อยและการอนามัยในโรงภาพยนตร์ และรถยนต์ประจำทาง พ.ศ. ๒๕๑๘”

ข้อ ๒ ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ ให้ใช้บังคับในเขตกรุงเทพมหานคร เมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวัน นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา และกรุงเทพมหานครเป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดาข้อบัญญัติ เทศบัญญัติ กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่งอื่น ๆ ในส่วนที่ได้ตราไว้แล้วในข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ หรือขัดหรือแย้งกับข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ ให้ใช้ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้แทน

ข้อ ๔ ในข้อบัญญัตินี้

“บุหรี” หมายความว่าตลอดถึง ยาสูบและยาเส้นด้วย

“สูบบุหรี” หมายความว่าตลอดถึงการสูบกถ้องด้วย

“ผู้ประกอบการกิจการโรงภาพยนตร์” หมายความว่า ผู้รับใบอนุญาตให้ประกอบการค้าโรงภาพยนตร์ตามพระราชบัญญัติสาธารณสุข พุทธศักราช ๒๔๘๔

“รถยนต์ประจำทาง” หมายความว่า รถยนต์บรรทุกคนโดยสาร เดินตามทางที่กำหนดไว้

“ผู้ประกอบการขนส่งประจำทาง” หมายความว่า ผู้รับใบอนุญาตให้ประกอบการขนส่งประจำทาง ด้วยรถยนต์โดยสารตามพระราชบัญญัติการขนส่ง พ.ศ. ๒๔๕๑

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า พนักงานเจ้าหน้าที่ตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร

ข้อ ๕ ให้บุคคลต่อไปนี้เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ เพื่อปฏิบัติการภายในเขตอำนาจหน้าที่ของตน

(๑) หัวหน้าเขต

(๒) ข้าราชการกรุงเทพมหานคร ซึ่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแต่งตั้งโดยกำหนดเขตอำนาจไว้

ข้อ ๖ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) เจ้าตรวจตราในโรงภาพยนตร์ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร

(๒) สั่งการให้เจ้าของโรงภาพยนตร์ ผู้ประกอบกิจการโรงภาพยนตร์ หรือผู้จัดการโรงภาพยนตร์ปฏิบัติให้ถูกต้องตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร

(๓) ขึ้นไปตรวจตราในรถยนต์ประจำทาง ในขณะที่มีการรับส่งผู้โดยสารเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร

(๔) สั่งการให้ผู้ประกอบการขนส่งประจำทาง พนักงานประจำรถยนต์ประจำทาง ปฏิบัติการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร

ข้อ ๗ ให้เจ้าของโรงภาพยนตร์ ผู้ประกอบกิจการโรงภาพยนตร์ ผู้จัดการโรงภาพยนตร์ จัดสถานที่โดยเฉพาะสำหรับผู้สูบบุหรี่ พร้อมทั้งแสดงเครื่องหมายหรือข้อความให้ชัดเจน และให้ติดตั้งเครื่องหมายหรือข้อความให้ผู้ชมภาพยนตร์ งดสูบบุหรี่ในห้องชมภาพยนตร์ไว้ให้เห็นได้ชัดเจนโดยทั่วไป โดยเฉพาะทางเข้าออกทุกทาง และให้ฉายภาพนิ่งซึ่งมีเครื่องหมายหรือข้อความเพื่องดสูบบุหรี่ ตามที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครกำหนด ในรอบหนึ่งไม่น้อยกว่า ๒ ครั้ง ครั้งละไม่น้อยกว่าสามสิบวินาที

ให้ผู้ประกอบการขนส่งประจำทางติดตั้งเครื่องหมาย หรือข้อความให้ผู้โดยสารงดสูบบุหรี่บนรถประจำทาง ไว้ให้เห็นได้ชัดเจนโดยทั่วไป โดยเฉพาะทางขึ้นลงทุกทางตามที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครกำหนด

ข้อ ๘ ห้ามมิให้ผู้ใดสูบบุหรี่หรือกระทำการใด ๆ ที่ทำให้เกิดควันในห้องชมภาพยนตร์ เว้นแต่จะสูบหรือกระทำในสถานที่ซึ่งจัดไว้โดยเฉพาะ

ห้ามมิให้ผู้ใดสูบบุหรี่ในรถยนต์ประจำทาง

ข้อ ๙ ห้ามมิให้ผู้ใดส่งเสียง ทำให้เกิดเสียง หรือกระทำความอื้ออึงจนเป็นเหตุให้เกิดความรำคาญแก่ผู้อื่น โดยไม่มีเหตุอันสมควรในห้องชมภาพยนตร์

ข้อ ๑๐ ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการอนาจาร ในห้องชมภาพยนตร์

ข้อ ๑๑ ให้ผู้ประกอบการกิจการโรงภาพยนตร์ ผู้จัดการโรงภาพยนตร์ มีหน้าที่ควบคุมให้พนักงานของโรงภาพยนตร์ทำการสอดส่อง และว่ากล่าวตักเตือนมิให้ผู้ใดฝ่าฝืนตามข้อ ๘ วรรคแรก ข้อ ๙ และข้อ ๑๐ ในห้องชมภาพยนตร์ หากผู้ใดไม่ปฏิบัติตาม ให้แจ้งเจ้าพนักงานตำรวจ เพื่อดำเนินคดีต่อไป

พนักงานประจำรถยนต์ประจำทาง มีหน้าที่สอดส่องและว่ากล่าวตักเตือนมิให้ผู้ใดสูบบุหรี่ในรถยนต์โดยสารประจำทาง หากผู้ใดไม่ปฏิบัติตามให้แจ้งเจ้าพนักงานตำรวจ เพื่อดำเนินคดีต่อไป

ข้อ ๑๒ เจ้าของผู้ประกอบการกิจการโรงภาพยนตร์ ผู้จัดการโรงภาพยนตร์ ไม่ปฏิบัติตามข้อ ๗ วรรคแรก แห่งข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ มีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้ประกอบการขนส่งประจำทางไม่ปฏิบัติตามข้อ ๗ วรรคสอง แห่งข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

ข้อ ๑๓ ผู้ใดฝ่าฝืนข้อ ๘ วรรคแรก แห่งข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

ผู้ใดฝ่าฝืนข้อ ๘ วรรคสอง แห่งข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

ข้อ ๑๔ ผู้ประกอบกิจการโรงภาพยนตร์ ผู้จัดการโรงภาพยนตร์ ไม่ปฏิบัติตามข้อ ๑๑
วรรคแรก แห่งข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

พนักงานประจำรถยนต์ประจำทาง ไม่ปฏิบัติตามข้อ ๑๑ วรรคสอง แห่งข้อบัญญัติ
กรุงเทพมหานคร มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

ข้อ ๑๕ ผู้ใดฝ่าฝืนข้อ ๘ หรือข้อ ๑๐ แห่งข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร มีความผิด
ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

ข้อ ๑๖ ให้หัวหน้าเขตมีอำนาจเปรียบเทียบกำหนดค่าปรับได้ สำหรับความผิดที่ละเมิด
ต่อข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร ในเขตท้องที่ของตน

ข้อ ๑๗ ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร มีหน้าที่รักษาการและให้มีอำนาจออกคำสั่งข้อ
บังคับ ระเบียบ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร

ประกาศ ณ วันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๑๕

ธรรมนูญ เทียนเงิน

(นายธรรมนูญ เทียนเงิน)

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

หมายเหตุ เหตุผลในการประกาศใช้ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร คือ เนื่องจากขณะนั้นยังไม่มี
ข้อบัญญัติควบคุมความเป็นระเบียบเรียบร้อย และการอนามัยในโรงภาพยนตร์และ
รถยนต์ประจำทาง ใช้บังคับในเขตกรุงเทพมหานคร และเพื่อดำเนินการให้เป็น
ไปตามอำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ
กรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๑๔ จึงจำเป็นต้องตราข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร

ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร

เรื่อง การรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยในเขต

กรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๓

โดยที่เป็นการสมควรมีข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง การรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยในเขตกรุงเทพมหานคร

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖๖ และมาตรา ๖๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๑๘ กรุงเทพมหานครโดยได้รับความเห็นชอบจากสภากรุงเทพมหานครจึงตราข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครขึ้นไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้เรียกว่า “ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง การรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยในเขตกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๓”

ข้อ ๒ ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาและกรุงเทพมหานครกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้

“ทางระบายน้ำ” หมายความว่า แม่น้ำ คลอง คู ลำราง ลำกระโดง หรือท่อระบายน้ำที่ประชาชนใช้ร่วมกัน

“ถนน” หมายความว่า ทางบกหรือสะพานที่ประชาชนใช้ในการจราจร และหมายความรวมถึงทางเท้าหรือไหล่ทางด้วย

ข้อ ๔ ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครรักษาการตามข้อบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกคำสั่ง ข้อบังคับ ระเบียบ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้

หมวด ๑

การรักษาต้นไม้

ข้อ ๕ ผู้ใดโดยไม่มีเหตุอันสมควรเข้าไปหรือปล่อยสัตว์เข้าไปในสวนหย่อม หรือบริเวณสถานที่กรุงเทพมหานคร ได้ปลูกต้นไม้หรือหญ้าและได้ประกาศห้ามไว้ ณ สถานที่ดังกล่าว ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

ข้อ ๖ ผู้ใดทิ้งขยะมูลฝอย กรวด หิน ดิน เลน ทราช หรือสิ่งอื่นใดที่น่าจะเป็นอันตรายแก่หญ้าหรือต้นไม้ลงที่สนามหญ้าหรือโคนต้นไม้ซึ่งปลูกหรือมีไว้เพื่อประโยชน์สาธารณะ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

ข้อ ๗ ผู้ใดตัดหรือโค่นต้นไม้หรือกระทำด้วยประการใด ๆ อันเป็นการทำลายต้นไม้ซึ่งปลูกหรือมีไว้เพื่อประโยชน์สาธารณะโดยไม่ได้รับอนุญาตอันชอบด้วยกฎหมาย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

หมวด ๒

การรักษาทางระบายน้ำ

ข้อ ๘ ผู้ใดโดยไม่มีเหตุอันสมควรเข้าไป หรือจูง ไล่ หรือต้อนให้สัตว์เข้าไปในทางระบายน้ำหรือแหล่งน้ำสาธารณะภายในบริเวณที่กรุงเทพมหานครได้ประกาศห้ามไว้ ณ สถานที่ดังกล่าว ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

ข้อ ๙ ผู้ใดเทหรือทิ้งซากสัตว์ ขยะมูลฝอย ลงในทางระบายน้ำหรือแหล่งน้ำสาธารณะ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

ข้อ ๑๐ ผู้ใดเทหรือทิ้ง หรือกระทำด้วยประการใด ๆ ให้กรวด หิน ดิน ทราช หรือเศษวัสดุก่อสร้างไหลหรือตกลงในท่อระบายน้ำที่ประชาชนใช้สำหรับการระบายน้ำ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

ข้อ ๑๑ ผู้ใดเทหรือทิ้ง หรือปล่อยหรือระบายอุจจาระ บั๊สสาวะ หรือสิ่งปฏิกูลจากตัวอาคารหรือจากยานพาหนะลงในทางระบายน้ำหรือแหล่งน้ำสาธารณะ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามพันบาท

ข้อ ๑๒ ผู้ใดถมหรือปลูกสร้างสิ่งใด ๆ ลงในทางระบายน้ำ หรือกระทำด้วยประการใด ๆ ให้ทางระบายน้ำอุดตัน หรือระบายน้ำไม่สะดวกโดยไม่ได้รับอนุญาตอันชอบด้วยกฎหมาย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

หมวด ๓

การรักษาถนน

ข้อ ๑๓ ผู้ใดขับรถบรรทุกกวาด หิน ดิน เลน หรือทรายโดยไม่จัดให้มีการป้องกันให้สิ่งดังกล่าวตกหล่นหรือร่วงไหลลงบนถนน อันอาจก่อเหตุเดือดร้อนรำคาญหรือทำให้ถนนสกปรกเปรอะเปื้อนต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

ข้อ ๑๔ ผู้ใดล้างรถยนต์บนถนน ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

ข้อ ๑๕ ผู้ใดซ่อมรถยนต์หรือจักรยานยนต์บนถนน เว้นแต่เป็นการซ่อมรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ที่ขัดข้องในระหว่างเดินทาง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

ข้อ ๑๖ ผู้ใดตั้ง วาง กอง หรือทิ้งไม้ กววด หิน ดิน เลน ทราย เสา ท่อ หรือวัตถุอื่นใดบนถนนในลักษณะเกะกะกีดขวาง โดยไม่ได้รับอนุญาตอันชอบด้วยกฎหมายหรือได้รับอนุญาตแล้วแต่ละเลขหรือปล่อยให้สิ่งดังกล่าวออกนอกบริเวณที่ได้รับอนุญาต ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

ข้อ ๑๗ ผู้ใดทุบ กระทบ แกะ ทิ้ง หรือจอดรถยนต์หรือกระทำด้วยประการใด ๆ ลงบนทางเท้า โดยไม่ได้รับอนุญาตอันชอบด้วยกฎหมาย อันอาจทำให้ทางเท้าชำรุดเสียหาย ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

หมวด ๔

การรักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อย

ข้อ ๑๘ ผู้ใดโดยไม่มีเหตุอันสมควร ปีนป่าย นั่ง หรือขึ้นไปบนรั้ว กำแพง ต้นไม้ หรือคอกต้นไม้ในที่สาธารณะ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

ข้อ ๑๙ ผู้ใดผลัก โยน หรือกระทำด้วยประการใด ๆ เป็นเหตุให้ป้ายชื่อถนน ตรอก ซอย หรือคลอง หรือป้ายอันใดของกรุงเทพมหานครชำรุดเสียหายหรือไร้ประโยชน์ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

ข้อ ๒๐ ผู้ใดแขวนหรือติดสิ่งใดเหนือทางเท้าริมถนนที่มีผิวจราจรกว้างตั้งแต่ ๖ เมตรขึ้นไป ปล่อยให้สิ่งนั้นกีดขวางไม่เรียบร้อย หรือส่วนต่ำสุดของสิ่งนั้นสูงจากพื้นทางเท้าน้อยกว่า ๑.๘๐ เมตร ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

ประกาศ ณ วันที่ ๑๔ เมษายน พ.ศ. ๒๕๒๓

เชาวน์วัศ สุตลาภา

(นายเชาวน์วัศ สุตลาภา)

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

หมายเหตุ เหตุผลในการประกาศใช้ข้อบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ในปัจจุบันนี้กรุงเทพมหานครมีปัญหาเป็นอันมากเกี่ยวกับการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง สมควรให้ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครมีส่วนช่วยรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมืองให้ สมกับเป็นนครหลวงของประเทศ จึงจำเป็นต้องตราข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้

ระเบียบกรุงเทพมหานคร

ว่าด้วยหลักเกณฑ์การตั้งสถานบริการจำหน่ายน้ำมัน

พ.ศ. ๒๕๑๙

ด้วยกรุงเทพมหานคร ได้พิจารณาเห็นว่า ปัจจุบันมีการก่อสร้างอาคารเพื่อใช้เป็นสถานบริการจำหน่ายน้ำมันเป็นจำนวนมาก บางแห่งมีการประกอบกิจการซ่อมเครื่องยนต์ด้วย เพื่อเป็นการป้องกันเหตุเดือดร้อนรำคาญแก่ผู้อยู่อาศัยใกล้เคียง และความปลอดภัยทางด้านอัคคีภัย อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๘ (๕) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๑๘ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร จึงให้วางระเบียบว่าด้วยหลักเกณฑ์การตั้งสถานบริการจำหน่ายน้ำมันไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยหลักเกณฑ์การตั้งสถานบริการจำหน่ายน้ำมัน พ.ศ. ๒๕๑๙”

ข้อ ๒. บรรดาระเบียบข้อบังคับหรือคำสั่งอื่นใดในส่วนที่ได้กำหนดไว้แล้ว ในระเบียบนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๓. ในประกาศนี้

“สถานบริการจำหน่ายน้ำมัน” หมายความว่า ถึงอาคารและบริเวณที่ใช้เป็นสถานที่ตั้งเครื่องสูบน้ำมันเพื่อจำหน่าย รวมทั้งสถานบริการล้างอัดฉีดด้วย

“สถานบริการล้างอัดฉีด” หมายความว่า ถึงอาคารและบริเวณที่ใช้เพื่อการล้างอัดฉีดรถยนต์

“กิจการซ่อมเครื่องยนต์” หมายความว่า ถึงการซ่อมเครื่องยนต์ ของรถยนต์ และจักรยานยนต์

ข้อ ๔. ถนนที่จะอนุญาตให้ตั้งสถานบริการจำหน่ายน้ำมัน จะต้องมีความกว้างไม่น้อยกว่า ๘.๐๐ เมตร

ข้อ ๕. สถานที่บริการจำหน่ายน้ำมันที่ไม่มีกิจการซ่อมเครื่องยนต์

๕.๑ สถานที่ขุดตั้งสถานีบริการจำหน่ายน้ำมัน ต้องมีสถานบริการล้างอัดฉีดด้วย

๕.๒ สถานบริการล้างอัดฉีดต้องมีลักษณะดังนี้

๕.๒.๑ มีที่ล้างรถอยู่ห่างเขตที่ดินเอกชนไม่น้อยกว่า ๕.๐๐ เมตร

๕.๒.๒ มีการป้องกันมิให้ละอองน้ำเข้าไปในที่ดินข้างเคียงได้

๕.๒.๓ มีห้องอัดฉีดตั้งอยู่ภายในอาคาร ซึ่งห่างเขตที่ดินไม่น้อยกว่า ๕.๐๐ เมตร และมีระยะห่างจากเขตถนนใหญ่ไม่น้อยกว่า ๑๔.๐๐ เมตร

๕.๓ ที่ดินที่ขุดตั้งสถานีบริการจำหน่ายน้ำมันต้องมีระยะกว้างตามหน้าถนนไม่น้อยกว่า ๒๕.๐๐ เมตร ยกเว้นตามข้อ ๖.๒

๕.๔ ตัวเครื่องสูบน้ำมันต้องตั้งห่างจากเขตถนนเข้าไปไม่น้อยกว่า ๓.๐๐ เมตร

๕.๕ ตัวอาคารของสถานีบริการจำหน่ายน้ำมันต้องมีระยะห่างจากเขตถนนใหญ่ไม่น้อยกว่า ๑๔.๐๐ เมตร

๕.๖ สถานีบริการจำหน่ายน้ำมันจะต้องอยู่ห่างจากเขตอนุสาวรีย์ หรือสถานที่สำคัญ อันควรเขตชุธระยะไม่น้อยกว่า ๒๐๐ เมตร ทั้งนี้วัดระยะตามแนวถนน

๕.๗ เขตสถานีบริการจำหน่ายน้ำมันต้องมีระยะห่างจากเครื่องสูบน้ำมันขององค์การเชื้อเพลิง ไม่น้อยกว่า ๕๐๐ เมตร

๕.๘ สถานีบริการจำหน่ายน้ำมันต้องจัดทำบ่อกักน้ำมัน เพื่อให้น้ำโสโครกผ่านบ่อนก่อนที่จะปล่อยไปลงท่อระบายน้ำสาธารณะ ในกรณีที่ไม่มีทางระบายน้ำริมถนน ต้องจัดสร้างบ่อซึมขุ่นรับน้ำภายในที่ดินให้เพียงพอด้วย

๕.๙ สถานีบริการจำหน่ายน้ำมันต้องมีส้วมอย่างน้อยหญิง ๑ ที่ ชาย ๑ ที่ และที่บัสสาวะชาย ๑ ที่

ข้อ ๖. สถานบริการจำหน่ายน้ำมันที่มีกิจการซ่อมเครื่องยนตร์รวมอยู่ด้วย นอกจากมีลักษณะและแผนผังบริเวณตามข้อ ๕ แล้ว สถานที่จะต้องมีลักษณะและแผนผังบริเวณดังนี้ด้วย

- ๖.๑ มีตัวอาคารเพื่อกิจการซ่อมเครื่องยนตร์โดยเฉพาะ และถูกต้องตามประกาศกรุงเทพมหานคร เรื่องหลักเกณฑ์สถานที่ประกอบการค้าฯ ประเภทซ่อมและหรือพ่นสีรถยนต์ หรือจักรยานยนต์ ที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน
- ๖.๒ อาคารตามข้อ ๖.๑ ต้องอยู่ห่างเขตที่ดินโดยรอบไม่น้อยกว่า ๕.๐๐ เมตร และอยู่นอกบริเวณ ๑๕.๐๐ เมตร จากเขตถนนด้านหน้า

ข้อ ๗. สถานบริการจำหน่ายน้ำมันที่ตั้งอยู่มุมถนนสองสายตัดกัน ถนนสายใดสายหนึ่งจะต้องมีขนาดกว้างตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๔ ทั้งจะต้องมีลักษณะและแผนผังบริเวณดังนี้

- ๗.๑ ในกรณีที่ถนนสองสายตัดกันดังต่อไปนี้
  - (ก) ถนนที่ตัดกันอีกสายหนึ่งมีขนาดกว้างไม่เกินกว่า ๖.๐๐ เมตร หรือ
  - (ข) ถนนที่ตัดกันสายใดสายหนึ่ง เป็นถนนตันและมีซอยแยกที่เป็นซอยตัน ถนนและซอยตันนั้น จะต้องมีความยาวรวมกันไม่เกิน ๑ กิโลเมตร และในถนนและซอยตันนั้นจะต้องมีตัวอาคารพักอาศัยเท่านั้น
 กรณีทั้ง (ก) และ (ข) ดังกล่าวที่ดินจะต้องมีระยะกว้างตามหน้าถนนสายใดสายหนึ่งไม่น้อยกว่า ๒๕.๐๐ เมตร และจะต้องสร้างทางเท้าและทางเข้าออกด้านถนนทั้งสองสายตามที่กรุงเทพมหานครกำหนด
- ๗.๒ ในกรณีที่ถนนสองสายตัดกันนอกจากกรณีในข้อ ๗.๑ แล้ว ที่ดินแต่ละด้านจะต้องมีระยะกว้างตามหน้าถนนไม่น้อยกว่า ๔๐.๐๐ เมตร และจะต้องเว้นที่ดินรูปสามเหลี่ยมตอนมุมถนนสองสายตัดกัน มีระยะจากจุดตัดกันของเขตถนนสองสายเข้าไปทั้งสองด้าน ตามเขตที่ดินระยะ ๑๕.๐๐ เมตร เท่ากัน โดยต้องยกให้เป็นสาธารณะ เพื่อเป็น

ถนนให้รถวิ่งผ่านได้ และกำหนดใหม่ทางเข้า—ออก ของสถานี
บริการจำหน่ายน้ำมันด้านที่ติดถนนไม่เกินด้านละ ๑ แห่ง มีขนาด
กว้างไม่เกิน ๘.๐๐ เมตร ทางเข้าออกนั้นจะต้องอยู่ตอนริมเขตสถานี
บริการจำหน่ายน้ำมันทั้งสองด้านซึ่งติดกับที่ดินข้างเคียง

ข้อ ๘. การตั้งสถานีบริการจำหน่ายน้ำมันที่ถนนสายใด ถึงแม้จะไม่ขัดหลักเกณฑ์
ตามที่ระบุข้างต้น แต่ถ้าถนนสายนั้น ๆ มีสถานีบริการจำหน่ายน้ำมันมากพอสมควรแล้ว ก็อาจ
จะไม่อนุญาตให้สร้างเพิ่มเติมอีกก็ได้

ข้อ ๙. การประกอบกิจการค้าต่าง ๆ ในบริเวณสถานีบริการจำหน่ายน้ำมัน ตามข้าง
ต้น จะต้องได้รับอนุญาตประกอบการค้าตามเทศบัญญัติ เรื่องควบคุมการค้าซึ่งเป็นทรงเก็ย
หรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ พ.ศ. ๒๕๑๕ ตามประเภทการค้าซึ่งกำหนดควบคุมไว้ด้วย

ข้อ ๑๐. ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่วันประกาศเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๑๕

ธรรมบุญ เทียนเงิน

(นายธรรมบุญ เทียนเงิน)

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

ระเบียบกรุงเทพมหานคร

ว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการขออนุญาตและการควบคุมการก่อสร้างอาคาร

พ.ศ. ๒๕๒๒

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อ ๑ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๕ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๒๐ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครออกระเบียบว่าด้วยวิธีการปฏิบัติเกี่ยวกับการขออนุญาตและการควบคุมการก่อสร้างอาคารไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ระเบียบนี้ให้เรียกว่า “ระเบียบกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยวิธีการปฏิบัติเกี่ยวกับการขออนุญาตและการควบคุมการก่อสร้างอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒”

ข้อ ๒. ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๒๒ เป็นต้นไป

ข้อ ๓. ให้ยกเลิก

(๑) ระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วย การปฏิบัติเกี่ยวกับการ ควบคุมการก่อสร้างอาคารของกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๑๘

(๒) ระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยวิธีการปฏิบัติเกี่ยวกับการควบคุมการก่อสร้างอาคารของกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๘

(๓) ระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยวิธีการปฏิบัติเกี่ยวกับการควบคุมการก่อสร้างอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒

ข้อ ๔. บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งอื่นใดซึ่งได้กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับข้อความในระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

หมวด ๑

การตรวจแบบขออนุญาตปลูกสร้างอาคาร

ข้อ ๕. การพิจารณาอนุญาตแผนผัง แบบก่อสร้าง และรายการที่ขึ้นอนุญาตที่เขต คือ อาคารพักอาศัย อาคารตึกแถว อาคารพาณิชย์ สูงไม่เกิน ๔ ชั้น ห้องแถวสูงไม่เกิน

๒ ชั้น อาคารเลี้ยงสัตว์ อาคารชั่วคราว รั้ว เขื่อน บ้าย ให้เขตใช้เวลาพิจารณาอนุญาตให้แล้วเสร็จภายใน ๑๐ วัน

การพิจารณาอนุญาตแผนผัง แบบก่อสร้าง และรายการที่ขึ้นขออนุญาตทางเขต และเป็นประเภทอาคารที่ต้องส่งให้หน่วยงานอื่นในสังกัดกรุงเทพมหานคร คือ กองวิศวกรรมจราจร กองผังเมืองและกองรังวัดที่ดินและที่สาธารณะ วิศวกรภาคร่วมพิจารณาอนุญาต ให้เขตแยกเรื่องส่งหน่วยงานดังกล่าวภายใน ๒ วัน โดยให้หน่วยงานที่ได้รับเรื่องตรวจพิจารณาให้ความเห็นและส่งกลับคืนเขตภายใน ๑๐ วัน และให้เขตพิจารณาอนุญาตภายใน ๕ วัน รวมเวลาในการพิจารณาอนุญาตปลูกสร้างอาคารทั้งสิ้นไม่เกิน ๑๗ วัน

ข้อ ๖. ในกรณีที่ข้อขัดข้องเกี่ยวกับการพิจารณาออกใบอนุญาต ให้ดำเนินการดังนี้

๖.๑ กรณีที่ข้อขัดข้องเกี่ยวกับแผนผัง แบบก่อสร้างและรายการไม่ถูกต้อง ให้เขตออก อ.๓ ภายใน ๓ วัน นับแต่วันรับเรื่อง หรือรับเรื่องคืนจากหน่วยงานสุดท้ายตามข้อ ๔ วรรค ๒ แล้วแต่กรณี โดยให้ระบุข้อที่จะต้องแก้ไขหมดทุกรายการในคราวเดียวกันอย่าให้มีการแจ้งแก้ไข แล้วแก้ไขอีกเป็นอันขาด

๖.๒ กรณีที่มีปัญหา ให้เขตสรุปเรื่องและทำความเข้าใจภายใน ๓ วัน เสนอปลัดกรุงเทพมหานครนับแต่วันรับเรื่อง หรือรับเรื่องคืนจากหน่วยงานอื่นตามข้อ ๔ วรรค ๒ แล้วแต่กรณี และให้ปลัดกรุงเทพมหานครวินิจฉัยสั่งการ ภายใน ๓ วัน

ข้อ ๗. การพิจารณาอนุญาตแผนผัง แบบก่อสร้าง และรายการที่ขึ้นขออนุญาตที่กองควบคุมอาคาร คือ อาคารตึกสูงเกิน ๔ ชั้น อาคารสาธารณะ อาคารพิเศษ หรือ อาคารอื่นใด ให้กองควบคุมอาคารแยกเรื่องส่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้แก่ กองรังวัดที่ดินและที่สาธารณะ กองอนามัยและสิ่งแวดล้อม กองผังเมือง กองวิศวกรรมจราจร วิศวกรภาค ภายใน ๒ วัน โดยให้หน่วยงานที่ได้รับเรื่องตรวจพิจารณาให้ความเห็น และส่งกลับคืนกองควบคุมอาคารภายใน ๑๐ วัน และให้สำนักการโยธาสรุปเรื่องและทำความเข้าใจภายใน ๑ วัน เสนอปลัดกรุงเทพมหานคร และให้ปลัดกรุงเทพมหานครพิจารณาอนุญาตภายใน ๓ วัน รวมเวลาในการพิจารณาอนุญาตปลูกสร้างอาคารทั้งสิ้นไม่เกิน ๒๒ วัน

ข้อ ๘. ในกรณีที่มีข้อขัดข้องเกี่ยวกับการพิจารณาออกใบอนุญาต ให้ดำเนินการดังนี้

๘.๑ กรณีที่มีข้อขัดข้องเกี่ยวกับแผนผัง แบบก่อสร้าง และรายการไม่ถูกต้องให้ผู้อำนวยการสำนักการโยธาออก อ. ๓ ภายใน ๓ วัน นับแต่วันรับเรื่องคืนจากหน่วยงานสุดท้ายตามข้อ ๗ โดยให้ระบุข้อที่จะต้องแก้ไขหมดทุกรายการในคราวเดียว อย่าให้มีภาระแจ้งแก้ไขแล้วแก้ไขอีกเป็นอันขาด

๘.๒ กรณีที่มีปัญหาให้กองควบคุมอาคาร สรุปเรื่องและทำความเข้าใจภายใน ๕ วัน เสนอปลัดกรุงเทพมหานคร นับแต่วันรับเรื่องคืนจากหน่วยงานสุดท้ายตามข้อ ๗

ข้อ ๙. กรณีการขออนุญาตปลูกสร้างอาคารที่ต้องส่งให้ส่วนราชการอื่นร่วมพิจารณา ให้เขตหรือกองควบคุมอาคารแล้วแต่กรณีแยกเรื่องส่งส่วนราชการนั้น ๆ ภายใน ๒ วัน นับแต่วันที่ได้รับเรื่องและให้เขตพิจารณาอนุญาตภายใน ๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับเรื่องคืน สำหรับกองควบคุมให้สรุปเรื่องและทำความเข้าใจภายใน ๕ วัน เสนอปลัดกรุงเทพมหานครนับแต่วันที่ได้รับเรื่องคืน และให้ปลัดกรุงเทพมหานครพิจารณาอนุญาตภายใน ๓ วัน

ข้อ ๑๐. กรณีที่มีข้อขัดข้องเกี่ยวกับการพิจารณาอนุญาตตามข้อ ๑ นำความในข้อ ๖ และ ข้อ ๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๑๑. เจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานใดไม่สามารถดำเนินการได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ ให้บันทึกเหตุผลเป็นลายลักษณ์อักษรเสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นทราบทันที เพื่อพิจารณาส่งการตามควรแก่กรณีต่อไป

ข้อ ๑๒. อาคารประเภทใดที่จะต้องส่งให้หน่วยงานอื่นในสังกัดกรุงเทพมหานครหรือส่วนราชการอื่นพิจารณา ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ใน หมวด ๒

หมวด ๒

ประเภทอาคารที่ต้องส่งให้หน่วยงานในสังกัด

กรุงเทพมหานครหรือส่วนราชการอื่นพิจารณา

ข้อ ๑๓. อาคารที่ขออนุญาตปลูกสร้างริมถนนซึ่งอยู่ในความดูแลของกรมทางหลวง กระทรวงคมนาคม ให้ผู้ขออนุญาตไปติดต่อกับกรมทางหลวง กระทรวงคมนาคม เพื่อกำหนดแนวเขต

ข้อ ๑๔. อาคารที่ขออนุญาตสร้างริมถนน ตรอก ซอย หรือบริเวณที่มีโครงการตัดถนน หรือมีการเวนคืนที่ดินเพื่อตัดถนน ให้เขตหรือกองควบคุมอาคารส่งเรื่องให้กองรังวัดที่ดินและที่สาธารณะตรวจสอบเกี่ยวกับแนวถนน แนวทางสาธารณะ แนวทางที่มีสภาพสาธารณะ และที่สาธารณะประโยชน์พร้อมทั้งกำหนดแนวอาคารที่จะปลูกสร้าง ยกเว้นเขตที่มีเจ้าหน้าที่รังวัดที่ดินประจำอยู่ ก็ให้กำหนดแนวเขตการก่อสร้างอาคารได้เอง โดยติดต่อประสานงานกับกองรังวัดที่ดินและที่สาธารณะ

ในกรณีอาคารที่ขออนุญาตไม่ติดแนวถนน แนวทางสาธารณะ แนวทางที่มีสภาพสาธารณะ และที่สาธารณะประโยชน์ และไม่อยู่ในบริเวณที่มีถนนโครงการ หากผู้ขออนุญาตแสดงสำเนาโฉนดมาโดยชัดเจนก็ไม่ต้องส่งกองรังวัดที่ดินและที่สาธารณะตรวจสอบอีก แต่ถ้าผู้ขออนุญาตแสดงใบยินยอมให้ใช้ที่ดินก็ให้ส่งกองรังวัดที่ดินและที่สาธารณะไปตรวจสอบ

ข้อ ๑๕. อาคารที่ขออนุญาตปลูกสร้างเพื่อใช้เป็นโรงงาน ให้แจ้งผู้ขออนุญาตให้ไปยังขออนุญาตในหลักการต่อกรมโรงงาน และกระทรวงอุตสาหกรรมเสียก่อน

ข้อ ๑๖. อาคารที่ขออนุญาตปลูกสร้างเพื่อใช้เป็นโรงมหรสพ ให้กองควบคุมอาคารส่งเรื่องให้กรมโยธาธิการ กระทรวงมหาดไทย พิจารณาตรวจสอบตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันอันตรายอันเกิดแก่การเล่นมหรสพ

ข้อ ๑๗. อาคารที่ขออนุญาตปลูกสร้างเพื่อใช้เป็นโรงแรม หรือสถานบริการ ให้กองควบคุมอาคารส่งเรื่องให้กองทะเบียน กรมตำรวจ พิจารณาตรวจสอบตามกฎหมายว่าด้วยโรงแรมหรือกฎหมายว่าด้วยสถานบริการแล้วแต่กรณี

ข้อ ๑๘. อาคารที่ขออนุญาตปลูกสร้างเพื่อใช้เป็นโรงมหรสพ โรงแรม โรงงาน ตลาด กัดตาการ โกดัง โรงพยาบาล หรือสถานพยาบาล โรงอาหาร สถานบริการ สถานีบริการน้ำมัน เคาเผาศพ หรือเตาอื่น ๆ รวมทั้งอาคารที่จะต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นในเรื่องเกี่ยวกับสุขลักษณะตามเทศบัญญัติ หรือข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครให้กองอนามัยและสิ่งแวดล้อมเพื่อพิจารณาตรวจสอบ

ข้อ ๑๙. อาคารทุกประเภทที่จะต้องจัดที่จอดรถที่กลับและทางเข้าออกของรถยนต์ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการก่อสร้างอาคาร และอาคารตึกแถวหรืออาคารพาณิชย์ประเภทรวมเป็นกลุ่ม ซึ่งมีจำนวนตั้งแต่ ๔๐ ห้องขึ้นไปและมีถนนจากภายในบริเวณที่ขออนุญาตทำการก่อสร้างเป็นทางเข้าออกของรถยนต์มาเชื่อมถนนหรือทางสาธารณะ ให้กองวิศวกรรมจราจรพิจารณา

ข้อ ๒๐. การขออนุญาตปลูกสร้างอาคารประเภทซึ่งมีเทศบัญญัติและข้อบัญญัติเรื่องกำหนดบริเวณซึ่งอาคารบางชนิดจะปลูกสร้างขึ้นมิได้ และข้อบัญญัติที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติควบคุมการก่อสร้างอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ให้ส่งกองผังเมืองพิจารณาก่อนเพื่อวัตถุประสงค์ทางผังเมือง

หมวด ๓

การตรวจอาคารที่ปลูกสร้างโดยมิได้รับอนุญาต

ข้อ ๒๑. เมื่อเจ้าหน้าที่เขตตรวจพบว่ามีการก่อสร้าง ต่อเติม หรือดัดแปลงอาคารโดยมิได้รับอนุญาต ให้ทำรายงานเสนอความเห็นต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นทันที เพื่อให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นออกคำสั่งให้ปลูกสร้างอาคารหรือผู้ดำเนินการระงับการก่อสร้าง หรือแก้ไขเปลี่ยนแปลง และหรือรื้อถอนอาคารแล้วแต่กรณีภายในวันเดียวกัน หรืออย่างช้าในวันรุ่งขึ้น

เมื่อมีคำสั่งตามความในวรรคแรกแล้ว ให้เขตส่งเรื่องดำเนินคดีโดยด่วนต่อไป ในการส่งเรื่องดำเนินคดีให้แนบแผนที่สังเขปแสดงสถานที่ก่อสร้าง โดยชัดเจน พร้อมระบุชื่อที่อยู่ของผู้ปลูกสร้างอาคารหรือผู้ดำเนินการ และถ้าปรากฏหลักฐานแน่ชัดว่าอาคารที่ปลูกสร้างโดยมิได้รับอนุญาตนั้นเป็นอาคารประเภทที่ต้องมีที่จอดรถที่กลับและทางเข้าออกของรถยนต์ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการก่อสร้าง ก็ให้ระบุไปด้วย

ในกรณีที่การร้องเรียนหรือตรวจพบว่าเขตใดมีการก่อสร้าง ต่อเติม หรือดัดแปลงอาคารโดยมิได้รับอนุญาต ให้แจ้งเขตดำเนินการตามความในวรรคแรก

ข้อ ๒๒. ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ตรวจพบว่ามีการก่อสร้าง ต่อเติม หรือดัดแปลงอาคารโดยมิได้รับอนุญาต และหาผู้ปลูกสร้างอาคารหรือผู้ดำเนินการไม่พบ พบแต่คนงานกำลังก่อสร้างอยู่ให้เจ้าหน้าที่ทำประกาศเป็นหนังสือไปปิดให้เห็นชัดในบริเวณก่อสร้างทันที และให้คนงาน

หยุดทำการก่อสร้างตามเวลาที่กำหนดไว้ในประกาศ หากคนงานยังฝ่าฝืนก็ให้ดำเนินคดีกับคนงาน
ทั้งนี้ให้แจ้งความกับตำรวจในท้องที่ทำการก่อสร้าง

ข้อ ๒๓. เมื่อส่งเรื่องแจ้งความตำรวจแล้ว จะต้องติดตามผลการดำเนินคดีจากตำรวจ
ทุกระยะ ๑๕ วัน เมื่อทราบผลการดำเนินคดีแล้ว ในกรณีที่คำสั่งร้องถอนหรือแก้ไขเปลี่ยนแปลง
อาการ หากเจ้าของยังไม่ยอมปฏิบัติตามคำสั่ง ก็ส่งเรื่องให้กองกฎหมายและคดีตรวจสอบ
ความถูกต้องของหลักฐานภายใน ๗ วัน นับแต่วันทราบผลการดำเนินคดีและให้กองกฎหมาย
และคดีรวบรวมเพื่อร้องขอต่อศาลให้บังคับให้มีการรื้อถอนอาการต่อไป

ในกรณีที่ศาลสั่งให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นเป็นผู้รื้อถอน ให้หน่วยงานผู้
หน้าที่ดำเนินการรื้อถอนให้เสร็จภายใน ๖๐ วัน

ข้อ ๒๔. ในกรณีที่ตรวจพบว่ามี การปลูกสร้างอาการโดยไม่ได้รับอนุญาต และเขตได้
ดำเนินการจนถึงมีการเปรียบเทียบปรับเรียบร้อยแล้ว ต่อมาพบว่ามี การปลูกสร้างอาการโดยไม่ได
รับอนุญาตนี้อีก ให้เขตดำเนินการตามขั้นตอนที่บัญญัติไว้ในกฎหมายกับผู้ต้องหาก่อนเดิม
ใหม่ได้อีก

หมวด ๔

การตรวจการก่อสร้างอาการซึ่งได้รับอนุญาต

ข้อ ๒๕. เมื่อมีการออกใบอนุญาตปลูกสร้างอาการไปแล้ว เขตและกองควบคุม
อาการต้องจัดเจ้าหน้าที่ตรวจสอบและรายงานการก่อสร้างอาการอย่างน้อย ๑ ครั้งต่อ ๑๕ วัน ว่า
มีการปลูกสร้างถูกต้องตามแบบที่ได้รับอนุญาตหรือไม่ หากพบว่ามี การปลูกสร้างผิดแบบจนแล้ว
เสร็จจึงรายงาน หรือรายงานเมื่อมีผู้ร้องเรียน และผลการสอบสวนปรากฏว่าเป็นการละเลย ให้
ถือว่าเป็นความบกพร่องของเจ้าหน้าที่ผู้มอบหน้าที่รับผิดชอบ

ข้อ ๒๖. การดำเนินการกับผู้ปลูกสร้างอาการที่ปลูกสร้างอาการไม่ตรงตามแบบที่ได้
รับอนุญาตให้นำความในหมวด ๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด ๕

เบ็ดเตล็ด

ข้อ ๒๗. การนับระยะเวลาที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ ให้นับแต่วันที่ผู้รับคำขอ ผู้
หน้าที่พิจารณา หรือผู้คำสั่งแล้วแต่กรณีได้รับเอกสารครบถ้วนสมบูรณ์ แต่ในกรณีที่ผู้รับคำขอ

ผู้หนาทพิจารณาหรือผู้คัดค้านเห็นว่าเอกสารที่ได้รับยังไม่ครบถ้วนหรือสมบูรณ์ ต้องแจ้งให้ผู้ยื่นคำขอทราบภายใน ๕ วัน นับแต่วันที่เขตหรือกองควบคุมอาคารแล้วแต่กรณีได้รับคำขอนั้นมาถึง

ระยะเวลาใดที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ ถ้าระยะเวลาไม่น้อยเกิน ๗ วัน ให้หมายถึงวันทำการ

ข้อ ๒๘. ให้สำนักผู้ตรวจราชการรับผิดชอบในการตรวจสอบ เปรียบเทียบตามผลการปฏิบัติตามระเบียบนี้ และให้สำนักนโยบายและแผนรับผิดชอบในการวิเคราะห์ ประเมินผลการปฏิบัติตามระเบียบนี้โดยประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้รายละเอียดตามที่สำนักนโยบายและแผนสอบถามมา

ข้อ ๒๙. การชำระค่าธรรมเนียมใบอนุญาต ให้เขตหรือกองควบคุมอาคารซึ่งเป็นเจ้าของเรื่องแล้วแต่กรณีเป็นผู้ชำระ เมื่อหน่วยงานใดชำระค่าธรรมเนียมและออกใบอนุญาตแล้วก็ให้หน่วยงานนั้นเก็บเรื่องเดิมไว้ แต่จะต้องส่งสำเนาใบอนุญาตพร้อมทั้งแผนผัง แบบก่อสร้าง และรายงานส่งให้ออกหน่วยงานหนึ่งซึ่งมิได้เป็นเจ้าของเรื่อง

ประกาศ ณ วันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๒๒

ถาวร พัฒนรัฐ

(นายถาวร พัฒนรัฐ)

ปลัดกรุงเทพมหานคร

ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

ระเบียบกรุงเทพมหานคร
ว่าด้วยหลักเกณฑ์การตั้งสถานีบริการจำหน่ายแก๊ส

พ.ศ. ๒๕๒๕

เนื่องจากปัจจุบันมีผู้นำแก๊สไปโครเลียมเหลวไปใช้เป็นเชื้อเพลิง ประกอบกับได้มีประกาศกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๒๔) ออกตามความในประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ ๒๘ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๔ และกฎกระทรวงที่ได้แก้ไข เพิ่มเติมจากกฎกระทรวงดังกล่าวไว้ บังคับ ดังนั้น เพื่อให้การตั้งสถานีบริการจำหน่ายแก๊สเป็นไปด้วยความเหมาะสมและเป็นมาตรฐานเดียวกัน รวมทั้งเพื่อความสะดวกปลอดภัยในการรับและป้องกันอัคคีภัยและให้เกิดระบบการจราจรที่ดี ทั้งเป็นการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและเพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕ (๖) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ ๒๔ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๒๐ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครจึงวางระเบียบว่าด้วยหลักเกณฑ์การตั้งสถานีบริการจำหน่ายแก๊สไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยหลักเกณฑ์การตั้งสถานีบริการจำหน่ายแก๊ส พ.ศ. ๒๕๒๕”

ข้อ ๒. บรรดาระเบียบข้อบังคับ หรือคำสั่งอื่นใดที่ได้กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้หรือขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๓. ในระเบียบนี้

“แก๊ส” หมายความว่า แก๊สไฮโดรคาร์บอนเหลว คือ โพรเพนโพรปีลีน นอร์มัลบิวเทน ไอโซ-บิวเทน หรือ บิวทีลีนส์ อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างผสมกัน เป็นส่วนใหญ่

“สถานที่บริการจำหน่ายแก๊ส” หมายความว่า สถานที่ที่จัดไว้สำหรับบรรจุแก๊ส แก๊สยานพาหนะโดยเฉพาะ และเป็นไปเพื่อการจำหน่าย รวมทั้งอาคารบริการภายในเขตสถานบริการด้วย

ข้อ ๔. ในการตั้งสถานบริการจำหน่ายแก๊ส นอกจากปฏิบัติตามกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๒๔) ออกตามความในประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ ๒๘ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๔ และกฎกระทรวงที่แก้ไขเพิ่มเติมกฎกระทรวงดังกล่าวแล้ว ต้องปฏิบัติตามระเบียบนี้ด้วย

ข้อ ๕. สถานที่ตั้ง

๕.๑ ที่ดินที่ขอตั้งสถานบริการจำหน่ายแก๊สต้องมีระยะกว้างตามหน้าถนนไม่น้อยกว่า ๒๕.๐๐ เมตร ยกเว้นตามข้อ ๕.๒ และกำหนดให้มีทางเข้า-ออก ๒ ทาง แยกจากกัน มีขนาดกว้างไม่น้อยกว่า ๔.๐๐ เมตร แต่ไม่เกิน ๘.๐๐ เมตร

๕.๒ สถานบริการจำหน่ายแก๊สที่ตั้งอยู่มุมถนนสองสายตัดกันจะต้องมีลักษณะและแผนผังบริเวณ ดังนี้

๕.๒.๑ ที่ดินแต่ละด้านจะต้องมีระยะกว้างตามหน้าถนนไม่น้อยกว่า ๔๐.๐๐ เมตร

๕.๒.๒ จะต้องเว้นที่ดินรูปสามเหลี่ยมตอนมุมถนนสองสายตัดกันมีระยะจากจุดตัดกันของเขตถนนสองสายเข้าไปทั้ง ๒ ด้าน ตามเขตที่ดินเป็นระยะ ๑๕.๐๐ เมตร เท่ากัน โดยต้องยกให้เป็นที่สาธารณะเพื่อเป็นถนนให้รถวิ่งผ่านได้

๕.๒.๓ ให้มีทางเข้า-ออกของสถานบริการจำหน่ายแก๊สด้านที่ติดถนนด้านละ ๑ แห่ง มีขนาดกว้างไม่น้อยกว่า ๔.๐๐ เมตร แต่ไม่เกิน ๘.๐๐ เมตร

๕.๓ เขตสถานบริการจำหน่ายแก๊สต้องมีรัศมีห่างจากเขตอนุสาวรีย์หรือสถานที่อันสำคัญอันควรเชิดชู มีระยะไม่น้อยกว่า ๒๐๐.๐๐ เมตร

ข้อ ๖. ต้องปฏิบัติตามอื่นตามที่ได้อนุญาตไว้ในข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง ความคุ้มครองค่าช่างเป็นทรงเกี้ยวหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ พ.ศ. ๒๕๑๕ ข้อบัญญัติกรุงเทพ

มหานคร เรื่อง ควบคุมการก่อสร้างอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ กฎกระทรวงฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๑๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมการก่อสร้างอาคารพุทธศักราช ๒๕๑๕ และพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ด้วย

ข้อ ๗. ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่วันประกาศเป็นต้นไป.

ประกาศ ณ วันที่ ๒๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๒๕

พล ร.อ. เทียม มกรานนท์

(เทียม มกรานนท์)

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

ระเบียบกรุงเทพมหานคร

ว่าด้วยการสุขาภิบาลเกี่ยวกับการขออนุญาตและการควบคุมการก่อสร้างชั่วคราว

พ.ศ. ๒๕๒๗

ด้วยปรากฏว่าในปัจจุบันคนงานก่อสร้างที่อาศัยอยู่ในบ้านพักชั่วคราวใช้ส้วมไม่ได้สุขลักษณะและมีจำนวนไม่เพียงพอ บางแห่งก็ไม่มีส้วม ขาดน้ำดื่ม น้ำใช้ที่สะอาดและปลอดภัย ไม่มีการเก็บรวบรวม ขยะที่ถูกหลักสุขาภิบาลและขาดระบบการกำจัดน้ำโสโครก อาจก่อให้เกิดการระบาดของโรคติดต่อ สาเหตุเนื่องมาจากอาคารชั่วคราวดังกล่าวบางแห่งไม่ได้ขออนุญาตปลูกสร้าง ตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ หรือขออนุญาตแต่ไม่ได้ปฏิบัติให้ถูกต้องตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง ควบคุมการก่อสร้าง พ.ศ. ๒๕๒๒ กรุงเทพมหานคร จึงเห็นสมควรกำหนดมาตรการเพื่อป้องกันและควบคุมการระบาดของโรคติดต่อสู่ประชาชน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อ ๑ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๔ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๒๐ และพระราชบัญญัติสาธารณสุข พุทธศักราช ๒๔๘๔ มาตรา ๖ ประกอบกับข้อ ๕ ข้อ ๗ และข้อ ๑๑ แห่งข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง ควบคุมการก่อสร้างอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร จึงวางระเบียบว่าด้วยวิธีการปฏิบัติเกี่ยวกับการขออนุญาตและการควบคุมการก่อสร้างอาคารชั่วคราวไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ระเบียบนี้ให้เรียกว่า “ระเบียบกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยการสุขาภิบาลเกี่ยวกับการขออนุญาตและการควบคุมการก่อสร้างอาคารชั่วคราว พ.ศ. ๒๕๒๗”

ข้อ ๒. ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๒ เดือน กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๒๗ เป็นต้นไป

ข้อ ๓. บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งอื่นใด ซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔. ในระเบียบนี้

“อาคารชั่วคราว” หมายความว่า สิ่งปลูกสร้างซึ่งปกติบุคคลอาจเข้าอยู่หรือเข้าใช้สอยได้ และมีกำหนดเวลาการรื้อถอน

“ผู้ขออนุญาต” หมายความว่า ผู้ขออนุญาตอาคารชั่วคราว

ข้อ ๕. ผู้ใดจะปลูกสร้างอาคารชั่วคราว ให้ยื่นคำขอรับอนุญาตจากผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

ผู้ขออนุญาตจะต้องเป็นเจ้าของอาคารชั่วคราวที่จะปลูกสร้าง หรือเป็นตัวแทนซึ่งได้รับมอบอำนาจโดยชอบด้วยกฎหมาย

ข้อ ๖. ผู้ขออนุญาตต้องกำหนดเวลารื้อถอน และต้องแสดงแผนผังแบบก่อสร้างเกี่ยวกับการสุขาภิบาลดังนี้

๖.๑ อาคารชั่วคราวที่จะปลูกสร้างต้องมีทางระบายน้ำที่ไหลแล้วไหลได้โดยสะดวกและเพียงพอ ก่อนปล่อยออกสู่ทางระบายน้ำสาธารณะจะต้องมีตะแกรงดักขยะอยู่ในที่สามารถตรวจสอบได้สะดวก

๖.๒ ต้องจัดให้มีส้วมที่ถูกสุขลักษณะ สำหรับคนงานที่เข้าพักอาศัยในอาคาร
ที่ คือ ๒๕ คน

ข้อ ๗. การตรวจอาคารชั่วคราวที่ปลูกสร้างโดยไม่ได้รับอนุญาต และปลูกสร้างผิดจากแบบที่ได้รับอนุญาตให้ถือปฏิบัติตามระเบียบกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการขออนุญาตและการควบคุมการก่อสร้างอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๕

ประกาศ ณ วันที่ ๑๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๒๗

พลเรือเอก เทียม มกรานนท์

(เทียม มกรานนท์)

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

ระเบียบกรุงเทพมหานคร

ว่าด้วยหลักเกณฑ์การตั้งสถานบริการจำหน่ายน้ำมัน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๘

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยหลักเกณฑ์การตั้งสถานบริการจำหน่ายน้ำมันชื่อเพลิง พ.ศ. ๒๕๑๕ ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๘ (๖) แห่งพระราชบัญญัติการบริหารราชการกรุงเทพ ฯ พ.ศ. ๒๕๒๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ ๒๔ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๒๐ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร จึงให้วางระเบียบว่าด้วยหลักเกณฑ์การตั้งสถานบริการจำหน่ายน้ำมันไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยหลักเกณฑ์การตั้งสถานบริการจำหน่ายน้ำมัน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๘”

ข้อ ๒. ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่วันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓. ให้ยกเลิกความใน ๕.๖ ของข้อ ๕. แห่งระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยหลักเกณฑ์การตั้งสถานบริการจำหน่ายน้ำมัน พ.ศ. ๒๕๑๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

๕.๖ สถานบริการจำหน่ายน้ำมันจะต้องอยู่ห่างจากเขตอนุสาวรีย์หรือสถานที่สำคัญอันควรเชิดชูมีระยะไม่น้อยกว่า ๒๐๐ เมตร ทั้งนี้วัดระยะตามรัศมีโดยรอบ

ข้อ ๔. ให้ยกเลิกความใน ๕.๗ ของข้อ ๕. แห่งระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยหลักเกณฑ์การจำหน่ายน้ำมัน พ.ศ. ๒๕๑๕

ประกาศ ณ วันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๒๘

อาษา เมฆสวรรค์

(นายอาษา เมฆสวรรค์)

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

ประกาศกรุงเทพมหานคร

เรื่อง ขี้แจงเอกสารประกอบการยื่นขออนุญาตปลูกสร้างอาคาร

เนื่องจากเทศบัญญัติควบคุมการก่อสร้างอาคาร พุทธศักราช ๒๕๔๓ ได้ถูกยกเลิกและใช้ข้อยบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่องควบคุมการก่อสร้างอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ แทนกรุงเทพมหานครจึงเห็นควรที่จะแก้ไขปรับประกาศกรุงเทพมหานคร เรื่อง ขี้แจงเอกสารประกอบการยื่นขออนุญาตปลูกสร้างอาคาร ฉบับลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๒๐ โดยใช้ประกาศกรุงเทพมหานครฉบับนี้แทน ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับข้อยบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่องควบคุมการก่อสร้างอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ จึงขอขี้แจงรายละเอียดเอกสารประกอบที่จะต้องใช้ในการยื่นขออนุญาตก่อสร้างอาคารไว้ ดังต่อไปนี้

๑. คำร้องขออนุญาตปลูกสร้างอาคารตามแบบ อ. ๑
๒. แผนผังแบบก่อสร้างและรายการ อย่างละ ๔ ชุด
๓. เจ้าของที่ดินซึ่งปลูกสร้างอาคารในที่ดินของตนเอง ต้องมีสำเนาภาพถ่ายโฉนดที่ดินซึ่งเจ้าของที่ดินเป็นผู้รับรองภาพถ่ายถูกต้อง
๔. การปลูกสร้างอาคารในที่ดินของบุคคลอื่น จะต้องมึหลักฐานการยินยอมอนุญาตให้ปลูกสร้างอาคารจากเจ้าของที่ดินมาแสดง โดยระบุขนาดขอบเขตของที่ดินที่ยินยอมให้ปลูกสร้างอาคารตามแบบหนังสือรับรองให้ทำการปลูกสร้างอาคารในที่ดินท้ายประกาศนี้ พร้อมด้วยสำเนาภาพถ่ายโฉนดที่ดินซึ่งเจ้าของที่ดินเป็นผู้รับรองภาพถ่ายถูกต้อง
๕. การปลูกสร้างอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก หรือส่วนใดส่วนหนึ่งของอาคารเป็นคอนกรีตเสริมเหล็ก อาคารที่ก่อสร้างด้วยวัสดุถาวร หรือวัสดุทนไฟเป็นส่วนใหญ่ จะต้องมึรายการคำนวณความมั่นคงแข็งแรงของอาคาร ๑ ชุด
๖. ถ้าอาคารที่ยื่นขออนุญาตเป็นอาคารที่มีลักษณะ ขนาด ประเภท ที่อยู่ในข่ายควบคุมตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๐๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติวิชาชีพวิศวกรรม พ.ศ. ๒๕๐๕ ตามรายการแนบท้ายประกาศนี้ ต้องมึหนังสือรับรองจากผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมแสดงว่าเป็นผู้คำนวณโครงสร้างควบคุมการก่อสร้างวางผัง ออกแบบ ทำรายการก่อสร้างตามแบบหนังสือรับรองของผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม

๑. ถ้าอาคารที่ขออนุญาต เป็นอาคารที่มีลักษณะและประเภทเกี่ยวกับงานออกแบบ งานอำนวยความสะดวกก่อสร้าง และงานวางโครงการ ซึ่งอยู่ในข่ายควบคุมตามกฎหมายว่าด้วย (พ.ศ. ๒๕๑๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติวิชาชีพสถาปัตยกรรม พ.ศ. ๒๕๐๘ ตามราชการ แบบท้ายประกาศนี้ ต้องมีหนังสือรับรองจากผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมแสดงว่า เป็นผู้ควบคุมงานออกแบบ งานอำนวยความสะดวกก่อสร้าง และงานวางโครงการ ตามแบบหนังสือรับรองของผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม

๒. ในกรณีที่ผู้ขออนุญาตปลูกสร้างอาคารมิใช่เจ้าของอาคาร ต้องมีหลักฐานการมอบ อำนาจจากเจ้าของอาคาร พร้อมทั้งปิดอาคารแสดมปีโดยถูกต้องตามกฎหมาย

จึงขอประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๒๒

ธำรง พัฒนรัฐ

(นายธำรง พัฒนรัฐ)

ปลัดกรุงเทพมหานคร

ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

คำสั่งกรุงเทพมหานคร

ที่ ๗๗/๒๕๒๓

เรื่อง ขันตอนและวิธีดำเนินการเกี่ยวกับการก่อสร้างหรือดัดแปลง
อาคารตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒

โดยที่เป็นการสมควรแบ่งขันตอนและวิธีดำเนินการ เกี่ยวกับการก่อสร้างหรือดัดแปลง
อาคารตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ เพื่อให้การปฏิบัติงานกรณีการก่อสร้างหรือ
ดัดแปลงอาคารเป็นไปด้วยความเรียบร้อย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพ-
มหานคร พ.ศ. ๒๕๑๙ แก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๔ ลงวันที่ ๘
พฤศจิกายน ๒๕๒๐ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครจึงมีคำสั่งดังต่อไปนี้

๑. กรณีการก่อสร้างหรือดัดแปลงอาคารโดยมิได้รับอนุญาต

๑.๑ เมื่อเขตหรือกองควบคุมอาคารตรวจพบว่า มีการก่อสร้างหรือดัดแปลงอาคาร
โดยมิได้รับอนุญาต ให้ทำบันทึกรายงานแจ้งหัวหน้าเขตทราบ และให้หัวหน้าเขตส่งเรื่องไปยัง
เจ้าหน้าที่ตำรวจดำเนินคดีฐานก่อสร้าง หรือดัดแปลงอาคารโดยมิได้รับอนุญาตตามมาตรา ๒ ๑
หรือ ๒๒ ซึ่งมีโทษปรับไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท ตามมาตรา ๖๕ พร้อมทั้งออกคำสั่งให้เจ้าของ
หรือผู้ครอบครองอาคารผู้ดำเนินการ หรือผู้ควบคุมงานแล้วแต่กรณี ระงับการก่อสร้างหรือ
ดัดแปลงอาคาร และถ้าอาคารนั้นอาจเป็นภัยอันตรายต่อสุขภาพ ชีวิต ร่างกาย หรือทรัพย์สิน
ก็ออกคำสั่งห้ามมิให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคาร ใช้หรือยินยอมให้บุคคลใดใช้อาคารนั้นทั้ง
หมด หรือบางส่วนด้วยตามมาตรา ๔๐

๑.๒ เมื่อมีการออกคำสั่งตามข้อ ๑.๑ แล้ว หากมีการฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามให้หัวหน้า-
เขตส่งเรื่องดำเนินคดีฐานฝ่าฝืนคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นที่สั่ง ตามมาตรา ๔๐ วรรคหนึ่ง
ซึ่งมีโทษปรับวันละ ๕๐๐ บาท ตลอดระยะเวลาที่ยังฝ่าฝืนตามมาตรา ๖๗

๑.๓ ถ้าปรากฏว่าอาคารที่ก่อสร้างหรือตัดแปลงโดยมิได้รับอนุญาตนั้น ไม่สามารถแก้ไขเปลี่ยนแปลงให้ถูกต้องตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่องควบคุมการก่อสร้างอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ หรือกฎกระทรวง ฉบับที่ ๗ (พ.ศ. ๒๕๑๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมการก่อสร้างอาคารพุทธศักราช ๒๕๑๕ ได้ จึงให้หัวหน้าเขตดำเนินการดังต่อไปนี้

๑.๓.๑ ให้หัวหน้าเขตออกคำสั่งให้รื้อถอนอาคารนั้นทั้งหมด หรือบางส่วนภายในระยะเวลาที่กำหนด แต่ต้องไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน ตามมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง ทั้งนี้ การออกคำสั่งให้รื้อถอนอาคาร หัวหน้าเขตจะต้องดำเนินการโดยมิชักช้า ซึ่งจะต้องไม่เกิน ๗ วัน นับแต่วันที่ได้มีคำสั่งให้ระงับการก่อสร้างหรือตัดแปลงอาคารตามข้อ ๑.๑ ตามมาตรา ๔๐ วรรคสอง มาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง

๑.๓.๒ ถ้าผู้ที่ได้รับคำสั่งให้รื้อถอนอาคารตามข้อ ๑.๓.๑ ไม่ปฏิบัติตาม ให้หัวหน้าเขตส่งเรื่องเดิมทั้งหมดให้กองกฎหมายและคดี เพื่อส่งให้พนักงานอัยการร้องขอต่อศาลให้บังคับให้มีการรื้อถอนอาคารต่อไป ตามมาตรา ๔๒ วรรคสาม

๑.๓.๓ ในกรณีที่ศาลสั่งให้เจ้าพนักงานท้องถิ่น เป็นผู้ดำเนินการรื้อถอนก่อนเข้าดำเนินการรื้อถอนอาคาร หัวหน้าเขตจะต้องประกาศกำหนดการรื้อถอนไว้ในบริเวณนั้นแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๗ วัน และในการรื้อถอนจะต้องใช้ความระมัดระวังตามสมควรแก่พฤติการณ์โดยเจ้าของอาคารต้องเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายในการรื้อถอนวัสดุก่อสร้างที่ถูกรื้อถอน รวมทั้งสิ่งของที่ขนออกจากอาคารส่วนที่ถูกรื้อถอน ให้หัวหน้าเขตยึดและเก็บรักษาไว้หรือขายและถือเงินไว้แทนตัวทรัพย์สินตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง และถ้าเจ้าของมิได้เรียกเอาทรัพย์สิน หรือเงินนั้นภายในหนึ่งปีนับแต่มีการประกาศกำหนดการรื้อถอน ให้หัวหน้าเขตนำทรัพย์สินและเงินดังกล่าวส่งเข้าเป็นทรัพย์สินของแผ่นดินต่อไป ตามมาตรา ๔๒ วรรคสาม วรรคสี่ และวรรคห้า

๑.๔ ถ้าปรากฏว่าอาคารที่ก่อสร้างหรือตัดแปลงโดยมิได้รับอนุญาตนั้น ไม่ขัดข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่องควบคุมการก่อสร้างอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ และกฎกระทรวง ฉบับที่ ๗ (พ.ศ. ๒๕๑๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมการก่อสร้างอาคาร พุทธศักราช ๒๕๑๕ หรือขัดแต่ยังสามารถแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงได้ จึงให้หัวหน้าเขตดำเนินการดังต่อไปนี้

๑.๔.๑ ให้หัวหน้าเขตออกคำสั่งให้เจ้าของอาคารยื่นคำขอรับใบอนุญาต หรือสั่งให้เจ้าของอาคาร หรือผู้ดำเนินการ ดำเนินการแก้ไขเปลี่ยนแปลงอาคารนั้นให้ถูกต้อง แล้วแต่กรณีภายในระยะเวลาที่กำหนด แต่ต้องไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน ในกรณีที่มีเหตุอันสมควร หัวหน้าเขตจะขยายระยะเวลาไปอีกก็ได้ ตามมาตรา ๔๓ วรรคหนึ่ง

๑.๔.๒ ถ้าเจ้าของอาคารไม่ยื่นคำขอรับใบอนุญาต หรือเจ้าของอาคารหรือผู้ดำเนินการ ไม่แก้ไขเปลี่ยนแปลงอาคารตามข้อ ๑.๔.๑ ให้หัวหน้าเขตออกคำสั่งตามมาตรา ๔๓ วรรคสาม สั่งให้รื้อถอนอาคารดังกล่าว โดยดำเนินการตามข้อ ๑.๓.๑, ๑.๓.๒ และ ๑.๓.๓

๒. กรณีการก่อสร้างหรือตัดแปลงอาคารผิดจากแบบที่ได้รับอนุญาต

๒.๑ เมื่อเขตหรือกองควบคุมอาคารตรวจพบว่า มีการก่อสร้างหรือตัดแปลงอาคารผิดไปจากแผนผังบริเวณ แบบแปลน และรายการประกอบแบบแปลนที่ได้รับอนุญาต ตลอดจนวิธีการหรือเงื่อนไขที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นกำหนดไว้ในใบอนุญาต และการก่อสร้างหรือตัดแปลงดังกล่าวมีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) ขัดกับข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่องควบคุมการก่อสร้างอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ หรือขัดกับกระทรวง ฉบับที่ ๗ (พ.ศ. ๒๕๑๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมการก่อสร้างอาคาร พ.ศ. ๒๕๑๕

(๒) ไม่เป็นไปตามกรณีที่กำหนดในกฎกระทรวง

ให้เขตหรือกองควบคุมอาคารทำบันทึกแจ้งหัวหน้าเขตทราบ และให้หัวหน้าเขตส่งเรื่องไปยังเจ้าหน้าที่ตำรวจดำเนินคดีฐานก่อสร้างหรือตัดแปลงอาคารผิดแบบกับผู้ควบคุมงาน เว้นแต่ผู้ควบคุมงานจะพิสูจน์ได้ว่าเป็นการกระทำของผู้อื่น ก็ให้ดำเนินคดีกับผู้นั้นตามมาตรา ๓๑ ซึ่งบัญญัติให้มีโทษปรับไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท ตามมาตรา ๖๕ พร้อมทั้งออกคำสั่งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคาร ผู้ดำเนินการ หรือผู้ควบคุมงานแล้วแต่กรณี ระงับการก่อสร้างหรือตัดแปลงอาคารและถ้าอาคารนั้นอาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ ชีวิต ร่างกาย หรือทรัพย์สิน ก็ออกคำสั่งห้ามมิให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารใช้ หรือยินยอมให้บุคคลใดใช้อาคารนั้นทั้งหมด หรือบางส่วนด้วยตามมาตรา ๔๐

๒.๒ เมื่อได้ดำเนินการตาม ๒.๑ แล้ว ให้ดำเนินการต่อไปโดยนำความในข้อ ๑.๒, ๑.๓ และ ๑.๔ มาปฏิบัติโดยอนุโลม

คำสั่งกรุงเทพมหานคร

ที่ ๔๐๔๔/๒๕๒๔

เรื่อง มอบอำนาจของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

ให้ข้าราชการกรุงเทพมหานครปฏิบัติราชการแทน

โดยที่เห็นเป็นการสมควรปรับปรุงการมอบอำนาจของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ให้ข้าราชการกรุงเทพมหานครปฏิบัติราชการแทนผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ในเรื่องต่างๆ เพื่อเป็นการแบ่งเบาภาระของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และเพื่อให้การปฏิบัติงานดำเนินไปด้วยความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๑๘ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครจึงมีคำสั่งมอบอำนาจไว้ดังต่อไปนี้

๑. ให้ยกเลิก

๑.๑ คำสั่งกรุงเทพมหานคร ที่ ๒๔๓๘/๒๕๑๘ เรื่องมอบอำนาจของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ให้ข้าราชการกรุงเทพมหานครปฏิบัติราชการแทน ลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๑๘

๑.๒ คำสั่งกรุงเทพมหานคร ที่ ๓๔/๒๕๑๘ เรื่องมอบอำนาจอนุมัติผ่อนชำระภาษีค้าง ลงวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๑๘

๑.๓ คำสั่งกรุงเทพมหานคร ที่ ๑๓๘๑/๒๕๑๘ เรื่องมอบอำนาจของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ให้ปลัดกรุงเทพมหานครปฏิบัติราชการแทน ลงวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๑๘

๑.๔ คำสั่งกรุงเทพมหานคร ที่ ๓๐๖/๒๕๒๐ เรื่องมอบอำนาจให้หัวหน้าเขตปฏิบัติราชการแทน ลงวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๒๐

๑.๕ คำสั่งกรุงเทพมหานคร ที่ ๑๗๓๘/๒๕๒๒ เรื่องมอบอำนาจให้ปลัดกรุงเทพมหานคร ลงนามในบัญชีถือจ่ายเงินเดือนข้าราชการกรุงเทพมหานคร และบัญชีถือจ่ายเงินค่าจ้างลูกจ้างกรุงเทพมหานคร ลงวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๒๒

๑.๖ คำสั่งกรุงเทพมหานคร ที่ ๔๔๖/๒๕๒๔ เรื่องการมอบอำนาจของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ให้ปลัดกรุงเทพมหานคร รองปลัดกรุงเทพมหานคร และหัวหน้าเขตเป็นผู้ปฏิบัติราชการแทน ลงวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๔

๑.๗ คำสั่งกรุงเทพมหานคร ที่ ๑๔๕๒/๒๕๒๔ เรื่องมอบอำนาจการปฏิบัติราชการแทน ให้ปลัดกรุงเทพมหานคร ลงวันที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๒๔

๑.๘ คำสั่งกรุงเทพมหานคร ที่ ๒๐๕๐/๒๕๒๔ เรื่องมอบอำนาจการปฏิบัติราชการแทน ให้รองปลัดกรุงเทพมหานคร ลงวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๒๔

๑.๙ คำสั่งกรุงเทพมหานคร ที่ ๓๐๖๔/๒๕๒๔ เรื่องมอบอำนาจของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ให้หัวหน้าเขตปฏิบัติราชการแทน ลงวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๒๔

๑.๑๐ คำสั่งกรุงเทพมหานคร ที่ ๓๖๐๒/๒๕๒๔ เรื่องมอบอำนาจการปฏิบัติราชการแทนให้ปลัดกรุงเทพมหานคร ลงวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๒๔

บรรดาประกาศ คำสั่ง หรือบันทึกสั่งการอื่นใดในส่วนที่ได้กำหนดไว้แล้วในคำสั่งนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับคำสั่งนี้ ให้ใช้คำสั่งนี้แทน

๒. มอบอำนาจให้ปลัดกรุงเทพมหานคร

๒.๑ มอบอำนาจในการติดต่อประสานงาน โต้ตอบหนังสือกับส่วนราชการภายนอก ซึ่งมีใช่เป็นนโยบายหรือปัญหาสำคัญ

๒.๒ มอบอำนาจในการขอรับเงินทุกชนิด ทุกประเภท จากศาลทุกศาลซึ่งเกิดจากการดำเนินคดีของกรุงเทพมหานคร และมีอำนาจตั้งตัวแทนช่วงในการปฏิบัติราชการดังกล่าว

๒.๓ มอบอำนาจในการลงนามในบัญชีถือจ่ายเงินเดือนข้าราชการกรุงเทพมหานคร และบัญชีถือจ่ายเงินค่าจ้างลูกจ้างกรุงเทพมหานคร

๓. มอบอำนาจให้ปลัดกรุงเทพมหานคร หรือรองปลัดกรุงเทพมหานคร ที่ได้รับมอบหมายจากปลัดกรุงเทพมหานคร

๓.๑ มอบอำนาจเกี่ยวกับการคลัง

๓.๑.๑ มอบอำนาจให้ส่งจ่ายเงินสะสมแก่ข้าราชการกรุงเทพมหานคร ที่ออกจากราชการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการหักเงินเดือนพนักงานเทศบาลไว้เป็นเงินสะสม

๓.๑๐ มอบอำนาจอื่น ๆ ทั่วไป

๓.๑๐.๑ ลงนามรับรองรูปถ่ายติดบัตรเหรียญราชการชายแดน ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการลงนามรับรองรูปถ่ายติดบัตรเหรียญราชการชายแดน

๓.๑๐.๒ ลงนามรับรองรูปถ่ายติดบัตรเหรียญพิทักษ์เสรีชน ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการลงนามรับรองรูปถ่ายติดบัตรเหรียญพิทักษ์เสรีชน

๔. มอบอำนาจให้ผู้อำนวยความสะดวก

๔.๑ มอบอำนาจเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล

๔.๑.๑ ให้ผู้อำนวยการสำนักการศึกษาลงนามปฏิเสธการรับโอนข้าราชการมาเป็นข้าราชการกรุงเทพมหานคร

๔.๑.๒ ลงนามในบัตรประจำตัวข้าราชการกรุงเทพมหานคร ตั้งแต่ระดับ ๑ ถึงระดับ ๖

๔.๑.๓ ลงนามในบัตรประจำตัวลูกจ้างกรุงเทพมหานครในสังกัดสำนัก

๔.๒ มอบอำนาจการติดต่อประสานงานกับส่วนราชการภายนอกหรือ

เอกชน

๔.๒.๑ มอบอำนาจการติดต่อประสานงานเกี่ยวกับข้อมูล รายละเอียด หรือสถิติจากส่วนราชการภายนอกหรือจากเอกชน

๔.๒.๒ มอบอำนาจในการลงนามในหนังสือแจ้งผลพิจารณาการอนุญาตหรือการอนุมัติในกรณีที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร หรือรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ที่ปฏิบัติราชการแทนผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครได้สั่งการไว้แล้ว

๔.๓ มอบอำนาจผ่อนชำระภาษีค้าง

มอบอำนาจในการจัดเก็บภาษีค้างชำระตามพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พระราชบัญญัติภาษีบำรุงท้องที่ และพระราชบัญญัติภาษีป้าย ให้ผู้อำนวยการสำนักการคลัง ในวงเงินค่าภาษีรายละเอียดไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท โดยให้แก่ละรายผ่อนชำระได้ไม่เกิน ๑๒ เดือน

๕. มอบอำนาจให้หัวหน้าเขต

๕.๑ มอบอำนาจของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติควบคุม -

๕.๑.๑ การอนุญาตก่อสร้างอาคาร ดัดแปลงอาคาร รื้อถอนอาคาร และเคลื่อนย้ายอาคาร ตามมาตรา ๒๑, ๒๒, ๒๓ และ ๒๔ และการอนุญาตให้ตั้งอายุใบอนุญาต ตามมาตรา ๓๕ ทั้งนเฉพาะอาคารสูงไม่เกิน ๔ ชั้น ประเภทที่พักอาศัย อาคารตึกแถว หอพัก แฟลต อาคารชุด สำนักงาน ทาวน์เฮาส์ คอนโดมิเนียม ห้องแสดงสินค้าและอาคารพาณิชย์ ห้องแถวสูงไม่เกิน ๒ ชั้น อาคารสี่ตัวเลข อาคารชั่วคราว สะพานไม้ หอถ้ำเก็บน้ำ รั้ว เขื่อน บ้าย แผงลอย โถงเก็บของ และถนน

๕.๑.๒ การสั่งแก้ไขเปลี่ยนแปลงแผนผังบริเวณ แบบแปลน รายการประกอบแบบแปลน หรือรายการคำนวณตามมาตรา ๒๗ และมาตรา ๔๓ วรรคสองทั้งนเฉพาะอาคารที่ได้มอบอำนาจการอนุญาตตามข้อ ๕.๑.๑

๕.๑.๓ การสั่งระงับการก่อสร้างอาคาร ดัดแปลงอาคาร รื้อถอนอาคาร และเคลื่อนย้ายอาคาร การสั่งห้ามใช้อาคาร การสั่งให้แก้ไขเปลี่ยนแปลงอาคาร และการสั่งให้รื้อถอนอาคารตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๔๐, ๔๑, ๔๒, ๔๓ และมาตรา ๔๖ โดยไม่จำกัดประเภทของอาคาร

๕.๑.๔ การปฏิบัติการเพื่อให้มีการรื้อถอนอาคารที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๔๑ วรรคสอง มาตรา ๔๒ วรรคสาม วรรคสี่ และวรรคห้า มาตรา ๔๓ วรรคสามและมาตรา ๔๖ วรรคสอง จนเสร็จการโดยไม่จำกัดประเภทของอาคาร

๕.๑.๕ การรับทราบการบอกเลิกตัวผู้ควบคุมงานหรือบอกเลิกการเป็นผู้ควบคุมงานตามมาตรา ๓๐ ทั้งนเฉพาะอาคารที่ได้รับมอบอำนาจการอนุญาตตามข้อ ๕.๑.๑

๕.๒ มอบอำนาจของเจ้าพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติควบคุมการโฆษณา โดยใช้เครื่องขยายเสียง พ.ศ. ๒๔๙๓

การสั่งให้ลดเสียงให้หยุดโฆษณาตามมาตรา ๖ การออกใบอนุญาต การลงนามในใบอนุญาต ให้ทำการโฆษณาโดยใช้เครื่องขยายเสียงด้วยกำลังไฟฟ้า ตามความในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการโฆษณาโดยใช้เครื่องขยายเสียง พ.ศ. ๒๔๙๓ และประกาศสำนักคณะรัฐมนตรี และกระทรวงมหาดไทย เรื่องแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติควบคุมการโฆษณาโดยใช้เครื่องขยายเสียง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๔๙๓

๕.๓ มอบอำนาจผ่อนชำระภาษีค้าง

มอบอำนาจในการจัดเก็บภาษีค้างชำระตามพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พระราชบัญญัติภาษีบำรุงท้องที่ และพระราชบัญญัติภาษีป้าย ในวงเงินค่าภาษีรายละไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท โดยให้แต่ละรายผ่อนชำระได้ไม่เกิน ๑๒ เดือน

๕.๔ มอบอำนาจให้ร้องทุกข์ดำเนินคดี

การร้องทุกข์ดำเนินคดีแก่ผู้กระทำความผิดตามกฎหมาย เทศบัญญัติและข้อบัญญัติในหน้าที่รับผิดชอบของกรุงเทพมหานคร

๕.๕ มอบอำนาจเกี่ยวกับกลุ่มเกษตรกร

มอบอำนาจให้ปฏิบัติราชการแทนในการออกหนังสือรับรองกลุ่มเกษตรกรที่จดทะเบียนภายในเขตท้องที่ของตน เพื่อนำไปแสดงต่อองค์การคลังสินค้า กระทรวงพาณิชย์

๕.๖ มอบอำนาจเกี่ยวกับการออกบัตรประจำตัว

๕.๖.๑ มอบอำนาจการออกบัตรประจำตัวกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล สารวัตรกำนัน และผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน

๕.๖.๒ มอบอำนาจให้ลงนามในบัตรประจำตัวข้าราชการกรุงเทพมหานคร ตั้งแต่ระดับ ๑ ถึงระดับ ๖

๕.๖.๓ มอบอำนาจให้ลงนามในบัตรประจำตัวลูกจ้างกรุงเทพมหานครในสังกัดเขต

๕.๗. มอบอำนาจของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติสาธารณสุข

พ.ศ. ๒๔๘๔

๕.๗.๑ การออกคำสั่งระงับเหตุรำคาญ คำสั่งป้องกันเหตุรำคาญและการระงับเหตุรำคาญตามความในมาตรา ๒๐ และ ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติสาธารณสุข พ.ศ. ๒๔๘๔

๕.๗.๒ การอนุญาต การสั่งพัก การเพิกถอนและการลงนามในใบอนุญาตให้ตั้งหรือใช้สถานที่แห่งใดแห่งหนึ่งเป็นที่รับจ้างแต่งผม หรือใบอนุญาตให้เป็นผู้รับจ้างแต่งผม ตามความในข้อ ๔, ๑๐, ๑๕ และ ๒๐ แห่งข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่องควบคุมการแต่งผม พ.ศ. ๒๕๑๘

๕.๗.๓ การอนุญาต การผ่อนผัน การเพิกถอนและการลงนามในใบอนุญาต ให้จัดตั้งตลาดเอกชน ตามความในข้อ ๕, ๖, ๑๑, ๒๑ และ ๒๔ แห่งข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่องตลาดเอกชน พ.ศ. ๒๕๑๘ และการอนุญาต การสั่งพัก การเพิกถอน และการลงนาม ในใบอนุญาตให้ผู้เข้าขายของในตลาดเอกชนตามความในข้อ ๑๕, ๒๕ และ ๒๔ แห่งข้อบัญญัติ กรุงเทพมหานคร เรื่องตลาดเอกชน พ.ศ. ๒๕๑๘

๕.๗.๔ การอนุญาต การสั่งพัก การเพิกถอนและการลงนามในใบอนุญาต ให้ผู้เข้าขายของในตลาดสาธารณะ ตามความในข้อ ๕, ๑๔, ๑๖ และ ๑๗ แห่งข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่องตลาดสาธารณะ พ.ศ. ๒๕๑๘

๕.๗.๕ การอนุญาต การผ่อนผัน การสั่งพัก การเพิกถอน และการ ลงนามในใบอนุญาตจัดตั้งแผงลอยในถนนสาธารณะ หรือที่สาธารณะ ตามความในข้อ ๖, ๑๐, ๑๔, ๑๖, ๑๗ และ ๑๘ แห่งข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่องควบคุมแผงลอย พ.ศ. ๒๕๑๘

๕.๗.๖ การอนุญาต การสั่งพัก การเพิกถอนและการลงนามในใบอนุญาต ให้ทำการเร่ขายตามความในข้อ ๖, ๗, ๑๓, ๑๕ และ ๑๖ แห่งข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง ควบคุมผู้เร่ขาย พ.ศ. ๒๕๑๘

๕.๗.๗ การอนุญาต การสั่งพัก การเพิกถอนและการลงนามในใบอนุญาต ให้ตั้งหรือใช้สถานที่เอกชนแห่งหนึ่งแห่งใดเป็นที่ขายอาหารหรือน้ำแข็ง หรือทำ ประกอบ ปูรอง สะสมอาหารหรือน้ำแข็งตามความในข้อ ๕, ๘, ๑๘ และ ๑๙ แห่งข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่องควบคุมการค้าอาหารหรือน้ำแข็งในสถานที่เอกชน พ.ศ. ๒๕๑๘

๕.๗.๘ การสั่งพัก การเพิกถอน และการลงนามในใบอนุญาต ให้จัดตั้ง หรือใช้สถานที่แห่งใดเป็นสุสานและฌาปนสถาน การสั่งพัก การเพิกถอน และการลงนามใน ใบอนุญาตผู้จัดการสุสานและฌาปนสถานตามความในข้อ ๕, ๑๕ และ ๑๗ แห่งข้อบัญญัติกรุง - เทพมหานคร เรื่องควบคุมสุสานและฌาปนสถาน พ.ศ. ๒๕๒๑

๕.๗.๙ การอนุญาต การสั่งพัก การเพิกถอน และการลงนามในใบอนุญาต ให้ประกอบการค้า ซึ่งเป็นที่รังเกียจหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ ตามความในข้อ ๕, ๖ และ ๑๒ แห่งข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่องควบคุมการค้าซึ่งเป็นที่รังเกียจหรืออาจเป็นอันตราย แก่สุขภาพ พ.ศ. ๒๕๑๘

๕.๗.๑๐ การอนุญาต การสั่งพัก การเพิกถอน การลงนามในใบอนุญาตให้ตั้งหรือใช้สถานที่เอกชนแห่งหนึ่งแห่งใดเป็นที่สำหรับทำน้ำแข็งเพื่อการค้า ตามความในข้อ ๕ และ ๑๒ แห่งเทศบัญญัติของเทศบาลนครกรุงเทพ เรื่องควบคุมการทำน้ำแข็งเพื่อการค้า พ.ศ. ๒๔๘๗ และตามความในข้อ ๓ แห่งเทศบัญญัติของเทศบาลนครกรุงเทพ เรื่องควบคุมการทำน้ำแข็งเพื่อการค้า (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๘๖ และตามความในข้อ ๔, ๑๑ และ ๑๒ แห่งเทศบัญญัติของเทศบาลนครธนบุรี เรื่องควบคุมการทำน้ำแข็งเพื่อการค้า พ.ศ. ๒๔๘๗ และเทศบัญญัติของเทศบาลนครธนบุรี เรื่องควบคุมการทำน้ำแข็งเพื่อการค้าแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑) พ.ศ. ๒๔๘๕

๕.๘ มอบอำนาจของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๐๓

๕.๘.๑ ควบคุมดูแลให้ผู้ครอบครองอาคารชั้นเดียวหรือชั้นล่างของตึกแถว ห้องแถว ห้างร้าน สำนักงานธุรกิจ โรงงาน โรงมหรสพ โรงแรม หรือภัตตาคารรักษาความสะอาดทางเท้าถาวรหน้าอาคารนั้น ๆ และออกหนังสือคำสั่งเตือน ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๐๓

๕.๘.๒ ควบคุมดูแลมิให้ผู้ใดอาบน้ำ หรือซักผ้าบนถนน หรือสถานสาธารณชนซึ่งมิได้จัดไว้เพื่อการนั้น หรือโน้มน้ำล้นคลอง หรือที่ใด ๆ ภายในบริเวณที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นได้ติดตั้งหรือแขวนประกาศระบุมห้ามไว้ และการลงนามในประกาศห้ามตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๐๓

๕.๘.๓ การอนุญาตและกรอกใบอนุญาตให้ทำการโฆษณาแก่ประชาชนด้วยการปิดแผ่นประกาศ หรือทำให้ปรากฏด้วยประการใด ๆ ซึ่งมีข้อความหรือภาพลง ณ ที่ใด ๆ ในที่สาธารณะหรือที่รั้วกำแพงผนังอาคารหรือต้นไม้ต้นที่ติดกับที่สาธารณะ หรือด้วยการทิ้งหรือโปรยแผ่นประกาศใด ๆ ตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๐๓

๕.๘.๔ ควบคุมดูแลมิให้ผู้ใดขีด เขียน หรือทำให้ปรากฏด้วยประการใด ๆ ซึ่งมีข้อความ ภาพ หรือรูปรอยใด ๆ ลงบนถนน ตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๐๓

๕.๘.๕ ควบคุมดูแลมิให้ผู้ใดขีด เขียน หรือทำให้ปรากฏด้วยประการใด ๆ ซึ่งข้อความภาพ หรือรูปรอยใด ๆ โดยมีบังครว ลงที่รั้ว กำแพง ผนัง อาคาร ต้นไม้ หรือสิ่งใด ๆ ในที่สาธารณะหรือมองเห็นได้จากที่สาธารณะ ตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๐๓

๕.๘.๖ ควบคุมดูแลมิให้ผู้ใดโดยมีบังครว ติดตั้ง ตาก วางหรือแขวนสิ่งใด ๆ ในที่สาธารณะ หรือติดตั้ง ตาก วาง หรือแขวนสิ่งใด ๆ ณ ที่เห็นได้จากที่สาธารณะด้วยวิธีอันไม่สมควร ทำให้เป็นที่ไม่เรียบร้อย น่ารังเกียจ ตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๐๓

๕.๘.๗ ควบคุมดูแลมิให้ผู้ใดซึ่งเป็นผู้ครอบครองอาคารหรือที่ดินที่เห็นได้จากที่สาธารณะปล่อยให้พืช ต้นไม้ หรือหญ้าขึ้นรกรงรัง และออกหนังสือคำเตือนตามมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๐๓

๕.๘.๘ สั่งให้ซ่อมแซมหรือถอนอาคารชำรุดทรุดโทรม หรืออยู่ในสภาพอันเป็นที่น่ารังเกียจและไม่อาจแก้ไขได้ ตามความในมาตรา ๑๑,๑๒ และปฏิบัติการตามความในมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๐๓

๕.๘.๙ ควบคุมดูแลมิให้มีการเล่นกีฬาบางชนิดในถนนหรือที่สาธารณะ ซึ่งมิได้จัดไว้เพื่อการนั้น ๆ และลงนามในประกาศห้ามตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๐๓

๕.๘.๑๐ ควบคุมดูแลมิให้มีการทิ้งสิ่งใด ๆ ลงบนถนน แม่น้ำ ลำคลอง หรือที่สาธารณะ หรือควบคุมการปฏิบัติอันใดที่ฝ่าฝืนกฎหมาย ตามมาตรา ๑๖ และลงนามในประกาศห้ามตามมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๐๓

๕.๘.๑๑ ควบคุมดูแลมิให้ผู้ถ่ายอุจจาระ หรือปัสสาวะลงบนถนน หรือ ณ ที่ใด ๆ ในสถานสาธารณะหรือที่ซึ่งเห็นได้จากถนน หรือสถานสาธารณะ ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นมิได้จัดไว้เพื่อการนั้น หรือลงในแม่น้ำลำคลองภายในบริเวณที่ได้ติดตั้งหรือแขวนประกาศ

ระบู่ห้ามไว้และลงนามในประกาศห้ามตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๐๓

๕.๘.๑๒ การลงนามในประกาศกำหนดเวลาห้ามเข้า หรือคงอยู่ในสถานสาธารณณะตามมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๐๓

๕.๙ มอบอำนาจเกี่ยวกับการกระทำการในที่สาธารณณะ

๕.๙.๑ การอนุญาตทำการต่างๆ ในที่สาธารณณะตามระเบียบเทศบาลนครหลวงว่าด้วยการขออนุญาตทำการต่างๆ ในที่สาธารณณะ พ.ศ. ๒๕๑๕

๕.๙.๒ การอนุญาตตามระเบียบกรุงเทพมหานคร เรื่องการขออนุญาตตั้งเต็นท์บนทางเดินเท้าสาธารณณะเพื่อการเผยแพร่และจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของหน่วยราชการ หรือองค์การ รัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๗

๕.๙.๓ การอนุญาตซ่อมหรือสร้างทางเท้า ฝั่งที่ระบายน้ำ และสร้างสะพานชั่วคราวตามระเบียบกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยการขออนุญาตซ่อมหรือสร้างทางเท้า ฝั่งที่ระบายน้ำ และสร้างสะพานชั่วคราว พ.ศ. ๒๕๑๘ และระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยการขออนุญาตซ่อมหรือสร้างทางเท้า ฝั่งที่ระบายน้ำ และสร้างสะพานชั่วคราว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๐

๕.๙.๔ การอนุญาตตัดคั่นหินทางเท้าในที่สาธารณณะ ตามระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยการขออนุญาตตัดคั่นหินทางเท้าในที่สาธารณณะ พ.ศ. ๒๕๒๐

๖. มอบอำนาจให้ผู้อำนวยการกองกฎหมายและคดี

มอบอำนาจอนุมัติผ่อนชำระภาษีค้างในการจัดเก็บภาษีค้างชำระ ตามพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พระราชบัญญัติภาษีมุงท้องที่ และพระราชบัญญัติภาษีสบ้าย ในวงเงินค่าภาษีรายละไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท โดยให้แต่ละรายผ่อนชำระได้ไม่เกิน ๑๒ เดือน

๕ ๕ ๕ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๒ พ.ย. ๒๕๒๔

(ลงชื่อ) พลเรือเอก เทียม มกรานนท์

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

เรื่องที่ ๖

พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๒

ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๔๘

ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๔๐

พระราชบัญญัติโรงงาน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๘

พระราชบัญญัติโรงงาน (ฉบับที่ ๑) พ.ศ. ๒๕๒๒

พระราชบัญญัติ

โรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๒

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๒

เป็นปีที่ ๒๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยโรงงาน

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑. พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๒”

มาตรา ๒. พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติโรงงาน พุทธศักราช ๒๔๘๒

(๒) พระราชบัญญัติโรงงาน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๓

มาตรา ๔ พระราชบัญญัตินี้มิให้ใช้บังคับแก่โรงงานของทางราชการที่ดำเนินงานโดยทางราชการเพื่อประโยชน์แห่งความมั่นคงหรือความปลอดภัยของประเทศ แต่โรงงานดังกล่าวต้องปฏิบัติตามกฎกระทรวงที่ว่าด้วย ที่ตั้งของโรงงาน การป้องกันหรือระงับอันตรายที่อาจเกิด

หมายเหตุ ความในมาตรา ๔ เดิม ถูกยกเลิกโดยมาตรา ๓ แห่ง พ.ร.บ. โรงงาน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๘ และใช้ความใหม่แทนตามที่พิมพ์ไว้

หรือเกิดแก่บุคคล หรือทรัพย์สินหรือเหตุรำคาญ การกำจัดสิ่งปฏิกูล การระบายน้ำทิ้ง หรือการระบายอากาศ”

มาตรา ๕ ในพระราชบัญญัตินี้

“โรงงาน” หมายความว่า อาคารสถานที่หรือยานพาหนะที่ใช้เครื่องจักรมีกำลังรวมตั้งแต่สองแรงม้าหรือกำลังเทียบเท่าตั้งแต่สองแรงม้าขึ้นไป หรือใช้คนงานตั้งแต่เจ็ดคนขึ้นไป โดยใช้เครื่องจักรหรือไม่ก็ตาม เพื่อใช้สำหรับทำ ผลิต ประกอบ บรรจุ ซ่อม ซ่อมบำรุง ทดสอบ ปรับปรุง แปรสภาพ หรือทำหลายสิ่งใด ๆ ทั้งนี้ตามประเภทหรือชนิดของโรงงานที่กำหนดในกฎกระทรวง

“เครื่องจักร” หมายความว่า สิ่งที่ประกอบด้วยชิ้นส่วนหลายชิ้นสำหรับใช้ก่อกำเนิดพลังงานเปลี่ยนหรือแปลงสภาพพลังงาน หรือส่งพลังงาน ทั้งนี้ ด้วยกำลังน้ำ ไอน้ำ เชื้อเพลิง ลม ก๊าซ ไฟฟ้าหรือพลังงานอื่นอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างรวมกันและหมายความรวมถึงเครื่องอุปกรณ์ ไฟลวด ปุ่ลเล สายพาน เพลา เกียร์ หรือสิ่งอื่นที่ทำงานสนองกัน

“คนงาน” หมายความว่า ผู้ซึ่งทำงานในโรงงาน ทั้งนี้ ไม่รวมถึงผู้ซึ่งทำงานฝ่ายธุรการ

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“ปลัดกระทรวง” หมายความว่า ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

*มาตรา ๖ รัฐมนตรีมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดโรงงานใด ๆ ที่มีลักษณะดังต่อไปนี้ ให้ได้รับยกเว้นจากการปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ทั้งหมดหรือแต่บางส่วนนอกจากในส่วนที่เกี่ยวกับการควบคุมป้องกันหรือระงับอันตรายที่อาจเกิดหรือเกิดแก่บุคคลหรือทรัพย์สินหรือเหตุรำคาญ การกำจัดสิ่งปฏิกูล การระบายน้ำทิ้ง หรือการระบายอากาศ คือ

(๑) โรงงานที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาวิจัยสำหรับการพัฒนาอุตสาหกรรม

(๒) โรงงานของสถาบันการศึกษาที่ตั้งขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ในการฝึกอบรมนักศึกษา

หมายเหตุ ความในมาตรา ๖ เดิม ถูกยกเลิกโดยมาตรา ๔ แห่ง พ.ร.บ. โรงงาน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๘ และใช้ความใหม่แทนตามที่พิมพ์ไว้

- (๓) โรงงานที่ดำเนินงานเพียงเป็นอุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับการอื่นซึ่งมิใช่กิจการ โรงงาน
 (๔) โรงงานที่ดำเนินงานอันมีลักษณะเป็นอุตสาหกรรมในครอบครัว หรือ
 (๕) โรงงานที่ดำเนินงานอันมีลักษณะไม่อาจเป็นอันตรายหรือรำคาญแก่ผู้ใด

ประกาศดังกล่าวจะกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขด้วยก็ได้

ในกรณีที่เป็นการประกาศให้โรงงานใดได้รับยกเว้นในส่วนที่เกี่ยวกับการขอรับใบอนุญาตให้ถือว่าผู้ประกอบการโรงงานเป็นผู้รับใบอนุญาตในส่วนอื่นที่มีได้รับยกเว้น

มาตรา ๗ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่กับออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ และกำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

การตั้งโรงงานและการประกอบกิจการโรงงาน

มาตรา ๘ การตั้งโรงงานจะกระทำมิได้ต่อเมื่อได้รับใบอนุญาตตั้งโรงงานจากปลัดกระทรวง หรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมายให้ออกใบอนุญาต

ในการออกใบอนุญาตตั้งโรงงาน ให้กำหนดระยะเวลาการตั้งโรงงานให้แล้วเสร็จเพื่อเปิดดำเนินงานไว้ด้วย

หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไขและแบบในการขอรับใบอนุญาตตั้งโรงงานและการออกใบอนุญาตตั้งโรงงาน ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๙ ก่อนออกใบอนุญาตตั้งโรงงาน ถ้าปลัดกระทรวงหรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมายให้ออกใบอนุญาต ประสงค์จะกำหนดเงื่อนไขนอกจากที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงออกตามมาตรา ๘ สำหรับโรงงานแต่ละประเภทหรือชนิด เพื่อให้ผู้รับใบอนุญาตปฏิบัติในการ

หมายเหตุ ความในมาตรา ๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ ๒๔๐ ถูกยกเลิกโดยมาตรา ๕ แห่ง พ.ร.บ. โรงงาน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๘ และใช้ความใหม่แทนตามที่พิมพ์ไว้

ประกอบกิจการโรงงาน หรือจะกำหนดเงื่อนไขอื่นให้ผู้รับใบอนุญาตปฏิบัติให้เป็นไปตามคำขอ
 ของตนซึ่งได้แจ้งไว้ในคำขอเพื่อประกอบกิจการโรงงานนั้น ให้ปลัดกระทรวงหรือผู้ซึ่งปลัด
 กระทรวงมอบหมายให้ออกใบอนุญาตแจ้งเงื่อนไขดังกล่าว และทำบันทึกการแจ้งนั้นเก็บไว้เป็น
 หลักฐาน และให้ผู้ซึ่งประสงค์ตั้งโรงงานลงชื่อในบันทึกการแจ้งเงื่อนไขนั้นด้วย

มาตรา ๑๐ การพิจารณาคำขอรับใบอนุญาตตั้งโรงงานตามมาตรา ๘ ให้กระทำให้แล้ว
 เสร็จโดยมิชักช้า

คำสั่งไม่อนุญาตให้ตั้งโรงงาน ให้ผู้ทรงเลขาธิการรัฐมนตรีได้ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่
 ได้ทราบคำสั่ง คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่ยุติ

มาตรา ๑๑ ผู้รับใบอนุญาตตั้งโรงงานต้องตั้งโรงงานให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่
 กำหนดตามมาตรา ๘ วรรคสอง เว้นแต่จะได้รับอนุญาตให้ขยายระยะเวลาจากปลัดกระทรวง
 หรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมายให้ออกใบอนุญาต

การขอขยายระยะเวลา ให้ยื่นก่อนระยะเวลาสิ้นสุดตามวรรคหนึ่ง การพิจารณาคำขอนั้น
 ให้พิจารณาโดยมิชักช้า

มาตรา ๑๒ เมื่อดังโรงงานเสร็จแล้วก่อนเปิดดำเนินงาน ให้ผู้รับใบอนุญาตตั้งโรงงาน
 ยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานต่อปลัดกระทรวง หรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมาย
 ให้ออกใบอนุญาต ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ตั้งโรงงานเสร็จ

เมื่อปลัดกระทรวง หรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมายให้ออกใบอนุญาตได้รับคำขอตาม
 วรรคหนึ่งแล้ว ให้ส่งพนักงานเจ้าหน้าที่ไปตรวจโรงงานและเครื่องจักร ถ้าโรงงานหรือเครื่องจักร
 นั้นยังไม่ถูกต้องตามแผนผังและรายการที่ได้รับอนุญาตไว้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ส่งให้ผู้รับ
 ใบอนุญาตตั้งโรงงานแก้ไขให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนดให้ ถ้าระยะเวลาดังกล่าวไม่
 เพียงพอก็ให้ผู้รับใบอนุญาตตั้งโรงงานขอขยายระยะเวลาต่อปลัดกระทรวง หรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวง
 มอบหมายให้ออกใบอนุญาตเพื่อส่งขยายระยะเวลาให้ตามสมควร

ถ้าโรงงานและเครื่องจักรนั้นถูกต้อง หรือได้แก้ไขถูกต้องตามแผนผังและรายการที่
 ได้รับอนุญาตไว้แล้ว ให้ปลัดกระทรวงหรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมายให้ออกใบอนุญาต
 ออกใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานได้

ในการออกใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน ให้ระบุเงื่อนไขที่ได้กำหนดไว้แล้วตาม
มาตรา ๕ ไว้ในใบอนุญาตด้วย

ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานให้ทำตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๓ ถ้าผู้รับใบอนุญาตตั้งโรงงานไม่พอใจคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่ง
สั่งตามมาตรา ๑๒ วรรคสอง ให้ยื่นคำร้องขอคำวินิจฉัยต่อปลัดกระทรวงหรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวง
มอบหมายให้ออกใบอนุญาตได้ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้ทราบคำสั่ง

คำร้องขอคำวินิจฉัยตามวรรคหนึ่ง ข่อมไม่เป็นการทุเลาการปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงาน
เจ้าหน้าที่

มาตรา ๑๔ ในกรณีมีคำวินิจฉัยตามมาตรา ๑๓ แล้ว ถ้าผู้รับใบอนุญาตตั้งโรงงาน
ไม่ปฏิบัติตามคำวินิจฉัยนั้น ปลัดกระทรวงหรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมายให้ออกใบอนุญาต
มีอำนาจออกคำสั่งไม่ออกใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานได้

คำสั่งไม่ออกใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานนั้น ให้อุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีได้ภายใน
สิบห้าวันนับแต่วันที่ได้ทราบคำสั่ง คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สิ้นสุด

มาตรา ๑๕ ถ้าผู้รับใบอนุญาตตั้งโรงงานไม่ยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการ
โรงงานภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๒ วรรคหนึ่ง หรือไม่แก้ไขโรงงานหรือเครื่องจักร
ให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนดให้ตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งสั่งตามมาตรา ๑๒
วรรคสอง หรือไม่ยื่นคำร้องเมื่อพ้นระยะเวลาตามมาตรา ๑๓ หรือไม่อุทธรณ์เมื่อพ้นระยะเวลา
ตามมาตรา ๑๔ แล้ว ถ้าประสงค์จะประกอบกิจการโรงงานต่อไป ให้ดำเนินการเสมือนผู้ขอ
อนุญาตตั้งโรงงานใหม่

มาตรา ๑๖ ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานให้ใช้ได้จนถึงวันสิ้นปีปฏิทินแห่งปี
ที่สามนับแต่ปีที่ออกใบอนุญาต เว้นแต่การย้ายโรงงานตามมาตรา ๒๖ หรือการเลิกประกอบ
กิจการโรงงานตามมาตรา ๓๐ หรือมาตรา ๓๑ วรรคหนึ่ง ให้ถือว่าใบอนุญาตประกอบกิจการ
โรงงานสิ้นอายุในวันที่ออกใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานใหม่ หรือวันที่เลิกประกอบกิจการ
โรงงาน

มาตรา ๑๗ การขอต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน ให้ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานยื่นคำขอตามแบบและวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวงก่อนวันที่ใบอนุญาตสิ้นอายุ เพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจโรงงานและเครื่องจักรก่อน เมื่อได้ยื่นคำขอตั้งกล่าวแล้ว ให้ประกอบกิจการโรงงานต่อไปได้จนกว่าจะมีคำสั่งถึงที่สุดไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาต

ในการตรวจโรงงานหรือเครื่องจักร ถ้าปรากฏว่าโรงงานไม่ถูกต้องตามมาตรา ๑๕ หรือเครื่องจักรของโรงงานอยู่ในสภาพไม่ปลอดภัย ให้พนักงานเจ้าหน้าที่สั่งให้ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานปฏิบัติให้ถูกต้องตามมาตรา ๑๕ หรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงโรงงานหรือเครื่องจักรนั้นให้ปลอดภัย

ถ้าผู้ขอต่ออายุใบอนุญาตได้ปฏิบัติถูกต้องตามมาตรา ๑๕ หรือได้แก้ไข เปลี่ยน หรือเปลี่ยนแปลงโรงงานหรือเครื่องจักรถูกต้องตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่แล้ว ให้ปลัดกระทรวงหรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมายให้ออกใบอนุญาตต่ออายุใบอนุญาตให้

มาตรา ๑๘ คำสั่งไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานให้อุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีได้ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้ทราบคำสั่ง คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่ที่สุด

มาตรา ๑๙ ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานต้องแสดงใบอนุญาตไว้ ณ ที่เปิดเผยและเห็นได้ง่ายในโรงงานของตน

มาตรา ๒๐ โรงงานใดที่ผู้ประกอบกิจการโรงงานได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานแล้ว หากภายหลังปรากฏว่าใช้เครื่องจักรมีกำลังรวมต่ำกว่าสองแรงม้าหรือกำลังเทียบเท่าต่ำกว่าสองแรงม้า หรือใช้คนงานน้อยกว่าเจ็ดคน ให้ถือว่าโรงงานนั้นยังเป็นโรงงานตามพระราชบัญญัตินี้จนกว่าจะได้แจ้งเลิกประกอบกิจการโรงงานหรือใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานสิ้นอายุ

* **มาตรา ๒๑** ห้ามมิให้ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานขายโรงงานเว้นแต่ได้รับใบอนุญาตจากปลัดกระทรวง หรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมายให้ออกใบอนุญาต

หมายเหตุ ความในมาตรา ๒๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ ๒๕๐ ถูกยกเลิกโดยมาตรา ๖ แห่ง พ.ร.บ. โรงงาน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๘ และใช้ความใหม่แทนตามที่พิมพ์ไว้

การขอขยายโรงงานและการให้ขยายโรงงาน ตลอดจนการอุทธรณ์คำคงไม่ให้ขยาย
โรงงาน ให้นำมาตรา ๘ มาตรา ๕ มาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๓ มาตรา ๑๔
มาตรา ๑๕ และมาตรา ๑๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

การขยายโรงงานได้แก่

(๑) การเพิ่มจำนวน เปลี่ยนหรือเปลี่ยนแปลงเครื่องจักรเพื่อให้กำลังเพิ่มขึ้น ตั้งแต่
ร้อยละสิบขึ้นไปในกรณีเครื่องจักรมีกำลังไม่เกินสี่สิบลำหรือกำลังเทียบเท่าไม่เกินสี่สิบลำ
แรงม้า หรือเพิ่มขึ้นตั้งแต่สี่สิบลำหรือเทียบเท่าสี่สิบลำขึ้นไปในกรณีเครื่องจักรมีกำลังเกินกว่า
สี่สิบลำหรือกำลังเทียบเท่าเกินกว่าสี่สิบลำ

(๒) การเพิ่มหรือแก้ไขส่วนใดส่วนหนึ่งของอาคารโรงงานทำให้ฐานรากเดิมของอาคาร
โรงงานฐานใดฐานหนึ่งต้องรับน้ำหนักเพิ่มขึ้นตั้งแต่ห้าร้อยกิโลกรัมขึ้นไป

ใบอนุญาตประกอบกิจการ โรงงานในส่วนที่ขยายให้มีอายุเท่ากับ ใบอนุญาตประกอบกิจ
การโรงงานตามมาตรา ๑๖

มาตรา ๒๒ เมื่อผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานเพิ่มจำนวน เปลี่ยนหรือ
เปลี่ยนแปลงเครื่องจักรที่ใช้ในการผลิต เครื่องจักรที่ใช้เป็นเครื่องต้นกำลัง หรือพลังงานของ
เครื่องจักรเป็นอย่างอื่นแต่ไม่ถึงขั้นขยายโรงงาน หรือเพิ่มเนื้อที่อาคารโรงงานออกไป หรือก่อสร้าง
อาคารโรงงานเพิ่มขึ้นใหม่เพื่อประโยชน์แก่กิจการของโรงงานนั้นโดยตรง ทำให้เนื้อที่ของอาคาร
โรงงานเพิ่มขึ้นตั้งแต่ร้อยละสิบขึ้นไปในกรณีเนื้อที่ของอาคาร โรงงานมีไม่เกินสองร้อยตาราง
เมตร หรือเพิ่มขึ้นตั้งแต่หนึ่งร้อยตารางเมตรขึ้นไป ในกรณีเนื้อที่ของอาคาร โรงงานมีเกินกว่า
สองร้อยตารางเมตร ให้แจ้งเป็นหนังสือต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในเจ็ดวัน นับแต่วันเพิ่ม
จำนวน เปลี่ยนหรือเปลี่ยนแปลงเครื่องจักร หรือเพิ่มเนื้อที่อาคารโรงงานหรือก่อสร้างอาคาร
โรงงานนั้นเพิ่มขึ้น แล้วแต่กรณี และต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการเพิ่ม
จำนวน เปลี่ยนหรือเปลี่ยนแปลงเครื่องจักร หรือการเพิ่มเนื้อที่อาคารโรงงานหรือการก่อสร้าง
อาคารโรงงานเพิ่มขึ้นตามประกาศรัฐมนตรีที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

หมายเหตุ ความในมาตรา ๒๒ เดิมถูกยกเลิกโดยมาตรา ๑ แห่ง พ.ร.บ. โรงงาน (ฉบับที่ ๒)
พ.ศ. ๒๕๑๘ และใช้ความใหม่แทนตามที่พิมพ์ไว้

มาตรา ๒๓ เมื่อมีการเปลี่ยนชื่อโรงงานหรือชื่อผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน ให้ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานแจ้งเป็นหนังสือให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบภายในสิบห้า วันนับแต่วันที่มีการเปลี่ยน

มาตรา ๒๔ ในกรณีใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานสูญหายหรือถูกทำลายให้ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานยื่นคำขอรับใบแทนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในสิบห้าวันนับแต่วันทราบการสูญหายหรือถูกทำลาย

มาตรา ๒๕ ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานซึ่งประสงค์จะย้ายเครื่องจักรบางส่วนจากที่ตั้งเครื่องจักรในโรงงานไปยังสถานที่อื่นเพื่อประกอบกิจการตามที่ได้รับอนุญาตเป็นการชั่วคราว ให้ยื่นคำขออนุญาตต่อปลัดกระทรวงหรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมายให้ออกใบอนุญาต พร้อมทั้งแผนผังและรายละเอียดอื่นแสดงเหตุผลประกอบการพิจารณาด้วย

ถ้าปลัดกระทรวงหรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมายให้ออกใบอนุญาตเห็นสมควรก็ให้ส่งอนุญาตให้ย้ายเครื่องจักรตามคำขอได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด แต่ต้องไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่ มีคำสั่ง ในการนี้ จะกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับวิธีการเพื่อความปลอดภัยให้ปฏิบัติด้วยก็ได้

ถ้าผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานมีความจำเป็นจะต้องประกอบกิจการนั้นเกินกว่า ระยะเวลาที่ได้รับอนุญาตตามวรรคสอง ก็ให้ขอขยายระยะเวลาต่อปลัดกระทรวงหรือผู้ซึ่งปลัด กระทรวงมอบหมายให้ออกใบอนุญาตก่อนระชาเวลานั้นสิ้นสุดลง ถ้าปลัดกระทรวงหรือผู้ซึ่งปลัด กระทรวงมอบหมายให้ออกใบอนุญาตเห็นสมควรก็ให้ส่งอนุญาตขยายระยะเวลาต่อไปได้ไม่เกิน หนึ่งปี

มาตรา ๒๖ ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานซึ่งประสงค์จะย้าย โรงงานไปยัง ที่อื่น ให้ดำเนินการเสมือนผู้ขออนุญาตตั้งโรงงานใหม่

ในกรณีย้ายโรงงานโดยมิได้ขยายโรงงาน ไปยังที่อื่นซึ่งอยู่ในท้องที่อำเภอเดียวกันกับที่ โรงงานนั้นตั้งอยู่เดิม มิให้นำประกาศของรัฐมนตรีออกตามมาตรา ๓๓ มาใช้บังคับแก่การ พิจารณาขยายโรงงานนั้น

มาตรา ๒๗ ในกรณีมีอุบัติเหตุในโรงงานเนื่องจากโรงงาน หรือเครื่องจักรของ โรงงาน ถ้าอุบัติเหตุ นั้น

(๑) เป็นเหตุให้บุคคลถึงแก่ความตายหรือเจ็บป่วยซึ่งภายหลังเจ็ดสิบสองชั่วโมงแล้วยังไม่สามารถทำงานในหน้าที่เดิมได้ ให้ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานแจ้งเป็นหนังสือให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบภายในสามวันนับแต่วันตาย หรือวันครบกำหนดเจ็ดสิบสองชั่วโมงแล้วแต่กรณี

(๒) เป็นเหตุให้โรงงานต้องหยุดดำเนินงานเกินกว่าเจ็ดวัน ให้ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานแจ้งเป็นหนังสือให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบภายในสัปดาห์นับแต่วันเกิดอุบัติเหตุ

มาตรา ๒๘ ในกรณีโรงงานเกิดอุบัติเหตุตามมาตรา ๒๗ และพนักงานเจ้าหน้าที่ได้เข้าตรวจโรงงานและเครื่องจักรแล้ว เห็นว่าโรงงานและเครื่องจักรนั้นไม่อาจซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพที่จะใช้การได้โดยปลอดภัย ให้พนักงานเจ้าหน้าที่รายงานต่อปลัดกระทรวงหรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมายให้ออกใบอนุญาต เพื่อพิจารณาสั่งเพิกถอนใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน เมื่อมีคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานแล้วให้แจ้งให้ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานทราบ

คำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน ให้พุทธรัตต่อรัฐมนตรีได้ภายในสัปดาห์วันนับแต่วันที่ได้ทราบคำสั่ง คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

ถ้าผู้ซึ่งถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานตามวรรคหนึ่งประสงค์จะตั้งโรงงานขึ้นใหม่แทนโรงงานเดิม ให้ดำเนินการเสมือนผู้ขออนุญาตตั้งโรงงานใหม่ และถ้าได้ขออนุญาตภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตแล้ว มิให้นำมาตรา ๓๓ มาใช้บังคับ

ในการพิจารณาการขออนุญาตตามวรรคสาม ถ้าปลัดกระทรวงหรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมายให้ออกใบอนุญาต เห็นว่าการขออนุญาตดังกล่าวเป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขที่เคยได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานเดิม ก็ให้ออกใบอนุญาตตั้งโรงงานและใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานให้โดยมิชักช้า แต่สถานที่ตั้งโรงงานนั้นหากไม่อาจอนุญาตให้ตั้งในสถานที่เดิมได้ จะอนุญาตให้ตั้งในสถานที่อื่นก็ได้

มาตรา ๒๙ ในกรณีที่โรงงานหยุดดำเนินงานติดต่อกันเกินกว่าหนึ่งปีให้ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานแจ้งเป็นหนังสือให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบภายในเจ็ดวันนับแต่วันพ้นกำหนดหนึ่งปี

ถ้าผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานประสงค์จะประกอบกิจการโรงงานต่อไปให้แจ้งเป็นหนังสือให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบ เพื่อตรวจสภาพโรงงานและเครื่องจักร เมื่อได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากพนักงานเจ้าหน้าที่แล้วจึงประกอบกิจการโรงงานได้

ในการตรวจโรงงานและเครื่องจักรก่อนอนุญาตให้เปิดประกอบกิจการโรงงานต่อไปนั้นให้นำมาตรา ๑๗ วรรคสองมาใช้บังคับโดยอนุโลม

คำสั่งไม่อนุญาตให้ประกอบกิจการโรงงานต่อไปนั้น ให้ยื่นคำร้องขอคำวินิจฉัยต่อปลัดกระทรวงหรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมายให้ออกใบอนุญาตได้ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ทราบคำสั่ง และให้นำมาตรา ๑๔ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๓๐ ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานผู้ใดเลิกประกอบกิจการโรงงาน ให้แจ้งเป็นหนังสือต่อปลัดกระทรวงหรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมายให้ออกใบอนุญาต ภายในสิบห้าวันนับแต่วันเลิก

มาตรา ๓๑ ในกรณีผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน โอนการประกอบกิจการโรงงาน ให้เช่าหรือให้เช่าชื่อโรงงานหรือขายโรงงาน ให้ถือว่าผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานเลิกประกอบกิจการโรงงานตั้งแต่วันที่โอนการประกอบกิจการโรงงาน ให้เช่าหรือให้เช่าชื่อโรงงาน หรือขายโรงงาน

ให้ผู้รับโอนการประกอบกิจการโรงงาน ผู้เช่าหรือผู้เช่าชื่อโรงงาน หรือผู้ซื้อโรงงานนั้นขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ถือว่ามีการเลิกประกอบกิจการโรงงานตามวรรคหนึ่ง โดยไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน เมื่อได้ยื่นคำขอดังกล่าวแล้ว ให้ประกอบกิจการโรงงานต่อไปได้ในระหว่างที่รอรับใบอนุญาต โดยให้ถือเสมือนว่าผู้ยื่นคำขอนั้นเป็นผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานนั้น

เมื่อรับคำขอใบอนุญาตตามวรรคสองแล้ว ให้ปลัดกระทรวงหรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมายให้ออกใบอนุญาตออกใบอนุญาตใหม่เพียงเท่าระยะเวลาของอายุใบอนุญาตเดิมที่ยังเหลืออยู่

มาตรา ๓๒ ในกรณีผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานตาย ให้ทายาทหรือผู้จัดการมรดกยื่นคำขอต่อปลัดกระทรวงหรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมายให้ออกใบอนุญาตเพื่อรับโอนใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันที่ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานตาย หรือภายในระยะเวลาที่ปลัดกระทรวงหรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมายให้ออกใบอนุญาตขยายเวลาให้ตามความจำเป็น ถ้ามิได้ยื่นคำขอภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้ถือว่าใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานสิ้นสุดอายุ หากจะประกอบกิจการโรงงานต่อไป ให้ดำเนินการเสมือนผู้ขออนุญาตตั้งโรงงานใหม่

ในระหว่างระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง ทายาท หรือผู้จัดการมรดก ซึ่งเข้าประกอบกิจการโรงงานมีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบเสมือนผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน

ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานถูกศาลสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถ ให้นำความในสองวรรคก่อนมาใช้บังคับแก่ผู้อนุบาลโดยอนุโลม

มาตรา ๓๓ เพื่อประโยชน์ในทางเศรษฐกิจของประเทศ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษาโดยได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดจำนวนโรงงานแต่ละประเภทหรือชนิด ที่จะอนุญาตให้ตั้งหรือขยายหรือที่จะไม่อนุญาตให้ตั้งหรือขยายในท้องที่ใดท้องที่หนึ่ง

(๒) กำหนดชนิด คุณภาพ อัตราส่วนของวัตถุดิบหรือแหล่งกำเนิดของวัตถุดิบที่จะนำมาใช้หรือผลิตในโรงงานที่จะอนุญาตให้ตั้งหรือขยาย

(๓) กำหนดชนิดหรือคุณภาพของสินค้าที่ผลิตในโรงงานที่จะอนุญาตให้ตั้งหรือขยาย

(๔) กำหนดให้นำผลผลิตของโรงงานที่จะอนุญาตให้ตั้งหรือขยายไปใช้ในอุตสาหกรรมบางประเภทหรือให้ส่งผลผลิตออกนอกราชอาณาจักรทั้งหมดหรือบางส่วน

หมวด ๒

การควบคุมโรงงาน

มาตรา ๓๔ เมื่อได้มีการกำหนดเขตอุตสาหกรรมตามกฎหมายว่าด้วยผังเมืองในท้องที่ใดท้องที่หนึ่งแล้ว ให้รัฐมนตรีมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดเขตที่จะอนุญาตให้ตั้งโรงงาน หรือไม่อนุญาตให้ตั้งโรงงานประเภทหรือชนิดใดภายในเขตอุตสาหกรรมนั้นได้

หมายเหตุ ความในมาตรา ๓๒ เดิม ถูกยกเลิกโดยมาตรา ๘ แห่ง พ.ร.บ. โรงงาน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๘ และใช้ความใหม่แทนข้างต้น

มาตรา ๓๕ โรงงานใดที่ก่อให้เกิดอันตรายอย่างร้ายแรงแก่สาธารณชนให้ปลัดกระทรวง หรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมายให้ออกใบอนุญาตสั่งให้ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน นั้นหยุดประกอบกิจการโรงงานทั้งหมดหรือบางส่วนเป็นการชั่วคราวและปรับปรุงแก้ไข โรงงาน นั้นเสียใหม่ ให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด

เมื่อพ้นระยะเวลาดังกล่าวแล้ว ถ้าผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานปรับปรุงแก้ไข โรงงานแล้ว ให้ปลัดกระทรวงหรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมายให้ออกใบอนุญาตสั่งให้ประกอบ กิจการโรงงานต่อไปได้

ถ้าผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานไม่ปรับปรุงแก้ไข หรือไม่สามารปรับปรุงแก้ไข โรงงานให้ปลอดภัยแก่สาธารณชน ให้ปลัดกระทรวงหรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมายให้ออก ใบอนุญาตรายงานต่อรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งย้าย โรงงานทั้งหมดหรือบางส่วนภายใน ระยะเวลาที่ กำหนดจากท้องที่นั้นไปยังท้องที่อื่นซึ่งจะไม่ทำให้เกิดอันตรายอย่างร้ายแรงแก่สาธารณชน ถ้า วินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

เมื่อได้รับคำสั่งให้ย้ายโรงงานแล้ว ให้ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานดำเนินการ เสมือนผู้ขออนุญาตตั้งโรงงานใหม่ แต่ให้ได้รับการยกเว้นไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมใบอนุญาต ตั้งโรงงานและใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานที่ออกให้ใหม่นั้น

ในกรณีที่มีคำสั่งย้ายโรงงาน ถ้าผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานไม่ย้าย โรงงาน ภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้ปลัดกระทรวงหรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมายให้ออกใบอนุญาต สั่งเพิกถอนใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานนั้นด้วย

มาตรา ๓๖ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มี อำนาจดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในอาคารสถานที่หรือยานพาหนะที่พนักงานเจ้าหน้าที่มีเหตุควรสงสัยว่าจะ เป็นโรงงานที่ไม่ได้รับใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) เข้าไปในโรงงานในระหว่างเวลาทำการเพื่อตรวจสภาพโรงงาน อาคารหรือสถานที่ สภาพเครื่องจักร บริเวณโรงงาน บริเวณอาคารหรือสถานที่ และอื่น ๆ เพื่อป้องกันความรำคาญ หรืออันตรายอันอาจก่อให้เกิดแก่บุคคลหรือทรัพย์สิน

(๓) ออกคำสั่งเป็นหนังสือให้ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานจัดการเปลี่ยนแปลงซ่อมแซมเกี่ยวกับโรงงานหรือเครื่องจักร หรือเกี่ยวกับการอื่นที่ก่อให้เกิดความรำคาญ หรืออันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สินให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด

(๔) ออกคำสั่งเป็นหนังสือให้ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการ โรงงานหยุดประกอบกิจการโรงงานทั้งหมดหรือบางส่วน จนกว่าจะได้ปรับปรุงแก้ไขให้เป็นที่ปลอดภัย หรือเป็นไปตามประกาศของรัฐมนตรี ในกรณีการประกอบกิจการโรงงานอาจก่อให้เกิดอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สินหรือในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานไม่ขจัดเหตุรำคาญ ไม่จำกัดสิ่งปฏิบัติ ไม่จัดระบบระบายน้ำทิ้ง หรือระบายอากาศให้ถูกต้องตามประกาศของรัฐมนตรี

(๕) นำตัวอย่างผลิตภัณฑ์ที่สงสัยเกี่ยวกับคุณภาพในปริมาณพอสมควร เพื่อตรวจสอบคุณภาพพร้อมกับเอกสารที่เกี่ยวข้อง

(๖) ยึดผลิตภัณฑ์หรือภาชนะบรรจุที่อาจก่อให้เกิดอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สิน

(๗) ผูกมัดประทับตราเครื่องจักรเพื่อมิให้เครื่องจักรทำงานได้ ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งสั่งตาม (๓) หรือ (๔) ทั้งนี้ต้องได้รับอนุมัติจากปลัดกระทรวงหรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมายให้ออกใบอนุญาต

มาตรา ๓๗ ในการปฏิบัติตามหน้าที่ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวงเมื่อผู้ซึ่งเกี่ยวข้องร้องขอ

มาตรา ๓๘ ถ้าผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานไม่พอใจคำสั่งหรือการกระทำของพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งสั่งหรือกระทำตามมาตรา ๓๖ ให้ยื่นคำร้องขอคำวินิจฉัยต่อปลัดกระทรวงหรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมายให้ออกใบอนุญาต ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ทราบคำสั่ง และให้นำมาตรา ๑๓ วรรคสอง และมาตรา ๑๔ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมายเหตุ ความใน (๔) ของมาตรา ๓๖ เดิม ถูกยกเลิกโดยมาตรา ๕ แห่ง พ.ร.บ. โรงงาน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๘ และใช้ความใหม่แทนตามที่พิมพ์ไว้

มาตรา ๓๘ ทวิ เมื่อปรากฏว่าผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือคำสั่งของปลัดกระทรวงหรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมายให้ออกใบอนุญาต ซึ่งส่งตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อให้จัดการอย่างใดอย่างหนึ่งในส่วนที่เกี่ยวกับการก่อให้เกิดเหตุรำคาญ หรืออันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สิน การกำจัดสิ่งปฏิกูล การระบายน้ำทิ้ง หรือการระบายอากาศ ถ้าผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานมิได้ยื่นคำร้องขอคำวินิจฉัยตามมาตรา ๓๘ หรือคำร้องนั้นได้มีคำวินิจฉัยให้ยกเสียแล้ว และผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานได้รับคำเตือนเป็นหนังสือจากปลัดกระทรวงหรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมายให้ออกใบอนุญาตให้ดำเนินการตามคำสั่งภายในระยะเวลาที่กำหนดแล้วแต่ยังไม่ปฏิบัติตามคำเตือน ให้ปลัดกระทรวงหรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมายให้ออกใบอนุญาตมีอำนาจมอบหมายให้บุคคลใดๆ เข้าจัดทำ เพื่อให้การเป็นไปตามคำสั่งนั้นได้ ในการมอบหมายให้คำนึงถึงความสามารถในการรับภาระของผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานนั้น และให้ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานชดใช้ค่าใช้จ่ายในการเข้าจัดการนั้นตามจำนวนที่จ่ายจริงและจะเรียกค่าเสียหายอย่างใดมิได้

มาตรา ๓๙ ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานมีหน้าที่กระทำการดังต่อไปนี้

- (๑) รักษาโรงงานให้มั่นคงแข็งแรงและมีสภาพอันปลอดภัยอยู่เสมอ ตลอดจนดูแลรักษาเครื่องจักรให้มีความมั่นคงและแข็งแรงปลอดภัยเหมาะแก่การใช้
- (๒) จัดให้โรงงานมีทางออกฉุกเฉินพอเพียงกับจำนวนคนงาน
- (๓) จัดให้มีสัญญาณแจ้งเหตุอันตราย
- (๔) จัดให้มีเครื่องดับเพลิง หรือ สิ่งอื่น ที่ใช้ในการดับเพลิง จำนวนเพียงพอแก่สภาพขนาด หรือลักษณะการประกอบกิจการโรงงาน ตลอดจนจัดให้มีการป้องกันอัคคีภัยโดยวิธีอื่นด้วย
- (๕) จัดโรงงานให้ถูกต้องตามสุขลักษณะและอนามัย
- (๖) จัดให้มีการกำจัดสิ่งปฏิกูล การระบายน้ำทิ้งและการระบายอากาศ
- (๗) จัดให้มีแสงสว่างพอเพียงแก่การทำงาน

หมายเหตุ มาตรา ๑๐ แห่ง พ.ร.บ. โรงงาน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๘ ให้เพิ่มความขึ้นเป็น มาตรา ๓๘ ทวิ ตามที่พิมพ์ไว้

(๘) จัดสถานที่ทำงานให้พอเพียงและเหมาะสมกับจำนวนคนงาน เครื่องจักรวัตถุดิบและ วัสดุสำเร็จรูป

(๙) จัดให้มีเครื่องมือในการปฐมพยาบาล

(๑๐) จัดให้มีส้วมและที่ปัสสาวะอันถูกต้องตามสุขลักษณะตลอดจนสถานที่สำหรับทำ ความสะอาดร่างกาย

(๑๑) จัดให้มีน้ำสะอาดสำหรับดื่ม

(๑๒) จัดให้มีการป้องกันอุบัติเหตุ หรืออันตรายที่อาจเกิดจากเครื่องจักร เครื่องมือ เครื่องเคลื่อนย้ายหีบขบหรือลำเลียงวัสดุ สายไฟฟ้า ท่อไอน้ำ หรือวัตถุดิบเป็นสื่อส่งกำลังใน โรงงาน โดยจัดให้มีรั้ว เครื่องกันหรือเครื่องป้องกันอย่างอื่นเพื่อความปลอดภัย

(๑๓) จัดให้มีการเก็บและการใช้โดยปลอดภัยเกี่ยวกับวัตถุมีพิษ วัตถุเคมี วัตถุไวไฟ วัตถุระเบิด หรือวัตถุอื่น ที่อาจเป็นอันตรายหรือที่อาจทำให้เกิดฝุ่นละอองความร้อน แสงหรือ เสียง ซึ่งเป็นอันตรายในการปฏิบัติงานในหน้าที่ที่เกี่ยวกับวัตถุนั้น ๆ ทั้งนี้ ภายใต้งบบังคับกฎหมาย ว่าด้วยการนั้น ตลอดจนจัดให้มีวิธีการป้องกัน และเครื่องป้องกันมิให้เกิดอันตรายแก่คนงาน ซึ่งปฏิบัติหน้าที่นั้น ๆ ด้วย

(๑๔) ประกอบกิจการโรงงานมิให้เกิดเหตุรำคาญตามกฎหมายว่าด้วยสาธารณสุข

(๑๕) จัดทำรายงานเกี่ยวกับปริมาณการผลิตและการจำหน่ายของโรงงาน

(๑๖) จัดให้มีการกระทำอย่างอื่นตามที่รัฐมนตรีกำหนด

ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษา

หมวด ๓

การสั่งพักใช้ใบอนุญาตและเพิกถอนใบอนุญาต

มาตรา ๔๐ เมื่อปรากฏว่าผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม บทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎกระทรวง ประกาศ หรือเงื่อนไขที่ออกหรือกำหนด ตามความในพระราชบัญญัตินี้ หรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งสั่งตามพระ- ราชบัญญัตินี้ ปลัดกระทรวงหรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมายให้ออกใบอนุญาตมีอำนาจสั่งพักใช้ ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานได้ โดยมีกำหนดระยะเวลาตามที่เห็นสมควร

ในกรณีดังกล่าวในวรรคหนึ่ง ถ้าการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามนั้นเป็นการร้ายแรง ปลัดกระทรวงหรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมายให้ออกใบอนุญาตจะสั่งเพิกถอนใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานเสียก็ได้

มาตรา ๔๑ คำสั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตตามมาตรา ๔๐ ให้อุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีได้ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ทราบคำสั่ง คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สิ้นสุด

มาตรา ๔๒ การอุทธรณ์ตามมาตรา ๔๑ บ่อมไม่เป็นการทุเลาการบังคับตามคำสั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาต

หมวด ๕

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๔๓ ผู้ใดตั้งโรงงานโดยไม่ได้รับอนุญาตตั้งโรงงานตามมาตรา ๘ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท และให้ศาลสั่งให้ผู้ตั้งโรงงานนั้นหยุดติดตั้งเครื่องจักรหรือรื้อถอนเครื่องจักรที่ติดตั้งไว้ได้ตามที่เห็นสมควร

ในกรณีที่โรงงาน ตามวรรคหนึ่งเป็น โรงงาน ประเภทหรือชนิดที่ไม่อนุญาตให้ตั้งตามประกาศของรัฐมนตรีออกตามในมาตรา ๓๓ (๑) หรือมาตรา ๓๔ ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองแสนบาท และให้ศาลสั่งให้ผู้ตั้งโรงงานนั้นหยุดติดตั้งเครื่องจักรหรือรื้อถอนเครื่องที่ติดตั้งไว้ได้ตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๔๔ ผู้ใดประกอบกิจการโรงงานโดยไม่ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับและให้ศาลสั่งให้ผู้ประกอบกิจการโรงงานนั้นหยุดประกอบกิจการโรงงาน

หมายเหตุ ความในมาตรา ๔๓ เดิม ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย พ.ร.บ. โรงงาน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๘ ได้ถูกยกเลิกโดยมาตรา ๓ แห่ง พ.ร.บ. โรงงาน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๒ และใช้ความใหม่ ตามที่พิมพ์ไว้

ความในมาตรา ๔๔ เดิมซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย พ.ร.บ. โรงงาน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๘ ได้ถูกยกเลิกโดยมาตรา ๔ แห่ง พ.ร.บ. โรงงาน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๒ และใช้ความใหม่ ตามที่พิมพ์ไว้

ในกรณีที่โรงงานตามวรรคหนึ่งเป็นโรงงานประเภทหรือชนิดที่ไม่อนุญาตให้ตั้งตามประกาศของรัฐมนตรีออกตามความในมาตรา ๓๓ (๑) หรือมาตรา ๓๔ ผู้กระทำผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสี่ปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับและให้ศาลสั่งให้ผู้ประกอบกิจการโรงงานนั้นหยุดประกอบกิจการโรงงาน

*มาตรา ๔๔ ทวิ ผู้ใดประกอบกิจการโรงงานภายหลังที่ได้มีคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตตามมาตรา ๓๕ หรือในระหว่างที่ได้มีคำสั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือภายหลังที่ได้มีคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตตามมาตรา ๔๐ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งให้ผู้ประกอบกิจการโรงงานนั้นหยุดประกอบกิจการโรงงานจนกว่าจะสันนิษฐานกำหนดระยะเวลาของการสั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือโดยตลอดไป แล้วแต่กรณี

มาตรา ๔๕ ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๘ มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๓ มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ หรือ มาตรา ๓๐ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

*มาตรา ๔๖ ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน ผู้ใดขายโรงงานโดยไม่ได้รับใบอนุญาตขายโรงงาน หรือประกอบกิจการโรงงานโดยไม่ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานในส่วนที่ขายตามมาตรา ๒๑ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งให้ผู้ประกอบกิจการโรงงานนั้นหยุดขายโรงงานหรือหยุดประกอบกิจการโรงงานในส่วนที่ขายหรือรื้อถอนส่วนที่ขายได้ตามที่เห็นสมควร

ในกรณีที่โรงงานตามวรรคหนึ่งเป็น โรงงาน ประเภทหรือชนิดที่ไม่อนุญาตให้ขายตามประกาศของรัฐมนตรีออกตามความในมาตรา ๓๓ (๑) ผู้กระทำผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสี่ปี

หมายเหตุ มาตรา ๑๒ แห่ง พ.ร.บ. โรงงาน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๘ ให้เพิ่มความขึ้นเป็นมาตรา ๔๔ ทวิ ตามที่พิมพ์ไว้

ความในมาตรา ๔๖ เดิม ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย พ.ร.บ. โรงงาน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๘ ถูกยกเลิกโดยมาตรา ๕ แห่ง พ.ร.บ. โรงงาน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๒ และใช้ความใหม่ดังตามที่พิมพ์ไว้

หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งให้ผู้ประกอบกิจการโรงงานนั้นหยุดขยายโรงงานหรือหยุดประกอบกิจการโรงงานในส่วนที่ขยาย หรือรื้อถอนส่วนที่ขยายได้ตามที่เห็นสมควร

*มาตรา ๔๗ ผู้ใดขัดขวางหรือไม่ให้ความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งปฏิบัติ การตามมาตรา ๓๖ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

*มาตรา ๔๘ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งสั่งตามมาตรา ๓๖ (๓) หรือ (๔) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

*มาตรา ๔๙ ผู้ใดกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อให้เครื่องจักรที่พนักงานเจ้าหน้าที่ ได้ผูกมัดประทับตราไว้ตามมาตรา ๓๖ (๖) กลับทำงานได้อีก ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

*มาตรา ๕๐ ทวิ ผู้ใดขัดขวางหรือไม่ให้ความสะดวกแก่บุคคลซึ่งปลัดกระทรวง หรือ ผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมายให้ออกใบอนุญาตมอบหมายให้เข้าจัดทำเพื่อให้ การเป็นไปตามคำสั่ง ตามมาตรา ๓๗ ทวิ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

หมายเหตุ ความในมาตรา ๔๗ เดิม ถูกยกเลิกโดยมาตรา ๑๓ แห่ง พ.ร.บ. โรงงาน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๘ และให้ใช้ความใหม่แทนตามที่พิมพ์ไว้

ความในมาตรา ๔๘ เดิมถูกยกเลิกโดย มาตรา ๑๓ แห่ง พ.ร.บ. โรงงาน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๘ และใช้ความใหม่แทนตามที่พิมพ์ไว้

ความในมาตรา ๔๙ เดิม ถูกยกเลิกโดยมาตรา ๑๓ แห่ง พ.ร.บ. โรงงาน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๘ และใช้ความใหม่แทนตามที่พิมพ์ไว้

มาตรา ๑๔ แห่ง พ.ร.บ. โรงงาน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๘ ให้เพิ่มความขึ้นเป็น มาตรา ๔๘ ทวิ ตามที่พิมพ์ไว้

*มาตรา ๕๐ ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๕ (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) (๙) (๑๐) (๑๑) (๑๕) หรือ (๑๖) ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน หกหมื่นบาท

ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๕ (๖) (๑๐) (๑๒) (๑๓) หรือ (๑๔) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทหรือ ทั้งจำทั้งปรับ

*มาตรา ๕๐ ทวิ ในกรณีที่ห้างหุ้นส่วน บริษัท หรือนิติบุคคลอื่นกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ กรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใด ซึ่งรับผิดชอบในการกระทำอันเป็นความผิดนั้นต้องระวางโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วยเว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่า การกระทำนั้นได้กระทำโดยตนมิได้รู้เห็นหรือยินยอมด้วย

บทเฉพาะกาล

*มาตรา ๕๑ บรรดาโรงงานที่บุคคลได้ขึ้นทะเบียนไว้ หรือที่ได้รับใบอนุญาตให้ตั้งโรงงาน และหนังสืออนุญาตให้เปิดดำเนินงานตามพระราชบัญญัติโรงงาน พุทธศักราช ๒๔๘๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติโรงงาน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๓ อยู่แล้วในวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลบังคับให้ดำเนินงานต่อไปได้ แต่การขึ้นทะเบียนไว้หรือใบอนุญาตให้ตั้งโรงงานและหนังสืออนุญาตให้เปิดดำเนินงานดังกล่าวนั้น ให้ใช้ได้จนถึงวันสิ้นปีปฏิทินแห่งปีที่สามนับแต่ปีที่พระราชบัญญัตินี้มีผลบังคับ โดยให้บุคคลดังกล่าวมีฐานะเสมือนเป็นผู้ได้รับ ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานตามพระราชบัญญัตินี้ หากประสงค์จะประกอบกิจการโรงงานต่อไปให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานตามพระราชบัญญัตินี้ก่อนสิ้นกำหนดเวลานั้นและให้นำ มาตรา ๑๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมายเหตุ ความในมาตรา ๕๐ เดิมถูกยกเลิกโดยมาตรา ๑๕ แห่ง พ.ร.บ. โรงงาน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๘ และใช้ความใหม่แทนตามที่พิมพ์ไว้

ความในมาตรา ๕๐ ทวิ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย พ.ร.บ. โรงงาน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๑๘ ถูกยกเลิกโดยมาตรา ๖ แห่ง พ.ร.บ. โรงงาน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๒ และใช้ความใหม่แทนตามที่พิมพ์ไว้

ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ ๔๘ ข้อ ๑ ให้ขยายระยะเวลาขึ้นคำขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๒ ต่อไปจนถึงวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๕

มาตรา ๕๒ ให้บุคคลซึ่งมีฐานะเป็นผู้ประกอบกิจการโรงงานตามมาตรา ๕๑ ปฏิบัติการให้ถูกต้องตามมาตรา ๓๘ ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลบังคับ แต่ในระยะเวลาที่ยังไม่ได้ปฏิบัติการให้ถูกต้องตามมาตรา ๓๘ ให้คงปฏิบัติการเกี่ยวกับการรักษาโรงงานให้ปลอดภัยตามพระราชบัญญัติโรงงาน พุทธศักราช ๒๔๘๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติโรงงาน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๓

มาตรา ๕๓ บรรดาโรงงานที่ได้ดำเนินงานอยู่แล้วในวันที่พระราชบัญญัตินี้เป็นผลบังคับ แต่ไม่เป็นโรงงานตามพระราชบัญญัติโรงงาน พุทธศักราช ๒๔๘๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติโรงงาน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๓ หากดำเนินงานต่อไปก็ให้กระทำได้ แต่ผู้ประกอบการนั้นต้องยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานตามพระราชบัญญัตินี้ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลบังคับ เมื่อได้ยื่นคำขอดังกล่าวแล้ว ให้คงประกอบกิจการต่อไปอีกได้จนกว่าจะมีคำสั่งไม่ออกใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕๔ ให้ใช้พระราชบัญญัติโรงงาน พุทธศักราช ๒๔๘๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติโรงงาน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๓ บังคับแก่คดีเกี่ยวกับการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว บรรดาที่ได้มีการยื่นฟ้องต่อศาลแล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลบังคับ

มาตรา ๕๕ คำขออนุญาตใด ๆ ที่ได้ยื่นไว้และการอนุญาตใด ๆ ที่ได้ให้ไว้ตามพระราชบัญญัติโรงงาน พุทธศักราช ๒๔๘๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติโรงงาน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๓ และยังอยู่ในระหว่างการพิจารณาของผู้อนุญาตหรือการปฏิบัติของผู้ขออนุญาตตามที่ได้รับอนุญาต แล้วแต่กรณี ให้ถือว่าเป็นคำขออนุญาตหรือการอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้โดยอนุโลม ในกรณีที่คำขออนุญาตหรือการอนุญาตดังกล่าวมีข้อแตกต่างไปจากคำขออนุญาตหรือการอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ ปลัดกระทรวงหรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมายให้ออกใบอนุญาตมีอำนาจสั่งให้แก้ไขเพิ่มเติมคำขออนุญาตหรือการอนุญาตนั้น ๆ ได้ตามความจำเป็นหรือสมควรเพื่อให้การเป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ถนอม กิตติขจร

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ:— เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ ก็เนื่องจากพระราชบัญญัติ
 โรงงาน พุทธศักราช ๒๔๘๒ และพระราชบัญญัติโรงงาน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๓ ได้ประกาศ
 ใช้มาเป็นเวลานานแล้ว สภาพการณ์ในปัจจุบันได้เปลี่ยนแปลงไปมาก ฉะนั้น เพื่อให้เหมาะสม
 และสอดคล้องกับการพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศในปัจจุบัน จึงสมควรปรับปรุงกฎหมาย
 ว่าด้วยโรงงานเสียใหม่

(๘๖ ร.จ. ๕๘ ตอนที่ ๑๕ (ฉบับพิเศษ) ลงวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๑๒)

อัตราค่าธรรมเนียม

(๑) กำขอ	ฉบับละ	๕ บาท
(๒) ใบอนุญาตตั้งโรงงานที่ใช้คนงานตั้งแต่ เจ็ดคนแต่ไม่ถึงยี่สิบคน ประกอบกิจการโดยไม่ใช้เครื่องจักร หรือใช้เครื่องจักรไม่ถึงสองแรงม้า	ฉบับละ	๒๐๐ บาท
(๓) ใบอนุญาตตั้งโรงงานที่ใช้คนงานตั้งแต่ ยี่สิบคนขึ้นไปประกอบกิจการโดยไม่ใช้ เครื่องจักร หรือใช้เครื่องจักรไม่ถึง สองแรงม้า	ฉบับละ	๓๐๐ บาท
(๔) ใบอนุญาตตั้งโรงงานที่ใช้เครื่องจักร ประกอบกิจการตั้งแต่สองแรงม้าหรือ กำลังเทียบเท่าตั้งแต่สองแรงม้า แต่ไม่ถึงห้าแรงม้า	ฉบับละ	๒๐๐ บาท
(๕) ใบอนุญาตตั้งโรงงานที่ใช้เครื่องจักร ประกอบกิจการตั้งแต่ห้าแรงม้าหรือ กำลังเทียบเท่าตั้งแต่ห้าแรงม้า แต่ไม่ถึงสิบแรงม้า	ฉบับละ	๓๐๐ บาท

- (๖) ใบอนุญาตตั้งโรงงานที่ใช้เครื่องจักร ประกอบกิจการตั้งแต่สิบแรงม้าหรือ กำลังเทียบเท่าตั้งแต่สิบแรงม้า แต่ไม่ถึงยี่สิบแรงม้า ฅบับละ ๔๐๐ บาท
- (๗) ใบอนุญาตตั้งโรงงานที่ใช้เครื่องจักร ประกอบกิจการตั้งแต่ยี่สิบแรงม้าหรือ กำลังเทียบเท่าตั้งแต่ยี่สิบแรงม้า แต่ไม่ถึงสามสิบแรงม้า ฅบับละ ๕๐๐ บาท
- (๘) ใบอนุญาตตั้งโรงงานที่ใช้เครื่องจักร ประกอบกิจการตั้งแต่สามสิบแรงม้า หรือกำลังเทียบเท่าตั้งแต่สามสิบแรงม้า แต่ไม่ถึงห้าสิบแรงม้า ฅบับละ ๑,๐๐๐ บาท
- (๙) ใบอนุญาตตั้งโรงงานที่ใช้เครื่องจักร ประกอบกิจการตั้งแต่ห้าสิบแรงม้า หรือกำลังเทียบเท่าตั้งแต่ห้าสิบแรงม้า แต่ไม่ถึงหนึ่งร้อยแรงม้า ฅบับละ ๑,๕๐๐ บาท
- (๑๐) ใบอนุญาตตั้งโรงงานที่ใช้เครื่องจักร ประกอบกิจการตั้งแต่หนึ่งร้อยแรงม้า หรือกำลังเทียบเท่าตั้งแต่หนึ่งร้อยแรงม้า แต่ไม่ถึงสองร้อยแรงม้า ฅบับละ ๒,๐๐๐ บาท
- (๑๑) ใบอนุญาตตั้งโรงงานที่ใช้เครื่องจักร ประกอบกิจการตั้งแต่สองร้อยแรงม้า หรือกำลังเทียบเท่าตั้งแต่สองร้อยแรงม้า แต่ไม่ถึงสามร้อยแรงม้า ฅบับละ ๓,๐๐๐ บาท

- (๑๒) ใบอนุญาตตั้งโรงงานที่ใช้เครื่องจักร ประกอบกิจการตั้งแต่สามร้อยแรงม้า หรือกำลังเทียบเท่าตั้งแต่สามร้อยแรงม้า แต่ไม่ถึงสี่ร้อยแรงม้า ฅบับละ ๔,๐๐๐ บาท
- (๑๓) ใบอนุญาตตั้งโรงงานที่ใช้เครื่องจักร ประกอบกิจการตั้งแต่สี่ร้อยแรงม้า หรือกำลังเทียบเท่าตั้งแต่สี่ร้อยแรงม้า แต่ไม่ถึงห้าร้อยแรงม้า ฅบับละ ๕,๐๐๐ บาท
- (๑๔) ใบอนุญาตตั้งโรงงานที่ใช้เครื่องจักร ประกอบกิจการตั้งแต่ห้าร้อยแรงม้า หรือกำลังเทียบเท่าตั้งแต่ห้าร้อยแรงม้า แต่ไม่ถึงเจ็ดร้อยแรงม้า ฅบับละ ๑๐,๐๐๐ บาท
- (๑๕) ใบอนุญาตตั้งโรงงานที่ใช้เครื่องจักร ประกอบกิจการตั้งแต่เจ็ดร้อยแรงม้า หรือกำลังเทียบเท่าตั้งแต่เจ็ดร้อยแรงม้า แต่ไม่ถึงหนึ่งพันแรงม้า ฅบับละ ๑๕,๐๐๐ บาท
- (๑๖) ใบอนุญาตตั้งโรงงานที่ใช้เครื่องจักร ประกอบกิจการตั้งแต่หนึ่งพันแรงม้าขึ้นไป หรือกำลังเทียบเท่าตั้งแต่หนึ่งพันแรงม้า ขึ้นไป ฅบับละ ๒๐,๐๐๐ บาท
- (๑๗) ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน ที่ใช้คนงานตั้งแต่เจ็ดคนแต่ไม่ถึงยี่สิบคน ประกอบกิจการโดยไม่ใช้เครื่องจักร หรือใช้เครื่องจักรไม่ถึงสองแรงม้า ฅบับละ ๑๐๐ บาท

- (๑๘) ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน
ที่ใช้คนงานตั้งแต่ยี่สิบคนขึ้นไป
ประกอบกิจการโดยไม่ใช้เครื่องจักร
หรือใช้เครื่องจักรไม่ถึงสองแรงม้า
ฉบับละ ๑๕๐ บาท
- (๑๙) ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน
ที่ใช้เครื่องจักรประกอบกิจการตั้งแต่
สองแรงม้าหรือกำลังเทียบเท่าตั้งแต่
สองแรงม้าแต่ไม่ถึงห้าแรงม้า
ฉบับละ ๑๐๐ บาท
- (๒๐) ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน
ที่ใช้เครื่องจักรประกอบกิจการตั้งแต่
ห้าแรงม้าหรือกำลังเทียบเท่าตั้งแต่
ห้าแรงม้าแต่ไม่ถึงสิบแรงม้า
ฉบับละ ๑๕๐ บาท
- (๒๑) ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน
ที่ใช้เครื่องจักรประกอบกิจการตั้งแต่
สิบแรงม้าหรือกำลังเทียบเท่าตั้งแต่
สิบแรงม้าแต่ไม่ถึงยี่สิบแรงม้า
ฉบับละ ๒๐๐ บาท
- (๒๒) ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน
ที่ใช้เครื่องจักรประกอบกิจการตั้งแต่
ยี่สิบแรงม้าหรือกำลังเทียบเท่าตั้งแต่
ยี่สิบแรงม้าแต่ไม่ถึงสามสิบแรงม้า
ฉบับละ ๒๕๐ บาท
- (๒๓) ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน
ที่ใช้เครื่องจักรประกอบกิจการตั้งแต่
สามสิบแรงม้าหรือกำลังเทียบเท่าตั้งแต่
สามสิบแรงม้าแต่ไม่ถึงห้าสิบแรงม้า
ฉบับละ ๕๐๐ บาท

- (๒๔) ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน
ที่ใช้เครื่องจักรประกอบกิจการตั้งแต่
ห้าสิบรวมมาหรือกำลังเทียบเท่าตั้งแต่
ห้าสิบรวมมาแต่ไม่ถึงหนึ่งร้อยรวมมา
ฉบับละ ๗๕๐ บาท
- (๒๕) ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน
ที่ใช้เครื่องจักรประกอบกิจการตั้งแต่
หนึ่งร้อยรวมมาหรือกำลังเทียบเท่าตั้งแต่
หนึ่งร้อยรวมมาแต่ไม่ถึงสองร้อยรวมมา
ฉบับละ ๑,๐๐๐ บาท
- (๒๖) ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน
ที่ใช้เครื่องจักรประกอบกิจการตั้งแต่
สองร้อยรวมมาหรือกำลังเทียบเท่าตั้งแต่
สองร้อยรวมมาแต่ไม่ถึงสามร้อยรวมมา
ฉบับละ ๑,๕๐๐ บาท
- (๒๗) ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน
ที่ใช้เครื่องจักรประกอบกิจการตั้งแต่
สามร้อยรวมมาหรือกำลังเทียบเท่าตั้งแต่
สามร้อยรวมมาแต่ไม่ถึงสี่ร้อยรวมมา
ฉบับละ ๒,๐๐๐ บาท
- (๒๘) ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน
ที่ใช้เครื่องจักรประกอบกิจการตั้งแต่
สี่ร้อยรวมมาหรือกำลังเทียบเท่าตั้งแต่
สี่ร้อยรวมมาแต่ไม่ถึงห้าร้อยรวมมา
ฉบับละ ๒,๕๐๐ บาท
- (๒๙) ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน
ที่ใช้เครื่องจักรประกอบกิจการตั้งแต่
ห้าร้อยรวมมาหรือกำลังเทียบเท่าตั้งแต่
ห้าร้อยรวมมาแต่ไม่ถึงเจ็ดร้อยรวมมา
ฉบับละ ๕,๐๐๐ บาท

- (๓๐) ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน
ที่ใช้เครื่องจักรประกอบกิจการตั้งแต่
เจ็ดร้อยแรงแม้หรือกำลังเทียบเท่าตั้งแต่
เจ็ดร้อยแรงแม่ไม่ถึงหนึ่งพันแรงแม่
ฉบับละ ๗,๕๐๐ บาท
- (๓๑) ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน
ที่ใช้เครื่องจักรประกอบกิจการตั้งแต่
หนึ่งพันแรงแม่ขึ้นไปหรือกำลังเทียบเท่า
ตั้งแต่หนึ่งพันแม่ขึ้นไป
ฉบับละ ๑๐,๐๐๐ บาท
- (๓๒) ใบอนุญาตขยายโรงงานให้เป็นไป
ตามอัตราใน (๒) ถึง (๑๖)
- (๓๒ ทวิ) ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน
ในสถานที่ขยาย ให้เป็นไปตามอัตราใน
(๑๗) ถึง (๓๑) สำหรับส่วนที่ขยาย
- (๓๓) การต่ออายุใบอนุญาตประกอบ
กิจการโรงงานให้เป็นไปตาม
อัตราใน (๑๗) ถึง (๓๑)
- (๓๔) ใบแทนใบอนุญาต
ฉบับละ ๕๐ บาท

หมายเหตุ มาตรา ๑๗ แห่ง พ.ร.บ. โรงงาน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๘ ให้เพิ่มความขึ้นเป็น
(๓๒ ทวิ) แห่งอัตราค่าธรรมเนียมท้าย พ.ร.บ. ฯ ตามที่พิมพ์ไว้

ประกาศของคณะปฏิวัติ

ฉบับที่ ๔๘

ประกาศ ณ วันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๑๕ ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเล่ม ๘๘ ตอนที่ ๑๑ ฉบับพิเศษ ลงวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๑๕ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๑๕ เป็นต้นไป มีความสำคัญในประกาศฉบับนี้ คือ ให้ขยายระยะเวลาการยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานตามมาตรา ๕๑ แห่ง พ.ร.บ. โรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๒ ต่อไปจนถึงวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๕ ซึ่งได้นำไปหมายเหตุต่อท้ายมาตรา ๕๑ ฯลฯ ไว้แล้ว จึงไม่พิมพ์ลงไว้

ประกาศของคณะปฏิวัติ

ฉบับที่ ๒๔๐

ประกาศ ณ วันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๑๕ ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเล่มที่ ๘๘ ตอนที่ ๑๖๑ ฉบับพิเศษ ลงวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๑๕ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป มีความสำคัญในประกาศฉบับนี้ คือ ให้ยกเลิกและใช้ความใหม่แทนความเดิมในมาตรา ๘ และมาตรา ๒๑ แห่ง พ.ร.บ. โรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๒ ซึ่งได้นำความใหม่ไปพิมพ์ต่อท้ายมาตราที่ยกเลิกนั้น ๆ แล้ว จึงไม่พิมพ์ลงไว้

พระราชบัญญัติ

โรงงาน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๘

ให้ไว้ ณ วันที่ ๔ มกราคม ๒๕๑๘ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๙๒ ตอนที่ ๕
ลงวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๑๘ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้น
ไปมีความสำคัญในพระราชบัญญัตินี้ คือ

๑. ให้ยกเลิกและใช้ความใหม่แทนความเดิมในมาตรา ๔, มาตรา ๖, มาตรา ๘, มาตรา ๒๑,
มาตรา ๒๒, มาตรา ๓๒, (๔) ของมาตรา ๓๖, มาตรา ๔๓, มาตรา ๔๔, มาตรา ๔๖, มาตรา ๔๗,
มาตรา ๔๘, มาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๐

๒. ให้เพิ่มความขึ้นเป็น มาตรา ๓๘ ทวิ, มาตรา ๔๔ ทวิ, มาตรา ๔๕ ทวิ, มาตรา ๕๐
ทวิ และ (๓๒ ทวิ) แห่งอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัตินี้

ได้นำความที่แก้ไขใหม่และเพิ่มเติมไปพิมพ์ต่อท้ายความเดิมเรียงตามลำดับไว้แล้ว จึงไม่
พิมพ์ลงไว้อีก

๓. มีความบางมาตราใน พ.ร.บ. นี้ที่ควรทราบดังนี้

“มาตรา ๑๔ บรรดาโรงงานของทางราชการหรือโรงงานขององค์การของรัฐที่ได้
ดำเนินงานโดยทางราชการหรือองค์การของรัฐอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และมีได้
เป็นโรงงานที่ได้รับยกเว้นตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๒ ซึ่งแก้ไข
เพิ่มเติมโดยมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัตินี้ ถ้าประสงค์จะดำเนินกิจการต่อไป ให้ยื่นคำขอ
รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๒
ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และต้องปรับปรุงโรงงานหรือปฏิบัติการ
ให้ถูกต้องตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๒ ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่
พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และให้นำความในมาตรา ๑๓ มาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๕ แห่ง
พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

๔. มีความเป็นหมายเหตุท้าย พ.ร.บ. ดังนี้

หมายเหตุ:— เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ ๒๓๕ ลงวันที่ ๓ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๕ ว่าด้วยการส่งเสริมและควบคุมการผลิตและจำหน่ายน้ำแข็งถูกยกเลิกไป จำเป็นต้องแก้ไขความในมาตรา ๘ และมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๔๐ ลงวันที่ ๓ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๕ เสียใหม่ ประกอบกับบทบัญญัติในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๒ บางมาตราที่ใช้อยู่ยังไม่รัดกุมและเหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน และเพื่อเป็นการป้องกันขจัดมิให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรม และพิษภัยอันจะมีผลกระทบต่อสุขภาพและความเป็นอยู่ของประชาชนตลอดจนเป็นการทำลายทรัพยากรของชาติ สมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติดังกล่าวเสียใหม่ และเพิ่มกำหนดโทษผู้ฝ่าฝืนกฎหมายให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติฉบับนี้ขึ้น

พระราชบัญญัติ

โรงงาน (ฉบับที่ ๑) พ.ศ. ๒๕๒๒

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๒๒ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๕๖ ตอนที่ ๖๔ ฉบับพิเศษ ลงวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๒๒ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป มีความสำคัญในประกาศฉบับนี้ คือ ให้ยกเลิกและใช้ความใหม่แทนความเดิม ในมาตรา ๔๓, ๔๔, ๒๖ และมาตรา ๕๐ ทวิ แห่ง พ.ร.บ. โรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติโรงงาน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๘ และได้นำความใหม่ไปพิมพ์แทนความเดิมที่ถูกยกเลิกไว้แล้ว จึงไม่พิมพ์ลงไว้อีก

หมายเหตุ:— เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่การดำเนินงานประกอบกิจการโรงงาน และขยายโรงงานโดยไม่ได้รับใบอนุญาตมีอยู่เป็นจำนวนมาก และโรงงานบางประเภทที่มีการดำเนินงานนั้น เป็นโรงงานที่ทางราชการไม่อนุญาตให้ตั้งหรือขยาย เพื่อประโยชน์ในทางเศรษฐกิจของประเทศและเพื่อประโยชน์ในการจัดให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยผังเมืองสมควรเพิ่มอัตราโทษอาญาแก่การกระทำความผิดเกี่ยวกับโรงงานประเภทดังกล่าวและจากที่เป็นมาการดำเนินการทางกฎหมายแก่โรงงานที่ตั้ง ขยายหรือดำเนินกิจการโดยไม่ได้รับอนุญาตนี้ ปรากฏว่าการกำหนดแต่โทษอาญาไว้นั้นไม่ได้ผลในทางการปราบผู้มีเจตนาฝ่าฝืนได้เท่าที่ควร สมควรให้ศาลสามารถมีคำสั่งให้หยุดคิดตั้งเครื่องจักร รื้อถอนเครื่องจักร หยุดประกอบกิจการโรงงาน หยุดขยายโรงงานหรือรื้อถอนโรงงานในกรณีที่ขยายได้ตามควรแก่กรณี ซึ่งคำสั่งของศาลในเรื่องนี้นอกจากจะเป็นมาตรการทางแพ่งที่จะส่งควบคู่กับการลงโทษอาญาเพื่อให้มีการปฏิบัติตามกฎหมายแล้ว ยังเปิดโอกาสให้ศาลอาจมีคำสั่งเช่นว่านเป็นการชั่วคราวก่อนมีคำพิพากษา เพื่อระงับการกระทำอันเป็นการฝ่าฝืนนั้นต่อไปหรือป้องกันความเสียหายที่จะเกิดแก่สังคมหรือประชาชนในทาง

เศรษฐกิจและทางสิ่งแวดล้อมได้อีกด้วย นอกจากนั้นการกำหนดให้แต่กรรมการและผู้จัดการต้อง
รับผิดชอบในการกระทำผิดของนิติบุคคลต่าง ๆ นั้นยังแคบไป สมควรขยายให้บุคคลซึ่งมีส่วนรับผิดชอบ
ชอบในการกระทำผิดนั้นมีความรับผิดชอบ เพื่อความรัดกุมในการบังคับการตามกฎหมายและให้
สอดคล้องกับกฎหมายอื่น ๆ อันเกี่ยวกับผู้ต้องร่วมรับผิดชอบในการกระทำของนิติบุคคล จึงจำเป็น
ต้องตราพระราชบัญญัติขึ้น

กฎกระทรวง

ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๑๒)

ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๒

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ และมาตรา ๑ แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้
ให้โรงงานตามประเภท หรือชนิดที่ระบุในบัญชีท้ายกฎกระทรวงนี้เป็นโรงงานตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๒

ให้ไว้ ณ วันที่ ๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๑๒

พลโท พ. ปุณณกันต์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

หมายเหตุ:— เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ เนื่องจากทางราชการมีนโยบายที่จะควบคุมและส่งเสริมโรงงานบางประเภท จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงกำหนดประเภทหรือชนิดของโรงงานขึ้นไว้

(๘๖ ร.จ. ๑ ตอนที่ ๕๐ (ฉบับพิเศษ) ลงวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๑๒)

บัญชีท้ายกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๑๒)

ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๒

ลำดับที่	ประเภทหรือชนิด
๑	โรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับการบ่มใบชา หรือการบ่มใบชาสุบ
๒	โรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับผลิตผลกลสีกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง ดังต่อไปนี้ <ol style="list-style-type: none"> <li data-bbox="289 619 623 665">(๑) การอบพีชหรือเมล็ดพีช <li data-bbox="289 674 674 720">(๒) การกะเทาะเปลือกเมล็ดพีช <li data-bbox="289 729 648 776">(๓) การอัดปอ หรือใบชาสุบ <li data-bbox="289 785 850 831">(๔) การหีบหรืออัดฝ้าย หรือการปั่นหรืออัดนุ่น <li data-bbox="289 840 787 887">(๕) การเก็บรักษาพีช เมล็ดพีชด้วยไซโล
๓	โรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับหิน กรวด ทราช หรือดินเหนียวสำหรับใช้ในการก่อสร้างอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง ดังต่อไปนี้ <ol style="list-style-type: none"> <li data-bbox="289 988 674 1034">(๑) การขุด ระเบิดหรือย่อยหิน <li data-bbox="289 1044 888 1090">(๒) การขุดหรือลอกกรวด ทราช หรือดินเหนียว <li data-bbox="289 1099 711 1145">(๓) การร่อนหรือคัดกรวดหรือทราช <li data-bbox="289 1155 497 1201">(๔) การดูดทราช
๔	โรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับสัตว์ซึ่งมีไส้ตัวน้ำอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง ดังต่อไปนี้ <ol style="list-style-type: none"> <li data-bbox="289 1302 485 1349">(๑) การฆ่าสัตว์ <li data-bbox="289 1358 1140 1404">(๒) การอบ รมควัน ไล่เกลือ หรือดองเนื้อสัตว์ หรือการทำเนื้อสัตว์ ให้แข็งโดยดัดปล้น <li data-bbox="182 1413 1140 1617">(๓) การทำผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปจากเนื้อสัตว์หรือมันสัตว์ การสกัดน้ำมัน หรือไขมันที่เป็นอาหารจากสัตว์ หรือการทำน้ำมันหรือไขมันที่เป็นอาหารจากสัตว์ ให้บริสุทธิ์ <li data-bbox="182 1617 1140 1709">(๔) การบรรจุเนื้อสัตว์ หรือมันสัตว์ หรือผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปจากเนื้อสัตว์ หรือมันสัตว์ ในภาชนะที่ผนึกและอากาศเข้าไม่ได้

ลำดับที่	ประเภทหรือชนิด
๕	<p>โรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับน้ำมันอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างดังต่อไปนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> (๑) การพาสเจอไรส์ หรือสเตอริไลส์นมสด (๒) การทำนมสดจากนมผงและไขมัน (๓) การทำนมข้น นมผง หรือนมระเหย (๔) การทำครีมจากน้ำมัน (๕) การทำเนยเหลวหรือเนยแข็ง (๖) การทำไอศกรีม
๖	<p>โรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับผักหรือผลไม้อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างดังต่อไปนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> (๑) การทำอาหารหรือเครื่องดื่มนอกจากผักหรือผลไม้และบรรจุในภาชนะที่ผนึกและอากาศเข้าไม่ได้ (๒) การถนอมผักหรือผลไม้โดยวิธีกวน ตากแห้ง ดอง หรือทำให้เยือกแข็งโดยฉับพลันหรือเหือดแห้ง
๗	<p>โรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับสัตว์น้ำอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างดังต่อไปนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> (๑) การทำอาหารจากสัตว์น้ำและบรรจุในภาชนะที่ผนึกและอากาศเข้าไม่ได้ (๒) การถนอมสัตว์น้ำโดยวิธีอบ รุมควัน ไล่เกลือ ดอง ตากแห้ง หรือทำให้เยือกแข็งโดยฉับพลันหรือเหือดแห้ง
๘	<p>โรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับน้ำมันจากพืชหรือสัตว์หรือไขมันจากสัตว์อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง ดังต่อไปนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> (๑) การสกัดน้ำมันจากพืชหรือสัตว์หรือไขมันจากสัตว์ (๒) การอัดหรือปั่นกากพืชหรือสัตว์ที่สกัดน้ำมันออกแล้ว (๓) การทำน้ำมันจากพืชหรือสัตว์หรือไขมันจากสัตว์ให้แข็งโดยการเติมไฮโดรเจน (๔) การทำน้ำมันจากพืชหรือสัตว์หรือไขมันจากสัตว์ให้บริสุทธิ์ (๕) การทำเนยเทียม หรือน้ำมันผสมสำหรับปรุงอาหาร

ลำดับที่	ประเภทหรือชนิด
๘	<p>โรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับเมล็ดพืชหรือหัวพืชอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง ดังต่อไปนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> (๑) การสี ผัด หรือขัดขาว (๒) การทำแบ่งเป็นอาหาร (๓) การบั่นหรือบดเมล็ดพืชหรือหัวพืช (๔) การผลิตอาหารสำเร็จรูปจากเมล็ดพืชหรือหัวพืช (๕) การผสมแบ่งหรือการผสมเมล็ดพืช (๖) การปกหุ้มหัวพืช หรือทำหัวพืชให้เป็นเส้น แวน หรือแท่ง
๑๐	<p>โรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับอาหารจากแบ่งอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง ดังต่อไปนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> (๑) การทำขนมปัง หรือขนมเค้ก (๒) การทำขนมปังกรอบ หรือขนมอบแห้ง (๓) การทำผลิตภัณฑ์อาหารจากแบ่งเป็นเส้น เม็ด หรือชน
๑๑	<p>โรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับน้ำตาลอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง ดังต่อไปนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> (๑) การทำน้ำตาลเชอม (๒) การทำน้ำตาลทรายแดง (๓) การทำน้ำตาลทรายดิบ หรือน้ำตาลทรายขาว (๔) การทำน้ำตาลทรายดิบหรือน้ำตาลทรายขาวให้บริสุทธิ์ (๕) การทำน้ำตาลก้อน หรือน้ำตาลผง (๖) การทำกลูโคส หรือเด็กซ์โทรส
๑๒	<p>โรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับชา กาแฟ โกโก้ ช็อกโกแลต หรือขนมหวาน อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง ดังต่อไปนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> (๑) การทำใบชาแห้ง หรือใบชาผง (๒) การคว่ำ บด หรือบั่นกาแฟ หรือการทำกาแฟผง

ลำดับที่	ประเภทหรือชนิด
	<p>(๓) การทำโกโก้ผง หรือขนมจากโกโก้</p> <p>(๔) การทำช็อกโกแลต ช็อกโกแลตผง หรือขนมจากช็อกโกแลต</p> <p>(๕) การเชื่อมหรือแช่ผลไม้หรือเปลือกผลไม้ หรือการเคลือบผลไม้ หรือเปลือกผลไม้ด้วยน้ำตาล</p> <p>(๖) การอบ หรือคั่วถั่วหรือเมล็ดผลไม้ (Nuts) หรือการเคลือบถั่วหรือเมล็ดผลไม้ด้วยน้ำตาล กาแฟ โกโก้ หรือช็อกโกแลต</p> <p>(๗) การทำหมากฝรั่ง</p> <p>(๘) การทำลูกกวาดหรือทอฟฟี่</p>
๑๓	<p>โรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับเครื่องปรุงหรือเครื่องประกอบอาหารอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่าง ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) การทำผงฟู</p> <p>(๒) การทำเครื่องปรุงกลิ่น รส หรือสีของอาหาร</p> <p>(๓) การทำแป้งเซอ</p> <p>(๔) การทำน้ำส้มสายชู</p> <p>(๕) การทำมันส์ตาร์ด</p> <p>(๖) การทำน้ำมันสลัด</p> <p>(๗) การบดหรือบั่นเครื่องเทศ</p> <p>(๘) การทำเกลือให้บริสุทธิ์เพื่อใช้ปรุงอาหาร</p> <p>(๙) การทำพริกบ่น พริกไทยบ่น หรือเครื่องแกง</p>
๑๔	<p>โรงงานทำน้ำแข็ง</p>
๑๕	<p>โรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับอาหารสัตว์อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) การทำอาหารผสมหรืออาหารสำเร็จรูปสำหรับเลี้ยงสัตว์</p> <p>(๒) การบั่นหรือบดพืช เมล็ดพืช กากพืช เนื้อสัตว์ กระดูก หรือเปลือกหอยสำหรับทำหรือผสมเป็นอาหารสัตว์</p>

ลำดับที่	ประเภทหรือชนิด
๑๖	โรงงานต้ม กลั่น หรือผสมสุรา
๑๗	โรงงานผลิตเอธิลแอลกอฮอล์ ซึ่งมีไซเอธิลแอลกอฮอล์ที่ผลิตจากการซัลไฟท์ในการทำเอธิลอะไซด์
๑๘	โรงงานทำหรือผสมสุราจากผลไม้
๑๙	<p>โรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับมอลท์หรือเบียร์อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) การทำ บีน หรือบดมอลท์</p> <p>(๒) การทำเบียร์</p>
๒๐	<p>โรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับน้ำตาล เครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์ น้ำอัดลมหรือน้ำแร่ อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) การทำน้ำตาล หรือเครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์</p> <p>(๒) การทำน้ำอัดลม</p> <p>(๓) การบรรจุน้ำแร่ตามธรรมชาติที่แหล่งกำเนิด</p>
๒๑	<p>โรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับชาสุบ ชาอัด ชาเส้น ชาเขียว หรือชานัตถ์ อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) การอบใบชาสุบให้แห้ง หรือการรูดก้านใบชาสุบ</p> <p>(๒) การทำบุหรีชีกาแรต บุหรีชีการ์ หรือบุหรีอื่น</p> <p>(๓) การทำชาอัด ชาเส้น ชาเส้นปรุง หรือชาเขียว</p> <p>(๔) การทำชานัตถ์</p>
๒๒	<p>โรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับสิ่งทอ ด้าย หรือเส้นใยซึ่งมีไซเส้นใยแอสเบสตอส อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) การหมัก สาง หวี คาร์บอนไนซ์ บิดเกลียว บั่น กรอ ฟอก หรือย้อมสีเส้นใย</p>

ลำดับที่	ประเภทหรือชนิด
	(๒) การทอ (๓) การฟอก ย้อมสี หรือแต่งสำเร็จด้วยหรือสิ่งทอ (๔) การพิมพ์สิ่งทอ
๒๓	โรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์จากสิ่งทอซึ่งมิใช่เครื่องนุ่งห่มอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง ดังต่อไปนี้ (๑) การทำผลิตภัณฑ์จากสิ่งทอเป็นเครื่องใช้ในบ้าน (๒) การทำถุงหรือกระสอบ (๓) การทำผลิตภัณฑ์จากผ้าใบ (๔) การตบแต่งหรือเย็บปักถักร้อยสิ่งทอ
๒๔	โรงงานถักผ้า ผ้าลูกไม้ หรือเครื่องนุ่งห่มด้วยด้ายหรือเส้นใย หรือฟอกย้อมสี หรือแต่งสำเร็จผ้า ผ้าลูกไม้ หรือเครื่องนุ่งห่มที่ถักด้วยด้ายหรือเส้นใย
๒๕	โรงงานผลิตเส้นหรือพรมด้วยวิธีทอ สาน ถัก หรือผูกให้เป็นปุย ซึ่งมิใช่เส้นหรือพรมที่ทำด้วยยาง หรือพลาสติก หรือพรมน้ำมัน
๒๖	โรงงานผลิตเชือก ตาข่าย แห หรืออวน
๒๗	โรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ซึ่งมิได้ทำด้วยวิธีถักหรือทออย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่าง ดังต่อไปนี้ (๑) การทำพรมน้ำมัน หรือสิ่งปูพื้นซึ่งมีผิวหน้าแข็งซึ่งมิได้ทำจากไม้ก๊อก ยาง หรือพลาสติก (๒) การทำผ้าน้ำมันหรือหนังเทียมซึ่งมิได้ทำจากพลาสติกล้วน (๓) การทำแผ่นเส้นใยที่แข็งหรือฉาบผิวหน้าด้วยวัสดุซึ่งมิใช่ยาง (๔) การทำสักหลาด (๕) การทำผ้าลูกไม้หรือผ้าลูกไม้เทียม (๖) การทำวัสดุจากเส้นใยสำหรับใช้ทำเบาะ นวม หรือสิ่งทอคล้ายคลึงกัน (๗) การผลิตเส้นใยหรือปุยใยจากวัสดุที่ทำจากเส้นใยหรือปุยใยที่ไม่ใช่แล้ว (๘) การทำด้ายหรือผ้าใบสำหรับยางนอกล้อเลื่อน

ลำดับที่	ประเภทหรือชนิด
๒๘	<p>โรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับเครื่องแต่งกายซึ่งมีไซร่งเท้า อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) การตัดหรือเย็บเครื่องนุ่งห่ม เข็มขัด ผ้าเช็ดหน้า จากผ้า หนังสัตว์ ขนสัตว์ หรือวัสดุอื่น</p> <p>(๒) การทำหมวก</p>
๒๙	โรงงานหมัก ฟอก ขัดและแต่ง แต่งสำเร็จ อัดให้เป็นลายขนุน หรือเคลือบสี หนังสัตว์
๓๐	โรงงานสาง ฟอก ฟอกสี ข้อมสี ขัดหรือแต่งขนสัตว์
๓๑	โรงงานทำพรม หรือเครื่องใช้จากขนสัตว์หรือหนังสัตว์
๓๒	โรงงานผลิตผลิตภัณฑ์ซึ่งมีไซร่งเครื่องแต่งกาย หรือรองเท้า จากหนังสัตว์ ขนสัตว์ เขาสัตว์ กระดุกสัตว์ หนังเทียม หรือใยแก้ว
๓๓	โรงงานผลิตรองเท้า หรือชิ้นส่วนของรองเท้าซึ่งมีไซร่งเท้าที่ทำจากไม้หรือรองเท้า หรือชิ้นส่วนของรองเท้าที่ทำจากยางอบแข็ง หรืออัดเข้ารูป หรือพลาสติกอัดเข้ารูป
๓๔	<p>โรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับไม้อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) การแปรรูป เลื่อย ไซ เซาะร่อง หรืออบไม้</p> <p>(๒) การทำวงกบ ขอบประตู ขอบหน้าต่าง บานประตู บานหน้าต่าง หรือส่วนประกอบที่ทำด้วยไม้ของอาคาร</p> <p>(๓) การทำไม้วีเนียร์ หรือไม้อัดทุกชนิด</p> <p>(๔) การทำฝอยไม้</p> <p>(๕) การถนอมเนื้อไม้</p>
๓๕	โรงงานผลิตภาชนะบรรจุจากไม้ หรือภาชนะบรรจุ หรือเครื่องใช้จากไม้ใผ่หวาย ฟาง หรืออ้อ
๓๖	<p>โรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์จากไม้หรือไม้ก๊อกอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) การทำเครื่องใช้หรือด้ามเครื่องมือจากไม้</p> <p>(๒) การทำรองเท้า หรือหุ้มรองเท้าจากไม้</p>

ลำดับที่	ประเภทหรือชนิด
	<p>(๓) การแกะสลักไม้</p> <p>(๔) การทำกรอบรูปหรือกรอบกระจกจากไม้</p> <p>(๕) การทำผลิตภัณฑ์จากไม้ก๊อก</p>
๓๗	โรงงานทำเครื่องเรือนหรือเครื่องตกแต่งภายในอาคารจากไม้ แก้ว ใย หรือ อโลหะอื่น ซึ่งมีใช้เครื่องเรือนหรือเครื่องตกแต่งภายในอาคารจากพลาสติกอัด เข้ารูป
๓๘	โรงงานผลิตเชือก หรือกระดาษ อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง ดังต่อไปนี้ <p>(๑) การทำเชือกจากไม้ เศษผ้า หรือเส้นใย</p> <p>(๒) การทำกระดาษ กระดาษแข็ง หรือกระดาษที่ใช้ในการก่อสร้าง ชนิดที่ทำจากเส้นใย หรือแผ่นกระดาษไฟเบอร์ (Fibreboard)</p>
๓๕	โรงงานผลิตภาชนะบรรจุจากกระดาษทุกชนิดหรือแผ่นกระดาษไฟเบอร์
๔๐	โรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับเชือก กระดาษ หรือกระดาษแข็งอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่าง ดังต่อไปนี้ <p>(๑) การฉาบ ชัดมัน หรือทากาวกระดาษหรือกระดาษแข็ง หรือการ อัดกระดาษหรือกระดาษแข็งหลายชั้นเข้าด้วยกัน</p> <p>(๒) การทำผลิตภัณฑ์ซึ่งมีใช้ภาชนะบรรจุจากเชือก กระดาษ หรือ กระดาษแข็ง</p>
๔๑	โรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับการพิมพ์ การทำแฟ้มเก็บเอกสาร การเย็บเล่ม ทำปก หรือตกแต่งสิ่งพิมพ์ หรือการทำแม่พิมพ์
๔๒	โรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับการผลิตเคมีภัณฑ์ สารเคมี หรือวัสดุเคมีซึ่งมีใช้ปุ๋ย
๔๓	โรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับการผลิตปุ๋ยหรือยากำจัดโรคหรือศัตรูพืช หรือสัตว์ (Pests)
๔๔	โรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับการผลิตยางเรซินสังเคราะห์ ยางอีลาสโตเมอร์- พลาสติก หรือเส้นใยสังเคราะห์ซึ่งมีใช้ใยแก้ว

ลำดับที่

ประเภททรัพย์สิน

- ๔๕ โรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับสี (Paints) น้ำมันชักเงา แชลแลค แลคเคอร์ หรือผลิตภัณฑ์สำหรับใช้ทาหรืออุดอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง ดังต่อไปนี้
- (๑) การทำสีสำหรับใช้ทา พื้น หรือเคลือบ
  - (๒) การทำน้ำมันชักเงา น้ำมันผสมสี หรือน้ำยาล้างสี
  - (๓) การทำแชลแลค แลคเคอร์หรือผลิตภัณฑ์สำหรับใช้ทาหรืออุด
- ๔๖ โรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับยาอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง ดังต่อไปนี้
- (๑) การผลิตวัตถุที่รับรองไว้ในตำรายาที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขประกาศ
  - (๒) การผลิตวัตถุที่มุ่งหมายสำหรับใช้ในการวิเคราะห์ บำบัด บรรเทา รักษา หรือป้องกันโรค หรือความเจ็บป่วยของมนุษย์หรือสัตว์
  - (๓) การผลิตวัตถุที่มุ่งหมายสำหรับให้เกิดผลแก่สุขภาพ โครงสร้าง หรือการกระทำหน้าที่ใด ๆ ของร่างกายมนุษย์ หรือสัตว์ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขประกาศ
- แต่วัตถุตาม (๑) หรือ (๒) ไม่รวมถึงวัตถุที่มุ่งหมายสำหรับใช้เป็นอาหาร เครื่องกีฬา เครื่องสำอาง เครื่องมือที่ใช้ในการประกอบโรคศิลปะ และส่วนประกอบของเครื่องมือที่ใช้ในการนั้น
- ๔๗ โรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับสบูู่ เครื่องสำอาง หรือสิ่งปรุงแต่งร่างกายอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง ดังต่อไปนี้
- (๑) การทำสบูู่ วัสดุสังเคราะห์สำหรับซักฟอก แชมพู ผลิตภัณฑ์โกนหนวดหรือผลิตภัณฑ์สำหรับชำระล้างหรือขัดถู
  - (๒) การทำกลีเซอรินดิบ หรือกลีเซอรินบริสุทธิ์จากน้ำมันพืช หรือสัตว์หรือไขมันสัตว์
  - (๓) การทำเครื่องสำอาง หรือสิ่งปรุงแต่งร่างกาย
  - (๔) การทำยาสีฟัน

ลำดับที่	ประเภทหรือชนิด
๕๘	<p>โรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์เคมีอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง ดังต่อไปนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> (๑) การทำยาขัดเครื่องเรือนหรือโลหะ ขี้ผึ้งหรือวัสดุสำหรับตกแต่งอาคาร (๒) การทำขี้ผึ้งเช็ดโรค หรือยาดับกลิ่น (๓) การทำผลิตภัณฑ์สำหรับกันน้ำ ผลิตภัณฑ์ที่เป็นตัวทำให้เบกกันน้ำ ผลิตภัณฑ์ที่เป็นตัวทำให้ดีเข้าด้วยกันได้ ผลิตภัณฑ์ที่เป็นตัวทำให้ซึมเข้าไป (Wetting Agents, Emulsifiers or Penetrants) ผลิตภัณฑ์สำหรับใช้ฉีกกาว ผลิตภัณฑ์สำหรับใช้เป็นตัวผสม (Sizes) ผลิตภัณฑ์สำหรับใช้เป็นตัวเชื่อมหรืออุด (Cements) ที่ทำจากพืชสัตว์ หรือพลาสติกที่ได้มาจากแหล่งผลิตอื่น ซึ่งมีใช้ผลิตภัณฑ์สำหรับใช้อุดรูฟัน (Dental Cements) (๔) การทำไม้ขีดไฟ วัตถุระเบิด หรือดอกไม้เพลิง (๕) การทำเทียนไข (๖) การทำหมึก หรือคาร์บอนดำ (๗) การทำผลิตภัณฑ์ทึบกลิ่น หรือควินเมอเฟอไมท์ (๘) การทำผลิตภัณฑ์ที่มการบูร (๙) การทำหัวน้ำมันระเหย (Essential Oils) (๑๐) การทำครามหรือวัสดุฟอกขาวที่ใช้ในการซักผ้า (๑๑) การทำผลิตภัณฑ์สำหรับใช้เป็นฉนวนหุ้มหม้อน้ำหรือกันความร้อน (๑๒) การทำผลิตภัณฑ์สำหรับใช้กับโลหะ น้ำมัน หรือน้ำ (Metal, Oil or Water Treating Compounds) ผลิตภัณฑ์สำเร็จเคมีไวแสง ฟิล์ม หรือกระดาษ หรือผ้าที่ทำด้วยตัวไวแสง (Prepared Photo-Chemical Materials or Sensitized Film, Paper or Cloth)
๕๙	โรงงานกลั่นน้ำมันปิโตรเลียม

ลำดับที่	ประเภทหรือชนิด
๕๐	<p>โรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์จากปิโตรเลียม ถ่านหินหรือลิกไนต์ อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง ดังต่อไปนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> (๑) การทำแอสฟัลท์ หรือน้ำมันดิน (๒) การทำกระดาษอบแอสฟัลท์ หรือน้ำมันดิบ (๓) การทำเชื้อเพลิงก้อนหรือเชื้อเพลิงสำเร็จรูปจากถ่านหิน หรือลิกไนต์ ที่แต่งแล้ว (๔) การผสมน้ำมันหล่อลื่นหรือจารบีจากวัสดุที่ได้มาจากแหล่งผลิตอื่น (๕) การกลั่นถ่านหินในเตาโค๊กซึ่งไม่เป็นส่วนหนึ่งของการผลิตก๊าซหรือเหล็ก
๕๑	<p>โรงงานผลิต ซ่อมหล่อ หรือหล่อดอกยางนอกหรือยางในสำหรับยานที่เคลื่อนที่ด้วยเครื่องกล คนหรือสัตว์</p>
๕๒	<p>โรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับยางอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง ดังต่อไปนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> (๑) การหั่น ผสม วัลดีให้เป็นแผ่น ตัดแผ่น หรือใช้กรรมวิธีอื่นใดที่เกี่ยวข้องเนื่องกันกับยางธรรมชาติซึ่งมิใช่การทำในสวนยางหรือป่า (๒) การทำผลิตภัณฑ์ยางนอกจากที่ระบุไว้ในลำดับที่ ๕๑ จากยางธรรมชาติหรือยางสังเคราะห์
๕๓	<p>โรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์พลาสติกอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง ดังต่อไปนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> (๑) การทำเครื่องมือ เครื่องใช้ เครื่องเรือน หรือเครื่องประดับ (๒) การทำเสื่อหรือพรม (๓) การทำเปลือกหุ้มไม้กรอก (๔) การทำภาชนะบรรจุ (๕) การทำพลาสติกเป็นแท่ง ท่อ หรือหลอด (๖) การทำผลิตภัณฑ์สำหรับใช้เป็นฉนวน (๗) การทำรองเท้า (๘) การอัดพลาสติกหลาย ๆ ชั้นเป็นแผ่น

ลำดับที่	ประเภทหรือชนิด
๕๔	โรงงานผลิตผลิตภัณฑ์เครื่องกระเบื้องเคลือบ เครื่องปั้นดินเผา หรือเครื่องดินเผา
๕๕	โรงงานผลิตแก้ว เส้นใยแก้ว หรือผลิตภัณฑ์แก้ว
๕๖	โรงงานผลิตอิฐ กระเบื้องหรือท่อสำหรับใช้ในการก่อสร้าง เบ้าหลอมโลหะ กระเบื้องประดับ (Architectural Terracotta) ร่องในเตาไฟ ท่อหรือยอดปล่องไฟ หรือวัตถุทนไฟ จากดินเหนียว
๕๗	โรงงานผลิตซิเมนต์ ปูนขาว หรือปูนพลาสติก
๕๘	<p>โรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์หล่ออย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง ดังต่อไปนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> (๑) การทำผลิตภัณฑ์คอนกรีต ผลิตภัณฑ์คอนกรีตผสม ผลิตภัณฑ์ ยิปซัมหรือผลิตภัณฑ์ปูนพลาสติก (๒) การทำใยแร่ (๓) การทำผลิตภัณฑ์จากหินชนวน (๔) การทำผลิตภัณฑ์จากหินที่ได้มาจากแหล่งผลิตอื่น (๕) การทำผลิตภัณฑ์สำหรับขัดถู (Abrasives) (๖) การทำผลิตภัณฑ์จากแอสเบสตอส (๗) การทำผลิตภัณฑ์กร้าไฟฟ้า
๕๙	โรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับการถลุง หล่อ หลอม วิต ดึง หรือผลิตเหล็ก หรือเหล็กกล้าในขั้นต้น (Iron and Steel Basic Industries)
๖๐	โรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับถลุง ผสม ทำให้บริสุทธิ์ หล่อ หลอม วิต ดึง หรือผลิตโลหะในขั้นต้นซึ่งมิใช่เหล็กหรือเหล็กกล้า (Non-ferrous Metal Basic Industries)
๖๑	โรงงานผลิต ตบแต่ง หรือซ่อมแซมเครื่องตัด (Cutlery) เครื่องมือ หรือเครื่องใช้ที่ทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้า

ลำดับที่	ประเภทหรือนิคมิต
๖๒	โรงงานผลิต ตบแต่ง ซ่อมแซม หรือตัดแปลงเครื่องเรือนหรือเครื่องตบแต่งภายในอาคารที่ทำจากโลหะหรือโลหะเป็นส่วนใหญ่
๖๓	<p>โรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์โลหะสำหรับใช้ในการก่อสร้าง หรือติดตั้งอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง ดังต่อไปนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> (๑) การทำส่วนประกอบสำหรับใช้ในการก่อสร้างสะพานลึงน้ำ หรือปล่องไฟ (๒) การทำส่วนประกอบสำหรับใช้ในการก่อสร้างอาคาร (๓) การทำส่วนประกอบสำหรับใช้ในการต่อเรือ (๔) การทำส่วนประกอบสำหรับใช้ในการสร้างหรือซ่อมหม้อน้ำ (๕) การทำส่วนประกอบสำหรับใช้กับระบบเครื่องปรับอากาศ
๖๔	<p>โรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์โลหะอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง ดังต่อไปนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> (๑) การทำภาชนะบรรจุ (๒) การทำผลิตภัณฑ์ด้วยวิธีปั๊มหรือกระแทก (๓) การทำผลิตภัณฑ์ด้วยเครื่องอัดชนิดเกลียว (๔) การทำตู้หรือห้องนิรภัย (๕) การทำผลิตภัณฑ์จากลวดหรือสายเคเบิลโดยใช้ลวดที่ได้มาจากแหล่งผลิตอื่น ซึ่งมีใช้ลวดหรือสายเคเบิลที่หุ้มด้วยฉนวน (๖) การทำชุดสปริงเหล็ก สลัก แบนเกลียว วงแหวน หมุดย้ำ หรือหลอดชนิดพับได้ที่ไม่ทำในโรงรีดหรือดึงขั้นต้น (Primary Rolling or Drawing Mills) (๗) การทำเตาไฟ หรือเครื่องอุ่นห้องอย่างอื่นซึ่งไม่ใช่ไฟฟ้า (๘) การทำเครื่องสุขภัณฑ์เหล็กหรือโลหะเคลือบ เครื่องทองเหลือง สำหรับใช้ในการต่อท่อ หรือเครื่องประกอบวาล์วหรือท่อ (๙) การทำเครื่องใช้เล็ก ๆ จากโลหะ

ลำดับที่	ประเภทหรือชนิด
	<p>(๑๐) การทำผลิตภัณฑ์ โลหะสำเร็จรูปด้วยวิธีเคลือบ หรือลวก (Enamelling, Japanning or Lacquering) ชุบ หรือขัด</p> <p>๖๕ โรงงานผลิต ดัดแปลง หรือซ่อมแซม เครื่องยนต์ เครื่องกังหัน ส่วนประกอบ หรืออุปกรณ์ของเครื่องยนต์หรือเครื่องกังหัน</p> <p>๖๖ โรงงานผลิต หรือซ่อมแซมเครื่องจักร ส่วนประกอบ หรืออุปกรณ์ของเครื่องจักร สำหรับใช้ในการกลึงกรรมหรือการเลียงสัตว์</p> <p>๖๗ โรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับเครื่องจักร ส่วนประกอบ หรืออุปกรณ์ของเครื่องจักรสำหรับประดิษฐ์โลหะหรือไม้เป็นอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) การทำ ดัดแปลง หรือซ่อมแซมเครื่องจักรสำหรับ โรงเลื่อย ไส ทำเครื่องเรือนทำไม้วินเนียร์</p> <p>(๒) การทำ ดัดแปลง หรือซ่อมแซมเครื่องกลึง เครื่องคว้าน เครื่องเจาะ เครื่องกัด เครื่องเจียรไน เครื่องตัด หรือเครื่องไส (Shaping Machines)</p> <p>(๓) การทำ ดัดแปลง หรือซ่อมแซมเครื่องเลื่อยตัดโลหะด้วยเครื่องยนต์ หรือเครื่องขัด</p> <p>(๔) การทำ ดัดแปลง หรือซ่อมแซมเครื่องทุบโลหะ (Drop Forges or Forging Machines)</p> <p>(๕) การทำ ดัดแปลง หรือซ่อมแซมเครื่องรีดโลหะ เครื่องอัดโลหะ หรือเครื่องดึงรีดโลหะ</p> <p>(๖) การทำ ดัดแปลง หรือซ่อมแซมเครื่องด้นรีด เครื่องทำให้กลม ละเอียดหรือเชื่อมโดยไม่ใช้ไฟฟ้า</p> <p>(๗) การทำ ดัดแปลง หรือซ่อมแซมแบบ (Dies) หรือเครื่องจับ (Jigs) สำหรับใช้กับเครื่องมือกล</p> <p>(๘) การทำส่วนประกอบ หรืออุปกรณ์สำหรับเครื่องจักรตาม (๑) ถึง (๗)</p>

ลำดับที่	ประเภทหรือชนิด
๖๘	โรงงานผลิต ดัดแปลง หรือซ่อมแซมเครื่องจักรสำหรับอุตสาหกรรมกระดาษ เคมี อาหาร การปั้นทอ การพิมพ์ การผลิตซีเมนต์ หรือผลิตภัณฑ์ดินเหนียว การก่อสร้าง การทำเหมืองแร่ การเจาะหาปิโตรเลียม หรือการกลั่นน้ำมัน
๖๘	โรงงานผลิต ดัดแปลง หรือซ่อมแซมเครื่องคำนวณ เครื่องทำบัญชี เครื่องจักรสำหรับระบบบัตรเจาะ เครื่องจักรสำหรับใช้ในการคำนวณชนิดดิจิทัลหรือชนิดอนาล็อก หรือเครื่องอิเล็กทรอนิกส์ สำหรับปฏิบัติกับข้อมูลที่เกี่ยวของกัน หรืออุปกรณ์ (Digital or Analog Computers or Associated Electronic Data Processing Equipment or Accessories) เครื่องรวมราคาของขาย (Cash Registers) เครื่องพิมพ์ดีด เครื่องชั่งชั่งมิใช่เครื่องชั่งที่ใช้ในห้องทดลองวิทยาศาสตร์ เครื่องอัดสำเนาชั่งมิใช่เครื่องอัดสำเนาด้วยการถ่ายภาพ
๗๐	โรงงานผลิต ดัดแปลง หรือซ่อมแซมเครื่องสูบน้ำ เครื่องอัดอากาศหรือก๊าซ เครื่องเป่าลม เครื่องปรับหรือถ่ายเทอากาศ เครื่องโปรยน้ำดับไฟ ตู้เย็นหรือเครื่องประกอบตู้เย็น เครื่องขายสินค้าอัตโนมัติ เครื่องล้าง ชัก ชักแห้ง หรือรดน้ำ เครื่องเย็บ เครื่องส่งกำลังกล เครื่องยกบนจัน ลิฟต์ บันไดเลื่อน รถบรรทุก รถแทรกเตอร์ รถพ่วงสำหรับการอุตสาหกรรม รถยกชั้นของ (Stackers) เตาไฟหรือเตาอบสำหรับการอุตสาหกรรมหรือสำหรับใช้ในบ้าน และรวมถึงส่วนประกอบหรืออุปกรณ์ของผลิตภัณฑ์ดังกล่าวข้างต้นแต่ผลิตภัณฑ์นั้น ต้องไม่ใช่พลังงานไฟฟ้า
๗๑	โรงงานผลิต ดัดแปลง หรือซ่อมแซมเครื่องจักรที่ระบุไว้ในลำดับที่ ๗๐ เฉพาะที่ใช้ไฟฟ้า เครื่องยนต์ไฟฟ้า เครื่องกำเนิดไฟฟ้า หม้อแปลงแรงไฟฟ้า เครื่องสับหรือบังคับไฟฟ้า เครื่องใช้สำหรับแสงไฟฟ้า เครื่องเปลี่ยนทางไฟฟ้า เครื่องส่งหรือจำหน่ายไฟฟ้า เครื่องสำหรับใช้บังคับไฟฟ้า หรือเครื่องเชื่อมไฟฟ้า

ลำดับที่	ประเภทหรือชนิด
๓๒	<p>โรงงานผลิตเครื่องรับวิทยุ เครื่องรับโทรทัศน์ เครื่องกระจายหรือบันทึกเสียง เครื่องเล่นแผ่นเสียง เครื่องบันทึกคัมภีร์ เครื่องบันทึกเสียงด้วยเทป แผ่นเสียง เทปแม่เหล็กที่ได้บันทึกเสียงแล้ว เครื่องโทรศัพท์หรือโทรเลขชนิดมีสายหรือไม่มีสาย เครื่องส่งวิทยุ เครื่องส่งโทรทัศน์ เครื่องรับส่งสัญญาณ หรือจับสัญญาณ เครื่องเรดาร์ ผลิตภัณฑ์ที่เป็นตัวกึ่งนำหรือตัวกึ่งนำชนิดไวที่เกี่ยวกับ (Semi-conductor or Related Sensitive Semi-conductor Devices) คาปาซิเตอร์หรือคอนเดนเซอร์อิเล็กทรอนิกส์ชนิดคงที่หรือเปลี่ยนแปลงได้ (Fixed or Variable Electronic Capacitors or Condensers) เครื่องหรือหลอดเรดิโอกราฟ เครื่องหรือหลอดฟลูโรสโคป หรือเครื่องหรือหลอดเอกซเรย์ ทั้งนี้ รวมถึงการผลิตอุปกรณ์หรือชิ้นส่วนสำหรับใช้กับเครื่องอิเล็กทรอนิกส์ดังกล่าวด้วย</p>
๓๓	<p>โรงงานผลิตเครื่องใช้ในบ้านที่ใช้ไฟฟ้า เครื่องเป่าผมไฟฟ้า เครื่องตัดผมไฟฟ้า เครื่องโกนหนวดไฟฟ้า หรือเครื่องทำนาร้อนไฟฟ้า</p>
๓๔	<p>โรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับอุปกรณ์ไฟฟ้าอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างดังต่อไปนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> (๑) การทำหลอดไฟฟ้า (๒) การทำลวดหรือสายเคเบิลหุ้มฉนวน (๓) การทำเครื่องติดตั้งหรือเต้าเสียบหลอดไฟฟ้า (Fixtures or Lamp Sockets or Receptacles) สวิตช์ไฟฟ้า ตัวต่อตัวนำ (Conductor Connectors) เครื่องใช้กับสายไฟฟ้า หลอดหรือเครื่องประกอบสำหรับร้อยสายไฟฟ้า (๔) การทำฉนวนหรือวัสดุที่เป็นฉนวนไฟฟ้าซึ่งมิใช่กระเบื้องเคลือบหรือแก้ว (๕) การทำหม้อเก็บไฟฟ้าหรือหม้อกำเนิดไฟฟ้าชนิดนำหรือชนิดแห้ง

ลำดับที่	ประเภทหรือนิติ
๓๕	<p>โรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับเรืออย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง ดังต่อไปนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> (๑) การต่อ ซ่อมแซม ทาสี หรือดัดทอหมันเรือในอู่ต่อเรือนอกจากเรือยาง (๒) การทำชิ้นส่วนพิเศษสำหรับเรือหรือเครื่องยนต์เรือ (๓) การเปลี่ยนแปลงหรือรีดทำหลายเรือ
๓๖	<p>โรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับการรถไฟหรือการรรางอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างดังต่อไปนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> (๑) การสร้าง ดัดแปลง หรือซ่อมแซมรถที่ใช้ในการรถไฟหรือการรราง (๒) การทำชิ้นส่วนพิเศษหรืออุปกรณ์สำหรับรถจักรหรือรถที่ใช้ในการรถไฟหรือการรราง
๓๗	<p>โรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับรถยนต์หรือรถพ่วงอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง ดังต่อไปนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> (๑) การสร้าง ประกอบ ดัดแปลง ซ่อมแซม หรือเปลี่ยนแปลงสภาพรถยนต์ หรือรถพ่วง (๒) การทำชิ้นส่วนพิเศษ หรืออุปกรณ์สำหรับรถยนต์ หรือรถพ่วง
๓๘	<p>โรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับจักรยานยนต์ จักรยานสามล้อ หรือจักรยานสองล้ออย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง ดังต่อไปนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> (๑) การสร้าง ประกอบ ดัดแปลง ซ่อมแซม หรือเปลี่ยนแปลงสภาพจักรยานยนต์ จักรยานสามล้อ หรือจักรยานสองล้อ (๒) การทำชิ้นส่วนพิเศษ หรืออุปกรณ์สำหรับจักรยานยนต์ จักรยานสามล้อ หรือจักรยานสองล้อ
๓๙	<p>โรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับอากาศยาน หรือเรือไฮเวอ์คราฟท์อย่างใด อย่างหนึ่ง หรือหลายอย่าง ดังต่อไปนี้</p>

ลำดับที่	ประเภทหรือชนิด
	<p>(๑) การสร้าง ประกอบ ดัดแปลง ซ่อมแซม หรือเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศยาน หรือเรือไฮเวอร์กราฟท์</p> <p>(๒) การทำชิ้นส่วนพิเศษหรืออุปกรณ์สำหรับอากาศยาน หรือเรือไฮเวอร์กราฟท์</p>
๘๐	โรงงานผลิตล้อเลื่อนที่ขับเคลื่อนด้วยแรงคนหรือสัตว์ซึ่งมิใช่จักรยาน
๘๑	<p>โรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับเครื่องมือ เครื่องใช้ หรืออุปกรณ์วิทยาศาสตร์หรือการแพทย์ อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) การทำ ดัดแปลง หรือซ่อมแซมเครื่องมือหรืออุปกรณ์วิทยาศาสตร์ที่ใช้ในห้องทดลอง หรืออุปกรณ์ที่ใช้ในการตรวจ วัด หรือบังคับควบคุม</p> <p>(๒) การทำ ประกอบ ดัดแปลง หรือซ่อมแซมเครื่องใช้โคจรatron เครื่องเบตาตรอน หรือเครื่องเร่งประมาณู (Cyclotrons, Betatrons or Accelerators)</p> <p>(๓) การทำเครื่องมือ เครื่องใช้ หรืออุปกรณ์การแพทย์</p>
๘๒	โรงงานผลิตเครื่องมือหรือเครื่องใช้เกี่ยวกับชั้นตาหรือการวัดสายตา เลนส์เครื่องมือหรือเครื่องใช้ที่ใช้แสงเป็นอุปกรณ์ในการทำงาน หรือเครื่องอัดสำเนาด้วยการถ่ายภาพ
๘๓	โรงงานผลิตนาฬิกา เครื่องวัดเวลา หรือชิ้นส่วนของนาฬิกาหรือเครื่องวัดเวลา
๘๔	<p>โรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับเพชร พลอย ทอง เงิน นาก หรืออัญมณี อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) การทำเครื่องประดับโดยใช้เพชร พลอย ไข่มุก ทองคำ ทองขาว เงิน นาก หรืออัญมณี</p> <p>(๒) การทำเครื่องใช้ด้วยทองคำ ทองขาว เงิน นาก หรือ กะไหล่ทองหรือโลหะทองคำ</p> <p>(๓) การตัด เจียรไน หรือขัดเพชร พลอย หรืออัญมณี</p> <p>(๔) การทำดวงตราหรือเหรียญตราของเครื่องราชอิสริยาภรณ์ หรือเหรียญ</p>
	อื่น

ลำดับที่	ประเภทหรือชนิด
๘๕	โรงงานผลิตเครื่องดนตรี
๘๖	โรงงานผลิตเครื่องมือ หรือเครื่องใช้ในการกีฬา การบริหารร่างกาย การเล่น บิลเลียด โบว์ลิ่ง หรือตกปลา
๘๗	โรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับเครื่องเล่น เครื่องมือ หรือเครื่องใช้ที่มีได้ระบุไว้ในลำดับอื่นอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง ดังต่อไปนี้ <ol style="list-style-type: none"> <li data-bbox="289 637 548 693">(๑) การทำเครื่องเล่น <li data-bbox="289 702 787 757">(๒) การทำเครื่องเขียนหรือเครื่องวาดภาพ <li data-bbox="289 766 1115 822">(๓) การทำเครื่องเพชรหรือพลอย หรือเครื่องประดับสำหรับการแสดง <li data-bbox="182 831 1127 933">(๔) การทำวุ้น ไม้กล้อ ขนนก ดอกไม้เทียม กระดุม ไม้กวาดแปรง ปะเกะเกียงหรือไฟฟ้า กล้องสุบซา หรือกล้องบุหรี <li data-bbox="182 942 1127 1118">(๕) การทำป้าย ตรา เครื่องหมาย ป้ายติดของ เครื่องหมาย หรือ เครื่องโฆษณาสินค้า ตราโลหะหรือยาง แม่พิมพ์ลายฉลุ (Stencils) แหคคุมผม หรือช้องผม
๘๘	โรงงานผลิต ส่ง หรือจำหน่ายพลังงานไฟฟ้า
๘๙	โรงงานผลิตก๊าซซึ่งมิใช่ก๊าซธรรมชาติ ส่ง หรือ จำหน่ายก๊าซ
๙๐	โรงงานจัดหาน้ำ ทำน้ำให้บริสุทธิ์ หรือจำหน่ายน้ำไปยังอาคารหรือโรงงานอุตสาหกรรม
๙๑	โรงงานบรรจุสินค้าในภาชนะโดยไม่มีการผลิต
๙๒	โรงงานห้องเย็น
๙๓	โรงงานซ่อมรองเท้าหรือเครื่องหนัง
๙๔	โรงงานซ่อมเครื่องมือไฟฟ้า หรือเครื่องใช้ไฟฟ้าสำหรับใช้ในบ้านหรือใช้ประจำตัว
๙๕	โรงงานซ่อมยานที่ขับเคลื่อนด้วยเครื่องยนต์ จักรยานยนต์ หรือส่วนประกอบของยานที่ขับเคลื่อนด้วยเครื่องยนต์ หรือจักรยานยนต์

ลำดับที่	ประเภททรัพย์สิน
๕๖	โรงงานซ่อมนาฬิกา หรือเครื่องประดับที่ทำด้วยเพชร พลอย ทองคำ ทองขาว เงิน นาก หรืออัญมณี
๕๗	โรงงานซ่อมผลิตภัณฑ์ที่มิได้ระบุการซ่อมไว้ในลำดับใด
๕๘	โรงงานจักรรีด ชักแห้ง ชักฟอก รีด อัด หรือย้อมผ้า เครื่องนุ่งห่ม พรหม หรือขนสัตว์

กฎกระทรวง

ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๑๒)

ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๒

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗ มาตรา ๘ มาตรา ๑๒ และมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ผู้ใดประสงค์จะขออนุญาตตั้งโรงงาน หรือผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน ผู้ใดประสงค์จะขายโรงงาน ให้ยื่นคำขอตามแบบ ร.ง. ๑ ท้ายกฎกระทรวงนี้ พร้อมด้วยแผนผังและรายการของโรงงานและเครื่องจักรกับเอกสารครบถ้วนตามที่ระบุไว้ในแบบ ร.ง. ๑

การยื่นคำขอรับใบอนุญาต ในจังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรี ให้ทำคำขอเป็นสองฉบับ ยื่นต่อกระทรวงอุตสาหกรรม ในจังหวัดอื่นให้ทำคำขอเป็นสามฉบับ ยื่นต่ออำเภอท้องที่ที่โรงงานตั้งอยู่ หรือจะยื่นต่อกระทรวงอุตสาหกรรมก็ได้

ข้อ ๒. ใบอนุญาตตั้งโรงงาน ให้ทำตามแบบ ร.ง. ๒ ท้ายกฎกระทรวงนี้

ข้อ ๓. ใบอนุญาตขายโรงงาน ให้ทำตามแบบ ร.ง. ๓ ท้ายกฎกระทรวงนี้

ข้อ ๔. ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานให้ทำตามแบบ ร.ง. ๔ ท้ายกฎกระทรวงนี้

ข้อ ๕. โรงงานต้องตั้งอยู่ในทำเลที่เหมาะสมและมีบริเวณเพียงพอที่จะประกอบกิจการอุตสาหกรรมตามขนาดและประเภทหรือชนิดของโรงงาน โดยไม่อาจก่อให้เกิดอันตราย เหตุรำคาญหรือความเสียหายต่อบุคคลหรือทรัพย์สินของผู้อื่น

ข้อ ๖. โรงงานต้องมีลักษณะดังต่อไปนี้

(๑) มันคงแข็งแรงและเหมาะสมกับสถานที่และพื้นที่ตั้งโรงงานตลอดจนการประกอบกิจการอุตสาหกรรมนั้น ๆ โดยมีคำรับรองของผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมหรือวิศวกรอื่นที่กระทรวงอุตสาหกรรมเห็นชอบในการคำนวณและออกแบบ

(๒) มีการระบายอากาศที่เหมาะสม โดยให้พื้นที่ประตู หน้าต่าง และช่องลม รวมกันโดยไม่นับที่ติดตั้งระหว่างห้องไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๑๐ ส่วน ของพื้นที่ของห้อง ห อมีการระบายอากาศไม่น้อยกว่า ๐.๕ ลูกบาศก์เมตรต่อนาที ต่อคนงานหนึ่งคน

(๓) มีประตูหรือทางออกให้พอกับจำนวนคนในโรงงานที่จะหลบหนีภัยออกไปได้ทันที ทั้งที่เมื่อมีเหตุฉุกเฉินเกิดขึ้นอย่างน้อยสองแห่ง อยู่ห่างกันพอสมควร บานประตูต้องเป็นแบบผลักเปิดออกได้ง่าย และมีบันไดระหว่างชั้นอย่างน้อยสองแห่ง อยู่ห่างกันพอสมควร

(๔) ระยะตั้งระหว่างพื้นถึงเพดานโดยเฉลี่ยต้องไม่น้อยกว่า ๓.๕๐ เมตร เว้นแต่จะมีการจัดระบบปรับอากาศ แต่ระยะตั้งดังกล่าวต้องไม่น้อยกว่า ๓.๐๐ เมตร

(๕) บันไดต้องมีคองแข็งแรง มีลักษณะ ขนาด และจำนวนที่เหมาะสมกับอาคารโรงงาน และการประกอบกิจการอุตสาหกรรมนั้น ๆ ชั้นบันไดต้องไม่ลื่นและมีช่วงระยะเท่ากันโดยตลอด

(๖) บันได และพื้นหรือทางเดินที่อยู่สูงจากระดับพื้นตั้งแต่ ๑.๕๐ เมตรขึ้นไป อย่างน้อยต้องมีราวที่มความมั่นคงแข็งแรงและเหมาะสม ทั้งนี้ กระทรวงอุตสาหกรรมอาจกำหนดให้มีส่วนประกอบอื่นเพื่อป้องกันอันตรายหรือยกเว้นการจัดให้มีราวดังกล่าวได้

(๗) พื้นต้องมีคองแข็งแรง ไม่ขรุขระหรือมีน้ำขัง หรือลื่น อันอาจก่อให้เกิดอุบัติเหตุได้ง่าย

(๘) บริเวณหรือห้องทำงานต้องออกแบบให้พื้นที่ไม่น้อยกว่า ๓ ตารางเมตร ต่อคนงานหนึ่งคน

(๙) วัสดุที่ใช้ก่อสร้างต้องเหมาะสมกับการประกอบกิจการอุตสาหกรรมตามขนาดและประเภทหรือชนิดของโรงงานรวมทั้งที่จะไม่ก่อให้เกิดการลุกลามของอัคคีภัย

(๑๐) ในกรณีที่มีลิฟต์ ลิฟต์ต้องมีส่วนปลอดภัยไม่น้อยกว่าสี่เท่าของน้ำหนักที่กำหนดให้ใช้ ทั้งนี้ โดยถือว่าคนที่มีน้ำหนัก ๗๐ กิโลกรัมต่อหนึ่งคน และต้องเป็นแบบที่จะเคลื่อนที่ไต่ค้อเมื่อใดบดประตูแล้ว ก็ต้องมีทางออกฉุกเฉินด้วย ลิฟต์ต้องมีป้ายระบุจำนวนคนหรือน้ำหนักที่จะบรรจุได้ ให้เห็นได้ง่ายและชัดเจน

(๑๑) จัดให้มีสายล่อฟ้าตามความจำเป็นและเหมาะสม

(๑๒) จัดให้มีที่เก็บรักษาวัตถุหรือสิ่งของที่อาจก่อให้เกิดอันตรายหรืออับค้ำภัยได้ง่ายไว้ในที่ปลอดภัย

ข้อ ๗. เครื่องจักรต้องมีลักษณะดังต่อไปนี้

(๑) มั่นคงแข็งแรงและเหมาะสม โดยมีคำรับรองของผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม หรือวิศวกรอื่นที่กระทรวงอุตสาหกรรมเห็นชอบในการคำนวณออกแบบและวางแผนผังติดตั้งและใช้เครื่องจักรใหม่ความปลอดภัยและไม่ก่อให้เกิดความสั่นสะเทือน เสียง หรือคลื่นวิทยุรบกวนผู้อยู่อาศัยใกล้เคียง

(๒) มีเครื่องป้องกันอันตรายอันอาจเกิดจากส่วนที่เคลื่อนไหวของเครื่องจักรตามความจำเป็นและเหมาะสม

(๓) บ่อหรือถังเปิดที่ทำงานสนองกันกับเครื่องจักรที่อาจเป็นอันตรายในการปฏิบัติงานของคนงานต้องมีขอบหรือราวกันที่แข็งแรง ปลอดภัย ทางด้านที่คนเข้าลงได้สูงไม่น้อยกว่า ๑๐๐ เซนติเมตร จากระดับพื้นติดกับบ่อหรือถังนั้น

(๔) หม้อน้ำและการติดตั้งหม้อน้ำ ต้องมั่นคงแข็งแรงปลอดภัยในการใช้งานและมีส่วนประกอบที่จำเป็นตามหลักวิชาการที่ยอมรับกัน

(๕) เครื่องอัดก๊าซ (Compressor) และภาชนะที่จะใช้กับงานที่มีความกดดันแตกต่างจากบรรยากาศ ต้องเป็นแบบที่แข็งแรงทนทาน เหมาะสมกับงานนั้น และมีส่วนประกอบในตำแหน่งที่จำเป็นตามหลักวิชาการที่ยอมรับกัน

(๖) การเดินสายไฟฟ้าและการติดตั้งเครื่องขนต์ไฟฟ้า สวิตซ์ไฟฟ้า และอุปกรณ์เครื่องไฟฟ้าอื่น ต้องเป็นไปตามหลักวิชาการที่ยอมรับกัน โดยมีคำรับรองของผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมหรือวิศวกรอื่นที่กระทรวงอุตสาหกรรมเห็นชอบ

(๗) เครื่องยก (Crane and Hoist) และส่วนที่รับน้ำหนักต่อเนื่องกันต้องมั่นคงแข็งแรง มีลักษณะ ขนาด และจำนวนที่เหมาะสม และต้องมีป้ายระบุน้ำหนักปลอดภัยสูงสุดที่ใช้ยกของได้ให้เห็นได้ง่ายและชัดเจน กับต้องมีหามล้อ ซึ่งสามารถจะหยุดน้ำหนักได้ไม่น้อยกว่าหนึ่งเท่าครึ่งของน้ำหนักปลอดภัยสูงสุด และถ้าเป็นเครื่องยกที่ใช้ไฟฟ้าต้องมีอุปกรณ์สำหรับหยุด ยก และตัดกระแสไฟฟ้าเมื่อยกน้ำหนักถึงตำแหน่งสูงสุดที่กำหนด

(๘) การติดตั้งท่อ และอุปกรณ์สำหรับส่งวัตถุทางท่อต้องเป็นไปตามหลักวิชาการที่ยอมรับกัน

(๙) เครื่องลำเลียงขนส่ง (Conveyor) ที่มีสายลำเลียงผ่านเหนือบริเวณซึ่งมีคนปฏิบัติงานหรือทางเดิน ต้องมีเครื่องป้องกันของตกแบบแผ่นหรือตะแกรงกันด้านข้างและรองรับของตกตลอดได้สายลำเลียงนั้น โดยให้อยู่ในลักษณะที่จะทำให้เกิดความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน สำหรับเครื่องลำเลียงขนส่งที่มีสายลำเลียงต่างไปจากแนวระดับต้องมีเครื่องบังคับที่ทำให้สายลำเลียงหยุดได้เองเมื่อเครื่องหยุดปฏิบัติงาน

ข้อ ๘. โรงงานที่มีการระบายน้ำทิ้งต้องมีวิธีการขจัดน้ำทิ้งที่ถูกต้องและเหมาะสม พร้อมทั้งแบบแปลน แผนผังและคำอธิบายโดยละเอียดแสดงวิธีการขจัดน้ำทิ้ง (Waste water treatment process) ซึ่งไม่ก่อให้เกิดอันตราย ความเสียหายหรือเหตุเดือดร้อนรำคาญ

ให้ไว้ ณ วันที่ ๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๑๒

พลโท พ. ปุณณกันต์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

หมายเหตุ:— เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ เพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตาม มาตรา ๓ มาตรา ๘ มาตรา ๑๒ และมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๒ จึงออกกฎกระทรวงขึ้นไว้

(๘๖ ร.จ. ๓ ตอนที่ ๕๐ (ฉบับพิเศษ) ลงวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๑๒)

คำขอรับใบอนุญาตตั้งโรงงาน/ขยายโรงงาน

ปีต่อกร

แสดมภ์

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ข้าพเจ้า.....อายุ.....ปี สัญชาติ.....

อยู่บ้านเลขที่.....ตรอก/ซอย.....ถนน.....หมู่ที่.....

ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....โทรศัพท์.....

ขอรับใบอนุญาตตั้งโรงงาน/ขยายโรงงาน ตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๒ โดย
ขอแสดงรายการดังต่อไปนี้

(๑) ข้าพเจ้ายื่นคำขอในฐานะ

เป็นเจ้าของกิจการโดยตรง

เป็นผู้จัดการ บริษัท..... ห้างหุ้นส่วนจำกัด..... ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล.....

สำนักงานเลขที่.....ตรอก/ซอย.....ถนน.....

หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

โทรศัพท์.....จดทะเบียนเป็นบริษัทจำกัดหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล

ทะเบียนเลขที่.....วันรับจดทะเบียน.....

(๒) ตั้งโรงงานขอ.....เพื่อประกอบกิจการ.....

สถานที่ตั้งโรงงานเลขที่.....ตรอก/ซอย.....ถนน.....

คลอง.....แม่น้ำ.....หมู่ที่.....ตำบล.....

อำเภอ.....จังหวัด.....โทรศัพท์.....อยู่ใน/นอกเขต

เทศบาล.....อยู่ใน/นอกเขตสุขาภิบาล.....อาคาร
 โรงงานมีเนื้อที่.....ตารางเมตร บริเวณโรงงาน (รวมทั้งอาคารโรงงาน)
 มีเนื้อที่.....ตารางเมตร ที่ดินบริเวณโรงงานรวมทั้งที่ดินอาคารโรงงาน
 เป็นของ.....อาคารโรงงานมีอยู่เดิมหรือ
 ก่อสร้างขึ้นใหม่.....ลักษณะของตัวอาคารโรงงาน.....
 หลังคามุงด้วย.....(ให้ระบุว่าเป็นไม้ หรือห้องแถว ตึกแถว
 คอนกรีตเสริมเหล็ก ฯลฯ)
 โรงงานอยู่ใกล้เคียงกับ.....

บริเวณโรงงานมีเขตติดต่อ	ด้านเหนือจด
	ด้านใต้จด
	ด้านตะวันออกจด
	ด้านตะวันตกจด

ทำงานปกติตั้งแต่เวลา.....ถึงเวลา.....รวมวันละ.....ชั่วโมง
 .....กะ วันหยุดงาน.....

(๓) ปริมาณเงินทุนในการก่อสร้างโรงงานและดำเนินการ

- (ก) ที่ดิน.....บาท
 (ข) อาคารและสิ่งก่อสร้าง.....บาท
 (ค) เครื่องจักร อุปกรณ์และค่าติดตั้ง.....บาท
 (ง) เงินทุนหมุนเวียน.....บาท
 รวม.....บาท

(๔) จำนวนและระดับผู้ซึ่งทำงานในโรงงาน

- (ก) เจ้าหน้าที่บริหารและวิชาการ.....คน
 (ข) คนงานที่เป็นช่างฝีมือ.....คน
 (ค) คนงานที่ไม่ใช่ช่างฝีมือ.....คน

(๕) การผลิต

(ก) ข้อ ปริมาณการใช้และแหล่งที่มาของวัตถุดิบ

วัตถุดิบ ปริมาณการใช้ (ต่อเดือน) แหล่งที่มา (ในหรือต่างประเทศ)

๑. ....

๒. ....

๓. ....

(ข) ข้อ ผลิตภัณฑ์ ปริมาณการผลิต และการจำหน่าย

ผลิตภัณฑ์ ปริมาณการผลิต (ต่อเดือน) การจำหน่าย (ในหรือต่างประเทศ)

๑. ....

๒. ....

๓. ....

(ค) วัตถุดิบพลอยได้ (ระบุชื่อและปริมาณวัตถุดิบพลอยได้ ถ้ามี)

.....

(๖) กำหนดเวลาการตั้งโรงงาน/ขยายโรงงาน

การตั้งโรงงาน/ขยายโรงงาน กำหนดจะแล้วเสร็จภายใน.....วัน นับแต่

วันที่ได้รับอนุญาต โดยแบ่งการดำเนินการเป็นขั้นๆ คือ

ขั้นที่ ๑ จะทำการ.....

ให้แล้วเสร็จภายใน.....วัน

ขั้นที่ ๒ จะทำการ.....

ให้แล้วเสร็จภายใน.....วัน นับแต่วันสุดท้ายของขั้นที่ ๑

ขั้นที่ ๓ จะทำการ.....

ให้แล้วเสร็จภายใน.....วัน นับแต่วันสุดท้ายของขั้นที่ ๒

พร้อมกับคำขอนี้ ข้าพเจ้าได้ส่งมอบเอกสารมาด้วย คือ

(๑) แผนที่แสดงสถานที่ที่จะตั้งโรงงานและบริเวณข้างเคียงที่ถูกต้องตามมาตราส่วน

โดยประมาณ

(๒) แผนผังแสดงสิ่งปลูกสร้างภายในบริเวณโรงงานที่ถูกต้องตามมาตราส่วน

(๓) แผนผังแสดงการติดตั้งเครื่องจักร ขนาดไม่เล็กกว่ามาตราส่วน ๑ : ๑๐๐ พร้อมด้วยรายการละเอียด โดยมีคำรับรองของผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม หรือวิศวกรอื่นที่กระทรวงอุตสาหกรรมเห็นชอบ

(๔) แบบแปลนก่อสร้างเฉพาะในกรณีที่ทำการก่อสร้างอาคารขึ้นใหม่ ขนาดไม่เล็กกว่ามาตราส่วน ๑ : ๑๐๐ โดยมีคำรับรองของผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม หรือวิศวกรอื่นที่กระทรวงอุตสาหกรรมเห็นชอบ

(๕) แบบและรายละเอียดแสดงวิธีการและมาตรการป้องกันอันตรายหรือเหตุรำคาญโรงงานที่ประกอบกิจการอันอาจก่อให้เกิดอันตรายหรือเหตุรำคาญ

(๖) แบบแปลน แผนผังและคำอธิบายโดยละเอียดแสดงวิธีการขจัดน้ำทิ้ง (Waste water treatment process)

(๗) สำเนาทะเบียนบ้าน แต่ถ้าผู้ขออนุญาตเป็นบริษัทจำกัดหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ให้มีหลักฐานการจดทะเบียนเป็นบริษัทจำกัดหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล รายชื่อกรรมการหรือหุ้นส่วนผู้จัดการผู้มีอำนาจลงชื่อแทนบริษัทจำกัดหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ชื่อจำกัดอำนาจของหุ้นส่วนผู้จัดการ (ถ้ามี) ที่ตั้งสำนักงานแห่งใหญ่และสำนักงานสาขา (ถ้ามี) หนังสือบริคณห์สนธิ และข้อบังคับของบริษัทหรือวัตถุประสงค์ของห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล

(๘) เอกสารอื่น (ถ้ามี)

ลงชื่อ.....ผู้ยื่นคำขอ

ใบอนุญาตตั้งโรงงาน

ที่.....

กระทรวงอุตสาหกรรม

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

อนุญาตให้.....สัญชาติ.....

อยู่บ้านเลขที่.....ต.รอก/ซอย.....ถนน.....หมู่ที่.....

ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

ซึ่งเป็นเจ้าของโรงงานชื่อ.....

ประเภทโรงงาน.....ประกอบกิจการ.....

ตั้งโรงงาน ณ เลขที่.....ต.รอก/ซอย.....ถนน.....

คลอง.....แม่น้ำ.....หมู่ที่.....

ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

สำนักงานเลขที่.....ต.รอก/ซอย.....ถนน.....

หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

ตั้งคำขอรับใบอนุญาตตั้งโรงงานตามแผนผังและรายการซึ่งได้รับความเห็นชอบแล้ว

การตั้งโรงงานนี้จะต้องแล้วเสร็จเพื่อเปิดดำเนินงานได้ภายใน.....วัน นับแต่วันที่

ได้รับอนุญาต

(ลงชื่อ).....

(.....)

ใบอนุญาตขยายโรงงาน

(ครั้งที่.....)

ที่.....

กระทรวงอุตสาหกรรม

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

อนุญาตให้.....สัญชาติ.....

อยู่บ้านเลขที่.....ตรอก/ซอย.....ถนน.....หมู่ที่.....

ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

ซึ่งเป็นเจ้าของโรงงานชื่อ.....ทะเบียนเลขที่.....

ประเภทโรงงาน.....ประกอบกิจการ.....

ตั้งอยู่เลขที่.....ตรอก/ซอย.....ถนน.....

คลอง.....แม่น้ำ.....หมู่ที่.....

ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....สำนักงานเลขที่.....

ตรอก/ซอย.....ถนน.....หมู่ที่.....ตำบล.....

อำเภอ.....จังหวัด.....กระทำการขยายโรงงานดังกล่าว

ใบอนุญาตขยายโรงงานตามแผนผังและรายการซึ่งได้รับความเห็นชอบแล้ว

การขยายโรงงานนี้จะต้องแล้วเสร็จภายใน.....วัน นับแต่วันที่ได้รับอนุญาต

(ลงชื่อ).....

(.....)

แบบ ร.จ. ๔

ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน

ที่.....

กระทรวงอุตสาหกรรม

วันที่.....เดือน..... พ.ศ.....

อนุญาตให้.....สัญชาติ.....

อยู่บ้านเลขที่.....ตรอก/ซอย.....ถนน.....

หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

ชื่อโรงงาน.....ประเภทโรงงาน.....

ประกอบกิจการ.....ตั้งอยู่เลขที่.....ตรอก/ซอย.....

ถนน.....หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

ใบอนุญาตให้ตั้งโรงงานที่.....ลงวันที่.....เดือน..... พ.ศ.....

ใบอนุญาตให้ขยายโรงงานที่.....ลงวันที่.....เดือน..... พ.ศ.....

ทะเบียนโรงงานเลขที่.....ประกอบกิจการโรงงานได้ตามเงื่อนไขดังต่อไปนี้

.....
.....
.....
.....

ใบอนุญาตนี้ให้ใช้ได้จนถึงวันที่.....เดือน..... พ.ศ.....

(ลงชื่อ).....

(.....)

กฎกระทรวง

ฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๑๔)

ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๒

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗ และมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานผู้ใด ประสงค์จะขอต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน ให้ยื่นคำขอตามแบบ ร.ง. ๑๐ แบบ ร.ง. ๑๐ ก. แบบ ร.ง. ๑๐ ข. แบบ ร.ง. ๑๐ ค. และแบบ ร.ง. ๑๐ ง. ทั่วกฎกระทรวงนี้

ข้อ ๒ การยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต ในจังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรี ให้ทำคำขอเป็นสองฉบับยื่นต่อกระทรวงอุตสาหกรรม ในจังหวัดอื่นให้ทำคำขอเป็นสามฉบับ ยื่นต่ออำเภอท้องที่ที่โรงงานตั้งอยู่ หรือยื่นต่อพนักงานเจ้าหน้าที่กระทรวงอุตสาหกรรมประจำจังหวัด (ถ้ามี) หรือจะยื่นต่อกระทรวงอุตสาหกรรมก็ได้

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๑๔

พลโท พ. ปุณณกันต์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

หมายเหตุ:— เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ เนื่องจากการกำหนดแบบและวิธีการ ในการขอต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน ตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๒ ต้องทำเป็นกฎกระทรวง จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงฉบับนี้

(๘๘ ร.ช. ๓๘๓ ตอนที่ ๖๕ ลงวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๑๔)

ปีอาคาร แสดมภ์

คำขอต้ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ข้าพเจ้า.....อายุ.....ปี สัญชาติ.....

อยู่บ้านเลขที่.....ตรอก/ซอย.....ถนน.....

หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

โทรศัพท์.....ในฐานะ

- ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน
- ผู้จัดการบริษัท/ห้างหุ้นส่วนจำกัด/ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล.....
.....ซึ่งได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน

ขอขึ้นคำขอต้ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน ซึ่งจะหมดอายุลงในวันที่ ๓๑ ธันวาคม พ.ศ.....เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๒ โดยขอแสดงรายการดังต่อไปนี้

(๑) ชื่อโรงงาน.....ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ประเภทโรงงาน.....ประกอบกิจการ.....

ทะเบียนโรงงานเลขที่ สถานที่ตั้งโรงงานเลขที่.....

ตรอก/ซอย.....ถนน.....คลอง.....

แม่น้ำ.....หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....

จังหวัด.....โทรศัพท์.....อาคารโรงงานมีเนื้อที่.....ตารางเมตร

บริเวณโรงงาน (รวมทั้งอาคารโรงงาน) มีเนื้อที่.....ตารางเมตร

ที่ดินบริเวณโรงงานรวมทั้งที่ดินที่ตั้งอาคารโรงงานเป็นของ.....

ทำงานปกติตั้งแต่เวลา.....ถึง เวลา.....รวมวันละ.....ชั่วโมง

(๒) สำนักงานเลขที่.....ต.รอก/ชอย.....
 ถนน.....หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....
 จังหวัด.....โทรศัพท์.....

(๓) จำนวนและระดับผู้ซึ่งทำงานในโรงงาน

(ก) เจ้าหน้าที่บริหารและวิชาการ.....คน

(ข) คนงานที่เป็นช่างฝีมือ.....คน

(ค) คนงานที่ไม่ใช่ช่างฝีมือ.....คน

(๔) บัญชีวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิต ตามแบบ ร.ง. ๑๐ ก ที่แนบมาด้วย

(๕) บัญชีผลิตภัณฑ์และวัตถุดิบพลอยได้ ตามแบบ ร.ง. ข ที่แนบมาด้วย

(๖) บัญชีเครื่องจักร ตามแบบ ร.ง. ๑๐ ค ที่แนบมาด้วย

(๗) บัญชีเครื่องใช้และอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิตโดยตรง นอกจากเครื่องจักรตามแบบ
 แบบ ร.ง. ๑๐ ง. ที่แนบมาด้วย

ลงชื่อ.....ผู้
 ผู้
 ผู้นาย

(๔) บัญชีวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิต

ลำดับ	วัตถุดิบที่ใช้ในการผลิต	ปริมาณการใช้ของปีที่แล้ว

(๕) บัญชีผลิตภัณฑ์และวัตถุดิบพลอยได้

ลำดับที่	ผลิตภัณฑ์และวัตถุดิบพลอยได้	เครื่องหมายการค้า	ปริมาณการผลิตของปีที่แล้ว

กฎกระทรวง

ฉบับที่ ๖ (พ.ศ. ๒๕๑๘)

ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๒

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกกฎกระทรวง ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๑๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๒

ข้อ ๒ ให้กำหนดค่าธรรมเนียม ดังต่อไปนี้

(๑) ค่าขอ	ฉบับละ	๕ บาท
(๒) ใบอนุญาตตั้งโรงงานที่ใช้คนงาน ตั้งแต่เจ็ดคน แต่ไม่ถึงยี่สิบคน ประกอบกิจการโดยไม่ใช้เครื่องจักร หรือใช้เครื่องจักรไม่ถึงสองแรงม้า	ฉบับละ	๒๐๐ บาท
(๓) ใบอนุญาตตั้งโรงงานที่ใช้คนงาน ตั้งแต่ยี่สิบคนขึ้นไป ประกอบกิจการโดยไม่ใช้เครื่องจักร หรือใช้เครื่องจักรไม่ถึงสองแรงม้า	ฉบับละ	๓๐๐ บาท
(๔) ใบอนุญาตตั้งโรงงานที่ใช้เครื่องจักร ประกอบกิจการตั้งแต่สองแรงม้า หรือกำลังเทียบเท่าตั้งแต่สองแรงม้า แต่ไม่ถึงห้าแรงม้า	ฉบับละ	๒๐๐ บาท

- (๕) ใบอนุญาตตั้งโรงงานที่ใช้เครื่องจักรประกอบกิจการตั้งแต่ห้าแรงม้าหรือกำลังเทียบเท่าตั้งแต่ห้าแรงม้า แต่ไม่ถึงสิบแรงม้า ฉบับละ ๓๐๐ บาท
- (๖) ใบอนุญาตตั้งโรงงานที่ใช้เครื่องจักรประกอบกิจการตั้งแต่สิบแรงม้าหรือกำลังเทียบเท่าตั้งแต่สิบแรงม้า แต่ไม่ถึงยี่สิบแรงม้า ฉบับละ ๔๐๐ บาท
- (๗) ใบอนุญาตตั้งโรงงานที่ใช้เครื่องจักรประกอบกิจการตั้งแต่ยี่สิบแรงม้าหรือกำลังเทียบเท่าตั้งแต่ยี่สิบแรงม้า แต่ไม่ถึงสามสิบแรงม้า ฉบับละ ๕๐๐ บาท
- (๘) ใบอนุญาตตั้งโรงงานที่ใช้เครื่องจักรประกอบกิจการตั้งแต่สามสิบแรงม้าหรือกำลังเทียบเท่าตั้งแต่สามสิบแรงม้า แต่ไม่ถึงห้าสิบแรงม้า ฉบับละ ๑,๐๐๐ บาท
- (๙) ใบอนุญาตตั้งโรงงานที่ใช้เครื่องจักรประกอบกิจการตั้งแต่ห้าสิบแรงม้าหรือกำลังเทียบเท่าตั้งแต่ห้าสิบแรงม้า แต่ไม่ถึงหนึ่งร้อยแรงม้า ฉบับละ ๑,๕๐๐ บาท
- (๑๐) ใบอนุญาตตั้งโรงงานที่ใช้เครื่องจักรประกอบกิจการตั้งแต่หนึ่งร้อยแรงม้าหรือกำลังเทียบเท่าตั้งแต่หนึ่งร้อยแรงม้า แต่ไม่ถึงสองร้อยแรงม้า ฉบับละ ๒,๐๐๐ บาท

- (๑๑) ใบอนุญาตตั้งโรงงานที่ใช้เครื่องจักร
ประกอบกิจการตั้งแต่สองร้อยแรงม้า
หรือกำลังเทียบเท่าตั้งแต่สองร้อยแรงม้า
แต่ไม่ถึงสามร้อยแรงม้า
ฉบับละ ๓,๐๐๐ บาท
- (๑๒) ใบอนุญาตตั้งโรงงานที่ใช้เครื่องจักร
ประกอบกิจการตั้งแต่สามร้อยแรงม้า
หรือกำลังเทียบเท่าตั้งแต่สามร้อยแรงม้า
แต่ไม่ถึงสี่ร้อยแรงม้า
ฉบับละ ๔,๐๐๐ บาท
- (๑๓) ใบอนุญาตตั้งโรงงานที่ใช้เครื่องจักร
ประกอบกิจการตั้งแต่สี่ร้อยแรงม้า
หรือกำลังเทียบเท่าตั้งแต่สี่ร้อยแรงม้า
แต่ไม่ถึงห้าร้อยแรงม้า
ฉบับละ ๕,๐๐๐ บาท
- (๑๔) ใบอนุญาตตั้งโรงงานที่ใช้เครื่องจักร
ประกอบกิจการตั้งแต่ห้าร้อยแรงม้า
หรือกำลังเทียบเท่าตั้งแต่ห้าร้อยแรงม้า
แต่ไม่ถึงเจ็ดร้อยแรงม้า
ฉบับละ ๑๐,๐๐๐ บาท
- (๑๕) ใบอนุญาตตั้งโรงงานที่ใช้เครื่องจักร
ประกอบกิจการตั้งแต่เจ็ดร้อยแรงม้า
หรือกำลังเทียบเท่าตั้งแต่เจ็ดร้อยแรงม้า
แต่ไม่ถึงหนึ่งพันแรงม้า
ฉบับละ ๑๕,๐๐๐ บาท
- (๑๖) ใบอนุญาตตั้งโรงงานที่ใช้เครื่องจักร
ประกอบกิจการตั้งแต่หนึ่งพันแรงม้า
ขึ้นไป หรือกำลังเทียบเท่าตั้งแต่
หนึ่งพันแรงม้าขึ้นไป
ฉบับละ ๒๐,๐๐๐ บาท

- (๑๗) ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานที่ใช้
 คนงานตั้งแต่เจ็ดคนแต่ไม่ถึงยี่สิบคน
 ประกอบกิจการโดยไม่ใช่เครื่องจักร
 หรือใช้เครื่องจักรไม่ถึงสองแรงม้า
 ฉบับละ ๑๐๐ บาท
- (๑๘) ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน
 ที่ใช้คนงานตั้งแต่ยี่สิบคนขึ้นไป
 ประกอบกิจการโดยไม่ใช่เครื่องจักร
 หรือใช้เครื่องจักรไม่ถึงสองแรงม้า
 ฉบับละ ๑๕๐ บาท
- (๑๙) ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน
 ที่ใช้เครื่องจักรประกอบกิจการตั้งแต่
 สองแรงม้าหรือกำลังเทียบเท่าตั้งแต่
 สองแรงม้า แต่ไม่ถึงห้าแรงม้า
 ฉบับละ ๑๐๐ บาท
- (๒๐) ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน
 ที่ใช้เครื่องจักรประกอบกิจการตั้งแต่
 ห้าแรงม้า หรือกำลังเทียบเท่าตั้งแต่
 ห้าแรงม้า แต่ไม่ถึงสิบแรงม้า
 ฉบับละ ๑๕๐ บาท
- (๒๑) ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานที่ใช้
 เครื่องจักรประกอบกิจการตั้งแต่สิบแรงม้า
 หรือกำลังเทียบเท่าตั้งแต่สิบแรงม้าแต่ไม่
 ถึงยี่สิบแรงม้า
 ฉบับละ ๒๐๐ บาท
- (๒๒) ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานที่ใช้
 เครื่องจักรประกอบกิจการตั้งแต่ยี่สิบ
 แรงม้า หรือกำลังเทียบเท่าตั้งแต่ยี่สิบ
 แรงม้าแต่ไม่ถึงสามสิบแรงม้า
 ฉบับละ ๒๕๐ บาท

- (๒๓) ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานที่ใช้
เครื่องจักรประกอบกิจการตั้งแต่สามสิบ
แรงม้า หรือกำลังเทียบเท่าตั้งแต่
สามสิบแรงม้า แต่ไม่ถึงห้าสิบแรงม้า ฅบับละ ๕๐๐ บาท
- (๒๔) ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานที่ใช้
เครื่องจักรประกอบกิจการตั้งแต่ห้าสิบ
แรงม้าหรือกำลังเทียบเท่าตั้งแต่ห้าสิบ
แรงม้าแต่ไม่ถึงหนึ่งร้อยแรงม้า ฅบับละ ๗๕๐ บาท
- (๒๕) ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานที่ใช้
เครื่องจักรประกอบกิจการตั้งแต่หนึ่งร้อย
แรงม้าหรือกำลังเทียบเท่าตั้งแต่หนึ่งร้อย
แรงม้าแต่ไม่ถึงสองร้อยแรงม้า ฅบับละ ๑,๐๐๐ บาท
- (๒๖) ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน
ที่ใช้เครื่องจักรประกอบกิจการตั้งแต่
สองร้อยแรงม้าหรือกำลังเทียบเท่า
ตั้งแต่สองร้อยแรงม้าแต่ไม่ถึงสามร้อยแรงม้า ฅบับละ ๑,๕๐๐ บาท
- (๒๗) ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานที่ใช้เครื่องจักร
ประกอบกิจการตั้งแต่สามร้อยแรงม้าหรือกำลัง
เทียบเท่าตั้งแต่สามร้อยแรงม้าแต่ไม่ถึงสี่ร้อยแรงม้า ฅบับละ ๒,๐๐๐ บาท
- (๒๘) ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานที่ใช้เครื่องจักร
ประกอบกิจการตั้งแต่สี่ร้อยแรงม้า หรือกำลัง
เทียบเท่าตั้งแต่สามร้อยแรงม้าแต่ไม่ถึงห้าร้อยแรงม้า ฅบับละ ๒,๕๐๐ บาท

- (๒๘) ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานที่ใช้
เครื่องจักรประกอบกิจการตั้งแต่ห้าร้อย
แรงม้าหรือกำลังเทียบเท่าตั้งแต่ห้าร้อย
แรงม้าแต่ไม่ถึงเจ็ดร้อยแรงม้า
ฉบับละ ๕,๐๐๐ บาท
- (๓๐) ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานที่ใช้
เครื่องจักรประกอบกิจการตั้งแต่เจ็ดร้อย
แรงม้าหรือกำลังเทียบเท่าตั้งแต่เจ็ดร้อย
แรงม้าแต่ไม่ถึงหนึ่งพันแรงม้า
ฉบับละ ๗,๕๐๐ บาท
- (๓๑) ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานที่ใช้
เครื่องจักรประกอบกิจการตั้งแต่หนึ่งพัน
แรงม้าขึ้นไปหรือกำลังเทียบเท่าตั้งแต่
หนึ่งพันแรงม้าขึ้นไป
ฉบับละ ๑๐,๐๐๐ บาท
- (๓๒) ใบอนุญาตขยายโรงงานให้เป็นไป
ตามอัตราใน (๒) ถึง (๑๖)
- (๓๓) ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน
ในส่วนที่ขยาย ให้เป็นไปตามอัตราใน
(๑๗) ถึง (๓๑) สำหรับส่วนที่ขยาย
- (๓๔) การต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการ
โรงงานให้เป็นไปตามอัตราใน (๑๗) ถึง (๓๑)
- (๓๕) ใบแทนใบอนุญาต
ฉบับละ ๕๐ บาท

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๖ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๑๘

สุรินทร์ เทพกาญจนาน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

หมายเหตุ:— เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติโรงงาน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๘ ได้กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๒ เพิ่มเติมขึ้นอีก และเนื่องจากอัตราค่าธรรมเนียมที่ใช้อยู่ในปัจจุบันไม่เหมาะสมกับสถานะทางเศรษฐกิจสมควรปรับปรุงและกำหนดค่าธรรมเนียมใหม่ให้เหมาะสม จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงฉบับนี้

(๕๒ ร.จ. ๒๕๔ ตอนที่ ๑๘๕ ลงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๑๘)

กฎกระทรวง

ฉบับที่ ๗ (พ.ศ. ๒๕๒๐)

ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงานพ.ศ.๒๕๑๒

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ และมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นลำดับที่ ๕๕ แห่งบัญชีท้ายกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๑๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๒

ลำดับที่	ประเภทหรือชนิด
“๕๕	โรงงานผลิต ซ่อมแซม ตัดแปลง หรือเปลี่ยนลักษณะอาวูรบน เครื่องกระสุนบน วัตถุระเบิด อาวูรหรือสิ่งอื่นใดที่มีอำนาจในการประหาร ทำลายหรือทำให้หมดสมรรถภาพในทำนองเดียวกับอาวูรบน เครื่องกระสุนบน หรือวัตถุระเบิด รวมทั้งสิ่งประกอบของสิ่งนั้น ๆ ด้วย”

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๒๐

พลอากาศโท เพิ่ม ลิ้มปี่สวัสดิ์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

หมายเหตุ:— เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ เนื่องจากทางราชการมีนโยบายที่จะควบคุมและส่งเสริมโรงงานที่ประกอบกิจการเกี่ยวกับอาวูร ดังนั้น เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามมาตรา ๕ และมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๒ จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

(๕๔ ร.จ. ๔๑ ตอนที่ ๗๔ (ฉบับพิเศษ) ลงวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๒๐)

ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม

(ฉบับที่ ๑๕ พ.ศ. ๒๕๑๖)

เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๖

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑ แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๖ รัฐมนตรี
ว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม แต่งตั้งให้

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร
เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจปฏิบัติการตามมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๖
เฉพาะในเขตกรุงเทพมหานคร

๕ ๕ ๕ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๖ กันยายน ๒๕๑๖

พลเอก กฤษณ์ สีวะรา

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม

(ฉบับที่ ๑๖ พ.ศ. ๒๕๑๖)

เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๖

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑ แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๖ รัฐมนตรีว่า
การกระทรวงอุตสาหกรรม แต่งตั้งให้

หัวหน้าเขตทุกเขตในเขตกรุงเทพมหานคร
เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจปฏิบัติการตามมาตรา ๓๖ (๑) (๒) (๓) แห่งพระราชบัญญัติ
โรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๖ เฉพาะในเขตท้องที่ซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ของตน
ตั้งแต่วันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๑๖ เป็นต้นไป.

ประกาศ ณ วันที่ ๖ กันยายน ๒๕๑๖

พลเอก กฤษณ์ สีวะรา

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม

ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๑๒)

ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๒
เรื่อง โรงงานที่ดำเนินงานเพียงเป็นอุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับการอื่น
ซึ่งมิใช่กิจการโรงงาน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ (๓) แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๒
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม ออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ให้โรงงานทุกประเภทหรือชนิด ที่ดำเนินงานเพียงเป็นอุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับ
การสำรวจแร่ การทำเหมืองแร่ การแต่งแร่ การสำรวจปิโตรเลียมหรือการทำเหมืองปิโตรเลียม
ตามกฎหมายว่าด้วยแร่ และเป็นการดำเนินงานเฉพาะเพื่อบริการสำหรับการสำรวจแร่ การทำ
เหมืองแร่ การแต่งแร่ การสำรวจปิโตรเลียมหรือการทำเหมืองปิโตรเลียมตามกฎหมายว่าด้วยแร่
อันเป็นของตนเอง ได้รับยกเว้นจากการปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ.
๒๕๑๒ ทั้งหมด

ข้อ ๒. ให้โรงงานทุกประเภทหรือชนิด ที่ดำเนินงานเพียงเป็นอุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับ
การให้บริการสำนักงาน สมาคม สโมสร ที่อยู่อาศัย โรงมหรสพ สถานกีฬา โรงแรม
สถานบริการตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการ ภัตตาคาร หรือร้านจำหน่ายเครื่องดื่ม และเป็น
การดำเนินงานเฉพาะเพื่อบริการสำหรับสำนักงาน สมาคม สโมสร ที่อยู่อาศัย โรงมหรสพ
สถานกีฬา โรงแรม สถานบริการ ตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการ ภัตตาคาร หรือร้านจำหน่าย
เครื่องดื่ม อันเป็นของตนเองได้รับยกเว้นจากการปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติโรงงาน
พ.ศ. ๒๕๑๒ ทั้งหมด

ประกาศ ณ วันที่ ๑ กันยายน ๒๕๑๒

พลโท พ. ปุณณกันต์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

(๘๖ ร.จ. ๒๖๘๘ ตอนที่ ๗๘ (แผนกราชกิจจาฯ) ลงวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๑๒)

ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม

ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๑๓)

ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๒

เรื่อง หน้าที่ของผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม ออกประกาศกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการที่ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานทุกประเภท หรือชนิดมีหน้าที่กระทำการไว้ดังต่อไปนี้

หลักเกณฑ์และวิธีการทั่วไป

หมวด ๑

การรักษาโรงงานและเครื่องจักร

ออกโดยอาศัยอำนาจตามความใน (๑) แห่งมาตรา ๓๕

ข้อ ๑ ต้องจัดให้มีการตรวจสอบสภาพอาคารโรงงานและเครื่องจักรเป็นประจำและต้องบำรุงรักษา หรือซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพที่มั่นคงแข็งแรงและปลอดภัยเหมาะแก่การใช้เช่นเดียวกับสภาพที่ได้รับอนุญาตไว้

ข้อ ๒ ต้องรักษาทางเดินและพื้นที่ปฏิบัติงานให้สะอาด เรียบสม่ำเสมอไม่ลื่น และแห้ง เว้นแต่บริเวณที่ไม่อาจจะหลีกเลี่ยงได้

ข้อ ๓ ต้องรักษาราวกัน บันได และพื้นหรือทางเดินที่อยู่สูงจากระดับพื้นโรงงานตั้งแต่ ๑.๕๐ เมตร ขึ้นไปให้อยู่ในสภาพที่มั่นคงแข็งแรงอยู่เสมอ

ข้อ ๔ ต้องเก็บและจัดวางวัตถุหรือสิ่งต่าง ๆ ให้เป็นระเบียบเรียบร้อย ไม่เกะกะกีดขวางทางเดินหรือการปฏิบัติงาน อันอาจจะก่อให้เกิดอุบัติเหตุได้

ข้อ ๕ ต้องดูแลรักษาทางออกและบันไดฉุกเฉินให้อยู่ในสภาพพร้อมที่จะหลบหนีภัยออกไปได้ทันที เมื่อมีเหตุฉุกเฉินเกิดขึ้น

หมวด ๒

ทางออกฉุกเฉินในโรงงาน

ออกโดยอาศัยอำนาจตามความใน (๒) แห่งมาตรา ๓๘

ข้อ ๖ ทางออกฉุกเฉินต้องมีขนาดกว้างไม่น้อยกว่า ๑๑๐ เซนติเมตร แต่ถ้ามีผู้ที่จะต้องออกตามทางนั้นมากกว่า ๕๐ คน ก็ให้ดูแลให้กว้างเพิ่มขึ้นในอัตราส่วนไม่น้อยกว่า ๒ เซนติเมตร ต่อ ๑ คน

ข้อ ๗ ต้องดูแลรักษาให้ประตูทางออกฉุกเฉินอยู่ในสภาพที่คนงานจะเปิดผลักออกได้โดยง่ายตลอดเวลาที่มีการปฏิบัติงาน

ข้อ ๘ ต้องดูแลรักษาให้มีแสงสว่างให้เพียงพอและไม่ให้มีสิ่งกีดขวางที่ทางออกหรือบันไดฉุกเฉินหรือทางซึ่งจะมีผู้ใช้ในการออกฉุกเฉิน

ข้อ ๙ ทางออกฉุกเฉินของโรงงานที่มีคนปฏิบัติงานตั้งแต่ ๕๐ คนขึ้นไปต้องจัดให้มีระบบแสงสว่างทดแทนในกรณีระบบไฟฟ้าประจำซึ่งให้แสงสว่างอยู่เสมอในขนาดและจำนวนที่เพียงพอแก่การออกฉุกเฉิน

ข้อ ๑๐ ทางออกหรือบันไดฉุกเฉินที่มีได้ใช้เป็นทางเดินประจำ ต้องจัดและดูแลรักษาให้มีป้ายหรือเครื่องหมายที่เห็นได้ชัดเจนให้คนงานทราบว่าเส้นทางออกหรือบันไดฉุกเฉินอยู่ตลอดเวลา

หมวด ๓

สัญญาณแจ้งเหตุอันตราย

ออกโดยอาศัยอำนาจตามความใน (๓) แห่งมาตรา ๓๘

ข้อ ๑๑ โรงงานที่มีก๊าซอันตรายเป็นอันตรายต่อบุคคล หรือโรงงานที่มีวัสดุไวไฟที่มีคนปฏิบัติงานตั้งแต่ ๕๐ คนขึ้นไป หรือโรงงานที่มีวัสดุอันตรายติดไฟได้ง่าย ที่มีคนปฏิบัติงานตั้งแต่ ๑๐๐ คนขึ้นไป ต้องจัดให้มีเครื่องให้สัญญาณแจ้งเหตุอันตราย ซึ่งให้สัญญาณได้ชัดเจนและพอเพียงที่จะเตือนให้คนที่อยู่ในเขตอันตรายออกพ้นเขตอันตรายได้ทันทั่วทั้งที่ และแจ้งให้ผู้ที่มิหน้าทวีปเข้าระงับเหตุอันตรายได้โดยเร็ว

ข้อ ๑๒ ต้องจัดให้มีสัญญาณแจ้งเหตุอันตราย ที่ต่างกันอย่างน้อย ๒ แห่งที่ให้สัญญาณแจ้งเหตุอันตรายต้องอยู่ในที่ปลอดภัยจากอันตราย อันอาจเกิดขึ้นได้ตามข้อข้างต้น และอยู่ในตำแหน่งที่คนจะเข้าไปใช้เครื่องให้สัญญาณแจ้งเหตุอันตรายได้โดยสะดวกและรวดเร็ว

ข้อ ๑๓ เครื่องให้สัญญาณแจ้งเหตุอันตรายตามข้อข้างต้น ต้องเป็นชนิดที่ให้สัญญาณโดยไม่ต้องอาศัยพลังงานจากระบบส่องสว่าง และที่ใช้กับเครื่องจักร

หมวด ๔

เครื่องดับเพลิงหรือสิ่งอื่นที่ใช้ในการดับเพลิงและการป้องกันอัคคีภัย

ออกโดยอาศัยอำนาจตามความใน (๔) แห่งมาตรา ๓๕

ข้อ ๑๔ การประกอบกิจการโรงงานอันอาจก่อให้เกิดอัคคีภัยได้ อาคารโรงงานหรือโรงเก็บที่สร้างด้วยวัสดุซึ่งอาจติดไฟได้ การเก็บวัสดุที่อาจติดไฟได้ต้องมีเครื่องดับเพลิงที่เหมาะสม ตามสภาพขนาดและลักษณะของโรงงานนั้น ๆ ประจำไว้ในที่ต่าง ๆ กันในบริเวณโรงงานให้หยิบใช้ได้โดยสะดวก ทั้งนี้ต้องไม่น้อยกว่า ๑ เครื่อง ต่อพื้นที่ ๑๐๐ ตารางเมตร เศษของ ๑๐๐ ตารางเมตร ให้นับเป็น ๑๐๐ ตารางเมตร

ข้อ ๑๕ เครื่องดับเพลิง ๑ เครื่อง หมายความว่า เครื่องดับเพลิงหรือสิ่งอื่นที่ใช้ในการดับเพลิง ดังต่อไปนี้

(๑) เครื่องดับเพลิงชนิดกรด-โซดา หรือชนิดฉีดน้ำด้วยก๊าซ ขนาดบรรจุไม่น้อยกว่า ๑๐ ลิตร

(๒) เครื่องดับเพลิงชนิดฟองก๊าซ ขนาดบรรจุไม่น้อยกว่า ๑๐ ลิตร

(๓) เครื่องดับเพลิงชนิดก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ ขนาดบรรจุไม่น้อยกว่า ๕ กิโลกรัม

(๔) เครื่องดับเพลิงชนิดผงเคมีแห้ง ขนาดบรรจุไม่น้อยกว่า ๕ กิโลกรัม

ข้อ ๑๖ เครื่องดับเพลิงเคมีต้องเป็นชนิดที่เหมาะสมกับชนิดของไฟที่อาจเกิดขึ้นดังนี้

(๑) ชนิดกรด-โซดา หรือชนิดฉีดน้ำด้วยก๊าซ ใช้ดับไฟธรรมดา เช่น ไฟที่เกิดจากไม้ กระดาษ ผ้า ห้ามใช้กับไฟที่เกิดจากอุปกรณ์ไฟฟ้า น้ำมันต่าง ๆ อลกอฮอล์ อะซิโตน หรือคลีเซียมคาร์ไบด์

(๒) ชนิดฟองก๊าซ ใช้ดับไฟธรรมดาและไฟที่เกิดจากน้ำมันต่างๆ อัลกอฮอล์ หรือ อะซิโตน ห้ามใช้กับไฟที่เกิดจากอุปกรณ์ไฟฟ้าหรือคลัทช์เชื่อมคาร์ไบด์

(๓) ชนิดคาร์บอนไดออกไซด์ ใช้กับไฟทุกชนิด ซึ่งไม่ได้เกิดในที่ที่มีลมแรงหรือที่โล่ง

(๔) ชนิดผงเคมีแห้งใช้ดับไฟได้ทุกชนิด

ข้อ ๑๗ เครื่องดับเพลิงต้องอยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ และต้องจัดให้มีการบันทึกการติดตั้งการเติมหรือการเปลี่ยนเคมีภัณฑ์ กับการตรวจสอบตามความจำเป็นและตามข้อแนะนำของผู้ผลิต แต่การตรวจสอบนั้นต้องกระทำไม่น้อยกว่า ๖ เดือนต่อหนึ่งครั้ง

ข้อ ๑๘ ต้องจัดให้มีการฝึกซ้อมคนงานให้รู้จักวิธีใช้เครื่องดับเพลิง และทราบบริบทปฏิบัติเมื่อเกิดอัคคีภัย

หมวด ๕

การกำจัดสิ่งปฏิกูล การระบายน้ำทิ้งและการระบายอากาศ

ออกโดยอาศัยอำนาจตามความใน (๖) แห่งมาตรา ๓๕

ข้อ ๑๙ ต้องรักษาโรงงานให้สะอาดปราศจากสิ่งปฏิกูลอยู่เสมอ และจัดให้มีที่รองรับหรือที่กำจัดสิ่งปฏิกูล ตามความจำเป็นและเหมาะสม

ข้อ ๒๐ ต้องแยกเก็บสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช่แล้ว ซึ่งมีวัตถุมีพิษปนอยู่ด้วย หรือ สائلة หรือเศษค้ำยที่เบื่อนวัตถุไวไฟ ไว้ในที่รองรับต่างหากที่เหมาะสมและมีฝาปิดมิดชิด และต้องจัดให้มีการกำจัดสิ่งดังกล่าวโดยเฉพาะด้วยวิธีการที่ปลอดภัยและไม่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญ

ข้อ ๒๑ ต้องดูแลรักษาระบบระบายน้ำทิ้ง ให้อยู่ในสภาพเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ

ข้อ ๒๒ ห้ามมิให้ระบายน้ำทิ้งออกจากโรงงาน เว้นแต่ได้ทำการอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างให้มีลักษณะดังต่อไปนี้

(๑) ค่าของความเป็นกรด ค่า (ph value) ระหว่าง ๕ ถึง ๘

(๒) ค่าของเปอร์มันงานต (Permanganate value) ไม่มากกว่า ๖๐ มิลลิกรัมต่อลิตร

(๓) สารที่ละลายได้ (Dissolved solids) รวมกันไม่มากกว่า ๒,๐๐๐ มิลลิกรัมต่อลิตร

(๔) ซัลไฟด์ที่คิดเทียบเป็นไฮโดรเจนซัลไฟด์ (H_2S) ไม่มากกว่า ๑ มิลลิกรัมต่อลิตร

(๕) ไซยาไนด์ (Cyanide) คิดเทียบเป็นไฮโดรเจนไซยาไนด์ (HCN) ไม่มากกว่า ๐.๒ มิลลิกรัมต่อลิตร

* (๖) โลหะหนักมีค่าดังนี้

- ๖.๑ สังกะสี (Zinc) ไม่มากกว่า ๕ มิลลิกรัมต่อลิตร
- ๖.๒ โครเมียม (Chromium) ไม่มากกว่า ๐.๕ มิลลิกรัมต่อลิตร
- ๖.๓ อาร์เซนิก (Arsenic) ไม่มากกว่า ๐.๒๕ มิลลิกรัมต่อลิตร
- ๖.๔ ทองแดง (Copper) ไม่มากกว่า ๑ มิลลิกรัมต่อลิตร
- ๖.๕ปรอท (Mercury) ไม่มากกว่า ๐.๐๐๕ มิลลิกรัมต่อลิตร
- ๖.๖ แคลเซียม (Calcium) ไม่มากกว่า ๐.๐๓ มิลลิกรัมต่อลิตร
- ๖.๗ บารีียม (Barium) ไม่มากกว่า ๑ มิลลิกรัมต่อลิตร
- ๖.๘ เซเลเนียม (Selenium) ไม่มากกว่า ๐.๐๒ มิลลิกรัมต่อลิตร
- ๖.๙ ตะกั่ว (Lead) ไม่มากกว่า ๐.๒ มิลลิกรัมต่อลิตร
- ๖.๑๐ นิกเกิล (Nickel) ไม่มากกว่า ๐.๒ มิลลิกรัมต่อลิตร
- ๖.๑๑ แมงกานีส (Manganese) ไม่มากกว่า 5 มิลลิกรัมต่อลิตร

(๗) น้ำมันทาร์ (Tar) ไม่มีเลย

* (๘) น้ำมันและไขมัน (Oil & Grease) ไม่มากกว่า ๕ มิลลิกรัมต่อลิตร

(๘) ฟอรัลดีไฮด์ (Formaldehyde) ไม่มากกว่า ๑ มิลลิกรัมต่อลิตร

(๑๐) ฟีนอลและหรือครีโซลส์ (Phenols & Cresols) ไม่มากกว่า ๑ มิลลิกรัมต่อลิตร

(๑๑) คลอรีนอิสระ (Free chlorine) ไม่มากกว่า ๑ มิลลิกรัมต่อลิตร

(๑๒) ยาฆ่าแมลง (Insecticide) สารกัมมันตรังสี ไม่มีเลย

(๑๓) ถ้าอัตราส่วนผสมระหว่างน้ำทั้งกับน้ำในลำน้ำสาธารณะอยู่ระหว่าง ๑ ต่อ ๘ ถึง ๑

ต่อ ๑๕๐ สารที่ลอยเจือปนอยู่ต้องไม่มากกว่า ๓๐ ส่วนใน ๑,๐๐๐,๐๐๐ ส่วน

หมายเหตุ ความใน (๖) ของข้อ ๒๒ เดิม ถูกยกเลิกและใช้ความใหม่แทนแล้วโดยข้อ ๑ แห่งประกาศ ฯ ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๒๒) ตามที่พิมพ์ไว้

ความใน (๘) ของข้อ ๒๒ เดิม ถูกยกเลิกและใช้ความใหม่แทนแล้วโดยข้อ ๒ แห่งประกาศ ฯ ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๒๒) ตามที่พิมพ์ไว้

ถ้าอัตราส่วนผลสมระหว่างน้ำทิ้งกับน้ำในลำน้ำสาธารณะอยู่ระหว่าง ๑ ต่อ ๑๕๑ ถึง ๑ ต่อ ๓๐๐ สารที่ลอยเจือปนอยู่ต้องไม่มากกว่า ๖๐ ส่วนใน ๑,๐๐๐,๐๐๐ ส่วน

ถ้าอัตราส่วนผลสมระหว่างน้ำทิ้งกับน้ำในลำน้ำสาธารณะอยู่ระหว่าง ๑ ต่อ ๓๐๑ ถึง ๑ ต่อ ๕๐๐ สารที่ลอยเจือปนอยู่ต้องไม่มากกว่า ๑๕๐ ส่วนใน ๑,๐๐๐,๐๐๐ ส่วน

(๑๔) ค่าของ บี.โอ.ดี. (๕ วันที่อุณหภูมิ ๒๐ องศาเซนติเกรด) ไม่มากกว่า ๒๐ มิลลิกรัมต่อลิตร หรืออาจแตกต่างกันที่กำหนดไว้ได้แล้วแต่ภูมิประเทศหรือลักษณะการระบายตามที่พนักงานเจ้าหน้าที่เห็นสมควร แต่ต้องไม่มากกว่า ๖๐ มิลลิกรัมต่อลิตร (บี.โอ.ดี. หรือ B.O.D. ย่อมาจาก Biochemical oxygen Demand)

(๑๕) อุณหภูมิของน้ำทิ้งที่ระบายลงสู่ลำน้ำสาธารณะไม่มากกว่า ๔๐ องศาเซนติเกรด

(๑๖) สัทธิกลินของน้ำทิ้งเมื่อ ระบายลงสู่ลำน้ำสาธารณะแล้ว ไม่เป็นทั้งฟุ้งเกือจ

ข้อ ๒๓ ในกรณีระบายน้ำทิ้งจากโรงงานลงในทะเลหรือสู่อากาศโดยตรง ให้เป็นไปตามที่พนักงานเจ้าหน้าที่เห็นสมควร

ข้อ ๒๔ ต้องจัดให้มีการระบายอากาศที่เหมาะสม โดยให้มีพื้นที่ ประตู หน้าต่าง และช่องลมรวมกัน โดยไม่นับที่ติดต่อกันระหว่างห้องไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๑๐ ส่วน ของพื้นที่ของห้องในเวลาปฏิบัติงาน หรือมีการระบายอากาศไม่น้อยกว่า ๐.๕ ลูกบาศก์เมตรต่อนาทีต่อคนงาน ๑ คน ทั้งนี้สำหรับโรงงานโดยทั่วไปที่ไม่มีการเก็บหรือการใช้วัตถุมีพิษ วัตถุเคมี วัตถุไวไฟ วัตถุระเบิด หรือวัตถุอื่นที่อาจเป็นอันตรายหรืออาจเป็นฝุ่นละออง

ข้อ ๒๕ ในการปฏิบัติงานเป็นครั้งคราวในที่อับ ซึ่งอากาศไม่ถ่ายเท ต้องใช้เครื่องช่วยในการหายใจหรือเครื่องระบายอากาศที่ช่วยในการปฏิบัติงานของคนงานและอย่างน้อยต้องมีคนหนึ่งประจำอยู่ปากทางเข้าออกที่อับ สำหรับคอยให้ความช่วยเหลืออยู่ตลอดเวลา

หมวด ๖

แสงสว่างในการทำงาน

ออกโดยอาศัยอำนาจตามความใน (๗) แห่งมาตรา ๓๕

ข้อ ๒๖ ต้องจัดให้มีแสงสว่างให้เพียงพอแก่การทำงานให้ทั่วถึง สามารถมองเห็นสิ่งกีดขวางและส่วนที่อาจเกิดอันตรายจากการเคลื่อนไหวของเครื่องจักรหรืออันตรายจากไฟฟ้า ตลอดจนได้ชัดเจน และทางออกในเวลาที่มีเหตุฉุกเฉินโดยชัดเจน

ข้อ ๒๗ ต้องป้องกันมิให้มีแสงตรงหรือแสงสะท้อนส่องเข้าตาในการปฏิบัติงาน

ข้อ ๒๘ ต้องจัดให้มีแสงสว่างในการทำงาน ณ ที่ปฏิบัติงานหรือจุดปฏิบัติงานตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) ลาน ถนน และทางเดินนอกอาคารโรงงาน ความเข้มของการส่องสว่างต้องไม่น้อยกว่า ๒๐ ลักซ์ (Lux) หรือ ๒ ฟุต-แคนเดิล (Foot Candle)

(๒) บริเวณที่การปฏิบัติงานไม่ต้องการความละเอียด เช่น การขนย้ายวัสดุการคัดเลือกวัสดุอย่างหยาบ ๆ การบดดิน หิน หรือวัสดุที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันและบริเวณทางเดินในอาคารโรงงาน ระเบียง บันได ห้องเก็บของโดยทั่วไป ความเข้มของการส่องสว่างต้องไม่น้อยกว่า ๕๐ ลักซ์

(๓) บริเวณที่การปฏิบัติงานต้องการความละเอียดเล็กน้อย เช่น การผลิตผลิตภัณฑ์เหล็ก หรือเหล็กกล้าสำเร็จ การประกอบชิ้นงานอย่างหยาบ ๆ การสีข้าว การสานผ้า หรือ การปฏิบัติงานขั้นแรกในกระบวนการอุตสาหกรรมต่าง ๆ และบริเวณห้องเครื่อง ห้องหม้อน้ำ ลิฟต์ ห้องบรรจุหีบห่อ ห้องเก็บวัสดุหรือผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปเล็ก ๆ ห้องผลิตเครื่องแต่งกาย ห้องน้ำและห้องส้วม ความเข้มของการส่องสว่างต้องไม่น้อยกว่า ๑๐๐ ลักซ์

(๔) บริเวณที่การปฏิบัติงานต้องการความละเอียดปานกลาง เช่น การประกอบชิ้นงานที่มีความละเอียดปานกลาง การกลึงหรือแต่งโลหะอย่างหยาบ ๆ การตรวจพินิจอย่างหยาบ ๆ การเย็บผ้าหรือหนังที่มึส้อ่อน การบรรจุอาหารกระป๋อง การไสไม้ การทำไม้แผ่นบาง (Veneering) ความเข้มของการส่องสว่างต้องไม่น้อยกว่า ๒๐๐ ลักซ์

(๕) บริเวณที่การปฏิบัติงานต้องการความละเอียดมาก เช่น การกลึงหรือแต่งโลหะที่ต้องการความละเอียดปานกลาง การตรวจพินิจหรือทดสอบที่ต้องการความละเอียดปานกลาง การแต่งผิวหนังสัตว์ การทอผ้าฝ้าย หรือผ้าขนสัตว์ที่มึส้อ่อน งานหนังสือ ความเข้มของการส่องสว่างต้องไม่น้อยกว่า ๓๐๐ ลักซ์

(๖) บริเวณที่การปฏิบัติงานต้องการความละเอียดมาก และชิ้นงานมีขนาดเล็กและละเอียด เช่น การเจาะ กลึง เจียรนัย หรือแต่งชิ้นงานที่ต้องการความละเอียดมาก การประกอบชิ้นส่วนที่มีความละเอียดมากแต่มีลักษณะสักร่างต่างกันพอสังเกตเห็นได้ชัด การตรวจสอบอย่างละเอียด การทอผ้าที่มึส้อ่อน ความเข้มของการส่องสว่างต้องไม่น้อยกว่า ๕๐๐ ลักซ์

(๑) บริเวณที่การปฏิบัติงานต้องการความละเอียดเป็นพิเศษ หรือเมื่อมีการปฏิบัติงานติดต่อกันเป็นระยะเวลานานที่ซึ่งงานมีขนาดเล็กละเอียด และลักษณะสีสรรไม่แตกต่างกันัก เช่น การประกอบเครื่องจักรที่มีความละเอียดสูง การประกอบนาฬิกา การทดสอบเครื่องมือที่มีความละเอียดสูง การเจียรนัยเพชร พลอย การเรียงพิมพ์ การเย็บผ้าทึ่มสักลา ความเข้มของการส่องสว่างต้องไม่น้อยกว่า ๑๐๐๐ ลักซ์

หมวด ๗

การจัดสถานที่ทำงาน

ออกโดยอาศัยอำนาจตามความใน (๘) แห่งมาตรา ๓๕

ข้อ ๒๙ ต้องจัดให้มีพื้นที่ปฏิบัติงานไม่น้อยกว่า ๓ ตารางเมตร ต่อคนงานหนึ่งคน การคำนวณพื้นที่ให้นับรวมพื้นที่ใช้วางโต๊ะปฏิบัติงาน เครื่องจักร และผลิตภัณฑ์หรือวัสดุที่เคลื่อนไปตามกระบวนการผลิตด้วย

หมวด ๘

เครื่องมือในการปฐมพยาบาล

ออกโดยอาศัยอำนาจตามความใน (๕) แห่งมาตรา ๓๕

ข้อ ๓๐ เครื่องมือในการปฐมพยาบาลตลอดจนอุปกรณ์ ต้องอยู่ในสภาพที่สะอาด ถูกสุขลักษณะ พร้อมทั้งจะใช้งานได้ทันที อย่างน้อยตามรายการดังต่อไปนี้

- (๑) กรรไกร
- (๒) ปากคืบปลายท่อ
- (๓) สายยางรัดห้ามเลือด
- (๔) ปรอทวดไข่
- (๕) ถ้วยดวงขา
- (๖) ถ้วยน้ำ

- (๓) ถ้วยล้างตา
- (๔) ผ้าขางพลาสติก
- (๕) ผ้าพันแผล
- (๑๐) สำลั้ที่ฆ่าเชื้อโรคแล้ว
- (๑๑) ขาแดง
- (๑๒) ขาเหลือง
- (๑๓) ทิงเจอร์ไอโอดีน
- (๑๔) ไฮโดรเจนเปอร์ออกไซด์
- (๑๕) อัลกอฮอล์เอธิล
- (๑๖) แอมโมเนียหอม
- (๑๗) ทิงเจอร์ฝืนการบูร
- (๑๘) ขาแก้ปวดหัวตัวร้อน
- (๑๙) ขาแก้ไฟไหม้ น้ำร้อนลวก
- (๒๐) น้ำโบรึกสำหรับล้างตา

หมวด ๙

ส้วม ที่บัสส้ววะ และสถานที่ทำความสะอาดร่างกาย

ออกโดยอาศัยอำนาจตามความใน (๑๐) แห่งมาตรา ๓๕

ข้อ ๓๑ ต้องจัดให้มีห้องส้วม และที่บัสส้ววะ ที่มีลักษณะที่จะรักษาความสะอาดได้ง่าย เรียบร้อย

ข้อ ๓๒ ต้องจัดให้มีห้องส้วมอย่างน้อยในอัตรา คนงานไม่เกิน ๑๕ คน ๑ ที่นั่ง คนงานไม่เกิน ๔๐ คน ๒ ที่นั่ง คนงานไม่เกิน ๘๐ คน ๓ ที่นั่ง และเพิ่มขึ้นต่อจากนั้นในอัตราส่วน ๑ ที่นั่ง ต่อจำนวนคนงานไม่เกิน ๕๐ คน สำหรับโรงงานที่มีคนงานชายและคนงานหญิงรวมกันมากกว่า ๑๕ คน ให้จัดห้องส้วมเป็นสัดส่วนไว้สำหรับคนงานหญิงโดยเฉพาะตามสมควร

ข้อ ๓๓ อาคารโรงงานที่มีคนทำงานอยู่หลายชั้น ต้องจัดให้มีห้องส้วมและที่บัสส้ววะ ในชั้นต่าง ๆ ตามความจำเป็นและเหมาะสม

ข้อ ๓๔ ห้องส้วมต้องมีพื้นที่ไม่น้อยกว่า ๑.๕ ตารางเมตร ต่อ ๑ ที่นั่ง

ข้อ ๓๕ ห้องส้วมและที่บัสสาวะต้องเป็นแบบใช้น้ำชำระลงบ่อซึม พื้นห้องต้องเป็นแบบไม่คูดน้ำ

ข้อ ๓๖ ต้องจัดให้มีกระดาดชำระหรือน้ำสำหรับชำระให้พอเพียงสำหรับห้องส้วมทุกห้อง

ข้อ ๓๗ ต้องจัดให้มีสถานที่ทำความสะอาดร่างกาย พร้อมทั้งวัสดุและอุปกรณ์สำหรับคนงานตามความจำเป็นและเหมาะสม

ข้อ ๓๘ ต้องจัดให้มีการระบายถ่ายเทอากาศให้พอเพียงสำหรับห้องส้วม ห้องบัสสาวะ และสถานที่ทำความสะอาดร่างกายทุกห้อง

ข้อ ๓๙ ต้องจัดให้มีการทำความสะอาดห้องส้วม ที่บัสสาวะ และสถานที่ทำความสะอาดร่างกาย ให้อยู่ในสภาพที่ถูกสุขลักษณะเป็นประจำทุกวัน

ข้อ ๔๐ ในโรงงานที่มีการผลิตสิ่งที่ใช้บริโภค ต้องจัดให้มีที่ล้างมือ ขาฆ่าเชื้อ หรือสบู่อันได้สุขลักษณะ และตั้งอยู่ในที่ที่เหมาะสมอย่างน้อยในอัตรา คนงานไม่เกิน ๑๕ คน ๑ ที่ คนงานไม่เกิน ๔๐ คน ๒ ที่ คนงานไม่เกิน ๘๐ คน ๓ ที่ และเพิ่มขึ้นต่อจากนี้ในอัตราส่วน ๑ ที่ ต่อจำนวนคนงานไม่เกิน ๕๐ คน

หมวด ๑๐

น้ำสะอาดสำหรับดื่ม

ออกโดยอาศัยอำนาจตามความใน (๑๑) แห่งมาตรา ๓๕

ข้อ ๔๑ ต้องจัดให้มีน้ำสะอาดสำหรับดื่มตามมาตรฐานน้ำบริโภคอย่างพอเพียงไว้เป็นที่ต่างหากอย่างน้อยในอัตรา คนงานไม่เกิน ๔๐ คน ๑ ที่ คนงานไม่เกิน ๘๐ คน ๒ ที่ และเพิ่มขึ้นต่อจากนี้ในอัตราส่วน ๑ ที่ ต่อจำนวนคนงานไม่เกิน ๕๐ คน

ข้อ ๔๒ ต้องจัดหาและรักษาอุปกรณ์การต้มหรือภาชนะที่บรรจุน้ำดื่มให้พอเพียงและอยู่ในสภาพที่สะอาดถูกสุขลักษณะ

ประกาศ ณ วันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๑๓

พลโท พ. ปุณณกันต์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

(๘๗ ร.จ. ๑๒ ตอนที่ ๗๐ (ฉบับพิเศษ แผนกราชกิจฯ) ลงวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๑๓)

ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม

ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๑๔)

ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๒

เรื่อง หน้าที่ของผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม ออกประกาศกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการที่ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานทุกประเภทหรือชนิด มีหน้าที่กระทำการต่อจากที่กำหนดไว้ในประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๑๓) ลงวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๑๓ ดังต่อไปนี้

หลักเกณฑ์และวิธีการทั่วไป

หมวด ๑๑

การจัดโรงงานให้ถูกต้องตามสัญลักษณ์และอนามัย

ออกโดยอาศัยอำนาจตามความใน (๕) แห่งมาตรา ๓๕

ข้อ ๑ ต้องจัดโรงงานให้สะอาดปราศจากสิ่งสกปรก รกรุงรัง และให้ถูกสัญลักษณ์และอนามัยตามสภาพของโรงงานแต่ละประเภทหรือชนิด

หมวด ๑๒

การป้องกันอุบัติเหตุหรืออันตรายจากเครื่องจักร เครื่องมือ เครื่องเคลื่อนย้าย หนีบยกหรือลำเลียงวัสดุ สายไฟฟ้า ท่อไอน้ำ หรือวัตถุอันเป็นสื่อส่งกำลังในโรงงาน

ออกโดยอาศัยอำนาจตามความใน (๑๒) แห่งมาตรา ๓๕

ข้อ ๒ เครื่องจักรใดที่ผู้ผลิตได้ติดเครื่องป้องกันอันตรายไว้เพื่อความปลอดภัยหรือมีเครื่องป้องกันอันตรายอยู่ในวันตรวจโรงงานและเครื่องจักร ตามมาตรา ๑๒ ต้องดูแลรักษาเครื่องป้องกันอันตรายของเครื่องจักรดังกล่าวให้อยู่ในสภาพเช่นนั้นเสมอ

ข้อ ๓ ชิ้นส่วนของเครื่องจักรที่มีการเคลื่อนไหวอันอาจจะเป็นอันตราย ต้องมีเครื่องป้องกันอันตรายที่มั่นคงแข็งแรง และห้ามถอดย้าย เปลี่ยนแปลงหรือซ่อมเครื่องป้องกันอันตรายรวมทั้งอุปกรณ์และกลไกของเครื่องป้องกันอันตรายในขณะที่เครื่องจักรมีการเคลื่อนไหว

ข้อ ๔ ไฟลัวลต้องมีฝาครอบหรือตาข่ายเหล็ก ช่องกว้างไม่มากกว่า ๕ เซนติเมตร ปิดกันคนงานหรือสิ่งของกระทบไฟลัวล เว้นแต่ในกรณีใดกรณีหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) ไฟลัวลที่ในการใช้งานปกติ หมุนไม่เร็วกว่า ๕๐๐ รอบต่อนาที จะจัดให้มีรั้วที่มั่นคงแข็งแรง กั้นสูงจากพื้นไม่น้อยกว่า ๑๐๐ เซนติเมตร มีลูกนอนอย่างน้อย ๑ ลูก สูงจากพื้นไม่มากกว่า ๓๐ เซนติเมตร และห่างจากไฟลัวลไม่น้อยกว่า ๕๐ เซนติเมตรแทนก็ได้

(๒) ไฟลัวลที่สูงจากพื้นที่ปฏิบัติงานหรือทางเดินตลอดตั้งแต่ ๒๕๐ เซนติเมตรขึ้นไป ซึ่งต้องมีเครื่องป้องกันอันตราย ก็ต่อเมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ออกคำสั่งหนังสือให้จัดทำ

(๓) ในกรณีที่จำเป็นต้องใช้คนสอดเพื่อหมุนไฟลัวลเมื่อจะเดินเครื่อง จะจัดให้มีช่องไว้ที่เครื่องป้องกันอันตรายสำหรับสอดคนเข้าไปก็ได้

(๔) ในกรณีที่จำเป็นต้องใช้คนหมุนไฟลัวลเมื่อจะเดินเครื่อง จะจัดให้มีช่องปิดเปิดไว้ที่เครื่องป้องกันอันตราย เพื่อประโยชน์แก่การขึ้นก็ได้

ข้อ ๕ เครื่องต้นกำลังกลทุกชนิด ยกเว้นเครื่องยนต์ไฟฟ้า ต้องมีเครื่องรักษาระดับความเร็วอัตโนมัติ (governor) ที่มีประสิทธิภาพดี

ข้อ ๖ ต้องจัดให้มีวิธีหยุดเดินเครื่องจักรได้ในกรณีฉุกเฉิน จากที่ซึ่งอยู่ห่างจากส่วนที่เคลื่อนไหวของเครื่องจักรในระยะที่ปลอดภัยแก่การปฏิบัติ

ข้อ ๗ ถ้าจำเป็นต้องมีทางเดินข้ามเพลาหรือที่ขดเพลา ทางเดินนั้นต้องมีพื้นที่มั่นคง และมีราวกั้นอย่างแข็งแรง

ข้อ ๘ เพลา สายพาน ปูล่ และอุปกรณ์ส่งถ่ายกำลังอื่น จะไม่มีเครื่องป้องกันอันตรายตามข้อข้างต้นก็ได้ หากได้จัดให้อยู่ในบริเวณหรือห้องเฉพาะ และปฏิบัติตามข้อต่อไปนี้ครบถ้วนทุกข้อ คือ

(๑) ห้องหรือบริเวณดังกล่าวปิดไม่ให้ผู้ที่ไม่มีหน้าที่เกี่ยวข้องเข้าไป ตลอดเวลาที่กำลังเดินเครื่องอยู่

- (๒) ความสูงจากพื้นถึงเพดานหรือวัตถุอื่นใดเหนือทางเดินไม่น้อยกว่า ๑๗๐ เซนติเมตร
- (๓) มีแสงสว่างเพียงพอ พื้นแห้งราบเรียบ ไม่ลื่นและมั่นคงแข็งแรง
- (๔) มีเครื่องป้องกันอันตรายตามทางเดินของช่างเครื่อง (oiler)

ข้อ ๙ เพลทสูงจากพื้นที่ปฏิบัติงานหรือทางเดินไม่มากกว่า ๒๕๐ เซนติเมตร ต้องมีเครื่องป้องกันอันตรายที่มั่นคงแข็งแรงอย่างใดอย่างหนึ่งดังนี้

(๑) ครอบปิดยาวตลอดตัวเพลทโดยรอบหรืออย่างน้อยที่สุดด้านข้างและด้านบนหรือด้านล่างที่คนทำงานหรือสิ่งของอาจกระทบเพลทได้

(๒) รั้วกันสูงจากพื้นไม่น้อยกว่า ๑๐๐ เซนติเมตร มีลูกนอนอย่างน้อย ๑ ลูก สูงจากพื้นไม่มากกว่า ๓๐ เซนติเมตร และห่างจากเพลทไม่น้อยกว่า ๕๐ เซนติเมตร

ข้อ ๑๐ ข้อต่อเพลท กลัซ ปูลเล่ และสายพานหรือโซ่ส่งถ่ายกำลังที่อยู่สูงจากพื้นหรือพื้นที่ปฏิบัติงานไม่มากกว่า ๒.๕ เมตร ต้องมีเครื่องป้องกันอันตรายอย่างมั่นคงแข็งแรง

ข้อ ๑๑ เกียร์ที่อยู่ในบริเวณที่อาจจะก่อให้เกิดอันตรายได้ ต้องมีเครื่องป้องกันอันตรายอย่างมั่นคงแข็งแรงอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

(๑) มีครอบปิดคลุมหมด นอกเสียจากงานเกียร์เป็นแบบที่บ จะใช้ครอบปิดคลุมเฉพาะขอบตรงบริเวณพื้นเกียร์ก็ได้

(๒) ถ้าเป็นเกียร์ขนาดใหญ่ ต้องทำคอกกั้นอย่างมั่นคงแข็งแรง

ข้อ ๑๒ ต้องไม่ใช้งานปูลเล่ที่มีสภาพไม่มั่นคงแข็งแรง หรือมีรอยร้าว หรือขอบบิ่นแตกร้าว

ข้อ ๑๓ ปูลเล่ที่มีความเร็วที่ขอบนอกมากกว่า ๑,๒๐๐ เมตรต่อนาที ต้องเป็นปูลเล่ที่สร้างขึ้นถูกต้องตามหลักวิชาการเพื่อกิจการนั้นเป็นพิเศษเท่านั้น

ข้อ ๑๔ ปูลเล่ที่ใช้กับสายพานแบน ที่ไม่มีการขับเคลื่อน ต้องมีหนามันเพื่อป้องกันไม่ให้สายพานหลุด

ข้อ ๑๕ ถ้าปูลเล่อยู่ห่างจากปูลเล่ตายหรือกลัซหรืออย่างอื่น ๆ ไม่มากกว่าความกว้างของสายพาน ต้องจัดให้มีเครื่องป้องกันไม่ให้สายพานหลุดทางด้านที่อยู่ใกล้กับปูลเล่ตาย หรือกลัซ หรืออื่น ๆ นั้น

ข้อ ๑๖ ปลั๊กที่ติดอยู่ที่ปลายเพลาลอย ต้องมีเครื่องป้องกันไม่ให้สายพานหลุดออกนอกเพลลาได้

ข้อ ๑๗ ถ้าสายพานหรือโซ่ส่งถ่ายกำลังอยู่สูงจากพื้นหรือพื้นที่ปฏิบัติงานไม่มากกว่า ๒๕๐ เซนติเมตร ต้องมีเครื่องป้องกันด้านข้างสูงพ้นจากส่วนบนของสายพานหรือโซ่ส่งถ่ายกำลังไม่น้อยกว่า ๔๐ เซนติเมตร หรือสูง ๒๕๐ เซนติเมตร จากพื้นหรือพื้นที่ปฏิบัติงานแล้ว แต่ว่าอย่างไรจะน้อยกว่ากัน แต่ต้องสูงไม่น้อยกว่า ๑๐๐ เซนติเมตร ทั้งนี้ เว้นแต่ว่าสายพานหรือโซ่ส่งถ่ายกำลังจะมีครอบปิดคลุมหมด

ข้อ ๑๘ สายพานส่งถ่ายกำลังที่มีความกว้างมากกว่า ๑๒ เซนติเมตร ความเร็วของสายพานตั้งแต่ ๕๔๐ เมตรต่อนาทีขึ้นไป และศูนย์กลางปลั๊กห่างกันตั้งแต่ ๓๐๐ เซนติเมตรขึ้นไป ถ้าอยู่สูงจากพื้นหรือพื้นที่ปฏิบัติงานมากกว่า ๒๕๐ เซนติเมตร ต้องมีเครื่องป้องกันด้านล่างตลอดความยาวของสายพาน

ข้อ ๑๙ คันขยับสายพานต้องมีเครื่องบังคับไม่ให้สายปั่นข้ามปลั๊กได้เอง

ข้อ ๒๐ ในอาคารโรงงานเดียวกัน คันขยับสายพานหรือคันขยับกลัซ ต้องขยับไปทางเดียวกันเมื่อจะหยุดเครื่อง ยกเว้นคันขยับสามตำแหน่ง

ข้อ ๒๑ เครื่องจักรที่ไม่ได้ขับเคลื่อนกำลังเฉพาะตัว ต้องจัดให้มีกลัซ ปลั๊กเฟรี หรือวาล์วการันตีที่เหมาะสม เพื่อให้หยุดหรือเดินเครื่องจักรนั้นเฉพาะตัวได้โดยสะดวกและปลอดภัย

ข้อ ๒๒ สวิตช์ตัดตอนของเครื่องชนิดไฟฟ้า ต้องเป็นชนิดที่ไม่อาจจะเปิด-ปิดได้เมื่อมีการกระทบโดยบังเอิญ

ข้อ ๒๓ ถ้าสวิตช์ตัดตอนเป็นแบบปุ่มกด ต้องเป็นแบบที่มีปุ่มกดเดินและปุ่มกดหยุดแยกกัน ปุ่มกดเดินต้องเป็นชนิดสี่เหลี่ยมหรือดำ ส่วนปุ่มกดหยุดต้องเป็นชนิดสีแดง

ข้อ ๒๔ เครื่องจักรที่ใช้งานหลายคนปฏิบัติงานร่วมกัน ต้องมีเครื่องบังคับไม่ให้เครื่องจักรนั้นปฏิบัติงานได้ในขณะที่คนงานอยู่ในตำแหน่งอันอาจจะเป็นอันตรายได้

ข้อ ๒๕ ถ้าเครื่องจักรขับเคลื่อนด้วยเครื่องชนิดไฟฟ้าหลายเครื่อง นอกจากจะมีสวิตช์ตัดตอนเฉพาะเครื่องชนิดไฟฟ้าแต่ละเครื่องแล้ว ต้องมีสวิตช์ตัดตอนหยุดเครื่องชนิดไฟฟ้าทั้งหมดพร้อมกันด้วย

ข้อ ๒๖ เครื่องจักรขนาดใหญ่ ซึ่งสามารถจะเคลื่อนต่อไปได้อีกด้วยแรงเฉื่อย แม้จะได้หยุดส่งถ่ายกำลังแล้ว ต้องมีห้ามล่อที่มีประสิทธิภาพพอที่จะหยุดเครื่องได้โดยเร็ว ในกรณี ที่อาจจะก่อให้เกิดอันตรายได้ต้องมีห้ามล่อชนิดอัตโนมัติ

ข้อ ๒๗ ไฟฟ้าแสงสว่างและไฟฟ้ากำลังที่ใช้ผลิตหรือช่วยในการผลิต ต้องใช้วงจร แยกจากกัน แต่ละวงจรต้องมีสวิชต์ตัดตอนชนิดที่สามารถตัดวงจรเมื่อกระแสไฟฟ้าไหลผ่าน เกินกำลัง

ข้อ ๒๘ ในห้องปฏิบัติงานหรือห้องเก็บสิ่งของที่อาจมี ก๊าซ กวน ฝุ่น ใย หรือ หมอกที่ติดไฟได้ง่าย ต้องเดินสายไฟฟ้าในท่อ เครื่องยนต์ไฟฟ้า สวิตช์ไฟฟ้า และอุปกรณ์ไฟฟ้า อื่น ๆ ต้องเป็นแบบบดชนิดป้องกันการระเบิด และห้ามใช้หลอดไฟฟ้าฟลูออเรสเซนต์แบบมี สตาร์ทเตอร์สวิชต์ตัดตอนแบบใบมีด เต้าเสียบและอุปกรณ์ที่อาจทำให้เกิดประกายไฟได้

ข้อ ๒๙ หลอดไฟฟ้าที่จะใช้เคลื่อนย้ายไปมา ต้องมีเครื่องป้องกันการกระแทกแตก และต้องเป็นแบบที่สร้างจนเพื่อใช้ในกิจการนั้น ๆ โดยเฉพาะ

ข้อ ๓๐ เครื่องยนต์ไฟฟ้า หรือเครื่องไฟฟ้าชนิดที่เคลื่อนย้ายไปมาได้ ต้องใช้ปลั๊ก และเต้าเสียบที่แข็งแรงและมีที่ต่อกับสายดินด้วย

ข้อ ๓๑ เครื่องยนต์ไฟฟ้าที่มีขนาดตั้งแต่ ๑/๔ แรงม้าขึ้นไป ต้องมีเครื่องป้องกัน กระแสเกินขนาดและการใช้เกินกำลัง

ข้อ ๓๒ เครื่องยนต์ไฟฟ้าและเครื่องไฟฟ้าต้องต่อสายดิน การต่อสายดินต้องใช้ สายไฟฟ้าขนาดพื้นที่หน้าตัดไม่น้อย ๒.๕ ตารางมิลลิเมตร และไม่เล็กกว่าครึ่งหนึ่งของสายไฟฟ้า เข้าเครื่อง แต่ไม่จำเป็นต้องใหญ่กว่า ๑๐ ตารางมิลลิเมตร ต่อเข้ากับที่นำชนิดโลหะที่ติดต่อกับพื้นดินได้ หรือต่อลงสู่ท่อหรือแท่งทองแดงซึ่งยาวไม่น้อยกว่า ๑๕๐ เซนติเมตร ขนาด เส้นผ่าศูนย์กลางไม่น้อยกว่า ๑ เซนติเมตร ฝังในพื้นดินที่ชั้นลึกไม่น้อยกว่า ๑๕๐ เซนติเมตร หรือต่อลงสู่ตัวนำอันด้วยวิธีที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ

ข้อ ๓๓ ต้องดูแลรักษาสายไฟฟ้า สายดิน เครื่องยนต์ไฟฟ้า สวิตช์ เต้าเสียบ และ อุปกรณ์ไฟฟ้าอื่น ๆ ให้อยู่ในสภาพเรียบร้อย ไม่หลุดหลวม แตกร้าว หรือผุร่อน

ข้อ ๓๔ แผงสวิช หม้อแปลงแรงไฟ แคพแปซิเตอร์ แบตเตอรี่ ขนาด ๑๕๐ โวลต์ ขึ้นไป ที่มีติดตั้งไว้ในห้องที่จัดไว้โดยเฉพาะ ต้องจัดทำรั้วกันโดยรอบมิให้บุคคลที่ไม่เฝ้าหน้าที่เกี่ยวข้องเข้าไปได้

ข้อ ๓๕ ห้ามมิให้ซ่อมสายไฟฟ้าหรืออุปกรณ์ไฟฟ้าในขณะที่มีกระแสไฟฟ้าไหลผ่าน

ข้อ ๓๖ สายไฟฟ้า เครื่องไฟฟ้าและอุปกรณ์ ต้องได้รับการตรวจรับรองเห็นชอบจากผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม หรือนายช่างของการไฟฟ้านครหลวง หรือนายช่างของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค หรือจากวิศวกรที่กระทรวงอุตสาหกรรมเห็นชอบทุก ๆ ระยะ ๑ ปี โดยมีเอกสารรับรองเป็นหลักฐานทุกปี

ข้อ ๓๗ ต้องจัดให้ทุกคนที่อยู่ในบริเวณงานที่อาจจะเป็นอันตราย สวมหมวกป้องกันอันตรายตามความเหมาะสม

ข้อ ๓๘ ต้องจัดให้ทุกคนที่อยู่ในบริเวณงานที่อาจจะเป็นอันตรายต่อตาหรือใบหน้า สวมแว่นตา (safety glasses หรือ goggles) หรือกระบังหน้า (face shield) ที่มีประสิทธิภาพและเหมาะสม

ข้อ ๓๙ ต้องจัดให้ทุกคนที่อยู่ในบริเวณงานที่มีเสียงดังเกินกว่า ๘๐ เดซิเบล หรือเสียงดังอันอาจจะเป็นอันตรายต่อแก้วหู อุดหูด้วยที่อุดหู (ear plug) ที่มีประสิทธิภาพ

ข้อ ๔๐ ต้องจัดให้ทุกคนที่อยู่ในบริเวณงานที่อาจจะเป็นอันตรายต่อใบหูและรูหู สวมเครื่องป้องกันหู (ear guard) ที่มีประสิทธิภาพ

ข้อ ๔๑ ต้องจัดให้คนงานที่ใช้มือในการปฏิบัติงานอันอาจสัมผัสกับส่วนที่แหลมหรือคมของวัตถุ สวมถุงมือที่มีความเหนียวทนต่อวัตถุแหลมคม

ข้อ ๔๒ ต้องจัดให้คนงานที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับวัตถุที่ร้อน สวมเครื่องป้องกันอันตราย เช่น ถุงมือ รองเท้า ซึ่งทำด้วยวัสดุที่มอดไหม้เป็นฉนวนความร้อน ตามความจำเป็นและเหมาะสม

ข้อ ๔๓ ต้องจัดให้คนงานที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับวัตถุเคมี กรด ด่าง อันอาจจะเป็นอันตรายต่อผิวหนังสวมเครื่องป้องกันอันตราย เช่น ถุงมือ รองเท้าหุ้มน่อง ผ่ากันเบอนที่ทำด้วยยางหรือพลาสติก หรือวัตถุที่มอดไหม้ทนทานต่อการกัดกร่อนของสารเคมีนั้น ๆ ตามความจำเป็นและเหมาะสม

ข้อ ๔๔ ต้องจัดให้คนงานที่ปฏิบัติงานอันอาจจะเป็นอันตรายต่อขา หรือเท้า สวมเครื่องป้องกันอันตรายที่ขาหรือเท้าตามความจำเป็นและเหมาะสม

ข้อ ๔๕ ต้องจัดให้คนงานที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับงานไฟฟ้า สวมรองเท้าที่คุ้มครองสมบัติเป็นฉนวนไฟฟ้า

ข้อ ๔๖ ต้องจัดให้คนงานที่ต้องไปปฏิบัติงานอยู่บนที่สูง ซึ่งต้องมีการบันปายใช้สายรัดหรือเข็มขัดกันตก

ข้อ ๔๗ ต้องจัดให้คนงานที่ปฏิบัติงานอันอาจจะเป็นอันตรายต่อระบบการหายใจ สวมเครื่องป้องกันอันตราย (respiratory protection) หรือเครื่องช่วยในการหายใจที่มีประสิทธิภาพ และเหมาะสมต่อการปฏิบัติงานนั้น ๆ

ข้อ ๔๘ ต้องทำความสะอาดและรักษาเครื่องป้องกันอันตรายสำหรับคนงาน ให้อยู่ในสภาพเรียบร้อยพร้อมที่จะใช้งานได้ตลอดเวลา

หมวด ๑๓

การเก็บและการใช้วัตถุมีพิษ วัตถุเคมี วัตถุไวไฟ วัตถุระเบิด และวัตถุอื่นที่อาจเป็นอันตราย หรือที่อาจทำให้เกิดฝุ่นละออง ความร้อน แสงหรือเสียง ซึ่งเป็นอันตรายในการปฏิบัติงาน กับวิธีการป้องกัน และเครื่องป้องกันมิให้เกิดอันตรายแก่คนงาน

ออกโดยอาศัยอำนาจตามความใน (๑๓) แห่งมาตรา ๓๕

ข้อ ๔๙ ต้องแยกเก็บวัตถุมีพิษ วัตถุไวไฟ วัตถุระเบิด หรือวัตถุอื่นที่อาจเป็นอันตราย หรือที่อาจทำให้เกิดฝุ่นละออง ให้เป็นระเบียบและเป็นสัดส่วนต่างหาก และต้องปิดกุญแจห้องเก็บทุกครั้งเมื่อไม่มีการปฏิบัติงานในห้องนั้นแล้ว

ข้อ ๕๐ ต้องจัดให้มีการระบายอากาศในห้องเก็บและห้องปฏิบัติงานอันเกี่ยวกับวัตถุมีพิษ วัตถุไวไฟ วัตถุระเบิด หรือวัตถุอื่นที่อาจเป็นอันตรายหรือที่อาจทำให้เกิดฝุ่นละอองอย่างเพียงพอ และต้องป้องกันมิให้อากาศที่ระบายออกจากห้อง เป็นอันตรายต่อบุคคลหรือทรัพย์สินของผู้อื่น หรือเป็นเหตุเดือดร้อนรำคาญ กับต้องดูแลรักษาให้ห้องต่าง ๆ ดังกล่าวอยู่ในสภาพที่มั่นคงแข็งแรงเหมาะสมแก่งานนั้น ๆ

ข้อ ๕๑ ต้องไม่ให้วัตถุไวไฟ วัตถุระเบิด หรือวัตถุที่ระเหยเป็นไอได้ง่าย อยู่ใกล้ เตาไฟ หม้อน้ำ ท่อไอน้ำ สายไฟฟ้าแรงสูง บริเวณที่อาจมีการเกิดประกายไฟ หรือในที่ซึ่งมี อุณหภูมิสูง

ข้อ ๕๒ ต้องจัดทำป้าย “วัตถุพิษ” “วัตถุไวไฟ ห้ามสูบบุหรี่” “วัตถุระเบิด ห้ามสูบบุหรี่” แล้วแต่กรณี และป้าย “ห้ามบุคคลที่ไม่มีความรู้เกี่ยวกับเชื้อเพลิง” ด้วยตัวอักษร สีแดงขนาด ๒๐ เซนติเมตร บนพื้นสีขาว และป้ายเครื่องหมายแจ้งอันตรายติดไว้ให้เห็นได้ อย่างชัดเจนที่หน้าทางเข้าทุกห้อง กับควบคุมดูแลให้คนงานปฏิบัติตามข้อห้ามนั้น ๆ อย่าง เคร่งครัด

ข้อ ๕๓ ต้องดูแลรักษามิให้มีการรั่วไหลของวัตถุพิษออกมาจากเครื่องจักรที่ใช้ในการ ทำ ผลิต บรรจุ แปรสภาพ แยก หรือผสมวัตถุพิษ

ข้อ ๕๔ ต้องทำความสะอาดเครื่องจักร อุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้เกี่ยวข้องกับวัตถุพิษ ก่อนใช้งานกับวัตถุอย่างอื่นทุกครั้ง เพื่อป้องกันมิให้เกิดปฏิกิริยาเคมีของสารต่างชนิดกัน

ข้อ ๕๕ ต้องดูแลรักษาท่อและส่วนประกอบของท่อส่งวัตถุให้อยู่ในสภาพเรียบร้อย ไม่มีการแตก รั่ว รั่ว ซึม ชำรุด หรือเกิดการไหลย้อนกลับ

ข้อ ๕๖ ท่อส่งวัตถุพิษ วัตถุไวไฟ วัตถุระเบิด ต่างชนิดกัน ต้องทาสี หรือทำ เครื่องหมายแสดงความแตกต่างไว้อย่างชัดเจน

ข้อ ๕๗ ท่อส่งวัตถุที่อุณหภูมิสูงกว่า ๑๐๐ องศาเซนติเกรด ต้องมีฉนวนกันความร้อน หุ้มตามความจำเป็นและเหมาะสม เพื่อมิให้เกิดอันตรายต่อบุคคลหรือสิ่งของ

ข้อ ๕๘ ต้องจัดไม่ให้ท่อส่งวัตถุไวไฟ อยู่ใกล้ เตาไฟ หม้อน้ำ ท่อไอน้ำ สายไฟฟ้า แรงสูง เครื่องยนต์ไฟฟ้า สวิตช์ไฟฟ้า หรือส่วนของเครื่องจักร ที่มีประกายไฟฟ้าหรือบริเวณ ที่มีอุณหภูมิสูงกว่าปกติ

ข้อ ๕๙ ต้องวางท่อส่งวัตถุพิษ วัตถุไวไฟ วัตถุระเบิด ในลักษณะที่จะไม่ทำ ให้เกิดการชำรุดเสียหาย

ข้อ ๖๐ ต้องดูแลรักษาลิ้นเปิดปิดต่าง ๆ มิให้มีการรั่วซึม และต้องมีเครื่องหมาย แสดงการเปิดหรือปิดของลิ้นไว้ด้วย

ข้อ ๖๑. การเปิด ปิด ลื่นที่ต้องปฏิบัติไปตามลำดับ ต้องมีกลไกควบคุมเพื่อมิให้เกิดอันตรายขึ้นได้

ข้อ ๖๒. ต้องแยกภาชนะสำหรับบรรจุวัตถุมีพิษ วัตถุไวไฟ วัตถุระเบิด แต่ละชนิดให้เป็นสัดส่วน ไม่ปะปนกัน และต้องจัดทำป้ายชื่อวัตถุที่บรรจุติดไว้ที่ภาชนะทุกใบ

ข้อ ๖๓. ภาชนะบรรจุวัตถุมีพิษ วัตถุไวไฟ วัตถุระเบิด และอุปกรณ์ต้องเป็นแบบที่แข็งแรง ทนทาน และปลอดภัยในการใช้งาน กับต้องดูแลรักษาให้อยู่ในสภาพเรียบร้อยและปลอดภัยต่อการใช้งานอยู่เสมอ

ข้อ ๖๔. ภาชนะที่บรรจุวัตถุมีพิษ วัตถุไวไฟ หรือวัตถุที่ระเหยเป็นไอได้ง่าย ต้องปิดฝาอย่างสนิทมิดชิด

ข้อ ๖๕. ต้องทำความสะอาดภาชนะที่ใช้กับวัตถุมีพิษ วัตถุไวไฟ วัตถุระเบิด หลังจากใช้งานแล้วทุกครั้ง ภาชนะบรรจุที่ไม่ต้องการใช้ให้ทำลายเสีย ห้ามนำไปบรรจุวัตถุสิ่งของอื่น ๆ

ข้อ ๖๖. ภาชนะบรรจุวัตถุมีพิษ วัตถุไวไฟ วัตถุระเบิด ต้องเป็นที่หีบขบยกหรือขนย้ายได้ด้วยความปลอดภัย

ข้อ ๖๗. ต้องจัดให้คนงานที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับวัตถุมีพิษ วัตถุไวไฟ วัตถุระเบิด หรือวัตถุอื่นที่อาจเป็นอันตราย หรือที่อาจทำให้เกิดฝุ่นละออง ความร้อน แสงหรือเสียง ซึ่งอาจเป็นอันตรายต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่ สวมเครื่องป้องกันอันตราย ตามความเหมาะสมต่อการปฏิบัติงานนั้น ๆ

ข้อ ๖๘. ต้องจัดให้มีการอบรม แนะนำชี้แจงคนงานให้เข้าใจถึงเหตุอันตราย อันอาจเกิดขึ้นได้ของงานต่าง ๆ ที่ตนปฏิบัติอยู่ ตลอดจนอธิบายให้รู้ถึงวิธีระมัดระวังป้องกันอันตราย และการใช้มาตรการการแก้ไขอุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานได้ในทันทีด้วย

ข้อ ๖๙. ต้องไม่ขอมให้ผู้ที่ไม่มีหน้าที่โดยตรง หรือผู้ซึ่งไม่เข้าใจถึงเหตุอันตรายของงานปฏิบัติงานที่มีอันตราย

ข้อ ๗๐. ต้องไม่ให้มีการรับประทานอาหารหรือเครื่องดื่มในบริเวณโรงงาน ซึ่งมีการปฏิบัติเกี่ยวกับวัตถุมีพิษ ทั้งนี้ นอกเสียจากจะได้กระทำในห้องอาหาร หรือโรงอาหารอย่างถูกต้องตามสุขลักษณะอนามัยโดยเฉพาะ

ข้อ ๗๑. ต้องให้คนงานที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับวัตถุมีพิษ ล้างมือและล้างหน้าก่อนรับประทานอาหาร และทำความสะอาดร่างกายเมื่อเลิกงานแล้ว

ข้อ ๗๒. ต้องไม่ให้มีการพักอาศัยอยู่ในอาคารโรงงานหรือโรงเก็บ

ข้อ ๗๓. ในการซ่อมเครื่องจักรต่าง ๆ ที่ผู้ปฏิบัติงานอาจได้รับอันตรายจากวัตถุมีพิษ วัตถุเคมี วัตถุไวไฟ วัตถุระเบิด ต้องใช้ผู้ที่มีความชำนาญในการปฏิบัติงานนั้น ๆ โดยเฉพาะ และต้องสวมเครื่องป้องกันอันตรายตามความเหมาะสมด้วย ในการซ่อมต้องหยุดเครื่องจักรส่วนอื่นที่อาจจะก่อให้เกิดอันตรายได้ และให้ผู้ที่ไม่มีหน้าที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานออกจากบริเวณนั้น

ข้อ ๗๔. ในกรณีที่มีอุบัติเหตุเกิดขึ้นในขณะที่ปฏิบัติงาน ต้องหยุดงานส่วนนั้น ๆ ทันที คนงานซึ่งไม่มีหน้าที่ซ่อมแซมแก้ไขต้องออกจากบริเวณนั้นโดยด่วน และจัดให้มีการแก้ไขหรือระงับอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นโดยเร็ว โดยให้ผู้ที่ไม่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน สวมเครื่องป้องกันอันตรายตามความเหมาะสม

หมวด ๑๔

การประกอบกิจการโรงงานมิให้เกิดเหตุรำคาญ

ออกโดยอาศัยอำนาจตามความใน (๑๔) แห่งมาตรา ๓๘

ข้อ ๗๕. ต้องทำการกำจัดกลิ่น เสียง ความสั่นสะเทือน ฝุ่นละออง เหม่า แก๊สต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากโรงงานมิให้เป็นเหตุรำคาญหรือเป็นเหตุเสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพของผู้ที่อยู่อาศัยใกล้เคียง

ข้อ ๗๖. ต้องดูแลรักษาระบบเก็บเสียง ท่อไอเสีย หม้อพักของเครื่องต้นกำลัง ให้อยู่ในสภาพเรียบร้อยตลอดเวลา

ข้อ ๗๗. โรงงานที่ใช้เตาหรือเครื่องจักรอื่นใด ซึ่งทำให้มีเขม่าควันออกสู่บรรยากาศ ต้องปล่อยออกทางปล่องที่มีความสูงตามความจำเป็นและเหมาะสม ความดำของเขม่าควันที่ปากปล่องต้องไม่เกินร้อยละสี่สิบของความดำมาตรฐานริงเกลมานันน์ เว้นแต่ในช่วงระยะเวลาสั้นในขณะเริ่มติดเตาหรือติดเครื่อง เชื้อขี้เถ้า เป่าเขม่า หรือเกิดข้อขัดข้องขึ้นในระบบขจัดเขม่าควัน

ประกาศ ณ วันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๑๔

พลโท พ. ปุณณกันต์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

(๗๗ ร.จ. ๑ ฉบับที่ ๖๘ (ฉบับพิเศษ แผนกราชกิจจาฯ) ลงวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๑๔)

ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม

ฉบับที่ ๘ (พ.ศ. ๒๕๑๘)

ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๒

เรื่อง โรงงานที่ดำเนินงานเพียงเป็นอุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับการอื่น
ซึ่งมิใช่กิจการโรงงาน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ (๓) แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๘ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม ออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ให้โรงงานทุกประเภทหรือชนิดที่ดำเนินงานเพียงเป็นอุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับกิจการที่ระบุต่อไปนี้ และเป็นการดำเนินงานเฉพาะเพื่อบริการสำหรับกิจการนั้น อันเป็นของตนเอง ได้รับยกเว้นจากการปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๒ ในส่วนที่เกี่ยวกับการขอรับใบอนุญาตทั้งหมด คือ

- ๑.๑ การสำรวจแร่ การทำเหมืองแร่ หรือการแต่งแร่ ตามกฎหมายว่าด้วยแร่
- ๑.๒ การสำรวจปิโตรเลียม หรือการผลิตปิโตรเลียม ตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียม
- ๑.๓ การชลประทาน ตามกฎหมายว่าด้วยการชลประทาน
- ๑.๔ การทางหลวง ตามกฎหมายว่าด้วยทางหลวง

ข้อ ๒. ให้โรงงานทุกประเภทหรือชนิดที่ดำเนินงานเพียงเป็นอุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับการให้บริการ ที่ทำการ สำนักงาน สมาคม สโมสร ที่อยู่อาศัย โรงพยาบาล โรงมหรสพ สถานกีฬา โรงแรม สถานบริการ ตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการ ภัตตาคาร หรือร้านจำหน่ายเครื่องดื่ม และเป็นการดำเนินงานเฉพาะเพื่อบริการสำหรับที่ทำการ สำนักงาน สมาคม สโมสร ที่อยู่อาศัย โรงพยาบาล โรงมหรสพ สถานกีฬา โรงแรม สถานบริการตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการ ภัตตาคาร หรือร้านจำหน่ายเครื่องดื่มอันเป็นของตนเอง ได้รับยกเว้นจากการ

ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๒ ในส่วนที่เกี่ยวกับการขอรับใบอนุญาตทั้งหมด

ข้อ ๓. ให้โรงงานทุกประเภทหรือชนิดที่ดำเนินงานเพียงเป็นอุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับอาคารสถานบริการน้ำมัน ในส่วนที่เกี่ยวกับการล้าง อัดฉีด รดยนต์ การตรวจปรับเครื่องยนต์ การปะยางรดยนต์ การตั้งศูนย์ล้อรดยนต์ หรือการถ่วงล้อรดยนต์ และเป็นการดำเนินงานเฉพาะเพื่อบริการสำหรับอาคารสถานบริการน้ำมันอันเป็นของตนเอง ได้รับยกเว้นจากการปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๒ ในส่วนที่เกี่ยวกับการขอรับใบอนุญาตทั้งหมด

ประกาศ ณ วันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๑๘

สุรินทร์ เทพกาญจนา

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

(๘๒ ว.จ. ๑๕๐๖ ตอนที่ ๑๑๒ (แผนกราชกิจจา ฯ) ลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๑๘)

ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม

ฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๑๘)

ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๒
เรื่อง โรงงานที่ได้รับยกเว้นจากการปฏิบัติตามบทบัญญัติ
แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๒

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ (๒) (๓) (๔) และ (๕) แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๘ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ให้โรงงานที่ระบุต่อไปนี้ ได้รับยกเว้นจากการปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๒ ในส่วนที่เกี่ยวกับการขอรับใบอนุญาตทั้งหมด คือ

๑.๑ โรงงานทุกประเภทหรือชนิดของสถานบันการศึกษาที่ตั้งขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ในการฝึกอบรมนักศึกษา โดยต้องเป็นสถานบันการศึกษา ซึ่งได้รับการรับรองตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งสถานบันการศึกษา และเป็นงานดำเนินงานโดยทางสถานบันการศึกษา

๑.๒ โรงงานทุกประเภทหรือชนิดของทางราชการหรือองค์การของรัฐ ที่ดำเนินการโดยทางราชการหรือองค์การของรัฐ เพื่อวัตถุประสงค์ในการศึกษา การค้นคว้า การทดลองหรือการวิจัยอันไม่เกี่ยวกับการพัฒนาอุตสาหกรรม การสอนวิชาชีพ การฝึกอบรม หรือการเผยแพร่ความรู้ในทางวิชาการ

๑.๓ โรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับการพิมพ์ธนบัตร ของธนาคารแห่งประเทศไทย ซึ่งดำเนินงานโดยธนาคารแห่งประเทศไทย เพื่อพิมพ์ธนบัตรให้แก่ธนาคารหรือรัฐตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชกฤษฎีกา กำหนดกิจการธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช ๒๔๘๕

๑.๔ โรงงานจัดหาน้ำ ทำน้ำให้บริสุทธิ์ หรือจำหน่ายน้ำไปยังอาคารหรือโรงงาน อุตสาหกรรม ของทางราชการหรือองค์การของรัฐ ที่ดำเนินงานโดยทางราชการหรือองค์การของรัฐ เพื่อการสาธารณสุข

๑.๕ โรงงานส่งหรือแปลงพลังงานไฟฟ้า (Sub station) ของทางราชการหรือองค์การของรัฐที่ดำเนินการโดยทางราชการหรือองค์การของรัฐ เพื่อการสาธารณสุขโลก

๑.๖ โรงงานซ่อมเครื่องจักรอุปกรณ์หรือผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ของทางราชการ หรือองค์การของรัฐ ซึ่งดำเนินงานโดยทางราชการหรือองค์การของรัฐ และเป็นการดำเนินงานเฉพาะเพื่อบริการให้แก่ทางราชการหรือองค์การของรัฐ

ข้อ ๒. ให้โรงงานสี่ขาชนิดแยกแกลบแยกรำ ซึ่งใช้เครื่องจักรในการประกอบกิจการมีกำลังรวมไม่เกินสิบแปดแรงม้า หรือกำลังเทียบเท่าไม่เกินสิบแปดแรงม้า ได้รับยกเว้นจากการปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๒ เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับอายุใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานตามมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๒ และการขอต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน ตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๒

ประกาศ ณ วันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๑๘

สุรินทร์ เทพกาญจนาน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

(๕๒ ร.จ. ๑๘ ตอนที่ ๒๐๓ (ฉบับพิเศษ แผนกراجกิจจฯ) ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๑๘)

ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม

ฉบับที่ ๑๐ (พ.ศ. ๒๕๒๑)

ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๒

เรื่อง หน้าที่ของผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน

เฉพาะประเภทหลุมโลหะสังกะสี

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๕ (๖) แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมออกประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการเฉพาะผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานประเภทประกอบกิจการเกี่ยวกับการหลุมโลหะสังกะสี มีหน้าที่กระทำการดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. การระบายน้ำทิ้งออกจากโรงงาน ต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๑๓) ลงวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๑๓ หมวด ๕ ข้อ ๒๒ ยกเว้น ข้อ ๒๒ (๖) และ (๘)

ข้อ ๒. การระบายน้ำทิ้งออกจากโรงงานตาม ข้อ ๒๒ (๖) ให้มีลักษณะดังต่อไปนี้

๒.๑ สังกะสี ไม่มากกว่า ๓ มิลลิกรัมต่อลิตร

๒.๒ โครเมียม ตะกั่วและนิกเกิล แต่ละอย่างไม่มากกว่า ๐.๒ มิลลิกรัมต่อลิตร

๒.๓ อาร์เซนิก ไม่มากกว่า ๐.๒๕ มิลลิกรัมต่อลิตร

๒.๔ ทองแดงและบาเรียม แต่ละอย่างไม่มากกว่า ๑ มิลลิกรัมต่อลิตร

๒.๕ ปรอท ไม่มากกว่า ๐.๐๐๒ มิลลิกรัมต่อลิตร

๒.๖ แคดเมียม ไม่มากกว่า ๐.๑ มิลลิกรัมต่อลิตร

๒.๗ เซเลเนียมและเงิน แต่ละอย่างไม่มากกว่า ๐.๐๒ มิลลิกรัมต่อลิตร

ข้อ ๓. การระบายน้ำที่ออกจากโรงงานตามข้อ ๒๒ (๘) ให้มีลักษณะ คือ น้ำมันและไขมัน (Oil & Grease) ไม่มากกว่า ๕ มิลลิกรัมต่อลิตร

ประกาศ ณ วันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๒๑

เกษม จาติกวณิช

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

(๕๕ ว.จ. ๔๒๗๒ ตอนที่ ๑๓๒ (แผนกรากิจจฯ) ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๒๑)

ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม

ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๒๕)

ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๒

เรื่อง หน้าที่ของผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๘ (๖) แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม ออกประกาศกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการที่ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานทุกประเภทหรือชนิดที่มีหน้าที่กระทำการเกี่ยวกับการระบายน้ำทิ้งดังต่อไปนี้

ให้ยกเลิกความในข้อ ๒๒ แห่งประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๑๓) ลงวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๑๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๒๒. ห้ามมิให้ระบายน้ำทิ้งออกจากโรงงาน เว้นแต่ได้ทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่าง แต่ต้องไม่ใช้วิธีทำให้เจือจาง (Dilution) โดยให้น้ำทิ้งมีลักษณะดังต่อไปนี้

- (๑) ค่าของความเป็นกรดต่าง (PH valud) ระหว่าง ๕ ถึง ๘
- (๒) ค่าของเปอร์มันганต (Permanganate value) ไม่มากกว่า ๖๐ มิลลิกรัมต่อลิตร
- (๓) สารที่ละลายได้ (Dissolved Solids) ต้องมีค่าดังนี้

๓.๑ สารที่ละลายได้ (Dissolved Solids) ต้องไม่มากกว่า ๒,๐๐๐ มิลลิกรัมต่อลิตร หรืออาจแตกต่างกันที่กำหนดไว้ได้ แล้วแต่ภูมิประเทศหรือลักษณะการระบายตามที่พนักงานเจ้าหน้าที่เห็นสมควร แต่ต้องไม่มากกว่า ๕,๐๐๐ มิลลิกรัมต่อลิตร

๓.๒ น้ำทิ้งซึ่งจะระบายออกจากโรงงานลงสู่แหล่งน้ำกร่อยที่มีค่าความเค็ม (Salinity) เกิน 2,000 มิลลิกรัมต่อลิตร หรือลงสู่ทะเล ค่าสารที่ละลายได้ในน้ำทิ้งจะมีค่ามากกว่าค่าสารที่ละลายได้ที่มีอยู่ในแหล่งน้ำกร่อยหรือทะเลได้ไม่เกิน ๕,๐๐๐ มิลลิกรัมต่อลิตร

(๔) ซัลไฟด์ (Sulphide) คิดเทียบเป็นไฮโดรเจนซัลไฟด์ (H_2S) ไม่มากกว่า ๐ มิลลิกรัมต่อลิตร

(๕) ไซยาไนด์ (Cyanide) คิดเทียบเป็นไฮโดรเจนไซยาไนด์ (HCN) ไม่มากกว่า ๐.๒ มิลลิกรัมต่อลิตร

(๖) โลหะหนักมีค่าดังนี้

๖.๑ สังกะสี (Zinc) ไม่มากกว่า ๕ มิลลิกรัมต่อลิตร

๖.๒ โครเมียม (Chromium) ไม่มากกว่า ๐.๕ มิลลิกรัมต่อลิตร

๖.๓ อาร์เซนิก (Arsenic) ไม่มากกว่า ๐.๒๕ มิลลิกรัมต่อลิตร

๖.๔ ทองแดง (Copper) ไม่มากกว่า ๑ มิลลิกรัมต่อลิตร

๖.๕ปรอท (Mercury) ไม่มากกว่า ๐.๐๐๕ มิลลิกรัมต่อลิตร

๖.๖ แคดเมียม (Cadmium) ไม่มากกว่า ๐.๐๓ มิลลิกรัมต่อลิตร

๖.๗ บาร์เรียม (Barium) ไม่มากกว่า ๑ มิลลิกรัมต่อลิตร

๖.๘ เซเลเนียม (Selenium) ไม่มากกว่า ๐.๐๒ มิลลิกรัมต่อลิตร

๖.๙ ตะกั่ว (Lead) ไม่มากกว่า ๐.๒ มิลลิกรัมต่อลิตร

๖.๑๐ นิกเกิล (Nickel) ไม่มากกว่า ๐.๒ มิลลิกรัมต่อลิตร

๖.๑๑ แมงกานีส (Manganese) ไม่มากกว่า ๕ มิลลิกรัมต่อลิตร

(๗) น้ำมันทา (Tar) ไม่มีเลข

(๘) น้ำมันและไขมัน (Oil & Grease) ไม่มากกว่า ๕ มิลลิกรัมต่อลิตร ยกเว้นโรงงานกลั่นน้ำมัน และโรงงานประกอบกิจการผสมน้ำมันหล่อลื่น จาระบี ตามประเภทหรือชนิด โรงงานลำดับที่ ๔๘, ๕๐ (๔) แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๑๒) ให้มีน้ำมันไม่มากกว่า ๑๕ มิลลิกรัมต่อลิตร

(๙) ฟอร์มัลดีไฮด์ (Formaldehyde) ไม่มากกว่า ๑ มิลลิกรัมต่อลิตร

(๑๐) ฟีนอลและครีโซล (Phenols & Cresols) ไม่มากกว่า ๑ มิลลิกรัมต่อลิตร

(๑๑) คลอรีนอิสระ (Free chlorine) ไม่มากกว่า ๑ มิลลิกรัมต่อลิตร

(๑๒) ยาฆ่าแมลง (Insecticide) สารกัมมันตรังสี ไม่มีเลข

(๑๓) ถ้าอัตราส่วนผสมระหว่างน้ำทั้งกับน้ำในลำน้ำสาธารณะอยู่ระหว่าง ๑ ต่อ ๘ ถึง ๑ ต่อ ๑๕๐ สารที่ลอยเจือปนอยู่ต้องไม่มากกว่า ๓๐ ส่วนใน ๑,๐๐๐,๐๐๐ ส่วน ถ้าอัตราส่วนผสมระหว่างน้ำทั้งกับน้ำในลำน้ำสาธารณะอยู่ระหว่าง ๑ ต่อ ๑๕๑ ถึง ๑ ต่อ ๓๐๐ สารที่ลอยเจือปนอยู่ต้องไม่

มากกว่า ๖๐ ส่วนใน ๑,๐๐๐,๐๐๐ ส่วน ถ้าอัตราส่วนผสมระหว่างน้ำทิ้งกับน้ำในลำน้ำสาธารณะ อยู่ระหว่าง ๑ คือ ๓๐๑ ถึง ๑ คือ ๕๐๐ สารที่ลอยเจือปนอยู่ต้องไม่มากกว่า ๑๕๐ ส่วนใน ๑,๐๐๐,๐๐๐ ส่วน

(๑๔) ค่าของ บี.โอ.ดี. (B.O.D.) (๕ วันที่อุณหภูมิ ๒๐ องศาเซลเซียส) ไม่มากกว่า ๒๐ มิลลิกรัมต่อลิตร หรืออาจแตกต่างจากที่กำหนดไว้ได้ แล้วแต่ภูมิประเทศ หรือลักษณะการระบายตามที่พนักงานเจ้าหน้าที่เห็นสมควร แต่ต้องไม่มากกว่า ๖๐ มิลลิกรัมต่อลิตร (บี.โอ.ดี. B.O.D. ย่อมาจาก Biochemical Oxygen Demand) ยกเว้นเฉพาะโรงงานประเภทหรือชนิดต่อไปนี้

๑๔.๑ ในโรงงานประกอบกิจการอาหารจากสัตว์น้ำ และบรรจุในภาชนะที่ผนึก และอากาศเข้าไม่ได้ ตามประเภทหรือชนิดโรงงานลำดับที่ ๗ (๑) แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๑๒) ต้องมีค่า บี.โอ.ดี. (B.O.D.) ไม่มากกว่า ๒๐๐ มิลลิกรัมต่อลิตร และนับตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๒๖ เป็นต้นไป ต้องมีค่า บี.โอ.ดี. (B.O.D.) ไม่มากกว่า ๑๐๐ มิลลิกรัมต่อลิตร

๑๔.๒ โรงงานผลิตแบริ่งมันสำปะหลัง ตามประเภทหรือชนิดโรงงานลำดับที่ ๘ (๓) แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๑๒) ซึ่งมีกรรมวิธีผลิตดังนี้

๑๔.๒.๑ เหวียงแยกแบริ่งแล้วทำให้แห้งด้วยลมร้อน ต้องมีค่า บี.โอ.ดี. (B.O.D.) ไม่มากกว่า ๑๐๐ มิลลิกรัมต่อลิตร และนับตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๒๖ เป็นต้นไปต้องมีค่า บี.โอ.ดี. (B.O.D.) ไม่มากกว่า ๒๐ มิลลิกรัมต่อลิตร หรืออาจแตกต่างจากที่กำหนดไว้ได้ แล้วแต่ภูมิประเทศหรือลักษณะการระบายตามที่พนักงานเจ้าหน้าที่เห็นสมควร แต่ต้องไม่น้อยกว่า ๖๐ มิลลิกรัมต่อลิตร

๑๔.๒.๒ แยกแบริ่งด้วยการตกตะกอนแล้วทำให้แห้งบนพื้นองไฟต้องมีค่า บี.โอ.ดี. (B.O.D.) ไม่มากกว่า ๒๐๐ มิลลิกรัมต่อลิตร และตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๒๖ เป็นต้นไป ต้องมีค่า บี.โอ.ดี. (B.O.D.) ไม่มากกว่า ๑๐๐ มิลลิกรัมต่อลิตร

๑๔.๓ โรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับทำผลิตภัณฑ์อาหารจากแป้งเป็นเส้นหรือเส้นตามประเภทหรือชนิดโรงงาน ลำดับที่ ๑๐ (๓) แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๑๒) ชนิดทำก๋วยเตี๋ยว ขนมจีน และเส้นหมี่ที่ใช้ข้าวเป็นวัตถุดิบไม่เกิน ๕๐๐ กิโลกรัมต่อวัน ต้องมี

ค่า บี.โอ.ดี. (B.O.D.) ไม่มากกว่า ๑๕๐ มิลลิกรัมต่อลิตร และนับตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๒๖ เป็นต้นไป ต้องมีค่า บี.โอ.ดี. (B.O.D.) ไม่มากกว่า ๑๐๐ มิลลิกรัมต่อลิตร

๑๔.๔ โรงงานหมัก ฟอก หนังสัตว์ ตามประเภทหรือชนิดโรงงาน ลำดับที่ ๒๕ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๑๒) ที่ใช้หนังสัตว์สดเป็นวัตถุดิบต้องมีค่า บี.โอ.ดี. (B.O.D.) ไม่มากกว่า ๒๐๐ มิลลิกรัมต่อลิตร และนับตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๒๖ เป็นต้นไป ต้องมีค่า บี.โอ.ดี. (B.O.D.) ไม่มากกว่า ๑๐๐ มิลลิกรัมต่อลิตร

๑๔.๕ โรงงานผลิตเยื่อกระดาษจากไม้ ฆานอ้อย หญ้า เศษผ้า ฯลฯ ตามประเภทหรือชนิดโรงงาน ลำดับที่ ๓๘ (๑) แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๑๒) ต้องมีค่า บี.โอ.ดี. (B.O.D.) ไม่มากกว่า ๑๕๐ มิลลิกรัมต่อลิตร และตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๒๖ เป็นต้นไปต้องมีค่า บี.โอ.ดี. (B.O.D.) ไม่มากกว่า ๑๐๐ มิลลิกรัมต่อลิตร

๑๔.๖ โรงงานห้องเย็น ตามประเภทหรือชนิดโรงงาน ลำดับที่ ๕๒ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๑๒) ชนิดที่มีการแกะล้างแล้วแช่แข็งสัตว์น้ำต้องมีค่า บี.โอ.ดี. (B.O.D.) ไม่มากกว่า ๒๐๐ มิลลิกรัมต่อลิตร และนับตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๒๖ เป็นต้นไป ต้องมีค่า บี.โอ.ดี. (B.O.D.) ไม่มากกว่า ๑๐๐ มิลลิกรัมต่อลิตร

(๑๕) อุณหภูมิของน้ำทิ้งที่จะระบายลงสู่ลำน้ำสาธารณะไม่มากกว่า ๔๐ องศาเซลเซียส

(๑๖) สัตว์หรือกลิ่นของน้ำทิ้ง เมื่อระบายลงสู่ลำน้ำสาธารณะแล้ว ไม่เป็นที่พึงรังเกียจ

ประกาศ ณ วันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๕

พลตรี ชำติชาย ขุนพะวงษ์
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

(๕๕ ร.จ. ๗ ตอนที่ ๓๓ (ฉบับพิเศษ แผนกราชกิจฯ) ลงวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๒๕)

ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม

ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๒๕)

ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๒

เรื่อง หน้าที่ของผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๕ (๑๖) แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม ออกประกาศกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการที่ผู้รับอนุญาตประกอบกิจการโรงงานมีหน้าที่ต้องกระทำดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้โรงงานดังจะกล่าวต่อไปนี้มีผู้ควบคุมดูแลและผู้ปฏิบัติงานประจำเครื่องผลิตชอบระบบป้องกันสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ ซึ่งมีคุณวุฒิตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๒

๑.๑ โรงงานที่มีปริมาณน้ำทางตั้งแต่ ๑๒๕ ลูกบาศก์เมตรต่อชั่วโมง (ยกเว้นน้ำหล่อเย็น) หรือมีปริมาณความสกปรกก่อนเข้าระบบขจัด (B.O.D. Load of Influent) ตั้งแต่ ๒๐๐ กิโลกรัมต่อวัน ขึ้นไป

๑.๒ โรงงานที่ใช้โลหะหนักในขบวนการผลิต ซึ่งมีปริมาณน้ำทางตั้งแต่ ๕๐ ลูกบาศก์เมตรต่อวันขึ้นไปและมีปริมาณของโลหะหนักในน้ำทางออกจากโรงงานมีค่าดังนี้

๑.๒.๑ สังกะสี (Zinc) ตั้งแต่ ๒๕๐,๐๐๐ มิลลิกรัมต่อวันขึ้นไป

๑.๒.๒ โครเมียม (Chromium) ตั้งแต่ ๒๕,๐๐๐ มิลลิกรัมต่อวันขึ้นไป

๑.๒.๓ อาร์เซนิก (Arsenic) ตั้งแต่ ๑๒,๕๐๐ มิลลิกรัมต่อวันขึ้นไป

๑.๒.๔ ทองแดง (Copper) ตั้งแต่ ๕๐,๐๐๐ มิลลิกรัมต่อวันขึ้นไป

๑.๒.๕ ปรอท (Mercury) ตั้งแต่ ๒๕๐ มิลลิกรัมต่อวันขึ้นไป

๑.๒.๖ แคดเมียม (Cadmium) ตั้งแต่ ๑,๕๐๐ มิลลิกรัมต่อวันขึ้นไป

๑.๒.๗ บารเวียม (Barium) ตั้งแต่ ๕๐,๐๐๐ มิลลิกรัมต่อวันขึ้นไป

๑.๒.๘ เซเลเนียม (Selenium) ตั้งแต่ ๑,๐๐๐ มิลลิกรัมต่อวันขึ้นไป

- ๑.๒.๘ ตะกั่ว (Lead) ตั้งแต่ ๑๐,๐๐๐ มิลลิกรัมต่อวันขึ้นไป
- ๑.๒.๑๐ นิกเกิล (Nickel) ตั้งแต่ ๑๐,๐๐๐ มิลลิกรัมต่อวันขึ้นไป
- ๑.๒.๑๑ แมงกานีส (Manganese) ตั้งแต่ ๒๕๐,๐๐๐ มิลลิกรัมต่อวันขึ้นไป
- ๑.๓ โรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับเหล็กและเหล็กกล้าดังต่อไปนี้
- ๑.๓.๑ โรงงานที่เตาอบหรือใช้น้ำกรดหรือใช้สารที่อาจจะเป็นอันตรายต่อสิ่งแวดล้อมในขบวนการผลิตและที่กำลังผลิตตั้งแต่ ๑๐๐ ตันต่อวันขึ้นไป
- ๑.๓.๒ โรงงานที่มีขนาดเตาหลอมเหล็กมีปริมาตรรวมทั้งสิ้น (Total Capacity) ตั้งแต่ ๕ ตันต่อครั้ง (Batch) ขึ้นไป
- ๑.๔ โรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับปิโตรเคมีคอล ที่นำวัตถุดิบซึ่งเป็นผลพลอยได้จากโรงกลั่นน้ำมันมาใช้ในขบวนการผลิตด้วยปริมาณวัตถุดิบตั้งแต่ ๑๐๐ ตัน ต่อวันขึ้นไป
- ๑.๕ โรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับก๊าซธรรมชาติทุกขนาดที่แยก หรือแปรสภาพก๊าซธรรมชาติ (Natural Gas)
- ๑.๖ โรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับคลอ—แอลคาไล ที่ใช้เกลือแกง (NaCl) เป็นวัตถุดิบในการผลิตโซดาแอช (Na_2CO_3) โซดาไฟ (NaOH) กรดเกลือ (HCl) คลอรีน (Cl_2) และผงฟอกขาว (NaOCl) ที่กำลังผลิตแต่ละตัวหรือรวมกันตั้งแต่ ๑๐๐ ตันต่อวันขึ้นไป
- ๑.๗ โรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับการผลิตปูนซีเมนต์ทุกขนาด
- ๑.๘ โรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับการถลุงแร่หรือหลอมโลหะที่กำลังผลิตตั้งแต่ ๕๐ ตันต่อวันขึ้นไป
- ๑.๙ โรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับการผลิตเยื่อกระดาษได้ตั้งแต่ ๕๐ ตันต่อวันขึ้นไป
- ๑.๑๐ โรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับการกลั่นน้ำมันดิบ (Crude Oil Refinery) ทุกขนาด
- ข้อ ๒ ผู้ควบคุมดูแล, ผู้ปฏิบัติงานประจำเครื่อง ซึ่งรับผิดชอบระบบป้องกันสิ่งแวดล้อมเป็นพิษต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้
- ๒.๑ ผู้ควบคุมดูแลต้องเป็นผู้มีคุณวุฒิวิศวกรรมศาสตร์บัณฑิต หรือวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาเคมีหรือสาขาเคมีเทคนิค หรือสาขาอื่นที่มีประสบการณ์ทางด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากกรมโรงงานอุตสาหกรรม สำหรับกรณีที่เป็นบริษัทวิศวกรที่ปรึกษา (Engineering Consultant firm) ต้องประกอบด้วยผู้ที่มีคุณวุฒิดังกล่าวข้างต้น

๒.๒ ผู้ปฏิบัติงานประจำเครื่อง (Operator) ต้องมีคุณวุฒิจบมัธยมศึกษาชั้นต้นและได้รับการรับรองจากบุคคลในข้อ ๒.๑

๒.๓ บุคคลในข้อ ๒.๑ และ ๒.๒ ต้องขึ้นทะเบียนต่อกรมโรงงานอุตสาหกรรมตามระเบียบและวิธีการที่กรมโรงงานอุตสาหกรรมกำหนด

ข้อ ๓ ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวัน นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๒๕

พลตรี ชำนิชาย ชูณหะวัณ
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

(๘๘ ร.จ. ๒๕๒๕ ตอนที่ ๘๘ (แผนกราชกิจจา ฯ) ลงวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๒๕)

ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม

ฉบับที่ ๑๔ (พ.ศ. ๒๕๒๕)

ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๒
เรื่อง โรงงานที่ได้รับการยกเว้นจากการปฏิบัติตามบทบัญญัติ
แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๒

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ (๑) แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๘ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ให้โรงงานทุกประเภทหรือชนิดของทางราชการ หรือองค์การของรัฐที่ดำเนินงานโดยทางราชการหรือองค์การของรัฐที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาวิจัยสำหรับการพัฒนาอุตสาหกรรม ได้รับยกเว้นจากการปฏิบัติตามบทบัญญัติ แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๒ ในส่วนที่เกี่ยวกับการขอรับใบอนุญาตทั้งหมด

ประกาศ ณ วันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๒๕

พลตรี ชำติชาย ชุณหะวัณ
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

(๕๕ วจ. ๓๐๖๗ ตอนที่ ๑๐๒ (แผนกราชกิจจา ฯ) ลงวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๒๕)

ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม

ฉบับที่ ๑๕ (พ.ศ. ๒๕๒๓)

ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๒

เรื่อง หน้าที่ของผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๕ (๑๖) แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม ออกประกาศกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการที่ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานมีหน้าที่ต้องกระทำการดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานประเภท หรือชนิดตามบัญชีด้วย กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๑๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๒ ลำดับที่จะกล่าวต่อไปนี้ ต้องกระทำการตาม ข้อ ๒

๑.๑ โรงงานผลิตเชื้อกระดาษจากไม้ เศษผ้า หรือเส้นใย ตามประเภทหรือชนิดโรงงาน ลำดับที่ ๓๘ (๑) ที่มีกำลังผลิตตั้งแต่ ๕๑ ตันต่อวันขึ้นไป

๑.๒ โรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับการผลิตเคมีภัณฑ์ สารเคมี หรือวัสดุเคมี ซึ่งมีใช้ป้อน ตามประเภทหรือชนิดโรงงาน ลำดับที่ ๔๒ ดังต่อไปนี้

๑.๒.๑ โรงงานอุตสาหกรรมคลอ - แอลคาไลน์ (Chlor-alkaline Industry) ที่ใช้โซเดียมคลอไรด์ (NaCl) เป็นวัตถุดิบในการผลิตโซเดียมคาร์บอเนต (Na_2CO_3) โซเดียมไฮดรอกไซด์ (NaOH) กรดไฮโดรคลอริก (HCl) คลอรีน (Cl_2) โซเดียมไฮโปคลอไรด์ (NaOCl) และปูนคลอรีน (Bleaching Powder) ที่มีกำลังผลิตสารดังกล่าวแต่ละชนิด หรือรวมกันตั้งแต่ ๑๐๐ ตันต่อวันขึ้นไป

๑.๒.๒ โรงงานอุตสาหกรรมเปโตรเคมีคัล ที่ใช้วัตถุดิบซึ่งได้จากการกลั่นน้ำมันปิโตรเลียมและหรือการแยกก๊าซธรรมชาติในกระบวนการผลิตตั้งแต่ ๑๐๐ ตันต่อวันขึ้นไป

- ๑.๓ โรงงานกลั่นน้ำมันปิโตรเลียม ตามประเภทหรือชนิดโรงงานลำดับที่ ๔๘
- ๑.๔ โรงงานผลิตซีเมนต์ ตามประเภทหรือชนิดโรงงาน ลำดับที่ ๕๗
- ๑.๕ โรงงานประกอบกิจการอุตสาหกรรมเกี่ยวกับการถลุง หลอมหรือผลิตเหล็ก หรือเหล็กกล้า ในขั้นต้น (Iron and Steel Basic Industries) ตามประเภทหรือชนิดโรงงาน ลำดับที่ ๕๘ ที่ใช้แร่เหล็กและหรือเศษเหล็กเป็นวัตถุดิบ โดยมีกำลังผลิตตั้งแต่ ๑๐๐ ตันต่อวันขึ้นไป หรือทึ่มเตาอบหรือเตาหลอมมีปริมาตรรวมกันทั้งสิ้นตั้งแต่ ๕ ตันต่อครั้งขึ้นไป
- ๑.๖ โรงงานประกอบกิจการอุตสาหกรรมเกี่ยวกับการถลุง และหลอมโลหะในขั้นต้นซึ่งมิใช่เหล็กหรือเหล็กกล้า (Non-ferrous Metal Basic Industries) ตามประเภทหรือชนิดโรงงาน ลำดับที่ ๖๐ ที่มีกำลังผลิตตั้งแต่ ๕๐ ตันต่อวันขึ้นไป

ข้อ ๒ เมื่อยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน ต้องทำรายงานเกี่ยวกับการศึกษาและมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบกระเทือนต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม ตามข้อ ๓ แนบมาพร้อมกับคำขอด้วย

ข้อ ๓ รายงานเกี่ยวกับการศึกษา และมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบกระเทือนต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม ต้องประกอบด้วยรายละเอียดดังต่อไปนี้

- ๓.๑ รายละเอียดโครงการและเลือกสถานที่ตั้ง เช่น กระบวนการผลิต ปริมาณวัตถุดิบ ผลิตภัณฑ์ที่ได้ ปริมาณเชื้อเพลิง ตลอดจนวิธีพิจารณาเลือกสถานที่ตั้งโรงงาน
- ๓.๒ สภาพแวดล้อมในปัจจุบัน เช่น คุณภาพและปริมาณของแหล่งน้ำใต้ดินและผิวดิน คุณภาพอากาศ ตลอดจนการประมง สัตว์ป่า ป่าไม้ การขนส่ง เกษตรกรรม น้ำใช้ไฟฟ้าและการใช้ที่ดิน
- ๓.๓ การวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม เช่น วิเคราะห์ระดับความรุนแรงของผลกระทบของโครงการที่มีต่อสภาพแวดล้อมในปัจจุบัน ตามรายละเอียดในข้อ ๓.๒
- ๓.๔ มาตรการควบคุม ป้องกัน และหรือแก้ไขเพื่อลดผลกระทบที่ได้จากการวิเคราะห์ในข้อ ๓.๓ ซึ่งระดับความรุนแรงสูง
- ๓.๕ การหมุนเวียนใช้ประโยชน์จากของเสีย เช่น วิธีการที่จะนำของเสียในโรงงานมาใช้ประโยชน์ใหม่ เพื่อเป็นการประหยัดวัตถุดิบและลดปริมาณของเสียที่เกิดขึ้นจากโรงงาน

๓.๖ การติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม เช่น แสดงแผนงานที่โรงงานจะดำเนินการเก็บตัวอย่างน้ำและอากาศในบริเวณแหล่งที่จะได้รับผลจากโครงการ โดยรอบบริเวณโรงงานโดยกำหนดจุดที่เก็บตัวอย่าง เวลาที่เก็บตัวอย่าง จำนวนตัวอย่าง ตลอดจนวิธีการวิเคราะห์ตัวอย่างเหล่านั้น

ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๒๗

นายอบ วสุรัตน์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม

ฉบับที่ ๑๗ (พ.ศ. ๒๕๒๘)

ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๒

เรื่อง หน้าที่ของผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕ (๑๕) และ (๑๖) แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมออกประกาศกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานทำน้ำแข็งของ มีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการจัดจำหน่ายน้ำแข็งตามมติที่ประชุมคณะกรรมการผลิตและจำหน่ายน้ำแข็ง ครั้งที่ ๑/๒๕๒๘ เมื่อวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๒๘

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๒๘

นายอบ วสุรัตน์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม

ฉบับที่ ๑๘ (พ.ศ. ๒๕๒๘)

ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๒

เรื่อง หน้าที่ของผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๕ (๑๒) และ (๑๖) แห่งพระราชบัญญัติ โรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม ออกประกาศกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการ ที่ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน มีหน้าที่ต้องกระทำการ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานทุกประเภทหรือชนิดที่มีการใช้หม้อไอน้ำ สำหรับประกอบกิจการโรงงาน ต้องจัดให้มีอุปกรณ์ป้องกันอันตราย ดังนี้

๑.๑ ต้องติดตั้งลิ้นนิรภัย (Safety Valve) อย่างน้อย ๒ ชุด ขนาดเส้นผ่า ศูนย์กลางของบัลันนิรภัยไม่น้อยกว่า ๑๕ มิลลิเมตร ที่สามารถตรวจสอบการใช้งานได้ง่าย สำหรับหม้อไอน้ำที่พิมพ์ทนความร้อนน้อยกว่า ๕๐ ตารางเมตร จะมีลิ้นนิรภัยเพียง ๑ ชุดก็ได้ ในการติดตั้งลิ้นนิรภัย ต้องไม่มีลิ้นปิดเปิด (Stop Valve) คั่นระหว่างหม้อไอน้ำกับลิ้นนิรภัย และต้องมีท่อระบายไอน้ำจากลิ้นนิรภัยไปยังที่ที่เหมาะสมและปลอดภัย

๑.๒ ต้องติดตั้งเครื่องวัดระดับน้ำชนิดหลอดแก้วไว้ให้เห็นได้ชัดพร้อมลิ้นปิด เปิด (Stop Valve) เพื่อตรวจสอบระดับน้ำและต้องมีท่อระบายไปยังที่ที่เหมาะสมปลอดภัย ทั้งนี้ ต้องจัดให้มีเครื่องป้องกันหลอดแก้วด้วย

๑.๓ ต้องติดตั้งเครื่องวัดความดันไอน้ำ (Pressure Gauge) ขนาดหน้าปัทม์ เส้นผ่าศูนย์กลางไม่น้อยกว่า ๑๐๐ มิลลิเมตร มีสเกลสามารถวัดความดันได้ ๑.๕ ถึง ๒ เท่าของ ความดันใช้งานสูงสุด และต้องมีเครื่องหมายแสดงระดับความดันอันตรายไว้ให้เห็นได้ชัดเจน

๑.๔ ต้องติดตั้งเครื่องสูบน้ำเข้าหม้อไอน้ำ (Feed Water Pump) ขนาดความ สามารถให้น้ำได้อย่างน้อย ๑.๕ เท่า ของความดันใช้งานสูงสุด และความสามารถในการสูบน้ำ เข้าต้องมากกว่าอัตราการผลิตไอน้ำ

๑.๕ ต้องติดตั้งล้นกันกลับ (Check Valve) ที่หน้าเข้าหม้อไอน้ำโดยติดตั้งให้ใกล้หม้อไอน้ำมากที่สุดและมีขนาดเท่ากับหน้าเข้า

๑.๖ ต้องติดตั้งล้นจ่ายไอน้ำ (Main Steam Valve) ที่ตัวหม้อไอน้ำ

๑.๗ โรงงานที่หม้อไอน้ำตั้งแต่ ๒ เครื่องขึ้นไป ที่ใช้ท่อจ่ายไอน้ำร่วมกันต้องติดตั้งล้นกันกลับ (Check Valve) ที่ท่อหลังล้นจ่ายไอน้ำ (Main Steam Valve) ของหม้อไอน้ำแต่ละเครื่อง

๑.๘ หม้อไอน้ำที่ใช้เชื้อเพลิงเหลว เช่น น้ำมัน ก๊าซ ต้องติดตั้งเครื่องควบคุมความดัน (Pressure Control) และเครื่องควบคุมระดับน้ำอัตโนมัติ (Water Level Control)

๑.๙ ต้องติดตั้งสัญญาณเตือนอัตโนมัติ (Automatic Alarm) แจ้งอันตรายเมื่อระดับน้ำในหม้อไอน้ำต่ำกว่าระดับใช้งานปกติ

๑.๑๐ ต้องจัดให้มีฉนวนหุ้มท่อจ่ายไอน้ำโดยตลอด

๑.๑๑ ท่อน้ำ ท่อจ่ายไอน้ำ ล้นเปิดเปิด (Valve) ทุกตัวและอุปกรณ์อื่น ๆ ที่ใช้กับหม้อไอน้ำ ต้องเป็นชนิดที่ใช้สำหรับหม้อไอน้ำเท่านั้น และเหมาะสมกับความดันใช้งานด้วย

๑.๑๒ หม้อไอน้ำที่สูงเกินกว่า ๓ เมตรจากพื้น ต้องติดตั้งบันไดและทางเดินไวนรอบหม้อไอน้ำ

๑.๑๓ ต้องจัดให้มีล้นเปิดเปิด (Blow Down Valve) เพื่อระบายน้ำจากส่วนล่างสุดของหม้อไอน้ำ ให้สามารถระบายได้สะดวกไปยังที่ที่เหมาะสมและปลอดภัย

ข้อ ๒ ให้ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานทุกประเภทหรือชนิดที่มีการใช้หม้อไอน้ำหรือหม้อต้มที่ใช้ของเหลวเป็นสื่อนำความร้อน (ชนิดที่ความดันสูงกว่าความดันบรรยากาศซึ่งมีรูปร่างคล้ายคลึงหม้อไอน้ำและใช้งานคล้ายคลึงกับหม้อไอน้ำ) สำหรับประกอบกิจการโรงงาน ต้องจัดให้มีการตรวจทดสอบความปลอดภัยในการใช้งานของหม้อไอน้ำหรือหม้อต้มที่ใช้ของเหลวเป็นสื่อนำความร้อนทุก ๆ ปี อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง โดยวิศวกรสาขาเครื่องกลประเภทสามัญ วิศวกร หรือผู้รับใบอนุญาตพิเศษให้ตรวจทดสอบหม้อไอน้ำตามพระราชบัญญัติวิชาชีพวิศวกรรม พ.ศ. ๒๕๐๕ แล้วส่งเอกสารรับรองความปลอดภัยในการใช้หม้อไอน้ำ หรือหม้อต้มที่ใช้ของเหลวเป็นสื่อนำความร้อนตามแบบที่กรมโรงงานอุตสาหกรรมกำหนด ไปยังกรมโรงงานอุตสาหกรรม ภายใน ๓๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ได้ตรวจทดสอบ

กรณีที่มีการซ่อม หรือมีการเคลื่อนย้ายหม้อไอน้ำหรือหม้อต้มที่ใช้ของเหลวเป็นสื่อ นำความร้อน ภายหลังจากการซ่อมหรือติดตั้งเสร็จแล้ว ต้องจัดให้มีการตรวจสอบโดยบุคคลที่มีความรู้ตามที่ดังกล่าวข้างต้นแล้วส่งเอกสารรับรองความปลอดภัย ในการใช้หม้อไอน้ำหรือหม้อต้มที่ใช้ของเหลวเป็นสื่อ นำความร้อน ตามแบบที่กรมโรงงานอุตสาหกรรมกำหนด ไปยังกรมโรงงานอุตสาหกรรมก่อนจะใช้งาน

ข้อ ๓ ให้ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานทุกประเภทหรือชนิดที่มีการใช้หม้อไอน้ำหรือหม้อต้มที่ใช้ของเหลวเป็นสื่อ นำความร้อน (ชนิดที่มีความดันสูงกว่าความดันบรรยากาศ ซึ่งมีรูปร่างคล้ายคลึงหม้อไอน้ำและใช้งานคล้ายคลึงกับหม้อไอน้ำ) สำหรับประกอบกิจการโรงงาน ต้องจัดให้มีผู้ควบคุมประจำหม้อไอน้ำหรือหม้อต้มที่ใช้ของเหลวเป็นสื่อ นำความร้อน (Operator) ที่มีความรู้ที่ได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาช่างกลโรงงาน หรือช่างยนต์ หรือช่างผู้ชำนาญงาน ที่ผ่านการทดสอบผลสอบหลักสูตรผู้ควบคุมหม้อไอน้ำ จากกรมโรงงานอุตสาหกรรม หรือสถาบันอื่นที่กรมโรงงานอุตสาหกรรมรับรอง

สำหรับโรงงานที่มีการใช้หม้อไอน้ำ ขนาดกำลังผลิตไอน้ำตั้งแต่ ๒๐ ตันต่อชั่วโมงขึ้นไป นอกจากจะต้องดำเนินการตามความในวรรคแรกแล้วต้องจัดให้มีวิศวกรสาขาเครื่องกลผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพวิศวกรรม ตามพระราชบัญญัติวิชาชีพวิศวกรรม พ.ศ. ๒๕๐๕ เป็นวิศวกรควบคุมและอำนวยการใช้หม้อไอน้ำอีกด้วย

ข้อ ๔ ให้ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานที่ประกอบกิจการโรงงานสร้างหรือซ่อมหม้อไอน้ำหรือหม้อต้มที่ใช้ของเหลวเป็นสื่อ นำความร้อน ต้องจัดให้มีวิศวกรสาขาเครื่องกล ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพวิศวกรรม ตามพระราชบัญญัติวิชาชีพวิศวกรรม พ.ศ. ๒๕๐๕ เป็นผู้ควบคุมการสร้างหรือซ่อม

ข้อ ๕ วิศวกรผู้ตรวจสอบความปลอดภัยในการใช้งานหม้อไอน้ำหรือหม้อต้มที่ใช้ของเหลวเป็นสื่อ นำความร้อน ผู้ควบคุมประจำหม้อไอน้ำหรือหม้อต้มที่ใช้ของเหลวเป็นสื่อ นำความร้อน (Operator) วิศวกรควบคุมและอำนวยการใช้หม้อไอน้ำ และวิศวกรควบคุมการสร้างหรือซ่อมหม้อไอน้ำหรือหม้อต้มที่ใช้ของเหลวเป็นสื่อ นำความร้อน ตามที่กล่าวไว้ในข้อ ๒ ข้อ ๓ และข้อ ๔ ต้องเป็นผู้ได้รับอนุญาตให้ขึ้นทะเบียนจากกรมโรงงานอุตสาหกรรม ตามระเบียบและวิธีการที่กรมโรงงานอุตสาหกรรมกำหนด

ข้อ ๖ กรณีผู้ได้รับใบอนุญาตให้ขันทะเบียนเป็นวิศวกรควบคุม และอำนวยความสะดวก
 ไอ้ วิศวกรควบคุมการสร้างหรือซ่อมหม้อไอ้หรือหม้อต้มที่ใช้ของเหลวเป็นสื่อความร้อน
 และผู้ควบคุมประจำหม้อไอ้หรือหม้อต้มที่ใช้ของเหลวเป็นสื่อความร้อน (Operator) ของ
 ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานรายใดลาออกหรือไม่ปฏิบัติหน้าที่แล้ว หรือขาดต่ออายุการ
 ขันทะเบียนหรือไม่ได้รับการอนุญาตให้ต่ออายุการขันทะเบียน หรือถูกเพิกถอนการขันทะเบียน
 ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานรายนั้นต้องแจ้งให้กรมโรงงานอุตสาหกรรมทราบทันที และ
 จัดหาทดแทนภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่มีการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว

ข้อ ๗ ประกาศฉบับนี้ให้บังคับเมื่อพ้นกำหนด ๕๐ วัน นับแต่วันประกาศในราชกิจจา-
 นุเบกษา เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘

นายอบ วสุรัตน์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม

ฉบับที่ ๑๘ (พ.ศ. ๒๕๒๘)

ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๒

เรื่อง โรงงานที่ได้รับขกเว้นจากการปฏิบัติตามบทบัญญัติ

แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๒

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ (๔) แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม ออกประกาศไว้ดังนี้

ให้โรงงานที่ดำเนินงานอันมีลักษณะเป็นอุตสาหกรรมในครอบครัว ดังต่อไปนี้

๑. โรงงานตัดเย็บเครื่องนุ่งห่มที่มีจำนวนจักรเย็บผ้าไม่เกิน ๒๐ เครื่อง

๒. โรงงาน ชัก อบ ริด เครื่องนุ่งห่ม ที่ใช้เครื่องจักรมีกำลังรวมหรือกำลังเทียบเท่าไม่เกิน ๒๐ แรงม้า

ได้รับขกเว้นจากการปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๒ ในส่วนที่เกี่ยวกับการเซ็นรับใบอนุญาตทั้งหมด

ประกาศ ณ วันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๒๘

นายอบ วสุรัตน์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม

ฉบับที่ ๒๑ (พ.ศ. ๒๕๒๘)

ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๒

เรื่อง โรงงานที่ได้รับการยกเว้นจากการปฏิบัติตามบทบัญญัติ

แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๒

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ (๔) และ (๕) แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๘ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ให้โรงงานทุกประเภทหรือชนิด ที่ใช้เครื่องจักร มีกำลังรวม หรือกำลังเทียบเท่ารวม ไม่เกิน ๕ แรงม้า และใช้คนงานไม่เกิน ๑๐ คน ได้รับการยกเว้นจากการปฏิบัติตามบทบัญญัติ แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๒ ในส่วนที่เกี่ยวกับการขอรับใบอนุญาตทั้งหมดโดยมี หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการประกอบกิจการโรงงานดังต่อไปนี้

๑. ต้องตั้งอยู่ในทำเลที่เหมาะสมและถูกต้องตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๑๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๒ ข้อ ๕ เช่น ต้องไม่อยู่ในหมู่บ้านจัดสรร ติดโรงเรียนหรือสถานพยาบาล

๒. การประกอบกิจการต้องไม่ใช้เตาไฟที่ใช้ฟืน ขี้เลื่อย หรือกลายเป็นเชื้อเพลิง

๓. การประกอบกิจการต้องไม่มีเครื่องสูบลม หรือใช้เครื่องพ่น สี แคลดแลค แลคเกอร์

๔. การประกอบกิจการต้องไม่ใช้เครื่องไสไม้ หรือขอยไม้

๕. การประกอบกิจการต้องไม่มีเครื่องขบโลหะด้วยไฟฟ้าและน้ำยาเคมี

๖. การประกอบกิจการต้องไม่ใช้เครื่องขัดโลหะหรือเครื่องปั๊มกระแทกโลหะ

๗. การประกอบกิจการต้องไม่ใช้วัตถุมีพิษ ตามพระราชบัญญัติวัตถุมีพิษ พ.ศ. ๒๕๑๐

ประกาศ ณ วันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๒๘

นายอบ วสุรัตน์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ เล่ม ๑๐๒ ตอนที่ ๗๒ วันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๒๘)

ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม

ฉบับที่ ๒๒ (พ.ศ. ๒๕๒๘)

ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๒

เรื่อง หน้าที่ของผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๕ (๑๖) แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม ออกประกาศกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการที่ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานมีหน้าที่ต้องกระทำการดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกความในข้อ ๑.๑ แห่งประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๒๕) ลงวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๒๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“๑.๑ โรงงานที่มีปริมาณน้ำทิ้งตั้งแต่ ๖๐ ลูกบาศก์เมตรต่อชั่วโมง (ยกเว้นน้ำหล่อเย็น) หรือมีปริมาณความสกปรกก่อนเข้าระบบขจัด (B.O.D. Load of Influent) ตั้งแต่ ๑๐๐ กิโลกรัมต่อวันขึ้นไป”

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกความในข้อ ๒.๑ แห่งประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๒๕) ลงวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๒๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“๒.๑ ผู้ควบคุมดูแลต้องเป็นผู้มีคุณวุฒิ วิศวกรรมศาสตรบัณฑิต หรือ วิทยาศาสตร์บัณฑิต ที่มีประสบการณ์ทางด้านสิ่งแวดล้อมซึ่งได้รับความเห็นชอบจากกรมโรงงานอุตสาหกรรม สำหรับกรณีที่เป็นบริษัทวิศวกรที่ปรึกษา (Engineering Consultant Firm) ต้องประกอบด้วยผู้มีความรู้คุณวุฒิดังกล่าวข้างต้น”

ข้อ ๓ ให้เพิ่มความดังต่อไปนี้เป็นข้อ ๔ แห่งประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๒๕) ลงวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๒๕

“ข้อ ๔ โรงงานที่กล่าวในข้อ ๑.๑ ถึง ๑.๑๐ ต้องจัดทำรายงานผลวิเคราะห์ปริมาณสารมลพิษยื่นต่อกรมโรงงานอุตสาหกรรมทุก ๆ ๓ เดือน ตามแบบและวิธีการที่กรมโรงงานอุตสาหกรรม

กรรมกำหนดการวิเคราะห์ปริมาณสารมลพิษต้องกระทำโดยห้องปฏิบัติการวิเคราะห์ของทางราชการ หรือห้องปฏิบัติการวิเคราะห์ของเอกชนที่กรมโรงงานอุตสาหกรรมเห็นชอบตามระเบียบ และ วิธีการที่กรมโรงงานอุตสาหกรรมกำหนด”

ทั้งนี้ ให้มีผลบังคับใช้เมื่อพ้นกำหนด ๕๐ วัน นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๒๘

นายอบ วสุรัตน์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

ระเบียบกรมโรงงานอุตสาหกรรม

ว่าด้วยการขึ้นทะเบียนเป็นวิศวกรควบคุมและอำนาจการใช้หม้อไอน้ำ

วิศวกรตรวจสอบหม้อไอน้ำหรือหม้อต้มที่ใช้ของเหลวเป็นสื่อ นำความร้อน

วิศวกรควบคุมการสร้างหรือซ่อมหม้อไอน้ำหรือหม้อต้มที่ใช้ของเหลวเป็นสื่อ นำความร้อน

และผู้ควบคุมประจำหม้อไอน้ำหรือหม้อต้มที่ใช้ของเหลวเป็นสื่อ นำความร้อน

พ.ศ. ๒๕๒๘

ตามความในประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ ๑๘ (พ.ศ. ๒๕๒๘) ลงวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๒๘ ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๒ เรื่องหน้าที่ของผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน กำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน จัดให้มีวิศวกรควบคุมและอำนาจใช้หม้อไอน้ำ วิศวกรตรวจสอบหม้อไอน้ำหรือหม้อต้มที่ใช้ของเหลวเป็นสื่อ นำความร้อน วิศวกรควบคุมการสร้างหรือซ่อมหม้อไอน้ำ หรือหม้อต้มที่ใช้ของเหลวเป็นสื่อ นำความร้อน และผู้ควบคุมประจำหม้อไอน้ำ หรือหม้อต้มที่ใช้ของเหลวเป็นสื่อ นำความร้อน (Operator) และบุคคลดังกล่าวต้องขึ้นทะเบียนตามระเบียบและวิธีการที่กรมโรงงานอุตสาหกรรม กำหนด นั้น

กรมโรงงานอุตสาหกรรม จึงวางระเบียบและวิธีการขึ้นทะเบียนไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า ระเบียบกรมโรงงานอุตสาหกรรมว่าด้วยการขึ้นทะเบียนเป็นวิศวกรควบคุมและอำนาจใช้หม้อไอน้ำ วิศวกรตรวจสอบหม้อไอน้ำหรือหม้อต้มที่ใช้ของเหลวเป็นสื่อ นำความร้อน วิศวกรควบคุมการสร้างหรือซ่อมหม้อไอน้ำหรือหม้อต้มที่ใช้ของเหลวเป็นสื่อ นำความร้อน และผู้ควบคุมประจำหม้อไอน้ำหรือหม้อต้มที่ใช้ของเหลวเป็นสื่อ นำความร้อน พ.ศ. ๒๕๒๘

อนึ่ง คำว่า “หม้อต้ม ฯ” ที่จะกล่าวต่อไปในระเบียบนี้ให้หมายถึง หม้อต้มที่ใช้ของเหลวเป็นสื่อ นำความร้อน (ชนิดที่มีความดันสูงกว่าความดันบรรยากาศ ซึ่งมีรูปร่างคล้ายคลึงหม้อไอน้ำและใช้งานคล้ายคลึงกับหม้อไอน้ำ)

ข้อ ๒ คุณสมบัติผู้ขอขึ้นทะเบียน

๒.๑ วิศวกรควบคุมและอำนวยการใช้หม้อไอน้ำ วิศวกรควบคุมการสร้างหรือซ่อมหม้อไอน้ำหรือหม้อต้ม ฯ ต้องเป็นวิศวกรสาขาเครื่องกล ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพวิศวกรรมตามพระราชบัญญัติวิชาชีพวิศวกรรม พ.ศ. ๒๕๐๕

๒.๒ วิศวกรตรวจสอบหม้อไอน้ำหรือหม้อต้ม ฯ ต้องเป็นวิศวกรสาขาเครื่องกลประเภทสามัญวิศวกร หรือวุฒิวิศวกร หรือผู้ได้รับใบอนุญาตพิเศษให้ตรวจสอบหม้อไอน้ำตามพระราชบัญญัติวิชาชีพวิศวกรรม พ.ศ. ๒๕๐๕

๒.๓ ผู้ควบคุมประจำหม้อไอน้ำหรือหม้อต้ม (Operator) ต้องเป็นผู้มีคุณวุฒิได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาช่างกลโรงงานหรือช่างยนต์ หรือช่างผู้ชำนาญงานที่ผ่านการทดสอบหลักสูตรฝึกอบรมผู้ควบคุมหม้อไอน้ำ จากกรมโรงงานอุตสาหกรรม หรือสถาบันอื่นที่กรมโรงงานอุตสาหกรรมรับรอง

ข้อ ๓ วิธีการขึ้นทะเบียน

๓.๑ ให้ผู้มีคุณสมบัติตามความในข้อ ๒ ยื่นคำขออนุญาตขึ้นทะเบียน พร้อมเอกสารต่อกรมโรงงานอุตสาหกรรม เมื่อกรมโรงงานอุตสาหกรรมเห็นชอบจะออกหนังสืออนุญาตให้ขึ้นทะเบียนให้ไว้เป็นหลักฐาน

๓.๒ การขึ้นทะเบียนให้มีอายุครั้งละ ๓ ปี ปฏิทิน นับแต่ปีที่กรมโรงงานอุตสาหกรรมออกหนังสืออนุญาตให้ขึ้นทะเบียน หากประสงค์ต่ออายุการขึ้นทะเบียน ให้ยื่นคำขอต่อกรมโรงงานอุตสาหกรรม ก่อนวันที่หนังสืออนุญาตให้ขึ้นทะเบียนจะหมดอายุ เมื่อยื่นคำขอต่ออายุแล้ว ให้ถือว่ายังอนุญาตให้ขึ้นทะเบียนอยู่ จนกว่ากรมโรงงานอุตสาหกรรมจะแจ้งไม่อนุญาตให้ต่ออายุ

๓.๓ คำขออนุญาตขึ้นทะเบียน คำขอต่ออายุหนังสืออนุญาตให้ขึ้นทะเบียนให้ใช้ตามแบบที่ระเบียบนี้

ข้อ ๔ หน้าที่และความรับผิดชอบของวิศวกรควบคุมและอำนวยการใช้หม้อไอน้ำ

๔.๑ ต้องควบคุมดูแลผู้ควบคุมประจำหม้อไอน้ำ (Operator) ให้ควบคุมดูแลประจำหม้อไอน้ำตลอดเวลา

๔.๒ ต้องวางแผนและจัดทำแผนในการใช้งานหม้อไอน้ำโดยปลอดภัยและมีประสิทธิภาพ

๔.๓ ต้องวางแผนและจัดทำแผนในการบำรุงรักษาให้หม้อไอน้ำมีความมั่นคงแข็งแรงและปลอดภัยอยู่เสมอ

๔.๔ ต้องควบคุมดำเนินการแก้ไขและซ่อมแซมหม้อไอน้ำให้อยู่ในสภาพที่ปลอดภัยต่อการใช้งาน และจัดให้มีการตรวจสอบเพื่อความปลอดภัยในการใช้หม้อไอน้ำทุกปีอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง

๔.๕ เมื่อพบข้อบกพร่องของหม้อไอน้ำซึ่งจะเป็นสาเหตุให้เกิดอันตรายร้ายแรงให้หยุดหม้อไอน้ำเพื่อทำการซ่อมแซมแล้วแจ้งให้ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน และกรมโรงงานอุตสาหกรรม ทราบทันที

ข้อ ๕ หน้าที่และความรับผิดชอบของวิศวกรตรวจสอบหม้อไอน้ำหรือหม้อต้ม ฯ

๕.๑ ต้องใช้เครื่องมืออุปกรณ์ในการตรวจสอบหม้อไอน้ำดังต่อไปนี้

๑. ปืนน้ำแรงดันสูง สามารถฉีดน้ำทดสอบได้เกินกว่า ๑.๕ เท่า ของความดันใช้งานปกติของหม้อไอน้ำ

๒. เครื่องทดสอบล้นนิรภัย (Safety Valve)

๓. เครื่องทดสอบเกจวัดความดัน (Pressure Gauge)

๔. เครื่องวัดความหนาของเหล็ก (Ultrasonic Thickness) ชนิดอ่านเป็นตัวเลข

๕. อุปกรณ์วิเคราะห์คุณภาพน้ำ

๕.๒ เมื่อตรวจสอบพบว่าหม้อไอน้ำหรือหม้อต้ม ฯ หรือส่วนประกอบและหรืออุปกรณ์ของหม้อไอน้ำหรือของหม้อต้ม ฯ อยู่ในสภาพไม่ปลอดภัยต่อการใช้งาน ต้องแจ้งให้ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานดำเนินการปรับปรุง แก้ไข ซ่อมแซม หรือเปลี่ยนให้อยู่ในสภาพที่ปลอดภัยต่อการใช้งานโดยด่วน

๕.๓ การตรวจทดสอบหม้อไอน้ำหรือหม้อต้ม ฯ ต้องดำเนินการตามข้อกำหนดหรือหลักเกณฑ์ในการตรวจทดสอบหรือตามหลักวิชาการของวิศวกรรม และกรอกรายงานการตรวจตามแบบเอกสารรับรองความปลอดภัยในการใช้หม้อไอน้ำหรือหม้อต้ม ฯ ตามแบบท้ายระเบียบนี้

ข้อ ๖ หน้าที่และความรับผิดชอบของวิศวกรควบคุมการสร้างหรือซ่อมหม้อไอน้ำหรือหม้อต้ม ฯ

๖.๑ ต้องควบคุมการสร้างหรือซ่อมหม้อไอน้ำหรือหม้อต้ม ฯ ให้เป็นไปตามแบบแปลนและรายละเอียดที่ผ่านการรับรองจากวิศวกรแล้วเท่านั้น

๖.๒ จัดทำรายงานเกี่ยวกับขนาดและจำนวน พร้อมแบบแปลนและรายละเอียดของหม้อไอน้ำหรือหม้อต้ม ฯ ที่สร้างหรือซ่อม และสถานที่ที่นำไปติดตั้ง ส่งให้กรมโรงงานอุตสาหกรรมทราบ ก่อนที่จะนำไปติดตั้ง

ข้อ ๗ หน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ควบคุมประจำหม้อไอน้ำหรือหม้อต้ม ฯ (Operator)

๗.๑ ต้องอยู่ดูแลประจำหม้อไอน้ำหรือหม้อต้ม ฯ ตลอดเวลาที่ปฏิบัติงานในหน้าที่

๗.๒ ต้องตรวจความเรียบร้อยของหม้อไอน้ำหรือหม้อต้ม ฯ ก่อนเดินเครื่องและขณะเดินเครื่องพร้อมทั้งนำบันทึกรายงานประจำวันตามแบบแนบท้ายระเบียบนี้

๗.๓ บันทึกรายงานประจำวันของหม้อไอน้ำหรือหม้อต้ม ฯ ต้องจัดเก็บไว้ให้เรียบร้อยพร้อมที่จะให้เจ้าหน้าที่ตรวจดูได้ตลอดเวลา

๗.๔ เมื่อพบว่าหม้อไอน้ำหรือหม้อต้ม ฯ มีข้อบกพร่องอันอาจก่อให้เกิดอันตราย ต้องหยุดการใช้งานทันทีแล้วรายงานให้วิศวกรควบคุมและอำนาจการใช้หรือผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานหรือผู้รับผิดชอบทราบโดยด่วน

ข้อ ๘ การเพิกถอนการขึ้นทะเบียน

กรณีผู้ได้รับอนุญาตให้ขันทะเบียนไม่ปฏิบัติตามหน้าที่และความรับผิดชอบของตนตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๔,๕,๖,๗ หรือรายงานเท็จ หรือเป็นวิศวกรซึ่งอยู่ในระหว่างพักใช้ใบอนุญาต หรือเพิกถอนใบอนุญาต หรือใบอนุญาตของ ก.ว. หมคอายุ กรมโรงงานอุตสาหกรรม จะพิจารณาเพิกถอนการขันทะเบียน และอาจดำเนินการตามที่กรมโรงงานอุตสาหกรรมเห็นควรต่อไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๒๘

นายจ่านงค์ หน้สูทุทบูลย์
อธิบดีกรมโรงงานอุตสาหกรรม

คู่มือการขออนุญาตเกี่ยวกับโรงงาน (สำหรับผู้ประกอบกิจการ)

หมวด ๑

การตั้งโรงงาน

การตั้งโรงงานนั้น จะกระทำได้อต่อเมื่อได้รับใบอนุญาตตั้งโรงงานจากปลัดกระทรวงหรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมายให้ออกใบอนุญาต การตั้งโรงงานไปโดยพลการก่อนที่ได้อรับอนุญาต นอกจากจะเป็นความผิดซึ่งจะถูกลงโทษตามกฎหมาย คือโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาทแล้วยังเป็นการเสี่ยงต่อความเสียหายที่จะได้รับในกรณีที่มีการตระเตรียมการใด ๆ ซึ่งต้องเสี้ยค่าใช้จ่ายก่อนได้รับใบอนุญาตไว้ และในขั้นสุดท้ายปรากฏว่าทางราชการพิจารณาไม่อนุญาต และอาจถูกศาลสั่งให้รื้อถอนเครื่องจักรที่ติดตั้งไว้ด้วย

โรงงาน หมายถึง อาคารสถานที่หรือยานพาหนะที่ใช้เครื่องจักร มีกำลังตั้งแต่ ๒ แรงม้า หรือเทียบเท่าขึ้นไป หรือใช้คนงานตั้งแต่ ๑ คนขึ้นไป เพื่อประกอบกิจการตามประเภทหรือชนิดที่กำหนดในกฎกระทรวง

การขยายโรงงาน หมายถึง การเพิ่ม เปลี่ยน หรือเปลี่ยนแปลงเครื่องจักรให้มีกำลังเพิ่มขึ้นร้อยละ ๕๐ ขึ้นไป ในกรณีที่เครื่องจักรเดิมมีกำลังไม่เกิน ๒๐ แรงม้า หรือเทียบเท่า หรือเพิ่มขึ้นตั้งแต่ ๑๐ แรงม้า หรือเทียบเท่าขึ้นไป ในกรณีที่เครื่องจักรเดิมมีกำลังเกินกว่า ๒๐ แรงม้า หรือเทียบเท่า หรือการเพิ่มแก้ไขส่วนหนึ่งส่วนใดของอาคารโรงงานที่ทำให้ฐานรากเดิมฐานใดฐานหนึ่งต้องรับน้ำหนักเพิ่มขึ้นตั้งแต่ ๕๐๐ กิโลกรัมขึ้นไป

หากการประกอบกิจการของท่านเข้าข่ายตามกรณีดังกล่าว ให้ยื่นเรื่องขออนุญาตต่อทางราชการ ณ สถานที่ต่าง ๆ ดังต่อไปนี้.—

๑. หากสถานที่ตั้งโรงงานอยู่ในกรุงเทพมหานคร ให้ยื่นเรื่องขออนุญาตได้ที่สำนักงานเลขานุการกรมโรงงานอุตสาหกรรม (ห้อง ๒๐๖) อาคารกรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม

๒. สถานที่ตั้งโรงงานอยู่ในเขตต่างจังหวัด ให้ยื่นเรื่องราวต่ออำเภอท้องที่ที่โรงงานตั้งอยู่ในกรณีที่จังหวัดนั้นไม่มีสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดตั้งอยู่ หรือยื่นเรื่องราวขออนุญาตที่สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดในจังหวัดที่มีอุตสาหกรรมจังหวัดก็ได้ หรือท่านอาจยื่นเรื่องราวขออนุญาตที่สำนักงานเลขานุการกรมโรงงานอุตสาหกรรม (ห้อง ๒๐๖) ตามข้อ ๑ ก็ได้เช่นกัน

หลักฐานที่ต้องจัดเตรียมในการยื่นเรื่องราว

๑. ในกรณีที่อาคารอยู่แล้ว และจะไม่มีการก่อสร้างอาคารขึ้นใหม่ คำขอทุกฉบับต้องมีหลักฐาน ซึ่งมีลายมือชื่อผู้ยื่นคำขอทุกหน้า ดังต่อไปนี้คือ

๑.๑ แผนที่แสดงสถานที่ที่จะตั้งโรงงานและบริเวณข้างเคียงที่ถูกต้องตามมาตราส่วนโดยประมาณ เช่น ด้านใดติดกับถนนอะไร หลัทธิโลเมตรที่เท่าใด ซอยอะไร ที่พักอาศัยของผู้ใดตั้งอยู่เหล่านี้ เป็นต้น

๑.๒ แผนผังแสดงสิ่งปลูกสร้างภายในบริเวณโรงงานที่ถูกต้องตามมาตราส่วน เช่น ตัวอาคารที่เป็นโรงงาน, สำนักงาน, อาคารที่เก็บวัตถุดิบ, อาคารที่เก็บผลิตภัณฑ์, อาคารที่พักอาศัยคนงานเหล่านี้ เป็นต้น และต้องแสดงระยะห่างของอาคารถึงแนวเขตที่ดินทุกด้านให้ชัดเจน

๑.๓ แผนผังแสดงที่ตั้งเครื่องจักรขนาดไม่เล็กกว่ามาตราส่วน คือ ๑๐๐ พร้อมด้วยรายการละเอียด เช่น ระบุชนิด ขนาด และแรงม้าของเครื่องจักรที่จะใช้ ถ้าเป็นเครื่องจักรที่ไม่อาจระบุแรงม้าได้ เช่น เครื่องเชื่อมโลหะด้วยไฟฟ้า ก็ให้ระบุพลังงานไฟฟ้าที่ใช้ เครื่องเชื่อมโลหะด้วยก๊าซ ก็ให้ระบุว่าใช้หัวเชื่อมกี่ชุด โดยให้คิดแรงม้า ๒ แรงม้าต่อ ๑ หัวเชื่อม หม้อน้ำ (Boiler) ให้ระบุแรงม้า (Boiler Horse Power) จาก Name Plate ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางท่อไฟใหญ่ (นิ้ว) ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางท่อไฟเล็ก (นิ้ว) ขนาดความยาวท่อไฟใหญ่ (นิ้ว) ขนาดความยาวท่อไฟเล็ก (นิ้ว) จำนวนท่อไฟใหญ่และท่อไฟเล็ก ปริมาณไอน้ำ (Steam Rate) ที่ใช้ หรือจะแสดงแบบหม้อน้ำ (Catalogue) ก็ได้ เครื่องจักรไอน้ำ ให้ระบุจำนวนลูกสูบ ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางของลูกสูบไอน้ำ (นิ้ว) ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง

ถูกสูบล้อเสียบ (นิ้ว) ช่วงชัก (นิ้ว) ความดันไอน้ำสูงสุด (ปอนด์/ตารางนิ้ว) จำนวนรอบ/นาที ของเครื่องจักร เต้าไฟ ระบุชนิด ขนาดและแบบของเต้า ขนาดของห้องเผา ชนิดของเชื้อเพลิงที่ใช้ และปริมาณที่ใช้ต่อหนึ่งชั่วโมง อุณหภูมิที่ต้องการเผา วัตถุประสงค์ที่ต้องการใช้งานเครื่องอัดแบดเตอร์ ให้ระบุจำนวนแรงดันไฟฟ้า (โวลท์—Volt) กระแสไฟฟ้าของเครื่อง (แอมแปร์—Ampere) และจำนวนเครื่องอัดแบดเตอร์ทั้งนี้โดยมีคำรับรองของผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม หรือวิศวกรอื่นที่กรมโรงงานอุตสาหกรรมเห็นชอบ

๑.๔ แบบและรายละเอียดแสดงวิธีการและมาตรการป้องกันอันตราย หรือเหตุรำคาญสำหรับโรงงานที่ประกอบกิจการอันอาจก่อให้เกิดอันตรายหรือเหตุรำคาญ

๑.๕ แบบแปลน แผนผัง และคำอธิบายโดยละเอียดแสดงวิธีการจัดน้ำทิ้ง โดยมีคำรับรองของผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม หรือวิศวกรอื่นที่กรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรมเห็นชอบ

๑.๖ สำเนาทะเบียนบ้าน แต่ถ้าผู้ขออนุญาตเป็นนิติบุคคลให้มีหลักฐานการจดทะเบียนนิติบุคคลรายชื่อกิจกรรมหรือหุ้นส่วนผู้จัดการ ผู้มีอำนาจลงชื่อแทนนิติบุคคลนั้น ๆ ชื่อจำกัดอำนาจหุ้นส่วนผู้จัดการ (ถ้ามี) ที่ตั้งสำนักงานใหญ่และสำนักงานสาขา (ถ้ามี) หนังสือบริคณห์สนธิ และข้อบังคับหรือวัตถุประสงค์ บัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นของนิติบุคคลนั้น ๆ

๑.๗ เอกสารคืนเพื่อประกอบการพิจารณาแล้วแต่ประเภทหรือชนิดของโรงงาน เช่น เอกสารที่ระบุไว้ในข้อ ๑.๓ ของหมวดนี้ และเอกสารอื่น เช่น สำเนาบัตรส่งเสริมของคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนเพื่อกิจการอุตสาหกรรม (ถ้ามี) กรมวิทย์ผลิตโดยย่อ ๆ ของโรงงาน (ถ้าจำเป็น) เป็นต้น

๒. ในกรณีที่มีการก่อสร้างอาคารขึ้นใหม่ หรือเปลี่ยนแปลงอาคารที่มีอยู่แล้ว คำขอทุกฉบับต้องมีเอกสารตามข้อ ๑ พร้อมทั้งแบบก่อสร้างขนาดไม่เล็กกว่า ๑ ต่อ ๑๐๐ โดยมีคำรับรองของผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมหรือวิศวกรอื่นที่กรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรมเห็นชอบและมีลายมือชื่อผู้ยื่นคำขอทุกหน้าด้วย

๓. เอกสารพิเศษสำหรับโรงงานบางชนิด

๓.๑ โรงงานสีขาว ผู้ยื่นคำขอต้องกรอกแบบรายละเอียดประกอบคำขอรับใบอนุญาตตั้งหรือขยายโรงงานสีขาวเป็นพิเศษตามที่เดิมแบบพิมพ์ไว้ด้วย

๓.๒ โรงงานทึบสีหรือก่อให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมเป็นพิเศษหรือที่อาจก่อให้เกิดเหตุเดือดร้อนรำคาญแก่ชุมชน

ต้องมีรายละเอียดแบบแปลนและรายการคำนวณการขจัดน้ำเสีย การกำจัดเขม่าควัน ฯลฯ ตลอดจนการป้องกันปัญหาสิ่งแวดล้อมเป็นพิเศษ หรือมาตรการป้องกันเหตุเดือดร้อนรำคาญรวม ๓ ชุด เพื่อประกอบการพิจารณาด้วย

ก. การขอตั้งโรงงานในท้องที่จังหวัดต่าง ๆ

๑. ให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตตั้งโรงงานตามแบบ ร.ง. ๑ พร้อมเอกสารจำนวน ๓ ชุด ต่ออำเภอท้องที่โรงงานตั้งอยู่หรือยื่นต่อสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด สำหรับจังหวัดที่มีสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดตั้งอยู่ หรือจะยื่นต่อกรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรมโดยตรงก็ได้คำขอต้องมีข้อความตรงกันทั้ง ๓ ฉบับ โดยกรอกให้ถูกต้องตรงกับความ เป็นจริง การลงนามในคำขอตามแบบ ร.ง. ๑ ให้ผู้ที่ประสงค์จะตั้งโรงงานเป็นผู้ลงนาม สำหรับ โรงงานที่ดำเนินงานโดยนิติบุคคล ให้บุคคลผู้มีอำนาจตามประมวลกฎหมายแพ่งแห่งพาณิชย์เป็นผู้ลงนามและต้องเป็นไปตามข้อบังคับของนิติบุคคลนั้น ๆ ด้วย

๒. เมื่ออำเภอได้รับคำขอรับใบอนุญาตตั้งโรงงานแล้ว จะได้นัดวันและเวลาที่จะไปตรวจทำเลของสถานที่ขอตั้งโรงงาน ในกรณีที่จังหวัดมีสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดตั้งอยู่ อำเภอจะส่งคำขอรับใบอนุญาตตั้งโรงงานไปให้สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด เพื่อนัดวันและเวลาที่จะไปตรวจทำเลสถานที่ขอตั้งโรงงานต่อไป

๓. เมื่อได้พิจารณาคำขอแล้ว อำเภอหรือสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดแล้วแต่กรณี จะได้เสนอคำขอรับใบอนุญาต เอกสารต่าง ๆ และความเห็นในแบบรายงานการตรวจไปยัง จังหวัดทั้ง ๓ ชุด

๔. เมื่อจังหวัดได้รับเรื่องราวจากอำเภอหรือสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดแล้ว จะได้พิจารณาให้ความเห็นอีกชั้นหนึ่งในแบบรายงานการตรวจ ฯ ตามข้อ ๓ แล้วส่งเรื่องราวทั้งหมดไปยังกรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม แต่ถ้าเป็นโรงงานตามประเภทหรือชนิด และขนาดที่ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรมมอบอำนาจและหน้าที่ตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๒ ให้แก่ผู้ว่าราชการจังหวัดแล้ว ก็เป็นหน้าที่ของจังหวัด ที่จะดำเนินการเกี่ยวกับการที่ได้รับมอบหมายต่อไป

๕. ในกรณีที่มีการยื่นคำขออนุญาตตั้งโรงงานต่อกรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรมโดยตรง กรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรมจะตรวจสอบความถูกต้องและครบถ้วนตามข้อ ๑ แล้วจะทำหนังสือส่งคำขออนุญาตดังกล่าวไปยังจังหวัดหรืออำเภอท้องที่ที่โรงงานตั้งอยู่ พร้อมทั้งส่งสำเนาให้อำเภอหรือจังหวัดแล้วแต่กรณีและผู้ยื่นคำขอทราบด้วย เมื่อจังหวัดหรืออำเภอได้รับหนังสือดังกล่าวแล้วจะได้ปฏิบัติตามข้อ ๒, ๓ และข้อ ๔ ต่อไป

๖. เมื่อกรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม ได้รับเรื่องราวจากจังหวัด และพิจารณาแล้วเห็นว่าควรอนุญาตให้ตั้งโรงงานได้ ก็จะออกใบอนุญาตตั้งโรงงานส่งไปยังจังหวัด พร้อมทั้งส่งสำเนาหนังสือแจ้งให้ผู้ยื่นคำขอทราบ เพื่อให้ผู้ยื่นคำขอไปติดต่อกับค่าธรรมเนียมใบอนุญาตและรับใบอนุญาตที่อำเภอท้องที่ต่อไป ถ้ากรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม ไม่อนุญาตให้ตั้งโรงงานก็จะมีหนังสือแจ้งพร้อมด้วยเหตุผลส่งไปยังจังหวัด พร้อมทั้งส่งสำเนาหนังสือแจ้งให้ผู้ยื่นคำขอทราบเช่นเดียวกัน

๗. ผู้รับใบอนุญาตตั้งโรงงานต้องตั้งโรงงานให้แล้วเสร็จ เพื่อเปิดดำเนินงานได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดในใบอนุญาตตั้งโรงงาน เว้นแต่จะได้รับอนุญาตให้ขยายระยะเวลาการตั้งโรงงานจากปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม หรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมายให้ออกใบอนุญาต มิฉะนั้น หากประสงค์จะตั้งโรงงานต่อไป ต้องดำเนินการยื่นคำขออนุญาตตั้งโรงงานใหม่

๘. คำสั่งไม่อนุญาตให้ตั้งโรงงาน ให้ผู้ทบทวนต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม ภายในสิบห้าวันนับตั้งแต่วันที่ได้มีคำสั่ง คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

ข. การขอตั้งโรงงานในเขตกรุงเทพมหานคร และจังหวัดสมุทรปราการ, จังหวัดสมุทรสาคร, จังหวัดนนทบุรี และจังหวัดปทุมธานี ในกรณีที่ยื่นขออนุญาตยื่นคำขอโดยตรงที่กรมโรงงานอุตสาหกรรม

๑. ให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตตั้งโรงงานตามแบบ ร.ง. ๑ และหลักฐานต่าง ๆ เหมือนกับที่ระบุไว้ในตอนต้น จำนวน ๒ ชุด (หรือ ๓ ชุด สำหรับโรงงานที่ตั้งอยู่ใน ๔ จังหวัดใกล้เคียงกรุงเทพฯ ดังกล่าว) ต่อสำนักงานเลขานุการกรม กรมโรงงานอุตสาหกรรมโดยตรง

๒. เมื่อกองควบคุมโรงงาน กรมโรงงานอุตสาหกรรม ได้รับเรื่องราวแล้วก็จะนัดตรวจสอบสถานที่หรืออาคารโรงงานและออกไปรับให้

๓. ในการพิจารณาคำขอรับใบอนุญาตตั้งโรงงานในเขตกรุงเทพมหานคร จะถือหลักตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๒ กฎกระทรวงฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๑๒) ประกาศหรือแจ้งความของกระทรวงอุตสาหกรรม หรือของกรมโรงงานอุตสาหกรรม กฎหมายอื่น ๆ เช่น กฎหมายเกี่ยวกับผังเมือง พระราชบัญญัติควบคุมการก่อสร้างและเทศบัญญัติต่าง ๆ ของกรุงเทพมหานคร ถ้าประกาศหรือกฎหมายเหล่านั้นกำหนดไว้เป็นประการใด ก็จะได้ใช้ประกาศหรือกฎหมายเหล่านั้นประกอบการพิจารณาด้วย

๔. เมื่อกรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม ออกใบอนุญาตตั้งโรงงานแล้วจะได้แจ้งเป็นหนังสือ ให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาต และชำระค่าธรรมเนียม ถ้ากรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม ไม่อนุญาตให้ตั้งโรงงานก็จะมีหนังสือแจ้งพร้อมด้วยเหตุผลให้ผู้ยื่นคำขอทราบ

คำเตือน

๑. ผู้รับใบอนุญาตตั้งโรงงานต้องตั้งโรงงานให้แล้วเสร็จ เพื่อเปิดดำเนินการได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดในใบอนุญาตตั้งโรงงาน เว้นแต่จะได้รับอนุญาตให้ขยายระยะเวลาการตั้งโรงงานจากปลัดกระทรวง หรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมายให้ออกใบอนุญาต มิฉะนั้น หากประสงค์จะตั้งโรงงานต่อไปต้องดำเนินการยื่นคำขออนุญาตตั้งโรงงานใหม่

๒. ผู้ยื่นคำขอจะตั้งโรงงานได้ถูกต้องตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๒ ก็ต่อเมื่อได้รับใบอนุญาตตั้งโรงงานแล้ว

๓. การได้รับอนุญาตให้ตั้งโรงงานตามพระราชบัญญัตินี้ มิได้หมายความว่าผู้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตตั้งโรงงาน ได้รับยกเว้นจากการปฏิบัติตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

เพื่อความสะดวกของท่านในการขออนุญาต ผู้ขออนุญาตควรดำเนินการดังนี้

๑. จัดเตรียมหลักฐาน เอกสารต่าง ๆ ให้ครบถ้วน กรอกข้อความให้ชัดเจนด้วยตัวบรรจงหรือพิมพ์ดีด

๒. มารับเจ้าหน้าที่ไปตรวจโรงงานตามวันและเวลาที่กำหนด

๓. ชำแจงข้อสงสัยตลอดจน ใ้รายละเอียดเพิ่มเติม ตามความจำเป็น แล้วแต่กรณีตามที่เจ้าหน้าที่ต้องการ มิฉะนั้น อาจไม่สามารถพิจารณาคำขอของท่านได้ หรือทำให้การพิจารณาล่าช้า

หลักเกณฑ์ในการพิจารณาการอนุญาตของกรมโรงงานอุตสาหกรรม

๑. ทำเลที่ตั้ง ต้องอยู่ในบริเวณที่เหมาะสมสำหรับการประกอบกิจการประเภทเรือนดินนั้น ๆ ก่อ ต้องเป็นไปตามข้อกำหนดหรือกฎกระทรวง ไม่เป็นเขตหวงห้ามของทางราชการ ไม่เป็นย่านชุมชน หรือที่พักอาศัยหนาแน่น ไม่เป็นที่ดินจัดสรรเพื่ออาศัย หรือบริเวณบ้านจัดสรรเพื่อพักอาศัย

๒. ประเภทหรือชนิดของกิจการที่ขออนุญาต ต้องไม่เป็นกิจการที่ขัดกับประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม หรือ มติ ครม. ที่นโยบายห้ามตั้งหรือขยายโรงงาน หรือกฎหมายอื่น

๓. การประกอบกิจการ อาคารโรงงานต้องถูกต้องตามกฎหมายกระทรวงอุตสาหกรรม เช่น ความสูง ทางออกฉุกเฉิน, บันไดขึ้นลง เหมาะสมต่อชนิดหรือประเภทของการประกอบกิจการที่ขออนุญาตนั้นโดยเป็นไปตาม พ.ร.บ. โรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๒ และ การประกอบกิจการต้องไม่ก่อเหตุเดือดร้อนรำคาญแก่สาธารณชน หรือผู้อยู่อาศัยใกล้เคียง หากการประกอบกิจการมีปัญหากเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมต้องมีวิธีการที่สามารถกำจัด หรือป้องกันปัญหาดังกล่าวที่เหมาะสม และทางราชการเห็นชอบ

โรงงานบางประเภทที่จะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์พิเศษ

การประกอบกิจการต่อไปนี้ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์พิเศษเพิ่มเติม ท่านสามารถขอหลักเกณฑ์ดังกล่าวเพิ่มเติมได้ตามประเภทนั้น ๆ ก่อ

๑. การซ่อมและพันสั้วถยนต์ หรือรถจักรยานยนต์
๒. การหีบฝ้าย
๓. การปั่นนุ่น
๔. การทำปลาบ่น
๕. การทำน้ำมันหล่อลื่นและน้ำมันผสมสี
๖. การบรรจุก๊าซ
๗. โรงงานที่ใช้ถังบรรจุก๊าซออกซิเจนเหลว
๘. โรงงานที่ประกอบการต่อไปนี้ ต้องจัดทำรายงานเกี่ยวกับการศึกษา และมาตรการป้องกัน และแก้ไขผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมตั้งแต่ระยะเตรียมการแนบมาพร้อมกับคำขออนุญาต

— โรงงานผลิตเชื้อกระดาษจากไม้ เศษผ้าหรือเส้นใย ตามประเภทหรือชนิดโรงงาน ลำดับที่ ๓๘ (๑) ที่มีกำลังผลิตตั้งแต่ ๕๐ ตันต่อวันขึ้นไป

— โรงงานอุตสาหกรรมกลอ—แอลกาลีนที่ใช้โซเดียมคลอไรด์ เป็นวัตถุดิบในการผลิตโซเดียมคาร์บอเนต โซเดียมไฮดรอกไซด์ กรดไฮโดรคลอริก คลอรีน โซเดียมไฮโปคลอไรด์ และปูนคลอรีน (Bleaching Powder) ที่มีกำลังผลิตสารดังกล่าวแต่ละชนิด หรือรวมกัน ตั้งแต่ ๑๐๐ ตัน ต่อวันขึ้นไป

— โรงงานอุตสาหกรรมเปโตรเคมีที่ใช้วัตถุดิบ ซึ่งได้จากการกลั่นน้ำมันปิโตรเลียม และหรือการแยกก๊าซธรรมชาติในกระบวนการผลิตตั้งแต่ ๑๐๐ ตันต่อวันขึ้นไป

— โรงงานกลั่นน้ำมันปิโตรเลียม ตามประเภทหรือชนิดโรงงาน ลำดับที่ ๔๘

— โรงงานผลิตซีเมนต์ ตามประเภทหรือชนิดโรงงาน ลำดับที่ ๕๗

— โรงงานประกอบกิจการอุตสาหกรรมเกี่ยวกับการถลุง หลอม หรือผลิตเหล็ก หรือเหล็กกล้าในขั้นต้น ตามประเภทหรือชนิดโรงงาน ลำดับที่ ๕๘ ที่ใช้แร่เหล็กและหรือเศษเหล็ก เป็นวัตถุดิบโดยมีกำลังผลิตตั้งแต่ ๑๐๐ ตันต่อวันขึ้นไป หรือที่มีเตาอบหรือเตาหลอมมีปริมาตรรวมกันทั้งสิ้นตั้งแต่ ๕ ตันต่อครั้งขึ้นไป

-- โรงงานประกอบกิจการอุตสาหกรรมเกี่ยวกับการกลึง และหลอมโลหะในขั้นต้นซึ่งมีใช้เหล็ก หรือเหล็กกล้า ตามประเภทหรือชนิดโรงงาน ลำดับที่ ๖๐ ที่มีกำลังการผลิตตั้งแต่ ๕๐ ตันต่อวันขึ้นไป

หมวด ๒

การประกอบกิจการโรงงาน

โรงงานใดประกอบกิจการโรงงานโดยยังไม่ได้รับอนุญาต ต้องระวางโทษตามกฎหมายคือ อดจระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๒ ปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับสำหรับโรงงาน นโยบายโทษจำคุก และปรับเพิ่มอีก ๑ เท่า และอาจถูกศาลสั่งให้หยุดการประกอบกิจการโรงงานนั้นด้วย

การขออนุญาตประกอบกิจการโรงงาน

๑. การขออนุญาตประกอบกิจการโรงงานในเขตกรุงเทพมหานคร และ ๔ จังหวัดใกล้เคียง คือ จังหวัดสมุทรปราการ, จังหวัดนนทบุรี, จังหวัดปทุมธานี และจังหวัดสมุทรสาคร ในกรณีเช่นโดยตรงที่กรมโรงงานอุตสาหกรรม

๑.๑ เมื่อท่านรับใบอนุญาตตั้งโรงงาน และได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขต่าง ๆ ที่ได้กำหนดไว้ในใบอนุญาตตั้งโรงงาน เสร็จเรียบร้อยแล้วตามกำหนดระยะเวลา ที่ระบุในใบอนุญาตตั้งโรงงาน ให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน (ตามแบบ ร.จ. ๕) จำนวน ๒ ฉบับและ ๔ จังหวัดใกล้เคียง จำนวน ๓ ฉบับกรอกคำขอทุกฉบับให้ข้อความตรงกัน และถูกต้องครบถ้วนตามความเป็นจริงและมีลายมือชื่อผู้ขออนุญาต หรือลงลายมือชื่อผู้ขออนุญาต และประทับตราสำคัญของห้างหุ้นส่วน หรือบริษัทกำกับไว้ใน แบบ ร.จ. ๕ ทุกฉบับ ทุกแผ่น ทั้งนี้ยื่นภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ตั้งโรงงานเสร็จ

๑.๒ การยื่นคำขอ ให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน (ตามแบบ ร.จ. ๕) ดังกล่าวได้ท่อน ๒๐๖ ต่กรมโรงงานอุตสาหกรรม ภายในบริเวณกระทรวงอุตสาหกรรม ถนนพระรามที่ ๖ เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร ซึ่งเจ้าหน้าที่รับเรื่องจะออกใบรับเรื่องพร้อมทั้งกำหนดเวลาการนัดตรวจโรงงาน

๑.๓ เมื่อถึงกำหนดวันนัดตามใบรับที่ได้ระบุวันนัดตรวจไว้ให้ท่านนำใบรับมาพร้อมทั้งรับเจ้าหน้าที่เพื่อตรวจโรงงานของท่านต่อไป

๑.๔ ในการตรวจสอบ เจ้าหน้าที่จะตรวจสอบและพิจารณาว่าท่านดำเนินการก่อสร้าง และติดตั้งเครื่องจักรถูกต้องตรงตามแบบแปลนแผนผัง และรายละเอียดที่ได้รับอนุญาตไว้ และได้ปฏิบัติตามบันทึกการแจ้งเงื่อนไขในใบอนุญาตตั้งโรงงานหรือไม่

๑.๕ เมื่อกรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม พิจารณาออกใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานให้แก่โรงงานของท่านแล้ว จะได้แจ้งเป็นหนังสือให้ท่านทราบ พร้อมทั้งแจ้งค่าธรรมเนียมใบอนุญาต ซึ่งท่านจะต้องนำมาชำระพร้อมทั้งรับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน

๑.๖ ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานของท่านนั้น ให้ใช้ได้จนถึงวันสิ้นปีปฏิทินแห่งปีที่สามนับแต่ปีที่ออกใบอนุญาต

๑.๗ หากปรากฏว่า ท่านไม่สามารถยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานได้ภายในระยะเวลา ๓๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ใบอนุญาตตั้งโรงงานหมดอายุลง หากยังประสงค์จะประกอบกิจการนั้นอีกก็ให้ดำเนินการเสมือนขอตั้งโรงงานใหม่

๑.๘ คำสั่งไม่อนุญาตให้ประกอบ กิจการโรงงาน ใหุ้ทธธร์ดต่อ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมได้ภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับคำสั่ง คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้ถือเป็นที่สุด

๒. การขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานสำหรับโรงงานในต่างจังหวัด

๒.๑ เมื่อท่านได้รับใบอนุญาตตั้งโรงงาน และได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขต่างๆ ที่กำหนดไว้ในใบอนุญาตตั้งโรงงาน เสร็จเรียบร้อยแล้วตามกำหนดระยะเวลาที่ระบุในใบอนุญาตตั้งโรงงาน ให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานตาม แบบ ร.จ. ๕ จำนวน ๓ ฉบับ คำขอทุกฉบับมีข้อความตรงกัน และกรอกให้ถูกต้องครบถ้วนตามความเป็นจริง และมีลายมือชื่อผู้ขออนุญาตหรือลงลายมือชื่อพร้อมประทับตราในกรณีที่เป็นห้างหุ้นส่วน หรือบริษัท กำกับไว้ในแบบ ร.จ. ๕ ทุกฉบับ ทุกแผ่นทั้งนี้ให้ยื่นภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ตั้งโรงงานเสร็จ

๒.๒ ในกรณีที่ยื่นคำขอที่กรมโรงงานอุตสาหกรรมโดยตรง กรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม จะได้ปฏิบัติเช่นเดียวกับที่กล่าวไว้ในกรณีตั้งโรงงาน

๒.๓ ในกรณีที่ยื่นคำขอที่อำเภอหรือสำนักงานอุตสาหกรรม จังหวัดที่โรงงานท่านตั้งอยู่ อำเภอ หรือสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด จะได้นัดวันและเวลาเพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่ไปตรวจโรงงานของท่าน

๒.๔ ในการตรวจของพนักงานเจ้าหน้าที่นั้นจะได้ตรวจสอบ และพิจารณาว่าโรงงานได้ก่อสร้างและติดตั้งเครื่องจักรถูกต้องตรงกับแบบแปลนแผนผังที่ได้รับอนุญาตไว้หรือไม่ รวมทั้งตรวจสอบการปฏิบัติตามเงื่อนไขด้วย แล้วพนักงานเจ้าหน้าที่จะลงชื่อรับรองความถูกต้องในแบบ ร.ง. ๕ ทุกแผ่น ส่วนโรงงานสีข้าว นอกจากจะต้องปฏิบัติเช่นเดียวกับโรงงานอื่นแล้ว ยังจะต้องกรอกข้อความในบันทึกการตรวจสอบการประกอบกิจการโรงสีข้าว ตามที่ได้มีแบบพิมพ์ไว้ด้วย แล้วจะได้เสนอคำขอไปยังจังหวัด ๓ ชุด

๒.๕ เมื่อจังหวัดได้รับเรื่องราวแล้ว จะได้พิจารณาเสนอความเห็น และส่งเรื่องราวทั้งหมด ๓ ชุด ไปยังกรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม

๒.๖ เมื่อกรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม ได้รับเรื่องราวจากจังหวัดและพิจารณาเห็นควรอนุญาตให้ประกอบกิจการโรงงานได้ ก็จะออกใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานส่งให้จังหวัดดำเนินการมอบให้ท่าน และดำเนินการในเรื่องค่าธรรมเนียมใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานให้เป็นการถูกต้องตามกฎหมายต่อไป พร้อมกันนั้นก็จะมีหนังสือให้ท่านทราบอีกทางหนึ่งด้วย

๒.๗ หากปรากฏว่าท่านไม่สามารถยื่นคำขอรับใบอนุญาต ประกอบกิจการโรงงานได้ภายในระยะเวลา ๓๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ใบอนุญาตตั้งโรงงานหมดอายุลง หากยังประสงค์จะประกอบกิจการโรงงานนั้นอีก ก็ให้ดำเนินการเสมือนขอตั้งโรงงานใหม่

๒.๘ คำสั่งไม่อนุญาตให้ประกอบกิจการ โรงงานให้อุทธรณ์ ต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมได้ภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับคำสั่ง คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้ถือเป็นที่สุด

๓. หากผู้รับใบอนุญาตตั้งโรงงาน ตั้งโรงงานไม่เสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนดก็ให้ยื่นเรื่องราวขอขยายระยะเวลาการตั้งโรงงาน ก่อนระยะเวลาที่จะสิ้นสุดตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ท้ายใบอนุญาตตั้งโรงงาน โดยแจ้งเหตุผลในการขอขยายระยะเวลาการตั้งโรงงาน หากมีเอกสารหลักฐานยื่นแสดงมาด้วยก็ได้

หมวด ๓

การขยายโรงงาน และการประกอบกิจการโรงงานในส่วนที่ขยาย

โรงงานใดที่ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานแล้ว ต่อมาการประกอบกิจการเข้าขยายโรงงาน ตามที่กฎหมายกำหนดไว้แล้วจะต้องยื่นคำขอรับใบอนุญาตขยายโรงงานก่อนเมื่อได้รับใบอนุญาตขยายโรงงานแล้ว จะต้องยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานในส่วนขยายและได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานในส่วนที่ขยาย จึงจะเป็นการถูกต้องตามกฎหมาย

การขอขยายโรงงานให้นำหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการขอตั้งโรงงานตามหมวด ๑ มาใช้โดยอนุโลม

การขอประกอบกิจการโรงงานในส่วนที่ขยายให้นำหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการขอประกอบกิจการโรงงานตามหมวด ๒ มาใช้โดยอนุโลม

หมวด ๔

การต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน

ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานจะมีอายุ ๓ ปีปฏิทิน และระบุนวันที่หมดอายุไว้ชัดเจน หากผู้รับใบอนุญาตประสงค์จะประกอบกิจการต่อไป ให้ยื่นคำขอตามแบบและวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวงก่อนวันที่ใบอนุญาตสิ้นอายุ เพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจโรงงานและเครื่องจักรก่อน เมื่อได้ยื่นคำขอตั้งกล่าวแล้ว ให้ประกอบกิจการโรงงานต่อไปได้จนกว่าจะมีคำสั่งถึงที่สุดไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาต

ในการตรวจโรงงานหรือเครื่องจักร ถ้าปรากฏว่าโรงงานไม่ถูกต้องตามมาตรา ๓๕ หรือเครื่องจักรของโรงงานอยู่ในสภาพไม่ปลอดภัย ให้พนักงานเจ้าหน้าที่สั่งให้ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานปฏิบัติให้ถูกต้องตามมาตรา ๓๕ หรือแก้ไข เปลี่ยนหรือเปลี่ยนแปลงโรงงานหรือเครื่องจักรนั้นให้ปลอดภัย

ถ้าผู้ขอต่ออายุใบอนุญาตได้ปฏิบัติถูกต้องตามมาตรา ๓๕ หรือได้แก้ไข เปลี่ยนหรือเปลี่ยนแปลงโรงงานหรือเครื่องจักรถูกต้องตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่แล้ว ให้ปลัดกระทรวงหรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมายให้ออกใบอนุญาตต่ออายุใบอนุญาตให้

แบบและวิธีการขอต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน

ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการ โรงงานผู้ใดประสงค์จะขอ ต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน ให้ยื่นคำขอตามแบบ ร.ง. ๑๐ แบบ ร.ง. ๑๐ ก แบบ ร.ง. ๑๐ ข แบบ ร.ง. ๑๐ ค แบบ ร.ง. ๑๐ ง

การยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตในกรุงเทพมหานคร ให้กรอกคำขอ ๒ ฉบับ ยื่นต่อกรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม

การยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตในจังหวัดอื่น ให้ทำคำขอเป็น ๓ ฉบับ ยื่นต่ออำเภอท้องที่ที่โรงงานตั้งอยู่ หรือยื่นต่อสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด (ถ้ามี) หรือจะยื่นต่อกรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม ก็ได้

การดำเนินการขอต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน ให้นำหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการขออนุญาตประกอบกิจการโรงงานตามหมวด ๒ มาใช้โดยอนุโลม

กำหนดการยื่นขอต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน จะต้องยื่นก่อนวันที่ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานสิ้นอายุ

ค่าธรรมเนียมคำขอ ฉบับละ ๕ บาท คำขอจะจัดทำขึ้นเองก็ได้ แต่จะต้องชำระค่าธรรมเนียมดังกล่าวด้วย

โรงงานประกอบกิจการบางประเภทหรือชนิด เมื่อยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานแล้ว ยังจะต้องทำรายงานเกี่ยวกับการศึกษาและมาตรการป้องกันและแก้ไขผล

กระทบทกระเทือนต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมแบบคำขอ (ตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ ๑๕ (พ.ศ. ๒๕๒๗) เรื่อง หน้าที่ของผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๒๗)

การกรอกข้อความและเอกสารหลักฐาน

จะต้องกรอกรายละเอียดในแบบคำขอทุกชุดใหม่ข้อความตรงกัน และให้ถูกต้องตามความเป็นจริง

บ้านเลขที่ผู้ขออนุญาต

บุคคลธรรมดา ใช้สถานที่อยู่ตามสำเนาทะเบียนบ้าน หากมีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ระบุไว้ในใบอนุญาต ให้ส่งสำเนาทะเบียนบ้านมาพร้อมคำขอ

นิติบุคคล ใช้สถานที่อยู่ตามที่ตั้งของสำนักงาน หากมีการเปลี่ยนแปลงให้ส่งหลักฐานการเปลี่ยนแปลงมาพร้อมคำขอ

สถานที่ตั้งโรงงาน ต้องถูกต้องตรงกับที่ได้รับอนุญาตอยู่เดิม หากมีการเปลี่ยนแปลงเขตการปกครอง จะต้องแนบเอกสารการเปลี่ยนแปลงเขตการปกครอง ซึ่งรับรองโดยทางราชการมาพร้อมคำขอ

การลงนามในคำขอ

บุคคลธรรมดา ผู้ขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการเป็นผู้ลงนาม

โรงงานที่ดำเนินการโดยนิติบุคคล ให้บุคคลผู้มีอำนาจตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์เป็นผู้ลงนาม และต้องเป็นไปตามข้อบังคับของนิติบุคคลนั้น ๆ หากมีการเปลี่ยนแปลง จะต้องแนบเอกสารหลักฐานมาพร้อมคำขอ

กรณีมอบอำนาจให้ผู้อื่นลงนาม จะต้องแนบเอกสารการมอบอำนาจแนบมาพร้อมคำขอ

วัสดุที่ใช้ในการผลิต ให้กรอกรายละเอียดวัตถุดิบที่นำมาใช้ในการผลิตใน ร.ง. ๑๐ ก ให้ละเอียด โดยระบุปริมาณการใช้ของบัตแล้วด้วย

ผลิตภัณฑ์และวัตถุพลอยได้ ระบุผลิตภัณฑ์ให้ครบถ้วนพร้อมทั้งระบุวัตถุพลอยได้ใน

เครื่องจักร ให้กรอกรายละเอียดเครื่องจักรตามแบบฟอร์มบัญชีเครื่องจักร ร.ง. ๑๐ ให้ครบถ้วน (เครื่องจักร หมายความว่า สิ่งที่ประกอบด้วยชิ้นส่วนหลายชิ้นสำหรับใช้ก่อกำเนิดพลังงาน เปลี่ยนหรือแปลงสภาพพลังงานหรือส่งพลังงาน ทั้งนี้ ด้วยกำลังน้ำ ไอน้ำ เชื้อเพลิง ลม ก๊าซ ไฟฟ้า หรือพลังงานอื่นใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่างรวมกันและหมายความรวมถึงเครื่องอุปกรณ์ ไฟลวด ปุ่ลเล สายพาน เพลา เกียร์ หรือสิ่งอื่นที่ทำงานสนองกัน) การกรอกรายการเครื่องจักรควรกรอกรายละเอียดเรียงลำดับตามสาขางานของการผลิต และต้องมียรายละเอียดดังต่อไปนี้

๑. เครื่องจักรประเภทที่เป็นไฟฟ้า ให้แจ้งค่า KW หรือ KVA ในกรณีเป็นเครื่องเชื่อมไฟฟ้า ให้แจ้งขนาดแอมแปร์สูงสุดที่ใช้

๒. ประเภทที่ใช้ความร้อนจากเชื้อเพลิงต่าง ๆ

— เตาอบ เตาเผาอิฐ เตาต้มใบยาสูบ เตารมควันยาง ให้แจ้งขนาด กว้าง+ยาว+สูง

— เตาอังโล่หรือเตาเดินเผา ให้แจ้งขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง

— เตาหลอมโลหะ ให้แจ้งชนิดของโลหะที่หลอม น้ำหนักของโลหะที่ใช้หลอมเต็มทีในแต่ละครั้งเป็นกิโลกรัมหรือเมตริกตัน และเวลาที่ใช้หลอมแต่ละครั้งเป็นชั่วโมง

๓. หม้อน้ำ ให้แจ้งค่าของแรงม้าหม้อน้ำ (Boiler Horse Power) หรืออัตราการผลิตไอน้ำ (Steam Rate) หรือพื้นที่ผิวที่รับความร้อน (Heating Surface)

๔. เครื่องจักรไอน้ำ ให้แจ้งชนิดของเครื่องจักรไอน้ำ ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางของลูกสูบ อดีและไอเสียเป็นนิ้ว

๕. เครื่องอัดน้ำยาแอมโมเนีย ให้ระบุชื่อเครื่อง รุ่น หรือแบบ ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางของกระบอกสูบ ช่วงชัก จำนวนสูบ ความเร็วรอบต่อนาที

เครื่องใช้และอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิตโดยตรงนอกจากเครื่องจักร ให้ระบุเครื่องใช้และอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิตโดยตรงให้ละเอียด ในแบบ ร.ง. ๑๐ ง เครื่องใช้และอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิตโดยตรงหมายถึง เครื่องใช้และอุปกรณ์ที่ไม่ใช้ต้นกำลังแต่มีความจำเป็นในการผลิตโดยตรง

เช่น โรงสีข้าว ให้ระบุอุปกรณ์การสีข้าวให้ละเอียด โดยเฉพาะขนาดและจำนวนหินชาวดำ หินข้าวขาว ตะแกรงโยกคัดกาก

แนวทางในการพิจารณาของทางราชการ

เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้รับคำขอต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานแล้ว จะได้นัดวัน และเวลาเพื่อไปตรวจโรงงาน

ในการตรวจของพนักงานเจ้าหน้าที่นั้น จะได้ตรวจสอบว่าโรงงานหรือเครื่องจักรถูกต้องตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๒ หรือเครื่องจักรของโรงงานอยู่ในสภาพปลอดภัยหรือไม่ ซึ่งหมายถึงว่าผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานได้ปฏิบัติให้เป็นไปตามหน้าที่ของผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานซึ่งบัญญัติไว้ในมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๒ หรือไม่ คือ

- (๑) รักษาโรงงานให้มั่นคงแข็งแรงและมีสภาพอันปลอดภัยอยู่เสมอ ตลอดจนดูแลรักษาเครื่องจักรให้มีสภาพมั่นคงและแข็งแรงปลอดภัยเหมาะแก่การใช้
- (๒) จัดให้โรงงานมีทางออกฉุกเฉินพอเพียงกับจำนวนคนงาน
- (๓) จัดให้มีสัญญาณแจ้งเหตุอันตราย
- (๔) จัดให้มี เครื่องดับเพลิง หรือ สิ่งอื่นที่ใช้ ในการดับเพลิง จำนวน เพียงพอแก่สภาพขนาดหรือลักษณะการประกอบกิจการโรงงาน ตลอดจนจัดให้มีการป้องกันอัคคีภัยโดยวิธีอื่นด้วย
- (๕) จัดโรงงานให้ถูกต้องตามสุขลักษณะและอนามัย
- (๖) จัดให้มีการกำจัดสิ่งปฏิกูล การระบายน้ำทิ้งและการระบายอากาศ
- (๗) จัดให้มีแสงสว่างพอเพียงแก่การทำงาน
- (๘) จัดสถานที่ทำงานให้พอเพียงและเหมาะสมกับจำนวนคนงาน เครื่องจักร วัสดุดิบ และวัสดุสำเร็จรูป
- (๙) จัดให้มีเครื่องมือในการปฐมพยาบาล
- (๑๐) จัดให้มีส้วมและที่บัสสาวะอันถูกต้องตามสุขลักษณะ ตลอดจนสถานที่สำหรับทำความสะอาดร่างกาย

- (๑๑) จัดให้มีน้ำสะอาดสำหรับดื่ม
- (๑๒) จัดให้มีการป้องกันอุบัติเหตุ หรืออันตรายที่อาจเกิดจากเครื่องจักร เครื่องมือ เครื่องเคลื่อนย้ายหีบขบหรือลำเลียงวัสดุ สายไฟฟ้า ท่อไอน้ำหรือวัตถุดิบเป็นสื่อส่งกำลังในโรงงาน โดยจัดให้มีรั้ว เครื่องกัน หรือเครื่องป้องกันอย่างอื่น เพื่อความปลอดภัย
- (๑๓) จัดให้มีการเก็บและการใช้โดยปลอดภัยเกี่ยวกับวัตถุพิษ วัตถุเคมี วัตถุไวไฟ วัตถุระเบิด หรือวัตถุดิบ ที่อาจเป็นอันตรายหรือที่อาจทำให้เกิดฝุ่นละออง ความร้อน แสงหรือเสียง ซึ่งเป็นอันตรายในการปฏิบัติงานในหน้าที่ที่เกี่ยวกับวัตถุนั้น ๆ ทั้งนี้ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยกรณีนั้น ตลอดจนจัดให้มีวิธีการป้องกัน และเครื่องป้องกันมิให้เกิดอันตรายแก่คนงานซึ่งปฏิบัติหน้าที่นั้นด้วย
- (๑๔) ประกอบกิจการโรงงานมิให้เกิดเหตุรำคาญตามกฎหมายว่าด้วยสาธารณสุข
- (๑๕) ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการ โรงงานสีข้าว ซึ่งมีขนาดกำลัง การผลิตตั้งแต่วันละ ๒๕ ตันขึ้นไปทุกโรง จะต้องจัดให้มีและใช้เครื่องสอบคุณภาพข้าวเปลือกแบบลาดกระบัง ๐๒/๒ และเครื่องวัดความชื้นข้าวเปลือกแบบลาดกระบัง ๐๑/๒ หรือแบบอื่นซึ่งมีข้อกำหนดรายละเอียดและคุณภาพเช่นแบบลาดกระบัง ๐๒/๒ และ ๐๑/๒ ตามลำดับ โดยได้รับการรับรองจากคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติและต้องให้มีจำนวนเพียงพอเพื่อใช้ในการรับซื้อข้าวเปลือกเป็นไปโดยสะดวกและรวดเร็ว
- (๑๖) โรงงานบางประเภท จะต้องมีความควบคุมดูแลและผู้ปฏิบัติงานประจำเครื่อง รับผิดชอบระบบป้องกันสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ (ตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ ๑๓ พ.ศ. ๒๕๒๕) เรื่องหน้าที่ของผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการ ประกาศ ณ วันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๒๕
- (๑๗) จะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามเงื่อนไขอื่น ๆ ตามที่กำหนดไว้ในใบอนุญาต

โรงงานที่ได้รับยกเว้นเกี่ยวกับการต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน

ให้โรงงานสีข้าวชนิดแยกแกลบแยกรำซึ่งใช้เครื่องจักรในการประกอบกิจการมีกำลังรวมไม่เกิน ๑๘ แรงม้า หรือกำลังเทียบเท่าไม่เกิน ๑๘ แรงม้า ได้รับยกเว้นจากการปฏิบัติตามบท

บัญญัติแห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๒ เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับอายุใบอนุญาตประกอบ
กิจการโรงงานตามมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๒ และการขอต่ออายุใบ
อนุญาตประกอบกิจการโรงงานตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๒

หมวด ๕

การโอนใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน

๑. ถ้ามีการโอนการประกอบกิจการ, ให้นำให้เช่า, ให้เช่าซื้อหรือซื้อโรงงาน ให้ผู้รับ
โอน, ผู้เช่า, ผู้เช่าซื้อหรือผู้ซื้อโรงงานนั้น ยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานตาม
แบบ ร.จ. ๕ ภายใน ๑ วัน นับตั้งแต่วันที่ทำการโอน, เช่า, เช่าซื้อหรือซื้อโรงงานนั้น โดยไม่
ต้องเสียค่าธรรมเนียมใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน และเมื่อได้ยื่นคำขอแล้วให้ประกอบ
กิจการไปได้ โดยถือเสมือนว่าผู้ยื่นคำขอนั้นเป็นผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานนั้น ส่วน
ผู้ถือใบอนุญาตเดิมให้ถือว่าได้เลิกการประกอบกิจการโรงงาน นับตั้งแต่วันที่ทำการโอน, ให้เช่า,
ให้เช่าซื้อหรือมีการซื้อโรงงานแล้ว

ในกรณีที่ผู้รับโอน, ผู้เช่า, ผู้เช่าซื้อหรือผู้ซื้อไม่ได้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการ
โรงงานภายในกำหนด หากยังประสงค์จะประกอบกิจการนั้นอีก ต้องดำเนินการเสมือนหนึ่งขอ
ตั้งโรงงานใหม่ โดยต้องแนบหลักฐานการโอน, เช่า, เช่าซื้อหรือซื้อโรงงานนั้นด้วย

๒. ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานตาย ให้ทายาทหรือผู้จัดการมรดก
ยื่นคำขอรับโอนใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานตามแบบ ร.จ. ๕ ภายใน ๕๐ วัน นับตั้งแต่วันที่
ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานตาย หรือภายในระยะเวลาที่ผู้ออกใบอนุญาตขยายเวลาให้ตาม
ความจำเป็นโดยต้องยื่นหลักฐานใบมรณะบัตรของผู้ตายเป็นหลักฐาน

ถ้าไม่ได้ยื่นขออนุญาตภายในระยะเวลาดังกล่าวให้ถือว่าใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน
สิ้นสุดอายุ หากยังประสงค์จะประกอบกิจการโรงงานต่อไป ให้ดำเนินการเสมือนผู้ขอตั้งโรงงานใหม่

หลักฐานประกอบการพิจารณา

๑. การโอนจากบุคคลหนึ่งให้อีกบุคคลหนึ่ง ต้องใช้หลักฐานประกอบการพิจารณา คือ
  - ๑.๑ สำเนาทะเบียนบ้านของผู้รับโอน

๑.๒ ในกรณีที่หนังสือโอนหรือสัญญาเช่าโรงงาน หรือสัญญาซื้อขายโรงงาน จะต้องยื่นคำขออนุญาตโอนโรงงานหลังจากทำหนังสือโอน ทำสัญญาเช่าโรงงาน หรือสัญญาซื้อขายโรงงานไม่เกิน ๑ วัน

๒. การโอนจากบุคคลเป็นนิติบุคคล ต้องใช้หลักฐานประกอบการพิจารณา คือ

๒.๑ สำเนาหนังสือรับรองเป็นนิติบุคคล พร้อมทั้งวัตถุประสงค์ ซึ่งอนุญาตโดยกระทรวงพาณิชย์

๒.๒ หนังสือโอน คำขออนุญาตโอน จะต้องลงนามหรือประทับตราตามข้อจำกัดอำนาจหุ้นส่วนผู้จัดการ ในหนังสือจากกระทรวงพาณิชย์

๒.๓ ในกรณีที่หนังสือโอน หรือสัญญาเช่าโรงงาน หรือสัญญาซื้อขายโรงงาน ให้ปฏิบัติเหมือนข้อ ๑.๒

๓. การโอนจากนิติบุคคลเป็นนิติบุคคล ต้องใช้หลักฐานประกอบการพิจารณา คือ

๓.๑ สำเนาหนังสือรับรองเป็นนิติบุคคล พร้อมทั้งวัตถุประสงค์ ซึ่งอนุญาตโดยกระทรวงพาณิชย์

๓.๒ การลงนามยินยอมโอนและผู้รับโอน ให้เป็นไปตามข้อจำกัดอำนาจหุ้นส่วนผู้จัดการ

๓.๓ ในกรณีที่หนังสือโอน หรือสัญญาเช่าโรงงาน หรือสัญญาซื้อขายโรงงาน ให้ปฏิบัติเหมือนข้อ ๑.๒

๔. การโอนจากนิติบุคคลเป็นบุคคล ต้องใช้หลักฐานประกอบการพิจารณา คือ

๔.๑ สำเนาทะเบียนบ้านของผู้รับโอน

๔.๒ ในกรณีที่โอนจากนิติบุคคลเป็นบุคคล ซึ่งเป็นหุ้นส่วนผู้จัดการเองรับโอน มาในฐานะส่วนตัว โดยที่ผู้โอนกระทำการในฐานะผู้แทนของนิติบุคคล ผู้โอนจะต้องมีหลักฐาน แสดงว่าได้รับความยินยอมของผู้เป็นหุ้นส่วนทั้งหลายของนิติบุคคลนั้น ๆ

๕. ผู้ประกอบกิจการโรงงานตาย ทายาทยื่นขอรับโอนกิจการ ต้องใช้หลักฐานประกอบการพิจารณา คือ

- ๕.๑ สำเนาทะเบียนบ้านของผู้รับโอน
- ๕.๒ สำเนาใบมรณะบัตร ซึ่งแจ้งการตายไม่เกิน ๕๐ วัน
- ๕.๓ หนังสือยินยอมจากทายาททุกคน หรือสำเนาคำพิพากษาของศาล

การยื่นคำขอรับโอนใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน

ให้ยื่นคำขอตามแบบ ร.จ. ๕ พร้อมเอกสาร และให้นำวิธีการเกี่ยวกับการยื่นคำขออนุญาตประกอบกิจการโรงงานตามหมวด ๒ มาใช้โดยอนุโลม

การอำนวยความสะดวกแก่โรงงาน

กรมโรงงานอุตสาหกรรม มีนโยบายที่แน่วแน่ ในการอำนวยความสะดวก แก่ผู้ขออนุญาต โดยได้จัดเจ้าหน้าที่ให้คำปรึกษาแนะนำ ณ ห้องโถงชั้นล่าง ตึกกรมโรงงานอุตสาหกรรมทุกวัน ในเวลาราชการ และได้ให้บริการเขียนแบบแปลนติดตั้งเครื่องจักร และแบบแปลนแสดงสถานที่ตั้งโรงงานฟรี โดยท่านไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใด ๆ เพิ่มเติมในกรณีโรงงานที่ขออนุญาตมีลักษณะเป็นตึกแถว หรืออาคารโรงงานมีพื้นที่ไม่เกิน ๑๐๐ ตารางเมตร

เมื่อท่านได้ยื่นเรื่องราวขออนุญาตต่อกรมโรงงานอุตสาหกรรมแล้ว กรมโรงงานอุตสาหกรรมจะพิจารณาเรื่องราว และแจ้งผลการอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้ท่านทราบทางไปรษณีย์ หากมีข้อสงสัยต้องการขอทราบผลการดำเนินการ เพื่อความสะดวกของตัวท่านเอง โปรดนำหลักฐานใบนัดตรวจหรือใบรับเรื่องมาแสดงด้วยทุกครั้ง

ในกรณีที่มีข้อสงสัย หรือเหตุขัดข้องประการใด โปรดติดต่อกับเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ หรือเจ้าหน้าที่ ผู้พิจารณาเรื่องราวของท่านโดยตรง หรือจะใช้โทรศัพท์ หมายเลข ๒๔๖๑๑๔๘ ๒๔๖๑๑๔๙, ๒๔๖๑๑๕๐ คือ ฝ่าย ๑ ฝ่าย ๒ หรือฝ่าย ๓ แล้วแต่โรงงานของท่านตั้งอยู่ในเขตรับผิดชอบของฝ่ายใด

เรื่องที่ ๗

ประกาศของคณะปฏิวัติ

ฉบับที่ ๒๘

ประกาศของคณะปฏิวัติ

ฉบับที่ ๒๘

โดยที่คณะปฏิวัติพิจารณาเห็นว่า การบรรจุก๊าซปิโตรเลียมเหลวซึ่งเป็นเชื้อเพลิงชนิดนำ
กลั่นอันตรายเป็นเหตุหนึ่งซึ่งก่อให้เกิดอัคคีภัย เนื่องจากผู้บรรจุได้กระทำไปโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์
และเครื่องมือ เครื่องใช้ และสถานที่ที่ใช้ในการบรรจุไม่ได้มาตรฐานว่าด้วยความปลอดภัยใน
การป้องกันอัคคีภัย จึงเห็นสมควรให้มกฉ. หมายควบคุมการบรรจุก๊าซปิโตรเลียมเหลว เพื่อจัด
ต้นเหตุอัคคีภัยและอันตรายแก่ชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน หัวหน้าคณะปฏิวัติจึงมีคำสั่ง
ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ในประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้

“ก๊าซ” หมายความว่า ก๊าซไฮโดรคาร์บอนเหลวดังต่อไปนี้โดยอย่างหนึ่งหรือหลาย
อย่างผสมกันเป็นส่วนใหญ่ โพรเพน โพรปีลีน นอร์มัลบิวเทน ไอโซบิวเทน หรือบิวทิลีนส์

“บรรจุ” หมายความว่า รวมถึงการถ่ายจากภาชนะหนึ่งใส่อีกภาชนะหนึ่ง

“เจ้าพนักงาน” หมายความว่า อธิบดีกรมตำรวจหรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมตำรวจมอบหมาย
สำหรับเขตนครหลวงกรุงเทพมหานคร และผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมาย
สำหรับเขตจังหวัดอื่น

“นายตรวจ” หมายความว่า ข้าราชการพลเรือนสามัญตั้งแต่ชั้นตรีขึ้นไป หรือ
นายตำรวจซึ่งมียศตั้งแต่ร้อยตำรวจตรีขึ้นไป ซึ่งได้รับแต่งตั้งจากเจ้าพนักงาน

ข้อ ๒. ห้ามมิให้ผู้ใดบรรจุก๊าซไว้ในภาชนะซึ่งมีปริมาณเกินกว่าห้าสิบลูกบาศก์เซนติ-
เมตร เว้นแต่ได้รับใบอนุญาตตามกฎหมายซึ่งออกตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้

ข้อ ๓. ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับ

(๑) หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการขออนุญาต การออกใบอนุญาต แบบใบอนุญาต ค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาตหรือใบแทนใบอนุญาตไม่เกินฉบับละหนึ่งร้อยบาท การแสดงใบอนุญาต อายุใบอนุญาตและการต่ออายุใบอนุญาต

(๒) ขนาดส่วนบรรจุ วิธีบรรจุก๊าซในภาชนะ และสถานที่บรรจุหรือเก็บก๊าซ

(๓) ลักษณะของภาชนะแต่ละแบบหรือชนิดที่ใช้บรรจุก๊าซ รวมทั้งอุปกรณ์นิรภัยของภาชนะ

(๔) หลักเกณฑ์และวิธีการทดสอบและตรวจสอบภาชนะที่ใช้บรรจุก๊าซ

(๕) เครื่องหมายที่จะแสดงบนภาชนะที่ใช้บรรจุก๊าซ

(๖) อำนาจและหน้าที่ของเจ้าพนักงาน นายตรวจ และลักษณะบัตรประจำตัวของนายตรวจ

กฎกระทรวงตาม (๑) (๒) (๓) (๔) หรือ (๕) ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นหกสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๔. ผู้ใดฝ่าฝืนข้อ ๒ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ข้อ ๕. ผู้ใดไม่แสดงใบอนุญาตตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

ข้อ ๖. ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวงซึ่งออกตามข้อ ๓ (๒) (๓) หรือ (๕) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

ข้อ ๗. ผู้ใดไม่อำนวยความสะดวกแก่เจ้าพนักงานหรือนายตรวจซึ่งปฏิบัติตามประกาศของคณะกรรมการนี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ข้อ ๘. ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้

ข้อ ๙. ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๕ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๑๔

จอมพล ถ. กิตติขจร

หัวหน้าคณะปฏิวัติ

(คัดจากหนังสือราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๘ ตอนที่ ๑๔๘ หน้า ๑ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๑๔)

บันทึกหลักการและเหตุผล

ประกอบกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๒๘)

ออกตามความในประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๔

ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๔

หลักการ

ปรับปรุงกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๒๔) กฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๒๕) และกฎกระทรวง ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๒๕) ซึ่งออกตามความในประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๔ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๔ ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

เหตุผล

เนื่องจากข้อกำหนดเกี่ยวกับการบรรจุก๊าซ ภาชนะบรรจุก๊าซ การตั้งถาวรเก็บภาชนะบรรจุก๊าซ เครื่องมือเครื่องใช้ในการบรรจุก๊าซ และมาตรการความปลอดภัยในสถานที่ที่ใช้ในการบรรจุก๊าซ การจำหน่ายก๊าซ การเก็บก๊าซ และการใช้ก๊าซ ซึ่งกำหนดไว้ในกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๒๔) กฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๒๕) และกฎกระทรวง ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๒๕) ซึ่งออกตามความในประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๔ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๔ ยังไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน สมควรแก้ไขโดยยกเลิกกฎกระทรวงทั้ง ๓ ฉบับนั้นเสีย และออกกฎกระทรวงฉบับใหม่เพื่อให้ความปลอดภัยในเรื่องดังกล่าวมากยิ่งขึ้น และป้องกันมิให้เกิดอันตรายแก่ประชาชน จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๓ ตอนที่ ๑๐๔ วันที่ ๒๐ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๒๕)

กฎกระทรวง

ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๒๕)

ออกตามความในประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘

ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๔

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๓ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘ ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๔ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ให้ยกเลิก

(๑) กฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๒๔) ออกตามความในประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘ ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๔

(๒) กฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๒๕) ออกตามความในประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘ ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๔

(๓) กฎกระทรวง ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๒๕) ออกตามความในประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘ ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๔

หมวด ๑

บททั่วไป

ข้อ ๒. ในกฎกระทรวงนี้

(๑) “ก๊าซ” หมายความว่า ก๊าซไฮโดรคาร์บอนเหลว ซึ่งได้แก่โพรเพน โปรับัติน นอร์มัลบิวเทน ไอโซ-บิวเทน หรือบิวทิลีนส์ อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างผสมกันเป็นส่วนใหญ่

(๒) “ภาชนะบรรจุก๊าซ” หมายความว่า กระป๋องก๊าซ ถังก๊าซหุงต้ม ถังก๊าซรถยนต์ ถังก๊าซเรือยนต์ ถังเก็บและจ่ายก๊าซ และถังขนส่งก๊าซ

(๓) “กระป๋องก๊าซ” หมายความว่า ภาชนะที่ใช้บรรจุก๊าซสำหรับใช้กับเครื่องชุดไฟรวมทั้งภาชนะบรรจุข่าน์แมลง น้ำฉีดหอม สีส และอื่น ๆ ที่ใช้ก๊าซเป็นแรงดัน

(๔) “ถังก๊าซหุงต้ม” หมายความว่า ภาชนะที่ใช้บรรจุก๊าซสำหรับใช้ในการหุงต้ม การให้แสงสว่าง หรือพลังงานอื่น

(๕) “ถังก๊าซรถยนต์” หมายความว่า ภาชนะที่ใช้บรรจุก๊าซสำหรับใช้กับรถยนต์ ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ หรือใช้กับรถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก แล้วแต่กรณี

(๖) “ถังก๊าซรถยนต์” หมายความว่า ภาชนะที่ใช้บรรจุก๊าซสำหรับใช้กับรถยนต์ ตามกฎหมายว่าด้วยการเดินเรือในน่านน้ำไทย

(๗) “ถังเก็บและจ่ายก๊าซ” หมายความว่า ภาชนะที่ใช้บรรจุก๊าซที่ติดตั้งไว้ในที่เก็บน้ำมันเชื้อเพลิงตามกฎหมายว่าด้วยการเก็บรักษาน้ำมันเชื้อเพลิง สถานที่บรรจุก๊าซ หรือสถานที่เก็บก๊าซ

(๘) “ถังขนส่งก๊าซ” หมายความว่า ภาชนะที่ใช้บรรจุก๊าซที่ติดตั้งไว้บนยานพาหนะขนส่งก๊าซทางบก

(๙) “สถานที่บรรจุก๊าซ” หมายความว่า

(ก) สถานที่บรรจุก๊าซ ซึ่งได้แก่สถานที่ที่มีอาคารที่ใช้บรรจุก๊าซ รวมทั้งบริเวณของสถานที่ดังกล่าว

(ข) ลานบรรจุก๊าซ ซึ่งได้แก่สถานที่ที่มีพื้นที่สำหรับใช้บรรจุก๊าซ รวมทั้งบริเวณของสถานที่ดังกล่าว

(ค) สถานที่บริการ ซึ่งได้แก่สถานที่ที่จัดไว้สำหรับใช้บรรจุก๊าซแก่ยานพาหนะ โดยเฉพาะ รวมทั้งบริเวณของสถานที่ดังกล่าว ไม่ว่าจะจำหน่ายขายด้วยหรือไม่

(๑๐) “สถานที่เก็บก๊าซ” หมายความว่า

(ก) รั้วจำหน่ายก๊าซ ซึ่งได้แก่ สถานที่เก็บและจำหน่ายก๊าซที่บรรจุอยู่ในกระป๋องก๊าซ และหรือถังก๊าซหุงต้ม และมีปริมาณก๊าซรวมกันทั้งหมดตั้งแต่ ๕๐๐ ลิตรขึ้นไป

(ข) สถานที่ใช้ก๊าซ ซึ่งได้แก่สถานที่เก็บและใช้ก๊าซจากถังเก็บและจ่ายก๊าซ และหรือจากถังก๊าซหุงต้มหลายถังซึ่งมีไว้เพื่อการใช้เอง และมีปริมาณก๊าซรวมกันทั้งหมดเกิน ๕๐๐ ลิตร รวมทั้งบริเวณของสถานที่ดังกล่าว

(ค) สถานที่จำหน่ายอาหารที่ใช้ก๊าซ ซึ่งได้แก่สถานที่เก็บและใช้ก๊าซจากถังก๊าซ หุงต้มแก๊สเดี่ยวหรือหลายถัง และมีปริมาณแก๊สรวมทั้งหมดเกิน ๒๕๐ ลิตร และหรือจากถังเก็บ และจ่ายก๊าซอื่น ๆ เพื่อใช้ปรุงและจำหน่ายอาหารให้แก่ลูกค้า รวมทั้งบริเวณของสถานที่ดังกล่าว

(ง) โรงเก็บก๊าซ ซึ่งได้แก่สถานที่ที่ใช้เก็บก๊าซที่บรรจุในกระป๋องก๊าซและหรือ ถังก๊าซหุงต้ม ซึ่งมีปริมาณแก๊สรวมกันทั้งหมดเกิน ๕๐๐ ลิตร และมีใช้เป็นร้านจำหน่ายก๊าซ สถานที่ใช้ก๊าซ หรือสถานที่จำหน่ายอาหารที่ใช้ก๊าซ

(๑๑) “อาคารบริการ” หมายความว่า อาคารภายในเขตสถานบริการ ซึ่งใช้เป็นสำนักงาน หรือใช้จำหน่ายผลิตภัณฑ์หรืออุปกรณ์สำหรับยานพาหนะ หรือสำหรับล้างอัดฉีดยานพาหนะ รวมทั้งห้องน้ำห้องส้วมด้วย

(๑๒) “เขตสถานบริการ” หมายความว่า เขตที่แสดงถึงบริเวณของสถานบริการ

(๑๓) “บริเวณอันตราย” หมายความว่า ระยะห่างรอบ ๆ ที่ตั้งและเก็บภาชนะบรรจุก๊าซ ในสถานที่บรรจุก๊าซ และระยะห่างรอบ ๆ อาคาร บริเวณ และอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้บรรจุก๊าซ หรือใช้ก๊าซในสถานที่บรรจุก๊าซและสถานที่เก็บก๊าซ

(๑๔) “โรงเรียน” หมายความว่า สถานที่ที่ให้การศึกษามีนักเรียนหรือนักศึกษา เกินกว่า ๕๐ คนขึ้นไป

(๑๕) “สถานพยาบาล” หมายความว่า สถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล ที่มีเตียงรับผู้ป่วยไว้ค้างคืนตั้งแต่ ๑๐ เตียงขึ้นไป

(๑๖) “สนามกีฬา” หมายความว่า สถานที่ที่ใช้ในการเล่นกีฬา เช่น ฟุตบอล รักบี้ บาสเกตบอล มวย หรือกรีฑา และมีอัฒจันทร์ที่ก่อสร้างอย่างถาวรสำหรับผู้เข้าชม

(๑๗) “เมกาปาสกาสมาตร” หมายความว่า หน่วยวัดความดันตามกฎหมายว่าด้วยมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

(๑๘) “กำแพงกันไฟ” หมายความว่า กำแพงหินที่สร้างด้วยวัสดุถาวรและทนไฟ และไม่มีช่องให้ไฟผ่านได้

(๑๕) “ล่าน้ำ” หมายความว่า แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง ห้วย อ่างเก็บน้ำ ทะเลสาบ หรือทะเล

หมวด ๒

การขออนุญาต การออกใบอนุญาต

การต่ออายุใบอนุญาต และการแสดงใบอนุญาต

ข้อ ๓ ผู้ใดประสงค์จะประกอบกิจการบรรจุภัณฑ์ลงในภาชนะบรรจุภัณฑ์ ซึ่งมีความจุเกิน ๐.๐๕ ลิตร หรือประสงค์จะประกอบกิจการบรรจุภัณฑ์จากถังขนส่งก๊าซลงในถังเก็บและจ่ายก๊าซให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการบรรจุภัณฑ์ตามแบบ ป.ล. ๑ ทำขกกระทรวงนี้

ในคำขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการบรรจุภัณฑ์ ให้ระบุด้วยว่าจะบรรจุภัณฑ์จากภาชนะบรรจุภัณฑ์ชนิดใดลงในภาชนะบรรจุภัณฑ์ชนิดใด ณ สถานที่บรรจุภัณฑ์ประเภทใด หรือเป็นการบรรจุภัณฑ์จากถังขนส่งก๊าซลงในถังเก็บและจ่ายก๊าซ

คำขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการบรรจุภัณฑ์ตามวรรคหนึ่ง ในกรุงเทพมหานครให้ยื่นต่ออธิบดีกรมโยธาธิการ ในจังหวัดอื่นให้ยื่นต่อผู้ว่าราชการจังหวัดของจังหวัดนั้นจะเป็นที่ตั้งของสถานที่บรรจุภัณฑ์นั้น หรือต่อผู้ว่าราชการจังหวัดของจังหวัดที่ยานพาหนะขนส่งก๊าซทางบกนั้นจอดทะเบียนอยู่

เมื่อผู้ซึ่งอธิบดีกรมโยธาธิการมอบหมายหรือผู้ว่าราชการจังหวัดได้รับคำขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการบรรจุภัณฑ์ และได้ตรวจสอบความถูกต้องของคำขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการบรรจุภัณฑ์ตามระเบียบไว้ในแบบ ป.ล. ๑ แล้ว ให้รวบรวมคำขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการบรรจุภัณฑ์และเอกสารหลักฐานประกอบคำขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการบรรจุภัณฑ์ ส่งต่อไปยังอธิบดีกรมโยธาธิการ

ข้อ ๔. ให้อธิบดีกรมโยธาธิการหรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมโยธาธิการมอบหมายตรวจสอบการปฏิบัติตามข้อกำหนดในกฎกระทรวงนี้ของผู้ขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการบรรจุภัณฑ์ ถ้าพิจารณาเห็นสมควรอนุญาต ให้ออกใบอนุญาตประกอบกิจการบรรจุภัณฑ์ตามแบบ ป.ล. ๒ ทำขกกระทรวงนี้

การออกใบอนุญาตประกอบกิจการบรรจุก๊าซ ให้แยกใบอนุญาตประกอบกิจการบรรจุ
ก๊าซตามประเภทสถานที่บรรจุก๊าซ และใบอนุญาตประกอบกิจการบรรจุก๊าซแต่ละฉบับ ให้ใช้ได้
เฉพาะสถานที่บรรจุก๊าซที่ระบุไว้ในใบอนุญาตประกอบกิจการบรรจุก๊าซ ถ้าเป็นใบอนุญาตให้
ประกอบกิจการบรรจุก๊าซจากถังขนส่งก๊าซลงในถังเก็บและจ่ายก๊าซ ไม่ต้องระบุสถานที่บรรจุ
ก๊าซ

หลักเกณฑ์ วิธีการตรวจสอบและพิจารณาการขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการบรรจุก๊าซ
และการออกใบอนุญาตประกอบกิจการบรรจุก๊าซ ให้เป็นไปตามระเบียบที่กระทรวงมหาดไทย
กำหนด

ข้อ ๕. ใบอนุญาตประกอบกิจการบรรจุก๊าซใหม่อายุหนึ่งปีนับแต่วันที่ออกใบอนุญาต

ข้อ ๖. ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบรรจุก๊าซรายใดประสงค์จะขอต่ออายุใบอนุญาต
ประกอบกิจการบรรจุก๊าซ ให้ยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการบรรจุก๊าซภายในหกสิบวัน
ก่อนวันที่ใบอนุญาตประกอบกิจการบรรจุก๊าซเดิมสิ้นอายุ ตามแบบ ป.ล. ๓ ทำขงกฎกระทรวงนี้
และเมื่อได้ยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการบรรจุก๊าซแล้ว ให้ดำเนินกิจการต่อไปได้จน
กว่าจะได้รับแจ้งการไม่อนุญาต

การยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการบรรจุก๊าซ ให้นำความในข้อ ๓ และข้อ ๔
มาใช้บังคับโดยอนุโลม

การอนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการบรรจุก๊าซจะแสดงไว้ในรายการท้ายใบ
อนุญาตประกอบกิจการบรรจุก๊าซนั้น หรือจะออกใบอนุญาตประกอบกิจการบรรจุก๊าซตามแบบใบ
อนุญาตประกอบกิจการบรรจุก๊าซเดิมให้ใหม่ก็ได้

ใบอนุญาตประกอบกิจการบรรจุก๊าซที่ต่ออายุให้ใช้ได้ครั้งละหนึ่งปีนับจากวันที่ใบอนุญาต
ประกอบกิจการบรรจุก๊าซเดิมสิ้นอายุ

ข้อ ๗. ถ้าใบอนุญาตประกอบกิจการบรรจุก๊าซหรือใบแทนใบอนุญาตประกอบกิจการ
บรรจุก๊าซสูญหายหรือถูกทำลายในสาระสำคัญ ให้ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบรรจุก๊าซยื่นคำ
ขอรับใบแทนใบอนุญาตประกอบกิจการบรรจุก๊าซต่ออธิบดีกรมโยธาธิการหรือผู้ว่าราชการจังหวัด

แล้วแต่กรณี ภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่ทราบถึงการสูญหายหรือถูกทำลายดังกล่าวตามแบบ
ป.ล. ๔ ท้ายกฎกระทรวงนี้

ใบแทนใบอนุญาตประกอบกิจการบรรจุก๊าซ ให้ใช้แบบใบอนุญาตประกอบกิจการบรรจุ
ก๊าซ และเขียนหรือประทับความว่า “ใบแทน” ด้วยอักษรสีแดงไว้ด้านบนของแบบใบอนุญาต
ประกอบกิจการบรรจุก๊าซ

ข้อ ๘. ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบรรจุก๊าซต้องแสดงใบอนุญาตประกอบกิจการ
บรรจุก๊าซ หรือใบแทนใบอนุญาตประกอบกิจการบรรจุก๊าซไว้ในที่เปิดเผยเห็นได้ง่าย ณ สถานที่
บรรจุก๊าซที่ระบุไว้ในใบอนุญาตประกอบกิจการบรรจุก๊าซ

ข้อ ๙. ในการอนุญาตประกอบกิจการบรรจุก๊าซ หรือใบแทนใบอนุญาตประกอบกิจ
การบรรจุก๊าซตามกฎกระทรวงนี้ ให้เก็บค่าธรรมเนียมฉบับละ ๑๐๐ บาท

ข้อ ๑๐. ถ้าผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบรรจุก๊าซประสงค์จะโอนกิจการบรรจุก๊าซให้
ผู้อื่น ให้ผู้ขอรับโอนกิจการบรรจุก๊าซยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการบรรจุก๊าซตามแบบ
ป.ล. ๑/๑ ท้ายกฎกระทรวงนี้ และให้นำความในข้อ ๓ และข้อ ๔ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๑๑. ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบรรจุก๊าซตายและทายาทหรือผู้จัดการ
มรดกของผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบรรจุก๊าซดังกล่าวประสงค์จะดำเนินกิจการนั้นต่อไปให้
ดำเนินการตามข้อ ๑๐ ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบรรจุก๊าซตาย
และเมื่อได้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการบรรจุก๊าซแล้ว ให้ดำเนินการต่อไปได้จนกว่า
จะได้รับแจ้งการไม่อนุญาต

หมวด ๓

ลักษณะและระยะปลอดภัยของสถานที่บรรจุก๊าซ

ข้อ ๑๒. สถานที่บรรจุก๊าซต้องมีลักษณะและระยะปลอดภัย ดังนี้

(๑) อาคารที่ใช้บรรจุก๊าซของสถานที่บรรจุก๊าซต้องเป็นอาคารชั้นเดียว มีความสูงวัดจาก
พื้นถึงเพดานตรงยอดเสาหรือผนัง หรือยอดเสาที่ต่ำที่สุดไม่น้อยกว่า ๓.๕๐ เมตร และต้องอยู่ห่าง

จากอาคารอื่นหรือแนวเขตที่ดินของผู้อื่นไม่น้อยกว่า ๒๐.๐๐ เมตร หลังคาของอาคารที่ใช้บรรจุ
ก๊าซของสถานับรรจุก๊าซต้องทำด้วยวัสดุทนไฟ หากอาคารที่ใช้บรรจุก๊าซของสถานับรรจุก๊าซมีฝา
หรือผนัง ฝาหรือผนังต้องทำด้วยวัสดุทนไฟ และมีช่องระบายอากาศทุกฝาหรือผนังทั้งในระดับ
ชิดหลังคาและระดับชิดพื้นอาคาร ช่องระบายอากาศของฝาหรือผนังแต่ละด้านต้องมีเนื้อที่ไม่น้อย
กว่าร้อยละสามสิบของพื้นที่อาคาร ช่องระบายอากาศที่อยู่ในระดับชิดพื้นอาคารต้องอยู่ชิดพื้นและ
มีความสูงจากพื้นไม่น้อยกว่า ๓๐ เซนติเมตร

(๒) อาคารที่ใช้บรรจุก๊าซของสถานับรรจุก๊าซต้องมีรั้วโปร่งทำด้วยวัสดุทนไฟสูงไม่น้อย
กว่า ๑.๘๐ เมตร ห่างจากขอบอาคารที่ใช้บรรจุก๊าซของสถานับรรจุก๊าซและกองภาชนะบรรจุก๊าซ
ไม่น้อยกว่า ๑.๕๐ เมตร อาคารที่ใช้บรรจุก๊าซของสถานับรรจุก๊าซและรั้วต้องมีทางเข้าออก
อย่างน้อยสองทาง ทางเข้าออกดังกล่าวต้องมีประตูโปร่งที่เปิดออกด้านนอก มีกุญแจชนิดที่สามารถ
เปิดออกจากภายในได้โดยไม่ต้องใช้กุญแจ และปิดประตูตลอดเวลาที่ไม่มี การปฏิบัติงาน

ถ้าไม่อาจจัดให้อาคารที่ใช้บรรจุก๊าซของสถานับรรจุก๊าซอยู่ห่างจากอาคารอื่นหรือแนวเขต
ที่ดินของผู้อื่นถึง ๒๐.๐๐ เมตรได้ ต้องสร้างกำแพงกันไฟด้านนั้นสูงไม่น้อยกว่า ๑.๘๐ เมตร
และห่างจากขอบอาคารที่ใช้บรรจุก๊าซไม่น้อยกว่า ๑๐.๐๐ เมตร โดยไม่ต้องมีรั้วโปร่งด้านนั้นก็ได้

(๓) พื้นของอาคารที่ใช้บรรจุก๊าซของสถานับรรจุก๊าซต้องแข็งแรง เรียบ และผิวพื้น
ต้องเป็นวัสดุชนิดที่ทำให้เกิดประกายไฟจากการเสียดสีได้ยาก เช่น ไม้เนื้อแข็ง ไม้เนื้ออ่อน ไม้เนื้อ
แข็ง ไม้เนื้ออ่อน ไม้เนื้อแข็ง ฯลฯ ระดับพื้นของอาคารที่ใช้บรรจุก๊าซของสถานับรรจุก๊าซต้องไม่ต่ำกว่า
ระดับพื้นภายนอก ถ้าทำเป็นพื้นลอยได้พื้นต้องเปิดโล่งทุกด้านเพื่อให้อากาศถ่ายเทได้สะดวก
ระดับพื้นลอยต้องสูงกว่าระดับพื้นภายนอกและห้ามเก็บสิ่งใด ๆ ไว้ใต้พื้นนั้น

(๔) พื้นของอาคารที่ใช้บรรจุก๊าซของสถานับรรจุก๊าซต้องไม่มีร่อง บ่อ หรือท่อต่าง ๆ
เป็นที่สะสมก๊าซได้ ถ้าจำเป็นต้องมีร่องหรือบ่ออยู่ภายในอาคารที่ใช้บรรจุก๊าซของสถานับรรจุก๊าซ
เพื่อการขนส่งหรือเป็นส่วนของอุปกรณ์ใด ๆ ต้องทำท่อหรือวางระบายก๊าซออกสู่ภายนอกอย่าง
เพียงพอ ท่อหรือวางระบายก๊าซต้องแยกจากท่อหรือทางระบายน้ำ

(๕) ต้องจัดให้มีที่ว่างรอบอาคารที่ใช้บรรจุก๊าซของสถานับรรจุก๊าซ มีความกว้างไม่น้อยกว่า ๗.๕๐ เมตร บริเวณที่ว่างนี้ต้องปรับพื้นให้เรียบ และสามารถรับน้ำหนักรถตั้งแต่ ๒๐ ตันขึ้นไปได้ ห้ามเก็บหรือวางวัสดุสิ่งของอื่นในบริเวณที่ว่างดังกล่าว

(๖) การเก็บภาชนะบรรจุก๊าซเพื่อรอการบรรจุ ขนส่ง หรือซ่อม ต้องเก็บไว้ในที่จัดไว้เฉพาะในอาคารที่ใช้บรรจุก๊าซของสถานับรรจุก๊าซ

(๗) ท่อหรือทางระบายน้ำในอาคารที่ใช้บรรจุก๊าซของสถานับรรจุก๊าซ ถ้าวางทะลุผ่านท่อหรือทางระบายน้ำอื่นภายในสถานับรรจุก๊าซต้องอุดหรือยาให้แน่นจนน้ำไม่รั่วไหลไปยังท่อหรือทางระบายน้ำอื่น และต้องมีระบบกักก๊าซหรือน้ำมันก่อนที่ปล่อยลงท่อหรือทางระบายน้ำภายนอกสถานับรรจุก๊าซ

(๘) ต้องจัดให้มีบริเวณสำหรับจอดยานพาหนะที่ใช้ขนส่งภาชนะบรรจุก๊าซ และบริเวณดังกล่าวต้องอยู่ห่างจากหัวจ่ายก๊าซในอาคารที่ใช้บรรจุก๊าซของสถานับรรจุก๊าซไม่น้อยกว่า ๑๕.๐๐ เมตร

ข้อ ๑๓ ลานบรรจุก๊าซต้องมีลักษณะและระยะปลอดภัย ดังนี้

(๑) พื้นที่สำหรับใช้บรรจุก๊าซ ต้องของลานบรรจุก๊าซอยู่ห่างจากอาคารอื่นหรือแนวเขตที่ดินของผู้อื่นไม่น้อยกว่า ๒๐.๐๐ เมตร

(๒) พื้นที่สำหรับใช้บรรจุก๊าซของลานบรรจุก๊าซต้องมีรั้วโปร่งทำด้วยวัสดุทนไฟสูงไม่น้อยกว่า ๑.๘๐ เมตร ห่างจากพื้นที่สำหรับใช้บรรจุก๊าซของลานบรรจุก๊าซและกองภาชนะบรรจุก๊าซไม่น้อยกว่า ๗.๕๐ เมตร และที่รั้วต้องมีทางเข้าออกอย่างน้อยสองทาง ทางเข้าออกดังกล่าวต้องมีประตูโปร่งที่เปิดออกด้านนอก มีกุญแจชนิดที่สามารถเปิดออกจากภายในได้โดยไม่ต้องไขกุญแจ และปิดประตูตลอดเวลาที่ไม่มีกรปฏิบัติงาน

ถ้าไม่อาจจัดให้พื้นที่สำหรับใช้บรรจุก๊าซของลานบรรจุก๊าซอยู่ห่างจากอาคารอื่นหรือแนวเขตที่ดินของผู้อื่นถึง ๒๐.๐๐ เมตรได้ ต้องสร้างกำแพงกันไฟต้านั้นสูงไม่น้อยกว่า ๑.๘๐ เมตร และห่างจากพื้นที่สำหรับใช้บรรจุก๊าซของลานบรรจุก๊าซไม่น้อยกว่า ๑๐.๐๐ เมตร โดยไม่ต้องมีรั้วโปร่งต้านั้นก็ได้

(๓) ระดับพื้นของพื้นที่สำหรับใช้บรรจุก๊าซของลานบรรจุก๊าซต้องไม่ต่ำกว่าระดับพื้นภายนอก พื้นของพื้นที่สำหรับใช้บรรจุก๊าซของลานบรรจุก๊าซต้องแข็งแรง เรียบ และผิวพื้นต้องเป็นวัสดุที่ทำให้เกิดประกายไฟจากการเสียดสีได้ยาก เช่น ซีเมนต์ขัดมัน หินเคล็ดขัดมัน กระเบื้องยาง ฯลฯ

(๔) พื้นของพื้นที่สำหรับใช้บรรจุก๊าซของลานบรรจุก๊าซต้องไม่มีร่อง บ่อ หรือที่ต่ำซึ่งจะเป็นที่สะสมก๊าซได้ ถ้าจำเป็นต้องมีร่องหรือบ่ออยู่ในพื้นที่สำหรับใช้บรรจุก๊าซของลานบรรจุก๊าซเพื่อการขนส่งหรือเป็นส่วนของอุปกรณ์ใด ๆ ต้องทำท่อหรือวางระบายก๊าซออกสู่ภายนอกอย่างเพียงพอ ท่อหรือวางระบายก๊าซต้องแยกจากท่อหรือทางระบายน้ำ

(๕) ต้องจัดให้มีที่ว่างรอบพื้นที่สำหรับใช้บรรจุก๊าซของลานบรรจุก๊าซ มีความกว้างไม่น้อยกว่า ๗.๕๐ เมตร บริเวณที่ว่างนี้ต้องปรับพื้นที่ให้เรียบและสามารถรับน้ำหนักรถตั้งแต่ ๒๐ ตันขึ้นไปได้ ห้ามเก็บหรือวางวัสดุสิ่งของอื่นในบริเวณที่ว่างดังกล่าว

(๖) การเก็บภาชนะบรรจุก๊าซเพื่อการบรรจุ ขนส่งหรือซ่อม ต้องเก็บไว้ ณ ที่ที่จัดไว้เฉพาะในพื้นที่สำหรับใช้บรรจุก๊าซของลานบรรจุก๊าซ

(๗) ท่อหรือทางระบายน้ำในพื้นที่สำหรับใช้บรรจุก๊าซของลานบรรจุก๊าซ ถ้าวางทะลุผ่านท่อหรือทางระบายน้ำภายในลานบรรจุก๊าซ ต้องอุดหรือยาให้แน่นจนน้ำไม่รั่วไหลไปยังท่อหรือทางระบายน้ำอื่น และต้องมีระบบกักก๊าซหรือน้ำมันก่อนที่จะปล่อยลงท่อหรือทางระบายน้ำภายนอกลานบรรจุก๊าซ

(๘) ต้องจัดให้มีบริเวณสำหรับจอดยานพาหนะที่ใช้ขนส่งภาชนะบรรจุก๊าซ และบริเวณดังกล่าวต้องอยู่ห่างจากหัวจ่ายก๊าซในพื้นที่สำหรับใช้บรรจุก๊าซของลานบรรจุก๊าซไม่น้อยกว่า ๑๕.๐๐ เมตร

ข้อ ๑๔ ในกรณีที่สถานีบรรจุก๊าซและลานบรรจุก๊าซอยู่ในสถานที่เดียวกัน สถานีบรรจุก๊าซและลานบรรจุก๊าซดังกล่าวต้องมีลักษณะและระยะปลอดภัยตามข้อ ๑๒ และข้อ ๑๓ เว้นแต่พื้นที่สำหรับใช้บรรจุก๊าซของลานบรรจุก๊าซให้อยู่ติดกับอาคารที่ใช้บรรจุก๊าซของสถานีบรรจุก๊าซได้

ข้อ ๑๕ สถานีบริการเก็บบรรจุก๊าซให้แก่ยานพาหนะทางบกต้องมีลักษณะและระยะปลอดภัย ดังนี้

(๑) เขตสถานบริการแห่งหนึ่งต้องห่างจากเขตสถานบริการแห่งอื่น ๆ ในรัศมีไม่น้อยกว่า ๕๐.๐๐ เมตร และห่างจากเขตสถานทูต โรงเรียน สถานพยาบาล โรงภาพยนตร์ หรือสนามกีฬา ไม่น้อยกว่า ๒๐๐.๐๐ เมตร เว้นแต่สถานทูต โรงเรียน สถานพยาบาล โรงภาพยนตร์ หรือสนามกีฬาจะมีชั้นภายหลังที่ผู้ประสงค์จะประกอบกิจการบรรจุก๊าซได้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการบรรจุก๊าซตามข้อ ๓ แล้ว

ในกรณีที่สถานบริการเพื่อการจำหน่ายขาย แนวเขตของสถานบริการต้องอยู่ติดถนนสาธารณะหรือทางหลวงซึ่งมีความกว้างไม่น้อยกว่า ๑๒.๐๐ เมตร

(๒) สถานบริการต้องมีทางเข้าและทางออกแยกต่างหากจากกัน แต่ละทางต้องมีความกว้างไม่น้อยกว่า ๔.๐๐ เมตร

(๓) จุดเริ่มต้นของทางเข้าและทางออกของสถานบริการต้องไม่อยู่ตรงโค้งของถนนสาธารณะหรือทางหลวงตามลักษณะและหลักเกณฑ์ที่กรมโยธาธิการกำหนด และต้องห่างจากจุดเริ่มโค้งของถนนสาธารณะหรือทางหลวงดังกล่าว หรือจุดเริ่มโค้งของทางแยกซึ่งอยู่ฝั่งเดียวกัน ไม่น้อยกว่า ๑๕.๐๐ เมตร ทางแยกนั้นให้หมายถึงถนนสาธารณะหรือทางหลวงที่มีความกว้างตั้งแต่ ๔.๐๐ เมตรขึ้นไป และมีความยาวจากปากทางแยกตั้งแต่ ๒๐๐.๐๐ เมตรขึ้นไป

(๔) จุดเริ่มต้นของทางเข้าและทางออกของสถานบริการต้องห่างจากจุดเริ่มต้นหรือจุดสิ้นสุดของเชิงลาดสะพานที่ไม่ใช่สะพานท่อ ซึ่งอยู่ในเส้นทางเดียวกันไม่น้อยกว่า ๕๐.๐๐ เมตร

(๕) สถานบริการต้องมีกำแพงกันไฟสูงไม่น้อยกว่า ๑.๘๐ เมตรโดยรอบ ยกเว้นด้านที่ใช่เป็นทางเข้าและทางออกของสถานบริการ กำแพงกันไฟต้องมีระยะห่างจากตู้จ่ายก๊าซไม่น้อยกว่า ๖.๐๐ เมตร และจากผนังถังเก็บและจ่ายก๊าซตามตารางที่ ๑ หรือตารางที่ ๒ ทำยกดูกระทรวงนี้ และจากขอบอาคารบริการไม่น้อยกว่า ๕.๐๐ เมตร ถ้ากำแพงกันไฟด้านใดห่างจากผนังถังเก็บและจ่ายก๊าซเกิน ๒๐.๐๐ เมตร จะทำประตูเหล็กที่ชนิดบานเลื่อนเพื่อใช้เป็นทางเข้าออกสถานที่ของเจ้าของที่ดินเดียวกันก็ได้ แต่ประตูดังกล่าวต้องกว้างไม่เกิน ๑๖.๐๐ เมตร และต้องปิดประตูตลอดเวลา จะเปิดได้เมื่อมีการเข้าออก

(๖) ต้องไม่มีอาคารอื่นใดภายในเขตสถานบริการนอกจากอาคารบริการและห้องน้ำ ห้องส้วม อาคารบริการต้องเป็นอาคารชั้นเดียว สร้างด้วยวัสดุถาวรและทนไฟ และไม่มีชั้นลอย

ขอบอาคารบริการต้องห่างจากกำแพงกันไฟหรือแนวเขตของสถานบริการไม่น้อยกว่า ๕.๐๐ เมตร หอน้ำห้องส้วมนั้นจะสร้างขึ้นนอกอาคารบริการก็ได้ แต่ต้องมีระยะห่างจากรั้วโปร่งล้อมรอบถึงเก็บและจ่ายก๊าซ และอาคารบริการไม่น้อยกว่า ๕.๐๐ เมตร แต่ถ้าหอน้ำห้องส้วมมีส่วนหนึ่ง ส่วนใดของตัวอาคารต่อเนื่องกับอาคารบริการให้ถือว่าหอน้ำห้องส้วมนั้นเป็นอาคารเดียวกันกับอาคารบริการ

ในกรณีที่มีสะพานล้างรถหรือที่ขกรถยนต์อยู่ในสถานบริการ ไม่ว่าจะอยู่ในหรือนอกอาคารบริการ ขอบสะพานล้างรถหรือที่ขกรถยนต์นั้น ต้องห่างจากกำแพงกันไฟหรือแนวเขตของสถานบริการไม่น้อยกว่า ๕.๐๐ เมตร แต่ถ้าระยะห่างน้อยกว่า ๑๐.๐๐ เมตร กำแพงกันไฟด้านที่ติดกับสะพานล้างรถหรือที่ขกรถยนต์นับจากศูนย์กลางของสะพานล้างรถหรือที่ขกรถยนต์ออกไปข้างละไม่น้อยกว่า ๑๐.๐๐ เมตร ต้องสูงไม่น้อยกว่า ๓.๐๐ เมตร

(๑) ถ้าสถานบริการมีการเก็บหรือจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิง ต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการเก็บรักษาน้ำมันเชื้อเพลิงด้วย

ข้อ ๑๖ สถานบริการที่บรรจุก๊าซให้แก่ยานพาหนะทางน้ำต้องมีลักษณะและระบะปลอดภัย ดังนี้

(๑) ต้องมีลักษณะและระบะปลอดภัยตามข้อ ๑๕ (๑) วรรคหนึ่ง (๕) (๖) วรรคหนึ่ง และ (๗)

(๒) ถ้าจะต้องบรรจุก๊าซลงในถังเก็บและจ่ายก๊าซของสถานบริการโดยยานพาหนะขนส่งก๊าซทางบก จะเว้นช่องว่างระหว่างกำแพงกันไฟกว้างไม่เกิน ๕.๐๐ เมตร เพื่อใช้เป็นทางเข้าออกของยานพาหนะขนส่งก๊าซทางบกก็ได้ แต่ต้องทำประตูเหล็กที่ขนิคบานเลื่อนปิดทางเข้าออก และต้องปิดประตูตลอดเวลา จะเปิดได้เมื่อจะให้ยานพาหนะขนส่งก๊าซทางบกเข้าออก

(๓) ต้องทำเขื่อนป้องกันคลื่นพังสำหรับด้านที่ติดกับลำน้ำ

(๔) การก่อสร้างหรือติดตั้งสะพานเทียบเรือ ท่าเทียบเรือ ระบบท่อก๊าซ ตู้จ่ายก๊าซ หรือสิ่งก่อสร้างอื่น ล่วงล้ำเข้าไปในลำน้ำ ต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการเดินเรือในน่านน้ำไทยและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง และให้ถือว่าสะพานเทียบเรือ ท่าเทียบเรือ ระบบท่อก๊าซ ตู้จ่ายก๊าซ หรือสิ่งก่อสร้างอื่นนั้นเป็นส่วนหนึ่งของสถานบริการนั้นด้วย

สะพานเทียบเรือหรือท่าเทียบเรือที่ใช้สำหรับติดตั้งระบบท่อก๊าซหรือตู้จ่ายก๊าซ หรือใช้เทียบเรือ ต้องทำด้วยวัสดุถาวรและทนไฟ มีความมั่นคงแข็งแรงเพียงพอ ไม่ทรุดตัว และไม่ขยับตัว อันจะเป็นเหตุให้ระบบท่อก๊าซเสียหายหรือรั่ว

ข้อ ๑๗ สถานที่บริการที่บรรจุก๊าซให้แก่ยานพาหนะทั้งทางบกและทางน้ำ ต้องมีลักษณะและระยะปลอดภัยตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๑๕ และข้อ ๑๖

ข้อ ๑๘ ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบรรจุก๊าซต้องควบคุมดูแลให้สถานที่บรรจุก๊าซลานบรรจุก๊าซ หรือสถานที่บริการ ที่ตนประกอบกิจการบรรจุก๊าซมีลักษณะและระยะปลอดภัยตามที่กำหนดในหมวดนี้

หมวด ๔

ลักษณะและระยะปลอดภัยของสถานที่เก็บก๊าซ

ข้อ ๑๙ สถานที่ตั้งและเก็บถังก๊าซหุงต้มของร้านจำหน่ายก๊าซ ต้องมีลักษณะและระยะปลอดภัย ดังนี้

(๑) สถานที่ตั้งและเก็บถังก๊าซหุงต้มจะต้องอยู่ชั้นระดับพื้นดินของอาคาร

(๒) สถานที่ตั้งและเก็บถังก๊าซหุงต้มต้องอยู่ห่างจากแหล่งที่มีความร้อนสูงจากที่มီးเปลวไฟหรือประกายไฟ หรือจากวัสดุที่ทำให้เกิดไฟหรือไฟไหม้ได้ขยับไม่น้อยกว่า ๓.๐๐ เมตร ถ้าระยะห่างไม่ถึงที่กำหนดจะต้องสร้างกำแพงกันไฟกั้นระหว่างสถานที่ตั้งและเก็บถังก๊าซหุงต้มกับบริเวณดังกล่าว

(๓) ฝาและผนังของสถานที่ตั้งและเก็บถังก๊าซหุงต้มต้องใช้วัสดุทนไฟ เพดานถ้าไม่ทำด้วยคอนกรีตต้องมีฝาเพดาน ฝาและกร้าวต้องใช้วัสดุทนไฟ

(๔) พื้นของสถานที่ตั้งและเก็บถังก๊าซหุงต้มต้องเป็นพื้นคอนกรีต เรียบ และผิวพื้นต้องเป็นวัสดุชนิดที่ทำให้เกิดประกายไฟจากการเสียดสีได้ยาก เช่น ซีเมนต์ขัดมัน หินเกล็ดขัดมัน กระเบื้องยาง ฯลฯ

(๕) ระดับพื้นของสถานที่ตั้งและเก็บถังก๊าซหุงต้มและส่วนอื่น ๆ ของอาคารที่ใช้สอยเพื่อการอุ่นภายในอาคารที่ใช้เป็นร้านจำหน่ายก๊าซ ต้องสูงกว่าระดับพื้นภายนอกอาคาร ในกรณี

ห้ามการยกระดับทางเท้าหน้าอาคารที่ใช้เป็นร้านจำหน่ายก๊าซต้องดำเนินการปรับระดับพื้นภายในอาคารให้สูงกว่าระดับทางเท้าหน้าอาคารภายในสามเดือนนับแต่วันที่ยกระดับทางเท้าดังกล่าวเสร็จ

ข้อ ๒๐ สถานที่ตั้งและเก็บถังก๊าซหุงต้มของสถานที่ใช้ก๊าซ ต้องมีลักษณะและระยะปลอดภัย ดังนี้

(๑) สถานที่ตั้งและเก็บถังก๊าซหุงต้มต้องอยู่ที่ชั้นระดับพื้นดินของอาคาร

(๒) สถานที่ตั้งและเก็บถังก๊าซหุงต้มต้องอยู่ห่างจากแหล่งที่มความร้อนสูงจากต้มเปลาวไฟหรือประกายไฟ หรือจากวัสดุที่ทำให้เกิดไฟหรือไฟไหม้ได้ง่าย ไม่น้อยกว่า ๓.๐๐ เมตร

(๓) พื้นของสถานที่ตั้งและเก็บถังก๊าซหุงต้มต้องเป็นพื้นคอนกรีต เรียบ และผิวพื้นต้องเป็นวัสดุชนิดที่ทำให้เกิดประกายไฟจากการเสียดสีได้ยาก เช่น ซีเมนต์ขัดมัน หินเกล็ดขัดมัน กระเบื้องยาง

ข้อ ๒๑ สถานที่ตั้งและเก็บถังก๊าซหุงต้มของสถานที่จำหน่ายอาหารที่ใช้ก๊าซต้องมีลักษณะและระยะปลอดภัย ดังนี้

(๑) มีลักษณะและระยะปลอดภัยตามข้อ ๑๘ (๑) และ (๔)

(๒) สถานที่ตั้งและเก็บถังก๊าซหุงต้มต้องอยู่ห่างจากแหล่งที่มอุณหภูมิเกิน ๕๒ องศาเซลเซียส จากต้มเปลาวไฟหรือประกายไฟ หรือจากวัสดุที่ทำให้เกิดไฟหรือไฟไหม้ได้ง่าย ไม่น้อยกว่า ๒.๐๐ เมตร

ข้อ ๒๒ โรงเก็บก๊าซต้องมีลักษณะและระยะปลอดภัย ดังนี้

(๑) โรงเก็บก๊าซต้องเป็นอาคารชั้นเดียว สร้างด้วยวัสดุถาวรและทนไฟ และอยู่ห่างจากอาคารอื่นหรือแนวเขตที่ดินของผู้อื่น ไม่น้อยกว่า ๕๐.๐๐ เมตร

(๒) มีรั้วโปร่งทำด้วยวัสดุทนไฟสูงไม่น้อยกว่า ๑.๘๐ เมตร ห่างจากขอบโรงเก็บก๊าซ ไม่น้อยกว่า ๕.๐๐ เมตร โรงเก็บก๊าซและรั้วต้องมีทางเข้าออกอย่างน้อยสองทาง ทางเข้าออกดังกล่าวต้องมีประตูโปร่งที่เปิดออกด้านนอก มีกุญแจชนิดที่สามารถเปิดออกจากภายในได้โดยไม่ต้องใช้กุญแจ และปิดประตูตลอดเวลาที่ไม่มีการปฏิบัติงาน

ถ้าไม่อาจจัดให้โรงเก็บก๊าซอยู่ห่างจากอาคารอื่นหรือแนวเขตที่ดินของผู้อื่นถึง ๕๐.๐๐ เมตรได้ ต้องสร้างกำแพงกันไฟด้านนั้นสูงไม่น้อยกว่า ๑.๘๐ เมตร และอยู่ห่างจากขอบโรงเก็บก๊าซไม่น้อยกว่า ๕.๐๐ เมตร โดยไม่ต้องมีรั้วโปร่งด้านนั้นก็ได้

(๓) สถานที่ตั้งและเก็บถังก๊าซหุงต้มของโรงเก็บก๊าซ ต้องอยู่ที่ชั้นระดับพื้นดินและต้องอยู่ห่างจากแหล่งที่มีความร้อนสูงจากทมิเปลวไฟหรือประกายไฟ หรือจากวัสดุที่ทำให้เกิดไฟหรือไฟไหม้ได้ง่ายไม่น้อยกว่า ๓.๐๐ เมตร

(๔) พื้นของโรงเก็บก๊าซต้องแข็งแรง เรียบ และผิวพื้นต้องเป็นวัสดุชนิดที่ทำให้เกิดประกายไฟจากการเสียดสีได้ยาก เช่น ซีเมนต์ขัดมัน หินเกล็ดขัดมัน กระเบื้องยาง ฯลฯ ระดับพื้นของโรงเก็บก๊าซ ต้องไม่ต่ำกว่าระดับพื้นภายนอก ถ้าทำเป็นพื้นลอย ใต้พื้นต้องเปิดโล่งทุกด้าน เพื่อให้อากาศถ่ายเทได้สะดวก ระดับพื้นลอยต้องสูงกว่าระดับพื้นภายนอก และห้ามเก็บสิ่งของใดๆ ไว้ใต้พื้นนั้น

(๕) พื้นของโรงเก็บก๊าซต้องไม่มีร่อง บ่อ หรือที่ค้างจะเป็นที่สะสมก๊าซได้ ถ้าจำเป็นต้องมีร่อง บ่อ อยู่ในโรงเก็บก๊าซต้องทำท่อหรือวางระบายก๊าซออกสู่ภายนอกอย่างเพียงพอ ท่อหรือวางระบายก๊าซต้องแยกจากท่อหรือทางระบายน้ำ

(๖) การเก็บภาชนะบรรจุก๊าซเพื่อการบรรจุ ขนส่ง หรือซ่อม ต้องเก็บไว้ ณ ที่ที่จัดไว้เฉพาะในโรงเก็บก๊าซ

ข้อ ๒๓ เจ้าของและผู้ครอบครองร้านจำหน่ายก๊าซ สถานที่ใช้ก๊าซ สถานที่จำหน่ายอาหารที่ใช้ก๊าซ หรือโรงเก็บก๊าซ ต้องควบคุมดูแลให้ร้านจำหน่ายก๊าซ สถานที่ใช้ก๊าซ สถานที่จำหน่ายอาหารที่ใช้ก๊าซ หรือโรงเก็บก๊าซ ที่ตนเป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองมีลักษณะและระยะปลอดภัยตามที่กำหนดในหมวดนี้

หมวด ๕

การวางระบบท่อก๊าซและการติดตั้งอุปกรณ์

ข้อ ๒๔ การวางระบบท่อก๊าซในสถานับรรจุก๊าซหรือลานบรรจุก๊าซต้องปฏิบัติดังนี้

(๑) ต้องใช้ท่อเหล็กกล้าชนิดที่เข้ากับก๊าซโดยเฉพาะและไม่มีตะเข็บ แต่ถ้าเป็นท่อที่มีเฉพาะไอก๊าซผ่าน และมีความดันของไอก๊าซไม่เกิน ๐.๔๘ เมกาปาสกาลมาตรฐาน หรือเป็นท่อที่วางไว้ในอาคารที่ใช้บรรจุก๊าซของสถานับรรจุก๊าซที่มีเฉพาะไอก๊าซผ่าน และมีความดันของไอก๊าซไม่เกิน ๐.๑๔ เมกาปาสกาลมาตรฐาน จะเป็นชนิดที่มีตะเข็บก็ได้

(๒) ให้ใช้ท่ออ่อนในระบบท่อก๊าซได้เฉพาะช่วงที่จำเป็นต้องใช้ระบบท่อก๊าซมีการขยับตัวได้ และท่ออ่อนต้องเป็นชนิดที่ใช้กับก๊าซโดยเฉพาะ

(๓) การต่อท่อต้องกระทำโดยวิธีเชื่อม หรือวิธีอื่นตามที่กรมโยธาธิการกำหนดการต่อท่อต้องให้มียุทศาสตร์ที่ขยับตัวได้อยู่ด้วย และต้องจัดให้มีสวิตช์ไฟฟ้าที่รอยต่อดังกล่าว เพื่อให้กระแสไฟฟ้าไหลผ่านได้ตลอด ข้อต่อที่ใช้ต้องเป็นชนิดที่ใช้กับก๊าซโดยเฉพาะ

(๔) การวางท่อจะวางไว้เหนือพื้นดินหรือฝังไว้ใต้พื้นดินก็ได้ แต่ต้องปฏิบัติดังนี้

(ก) ท่อที่วางไว้เหนือพื้นดินต้องทำร่องพนักสนิมไม่น้อยกว่าสองครั้ง แล้วทาที่หน้าด้วยสีลดความร้อนไม่น้อยกว่าสองครั้ง และต้องมีการป้องกันมิให้ยานพาหนะหรือสิ่งอื่นมากระทบ

(ข) ท่อที่ฝังไว้ใต้พื้นดินต้องทาที่ด้วยวัสดุป้องกันการผุกร่อน เช่น ฟลันท์โค้ทหรือยางแอสฟัลท์หรือวัสดุอื่นที่ใช้แทนกันได้ไม่น้อยกว่าสองครั้ง และท่อต้องอยู่ต่ำกว่าผิวดินไม่น้อยกว่า ๗๐ เซนติเมตร และต้องจัดให้มีเครื่องหมายวางไว้เหนือพื้นดินแสดงตำแหน่งและแนวของท่อให้เห็นได้ชัดเจน

(๕) ท่อที่วางทะลุผ่านกำแพงคอนกรีตหรือกำแพงอิฐต้องวางในปลอกที่ฝังไว้ในกำแพงนั้น และสามารถเอาท่อเข้าออกได้โดยสะดวก

(๖) ท่อทุกท่อที่ต่อจากถังเก็บและจ่ายก๊าซเพื่อจ่ายไปยังอาคารที่ใช้บรรจุก๊าซของสถานบรรจุก๊าซ หรือพื้นที่สำหรับใช้บรรจุก๊าซของลานบรรจุก๊าซ ต้องติดตั้งล้นเปิดชนิดเปิดได้เร็วไว้ภายนอกอาคารที่ใช้บรรจุก๊าซของสถานบรรจุก๊าซหรือนอกบริเวณพื้นที่สำหรับใช้บรรจุก๊าซของลานบรรจุก๊าซ

(๗) ท่อส่วนที่ก๊าซไหลผ่านและที่อยู่ระหว่างล้นเปิดสองตัว ต้องติดตั้งกลอุปกรณ์นิรภัยแบบระบายไว้ ในกรณีที่ต้องติดตั้งอุปกรณ์นิรภัยแบบระบายกับท่อที่วางไว้ในอาคารที่ใช้บรรจุก๊าซของสถานบรรจุก๊าซ ต้องทำท่อหรือวางระบายก๊าซออกสู่ภายนอกเพื่อมิให้ก๊าซเข้าไปภายในอาคารดังกล่าว

(๘) ต้องติดตั้งล้นควบคุมการไหลที่ท่อจ่ายก๊าซตามขนาดที่เหมาะสมกับขนาดท่อ

ข้อ ๒๖ ตู้จ่ายก๊าซต้องประกอบด้วยอุปกรณ์อย่างน้อย ดังนี้

- (๑) เครื่องแยกส่วนที่เป็นไปออกจากก๊าซก่อนผ่านมาตรวัดปริมาณก๊าซ
- (๒) มาตรวัดปริมาณก๊าซ
- (๓) ลิ้นป้องกันไอก๊าซไหลผ่าน
- (๔) หัวจ่ายก๊าซและสายหัวจ่ายก๊าซ
- (๕) ลิ้นควบคุมการไหล
- (๖) มาตรฐานแสดงจำนวนเงินตามปริมาณของก๊าซที่จ่าย ยกเว้นตู้จ่ายก๊าซที่ใช้ในสถาน

บริการที่มีจำหน่ายขาย

ข้อ ๒๗ หัวจ่ายก๊าซต้องมีลักษณะ ดังนี้

- (๑) ต้องเป็นหัวจ่ายก๊าซที่เมื่อต่อเข้ากับ ลิ้นบรรจุก๊าซของถังก๊าซรถยนต์หรือถังก๊าซเรือยนต์ต้องแน่นสนิทไม่รั่ว และไม่ต้องใช้มือจับตลอดเวลาบรรจุ
- (๒) ต้องเป็นหัวจ่ายก๊าซที่ปิดการจ่ายได้ทันที เมื่อดูดออกจากลิ้นบรรจุก๊าซของถังก๊าซรถยนต์หรือถังก๊าซเรือยนต์
- (๓) ต้องเป็นหัวจ่ายก๊าซที่ป้องกันการไหลของก๊าซได้เมื่อหัวจ่ายก๊าซต่อเข้ากับลิ้นบรรจุก๊าซของถังก๊าซรถยนต์หรือถังก๊าซเรือยนต์ไม่สนิท
- (๔) ต้องเป็นหัวจ่ายก๊าซที่ป้องกันไม่ให้ก๊าซไหลกลับเข้าถังเก็บและจ่ายได้หลังจากที่ได้จ่ายผ่านมาตรวัดปริมาณก๊าซแล้ว

ข้อ ๒๘ สายหัวจ่ายก๊าซต้องมีลักษณะ ดังนี้

- (๑) ต้องเป็นสายอ่อน ขาวไม่เกิน ๕.๐๐ เมตร รับความดันสูงสุดได้ไม่น้อยกว่า ๕.๐ เมกาปาสกาลมาตร และต้องทดสอบต่อหน้ามาตรวงทุกหกเดือนด้วยความดันไม่น้อยกว่า ๒.๐ เมกาปาสกาลมาตร เมื่อนายตรวจพอใจในการทดสอบให้ติดเครื่องหมายแสดงการทดสอบพร้อมทั้งระบุวัน เดือน ปี ที่ทดสอบไว้ที่สายหัวจ่ายก๊าซเพื่อให้สามารถตรวจสอบได้ตลอดเวลา

ในกรณีที่สถานบริการที่บรรจุก๊าซให้แก่บ้านพาหนะทางน้ำ สายหัวจ่ายก๊าซจะยาวเกิน ๕.๐๐ เมตร ก็ได้ แต่ต้องใส่เกิน ๘.๐๐ เมตร

(๒) ต้องยึดแน่นกับตู้จ่ายก๊าซ และมีข้อต่อชนิดบองกันก๊าซไว้ เมื่อสายขาด

(Breakaway Coupling) ด้วย

ข้อ ๒๙ การตั้งตู้จ่ายก๊าซในสถานบริการที่บรรจุก๊าซให้แก่ยานพาหนะทางบก ต้องปฏิบัติดังนี้

- (๑) ต้องห่างจากเครื่องสูบน้ำมันเชื้อเพลิง (ถ้ามี) ไม่น้อยกว่า ๖.๐๐ เมตร
- (๒) ต้องห่างจากถังเก็บและจ่ายก๊าซไม่น้อยกว่า ๓.๐๐ เมตร
- (๓) ต้องห่างจากกำแพงกันไฟ และผนังอาคารบริการไม่น้อยกว่า ๖.๐๐ เมตร
- (๔) ต้องห่างจากแนวเข็มนาฬิกาของถนนสาธารณะหรือทางหลวงไม่น้อยกว่า ๖.๐๐ เมตร
- (๕) ด้านที่ยานพาหนะสามารถเข้าถึงตู้จ่ายก๊าซได้ ต้องจัดให้มีเสาต่อเหล็กขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางไม่น้อยกว่า ๑๐ เซนติเมตร ภายในท่อเหล็กให้เทคอนกรีตเต็ม ผึงแน่นในดินลึกไม่น้อยกว่า ๖๐ เซนติเมตร กับตู้จ่ายก๊าซด้านนั้น เสาต่อเหล็กต้องอยู่ห่างจากตู้จ่ายก๊าซไม่น้อยกว่า ๕๐ เซนติเมตร เสาแต่ละต้นสูงจากระดับพื้นของสถานบริการไม่น้อยกว่า ๑.๑๐ เมตร แต่ไม่เกิน ๑.๒๐ เมตร และมีระยะห่างระหว่างเสาแต่ละต้นไม่เกิน ๑.๒๐ เมตร

ข้อ ๓๐ การตั้งตู้จ่ายก๊าซในสถานบริการที่บรรจุก๊าซให้แก่ยานพาหนะทางน้ำ ต้องปฏิบัติดังนี้

- (๑) ให้ปฏิบัติตามข้อ ๒๙ (๑) (๒) และ (๓)
- (๒) ในกรณีที่ตั้งตู้จ่ายก๊าซบนสะพานเทียบเรือหรือท่าเทียบเรือ ตู้จ่ายก๊าซต้องห่างจากขอบสะพานเทียบเรือหรือท่าเทียบเรือไม่น้อยกว่า ๑.๐๐ เมตร และต้องจัดให้มีเสาต่อเหล็กขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางไม่น้อยกว่า ๑๐ เซนติเมตร ภายในท่อเหล็กให้เทคอนกรีตเต็มยึดแน่นกับพื้นสะพานเทียบเรือหรือท่าเทียบเรือห่างจากตู้จ่ายก๊าซไม่น้อยกว่า ๕๐ เซนติเมตร เสาแต่ละต้นสูงจากระดับพื้นของสะพานเทียบหรือท่าเทียบเรือไม่น้อยกว่า ๑.๑๐ เมตร แต่ไม่เกิน ๑.๒๐ เมตร และมีระยะห่างระหว่างเสาแต่ละต้นไม่เกิน ๑.๒๐ เมตร ติดตั้งไว้เฉพาะด้านที่ยานพาหนะอาจเข้าไปกระแทกตู้จ่ายก๊าซได้ ในกรณีที่ตั้งตู้จ่ายก๊าซบนพื้นดินตู้จ่ายก๊าซต้องห่างจากเขื่อนป้องกันคลื่นพังไม่น้อยกว่า ๒.๐๐ เมตร และให้นำข้อ ๒๙ (๕) มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๓๑ การตั้งตู้จ่ายก๊าซในสถานบริการที่บรรจุก๊าซให้แก่ยานพาหนะทั้งทางบกและทางน้ำ ให้ปฏิบัติตามข้อ ๒๘ และข้อ ๓๐

ข้อ ๓๒ การวางระบบท่อก๊าซในสถานที่ใช้ก๊าซที่ไม่ใช่โรงงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานต้องปฏิบัติดังนี้

(๑) ต้องใช้ท่อเหล็กกล้าและปฏิบัติตามข้อ ๒๔ (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) (๑๓) และ (๑๔)

(๒) ถ้าไม่ใช่ท่อเหล็กกล้าตาม (๑) แต่ใช้ท่อทองแดงแทน ต้องเป็นท่อทองแดงชนิดที่ใช้กับก๊าซโดยเฉพาะและไม่มีตะเข็บ และมีเส้นผ่านศูนย์กลางไม่เกิน ๑๓ มิลลิเมตร

(๓) ให้ใช้ท่ออ่อนในระบบท่อก๊าซได้เฉพาะช่วงที่จำเป็นต้องให้ระบบท่อก๊าซมีการขยับตัวได้ เพื่อความสะดวกในการติดตั้งเข้ากับเครื่องใช้ที่เกี่ยวกับก๊าซหรือภาชนะบรรจุก๊าซและต้องอยู่ภายใต้ข้อกำหนด ดังนี้

(ก) ท่ออ่อนต้องเป็นชนิดที่ใช้กับก๊าซโดยเฉพาะ

(ข) ในกรณีที่มีความดันใช้งานของก๊าซในท่อไม่เกิน ๐.๐๐๗ เมกาปาสกาลมาตร ท่ออ่อนและอุปกรณ์ประกอบต้องรับแรงดันสูงสุดได้ไม่น้อยกว่า ๐.๘๕ เมกาปาสกาลมาตร ในกรณีที่ความดันใช้งานของก๊าซในท่อเกิน ๐.๐๐๗ เมกาปาสกาลมาตร ท่ออ่อนต้องรับแรงดันสูงสุดได้ไม่น้อยกว่า ๘.๘๕ เมกาปาสกาลเมตร และอุปกรณ์ประกอบต้องรับแรงดันสูงสุดได้ไม่น้อยกว่า ๕.๒ เมกาปาสกาลมาตร

(ค) ท่ออ่อนที่ใช้ภายในอาคาร ต้องมีความยาวไม่เกิน ๒.๐๐ เมตร และต้องไม่วางจากห้องหนึ่งไปยังอีกห้องหนึ่ง หรือวางผ่านกำแพง ฝาผนัง พื้น หรือฝาเพดาน และต้องไม่วางในที่ลับตา

(ง) ท่ออ่อนต้องไม่วางผ่านที่ที่มีอุณหภูมิสูงเกิน ๕๒ องศาเซลเซียส

(จ) การต่อท่ออ่อนต้องใช้ข้อต่อแบบเกลียว หรือการต่อแบบใช้หน้าแปลน เว้นแต่ท่ออ่อนช่วงที่มีความดันน้อยกว่า ๐.๐๐๗ เมกาปาสกาลมาตร จะใช้เข็มขัดรัดท่อแบบโลหะก็ได้

(๔) ห้องติดตั้งอุปกรณ์ปรับความดันชนิดที่ใช้กับก๊าซโดยเฉพาะ และการติดตั้งอุปกรณ์ปรับความดันต้องอยู่ภายใต้ข้อกำหนด ดังนี้

(ก) อุปกรณ์ปรับความดันจะต้องติดตั้งไว้ภายนอกอาคาร ในกรณีที่จะต้องติดตั้ง อุปกรณ์ปรับความดันไว้ในอาคาร ต้องทำท่อหรือวางระบายก๊าซจากอุปกรณ์ปรับความดันนั้น ออกไปภายนอกอาคาร โดยต่อท่อจากกลุ่ของอุปกรณ์ระบายของอุปกรณ์ปรับความดันนั้น ออกไปภายนอกอาคาร โดยต่อท่อจากอุปกรณ์ระบายของอุปกรณ์ปรับความดัน

(ข) อุปกรณ์ปรับความดันต้องยึดแน่น ติดกับ พื้น ของถังก๊าซ หุ่นยนต์หรือผนังของ อาคารหรือแท่นยึด

(ค) ในกรณีที่ระบบท่อก๊าซมีอุปกรณ์ปรับความดันตัวเดียวต้องติดตั้งให้ใกล้กับ ภาชนะบรรจุก๊าซซึ่งต้องไม่เกิน ๖๐ เซนติเมตร

ในกรณีที่ระบบท่อก๊าซมีการติดตั้งอุปกรณ์ปรับความดันหลายตัว อุปกรณ์ปรับความ ดันตัวแรกต้องติดตั้งให้ใกล้กับภาชนะบรรจุก๊าซซึ่งต้องไม่เกิน ๖๐ เซนติเมตร

ข้อ ๓๓ การวางระบบท่อก๊าซในสถานที่ใช้ก๊าซที่เป็นโรงงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน นอกจากต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานแล้ว ต้องปฏิบัติดังนี้

(๑) ต้องใช้ท่อเหล็กกล้าและปฏิบัติตามข้อ ๒๔ (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) (๑๓) และ (๑๔)

(๒) ให้ใช้ท่ออ่อนในระบบท่อก๊าซได้เฉพาะช่วงที่จำเป็นต้องให้ระบบท่อก๊าซมีการขยับ ตัวเพื่อความสะดวกในการติดตั้งเข้ากับเครื่องใช้ที่เกี่ยวกับก๊าซ หรือภาชนะบรรจุก๊าซ และต้อง อยู่ภายใต้ข้อกำหนด ดังนี้

(ก) ท่ออ่อนต้องเป็นชนิดที่ใช้กับก๊าซโดยเฉพาะ

(ข) ระบบท่อก๊าซที่มีความดันใช้งานตั้งแต่ ๐.๔๘ เมกาปาสกาลมาตรฐาน ขึ้นไปต้อง ติดตั้งลิ้นปิดเปิดที่สามารถควบคุมได้ในระยะใกล้ เพื่อป้องกันอุบัติเหตุเมื่อท่ออ่อนชำรุด

(ค) ระบบท่อก๊าซที่มีความดันใช้งานน้อยกว่า ๐.๔๘ เมกาปาสกาลมาตรฐาน ต้องติดตั้ง ลิ้นปิดเปิด

(๓) ต้องติดตั้งอุปกรณ์ปรับความดันชนิดที่ใช้กับก๊าซโดยเฉพาะที่ระบบท่อจ่ายก๊าซ

(๔) ระบบท่อก๊าซที่อยู่ระหว่างถังเก็บและจ่ายก๊าซและเครื่องทำไอ (vaporisers) ต้อง ติดตั้งลิ้นปิดเปิดไว้

(๕) เครื่องทำไอ (Vaporisers) ต้องเป็นชนิดที่ใช้กับก๊าซโดยเฉพาะ และต้องตั้งบนฐานรากที่มั่นคงแข็งแรง

ข้อ ๓๕ การวางระบบท่อก๊าซในสถานที่จำหน่ายอาหารที่ใช้ก๊าซ ซึ่งใช้ก๊าซจากถังก๊าซหุงต้มที่มีความจุรวมกันตั้งแต่ ๕๐๐ ลิตรขึ้นไป หรือจากถังก๊าซหุงต้มที่มีความจุรวมกันน้อยกว่า ๕๐๐ ลิตร แต่มีการตั้งถังก๊าซหุงต้มเป็นกลุ่มเพื่อการใช้ก๊าซโดยระบบท่อก๊าซ หรือจากถังเก็บและจ่ายก๊าซต้องปฏิบัติดังนี้

(๑) ต้องใช้ท่อเหล็กกล้าชนิดที่ใช้กับก๊าซโดยเฉพาะและจะเป็นชนิดที่มดตะเข็บหรือไม่มีตะเข็บก็ได้

(๒) ถ้าไม่ใช่ท่อเหล็กกล้าตาม (๑) แต่ใช้ท่อทองแดงแทน ต้องเป็นท่อทองแดงชนิดที่ใช้กับก๊าซโดยเฉพาะและไม่มีตะเข็บ แต่ถ้าเป็นท่อที่มดตะเข็บเฉพาะไอก๊าซผ่านและมีความดันของไอก๊าซไม่เกิน ๐.๔๘ เมกปาเสกาลมาตร หรือเป็นท่อที่วางไว้ภายในอาคารที่มดตะเข็บเฉพาะไอก๊าซผ่านและมีความดันของไอก๊าซไม่เกิน ๐.๑๔ เมกปาเสกาลมาตร จะเป็นชนิดที่มดตะเข็บก็ได้

(๓) ให้ใช้ท่ออ่อนในระบบท่อก๊าซได้เฉพาะช่วงที่จำเป็นต้องใช้ระบบท่อก๊าซมีการขยับตัวได้เพื่อความสะดวกในการติดตั้งเข้ากับเครื่องใช้ที่เกี่ยวกับก๊าซหรือภาชนะบรรจุก๊าซ และท่ออ่อนต้องเป็นชนิดที่ใช้กับก๊าซโดยเฉพาะ มีความยาวแต่ละช่วงไม่เกิน ๒.๐๐ เมตร การต่อท่ออ่อนต้องใช้ข้อต่อแบบเกลียวหรือการต่อแบบใช้หน้าแปลน เว้นแต่ท่ออ่อนช่วงที่มีความดันน้อยกว่า ๐.๐๐๗ เมกปาเสกาลมาตร จะใช้เข็มขัดรัดข้อต่อแบบโลหะก็ได้

(๔) การต่อท่อต้องกระทำโดยวิธีเชื่อม หรือวิธีอื่นที่กรมโยธาธิการกำหนด

(๕) ต้องไม่ฝังท่อก๊าซไว้ในพื้นหรือผนัง ถ้าวางท่อก๊าซทะลุผ่านพื้นหรือผนังต้องวางในปลอกที่ฝังไว้ในพื้นหรือผนังดังกล่าว

(๖) ต้องติดตั้งอุปกรณ์ปรับความดันที่ถังก๊าซหุงต้มหรือถังเก็บและจ่ายก๊าซและที่ระบบท่อก๊าซจ่ายก๊าซ อุปกรณ์ปรับความดันต้องเป็นชนิดที่ใช้กับก๊าซโดยเฉพาะ

(๗) ต้องติดตั้งกลอุปกรณ์นิรภัยแบบระบายที่ท่อก๊าซที่อยู่ระหว่างลิ้นปิดเปิดสองตัวด้วย

(๘) เมื่อติดตั้งระบบท่อก๊าซเสร็จแล้วและก่อนเริ่มใช้งาน ต้องทดสอบระบบท่อก๊าซทั้งหมดด้วยความดันไม่น้อยกว่าหนึ่งเท่าครึ่งของความดันใช้งาน โดยรักษาความดันที่ใช้ทดสอบให้คงที่ไว้ไม่น้อยกว่าสามสัปดาห์จนเป็นที่แน่นอนว่าระบบท่อก๊าซไม่รั่วจึงจะเริ่มใช้งานได้

ข้อ ๓๕ ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบรรจุก๊าซ ต้องควบคุมดูแลให้สถานบรรจุก๊าซ
ลานบรรจุก๊าซ หรือสถานบริการที่ตนประกอบกิจการบรรจุก๊าซ มีระบบท่อก๊าซและการติดตั้ง
อุปกรณ์ถูกต้องและครบถ้วนตามที่กำหนดในหมวดนี้

ข้อ ๓๖ เจ้าของและผู้ครอบครองสถานที่ใช้ก๊าซหรือสถานที่จำหน่ายอาหารที่ใช้ก๊าซ
ต้องควบคุมดูแลให้สถานที่ใช้ก๊าซหรือสถานที่จำหน่ายอาหารที่ใช้ก๊าซของตนเป็นเจ้าของหรือผู้ครอบ
ครองมีระบบท่อก๊าซและการติดตั้งอุปกรณ์ต่าง ๆ ถูกต้องและครบถ้วนตามที่กำหนดในหมวดนี้

หมวด ๖

ภาชนะบรรจุก๊าซ

ข้อ ๓๗ ภาชนะบรรจุก๊าซมี ๖ ชนิด ดังนี้

- (๑) กระป๋องก๊าซ
- (๒) ถังก๊าซหุงต้ม
- (๓) ถังก๊าซรถยนต์
- (๔) ถังก๊าซเรือยนต์
- (๕) ถังเก็บและจ่ายก๊าซ
- (๖) ถังขนส่งก๊าซ

ข้อ ๓๘ กระป๋องก๊าซต้องเป็นภาชนะที่บรรจุก๊าซได้ไม่เกิน ๑ ลิตร และทนความดัน
สูงสุดไม่น้อยกว่า ๒.๑๕ เท่าของความดันใช้งาน แต่ต้องไม่น้อยกว่า ๑.๕๒ เมกาปาสกาลมาตร

ข้อ ๓๙ ถังก๊าซหุงต้มต้องเป็นภาชนะที่บรรจุก๊าซไม่เกิน ๕๐๐ ลิตร และต้องมีขนาด
ลักษณะและอุปกรณ์นิรภัย ตามที่กำหนดในมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมถังก๊าซปิโตรเลียมเหลว
ที่กระทรวงอุตสาหกรรมประกาศกำหนดตามกฎหมายว่าด้วยมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม และ
ต้องมีข้อความ "อันตราย ห้ามกลิ้ง ห้ามกระแทก" เขียนไว้ที่ตัวถังถังก๊าซหุงต้ม

ข้อ ๔๐ ผู้จำหน่ายก๊าซที่บรรจุในถังก๊าซหุงต้มชนิดที่อาจติดตั้งเตาแก๊สที่ส่วนบนของ
ถังได้ ต้องติดตั้งอุปกรณ์ปรับความดันไว้ที่ถังก๊าซหุงต้มด้วย

ข้อ ๔๑ ผู้ขนส่งถังก๊าซ หุงต้ม ต้องขนส่งด้วยความระมัดระวัง ห้ามกลิ้งหรือกระแทกถัง

ข้อ ๔๒ ถังก๊าซรถยนต์ต้องเป็นภาชนะที่บรรจุก๊าซได้ไม่เกิน ๑๑๐ ลิตร สำหรับใช้กับรถยนต์ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ หรือไม่เกิน ๑๕๐ ลิตร สำหรับใช้กับรถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก และต้องมีขนาด ลักษณะ และอุปกรณ์นิรภัย ตามที่กำหนดในมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมก๊าซปิโตรเลียมเหลว สำหรับรถยนต์สันดาปภายในที่กระทรวงอุตสาหกรรมประกาศกำหนด ตามกฎหมายว่าด้วยมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

ข้อ ๔๓ ถังก๊าซเรือยนต์ต้องมีขนาด ลักษณะ และอุปกรณ์นิรภัย ตามที่กำหนดในมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมถังก๊าซปิโตรเลียมเหลว สำหรับเรือยนต์สันดาปภายในที่กระทรวงอุตสาหกรรมประกาศกำหนด ตามกฎหมายว่าด้วยมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

ข้อ ๔๔ ถังเก็บและจ่ายก๊าซต้องเป็นภาชนะที่มีขนาดและลักษณะ ดังนี้

- (๑) ใช้บรรจุก๊าซได้เกิน ๕๐๐ ลิตร
- (๒) ตัวถังเก็บและจ่ายก๊าซชนิดที่มีรอยตะเข็บต้องเชื่อมตะเข็บด้วยไฟฟ้า
- (๓) เป็นถังที่ทำด้วยเหล็กที่มีความเค้นประลัย (ultimate stress) ไม่น้อยกว่าสี่เท่าของความเค้นที่เกิดขึ้น (allowable stress) เนื่องจากความดันใช้งานสูงสุดของก๊าซภายในถัง และไม่มีรอยแตกร้าวหรือส่วนบกพร่องอื่น ๆ ที่อาจทำให้เกิดอันตรายได้

(๔) เป็นถังที่คำนวณออกแบบไว้กับความดันของก๊าซได้ไม่น้อยกว่า ๑.๖๒๕ เมกา-ปาสกาลมาตร

(๕) ถังเก็บและจ่ายก๊าซที่ได้เจาะแล้ว ต้องเสริมความมั่นคงแข็งแรงตรงที่เจาะให้เพียงพอ และเกลียวของรอยเจาะต้องเป็นแบบเกลียวเร็ว มีขนาดตามเกณฑ์คุณภาพมาตรฐานของสถาบันที่เชื่อถือได้หรือเป็นเกลียวตรงซึ่งกันเกลียวกันอย่างสนิทไม่น้อยกว่าสี่เกลียว และต้องทนแรงเฉือนได้ไม่น้อยกว่าสิบเท่าของความดันที่ใช้ทดสอบถังเก็บและจ่ายก๊าซ และต้องมีวัตถุกันก๊าซรั่วที่แน่นอนหา

(๖) ส่วนประกอบที่นำมาใช้ติดหรือต่อกับถังเก็บและจ่ายก๊าซต้องไม่ทำให้ถังเก็บและจ่ายก๊าซรั่วได้

(๗) การต่อท่อหรืออุปกรณ์ต่าง ๆ เข้ากับถังเก็บและจ่ายก๊าซต้องมีฉนวนปิดเปิดซึ่งอยู่ใกล้กับถังเก็บและจ่ายก๊าซมากที่สุด

(๘) ผิวภายนอกของถังเก็บและจ่ายก๊าซแบบเหนือพื้นดินต้องทาสีรองพื้นกันสนิมไม่น้อยกว่าสองครั้ง แล้วทาสีทับหน้าด้วยสีลดความร้อนจากภายนอกไม่น้อยกว่าสองครั้ง

(๙) ผิวภายนอกของถังเก็บและจ่ายก๊าซแบบกลมต้องทาสีด้วยวัสดุป้องกันการผุกร่อน เช่น ฟลีนท์โค้ทหรือยางเอสฟัลท์ หรือวัสดุอื่นที่ใช่แทนกันได้ไม่น้อยกว่าสองครั้ง

(๑๐) ตัวถังเก็บและจ่ายก๊าซไม่ว่าจะเป็นถังเก็บและจ่ายก๊าซแบบเหนือพื้นดินหรือถังเก็บและจ่ายก๊าซแบบกลม ต้องยึดแน่นกับฐานถังเก็บและจ่ายก๊าซ และฐานถังเก็บและจ่ายก๊าซต้องยึดแน่นกับเสารับถังเก็บและจ่ายก๊าซ หรือฐาน รวกถังเก็บและจ่ายก๊าซ ในลักษณะที่ไม่อาจเคลื่อนหรือลอยตัวได้ และเสารับถังเก็บและจ่ายก๊าซและฐานรวกถังเก็บและจ่ายก๊าซต้องมีความมั่นคงแข็งแรงเพียงพอที่จะรับน้ำหนักถังเก็บและจ่ายก๊าซ และน้ำหนักของก๊าซ ในอัตราสูงสุดที่บรรจุอยู่ในถังเก็บและจ่ายก๊าซนั้นได้

(๑๑) ฐานถังเก็บและจ่ายก๊าซและเสารับถังเก็บและจ่ายก๊าซ ต้องทำด้วยวัสดุทนไฟที่สามารถทนความร้อนที่อุณหภูมิ ๖๐๐ องศาเซลเซียส ได้ไม่น้อยกว่าสองชั่วโมง

(๑๒) ถังเก็บและจ่ายก๊าซแบบเหนือพื้นดินและถังเก็บและจ่ายก๊าซแบบกลมของสถานบริการต้องเป็นถังเก็บและจ่ายก๊าซที่มีความจุไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ ลิตร

(๑๓) ถังเก็บและจ่ายก๊าซแบบเหนือพื้นดิน ต้องมีระบบท่อลดความดันเพื่อลดอุณหภูมิของผิวถังเก็บและจ่ายก๊าซ

ข้อ ๔๕ การเชื่อมถังเก็บและจ่ายก๊าซต้องปฏิบัติดังนี้

(๑) การเชื่อมตามแนวรอยตัวถังเก็บและจ่ายก๊าซต้องเชื่อมด้วยไฟฟ้าแบบต่อชนแบบชนเกลย หรือแบบเกลยซึ่งมีระยะเกลยไม่น้อยกว่าสี่เท่าของความหนาของผนังถังคานวณออกแบบไว้

(๒) การเชื่อมตะเข็บตามแนวยาวผนังถังเก็บและจ่ายก๊าซต้องเชื่อมด้วยไฟฟ้า โดยมีการต่อแบบต่อชนด้วยเครื่องเชื่อมอัตโนมัติ และเมื่อเชื่อมแล้วรอยตะเข็บตามแนวยาวต้องละลายเป็นเนื้อเดียวกันกับผนังถังเก็บและจ่ายก๊าซตลอดแนว โดยไม่มีรอยเว้าแหว่งที่ผนังถังเก็บและจ่ายก๊าซหรือเป็นแอ่งตามขอบ

(๓) ส่วนประกอบที่จะนำมาเชื่อมเข้ากับถังเก็บและจ่ายก๊าซ ต้องเป็นเหล็กชนิดที่เชื่อมด้วยไฟฟ้าได้ และมีส่วนประกอบของคาร์บอนไม่เกินร้อยละ ๐.๒๕

ข้อ ๔๖ ถังเก็บและจ่ายก๊าซต้องมีอุปกรณ์กับถังเก็บและจ่ายก๊าซอย่างน้อยดังนี้

- (๑) ข้อต่อที่อรับและท่อจ่ายก๊าซ
- (๒) ข้อต่อท่อสำหรับระบายของเหลวออก
- (๓) เครื่องวัดความดัน
- (๔) เครื่องวัดระดับก๊าซ
- (๕) กลออุปกรณ์นิรภัยแบบระบาย
- (๖) ฝาครอบหรือโครงกำบังอุปกรณ์ตาม (๓) (๔) และ (๕)

ในกรณีที่เป็นถังเก็บและจ่ายก๊าซแบบกลม ต้องมีท่อ (Man Mole) ต่อจากถังออกมาภายนอกหรือเหนือวาล์วสุญญากาศเพื่อติดตั้งอุปกรณ์ตาม (๓) (๔) (๕) (๖) และอุปกรณ์อื่น ๆ ตามที่เหมาะสม

ข้อ ๔๗ การติดตั้งอุปกรณ์เข้ากับถังเก็บและจ่ายก๊าซ ต้องปฏิบัติดังนี้

- (๑) ต้องมีฉนวนปิดเปิดข้อต่อหรือระหว่างข้อต่อกับท่อ
- (๒) ต้องมีฉนวนป้องกันก๊าซไหลกลับที่ท่อรับก๊าซเข้าถัง
- (๓) การต่อท่อจ่ายไอก๊าซที่มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางเกิน ๘ มิลลิเมตร หรือท่อจ่ายก๊าซที่มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางเกิน ๓ มิลลิเมตร จากถังเก็บและจ่ายก๊าซต้องมีฉนวนคลุมการไหลหรือฉนวนปิดเปิดที่ทำการควบคุมการไหลได้ในระยะไกลเมื่อท่อจ่ายก๊าซยาว

(๔) การติดตั้งและอุปกรณ์นิรภัยแบบระบายสำหรับถังเก็บและจ่ายก๊าซมีความจุเกิน ๗,๖๐๐ ลิตร ต้องมีท่อสำหรับให้ก๊าซระบายขึ้นข้างบนสูงไม่น้อยกว่า ๒.๐๐ เมตร จากส่วนบนของถังเก็บและจ่ายก๊าซสำหรับถังเก็บและจ่ายก๊าซแบบเหนือพื้นดิน หรือไม่น้อยกว่า ๔.๐๐ เมตรเหนือระดับพื้นดินสำหรับถังเก็บและจ่ายก๊าซแบบกลม สำหรับถังเก็บและจ่ายก๊าซแบบทุกขนาดในสถานบริการแม้จะมีความจุต่ำกว่า ๗,๖๐๐ ลิตร ต้องมีท่อดังกล่าวสูงไม่น้อยกว่า ๔.๐๐ เมตรเหนือระดับพื้นดิน

(๕) กลยุทธ์การประเมินภัยแบบระบบทุกตัวต้องมีชื่อ หรือตรา หรือเครื่องหมายการค้าของผู้ผลิตติดอยู่และต้องได้รับการทดสอบ (testing) ก่อนการติดตั้งหรือก่อนการใช้งาน และต้องทำการทดสอบทุกปีในวาระที่จะต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการบรรจุก๊าซ โดยมีแผ่นป้ายทမ်းชื่อ หรือตรา ของผู้ทดสอบ และวัน เดือน ปี ที่ทดสอบกลยุทธ์การประเมินภัยนั้นผูกติดไว้ และต้องมีหนังสือรับรองสมรรถภาพและรายละเอียดในการทดสอบด้วย

สำหรับทุกตัวต้องมีชื่อ หรือตรา หรือเครื่องหมายการค้าของผู้ผลิตติดอยู่ และต้องได้รับการทดสอบก่อนการใช้งาน และต้องทำการทดสอบตามวาระทမ်းการทดสอบและตรวจสอบ (testing and cramination) ถังเก็บและจ่ายก๊าซ โดยมีแผ่นป้ายทမ်းชื่อ หรือตรา ของผู้ทดสอบ และวัน เดือน ปี ที่ทดสอบถังนั้นผูกติดไว้ และต้องมีหนังสือรับรองสมรรถภาพและรายละเอียดในการทดสอบด้วย

เมื่อติดตั้งกลยุทธ์การประเมินภัยแบบระบบ และถังเข้ากับถังเก็บและจ่ายก๊าซแล้ว ต้องมีการทดสอบอีกครั้งหนึ่งพร้อมกับการทดสอบและตรวจสอบถังเก็บและจ่ายก๊าซ โดยมีชื่อหรือตรา ของผู้ทดสอบ วัน เดือน ปี ที่ทดสอบติดบนอุปกรณ์การประเมินภัยและถังนั้น หรือจะใช้ป้ายทမ်းชื่อ หรือตรา ของผู้ทดสอบ และวัน เดือน ปี ที่ทดสอบผูกติดไว้ก็ได้ และต้องมีหนังสือรับรองการทดสอบกำกับไว้ด้วย

ข้อ ๔๘. ถังขนส่งก๊าซจะต้องติดตั้งบนยานพาหนะที่ได้รับอนุญาตให้ใช้เป็นยานพาหนะขนส่งก๊าซทางบกตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกเท่านั้น และการติดตั้งถังขนส่งก๊าซให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กรมโยธาธิการกำหนด

ข้อ ๔๙. ถังขนส่งก๊าซต้องเป็นภาชนะทမ်းขนาดและลักษณะดังนี้

(๑) มีขนาดและลักษณะตามข้อ ๔๔ (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) และ (๘)

(๒) ลักษณะและส่วนประกอบภายในของถังขนส่งก๊าซให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กรมโยธาธิการกำหนด

ข้อ ๕๐. การเชื่อมถังขนส่งก๊าซให้ปฏิบัติตามข้อ ๔๕

ข้อ ๕๑. ถังขนส่งก๊าซต้องมีอุปกรณ์ติดกับถังขนส่งก๊าซอย่างน้อย ดังนี้

(๑) มีอุปกรณ์ตามข้อ ๔๖ วรรคหนึ่ง

(๒) มลนควบคุมการไหลและลมนับเบตที่ทำการควบคุมได้ในระยะไกล เมื่อก่อจ่าย
ก๊าซไว้

การติดตั้งอุปกรณ์เข้ากับถังขนส่งก๊าซ ให้ปฏิบัติตามข้อ ๔๗ (๑) (๒) (๓) และ (๕)

ข้อ ๕๒. การวางระบบท่อก๊าซของยานพาหนะขนส่งก๊าซทางบก ต้องปฏิบัติตามนี้

(๑) ต้องใช้ท่อเหล็กกล้าชนิดที่ใช้กับก๊าซโดยเฉพาะและไม่มีตะเข็บ และต้องทาสีรอง
พ่นกันสนิมไม่น้อยกว่าสองครั้ง

(๒) ให้ใช้ท่ออ่อนในระบบท่อก๊าซได้เฉพาะช่วงที่จำเป็นต้องให้ระบบท่อก๊าซมีการขยับ
ตัวได้ และท่ออ่อนต้องเป็นชนิดที่ใช้กับก๊าซโดยเฉพาะ

(๓) การต่อท่อต้องกระทำโดยวิธีเชื่อม หรือวิธีอื่นตามที่กรมโยธาธิการกำหนด การ
ต่อท่อต้องต่อให้มรอยต่อชนิดที่ขยับตัวได้อยู่ด้วย และต้องจัดให้มีสายไฟฟ้าที่รอยต่อดังกล่าวเพื่อ
ให้กระแสไฟฟ้าไหลผ่านได้ตลอด ข้อต่อที่ใช้ต้องเป็นชนิดที่ใช้กับก๊าซโดยเฉพาะ

(๔) ท่อส่วนที่ก๊าซไหลผ่านและที่อยู่ระหว่างลมนับเบตสองตัว ต้องติดตั้งกลอุปกรณ์
นิรภัยแบบระบายไว้

(๕) ต้องติดตั้งลมนควบคุมการไหลที่ก่อก๊าซตามขนาดที่เหมาะสมกับขนาดท่อ

(๖) ต้องใช้เครื่องสูบลมชนิดที่ใช้กับก๊าซโดยเฉพาะ และเป็นชนิดที่หมดหรือสามารถ
ประกอบกลอุปกรณ์ควบคุมความดันในก่อก๊าซไม่ให้เกิดความดันสูงสุดที่ได้ออกแบบไว้

(๗) เมื่อดัดตั้งระบบท่อก๊าซเสร็จแล้ว และก่อนเริ่มบรรจุก๊าซลงในถังขนส่งก๊าซต้อง
ทดสอบระบบท่อก๊าซทั้งหมดด้วยความดันไม่น้อยกว่าหนึ่งเท่าครึ่งของความดันใช้งาน โดยรักษา
ความดันที่ใช้ทดสอบให้คงที่ไว้ไม่น้อยกว่าสามสิบนาทีจนเป็นที่แน่นอนว่าระบบท่อก๊าซไม่ว่างจะ
ทำการบรรจุก๊าซได้

ข้อ ๕๓. ผู้ผลิตถังก๊าซหุงต้มต้องผลิตถังก๊าซหุงต้มขนาด ลักษณะ และได้มาตรฐาน
ตามที่กำหนดในหมวดนี้

ข้อ ๕๔. ผู้ผลิตถังก๊าซรถยนต์หรือถังก๊าซเรือยนต์ต้องผลิตหรือสร้างถังก๊าซรถยนต์
หรือถังก๊าซเรือยนต์ทั้งหมดขนาด ลักษณะ และได้มาตรฐานตามที่กำหนดในหมวดนี้

ข้อ ๕๕. ผู้ผลิตถังเก็บและจ่ายก๊าซหรือถังขนส่งก๊าซต้องผลิตหรือสร้างถังเก็บและจ่าย
ก๊าซ หรือถังขนส่งก๊าซทั้งหมดขนาด ลักษณะ และได้มาตรฐานและคามวิธีการที่กำหนดในหมวดนี้

ข้อ ๕๖. เจ้าของและผู้ครอบครองถังเก็บและจ่ายก๊าซหรือถังขนส่งก๊าซต้องตรวจสอบการติดตั้งอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ถังเก็บและจ่ายก๊าซหรือถังขนส่งก๊าซให้ถูกต้องและครบถ้วนตามที่กำหนดในหมวดนี้

ข้อ ๕๗. เจ้าของและผู้ครอบครองยานพาหนะขนส่งก๊าซทางบกต้องตรวจสอบการติดตั้งถังขนส่งก๊าซบนยานพาหนะขนส่งก๊าซทางบก และระบบท่อก๊าซของยานพาหนะขนส่งก๊าซทางบกให้ถูกต้องและครบถ้วนตามที่กำหนดในหมวดนี้

หมวด ๗

หลักเกณฑ์และวิธีการทดสอบและตรวจสอบภาชนะบรรจุก๊าซ

ข้อ ๕๘. เพื่อประโยชน์ในการทดสอบหรือทดสอบและตรวจสอบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่ใช้ตามกฎกระทรวงนี้ ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมชนิดใดที่กระทรวงอุตสาหกรรมได้ประกาศกำหนดมาตรฐานตามกฎหมายว่าด้วยมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมไว้แล้ว ให้ใช้ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมชนิดที่มีคุณภาพตามมาตรฐานนั้น หรือผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมชนิดที่มีคุณภาพตามมาตรฐานอื่นที่กระทรวงอุตสาหกรรม รับรองว่าเทียบเท่าหรือใช้แทนได้

ข้อ ๕๙. ในการทดสอบหรือทดสอบและตรวจสอบถังก๊าซหุงต้ม ถังเก็บและจ่ายก๊าซ ถังขนส่งก๊าซ ระบบท่อก๊าซ และอุปกรณ์ตามกฎหมายว่าด้วยมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนี้ ถ้าการทดสอบและตรวจสอบมิได้กระทำโดยส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ ผู้ทดสอบและตรวจสอบจะต้องมีคุณสมบัติและคุณวุฒิตามที่กรมโยธาธิการกำหนด และต้องได้รับใบรับรองจากกรมโยธาธิการให้เป็นผู้ทดสอบและตรวจสอบ

ข้อ ๖๐. ก่อนบรรจุก๊าซลงในกระป๋องก๊าซ ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบรรจุก๊าซต้องทำการทดสอบและตรวจสอบกระป๋องก๊าซให้เป็นไปตามข้อ ๓๘ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการทดสอบและตรวจสอบกระป๋องก๊าซที่กรมโยธาธิการกำหนด

ข้อ ๖๑. ก่อนบรรจุก๊าซลงในถังก๊าซหุงต้มที่ใช้แล้ว ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบรรจุก๊าซต้องจัดให้มีการตรวจสอบว่าถังก๊าซหุงต้มที่จะใช้บรรจุก๊าซมีขนาด ลักษณะ และอุปกรณ์นิรภัยตามที่กำหนดในข้อ ๓๕

ข้อ ๖๒. ถังเก็บและจ่ายก๊าซหรือถังขนส่งก๊าซที่ผลิตขึ้นใหม่หรือสร้างขึ้นใหม่ ผู้ผลิตต้องจัดให้มีการทดสอบและตรวจสอบด้วยกรรมวิธีที่ไม่ทำลายสภาพเดิมของถัง (Nondestructive examination) โดยผู้ซึ่งได้รับใบรับรองให้เป็นผู้ทดสอบและตรวจสอบตามข้อ ๕๘

ก่อนบรรจุก๊าซลงในถังเก็บและจ่ายก๊าซหรือถังขนส่งก๊าซที่ผ่านการทดสอบและตรวจสอบตามวรรคหนึ่ง เจ้าของและผู้ครอบครองถังเก็บและจ่ายก๊าซหรือถังขนส่งก๊าซต้องจัดให้มีการทดสอบและตรวจสอบถังเก็บและจ่ายก๊าซหรือถังขนส่งก๊าซอีกครั้งหนึ่ง โดยใช้ความดันไฮดรอลิก ๑.๕ เท่าของความดันที่ใช้คำนวณออกแบบถัง และรักษาความดันที่ใช้ทดสอบให้คงที่ไว้ไม่น้อยกว่า ๓๐ นาที เพื่อให้การขยายตัวเกิดขึ้นอย่างเต็มที่และต้องไม่ปรากฏส่วนบกพร่องใด ๆ ของถังที่อาจทำให้เกิดอันตรายได้

การทดสอบและตรวจสอบตามวิธีระบุไว้ในวรรคหนึ่งและวรรคสองจะใช้วิธีอื่นที่กรมโยธาธิการเห็นชอบก็ได้

ข้อ ๖๓. เมื่อใช้ถังเก็บและจ่ายก๊าซหรือถังขนส่งก๊าซที่ได้ผ่านการทดสอบและตรวจสอบตามข้อ ๖๒ ครบ ๖ ปี นับแต่วันที่ได้ทดสอบและตรวจสอบครั้งแรก เจ้าของและผู้ครอบครองถังเก็บและจ่ายก๊าซหรือถังขนส่งก๊าซต้องจัดให้มีการทดสอบและตรวจสอบตามข้อ ๖๒ อีกทุก ๆ ๕ ปี หลังจากนั้น

ถังเก็บและจ่ายก๊าซหรือถังขนส่งก๊าซที่ไม่เคยได้รับการทดสอบและตรวจสอบตามข้อ ๖๒ เจ้าของและผู้ครอบครองถังเก็บและจ่ายก๊าซหรือถังขนส่งก๊าซต้องจัดให้มีการทดสอบและตรวจสอบถังเก็บและจ่ายก๊าซหรือถังขนส่งก๊าซนั้นตามข้อ ๖๒ ก่อนบรรจุก๊าซลงในถังเก็บและจ่ายก๊าซหรือถังขนส่งก๊าซ และต้องจัดให้มีการทดสอบและตรวจสอบตามข้อ ๖๒ อีกทุก ๆ ห้าปีหลังจากนั้น

ในการต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการบรรจุก๊าซประจำปีทุกครั้งต้องตรวจสอบถังเก็บและจ่ายก๊าซหรือถังขนส่งก๊าซด้วยกรรมวิธีตรวจพินิจด้วยสายตา (Visual Inspection) หากพบว่าถังเก็บและจ่ายก๊าซหรือถังขนส่งก๊าซมีรอยตำหนิหรือบกพร่องอันอาจทำให้เกิดอันตรายจากการบรรจุก๊าซ เจ้าของและผู้ครอบครองถังเก็บและจ่ายก๊าซหรือถังขนส่งก๊าซต้องจัดให้มีการทดสอบและตรวจสอบถังเก็บและจ่ายก๊าซหรือถังขนส่งก๊าซนั้นตามข้อ ๖๒

ข้อ ๖๔. ห้ามเจ้าของและผู้ครอบครองถังเก็บและจ่ายก๊าซหรือถังขนส่งก๊าซใช้ถังเก็บและจ่ายก๊าซหรือถังขนส่งก๊าซที่มีการซ่อมส่วนชำรุดของตัวถัง หรือถังเก็บและจ่ายก๊าซหรือถัง

ขนส่งก๊าซที่กระทรวงสงหามใช้ จนกว่าจะได้รับการซ่อมและมีคุณลักษณะตามที่ระบุไว้ในข้อ ๔๔ หรือข้อ ๔๕ แล้วแต่กรณี และได้จัดให้มีการทดสอบและตรวจสอบตามข้อ ๖๒ และกรมโยธาธิการได้ให้ความเห็นชอบแล้ว แต่ถ้าเป็นถังเก็บและจ่ายก๊าซหรือถังขนส่งก๊าซที่ถูกเพลิงไหม้ แม้จะได้รับการซ่อมแล้วเจ้าของและผู้ครอบครองถังเก็บและจ่ายก๊าซหรือถังขนส่งก๊าซดังกล่าวจะนำมาใช้บรรจุก๊าซอีกไม่ได้

ข้อ ๖๕. การทดสอบและตรวจสอบตามข้อ ๖๒ ข้อ ๖๓ และข้อ ๖๔ ต้องกระทำต่อหน้านายตรวจ และผลการคำนวณและหรือผลการทดสอบและตรวจสอบดังกล่าวต้องได้รับความเห็นชอบจากกรมโยธาธิการ

หมวด ๘

เครื่องหมายที่ต้องแสดงบนภาชนะบรรจุก๊าซ

ข้อ ๖๖. ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบรรจุก๊าซต้องจัดใหม่หรือตราหรือเครื่องหมายการค้าของตนติดอยู่ที่กระป๋องก๊าซในที่ที่เห็นได้ง่าย พร้อมทั้งข้อความแสดงความจริงของกระป๋องก๊าซ น้ำหนักสุทธิ ปริมาณของก๊าซ ความดันของก๊าซในกระป๋องก๊าซ และความดันสูงสุดไว้ที่กระป๋องก๊าซด้วย และต้องทำเครื่องหมายอันตรายตามที่กำหนดท้ายกฎกระทรวงนี้ไว้ที่กระป๋องก๊าซในที่ที่เห็นได้ชัดเจน

ข้อ ๖๗. ผู้ผลิตถังก๊าซหุงต้มหรือผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบรรจุก๊าซสำหรับถังก๊าซหุงต้มที่ใช้แล้ว ต้องจัดใหม่เครื่องหมายและข้อความตามที่กำหนดในวรรคสองโดยแสดงไว้ที่ตัวถัง

ลักษณะของเครื่องหมายและข้อความที่ต้องระบุไว้ในเครื่องหมายตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมถังก๊าซบีโตรเลียมเหลวที่กระทรวงอุตสาหกรรมประกาศกำหนดตามกฎหมายว่าด้วยมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

ข้อ ๖๘. ถังเก็บและจ่ายก๊าซแบบเหนือพื้นดินหรือถังขนส่งก๊าซต้องมีแผ่นป้ายทำด้วยโลหะที่ข้อความตามที่กำหนดในวรรคสองติดไว้ที่ตัวถัง สำหรับถังเก็บและจ่ายก๊าซแบบกลมให้ติดแผ่นป้ายที่ข้อความตามที่กำหนดในวรรคสองไว้ที่ส่วนประกอบของถังเก็บและจ่ายก๊าซที่อยู่เหนือระดับพื้นดิน

แผ่นป้ายตามวรรคหนึ่งต้องแสดงรายละเอียดดังนี้

(๑) มาตรฐานและหมายเลขมาตรฐานที่ใช้ในการ ออกแบบ ถังเก็บ และจ่ายก๊าซ หรือถึง
ชนส่งก๊าซ

(๒) ชื่อ หรือตรา หรือเครื่องหมายการค้าของผู้ผลิตถังเก็บและจ่ายก๊าซหรือถึงชนส่ง
ก๊าซ

(๓) ชื่อ หรือตรา หรือเครื่องหมายการค้าของผู้ค้ำประกันตามกฎหมายว่าด้วยค้ำประกันเชอ
เพลิง

(๔) ชื่อ หรือตรา ของผู้ทดสอบและตรวจสอบคุณภาพถังเก็บและจ่ายก๊าซหรือถึงชน-
ส่งก๊าซ

(๕) วัน เดือน ปี ทดสอบและตรวจสอบ

(๖) ความดันใช้งานและความดันสูงสุด อุณหภูมิปลอดภัยสูงสุดและต่ำสุดที่ใช้ใน
การคำนวณออกแบบถังเก็บและจ่ายก๊าซหรือถึงชนส่งก๊าซ

(๗) ความจุสุทธิของถังเก็บและจ่ายก๊าซหรือถึงชนส่งก๊าซ

(๘) นำหนักของถังเปล่ารวมทั้งส่วนประกอบที่ติดอยู่กับถัง

(๙) นำหนักสุทธิและปริมาตรของก๊าซที่จะบรรจุได้

(๑๐) วัน เดือน ปี ที่ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบรรจุก๊าซจากกรมโยธาธิการ

นอกจากการติดแผ่นป้ายที่ข้อความตามที่กำหนดในวรรคสองแล้ว ให้เจ้าของและผู้
ครอบครองถังเก็บและจ่ายก๊าซหรือถึงชนส่งก๊าซจัดทำใหม่การเขียนคำว่า “ก๊าซไวไฟ” ด้วยตัวอักษร
สีแดงบนพื้นสีขาว มีขนาดที่เห็นได้ชัดเจนและอ่านได้ง่ายในระยะ ๒๕ เมตร ไว้ที่ด้านข้างของ
ตัวถังทั้งสองด้านสำหรับถังเก็บและจ่ายก๊าซแบบเหนือพื้นดินหรือถึงชนส่งก๊าซ หรือบนป้ายที่
ติดไว้ที่บริเวณที่ติดตั้งอุปกรณ์ของถังเก็บและจ่ายก๊าซแบบกลม

การติดแผ่นป้ายถังเก็บและจ่ายก๊าซหรือถึงชนส่งก๊าซ ต้องไม่ทำให้เสียความมั่นคง
แข็งแรง แต่ตัวถังเก็บและจ่ายก๊าซหรือถึงชนส่งก๊าซ

ข้อ ๖๙. เมื่อได้ติดแผ่นป้ายตามข้อ ๖๘ และก่อนบรรจุก๊าซลงในถังเก็บและจ่ายก๊าซ
หรือถึงชนส่งก๊าซ เจ้าของและผู้ครอบครองถังเก็บและจ่ายก๊าซหรือถึงชนส่งก๊าซต้องยื่นคำขอต่อ
กรมโยธาธิการ ให้กรมโยธาธิการออกหมายเลขประจำถังเก็บและจ่ายก๊าซหรือถึงชนส่งก๊าซไว้บน

ตัวถัง และชั้นตะเบ็นบนหมายเลขประจำถังเก็บและจ่ายก๊าซหรือถังขนส่งก๊าซไว้เพื่อประโยชน์ในการทดสอบและตรวจสอบต่อไป

ข้อ ๗๐. ในกรณีที่ตรวจพบว่าหมายเลขประจำถังเก็บและจ่ายก๊าซหรือถังขนส่งก๊าซชำรุด เลอะเลือน หรืออ่านได้ไม่ชัดเจน ให้นายควรวมอำนาจสั่งห้ามเจ้าของและผู้ครอบครองถังเก็บและจ่ายก๊าซหรือถังขนส่งก๊าซใช้ตั้งนั้นจนกว่าจะได้จัดให้มีการทดสอบและตรวจสอบใหม่ตามวิธีการที่ระบุไว้ในข้อ ๖๒ วรรคหนึ่ง และหรือวรรคสอง แล้วแต่กรณี และได้คอกหมายเลขประจำถังเก็บและจ่ายก๊าซหรือถังขนส่งก๊าซใหม่บนตัวถังแล้ว

เจ้าของและผู้ครอบครองถังเก็บและจ่ายก๊าซหรือถังขนส่งก๊าซต้องรักษารายละเอียดบนแผ่นป้ายตามข้อ ๖๘ ให้อยู่ในสภาพที่อ่านได้ชัดเจน ถ้ารายละเอียดนั้นชำรุด เลอะเลือน หรืออ่านได้ไม่ชัดเจน เจ้าของและผู้ครอบครองถังเก็บและจ่ายก๊าซหรือขนส่งก๊าซต้องแก้ไขรายละเอียดนั้นให้อยู่ในสภาพที่อ่านได้ชัดเจนโดยเร็ว

ข้อ ๗๑. เจ้าของและผู้ครอบครองถังเก็บและจ่ายก๊าซหรือถังขนส่งก๊าซต้องจัดให้มีการติดตั้งแผ่นป้ายทำด้วยโลหะที่ตัวถังสำหรับถังเก็บและจ่ายก๊าซแบบเหนือพื้นดินหรือถังขนส่งก๊าซหรือที่ส่วนประกอบของถังเก็บและจ่ายก๊าซที่อยู่เหนือระดับพื้นดินสำหรับถังเก็บและจ่ายก๊าซแบบกลบ แผ่นป้ายโลหะนั้นต้องมีข้อความและรายละเอียดตามที่กำหนดในหมวดนี้

หมวด ๙

ขนาดส่วนบรรจุและวิธีบรรจุก๊าซในภาชนะบรรจุก๊าซ

ข้อ ๗๒. การบรรจุก๊าซลงในภาชนะบรรจุก๊าซจะต้องไม่เกินอัตราส่วน ดังต่อไปนี้

(๑) การบรรจุก๊าซลงในกระป๋องก๊าซ ถังก๊าซรถยนต์ ถังก๊าซเรือยนต์ ถังเก็บและจ่ายก๊าซ หรือถังขนส่งก๊าซ ให้บรรจุได้ไม่เกินร้อยละ ๘๕ ของความจุของกระป๋องก๊าซ ถังก๊าซรถยนต์ ถังก๊าซเรือยนต์ ถังเก็บและจ่ายก๊าซ หรือถังขนส่งก๊าซ แล้วแต่กรณี

(๒) การบรรจุก๊าซลงในถังก๊าซหุงต้ม ให้บรรจุตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมว่าด้วยถังก๊าซปิโตรเลียมเหลวที่กระทรวงอุตสาหกรรมประกาศกำหนดตามกฎหมายว่าด้วยมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

ข้อ ๗๓. การบรรจุก๊าซลงในกระป๋องก๊าซต้องกระทำภายในสถานบรรจุก๊าซหรือลานบรรจุก๊าซ ซึ่งมีลักษณะและระยะปลอดภัยตามที่กำหนดในกฎกระทรวงนี้ ห้ามบรรจุก๊าซลงในกระป๋องก๊าซภายในสถานบริการ และต้องปฏิบัติตามนี้

(๑) ใช้กระป๋องก๊าซที่ยังไม่เคยใช้บรรจุก๊าซและได้ผ่านการทดสอบและตรวจสอบตามข้อ ๖๐ แล้ว

(๒) ก่อนบรรจุก๊าซลงในกระป๋องก๊าซต้องทำความสะอาดไม่ให้มีน้ำหรือสิ่งใด ๆ ตกค้างอยู่ในกระป๋องก๊าซ และต้องสูบอากาศออกหรือใช้ก๊าซไล่อากาศออกก่อน

(๓) เมื่อบรรจุแล้วต้องตรวจสอบสภาพของกระป๋องก๊าซและความถูกต้องของปริมาณก๊าซ

ข้อ ๗๔. การบรรจุก๊าซลงในถังก๊าซหุงต้มต้องกระทำภายในสถานบรรจุก๊าซหรือลานบรรจุก๊าซ ซึ่งได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบรรจุก๊าซตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการบรรจุก๊าซ ห้ามบรรจุก๊าซลงในถังก๊าซหุงต้มภายในสถานบริการ และต้องปฏิบัติดังนี้

(๑) การบรรจุก๊าซลงในถังก๊าซหุงต้มที่มีเครื่องหมายการค้าของผู้อื่น ต้องได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจากเจ้าของเครื่องหมายการค้านั้น และเจ้าของเครื่องหมายการค้าดังกล่าวได้แจ้งเป็นหนังสือให้กรมโยธาธิการทราบแล้ว

(๒) การบรรจุก๊าซลงในถังก๊าซหุงต้มใหม่ ต้องบรรจุลงในถังก๊าซหุงต้มที่ได้มาตรฐานตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมว่าด้วยถังก๊าซปิโตรเลียมเหลวที่กระทรวงอุตสาหกรรมประกาศกำหนดตามกฎหมายว่าด้วยมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

(๓) การบรรจุก๊าซลงในถังก๊าซหุงต้มที่ใช้แล้ว ต้องบรรจุลงในถังก๊าซหุงต้มที่ได้มาตรฐานตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมว่าด้วยการใช้และการซ่อมบำรุงถังก๊าซปิโตรเลียมเหลวที่กระทรวงอุตสาหกรรมประกาศกำหนด ตามกฎหมายว่าด้วยมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

(๔) ก่อนบรรจุก๊าซลงในถังก๊าซหุงต้มใหม่หรือถังก๊าซหุงต้มที่ซ่อมใหม่ ต้องทำความสะอาดไม่ให้มีน้ำหรือสิ่งใด ๆ ตกค้างอยู่ในถังก๊าซหุงต้ม และต้องสูบอากาศออกหรือใช้ก๊าซไล่อากาศออกก่อน

(๕) เมื่อบรรจุก๊าซแล้วต้องทดสอบและตรวจสอบว่าถังก๊าซหุงต้มและลนอยู่ในสภาพที่เรียบร้อย หรือไม่ โดยวิธีจมน้ำลงในน้ำ หรือวิธีอื่นที่กรมโยธาธิการเห็นชอบ

ข้อ ๗๕. การบรรจุก๊าซลงในถังก๊าซรถยนต์ หรือถังก๊าซเรือยนต์ ต้องกระทำภายในสถานบริการ ซึ่งได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบรรจุก๊าซตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการบรรจุก๊าซ ห้ามบรรจุก๊าซลงในถังก๊าซรถยนต์ หรือถังก๊าซเรือยนต์ภายในสถานบรรจุก๊าซหรือลานบรรจุก๊าซ และต้องปฏิบัติดังนี้

(๑) บรรจูก๊าซให้เฉพาะรถยนต์หรือเรือยนต์ที่ได้ผ่านการทดสอบและตรวจสอบส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์เกี่ยวกับการใช้ก๊าซจากส่วนราชการหรือเอกชนที่ได้รับอนุญาตจากส่วนราชการแล้ว

(๒) เมื่อบรรจุก๊าซแล้วให้แขวนท่อจ่ายก๊าซให้เรียบร้อย

ข้อ ๗๖. การบรรจูก๊าซลงในถังเก็บและจ่ายก๊าซต้องกระทำภายในสถานที่บรรจูก๊าซ ซึ่งได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบรรจูก๊าซตามกฎหมายนี้ หรือสถานที่เก็บก๊าซ แล้วแต่กรณี และต้องปฏิบัติดังนี้

(๑) ก่อนต่อหัวจ่ายก๊าซจากยานพาหนะขนส่งก๊าซทางบกเข้ากับท่อรับก๊าซของถังเก็บและจ่ายก๊าซ ต้องต่อสายดินของยานพาหนะขนส่งก๊าซทางบกนั้นให้ลงดิน และให้ต่อไว้ตลอดเวลาจนกว่าจะถอดหัวจ่ายก๊าซนั้นออก

(๒) เมื่อต่อหัวจ่ายก๊าซเข้ากับท่อรับก๊าซต้องตรวจว่าได้ต่อแน่นสนิทและไม่รั่ว และท่อจ่ายก๊าซจากยานพาหนะขนส่งก๊าซทางบกต้องเป็นชนิดที่ใช้กับก๊าซโดยเฉพาะ

(๓) ตรวจสนับปิดเปิดที่ปลายท่อรับก๊าซและที่ปลายท่อไอก๊าซไหลกลับ ซึ่งต้องปิดทันทีเมื่อบรรจูก๊าซเสร็จ

ข้อ ๗๗. การบรรจูก๊าซลงในถังขนส่งก๊าซต้องกระทำภายในสถานที่บรรจูก๊าซหรือลานบรรจูก๊าซ ซึ่งได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบรรจูก๊าซตามกฎหมายนี้ และต้องปฏิบัติดังนี้

(๑) ก่อนต่อหัวจ่ายก๊าซจากถังเก็บและจ่ายก๊าซเข้ากับท่อรับก๊าซของยานพาหนะขนส่งก๊าซทางบก ต้องต่อสายดินของระบบท่อก๊าซจากถังเก็บและจ่ายก๊าซนั้นให้ลงดิน และให้ต่อไว้ตลอดเวลาจนกว่าจะถอดหัวจ่ายก๊าซนั้นออก

(๒) เมื่อต่อหัวจ่ายก๊าซเข้ากับท่อรับก๊าซต้องตรวจว่าได้ต่อแน่นสนิทและไม่รั่ว และท่อจ่ายก๊าซของถังเก็บและจ่ายก๊าซต้องเป็นชนิดที่ใช้กับก๊าซโดยเฉพาะ

(๓) ตรวจสนับปิดเปิดที่ปลายท่อรับก๊าซและที่ปลายท่อไอก๊าซไหลกลับ ซึ่งต้องปิดทันทีเมื่อบรรจูก๊าซเสร็จ

ข้อ ๗๘. การบรรจูก๊าซจากยานพาหนะขนส่งก๊าซทางบกต้องบรรจุก๊าซลงในถังเก็บและจ่ายก๊าซเท่านั้น ห้ามบรรจูก๊าซจากยานพาหนะขนส่งก๊าซทางบกลงในกระป๋องก๊าซ ถังก๊าซหุงต้ม ถังก๊าซรถยนต์ ถังก๊าซเรือยนต์ หรือถังขนส่งก๊าซ

ในกรณีที่ยานพาหนะขนส่งก๊าซทางบกประสบอุบัติเหตุ หรือยานพาหนะขนส่งก๊าซทางบกไม่สามารถเคลื่อนที่ได้ และมีความจำเป็นต้องถ่ายก๊าซจากถังขนส่งก๊าซของยานพาหนะขนส่งก๊าซทางบกนั้น ให้ถ่ายก๊าซจากถังขนส่งก๊าซดังกล่าวไปยังถังขนส่งก๊าซของยานพาหนะขนส่งก๊าซทางบกคันอื่น ๆ ได้โดยปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กรมโยธาธิการกำหนด

ข้อ ๗๙. การถ่ายก๊าซจากยานพาหนะทุกชนิดที่บรรจุก๊าซซึ่งมีความจุตั้งแต่ ๕๐,๐๐๐ ลิตรขึ้นไปให้กระทำโดยทางท่อที่มีขนาดตามที่กรมโยธาธิการกำหนดไปยังถังเก็บและจ่ายก๊าซ และห้ามถ่ายลงยานพาหนะทุกชนิดโดยตรง เว้นแต่เป็นการถ่ายลงยานพาหนะทางน้ำที่มระวางขับน้ำตั้งแต่ ๓,๐๐๐ ตันกรอสส์ขึ้นไป

ข้อ ๘๐. การระบายก๊าซออกจากภาชนะบรรจุก๊าซเพราะบรรจุก๊าซเกินอัตราส่วนที่กำหนดไว้สำหรับภาชนะบรรจุก๊าซแต่ละขนาด หรือจากภาชนะบรรจุก๊าซที่ได้รับการบรรจุก๊าซแล้วเกิดรั่ว ต้องกระทำในที่โล่ง หรือในที่ที่อาจจะระบายก๊าซไปสู่ที่ปลอดภัยได้ทันที

ข้อ ๘๑. ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบรรจุก๊าซต้องควบคุมการบรรจุก๊าซให้เป็นไปตามที่กำหนดในหมวดนี้ และต้องใช้พนักงานที่ผ่านการฝึกอบรมการบรรจุก๊าซ และเป็นผู้ได้รับหนังสือรับรองและบัตรประจำตัวจากผู้ค้ำนํ้ามันซึ่งได้รับใบอนุญาตจากรัฐมนตรีตามกฎหมายว่าด้วยนํ้ามันเชื้อเพลิง หรือจากสถาบันที่กรมโยธาธิการเห็นชอบเป็นพนักงานบรรจุก๊าซ

การบรรจุก๊าซตามหมวดนี้ ต้องกระทำในเวลาทำการของสถานทีนั้น และต้องมีพนักงานบรรจุก๊าซคอยดูแลการบรรจุก๊าซตลอดเวลาที่มีการบรรจุ และพนักงานบรรจุก๊าซต้องติดบัตรประจำตัวไว้ที่อกเสื้อด้วย

การฝึกอบรมพนักงานบรรจุก๊าซ การออกหนังสือรับรองและบัตรประจำตัวตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามแบบ หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กรมโยธาธิการกำหนด

หมวด ๑๐

การตั้งและเก็บถังก๊าซหุงต้มและถังเก็บและจ่ายก๊าซ

ข้อ ๘๒. การตั้งถังก๊าซหุงต้มในบ้านจำหน่ายก๊าซ ต้องปฏิบัติดังนี้

- (๑) ต้องตั้งถังก๊าซหุงต้มในที่ที่จัดไว้สำหรับตั้งถังก๊าซหุงต้มโดยเฉพาะเท่านั้น

(๒) ในที่ติดตั้งถังก๊าซหุงต้มตาม (๑) ต้องจัดให้มีทางเดินเข้าออกด้านจำหน่ายก๊าซกว้างไม่น้อยกว่า ๑.๐๐ เมตร

(๓) ถังก๊าซหุงต้มต้องตั้งตรงให้ล้นเปิดเปิดอยู่ข้างบน ถ้าเป็นล้นเปิดแบบทอมป์ฝาครอบต้องปิดฝาครอบตลอดเวลา

(๔) ถังก๊าซหุงต้มที่มความจุไม่เกิน ๓๓ ลิตร หรือน้ำหนักถังไม่เกินถึงละ ๑๕ กิโลกรัม ให้ตั้งเป็นแถวเรียงชิดกันได้ทั้งทางกว้างและทางยาว ทางกว้างไม่เกินสามถึงและตั้งซ้อนกันได้ไม่เกินสามชั้น

(๕) ถังก๊าซหุงต้มที่มความจุเกิน ๓๓ ลิตร หรือน้ำหนักถังเกินถึงละ ๑๕ กิโลกรัม ให้ตั้งเป็นแถวเรียงชิดกันได้ทั้งทางกว้างและทางยาว ทางกว้างไม่เกินสี่ถึงและต้องไม่ตั้งถังก๊าซหุงต้มซ้อนกัน

(๖) ต้องตั้งถังก๊าซหุงต้มให้ห่างจากฝาหรือผนังไม่น้อยกว่า ๖๐ เซนติเมตร และห่างจากเชิงบันไดหรือประตูภายในอาคารที่ใช้เป็นร้านจำหน่ายก๊าซไม่น้อยกว่า ๑.๐๐ เมตร

ข้อ ๘๓. การเก็บก๊าซของร้านจำหน่ายก๊าซต้องมีปริมาณ ดังนี้

(๑) ร้านจำหน่ายก๊าซที่เป็นตึกแถวหรืออยู่ห่างจากอาคารอื่นไม่ถึง ๖.๐๐ เมตร ให้เก็บก๊าซได้มีปริมาณรวมกันไม่เกิน ๒,๐๐๐ ลิตรต่อหนึ่งร้านจำหน่ายก๊าซ

(๒) ร้านจำหน่ายก๊าซที่เป็นอาคารเอกเทศที่อยู่ห่างจากอาคารอื่นไม่น้อยกว่า ๖.๐๐ เมตร ให้เก็บก๊าซได้มีปริมาณรวมกันไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ ลิตรต่อหนึ่งร้านจำหน่ายก๊าซ

ข้อ ๘๔. การตั้งถังก๊าซหุงต้มในสถานที่ใช้ก๊าซ ต้องปฏิบัติดังนี้

(๑) ต้องตั้งถังก๊าซหุงต้มในที่จัดไว้สำหรับตั้งถังก๊าซหุงต้มโดยเฉพาะเท่านั้น

(๒) ต้องไม่ตั้งถังก๊าซหุงต้มซ้อนกัน

(๓) ต้องตั้งถังก๊าซหุงต้มไว้ในที่มการระบายอากาศหรือถ่ายเทอากาศได้ดี

(๔) ต้องมอุปกรณ์ขัดถังก๊าซหุงต้ม เพื่อไม่ให้ถังก๊าซหุงต้มเคลื่อนหรือล้ม

ข้อ ๘๕. การตั้งถังก๊าซหุงต้มในสถานที่จำหน่ายอาหารที่ใช้ก๊าซ ต้องปฏิบัติดังนี้

(๑) ให้ปฏิบัติตามความในข้อ ๘๔

(๒) ต้องไม่ตั้งถังก๊าซหุงต้มในห้องรับประทานอาหาร

(๓) ต้องไม่ติดตั้งก๊าซหุงต้มบนชั้นบันไดหรือในตำแหน่งที่กีดขวางทางเดิน

(๔) ถ้าติดตั้งก๊าซหุงต้มไว้เป็นกลุ่ม ต้องคงไว้ในที่ที่สามารถจะเข้าไปปิดหรือเปิดลิ้นของถังก๊าซหุงต้มได้สะดวก

ข้อ ๘๖. การเก็บก๊าซของสถานที่จำหน่ายอาหารที่ใช้ก๊าซซึ่งใช้ก๊าซจากถังก๊าซหุงต้ม ต้องมีปริมาณรวมกันไม่เกิน ๒,๐๐๐ ลิตร

ข้อ ๘๗. การติดตั้งก๊าซหุงต้มในโรงเก็บก๊าซ ให้ปฏิบัติตามข้อ ๘๒ (๑) (๓) (๔) (๕) และ (๖)

ข้อ ๘๘. การติดตั้งเก็บและจ่ายก๊าซในสถานที่บรรจุก๊าซหรือสถานที่เก็บก๊าซ ต้องปฏิบัติตาม

(๑) ต้องตั้งให้มีระยะห่างตามตารางที่กำหนดท้ายกฎกระทรวงนี้

(๒) ต้องไม่ติดตั้งเก็บและจ่ายก๊าซซ้อนกัน

(๓) ต้องไม่ติดตั้งเก็บและจ่ายก๊าซไว้ในห้องใต้ดิน

(๔) ถังเก็บและจ่ายก๊าซและภาชนะบรรจุน้ำมันเชื้อเพลิงที่มีจุตวามไม่ต่ำกว่า ๖๐ องศาเซลเซียส ต้องตั้งให้ห่างจากกันไม่น้อยกว่า ๖.๐๐ เมตร

(๕) บริเวณพื้นที่ใต้ถังเก็บและจ่ายก๊าซแบบเหนือพื้นดินต้องทำให้ลาดต่ำลงไปทางด้านใดด้านหนึ่งตามความเหมาะสม และต้องเทลอนกรวดหรือลาดด้วยยางแอสฟัลต์ให้เรียบ และภายในรัศมี ๖.๐๐ เมตร จากถังเก็บและจ่ายก๊าซ ต้องเป็นพื้นเรียบและอัดแน่น

(๖) บริเวณที่ติดตั้งเก็บและจ่ายก๊าซต้องมีรั้วโปร่งทำด้วยวัสดุทนไฟสูง ไม่น้อยกว่า ๑.๘๐ เมตร ล้อมรอบถังเก็บและจ่ายก๊าซ และรั้วต้องมีทางเข้าออกอย่างน้อยสองทาง อยู่ห่างกันไม่น้อยกว่า ๕.๐๐ เมตร ทางเข้าออกดังกล่าวต้องมีประตูโปร่งที่เปิดออกด้านนอก มีกุญแจชนิดที่สามารถเปิดออกจากภายในได้โดยไม่ต้องไขกุญแจ และปิดประตูตลอดเวลาที่ไม่มีการปฏิบัติงาน ถ้าเป็นถังเก็บและจ่ายก๊าซที่อยู่ในบริเวณโรงกลั่นน้ำมันปิโตรเลียม หรือในบริเวณคลังเก็บน้ำมันเชื้อเพลิง หรือคลังเก็บก๊าซ หรือในบริเวณสถานบริการที่บรรจุก๊าซให้แก่ยานพาหนะทางน้ำและทำการบรรจุก๊าซเข้าถังเก็บและจ่ายก๊าซโดยยานพาหนะขนส่งก๊าซทางน้ำจะไม่สร้างรั้วโปร่งล้อมรอบถังเก็บและจ่ายก๊าซก็ได้ เมื่อได้รับความเห็นชอบจากกรมโยธาธิการ

(๗) หัวท่อรับก๊าซของท่อรับก๊าซที่ไปสู่ถังเก็บและจ่ายก๊าซต้องห่างจากอาคารอื่นที่ไม่ใช่อาคารบริการของสถานบริการ จากอาคารที่ใช้บรรจุก๊าซของสถานบรรจุก๊าซ จากบริเวณพื้นที่สำหรับใช้บรรจุก๊าซของลานบรรจุก๊าซ หรือจากแนวเขตที่ดินของผู้อื่นในรัศมีไม่น้อยกว่า ๑๐.๐๐ เมตร

ถ้าหัวท่อรับก๊าซอยู่ห่างจากอาคารหรือบริเวณพื้นที่หรือแนวเขตที่ดินดังกล่าวข้างต้นไม่ถึง ๑๐.๐๐ เมตรทั้งสามด้าน จะต้องถังเก็บและจ่ายก๊าซในสถานที่นั้นไม่ได้

ถ้าหัวท่อรับก๊าซอยู่ห่างจากอาคารหรือบริเวณพื้นที่หรือแนวเขตที่ดินดังกล่าวข้างต้นไม่ถึง ๑๐.๐๐ เมตร แต่เกิน ๕.๐๐ เมตร สามด้าน ให้ตั้งถังเก็บและจ่ายก๊าซได้เฉพาะที่เป็นสถานบริการ แต่เจ้าของจะต้องสร้างกำแพงกันไฟแทนรั้วโปร่งตรงด้านที่หัวท่อรับก๊าซอยู่ห่างจากอาคารหรือบริเวณพื้นที่หรือแนวเขตที่ดินดังกล่าวข้างต้นไม่ถึง ๑๐.๐๐ เมตรทุกด้าน กำแพงกันไฟต้องมีความสูงไม่น้อยกว่า ๑.๘๐ เมตร และอยู่ห่างจากหัวท่อรับก๊าซไม่น้อยกว่า ๕.๐๐ เมตร

ถ้าหัวท่อรับก๊าซอยู่ห่างจากอาคารหรือบริเวณพื้นที่หรือแนวเขตที่ดินดังกล่าวข้างต้นไม่ถึง ๑๐.๐๐ เมตร แต่เกิน ๕.๐๐ เมตร สองด้านหรือด้านเดียว ให้ตั้งถังเก็บและจ่ายก๊าซในสถานที่นั้นได้ แต่เจ้าของจะต้องสร้างกำแพงกันไฟ แทนรั้วโปร่งตรงด้านที่หัวท่อรับก๊าซอยู่ห่างจากอาคารหรือบริเวณพื้นที่หรือแนวเขตที่ดินดังกล่าวข้างต้นไม่ถึง ๑๐.๐๐ เมตรทุกด้าน กำแพงกันไฟต้องมีความสูงไม่น้อยกว่า ๑.๘๐ เมตร และอยู่ห่างจากหัวท่อรับก๊าซไม่น้อยกว่า ๕.๐๐ เมตร

(๘) หัวท่อรับก๊าซและท่อรับก๊าซที่ไปสู่ถังเก็บและจ่ายก๊าซต้องอยู่ภายในบริเวณรั้วโปร่งหรือภายในกำแพงกันไฟซึ่งใช้แทนรั้วโปร่ง

- (๙) ห้ามเก็บวัสดุใด ๆ ภายในบริเวณรั้วโปร่งหรือภายในกำแพงกันไฟซึ่งใช้แทนรั้วโปร่ง
- (๑๐) ฝาประตูทางเข้ารั้วโปร่งให้มียาขี้ผึ้งอุดความดัน

อันตราย

๑. ห้ามสูบบุหรี่
๒. ห้ามกระทำกรใด ๆ ที่อาจเกิดเปลวไฟหรือประกายไฟ
๓. ห้ามบุคคลภายนอกเข้า

ข้อความในป้ายต้องเขียนด้วยตัวอักษรสีแดงบนพื้นสีขาว มีขนาดที่เห็นได้ชัดเจนและอ่านได้ง่ายในระยะ ๒๕ เมตร และต้องติดตั้งป้ายนั้นไว้ในที่ที่เห็นได้ง่าย

(๑๑) รั้วโปร่งด้านใดที่ขานพาหนะอาจเข้าไปชนได้ ต้องจัดให้มีเสาท่อนเหล็กขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางไม่น้อยกว่า ๑๐ เซนติเมตร ภายในท่อนเหล็กให้เทคอนกรีตฝังแน่นในดิน นอกแนวรั้วโปร่งด้านนั้นลึกไม่น้อยกว่า ๖๐ เซนติเมตร เสาท่อนเหล็กอยู่ห่างจากรั้วโปร่งไม่น้อยกว่า ๕๐ เซนติเมตร เสาแต่ละต้นสูงจากระดับพื้นดินไม่น้อยกว่า ๑.๑๐ เมตร แต่ไม่เกิน ๑.๒๐ เมตร และระยะห่างระหว่างเสาแต่ละต้นไม่เกิน ๑.๒๐ เมตร

ข้อ ๘๘. ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบรรจุก๊าซต้องควบคุมการตั้งถังเก็บและจ่ายก๊าซในสถานบรรจุก๊าซ ลานบรรจุก๊าซ หรือสถานบริการที่ตนประกอบกิจการบรรจุก๊าซให้ถูกต้องตามที่กำหนดในหมวดนี้

ข้อ ๘๙. เจ้าของและผู้ครอบครองร้านจำหน่ายก๊าซ สถานที่ใช้ก๊าซ สถานที่จำหน่ายอาคารที่ใช้ก๊าซ หรือโรงเก็บก๊าซ ต้องควบคุมการตั้งถังก๊าซหุงต้มและถังเก็บและจ่ายก๊าซ และปริมาณการเก็บก๊าซในร้านจำหน่ายก๊าซหรือสถานที่จำหน่ายอาคารที่ใช้ก๊าซที่ตนเป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองให้ถูกต้องตามที่กำหนดในหมวดนี้

หมวด ๑๑

การป้องกันและระงับอัคคีภัย

ข้อ ๙๑. ให้กรมโยธาธิการกำหนดประเภทของบริเวณอันตราย และระยะห่างของบริเวณอันตรายของสถานที่บรรจุก๊าซและสถานที่เก็บก๊าซแต่ละประเภทที่จะต้องใช้ระบบไฟฟ้าเครื่องใช้ไฟฟ้า และอุปกรณ์ไฟฟ้าให้ได้มาตรฐานขั้นต่ำ

ข้อ ๙๒. ระบบไฟฟ้า เครื่องใช้ไฟฟ้า และอุปกรณ์ไฟฟ้าที่ใช้ในบริเวณอันตรายของสถานที่บรรจุก๊าซและสถานที่เก็บก๊าซต้องได้มาตรฐานขั้นต่ำดังนี้

(๑) แผงไฟฟ้า สวิตช์ไฟฟ้า เต้ารับและเต้าเสียบ สะพานไฟ พิวส์ตัดตอน โคมไฟฟ้า สายไฟฟ้า เครื่องใช้ไฟฟ้าหรืออุปกรณ์ไฟฟ้า เช่น โทรศัทพ์ กระบอกไฟฉาย กิ่ง

ไฟฟ้า และอื่น ๆ ต้องเป็นชนิดที่เหมาะสมสำหรับใช้ในบริเวณอันตราย ทั้งนี้ ตามที่กรม
โยธาธิการกำหนด

(๒) การเดินสายไฟฟ้าและการติดตั้งเครื่องใช้ไฟฟ้าหรืออุปกรณ์ไฟฟ้าให้เป็นไปตาม
หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กรมโยธาธิการกำหนด

ข้อ ๙๓. สถานที่บรรจุก๊าซและสถานที่เก็บก๊าซ ที่มีถังเก็บและจ่ายก๊าซที่มีความจุเกิน
๒,๒๕๐ ลิตร ต้องจัดให้มีระบบป้องกันอันตรายจากฟ้าผ่าที่ได้มาตรฐานตามที่กรมโยธาธิการกำหนด

ข้อ ๙๔. เมื่อติดตั้งระบบไฟฟ้า เครื่องใช้ไฟฟ้าหรืออุปกรณ์ไฟฟ้าเสร็จแล้ว ให้ผู้รับ
ใบอนุญาตประกอบกิจการบรรจุก๊าซของสถานที่บรรจุก๊าซ หรือเจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่
เก็บก๊าซดังกล่าว ยื่นหนังสือขอรับการตรวจสอบและหนังสือรับรองการปฏิบัติตามข้อ ๘๒ จาก
ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจที่กรมโยธาธิการประกาศ เมื่อได้รับการตรวจสอบและได้รับหนังสือ
รับรองการปฏิบัติตามดังกล่าว จึงจะเริ่มใช้งานได้

ในการตรวจสอบการติดตั้งระบบไฟฟ้า เครื่องใช้ไฟฟ้าหรืออุปกรณ์ไฟฟ้า และการออก
หนังสือรับรองการปฏิบัติตามข้อ ๘๒ ให้ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจที่กรมโยธาธิการประกาศเรียก
เก็บค่าตรวจสอบได้ในอัตราที่เหมาะสม

ข้อ ๙๕. ห้ามกระทำการใด ๆ ที่อาจเกิดเปลวไฟหรือประกายไฟในบริเวณอันตราย
ของสถานที่บรรจุก๊าซและสถานที่เก็บก๊าซ

ข้อ ๙๖. ในกรณีที่นายตรวจพบว่าการเปลี่ยนแปลงแก้ไขระบบไฟฟ้า เครื่องใช้ไฟฟ้า
หรืออุปกรณ์ไฟฟ้าที่ติดตั้งในบริเวณอันตรายของสถานที่บรรจุก๊าซและสถานที่เก็บก๊าซ ผิดไปจาก
ที่ระบุไว้ในหนังสือรับรองการปฏิบัติตามข้อ ๘๒ หรือมาตรฐานของระบบไฟฟ้าเครื่องใช้ไฟฟ้าหรือ
อุปกรณ์ไฟฟ้างดงกล่าวต่ำกว่ามาตรฐานขั้นต่ำที่กรมโยธาธิการกำหนด ให้นายตรวจส่งเป็นหนังสือ
ให้ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบรรจุก๊าซ หรือเจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่เก็บก๊าซแก้ไข
ระบบไฟฟ้าเครื่องใช้ไฟฟ้าหรืออุปกรณ์ไฟฟ้านั้นให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่นายตรวจกำหนด
และให้งดการบรรจุก๊าซ การจำหน่ายก๊าซ การใช้ก๊าซและการเก็บก๊าซตลอดระยะเวลาที่ทำการแก้ไข

ข้อ ๙๗. ในสถานบรรจุก๊าซหรือสถานบรรจุก๊าซต้องจัดให้มีระบบการป้องกันและระงับ
อัคคีภัย ถ้าสถานบรรจุก๊าซและสถานบรรจุก๊าซอยู่ในสถานที่เดียวกันจะจัดให้มีระบบการป้องกัน
และระงับอัคคีภัยร่วมกันก็ได้

ระบบการป้องกันและระงับอัคคีภัยตามวรรคหนึ่ง มีดังนี้

(๑) ต้องติดตั้งท่อน้ำประปาสำหรับดับเพลิงสองหัว ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางไม่น้อยกว่า ๖๒.๕ มิลลิเมตร หรือเท่ากับขนาดของท่อน้ำประปาสำหรับดับเพลิงขององค์การปกครองท้องถิ่นและต้องมีเครื่องสูบน้ำจากต่อดังกล่าว และต้องมีสายสูบน้ำที่มีความยาวไม่น้อยกว่าความยาวของเส้นทแยงมุมที่ยาวที่สุดของสถานีบรรจุก๊าซหรือลานบรรจุก๊าซเก็บไว้ ณ ที่ที่จะนำมาใช้ได้ง่าย

(๒) ในกรณีที่ไม่ใช้น้ำประปาหรือน้ำประปา ต้องต่อท่อสำหรับสูบน้ำจากแหล่งน้ำหรือที่เก็บน้ำซึ่งมีน้ำอยู่ตลอดเวลา และแหล่งน้ำหรือที่เก็บน้ำนั้นต้องมีปริมาตรน้ำไม่น้อยกว่า ๐.๖ ลูกบาศก์เมตร หรือ ๖๐๐ ลิตรต่อพื้นที่ ๑ ตารางเมตร ของพื้นที่ด้านนอกของถังเก็บและจ่ายก๊าซเศษของ ๑ ตารางเมตร ให้คิดเป็น ๑ ตารางเมตร ท่อ เครื่องสูบน้ำ และสายสูบน้ำต้องมีลักษณะตาม (๑)

(๓) ต้องมีเครื่องดับเพลิงชนิดผงเคมีแห้ง หรือน้ำยาดับเพลิง หรือเครื่องดับเพลิงชนิดอื่นที่มีใช้เครื่องดับเพลิงชนิดฟองก๊าซ ซึ่งสามารถใช้ดับเพลิงอันเกิดจากก๊าซหรือน้ำมันเชื้อเพลิงได้และเครื่องดับเพลิงดังกล่าวต้องมีขนาดบรรจุผงหรือน้ำยาหรือสารอย่างอื่นไม่น้อยกว่า ๖.๘ กิโลกรัม ต่อพื้นที่ได้ถึงเก็บและจ่ายก๊าซ ๕๐ ตารางเมตร เศษของ ๕๐ ตารางเมตร ให้คิดเป็น ๕๐ ตารางเมตร การคำนวณพื้นที่ได้ถึงเก็บและจ่ายก๊าซให้รวมพื้นที่ได้ถึงเก็บและจ่ายก๊าซกับพื้นที่ห่างจากผนังถังเก็บและจ่ายก๊าซ ๓.๐๐ เมตร โดยรอบด้วย

(๔) เครื่องดับเพลิงตาม (๓) ต้องติดตั้งไว้ในที่ที่สามารถนำออกมาใช้ได้ง่ายและต้องอยู่ใกล้จุดที่อาจเกิดอัคคีภัยได้ตามตำแหน่งที่ตั้งและจำนวนเครื่อง ดังนี้

(ก) ที่ประตูทางเข้าออกของรั้วโปร่งล้อมรอบถังเก็บและจ่ายก๊าซ และสถานที่เก็บภาชนะบรรจุก๊าซประตูละหนึ่งเครื่อง

(ข) ที่บริเวณที่มีการบรรจุก๊าซหนึ่งเครื่องต่อหัวจ่ายก๊าซหนึ่งถึงสามหัว ถ้ามีหัวจ่ายก๊าซมากกว่าสามหัว ให้ติดตั้งเครื่องดับเพลิงเพิ่มขนหน้เครื่องต่อหัวจ่ายก๊าซทุก ๆ หนึ่งถึงสามหัว

(๕) ถัดถึงเก็บและจ่ายก๊าซมีความจุเกิน ๕๐,๐๐๐ ลิตร ต้องมีเครื่องดับเพลิงซึ่งมีขนาดบรรจุผงหรือน้ำยาหรือสารอย่างอื่นไม่น้อยกว่า ๕๐ กิโลกรัม ติดตั้งบนล้อเลื่อนเพิ่มชั้นอีกสองเครื่องต่อถังเก็บและจ่ายก๊าซหนึ่งถังด้วย เครื่องดับเพลิงดังกล่าวต้องตั้งอยู่ใกล้ถังเก็บและจ่ายก๊าซ

(๖) เครื่องดับเพลิงตาม (๓) และ (๕) ต้องได้รับการตรวจรับรองคุณภาพจากนายตรวจหรือผู้ผลิตเป็นประจำอย่างน้อยปีละครั้ง

ข้อ ๕๔. ในสถานบริการต้องมีระบบการป้องกันและระงับอัคคีภัย ดังนี้

(๑) ต้องมีระบบการป้องกันและระงับอัคคีภัยตามข้อ ๕๓ (๑) (๒) (๓) (๔) (ก) (๕) และ (๖)

(๒) ต้องติดตั้งเครื่องดับเพลิงชนิดผงเคมีแห้งหรือน้ำยาดับเพลิงหรือเครื่องดับเพลิงชนิดอื่นที่มีใช้เครื่องดับเพลิงชนิดฟองก๊าซ ซึ่งสามารถใช้ดับเพลิงอันเกิดจากก๊าซหรือน้ำมันเชื้อเพลิงได้และเครื่องดับเพลิงดังกล่าวต้องมีขนาดบรรจุผงหรือน้ำยาหรือสารอย่างอื่นไม่น้อยกว่า ๖.๘ กิโลกรัม ที่ตู้จ่ายก๊าซออกตู้ละหนึ่งเครื่อง

(๓) ภายในเขตสถานบริการให้หม้ายที่มีข้อความดังต่อไปนี้

“วิธีปฏิบัติเมื่อก๊าซรั่ว

๑. หยุดเดินเครื่องสูบก๊าซ เครื่องสูบน้ำมันเชื้อเพลิง และดับเครื่องยนต์ทุกชนิดทันที
๒. ปิดลิ้นทุกตัวทันที
๓. ดับเปลวไฟและตัดวงจรไฟฟ้าภายในบริเวณทั้งหมด
๔. ไม่กระทำการใด ๆ ที่อาจเกิดเปลวไฟหรือประกายไฟ
๕. ปิดทางเข้าสถานบริการ และห้ามยานพาหนะและบุคคลใด ๆ เข้ามาในเขตสถาน

บริการ

๖. นำเครื่องดับเพลิงออกมาเตรียมพร้อม

๑. แจ้งหน่วยดับเพลิงที่ใกล้ที่สุดโดยเร็ว

๘. หยุดการบริการจนกว่าจะระงับการรั่วของก๊าซได้ และได้ตรวจสอบแล้วว่า ปริมาณก๊าซในอากาศจะไม่พอที่จะติดไฟ”

ข้อความในป้ายต้องเขียนด้วยตัวอักษรสีแดงบนพื้นสีขาว มีขนาดที่เห็นได้ชัดเจน และอ่านได้ง่ายในระยะ ๓๐ เมตร และต้องติดตั้งป้ายนั้นไว้ในที่ที่เห็นได้ง่าย

(๔) ที่บริเวณตู้จ่ายก๊าซให้มีย้ายที่มีข้อความดังนี้

“อันตราย

๑. ดับเครื่องชนิดขณะบรรจุก๊าซ

๒. ห้ามสูบบุหรี่

๓. ห้ามกระทำการใด ๆ ที่อาจเกิดเปลวไฟหรือประกายไฟ”

ข้อความในป้ายต้องเขียนด้วยตัวอักษรสีแดงบนพื้นสีขาว มีขนาดที่เห็นได้ชัดเจน และอ่านได้ง่ายในระยะ ๒๕ เมตร และต้องติดตั้งป้ายนั้นไว้ในที่ที่เห็นได้ง่าย

ข้อ ๙๙ ในร้านจำหน่ายก๊าซ หรือสถานที่ใช้ก๊าซซึ่งใช้ก๊าซจากถังก๊าซหุงต้ม หรือ สถานที่จำหน่ายอาหารที่ใช้ก๊าซซึ่งใช้ก๊าซจากถังก๊าซหุงต้ม ต้องติดตั้งเครื่องดับเพลิงชนิดผงเคมีแห้ง หรือน้ำดับเพลิง หรือเครื่องดับเพลิงชนิดอื่นที่มีใช้เครื่องดับเพลิงชนิดฟองก๊าซ ซึ่งสามารถใช้ดับเพลิงอันเกิดจากก๊าซหรือน้ำมันเชื้อเพลิงได้ และเครื่องดับเพลิงดังกล่าวต้องมีขนาดบรรจุผงหรือน้ำยาหรือสารอย่างอื่นไม่น้อยกว่า ๖.๘ กิโลกรัม เครื่องดับเพลิงดังกล่าวจะต้องติดตั้งไว้ที่ผนังริมประตูเข้าออกหนึ่งเครื่อง และที่บริเวณที่ตั้งกลุ่มถังก๊าซหุงต้มหนึ่งเครื่องต่อปริมาณก๊าซทุก ๑,๐๐๐ ลิตร เศษของ ๑,๐๐๐ ลิตร ให้คิดเป็น ๑,๐๐๐ ลิตร

ข้อ ๑๐๐ ที่บริเวณที่ตั้งและเก็บถังก๊าซหุงต้มและที่ห้องปรุงอาหารที่ใช้ก๊าซของสถานที่จำหน่ายอาหารที่ใช้ก๊าซ ให้มีย้ายที่มีข้อความดังนี้

“วิธีปฏิบัติเมื่อก๊าซรั่ว

๑. ปิดลิ้นทุกตัวทันที

๒. ไม่กระทำการใด ๆ ที่อาจเกิดเปลวไฟหรือประกายไฟ

๓. เปิดประตูและหน้าต่างเพื่อให้ก๊าซระบายออกสู่ภายนอกได้

๔. นำเครื่องดับเพลิงออกมาเตรียมพร้อม

ข้อความในป้ายต้องเขียนด้วยตัวอักษรสีแดงบนพื้นสีขาว มีขนาดที่เห็นได้ชัดเจน และอ่านได้ง่ายในระยะ ๓๐ เมตร และต้องติดตั้งป้ายนั้นไว้ในที่เห็นได้ง่าย

ข้อ ๑๐๑ ในสถานที่ใช้ก๊าซซึ่งใช้ก๊าซจากถังเก็บและจ่ายก๊าซ หรือสถานที่จำหน่ายอาหารที่ใช้ก๊าซซึ่งใช้ก๊าซจากถังเก็บและจ่ายก๊าซ ต้องจัดให้มีระบบการป้องกันและระงับอัคคีภัย ตามข้อ ๘๗ (๑) (๓) (๔) (ก) (๕) และ (๖)

ถ้าในสถานที่ใช้ก๊าซซึ่งใช้ก๊าซจากถังเก็บและจ่ายก๊าซ หรือสถานที่จำหน่ายอาหารที่ใช้ก๊าซซึ่งใช้ก๊าซจากถังเก็บและจ่ายก๊าซไม่มีน้ำประปา หรือไม่ใช้น้ำประปาตามข้อ ๘๗ (๑) ต้องต่อท่อสำหรับสูบน้ำจากแหล่งน้ำหรือที่เก็บน้ำขังมมาอยู่ตลอดเวลา และแหล่งน้ำหรือที่เก็บน้ำนั้นต้องมีปริมาตรน้ำไม่น้อยกว่า ๑๗ ลูกบาศก์เมตร หรือ ๑๗,๐๐๐ ลิตรต่อปริมาณก๊าซ ๑๒,๐๐๐ ลิตร พร้อมเครื่องสูบน้ำและสายสูบน้ำขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางไม่น้อยกว่า ๑๘ มิลลิเมตร ยาวพอที่จะฉีดน้ำคลุมพื้นที่ถังเก็บและจ่ายก๊าซ และต้องเพิ่มปริมาตรน้ำอีก ๑๔ ลูกบาศก์เมตร หรือ ๑๗,๐๐๐ ลิตร และสายสูบน้ำขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางไม่น้อยกว่า ๑๘ มิลลิเมตรอีก ๑ สาย ต่อปริมาณก๊าซที่เก็บเพิ่มขึ้นทุก ๆ ๒๐,๐๐๐ ลิตร เศษของ ๒๐,๐๐๐ ลิตร ให้คิดเป็น ๒๐,๐๐๐ ลิตร

ข้อ ๑๐๒ ในโรงเก็บก๊าซต้องจัดให้มีระบบการป้องกันและระงับอัคคีภัย ดังนี้

(๑) ต้องติดตั้งท่อน้ำประปาสำหรับดับเพลิงสองหัว ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางไม่น้อยกว่า ๖๖.๕ มิลลิเมตร หรือเท่ากับขนาดของท่อน้ำประปาสำหรับดับเพลิงขององค์การปกครองท้องถิ่น และต้องมีเครื่องสูบน้ำจากท่อดังกล่าว และต้องมีสายสูบน้ำที่มีความยาวไม่น้อยกว่าความยาวของเส้นทะแยงมุมที่ยาวที่สุดของโรงเก็บก๊าซเก็บไว้ ณ ที่ที่จะนำมาใช้ได้ง่าย

ถ้าโรงเก็บก๊าซไม่มีน้ำประปาหรือไม่ใช้น้ำประปาตาม (๑) ต้องต่อท่อสำหรับสูบน้ำจากแหล่งน้ำหรือที่เก็บน้ำขังมมาอยู่ตลอดเวลา และแหล่งน้ำหรือที่เก็บน้ำนั้นต้องมีปริมาตรน้ำไม่น้อยกว่า ๑๗ ลูกบาศก์เมตร หรือ ๑๗,๐๐๐ ลิตร ต่อปริมาณก๊าซ ๑๒,๐๐๐ ลิตร พร้อมเครื่องสูบน้ำและสายสูบน้ำขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางไม่น้อยกว่า ๑๘ มิลลิเมตร ยาวพอที่จะฉีดน้ำคลุมสถานที่ตั้งและเก็บถังก๊าซหุงต้มและต้องเพิ่มปริมาตรน้ำอีก ๑๗ ลูกบาศก์เมตร หรือ ๑๗,๐๐๐ ลิตร และสายสูบน้ำขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางไม่น้อยกว่า ๑๘ มิลลิเมตรอีก ๑ สาย ต่อปริมาณก๊าซที่เก็บเพิ่มขึ้นทุก ๆ ๒๐,๐๐๐ ลิตร เศษของ ๒๐,๐๐๐ ลิตร ให้คิดเป็น ๒๐,๐๐๐ ลิตร

ข้อ ๑๐๓ ห้ามใช้เครื่องดับเพลิงชนิดฟองก๊าซดับเพลิงที่เกิดจากก๊าซ

ข้อ ๑๐๔ ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบรรจุก๊าซ และเจ้าของและผู้ครอบครองสถานที่เก็บก๊าซต้องควบคุมดูแลให้สถานที่บรรจุก๊าซที่ตนประกอบกิจการบรรจุก๊าซ หรือสถานที่บรรจุก๊าซที่ตนเป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครอง แล้วแต่กรณี มีระบบการป้องกันและระงับอัคคีภัยที่ได้มาตรฐานขั้นต่ำตามที่กำหนดในหมวดนี้

ข้อ ๑๐๕ ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบรรจุก๊าซ และเจ้าของและผู้ครอบครองสถานที่เก็บก๊าซ ต้องควบคุมดูแลไม่ให้ผู้ใดกระทำการใด ๆ ที่อาจก่อให้เกิดเปลวไฟหรือประกายไฟในบริเวณอันตรายของสถานที่บรรจุก๊าซที่ตนประกอบกิจการบรรจุก๊าซ หรือบริเวณอันตรายของสถานที่เก็บก๊าซซึ่งตนเป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครอง และควบคุมดูแลไม่ห้ามการใช้เครื่องดับเพลิงชนิดฟองก๊าซดับเพลิงที่เกิดจากก๊าซในสถานที่บรรจุก๊าซที่ตนประกอบกิจการบรรจุก๊าซหรือสถานที่เก็บก๊าซที่ตนเป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครอง

หมวด ๑๒

การติดตั้งเครื่องส่งเสียงดังเมื่อก๊าซรั่ว

ข้อ ๑๐๖ ในสถานที่บรรจุก๊าซ ลานบรรจุก๊าซ สถานที่บริการ สถานที่ใช้ก๊าซซึ่งใช้ก๊าซจากถังเก็บและจ่ายก๊าซ และสถานที่จำหน่ายอาหารที่ใช้ก๊าซซึ่งใช้ก๊าซจากถังเก็บและจ่ายก๊าซ ต้องติดตั้งเครื่องส่งเสียงดังเมื่อก๊าซรั่วไว้ที่บริเวณที่ตั้งถังเก็บและจ่ายก๊าซบริเวณละหนึ่งเครื่อง

ข้อ ๑๐๗ ในสถานที่ใช้ก๊าซหรือสถานที่จำหน่ายอาหารที่ใช้ก๊าซซึ่งมีถังก๊าซหุงต้มไว้ในครอบครองและมีปริมาณก๊าซรวมกันทั้งหมดเกิน ๕๐๐ ลิตร ต้องติดตั้งเครื่องส่งเสียงดังเมื่อก๊าซรั่วไว้ที่บริเวณที่ตั้งและเก็บถังก๊าซหุงต้มบริเวณละหนึ่งเครื่อง

ข้อ ๑๐๘ เครื่องส่งเสียงดังเมื่อก๊าซรั่วตามข้อ ๑๐๖ และข้อ ๑๐๗ ต้องเป็นชนิดที่กรมโยธาธิการเห็นชอบ และผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบรรจุก๊าซ เจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่ใช้ก๊าซและสถานที่จำหน่ายอาหารที่ใช้ก๊าซดังกล่าวต้องตรวจสอบให้เครื่องส่งเสียงดังเมื่อก๊าซรั่วอยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ตลอดเวลา

ข้อ ๑๐๙ ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบรรจุก๊าซ และเจ้าของและผู้ครอบครองสถานที่ใช้ก๊าซ หรือสถานที่จำหน่ายอาหารที่ใช้ก๊าซซึ่งมีถังก๊าซหุงต้มไว้ในครอบครองและมี

ปริมาณก๊าซรวมกันทั้งหมดเกิน ๕๐๐ ลิตร ต้องติดตั้งเครื่องส่งเสียงดังเมื่อก๊าซรั่วในสถานบริการ
ก๊าซ สถานบริการก๊าซ หรือสถานบริการที่ตนประกอบกิจการบริการก๊าซ หรือในสถานที่ใช้ก๊าซ
หรือสถานที่จำหน่ายอาหารที่ใช้ก๊าซ ที่ตนเป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครอง ณ บริเวณและตามจำนวน
ที่กำหนดในหมวดนี้

หมวด ๑๓

เจ้าพนักงานและนายตรวจ

ข้อ ๑๑๐ ให้เจ้าพนักงานและนายตรวจมีอำนาจและหน้าที่ดังนี้

(๑) ให้คำแนะนำตักเตือนผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบริการก๊าซ ผู้ใช้ก๊าซ ผู้จำหน่าย
ก๊าซ หรือผู้เก็บก๊าซให้ปฏิบัติตามข้อกำหนดในกฎกระทรวงนี้

(๒) เข้าไปในสถานที่บริการก๊าซหรือสถานที่เก็บก๊าซในระหว่างเวลาทำการ เพื่อตรวจ
สอบว่าได้มีการปฏิบัติตามกฎกระทรวงนี้หรือไม่ และอาจนำก๊าซ ภาชนะบรรจุก๊าซ หรืออุปกรณ์
ต่าง ๆ ที่ใช้ในสถานที่บริการก๊าซหรือสถานที่เก็บก๊าซในปริมาณพอสมควรไปเป็นตัวอย่างเพื่อการ
ตรวจสอบได้

(๓) ชัดหรือขาดภาชนะบรรจุก๊าซหรืออุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในสถานที่บริการก๊าซ หรือ
สถานที่เก็บก๊าซที่มีเหตุอันควรเชื่อว่าขัดต่อข้อกำหนดในกฎกระทรวงนี้ เพื่อใช้เป็นหลักฐาน
ในการดำเนินคดี

(๔) สั่งงดใช้ภาชนะบรรจุก๊าซ หรืออุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในสถานที่บริการก๊าซ หรือ
สถานที่เก็บก๊าซที่มีลักษณะขัดต่อข้อกำหนดในกฎกระทรวงนี้

ข้อ ๑๑๑ นายตรวจต้องมีบัตรประจำตัวตามแบบที่กำหนดท้ายกฎกระทรวงนี้

ข้อ ๑๑๒ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามข้อ ๑๑๐ นายตรวจต้องแสดงบัตรประจำตัวต่อบุคคล
ที่เกี่ยวข้อง

ข้อ ๑๑๓ ให้เจ้าพนักงานหรือนายตรวจแจ้งความผิดตามข้อกำหนดในกฎกระทรวงนี้
ต่อผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบริการก๊าซ ผู้ใช้ก๊าซ ผู้จำหน่ายก๊าซ หรือผู้เก็บก๊าซ

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๑๑๔ บรรดาคำขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการบรรจุภัณฑ์ได้ยื่นไว้แล้วก่อนวันที่ กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ และยังอยู่ในระหว่างการพิจารณาของเจ้าพนักงาน และใบอนุญาต ประกอบกิจการบรรจุภัณฑ์ได้ออกให้ไปแล้วตามกฎหมาย (พ.ศ. ๒๕๒๔) และตามกฎหมาย ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๒๕) ออกตามความในประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๔ ให้ถือว่าเป็นคำขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการบรรจุภัณฑ์และใบอนุญาต ประกอบกิจการบรรจุภัณฑ์ตามกฎหมาย

ข้อ ๑๑๕ เมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ ห้าม ผู้ใดจำหน่ายก๊าซที่บรรจุในกระป๋องก๊าซที่ไม่มีเครื่องหมายอันตรายตามแบบที่กฎกระทรวงนี้ ด้วงกระป๋องก๊าซตามข้อ ๖๖ แห่งกฎกระทรวงนี้ หรือจำหน่ายก๊าซที่บรรจุในถังก๊าซหุงต้มที่ไม่มี ข้อความ "อันตราย ห้ามกลิ้ง ห้ามกระแทก" เขียนไว้ที่ตัวถังก๊าซหุงต้มตามข้อ ๑๘ แห่ง กฎกระทรวงนี้ หรือที่ไม่ติดตั้งอุปกรณ์ปรับความดันตามข้อ ๔๐ แห่งกฎกระทรวงนี้

ข้อ ๑๑๖ เมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ ห้ามเจ้าของ และผู้ครอบครองถังเก็บและจ่ายก๊าซที่ได้ยื่นคำขอรับการทดสอบและตรวจสอบถังเก็บและจ่ายก๊าซ ต่อกรมโยธาธิการก่อนหรือในวันที่ ๑๕ มกราคม พ.ศ. ๒๕๒๖ ใช้ถังเก็บและจ่ายก๊าซที่ยังไม่ได้ ผ่านการทดสอบและตรวจสอบตามข้อ ๖๒ แห่งกฎกระทรวงนี้ จากกรมโยธาธิการบรรจุก๊าซ หรือถังเก็บก๊าซ

ข้อ ๑๑๗ เมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ ห้ามเจ้าของ และผู้ครอบครองถังเก็บและจ่ายก๊าซที่รับความดันของก๊าซไม่น้อยกว่า ๑,๗๒๔ เมกาปาสกาลมาตร ที่อยู่แล้วในวันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ ใช้ถังเก็บและจ่ายก๊าซดังกล่าวที่ยังไม่ได้ผ่านการ ทดสอบและตรวจสอบตามข้อ ๖๒ แห่งกฎกระทรวงนี้ จากกรมโยธาธิการบรรจุก๊าซหรือถังเก็บก๊าซ

เจ้าของหรือผู้ครอบครองถังเก็บและจ่ายก๊าซที่รับความดันของก๊าซไม่น้อยกว่า ๑,๗๒๔ เมกาปาสกาลมาตร ที่ผ่านการทดสอบและตรวจสอบตามข้อ ๖๒ แห่งกฎกระทรวงนี้ จาก กรมโยธาธิการแล้ว ต้องควบคุมให้ใช้ถังเก็บและจ่ายก๊าซนั้นบรรจุก๊าซหรือถังเก็บก๊าซเฉพาะชนิด ที่ความดันไม่เกินกำหนดที่ใช้ในการคำนวณออกแบบถังเก็บและจ่ายก๊าซดังกล่าว

ข้อ ๑๑๘ เมื่อพ้นกำหนดสองร้อยสี่วันนับแต่วันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ ห้ามผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบรรจุก๊าซ และเจ้าของและผู้ครอบครองสถานที่เก็บก๊าซประกอบกิจการบรรจุก๊าซหรือจำหน่ายก๊าซ ใช้อากาศ หรือเก็บก๊าซ ในสถานที่บรรจุก๊าซ หรือสถานที่เก็บก๊าซที่มีระบบไฟฟ้า เครื่องใช้ไฟฟ้า และอุปกรณ์ไฟฟ้าไม่ถูกต้องตามที่กำหนดในข้อ ๘๒ และข้อ ๘๓ แห่งกฎกระทรวงนี้

ข้อ ๑๑๙ เมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ ห้ามผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบรรจุก๊าซ และเจ้าของและผู้ครอบครองสถานที่ใช้อากาศหรือสถานที่จำหน่ายอาหารที่ใช้อากาศ ซึ่งใช้อากาศจากถังเก็บและจ่ายก๊าซหรือจากถังก๊าซหุงต้ม ซึ่งมีถังก๊าซหุงต้มอยู่ในครอบครองมีปริมาณก๊าซรวมกันทั้งหมดเกิน ๕๐๐ ลิตร ประกอบกิจการบรรจุก๊าซหรือใช้อากาศหรือเก็บก๊าซในสถานบริการ หรือสถานที่ใช้อากาศ หรือสถานที่จำหน่ายอาหารที่ใช้อากาศที่ไม่ได้ติดตั้งเครื่องส่งเสียงดังเมื่อก๊าซรั่วไว้ ณ บริเวณที่ตั้งถังเก็บและจ่ายก๊าซตามจำนวนที่กำหนดในข้อ ๑๐๖ แห่งกฎกระทรวงนี้ และ ณ บริเวณที่ตั้งและเก็บถังก๊าซหุงต้มตามจำนวนที่กำหนดในข้อ ๑๐๗ แห่งกฎกระทรวงนี้

ข้อ ๑๒๐ เมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ ห้ามเจ้าของและผู้ครอบครองสถานที่เก็บก๊าซ จำหน่ายก๊าซ ใช้อากาศหรือเก็บก๊าซในสถานที่เก็บก๊าซซึ่งมีบริเวณที่ตั้งและเก็บถังก๊าซหุงต้มไม่ถูกต้องตามที่กำหนดในข้อ ๑๘ (๒) ข้อ ๒๐ (๒) ข้อ ๒๑ (๒) ข้อ ๒๒ (๓) แห่งกฎกระทรวงนี้

ข้อ ๑๒๑ เมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ ห้ามเจ้าของและผู้ครอบครองร้านจำหน่ายก๊าซ จำหน่ายก๊าซหรือเก็บก๊าซในถังก๊าซหุงต้มในร้านจำหน่ายก๊าซที่มีระดับพินภายในอาคารไม่ถูกต้องตามที่กำหนดในข้อ ๑๘ (๕) แห่งกฎกระทรวงนี้

ข้อ ๑๒๒ เมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ ห้ามเจ้าของและผู้ครอบครองสถานที่จำหน่ายอาหารที่ใช้อากาศ ใช้อากาศหรือเก็บก๊าซในสถานที่จำหน่ายอาหารที่ใช้อากาศที่ไม่ได้ติดตั้งป้ายที่ข้อความตามที่กำหนดในข้อ ๑๐๐ ณ บริเวณที่ตั้งและเก็บถังก๊าซหุงต้มและที่ห้องปรุงอาหารที่ใช้อากาศตามที่กำหนดในข้อ ๑๐๐ แห่งกฎกระทรวงนี้

ข้อ ๑๒๓ เมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ ห้ามเจ้าของและผู้ครอบครองสถานที่ใช้ก๊าซ หรือสถานที่จำหน่ายอาหารที่ใช้ก๊าซ ใช้ก๊าซหรือเก็บก๊าซ ในสถานที่ใช้ก๊าซหรือสถานที่จำหน่ายอาหารที่ใช้ก๊าซที่มีระบบท่อก๊าซไม่ถูกต้องตามที่กำหนดใน ข้อ ๓๒ ข้อ ๓๓ และข้อ ๓๔ แห่งกฎกระทรวงนี้

ข้อ ๑๒๔ เมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ ห้ามผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบรรจุก๊าซใช้พนักงานบรรจุก๊าซซึ่งไม่ได้ผ่านการฝึกอบรมการบรรจุก๊าซ และไม่มีหนังสือรับรองและบัตรประจำตัวจากผู้ค้ำประกันซึ่งได้รับใบอนุญาตจากรัฐมนตรี ตามกฎหมายว่าด้วยน้ำมันเชื้อเพลิงหรือจากสถาบันที่กรมโยธาธิการเห็นชอบทำหน้าที่บรรจุก๊าซ

ข้อ ๑๒๕ เมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ ห้ามเจ้าของสถานบริการซึ่งเปิดดำเนินการก่อนหรือในวันที่ ๒๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๒๔ ที่มีลักษณะและระบะปลอดภัยขัดต่อความในข้อ ๑๕ (๑) วรรคหนึ่ง แห่งกฎกระทรวงนี้ได้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการบรรจุก๊าซภายในเวลาที่กฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๒๔) ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๒๕) ออกตามความในประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘ ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๔ กำหนดคือก่อนหรือในวันที่ ๒๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๒๕ แล้ว และคำขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการบรรจุก๊าซดังกล่าวยังอยู่ในระหว่างการพิจารณาของเจ้าพนักงานประกอบกิจการบรรจุก๊าซในสถานบริการดังกล่าวต่อไป เว้นแต่เจ้าของสถานบริการจะแก้ไขดัดแปลงสถานบริการนั้นให้ถูกต้องตาม (๑) (๒) (๓) (๔) และ (๕) และแล้วเสร็จก่อนพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ ดังนี้

(๑) สร้างกำแพงกันไฟทำด้วยอิฐฉาบปูนหนาไม่น้อยกว่า ๒๒ เซนติเมตร หรือคอนกรีตเสริมเหล็กหนาไม่น้อยกว่า ๑๕ เซนติเมตร และสูงไม่น้อยกว่า ๑.๘๐ เมตร โดยรอบเขตสถานบริการ ยกเว้นด้านที่ใช้เป็นทางเข้าและทางออกของสถานบริการ

(๒) ติดตั้งเครื่องดับเพลิงชนิดผงเคมีแห้งหรือยาดับเพลิงหรือเครื่องดับเพลิงชนิดอื่นที่มีใช้เครื่องดับเพลิงชนิดฟองก๊าซ ซึ่งสามารถใช้ดับเพลิงอันเกิดจากก๊าซหรือน้ำมันเชื้อเพลิงได้ตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๑๖ (๓) ที่ประตูทางเข้าออกของรั้วโปร่งรอบถังเก็บและจ่ายก๊าซออกประตูละหนึ่งเครื่อง และที่ตู้จ่ายก๊าซออกตู้ละหนึ่งเครื่อง

(๓) ติดตั้งเครื่องส่งเสียงดังเมือกาขรวชนิดที่ติดตั้งอยู่กับที่ภายในรั้วโปร่งรอบถึงเก็บ และจ่ายก๊าซหนึ่งเครื่อง ภายในสามสัปดาห์นับแต่วันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ

(๔) ติดตั้งถังเก็บและจ่ายก๊าซแบบกลม และการตั้งถังเก็บและจ่ายก๊าซแบบกลม ต้องให้มีระยะห่างตามที่กำหนดในตารางที่ ๒ ท้ายกฎกระทรวงนี้

(๕) ติดตั้งถังเก็บและจ่ายก๊าซ ระบบท่อก๊าซและอุปกรณ์ และระบบไฟฟ้าที่ได้ผ่านการทดสอบและตรวจสอบจากนายตรวจแล้ว

ข้อ ๑๒๖ เมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ ห้ามเจ้าของสถานบริการซึ่งเปิดดำเนินการในระหว่างวันที่ ๒๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๒๔ และวันที่ ๒๓ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๒๕ ที่อยู่ห่างจากเขตสถานบริการอื่นไม่น้อยกว่า ๕๐.๐๐ เมตร และอยู่ห่างจากโรงเรียน สถานพยาบาล และสนามกีฬาไม่น้อยกว่า ๒๐๐.๐๐ เมตร แต่อยู่ห่างจากสถานทูต และโรงพยาบาลไม่ถึง ๒๐๐.๐๐ เมตร ประกอบกิจการบรรจุก๊าซในสถานบริการดังกล่าวต่อไป เว้นแต่เจ้าของสถานบริการจะแก้ไขตัดแปลงสถานบริการนั้นให้ถูกต้องตามข้อ ๑๒๕ (๑) (๒) (๓) (๔) และ (๕) และแล้วเสร็จก่อนพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ

ข้อ ๑๒๗ เมื่อพ้นกำหนดหนึ่งพันแปดสิบวันนับแต่วันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ ห้ามเจ้าของสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงซึ่งประกอบกิจการบรรจุก๊าซให้แก่ยานพาหนะในสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงที่มีลักษณะและระยะปลอดภัยขัดต่อความในข้อ ๑๕ (๑) วรรคหนึ่ง แห่งกฎกระทรวงนี้ และเป็นผู้ที่ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบรรจุก๊าซจากเจ้าพนักงานตามข้อ ๓๔ แห่งกฎกระทรวงฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๒๕) ออกตามความในประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๔ หรือเป็นผู้ที่ได้รับหนังสืออนุญาตจากเจ้าพนักงานให้ดำเนินการก่อสร้างเพื่อดำเนินกิจการบรรจุก๊าซแล้วก่อนวันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ ประกอบกิจการบรรจุก๊าซในสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงดังกล่าวต่อไป เว้นแต่เจ้าของสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงจะแก้ไขตัดแปลงสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงนั้นให้ถูกต้องตามข้อ ๑๒๕ (๑) (๒) (๓) (๔) และ (๕) และแล้วเสร็จก่อนพ้นกำหนดหนึ่งพันแปดสิบวันนับแต่วันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ

ข้อ ๑๒๘ เจ้าของสถานบริการที่ได้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการบรรจุก๊าซให้แก่ยานพาหนะแล้วก่อนวันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ และคำขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการ

บรรจุก๊าซดังกล่าวขังอยู่ในระหว่างการพิจารณาของเจ้าพนักงาน ให้นำความในข้อ ๒๓ (๑) วรรคสอง แห่งกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๒๔) ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๒๕) ออกตามความในประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๔ มาใช้บังคับกับคำขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการบรรจุก๊าซในกรณีนี้แทนความใน ข้อ ๑๕ (๑) วรรคสอง สำหรับเงื่อนไขอื่น ๆ ให้เป็นไปตามกฎกระทรวงนี้

ข้อ ๑๒๙ เมื่อพ้นกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ ห้ามเจ้าของ สถานบริการซึ่งได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบรรจุก๊าซ หรือได้รับหนังสืออนุญาตจาก เจ้าพนักงานให้ทำการก่อสร้างเพื่อดำเนินกิจการบรรจุก๊าซแล้วก่อนวันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ ประกอบกิจการบรรจุก๊าซในสถานบริการดังกล่าวต่อไป เว้นแต่เจ้าของสถานบริการจะสร้าง กำแพงกันไฟตามข้อ ๑๕ (๕) แห่งกฎกระทรวงนี้แทนรั้วตามข้อ ๒๓ (๓) แห่งกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๒๕) ออกตามความในประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๔ ให้แล้วเสร็จก่อนพ้นกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ

ข้อ ๑๓๐ ความในข้อ ๑๕ (๖) ให้ส่วนที่เกี่ยวกับวัสดุที่ใช้สร้างอาคารบริการในสถาน บริการ ไม่ใช้บังคับกับสถานบริการที่เปิดดำเนินการและได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบรรจุก๊าซแล้ว ก่อนวันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ

ข้อ ๑๓๑ บรรดาระเบียงหรือประกาศซึ่งได้ออกโดยอาศัยอำนาจตามกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๒๕) หรือกฎกระทรวง ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๒๕) ออกตามความในประกาศของ คณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๔ ให้คงใช้บังคับต่อไปได้เพียงเท่าที่ ไม่ขัดหรือแย้งกับข้อกำหนดในกฎกระทรวงนี้

ข้อ ๑๓๒ กฎกระทรวงนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นหกสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ให้ไว้ ณ วันที่ ๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๒๕

พลเอก สิทธิ จิรโรจน์

(สิทธิ จิรโรจน์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

ตารางที่ ๑ สำหรับดงเก็บและจ่ายก๊าซแบบเหนือพื้นดิน

สถานีบรรจุก๊าซ ถานบรรจุก๊าซ สถานีใช้ก๊าซและ
สถานีจำหน่ายอาหารที่ใช้ก๊าซ

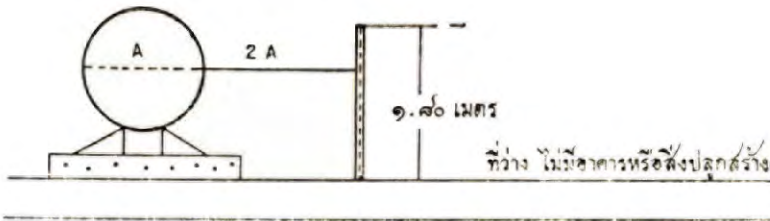
ความจุของถังเก็บและจ่ายก๊าซ (ลิตร)	ระยะต่ำสุด (เมตร)						
	ก	ข	ค	ง	จ	ฉ	ช
๕๐๑-๒,๒๕๐	๓.๐๐	๑.๐๐	๑.๕๐	๑๕.๐๐	๖.๐๐	—	๑๐.๐๐
๒,๒๕๑-๕,๐๐๐	๗.๕๐	๑.๐๐	๑.๕๐	๑๕.๐๐	๖.๐๐	--	๑๐.๐๐
๕,๐๐๑-๑๓๕,๐๐๐	๑๕.๐๐	๑.๕๐	๓.๐๐	๑๕.๐๐	๑๐.๐๐	—	๒๐.๐๐
๑๓๕,๐๐๑-๓๓๗,๐๐๐	๒๓.๐๐	+	๓.๐๐	๑๕.๐๐	๑๐.๐๐	—	๒๐.๐๐
เกิน ๓๓๗,๐๐๐	๓๐.๐๐	+	๓.๐๐	๑๕.๐๐	๑๐.๐๐	—	๒๐.๐๐

สถานีบริการ

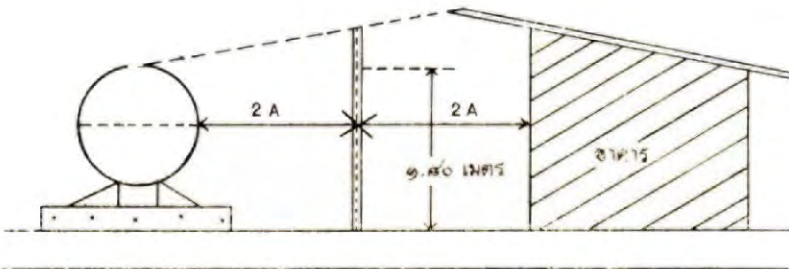
ความจุของถังเก็บและจ่ายก๊าซ (ลิตร)	ระยะต่ำสุด (เมตร)					
	ก	ข	ค	ง	จ	ฉ
๕๐๑-๒,๒๕๐	๕.๐๐	๑.๐๐	๑.๕๐	๑๕.๐๐	๖.๐๐	๑๕.๐๐
๒,๒๕๑-๑๐,๐๐๐	๗.๕๐	๑.๐๐	๑.๕๐	๑๕.๐๐	๖.๐๐	๑๕.๐๐

กำแพงกันไฟ

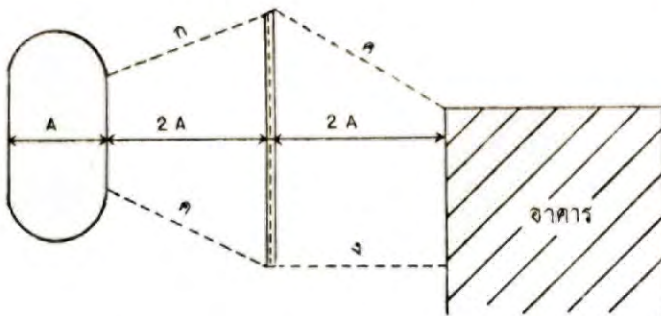
รูปที่ ๑ แสดงความสูงของกำแพงกันไฟ และระยะห่างของถังเก็บและจ่ายก๊าซ จากกำแพงกันไฟ เมื่อบริเวณข้างเคียงนอก หรือในเขตที่ดินเป็นที่ว่างไม่มีอาคารหรือสิ่งปลูกสร้าง

รูปที่ ๒ แสดงความสูงของกำแพงกันไฟ และระยะห่างของถังเก็บและจ่ายก๊าซ จากกำแพงกันไฟ เมื่อบริเวณข้างเคียงนอก หรือในเขตที่ดินมีอาคารหรือสิ่งปลูกสร้าง

รูปที่ ๓ แสดงระยะห่าง ของถังเก็บและจ่ายก๊าซและอาคารข้างเคียงจากกำแพงกันไฟ

ระยะ ก×ข และ ค×ง ต้องเท่ากันและมากกว่ารัศมีปลอดภัย

หมายเหตุ (๑) ก = ในกรณีสถานที่ใช้ก๊าซ หรือสถานที่จำหน่ายอาหารที่ใช้ก๊าซ ซึ่งใช้ก๊าซจากถังเก็บและจ่ายก๊าซเป็นระยะห่างระหว่างผนังถังเก็บ และจ่ายก๊าซกับถนนสาธารณะ หรือทางหลวง หรือแนวเขตที่ดิน หรืออาคารอื่น ถ้ามีระยะน้อยกว่าที่กำหนดต้องมีกำแพงกัน เพื่อให้ได้ระยะตามที่กำหนด ซึ่ง (๑) อยู่ห่างจากผนังถังเก็บและจ่ายก๊าซ ไม่น้อยกว่าสองเท่าของเส้นผ่านศูนย์กลางถังเก็บและจ่ายก๊าซและ (๒) สูงไม่น้อยกว่าแนวเส้นที่ลากจากจุดสูงสุดของถังเก็บและจ่าย ก๊าซไปยังจุดสูงสุดของอาคาร (ตามรูปท้ายตาราง) แต่ทั้งนี้ต้องไม่น้อย กว่า ๑.๘๐ เมตร แต่ไม่เกิน ๓.๐๐ เมตร

ในกรณีสถานีบรรจุก๊าซหรือลานบรรจุก๊าซ เป็นระยะห่างระหว่าง ผนังถังเก็บและจ่ายก๊าซกับถนนสาธารณะ หรือทางหลวง หรือแนว เขตที่ดิน หรืออาคารอื่น

ในกรณีสถานีบริการ เป็นระยะห่างระหว่างผนังถังเก็บและจ่ายก๊าซ กับอาคารบริการ กำแพงกันไฟ หรือเขตสถานีบริการด้านที่ติดกับ ลาน

ข = ระยะห่างระหว่างผนังถังเก็บและจ่ายก๊าซด้วยกัน

ค = ระยะห่างระหว่างผนังถังเก็บและจ่ายก๊าซกับรั้วโปร่ง

ง = ในกรณีที่อยู่ใกล้กับถังเก็บน้ำมันเชื้อเพลิงที่ต้องมีเขื่อนหรือกำแพง ล้อมรอบ เป็นระยะห่างระหว่างผนังถังเก็บและจ่ายก๊าซกับจุดศูนย์กลางเขื่อน หรือกำแพงล้อมรอบถังเก็บน้ำมันเชื้อเพลิง แต่ในกรณี ที่อยู่ใกล้กับถังเก็บน้ำมันเชื้อเพลิงที่ไม่ต้องมีเขื่อนหรือกำแพงล้อมรอบ เป็นระยะห่างระหว่างผนังถังเก็บและจ่ายก๊าซกับผนังถังเก็บน้ำมันเชื้อเพลิง โดยให้ลดระยะดังกล่าวลงกึ่งหนึ่ง

- ข = ระยะห่างระหว่างถังเก็บและจ่ายก๊าซกับเครื่องสูบน้ำมันเชื้อเพลิง
- ณ = ระยะห่างระหว่างผนังถังเก็บและจ่ายก๊าซกับหลุมอัดฉีด
- ช = ระยะห่างระหว่างผนังถังเก็บและจ่ายก๊าซกับขอบอาคารที่ใช้บรรจุก๊าซ
ของสถานบรรจุก๊าซหรือพื้นที่สำหรับใช้บรรจุก๊าซของลานบรรจุก๊าซ
- × = $\frac{10}{\text{ม.}}$ ของผลบวกของเส้นผ่านศูนย์กลางของถังเก็บและจ่ายก๊าซที่อยู่ติด
กันแต่ไม่น้อยกว่า ๑.๕๐ เมตร

- (๒) สำหรับสถานบริการ ถังเก็บและจ่ายก๊าซต้องห่างจากถนนสาธารณะ หรือ
ทางหลวงด้านที่เป็นทางเข้าออกสถานบริการไม่น้อยกว่า ๒๐.๐๐ เมตร ทั้งนี้
ให้วัดจากผนังถังเก็บและจ่ายก๊าซ

ตารางที่ ๒ สำหรับถังเก็บและจ่ายก๊าซแบบกลบ

ความจุของถังเก็บและจ่ายก๊าซ (ลิตร)	ระยะค่าสุด (เมตร)				
	ก	ข	ค	ง	จ
๕๐๑-๑๐,๐๐๐	๕.๐๐	๑.๕๐	๑.๕๐	๖.๐๐	๖.๐๐

- หมายเหตุ ก = ระยะห่างระหว่างผนังถังเก็บและจ่ายก๊าซกับตัวอาคาร หรือกำแพงกันไฟ
- ข = ระยะห่างระหว่างผนังถังเก็บและจ่ายก๊าซด้วยกัน
- ค = ระยะห่างระหว่างผนังถังเก็บและจ่ายก๊าซกับรั้วโปร่ง

- ง = ระยะห่างระหว่างผนังถังเก็บและจ่ายก๊าซกับถนนสาธารณะหรือทางหลวง หรือแนวเขตที่ดิน หรือเขตของสถานบริการด้านติดกับลำน้ำ
- จ = ระยะห่างระหว่างผนังถังเก็บและจ่ายก๊าซกับถังเก็บน้ำมันเชื้อเพลิงใต้ดิน ในกรณีถังเก็บน้ำมันเชื้อเพลิงบนดินระยะ จ จะเป็นระยะห่างระหว่างผนัง ถังเก็บและจ่ายก๊าซแบบกลบ กับศูนย์กลางเขื่อน หรือกำแพงล้อมรอบถัง เก็บน้ำมันเชื้อเพลิง

ถังเก็บและจ่ายก๊าซแบบกลบ หมายถึงถังเก็บและจ่ายก๊าซบนดินที่หุ้มด้วยดิน ทราช หรือวัสดุทนไฟที่ฉาบด้วยปูนก่อหรือก่อด้วยอิฐหรือวัสดุทนไฟอย่างอื่น และความหนาของวัสดุ ที่หุ้มถังไม่น้อยกว่า ๐.๖๐ เมตรโดยรอบ ระยะห่างระหว่างถังเก็บและจ่ายก๊าซตาม ก ค หรือ ง ให้วัดจากจุดต่ำสุดของเชิงลาดส่วนที่หุ้มถังเก็บและจ่ายก๊าซ

แบบบัตรประจำตัวนายตรวจ ทั่วยกภูกระทรวง ฉบับที่.....(พ.ศ.....)

ออกตามความในประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘ ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๔

(ด้านหน้า)

๖ ซม.

(ตราครุฑ)

บัตรประจำตัวนายตรวจ

ตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘

ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๔

จังหวัด.....

วันออกบัตร...../...../.....

บัตรหมดอายุ...../...../.....

๘.๕ ซม.

(ด้านหลัง)

๖ ซม.

รูปถ่ายหน้าตรง ไม่สวมหมวก ขนาด ๓/๔ ซม.	เลขที่.....
	ชื่อ.....
	ตำแหน่ง.....
	สังกัด.....
	นายตรวจตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘ ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๔
ลายมือชื่อผู้ถือบัตร	เจ้าพนักงาน

๘.๕ ซม.

ตราครุฑ

เครื่องหมายแสดงอันตรายที่เสี่ยงประกบกัน

สีแดง ไฟไฟ

เลขรับที่..... วันที่...../...../..... (สำหรับเจ้าหน้าที่เป็นผู้กรอก)

คำขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการบรรจุก๊าซ
 ณ สถานที่บรรจุก๊าซ (สถานีบรรจุก๊าซ ลานบรรจุก๊าซ สถานีบริการ)
 และบรรจุก๊าซโดยยานพาหนะขนส่งก๊าซทางบก

เขียนที่.....
 วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๑. ข้าพเจ้า.....

๑.๑ เป็นบุคคลธรรมดา สัญชาติ.....เกิดวันที่.....
 เดือน.....พ.ศ.....อายุ.....ปี อยู่บ้านเลขที่.....
 ตรอก/ซอย.....ถนน.....หมู่ที่.....
 ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....
 โทรศัพท์.....อาชีพ.....ชื่อสำนักงาน.....
 ตั้งอยู่เลขที่.....ตรอก/ซอย.....ถนน.....
 หมู่ที่.....ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....
 จังหวัด.....โทรศัพท์.....

๑.๒ เป็นนิติบุคคลประเภท.....ตามกฎหมาย
 ของประเทศ.....จดทะเบียนเมื่อวันที่.....เดือน.....
 พ.ศ.....เลขทะเบียน.....มีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่เลขที่.....
 ตรอก/ซอย.....ถนน.....หมู่ที่.....
 ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....
 โทรศัพท์.....โดยมี.....
 ตำแหน่ง.....เป็นผู้มีอำนาจลงชื่อแทน

๒. ข้าพเจ้ามีความประสงค์จะขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการบรรจุก๊าซเพื่อ

การจำหน่ายขาย   การใช้เอง โดยมีรายละเอียดดังนี้

๒.๑ ทำการบรรจุก๊าซจากถังเก็บและจ่ายก๊าซที่สถานบรรจุก๊าซ/ลานบรรจุก๊าซ ลง

ในภาชนะบรรจุก๊าซดังนี้

กระป๋องก๊าซ

ถังก๊าซหุงต้ม

ถังขนส่งก๊าซ

๒.๒ ทำการบรรจุก๊าซจากถังเก็บและจ่ายก๊าซที่สถานีบริการ ลงในภาชนะบรรจุ
ก๊าซดังนี้

ถังก๊าซรถยนต์

ถังก๊าซเรือยนต์

๒.๓ ทำการบรรจุก๊าซจากถังขนส่งก๊าซลงในถังเก็บและจ่ายก๊าซโดย

ยานพาหนะขนส่งก๊าซทางบก หมายเลขทะเบียน ..... ความจุของถังขนส่งก๊าซ.....ลิตร
จำนวน.....ถึง

ยานพาหนะขนส่งก๊าซทางบก หมายเลขทะเบียน..... ความจุของถังขนส่งก๊าซ.....ลิตร
จำนวน.....ถึง

ยานพาหนะขนส่งก๊าซทางบก หมายเลขทะเบียน..... ความจุของถังขนส่งก๊าซ.....ลิตร
จำนวน.....ถึง

๓. สถานีบรรจุก๊าซ   ลานบรรจุก๊าซ   สถานีบริการ   ตั้งอยู่เลขที่.....

ตรอก/ซอย..... ถนน..... หมู่ที่.....

ตำบล/แขวง..... อำเภอ/เขต..... จังหวัด.....

โทรศัพท์..... ในที่ดินโฉนดเลขที่..... หน้าสำรวจ.....

เลขที่ดิน..... ที่ดินดังกล่าวเป็นของ.....

ในสถานีบรรจุก๊าซ   ลานบรรจุก๊าซ   สถานีบริการ   ได้ติดตั้งถังเก็บและจ่ายก๊าซ   หัวจ่าย
ก๊าซ   และตู้จ่ายก๊าซดังนี้

ถึงเก็บและจ่ายก๊าซแบบเหนือพื้นดิน	ความจุ.....ลิตร	จำนวน.....ถึง
	ความจุ.....ลิตร	จำนวน.....ถึง
	ความจุ.....ลิตร	จำนวน.....ถึง
ถึงเก็บและจ่ายก๊าซแบบกลบ	ความจุ.....ลิตร	จำนวน.....ถึง
	ความจุ.....ลิตร	จำนวน.....ถึง
	ความจุ.....ลิตร	จำนวน.....ถึง
หัวจ่ายก๊าซ		จำนวน.....หัว
ตู้จ่ายก๊าซ ชนิด ๑ หัวจ่าย		จำนวน.....ตู้
ตู้จ่ายก๊าซ ชนิด ๒ หัวจ่าย		จำนวน.....ตู้

๔. พร้อมคำขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการบรรจุก๊าซนี้ ข้าพเจ้าได้แนบหลักฐานต่างๆ มาเพื่อประกอบการพิจารณาด้วย ดังนี้

๔.๑ ภาพถ่ายบัตรประจำตัวของผู้ขออนุญาต

๔.๒ ภาพถ่ายหนังสือรับรองการจดทะเบียน หนังสือบริคณห์สนธิ และผู้มีอำนาจลงชื่อแทนนิติบุคคล (ในกรณีนิติบุคคลเป็นผู้ขออนุญาต)

๔.๓ หนังสือแสดงว่าเป็นผู้ได้รับมอบหมายให้ดำเนินกิจการแทนบุคคล หรือนิติบุคคลผู้ขออนุญาต (ในกรณีผู้ขออนุญาตมิได้เป็นเจ้าของสถานที่)

๔.๔ ภาพถ่ายโฉนดที่ดินที่เบ็ดเสร็จสถานบรรจุก๊าซ ลานบรรจุก๊าซ สถานบริการที่ขออนุญาต

๔.๕ เอกสารแสดงว่าผู้ขออนุญาตมีสิทธิใช้ที่ดินและสถานบรรจุก๊าซ ลานบรรจุก๊าซ สถานบริการ (ในกรณีที่ผู้ขออนุญาตมิได้เป็นเจ้าของสถานที่)

๔.๖ หนังสือขออนุญาตพร้อมด้วยแผนผังบริเวณที่ได้รับอนุญาตให้ผู้ขออนุญาตทำทางเชื่อม ระหว่างบริเวณที่ได้รับอนุญาตกับถนนสาธารณะ หรือทางหลวงเพื่อใช้เป็นทางสำหรับยานพาหนะเข้า-ออกสถานบรรจุก๊าซ ลานบรรจุก๊าซ สถานบริการนั้น และหรือหนังสืออนุญาตพร้อมด้วยแผนผังบริเวณที่ได้รับอนุญาตให้ทำสิ่งล่วงล้ำลำน้ำ จากเจ้าหน้าที่ผู้ดูแลและรับผิดชอบถนนสาธารณะหรือทางหลวง หรือลำน้ำสายนั้น

๔.๖ หนังสือแสดงการได้รับอนุญาตเป็นตัวแทนค้าต่างจำหน่ายก๊าซ จากผู้ค้ำประกัน ตามกฎหมายว่าด้วยน้ำมันเชื้อเพลิง

๔.๗ แผนผังบริเวณแสดงที่ตั้งของสถานีบรรจุก๊าซ ลานบรรจุก๊าซ สถานีบริการ แสดงสิ่งปลูกสร้างที่มอยู่ภายในรัศมี ๒๐๐.๐๐ เมตร จำนวน ๓ ชุด

๔.๘ แผนผังภายในและแบบก่อสร้างสถานีบรรจุก๊าซ ลานบรรจุก๊าซ สถานีบริการ จำนวน ๓ ชุด

๔.๙ รายการคำนวณความมั่นคงแข็งแรงของสถานีบรรจุก๊าซ ลานบรรจุก๊าซ สถานีบริการ และถังเก็บและจ่ายก๊าซหรือถังขนส่งก๊าซอย่างละ ๑ ชุด

๔.๑๐ หนังสือรับรองของวิศวกรซึ่งเป็นผู้คำนวณความมั่นคงแข็งแรงของสถานีบรรจุก๊าซ ลานบรรจุก๊าซ สถานีบริการ และถังเก็บและจ่ายก๊าซหรือถังขนส่งก๊าซ และเป็นผู้ได้รับ อนุญาตให้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม ตาม กฎหมาย ว่าด้วยวิชาชีพ วิศวกรรมและแนบภาพ ถ่ายบัตรประจำตัวที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบวิชาชีพดังกล่าวด้วย

๔.๑๑ หนังสือรับรองของสถาปนิกซึ่งเป็นผู้ออกแบบสถานีบรรจุก๊าซ ลานบรรจุ ก๊าซ สถานีบริการ และเป็นผู้ได้รับอนุญาตให้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมตามกฎหมาย ว่าด้วยวิชาชีพสถาปัตยกรรม และแนบภาพถ่ายบัตรประจำตัวที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบวิชาชีพ ดังกล่าวด้วย (ในกรณีที่ต้องมีสถาปนิกเป็นผู้ออกแบบ)

๔.๑๒ ภาพถ่ายทะเบียนยานพาหนะขนส่งก๊าซทางบก รวม.....ฉบับ

๔.๑๓ แบบก่อสร้างถังขนส่งก๊าซ ระบบท่อและอุปกรณ์ จำนวน ๓ ชุด

๕. ข้าพเจ้าขอรับรองว่า ที่ดินที่ใช้เป็นสถานีบรรจุก๊าซ ลานบรรจุก๊าซ สถานีบริการ ตามคำขออนุญาตนั้นไม่อยู่ในแนวเขตที่ดินที่จะต้องเวนคืนตามกฎหมาย

(ลายมือชื่อ).....

ผู้ขออนุญาต

หมายเหตุ ข้าพเจ้าขอความที่ไม่ใช่ ออก

เลขรับที่..... วันที่...../...../..... (สำหรับเจ้าหน้าที่เป็นผู้กรอก)

คำขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการบรรจุก๊าซ
 (โดยผู้ขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการบรรจุก๊าซ โดยทายาทหรือผู้จัดการมรดก)

เขียนที่.....
 วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๑. ข้าพเจ้า.....

๑.๑ เป็นบุคคลธรรมดา สัญชาติ.....เกิดวันที่.....

เดือน.....พ.ศ.....อายุ.....ปี อยู่บ้านเลขที่.....ตรอก/ซอย.....

ถนน.....หมู่ที่.....ตำบล/แขวง.....

อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....โทรศัพท์.....

อาชีพ.....ขอสำนักงาน.....

ตั้งอยู่เลขที่.....ตรอก/ซอย.....ถนน.....

หมู่ที่.....ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....

จังหวัด.....โทรศัพท์.....

๑.๒ เป็นนิติบุคคลประเภท.....

ตามกฎหมายของประเทศไทย.....จดทะเบียนเมื่อวันที่.....เดือน.....

พ.ศ.....เลขทะเบียน.....มีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่เลขที่.....

ตรอก/ซอย.....ถนน.....หมู่ที่.....

ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....

โทรศัพท์.....โดยมี.....

ตำแหน่ง.....เป็นผู้มีอำนาจลงชื่อแทน

๒. ข้าพเจ้ามีความประสงค์จะขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการบรรจุภัณฑ์เพื่อ

การจำหน่ายขาย การใช้เอง โดยที่ข้าพเจ้าเป็น.....
.....(ผู้รับโอนกิจการบรรจุภัณฑ์ ทายาทผู้จัดการมรดก) ของ.....
.....

อยู่เลขที่.....ตรอก/ซอย.....ถนน.....

หมู่ที่.....ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....

จังหวัด.....และเป็นผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบรรจุภัณฑ์เลขที่.....

ออกให้เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....ที่.....

โดยได้รับอนุญาตให้บรรจุภัณฑ์จาก.....

ลงใน.....

ณ สถานที่บรรจุภัณฑ์ สถานที่บริการ ชื่อ.....

ตั้งอยู่เลขที่.....ตรอก/ซอย.....ถนน.....

หมู่ที่.....ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....

จังหวัด.....โทรศัพท์.....ในที่ดินโฉนดเลขที่.....

หน้าสำรวจ.....เลขที่ดิน.....ที่ดินดังกล่าวเป็นของ.....

ยานพาหนะขนส่งก๊าซทางบก หมายเลขทะเบียน.....ความจุของถังขนส่งก๊าซ.....ลิตร

จำนวน.....ถึง

ยานพาหนะขนส่งก๊าซทางบก หมายเลขทะเบียน.....ความจุของถังขนส่งก๊าซ.....ลิตร

จำนวน.....ถึง

๓. ในสถานที่บรรจุภัณฑ์ สถานที่บริการ ได้ติดตั้งถังเก็บและจ่ายก๊าซ
หัวจ่ายก๊าซและตู้จ่ายก๊าซ ดังนี้

ถังเก็บและจ่ายก๊าซแบบแก๊สอินทรีย์ ความจุ.....ลิตร จำนวน.....ถึง

ความจุ.....ลิตร จำนวน.....ถึง

ความจุ.....ลิตร จำนวน.....ถึง

ถังเก็บและจ่ายก๊าซแบบกลบ ความจุ.....ลิตร จำนวน.....ถึง

ความจุ.....ลิตร จำนวน.....ถึง

ความจุ.....ลิตร จำนวน.....ถึง

หัวจ่ายก๊าซ	จำนวน.....หัว
ตู้จ่ายก๊าซ ชนิด ๑ หัวจ่าย	จำนวน.....ตู้
ตู้จ่ายก๊าซ ชนิด ๒ หัวจ่าย	จำนวน.....ตู้

๔. พร้อมคำขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการบรรจุก๊าซนี้ ข้าพเจ้าได้แนบหลักฐานต่าง ๆ มาเพื่อประกอบการพิจารณา ดังนี้

- ๔.๑ สำเนาใบอนุญาตประกอบกิจการบรรจุก๊าซ เลขที่.....
- ๔.๒ ภาพถ่ายบัตรประจำตัวของผู้ขออนุญาต
- ๔.๓ ภาพถ่ายหนังสือรับรองการจดทะเบียน หนังสือบริคณห์สนธิ และผู้มีอำนาจลงชื่อและนิติบุคคล (ในกรณีที่นิติบุคคลเป็นผู้ขออนุญาต)
- ๔.๔ หนังสือแสดงการได้รับอนุญาตเป็นตัวแทนค้าต่างจำหน่ายก๊าซจากผู้ค้าน้ำมัน ตามกฎหมายว่าด้วยน้ำมันเชื้อเพลิง

(ลายมือชื่อ).....

ผู้ขออนุญาต

หมายเหตุ ชัดฆ่าข้อความที่ไม่ใช่ออก

ใบอนุญาตประกอบกิจการบรรจุภัณฑ์

ใบอนุญาตประกอบกิจการบรรจุภัณฑ์เลขที่.....

ใบอนุญาตประกอบกิจการบรรจุภัณฑ์ฉบับนี้ให้ไว้แก่

.....

เพื่อแสดงว่าเป็นผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบรรจุภัณฑ์ เพื่อการจำหน่ายขาย/การใช้เอง
ณ สถานที่บรรจุภัณฑ์ สถานที่บริการ ชื่อ.....
ตั้งอยู่เลขที่.....ตรอก/ซอย.....ถนน.....
หมู่ที่.....ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....
โดยให้บรรจุภัณฑ์จาก.....ลงใน.....

และได้รับอนุญาตให้คิดตั้ง

ถังเก็บและจ่ายก๊าซแบบเหนือพื้นดิน	ความจุ.....ลิตร	จำนวน.....ถัง
	ความจุ.....ลิตร	จำนวน.....ถัง
	ความจุ.....ลิตร	จำนวน.....ถัง
ถังเก็บและจ่ายก๊าซแบบกลบ	ความจุ.....ลิตร	จำนวน.....ถัง
	ความจุ.....ลิตร	จำนวน.....ถัง
	ความจุ.....ลิตร	จำนวน.....ถัง
หัวจ่ายก๊าซ		จำนวน.....หัว
ตู้จ่ายก๊าซ ชนิด ๑ หัวจ่าย		จำนวน.....ตู้
ตู้จ่ายก๊าซ ชนิด ๒ หัวจ่าย		จำนวน.....ตู้

ใบอนุญาตบรรจุภัณฑ์ฉบับนี้ให้ใช้เฉพาะสถานที่ที่ระบุไว้ในใบอนุญาตบรรจุภัณฑ์เท่านั้น
เพื่อแสดงว่าเป็นผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบรรจุภัณฑ์เพื่อการจำหน่ายขาย/การใช้เอง
จากถังขนส่งก๊าซลงในถังเก็บและจ่ายก๊าซ โดย

ขานพาหนะขนส่งก๊าซทางบก หมายเลขทะเบียน.....ความจุของถังขนส่งก๊าซ.....ลิตร
จำนวน.....ถัง

ขานพาหนะขนส่งก๊าซทางบก หมายเลขทะเบียน.....ความจุของถังขนส่งก๊าซ.....ลิตร
จำนวน.....ถัง

ขานพาหนะขนส่งก๊าซทางบก หมายเลขทะเบียน.....ความจุของถังขนส่งก๊าซ.....ลิตร
จำนวน.....ถัง

ใบอนุญาตประกอบกิจการบรรจุก๊าซฉบับนี้ให้ใช้ได้จนถึงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ให้ไว้ ณ วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

(ลายมือชื่อ).....

ตำแหน่ง.....

ผู้อนุญาต

เลขรับที่..... วันที่...../...../..... สำหรับเจ้าหน้าที่เป็นผู้กรอก)
--

คำขอต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการบรรจูกำร

เขียนที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๑. ข้าพเจ้า.....

๑.๑ เป็นบุคคลธรรมดา สัญชาติ.....เกิดวันที่.....เดือน.....

พ.ศ.....อายุ.....ปี อยู่บ้านเลขที่.....ตรอก/ซอย.....

ถนน.....หมู่ที่.....ตำบล/แขวง.....

อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....โทรศัพท์.....

อาชีพ.....ชื่อสำนักงาน.....

ตั้งอยู่เลขที่.....ตรอก/ซอย.....ถนน.....

หมู่ที่.....ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....

จังหวัด.....โทรศัพท์.....

๑.๒ เป็นนิติบุคคลประเภท.....

ตามกฎหมายของประเทศ.....จดทะเบียนเมื่อวันที่.....เดือน.....

พ.ศ.....เลขทะเบียน.....มีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่เลขที่.....

ตรอก/ซอย.....ถนน.....หมู่ที่.....

ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....

โทรศัพท์.....โดยมี.....

ตำแหน่ง.....เป็นผู้มีอำนาจลงชื่อแทน

๒. ข้าพเจ้าเป็นผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบรรจูก๊าซ เพื่อการจำหน่ายขาย/การใช้
 เอง ณ สถานที่บรรจูก๊าซ สถานที่บรรจูก๊าซ สถานที่บริหาร ชื่อ.....
 ตั้งอยู่เลขที่..... ตรอก/ซอย..... ถนน.....
 หมู่ที่..... ตำบล/แขวง..... อำเภอ/เขต.....
 จังหวัด..... โดยให้บรรจูก๊าซจาก.....
 ลงใน.....
 ตามใบอนุญาตประกอบกิจการบรรจูก๊าซเลขที่..... ออกให้เมื่อวันที่.....
 เดือน..... พ.ศ..... ที่.....

๓. ข้าพเจ้าเป็นผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบรรจูก๊าซ เพื่อการจำหน่ายขาย/การใช้
 เองจากถังขนส่งก๊าซลงในถังเก็บและจ่ายก๊าซ ตามใบอนุญาตประกอบกิจการบรรจูก๊าซ
 เลขที่..... ออกให้เมื่อวันที่..... เดือน..... พ.ศ.....
 ที่.....

๔. ใบอนุญาตประกอบกิจการบรรจูก๊าซเลขที่..... จะหมดอายุลงใน
 วันที่..... เดือน..... พ.ศ..... ข้าพเจ้าจึงขอต่ออายุใบอนุญาตประกอบ
 กิจการบรรจูก๊าซดังกล่าว

๕. ข้าพเจ้าขอรับรองว่ามีได้มีการแก้ไข เปลี่ยนแปลง หรือต่อเติมสถานที่บรรจูก๊าซ
 สถานที่บรรจูก๊าซ สถานที่บริหาร ให้ผิดไปจากที่ได้รับอนุญาตไว้

๖. พร้อมคำขอต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการบรรจูก๊าซนี้ ข้าพเจ้าได้แนบหลักฐาน
 ต่าง ๆ มาเพื่อประกอบการพิจารณาด้วย ดังนี้

- ๖.๑ สำเนาใบอนุญาตประกอบกิจการบรรจูก๊าซ เลขที่.....
- ๖.๒ ภาพถ่ายบัตรประจำตัวของผู้ขอต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการบรรจูก๊าซ
- ๖.๓ ภาพถ่ายหนังสือรับรองการจดทะเบียน หนังสือบริคณห์สนธิ และผู้มีอำนาจ
 ลงชื่อแทนนิติบุคคล (ในกรณีนิติบุคคลเป็นผู้ขออนุญาต)

๖.๔ แผนผังบริเวณแสดงที่ตั้งของสถานีบรรจุก๊าซ ถานบรรจุก๊าซ สถานีบริการ
แสดงสิ่งปลูกสร้างที่มีอยู่ภายในรัศมี ๒๐๐.๐๐ เมตร จำนวน ๓ ชุด

(ลายมือชื่อ) .....

ผู้อนุญาต

หมายเหตุ ขีดฆ่าข้อความที่ไม่ใช่ออก

เลขรับที่..... วันที่...../...../..... (สำหรับเจ้าหน้าที่เป็นผู้กรอก)

คำขอใบแทนใบอนุญาตประกอบกิจการบรรจุก๊าซ

เขียนที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๑. ข้าพเจ้า.....

๑.๑ เป็นบุคคลธรรมดา สัญชาติ.....เกิดวันที่.....

เดือน.....พ.ศ..... อายุ.....ปี อยู่บ้านเลขที่.....

ตรอก/ซอย.....ถนน.....หมู่ที่.....ตำบล/แขวง.....

อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....โทรศัพท์.....

อาชีพ.....ช่องสำนักงาน.....

ตั้งอยู่เลขที่.....ตรอก/ซอย.....ถนน.....

หมู่ที่.....ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....

จังหวัด.....โทรศัพท์.....

๑.๒ เป็นนิติบุคคลประเภท.....

ตามกฎหมายของประเทศ.....จดทะเบียนเมื่อวันที่.....เดือน.....

พ.ศ.....เลขทะเบียน.....มีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่เลขที่.....

ตรอก/ซอย.....ถนน.....หมู่ที่.....

ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....

โทรศัพท์.....โดยมี.....

ตำแหน่ง.....เป็นผู้มีอำนาจลงชื่อแทน

๒. ข้าพเจ้าเป็นผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบรรจูก๊าซ เพื่อการจำหน่ายขาย/การใช้
 เอง ณ สถานีบรรจูก๊าซ สถานีบรรจูก๊าซ สถานีบริการ ก๊าซ.....
 ตั้งอยู่เลขที่.....ตรอก/ซอย..... ถนน.....
 หมู่ที่.....ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....
 จังหวัด..... โดยให้บรรจูก๊าซจาก.....
 ลงใน.....
 ตามใบอนุญาตประกอบกิจการบรรจูก๊าซเลขที่.....ออกให้เมื่อวันที่.....
 เดือน.....พ.ศ..... ที่.....

๓. ข้าพเจ้าเป็นผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบรรจูก๊าซ เพื่อการจำหน่ายขาย/การใช้
 เอง จากถังขนส่งก๊าซลงในถังเก็บและจ่ายก๊าซ ตามใบอนุญาตประกอบกิจการบรรจูก๊าซ
 เลขที่.....ออกให้เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....
 ที่.....

๔. ใบอนุญาตประกอบกิจการบรรจูก๊าซเลขที่..... ได้ชำรุดเสียหาย/สูญหาย
 ข้าพเจ้าจึงขอรับใบแทนใบอนุญาตประกอบกิจการบรรจูก๊าซ

๕. ข้าพเจ้าขอรับรองว่ามิได้มีการแก้ไข เปลี่ยนแปลง หรือต่อเติมสถานีบรรจูก๊าซ
 สถานีบรรจูก๊าซ สถานีบริการ ให้ผิดไปจากที่ได้รับอนุญาตไว้

๖. พร้อมคำขอใบแทนใบอนุญาตประกอบกิจการบรรจูก๊าซนี้ ข้าพเจ้าได้แนบหลักฐาน
 ต่าง ๆ มาเพื่อประกอบการพิจารณาด้วย ดังนี้

๖.๑ ภาพถ่ายบัตรประจำตัวของผู้ขอรับใบแทนใบอนุญาต

๖.๒ ภาพถ่ายหนังสือรับรองการจดทะเบียน หนังสือบริคณห์สนธิ และผู้มีอำนาจ
 ลงชื่อแทนนิติบุคคล (ในกรณีที่นิติบุคคลเป็นผู้ขออนุญาต)

๖.๓ แผนผังบริเวณแสดงที่ตั้งของสถานีบรรจูก๊าซ สถานีบรรจูก๊าซ สถานีบริการ
 แสดงสิ่งปลูกสร้างที่มีอยู่ภายในรัศมี ๒๐๐.๐๐ เมตร จำนวน ๓ ชุด

(ลายมือชื่อ).....

ผู้ขออนุญาต

หมายเหตุ ขีดฆ่าข้อความที่ไม่ใช่ออก

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย

ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการตรวจสอบและพิจารณา การขอรับใบอนุญาต ประกอบกิจการบรรจูก๊าซและการออกใบอนุญาตประกอบกิจการบรรจูก๊าซ

พ.ศ. ๒๕๒๙

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๔ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๒๘) ออกตามความในประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘ ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๔ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการตรวจสอบและพิจารณาการขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการบรรจูก๊าซและการออกใบอนุญาตประกอบกิจการบรรจูก๊าซ พ.ศ. ๒๕๒๙”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๘ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๒๘ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

“กฎกระทรวง ฉบับที่ ๔” หมายความว่า กฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๒๘) ออกตามความในประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘ ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๔

ข้อ ๔ เมื่อได้รับเรื่องรวมการขออนุญาตประกอบกิจการบรรจูก๊าซให้มีการตรวจสอบ ดังนี้

(๑) ตรวจสอบสถานที่ตั้งของของสถานที่บรรจูก๊าซ ขนาดของที่ดิน ตำแหน่งทางเข้าออกสถานที่บรรจูก๊าซที่ติดต่อกับทางสาธารณะ ระยะปลอดภัยทั้งภายในและภายนอกของสถานที่บรรจูก๊าซตามที่กฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ กำหนด

(๒) ตรวจสอบทางด้านเทคนิคในการออกแบบถังเก็บและจ่ายก๊าซ ระบบท่อ อุปกรณ์ความปลอดภัย ระบบป้องกันและระงับอัคคีภัย ให้ถูกต้องตามหลักวิชาการและข้อกำหนดขั้นต่ำตามที่กฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ กำหนด

ข้อ ๕ เมื่อผู้ขออนุญาตได้ทำการก่อสร้างสถานที่บรรจุก๊าซแล้วเสร็จ ให้มีการตรวจสอบระบบป้องกันและระงับอัคคีภัย พร้อมทั้งทำการทดสอบถังเก็บและจ่ายก๊าซ ระบบท่อ และอุปกรณ์ความปลอดภัยต่างๆ ที่ได้ติดตั้งไว้ภายในสถานที่บรรจุก๊าซ ให้เป็นไปตามที่กฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ กำหนด

ข้อ ๖ เมื่อได้ตรวจสอบตามข้อ ๔ และข้อ ๕ ปรากฏว่าถูกต้องตามที่กฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ กำหนด และมีความปลอดภัยและถูกต้องตามหลักวิชาการแล้ว ให้ออกใบอนุญาตประกอบกิจการบรรจุก๊าซ ตามแบบ ป.๓. ๒ ท้ายกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔

ข้อ ๗ ในกรณีที่สถานที่ตั้งของสถานที่บรรจุก๊าซใดอยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายอื่น ผู้ประกอบกิจการบรรจุก๊าซต้องปฏิบัติตามกฎหมายนั้นด้วย

ข้อ ๘ ให้อธิบดีกรมโยธาธิการรักษาการตามระเบียบนี้

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๒๕

พลเอก สิทธิ จิรโรจน์

(สิทธิ จิรโรจน์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

ประกาศกรมโยธาธิการ

เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์และลักษณะโค้งของทางที่จะอนุญาตให้ตั้งสถานีบริการ

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๑๕ (๓) แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๒๘) ออกตามความในประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๔ อธิบดีกรมโยธาธิการจึงกำหนดหลักเกณฑ์และลักษณะโค้งของทาง ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกรมโยธาธิการ เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ และลักษณะโค้งของทางที่จะอนุญาตให้ตั้งสถานีบริการ”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๒๘ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ โค้งของทางที่จะตั้งสถานีบริการได้ จะต้องเป็นโค้งของทางที่มีรัศมีไม่น้อยกว่า ๖๐๐ เมตร

ข้อ ๔ ประกาศกรมโยธาธิการฉบับนี้ มิให้ใช้บังคับแก่สถานีบริการที่ประกอบการภายในเขตกรุงเทพมหานคร เขตเมืองพัทยา เขตเทศบาลและเขตสุขาภิบาล แต่ทั้งนี้ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขในแบบ ป.ล. ๑ ข้อ ๔.๖ ท้ายกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๒๘) ออกตามความในประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๔

ประกาศ ณ วันที่ ๑๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๒๘

พจน์ กัณธมาลา
(นายพจน์ กัณธมาลา)
อธิบดีกรมโยธาธิการ

ประกาศกรมโยธาธิการ

เรื่อง การกำหนดประเภทของบริเวณอันตราย และระยะห่าง
ของบริเวณอันตรายของสถานที่บรรจุก๊าซและสถานที่เก็บก๊าซแต่ละประเภท
ที่จะต้องใช้ระบบไฟฟ้า เครื่องใช้ไฟฟ้า และอุปกรณ์ไฟฟ้า ให้ได้มาตรฐานขั้นต่ำ

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๕๑ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๒๕) ออกตาม
ความในประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๕ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๔ อธิบดีกรม-
โยธาธิการจึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกรมโยธาธิการ เรื่อง การกำหนดประเภทของบริเวณ
อันตราย และระยะห่างของบริเวณอันตรายของสถานที่บรรจุก๊าซและสถานที่เก็บก๊าซแต่ละ
ประเภท ที่จะต้องใช้ระบบไฟฟ้า เครื่องใช้ไฟฟ้า และอุปกรณ์ไฟฟ้าให้ได้มาตรฐานขั้นต่ำ”

ข้อ ๒ ประกาศให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๒๕ เป็นต้นไป

หมวด ๑

ประเภทของบริเวณอันตรายของสถานที่บรรจุก๊าซและสถานที่เก็บก๊าซ

ข้อ ๓ บริเวณอันตรายของสถานที่บรรจุก๊าซและสถานที่เก็บก๊าซแบ่งออกเป็น ๓
ประเภท ดังนี้

- (๑) บริเวณอันตรายประเภทที่ ๑ ได้แก่ บริเวณที่มีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนี้
  - (ก) บริเวณที่มีก๊าซในปริมาณเข้มข้นพอที่จะจุดให้ติดไฟได้ในสภาพการทำงาน
หรือใช้งานปกติ เช่น บริเวณตู้จ่ายก๊าซ อาคารที่ใช้บรรจุก๊าซ ลานบรรจุก๊าซ
  - (ข) บริเวณที่อาจมีก๊าซในปริมาณเข้มข้นพอที่จะจุดให้ติดไฟได้ เนื่องจากอุปกรณ์
ชำรุด หรือทำงานผิดพลาด เช่น บริเวณที่ตั้งอุปกรณ์เช่นชนิดที่มอุปกรณ์ระบายก๊าซของถังเก็บและ
จ่ายก๊าซ รวมทั้งระบบท่อก๊าซ

(ค) บริเวณภายในภาชนะที่ใช้บรรจุก๊าซ ที่มีไอของก๊าซ

(๒) บริเวณอันตรายประเภทที่ ๒ ได้แก่ บริเวณที่มีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนี้

(ก) บริเวณที่มีการเคลื่อนย้าย การปฏิบัติการ หรือการใช้ก๊าซ ซึ่งก๊าซอาจจะรั่วออกมาได้ เนื่องจากเกิดอุบัติเหตุ หรืออุปกรณ์ทำงานผิดปกติ และอาจทำให้อุปกรณ์ของภาชนะบรรจุก๊าซ หรือระบบท่อชำรุด

(ข) บริเวณที่อาจมีก๊าซสะสมและมีการป้องกันไม่ให้ก๊าซมีปริมาณเข้มข้นพอที่จะจุดให้ติดไฟได้โดยใช้อุปกรณ์ระบายอากาศทางกล

(ค) บริเวณที่ต่อเนื่องกับบริเวณอันตรายประเภทที่ ๑ และอาจมีก๊าซในปริมาณเข้มข้นพอที่จะจุดให้ติดไฟได้

(๓) บริเวณอันตรายประเภทที่ ๓ ได้แก่ บริเวณที่อยู่เหนือระดับบริเวณอันตรายประเภทที่ ๑ หรือประเภทที่ ๒

หมวด ๒

ระยะห่างของบริเวณอันตรายของสถานที่บรรจุก๊าซและสถานที่เก็บก๊าซ

ข้อ ๔ สถานที่บรรจุก๊าซและสถานที่เก็บก๊าซ ต้องมีระยะห่างของบริเวณอันตราย ดังตารางต่อไปนี้

ตำแหน่ง	ขอบเขตของระยะห่าง	ประเภทของบริเวณอันตราย
ก ถึงเก็บและจ่ายก๊าซ	ก ๑ ภายในระยะ ๕.๐๐ เมตร ทุกทิศทางจากข้อต่อ นอกจากข้อต่ออันที่ใดระบุไว้ในตารางนี้	ประเภทที่ ๒
	ก ๒ ภายในระยะ ๔.๐๐ เมตร ในแนวตั้งเหนือระดับ ก ๑	ประเภทที่ ๓

ตำแหน่ง	ขอบเขตของระยะห่าง	ประเภทของบริเวณอันตราย
ข ช่องเปิดระบายก๊าซ หม้อเครื่องวัด	ข ๑ ภายในระยะ ๑.๕๐ เมตร ทุกทิศทาง จากช่องเปิดระบายก๊าซ	ประเภทที่ ๑
	ข ๒ ตั้งแต่ระยะ ๑.๕๐ เมตรขึ้นไป ถึง ๕.๐๐ เมตร ทุกทิศทางจากช่องเปิด ระบายก๊าซ	ประเภทที่ ๒
	ข ๓ ภายในระยะ ๔.๐๐ เมตร ในแนวตั้ง เหนือระดับ ข ๒	ประเภทที่ ๓
ค ปลายท่อของกล อุปกรณ์รั้งแบบ ระบาย	ค ๑ ภายในเส้นทางที่ก๊าซผ่าน	ประเภทที่ ๑ หมายเหตุ ห้ามติด ตั้งอุปกรณ์ไฟฟ้า แบบประจำที่
	ค ๒ ภายในระยะ ๑.๕๐ เมตร ทุกทิศทาง จากจุดที่ระบาย	ประเภทที่ ๑
	ค ๓ ตั้งแต่ระยะ ๑.๕๐ เมตรขึ้นไป ถึง ๕.๐๐ เมตร ทุกทิศทางจากจุดที่ระบาย	ประเภทที่ ๒
	ค ๔ ภายในระยะ ๔.๐๐ เมตร ในแนวตั้ง เหนือระดับ ค ๓	ประเภทที่ ๓
ง เครื่องสูบลูกสูบ เครื่องอัดไอก๊าซ เครื่องผสมอากาศกับ ก๊าซและเครื่องทำไอ ก๊าซ ชงตัดตง		

ตำแหน่ง	ขอบเขตของระยะห่าง	ประเภทของบริเวณอันตราย
— กรณีภายในอาคารที่ไม่มีการระบายอากาศ	ง ๑ ภายในห้องที่มีเครื่องดังกล่าว และภายในห้องที่ติดกัน ที่ไม่มีผนังกันก๊าซปิดกั้น	ประเภทที่ ๑
	ง ๒ ภายในระยะ ๕.๐๐ เมตร ด้านนอกห้องที่มีเครื่องดังกล่าว ซึ่งมีผนังหรือหลังคาที่ไม่วางกันไอก๊าซ หรือภายในระยะ ๕.๐๐ เมตร ของช่องเปิดภายนอกใดๆ	ประเภทที่ ๒
	ง ๓ ภายในระยะ ๔.๐๐ เมตร ในแนวตั้งเหนือระดับ ง ๒	ประเภทที่ ๓
— กรณีภายในอาคารที่มีการระบายอากาศไม่น้อยกว่า ๖ เท่าของปริมาตรห้องต่อชั่วโมง	ง ๔ ภายในห้องที่มีเครื่องดังกล่าวและภายในห้องที่ติดกันที่ไม่มีผนังกันก๊าซปิดกั้น	ประเภทที่ ๒
— กรณีภายนอกอาคารในที่โล่งในระดับพื้นหรือเหนือระดับพื้นหรือภายในอาคารที่ไม่มีผนัง และอยู่ในที่โล่งในระดับพื้นหรือเหนือระดับพื้น	ง ๕ ภายในระยะ ๕.๐๐ เมตร ทุกทิศทางจากเครื่องดังกล่าวและภายในปริมาตรทรงกระบอกที่อยู่ใต้ทรงกลมดังกล่าวถึงระดับพื้น (ถ้ามี)	ประเภทที่ ๒
	ง ๖ ภายในระยะ ๔.๐๐ เมตร ในแนวตั้งเหนือระดับ ง ๕	ประเภทที่ ๓

ตำแหน่ง	ขอบเขตของระยะห่าง	ประเภทของบริเวณอันตราย
จ ตู้จ่ายก๊าซของสถานีบริการก๊าซ	จ ๑ ภายในตู้จ่ายก๊าซทั้งหมด	ประเภทที่ ๑
	จ ๒ ภายในระยะ ๐.๔๖ เมตร ในแนวราบโดยรอบด้านนอกของตู้จ่ายก๊าซและในแนวตั้งจากระดับฐานตู้จ่ายก๊าซ ถึงระดับ ๑.๒๐ เมตร เหนือฐานตู้จ่ายก๊าซ	ประเภทที่ ๑
	จ ๓ ภายในระยะ ๖.๐๐ เมตร ในแนวราบโดยรอบด้านนอกของตู้จ่ายก๊าซและในแนวตั้งจากระดับพื้นถึงระดับ ๐.๔๖ เหนือระดับพื้น	ประเภทที่ ๒
	จ ๔ ภายในระยะ ๔.๐๐ เมตร ในแนวตั้งเหนือระดับ จ ๑ จ ๒ และ จ ๓	ประเภทที่ ๓
ฉ ร่องหรือบ่อต้มหรืออยู่ที่ใดบนก๊าซเครื่องสูบลูกสูบ เครื่องอัดไอก๊าซ อุปกรณ์ปรับความดัน หรืออุปกรณ์อื่น ซึ่งทำหน้าที่คล้ายกัน รวมทั้งอยู่ในบริเวณ จ ๒ และ จ ๓		
— กรณีไม่มีอุปกรณ์ระบายอากาศทางกล	ฉ ๑ ภายในร่องหรือบ่อ	ประเภทที่ ๑
	ฉ ๒ ภายในห้องและห้องที่ติดกันที่ไม่มีผนังกันก๊าซปิดกัน	ประเภทที่ ๒
	ฉ ๓ ภายในระยะ ๕.๐๐ เมตร ทุกทิศทางจากร่องหรือบ่อที่อยู่นอกอาคาร	ประเภทที่ ๒

ตำแหน่ง	ขอบเขตของระยะห่าง	ประเภทของบริเวณอันตราย
- กรณีเมื่ออุปกรณ์ระบายอากาศทางกลที่สามารถระบายอากาศได้ไม่น้อยกว่า ๖ เท่าของปริมาตรห้องหรือบ่อต่อชั่วโมง	ฉ ๔ ภายในระยะ ๔.๐๐ เมตร ในแนวตั้งเหนือเหนือระดับ ฉ ๑ และ ฉ ๓	ประเภทที่ ๓
	ฉ ๕ ภายในร่องหรือบ่อ	ประเภทที่ ๒
	ฉ ๖ ภายในห้องและห้องที่ติดกันที่ไม่มีผนังกันก๊าซปิดกัน	ประเภทที่ ๒
	ฉ ๗ ภายในระยะ ๕.๐๐ เมตร ทุกทิศทางจากร่องหรือบ่อที่อยู่นอกอาคาร	ประเภทที่ ๒
	ฉ ๘ ภายในระยะ ๔.๐๐ เมตร ในแนวตั้งเหนือระดับ ฉ ๕ และ ฉ ๗	ประเภทที่ ๓
ข ระบบท่อและข้อต่อท่อที่มีการระบายก๊าซ	ข ๑ ภายในระยะ ๑.๕๐ เมตร ทุกทิศทางจากจุดที่มีการระบายก๊าซ	ประเภทที่ ๑
	ข ๒ ตั้งแต่ระยะ ๑.๕๐ เมตรขึ้นไป จากจุดที่มีการระบายก๊าซ (เหมือนกับข้อ ง)	เหมือนข้อ ง
ข จุดที่มีการบรรจุก๊าซ - กรณีภายในห้องที่มีการระบายอากาศไม่น้อยกว่า ๖ เท่าของปริมาตรห้องต่อชั่วโมง - กรณีภายนอกอาคารในที่โล่ง หรือภายในอาคารที่ไม่มีผนังและอยู่ในที่โล่ง		
	ข ๑ ภายในระยะ ๑.๕๐ เมตร ทุกทิศทางจากจุดที่มีการต่อหรือถอดหัวท่อจ่ายก๊าซเป็นประจำเพื่อการบรรจุก๊าซ	ประเภทที่ ๑
	ข ๒ ตั้งแต่ระยะ ๑.๕๐ เมตร ออกไปทั่วห้อง	ประเภทที่ ๒
	ข ๓ ภายในระยะ ๑.๕๐ เมตร ทุกทิศทางจากจุดที่มีการต่อหรือถอดหัวท่อจ่ายก๊าซเป็นประจำเพื่อการบรรจุก๊าซ	ประเภทที่ ๑

ตำแหน่ง	ขอบเขตของระยะห่าง	ประเภทของบริเวณอันตราย
	<p>ซ ๔ ตั้งแต่ระยะ ๑.๕๐ เมตร ถึง ๕.๐๐ เมตร ทุกทิศทางจากจุดที่มีการต่อหรือถอดหัวท่อจ่ายก๊าซเพื่อการบรรจุก๊าซเป็นประจำ และภายในปริมาตรกระบอกที่อยู่ใต้ทรงกลมดังกล่าวถึงระดับพื้น (ถ้ามี)</p>	ประเภทที่ ๒
	<p>ซ ๕ ภายในระยะ ๔.๐๐ เมตร ในแนวตั้งเหนือระดับ ซ ๔</p>	ประเภทที่ ๓
<p>ณ หัวท่อรับ และจ่ายก๊าซ ที่ใช้รับและจ่ายก๊าซให้แก่ยานพาหนะขนส่งก๊าซ</p>	<p>ณ ๑ ภายในระยะ ๑.๕๐ เมตร ทุกทิศทางจากจุดที่มีการต่อหรือถอดหัวท่อจ่ายก๊าซเป็นประจำเพื่อบรรจุก๊าซ</p>	ประเภทที่ ๑
	<p>ณ ๒ ตั้งแต่ระยะ ๑.๕๐ เมตร ขึ้นไปถึง ๕.๐๐ เมตร ทุกทิศทางจากจุดที่มีการต่อหรือถอดหัวท่อจ่ายก๊าซเป็นประจำ เพื่อการบรรจุก๊าซ และภายในปริมาตรทรงกระบอกที่อยู่ใต้ทรงกลมดังกล่าว ถึงระดับพื้น (ถ้ามี)</p>	ประเภทที่ ๒
	<p>ณ ๓ ภายในระยะ ๔.๐๐ เมตร ในแนวตั้งเหนือระดับ ณ ๒</p>	ประเภทที่ ๓
<p>ณ โรงเก็บก๊าซ</p>	<p>ภายในห้องที่เก็บกระป๋อง หรือถังก๊าซหุงต้ม</p>	ประเภทที่ ๒
<p>ณ สถานที่ใช้ก๊าซ และสถานที่จำหน่ายอาหารที่ใช้ก๊าซจากถังก๊าซหุงต้ม</p>	<p>ภายในห้องที่เก็บถังก๊าซหุงต้ม</p>	ประเภทที่ ๒

ตำแหน่ง	ขอบเขตของระยะห่าง	ประเภทของบริเวณอันตราย
ฎ ร้านจำหน่ายก๊าซ	ฎ ๑ ภายในห้องที่เก็บกระป๋องก๊าซ หรือถังก๊าซ หุงต้ม ตั้งแต่ระดับพื้นถึงระดับ ๑.๑๕ เมตร เหนือระดับพื้น	ประเภทที่ ๒
	ฎ ๒ ภายในระยะ ๔.๐๐ เมตร ในแนวตั้งเหนือระดับ ฎ ๑	ประเภทที่ ๓

ข้อ ๕ ภายในบริเวณอันตรายประเภทที่ ๑ และประเภทที่ ๒ ตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๔ ถ้าหากมีผนังกันก๊าซ ซึ่งตามสภาพปกติสามารถกันก๊าซไม่ให้ผ่านไปได้ ให้ถือว่าบริเวณอันตรายไม่รวมไปถึงบริเวณอีกด้านหนึ่งของผนังนั้น

ข้อ ๖ ภายในบริเวณอันตรายประเภทที่ ๓ ตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๔ ถ้าหากมีพื้นหรือหลังคาที่ทำด้วยวัสดุทนไฟ ขวางกั้นมิให้ประกายไฟฟ้าหรือวัตถุไหม้ลามสูง ร่วงหล่นสู่บริเวณอันตรายประเภทที่ ๑ หรือประเภทที่ ๒ ให้ถือว่าบริเวณเหนือพื้นหรือหลังคา ที่ทำด้วยวัสดุทนไฟนั้น ไม่เป็นบริเวณอันตราย

ประกาศ ณ วันที่ ๑๘ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๒๕

พจน์ กัณฐมาลา
(นายพจน์ กัณฐมาลา)
อธิบดีกรมโยธาธิการ

ประกาศกรมโยธาธิการ

เรื่อง การกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำของระบบไฟฟ้า เครื่องใช้ไฟฟ้า และอุปกรณ์ไฟฟ้า
ที่ใช้ในบริเวณอันตรายของสถานที่บรรจุก๊าซและสถานที่เก็บก๊าซ

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๘๒ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๒๘) ออกตามความในประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๔ อธิบดีกรมโยธาธิการจึงออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกรมโยธาธิการ เรื่อง การกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำของระบบไฟฟ้า เครื่องใช้ไฟฟ้า และอุปกรณ์ไฟฟ้า ที่ใช้ในบริเวณอันตรายของสถานที่บรรจุก๊าซและสถานที่เก็บก๊าซ”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๒๘ เป็นต้นไป

หมวด ๑

บททั่วไป

ข้อ ๓ ในประกาศนี้

(๑) “สวิตช์” หมายความว่า อุปกรณ์สำหรับการเปิดหรือเบ็ดวงจรไฟฟ้า

(๒) “เซอร์กิตเบรกเกอร์” หมายความว่า สวิตช์ที่สามารถเบ็ดวงจรไฟฟ้าออกได้เองเมื่อมีความผิดปกติในวงจรเกิดขึ้น

(๓) “ท่อ” หมายความว่า ท่อเหล็กกล้าผ่านการเคลือบสังกะสีทั้งภายในและภายนอกสำหรับร้อยสายไฟฟ้า

(๔) “ท่ออ่อน” หมายความว่า ท่อสำหรับใช้ร้อยสายไฟฟ้าชนิดที่สามารถดัดโค้งได้โดยไม่ต้องใช้เครื่องดัดท่อ อาจทำด้วยโลหะชนิดอื่นที่ทนต่อการผุกร่อน และอาจมีปลอกหุ้ม

(๕) “ทนการระเบิด” หมายความว่า ความสามารถในการทนต่อการระเบิดซึ่งเกิดขึ้นภายในกล่องหุ้มและป้องกันมิให้ประกายไฟหรือการระเบิดของไอก๊าซภายในกล่องหุ้มเป็นเหตุให้ไอก๊าซภายนอกกล่องหุ้มติดไฟหรือระเบิดได้ และอุณหภูมิจะต้องไม่สูงจนเป็นเหตุให้ไอก๊าซภายนอกกล่องหุ้มติดไฟ หรือระเบิด

(๘) “เครื่องควบคุม” หมายความว่า อุปกรณ์ที่ใช้ควบคุมการส่งหรือรับพลังไฟฟ้า และการทำงานของเครื่องใช้ไฟฟ้าที่ต่ออยู่กับเครื่องควบคุมนั้น

(๙) “กล่องหุ้ม” หมายความว่า กล่องหรือกรอบของอุปกรณ์หรือเครื่องใช้ไฟฟ้า เพื่อป้องกันมิให้บุคคลสัมผัสกับส่วนที่มีไฟฟ้า หรือป้องกันอุปกรณ์หรือเครื่องใช้ไฟฟ้าไม่ให้เสียหาย

(๑๐) “สายอ่อน” หมายความว่า สายไฟฟ้าชนิดที่อ่อนตัวได้ง่าย ทำด้วยสายทองแดง ชนิดเส้นฝอยและมีฉนวนหุ้ม

(๑๑) “รางเดินสาย” หมายความว่า รางโลหะสำหรับการเดินสายไฟฟ้าโดยเฉพาะ เท่านั้น มีฝาปิดหรือเปิดได้ตลอดแนว และผ่านกรรมวิธีป้องกันสนิมแล้ว

(๑๒) “เครื่องประกอบ” หมายความว่า ส่วนประกอบ เช่น เบ้าเก็บเกลือวาล์วหรือส่วนอื่น ๆ ของระบบการเดินท่อ ที่ต้องการใช้ทางกล มากกว่าทางไฟฟ้า

(๑๓) “ข้อต่อบดผนึก” หมายความว่า เครื่องประกอบที่ใช้ในการต่อท่อและสามารถป้องกันมิให้อิฐก๊าซไหลผ่านได้

(๑๔) “ข้อต่อบดผนึกชนิดระบายได้” หมายความว่า ข้อต่อบดผนึกที่มีช่องให้อิฐก๊าซหรือไอน้ำที่กลับตัวเป็นของเหลวระบายออกได้

(๑๕) “สารบดผนึก” หมายความว่า สารที่ใช้สำหรับบดผนึกข้อต่อบดผนึกเพื่อป้องกันมิให้อิฐก๊าซไหลผ่านได้

ข้อ ๔ ระบบไฟฟ้า เครื่องใช้ไฟฟ้า และอุปกรณ์ไฟฟ้าตามประกาศนี้ ครอบคลุมเฉพาะ เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์ไฟฟ้าที่อยู่ในบริเวณอันตรายของสถานที่บรรจุก๊าซ และสถานที่เก็บก๊าซ

หมวด ๒

ระบบไฟฟ้า เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์ไฟฟ้าที่ใช้ในบริเวณอันตราย
ของสถานที่บรรจุก๊าซ และสถานที่เก็บก๊าซ

ข้อ ๕ ระบบไฟฟ้า เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์ไฟฟ้าที่ติดตั้งในบริเวณอันตรายประเภท
ที่ ๑ ต้องเป็นดังนี้

(๑) หม้อแปลงไฟฟ้าและกะเปาะเคเบิลให้เป็นที่ไปตามมาตรฐานสากลอันเป็นที่ยอมรับ เช่น มาตรฐาน NFPA หมายเลข ๗๐ (NEC—Class 1 Division 1)

(๒) เครื่องวัดไฟฟ้า วัลเลย์รวมถึงเครื่องวัดพลังงานไฟฟ้า หม้อแปลงของเครื่องวัดไฟฟ้า ตัวต้านทาน ขดลวดอิมพีแดนซ์ เครื่องเรียงกระแส หลอดเทอร์มิโอนิก และอุปกรณ์อื่นที่มีลักษณะคล้ายกัน ต้องอยู่ภายในกล่องหุ้มที่ยอมรับให้ใช้ในบริเวณอันตรายประเภทที่ ๑ ซึ่งรวมทั้งกล่องหุ้มชนิดทนการระเบิด และกล่องหุ้มชนิดอัดอากาศบริสุทธิ์ และควบคุมแรงอัดภายในได้ด้วย

(๓) สวิตช์ เซอร์กิตเบรกเกอร์ เครื่องควบคุมมอเตอร์ ฟิวส์ ปุ่มกดรีเลย์ กลไกตัดต่อวงจรไฟฟ้าและอุปกรณ์อื่นที่มีลักษณะการทำงานคล้ายกัน รวมทั้งอุปกรณ์ที่อยู่ภายในต้องเป็นชุดสำเร็จและต้องอยู่ภายในกล่องหุ้มที่ยอมรับให้ใช้ในบริเวณอันตรายประเภทที่ ๑

(๔) มอเตอร์ เครื่องกำเนิดไฟฟ้า และเครื่องจักรกลไฟฟ้าชนิดหมุน อื่น ๆ ต้องเป็นดังนี้

(ก) เป็นชนิดที่ยอมรับให้ใช้ในบริเวณอันตรายประเภทที่ ๑ หรือ

(ข) เป็นแบบมีกล่องหุ้มมิดชิด มีการระบายอากาศแบบแรงอัดบวก ซึ่งได้อากาศบริสุทธิ์ จากเครื่องอัดอากาศที่ให้อัดแน่นอ่อน และระบายอากาศออกสู่พื้นที่ปลอดภัย พร้อมทั้งจัดให้มีการป้องกันการจ่ายไฟแก่เครื่องจักรจนกว่าจะมีการระบายอากาศโดยอัดอากาศบริสุทธิ์ผ่านเข้าไปไม่น้อยกว่า ๑๐ เท่า ของปริมาตรกล่องหุ้ม และจัดให้มีการตัดไฟฟ้าจ่ายเข้าเครื่องจักรโดยอัตโนมัติ เมื่อการจ่ายอากาศทำงานผิดปกติ หรือ

(ค) เป็นแบบมีกล่องหุ้มมิดชิด บรรจุก๊าซเฉื่อยภายใน ซึ่งได้รับก๊าซเฉื่อยจากแหล่งที่แน่นอนมั่นใจได้ และเหมาะสมสำหรับเพิ่มแรงอัดภายในกล่องหุ้ม พร้อมทั้งมีอุปกรณ์ควบคุมแรงอัดให้ถูกต้อง และจัดให้มีการตัดไฟฟ้าจ่ายเข้าเครื่องจักรโดยอัตโนมัติ เมื่อการจ่ายก๊าซเฉื่อยทำงานผิดปกติ หรือ

(ง) เป็นแบบที่จุ่มอยู่ในก๊าซเหลว ซึ่งก๊าซเหลวดังกล่าวจะติดไฟได้ต่อเมื่อเป็นไอและผสมกับอากาศเท่านั้น หรือเป็นแบบที่จุ่มอยู่ในไอก๊าซที่มีแรงอัดสูงกว่าบรรยากาศ ซึ่งไอก๊าซดังกล่าวจะติดไฟได้ต่อเมื่อผสมกับอากาศเท่านั้น และได้จัดให้มีการป้องกันไม่ให้จ่ายไฟฟ้า

แก่เครื่องจักรนั้นจนกว่าอากาศจะถูกไล่ที่ด้วยก๊าซเหลวหรือไอก๊าซจนหมด และสามารถตัดไฟฟ้าโดยอัตโนมัติ เมื่อการจ่ายก๊าซเหลวหรือไอก๊าซนั้นผิดปกติ หรือแรงอัดลดลงเท่ากับบรรยากาศ

มอเตอร์แบบมีกล่องหุ้มมีชนิดตาม (ข) และ (ค) ต้องมี อุณหภูมิผิวภายนอกขณะใช้งาน ไม่เกินร้อยละ ๘๐ ของอุณหภูมิ จุดติดไฟของก๊าซ (ignition temperature) และต้องจัดให้มีอุปกรณ์ตรวจวัดอุณหภูมิของมอเตอร์ที่เหมาะสมสามารถตัดไฟฟ้าที่จ่ายให้กับมอเตอร์โดยอัตโนมัติ หรือมีสัญญาณเตือนที่เพียงพอ เมื่ออุณหภูมิของมอเตอร์สูงเกินขีดจำกัดที่ออกแบบไว้ อุปกรณ์เครื่องช่วยต้องเป็นแบบที่เหมาะสมกับสถานที่ติดตั้ง

(๕) โคมไฟฟ้า ต้องเป็นดังนี้

(ก) โคมไฟฟ้าแต่ละชุด ต้องเป็นชุดประกอบสำเร็จที่ขอมรับให้ใช้ได้ในพื้นที่อันตรายประเภทที่ ๑ และต้องมีเครื่องหมายชัดเจนแสดงค่าวัตต์สูงสุดของหลอดไฟที่ขอมให้ใช้ได้ โคมไฟฟ้าแบบเคลื่อนย้ายได้ต้องเป็นชุดประกอบสำเร็จ

(ข) โคมไฟฟ้าแต่ละชุดต้องมีการป้องกันความเสียหายทางกายภาพ ยกเว้นโคมไฟฟ้า ที่ติดตั้งอยู่ในสถานที่ที่ไม่มีวัตถุอันมากระทบได้

(ค) โคมไฟฟ้าแขวน ต้องแขวนด้วยท่อโลหะหนาสำหรับร้อยสายไฟฟ้าข้อต่อแบบเกลียว หรือท่อโลหะหนาปานกลางสำหรับร้อยสายไฟฟ้าข้อต่อแบบเกลียว และข้อต่อแบบเกลียวต้องยึดแน่นด้วยสกรูขันเกลียวแบบอัดข้าง หรือใช้วิธีอื่นที่ขมได้แน่น ก้านแขวนที่ยาวเกิน ๐.๓๐ เมตร ต้องมีค้ำยันที่ขดถาวรเพื่อป้องกันการแกว่ง จุดค้ำยันต้องอยู่ที่ระดับเหนือปลายล่างสุดของก้านแขวนไม่เกิน ๐.๓๐ เมตร หรือเป็นก้านแบบอ่อนตัวได้ต้องเป็นชนิดที่ขอมรับให้ใช้ในบริเวณอันตรายประเภทที่ ๑ และยาวไม่เกิน ๐.๓๐ เมตร จากจุดที่ขมติดกับกล่อง หรือเครื่องประกอบในการขม

(ง) เครื่องจับยึด กล่อง ส่วนประกอบของกล่อง หรือเครื่องประกอบสำหรับขมโคมไฟฟ้า ต้องเป็นชนิดที่ขอมรับให้ใช้ในบริเวณอันตรายเกี่ยวกับก๊าซ

(๖) เครื่องใช้ไฟฟ้าต้องเป็นชนิดที่ขอมรับให้ใช้ในบริเวณอันตรายประเภทที่ ๑

(๗) เตารับและเตาเสียบ ต้องเป็นแบบที่มีเครื่องประกอบสำหรับต่อสายดินของสายอ่อน และต้องเป็นชนิดที่ขอมรับให้ใช้ในบริเวณอันตรายเกี่ยวกับก๊าซ เว้นแต่เป็นแบบที่กำหนดตามข้อ ๖ (๒) (ฉ)

(๘) ระบบสัญญาณ ระบบเตือนภัย ระบบควบคุมระยะไกล และระบบสื่อสาร รวมทั้งอุปกรณ์ของระบบดังกล่าวจะต้องเป็นชนิดที่ขอมอบให้ใช้ในบริเวณอันตรายประเภทที่ ๑

(๙) อุปกรณ์ไฟฟ้าและเครื่องใช้ไฟฟ้าที่ขอมอบให้ใช้ในบริเวณอันตรายประเภทที่ ๑ ต้องมีการรับรองจากสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้องและในระหว่างหน่วยงานดังกล่าวข้างต้นไม่อาจรับรองได้ อุปกรณ์ไฟฟ้าและเครื่องใช้ไฟฟ้านั้นต้องได้รับความเห็นชอบจากกรมโยธาธิการ หรือได้รับการรับรองจากสถาบันต่างประเทศที่กรมโยธาธิการเชื่อถือ เช่น สถาบัน UL แห่งประเทศสหรัฐอเมริกา สถาบัน BASEEFA แห่งประเทศอังกฤษ หรือสถาบัน PTB แห่งประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน เป็นต้น

ข้อ ๖ เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์ไฟฟ้าที่ติดตั้งในบริเวณอันตรายประเภทที่ ๒ ต้องเป็นดังนี้

(๑) หม้อแปลงไฟฟ้าและกะแปซิเตอร์ ให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลอันเป็นที่ขอมอบ เช่น มาตรฐาน NFPA หมายเลข ๗๐ (NEC—Class 1 Division 2)

(๒) เครื่องวัดไฟฟ้าและรีเลย์ต้องเป็นดังนี้

(ก) สวิตช์ เซอร์กิตเบรกเกอร์ และหน้าสัมผัสตัดต่อกระแสไฟฟ้าของอุปกรณ์รีเลย์ กระดิ่งเตือนภัยและแดร ต้องอยู่ภายในกล่องหุ้มที่ขอมอบให้ใช้ในบริเวณอันตรายประเภทที่ ๑ ตามข้อ ๕ (๒)

ในกรณีใช้กล่องหุ้มแบบใช้งานทั่วไป ถ้าหน้าสัมผัสตัดต่อกระแสไฟฟ้ามีลักษณะจุ่มอยู่ในน้ำมัน หรืออยู่ภายในช่องปิดผนึกกันรั่ว ที่สามารถป้องกันไม่ให้ไอก๊าซเข้าไป หรืออยู่ในวงจรไฟฟ้า ซึ่งในสภาพการทำงานตามปกติ ไม่สามารถปล่อยพลังงานออกมาเพียงพอที่จะจุดไอก๊าซให้ติดไฟได้ ไม่จำเป็นต้องอยู่ในกล่องหุ้มตามข้อ ๕ (๒)

(ข) ตัวต้านทาน อุปกรณ์ความต้านทาน หลอดเทอร์มิโอนิก เครื่องเรียงกระแส และอุปกรณ์อื่นที่คล้ายกัน และรีเลย์ ต้องเป็นไปตามที่กำหนดในข้อ ๕ (๒)

ในกรณีใช้กล่องหุ้มแบบใช้งานทั่วไป อุปกรณ์นั้นต้องมีหน้าสัมผัสแบบตัดต่อหรือแบบเลื่อน เว้นแต่เป็นแบบที่กำหนดใน (ก) และถ้าอุณหภูมิใช้งานสูงสุดของฉนวนไม่เกินร้อยละ ๘๐ ของอุณหภูมิจุดติดไฟของก๊าซหรือได้ทดสอบแล้ว ปรากฏว่าไม่สามารถจุดก๊าซให้ติดไฟได้ ก็ขอมอบให้ใช้กล่องหุ้มแบบธรรมดาได้

(ก) ขดลวดหม้อแปลง ขดลวดอิมพีแดนซ์ และขดลวดอื่น ๆ ซึ่งไม่มีหน้าสัมผัสแบบตัดต่อ หรือแบบเลื่อน ต้องอยู่ภายในกล่องหุ้มแบบใช้งานโดยทั่วไปได้

(ง) ชุดประกอบสำเร็จแบบใช้งานทั่วไป ตามที่กำหนดไว้ใน (ก) (ข) และ (ค) ขอมให้ใช้ชุดประกอบสำเร็จที่เป็นกล่องเดี่ยว และถ้าชุดดังกล่าวมีอุปกรณ์ตามที่กำหนดไว้ใน (ข) ต้องแสดงอุณหภูมิสูงสุดขณะใช้งานของฉนวนนอกของชุดประกอบสำเร็จไว้ที่ด้านนอกกล่องอย่างชัดเจนและถาวร

(จ) ในที่ซึ่งขอมให้ใช้กล่องหุ้มแบบใช้งานทั่วไปได้ตามที่กำหนดไว้ใน (ก) (ข) (ค) และ (ง) ให้ติดตั้งฟิวส์สำหรับป้องกันกระแสเกินของวงจรไฟฟ้าไว้ในกล่องแบบใช้งานทั่วไปได้ ถ้าฟิวส์นั้นใช้งานที่พิกัดไม่เกิน ๓ แอมแปร์ ที่ ๑๒๐ โวลต์ และฟิวส์นั้นมีสวิตช์ตามที่กำหนดไว้ใน (ก) อยู่คั่นทาง

(ฉ) ให้ใช้สายอ่อน เต้าเสียบ และเต้ารับได้ ถ้ามีสวิตช์ตาม (ก) และกระแสไฟฟ้าที่ใช้งานต้องไม่เกิน ๓ แอมแปร์ ที่ ๑๒๐ โวลต์ สายอ่อนดังกล่าวต้องเป็นชนิดที่ออกแบบไว้สำหรับใช้งานหนักและยาวไม่เกิน ๐.๙๑ เมตร เต้าเสียบและเต้ารับที่ใช้กับสายอ่อนดังกล่าวต้องเป็นแบบที่มีการล็อกป้องกันมิให้หลุด และมีการต่อลงดิน

เต้ารับต้องมีป้ายเตือน ห้ามถอดเต้าเสียบในขณะที่มีกระแสไฟฟ้าผ่าน

(๓) สวิตช์ เซอร์กิตเบรกเกอร์ เครื่องควบคุมมอเตอร์ และฟิวส์ ต้องเป็นดังนี้

(ก) สวิตช์ เซอร์กิตเบรกเกอร์ และเครื่องควบคุมมอเตอร์ ซึ่งในสภาพใช้งานปกติใช้ตัดกระแสไฟฟ้าต้องอยู่ภายในกล่องหุ้มชนิดที่ขอมรับให้ใช้ในบริเวณอันตรายประเภทที่ ๑

ในกรณีใช้กล่องหุ้มแบบใช้งานทั่วไป การตัดกระแสไฟฟ้าต้องกระทำในช่องปิดผนึกกันไว้ ป้องกันมิให้ออกซิเจนเข้าไปได้ หรือหน้าสัมผัสตัดกระแสไฟฟ้าจุ่มอยู่ในน้ำมันไม่น้อยกว่า ๕๐ มิลลิเมตร สำหรับวงจรไฟฟ้ากำลัง และไม่น้อยกว่า ๒๕ มิลลิเมตร สำหรับวงจรควบคุม

(ข) ให้ใช้กล่องหุ้มสวิตช์ตัดตอนแบบใช้งานทั่วไปที่ไม่มีฟิวส์อยู่ภายในได้ ถ้าสวิตช์ตัดตอดังกล่าวไม่ได้ใช้เพื่อวัตถุประสงค์ในการตัดกระแสไฟฟ้า

(ก) การใช้ฟิวส์เพื่อป้องกันมอเตอร์ เครื่องใช้ไฟฟ้าและหลอดไฟ นอกเหนือไปจากที่กำหนดไว้ใน (ง) ต้องใช้ฟิวส์แบบเสียบหรือแบบคาร์ทริดจ์ และฟิวส์นั้นต้องติดตั้งอยู่ภายในกล่องหุ้มที่ขอมอบให้ใช้ในบริเวณอันตรายประเภทที่ ๒ หรือขอมอบให้ติดตั้งฟิวส์ภายในกล่องหุ้มแบบใช้งานทั่วไปได้ ถ้าฟิวส์ดังกล่าวเป็นแบบที่ชนส่วนที่ทำงานทุกชิ้นจุ่มอยู่ในน้ำมันหรือของเหลวอื่นที่เหมาะสม หรือชนส่วนที่ทำงานอยู่ในช่องปิดผนึกกันไว้ ป้องกันมิให้อากาศรั่วเข้าไปได้

(ง) กรณีที่ฟิวส์แบบมีเปลือกหุ้ม จำนวนไม่เกิน ๑๐ ชุด หรือเซอร์กิตเบรกเกอร์ จำนวนไม่เกิน ๑๐ ชุด (ซึ่งใช้สำหรับป้องกันวงจรย่อยหรือสายบ่อนเท่านั้นไม่ได้ใช้เป็นสวิตช์ตัดกระแสไฟฟ้า) ติดตั้งอยู่ภายในห้อง บริเวณหรือส่วนหนึ่งของบริเวณอันตรายประเภทที่ ๒ ขอมอบให้ติดตั้งฟิวส์หรือเซอร์กิตเบรกเกอร์ดังกล่าว ในกล่องหุ้มแบบใช้งานทั่วไปได้ ถ้าฟิวส์หรือเซอร์กิตเบรกเกอร์นั้นใช้สำหรับป้องกันวงจรย่อยหรือสายบ่อน ที่จ่ายไฟให้หลอดไฟติดประจำที่เท่านั้น

ฟิวส์ ๑ ชุด หมายถึงฟิวส์ทั้งหมดที่ใช้ป้องกันสายไฟฟ้าทุกเส้นของ ๑ วงจร เช่น ฟิวส์ ๓ อัน ใช้ป้องกันสายไฟฟ้าในวงจร ๓ เฟส ถือเป็นฟิวส์ ๑ ชุด

(๘) เต้ารับและเต้าเสียบ ต้องเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๕ (๗)

(๘) ระบบสัญญาณ ระบบเตือนภัย ระบบควบคุมระยะไกล และระบบสื่อสารต้องเป็นดังนี้

(ก) สวิตช์ เซอร์กิตเบรกเกอร์และหน้าสัมผัสตัดต่อกระแสของปุ่มกด รีเลย์ กระดิ่งเตือนภัย และแตร ต้องอยู่ภายในกล่องหุ้มที่ขอมอบให้ใช้ในบริเวณอันตรายประเภทที่ ๑

(ข) ตัวต้านทาน อุปกรณ์ความต้านทาน หลอดเทอร์มิโอนิก เครื่องเรียงกระแส และอุปกรณ์อื่นที่คล้ายกัน ต้องเป็นไปตามที่กำหนดไว้ใน (๒) (ข)

(๑๐) การรับรองอุปกรณ์ และเครื่องมือเครื่องใช้ไฟฟ้าที่ขอมอบให้ใช้ในบริเวณอันตรายประเภทที่ ๒ ต้องมีการรับรอง เช่นเดียวกับที่กำหนดไว้ในข้อ ๕ (๘)

ข้อ ๗ ระบบไฟฟ้า เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์ไฟฟ้าที่ติดตั้งในบริเวณอันตรายประเภทที่ ๓ ต้องเป็นดังนี้

(๑) อุปกรณ์ที่อาจก่อให้เกิดประกายไฟฟ้าหรือชิ้นส่วนของวัตถุร้อน เช่น คัทเอ๊าท์ สวิตช์ แผงชาร์จประจุไฟฟ้า (อุปกรณ์เพิ่มประจุไฟฟ้าสำหรับแบตเตอรี่ ห้ามติดตั้งในบริเวณอันตรายประเภทที่ ๑ และประเภทที่ ๒) เครื่องกำเนิดไฟฟ้า มอเตอร์ เตารีด รวมถึงอุปกรณ์อื่นที่หน้าสัมผัสตัดต่อกระแสไฟฟ้า ต้องมีกล่องหุ้มมิดชิดเพื่อบังกันไม่ให้ประกายไฟฟ้าหรือชิ้นส่วนของวัตถุร้อนผ่านออกนอกกล่องได้

(๒) หลอดไฟ และขั้วรับหลอดไฟสำหรับโคมไฟแบบประจำที่ควรเป็นแบบมีฝาครอบหุ้มมิดชิด บังกันไม่ให้ประกายไฟฟ้า หรือชิ้นส่วนของวัตถุร้อน ผ่านออกสู่ภายนอกได้ และโคมไฟที่ติดตั้งในตำแหน่งที่อาจเกิดความเสียหายทางกายภาพได้ง่าย ต้องมีตะแกรงเหล็ก บังกันโคมไฟด้วย

หมวด ๓

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการเดินสายไฟฟ้า และการติดตั้งเครื่องใช้ไฟฟ้า หรืออุปกรณ์ไฟฟ้า ในบริเวณอันตราย ของสถานที่บรรจุก๊าซ และสถานที่เก็บก๊าซ

ข้อ ๘ สายไฟฟ้าในบริเวณอันตรายประเภทที่ ๑ ต้องเป็นไปตามนี้

(๑) วิธเดินสายไฟฟ้า สายไฟฟ้าต้องร้อยภายในท่อโลหะอย่างหนา หรืออย่างหนาปานกลางชนิดต่อด้วยเกลียว สายไฟฟ้าที่วางไว้ใต้ดินต้องใช้สายไฟฟ้าชนิดสำหรับใช้ใต้ดินโดยเฉพาะ ยกเว้นสายเคเบิลชนิดที่ผลิตเพื่อใช้ในบริเวณอันตรายเกี่ยวกับก๊าซไม่ต้องร้อยภายในท่อดังกล่าว

ท่อโลหะที่ใช้ร้อยสายไฟฟ้าต้องได้มาตรฐานตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม หากยังไม่มีมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมให้ใช้ท่อร้อยสายไฟฟ้าชนิดที่มีคุณภาพตามมาตรฐาน ANSI หรือ UL แห่งประเทศสหรัฐอเมริกา หรือมาตรฐานอื่นที่กรมโยธาธิการเห็นชอบได้

สายเคเบิลชนิดที่ผลิตเพื่อใช้ในบริเวณอันตรายเกี่ยวกับก๊าซต้องได้มาตรฐานตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม หากยังไม่มีมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมให้ใช้สายเคเบิลที่มีคุณภาพ

ตามมาตรฐานอันทกรมโยธาธิการเห็นชอบ หรือใช้สายเคเบิลชนิด MI (Mineral insulated metal sheathed cable) สายเคเบิลดังกล่าวต้องมีเครื่องประกอบสายเคเบิล และต้องไม่ทำให้เกิดความเค้นแรงดึงที่เครื่องประกอบปลายสายเคเบิล

(๒) กล่อง เครื่องประกอบการเดินท่อ ท่ออ่อน และข้อต่อท่อต้องเป็นชนิดทึมเกลียวใน สำหรับต่อเข้ากับท่อร้อยสายไฟฟ้าหรือเครื่องประกอบปลายสายเคเบิล และต้องเป็นชนิดทนการระเบิด

ข้อต่อที่เป็นเกลียว ต้องกินเกลียวกันอย่างน้อย ๕ เกลียว

(๓) การปิดผนึกและการระบาย ต้องเป็นดังนี้

(ก) ท่อร้อยสายไฟฟ้าที่ต่อกับกล่องหุ้มของสวิทช์ เซอร์กิตเบรกเกอร์ ฟิวส์ รีเลย์ ตัวต้านทาน หรืออุปกรณ์อื่น ๆ ที่อาจมีประกายไฟหรือมีอุณหภูมิสูง ต้องติดตั้งข้อต่อปิดผนึกในตำแหน่งใกล้กับกล่องหุ้มมากที่สุดเท่าที่จะทำได้และต้องห่างจากกล่องหุ้มไม่เกิน ๐.๔๖ เมตร

ท่อร้อยสายไฟฟ้าที่มีขนาดระบุไม่เกิน ๔๐ มิลลิเมตร ต่อกับกล่องหุ้มชนิดทนการระเบิดตามวรรคหนึ่ง ไม่จำเป็นต้องติดตั้งข้อต่อปิดผนึก หากหน้าสัมผัสที่ตัดกระแสไฟฟ้าอยู่ภายในกล่องที่ปิดผนึกหรือจุ่มอยู่ในน้ำมัน

(ข) ท่อร้อยสายไฟฟ้าที่ต่อกับกล่องหุ้ม ซึ่งภายในบรรจุขั้วต่อสายเท่านั้น หากท่อดังกล่าวมีขนาดระบุตั้งแต่ ๕๐ มิลลิเมตรขึ้นไป ต้องติดตั้งข้อต่อปิดผนึกห่างจากกล่องหุ้มไม่เกิน ๐.๔๖ เมตร

(ค) ท่อร้อยสายไฟฟ้าที่วางจากบริเวณอันตรายประเภทที่ ๑ ไปยังบริเวณไม่อันตรายต้องติดตั้งข้อต่อปิดผนึกไว้ที่ตำแหน่งสุดเขตของบริเวณอันตรายประเภทที่ ๑ ฟิวส์ซึ่งเป็นไปตามที่กำหนดไว้ใน (ก) ไม่นับรวมกับฟิวส์ ๑๐ ชุด ที่ให้ติดตั้งในกล่องหุ้มแบบใช้งานทั่วไปได้

(ง) ฟิวส์ภายในโคมไฟฟ้า ถ้าเป็นฟิวส์แบบคาร์ทริกซ์ ซึ่งภายในบรรจุด้วยเม็ดของวัสดุที่ไม่ติดไฟ ขอมให้ติดตั้งในโคมไฟฟ้าได้

(จ) หม้อแปลงควบคุม ขดลวดอิมพีแดนซ์ และตัวต้านทานที่ใช้ในอุปกรณ์สำหรับควบคุมมอเตอร์ เครื่องกำเนิดไฟฟ้า และอุปกรณ์เครื่องใช้ไฟฟ้า ต้องเป็นดังนี้

(ก) กลไกตัดต่อวงจรไฟฟ้าที่ใช้ร่วมกับหม้อแปลงควบคุม ขดลวดอิมพีแดนซ์ และตัวต้านทานต้องเป็นไปตามที่กำหนดไว้ใน (๓)

(ข) ขดลวด ขดลวดหม้อแปลงควบคุม โซลินอยด์ หรือขดลวดอิมพีแดนซ์ ขอมให้ติดตั้งภายในกล่องหุ้มแบบใช้งานทั่วไป

(ค) ตัวต้านทาน ต้องมีกล่องหุ้มและชุดประกอบสำเร็จ ต้องเป็นชนิดที่ขอมรับให้ใช้ในบริเวณอันตรายประเภทที่ ๑ ยกเว้นถ้าค่าความต้านทานนั้นคงที่ และอุณหภูมิขณะใช้งานสูงสุด ไม่เกินร้อยละ ๘๐ ของอุณหภูมิจุดติดไฟของไอก๊าซหรือผ่านการทดสอบแล้วปรากฏว่าไม่สามารถจุดไอก๊าซให้ติดไฟได้

(๔) มอเตอร์ เครื่องกำเนิดไฟฟ้าและเครื่องจักรกลชนิดหมุนอื่น ๆ ซึ่งใช้กลไกตัดต่อวงจรไฟฟ้า หน้าสัมผัสแบบเลื่อน กลไกปิดเปิดแบบแรงเหวี่ยง (รวมทั้งอุปกรณ์ป้องกันกระแสเกิน ใช้กำลังเกิน และอุณหภูมิเกิน) หรือใช้อุปกรณ์ความต้านทานไม่ว่าจะเป็นขณะเริ่มเดินหรือในระหว่างเดินเครื่อง ต้องเป็นชนิดที่ขอมรับให้ใช้ในบริเวณอันตรายประเภทที่ ๑ ยกเว้นถ้าหน้าสัมผัสแบบเลื่อน กลไกปิดเปิดและอุปกรณ์ความต้านทานดังกล่าว อยู่ภายในกล่องหุ้มชนิดที่ขอมรับให้ใช้ในบริเวณอันตรายประเภทที่ ๑ ตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๕ (๒)

ในบริเวณอันตรายประเภทที่ ๒ ขอมให้ใช้มอเตอร์แบบเปิดหรือแบบปิดชนิดไม่ทนการระเบิด เช่น อินดักชันมอเตอร์แบบกรงกระรอกที่ไม่มีแปรงถ่าน กลไกปิดเปิดหรืออุปกรณ์อื่นที่คล้ายกัน ซึ่งก่อให้เกิดประกายไฟ

(๖) โคมไฟต้องเป็นดังนี้

(ก) โคมไฟฟ้าแบบเคลื่อนย้ายได้ ต้องเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๕ (๕) (ก)

(ข) โคมไฟฟ้าแบบประจำที่ ถ้าติดตั้งในตำแหน่งที่อาจเกิดความเสียหายทางกายภาพได้ง่าย ต้องมีตะแกรงเหล็กป้องกันโคมไฟฟ้าด้วย บริเวณที่มีอันตรายจากประกายไฟ หรือเศษโลหะร้อนอาจตกจากหลอดหรือโคมไฟฟ้าและจุดก๊าซให้ติดไฟได้ ต้องมีฝาครอบหรือเครื่องป้องกันอื่นที่เหมาะสมและป้องกันได้ผลดี ถ้าหลอดไฟฟ้าชนิดและขนาดตามที่กำหนดไว้ที่

โคมไฟฟ้า และในสภาวะการใช้งานตามปกติ อาจมีอุณหภูมิผิวภายนอกของโคมไฟฟ้า เกินร้อยละ ๘๐ ของอุณหภูมิจุดติดไฟของไอก๊าซ โคมไฟฟ้างดังกล่าวต้องเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๕ (๕) (ก)

(ค) โคมไฟฟ้าแขวนต้องเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๕ (๕) (ก) เว้นแต่ถ้ากันโคมไฟฟ้าแบบอ่อนตัวต้องใช้ เครื่องประกอบ หรือ ข้อต่อ แบบอ่อนตัว ที่ยอมรับ ให้ใช้ในบริเวณอันตรายประเภทที่ ๒ และต้องยาวไม่เกิน ๓๐๐ มิลลิเมตร จากจุดที่ยึดติดกับกล่องหรือเครื่องประกอบในการจับยึด

(ง) เครื่องจับยึดต้องเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๕ (๕) (ง)

(จ) สวิตช์ ที่เป็นส่วนประกอบในชุดโคมไฟฟ้าสำเร็จหรือขั้วรับหลอดไฟ ต้องเป็นไปตามที่กำหนดไว้ใน (๓) (ก)

(ฉ) อุปกรณ์สตาร์ทและควบคุมหลอดไฟ ที่ให้แสงโดยการปล่อยประจุ ต้องเป็นไปตามที่กำหนดไว้ใน (๔)

ยกเว้นเครื่องมือกันอุณหภูมิที่ติดตั้งอยู่ในบัลลาสต์สำหรับหลอดฟลูออเรสเซนต์ ถ้าโคมไฟฟ้าเป็นชนิดที่ยอมรับให้ใช้ในบริเวณอันตรายประเภทที่ ๒

(๗) เครื่องใช้ไฟฟ้าต้องเป็นดังนี้

(ก) ตัวทำความร้อน เมื่อจ่ายไฟให้เครื่องทำความร้อนอย่างต่อเนื่องที่อุณหภูมิโดยรอบสูงสุดตามพิกัดผิวภายนอกของตัวทำความร้อนที่อาจสัมผัสกับไอก๊าซ ต้องมีอุณหภูมิสูงสุดไม่เกินร้อยละ ๘๐ ของอุณหภูมิจุดติดไฟของไอก๊าซ ถ้าไม่มีเครื่องควบคุมอุณหภูมิ ตัวทำความร้อนดังกล่าวต้องมีอุณหภูมิผิวภายนอก ไม่เกินร้อยละ ๘๐ ของอุณหภูมิจุดติดไฟของไอก๊าซขณะเมื่อใช้งานที่แรงดันไฟฟ้าสูงกว่าแรงดันไฟฟ้าตามพิกัดร้อยละ ๒๐ หรือ ตัวทำความร้อนต้องเป็นชนิดที่ยอมรับให้ใช้ในบริเวณอันตรายประเภทที่ ๑

(ข) มอเตอร์และเครื่องใช้ไฟฟ้าที่ใช้มอเตอร์ ต้องเป็นไปตามที่กำหนดไว้ใน (๕)

(ค) สวิตช์ เซอร์กิตเบรกเกอร์และฟิวส์ ต้องเป็นไปตามที่กำหนดไว้ใน (๓)

ท่อร้อยสายไฟฟ้าที่วางเดินผ่านบริเวณอันตรายประเภทที่ ๑ และไม่มีรอยต่อใด ๆ ในบริเวณอันตรายดังกล่าว รวมถึงในระยะ ๐.๓๐ เมตร จากเขตอันตรายออกไปทั้งสองข้างไม่ต้องติดตั้งข้อต่อปิดผนึกก็ได้ ถ้าปลายทั้งสองข้างของท่อดังกล่าวอยู่ในบริเวณไม่อันตราย

(ง) การปิดผนึกสายเคเบิล ถ้าสายเคเบิลเป็นชนิดที่ไอก๊าซไม่สามารถไหลผ่านระหว่างแกนของเคเบิล การปิดผนึกสายเคเบิลต้องเป็นไปในทำนองเดียวกับ (ก) ถ้าเป็นสายเคเบิลชนิดที่เปลือกนอกเป็นเนื้อเคียวต่อเนื่องและไอก๊าซไม่สามารถไหลผ่านเปลือกนอกได้ ถ้าไอก๊าซไหลผ่านระหว่างแกนของเคเบิลได้ ต้องปิดผนึกสายเคเบิลโดยปกเปลือกนอกและสิ่งห่อหุ้มอื่น ๆ ออก เพื่อให้สารปิดผนึกหุ้มรอบฉนวนของแต่ละตัวนำและเปลือกนอกด้วย

(จ) เครื่องควบคุมมอเตอร์และเครื่องกำเนิดไฟฟ้า ที่ติดตั้งในบริเวณ ซึ่งอาจทำให้ไอก๊าซ กลั่นตัวสะสมอยู่ ภายในกล่องหุ้ม ของเครื่อง ควบคุมมอเตอร์ และ เครื่องกำเนิดไฟฟ้า หรือที่จุดใด ๆ ในระบบท่อร้อยสายไฟฟ้า ต้องติดตั้งข้อต่อปิดผนึกชนิดระบายได้ หรืออุปกรณ์ที่สามารถระบายของเหลวออกได้

(ฉ) เครื่องสูบก๊าซ เครื่องวัดการไหลหรือแรงอัด ที่ใช้ไฟฟ้าและมีลักษณะเป็นแผ่นไดอะแฟรมหรือข้อต่อปิดผนึก กั้นไม่ให้ไอก๊าซไหลเข้าสู่ระบบท่อร้อยสายไฟฟ้า ต้องมีการปิดผนึกอย่างน้อยสองชั้น และต้องมีอุปกรณ์ระบายของเหลวติดตั้งอยู่ระหว่างจุดปิดผนึกทั้งสองชั้นดังกล่าวโดยให้สามารถสังเกตเห็นการรั่วได้จากอุปกรณ์ระบายของเหลว

(๔) การปิดผนึกต้องเป็นดังนี้

(ก) ข้อต่อปิดผนึก ต้องติดตั้งในบริเวณที่เข้าถึงได้โดยสะดวก

(ข) สารปิดผนึก ต้องสามารถป้องกันการรั่วไหลของไอก๊าซที่ข้อต่อปิดผนึกได้ ต้องทนต่อสภาวะแวดล้อมได้ และมีจุดหลอมเหลวไม่ต่ำกว่า ๕๓ องศาเซลเซียส

(ค) การใส่สารปิดผนึกลงในข้อต่อปิดผนึก ความหนาของสารปิดผนึกต้องไม่น้อยกว่าขนาดระบุของท่อร้อยสายไฟฟ้าและไม่ว่ากรณีใด ๆ สารปิดผนึกต้องหนาไม่น้อยกว่า ๑๖ มิลลิเมตร

(ง) ห้ามต่อสายภายในข้อต่อปิดผนึกและห้ามใช้สารปิดผนึกหุ้มข้อต่อสายหรือหัวต่อแยกสาย

(๕) สายอ่อน ที่ต่อจากจุดจ่ายไฟฟ้า ประจำที่ ไปยังโคมไฟฟ้าหรือ เครื่องใช้ไฟฟ้าแบบเคลื่อนย้ายได้ ต้องมีลักษณะดังนี้

- (ก) เป็นชนิดที่ออกแบบไว้สำหรับใช้งานหนัก
- (ข) มีแกนสำหรับสายดินรวมอยู่ด้วย ตลอดความยาวของสายอ่อน
- (ค) สายอ่อนแต่ละเส้น ต้องไม่มีรอยต่อ
- (ง) การต่อสายอ่อนเข้ากับขั้วต่อสาย ให้ใช้อุปกรณ์สำหรับต่อสายอ่อนโดยเฉพาะ
- (จ) มีอุปกรณ์จับยึดสายอ่อนที่เหมาะสม เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความเค้นแรงดึง

ที่ขั้วต่อสาย

(ฉ) มีการปิดผนึก ตรงจุดที่สายอ่อนผ่านเข้าไปในกล่องเครื่องประกอบการติดตั้ง หรือกล่องหุ้มชนิดทนการระเบิด

(๖) สายเมนเส้นพิเศษ ทุกเส้นที่ต่อ เข้าไปในบริเวณสถานที่ บรรจุก๊าซ ต้องป้องกันด้วยเครื่องล่อฟ้า (Surge arrester) ที่เหมาะสม การติดตั้งและการต่อลงดินของเครื่องล่อฟ้าให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานเพื่อความปลอดภัยทางไฟฟ้า เรื่อง การต่อลงดินของสำนักงานพลังงานแห่งชาติ เครื่องล่อฟ้าถ้าติดตั้งอยู่ในบริเวณอันตรายประเภทที่ ๑ ต้องอยู่ในกล่องหุ้มชนิดทนการระเบิด หรือกล่องหุ้มชนิดอ็อกซิเจนบริสุทธิ์และควบคุมแรงอัดภายใน (Purge and pressurized)

(๗) ระบบไฟฟ้า เครื่องใช้ไฟฟ้า และอุปกรณ์ไฟฟ้า ต้องต่อลงดิน รายละเอียดและวิธีการต่อลงดินให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐาน เพื่อความปลอดภัยทางไฟฟ้า เรื่องการต่อลงดินของสำนักงานพลังงานแห่งชาติ

(๘) ข้อกำหนดหลักเกณฑ์ของสายไฟฟ้า และวิธีการเดินสายไฟฟ้าทั่วไป ซึ่งไม่ได้ระบุไว้ในข้อกำหนดนี้ ให้เป็นไปตามมาตรฐานเพื่อความปลอดภัยทางไฟฟ้า ของสำนักงานพลังงานแห่งชาติ

ข้อ ๙ สายไฟฟ้าในบริเวณอันตรายประเภทที่ ๒ ต้องเป็นดังนี้

(๑) ให้ใช้วิธีเดินสายไฟฟ้า

(ก) เป็นไปตามข้อ ๘ (๑) หรือ

(ข) เดินสายในรางเดินสายไฟฟ้าชนิดหุ้มมิดชิด มีประก็น (enclosed gasketed busway or wireway) หรือ

(ค) การเดินสายโดยวิธีอื่น ๆ นอกเหนือไปจาก (ก) และ (ข) ต้องได้รับความเห็นชอบจากกรมโยธาธิการ

(๒) กล่อง เครื่องประกอบการเดินท่อ ข้อต่อท่อ ท่ออ่อนและเครื่องประกอบปลายสายเคเบิล ไม่จำเป็นต้องใช้ชนิดทนการระเบิด (ท่ออ่อนยอมให้ใช้ชนิดกันของเหลวได้) เว้นแต่เครื่องประกอบดังกล่าวติดตั้งอยู่ระหว่างกล่องหุ้มชนิดทนการระเบิดกับข้อต่อปิดผนึก

ข้อต่อที่เป็นเกลียวจะต้องกันเกลียวกันอย่างน้อย ๕ เกลียว

(๓) การปิดผนึกและการระบาย ต้องเป็นดังนี้

(ก) ท่อร้อยสายไฟฟ้าที่ต่อเข้ากับกล่องหุ้มชนิดทนการระเบิด ต้องทำการปิดผนึกตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๘ (๓) (ก) และ (ข) ท่อและเครื่องประกอบการเดินท่อที่อยู่ระหว่างข้อต่อปิดผนึกกับกล่องหุ้มชนิดทนการระเบิดต้องเป็นไปตาม (๒)

(ข) ท่อร้อยสายไฟฟ้าที่วางจากบริเวณอันตราย ประเภทที่ ๒ ไปยังบริเวณไม่อันตราย ต้องมีการปิดผนึก ทำนองเดียวกับข้อ ๘ (๓) (ก)

(ค) สายเคเบิลที่ผ่านเข้าไปในกล่องหุ้มชนิดทนการระเบิด ต้องปิดผนึกสายเคเบิลในตำแหน่งที่ผ่านเข้าไปในกล่องหุ้ม ข้อต่อปิดผนึกต้องเป็นไปตามที่กำหนดไว้ใน (ก) สายเคเบิลหลายแกนต้องมีการปิดผนึกตามข้อ ๘ (๓) (ง)

(ง) สายเคเบิลที่เปลือกนอก เป็นเนื้อเดียวต่อเนื่อง และไอก๊าซไม่สามารถซึมผ่านเปลือกนอกได้ ถ้าอากาศสามารถไหลผ่านไประหว่างแกนของสายเคเบิลได้ในอัตราไม่เกิน ๑๘๘ ลูกบาศก์เซนติเมตรต่อชั่วโมง ที่แรงอัด ๑๔๕๓ ปาสกาล ไม่จำเป็นต้องมีการปิดผนึก เว้นแต่สายเคเบิลที่กำหนดไว้ (ค)

(จ) สายเคเบิลที่เปลือกนอกเป็นเนื้อเดียวต่อเนื่อง และไอก๊าซไม่สามารถซึมผ่านเปลือกนอกได้ ถ้าไอก๊าซสามารถไหลผ่านไประหว่างแกนของสายเคเบิลได้ ต้องมีการปิดผนึกในตำแหน่งสุดเขตอันตรายประเภทที่ ๒ เพื่อป้องกันไม่ให้ไอก๊าซไหลผ่านสายเคเบิลเข้าไปในบริเวณไม่อันตราย

สายเคเบิลที่เปลือกนอกเป็นเนื้อเดียวต่อเนื่อง และไอทักซ์ไม่สามารถซึมผ่าน เปลือกนอกได้ หากไม่มีรอยต่อหรือรอยแยก ให้วางผ่านบริเวณอันตรายประเภทที่ ๒ ได้โดยไม่มีกำบัง

(ฉ) สายเคเบิลที่เปลือกนอกไม่สามารถป้องกันไอทักซ์ซึมผ่านเปลือกนอก ต้องมีการปิดผนึกในตำแหน่งสุดเขต บริเวณอันตรายประเภทที่ ๒ เพื่อป้องกันไอทักซ์ไม่ให้ไหลผ่านสายเคเบิลเข้าไปในบริเวณไม่อันตราย

(ซ) การปิดผนึกและการระบายของเครื่องควบคุมมอเตอร์ และเครื่องกำเนิดไฟฟ้า ให้เป็นไปตามข้อ ๘ (๓) (จ)

(ซ) การปิดผนึกและการระบายของเครื่องสูบก๊าซ เครื่องวัดการไหลหรือแรงอัด ให้เป็นไปตามข้อ ๘ (๓) (ฉ)

(๔) การปิดผนึก ให้เป็นไปตามข้อ ๘ (๔)

(๕) สายอ่อน ให้เป็นไปตามข้อ ๘ (๕)

(๖) เครื่องล่อฟ้า ให้เป็นไปตามข้อ ๘ (๖)

(๗) การต่อลงดิน ให้เป็นไปตามข้อ ๘ (๗)

(๘) ข้อกำหนดหลักเกณฑ์ของสายไฟฟ้าและวิธเดินสายไฟฟ้าทั่วไป ให้เป็นไปตามข้อ ๘ (๘)

ข้อ ๑๐ สายไฟฟ้าในบริเวณอันตรายประเภทที่ ๓ ต้องเป็นดังนี้

(๑) วิธเดินสาย สายไฟฟ้านิตประจำที่ควรร้อยอยู่ภายในท่อสำหรับร้อยสายไฟฟ้า หรือวางไว้ในรางเดินสาย หรือใช้สายเคเบิลพร้อมเครื่องประกอบเข้าปลายสายเคเบิลโดยไม่ต้องร้อยอยู่ภายในท่อก็ได้

สายเคเบิลต้องเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๘ (๑) วรรคสาม

(๒) กล่อง เครื่องประกอบการเดินท่อ และข้อต่อท่อไม่จำเป็นต้องมีเกลียวแต่ต้องมีเครื่องประกอบที่จับยึดแข็งแรง และปิดมิดชิด

(๓) สายอ่อน ต้องเป็นชนิดที่ออกแบบไว้สำหรับใช้งานหนัก มีแกนสำหรับสายดิน

รวมอยู่ด้วย สายอ่อนแต่ละเส้นต้องไม่มีรอยต่อ และมีอุปกรณ์จับยึดสายที่เหมาะสม เพื่อ
ป้องกันมิให้เกิดความเค้นแรงดึงที่ขั้วต่อสาย

(๔) การต่อลงดิน ให้เป็นไปตามข้อ ๘ (๑)

(๕) ข้อกำหนดหลักเกณฑ์ของสายไฟฟ้า และวิธีการเดินสายไฟฟ้าทั่วไปให้เป็นไปตาม
ข้อ ๘ (๘)

ประกาศ ณ วันที่ ๑๘ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๒๕

พจน์ กัณธมาลา

(นายพจน์ กัณธมาลา)

อธิบดีกรมโยธาธิการ

ประกาศกรมโยธาธิการ

เรื่อง กำหนดให้การไฟฟ้านครหลวงและการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเป็นผู้ตรวจสอบ และออกหนังสือรับรองการปฏิบัติตามข้อ ๙๒ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๒๙) ออกตามความในประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๔ ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๔

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๕๔ วรรคหนึ่ง แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๒๕) ออกตามความในประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๕ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๔ อธิบดีกรมโยธาธิการจึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกรมโยธาธิการ เรื่อง กำหนดให้การไฟฟ้านครหลวงและการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเป็นผู้ตรวจสอบและออกหนังสือรับรองการปฏิบัติตามข้อ ๙๒ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๒๕) ออกตามความในประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๒๕) ออกตามความในประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๕ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๔”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๒๕ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้การไฟฟ้านครหลวงและการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเป็นผู้ตรวจสอบและออกหนังสือรับรองการปฏิบัติตามข้อ ๙๒ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๒๕) ออกตามความในประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๕ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๔ ดังนี้

(๑) สถานที่บรรจุก๊าซและสถานที่เก็บก๊าซที่อยู่ภายในเขตจำหน่ายของการไฟฟ้านครหลวง ให้การไฟฟ้านครหลวงเป็นผู้ตรวจสอบและออกหนังสือรับรอง

(๒) สถานที่บรรจุก๊าซและสถานที่เก็บก๊าซที่อยู่ภายในเขตจำหน่ายของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเป็นผู้ตรวจสอบและออกหนังสือรับรอง

ประกาศ ณ วันที่ ๑๘ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๒๕

พจน์ กัณธมาลา

(นายพจน์ กัณธมาลา)

อธิบดีกรมโยธาธิการ

เรื่องที่ ๘

พระราชบัญญัติโรงแรม (ฉบับที่ ๑) พุทธศักราช ๒๔๗๘

พระราชบัญญัติโรงแรม (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๔๘๔

พระราชบัญญัติโรงแรม (ฉบับที่ ๑) พุทธศักราช ๒๔๙๕

พระราชบัญญัติโรงแรม (ฉบับที่ ๔) พุทธศักราช ๒๕๐๑

พระราชบัญญัติ

โรงแรม พุทธศักราช ๒๕๖๘

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๖๘)

อาทิสัยทิพอาภา

เจ้าพระยาสมรราช

เจ้าพระยาพิชัยเกษตรโยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๘ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๖๘

เป็นปีที่ ๒ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรให้โรงแรมมีระเบียบอันดี

จึงมีพระบรมราชโองการ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ
สภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติโรงแรม พุทธศักราช ๒๕๖๘”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้เมื่อพ้นกำหนดสามเดือนนับตั้งแต่วันประกาศในราช
กิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้มอบหมายที่รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

“โรงแรม” หมายความว่า บรรดาสถานที่ทุกชนิดที่จัดตั้งขึ้นเพื่อรับสัสนิจ้างสำหรับคนเดินทางหรือบุคคลที่ประสงค์จะหาที่อยู่หรือที่พักชั่วคราว

“นายทะเบียน” หมายความว่า เจ้าพนักงานซึ่งรัฐมนตรีได้แต่งตั้งขึ้นใหม่หน้าที่รับจดทะเบียนและควบคุมโรงแรม

“ผู้พัก” หมายความว่า คนเดินทาง หรือบุคคลอื่นใดซึ่งเจ้าสำนักจัดให้พักอาศัย ในโรงแรมเพื่ออยู่ หรือพักชั่วคราว โดยจะเสียสัสนิจ้างหรือไม่ก็ตาม

“เจ้าสำนัก” หมายความว่า บุคคลผู้ควบคุมและจัดการโรงแรม

มาตรา ๔ โรงแรมจะเปิดดำเนินกิจการได้ก็แต่เมื่อได้รับใบอนุญาตและจดทะเบียนโดยถูกต้อง

โรงแรมที่เปิดดำเนินกิจการอยู่ก่อนวันใช้พระราชบัญญัตินี้ ให้ยื่นคำขออนุญาตจดทะเบียนภายในกำหนดสองเดือน นับแต่วันใช้พระราชบัญญัตินี้เป็นต้นไป

มาตรา ๕ คำขออนุญาตเปิดโรงแรมนั้น จะต้องระบุข้อความที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง และกรณีจะเป็นอย่างไรก็ตามจะต้องมี

- (๑) ชื่อหรือชื่อโรงแรม
- (๒) ประเภทโรงแรม
- (๓) ชื่อสำนักและอาชีพของเจ้าของและเจ้าสำนัก
- (๔) จำนวนห้องพักอาศัย
- (๕) ค่าปลาทัดโรงแรม

ใบอนุญาตจะต้องมีรายการดังกล่าวข้างบนนี้ด้วย

ถ้าโรงแรมยังไม่ได้จัดสร้างให้ผู้ขออนุญาตยื่นแผนผังและรายการของโรงแรมที่ประสงค์จะสร้างต่อนายทะเบียน เมื่อนายทะเบียนเห็นเป็นที่พอใจว่าไม่มีสิ่งใดขัดต่อความประสงค์แห่ง

มาตรา ๖ ก็ให้นายทะเบียนอนุมัติให้จัดสร้างขึ้นได้

*มาตรา ๖ ให้นายทะเบียนอนุญาตให้เปิดดำเนินกิจการโรงแรมต่อเมื่อเป็นที่พอใจตามคำแนะนำของเจ้าพนักงานสาธารณสุขว่าความมั่นคง ความสะอาด ชื่อง่อากาศ และสถานที่ไม่ขัดกับอนามัย

ใบอนุญาตฉบับหนึ่งให้ใช้ได้เฉพาะโรงแรมเดียวและสิ้นอายุใน "วันที่ ๓๑ ธันวาคม" ทุกปี

**มาตรา ๗ ในการออกใบอนุญาตเปิดโรงแรม ให้เก็บค่าธรรมเนียมตามประเภทของโรงแรมหรือตามลักษณะของพัก ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกระทรวง แต่ไม่เกินห้องละหนึ่งร้อยบาท

มาตรา ๘ การเปลี่ยนชื่อหรือชื่อ การย้ายสถานที่ การเพิ่มหรือลดจำนวนห้องสำหรับพักแห่งโรงแรม จะทำได้ต่อเมื่อได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากนายทะเบียนซึ่งได้บันทึกการอนุญาตไว้โดยถูกต้องแล้ว

การเปลี่ยนตัวเจ้าสำนักจะยกขึ้นมายื่นขึ้นแก่เจ้าพนักงานปกครองท้องที่หรือยกขึ้นแก่ตัวสำหรับความผิดของเจ้าสำนักในอันจะถูกลงโทษไม่ได้ เว้นแต่เจ้าสำนักทั้งคนเก่าและคนใหม่จะได้แจ้งการเปลี่ยนตัวเจ้าสำนักเป็นหนังสือพร้อมด้วยชื่อสำนักและอาชีพของเจ้าสำนัก คนใหม่ แม้จะเป็นการเปลี่ยนแปลงชั่วคราวก็ตาม

มาตรา ๙ การเปลี่ยนตัวเจ้าของทั้งเจ้าของคนเก่าและคนใหม่จะต้องแจ้งเป็นหนังสือแก่นายทะเบียนภายในห้าวันนับแต่วันเปลี่ยน พร้อมด้วยชื่อสำนักและอาชีพของเจ้าของคนใหม่

เมื่อเจ้าของต้องการจะเลิกดำเนินกิจการโรงแรม ให้แจ้งแก่นายทะเบียนทราบล่วงหน้าก่อนห้าวัน

หมายเหตุ คำว่า "วันที่ ๓๑ มีนาคม" ในวรรค ๒ ถูกแก้เป็น "วันที่ ๓๑ ธันวาคม" โดยมาตรา ๓ แห่ง พ.ร.บ. โรงแรม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๘๔ ตามที่พิมพ์ไว้

ความในมาตรา ๗ เดิม ถูกยกเลิกและบัญญัติความใหม่แทนโดยมาตรา ๓ แห่ง พ.ร.บ. โรงแรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๔๘๕ และใช้ความใหม่แทนอีกครั้งหนึ่งโดย มาตรา ๓ แห่ง พ.ร.บ. โรงแรม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๐๓ ตามที่พิมพ์ไว้

เจ้าของคนใดไม่ปฏิบัติตามความในสองวรรคก่อน มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ห้าสิบบาท

มาตรา ๑๐ ในกรณีที่นายทะเบียนปฏิเสธไม่ยอมออกใบอนุญาตหรือไม่อนุญาตตามที่ กำหนดไว้มาตราก่อน ๆ ให้ותרณ์ไปยังรัฐมนตรีภายในกำหนด ๑๕ วัน นับตั้งแต่วันที่รับ คำสั่ง คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีเป็นที่สุด

มาตรา ๑๑ โรงแรมจะต้องมี

(๑) บ้ายบอกชื่อหรือชื่อหอเป็นภาษาไทยให้เด่นชัดติดไว้หน้าโรงแรม

(๒) ใบอนุญาตติดไว้ ณ ที่เปิดเผยภายในโรงแรมและให้ใกล้ทางเข้าออกข้างหน้าให้ มากที่สุด

(๓) เลขที่ประจำห้องพักติดไว้ที่หน้าห้อง

มาตรา ๑๒ โรงแรมจะต้องมีสมุดซึ่งมีเลขเรียงหน้าติดต่อกันตามลำดับสำหรับจดนาม ผู้พัก สมุดจดนามผู้พักนั้นก่อนจะให้จดนามผู้พักเป็นครั้งแรก เจ้าสำนักจะต้องยื่นต่อนายทะเบียน เพื่อประทับตราและลงลายมือชื่อ และนายทะเบียนต้องเซ็นชื่ออ่อกำกับไว้ทุก ๆ แผ่น

ให้เรียกค่าธรรมเนียมสำหรับกรณีนี้อย่างที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง แต่มิให้เกินสามบาท

เจ้าสำนักคนใดไม่ปฏิบัติตามการให้เป็นไปตามความในมาตรานี้ มีความผิดต้องระวางโทษ ปรับไม่เกินห้าสิบบาท

มาตรา ๑๓ การที่สมุดจดนามผู้พักสูญหาย หรือถูกลักนั้น มิให้ถือเป็นข้อแก้ตัว เว้นแต่จะได้แจ้งแก่นายทะเบียนโดยไม่ชักช้า

มาตรา ๑๔ เจ้าสำนักมีหน้าที่ต้องจัดให้จดข้อความลงในสมุดจดนามผู้พักในโอกาสที่ จะทำได้ และให้ผู้พักซึ่งมีอายุเกินสิบแปดปีลงลายมือชื่อไว้ในสมุดจดนามผู้พักหรือในบัตร จดนามผู้พักด้วย ถ้าผู้พักลงลายมือไม่ได้ ก็ให้ลงลายพิมพ์นิ้วมือ หากผู้พักคนใดไม่ยอมลงลาย มือชื่อหรือลายพิมพ์นิ้วมือ ห้ามมิให้รับผู้คนพักในโรงแรม

หมายเหตุ ความในมาตรา ๑๔ เดิม ถูกยกเลิกและใช้ความใหม่แทน โดยมาตรา ๔ แห่ง พ.ร.บ. โรงแรม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๐๓ ตามที่พิมพ์ไว้

สมุดจดนามผู้พักและบัตรจดนามผู้พัก ให้เป็นไปตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวงและให้ถือว่าบัตรจดนามผู้พักเป็นส่วนหนึ่งของสมุดจดนามผู้พัก

การจดข้อความลงในสมุดจดนามผู้พักหรือในบัตรจดนามผู้พัก ต้องจดทุกรายการห้ามมิให้ปล่อยช่องว่างไว้โดยไม่มีเหตุผลสมควร ถ้ารายการใดเขียนผิดห้ามมิให้ลบ แต่ให้ขีดฆ่าแก้หรือตอกเติม แล้วให้ผู้จดลงลายมือชื่อกำกับไว้

มาตรา ๑๕ ผู้พักคนใดจดหรือแจ้งให้เจ้าสำนักจดลงในสมุดจดนามผู้พัก ซึ่งข้อความอย่างใด ๆ ที่รู้ว่าเป็นความเท็จก็ดี หรือข้อความที่จดหรือแจ้งนั้น อาจจะทำให้ผู้อื่นหรือสาธารณชนเสียหายก็มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองร้อยบาท

มาตรา ๑๖ เจ้าสำนักคนใด โดยรู้อยู่แล้ว และในลักษณะอันจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่สาธารณชน หรือผู้พัก จดลงในสมุดจดนามผู้พักซึ่งรายการใด ๆ อันไม่ถูกต้องตรงกันกับข้อความซึ่งผู้พักได้ให้ถ้อยคำ หรือแจ้งไว้จริง มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองร้อยบาท

มาตรา ๑๗ ให้เจ้าสำนักจัดทำหนังสือแจ้งรายการประจำวันขึ้นไว้โดยคัดสำเนารายการซึ่งลงไว้ในวันนั้นในสมุดจดนามผู้พักตามมาตรา ๑๔ และจัดส่งไปให้นายทะเบียนในวันรุ่งขึ้นแล้วให้นายทะเบียนทำใบรับมอบให้ไว้เป็นสำคัญ แต่โรงแรมใดอยู่ห่างไกลที่ว่าการอำเภอซึ่งไม่

หมายเหตุ ความในมาตรา ๑๕ เดิม ถูกยกเลิกและใช้ความใหม่แทนโดยมาตรา ๔ แห่ง พ.ร.บ. โรงแรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๕ ตามที่พิมพ์ไว้

ความในมาตรา ๑๖ เดิม ถูกยกเลิกและใช้ความใหม่แทนแล้วโดยมาตรา ๕ แห่ง พ.ร.บ. โรงแรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๕ ตามที่พิมพ์ไว้

สามารถส่งได้ตามกำหนดดังกล่าวแล้ว ให้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการจังหวัดจะพิจารณา กำหนดส่งรายงานประจำวัน แล้วมีคำสั่งให้เจ้าสำนักทราบ

ถ้ารายการซึ่งจะต้องคัดตามความในวรรคก่อนซ้ำกับรายการวันก่อน เจ้าสำนักต้องแจ้งรายการตามมาตรฐานเพียงแต่บอกว่าไม่มีการเปลี่ยนแปลง

หนังสือแจ้งรายการประจำวันซึ่งทำขึ้นตามมาตรฐาน เจ้าสำนักหรือผู้แทนจะต้องลงนาม และรับรอง

มาตรา ๑๘ นายทะเบียน เจ้าพนักงานตำรวจตั้งแต่ชั้นนายดาบตำรวจขึ้นไป หรือหัวหน้าสถานตำรวจ หรือกรรมการอำเภอ มีอำนาจตรวจดูสมุดจดนามผู้พักและตรวจค้นห้องพักที่ว่างหรือส่วนหนึ่งส่วนใดของโรงแรมที่เปิดไว้ให้ใช้ร่วมกัน เช่น ห้องโถง เฉลียง ห้องรับประทานอาหาร เป็นต้นได้ตลอดเวลา

การตรวจค้นสถานทอนใดนอกจากที่กล่าวแล้วให้ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย วิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา ๑๙ ผู้ใดเปิดโรงแรมขึ้นโดยมิได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๔ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

ผู้ใดดำเนินการในฐานะเป็นเจ้าสำนักแห่งโรงแรมที่กล่าวแล้ว หรือโรงแรม ซึ่งถูกยึดหรือเพิกถอนใบอนุญาต มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

เจ้าสำนักคนใด ซึ่งเคยถูกปรับสำหรับความผิดตามที่กล่าวไว้ในวรรคก่อนยังคงรับผู้พักคนใดไว้ในโรงแรมนั้นต่อไป หรือรับผู้พักใหม่อีก มีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

หมายเหตุ ความในมาตรา ๑๘ เดิม ถูกยกเลิกและบัญญัติความใหม่แทนโดยมาตรา ๖ แห่ง พ.ร.บ. โรงแรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๕ ตามที่พิมพ์ไว้

*มาตรา ๒๐ เจ้าสำนักคนใดไม่ปฏิบัติตามการให้เป็นไปตามบทบัญญัติมาตรา ๘ มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๔ หรือมาตรา ๑๗ กัด หรือไม่ปฏิบัติตามการให้เป็นไปตามกฎกระทรวงซึ่งออกตามความในพระราชบัญญัตินี้ กัด มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองร้อยบาท และถ้าศาลเห็นสมควร อาจสั่งให้ยึดใบอนุญาตได้ไม่เกินหนึ่งเดือน

*มาตรา ๒๑ เจ้าสำนักคนใดยอมรับผู้พักคนใดซึ่งเห็นชัดว่าป่วยเป็นโรคเรื้อนหรือโรคติดต่ออันตราย หรือโรคติดต่อตามความในกฎหมายว่าด้วยโรคติดต่อมีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองร้อยบาท

มาตรา ๒๒ ถ้าเจ้าสำนัก

(๑) ละเลยไม่รักษาความสะอาดหรือช่องอากาศของโรงแรมให้เรียบร้อย แม้ได้รับคำตักเตือนเป็นหนังสือจากนายทะเบียนโดยมีความเห็นพ้องต้องกันกับเจ้าพนักงาน สาธารณสุขแล้ว

(๒) โดยรู้อยู่แล้วยินยอมให้บุคคลใด ๆ หลบซ่อน หรือมั่วสุมในเขตโรงแรมกับบุคคลอื่นอย่างน้อยสองคน ในลักษณะอันสมควรเชื่อได้ว่าจะก่อความไม่สงบขึ้นในบ้านเมือง

เมื่อข้าหลวงประจำจังหวัดเห็นชอบด้วยแล้ว นายทะเบียนมีอำนาจยึดใบอนุญาตได้ไม่เกินสิบห้าวัน แต่ในจังหวัดพระนครและธนบุรีอำนาจเช่นว่านี้ให้เป็นของอธิบดีกรมตำรวจ

ในกรณีเช่นนี้ให้พุทธธรณีไปยังรัฐมนตรีได้ คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีเป็นที่สุดท้าย

มาตรา ๒๓ นายทะเบียนอาจปฏิเสธใบอนุญาตได้

(๑) ถ้าเจ้าสำนักหรือบุคคลใด ๆ ในสำนักโรงแรมป่วยเป็นโรค หรือเป็นพาหะของโรคใด ๆ ซึ่งอาจติดต่อยังผู้อื่นได้ตามความเห็นของเจ้าพนักงานสาธารณสุข

(๒) ถ้าเจ้าสำนักถูกปรับสำหรับความผิดอันเดียวกันดังบัญญัติไว้ในมาตรา ๑๒ หรือ ๑๕ ซ้ำเป็นสองครั้ง

หมายเหตุ ความในมาตรา ๒๐ เดิม ถูกยกเลิกและบัญญัติความใหม่แทนโดยมาตรา ๗ แห่ง พ.ร.บ. โรงแรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๔๘๕ ตามที่พิมพ์ไว้

ความในมาตรา ๒๑ เดิม ถูกยกเลิกและบัญญัติความใหม่แทนโดยมาตรา ๘ แห่ง พ.ร.บ. โรงแรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๔๘๕ ตามที่พิมพ์ไว้

(๓) ถ้าเจ้าสำนักถูกปรับสำหรับความผิดใด ๆ ตั้งบัญญัติไว้ในมาตรา ๑๒, ๑๕ และ ๒๑ เป็นสามครั้ง

(๔) ถ้าเจ้าสำนักได้ดำเนินกิจการ โรงแรม ในลักษณะที่ใบอนุญาตถูกยึดสองครั้งแล้ว ตามบทบาทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้

(๕) ถ้าเจ้าสำนักถูกพิพากษาลงโทษโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก ตั้งแต่หนึ่งขึ้นไป ตามส่วนที่ ๓, ๕ (หมวด ๒, ๓) ๖, ๗ (หมวดที่ ๑) แห่งกฎหมายลักษณะอาญา

(๖) ถ้าเจ้าสำนักถูกพิพากษาลงโทษ โดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกตั้งแต่สามเดือนขึ้นไปตามส่วนที่ ๘ (เว้นแต่หมวดที่ ๑ และ ๘) แห่งกฎหมายลักษณะอาญา

มาตรา ๒๔ ในกรณีที่นายทะเบียนมีอำนาจยึดใบอนุญาตตามความในมาตรา ก่อน ๆ ถ้าเห็นเป็นการสมควรที่จะตัดเดือนเจ้าสำนัก นายทะเบียนอาจเรียกเจ้าสำนักมายังสำนักงานเพื่อรับคำตัดเดือนโดยไม่ยึดใบอนุญาตก็ได้

มาตรา ๒๕ เกษะสถานใดใช้เป็นบ้านพัก กล่าวคือใช้เฉพาะเป็นที่รับบุคคลที่ประสงค์จะไปพักอาศัยอยู่ชั่วระยะเวลาอันสั้นหนึ่งเดือน โดยผู้สัทธิให้ใช้มิได้ขายอาหารหรือเครื่องดื่มใด ๆ แก่ผู้พักเป็นปกติหรือแก่ประชาชน มิถือว่าเป็นโรงแรมตามความหมายแห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๖ สถานที่ใดจัดตั้งให้บุคคลพักชั่วคราว เพื่อประโยชน์ในราชการ การกุศล การศึกษา หรือเพื่อประโยชน์อย่างอื่นอันขัดหลวงประจำจังหวัดเห็นสมควร ข้าราชการประจำจังหวัดมีอำนาจให้ความขกเว้นหรือผ่อนผันหน้าที่ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ได้ตามควรแก่กรณี แต่ในจังหวัดพระนครและธนบุรีอำนาจเช่นว่านี้ให้เป็นของอธิบดีกรมตำรวจ

มาตรา ๒๗ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงวางระเบียบการ และกำหนดค่าธรรมเนียมต่างๆ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

ผู้รับสนองพระบรมโองการ

(ตามมติคณะรัฐมนตรี)

นิติศาสตร์ไพศาลย์

รัฐมนตรี

(๕๒ ว.จ. ๑๓๖๘ ตอนที่ ๔๕ ลงวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๖๘)

พระราชบัญญัติ

โรงแรม (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๔๘๔

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๔๘๔ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๘ ตอนที่ ๑๑ ลงวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๔๘๔ มีข้อความให้แก้ คำว่า "วันที่ ๓๑ มีนาคม" ในวรรคสอง ของมาตรา ๖ แห่ง พ.ร.บ. โรงแรม พุทธศักราช ๒๔๗๘ เป็น "วันที่ ๓๑ ธันวาคม" ซึ่งได้นำไปลงพิมพ์ไว้ในมาตรา ๖ แล้ว จึงไม่พิมพ์ลงไว้

พระราชบัญญัติ

โรงแรม (ฉบับที่ ๑) พุทธศักราช ๒๔๙๕

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๙๕ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๖๘ ตอนที่ ๑๑ ลงวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๔๙๕ มีข้อความให้ยกเลิกมาตรา ๗, ๑๕, ๑๖, ๑๘, ๒๐ และ ๒๑ และให้ใช้ความใหม่แทน ซึ่งได้นำไปลงพิมพ์ไว้ในมาตรานั้น ๆ แล้ว จึงไม่พิมพ์ลงไว้

สำหรับมาตรา ๑ ได้ถูกยกเลิกและใช้ความใหม่แทนอีกครั้งหนึ่ง โดยมาตรา ๓ แห่ง พ.ร.บ. โรงแรม ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๐๓)

พระราชบัญญัติ

โรงแรม (ฉบับที่ ๔) พุทธศักราช ๒๕๐๓

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๐๓ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๗๗ ตอนที่ ๑๑๒ ฉบับพิเศษ ลงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๐๓ มีข้อความให้ยกเลิกความในมาตรา ๗ และมาตรา ๑๔ และให้ใช้ความใหม่แทน ซึ่งได้นำไปลงพิมพ์ไว้ในมาตรานั้น ๆ แล้วจึงไม่พิมพ์ลงไว้

กฎกระทรวง

ออกตามความในมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติโรงแรม

พุทธศักราช ๒๔๗๘

อาศัยความในมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติโรงแรม พุทธศักราช ๒๔๗๘ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกกฎไว้ดังต่อไปนี้

* ข้อ ๑ ในจังหวัดพระนครและธนบุรี ให้สารวัตรสถานีตำรวจท้องที่เป็นนายทะเบียนโรงแรม ในจังหวัดอื่น ๆ ให้นายอำเภอท้องที่เป็นนายทะเบียนโรงแรม

ข้อ ๒ ผู้ใดประสงค์จะขออนุญาตเปิดหรือจดทะเบียนโรงแรม ให้ยื่นคำขอแสดงรายการตามแบบ ร.ร. ๑ ท้ายกฎนี้ต่อนายทะเบียนพร้อมด้วยรูปถ่ายของเจ้าสำนักขนาด ๖x๘ ซม. ๒ รูป และต้องยอมและให้ความสะดวกแก่นายทะเบียนเข้าไปตรวจสถานที่และเครื่องใช้ในโรงแรมนั้น แต่ถ้าโรงแรมนั้นยังไม่ได้จัดสร้างก็ให้ยื่นแผนผังโรงแรมที่จะสร้างขึ้นพร้อมทั้งรายการด้วย ๒ สำรับ แต่ยังไม่ต้องส่งรูปถ่ายเจ้าสำนัก เมื่อได้รับอนุมัติให้จัดสร้างจนเรียบร้อยแล้วจะต้องยื่นคำขอเปิดโรงแรมอีกครั้งหนึ่ง

ข้อ ๓ การตรวจสถานที่โรงแรมเพื่อให้ทราบว่าจะขัดกับหลักอนามัยหรือไม่ ตามความในมาตรา ๖ และมาตรา ๒๒ อนุมาตรา (๑) นั้น ผู้ขออนุญาตจะต้องยอมและให้ความสะดวกแก่นายทะเบียนหรือเจ้าพนักงานสาธารณสุข ซึ่งนายทะเบียนแสดงความประสงค์เป็นหนังสือขอให้ไปตรวจ เข้าตรวจสถานที่เช่นว่านี้ได้ เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติ

ข้อ ๔ การขออนุญาตเปลี่ยนแปลงหรือย้าย การย้ายสถานที่ การเพิ่มหรือลดจำนวนห้องพัก หรือการแจ้งความประสงค์จะเลิกดำเนินกิจการโรงแรมก็ดี การแจ้งเหตุที่สมุดจณามผู้พักสูญหายก็ดี ให้ใช้แบบ ร.ร. ๒ ส่วนการแจ้งเหตุที่มีการเปลี่ยนเจ้าของหรือเจ้าสำนักโรงแรมให้ใช้แบบ ร.ร. ๓ ท้ายกฎนี้

หมายเหตุ ความในข้อ ๑ นี้ ถูกยกเลิกโดยกฎกระทรวงมหาดไทย ออกตามความใน พ.ร.บ. โรงแรม พ.ศ. ๒๔๗๘ (ฉบับที่ ๒)

ข้อ ๕ สมุดจดนามผู้พักให้ใช้สมุดปกแข็ง ซึ่งมีเส้นจัดช่องรายการตามแบบ ร.ร. ๕ ทัชกฐน์ ในเล่มหนึ่งให้มีกระดาษสำหรับจกรายการเป็นจำนวน ๑๐๐ แผ่น

ข้อ ๖ ใบอนุญาตเปิดหรือรับจดทะเบียนโรงแรมให้ใช้แบบ ร.ร. ๕ ทัชกฐน์ในใบอนุญาตนั้นต้องมีรูปถ่ายครึ่งตัวของเจ้าสำนัก ขนาด ๖×๘ ซม. ติดไว้ด้วย

ข้อ ๗ การขออนุญาต การแจ้งความประสงค์หรือแจ้งเหตุที่เกี่ยวกับการดำเนินกิจการโรงแรมดังกล่าวในข้อ ๕ นั้น ให้เจ้าสำนักเป็นผู้ยื่นได้ แต่ให้แสดงหนังสือมอบอำนาจจากเจ้าของแนบไปด้วยในกรณีขออนุญาตเปลี่ยนแปลงการดำเนินกิจการ เมื่อนายทะเบียนเห็นควรประการใด ให้เขียนคำว่า อนุญาตหรือไม่อนุญาตพร้อมด้วยเหตุผลลงไว้ในใบแจ้งความประสงค์ขออนุญาตที่ยื่นมา และให้ผู้ยื่นหรือผู้แทนลงนามรับทราบไว้ ถ้านายทะเบียนอนุญาตให้นายทะเบียนสลักหลังข้อความที่อนุญาตให้เปลี่ยนแปลงลงไว้ในใบอนุญาต และหมายเหตุไว้ในทะเบียนด้วย ถ้าเป็นการเลิกดำเนินกิจการโรงแรม ก็ให้เรียกใบอนุญาตคืนเสียด้วย

ข้อ ๘ บ้ายบอกรอหรือหอโรงแรม ให้มีคำว่า "โรงแรม" อยู่ข้างหน้าชื่อหรือชื่อโรงแรมนั้น ๆ ด้วย ถ้าและโรงแรมใดประสงค์จะเขียนชื่อหรือชื่อเป็นตัวอักษรภาษาอื่นกำกับภาษาไทยไว้ด้วยก็ได้ แต่ห้ามมิให้เขียนไว้เหนือภาษาไทย

ข้อ ๙ เลขหมายประจำห้องพักต้องเขียนเป็นตัวเลขอารบิก และมีให้ชานสำหรับโรงแรมหนึ่ง

ข้อ ๑๐ การจดข้อความลงในสมุดจดนามผู้พักนั้น ให้ผู้พักลงลายมือชื่อหรือพิมพ์ลายนิ้วมือไว้ด้วยเป็นสำคัญ และถ้ามีข้อความที่ผู้พักได้จดลงเป็นภาษาอื่น ก็ให้เจ้าสำนักโรงแรมจดเป็นภาษาไทยกำกับไว้ด้วย ในการจดข้อความลงในสมุดจดนามผู้พักดังกล่าวแล้ว ถ้ามีคำใดที่เขียนผิดก็ให้ขีดฆ่าเสีย และให้ผู้เขียนเซ็นชื่อกำกับไว้ที่คำที่ขีดฆ่านั้น

ข้อ ๑๑ หนังสือแจ้งรายการประจำวันของผู้พักที่จะนำส่งต่อนายทะเบียนนั้นให้ใช้แบบ ร.ร. ๖ ทัชกฐน์

หมายเหตุ แบบ ร.ร. ๕ ทัชกฐน์กระทรวงนี้ ถูกยกเลิกและใช้แบบ ร.ร. ๕ ทัชกฐน์กระทรวง ฉบับที่ ๗ (พ.ศ. ๒๕๐๔) แทนตามที่พิมพ์ไว้

แบบ ร.ร. ๖ ทัชกฐน์กระทรวงนี้ ถูกยกเลิกและใช้แบบ ร.ร. ๖ ทัชกฐน์กระทรวง ฉบับที่ ๗ (พ.ศ. ๒๕๐๔) แทนตามที่พิมพ์ไว้

ข้อ ๑๒ เมื่อนายทะเบียนได้รับหนังสือแจ้งรายการประจำวันของผู้พัก หรือได้รับใบแจ้งความประสงค์ขออนุญาตเปิดหรือขอจดทะเบียนโรงแรม หรือขอเปลี่ยนแปลง หรือแจ้งเหตุอย่างใด จากเจ้าของหรือเจ้าสำนักของโรงแรมใดแล้ว ให้นายทะเบียนออกใบรับตามแบบ ร.ร. ๗ ท้ายกฎนี้ มอบให้แก่ผู้แจ้งความประสงค์นั้นรับไปเป็นสำคัญ

ข้อ ๑๓ [ถูกยกเลิกแล้วโดยข้อ ๑ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๗ (พ.ศ. ๒๕๐๔)]

ข้อ ๑๔ ให้เก็บค่าธรรมเนียมใบอนุญาตเปิดโรงแรมตามอัตราค่าเช่าห้องพักในโรงแรม เป็นรายห้องต่อปี ดังต่อไปนี้

- (๑) ห้องพักที่มีอัตราค่าเช่าห้องละไม่เกิน ๔๐ บาท ต่อหนึ่งวัน ให้เก็บห้องละ ๑๐ บาท
- (๒) ห้องพักที่มีอัตราค่าเช่าห้องละเกิน ๔๐ บาท แต่ไม่เกิน ๘๐ บาท ต่อหนึ่งวัน ให้เก็บห้องละ ๒๐ บาท
- (๓) ห้องพักที่มีอัตราค่าเช่าห้องละเกิน ๘๐ บาท แต่ไม่เกิน ๑๒๐ บาท ต่อหนึ่งวัน ให้เก็บห้องละ ๓๐ บาท
- (๔) ห้องพักที่มีอัตราค่าเช่าห้องละเกิน ๑๒๐ บาท แต่ไม่เกิน ๑๖๐ บาท ต่อหนึ่งวัน ให้เก็บห้องละ ๔๐ บาท
- (๕) ห้องพักที่มีอัตราค่าเช่าห้องละเกิน ๑๖๐ บาท แต่ไม่เกิน ๒๐๐ บาท ต่อหนึ่งวัน ให้เก็บห้องละ ๕๐ บาท
- (๖) ห้องพักที่มีอัตราค่าเช่าห้องละเกิน ๒๐๐ บาท แต่ไม่เกิน ๒๔๐ บาท ต่อหนึ่งวัน ให้เก็บห้องละ ๖๐ บาท

หมายเหตุ ความในข้อ ๑๔ เดิมถูกยกเลิกใช้ความใหม่แทนโดยกฎกระทรวงฯ ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๔๕) และใช้ความใหม่แทนอีก ๒ ครั้ง โดยกฎกระทรวงฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๕๕) และฉบับที่ ๗ (พ.ศ. ๒๕๐๔) ตามที่พิมพ์ไว้

(๓) ห้องพักที่มีอัตราค่าเช่าห้องละเกิน ๒๔๐ บาท แต่ไม่เกิน ๒๘๐ บาท ต่อหนึ่งวัน ให้เก็บห้องละ ๓๐ บาท

(๔) ห้องพักที่มีอัตราค่าเช่าห้องละเกิน ๒๘๐ บาท ขึ้นไป ต่อหนึ่งวัน ให้เก็บห้องละ ๘๐ บาท

อัตราค่าเช่าห้องพักตามความในข้อนี้ ให้รวมถึงค่าบริการหรือค่าเช่าสิ่งใด ๆ อันคิดตั้งเป็นประจําอยู่ในห้องพักนั้นด้วย

ข้อ ๑๕ ถ้าผู้ใดมีความประสงค์จะขอความยกเว้นหรือผ่อนผันหน้าที่ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติโรงแรม อันเกี่ยวแก่สถานที่ซึ่งคนได้จัดตั้งขึ้นให้บุคคลพักอาศัยชั่วคราว เพื่อประโยชน์ในราชการ การกุศล การศึกษา หรือเพื่อประโยชน์อย่างอื่นดังกล่าวในมาตรา ๒๖ ก็ให้ยื่นคำขอแสดงรายการตามแบบ ร.ร. ๑๒ ท้ายกฎนี้ต่อนายทะเบียน แล้วให้นายทะเบียนจัดการสอบสวนหลักฐานประกอบ และแสดงความเห็นเสนอข้าหลวงประจำจังหวัดหรืออธิบดีกรมตำรวจ เพื่อพิจารณาในอันที่จะสั่งการยกเว้นหรือผ่อนผันต่อไปตามควรแก่กรณีและเมื่อข้าหลวงประจำจังหวัด หรืออธิบดีกรมตำรวจ ได้ให้ความยกเว้นหรือผ่อนผันการปฏิบัติสำหรับสถานที่ใดเพียงใด เพื่อประโยชน์อย่างไรตามนัยแห่งพระราชบัญญัตินั้นแล้ว ก็ให้ออกหนังสือให้แก่ผู้รับอนุญาตขี้อื้อไว้เป็นสำคัญด้วย

ข้อ ๑๖ ในกรณีที่มีอุทธรณ์คำสั่งนายทะเบียน ตามความในมาตรา ๑๐ และ ๒๒ ให้ยื่นอุทธรณ์ต่อนายทะเบียน เมื่อได้รับอุทธรณ์แล้วให้นายทะเบียนรับส่งอุทธรณ์ไปยังรัฐมนตรีภายใน ๑๕ วัน ถ้าจะมีความเห็นอย่างไร ก็ให้เสนอไปพร้อมกัน แต่ในกรณีอุทธรณ์ตามมาตรา ๒๒ ให้ส่งอุทธรณ์นั้นผ่านข้าหลวงประจำจังหวัด หรืออธิบดีกรมตำรวจ แล้วแต่กรณี

ข้อ ๑๗ การตรวจสถานที่โรงแรมด้วยประการใด ๆ ตามมาตรา ๑๘ ถ้านายทะเบียนเป็นผู้ตรวจเอง ให้ทำบันทึกแสดงผลแห่งการตรวจรวมเรื่องไว้ ถ้าเจ้าหน้าที่อื่นเป็นผู้ตรวจให้ส่งสำเนาทันทีที่ผลแห่งการตรวจมายังนายทะเบียน ๑ ฉบับ

ข้อ ๑๘ ถ้ามีการตั้งเจ้านาย ตามความในมาตรา ๒๔ ให้นายทะเบียนทำบันทึก
ให้เจ้านายลงนามรับทราบไว้ทุกคราว

กฎให้ไว้ ณ วันที่ ๑๕ มกราคม พุทธศักราช ๒๔๗๘

ธำรงนาวาสวัสดิ์

รักษาการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

(๕๒ ร.จ. ๑๕๒๒ ตอนที่ ๖๕ ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๔๗๘)

ใบแจ้งความประสงค์ขออนุญาตเปิดหรือขอจดทะเบียน หรือสร้างโรงแรม

_____

เลขที่.....

วัน.....เดือน..... พุทธศักราช.....

แจ้งความมายัง นายทะเบียนโรงแรมประจำท้องที่.....

ข้าพเจ้ามีความประสงค์จะขออนุญาต.....ตั้งรายการแจ้งต่อไปนี้

๑. ซอหรือยี่ห้อโรงแรม.....

๒. เป็นโรงแรมอยู่ในประเภทชั้นที่.....

๓. ตั้งอยู่.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

๔. มีจำนวนห้องสำหรับเช่าพัก.....ห้อง นอกจากห้องที่ใช้ได้ทั่วกัน เช่น ห้องโถง ห้องรับประทานอาหาร ฯลฯ อนึ่งโรงแรมนี้ยังมีได้จัดสร้างขึ้นตั้งได้แนบแผนผังและรายการตามที่ประสงค์จะสว่างมาด้วยแล้ว ๒ สำหรับ เพื่อขออนุมัติ

๕. นามเจ้าของ.....อายุ.....ปี

ชาติ.....ในบังคับ.....อยู่ที่.....

ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

มีอาชีพ.....

๖. นามเจ้าสำนัก.....อายุ.....ปี

ชาติ.....ในบังคับ.....อยู่ที่.....

ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

มีอาชีพ.....

ข้าพเจ้าได้ติดป้ายชื่อหรือยี่ห้อเป็นภาษาไทยว่า.....

ไว้ ณ ที่เปิดเผยที่หน้าโรงแรมนี้ มีสมุดจดนามผู้พักไว้ตามระเบียบแล้วและได้ส่งรูปถ่ายของเจ้า-
สำนักขนาด ๖x๘ ซม. ๒ รูป มาพร้อมกับหนังสือนี้

เจ้าของ

(ลงลายมือชื่อ).....

เจ้าสำนัก

หมายเหตุ ถ้าใช้ในการขออนุญาตจดทะเบียนหรือขอเปิดโรงแรม ให้ขีดฆ่าคำว่า "อนึ่งโรงแรม
นี้ยังมิได้จัดสร้างขึ้น ดังได้แนบแผนผังและรายการมาด้วยแล้ว ๒ สำหรับ" นั้นออกเสีย

แม้ใช้สำหรับการขออนุญาตเปิดโรงแรมซึ่งยังมิได้จัดสร้างให้กรอกรายการเฉพาะข้อ
๓ และ ๔ และลงนามเจ้าของผู้เดียว แต่เมื่อสร้างเสร็จแล้วให้ยื่นคำขออนุญาตตามแบบนขา
อีกครั้งหนึ่งโดยกรอกข้อความเต็มทุกข้อ

ใบแจ้งประสงค์

ขออนุญาตเปลี่ยนแปลงการดำเนินงานกิจการหรือแจ้งเหตุต่าง ๆ

เขียนที่.....

วันที่.....เดือน.....พุทธศักราช.....

แจ้งความมายัง นายทะเบียนโรงแรมประจำท้องที่.....

ด้วยตามใบแจ้งความประสงค์ขอจดทะเบียนเปิดโรงแรมอันมีชื่อหรือว่า.....

ซึ่งได้ยื่นไว้ ณ.....

เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....และได้รับอนุญาต

หมายเลขที่.....แล้วนี้

บัดนี้ ข้าพเจ้าขออนุญาต.....

ขอแจ้งให้ทราบว่า.....

เจ้าของ

(ลงลายมือชื่อ).....

เจ้าสำนัก

หมายเหตุ ถ้าใช้สำหรับเจ้าของ ให้ชื่อกำว่า "เจ้าสำนัก" แม้ใช้สำหรับเจ้าสำนักก็ให้ชื่อกำว่า "เจ้าของ" ออกเสีย

ถ้าใช้สำหรับขออนุญาต ให้ชื่อกำว่า "ขอแจ้งให้ทราบว่า" แม้ใช้สำหรับแจ้งเหตุให้ชื่อกำว่า "ขออนุญาต" ในวรรคสุดท้ายออกเสีย

ใบแจ้งความประสงค์ เปลี่ยนเจ้าของหรือเจ้าสำนักโรงแรม

เขียนที่.....

วันที่.....เดือน.....พุทธศักราช.....

ด้วยโรงแรมอันมีชื่อย่อหรือชื่อยาว.....

ตั้งอยู่ที่ตำบล.....ซึ่งเจ้าสำนักเจ้าของเดิมชื่อ.....

อายุ.....ปี ชาติ.....ในบังคับ.....

อยู่ที่บ้านหมายเลขที่.....ตำบล.....อำเภอ.....

จังหวัด.....มีอาชีพ.....นั้น

บัดนี้ได้เปลี่ยนเป็นเจ้าสำนัก เจ้าของใหม่ คือ.....

อายุ.....ปี ชาติ.....ในบังคับ.....อยู่ที่บ้านหมายเลขที่.....

ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

เจ้าของ

มีอาชีพ.....

เจ้าสำนัก

แล้วตั้งแต่วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เจ้าของคนเก่า

(ลงลายมือชื่อ).....

เจ้าสำนัก

เจ้าของคนใหม่

(ลงลายมือชื่อ).....

เจ้าสำนัก

*หมายเหตุ ถ้าเปลี่ยนเจ้าของ ก็ให้ฆ่าคำว่า “เจ้าสำนัก” ถ้าเปลี่ยนเจ้าสำนักให้ฆ่าคำว่า “เจ้าของ” ออกเสีย

แบบ ร.ร. ๕

กระทรวงมหาดไทย ใบอนุญาตเปิดโรงแรม

ที่.....

อนุญาตให้.....อายุ.....ปี เชื้อชาติ.....สัญชาติ.....

อยู่บ้านเลขที่.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

อาชีพ.....เปิดโรงแรมประเภท.....มีชื่อหรือยี่ห้อว่า.....

ตั้งอยู่ที่ตำบล.....ซึ่งมีจำนวนห้องสำหรับให้เช่าพัก.....ห้อง

โดย.....อายุ.....ปี เชื้อชาติ.....สัญชาติ.....

อยู่บ้านเลขที่.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

อาชีพ.....เป็นเจ้าของสำนักควบคุมและจัดการโรงแรมนี้

ใบอนุญาตนี้ออกให้เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

และใช้ได้ถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม พ.ศ.....

ลงนาม.....

นายทะเบียนผู้อนุญาต

ที่ติดรูปถ่าย

เจ้าสำนักโรงแรม

หมายเหตุ แบบ ร.ร. ๕ นี้ เป็นแบบฉบับใหม่ที่ขกกฎกระทรวง ฯ (ฉบับที่ ๓)

แบบ ร.ร. ๗

ใบรับแจ้งความประสงค์ต่าง ๆ ของโรงแรม

เขียนที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ได้รับใบแจ้งความประสงค์ของ.....

เจ้าของหรือเจ้าสำนักโรงแรมชื่อหรือยี่ห้อ.....

ลงวันที่.....เดือน.....พุทธศักราช.....ว่า.....

ไว้แล้วแต่วันที่.....เดือน.....พุทธศักราช.....

จึงได้ออกใบรับนี้ให้ขีดไว้เป็นหลักฐานตามพระราชบัญญัติโรงแรม

(ลงนาม).....

นายทะเบียน

ใบแจ้งความประสงค์

ขอยกเว้นหรือผ่อนผันหน้าที่ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติโรงแรม ฯ

เขียนที่.....

วันที่.....เดือน.....พุทธศักราช.....

แจ้งความมายัง นายทะเบียนโรงแรมประจำท้องที่.....

ข้าพเจ้ามีความประสงค์จะ.....

จัดตั้งสถานที่พักให้บุคคลพักอาศัยชั่วคราว มีจำนวนห้องพัก.....ห้อง อยู่ที่ตำบล.....

อำเภอ.....จังหวัด.....เพื่อประโยชน์.....

.....ข้าพเจ้าขอ.....

หน้าที่ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติโรงแรม ฯ

พ.ศ. ๒๔๗๘ ตามความในมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัตินั้น กล่าวคือ ขอ.....

(ลงลายมือชื่อ).....ผู้ขออนุญาต

บันทึกการสอบสวนและความเห็น

(ลงนาม).....นายทะเบียน

คำสั่ง

ข้าหลวงประจำจังหวัด

(ลงนาม).....

อธิบดีกรมตำรวจ

หมายเหตุ ถ้าใช้สำหรับจังหวัดพระนครและธนบุรี ให้ฆ่าคำว่า "ข้าหลวงประจำจังหวัด" ออก
แม้ใช้สำหรับจังหวัดอื่น ๆ ก็ให้ฆ่าคำว่า "อธิบดีกรมตำรวจ" ออกเสีย

คำสั่งกระทรวงมหาดไทย

ที่ ๓๙๗/๒๕๒๘

เรื่อง การปฏิบัติตามพระราชบัญญัติโรงแรม พุทธศักราช ๒๕๑๘

โดยที่กระทรวงมหาดไทยได้พิจารณาเห็นว่า โรงแรมบางแห่งมีลักษณะและพฤติกรรมในการดำเนินการอันขัดต่อความสงบเรียบร้อยศีลธรรมอันดี จำเป็นที่จะต้องควบคุมการอนุญาตตั้งโรงแรมและการดำเนินกิจการ และเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายของทางราชการที่จะไม่อนุญาตให้ตั้งโรงแรมซึ่งมีลักษณะและพฤติกรรมส่อให้เห็นถึงวัตถุประสงค์อันขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีเว้นแต่การขออนุญาตตั้งโรงแรมเพื่อใช้เป็นที่พักสำหรับนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศ หรือสำหรับผู้เดินทางตามความจำเป็นของแต่ละท้องถิ่น จึงวางหลักการในการขออนุญาตตั้งโรงแรม ตลอดจนการสั่งปิดโรงแรมที่ราชอาณาจักร ดังต่อไปนี้

๑. หลักเกณฑ์การขออนุญาต

(๑) อาคารที่ใช้เป็นห้องพัก ต้องเป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก หรืออาคารอื่นที่มีลักษณะมั่นคงแข็งแรง ส่วนจำนวนชั้นและห้องพักต้องเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น ทั้งนี้ต้องมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้สำหรับเป็นที่พักผู้เดินทางหรือนักท่องเที่ยวโดยแท้ และไม่มีลักษณะหรือพฤติกรรมอันส่อไปในทางเป็นแหล่งมั่วสุม หรือขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดี

(๒) สถานที่ตั้งต้องไม่อยู่ใกล้สถานที่ราชการ โรงเรียน สถานศึกษา วัด สถานที่สำหรับปฏิบัติพิธีกรรมทางศาสนา สถานรักษาพยาบาลผู้ป่วยหรือโรงพยาบาล ในรัศมี ๑๐๐ เมตร และต้องตั้งอยู่ในสถานที่มีความเหมาะสม สะดวกแก่การตรวจตราควบคุมของทางราชการ

(๓) เส้นทางเข้า ออก จะต้องไม่มีปัญหาเกี่ยวกับการจราจร

(๔) สถานที่จอดรถ โรงแรมต้องมีสถานที่จอดรถ กลับริด เพียงพอสอดคล้องกับจำนวนห้องพัก โดยสถานที่จอดรถต้องอยู่แยกส่วนออกจากบริเวณห้องพักไม่ให้ปะปนกัน และไม่มีทางสำหรับให้รถแล่นผ่านบริเวณห้องพักแต่ละชั้น

หลังจากที่ผู้ขออนุญาตตั้งโรงแรมได้รับอนุญาตให้ก่อสร้างอาคารเพื่อใช้เป็น โรงแรมแล้ว ต้องมีการตรวจสอบว่าผู้ขออนุญาตได้สร้างอาคารตามแบบแปลนที่ขออนุญาตหรือไม่ และเมื่อทางโรงแรมเปิดดำเนินการแล้วต้องมีการตรวจตราควบคุมไม่ให้มีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขต่อเติมอาคารโดยไม่ได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่

๒. การพิจารณาอนุญาต

การพิจารณาอนุญาตสร้างหรือตั้งโรงแรม การเปิดดำเนินการโรงแรมการเปลี่ยนชื่อหรือชื่อ การย้ายสถานที่ การเพิ่มหรือลดจำนวนห้องสำหรับพักแห่งโรงแรมตามพระราชบัญญัติโรงแรม พุทธศักราช ๒๕๓๘ ให้ถือปฏิบัติดังนี้

(๑) ในกรุงเทพมหานคร ให้ผู้บัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง เป็นนายทะเบียนโรงแรม ผู้มีอำนาจอนุญาต โดยมีคณะกรรมการพิจารณากลับกรองการดำเนินการตามพระราชบัญญัติโรงแรม พุทธศักราช ๒๕๓๘ ทำหน้าที่พิจารณาตรวจสอบ กลับกรอง และเสนอความเห็นต่อนายทะเบียนประกอบด้วย

๑) หัวหน้าอำนาจการกรมตำรวจ	เป็นประธานกรรมการ
๒) ผู้แทนกรุงเทพมหานคร	เป็นกรรมการ
๓) รองผู้บัญชาการตำรวจนครบาล	เป็นกรรมการ
๔) ผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ	เป็นกรรมการ
๕) รองผู้บัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง	เป็นกรรมการ
๖) ผู้แทนเจเรตำรวจซึ่งไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยเจเรตำรวจ	เป็นกรรมการ
๗) ผู้บังคับการกองทะเบียน กรมตำรวจ	เป็นกรรมการ

- ๘) ผู้กำกับการค้ารวมครบзалท้องถิ่นเป็น ๗ เป็นกรรมการ
สถานที่ตั้งโรงแรม
- ๙) ผู้กำกับการค้า ๒ กองทะเบียน กรมตำรวจ เป็นกรรมการและเลขานุการ
- ๑๐) สารวัตรแผนกโรงแรม เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

(๒) ในจังหวัดอื่น ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นนายทะเบียนโรงแรมผู้มีอำนาจอนุญาต โดยมีคณะกรรมการพิจารณาการดำเนินการตามพระราชบัญญัติโรงแรมพุทธศักราช ๒๕๑๘ ของจังหวัดทำหน้าที่พิจารณาตรวจสอบ กลั่นกรอง และเสนอความเห็นต่อนายทะเบียน ประกอบด้วย

- ๑) รองผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธานกรรมการ
- ๒) ปลัดจังหวัด เป็นกรรมการ
- ๓) อัยการจังหวัด เป็นกรรมการ
- ๔) ผู้กำกับการค้ารวมจังหวัด เป็นกรรมการ
- ๕) สาธารณสุขจังหวัด เป็นกรรมการ
- ๖) ศึกษาธิการจังหวัด เป็นกรรมการ
- ๗) โยธาธิการจังหวัด เป็นกรรมการ
- ๘) นายกเทศมนตรีท้องถิ่นเป็นสถานที่ตั้งโรงแรม เป็นกรรมการ
- ๙) ประธานกรรมการสุขาภิบาลท้องถิ่นเป็นสถานที่ตั้งโรงแรม เป็นกรรมการ
- ๑๐) จำจังหวัด เป็นกรรมการและเลขานุการ

(สำหรับเมืองพัทยาให้ปลัดเมืองพัทยาคือกรรมการแทน ๘)

๓. การแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือต่อเติมอาคารโรงแรม

การแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือต่อเติมอาคาร โรงแรมอันเป็นการเพิ่มจำนวน ห้องพักของ โรงแรม ซึ่งมีพฤติการณ์ก่อให้เกิดถึงวัตถุประสงค์อันขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดี ให้ถอนใบอนุญาตในทางไม่อนุญาต

๔. การตรวจตราควบคุมโรงแรม

(๑) ในกรุงเทพมหานคร ให้นายตำรวจชั้นสัญญาบัตร แผนกควบคุมโรงแรม กองกำกับการ ๒ กองทะเบียน และนายตำรวจท้องที่ตั้งแต่สารวัตรขึ้นไป มีหน้าที่ตรวจตรา สอดส่องให้โรงแรมปฏิบัติตามกฎหมาย

(๒) ในจังหวัดอื่น ให้นายอำเภอ ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ ปลัดอำเภอ และนายตำรวจท้องที่ตั้งแต่สารวัตรขึ้นไป มีหน้าที่ตรวจตราสอดส่องให้โรงแรม ปฏิบัติตามกฎหมาย

โรงแรมใดเป็นแหล่งมั่วสุมมิชฌาชีพ นักเลงอันธพาล ค้าประเวณี แหล่งค้าหญิง แหล่งค้าหรือเสพยาเสพติดให้โทษ การพนัน หรือจัดให้มีการแสดงลามกอนาจาร หรือดำเนินการ หรือมีพฤติการณ์ใด ๆ ที่เป็นปฏิปักษ์ต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดี ให้เสนอ ปิดโดยอาศัยอำนาจตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๕๐ ลงวันที่ ๑๕ มกราคม พ.ศ. ๒๕๐๒ โดยไม่ต้องรอฟังผลคดี

๕. หลักเกณฑ์ในการพิจารณาปิดโรงแรม หรือยึดใบอนุญาต

การพิจารณาปิดโรงแรมตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๕๐ ลงวันที่ ๑๕ มกราคม พ.ศ. ๒๕๐๒ ให้ถือหลักเกณฑ์ดังนี้

(๑) หากมีหลักฐานแน่ชัดว่า ทางโรงงานมีส่วนรู้เห็นหรือผู้ดูแลหรือลูกจ้างเป็นผู้จัดให้มีการค้าประเวณีหรือกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดตามข้อ ๔ นอกเหนือไปจากการดำเนินการตามกฎหมายแล้ว ให้เสนอปิดดังนี้

ครั้งที่ ๑ ปิดมีกำหนดสิบห้าวัน

ครั้งที่ ๒ ปิดมีกำหนดสามสิบวัน

ครั้งต่อ ๆ ไป ให้อยู่ในดุลพินิจของอธิบดีกรมตำรวจหรือผู้ว่าราชการจังหวัด

หากปรากฏว่า การกระทำผิดตามข้อ ๔ เป็นการละเลยทางโรงแรมให้พิจารณา

เสนอปิดดังนี้

ครั้งที่ ๑ ปีงบประมาณเจ็ดวัน

ครั้งที่ ๒ ปีงบประมาณสิบห้าวัน

ครั้งต่อ ๆ ไป ให้อยู่ในดุลพินิจของอธิบดีกรมตำรวจหรือผู้ว่าราชการจังหวัด

(๒) การเสนอเรื่องเพื่อพิจารณาส่งปิดโรงแรม จะต้องมึบันทึกสืบสวนและพยานหลักฐานให้แน่ชัดเสนอเป็นหลักฐาน ซึ่งประกอบด้วย

๑) สำเนาบันทึกการจับกุม

๒) สำเนาคำให้การผู้กล่าวหา และพยานสำคัญ

๓) รายงานพฤติการณ์ของผู้ต้องหาว่ามีอย่างไร และขณะจับกุมผู้ต้องหาอยู่ในลักษณะหรือสภาพอย่างไร

๔) ผู้ต้องหาไม่ประวัติดังโทษหรือไม่ ข้อหาอะไร

๕) หากคดีอยู่ในอำนาจที่พนักงานสอบสวนเปรียบเทียบปรับได้ และผู้ต้องหาให้การรับสารภาพและยินยอมให้เปรียบเทียบปรับแล้ว ก็ไม่ต้องสำเนาคำให้การผู้กล่าวหาและพยาน แต่ให้สำเนานบันทึกเปรียบเทียบปรับไว้แทน

๖) หากคดีอยู่ในอำนาจศาลแขวง และผู้ต้องหาให้การรับสารภาพ ก็ให้รับนำตัวฟ้องศาล แล้วรายงานผลคดีมาพร้อมกันโดยไม่ต้องสำเนาคำให้การผู้กล่าวหาและพยาน แต่ให้สำเนานบันทึกฟ้องด้วยวาจาไว้แทน

ส่วนการยึดใบอนุญาตให้ปฏิบัติตามมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติโรงแรม พุทธศักราช ๒๔๗๘

๖. การปฏิบัติต่อโรงแรมที่ถูกปิด หรือยึดใบอนุญาต

(๑) เมื่ออธิบดีกรมตำรวจหรือผู้ว่าราชการจังหวัดส่งปิดโรงแรม ให้ส่งคำสั่งให้สถานตำรวจท้องที่ทันที และให้สถานตำรวจท้องที่ดำเนินการ ดังนี้

๑) ให้โรงแรมปิด หรือหยุดดำเนินการกิจการภายในวันรุ่งขึ้นนับแต่วันได้รับคำสั่ง และ

๒) ให้สำเนาคำสั่งปิดไว้หน้าโรงแรมโดยเปิดเผย

(๒) ให้มีคณะกรรมการพิจารณากลับกรองเสนอความเห็นในการสั่งปิดโรงแรมในกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย

๑) ผู้ช่วยอธิบดีกรมตำรวจฝ่ายปราบปราม	เป็นประธานกรรมการ
๒) หัวหน้าอำนาจการกรมตำรวจ	เป็นกรรมการ
๓) ผู้แทนกรุงเทพมหานคร	เป็นกรรมการ
๔) ผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ	เป็นกรรมการ
๕) ผู้บังคับการกองคดี กรมตำรวจ	เป็นกรรมการ
๖) ผู้บังคับการกองวิชาการ กรมตำรวจ	เป็นกรรมการ
๗) เลขานุการกรมตำรวจ	เป็นกรรมการและเลขานุการ
๘) นายเวรผู้ช่วยอธิบดีกรมตำรวจฝ่าย ปราบปราม	เป็นกรรมการและผู้ช่วย- เลขานุการ

ทำหน้าที่พิจารณากลับ กรองและเสนอความเห็นต่ออธิบดีกรมตำรวจพิจารณาสั่งการ โดยให้สำนักงานเลขานุการกรมตำรวจเป็นเจ้าของเรื่อง

(๑) ให้มีคณะกรรมการพิจารณากลับกรองเสนอความเห็นในการสั่งปิดโรงแรมในจังหวัดอื่น ประกอบด้วย คณะกรรมการตามที่ระบุไว้ใน ๒ (๒) ทำหน้าที่ร่วมกันพิจารณากลับกรอง และเสนอความเห็นต่อผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาสั่งการ โดยให้ที่ทำการปกครองจังหวัดเป็นเจ้าของเรื่อง

๗. การอุทธรณ์

(๑) กรณีนายทะเบียนปฏิเสธไม่ยอมออกใบอนุญาต หรือไม่อนุญาตในกรณีอื่น ๆ หรือนายทะเบียนปิดโรงแรม หรือยึดใบอนุญาต เจ้าสำนักมีสิทธิยื่นอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยภายในสิบห้าวันนับแต่ทราบคำสั่ง

(๒) ให้มีคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ตามพระราชบัญญัติโรงแรม พุทธศักราช

๒๔๗๘ ประกอบด้วย

- ๑) รองปลัดกระทรวงมหาดไทย ฝ่ายบริหาร เป็นประธานกรรมการ
- ๒) ผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย เป็นรองประธานกรรมการ
ประจำเขตจังหวัดที่เป็นสถานที่ตั้งโรงแรม
- ๓) ที่ปรึกษากฎหมายกระทรวงมหาดไทย เป็นกรรมการ
- ๔) ผู้แทนกรมการปกครอง เป็นกรรมการ
- ๕) ผู้แทนกรมอัยการ เป็นกรรมการ
- ๖) ผู้แทนกรมตำรวจ เป็นกรรมการ
- ๗) ผู้อำนวยการกองตรวจและนิติการ เป็นกรรมการและเลขานุการ
สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย
- ๘) หัวหน้าฝ่ายตรวจราชการและเรื่องราว
ร้องทุกข์ กองตรวจและนิติการ เป็นกรรมการและผู้ช่วย-
เลขานุการ
สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย
- ๙) หัวหน้างานกิจการพิเศษ เป็นกรรมการและผู้ช่วย-
ฝ่ายตรวจราชการและเรื่องราว เลขานุการ
ร้องทุกข์ กองตรวจและนิติการ
สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

ก. พิจารณากลับกรอง ตรวจสอบ และเสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงมหาดไทย เกี่ยวกับการพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งปิดโรงแรม ยึดใบอนุญาต ไม่ออกใบ
อนุญาต หรือไม่อนุญาตใหม่ การเปลี่ยนชื่อหรือชื่อ การย้ายสถานที่ การเพิ่มหรือลดจำนวน
ห้องสำหรับพักแห่งโรงแรม

ข. พิจารณาเสนอความเห็นอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

บันทึกข้อความ

ด่วนมาก

ส่วนราชการ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย กองตรวจและนิติการ โทร. ๒๒๑๑๑๐๓

ที่ มท ๒๐๑๓/๑๘๖๔ วันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๒๘

เรื่อง การกำหนดมาตรฐานโรงแรมเพื่อการท่องเที่ยว สำหรับใช้ประกอบการพิจารณาผ่อนผัน
อนุญาตให้ตั้งสถานบริการ

เรียน อธิบดีกรมตำรวจ

อ้างถึงหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ มท ๐๒๐๔/ว ๖๑๑ ลงวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๒๕ และหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๒๐๔/ว ๑๐๐๕ ลงวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๒๕ กระทรวงมหาดไทยได้แจ้งให้ทราบว่าจังหวัดที่เป็นท้องที่ที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวตามมติคณะรัฐมนตรี จะได้รับการผ่อนผันตามนโยบายของกระทรวงมหาดไทยให้จัดตั้งสถานบริการตามมาตรา ๓ (๑) ประเภทไม่มีหญิงพาดเนอ์บริการ ในโรงแรมที่ได้รับบัตรส่งเสริมการลงทุนจากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. ๒๕๒๐ หรือใน โรงแรมชั้นหนึ่ง ตามที่กระทรวงมหาดไทยได้กำหนดมาตรฐานไว้โดยโรงแรมดังกล่าวจะต้องไม่มีสถานบริการตามมาตรา ๓ (๑) ตั้งอยู่ก่อน และผ่อนผันให้มีได้โรงแรมละ ๑ แห่ง ดังความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

เนื่องจากปรากฏว่าหลักเกณฑ์ในการกำหนดมาตรฐานโรงแรมชั้นหนึ่งที่กระทรวงมหาดไทยได้กำหนดมาตรฐานไว้ นั้นยังมีปัญหาในเรื่องความหมายของประเภทโรงแรมประกอบกับบางรายการมิได้กำหนดรายละเอียดแยกออกเป็นเขตกรุงเทพมหานคร หรือเขตจังหวัดอื่นนอกเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นเหตุให้หลักเกณฑ์ในการกำหนดมาตรฐานโรงแรมชั้นหนึ่งของกระทรวงมหาดไทย มีลักษณะไม่เหมาะสมกับสภาพแห่งท้องถิ่น และไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน กระทรวงมหาดไทยจึงตั้งคณะทำงานพิจารณากำหนดมาตรฐานโรงแรมชั้นหนึ่ง และได้จัดให้มีการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๒๘ เมื่อวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๒๘ ซึ่งที่ประชุมได้พิจารณา

แล้วเห็นว่าเพื่อมิให้เกิดปัญหาในเรื่องความหมายและรายละเอียด จึงได้มีมติให้เปลี่ยนคำว่า
 มาตรฐานโรงแรมชั้นหนึ่ง เป็นมาตรฐานโรงแรมเพื่อการท่องเที่ยว สำหรับใช้ประกอบการ
 การพิจารณาต่อต้นอนุญาติให้ตั้งสถานบริการ มีจำนวนทั้งหมด ๑๓ ข้อ ทั้งนี้เพื่อให้
 เหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบันและเหมาะสมกับสภาพแห่งท้องถิ่นนั้น ๆ ในการนี้กระทรวง-
 มหาดไทยได้พิจารณาแล้ว เห็นชอบด้วยกับหลักเกณฑ์ ฯ ดังกล่าว รายละเอียดหลักเกณฑ์
 มาตรฐานโรงแรมเพื่อการท่องเที่ยว ฯ ปรากฏตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้
 จึงเวียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติต่อไป

เสน่ห์ วัฒนาร

(นายเสน่ห์ วัฒนาร)

รองปลัดกระทรวง ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

หลักเกณฑ์มาตรฐานโรงแรมเพื่อการท่องเที่ยว
สำหรับใช้ประกอบการพิจารณาผ่อนผันอนุญาตให้ตั้งสถานบริการ

ลำดับที่	เกณฑ์ในการกำหนดมาตรฐาน	หมายเหตุ
๑.	<p>ขนาด จะต้องมีห้องพักไม่น้อยกว่า ๑๐๐ ห้อง</p>	
๒.	<p>ห้องพัก ๒.๑ ในห้องพักทุกห้องจะต้องมีห้องน้ำ พร้อมที่นั่งอาบน้ำ เขียน รวมอยู่ด้วย ๒.๒ ห้องพักรวมห้องน้ำทุกห้อง จะต้องม่านที่ไม่ต่ำกว่า ๒๐ ตารางเมตร ในเขต กทม. และไม่ต่ำกว่า ๑๖ ตารางเมตร นอกเขต กทม. (โดยวัดจากศูนย์กลางผนังห้อง)</p>	
๓.	<p>บริการต้อนรับ ๓.๑ มีสถานที่พร้อมทั้งบริการต้อนรับให้ข่าวสารและขนย้ายสัม ภาระ ๓.๒ มีพนักงานบริการส่วนหน้าที่มีความรู้ภาษาต่างประเทศ อย่างน้อยภาษาอังกฤษ</p>	
๔.	<p>ห้องโถงโรงแรม ต้องมีห้องโถง (Lobby) ที่มีขนาดสัมพันธ์กับชนิดและขนาดของ โรงแรมในบริเวณต้อนรับ และ/หรือ มีบริเวณพักผ่อน (Lounge) อยู่ด้วย</p>	
๕.	<p>ห้องรับฝากของ มีบริการตู้寄存ไม่น้อยกว่า ๒๐% ของจำนวนห้องพัก</p>	
๖.	<p>ลิฟท์ จะต้องมีลิฟท์สำหรับตัวตึกที่สูงเกิน ๓ ชั้น</p>	
๗.	<p>บริการสื่อสาร</p>	

ลำดับที่	เกณฑ์ในการกำหนดมาตรฐาน	หมายเหตุ
	<p>๗.๑ ในห้องพักทุกห้องจะต้องมีโทรศัพท์ที่ติดต่อกับภายนอก และมีบริการไปรษณีย์โทรเลขด้วย</p> <p>๗.๒ มีโทรศัพท์ที่ติดต่อกับภายนอกได้รวมทั้งมีบริการโทรศัพท์ทางไกล</p>	
๘.	<p>ห้องอาหาร</p> <p>มีห้องอาหาร และ/หรือ ค็อฟฟี่ช้อป พร้อมสิ่งอำนวยความสะดวก มีบริการอาหารประเภทต่าง ๆ ในอาคารโรงแรมหรือสถานที่ในเขตของโรงแรม</p>	
๙.	<p>กร๊ว</p> <p>ห้องกร๊ว ห้องเตรียมอาหาร จะต้องออกแบบให้มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน มีอุปกรณ์พร้อม มีการดูแลรักษาอย่างดี สะอาด และถูกสุขลักษณะอนามัย</p>	
๑๐.	<p>ระบบไฟฟ้าสำรอง</p> <p>มีระบบไฟฟ้าฉุกเฉินใช้ในส่วนใช้ร่วม อาทิ โถง ทางเดิน บันได ฯลฯ</p>	
๑๑.	<p>การป้องกันเพลิงและทางหนีไฟ</p> <p>๑๑.๑ มีระบบสัญญาณเตือนอัคคีภัย</p> <p>๑๑.๒ มีอุปกรณ์และระบบป้องกันอัคคีภัย</p> <p>๑๑.๓ มีทางหนีไฟที่ถูกต้องและเพียงพอ</p>	
๑๒.	<p>ระบบการปรับอากาศ</p> <p>๑๒.๑ ส่วนห้องพักและส่วนใช้ร่วมทั้งหมดของอาคาร โรงแรม ในเขต กทม. จะต้องมีการปรับอากาศ</p> <p>๑๒.๒ ๗๕% ของห้องพักในโรงแรมนอกเขต กทม. จะต้องมีการปรับอากาศ</p>	
๑๓.	<p>การรักษาความปลอดภัย</p> <p>มีระบบรักษาความปลอดภัยตลอด ๒๔ ชั่วโมง</p>	

เรื่องที่ ๙

พระราชบัญญัติ

สุสานและฌาปนสถาน

พ.ศ. ๒๕๒๘

พระราชบัญญัติ สุสานและฌาปนสถาน

พ.ศ. ๒๕๒๘

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๒๘
เป็นปีที่ ๔๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ

ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการควบคุมสุสานและฌาปนสถาน
จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ

รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติสุสานและฌาปนสถาน
พ.ศ. ๒๕๒๘”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติควบคุมสุสานและฌาปนสถาน พุทธศักราช ๒๔๘๑

(๒) พระราชบัญญัติควบคุมสุสานและฌาปนสถาน (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๔๘๔

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“สุสานและฌาปนสถานสาธารณะ” หมายความว่า สถานที่ที่จัดไว้สำหรับเก็บ ฝัง
หรือเผาศพ สำหรับประชาชนทั่วไป แต่ไม่รวมถึงสถานที่ที่ใช้สำหรับเก็บศพชั่วคราวในสถาน
พยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล

“สุสานและฌาปนสถานเอกชน” หมายความว่า สถานที่ที่จัดไว้สำหรับเก็บ ผัง หรือ เสาศพสำหรับตระกูลหรือครอบครัว หรือมิตรของตระกูลหรือครอบครัว แต่ไม่รวมถึงสถานที่ใช้สำหรับเก็บศพชั่วคราวในเคหสถาน

“เจ้าพนักงานสาธารณสุข” หมายความว่า เจ้าพนักงานสาธารณสุขตามกฎหมายว่าด้วยสาธารณสุขซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“เจ้าพนักงานท้องถิ่น” หมายความว่า

(๑) ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร หรือผู้อำนวยการเขต หรือผู้ช่วยผู้อำนวยการเขตซึ่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมอบหมาย สำหรับในเขตกรุงเทพมหานคร

(๒) ผู้ว่าราชการจังหวัด หรือนายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมาย สำหรับในเขตจังหวัดซึ่งอยู่นอกเขตเทศบาล เขตสุขาภิบาล และเขตเมืองพัทยา

(๓) นายกเทศมนตรี หรือเทศมนตรีหรือพนักงานเทศบาลซึ่งนายกเทศมนตรีมอบหมายสำหรับในเขตเทศบาล

(๔) ประธานกรรมการสุขาภิบาล หรือกรรมการสุขาภิบาลหรือพนักงานสุขาภิบาล ซึ่งประธานกรรมการสุขาภิบาลมอบหมาย สำหรับในเขตสุขาภิบาล

(๕) ปลัดเมืองพัทยา หรือพนักงานเมืองพัทยา ซึ่งปลัดเมืองพัชามอบหมายสำหรับในเขตเมืองพัทยา

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับแก่สุสานและฌาปนสถานสาธารณะที่กระทรวง ทบวง กรม กรุงเทพมหานคร องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล สุขาภิบาล หรือเมืองพัทยาจัดตั้งและดำเนินการ

มาตรา ๖ ห้ามมิให้ผู้ใดจัดตั้งสุสานและฌาปนสถานสาธารณะหรือสุสานและฌาปนสถานเอกชน เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น

การขออนุญาตและการอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๗ เมื่อได้จัดตั้งสุสานและฌาปนสถานสาธารณะหรือสุสานและฌาปนสถานเอกชนเสร็จแล้ว ห้ามมิให้ดำเนินการ เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น การขออนุญาตและการอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนด ในกฎกระทรวง

ผู้ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๖ ซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาจะขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ดำเนินการด้วยก็ได้

มาตรา ๘ ผู้ขอรับใบอนุญาตตามมาตรา ๖ หรือมาตรา ๗ ต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

- (๑) มีอายุไม่ต่ำกว่า ๒๐ ปีบริบูรณ์
- (๒) ไม่เป็นผู้มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องในศีลธรรมอันดี
- (๓) ไม่เป็นบุคคลวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ
- (๔) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๕) ไม่เป็นผู้เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกเว้นแต่เป็นโทษสำหรับ

ความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

ในกรณีที่นิติบุคคลเป็นผู้ขอรับใบอนุญาตตามมาตรา ๖ ผู้แทนของนิติบุคคลนั้นต้องมีคุณสมบัติตามวรรคหนึ่งด้วย

มาตรา ๙ ผู้ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๖ หรือมาตรา ๗ ต้องแสดงใบอนุญาตไว้ในที่เปิดเผย ณ ที่ทำการสุสานและฌาปนสถานสาธารณะหรือสุสานและฌาปนสถานเอกชน

มาตรา ๑๐ ห้ามมิให้ผู้ใดเก็บ ผัง หรือเศษพินในสถานที่อื่น นอกจากในสุสานและฌาปนสถานสาธารณะหรือสุสานและฌาปนสถานเอกชน หรือเก็บศพในสถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาลหรือเคหสถานเป็นการชั่วคราว เว้นแต่จะได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น

ในกรณีที่สถานที่อื่นตามวรรคหนึ่งอยู่ในเขตจังหวัดซึ่งอยู่นอกเขตเทศบาล เขตสุขาภิบาล และเขตเมืองพัทยา ผู้ว่าราชการจังหวัดอาจมอบหมายให้เจ้าพนักงานฝ่ายปกครองหรือกำนันแห่งท้องที่เป็นผู้อนุญาตแทนได้

มาตรา ๑๑ ให้กรุงเทพมหานคร องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล สุขาภิบาล หรือเมืองพัทยา มีอำนาจออกข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร ข้อบัญญัติจังหวัด เทศบัญญัติ ข้อบังคับ

สุขาภิบาล หรือข้อบัญญัติเมืองพัทธยา แล้วแต่กรณี เพื่อกำหนดรายละเอียดที่ไม่ขัดหรือแย้งกับกฎกระทรวงที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ในเรื่องดังต่อไปนี้

- (๑) ค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง
- (๒) เขตหรือสถานที่ห้ามมิให้จัดตั้งสุสานและฌาปนสถานสาธารณะหรือสุสานและฌาปนสถานเอกชน
- (๓) ลักษณะ สถานที่ตั้ง และเงื่อนไขในการจัดตั้งสุสานและฌาปนสถานสาธารณะหรือสุสานและฌาปนสถานเอกชน
- (๔) วิชาเก็บ หึง เสา ชุต หรือย้ายศพ ตลอดจนการใช้หรือการรักษายานพาหนะ และเครื่องใช้ในการนึ่งให้ต้งด้วยสุฆลักษณะ
- (๕) หน้าที่ผู้ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๖ หรือมาตรา ๗ จะต้องปฏิบัติเกี่ยวกับการทะเบียน การส่งรายงานและการอื่นใดเพื่อประโยชน์เกี่ยวกับความมั่นคงและเศรษฐกิจของประเทศ ตลอดจนการสาธารณสุข และอนามัยของประชาชน

มาตรา ๑๒ ใบอนุญาตตามมาตรา ๖ และมาตรา ๗ ให้ใช้ได้จนถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ของปีสามนับแต่ที่ออกใบอนุญาต ถ้าผู้ได้รับใบอนุญาตดังกล่าวประสงค์จะขอต่ออายุใบอนุญาต จะต้องยื่นคำขอก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุ เมื่อได้ยื่นคำขอแล้วให้บุคคลดังกล่าวเป็นผู้จัดตั้งหรือผู้ดำเนินการต่อไปได้จนกว่าเจ้าพนักงานท้องถิ่นจะส่งเป็นหนังสือไม่อนุญาตให้ต่อใบอนุญาตนั้น

การขอต่ออายุใบอนุญาตและการต่ออายุใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๓ ในกรณีที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นไม่ออกใบอนุญาตตามมาตรา ๖ หรือมาตรา ๗ หรือไม่ต่ออายุใบอนุญาตตามมาตรา ๑๒ ผู้ขอรับใบอนุญาตหรือผู้ขอต่ออายุใบอนุญาตมีสิทธิอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อรัฐมนตรีภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำสั่งไม่ออกใบอนุญาต หรือไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตของเจ้าพนักงานท้องถิ่น

คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

มาตรา ๑๔ ห้ามมิให้ผู้ใดเปลี่ยนแปลงหรือต่อเติมสุสานและฌาปนสถานสาธารณะหรือสุสานและฌาปนสถานเอกชน เว้นแต่ผู้ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๖ จะเป็นผู้ออกและได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นแล้ว

มาตรา ๑๕ ในการปฏิบัติหน้าที่ เจ้าพนักงานสาธารณสุข พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือเจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจเข้าไปในบริเวณสุสานและฌาปนสถาน สาธารณะหรือสุสานและฌาปนสถานเอกชนในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก เพื่อตรวจสอบหรือเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ในการนี้ผู้ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๖ หรือมาตรา ๗ และผู้ที่เกี่ยวข้องซึ่งอยู่ในบริเวณนั้น ต้องอำนวยความสะดวกตามสมควร

ในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานสาธารณสุขหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ถ้าปรากฏว่าผู้ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๖ หรือมาตรา ๗ ปฏิบัติไม่ถูกต้องตามพระราชบัญญัตินี้ให้เจ้าพนักงานสาธารณสุขหรือพนักงานเจ้าหน้าที่แจ้งให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นทราบ เพื่อสั่งให้ผู้รับใบอนุญาตปฏิบัติให้ถูกต้อง

มาตรา ๑๖ เมื่อปรากฏว่าสุสานและฌาปนสถานสาธารณะหรือสุสานและฌาปนสถานเอกชนมีสภาพหรือมีการใช้เป็นหรืออาจเป็นอันตรายแก่ประชาชน ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจสั่งให้ผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๖ แก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงสุสานและฌาปนสถานนั้นภายในเวลาที่กำหนด

ในกรณีที่ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๖ ไม่แก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงสุสานและฌาปนสถานนั้น ภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงสุสานและฌาปนสถานนั้นได้โดยเรียกค่าใช้จ่ายจากผู้ได้รับใบอนุญาต

มาตรา ๑๗ นอกจากกรณีตามมาตรา ๑๖ เมื่อปรากฏว่าผู้ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๖ หรือมาตรา ๗ ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา ๑๕ วรรคสอง หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวง หรือข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร ข้อบัญญัติจังหวัด เทศบัญญัติ ข้อบังคับสุขาภิบาล หรือข้อบัญญัติเมืองพัทยาที่ออกตามมาตรา

๑๑ เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาตนั้นเมื่อกำหนดเวลาตามที่เห็นสมควร แต่ต้องไม่เกินเก้าสิบวันนับแต่วันที่สั่งพักใช้ใบอนุญาต หรือจะสั่งเพิกถอนใบอนุญาตเสียก็ได้ ทั้งนี้ ผู้ถูกสั่งพักใช้หรือ เพิกถอนใบอนุญาตมีสิทธิอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อรัฐมนตรีภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ทราบคำสั่ง

คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

มาตรา ๑๘ การอุทธรณ์ตามมาตรา ๑๓ หรือมาตรา ๑๗ ให้ยื่นต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นเพื่อเสนอต่อไปยังรัฐมนตรีโดยมิชักช้า

มาตรา ๑๙ ในกรณีอุทธรณ์ คำสั่งของเจ้าพนักงาน ท้องถิ่นซึ่ง ไม่อนุญาต ให้ต่ออายุใบอนุญาตตามมาตรา ๑๓ หรือกรณีอุทธรณ์คำสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา ๑๗ ผู้อุทธรณ์ยังคงมีสิทธิเป็นผู้จัดตั้งหรือเป็นผู้ดำเนินการสุสานและฌาปนสถานสาธารณะหรือสุสานและฌาปนสถานเอกชนในระหว่างรอคำวินิจฉัยของรัฐมนตรี

มาตรา ๒๐ ในกรณีใบอนุญาตตามมาตรา ๖ หรือมาตรา ๗ สูญหาย ถูกทำลายหรือชำรุดในสาระสำคัญ ให้ผู้ได้รับใบอนุญาตยื่นคำขอรับใบแทนใบอนุญาตต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่ได้ทราบถึงการสูญหาย ถูกทำลายหรือชำรุด

มาตรา ๒๑ ผู้ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๖ ซึ่งประสงค์จะเลิกสุสานและฌาปนสถานสาธารณะหรือสุสานและฌาปนสถานเอกชน ต้องแจ้งเป็นหนังสือให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน

มาตรา ๒๒ ในกรณีที่รัฐมนตรีมีคำวินิจฉัยขึ้นตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่น ซึ่งสั่งเพิกถอนใบอนุญาตจัดตั้งสุสานและฌาปนสถานสาธารณะหรือสุสานและฌาปนสถานเอกชนตามมาตรา ๑๗ หรือในกรณีที่ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๖ เลิกสุสานและฌาปนสถานสาธารณะหรือสุสานและฌาปนสถานเอกชนตามมาตรา ๒๑ ถ้ามีกิจการในหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ยังจะต้องกระทำอยู่ ให้ผู้ได้รับใบอนุญาตนั้นกระทำการในหน้าที่ให้เสร็จสิ้นภายในเวลาที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นกำหนด

ถ้าผู้ได้รับ ใบอนุญาต ไม่กระทำ กิจกรรมในหน้าที่ ให้เสร็จสิ้นภายใน กำหนดเวลาตามวรรค
หนึ่ง ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นเข้ากระทำการนั้นแทนต่อไปจนเสร็จสิ้น โดยเรียกค่าใช้จ่ายจากผู้
ได้รับใบอนุญาต

มาตรา ๒๓ ในกรณีที่ผู้ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๖ ตามหรือขาดคุณสมบัติตามมาตรา
๘ ให้ผู้ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๖ แจ่งเป็นหนังสือให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นทราบและในกรณีที่
ผู้ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๖ ตามหรือขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๘ ให้ผู้ได้รับใบอนุญาตตาม
มาตรา ๖ แจ่งเป็นหนังสือให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นทราบ

มาตรา ๒๔ ในกรณีที่ผู้ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๖ หรือมาตรา ๗ ตามหรือขาดคุณสมบัติ
ตามมาตรา ๘ และมีบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติตามมาตรา ๘ แสดงความจำนงต่อเจ้าพนักงาน
ท้องถิ่นภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ผู้ได้รับใบอนุญาตตามหรือขาดคุณสมบัติ เพื่อขอเป็นผู้จัดตั้ง
หรือเป็นผู้ดำเนินการสุสานและฌาปนสถานสาธารณะหรือสุสานและฌาปนสถานเอกชนต่อไป ให้
ผู้แสดงความจำนงนั้นเป็นผู้จัดตั้ง หรือเป็นผู้ดำเนินการสุสานและฌาปนสถานสาธารณะหรือ
สุสานและฌาปนสถานเอกชนต่อไป ได้ตั้งแต่วันที่ผู้ได้รับใบอนุญาตตาม หรือขาดคุณสมบัติจนถึง
วันที่ใบอนุญาตสิ้นสุด

ในกรณีที่ไม่มีบุคคลใดแสดงความจำนงภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้เจ้าพนักงาน
ท้องถิ่นเข้าทำหน้าที่แทนเสมือนเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๖ หรือมาตรา ๗ จนกว่าจะ
มีผู้ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๖ หรือมาตรา ๗ คนใหม่

มาตรา ๒๕ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๖ วรรคหนึ่ง มาตรา ๗ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๑๐
หรือผู้ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๖ ไม่แก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงสุสานและฌาปนสถานตามคำสั่ง
ของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา ๑๖ วรรคหนึ่งต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

ในกรณีฝ่าฝืนมาตรา ๑๐ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจสั่งให้ผู้ฝ่าฝืนรื้อถอนสิ่งปลูกสร้าง
หรือเคลื่อนย้ายศพที่ฝังหรือเก็บไว้ ไปฝังหรือเก็บในสุสานและฌาปนสถานสาธารณะหรือสุสาน
และฌาปนสถานเอกชนที่ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๖ ภายในเวลาที่กำหนด ถ้าผู้ฝ่าฝืนยังไม่
ปฏิบัติตามให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นเข้ากระทำการนั้นแทน โดยเรียกค่าใช้จ่ายจากผู้ฝ่าฝืน

มาตรา ๒๖ ผู้ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๖ หรือมาตรา ๗ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๘ หรือมาตรา ๒๐ หรือผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๕ หรือผู้ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๖ ไม่แจ้งเป็นหนังสือให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นทราบการ เลิกสุสานและฌาปนสถานสาธารณะหรือสุสานและ ฌาปนสถาน เอกชน ตามมาตรา ๒๑ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

มาตรา ๒๗ ผู้ใดขัดขวาง หรือไม่อำนวยความสะดวก แก่เจ้าพนักงาน สาธารณ สุข พนักงา นเจ้าหน้า ที่หรือเจ้าพนักงานท้องถิ่นในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่งต้องระวาง โทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

มาตรา ๒๘ ให้ผู้ได้รับใบอนุญาตจัดตั้งสุสานและฌาปนสถานสาธารณะหรือสุสาน และฌาปนสถานเอกชน หรือผู้ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้จัดการบำรุงรักษาสุสานและฌาปนสถาน สาธารณะหรือสุสานและฌาปนสถานเอกชนตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมสุสานและฌาปนสถาน ที่ใช้บังคับอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ดำเนินกิจการหรือเป็นผู้จัดการต่อไปได้จนกว่าใบ อนุญาตนั้นสิ้นอายุ และถ้าประสงค์จะเป็นผู้จัดตั้งหรือเป็นผู้ดำเนินการสุสานและฌาปนสถาน สาธารณะหรือสุสานและฌาปนสถานเอกชนต่อไป ให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตตามพระราชบัญญัติ นี้ภายในสามสิบวันก่อนวันที่ใบอนุญาตสิ้นอายุ และให้ผู้นั้นคำขอรับใบอนุญาตนั้นเป็นผู้จัดตั้ง หรือเป็นผู้ดำเนินการสุสานและฌาปนสถานสาธารณะหรือสุสานและฌาปน สถานเอกชนต่อไปได้ จนกว่าเจ้าพนักงานท้องถิ่นจะสั่งไม่ต่ออายุใบอนุญาต

ผู้ได้รับใบอนุญาตจัดตั้งสุสานและฌาปนสถานสาธารณะหรือสุสานและฌาปนสถานเอก- ชน หรือผู้ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้จัดการบำรุงรักษาสุสานและฌาปนสถานสาธารณะหรือสุสานและ ฌาปนสถานเอกชนตามวรรคหนึ่งซึ่งใบอนุญาตนั้นสิ้นอายุก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและ มิได้ยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตหรืออยู่ในระหว่างการขอต่ออายุใบอนุญาตถ้าประสงค์จะเป็นผู้จัดตั้ง หรือเป็นผู้ดำเนินการสุสานและฌาปนสถานสาธารณะหรือสุสานและฌาปนสถานเอกชนต่อไป ให้ ยื่นคำขอรับใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๒๙ บรรดาข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร ข้อบัญญัติจังหวัด เทศบัญญัติ ข้อบ้ ง กับสุขาภิบาลหรือข้อบัญญัติเมืองพัทยา ซึ่งได้ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

ว่าด้วยการควบคุมสุสานและฌาปนสถานที่ใช้บังคับอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ใช้บังคับได้ต่อไปเพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะได้มีข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร ข้อบัญญัติจังหวัด เทศบัญญัติ ข้อบังคับสุขาภิบาลหรือข้อบัญญัติเมืองพักขา ออกใช้บังคับตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓๐ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่และเจ้าพนักงานสาธารณสุขกับออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราในบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้ และกำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ในส่วนที่เกี่ยวกับราชการของกระทรวงนั้น

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก บี. ติณสูลานนท์

นายกรัฐมนตรี

อัตราค่าธรรมเนียม

- (๑) ใบอนุญาตจัดตั้งสุสานและฌาปนสถานสาธารณะหรือสุสานและฌาปนสถานเอกชนฉบับละ ๑,๐๐๐ บาท
- (๒) ใบอนุญาตเป็นผู้ดำเนินการสุสานและฌาปนสถานสาธารณะหรือสุสานและฌาปนสถานเอกชนฉบับละ ๕,๐๐ บาท
- (๓) ใบแทนใบอนุญาต ฉบับละ ๕๐ บาท
- (๔) การต่ออายุใบอนุญาตจัดตั้งหรือใบอนุญาตเป็นผู้ดำเนินการสุสานและฌาปนสถานสาธารณะหรือสุสานและฌาปนสถานเอกชนให้เป็นไปตามอัตรา (๑) หรือ (๒) แล้วแต่กรณี

หมายเหตุ.— เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องด้วยกฎหมายว่าด้วยการควบคุมสุสานและฌาปนสถานที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันได้ประกาศใช้มาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๘๑ ปัจจุบันการดำเนินกิจการสุสานและฌาปนสถานบางแห่งมีลักษณะที่อาจเป็นอันตรายต่อความมั่นคงและเศรษฐกิจของประเทศสาธารณสุขหรืออนามัยของประชาชนเพิ่มขึ้น สมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการควบคุมสุสานและฌาปนสถานเสียใหม่ ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(ราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ เล่ม ๑๐๒ ตอนที่ ๑๒๕ ลงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๒๘)

ประกาศกระทรวงมหาดไทย

เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติสุสานและฌาปนสถาน

พ.ศ. ๒๕๒๔

อาศัยอำนาจตามความใน มาตรา ๔ และมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติสุสานและ
ฌาปนสถาน พ.ศ. ๒๕๒๔ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยแต่งตั้งให้

๑. ปลัดกรุงเทพมหานคร
๒. ผู้อำนวยการสำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร
๓. ปลัดจังหวัด
๔. ผู้อำนวยการกองอนามัยสิ่งแวดล้อม กรุงเทพมหานคร
๕. นายอำเภอ
๖. ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ
๗. ปลัดเทศบาล
๘. ผู้อำนวยการเขต
๙. ผู้ช่วยผู้อำนวยการเขต
๑๐. หัวหน้าสำนักปลัดเมืองพัทยา
๑๑. ปลัดสุขาภิบาล
๑๒. ปลัดอำเภอ
๑๓. หัวหน้างานอนามัย สำนักงานเขต กรุงเทพมหานคร
๑๔. หัวหน้างานปกครอง สำนักงานเขต กรุงเทพมหานคร

เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติสุสานและฌาปนสถาน พ.ศ. ๒๕๒๔ เฉพาะ
ในเขตท้องที่ของตน

ประกาศ ณ วันที่ ๑๔ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๓๐

พลเอกประจวบ สุนทรางกูร

(ประจวบ สุนทรางกูร)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร

เรื่อง ควบคุมสุสานและฌาปนสถาน พ.ศ. ๒๕๒๐

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๐๘ และมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมสุสานและฌาปนสถาน พุทธศักราช ๒๔๘๑ กรุงเทพมหานคร โดยได้รับความเห็นชอบจากสภากรุงเทพมหานคร จึงตราข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครขึ้นไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ให้เรียกว่า “ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครเรื่อง ควบคุมสุสานและฌาปนสถาน พ.ศ. ๒๕๒๐”

ข้อ ๒. ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ให้ใช้บังคับ ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาและกรุงเทพมหานครกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ข้อ ๓. ให้ยกเลิก

(๑) เทศบัญญัติของเทศบาลนครกรุงเทพ	เรื่อง	เทศบัญญัติสุสานและ ฌาปนสถาน พุทธศักราช ๒๔๘๒
(๒) เทศบัญญัติของเทศบาลนครกรุงเทพ (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๔๘๓	เรื่อง	สุสานและฌาปนสถาน
(๓) เทศบัญญัติของเทศบาลนครกรุงเทพ (ฉบับที่ ๓) พุทธศักราช ๒๔๘๔	เรื่อง	สุสานและฌาปนสถาน
(๔) เทศบัญญัติของเทศบาลนครกรุงเทพ (ฉบับที่ ๔) พุทธศักราช ๒๔๘๕	เรื่อง	สุสานและฌาปนสถาน
(๕) เทศบัญญัติของเทศบาลนครธนบุรี ฌาปนสถาน พุทธศักราช ๒๔๘๒	เรื่อง	เทศบัญญัติสุสานและ ฌาปนสถาน
(๖) เทศบัญญัติของเทศบาลนครธนบุรี (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๔๘๕	เรื่อง	สุสานและฌาปนสถาน

- (๗) เทศบัญญัติของเทศบาลนครธนบุรี เรื่อง สุสานและฌาปนสถาน (ฉบับที่ ๓) พุทธศักราช ๒๕๐๑
- (๘) ขอบบังคับเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นจังหวัดธนบุรี เรื่อง สุสานและฌาปนสถาน อำเภอคลองชั้น พ.ศ. ๒๕๐๕
- (๙) ขอบบังคับเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นจังหวัดธนบุรี เรื่อง สุสานและฌาปนสถาน อำเภอภาษีเจริญ พ.ศ. ๒๕๐๕
- (๑๐) ขอบบังคับสุขาภิบาลราชบุรีบูรณะ เรื่อง สุสานและฌาปนสถาน พ.ศ. ๒๕๐๘
- (๑๑) ขอบบังคับสุขาภิบาลบางกะปิ เรื่อง สุสานและฌาปนสถาน พ.ศ. ๒๕๐๘

(๑๒) ขอบบังคับสุขาภิบาลมีนบุรี เรื่อง สุสานและฌาปนสถาน พ.ศ. ๒๕๑๑
 บรรดาข้อบัญญัติ เทศบัญญัติ กฎ ขอบบังคับ ระเบียบ คำสั่งอื่น ๆ ในส่วนที่ได้ตราไว้
 แล้วในข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครให้ใช้ข้อ
 บัญญัติกรุงเทพมหานครแทน

ข้อ ๔. ผู้ใดจะตั้งสุสานและฌาปนสถาน หรือจะเป็นผู้จัดการสุสานและฌาปนสถาน
 ให้ยื่นคำร้องขอรับใบอนุญาตตามแบบท้ายข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้

ข้อ ๕. ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตให้ตั้งสุสานและฌาปนสถานให้เรียกเก็บฉบับละ ๑๐
 บาท ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตให้เป็นผู้จัดการสุสานและฌาปนสถานให้เรียกเก็บฉบับละ ๒ บาท

ข้อ ๖. สถานที่สำหรับเก็บศพต้องมีลักษณะดังต่อไปนี้

- (๑) อยู่ห่างจากอาคารซึ่งใช้สำหรับเป็นที่บุคคลอาศัยไม่น้อยกว่า ๕๐.๐๐ เมตร
 และอยู่ห่างจากถนนสาธารณะไม่น้อยกว่า ๑๕.๐๐ เมตร
- (๒) บริเวณสถานที่เก็บศพต้องมีกำแพงทึบสูงไม่น้อยกว่า ๒.๕๐ เมตร โดย
 รอบและทางเข้าออกต้องมีประตูปิดกั้น
- (๓) ที่เก็บศพต้องห่างจากกำแพงตาม (๒) ไม่น้อยกว่า ๒.๐๐ เมตร
- (๔) พื้นทิวบริเวณนั้นปกดิน้ำท่วมไม่ถึง

- (๕) ที่เก็บศพต้องทำด้วยคอนกรีตหรือก่ออิฐถือปูน มีลักษณะเป็นช่อง สูงจากระดับพื้นทางเดินภายในบริเวณสถานที่เก็บศพไม่น้อยกว่า ๕๐ เซนติเมตร
- (๖) ช่องเก็บศพต้องมีขนาดกว้างพอที่จะเก็บ เคลื่อนย้ายหีบศพได้ง่าย และมีฝาทำด้วยโลหะหรือคอนกรีตเปิดปิดมิดชิดสามารถบดงันกันกลิ่นได้
- (๗) ภายในช่องเก็บศพต้องมีฐานรองรับหีบศพสูงจากพื้นช่องไม่น้อยกว่า ๑๐ เซนติเมตร และต้องมีวางระบายสิ่งปฏิกูลลงสู่บ่อซึมซึ่งขนาด เพียงพอ และได้สุขลักษณะ

ข้อ ๗. สถานที่สำหรับฝังศพต้องมีลักษณะดังต่อไปนี้

- (๑) อยู่ห่างจากอาคารซึ่งใช้สำหรับเป็นที่บุคคลอาศัยไม่น้อยกว่า ๕๐.๐๐ เมตร และอยู่ห่างจากถนนสาธารณะ ไม่น้อยกว่า ๑๕.๐๐ เมตร
- (๒) อยู่ห่างจากแม่น้ำ ลำคลอง บ่อ สระ หรือทางน้ำไหล ซึ่งประชาชน ใช้ประโยชน์ร่วมกันไม่น้อยกว่า ๑๐.๐๐ เมตร
- (๓) พื้นบริเวณนั้นตามปกตินี้ท่วมไม่ถึง
- (๔) มีรั้วหรือกำแพงแสดงเขตโดยรอบไว้ชัดเจน โดยเฉพาะด้านที่อยู่ห่าง จากทางสาธารณะไม่เกิน ๑๕.๐๐ เมตร ให้สร้างเป็นรั้วหรือกำแพงทึบ สูงไม่น้อยกว่า ๒.๕๐ เมตร ทางเข้าออกต้องมีประตูปิดกัน

ข้อ ๘. สถานที่สำหรับเผาศพต้องมีลักษณะดังต่อไปนี้

- (๑) อยู่ห่างจากอาคารซึ่งใช้สำหรับเป็นที่บุคคลอาศัยไม่น้อยกว่า ๑๐๐.๐๐ เมตร
- (๒) อยู่ห่างจากทางสาธารณะไม่น้อยกว่า ๒๕.๐๐ เมตร

สำหรับสถานที่เผาศพสร้างเป็นพิเศษ ซึ่งสามารถทำลายกลิ่นและป้องกันเหตุรำคาญ อย่างอื่นได้ ให้ยกเว้นการปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ใน (๑) และ (๒) ก็ได้

ข้อ ๙. การเผา ฝัง หรือเก็บศพของผู้ตายด้วยโรคติดต่ออันตราย ห้ามถ่ายศพ ออกจากหีบหรือที่บรรจุเดิม และห้ามนำสิ่งทิ้งติดไปกับศพนั้นออกจากหีบหรือที่บรรจุ เว้นแต่ จะได้รับอนุญาตเป็นหนังสือและกระทำในความควบคุมของพนักงานสาธารณสุข

ข้อ ๑๐. ผู้รับอนุญาตให้จัดตั้งสุสานและฌาปนสถาน หรือผู้จัดการสุสานและฌาปนสถานต้องปฏิบัติตามระเบียบดังต่อไปนี้

- (๑) บรรจุศพไว้ในหีบที่มั่นคงมิดชิดสามารถป้องกันกลิ่นได้และต้องรักษาหีบศพให้คงอยู่ในสภาพดังกล่าวด้วย
- (๒) ต้องเขียนชื่อ ช่อสกุล เพศ และวันรับฝากไว้ที่หีบศพให้เห็นได้ชัดเจนอยู่เสมอ

ข้อ ๑๑. ผู้รับอนุญาตให้จัดตั้งสุสานและฌาปนสถาน หรือผู้จัดการสุสานและฌาปนสถานต้องปฏิบัติตามฝั่งศพดังต่อไปนี้

- (๑) ให้ฝังศพห่างจากแนวเขตสถานที่ฝังศพไม่น้อยกว่า ๔.๐๐ เมตร
- (๒) ให้หลุมฝังศพอยู่ห่างกันไม่น้อยกว่า ๕๐ เซนติเมตร โดยรอบ
- (๓) ให้ฝังหีบศพหรือสิ่งที่บรรจุหรือห่อศพอยู่ต่ำกว่าระดับพื้นดินไม่น้อยกว่า ๑.๐๐ เมตร
- (๔) ห้ามฝังศพเกินกว่าหลุม ๑ ศพ เว้นแต่จะได้รับความยินยอมจากเจ้าของศพทั้งสองฝ่าย
- (๕) ให้มีป้ายชื่อ ช่อสกุล เพศ และวันที่ฝังศพแสดงไว้ที่หลุมศพอย่างชัดเจน
- (๖) การฝังศพผู้ตายด้วยโรคติดต่ออันตราย ต้องทำลายเชื้อโรคที่ศพโดยวิธีที่พนักงานสาธารณสุขกำหนดให้

ข้อ ๑๒. ผู้รับใบอนุญาตให้ตั้งสุสานและฌาปนสถาน หรือผู้จัดการสุสานและฌาปนสถานต้องปฏิบัติตามขุดหรือย้ายศพดังต่อไปนี้

- (๑) การขุดหรือย้ายศพออกจากบริเวณสุสานและฌาปนสถานต้องได้รับอนุญาตจากผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเว้นแต่เป็นการปฏิบัติตามคำสั่งของทางราชการให้แจ้งให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครทราบโดยพลัน
- (๒) จัดให้มีที่บรรจุศพซึ่งมั่นคงมิดชิด และโดยวิธีซึ่งป้องกันกลิ่นและสิ่งปฏิกูลมิให้รั่วไหลออกได้

ข้อ ๑๓. ผู้รับใบอนุญาตจัดตั้งสุสานและฌาปนสถาน หรือผู้จัดการสุสานและฌาปนสถานมีหน้าที่ปฏิบัติการดังต่อไปนี้

- (๑) จัดให้มีทะเบียนแสดงกิจการของสุสานและ ฌาปน สถาน ตามแบบ ท้าย ขอบัญญูกรุงเทพมหานคร
- (๒) ทำรายงานโดยคัดข้อความในทะเบียนเป็นรายเดือน ถึงผู้ว่าราชการ กรุงเทพมหานครภายในวันที่เจ็ดของเดือนถัดไป
สำหรับสุสานและฌาปนสถานเอกชน ให้ส่งรายงานประจำเดือน เฉพาะเดือนที่มีการเผา ผัง หรือรับฝากศพเท่านั้น
- (๓) ห้ามเผา ผัง หรือเก็บศพที่ไม่มีใบมรณบัตรหรือมีแต่ข้อความไม่ถูกต้องเมื่อแก้ไขถูกต้องแล้วจึงจะดำเนินการได้
- (๔) ให้รักษาวินัยสุสานและฌาปนสถานมิให้สกปรกรกรุงรัง มีตึก มีกลิ่น หรือมีน้ำขัง และรักษาที่เก็บศพ ที่พักศพ ที่ถ่ายศพ และ ขวดขานตลอดจนเครื่องมือเครื่องใช้ในการเผา ผัง เก็บ ขุด และ ขยายศพให้สะอาดและมั่นคงแข็งแรงใช้การได้เสมอ
- (๕) บังคับมิให้สัตว์เข้าไปคุ้ยเขี่ยศพในสุสานและฌาปนสถาน
- (๖) หลังจากการเผาศพแต่ละครั้ง ให้จัดการทำความสะอาด เพื่อรวบรวม กระดูก และเถาเถียนที่เหลือจากการเผาศพเก็บไว้ในที่จัดเก็บโดยเฉพาะ
- (๗) ต้องปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงาน สาธารณสุขในเรื่องทำความสะอาด ขั้วระล้างหรืออบสถานที่แห่งหนึ่งแห่งใดในบริเวณสุสานและฌาปน-สถานและขวดขานซึ่งใช้บรรจุศพด้วยยาทำลายเชื้อโรค

ข้อ ๑๔. ผู้ใดละเมิดบทบัญญัติแห่งข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครข้อหนึ่งข้อใด มีความผิดตามมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมสุสานและฌาปนสถาน พุทธศักราช ๒๔๘๑

ข้อ ๑๕. ผู้รับใบอนุญาตให้จัดตั้งสุสานและฌาปนสถาน หรือผู้จัดการสุสานและ ฌาปนสถานคนใดต้องโทษตามข้อ ๑๔ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครจะสั่งพักใช้ใบอนุญาตคราว หนึ่งไม่เกินสามเดือนหรือสั่งเพิกถอนใบอนุญาตก็ได้

ข้อ ๑๖. บรรดาใบอนุญาตให้ตั้งหรือใช้สถานที่แห่งใดเป็นสุสานและฌาปนสถานหรือเป็นผู้จัดการสุสานและฌาปนสถานที่ได้ออกก่อนวันใช้ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ ให้คงใช้ต่อไปจนสิ้นอายุใบอนุญาต

ข้อ ๑๗. สุสานและฌาปนสถาน ซึ่งได้รับอนุญาตให้ตั้งหรือใช้สถานที่เป็นสุสานและฌาปนสถานก่อนข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ใช้บังคับ ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครออกระเบียบกำหนดเงื่อนไขผ่อนผัน ยกเว้นการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้เพียงเท่าที่เห็นสมควร

สุสานและฌาปนสถานใดที่มิได้แก้ไขปรับปรุงให้อยู่ในหลักเกณฑ์อันอาจได้รับการผ่อนผัน ยกเว้น ตามระเบียบที่ออกตามความในวรรคแรก ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครจะไม่ออกใบอนุญาตให้ตั้งหรือใช้สถานที่ดังกล่าวเป็นสุสานและฌาปนสถานต่อไปก็ได้

ข้อ ๑๘. ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมีหน้าที่รักษาการและมีอำนาจออกระเบียบข้อบังคับเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๒๑

ชลอ ธรรมศิริ

(นายชลอ ธรรมศิริ)

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

หมายเหตุ เหตุผลในการประกาศใช้ข้อบัญญัตินี้ คือ เนื่องจากการควบคุมสุสานและฌาปนสถานในเขตกรุงเทพมหานคร ได้มีเทศบัญญัติ ข้อบังคับ ที่ใช้ควบคุมแตกต่างกัน และมีปัจจุบันได้ขยายความรับผิดชอบไปทั่วเขตกรุงเทพมหานครเพื่อให้มีกฎหมายใช้บังคับโดยทั่วถึงและเป็นไปในแนวเดียวกัน จึงจำเป็นต้องตราข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ขึ้น

ระเบียบกรุงเทพมหานคร

ว่าด้วยการผ่อนผันการออกใบอนุญาตสุสานและฌาปนสถาน

พ.ศ. ๒๕๒๑

ด้วยเห็นเป็นการสมควรผ่อนผันการปฏิบัติตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่องควบคุมสุสานและฌาปนสถาน พ.ศ. ๒๕๒๑ สำหรับสุสานและฌาปนสถานซึ่งได้รับอนุญาตก่อนข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ใช้บังคับ อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๑๑ แห่งข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง ควบคุมสุสานและฌาปนสถาน พ.ศ. ๒๕๒๑ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครวางระเบียบว่าด้วยการผ่อนผันการออกใบอนุญาตสุสานและฌาปนสถานไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยการผ่อนผันการออกใบอนุญาตสุสานและฌาปนสถาน พ.ศ. ๒๕๒๑”

ข้อ ๒. บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งอื่นใดในส่วนที่ได้กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้หรือ ซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๓. สถานที่สำหรับเก็บศพซึ่งมีที่เก็บศพทำด้วยคอนกรีตหรือก่ออิฐถือปูนสามารถป้องกันสิ่งปฏิกูลรั่วไหลซึมหรือกลิ่นเหม็นสู่ภายนอกได้ และไม่ก่อเหตุเดือดร้อนรำคาญหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพให้ได้รับยกเว้นการปฏิบัติดังนี้

๓.๑ อยู่ห่างจากอาคารซึ่งใช้สำหรับเป็นที่บุคคลอาศัยไม่น้อยกว่า ๕๐.๐๐ เมตรและอยู่ห่างจากถนนสาธารณะไม่น้อยกว่า ๑๕.๐๐ เมตร

๓.๒ ที่เก็บศพต้องอยู่ห่างจากกำแพงที่เก็บศพไม่น้อยกว่า ๒.๐๐ เมตร

๓.๓ ที่เก็บศพต้องทำด้วยคอนกรีตหรือก่ออิฐถือปูนมีลักษณะเป็นช่อง โดยพื้นของเก็บศพสูงจากระดับพื้นทางเดินภายในบริเวณสถานที่เก็บศพไม่น้อยกว่า ๕๐ เซนติเมตร

๓.๔ ของเก็บศพต้องมีขนาดกว้างพอที่จะเก็บ เคลื่อนย้ายหีบศพได้ง่าย และมีฝาทำด้วยโลหะหรือคอนกรีตเบ็ดบดมีขีดสามารถป้องกันกลิ่นได้

๓.๕ ภายในช่องเก็บศพต้องมีฐานรองรับหีบศพสูงจากพื้น ช่องไม่น้อยกว่า ๑๐ เซนติเมตร และต้องมีวางระบายสิ่งปฏิกูลลงสู่บ่อซึมซึ่งมีขนาดเพียงพอและได้สุขลักษณะ

แต่สถานที่สำหรับเก็บศพดังกล่าวต้องแก้ไขให้บริเวณโดยรอบที่เก็บศพมีกำแพงที่สูงไม่น้อยกว่า ๒.๕๐ เมตร และมีประตูกันทางเข้าออก กับพื้นที่บริเวณสถานที่เก็บศพตามปกติต้องน้ำท่วมไม่ถึง ทั้งนี้ภายในกำหนด ๓ ปี นับแต่วันที่ใบอนุญาตเดิมสิ้นอายุและอาจพิจารณาผ่อนผันให้อีก ๒ ครั้ง ครั้งละไม่เกิน ๓ ปี

ข้อ ๔. สถานที่สำหรับเก็บศพไม่ได้ทำด้วยคอนกรีตหรือก่ออิฐถือปูน หรือทำด้วยคอนกรีต หรือก่ออิฐถือปูนแต่ไม่สามารถป้องกันสิ่งปฏิกูลร่วไหลซึมหรือกลิ่นเหม็นสู่ภายนอกได้หากไม่ก่อเหตุเดือดร้อนรำคาญหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพให้ได้รับผ่อนผันการปฏิบัติดังนี้

๔.๑ อยู่ห่างจากอาคารซึ่งใช้สำหรับเป็นที่บุคคลอาศัยไม่น้อยกว่า ๕๐.๐๐ เมตร และอยู่ห่างจากถนนสาธารณะไม่น้อยกว่า ๑๕.๐๐ เมตร

๔.๒ บริเวณโดยรอบที่เก็บศพต้องมีกำแพงที่สูงไม่น้อยกว่า ๒.๕๐ เมตร และมีประตูปิดกันทางเข้าออก

๔.๓ ที่เก็บศพต้องอยู่ห่างจากกำแพงที่เก็บศพไม่น้อยกว่า ๒.๐๐ เมตร

๔.๔ พื้นที่บริเวณสถานที่สำหรับเก็บศพตามปกติต้องน้ำท่วมไม่ถึง

๔.๕ ที่เก็บศพต้องทำด้วยคอนกรีตหรือก่ออิฐถือปูนมีลักษณะเป็นช่อง โดยพื้นของเก็บศพสูงจากระดับพื้นทางเดินภายในบริเวณสถานที่เก็บศพไม่น้อยกว่า ๕๐ เซนติเมตร

๔.๖ ช่องเก็บศพต้องมีขนาดกว้างพอที่จะเก็บ เคลื่อนย้ายหีบศพได้ง่าย และมีฝาทำด้วยโลหะหรือคอนกรีตแบบปิดมิดชิดสามารถป้องกันได้

๔.๗ ภายในช่องเก็บศพต้องมีฐานรองรับหีบศพสูงจากพื้น ช่องไม่น้อยกว่า ๑๐ เซนติเมตร และต้องมีวางระบายสิ่งปฏิกูลลงสู่บ่อซึมซึ่งมีขนาดพอเพียงและได้สุขลักษณะ

ทั้งนี้ ต้องแก้ไขภายในกำหนด ๓ ปี นับแต่วันที่ใบอนุญาตเดิมสิ้นอายุ และอาจพิจารณาผ่อนผันให้อีก ๒ ครั้ง ครั้งละไม่เกิน ๓ ปี

ข้อ ๕. สถานที่สำหรับฝังศพซึ่งไม่ก่อเหตุเดือดร้อนรำคาญหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพให้ได้รับผ่อนผันการปฏิบัติดังนี้

๕.๑ อยู่ห่างอาคารซึ่งใช้สำหรับเป็นที่บุคคลอาศัยไม่น้อยกว่า ๕๐.๐๐ เมตร และอยู่ห่างจากถนนสาธารณะไม่น้อยกว่า ๑๕.๐๐ เมตร

๕.๒ อยู่ห่างจากแม่น้ำ ลำคลอง บ่อ สระ หรือทางน้ำไหลซึ่งประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกันไม่น้อยกว่า ๓๐.๐๐ เมตร

๕.๓ พื้นทิวบริเวณสถานที่สำหรับฝังศพตามปกติต้องน้ำท่วมไม่ถึง

๕.๔ มีรั้วหรือกำแพงแสดงเขตไว้ชัดเจน โดยเฉพาะด้านที่อยู่ห่างจากทางสาธารณะไม่เกิน ๑๕.๐๐ เมตร ให้สร้างเป็นรั้วหรือกำแพงที่สูงไม่น้อยกว่า ๒.๕๐ เมตร และมีประตูปิดกั้นทางเข้าออก

ทั้งนี้ ต้องแก้ไขภายในกำหนด ๓ ปี นับแต่วันที่ใบอนุญาตเดิมสิ้นอายุ และอาจพิจารณาผ่อนผันให้อีก ๒ ครั้ง ครั้งละไม่เกิน ๓ ปี

ข้อ ๖. สถานที่สำหรับเผาศพซึ่งไม่ก่อเหตุเดือดร้อนรำคาญหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพให้ได้รับผ่อนผันการปฏิบัติดังนี้

๖.๑ อยู่ห่างจากอาคารซึ่งใช้สำหรับเป็นที่บุคคลอาศัยไม่น้อยกว่า ๑๐๐.๐๐ เมตร

๖.๒ อยู่ห่างจากทางสาธารณะไม่น้อยกว่า ๒๕.๐๐ เมตร

ทั้งนี้ ต้องแก้ไขภายในกำหนด ๓ ปี นับแต่วันที่ใบอนุญาตเดิมสิ้นอายุ และอาจพิจารณาผ่อนผันให้อีก ๒ ครั้ง ครั้งละไม่เกิน ๓ ปี

ข้อ ๗. ให้ใช้ระเบียบบนตั้งแต่วันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๒๑ เป็นต้นไป.

ประกาศ ณ วันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๒๑

ชลอ ธรรมศิริ

(นายชลอ ธรรมศิริ)

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

ที่ มท.๐๓๐๘/ว.๓๖๔

กระทรวงมหาดไทย

๑๖ มีนาคม ๒๕๒๒

เรื่อง การดำเนินการเกี่ยวกับสุสานและฌาปนสถาน

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด และผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

อ้างถึง หนังสือที่ มท. ๐๓๐๘/ว. ๑๐๔๕ ลงวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๒๐

ตามที่ให้จังหวัดทำการสำรวจรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสุสานและฌาปนสถาน เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดมาตรการควบคุมสุสานและฌาปนสถาน เนื่องจากการดำเนินการดังกล่าว มีผลต่อความมั่นคงและเศรษฐกิจของประเทศชาติ ตลอดจนการสาธารณสุข และอนามัยของประชาชน นั้น

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาโดยละเอียดรอบคอบแล้ว จึงกำหนดนโยบายให้ทุกจังหวัด และกรุงเทพมหานครถือปฏิบัติดังต่อไปนี้

๑. ไม่อนุญาตให้จัดตั้งสุสานและฌาปนสถานขึ้นใหม่อีกต่อไป ไม่ว่าจะเป็นสุสานและฌาปนสถานสาธารณะ หรือสุสานและฌาปนสถานเอกชน กรณีที่ความจำเป็นจะต้องจัดตั้งสุสานและฌาปนสถานในองค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และสุขาภิบาล ซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐ เป็นผู้ดำเนินการจัดตั้งเองเพื่อสะดวกแก่การควบคุมและตรวจสอบ

๒. สุสานและฌาปนสถานที่ดำเนินการไปแล้วโดยไม่ได้ขออนุญาต ให้เป็นอันระงับการอนุญาต

๓. ให้จังหวัด อำเภอ ทำการควบคุมตรวจสอบการดำเนินงานของสุสานและฌาปนสถาน^{ที่}จัดตั้งโดยถูกต้องตามกฎหมายอยู่แล้วอย่างใกล้ชิด โดยเฉพาะในเรื่องทรัพย์สิน หนี้สิน การบัญชี การเงิน

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดต่อไป.

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

กรมการปกครอง

พลเอก เล็ก นวมมาลี

โทร. ๒๒๒๘๘๘๘

(เล็ก นวมมาลี)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

เรื่องที่ ๑๐

พระราชบัญญัติ

ควบคุมการโฆษณาโดยใช้เครื่องขยายเสียง พ.ศ. ๒๕๕๑

พระราชบัญญัติ

ควบคุมการโฆษณาโดยใช้เครื่องขยายเสียง พ.ศ. ๒๕๕๓

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช

รังสิต กรมขุนชัยนาทนเรนทร

ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๐ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๓

เป็นปีที่ ๕ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่เป็นการสมควรควบคุมการโฆษณาโดยใช้เครื่องขยายเสียงให้เป็นระเบียบเรียบร้อย และเหมาะสม และให้ใช้ภาษาไทยในการโฆษณา

พระมหากษัตริย์ โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติควบคุมการโฆษณาโดยใช้เครื่องขยายเสียง พ.ศ. ๒๕๕๓”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับในจังหวัดพระนคร และจังหวัดธนบุรี ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป ส่วนที่จะใช้ก่อนเมื่อใดให้ประกาศโดยพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้ คำว่า “โฆษณา” หมายความว่า การบอกกล่าวแจ้งความ ชี้แจง แนะนำ หรือแสดงความคิดเห็นแก่ประชาชน

มาตรา ๔ ผู้ที่จะทำการโฆษณาโดยใช้เครื่องขยายเสียงด้วยกำลังไฟฟ้า จะต้องขอรับอนุญาตต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ก่อน เมื่อได้รับอนุญาตแล้วจึงทำการโฆษณาได้

ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ออกใบอนุญาตให้แก่ผู้ขอรับอนุญาต และให้มีอำนาจกำหนดเงื่อนไขลงในใบอนุญาตว่าด้วยเวลาสถานที่ และเครื่องอุปกรณ์ขยายเสียงและผู้รับอนุญาตต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดนั้น

มาตรา ๕ ใบอนุญาตที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ออกให้แก่ผู้ทำการโฆษณาตามความในพระราชบัญญัตินี้ ให้คุ้มครองถึงผู้ใช้เสียง และผู้ควบคุมเครื่องขยายเสียงในการโฆษณา และบุคคลเช่นว่านี้ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดในใบอนุญาตด้วย

มาตรา ๖ พนักงานเจ้าหน้าที่หรือพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มีอำนาจสั่งผู้ใช้เสียง หรือผู้ควบคุมเครื่องขยายเสียงให้ลดเสียงลงได้ เมื่อปรากฏว่าเสียงที่โฆษณานั้นก่อความรำคาญแก่ประชาชน

ถ้าการโฆษณากระทำผิดเงื่อนไขในใบอนุญาต หรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานที่สั่งตามความในวรรคก่อน ให้เจ้าพนักงานดังกล่าวมีอำนาจสั่งให้หยุดโฆษณาได้

มาตรา ๗ การโฆษณาโดยใช้เครื่องขยายเสียงจะต้องโฆษณาเป็นภาษาไทย คำว่า “ภาษาไทย” นั้น ให้หมายความรวมถึงภาษาพื้นเมืองบางแห่งในประเทศไทยด้วย

มาตรา ๘ พระราชบัญญัตินี้ ไม่ใช้บังคับแก่การโฆษณา

๑. คำสอนในทางศาสนา
๒. ของหน่วยราชการของรัฐ
๓. หาเสียงเพื่อประโยชน์แก่การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทน สมาชิกสภาจังหวัด หรือสมาชิกสภาเทศบาล ซึ่งโฆษณาเป็นภาษาไทย
๔. กิจการของสมาชิกรัฐสภา สมาชิกสภาผู้แทน สมาชิกสภาจังหวัด หรือสมาชิกสภาเทศบาล ซึ่งโฆษณาด้วยตนเองเป็นภาษาไทย
๕. กิจการเกี่ยวกับการมหรสพ เฉพาะในโรงมหรสพ และในระหว่างเวลาที่แสดงมหรสพ
๖. กิจการของนิติบุคคลที่วัตถุประสงค์ เพื่อการอันเป็นสาธารณกุศลซึ่งนิติบุคคลนั้นโฆษณาเป็นภาษาไทย

มาตรา ๙ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๔ มาตรา ๕ หรือคำสั่งของเจ้าพนักงานที่สั่งตามความในมาตรา ๖ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองร้อยบาท และให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งเพิกถอนใบอนุญาตได้ด้วย

ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๗ มีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินห้าร้อยบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้พนักงานเจ้าหน้าที่สั่งเพิกถอนใบอนุญาตเสียด้วย

มาตรา ๑๐ ให้นายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และมีให้อำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ และออกกฎกระทรวง

๑. กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการอนุญาต ซึ่งต้องไม่เกินฉบับละ ๑๐๐ บาท
  ๒. กำหนดกิจการอื่น ๆ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้
- กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ป. พิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี

(๖๗ ร.จ. ๑๗๘ ตอนที่ ๘ ลงวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๔๘๓)

กฎกระทรวง

(พ.ศ. ๒๔๕๓)

ออกตามความในพระราชบัญญัติ ควบคุมการโฆษณาโดยใช้เครื่องขยายเสียง

พ.ศ. ๒๔๕๓

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการโฆษณา โดยใช้เครื่องขยายเสียง พ.ศ. ๒๔๕๓ นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ผู้ใดประสงค์จะขออนุญาตทำการโฆษณาตามความในมาตรา ๕ ให้ยื่นคำขอตามแบบ ขษ. ๑ ท้ายกฎนี้ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่

ข้อ ๒. ใบอนุญาตให้ทำการโฆษณานั้น ให้ใช้แบบ ขษ. ๒ ท้ายกฎนี้

ข้อ ๓. ค่าธรรมเนียมการอนุญาตให้เรียกเก็บ ดังนี้

๑. การโฆษณากิจการที่ไม่เป็นไปในทำนองการค้า ฉบับละ ๑๐ บาท
๒. การโฆษณากิจการที่เป็นไปในทำนองการค้า
  - ก. โฆษณาเคลื่อนที่ ฉบับละ ๖๐ บาท
  - ข. โฆษณาประจำที่ ฉบับละ ๗๕ บาท

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๕๓

จอมพล ป. พิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี

บ. เทพหัสดิน

ลงนามแทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

อากร
แสตมป์

(แบบ ข.ช. ๑)

คำร้องขออนุญาตทำการโฆษณาโดยใช้เครื่องขยายเสียง

เขียนที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ข้าพเจ้า (ชื่อและนามสกุล).....อายุ.....ปี

เชื้อชาติ..... สัญชาติ..... อยู่บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ถนน.....

ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด..... เป็นผู้ครอบครอง

เครื่องขยายเสียงเลขหมายทะเบียนที่..... โทรศัพท์เลขหมายทะเบียนที่.....

และเครื่องบันทึกเสียงเลขหมายทะเบียนที่..... ขอทำการร้องขึ้นต่อเจ้าพนักงาน

ผู้ออกใบอนุญาตข้อความดังต่อไปนี้ :-

ข้อ ๑. ข้าพเจ้ามีความประสงค์จะใช้เครื่องดังกล่าวมานี้เพื่อทำการโฆษณากิจการ.....

.....
.....
.....

ณ ที่..... เลขที่..... หมู่..... ถนน.....

ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด.....

มีกำหนด.....วัน ตั้งแต่วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ถึงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ข้อ ๒. ข้าพเจ้ารับรองว่าจะปฏิบัติตามกฎกติกาตามกฎหมาย กฎข้อบังคับและเงื่อนไข ว่าด้วยการ

ควบคุมการโฆษณาโดยใช้เครื่องขยายเสียงทุกประการ

ข้อ ๓. ข้าพเจ้าได้แนบบันทึกขออนุญาตใหม่เพื่อใช้ ฯ หมายเลขทะเบียนตามที่แจ้งในคำร้องนี้

รวม.....ฉบับ มาเพื่อประกอบการพิจารณาด้วยแล้ว

(ลงชื่อ).....ผู้ยื่นคำร้อง

เสนอ เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาต

ข้าพเจ้าได้พิจารณาแล้วเห็นว่า.....

.....
.....

(ลงชื่อ).....

(.....)

(ตำแหน่ง).....

วันที่...../...../.....

บันทึกของเจ้าหน้าที่ตรวจสอบ (แผนกประชาสัมพันธ์)

คำสั่งเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาต

เส้นอ จ.ผ.ว.

.....
.....
.....
.....

.....
.....
.....
.....

(ลงชื่อ).....

วันที่...../...../.....

(ลงชื่อ).....

วันที่...../...../.....

สำหรับพนักงานเจ้าหน้าที่

ได้ออกใบอนุญาตให้ทำการโฆษณาโดยใช้เครื่องขยายเสียงเลขที่.....
และได้รับค่าธรรมเนียม.....บาท ตามใบอนุญาตเลขที่.....ไว้ถูกต้องแล้ว
(ตัวอักษร)

(ลงชื่อ).....

ผู้รับเงิน

วันที่...../...../.....

(ลงชื่อ).....

เจ้าหน้าที่

วันที่...../...../.....

ตรา
ประจำวัน

สำหรับเจ้าหน้าที่

๑. ใบอนุญาตเลขที่.....
๒. ชื่อผู้ถือใบอนุญาต.....
๓. เครื่องขายเสียงและเลขหมายทะเบียนที่.....
- เลขหมายประจำเครื่อง.....
๔. ไมโครโฟนเลขหมายทะเบียนที่.....
- เลขหมายประจำเครื่อง.....
๕. เครื่องบันทึกเสียงหมายเลขทะเบียนที่.....
- เลขหมายประจำเครื่อง.....
๖. ทำการโฆษณาที่.....เลขที่.....หมู่ที่.....ถนน.....ตำบล.....จังหวัด.....จนถึง.....น. ตั้งแต่เวลา.....น. ถึง.....น. ตั้งแต่วันที่...../...../.....
๗. เงินค่าธรรมเนียม.....บาท (ตัวอักษร)

(ลงชื่อ)..... เจ้าหน้าที
วันที่...../...../.....

แบบ ข.ม. ๒

ใบอนุญาตให้ทำการโฆษณาโดยใช้เครื่องขยายเสียง

ใบอนุญาตเลขที่.....
เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาต อนุญาตให้.....
ทำการโฆษณาด้วยเครื่องอุปกรณ์การขยายเสียง ตั้งรายการต่อไปนี้

รายการ	เลขหมายทะเบียนที่	เลขหมายประจำเครื่องที่
เครื่องขยายเสียง		
ไมโครโฟน		
เครื่องบันทึกเสียง		

ได้ ณ ที่.....เลขที่.....ถนน.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....ตั้งแต่วันที่.....เดือน.....ปี.....พ.ศ.....จนถึง.....เดือน.....ปี.....ตามกำหนดเวลาดังนี้ ๑. ตั้งแต่เวลา.....น. ถึง.....น. ๒. ตั้งแต่เวลา.....น. ถึง.....น. ๓. ตั้งแต่เวลา.....น. ถึง.....น.

ได้รับเงินค่าธรรมเนียม.....บาท (ตัวอักษร)
(ลงชื่อ)..... ผู้รับเงิน เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาต
วันที่...../...../..... วันที่...../...../.....

ข้อปฏิบัติ

๑. จะต้องนำใบอนุญาตนี้ไปแจ้งต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจท้องที่ของหน่วยงานรับทราบเสียก่อน จึงจะทำการโฆษณาได้
๒. ต้องเข้าปรึกษาใบอนุญาตและใบอนุญาตใหม่พอ ๒๕ ไร่ กับเครื่องในทบแต่เพียง เพื่อสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ที่จะตรวจดูได้ทุกขณะ
๓. เมื่อใบอนุญาตต้นฉบับสูญหาย หรือถูกสั่งให้หยุดพักการโฆษณาหรือถูกสั่งพักถอน จะต้องเป็นด้วยกรณีใดก็ตาม ต้องหยุดพักการโฆษณาทันที
๔. ต้องปฏิบัติตามคำแนะนำต้นฉบับของพนักงานเจ้าหน้าที่ รวมทั้งเจ้าหน้าที่ตำรวจในพื้นที่นั้นด้วย

คำบันทึกรับทราบของเจ้าหน้าที่ตำรวจท้องที่

เจ้าหน้าที่ตำรวจท้องที่.....จังหวัด...../...../.....

เวลา.....น.

(ลงชื่อ).....

(ตำแหน่ง).....

วันที่...../...../.....

๒๕๖๕
(๐๙๖๒)
๒๕๖๕

ระเบียบปฏิบัติการยื่นคำร้อง
และการพิจารณาออกใบอนุญาต

ตามพระราชบัญญัติควบคุมการโฆษณา

โดยใช้เครื่องขยายเสียง

พ.ศ. ๒๔๙๓

นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย อาศัยอำนาจตามความใน มาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการโฆษณาโดยใช้เครื่องขยายเสียง พ.ศ. ๒๔๙๓ กำหนด ระเบียบปฏิบัติการยื่นคำร้องและการพิจารณาออกใบอนุญาตให้ทำการโฆษณาโดยใช้เครื่องขยาย เสียงไว้ ดังต่อไปนี้

การยื่นคำร้องขออนุญาตทำการโฆษณา

ข้อ ๑. ผู้มีใบอนุญาตใหม่เพื่อใช้เครื่องขยายเสียงและไมโครโฟน ประสงค์จะ ใช้เครื่องนั้นทำการโฆษณา ให้ยื่นคำร้องขอตามแบบ ขย. ๑ ต่อเจ้าพนักงานตำรวจเจ้าของท้องที่ ซึ่งผู้ยื่นคำร้องนั้นมมีภูมิลำเนาอยู่ หรือสถานที่โฆษณานั้นอยู่ในเขตอำนาจ

การยื่นคำร้องโดยผู้แทนซึ่งได้รับมอบฉันทะ โดยถูกต้องจากผู้มีใบอนุญาต อนุญาต ให้ทำได้

ข้อ ๒. เป็นหน้าที่ของตำรวจท้องที่ ที่ได้รับคำร้องขอ นั้นพิจารณาคำร้องขอโดยคำนึง ถึงสถานที่เวลา และเครื่องอุปกรณ์ที่จะทำการโฆษณาแล้วแสดงความคิดเห็นไว้ในคำร้องขอ นั้น เพื่อผู้ร้องขอจะได้นำไปแสดงต่อพนักงานผู้ออกใบอนุญาต

การออกใบอนุญาตให้ทำการโฆษณา

ข้อ ๓. พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ประกาศแต่งตั้งเป็นพนักงานผู้ออกใบอนุญาต

เมื่อพนักงานผู้ออกใบอนุญาตได้รับคำร้องตามข้อ ๒ แล้วให้รับพิจารณาสั่ง โดยให้นำความคิดเห็นของตำรวจท้องที่เป็นหลักประกอบการพิจารณาในการออกใบอนุญาตด้วย

ข้อกำหนดและประเภทใบอนุญาต

ข้อ ๔. ใบอนุญาตให้ทำการโฆษณา นั้น ให้ออกตามแบบ ขม. ๒ และให้มีกำหนดอายุตามที่เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตจะได้ระบุไว้ในใบอนุญาตเป็นประเภท ๆ ดังนี้

ประเภท ๑ การโฆษณากิจการที่ไม่เป็นไปในทำนองการค้าคราวละไม่เกิน ๑๕ วัน

ประเภท ๒ การโฆษณาที่เป็นไปในทำนองการค้า

ก. โฆษณาเคลื่อนที่ คราวละไม่เกิน ๕ วัน

ข. โฆษณาประจำที่คราวละไม่เกิน ๑๕ วัน

สถานที่ห้ามอนุญาตและห้ามใช้เสียงโฆษณา

ข้อ ๕. ห้ามอนุญาตและห้ามใช้เสียงโฆษณาในระยะใกล้กว่า ๑๐๐ เมตร จากบริเวณสถานที่ใดที่หนึ่ง ดังต่อไปนี้

ก. โรงพยาบาล

ข. วัดหรือสถานที่สำหรับบำเพ็ญศาสนกิจ และ

ค. ทางแยกที่มีการสัญจรไปมาคับคั่งอยู่เป็นปกติ

ข้อ ๖ ห้ามใช้เสียงโฆษณาในระยะใกล้กว่า ๑๐๐ เมตรจากบริเวณสถานที่ใดที่หนึ่ง ดังต่อไปนี้

ก. โรงเรียนในระหว่างเวลาทำการสอน

ข. ศาลสถิตยุติธรรมในระหว่างเวลาพิจารณา

การปฏิบัติภายหลังที่ได้รับอนุญาต

ข้อ ๗. เมื่อได้รับใบอนุญาตให้ทำการโฆษณาแล้ว ให้ผู้ได้รับใบอนุญาตนำใบอนุญาตนั้นไปแสดงต่อนายตำรวจชั้นสัญญาบัตร ดังต่อไปนี้

ก. กรณีโฆษณาประจำที่ ให้แสดงต่อสถานที่ตำรวจเจ้าของท้องถิ่น

ข. กรณีโฆษณาเคลื่อนที่จังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรี ให้แสดงต่อกองตำรวจจราจร

ค. กรณีโฆษณาเคลื่อนที่ข้ามเขต ไปถึงเขตควบคุมการโฆษณาท้องที่ใด ให้แสดงต่อสถานที่ตำรวจเจ้าของท้องถิ่น

เมื่อนายตำรวจซึ่งเป็นหัวหน้าในสถานีตำรวจนั้น หรือผู้รักษาการแทนได้ลงนามรับทราบ
ในใบอนุญาตนั้นแล้ว จึงทำการโฆษณาได้

ข้อ ๘. อำนาจสั่งให้หยุดโฆษณา ตามความในมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติควบคุม
โฆษณาโดยใช้เครื่องขยายเสียง พ.ศ. ๒๔๕๓ นั้น ให้พนักงานผู้ออกใบอนุญาตหรือพนักงาน
ฝ่ายปกครอง หรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ตามความในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา สั่งหยุด
ได้ไม่เกิน ๑๕ วัน

การดำเนินคดีและเพิกถอนใบอนุญาต

ข้อ ๙. ให้พนักงานสอบสวนเป็นผู้ดำเนินคดี แก่ผู้กระทำความผิดต่อบทบัญญัติแห่ง
พระราชบัญญัติควบคุมการโฆษณาโดยใช้เครื่องขยายเสียง พ.ศ. ๒๔๕๓

ให้พนักงานผู้ออกใบอนุญาต ใช้ดุลยพินิจสั่งในการเพิกถอนใบอนุญาตตามที่เห็นสมควร
หากมีความคิดเห็นของตำรวจเจ้าของท้องที่ ก็ให้นำความคิดเห็นนั้นมาเป็นหลักประกอบการ
พิจารณาด้วย

อัตราค่าธรรมเนียม

- ข้อ ๑๐. ก. กรณีโฆษณากิจการที่ไม่เป็นไปในการทำนองการค้า ฅบับละ ๑๐ บาท
ข. กรณีที่เป็นไปในการทำนองการค้า
โฆษณาเคลื่อนที่ ฅบับละ ๖๐ บาท
โฆษณาประจำที่ ฅบับละ ๑๕ บาท

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป.

สำนักนายกรัฐมนตรี

สั่ง ณ วันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๔๕๕

จอมพล ป. พิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี

บ. เทพหัสดิน ณ อยุธยา

รัฐมนตรีช่วยว่าการรักษาการแทน
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

ประกาศ

สำนักคณะกรรมการ และกระทรวงมหาดไทย

เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติควบคุมการโฆษณา

โดยใช้เครื่องขยายเสียง พ.ศ. ๒๔๙๓

(ฉบับที่ ๔)

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการโฆษณาโดยใช้เครื่องขยายเสียง พ.ศ. ๒๔๙๓ นายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เห็นสมควร แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้เสียใหม่ จึงออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ให้ยกเลิกประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีและกระทรวงมหาดไทย เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติควบคุมการโฆษณา โดยใช้เครื่องขยายเสียง พ.ศ. ๒๔๙๓ (ฉบับที่ ๒) ลงวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๔๙๕ และประกาศสำนักคณะกรรมการและกระทรวงมหาดไทย เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติควบคุมการโฆษณา โดยใช้เครื่องขยายเสียง พ.ศ. ๒๔๙๓ (ฉบับที่ ๓) ลงวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๔๙๘

ข้อ ๒. ในเขตเทศบาล ให้นายกเทศมนตรีเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่

ข้อ ๓. ในเขตสุขาภิบาล ให้ประธานกรรมการสุขาภิบาลเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่

ข้อ ๔. นอกเขตเทศบาลและนอกเขตสุขาภิบาล ให้นายอำเภอ หรือปลัดอำเภอ ประจำอำเภอท้องที่เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ในเขตท้องที่ของตน.

ประกาศ ณ วันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๔๙๔

จอมพล ป. พิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

เรื่องที่ ๑๑

ประกาศของคณะปฏิวัติ

ฉบับที่ ๑๐๓

ประกาศของคณะปฏิวัติ

ฉบับที่ ๑๐๓

โดยที่คณะปฏิวัติได้พิจารณาเห็นว่า การให้ความคุ้มครองแรงงานแก่ลูกจ้าง และการกำหนดความสัมพันธ์ระหว่างนายจ้างกับลูกจ้าง เป็นสิ่งสำคัญสำหรับการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าของประเทศสมควรปรับปรุงส่งเสริมให้สอดคล้องกับการพัฒนาทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองของประเทศ เพื่อให้การใช้แรงงานเป็นไปโดยเหมาะสม และการแก้ไขข้อขัดแย้งระหว่างนายจ้างกับลูกจ้างได้เป็นไปโดยวิธีปรองดองและเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย นอกจากนี้สมควรจัดให้มีกองทุนเงินทดแทนเพื่อเป็นหลักประกันแก่ลูกจ้างว่า จะต้องได้รับเงินทดแทนในเมื่อประสบอันตราย หรือเจ็บป่วย หรือถึงแก่ความตายเนื่องจากการทำงาน จึงจำเป็นต้องปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยแรงงาน และกฎหมายกำหนดวิธีระงับข้อพิพาทแรงงานเสียใหม่ หัวหน้าคณะปฏิวัติจึงมีคำสั่ง ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิก

- (๑) ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๘ ลงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๐๑
- (๒) พระราชบัญญัติกำหนดวิธีระงับข้อพิพาทแรงงาน พ.ศ. ๒๕๐๘

ข้อ ๒ ให้กระทรวงมหาดไทยมีอำนาจกำหนดการคุ้มครองแรงงาน ดังต่อไปนี้

- (๑) การใช้แรงงานทั่วไป โดยกำหนดเวลาทำงานปกติ การทำงานล่วงเวลา เวลาพัก วันหยุดประจำสัปดาห์ วันหยุดตามประเพณี วันหยุดพักผ่อนประจำปี และการลาป่วยของลูกจ้าง
- (๒) การใช้แรงงานหญิง โดยกำหนดเวลาทำงาน ชนิดของงาน ซึ่งห้ามหญิงทำ กำหนดอายุของหญิงซึ่งนายจ้างจะรับเข้าทำงาน และการลาของหญิงมีครรภ์
- (๓) การใช้แรงงานเด็ก โดยกำหนดเวลาของการทำงาน ชนิดของงานซึ่งห้ามเด็กทำ กำหนดอายุเด็กซึ่งนายจ้างจะรับเข้าทำงาน

(๔) อัตราค่าจ้างขั้นต่ำ การจ่ายค่าจ้าง ค่าล่วงเวลา และค่าทำงานในวันหยุด และวันลาสำหรับลูกจ้าง และให้มีคณะกรรมการขึ้นเพื่อพิจารณา กำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ

(๕) การจ่ายค่าชดเชยให้แก่ลูกจ้างในกรณีที่มีการเลิกจ้าง

(๖) ความรับผิดชอบของนายจ้างที่จะต้องจ่ายเงินทดแทนในกรณีที่ลูกจ้างประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย หรือถึงแก่ความตายเนื่องจากการทำงาน หรือจากโรคซึ่งเกิดขึ้นตามลักษณะหรือสภาพของงาน หรือโรคซึ่งเกิดขึ้นจากการทำงานซึ่งกระทรวงมหาดไทยจะได้กำหนดชนิดของโรคนั้น

(๗)สวัสดิการ เกี่ยวกับสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยสำหรับลูกจ้าง

(๘) ให้นายจ้างจัดทำทะเบียนลูกจ้าง เอกสารเกี่ยวกับการคำนวณค่าจ้าง ค่าล่วงเวลา และค่าทำงานในวันหยุด และข้อบังคับว่าด้วยการทำงาน

ข้อ ๓ ให้มีกองทุนเงินทดแทนในกรมแรงงาน เพื่อเป็นทุนให้มีการจ่ายเงินทดแทนแก่ลูกจ้างแทนนายจ้างในกรณีที่นายจ้างต้องจ่ายตามข้อ ๒ (๖) เฉพาะประเภทและขนาดของกิจการในท้องที่ตามที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด กองทุนเงินทดแทน ให้ประกอบด้วยเงินที่นายจ้างจ่ายสมทบ เงินอุดหนุนจากรัฐบาล เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้ทูลให้ และเงินรายได้อื่น ๆ เงินดังกล่าว ให้เป็นกรรมสิทธิ์ของกรมแรงงานและไม่ต้องนำส่งกระทรวงการคลัง

ให้มีสำนักงานกองทุนเงินทดแทนในกรมแรงงาน เพื่อดำเนินการเกี่ยวกับกองทุนเงินทดแทน และให้มีคณะกรรมการเรียกว่า คณะกรรมการกองทุนเงินทดแทน ประกอบด้วยอธิบดีกรมแรงงานเป็นประธาน และกรรมการอื่นซึ่งรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงมหาดไทยแต่งตั้ง มีจำนวนไม่น้อยกว่าสี่คนแต่ไม่เกินแปดคน ซึ่งต้องมีผู้แทนฝ่ายนายจ้างและฝ่ายลูกจ้างอยู่ด้วย ทั้งนี้ เพื่อให้คำปรึกษาแก่กระทรวงมหาดไทย ถึงประเภทของกิจการที่ควรให้นายจ้างจ่ายเงินสมทบกองทุนเงินทดแทนและอัตราที่จะต้องจ่าย

ให้กระทรวงมหาดไทยมีอำนาจกำหนดอัตราเงินสมทบไม่เกินร้อยละสิบของค่าจ้างที่นายจ้างจ่ายแต่ละปี อัตราเงินฝากไม่เกินร้อยละสิบห้าของเงินสมทบแต่ละปี ตลอดจนวิธีการเรียกเก็บเงินดังกล่าวจากนายจ้างและกำหนดการสิ้นสุดของกรรมการกองทุนเงินทดแทน ระเบียบวิธีการอันจำเป็น เพื่อให้สำนักงานกองทุนเงินทดแทนดำเนินการตามวัตถุประสงค์ รวมถึงการอุทธรณ์คำสั่งหรือคำวินิจฉัยของสำนักงานกองทุนเงินทดแทน

ข้อ ๔ (ยกเลิกแล้ว)

ข้อ ๕ ให้กระทรวงมหาดไทยแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อปฏิบัติตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้

ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดังกล่าว มีอำนาจเข้าไปในสถานที่ทำงาน เพื่อตรวจตราสอบถามข้อเท็จจริง และมีอำนาจเรียกบุคคลที่เกี่ยวข้องมาชี้แจง รวมทั้งให้ส่งหลักฐานหรือเอกสารต่างๆ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ ถ้าผู้ใดขัดขืนให้ถือว่าเป็นความผิดฐานขัดขวางเจ้าพนักงาน หรือฐานขัดคำสั่งเจ้าพนักงานแล้วแต่กรณี

ข้อ ๖ ให้กระทรวงมหาดไทยมีอำนาจสั่งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งมีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางนิติศาสตร์ มีอำนาจกระทำการเป็นทนายความดำเนินคดีให้ลูกจ้าง ซึ่งมีข้อพิพาทแรงงานกับนายจ้างในกรณีที่ถูกจ้างยากจนและคดีมุล เมื่อกระทรวงมหาดไทยแจ้งให้ศาลทราบแล้ว ก็ให้มีอำนาจดำเนินคดีได้ตลอดถึงศาลอุทธรณ์และศาลฎีกา

ข้อ ๗ ในกรณีที่นายจ้างเบียดผู้รับเหมาช่วง ให้ผู้รับเหมาช่วงดิ้นขึ้นไปหากมีตลอดสายจนถึงผู้รับเหมาชั้นต้น ร่วมรับผิดชอบกับผู้รับเหมาช่วงซึ่งนายจ้างในค่าจ้าง ค่าล่วงเวลา และค่าทำงานในวันหยุด ซึ่งต้องจ่ายให้แก่ลูกจ้างด้วย

ตามในวรรคหนึ่ง ให้ใช้บังคับแก่ การจ่ายค่าชดเชยในกรณีเลิกจ้าง การจ่ายเงินทดแทนในกรณีที่ถูกจ้างประสบนันตราย หรือเจ็บป่วย หรือถึงแก่ความตาย เนื่องจากการทำงานและการจ่ายเงินสมทบกองทุนเงินทดแทนด้วย

ข้อ ๘ นายจ้างและลูกจ้างผู้ใด ผิดหรือไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดของกระทรวงมหาดไทย ซึ่งออกตามความในข้อ ๒ ต้องระวางโทษ ต้องจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ข้อ ๙ ผู้ใดไม่จ่ายเงินสมทบกองทุนเงินทดแทนภายในกำหนดเวลาหรือจ่ายไม่ครบ ต้องจ่ายเงินเพิ่มคิดเป็นรายเดือนทุกเดือนในอัตราร้อยละห้าของเงินสมทบที่ค้างจ่าย

ข้อ ๑๐ ให้อธิบดีกรมแรงงานมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้ยึดอายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้ไม่จ่ายเงินสมทบหรือเงินเพิ่ม

วิธียึด อายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินดังกล่าวในวรรคแรก ให้ปฏิบัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งโดยอนุโลม

เงินที่ได้จากการขายทอดตลาดดังกล่าวแล้ว ให้หักไว้เป็นค่าใช้จ่ายในการปิด อาชด และขายทอดตลาดและชำระเงินสมทบและเงินเพิ่มที่ค้างจ่าย ถ้ามึงเงินเหลือให้คืนแก่เจ้าของทรัพย์สิน

ข้อ ๑๑ (ยกเลิกแล้ว)

ข้อ ๑๒ เมื่อมีการกระทำความผิดตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ให้คณะกรรมการซึ่งประกอบด้วยอธิบดีกรมแรงงาน อธิบดีกรมตำรวจหรือผู้แทน และอธิบดีกรมอัยการหรือผู้แทน มีอำนาจทำการเปรียบเทียบได้

ข้อ ๑๓ คำร้อง ขอรื้อกร้าง ข้อพิพาทแรงงานหรือคดีซึ่งยังไม่ถึงที่สุด ก่อนวันใช้บังคับประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ ให้บังคับตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๕ ลงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๐๑ หรือพระราชบัญญัติกำหนดวิธีระงับข้อพิพาทแรงงาน พ.ศ. ๒๕๐๘ จนกว่าคำร้อง ขอรื้อกร้าง ข้อพิพาทแรงงาน หรือคดีนั้นๆ จะถึงที่สุด

ผู้ใดมีสิทธิได้รับเงินทดแทน ค่าจ้าง หรือเงินอื่นจากนายจ้าง ตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๐๑ ให้คงได้รับต่อไป

ข้อ ๑๔ ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ จะไม่ใช้บังคับทั้งหมดหรือบางส่วน แก่ส่วนราชการหรือกิจการใด ให้เป็นไปตามที่กระทรวงมหาดไทยประกาศกำหนด

ข้อ ๑๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการ ตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้

ข้อ ๑๖ ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสามสิบวัน นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๖ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๑๖

จอมพล ถ. พิบูลสงคราม

หัวหน้าคณะปฏิวัติ

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ เล่มที่ ๘๕ ตอนที่ ๔๑ วันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๑๕)

ประกาศกระทรวงมหาดไทย

เรื่อง โรคซึ่งเกิดขึ้นเนื่องเกี่ยวกับการทำงาน

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๒ (๖) แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๐๓ กระทรวงมหาดไทยจึงออกประกาศกำหนดโรคต่อไปนี้เป็นโรคซึ่งเกิดขึ้นตามลักษณะหรือสภาพของงานหรือโรคซึ่งเกิดขึ้นจากการทำงาน คือ

๑. โรคเกิดจากสารหนูหรือสารประกอบเป็นพิษของสารหนู
๒. โรคเกิดจากตะกั่ว หรือสารประกอบเป็นพิษของตะกั่ว
๓. โรคเกิดจากแมงกานีส หรือสารประกอบเป็นพิษของแมงกานีส
๔. โรคเกิดจากฟอสฟอรัส หรือสารประกอบเป็นพิษของฟอสฟอรัส
๕. โรคเกิดจากฮาโลเจนที่เป็นพิษ ซึ่งเป็นอนุพันธ์ของไฮโดรเจน กลุ่มน้ำมัน
๖. โรคเกิดจากเบนซีน (Benzene) หรือสารคล้ายคลึงที่เป็นพิษ
๗. โรคเกิดจากอนุพันธ์ไนโตร และอนุพันธ์อิมิโนซึ่งเป็นพิษของเบนซีน และสารคล้ายคลึง
๘. โรคเกิดจากปรอท หรือสารประกอบเป็นพิษของปรอท
๙. โรคเกิดจากโครเมียม หรือสารประกอบเป็นพิษของโครเมียม
๑๐. โรคเกิดจากคาร์บอนไดซัลไฟด์
๑๑. โรคแอนแทรกซ์
๑๒. โรคแอสเมสโตซิส
๑๓. โรคนิวโมโคนิโอซิส
๑๔. โรคบิสซิโนซิส
๑๕. โรคเกิดจากแบรวิลเลียม หรือสารประกอบเป็นพิษของแบรวิลเลียม
๑๖. โรคเกิดจากกัมมันตรังสี

๑๗. โรคเกิดจากอัลกอซอส์กลั่นจากไม้
๑๘. โรคเกิดจากคาร์บอนเตตราคลอไรด์ หรือสารประกอบเป็นพิษของคาร์บอนเตตราคลอไรด์
๑๙. โรคเกิดจากสารเคมีอื่น หรือสารประกอบเป็นพิษของสารเคมีอื่น
๒๐. โรคผิวหนังเกิดจากการสัมผัสสารเนื่องจากการทำงาน
๒๑. โรคหรือการเจ็บป่วยอันเป็นผลจากความร้อน ความเย็น เสียง แสง ความสั่นสะเทือน ความเปลี่ยนแปลงของความกดดันของอากาศเนื่องจากการทำงาน
๒๒. โรคหรือการเจ็บป่วยอย่างอื่นซึ่งเป็นผลเนื่องจากการทำงาน
ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๖ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๑๕

พ่วง สุวรรณรัฐ

(นายพ่วง สุวรรณรัฐ)

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

อนุสัญญาว่าด้วยผลประโยชน์ที่จะช่วยเหลือผู้ที่ได้รับอันตรายจากการทำงาน ๑๙๖๔

ตาราง ๑ บัญชีรายชื่อโรคที่เกิดเนื่องจากการทำงาน (แก้ไข ๑๙๘๐)

โรคที่เกิดเนื่องจากการทำงาน	การทำงานที่ต้องสัมผัสสิ่งที่เป็นภัย
๑. โรคปอดแข็งซึ่งเป็นสาเหตุจากฝุ่นแร่ (ซิลิโคซิส, แอนทราโคซิลิโคซิส แอสเบสโตซิส) และซิลิโคทุเบอคิวโลซิส กำหนดว่าซิลิโคซิส เป็นองค์ประกอบที่สำคัญ ที่เป็นสาเหตุทำให้เกิดการทุพพลภาพหรือตาย	งานทุกชนิดซึ่งก่อให้เกิดการสัมผัสหรือเกี่ยวข้องกับภัยอันตราย
๒. โรคที่เกิดกับปอดและหลอดลมอันเป็นสาเหตุเนื่องมาจากฝุ่นของโลหะแข็ง	”
๓. โรคที่เกิดกับปอดและหลอดลมอักเสบเป็นสาเหตุจากฝุ่น ฝ้าย (บิสซิโนซิส) หรือ ปอ บาน หรือ เชื้อไม้	”
๔. โรคหืดที่เกิดจากการทำงาน สาเหตุจากสารที่ทำให้เกิดการแพ้ หรือระคายเคือง ในขบวนการทำงาน	”
๕. ถุงลมปอดอักเสบหรือผลที่เกิดตามมา ซึ่งเกิดจากการแพ้โดยหายใจเอาสารภายนอก เช่น ฝุ่นอินทรีย์ซึ่งกำหนดไว้แล้วในกฎหมาย	”
๖. โรคที่เกิดจากเบอร์ริลเลียมหรือสารประกอบเป็นพิษของเบอร์ริลเลียม	”
๗. โรคที่เกิดจากแคดเมียมหรือสารประกอบเป็นพิษของแคดเมียม	”
๘. โรคที่เกิดจากฟอสฟอรัสหรือสารประกอบเป็นพิษของฟอสฟอรัส	”

โรคที่เกิดเนื่องจากการทำงาน	การทำงานที่ต้องสัมผัสสิ่งที่เป็นภัย
๕. โรคที่เกิดจาก โครเมียม หรือสารประกอบเป็นพิษของโครเมียม	งานทุกชนิดซึ่งก่อให้เกิดการสัมผัสหรือเกี่ยวข้องกับกัมมันตรังสี
๑๐. โรคที่เกิดจากแมงกานีสหรือสารประกอบเป็นพิษของแมงกานีส	”
๑๑. โรคที่เกิดจากสารหนูหรือสารประกอบเป็นพิษของสารหนู	”
๑๒. โรคที่เกิดจากปรอทหรือสารประกอบเป็นพิษของปรอท	”
๑๓. โรคที่เกิดจากตะกั่วหรือสารประกอบเป็นพิษของตะกั่ว	”
๑๔. โรคที่เกิดจากฟลูออรีน หรือสารประกอบเป็นพิษของฟลูออรีน	”
๑๕. โรคที่เกิดจากคาร์บอนไดซัลไฟด์	”
๑๖. โรคที่เกิดจากฮาโลเจนที่เป็นพิษซึ่งเป็นอนุพันธ์ของอลิปาติก หรืออโรแมติก ไฮโดรคาร์บอน	”
๑๗. โรคที่เกิดจากเบนซีนหรือสารคล้ายคลึงที่เป็นพิษ	”
๑๘. โรคที่เกิดจากอนุพันธ์ไนโตรและอนุพันธ์อิมิโนซึ่งเป็นพิษของเบนซีนหรือสารคล้ายคลึง	”
๑๙. โรคที่เกิดจากไนโตรกลีเซอรัล หรือไนโตริกเอซิกเอสเทอร์อื่นๆ	”
๒๐. โรคที่เกิดจากอัลกอฮอล์ โกลกอล และคีโตน	”
๒๑. โรคที่เกิดจากสารที่ทำให้ร่างกายขาดออกซิเจน คาร์บอนมอนนอกไซด์ ไฮโดรเจน ซิยาไนต์ หรืออนุพันธ์ที่เป็นพิษของไฮโดรเจน ซิยาไนต์ ไฮโดรเจนซัลไฟด์	”
๒๒. การสูญเสียการได้ยินของหูที่เกิดจากเสียงดัง	”

โรคที่เกิดเนื่องจากการทำงาน	การทำงานที่ต้องสัมผัสสิ่งที่เป็นภัย
๒๓. โรคที่เกิดจากการสั่นสะเทือนความผิดปกติกับกล้ามเนื้อ เอ็น กระดูก ข้อต่อ ปลายหรือข้อมือ หลอดเลือด ปลายเส้นประสาท	งานทุกชนิดซึ่งก่อให้เกิดการสัมผัสหรือเกี่ยวเนื่องกับภัยอันตราย
๒๔. โรคที่เกิดจากการทำงานในที่ที่มีความกดดัน	"
๒๕. โรคที่เกิดจากสารกัมมันตภาพรังสี	งานทุกชนิดซึ่งก่อให้เกิดการสัมผัสกับสารกัมมันตภาพรังสี
๒๖. โรคผิวหนังที่เกิดจากตัวกระทำทางด้านกายภาพเคมี และชีวภาพ ซึ่งไม่รวมอยู่ในข้อหนึ่งข้อใด	งานทุกชนิดซึ่งก่อให้เกิดการสัมผัสกับหรือเกี่ยวเนื่องกับภัยอันตราย
๒๗. มะเร็งของเซลล์บุผิว ชนิดซึ่งเป็นสาเหตุจากพวกน้ำมันดิน (Tar pitch bitumen) น้ำมันจากแร่ ถ่านหิน หรือ หรือส่วนประกอบที่ผลิตหรือของเหลือจากสารเหล่านี้	"
๒๘. มะเร็งปอดหรือมะเร็งเยื่อหุ้มปอดซึ่งเป็นสาเหตุจากแอสเบสตอด	"
๒๙. การติดเชื้อหรือโรคจากพาราไซต์ซึ่งติดต่อจากการทำงาน	(ก) งานเกี่ยวกับด้านสุขภาพ หรือ ห้องทดลอง (ข) งานสัตวแพทย์ (ค) งานที่ต้องจับต้องสัตว์ ซากสัตว์ ส่วนของซากสัตว์หรือสินค้าซึ่งอาจเบอนเปราะ สกปรกจากสัตว์หรือซากสัตว์ (ง) งานอื่น ๆ ซึ่งอาจจะเป็นพาหะของพิษภัยต่าง ๆ

ประกาศกระทรวงมหาดไทย

เรื่อง ความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับเครื่องจักร

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๒ (๗) แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๐๓ ลงวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๑๕ กระทรวงมหาดไทยจึงกำหนดสวัสดิการเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยสำหรับลูกจ้าง ไว้ดังต่อไปนี้

ความทั่วไป

ข้อ ๑. ในประกาศนี้

“เครื่องจักร” หมายความว่า สิ่งที่ประกอบด้วยชิ้นส่วนหลายชิ้น สำหรับให้ก่อกำเนิดพลังงานเปลี่ยนหรือแปลงสภาพพลังงาน หรือส่งพลังงาน ทั้งนี้ ด้วยกำลังน้ำ ไอน้ำ เชื้อเพลิง ลม แก๊ส ไฟฟ้า หรือพลังงานอื่น อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างรวมกัน และหมายความรวมถึง เครื่องอุปกรณ์ ไฟลวด บุลเล สายพาน เพลา เกียร์ หรือสิ่งอื่นที่ทำงานสัมพันธ์กันและรวมถึงเครื่องมือกลด้วย

“หม้อไอน้ำ” หมายความว่า ภาชนะปิดซึ่งสร้างขึ้นเพื่อผลิตไอน้ำ ซึ่งมีความสูงกว่าความดันของบรรยากาศปกติ

“นายจ้าง” หมายความว่า ผู้ซึ่งตกลงรับลูกจ้างเข้าทำงาน โดยจ่ายค่าจ้างให้ และหมายความรวมถึงผู้ซึ่งได้รับมอบหมายให้ทำงานแทนนายจ้าง ในกรณีที่นายจ้างเป็นนิติบุคคล หมายความว่าผู้มีอำนาจกระทำแทนนิติบุคคลนั้น และหมายความรวมถึงผู้ซึ่งได้รับมอบหมายให้ทำงานแทนผู้ที่มิอำนาจกระทำแทนนิติบุคคล

“ลูกจ้าง” หมายความว่า ผู้ซึ่งตกลงทำงานให้แก่ นายจ้างเพื่อรับค่าจ้าง ไม่ว่าจะเป็นผู้รับค่าจ้างด้วยตนเองหรือไม่ก็ตาม และหมายความรวมถึงลูกจ้างประจำและลูกจ้างชั่วคราว แต่ไม่รวมถึงลูกจ้างซึ่งทำงานเกี่ยวกับงานบ้าน

“ลูกจ้างประจำ” หมายความว่า ลูกจ้างซึ่งนายจ้างตกลงจ้างไว้เป็นการประจำ

“ลูกจ้างชั่วคราว” หมายความว่า ลูกจ้างซึ่งนายจ้างตกลงจ้างไว้ไม่เป็นประจำ เพื่อทำงานอันมีลักษณะเป็นครั้งคราว เป็นถาวร หรือเป็นไปตามฤดูกาล

หมวด ๑

การใช้เครื่องจักรทั่วไป

ข้อ ๒. ให้นายจ้างจัดให้ลูกจ้างซึ่งทำงานเกี่ยวกับเครื่องจักร สวมใส่ หมวก ถุงมือ แวนตา หน้ากาก เครื่องป้องกันเสียง รองเท้าพื้นยางหุ้มส้น หรือเครื่องป้องกันอันตรายส่วนบุคคลอื่น ๆ ตามสภาพและลักษณะของงาน และให้ถือเป็นระเบียบปฏิบัติงานของสถานประกอบการตลอดเวลาที่ลูกจ้างปฏิบัติงานนั้น

ข้อ ๓. ให้นายจ้างดูแลลูกจ้างสวมใส่เครื่องนุ่งห่มให้เรียบร้อย รัดกุม ไม่ขาดรุ่งริ่ง ในกรณีทำงานเกี่ยวกับการใช้ไฟฟ้า จะต้องให้ลูกจ้างสวมเครื่องนุ่งห่มที่ไม่เบียดกัน

ข้อ ๔. ให้นายจ้างดูแลมิให้ลูกจ้างซึ่งมีผมยาวเกินสมควร และมีได้รบหรือทำอย่างหนึ่งอย่างใดให้อยู่ในลักษณะที่ปลอดภัย หรือสวมใส่เครื่องประดับอันที่อาจเกี่ยวโยงกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้ เขาทำงานเกี่ยวกับเครื่องจักร

ข้อ ๕. ให้นายจ้างจัดให้มืออุปกรณ์เพื่อป้องกันอันตรายจากเครื่องจักร ดังต่อไปนี้

(๑) เครื่องจักรที่ใช้พลังงานไฟฟ้าต้องมีสายดิน เพื่อป้องกันกระแสไฟฟ้ารั่วตามมาตรฐานเพื่อความปลอดภัยทางไฟฟ้า ของสำนักงานพลังงานแห่งชาติทุกเครื่อง

(๒) เครื่องจักรที่ใช้พลังงานไฟฟ้า ต้องมีสายไฟฟ้าเข้าเครื่องจักรโดยฝังดินหรือเดินลงมาจากที่สูง ทั้งนี้ ให้ใช้ท่อร้อยสายไฟฟ้าให้เรียบร้อย เว้นแต่ใช้สายไฟฟ้าชนิดที่ม้วนหุ้มเป็นพิเศษ

(๓) เครื่องจักรสำหรับป้อนวัตถุดิบซึ่งใช้น้ำหนักเหวี่ยงให้ติดตั้งตัวน้ำหนักเหวี่ยงไว้สูงกว่าศีรษะผู้ปฏิบัติงานพอสมควรเพื่อไม่ให้เกิดอันตรายแก่ผู้ปฏิบัติงานหรือให้จัดทำเครื่องป้องกันอย่างหนึ่งอย่างใดให้มีความปลอดภัยต่อลูกจ้าง และจะต้องไม่มีสายไฟฟ้าอยู่ในรัศมีของน้ำหนักเหวี่ยง

(๔) เครื่องจักรสำหรับป้อนวัตถุดิบโดยใช้เท้าเหยียบ ต้องมีที่พักเท้าและมีที่ครอบป้องกันมิให้เหยียบโดยไม่ตั้งใจ

(๕) เครื่องจักรสำหรับป้อนวัตถุดิบใช้มือป้อน ต้องมีเครื่องป้องกันมิให้พ้นจากแม่พิมพ์ หรือจัดหาเครื่องป้อนวัตถุแทนมือ

(๖) เครื่องจักรที่ใช้พลังงานไฟฟ้า ป้อน หรือตัดวัตถุที่ใช้มือป้อน ต้องมีสวิตช์สองแห่งห่างกันเพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานต้องเปิดสวิตช์พร้อมกันทั้งสองมือ

(๗) เครื่องจักรชนิดอัตโนมัติ ต้องมีสี่เครื่องหมายปิด เปิด ที่สวิตช์อัตโนมัติตามหลักสากล และมีเครื่องป้องกันมิให้ส่งหนังสือเครื่องกระทบสวิตช์ เป็นเหตุให้เครื่องจักรทำงานโดยมิได้ตั้งใจ

(๘) เครื่องจักรที่มีการถ่ายทอดพลังงานโดยใช้เพลลา สายพาน पुलเล่ ไฟลวด ต้องมีตะแกรงเหล็กเหนียวครอบส่วนที่หมุนได้และส่วนส่งถ่ายกำลังให้มิดชิด ถ้าส่วนที่หมุนได้หรือส่วนส่งถ่ายกำลังสูงกว่าสองเมตร ต้องมีตะแกรงหรือรั้วเหล็กเหนียวสูงไม่ต่ำกว่าสองเมตร กั้นล้อมให้มิดชิด

สำหรับสายพานแขวนลอยที่มีความเร็วไม่น้อยกว่าห้าร้อย ไม่น้อยกว่าห้าร้อย สี่สิบเมตร ต่อนาที หรือสายพานที่มีช่วงยาวเกินกว่าสามเมตร หรือสายพานที่กว้างกว่าสี่สิบเซนติเมตร หรือสายพานโซ่ต้องมีที่ครอบรองรับซึ่งเปิดซ่อมแซมได้

(๙) ใบบนของเดือที่ใช้กับเครื่องจักร ซึ่งอาจเป็นอันตรายต่อผู้ปฏิบัติงานได้ ต้องมีที่ครอบใบบนส่วนที่สูงเกินกว่าพื้นโต๊ะ หรือแทน

(๑๐) เครื่องจักรที่ใช้เป็นเครื่องลับ ฝน หรือแต่งผิวโลหะ ต้องมีเครื่องปิดบังประกายไฟ หรือเศษวัตถุในขณะใช้งาน

ข้อ ๖. ก่อนการติดตั้งหรือซ่อมเครื่องจักรหรือเครื่องป้องกันอันตรายของเครื่องจักร ให้นำช่างทำป้ายปิดประกาศไว้ ณ บริเวณติดตั้ง หรือซ่อมแซม และให้แขวนป้ายห้ามเปิดสวิตช์ไว้ที่สวิตช์ด้วย

ข้อ ๗. ให้นำช่างดูแลให้ลูกจ้างทำงานเกี่ยวกับเครื่องมือกล (Mechanical Equipment) ดังต่อไปนี้

(๑) ทุกวันก่อนนำเครื่องมอกกลอกใช้ ต้องตรวจดูให้แน่ใจว่าเครื่องมอกกลนั้นอยู่ในสภาพใช้การได้ดีและปลอดภัย

(๒) เครื่องมอกกลที่ใช้ขับเคลื่อนได้ จะต้องมสภาพที่ผู้ใช้งานสามารถมองเห็นข้างหลังได้ เว้นแต่จะมีสัญญาณเสียงเตือนหรือมีผู้บอกสัญญาณเมื่อตอยหลัง

(๓) ไม่นำรถยก รถบินจัน หรือเครื่องมือสำหรับยกอื่น ๆ ไปใช้ปฏิบัติงานใกล้สายหรืออุปกรณ์ไฟฟ้าที่มีกระแสไฟฟ้าใกล้กว่าระยะห่างที่ปลอดภัย ตามที่กำหนดไว้ในหมวดไฟฟ้า เว้นแต่

ก. จะมีแผงฉนวนกั้นระหว่างส่วนที่มีกระแสไฟฟ้ากับเครื่องมือกลนั้น

ข. เครื่องมอกกลนั้นได้ต่อสายดินไว้เรียบร้อยแล้ว

ค. มีฉนวนหุ้มอย่างดี หรือ

ง. ใช้มาตรการความปลอดภัยในการใช้เครื่องมือกลนั้น เช่นเดียวกับว่ามีกระแสไฟฟ้าอยู่

ข้อ ๘. ห้ามมิให้นายจ้างใช้หรือยอมให้ลูกจ้างใช้เครื่องมือกลทำงาน เกินกว่าปกติที่ผู้ผลิตกำหนดไว้สำหรับเครื่องมือกลนั้น

ข้อ ๙. ให้นายจ้างจัดให้มีทางเดินเข้าออกจากที่สำหรับปฏิบัติงานเกี่ยวกับเครื่องจักร มีความกว้างไม่น้อยกว่าแปดสิบเซนติเมตร

ข้อ ๑๐. ให้นายจ้างจัดทำรั้ว กอกรัน หรือเส้นแสดงเขตอันตราย ณ ที่ตั้งของเครื่องจักร หรือเขตที่เครื่องจักรทำงานที่อาจเป็นอันตราย ให้ชัดเจนทุกแห่ง

หมวด ๒

ความปลอดภัยเกี่ยวกับหม้อไอน้ำ

ข้อ ๑๑. ให้นายจ้างที่ใช้หม้อไอน้ำปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

(๑) หม้อไอน้ำที่ใช้ต้องมีคุณภาพแข็งแรง สามารถทนความดันไอน้ำ (Safety Factor) ได้สูงไม่น้อยกว่าสี่เท่าของความดันที่ใช้งานปกติ

(๒) รอบหม้อไอน้ำ ต้องมีฉนวนหุ้มกันการกระจายความร้อนตามผิวโดยรอบ

(๓) ฐานรากที่ตั้งของหม้อไอน้ำและปล่องควัน ต้องจัดทำให้มั่นคงแข็งแรง โดยวิศวกรโยธา ซึ่ง ก.ว. รับรองเป็นผู้กำหนด และติดตั้งสายล่อฟ้าที่บนปล่องควันด้วย ทั้งนี้ไม่รวมถึงหม้อไอน้ำและปล่องควันที่ใช้กับยานพาหนะ

(๔) หม้อไอน้ำ ต้องจัดให้มีล้นปลอดภัย (Safety Valve) ที่ปรับความดันไอน้ำให้ถูกต้องไม่น้อยกว่าหนึ่งชุด และต้องมีล้นปิดเบด (Stop Valve) คันระหว่างหม้อไอน้ำกับล้นปลอดภัย

(๕) ต้องติดตั้งเครื่องวัดความดันไอน้ำที่ผลิตได้ ซึ่งมีเครื่องหมายแสดงระดับความดันอันตรายไว้ให้เห็นได้ชัด

(๖) ต้องติดตั้งเครื่องวัดระดับน้ำชนิดเป็นหลอดแก้วไว้ให้เห็นได้ชัด และต้องมีเครื่องป้องกันหลอดแก้วไว้ด้วย

(๗) ต้องติดตั้งสัญญาณปล่องเสียงแจ้งอันตราย ในเมื่ออุปกรณ์หรือหม้อไอน้ำขัดข้องอันอาจเป็นเหตุให้เกิดอันตรายได้

(๘) แผงควบคุมอัตโนมัติและเครื่องวัดต่าง ๆ ของหม้อไอน้ำ ต้องติดตั้งไว้ ณ ที่ซึ่งผู้ควบคุมสามารถมองเห็นเปลวไฟ ระดับน้ำ และสัญญาณต่าง ๆ ได้ง่าย

(๙) ต้องจัดทำท่อร้อยสายไฟฟ้าที่ต่อไปยังเครื่องควบคุมการทำงาน

(๑๐) ภาชนะที่บรรจุแก๊สสำหรับใช้ในการติดไฟครั้งแรก ต้องเก็บไว้ในที่ปลอดภัยจากประกายไฟ และล้นปิดเบดต้องไม่รั่วซึม

(๑๑) ถังน้ำมันเชื้อเพลิงต้องติดตั้งไว้ ณ สถานที่ปลอดภัยจากการลุกไหม้และท่อน้ำมันเชื้อเพลิงต้องไม่รั่ว หรือซึม การวางท่อน้ำมันเชื้อเพลิงต้องวางไว้ในที่ปลอดภัยและไม่เกิดขวาง

ในกรณีที่ใช้ไมฟัน ขี้เลื่อย หรือวัสดุอื่นที่เป็นเชื้อเพลิง ต้องจัดทำที่เก็บหรือรองรับถังให้ปลอดภัย

(๑๒) ต้องทำฉนวนสีแดงห่อหุ้มท่อจ่ายไอน้ำโดยตลอด

(๑๓) ต้องทำการตรวจสอบหม้อไอน้ำทุกส่วน ไม่น้อยกว่าปีละหนึ่งครั้ง และได้รับการรับรองผลการตรวจจากวิศวกรเครื่องกลซึ่ง ก.ว. รับรอง และผลของการตรวจสอบทาง

ไฮโดรสแตติก (Hydrostatic) ของหม้อไอน้ำ ต้องมีค่าไม่น้อยกว่าหนึ่งเท่าครึ่งของความดันสูงสุดที่กำหนดให้ใช้สำหรับหม้อไอน้ำนั้น

(๑๔) ต้องทำความสะอาดบริเวณรอบที่ตั้งหม้อไอน้ำ มิให้หมักหรือน้ำมันหรือสิ่งอื่นที่ติดไฟง่าย

ข้อ ๑๓. ให้นายจ้างจัดทำระเบียบข้อบังคับ เกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติงานที่ปลอดภัยในการตรวจอุปกรณ์หม้อไอน้ำทุกอย่างก่อนลงมือทำงาน และแจ้งให้ผู้ปฏิบัติงานทราบ

ข้อ ๑๓. ผู้ควบคุมหม้อไอน้ำ ต้องเป็นช่างชั้นต้นซึ่งเป็นผู้ที่ได้รับประกาศนียบัตรประโยคอาชีวศึกษาชั้นสูงแผนกเครื่องกล หรือแผนกช่างกลโรงงาน หรือช่างชั้น ๓ ซึ่งได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพจากสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน กรมแรงงานสาขาช่างยนต์ หรือ ช่างกลโรงงาน หรือช่างชำนาญงานที่ผ่านการทดสอบจากสถาบันของทางราชการ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือสถาบันอื่นซึ่งกรมแรงงานรับรองว่าเป็นผู้สามารถควบคุมหม้อไอน้ำได้ หรือช่างชำนาญงานที่ปฏิบัติงานภายใต้การควบคุมของวิศวกร ซึ่ง ก.ว. รับรอง

ข้อ ๑๔. การใช้หม้อไอน้ำที่มีอายุเกิน ๑๐ ปี ต้องลดความดันที่ใช้งานสูงสุดลงจนหม้อไอน้ำนั้นสามารถทนความดันที่ใช้งานได้ (Safety factor) ไม่น้อยกว่า ๖ เท่า

ข้อ ๑๕. หม้อไอน้ำที่มีการเคลื่อนย้ายที่ติดตั้งแล้ว ต้องลดความดันที่ใช้งานสูงสุดลงจนหม้อไอน้ำนั้นสามารถทนความดันที่ใช้งานได้ (Safety factor) ไม่น้อยกว่า $\frac{5}{16}$ เท่า

ข้อ ๑๖. เครื่องมือไฟฟ้าที่มีที่ครอบโลหะอยู่ที่ส่วนใช้สำหรับจับถือ ซึ่งใช้ในการปฏิบัติงานซ่อมและบำรุงรักษาหม้อไอน้ำในที่เปียกชื้นหรือพื้นเป็นโลหะ ต้องต่อสายดินหรือจัดทำด้วยวิธีอื่นใดที่อาจป้องกันอุบัติเหตุเนื่องจากไฟฟ้ารั่วได้

ข้อ ๑๗. ถ้ามีหม้อไอน้ำติดตั้งอยู่ในห้องโดยเฉพาะ ห้องนั้นจะต้องมีทางออกได้ไม่น้อยกว่าสองทางซึ่งอยู่คนละด้าน และถ้าภายในห้องหม้อไอน้ำมีชั้นปฏิบัติงานหลายชั้นจะต้องทำทางออกไว้ทุกชั้นและต้องไม่มีสิ่งกีดขวางทางออกด้วย และเมื่อไฟฟ้าดับให้มีแสงสว่างฉุกเฉินส่องไปยังทางออกและเครื่องวัดต่าง ๆ รวมทั้งแผนควบคุมให้เห็นได้อย่างชัดเจน

ข้อ ๑๘. หม้อไอน้ำที่สูงเกินกว่า ๑๐ ฟุตจากพื้น ต้องทำบันได และทางเดินไว้รอบหม้อไอน้ำ เพื่อให้ผู้ควบคุมหรือซ่อมแซมเดินได้โดยปลอดภัย บันไดและทางเดินนี้ ต้องมีราวจับสำหรับจับ และท่อนต้องมียึดกับปลายเท้า (Toe board)

หมวด ๓

การคุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล

ข้อ ๑๙. ให้นายจ้างจัดให้ลูกจ้างซึ่งทำงานเกี่ยวกับงานเชื่อมแก๊สและงานเชื่อมไฟฟ้า สวมแว่นตาลดแสง หรือกระจับหน้าลดแสง ถุงมือหนัง รองเท้าพื้นยางหุ้มส้น และแผ่นปิดหน้าอกกันประกายไฟตลอดเวลาที่ลูกจ้างทำงาน

ข้อ ๒๐. ให้นายจ้างจัดให้ลูกจ้างซึ่งทำงานเกี่ยวกับงานลับ หรือฝนโลหะด้วยหินเจียรในสวมแว่นตา หรือหน้ากากชนิดใส ถุงมือผ้า และรองเท้าพื้นยางหุ้มส้น ตลอดเวลาที่ลูกจ้างทำงาน

ข้อ ๒๑. ให้นายจ้างจัดให้ลูกจ้างซึ่งทำงานเกี่ยวกับงานกลึงโลหะ กลึงไม้ งานไสโลหะ งานไสไม้ งานตัดโลหะ สวมแว่นตา หรือหน้ากากชนิดใส ถุงมือผ้า รองเท้าพื้นยางหุ้มส้นตลอดเวลาที่ลูกจ้างทำงาน

ข้อ ๒๒. ให้นายจ้างจัดให้ลูกจ้างซึ่งทำงานเกี่ยวกับงานปั๊มโลหะ สวมแว่นตาชนิดใส ถุงมือผ้า และรองเท้าพื้นยางหุ้มส้น ตลอดเวลาที่ลูกจ้างทำงาน

ข้อ ๒๓. ให้นายจ้างจัดให้ลูกจ้างซึ่งทำงานเกี่ยวกับงานชุบโลหะ สวมถุงมือยาง และรองเท้าพื้นยางหุ้มส้น ตลอดเวลาที่ลูกจ้างทำงาน

ข้อ ๒๔. ให้นายจ้างจัดให้ลูกจ้างซึ่งทำงานเกี่ยวกับงานพ่นสี สวมถุงมือผ้า และรองเท้าพื้นยางหุ้มส้น ตลอดเวลาที่ลูกจ้างทำงาน

ข้อ ๒๕. ให้นายจ้างจัดให้ลูกจ้างซึ่งทำงาน เกี่ยวกับงานยก ขนย้าย คัดตัง สวมรองเท้าหัวโลหะ ถุงมือหนัง และหมวกแข็ง ตลอดเวลาที่ลูกจ้างทำงาน

ข้อ ๒๖. ให้นายจ้างจัดให้ลูกจ้างซึ่งทำงานควบคุมเครื่องขุด เครื่องจักร หรือเครื่องมือกล สวมหมวกแข็ง รองเท้าพื้นยางหุ้มส้น ตลอดเวลาที่ลูกจ้างทำงาน

ข้อ ๒๗. งานใดที่มีลักษณะไม่เหมาะสมแก่การที่จะให้ลูกจ้างใช้อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลในการทำงาน ตามที่ระบุไว้ในหมวดนี้ นายจ้างอาจผ่อนผันให้ลูกจ้างระงับการใช้อุปกรณ์นั้น เฉพาะการปฏิบัติงานในลักษณะเช่นว่านั้นเป็นการชั่วคราวได้

หมวด ๔

กำหนดมาตรฐานเกี่ยวกับอุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล

ข้อ ๒๘. อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล ตามที่กล่าวในหมวด ๔ จะต้องมีความสมบัติได้มาตรฐานขั้นต่ำ ดังต่อไปนี้

(๑) หมวกแข็งจะต้องมีน้ำหนักไม่เกินสี่ร้อยยี่สิบกรัม ต้องทำด้วยวัสดุที่ไม่ใช่โลหะ และต้องมีความต้านทานสามารถทนแรงกระแทกได้ไม่น้อยกว่าสามร้อยแปดสิบห้ากิโลกรัม ภายในหมวกจะต้องมีรองหมวกทำด้วยหนัง พลาสติก ผ้า หรือวัสดุอื่นที่คล้ายกัน และอยู่ห่างผนังหมวกไม่น้อยกว่าหนึ่งเซนติเมตร ซึ่งสามารถปรับระยะได้ตามขนาดศีรษะของผู้ใช้ เพื่อป้องกันศีรษะกระทบกับผนังหมวก

(๒) ที่สวมรัดผมหรือตาข่ายคลุมผม ต้องทำด้วยพลาสติก ผ้า หรือวัสดุอื่นที่คล้ายกัน เมื่อใช้สวมหรือคลุมผมแล้วสิ้นเสมอคอ

(๓) แว่นตาหรือหน้ากากชนิดใส ต้องมีตัวแว่น หรือหน้ากากทำด้วยพลาสติกใส มองเห็นได้ชัด สามารถป้องกันแรงกระแทกได้ กรอบของแว่นตาต้องมีน้ำหนักเบา

(๔) แว่นตาลดแสง ตัวแว่นต้องทำด้วยกระจกสี ซึ่งสามารถลดความจ้าของแสงลงให้อยู่ในระดับที่ไม่เป็นอันตรายต่อสายตา กรอบของแว่นตาต้องมีน้ำหนักเบา และมีกระบังแสงซึ่งมีลักษณะอ่อน

(๕) กระบังหน้า ตัวกระบังต้องทำด้วยกระจกสีซึ่งสามารถลดความจ้าของแสงลงให้อยู่ในระดับที่ไม่เป็นอันตรายต่อสายตา ตัวกรอบต้องมีน้ำหนักเบา และต้องไม่ติดไฟง่าย

(๖) ปลั๊กอุดเสียง (Ear plugs) ต้องทำด้วยพลาสติก หรือยาง หรือวัสดุอื่นที่ใช้ใส่ช่องหูทั้งสองข้าง ต้องสามารถลดระดับเสียงลงได้ ไม่น้อยกว่า ๑๕ เดซิเบล

(๗) กรอบหูลดเสียง (Ear muffs) ต้องทำด้วยพลาสติก หรือยาง หรือวัสดุอื่นที่ใช้ครอบหูทั้งสองข้าง ต้องสามารถลดระดับเสียงลงได้ไม่น้อยกว่า ๒๕ เดซิเบล

(๘) ถู่มือหนัง ต้องมีความยาวหุ้มถึงข้อมือ มีลักษณะใช้สวมกับนิ้วมือได้ทุกนิ้ว

(๙) ถู่มือผ้า หรือวัสดุอื่น ที่มีใยโลหะปน ต้องมีความยาวหุ้มถึงข้อมือ มีลักษณะใช้สวมกับนิ้วมือได้ทุกนิ้ว

(๑๐) รองเท้าหนังหัวโลหะ ปลายรองเท้าจะต้องมีโลหะแข็งหุ้ม สามารถทนแรงกดได้ไม่น้อยกว่าสี่ร้อยสี่สิบหกกิโลกรัม

ข้อ ๒๙. ประกาศกระทรวงมหาดไทยฉบับนี้ ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๑๕

ชูสง่า ฤทธิประศาสน์

(นายชูสง่า ฤทธิประศาสน์)

รัฐมนตรีช่วยว่าการ ฯ ปฏิบัติราชการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

ประกาศกระทรวงมหาดไทย
เรื่อง ความปลอดภัยในการทำงาน
เกี่ยวกับภาวะแวดล้อม

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๒ (๑) แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๐๓ ลงวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๑๕ กระทรวงมหาดไทยจึงกำหนดสวัสดิการเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยสำหรับลูกจ้างไว้ ดังต่อไปนี้

ความทั่วไป

ข้อ ๑. ในประกาศนี้

“สภาพความร้อน” หมายความว่า อุณหภูมิที่เป็นอยู่รอบตัวลูกจ้างในขณะที่ทำงานปกติ

“นายจ้าง” หมายความว่า ผู้ซึ่งตกลงรับลูกจ้างเข้าทำงานโดยจ่ายค่าจ้างให้ และหมายความรวมถึงผู้ซึ่งได้รับมอบหมายให้ทำงานแทนนายจ้าง ในกรณีที่นายจ้างเป็นนิติบุคคล หมายความว่าผู้ซึ่งอำนาจกระทำการแทนนิติบุคคลนั้น และหมายความรวมถึงผู้ซึ่งได้รับมอบหมายให้ทำงานแทนผู้ซึ่งอำนาจกระทำการแทนนิติบุคคล

“ลูกจ้าง” หมายความว่า ผู้ซึ่งตกลงทำงานให้แก่ นายจ้างเพื่อรับค่าจ้าง ไม่ว่าจะเป็นผู้รับ รวมถึงลูกจ้างซึ่งทำงานเกี่ยวกับงานบ้าน

“ลูกจ้างประจำ” หมายความว่า ลูกจ้างซึ่งนายจ้างตกลงจ้างไว้เป็นประจำ

“ลูกจ้างชั่วคราว” หมายความว่า ลูกจ้างซึ่งนายจ้างตกลงจ้างไว้ ไม่เป็นการประจำ เพื่อทำงานอันมีลักษณะเป็นครั้งคราว เป็นการจร หรือเป็นไปตามฤดูกาล

หมวด ๑

ความร้อน

ข้อ ๒. ภายในสถานที่ประกอบการที่มีลูกจ้างทำงานอยู่ จะมีสภาพความร้อนที่ทำให้ อุณหภูมิของร่างกายของลูกจ้างสูงเกินกว่า ๓๘ องศาเซลเซียสมิได้

ข้อ ๓. ในกรณีที่ภายในสถานที่ประกอบการมีสภาพความร้อน ที่ทำให้อุณหภูมิของร่างกายของลูกจ้างสูงกว่า ๓๘ องศาเซลเซียส ให้นายจ้างดำเนินการแก้ไขหรือปรับปรุง เพื่อลดสภาพความร้อนนั้น หากแก้ไขหรือปรับปรุงไม่ได้ นายจ้างจะต้องจัดให้ลูกจ้างมีเครื่องป้องกันความร้อน มิให้อุณหภูมิของร่างกายสูงกว่า ๓๘ องศาเซลเซียส

ข้อ ๔. ในกรณีที่อุณหภูมิของร่างกายลูกจ้างสูงกว่า ๓๘ องศาเซลเซียส นายจ้างจะต้องให้ลูกจ้างหยุดพักชั่วคราวจนกว่าอุณหภูมิของร่างกายลูกจ้างจะอยู่ในสภาพปกติ

ข้อ ๕. ในที่ที่เป็นแหล่งกำเนิดความร้อนที่มีสภาพความร้อนสูง ถึงขนาดเป็นอันตรายแก่สุขภาพอนามัยของบุคคล ให้นายจ้างปิดประกาศเตือนให้ทราบ

ข้อ ๖. ให้นายจ้างจัดให้ลูกจ้างซึ่งทำงานใกล้แหล่งกำเนิดความร้อน ที่ทำให้อุณหภูมิในบริเวณนั้นสูงกว่า ๔๕ องศาเซลเซียส สวมชุดแต่งกาย รองเท้าและถุงมือสำหรับป้องกันความร้อนตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ในหมวด ๔ ตลอดเวลาที่ลูกจ้างทำงาน

หมวด ๒

แสงสว่าง

ข้อ ๗. ภายในสถานที่ประกอบการที่ให้ลูกจ้างทำงาน ดังต่อไปนี้

(๑) งานที่ไม่ต้องการความละเอียด เช่น การขนย้าย การบรรจุ การบรรจุ การเคลื่อนย้ายวัตถุชนิดหยาบ เป็นต้น ต้องมีความเข้มของแสงสว่างไม่น้อยกว่า ๕๐ ลักซ์

(๒) งานที่ต้องการความละเอียดเล็กน้อย เช่น การผลิตหรือการประกอบชิ้นงานอย่างหยาบ ๆ การสีข้าว การสาวผ้า หรือการปฏิบัติงานขั้นแรกในกระบวนการอุตสาหกรรมต่าง ๆ เป็นต้น ต้องมีความเข้มของแสงสว่างไม่น้อยกว่า ๑๐๐ ลักซ์

ข้อ ๘. ณ ที่ที่ให้ลูกจ้างคนใดคนหนึ่งทำงาน ดังต่อไปนี้

(๑) งานที่ต้องการความละเอียดปานกลาง เช่น การเย็บผ้า การเย็บหนัง การประกอบภาชนะ เป็นต้น ต้องมีความเข้มของแสงสว่างไม่น้อยกว่า ๒๐๐ ลักซ์

(๒) งานที่ต้องการความละเอียดสูงกว่าที่กล่าวใน (๑) แต่ไม่ถึง (๓) เช่น การกลึงหรือแต่งโลหะ การซ่อมแซมเครื่องจักร การตรวจตราและทดสอบผลิตภัณฑ์ การตกแต่งหนังสือตัวและผ้าผ้าย การทอผ้า เป็นต้น ต้องมีความเข้มของแสงสว่างไม่น้อยกว่า ๓๐๐ ลักซ์

(๓) งานที่ต้องการความละเอียดมากเป็นพิเศษ และต้องใช้เวลานาน เช่น งานประกอบเครื่องจักร หรืออุปกรณ์ที่มีขนาดเล็ก นาฬิกา การเจียรไนเพชร พลอย การเย็บผ้าทอสมมติบท เป็นต้น ต้องมีความเข้มของแสงสว่างไม่น้อยกว่า ๑,๐๐๐ ลักซ์

ข้อ ๙. ถนนและทางเดินภายนอกอาคาร ในบริเวณสถานที่ประกอบการ ต้องมีความเข้มของแสงสว่างไม่น้อยกว่า ๒๐ ลักซ์

ข้อ ๑๐. ในโกดังหรือห้องเก็บวัสดุ ทางเดิน เฉลียง และบันได ในบริเวณสถานที่ประกอบการ ต้องมีความเข้มของแสงสว่างไม่น้อยกว่า ๕๐ ลักซ์

ข้อ ๑๑. ให้นายจ้างป้องกันมิให้มีแสงตรงหรือแสงสะท้อนของดวงอาทิตย์ หรือเครื่องกำเนิดแสงที่มีแสงจ้าส่องเข้าตาลูกจ้างในขณะที่ทำงาน ในกรณีที่ไม่สามารถป้องกันได้ให้นายจ้างจัดให้ลูกจ้างซึ่งทำงานในลักษณะเช่นว่านั้น สวมใส่แว่นตาหรือกระบังหน้าลดแสง ตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ในหมวด ๔ ตลอดเวลาที่ทำงาน

ข้อ ๑๒. ให้นายจ้างจัดให้ลูกจ้างซึ่งทำงานในถ้ำ อุโมงค์ หรือในที่ที่มีแสงสว่างไม่เพียงพอ สวมหมวกแข็งที่มีอุปกรณ์ส่องแสงสว่างตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ในหมวด ๔ ตลอดเวลาที่ทำงาน

หมวด ๓

เสียง

ข้อ ๑๓. ภายในสถานที่ประกอบการที่ให้ลูกจ้างคนใดคนหนึ่งทำงาน ดังต่อไปนี้

(๑) ไม่เกินวันละเจ็ดชั่วโมง ต้องมีระดับเสียงที่ลูกจ้างได้รับติดต่อกันไม่เกิน เก้าสิบเอ็ดเดซิเบล (เอ)

(๒) เกินกว่าวันละเจ็ดชั่วโมง แต่ไม่เกินแปดชั่วโมง จะต้องมียกระดับเสียงที่ลูกจ้างได้รับติดต่อกันไม่เกินเก้าสิบเดซิเบล (เอ)

(๓) เกินวันละแปดชั่วโมง จะต้องมียกระดับเสียงที่ลูกจ้างได้รับติดต่อกันไม่เกินแปดสิบเดซิเบล (เอ)

ข้อ ๑๔. นายจ้างจะให้ลูกจ้างทำงานในที่ที่ระดับเสียงเกินกว่าหนึ่งร้อยสี่สิบเดซิเบล (เอ) มิได้

ข้อ ๑๕. ภายในสถานที่ประกอบการที่มีระดับเสียงที่ลูกจ้างได้รับติดต่อกันเกินกว่าที่กำหนดไว้ในข้อ ๑๓ ให้นายจ้างแก้ไขหรือปรับปรุงสิ่งที่ เป็นต้นกำเนิดของเสียงหรือทางผ่านของเสียง มิให้มามีระดับเสียงดังเกินกว่าที่กำหนดไว้ในข้อ ๑๓

ข้อ ๑๖. ในกรณีที่ไม้อาจปรับปรุงหรือแก้ไขตามความในข้อ ๑๕ ได้ ให้นายจ้างจัดให้ลูกจ้างสวมใส่ปลั๊กอุดเสียงหรือครอบหูลดเสียงตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ในหมวด ๔ ตลอดเวลาที่ทำงาน

หมวด ๔

มาตรฐานเกี่ยวกับอุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล

ข้อ ๑๗. หมวกแข็ง จะต้องมึน้ำหนักไม่เกินสี่ร้อยยี่สิบสี่กรัม ทำด้วยวัสดุที่ไม่ใช่โลหะ และมีความต้านทานสามารถทนแรงกระแทกได้ไม่น้อยกว่าสามร้อยแปดสิบห้ากิโลกรัม ภายในหมวกจะต้องมีรองหมวกทำด้วยหนัง พลาสติก ผ้าหรือวัสดุอื่นที่คล้ายกันอยู่ห่างผนังหมวกไม่น้อยกว่าหนึ่งเซนติเมตร ซึ่งสามารถปรับระยะได้ตามขนาดศีรษะของผู้ใช้เพื่อป้องกันศีรษะกระทบกับผนังหมวก

สำหรับหมวกแข็งที่มีอุปกรณ์ส่องแสงสว่าง นอกจากจะต้องเป็นหมวกที่มีมาตรฐานตามวรรคแรกแล้ว จะต้องมึอุปกรณ์ที่ทำให้มีแสงสว่างที่มีความเข้มไม่น้อยกว่า ๒๐ ลักซ์ ส่องไปข้างหน้าติดอยู่ที่หมวกด้วย

ข้อ ๑๘. ปลั๊กอุดเสียง ต้องทำด้วยพลาสติกหรือยาง หรือวัสดุอื่นใช้ใส่ช่องหูสองข้าง ต้องสามารถลดระดับเสียงลงได้ไม่น้อยกว่า ๑๕ เดซิเบล (เอ)

ข้อ ๑๙. ครอบหูลดเสียง ต้องทำด้วยพลาสติกหรือยางหรือวัสดุอื่น ใช้ครอบหูทั้งสองข้าง ต้องสามารถลดระดับเสียงลงได้ไม่น้อยกว่า ๒๕ เดซิเบล (เอ)

ข้อ ๒๐. แว่นตาลดแสง ตัวแว่นต้องทำด้วยกระจกสีซึ่งสามารถลดความจ้าของแสงลงให้อยู่ในระดับที่ไม่เป็นอันตรายต่อสายตา กรอบของแว่นตาต้องมีน้ำหนักเบาและมีกระบังแสงซึ่งมีลักษณะอ่อน

ข้อ ๒๑. กระจกหน้าต่างแสง ตัวกระจกจะต้องทำด้วยกระจกสี ซึ่งสามารถลดความจ้าของแสงให้อยู่ในระดับที่ไม่เป็นอันตรายต่อสายตา ตัวกรอบต้องมีน้ำหนักเบาและต้องไม่ติดไฟง่าย

ข้อ ๒๒. ชุดแต่งกาย รองเท้า และถุงมือ สำหรับป้องกันความร้อนตามข้อ ๖ ต้องทำด้วยวัสดุที่มีน้ำหนักเบา สามารถกันความร้อนจากแหล่งกำเนิดความร้อนได้

หมวด ๕

เบ็ดเตล็ด

ข้อ ๒๓. ข้อกำหนดเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยที่กำหนดไว้ในประกาศนี้ เป็นมาตรฐานขั้นต่ำจะต้องปฏิบัติตามนี้

ข้อ ๒๔. งานใดที่มีลักษณะไม่เหมาะสมแก่การที่จะให้ลูกจ้างใช้อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล ดังที่ระบุไว้ในประกาศนี้ นายจ้างอาจผ่อนผันให้ลูกจ้างระงับการใช้อุปกรณ์นั้น เฉพาะการปฏิบัติงานในลักษณะเช่นว่านั้นเป็นการชั่วคราวได้

ข้อ ๒๕. ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจพบว่า สภาพความร้อน แสงสว่าง หรือเสียงในบริเวณสถานที่ประกอบกรรมได้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในประกาศนี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำ ดักเตือน เป็นหนังสือให้นายจ้างปฏิบัติการให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้

ข้อ ๒๖. ประกาศกระทรวงมหาดไทยฉบับนี้ ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๑๘

คณิ่ง ฤาไชย

(นายคณิ่ง ฤาไชย)

รัฐมนตรีช่วยว่าการ ฯ รักษาราชการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

ประกาศกระทรวงมหาดไทย
เรื่องความปลอดภัยในการทำงาน
เกี่ยวกับภาวะแวดล้อม (สารเคมี)

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๒ (๗) แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๐๓ ลงวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๑๕ กระทรวงมหาดไทยจึงกำหนดสวัสดิการเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยสำหรับลูกจ้างไว้ ดังนี้

ความทั่วไป

ข้อ ๑. ในประกาศนี้

“เส้นใย” หมายความว่า สารที่มีลักษณะเหนียวและยาวคล้ายเส้นด้าย มีต้นกำเนิดจากแร่ พืช สัตว์ หรือใยสังเคราะห์

“ฝุ่น” หมายความว่า อนุภาคของของแข็งที่สามารถฟุ้งกระจาย ปลิว หรือลอยอยู่ในอากาศได้

“ละออง” หมายความว่า อนุภาคของของเหลวที่สามารถลอยอยู่ในอากาศได้

“ฟุ้ง” หมายความว่า อนุภาคของของแข็งที่เกิดขึ้นจากการรวมตัวของไอของสารและสามารถลอยอยู่ในอากาศได้

“แก๊ส” หมายความว่า ของไหลมีปริมาตรหรือรูปทรงไม่แน่นอนที่สามารถฟุ้งกระจายและเปลี่ยนสภาพเป็นของเหลวหรือของแข็งได้ โดยการเพิ่มความดันหรือลดอุณหภูมิ

“ไอเคมี” หมายความว่า ไอที่เกิดขึ้นจากสารเคมีที่เป็นของเหลวหรือของแข็งในสภาวะปกติ

“นายจ้าง” หมายความว่า ผู้ซึ่งตกลงรับลูกจ้างเข้าทำงานโดยจ่ายค่าจ้างให้ และหมายความรวมถึงผู้ซึ่งได้รับมอบหมายให้ทำงานแทนนายจ้าง ในกรณีที่นายจ้างเป็นนิติบุคคล หมายความว่าผู้มีอำนาจกระทำการแทนนิติบุคคลนั้นและหมายความรวมถึงผู้ซึ่งได้รับมอบหมายให้ทำงานแทนผู้มีอำนาจกระทำการแทนนิติบุคคล

“ลูกจ้าง” หมายความว่า ผู้ซึ่งตกลงทำงานให้แก่ นายจ้างเพื่อรับค่าจ้าง ไม่ว่าจะเป็นผู้รับค่าจ้างด้วยตนเองหรือไม่ก็ตาม และหมายความรวมถึงลูกจ้างประจำและลูกจ้างชั่วคราว แต่ไม่รวมถึงลูกจ้างซึ่งทำงานเกี่ยวกับงานบ้าน

“ลูกจ้างประจำ” หมายความว่า ลูกจ้างซึ่งนายจ้างตกลงจ้างไว้เป็นการประจำ

“ลูกจ้างชั่วคราว” หมายความว่า ลูกจ้างซึ่งนายจ้างตกลงจ้างไว้ไม่เป็นการประจำ เพื่อทำงานอันมีลักษณะเป็นครั้งคราว เป็นถาวร หรือเป็นไปตามฤดูกาล

หมวด ๑

สารเคมี

ข้อ ๒. ตลอดระยะเวลาทำงานปกติ ภายในสถานที่ประกอบการที่ให้ลูกจ้างทำงาน จะมีปริมาณความเข้มข้นของสารเคมีในบรรยากาศของการทำงาน โดยเฉลี่ยเกินกว่าที่กำหนดไว้ในตารางหมายเลข ๑ ท้ายประกาศนี้ไม่ได้

ข้อ ๓. ไม่ว่าระยะเวลาใดของการทำงานปกติ ห้ามมิให้นายจ้างให้ลูกจ้างทำงานในที่ที่มีปริมาณความเข้มข้นของสารเคมีในบรรยากาศของการทำงานเกินกว่าที่กำหนดไว้ในตารางหมายเลข ๒ ท้ายประกาศนี้

ข้อ ๔. ห้ามมิให้นายจ้างให้ลูกจ้างทำงานในที่ที่มีปริมาณความเข้มข้นของสารเคมีเกินกว่าที่กำหนดไว้ในตารางหมายเลข ๓ ท้ายประกาศนี้

ข้อ ๕. ห้ามมิให้นายจ้างให้ลูกจ้างทำงานในที่ที่มีปริมาณฝุ่นแร่ในบรรยากาศของการทำงาน ตลอดระยะเวลาการทำงานปกติ โดยเฉลี่ยเกินกว่าที่กำหนดไว้ในตารางหมายเลข ๔ ท้ายประกาศนี้

ข้อ ๖. ภายในสถานที่ประกอบการที่มีการใช้สารเคมีที่กำหนดไว้ในตารางหมายเลข ๑, ๒, ๓ หรือ ๔ ซึ่งสภาของการใช้นั้นอาจเป็นอันตรายต่อผู้ใช้หรือผู้อยู่ใกล้เคียง ให้นายจ้างจัดห้องหรืออาคารสำหรับการใช้สารเคมีไว้โดยเฉพาะ

ข้อ ๗. ในกรณีที่อยู่ในสถานที่ประกอบการที่มีสารเคมีหรือฝุ่นแร่ฟุ้งกระจาย สู้บรรยากาศของการทำงานเกินกว่าที่กำหนดไว้ในตารางหมายเลข ๑, ๒, ๓ หรือ ๔ ให้นายจ้างดำเนิน

การแก้ไขหรือปรับปรุงเพื่อลดความเข้มข้นของสารเคมีหรือปริมาณฝุ่นแร่มิให้เกินกว่าที่กำหนดไว้ในตารางดังกล่าวแล้ว หากแก้ไขหรือปรับปรุงไม่ได้ นายจ้างจะต้องจัดให้ลูกจ้างสวมใส่อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล ตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ในหมวด ๒ ตลอดเวลาที่ลูกจ้างทำงานเกี่ยวกับ สารเคมีที่มีลักษณะ หรือ ปริมาณที่อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพร่างกายของลูกจ้างดังต่อไปนี้

- (๑) ฝุ่น ละออง พุ่ม แก๊ส หรือไอเคมี ต้องสวมใส่ที่กรองอากาศหรือเครื่องช่วยหายใจที่เหมาะสม
- (๒) สารเคมีในรูปของของเหลวที่เป็นพิษต้องสวมใส่ถุงมือยาง รองเท้าพื้นยางหุ้มแข้ง กระบังหน้าชนิดใสและที่กันสารเคมีกระเด็นถูกร่างกาย
- (๓) สารเคมีในรูปของของแข็งที่เป็นพิษ ต้องสวมใส่ถุงมือยาง และรองเท้าน้ำยางหุ้มส้น

หมวด ๒

มาตรฐานเกี่ยวกับอุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล

ข้อ ๘. ถุงมือยางต้องทำด้วยยางหรือวัสดุอื่นที่คล้ายกันมีความยาวหุ้มถึงข้อมือ มีลักษณะใช้สวมกับนิ้วมือได้ทุกนิ้ว มีความเหนียวไม่ฉีกขาดง่าย สามารถกันน้ำและสารเคมีได้

ข้อ ๙. รองเท้ายางหุ้มแข้งต้องทำด้วยยางหรือยางผสมวัสดุอื่น เมื่อสวมแล้วมีความสูงไม่น้อยกว่าครึ่งแข้ง ไม่ฉีกขาดง่ายสามารถกันน้ำและสารเคมีได้

ข้อ ๑๐. กระบังหน้าชนิดใส ตัวกระบังต้องทำด้วยพลาสติกใสหรือวัสดุอื่นที่มีลักษณะคล้ายกันมองเห็นได้ชัดสามารถป้องกันอันตรายจากสารเคมีกระเด็นหรือกรดและทนแรงกระแทกได้ ตัวกรอบต้องมน้ำหนักเบาและต้องไม่ติดไฟง่าย

ข้อ ๑๑. ที่กรองอากาศสำหรับใช้ครอบจมูกและปากกันสารเคมี ต้องสามารถลดปริมาณความเข้มข้นของสารเคมีมิให้เกินกว่าที่กำหนดไว้ในตารางหมายเลข ๑, ๒ และ ๓

ข้อ ๑๒. ที่กรองอากาศสำหรับใช้ครอบจมูกและปากกันฝุ่นแร่ ต้องสามารถลดปริมาณฝุ่นแร่มิให้เกินกว่าที่กำหนดไว้ในตารางหมายเลข ๔

ข้อ ๑๓. เครื่องช่วยหายใจที่ใช้กับ ฟุ่ม แก๊ส หรือไอเคมี ต้องเป็นแบบหน้ากาก
ครอบเต็มหน้า ประเภทที่มั่งอากาศสำหรับหายใจอยู่ในตัว หรือประเภทที่มั่งอากาศต่อมาจาก
ท่อน

ข้อ ๑๔. ที่กันอันตรายจากสารเคมีกระเด็น ต้องทำด้วยผ้า พลาสติกหนัง หนังเทียม
หรือวัสดุอื่นที่สามารถกันอันตรายจากสารเคมีได้

หมวด ๓

เบ็ดเตล็ด

ข้อ ๑๕. ข้อกำหนดเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยที่กำหนดไว้ในประกาศ
นี้เป็นมาตรฐานขั้นต่ำที่จะต้องปฏิบัติตามนั้น

ข้อ ๑๖. งานใดที่มีลักษณะไม่เหมาะสมแก่การที่ให้ลูกจ้างใช้อุปกรณ์คุ้มครองความ
ปลอดภัยส่วนบุคคลดังที่ระบุไว้ในประกาศนี้ นายจ้างอาจผ่อนผันให้ลูกจ้างระงับการใช้อุปกรณ์
นั้นเฉพาะการปฏิบัติงานในลักษณะเช่นว่านั้นเป็นการชั่วคราวได้

ข้อ ๑๗. ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจพบว่า สารเคมีในบริเวณสถานประกอบการ
มิได้เป็นตามที่กำหนดไว้ในประกาศนี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำ ดักเตือน เป็นหนังสือ
ให้นายจ้างปฏิบัติการให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้

ข้อ ๑๘. ประกาศกระทรวงมหาดไทยฉบับนี้ ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อย
แปดสิบวัน นับแต่ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๒๐

คณิง ฤาไชย

(นายคณิง ฤาไชย)

รัฐมนตรีช่วยว่าการ ฯ รักษาราชการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

ตารางหมายเลข ๑

ลำดับที่	ชื่อสารเคมี	ปริมาณสารเคมี	
		ส่วนในล้านส่วน โดยปริมาตร (p.p.m.)	มิลลิกรัมต่ออากาศ ๑ ลูกบาศก์เมตร (mg/M ³)
๑.	อัลดริน (Aldrin)	—	๐.๒๕
๒.	อะซีนฟอส-เมทิล (Azinphos-methyl)	—	๐.๒
๓.	คลอเดน (Chlordane)	—	๐.๕
๔.	ดี ดี ที (D D T)	—	๑
๕.	ดี ดี วี พี (D D V P)	—	๑
๖.	ไดคลอวอส (Dichlorvos)	—	๑
๗.	ดิลดริน (Dieldrin)	—	๐.๒๕
๘.	ไดเมทิล ๑,๒ ไดโบรโม ๒, ๒ ไดคลอ- โรเอทิลฟอสเฟต (ไดบรอม) (Dimethyl 1, 2-dibromo 2, 2 dichloroethyl phosphate (Dibrom)	—	๓
๙.	เอ็นดริน (Endrin)	—	๐.๑
๑๐.	กูไธออน (Guthion)	—	๐.๒
๑๑.	ตะกั่วอาร์ซีเนต (Lead arsenate)	—	๐.๑๕
๑๒.	ลินเดน (Lindane)	—	๐.๕
๑๓.	มาลาไธออน (Malathion)	—	๑๕
๑๔.	เมทอกซีคลอ (Methoxychlor)	—	๑๕
๑๕.	นิโคติน (Nicotine)	—	๐.๕
๑๖.	ซิสทอกซ์ (Systox)	—	๐.๑

ลำดับที่	ชื่อสารเคมี	ปริมาณสารเคมี	
		ส่วนในล้านส่วน โดยปริมาตร (p.p.m.)	มิลลิกรัมต่ออากาศ ๑ ลูกบาศก์เมตร (mg/M ³)
๑๗.	แกลเลียมและสารประกอบที่ละลายได้ (Thallium (Soluble compounds) as Tl)	—	๐.๑
๑๘.	ไธราม (Thiram)	—	๕
๑๙.	ท็อกซาเฟน (Toxaphene)	—	๐.๕
๒๐.	พาราไรออน (Parathion)	—	๐.๑๑
๒๑.	ฟอสดริน (Phosdrin)	—	๐.๑
๒๒.	ไพเรทรัม (Pyrethrum)	—	๕
๒๓.	วาร์ฟาริน (Warfarin)	—	๐.๑
๒๔.	คาร์บาริล (เซวิน (อาร์)) (Carbaryl (Sevin) (R))	—	๕
๒๕.	๒, ๔-ดี (2, 4-D)	—	๑๐
๒๖.	พารากวอท (Paraquat)	—	๐.๕
๒๗.	๒, ๔, ๕ ที (2, 4, 5 T)	—	๑๐
๒๘.	กรดน้ำส้ม (Acetic acid)	๑๐	๒๕
๒๙.	แอมโมเนีย (Ammonia)	๕๐	๓๕
๓๐.	สารหนูและสารประกอบของสารหนู (Arsenic and Compounds (as As))	—	๐.๕
๓๑.	อาร์ซีน (Arsine)	๐.๐๕	๐.๒
๓๒.	ไบฟีนิล (Biphenyl)	๐.๒	๑
๓๓.	บิสฟีนอล เอ (Bisphenol A)	๐.๕	๒.๘
๓๔.	คาร์บอนไดออกไซด์ (Carbon dioxide)	๕,๐๐๐	๕,๐๐๐
๓๕.	คาร์บอนมอนอกไซด์ (Carbon monoxide)	๕๐	๕๕

ลำดับที่	ชื่อสารเคมี	ปริมาณสารเคมี	
		ส่วนในล้านส่วน โดยปริมาตร (p.p.m.)	มิลลิกรัมต่ออากาศ ๑ ลูกบาศก์เมตร (mg/M ³)
๓๖.	คลอรีน (Chlorine)	๑	๓
๓๗.	คลอรีนไดออกไซด์ (Chlorine dioxide)	๐.๑	๐.๓
๓๘.	โครเมียมและสารประกอบของโครเมียม	—	๑
๓๙.	ฟุ้งของทองแดง	—	๐.๑
๔๐.	ฝุ่นหรือละอองของทองแดง	—	๑
๔๑.	ฝุ่นฝ้ายดิบ (Cotton dust (raw))	—	๑
๔๒.	ไซยาไนด์ (Cyanide as CN)	—	๕
๔๓.	เอทิล อัลกอฮอล์ (เอทานอล) (Ethyl alcohol (Ethanol))	๑,๐๐๐	๑,๕๐๐
๔๔.	ฟลูออไรด์ (Fluoride (as F))	—	๒.๕
๔๕.	ฟลูออรีน (Fluorine)	๐.๑	๐.๒
๔๖.	ไฮโดรเจนไซยาไนด์ (Hydrogen cyanide)	๑๐	๑๑
๔๗.	ฟุ้งเหล็กออกไซด์ (Iron oxide fume)	—	๑๐
๔๘.	เมทิลอัลกอฮอล์ (เมทานอล) (Methyl alcohol (Methanol))	๒๐๐	๒๖๐
๔๙.	นิกเกิล คาร์บอนิล (Nickel carbonyl)	๐.๐๐๑	๐.๐๐๗
๕๐.	นิกเกิล ในรูปของโลหะและสารประกอบ ที่ละลายได้ (Nickel, metal and soluble compds, as Ni)	—	๑
๕๑.	กรดไนตริก (Nitric acid)	๒	๕
๕๒.	ไนตริกออกไซด์ (Nitric oxide)	๒๕	๓๐
๕๓.	ไนโตรเจนไดออกไซด์ (Nitrogen dioxide)	๕	๕
๕๔.	ไนโตรกลีเซอริน (Nitroglycerin)	๐.๒	๒

ลำดับที่	ชื่อสารเคมี	ปริมาณสารเคมี	
		ส่วนในล้านส่วน โดยปริมาตร (p.p.m.)	มิลลิกรัมต่ออากาศ ๑ ลูกบาศก์เมตร (mg/M ³)
๕๕.	โซเดียมไฮดรอกไซด์ (Sodium hydroxide)	—	๒
๕๖.	ซัลเฟอร์ไดออกไซด์ (Sulfur dioxide)	๕	๑๓
๕๗.	กรดกำมะถัน (Sulfuric acid)	—	๑
๕๘.	เตตระเอทิลเลด (Tetraethyl lead (as Pb))	—	๐.๐๗๕
๕๙.	เตตระเมทิลเลด (Tetramethyl lead (as Pb))	—	๐.๐๗
๖๐.	ดีบุก และสารประกอบอินทรีย์ของดีบุก	—	๒
๖๑.	ดีบุก และสารประกอบอินทรีย์ของดีบุก	—	๐.๑
๖๒.	ฟีนอล (Phenol)	๕	๑๕
๖๓.	ฟอสจีน (คาร์บอนิล คลอไรด์) (Phosgene (Carbonyl chloride))	๐.๑	๐.๔
๖๔.	ฟอสฟีน (Phosphine)	๐.๓	๐.๔
๖๕.	กรดฟอสฟอริก (Phosphoric acid)	—	๑
๖๖.	ฟอสฟอรัส (เหลือง) (Phosphorus (yellow))	—	๐.๑
๖๗.	ฟอสฟอรัส เพนตะคลอไรด์ (Phosphorus pentachloride)	—	๑
๖๘.	ฟอสฟอรัส เพนตะซัลไฟด์ (Phosphorus pentasulfide)	—	๑
๖๙.	ฟอสฟอรัส ไตรคลอไรด์ (Phosphorus trichloride)	๐.๕	๓

ลำดับที่	ชื่อสารเคมี	ปริมาณสารเคมี	
		ส่วนในล้านส่วน โดยปริมาตร (p.p.m.)	มิลลิกรัมต่ออากาศ ๑ ลูกบาศก์เมตร (mg/M ³)
๗๐.	ไซลีน (ไซลอล) (Xylene Xylol)	๑๐๐	๔๓๕
๗๑.	ฟุ้งของสังกะสีคลอไรด์ (Zinc chloride fume)	—	๑
๗๒.	ฟุ้งของสังกะสีออกไซด์ (Zinc oxide fume)	—	๕

ตารางหมายเลข ๒

ลำดับที่	ชื่อสารเคมี	ปริมาณสารเคมี	
		ส่วนในล้านส่วน โดยปริมาตร (p.p.m.)	มิลลิกรัมต่ออากาศ ๑ ลูกบาศก์เมตร (mg/M ³)
๑.	อัลลิล ไกลซิดิล อีเทอร์ (Allyl glycidyl ether (AGE))	๑๐	๔๕
๒.	โบรอน ไตรฟลูออไรด์ (Boron trifluoride)	๑	๓
๓.	บิวทิลอะมีน (Butylamine)	๕	๑๕
๔.	เทอเทอร์เชียรี-บิวทิล โครเมต (Tert-Butyl chromate (as CrO ₃))	—	๐.๑
๕.	คลอรีน ไตรฟลูออไรด์ (Chlorine trifluoride)	๐.๑	๐.๕
๖.	คลอโรอะซีตัลดีไฮด์ (Chloroacetaldehyde)	๑	๓
๗.	คลอโรฟอร์ม (ไตรคลอโรมีเทน) (Chloroform (trichloromethane))	๕๐	๒๕๐
๘.	ออโร-ไดคลอโรเบนซีน (O-Dichlorobenzene)	๕๐	๓๐๐
๙.	ไดคลอโรเอทิล อีเทอร์ (Dichloroethyl ether)	๑๕	๕๐
๑๐.	๑, ๑-ไดคลอโร-๑-ไนโตรอีเทน (1, 1-Dichloro-1-nitroethane)	๑๐	๖๐
๑๑.	ไดไกลซิดิล อีเทอร์ (ดีจีอี) (Diglycidyl ether (DGE))	๐.๕	๒.๘

ลำดับที่	ชื่อสารเคมี	ปริมาณสารเคมี	
		ส่วนในล้านส่วน โดยปริมาตร (p.p.m.)	มิลลิกรัมต่ออากาศ ๑ ลูกบาศก์เมตร (mg/M ³)
๑๒.	เอทิลเมอร์แคปแทน (Ethyl mercaptan)	๑๐	๒๕
๑๓.	เอทิลดีน ไกลคอลไดไนเตรดและ/หรือ ไนโตรไกลเซอริน (Ethylene glycol dinitrate and/or Nitroglycerin)	๐.๒	๑
๑๔.	ไฮโดรเจน คลอไรด์ (Hydrogen chlo- ride)	๕	๗
๑๕.	ไอโอดีน (Iodine)	๐.๑	๑
๑๖.	แมงกานีส (Manganese)	—	๕
๑๗.	เมทิลโบรไมด์ (Methyl bromide)	๒๐	๘๐
๑๘.	เมทิล เมอร์แคปแทน (Methyl mer- captan)	๑๐	๒๐
๑๙.	แอลฟาเมทิล สไตรีน (α Methyl styrene)	๑๐๐	๔๘๐
๒๐.	เมทิลดีน บิสฟีนิล ไอโซไซยานต(เอ็มดีไอ) (Methylene bisphenyl isocyanate (MDI)	๐.๐๒	๐.๒
๒๑.	โมนอเมทิล ไฮดราซีน (Monomethyl hydrazine)	๐.๒	๐.๓๕
๒๒.	เทอร์เฟนิลส์ (Terphenyls)	๑	๕
๒๓.	โทลูอีน-๒, ๔-ไดไอโซไซยานต (To- luene-2, 4-Diisocyanate)	๐.๐๒	๐.๑๔
๒๔.	ไวนิล คลอไรด์ (Vinyl chloride)	๑	๒.๘

ตารางหมายเลข ๓

ลำดับที่	ชื่อสารเคมี	ปริมาณสารเคมี			
		ความเข้มข้นเฉลี่ยตลอดระยะเวลาทำงานปกติ	ปริมาณความเข้มข้นสูงสุดในช่วงเวลาพักการทำงาน		ปริมาณความเข้มข้นที่อาจยอมรับไม่ได้
			ปริมาณความเข้มข้น	ระยะเวลาที่กำหนดให้ทำงานได้	
๑.	เบนซีน (Benzene)	๑๐ ส่วน/ล้านส่วน	๕๐ ส่วน/ล้านส่วน	๑๐ นาที	๒๕ ส่วน/ล้านส่วน
๒.	เบอริลเลียมและสารประกอบเบอริลเลียม (Beryllium and Peryllium compounds)	๒ ไมโครกรัม/ลูกบาศก์เมตร	๒๕ ไมโครกรัม/ลูกบาศก์เมตร	๓๐ นาที	๕ ไมโครกรัม/ลูกบาศก์เมตร
๓.	ฟุ้งแคดเมียม (Cadmium fume)	๐.๑ มิลลิกรัม/ลูกบาศก์เมตร	—	—	๓ มิลลิกรัม/ลูกบาศก์เมตร
๔.	ฟุ้งแคดเมียม (Cadmium dust)	๐.๒ มิลลิกรัม/ลูกบาศก์เมตร	—	—	๐.๖ มิลลิกรัม/ลูกบาศก์เมตร
๕.	คาร์บอนไดซัลไฟด์ (Carbondisulfide)	๒๐ ส่วน/ล้านส่วน	๑๐๐ ส่วน/ล้านส่วน	๓๐ นาที	๓๐ ส่วน/ล้านส่วน

ลำดับที่	ชื่อสารเคมี	ปริมาณสารเคมี			
		ความเข้มข้นเฉลี่ยตลอดระยะเวลาทำงานปกติ	ปริมาณความเข้มข้นสูงสุดในช่วงเวลาพัก		ปริมาณความเข้มข้นที่อาจยอมรับไม่ได้
			ปริมาณความเข้มข้น	ระยะเวลาที่กำหนดให้ทำงานได้	
๖.	คาร์บอนเตตระคลอไรด์ (Carbontetrachloride)	๑๐ ส่วน/ล้านส่วน	๒๐๐ ส่วน/ล้านส่วน	๕ นาทีในทุกช่วงเวลา ๔ ชั่วโมง	๒๕ ส่วน/ล้านส่วน
๗.	เอทิลีนไดโบรมายด์ (Ethylene dibromide)	๒๐ ส่วน/ล้านส่วน	๕๐ ส่วน/ล้านส่วน	๕ นาที	๓๐ ส่วน/ล้านส่วน
๘.	เอทิลีนไดคลอไรด์ (Ethylene dichloride)	๕๐ ส่วน/ล้านส่วน	๒๐๐ ส่วน/ล้านส่วน	๕ นาทีในทุกช่วงเวลา ๓ ชั่วโมง	๑๐๐ ส่วน/ล้านส่วน
๙.	ฟอร์มัลดีไฮด์ (Formaldehyde)	๓ ส่วน/ล้านส่วน	๑๐ ส่วน/ล้านส่วน	๓๐ นาที	๕ ส่วน/ล้านส่วน
๑๐.	ฟลูออไรด์ (Fluoride as dust)	๒.๕ มิลลิกรัม/ลูกบาศก์เมตร	—	—	—
๑๑.	ตะกั่วและสารประกอบอินทรีย์ของตะกั่ว (Lead and its inorganic compounds)	๐.๒ มิลลิกรัม/ลูกบาศก์เมตร	—	—	—

ลำดับที่	ชื่อสารเคมี	ปริมาณสารเคมี			
		ความเข้มข้นเฉลี่ย ตลอดระยะเวลา ทำงานปกติ	ปริมาณความเข้มข้นสูงสุดในช่วง เวลาพัก		ปริมาณความเข้มข้น ที่อาจยอมรับไม่ได้
			ปริมาณความเข้มข้น	ระยะเวลา ที่กำหนดให้ ทำงานได้	
๑๒.	เมทิล คลอไรด์ (Methyl chloride)	๑๐๐ ส่วน/ล้านส่วน	๓๐๐ ส่วน/ ล้านส่วน	๕ นาทีใน ทุกช่วงเวลา ๓ ชั่วโมง	๒๐๐ ส่วน/ ล้านส่วน
๑๓.	เมทิลดีน คลอไรด์ (Methylene chloride)	๕๐๐ ส่วน/ ล้านส่วน	๒,๐๐๐ ส่วน/ ล้านส่วน	๕ นาทีใน ทุกช่วงเวลา ๒ ชั่วโมง	๑,๐๐๐ ส่วน/ ล้านส่วน
๑๔.	ออร์แกนโน (แอลคิล) เมอคิวรี (Organo (alkyl) mercury)	๐.๐๑ มิลลิกรัม/ ล้านส่วน	—	—	๐.๐๔ มิลลิกรัม/ ล้านส่วน
๑๕.	สไตรีน (Styrene)	๑๐๐ ส่วน/ล้านส่วน	๖๐๐ ส่วน/ ล้านส่วน	๕ นาทีใน ทุกช่วงเวลา ๓ ชั่วโมง	๒๐๐ ส่วน/ ล้านส่วน
๑๖.	ไตรคลอโร เอทิลดีน (Trichloroethylene)	๑๐๐ ส่วน/ล้านส่วน	๓๐๐ ส่วน/ ล้านส่วน	๕ นาทีใน ทุกช่วงเวลา ๒ ชั่วโมง	๒๐๐ ส่วน/ ล้านส่วน

ลำดับที่	ชื่อสารเคมี	ปริมาณสารเคมี				ปริมาณความเข้มข้น ที่อาจยอมรับไม่ได้
		ความเข้มข้นเฉลี่ย ตลอดระยะเวลา ทำงานปกติ	ปริมาณความเข้มข้น เวลาทำงาน	ปริมาณความเข้มข้นสูงสุดในช่วง ทำงานได้		
				ระยะเวลา ที่กำหนดให้ ทำงานได้	ระยะเวลา ทั้งหมด	
๑๗.	เตตราคลอโร เอทิลีน (Tetrachloroethylene)	๑๐๐ ส่วน/ล้านส่วน	๓๐๐ ส่วน/ ล้านส่วน	๕ นาที ทุกช่วงเวลา ๓ ชั่วโมง	๒๐๐ ส่วน/ ล้านส่วน	
๑๘.	โทลูอีน (Toluene)	๒๐๐ ส่วน/ ล้านส่วน	๕๐๐ ส่วน/ ล้านส่วน	๑๐ นาที	๓๐๐ ส่วน/ ล้านส่วน	
๑๙.	ไฮโดรเจน ซัลไฟด์ (Hydrogen sulfide)	—	๕๐ ส่วน/ล้านส่วน	๑๐ นาที	๒๐ ส่วน/ล้านส่วน	
๒๐.	ปรอท (Mercury)	—	—	—	๐.๐๕ มิลลิกรัม/ ลูกบาศก์เมตร	
๒๑.	กรดโครมิกและเกลือโครเมตต์	—	—	—	๐.๑ มิลลิกรัม/ ลูกบาศก์เมตร	

ตารางหมายเลข ๔

ลำดับที่	ชื่อสารเคมี	ปริมาณฝุ่นแหว่, เฉลี่ยตลอดระยะเวลาการทำงานปกติ	
		ล้านอนุภาคต่อปริมาตรของอากาศ ๑ ลูกบาศก์ฟุต (Mppcf)	มิลลิกรัมต่ออากาศ ๑ ลูกบาศก์เมตร (mg/M ³)
๑.	ซิลิกา (Silica)		
	ควิสตัลไลน์ (Crystalline)		
	— ควอ์ซ (Quartz) ฝุ่นขนาดที่สามารถเข้าถึงและสะสมในถุงลมของปอดได้ (Respirable dust)	$\frac{250}{\% \text{SiO}_2 + 5}$	$\frac{10 \text{ mg/M}^3}{\% \text{SiO}_2 + 2}$
	— ควอ์ซ (Quartz) ฝุ่นทุกขนาด (Total dust)	—	$\frac{30 \text{ mg/M}^3}{\% \text{SiO}_2 + 2}$
	— ควิสโตบาไลท์ (Cristobalite)	$\frac{1}{2} \left(\frac{250}{\% \text{SiO}_2 + 5} \right)$	$\frac{1}{2} \left(\frac{10 \text{ mg/M}^3}{\% \text{SiO}_2 + 2} \right)$
	— ทริดีไมท์ (Tridymite)	$\frac{1}{2} \left(\frac{250}{\% \text{SiO}_2 + 5} \right)$	$\frac{1}{2} \left(\frac{10 \text{ mg/M}^3}{\% \text{SiO}_2 + 2} \right)$
๒.	เอมอร์ฟัส รวมทั้งแร่ธรรมชาติ (Amorphous)	๒๐	$\frac{80 \text{ mg/M}^3}{\% \text{SiO}_2 + 2}$
๓.	ซิลิเกต (ที่มีผสมซิลิกาต่ำกว่า ๑๐%) (Silicates)		
	— แอสเบสตอส (Asbestos)	๕*	—
	— ทรีโมไลท์ (Tremolite)	๕*	—

ลำดับที่	ชื่อสารเคมี	ปริมาณฝุ่นแฉว, เฉลี่ยตลอดระยะเวลา การทำงานปกติ	
		ล้านนุภาคต่อ ปริมาตรของอากาศ ๑ ลูกบาศก์ฟุต (Mppcf)	มิลลิกรัมต่ออากาศ ๑ ลูกบาศก์เมตร (mg/M ³)
	ทอลีค (Talc) พวกท่เป็นเส้นใย (Asbestos form)	๕*	—
	— ทอลีค (Talc) พวกท่ไม่เป็นเส้นใย (non-asbestos form)	๒๐	—
	— ไมกา (Mica)	๒๐	—
	— โซปสโตน (Soapstone)	๒๐	—
	— ปอร์ตแลนค้ซีเมนต์ (Portland cement)	๕๐	—
	— แกรไฟท์ (Graphite)	๑๕	—
	— ฝุ่นถ่านหิน (Coal dust) ท่ม SiO ₂ น้อยกว่า ๕%	—	๒.๔ mg/M ³
	— ฝุ่นถ่านหิน (Coal dust) ท่ม SiO ₂ มากกว่า ๕%	—	10 mg/M ³
๔.	ฝุ่นท่ก่อให้เกิดความรำคาญ (Inert or Nuisance dust)		% SiO ₂ +2
	— ฝุ่นขนาดท่สามารถเข้าถึงและสะสมใน ถุงลมของปอดได้ (Respirable dust)	๑๕	๕ mg/M ³
	— ฝุ่นทุกขนาด (Total dust)	๕๐	๑๕ mg/M ³

* หมายถึงจำนวนเส้นใย/ในอากาศ ๑ ลูกบาศก์เซนติเมตร

เรื่องที่ ๑๒

ประกาศของคณะปฏิวัติ

ฉบับที่ ๑๘

ประกาศของคณะปฏิวัติ

ฉบับที่ ๑๘

ตามที่คณะปฏิวัติได้พิจารณาเห็นว่า การอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนเป็นสิ่งที่คณะปฏิวัติพึงปรารถนาเป็นอย่างยิ่ง และได้ให้หน่วยราชการต่าง ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับประชาชน ดำเนินการเพื่อให้เกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชน ทั้งในด้านบริการและการส่งเสริมการครองชีพของประชาชนนั้น

บัดนี้ ได้สั่งให้เทศบาลนครกรุงเทพ ดำเนินการช่วยเหลือประชาชนตามความปรารถนาของคณะปฏิวัติแล้ว คือ

๑. ลดค่าธรรมเนียมบางอย่างที่เรียกเก็บอยู่ตามกฎหมายและเทศบัญญัติลง เพื่อเป็นการช่วยเหลือประชาชน คือ

ก. ค่าสำเนาทะเบียนสำมะโนครัวตามพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร ๒๔๕๕ มาตรา ๘ ยกเลิกไม่เก็บ

ข. ค่าแบบพิมพ์แสดงรายการเสียภาษีโรงเรือนและที่ดิน ยกเลิกไม่เก็บ

ค. ค่าเก็บอุจจาระ ซึ่งเคยเก็บลูกบาศก์เมตรละ ๕๐ บาท ลดลง ๒๐ เปอร์เซ็นต์ เหลือลูกบาศก์เมตรละ ๔๐ บาท

ง. ค่าใบอนุญาตเร่ขาย ยกเลิกไม่เก็บ

จ. ค่าตั้งแผงในตลาดสดเอกชน ยกเลิกไม่เก็บ

ฉ. ค่าธรรมเนียมหล่อหลอมดักลึงโลหะ เฉพาะการประดิษฐ์เครื่องลงหินต่าง ๆ ลดให้ ๓๐๐ บาท คงเก็บเพียงบิลละ ๒๐๐ บาท

๒. จัดบริการเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชนและช่วยเหลือผู้ยากจนในเรื่องต่อไปนี้

ก. โรงพยาบาลของเทศบาลทุกแห่งคือ โรงพยาบาลกลาง โรงพยาบาลวชิระ และโรงพยาบาลเทศบาล (โรคติดต่อ) เปิดการรักษายาบาลแก่ประชาชนผู้ยากจนโดยไม่คิด

มูลค่า เช่น การให้ยาฟรี และถ้าผู้ป่วยที่โรงพยาบาลก็ให้จัดอาหารและยาโดยไม่คิดมูลค่าเช่นกัน
ทั้งนี้ รวมทั้งพระภิกษุและสามเณร สำหรับโรงพยาบาลโรคจิตด่อนั้น ทางโรงพยาบาลจัดบริการ
เรื่องพาหนะไปรับผู้ป่วยหากต้องการ และถ้าผู้ป่วยถึงแก่กรรมที่โรงพยาบาล ทางโรงพยาบาลทำ
พระราชทานศพให้

ข. สถานสงเคราะห์แม่และเด็กที่อยู่ในความดูแลของเทศบาล ๖ แห่ง คือ ที่
สะพานมอญ บางซื่อ ถนนดินแดง ถนนเพชรบุรี (ในสมาคมสตรีไทย) ตลาดสดของ
เทศบาลที่ถนนบรรทัดทอง และบริเวณสโมสรวัฒนธรรมหญิง ถนนพิษณุโลก ทุกแห่งที่กล่าว
มานี้ ได้บริการในด้านการรักษาพยาบาลแก่ประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้เป็นแม่และเด็ก โดย
ไม่คิดมูลค่า

ค. ได้จัดส่งนางสงเคราะห์และนักเรียนพยาบาลออกบริการแก่ประชาชนตามบ้าน-
เรือน โดยช่วยตรวจโรค แนะนำการปฏิบัติตนเกี่ยวกับการป้องกันโรคภัยไข้เจ็บ ช่วยทำคลอด
และเมื่อคลอดแล้วก็อยู่เยี่ยมเยียนแม่และเด็กจนกว่าจะมีอาการปลอดภัยเป็นปกติ ถ้ารายใดเห็น
สมควรจะส่งให้แพทย์ตรวจ ก็แนะนำให้ไปโรงพยาบาลต่อไป

ง. โรงเรียนเทศบาลซึ่งอยู่ในความดูแลของเทศบาลนครกรุงเทพ จำนวน ๓๐ แห่ง
ทำการช่วยเหลือเด็กนักเรียนที่ยากจนโดยจัดหาหนังสือแจกจ่ายให้โดยไม่คิดมูลค่า

ประกาศ ณ วันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๐๑

จอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์

หัวหน้าคณะปฏิวัติ

(๓๕ ร.จ. ๑ ตอนที่ ๘๗ (ฉบับพิเศษ) ลงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๐๑)

พิมพ์ที่ โรงพิมพ์การศาสนา

๑๑๘/๑๑๖ ปากซอยบ้านบาตร ถนนบำรุงเมือง ป้อมปราบ กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐
นายปฐม สิวะเวลล์ ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา โทร. ๒๒๓๓๓๕๑, ๒๒๓๕๕๔๘

KP   กรุงเทพมหานคร. สำนักอนามัย.
12   กองอนามัยสิ่งแวดล้อม.
ก2630   กฎหมายอนามัยสิ่งแวดล้อม กรุงเทพมหานคร พร้อมทั้งประกาศ,กฎ,
ระเบียบ ข้อบังคับ และคำสั่งที่เกี่ยวข้อง.

